

Pharmacologia, seu manuductio ad materiam medicam / [Samuel Dale].

Contributors

Dale, Samuel, 1659?-1739.

Publication/Creation

Leyden : J.A. Langerak, 1739.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/d4fm3ktp>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

L.BODIN, LIBRAIRE

Publie un Catalogue de Livres anciens et
modernes envoyé gratuitement.

OUVRAGES SUR LES SCIENCES OCCULTES
(Catalogue spécial)

43, Quai des Gr^{es} Augustins, PARIS

9 #
2
3

19576 / C

425
SAMUELIS DALEI, M. L.
PHARMACOLOGIA,

S E U

M A N U D U C T I O

A D

MATERIAM MEDICAM:

In qua

Medicamenta OFFICINALIA SIMPLICIA, hoc est
Mineralia, Vegetabilia, Animalia eorumque partes in
Medicinæ Officinis usitata, in Methodum naturalem
digesta succincte & accurate describuntur.

C U M N O T I S

Generum Characteristicis Specierum Synonymis, Diffe-
rentiis & Viribus.

OPUS Medicis, Philosophis, Pharmacopœis, Chirurgis, &c. utilissimum.

Ad calcem adjiciuntur

I N D I C E S N E C E S S A R I I.

Q U A R T A E D I T I O,

Indice Gallico, Germanico, Belgico aucta.

ο βίος βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη μακρὴ.

Hipp. Lib. 1. Aphor. 1.

LUGDUNI BATAVORUM.

Impensis JOH. ARNOLD. LANGERAK.

M D C C. X X X I X.

SAMUELIS DALLI, M.D.

PHARMACOLOGIA

M A T T E R I A M

M A T T E R I A M

In qua

Medicamentis, Mineralibus, Vegetabilibus, Animalibus, et
Medicamentis, Mineralibus, Vegetabilibus, Animalibus, et
Medicamentis, Mineralibus, Vegetabilibus, Animalibus, et

COMPOSITIS

Generum Characteribus Speciebus Synchronis, Differe-
ntiis, et Viribus.

OPUS POSTERUM, THEORETICUM, PRACTICUM, ET

Ad usum alicuius

INDICIS, INDEXES

QUAESTIONES, QUAE

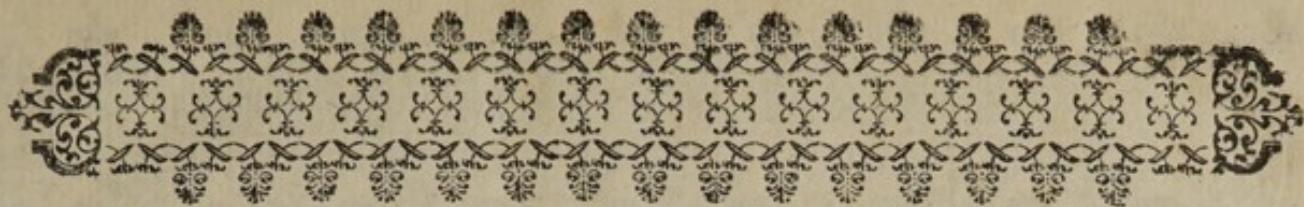
Indicis, Gallicis, Germanicis, Hispanicis, et

Indicis, Gallicis, Germanicis, Hispanicis, et

Indicis, Gallicis, Germanicis, Hispanicis, et

Impressit JOH. ARNOLD LANGER

MDCCCXXII

CELEBERRIMO

COLLEGIO REGALI

Medicorum Londinensium,

HÆC

NATURÆ SPOLIA

ET

ARTIS ORGANA

CONSECRAT

Devotissimus AUCTOR.

Hunc Librum (cui titulus est PHARMACOLOGIA:
dignum censemus, ut typis mandetur,

Thomas Burwell, Propræses.

Samuel Collins.

Edvardus Hulse.

Richardus Morton.

Joh. Bateman.

Datum 5to Septembris A. D. 1692. in Comitiiis Censoriis
ex ædibus Collegii Nostri.

P R Æ F A T I O.

SCIENTIA Medicæ est Res maximi momenti, tam Medicis, quam Pharmacopœis & Chirurgis, sine quâ quanti errores, quantæ strages! Quis enim medicamenta ægrotantibus præscribere, propinare, & administrare valet, spe obtinendi beneficia iis adscripta ab Antiquis, si penitus rudis, & ignarus sit, vel in dubio hæreat, an sint ipsa, quæ nobis tradita sunt? *Non fingendum, aut excogitandum, sed inveniendum quid Natura faciat, aut ferat*, monente Oraculo illo *Verulamio* nostro. Quod si à seculis *Hippocratis*, *Theophrasti*, *Dioscoridis*, *Galen*, aliorumque Artis Medicæ Principum, per cuncta ad hæc nostra hoc observatum fuisset, Materia Medica nobis incorrupta & perspicua mansisset, omni Mercatorum fraude, & Negotiatorum officiis purgata, & sine controversia facilis & luculenta: Sed, proh dolor! tantus stupor & ignavia Rempublicam Medicam hodie opprimit, ut quamplurimi mallent otiose errare, & eruditè necare (periculosus imposturis avidorum Mercatorum, Pharmacopolarum sive Seplasiariorum, Anicularum, aliorumque ejusdem farinae veneficorum, nimis fidendo, & indulgendo) quam elaborare, examinare, & distinctè addiscere ipsa simplicia Medicamenta quotidiani Usus. Disertè scribit *Galenus*, Lib. 1. de Antidoto, cap. 15. *Medicus omnium (inquit) stirpium, Fossilium, & Animalium peritiam habeat, consulo; sin minus, plurimorum saltem, quibus frequenter utimur.* Huic quoque his verbis suffragatur *Oribasius*, *Simplicium medicamentorum, & facultatum quæ in eis insunt, cognitio ita necessaria est, ut sine ea nemo rite medicare queat.* Huc quoque spectat *Ætii* sententia, *Omnium simplicium Pharmacorum vires nosse oportet eum, qui aliquot compositum est factururus.* Et *Aristoteles* haud ineleganter, *Prima laus est humanæ sapientiæ, valde similia posse distinguere.* Magnus ille Medicinæ parens sapientissimus *Hippocrates* ubique ferè inculcat, Medicum Rerum Naturalium peritum esse debere. Aspera fane censura quamplurimorum apud nos hodiè medicantium.

Hæc mihi stimulum & ansam dederunt investigandi, inspicendi, & cognoscendi

scendi Simplicia Medicamenta, Libros Botánicos, & Scriptores Naturales pervolvendo, Res ipsas colligendo, summâque, quâ potui, diligentia examinando.

Postquàm Typis mandaveram priorem meum Tractatum Anno 1693. animadverti plurimas res medicas, quæ jam tum cœperunt obtinere in usu medicinali à me omittas fuisse, plurimi quoque Libri eo spectantes tum temporis in manus inciderint, qui antea haud impressi fuerint, vel quorum saltem notitiam nondum habuerim. Verum cum mihi innotuit ab aliquamultis etiam ingeniosis Librum meum æqui bonique acceptum fuisse in Regionibus exteris, quin & plurimos peregrinantes se illum non tantum in *Gallia & Hollandia*, verum etiam in *Italia* & in ulterioribus *Germaniæ* oris, vidisse; subiit considerare *Supplementum* ferè necessarium, quo majori esset usui aliis regionibus; & cum iter jam fecisset usque ad viciniam *Græciæ*, antiqui istius Scientiarum fontis, quod non è re foret adjicere ex *Dioscoride* exterisque Pharmacopœis quodcunque non adhuc impressum penes me fuit, & non expectandum usque dum Liber aliam requireret impressionem, sed seorsim continuo edendum.

Postquam non contemnendum jam progressum in constituto subjecto fecerim, certior sum factus *Gallorum* Regem mandasse ingeniosum Botanicum Tournesortium in *Græciam* Insulasque adjacentes, ad investigandas *Dioscoridis* Plantas, id quod effecit; qua de causâ ad tempus ab opere destiti, sperabam enim fore, quod cum insignis iste Vir redux fuerit, aliquid saltem in lucem ederetur ad dirimendam vexatissimam istam inter Botánicos quæstionem de veris antiquorum Græcorum plantis. Verum enimverò cur visum fuit præstantissimo Botanico invidere orbi literario alium laborum suorum Orientalium fructum præter Corollarium, pauculasque Observationes de Fossilibus quibusdam Plantisque Medicinalibus in Itinerario suo sparsim occurrentes, me sanè fugit: Si quid ulterius observaverit, nondum patet.

Operam dedi, ut ubique de Materia Medica *Dioscoridis* liquido constaret; atque adeò consului præcipuos Auctores, qui hoc argumentum tractarunt, & quam pressè potui textui adhæsi; ad suppetias etiam meas adhibere lubuit Matthioli Translationem, ut & Commentarium: In his libris concinnandis inivi viam à nemine tritam; qualis nulla (quod sciam) sit mentio in aliqua Lingua, ideoque tam vivos quàm mortuos consului, plurimos scilicet doctos, eosque ingeniosos Viros, ut etiam Libros; quoniam verò necesse omnino fuit unicuique rei medicæ adjicere virtutes, cum tamen libri institutum brevitatem exigat, atque adeò ut in Epitomen redigeretur, hoc in causâ fuit, quod eosdem excerpti ex Auctoribus, qui id mihi effectum dederunt. Verum ne Jovis Corvi instar furtivis me efferrem plumis, mihi plus tribuerem quàm par est, aut meritis sum, ad calcem uniuscujusque transcriptionis imposui Auctoris nomen, unde

mutuò

mutuò accepi, notas scilicet características, easque præsertim ex operibus nuperi mei vicini, & amici longè colendissimi, dignissimi, & solertissimi D. *Joannis Raii* A. M. *Ἰωανναίου*, necnon à Pharmacopœia *Schroderi*; unde accidit, ut nonnulli perperam existimarent primum volumen nihil aliud esse quam transcriptum ex istiusmodi Auctoribus; & non opus, ut reverà est, prorsus novum.

De divisione & methodo hujus Libelli alibi disserui. Quoad finem, hoc mihi negotii credidi solum dari, Populo ut inservirent, quas fecissem Tabulas; nam proh Deum atque Hominum fidem! Quanti Lusus de Corio Humano! Quanti lethales Ictus ab imperitis Blateronibus, & Vaftris circulatoribus, qui nugis & strophis suum captant quæstum, Materiam Medicam nunquam prælibantes! ignavum & sordidum Pecus!

Quadraginta quatuor circiter abhinc annis hanc nostram *Pharmacologiam* primum edidi; quantum verò eruditis placuerit, variæ editiones domi forisque abunde testantur. Nunc demum frequenti amicorum doctorum sollicitatione adductus, cæteris dudum divenditis, & hanc postremam multò auctiorem & emendatiorem publici juris facio. Erat hujus operis propositum, Medicinæ Studiosis vera simplicia indicare, quibus in medicamentis conficiendis uti deberent, ne à fraudulentis mercatoribus delusi, venenum potius, quam Pharmacum salutare ægrotantibus propinarent: quod ut ægro calamitosum, ita Medico ignominiosum foret. Hunc autem Laboris mei fructum reportavi, quod & Tyronibus Materiam Medicam investigandi majorem alacritatem studiumque injecerim, & proVectioribus in hac scientia magistris ad aliquid, quod aliis adjumento foret, in lucem edendum auctor fuerim & adjutor. Hujusmodi Scriptorum tria tantum ad manus pervenerunt, *Catalogi* nempe *Plantarum Usualium*, quæ in *Hortis Amstelædamensi, Haerlamensi, & Chelsiano* enutriuntur. Horum primus à viro clarissimo *C. Commelino*, alter ab erudito *Ægidio de Koker*, postremus autem à diligentissimo Herbarum cultore *Isaaco Rand*, ejusdem Horti Præfecto, fuit conscriptus. Hisce adminiculis freti genuina simplicia rite dignoscant *Pharmacopœi Juniores*, neque nimis credulitati se dedant, uti *Pharmacopolæ Viennenses*, qui, teste *Clusio*, *Buphtalmi* radices loco *Ellebori nigri* emebant; nec iis similes, quibus, uti narrat *Johnsonus*, *Oenanthæ* venenosæ radices pro *Pæonia* perfidi venditabant *Rhizotomi*. Quod ad methodum horum Librorum attinet; primus miscellus est, neque alphabeti ordinem, neque methodum quamcunque institutam sequitur; numeri singulis plantis præfixi, locum cujuslibet Herbæ in Horto (ut suspicor) notant; aliis verò, quoniam nullus accommodatur Index, quamlibet invenire plantam difficile erit & molestum. Alteri duo literarum ordine dispositi sunt; numeri autem annexi areolas, in quibus quæque nascuntur plantæ, indicant. His addi potest *Index Plantarum, quæ in medicum usum recipi solent*, à *Josepho Monti, Botan. Profess. & Horti qui est Bononiæ Præfecto*, Anno 1724 editus. In duas dispertitur partes; prior *Indicem* Plantarum medicinalium alphabeticum complectitur, quarum singulis adscribitur numerus Classis Physicæ, in qua illæ reponi debent: altera pars *Elen-*
chus

chus est, quo in varias suas *Classes* dividuntur *Plantarum Vires*. Hisce adiungitur *Exoticorum Simplicium Medicamentorum Distributio*; hæc in tres dividitur partes, *Animalia* nempe, *Vegetabilia*, ac *Mineralia*; quorum singulis *Classis* numerus præfigitur. Sequitur *Index Alphabeticus*, una cum *Elencho virium*, quibus singula pollent, in triginta sex *Classes* distributo. Huic præmittitur opus magis universale, quod inscribitur, *Plantarum genera* à Botanicis instituta, juxta *Tournefortii methodum* ad proprias *Classes* relata, una cum *Indice Generum Alphabetico*. Totum opus in re Medica, & Herbaria magistris potius quam Tyronibus accommodari videtur; hisce etenim impedimento magis quam auxilio foret, nisi quibus hortos invifendi plena indulgeatur facultas, vel Librorum Botanicorum fatis ampla suppeditetur copia.

Præter illos jam memoratos, varii intra paucos annos fuerunt editi de *Materia Medica* Libri, quorum quidam Lingua vernacula sunt conscripti. Horum primus *Interpretatio Materiae Medicæ* à *Tournefortio* scriptæ dici solet; an vero Idiomate seu *Gallico* seu *Latino*, unquam fuerit editum hocce opus, an sint tantum notulæ quædam ex Professoris ore inter legendum ab alumno quodam Chartis mandatæ, nondum liquet. In duo capita generalia, *evacuantia* nempe, & *alterantia*, id partitur; hæc autem in alia iterum pro singulorum viribus dividuntur, & in singulis divisionibus continentur *Herbæ*, *Animalia*, & *Fossilia*; horum multis usus, principia Chemica, ut & descriptiunculæ annectuntur. Præsum subijt hic Liber Anno 1708. Post quatuordecim annos scilicet Anno 1722. *Josephus Miller*, Pharmacopœus & Botanicus Londinensis apprime gnarus, patrio sermone edidit *Botanicum Officinale* ordine Alphabetico secundum nomen Officinale Latinum, in quo distribuuntur plantæ vel earum partes, quæ apud Anglos in usum veniunt; accedit quoque virium Epitome. Alterum *Materiae Medicæ Indicem* Anno 1724. edidit *Jacobus Douglas*, M. D. Opus est Miscellum è Mineralibus, Animalibus, & Vegetabilibus, ordine literarum, secundum Latinum nomen dispositum, cui annectuntur variis in columnis nomina Græca & Anglica, &c. sub finem duæ adduntur Tabulæ, in priori simplicia in Mineralogiam, Zoologiam, & Phytologiam reducuntur, quarum quæque in varias iterum *Classes* dividitur. In altera autem Tabula, secundum facultates quibus pollent, disperitiuntur simplicia; hæc autem secundum partes, quæ in usum recipi solent, iterum distribuuntur. Auctorum nomina, qui singulas res tractarunt, omittuntur; quæ de re *Peritis* in arte potius quàm *Tyronibus* adaptari videtur opus. Anno 1727. *Anglice* edidit *Edwardus Strother*, M. D. *Materiam Medicam Pauli Hermanni*, Botanices apud *Leydenses* quondam *Professoris*. In hoc Libro continentur *Hermanni* super *Materia Medica* Offinarum *Praelectiones*; & quum res ipsas, ut Discipulos melius institueret, præ manibus habuerat Professor, eas describere supervacaneum ducere potuit; quales autem in hoc opere sustinuit Editor partes, ipse in *Præloquio* narrat; quod vero argumentum *Interpres anonymus* parum fatis intellexerit haud est dubitandi locus. Quod ad methodum

dum attinet, in Radices, Cortices, Herbas, Semina, &c. dividitur; prout res ipsæ in *Professoris capsis* erant reconditæ; unde idem nomen sæpius iteratur. Eodem Anno prodire *Boerhaevii* celeberrimi *Prælectiones* in horto *Leydenſi* quotannis habitæ, opus, uti ex hallucinationibus multis patet, planè surreptitium, tametſi *Editor anonymus* in Præfatione affirmat, *Incredibile est, quanto cum fervore ejus dogmata à discipulis sunt excepta, quæ scribendo collecta, inter se collocata, & in unam molem redacta sunt, unde natum est manuscriptum nostrum, cujus tanta apud Leidenſes studiosos exſtitit fama, ut variis originem dederit manuscriptis.* Complectitur notas características & derivationes nominum cujusque plantarum Classis in illo horto nascentium, secundum methodum à doctissimo Professore in *Indice suo altero* institutam; accedunt *Vires & Usus* Plantarum Medicinalium, item quænam plantæ aliarum loco substitui possunt. Prodiit Anno 1730. Anglico sermone Liber inscriptus, *Cursus Prælectionum de Materia Medica antiqua & moderna, in Schola Medica* (verius in Diverſorio seu Taberna sub Tauri caput, i. e. *The Bull-head Inn, or Tavern*) apud *Cantabrigienses habitus, super Cimeliis Attenbrokii & Vigani, in Aula Catharina & Collegio Reginali depositis à R. Bradly S. R. S. & Botanices* (uti se venditat) in eadem *Academia Professore.* Cimelium antea, quantum conjectare liceat, nunquam vidit. Opusculum trifariam, in Mineralia nempe, Vegetabilia, & Animalia, dividitur; Mineralibus Medicamenta composita, Chemicæ præparationes, Gummi aliaque immiscentur corpora; Vegetabilia veterum Radicum, Corticum, Lignorum, &c. sequuntur methodum; tertia pars Insecta, Pisces, Aves, quadrupedesque complectitur. Futile prorsus & ineptum opus, erroribusque scatens foedissimis.

His tantummodo insuper adjiciam *Historiam Plantarum usualium compendiarium* à Chomelio *Gallice* conscriptam. *Methodum* in Materia Medica à *Tournefortio* institutam præcipuè sequitur Auctor, nisi quod Vegetabilia, quæ secundum vires disposuit, tantum tractaverit, ubi post nomen cujusque plantæ Gallicum & illa *J. B. C. B.* aliorumque, ut & *Offinarum*, quandoque adjiciuntur; hæc excipit partium, quæ in usum venire solent, compositorum quæ ingrediantur, ut & virium narratio. Utrum *Tournefortii* Liber huic præcesserit, an hic ex illo ortum duxerit, nescio; quater autem sub prælo sudavit opus.

Præter jam dicta adminicula, restat unum à *Pharmacopœis Societatis Londinensibus* institutum, memoratu apprime dignum; hi enim, ut Tyrones scientia stirpium *Officinalium* aptius imbuantur, certas arcas in horto suo Botanico iis colendis assignarunt, in quibus singulæ secundum Indicem supra laudatum disponuntur herbæ, super quibus quidem prælectionem quolibet ab *Aprili* per æstatem mense habet Præfectus eruditus. Præterea, ut stirpes in agris nascentes melius ediscant *Pharmacopœi Juniores*, sex per æstatem Plantas investigandi gratia instituit eadem Societas itinera (mense *Julii* excepto) quibus confectis, herbarum nomina inter Tyrones quisque indicat; & qui per æstivum tempus maxime om-

nium profecerit (*Judicio Præfecti, &c.*) *Raii Synopsis stirpium Britannicarum* Pergamena viridi compactam, Laborum accipit mercedem. At Grande Iter eadem causa Mense *Julii* susceptum, nequaquam est silendum; quod quidem institutum centum abhinc annos invaluisse videtur. Clarissimus enim *Thomas Johnsonus* in *Itinere plantarum suo investigationis ergo suscepti à decem sociis in agrum Cantianum*, Anno Domini 1629. hæc habet: *Paucis abhinc elapsis annis, consuetudo vere laudabilis inter rei herbariæ studiosos crevit, bis aut sæpius quotannis triduum aut quatrimum iter Plantarum investigationis ergo suscipere.* Quorum quatuor Itinera Annis 1629, 1632, 1634, & 1641. ipse edidit. Vetus hic Mos jam desiit observari in modum supra dictum; sed nunc horti *Præfectus* mense *Julii*, cum quinque vel sex sociis rei Botaniciæ peritis, in *Cantium* aut alium quemlibet locum per dies duos vel tres iter faciunt; & quas collegerint Plantas ad *Congressum* generalem Societatis supra dictum afferunt, ubi *Præfectus* in præsentia *Magistri, Gardianorum, &c.* eas demonstrat, ad cujus Prælectionem cuilibet curioso datur Accessus. Neque hæc solum fecit Societas ad promovendam Rei herbariæ scientiam, sed & *Hybernaculum magnificum*, itemque varia *Hypocausta*, in quibus ali possunt stirpes per Hyemem frigoris impatientes, extrui curavit; quorum priori conclave satis amplum, *Bibliothecæ Botaniciæ* instruendæ destinatum superstruitur.

Jam vero tempus est, ut ad nostrum revertamur opus, & Lectori; quid in hac Editione præstitum sit, indicemus. Quicquid antea sub Supplementi forma prodiit, nunc suo loco aptius restituitur; & id, quod in partes duas dividebatur, opus, integrum magis & concinnum evadit, adeo ut Lectori totam simplicium singulorum Historiam uno intuitu contemplari posthac licuerit. Quicquid in *Materia Medica* novi, vel ab Amicis communicatum habuerim, vel inter legendum Auctores recentius editos invenerim, inserui, atque nihil, quod ad rem nostram fecit, omisi. Quandoquidem autem *Materiam Medicam* unius loci aut civitatis ab alterius multum discrepare observaverim, totum in hoc opere complecti sum conatus, neque simplex quoddam ab aliis, exteris licet, usurpatum, prætermissi; adeo ut nunc multò latius pateat, quam prius nostrum tulerat institutum. Synonymis Auctorum paginam ubique attexui, ut Lector solers, quid de re qualibet fusiùs disputatum est, nullo negotio invenire possit. Auctorum *Casp. Baubini* Pinace editorum, nostratium præcipuè, Synonyma itidem inserui, ut ad Herbarum studium eos magis alliciam, qui ad Medicinam faciendam quoquo modo animum appellant. Omisi quidem *Catalogum Cantabrigiensem*, ut & *Catalogum Plantarum Angliæ*, à doctissimo celeberrimoque *Raio* conscriptos, quoniam in *Synopsi* illius *Stirpium Britannicarum*, quam ubique laudavi, uterque comprehendatur. *Threlkeldii Synopsis stirpium Hybernicarum* raro citavi; quoniam vero in isto Libro non numerantur paginae, plurimum tædii affert Lectori; sin autem vir quidam Reverendus in ista gente diutius commoratus esset, accuratius multò & emaculatius prodiisset istud opusculum.

Præter

Præter Objectiones contra hunc nostrum Laborem, quæ supra in hac Præfatione refelluntur, restant & aliæ quædam, quibus obviam ire hoc in loco necesse duxi. Objicitur primo, quod descriptiones nostræ nimium breves sint, ideoque minus usui accommodatæ. At nostri non erat instituti *Historiam Plantarum Officinalium* generalem scribere (huic enim majus destinaveram opus, cujus in Præfatione prioris editionis mentionem feci, cujusque pars major jam pridem est confecta, reliquam tamen prorsus absolvendi spem resecat ætas ingra-vescens) tantummodò autem viâ compendiariâ illas Plantarum partes, quæ in Officinis quotidiano teruntur usu, ut omnis fraudi & errori præripiatur ansa, depingere. Deindè, me stirpes ad *Raianam Methodum*, quæ à paucis intelligitur, disposuisse dicunt. Cum verò brevitati semper consului, satius duxi methodum talem instituere, qua singulas ejusdem herbæ partes simul tractare possem, neque eadem sæpius repeterem, ut necesse esset, si veterem Radicum, Corticum, Herbarum, Seminum, &c. methodum, vel vires medicas secutus essem, uti ab aliis factum est. Hoc quidem caveri potuisset, si ordine Elementari omnia distribuisssem; tunc verò Vegetabilia, aliaque congenera separata fuissent, quæ legibus Physicis uniuntur; & Lectori Philosophico, tanquam memoriæ ancilla, aptius hæ accommodantur leges: Et ut verum fatear, inter varias recentes Plantarum methodos intra paucos annos editas, *Raianam*, ut naturæ magis consentaneam, cæteris semper anteposui.

De *Ortu* & Progressu simplicium Medicamentorum scribere, majoris molis est, quam Romanam condere gentem. Quædam Casu, quædam Instinctu, aliæ ab Experientia effluerunt: Multa ab Indis, multa à Brutis derivamus, Barbari enim, & Feræ commodissimas res invenerunt, quæ gentes sapientissimas latuerunt.

Restat solum, ut grates persolvam debitas amicis nostris, quorum opera & consiliis usi fuimus in concinnandâ hæc *Materiæ Medicæ historiola*. Hi fuere viri clarissimi, meum supereminentes Præconium, exquisita Rei Naturalis notitia, D. *Hansius Sloane*, Bar. *Tancredus Robinson*, M. D. *Joannes Raius*, A. M. *Leonardus Plukenet*, M. D. *Martinus Lister*, M. D. *Gulielmus Sherard*, L. L. D. *David Krieg*, M. D. *Samuel Doody*, *Jacobus Petiver*, & *D. Finch*, Pharmacopœi Londinenses, & *Jacobus Newton*. Horum priores duo adhuc sunt superstites, cæteri sunt emortui. Sic orta est Fabrica nostra rudis indigestaque moles; sublimioribus Ingeniis incudenda, formanda, polienda, & perficienda. Tentamini & cœptis asperate, Lectores Benevoli.

Nominum Abbreviatorum Dilucidatio.

A Litera, in prioribus Editionibus in margine posita fuit ad denotandum, quæ Mineralia, Plantæ, & Animalia indigenæ fuerint, vel in Anglia nascentur; sed per errorem accidit, ut Typographus eam ubique fere adhibuerit, ideoque ei fidendum non est.

Ut Lectori etiam facilius sit invenire quodvis Minerale, &c. in hoc Libro memoratum, addidi quo Anno & Loco Opera cujusvis Scriptoris typis impressa sint.

Act. Med. i. Thomæ Bartholini Acta Medica & Philosophica Hafniensia, Vol. i. *Hafn.* 1673. 4to. *Act. &c.* ii. Ejusdem, Vol. ii. *ib.* 1675. 4to. *Act. &c.* iii, iv. *ib.* 1677. Ejusdem, Vol. v. 1680. 4to.

Act. Philof. & Transact. *Philof. Act.* Philosophica Regiæ Societatis Londinensis, *Lond.* & in 38 Voluminibus contenta sunt, 4to.

Agricol. Agricola de Re Metallica, *Basil.* 1657.

Aldrov. Dendr. Aldrovandi Dendrologia, *Bonan.* 1668.

Aldrov. Exang. Aldrovandus De Animalibus Exanguibus, Ejusd. 1642. *Aldrov. de Insect.* Aldrovandus De Insectis, Ejusd. 1638.

Aldrov. Mus. Metal. Aldrovandi Musæum Metallicum, Ejusd. 1648. *Aldrov. Ornith.* i, ii, iii. Aldrovandi Ornithologia, Vol. i, ii, iii. Ejusd. 1640. *Aldrov. de Pisc.* Aldrovandus De Piscibus, Ejusd. 1638. *Aldrov. de Quad.* Aldrovandus de Quadrupedibus, Ejusd. 1639. *Aldrov. de Quad. Bisulc.* Aldrovandus de Quadrupedibus bisulcis, Ejusd. 1642. *Aldrov. de Quad. digit.* Aldrovandus de Quadrupedibus digitatis, *Ibid.* 1645. *Aldrov. Hist. Serpent.* Aldrovandi Historia Serpentium, *Ibid.* 1640.

Alpin. Egypt. Prosperus Alpinus De Plantis Ægypti Liber. 4to. *Patav.* 1640. *Alpin. de Bals.* Prosperus Alpinus De Balsamo, *Patav.* 4to, 1639. *Alpin. Exot.* Prosperus Alpinus De Plantis Exoticis, Libri duo, 4to. *Venet.* 1627.

Albin. Inf. Albin Eleazar, A Natural History of English Insects, *Lond.* 1720. 4to.

Amman. Pauli. Ammanni Brevis ad Materiam Medicam in usum Philiatrorum Manuductio, ad finem Supellectilis Botanicae, *Lipsiæ* 1675. 8vo.

Ang. & Anguil. Aloysius Anguillara Opusculum, *Venet.* 1561. 8vo.

Bagliv. Dissert. ii. Georgius Baglivus Dissertatio secunda, *Lugd. Bat.* 1700. 8vo. *Bagliv. de Fibra Motric.* Idem, De Fibra motrice & Morbosa Specimen, *Lond.* 1703. 8vo.

Barr. Icon. Jacobus Barrelierus. Icones Plantarum per Galliam, Hispaniam, & Italiam observatarum, *Parif.* 1714. fol. *Barr. Spec. Insect.* Idem Specimen Insectorum quorundam marinorum mollium, &c. *ib.* 1714. *Jus. Obs.* Antonius de Jussieu. Plantæ per Galliam, &c. in lucem editum, & ad recentiorum normam digestum, *Par.* 1714. fol.

Bellon. de Aquat. Petrus Bellonius de Aquatilibus, Libri duo, *Parif.* 1553. 8vo forma longa. *Bellon. des Oyse.* Ejusdem l'Histoire des Oyseaux, *Parif.* 1555. fol. *Bellon. Obs.* Ejusd. Observationes tribus libris expressæ, *Antw.* 1605. fol.

Bocc. Plant. Rarior. Paulus Bocconus. Icones & Descriptiones rariorum Plantarum Siciliae, &c. *Oxon.* 1674. 4to. *Bocc. Obs.* Ejusd. Observationi naturali, *Bolog.* 1684. 12mo. *Bocc. Mus. di Fis.* Ejusd. Museo di Fisica, *Venet.* 1697. 4to. *Bocc. Mus. di Piant.* Ejusd. Museo di Piante Rare, *Venet.* 1697. 4to.

Bod. à Stapel. Joannes Bodæus à Stapel in Theophrasti Historiam Plantarum, *Amstelod.* 1644. fol.

Boerb. Ind. A. Hermanni Boerhaave Index alter Plantarum, *Lugd. Bat.* 1720. 4to.

Boet. Anselmi Boetii de Boet Gemmarum & Lapidum Historia, *Lugd. Bat.* 1647. 8vo.

Bonan. Philippi Bonanni Recreatio Mentis & Oculi, &c. *Romæ* 1684. 4to.

Bont. Jacobus Bontius in Historia Naturali Indiæ Orientalis à Gulielmo Pisone edit. *Amstelod.* 1658. fol.

Breyn. Cent. Jacobi Breynii Exoticarum aliarumque minus cognitarum Plantarum centuria prima, *Gedani* 1678. fol. *Breyn. Prod. i.* Ejusd. Prodromus fasciculi rariorum Plantarum, &c. *Gedan.* 1680. 4to. *Breyn. Prod. ii.* Ejusd. Prodromus fasciculi rariorum Plantarum secundus, *Gedani* 1689.

Breyn. Hist. Cocc. Joannis Philippi Breynii Historia Naturalis Cocci Radicum Tinctorii, *Gedani* 1731. *Breyn. Sched.* Ejusd. Schediasma de Echimis, *Gedani* 1732. *Breyn. Dissert. Bot.* Ejusd.

Brom. Chlora. Gotb. Olai Bromelii Chloris Gothica, seu Catalogus stirpium circa Gothoburgum nascentium, 1694. 8vo.

Buxb. Joannis Christiani Buxbaums Enumeratio Plantarum, *Hale Magdeb.* 1721. 8vo.

Calc. Mus. Franciscus Calceolarium. Musæum Calceolarium Veronense, *Veron.* 1622. fol.

Cam. Joachimus Camerarius de Plantis Epitome utilissima, *Francofurti ad Mœnum* 1586. 4to.

Cam.

Nominum Abbreviatorum Dilucidatio.

- am. Hort.* Ejusd. Hortus Medicus & Philosophicus, *Ibid.* 1588. 4to.
- Camel. Syllab.* Georgius Josephus Camellus. Stirpium Insulæ Luzonis, &c. Syllabus.
- C. B. Pin.* Casparus Bauhinus. Pinax Theatri Botanici, *Basileæ* 1671. 4to. *C. B. Pbyt.* Ejusdem, Phytopinax, *Ibid.* 1596. 4to. *C. B. Prod.* Ejusdem, Prodromus Theatri Botanici, *Ibid.* 1671. 4to. *C. B. Cat. Basil.* Ejusdem, Catalogus Plantarum circa Basileam sponte nascentium, *Basil.* 1622. 8vo. *C. B. Theat.* Ejusdem, Theatrum Botanicum, *Basil.* 1658. fol. *C. B. Matth.* Ejusdem, In Matthiolo, *Ibid.* 1674. fol.
- Cat. Angl. & Cat. Plant. Angl.* Vid. Raii C.C. Idem.
- C. Jamaic. & Cat. Jamaic. & Hist. Jamaic.* Vid. Sloanii.
- Cas. & Casalp.* Andræas Cæsalpinus. De Plantis, Libri xvi. *Florent.* 1583. 4to.
- Chab.* Dominicus Chabræus, M.D. Stirpium Icones & Sciagraphia, *Genev.* 1677. fol.
- Charlt. Exer.* Gualterus Charltonus. Exercitationes de differentiis & nominibus Animalium, *Oxon.* 1677. fol. *Charlt. de Pisc.* Idem De Piscibus, *Ibid.* 1677. fol.
- Clus. & Clus. Hist.* Carolus Clusius. Rariorum Plantarum Historia, *Antw.* 1601. fol. *Clus. Exot.* Idem, Exoticorum, Libri decem, *Ibid.* 1605. *Clus. Hist.* Idem. Rariorum aliquot stirpium per Hispanias observatarum Historia, *Ibid.* 1576. 8vo. *Clus. Pan.* Idem. Rariorum aliquot stirpium, per Pannoniam, Austriam, & vicinas quasdam Provincias observatarum Historia, *Ibid.* 1583. 8vo.
- Col. & Colum. Ecph.* Fabius Columna. Minus cognitarum rariorumque stirpium *Expositio* i. i. i. *Romæ* 1616. 4to. *Col. Aquat.* Idem. Aquatiliū & terrestrium aliquot Animalium, &c. Observationes, *Ibid.* *Col. Purp.* Idem. Purpura, *Romæ* 1616. 4to. Idem. *Phytobasanos* sive Plantarum aliquot Historia, *Neapoli* 1592. 4to.
- Commel. Plant. Usu.* Casparus Commelinus. Horti Medici Amstelædamensis Plantarum Usualium Catalogus, *Amstel.* 1724. 8vo. *Commel. Prælucl.* Idem. *Præluclia Botanica*, ad Publicas Plantarum Exoticarum demonstrationes, *Lugd. Bat.* 1715. 4to. *Commel. Flo. Mal.* Idem. Flora Malabarica, sive Horti Malabarici Catalogus, *Ibid.* 1696. 8vo. *Commel. Hort. Amst.* ii. Idem Horti Medici Amstelædamensis Rariorum Plantarum, &c. Pars altera, *Amstel.* 1701. fol. *Commel. Flor. Mal.* Idem. Flora Malabarica sive Horti Malabarici Catalogus, *Lugd. Bat.* 1696. 8vo.
- Commel. in Not.* Joannes Commelinus. Notæ ad Hortum Malabaricum. *Commel. Hort.* Idem. Catalogus Plantarum Horti Medici Amstelodamensis, *Amstel.* 1689. 8vo. *Commel. Hort. Med.*
- Idem. Horti Medici Amstelodamensis Rariorum Plantarum Descriptio & Icones, *Amstel.* 1697. fol.
- Corn.* Jacobus Cornutus, M. D. Canadensium Plantarum, &c. Historia, *Parisi.* 1635. 4to.
- Cup. Hort. Catb. & Hort. Catb. Supp.* Franciscus Eupanus Hortus Catholicus, &c. *Neapol.* 1696. 4to. *Supp. Horto Cath. Ibid. Cup. Supp. alt.* Idem. Supplementum alterum ad Hortum Catholicum, *Panor.* 1697. 4to.
- Dale, Thomæ.* Dissertatio Medico-Botanica Inauguralis, *Lugd. Bat.* 1723. 4to.
- Dill. Cat. Giff.* Joannes Jacobus Dillenius. Catalogus Plantarum sponte circa Gissam nascentium, &c. *Franc. ad Moen.* 1719. 8vo.
- Diosc.* Pedacius Dioscorides Anazarbeus. De Materia Medica usu.
- Dod.* Rembertus Dodonæus stirpium Historia Pentades sex, sive Libri xxx. *Antwerp.* 1616. fol.
- Dodart.* Dodartius. Description de quelques Plantes nouvelles, *Parisi.* 1676. 8vo.
- El. & Elem. Bot.* Vide Tournefortius.
- Ephem. Germ.* Ephemerides Medico-physicæ Germaniæ sive Miscellanea curiosa Medico-physica, *Lipsiæ* 4to.
- Flo. Lugd. Bat. Flor.* Vid. Hermannus.
- Gal. & Galen.* Claudius Galenus.
- Garid. Hist.* Petrus Garidel, M. D. Histoire des Plantes qui naissent en Provence & Principalement aux environs d'Aix, *A. Par.* 1719. fol.
- Garz.* Garzia ab Horto. Aromatum & Simplicium aliquot Medicamentorum apud Indos nascentium Historia, sive Caroli Clusii Exoticorum Liber septimus, *Antwerp.* 1605. fol.
- Ger.* Joannes Gerardus. *The Herbal, or General History of Plants*, *Lond.* 1597. fol.
- Ger. Emac.* *The Herbal, or General History of Plants, corrected and enlarged by Thomas Johnson.* *Lond.* 1636. fol.
- Gesfn. de Aquat.* Conradus Gesnerus. Historia Animalium, Lib. iv. Qui est de Piscium, & Aquatiliū Animantium natura, *Francof.* 1620. fol.
- Gesfn. de Avib.* Ejusdem, Historia Animalium, Lib. iii. Qui est de Avium natura, *Ibid.* 1617. fol. *Gesfn. de Plant.* Ejusdem, Historia Plantarum & vires, *Basil.* 1541. *Gesfn. Quadr.* Ejusdem, Historia Animalium, Liber primus, De Quadrupedibus viviparis, *Ibid.* 1603. fol. *Gesfn. de Quadr. Ovip.* Ejusdem, 1586. fol. *Gesfn. de Serp.* Ejusdem, Historia Animalium, Lib. v. Qui est de Serpentium natura. *Ibid.* 1621. *Gesfn. de Lap.* Ejusdem. de rerum Fossilium

Nominum Abbreviatorum Dilucidatio.

- Lapidum, & Gemmarum, &c. Liber. *Tigur.* 1565. 8vo.
- Gæda Insect.* i. Joannes Gædartius, Metamorphosis & Historia Naturalis Insectorum, Pars i. *Medioburg.* 1662. *Gæda* ii. Ejusdem, Pars altera, *Ibid.* 1667. *Gæda* iii. Ejusdem, Pars tertia & ultima, *Ibid.* 1667, 8vo.
- Helw. Lithogr.* i. M. Georgius Andreas Helwing. Lithographia Angerburgica, sive Lapidum, & Fossilium, in Districtu Angerburgensi, &c. *Regiom.* 1717. 4to. *Helw. Lithog.* ii. Ejusdem, Pars ii. *Lips.* 1720.
- Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* Paulus Hermannus, Horti Academici Lugduno-Batavi Catalogus, *Lugd. Bat.* 1687. 8vo. *Herm. Flor.* Ejusdem, Floræ Lugduno-Batavæ Flores, *Lugd. Bat.* 1690. 8vo. *Herm. Flor.* ii. Ejusdem, Principio Editionis ii. *Herm. Mus. Zeylan.* Ejusdem, Musæum Zeylanicum, sive Catalogus Plantarum in Zeylana sponte nascentium, *Lugd. Bat.* 1717. 8vo. *Herm. Parad. Bat. Prod.* Ejusdem, Paradisi Batavi Prodromus, sive Plantarum Exoticarum in Batavorum Hortis observatarum Index, *Amstel.* 1691. 12mo. *Herm. Parad. Bat.* Ejusdem, Paradisus Batavus continens plus centum Plantas affabre ære incisas, & descriptionibus illustratas, *Lugd. Bat.* 1698. 4to.
- Hern.* Franciscus Hernandez, Nova Plantarum, Animalium & Mineralium Mexicanorum Historia, &c. *Romæ* 1651. fol.
- Hoffman.* Casparus Hoffmannus, M. D. De Medicamentis Officinalibus tam simplicibus, quam compositis, Libri duo, *Parisi.* 1647. 4to.
- Hoffman. Flor. Alt.* Mauritius Hoffmannus, Floræ Altdorffinæ Deliciæ Hortensis, sive Catalogus Plantarum Horti Medici, *Altdorf.* 1660. 4to. *Ejusd.* Deliciæ Sylvestris, sive Catalogus Plantarum in Agro Altdorffino locisque vicinis sponte nascentium, &c. *Altdorf.* 1662. 4to.
- H. Beaum.* Herbertus à Beaumont, Horti Beaumontiani Exoticarum Plantarum Catalogus, *Hagæ-Comitis* 1690. 8vo.
- H. M. & H. Mal.* i. Henricus Adrianus Van Rhee-de, Vol. i. *Amstelæd.* 1678. fol. *Ejusd.* ii. *Ibid.* 1679. *Ejusd.* iii. *Ibid.* 1682. *Ejusd.* iv. *Ibid.* 1683. *Ejusd.* v. *Ibid.* 1684. *Ejusd.* vi. *Ibid.* 1686. *Ejusd.* vii. *Ibid.* 1687. *Ejusd.* viii. *Ibid.* 1688. *Ejusd.* ix. *Ibid.* 1689. *Ejusd.* x. *Ibid.* 1690. *Ejusd.* xi. *Ibid.* 1692. *Ejusd.* xii. *Ibid.* 1703.
- H. Oxon.* Vid. Morisonus.
- H. Reg. Par.* Antonius Vallot, Hortus Regius, *Parisi.* 1665. fol.
- Imperat.* Historia Naturale di Farrante Imperato, *Venet.* 1672. fol.
- Ind. Med.* Index Medicamentorum, *Par.* 1732. fol.
- J. B. i.* Historia Plantarum universalis, Auctoribus Johanne Bauhino, & Johanne Henrico Chersero, Tom. i. *Ebrod.* 1650. fol. *J. B. ii.* Ejusdem, Tom. ii. *Ibid.* 1651. fol. *J. B. iii.* Ejusdem, Tom. iii. *Ibid.* 1651. fol.
- Jonsf. de Avib.* Johannes Jonstonus Historia Naturalis de Avibus, *Amstel.* 1657. fol. *Jonsf. de Pisc.* Ejusdem, Historia Naturalis de Piscibus & Cetis, *Ibid.* *Jonsf. Exang.* Ejusdem, Historia Naturalis de Exanguibus aquaticis, *Ibid.* *Jonsf. de Insect.* Ejusdem, De Insectis, *Ibid.* *Jonsf. de Quad.* Ejusdem, Historia Naturalis de Quadrupedibus, *Ibid.* *Jonsf. de Serpent.* Ejusdem, De Serpentibus, *Ibid.* *Jonsf. Dendr.* Ejusdem, Dendrographias, sive Historia Naturalis de Arboribus & Fruticibus, *Francosf. ad Moen.* 1662. fol.
- Jonsf. Iter.* Thomas Johnson. Iter Investigationis, ergo susceptum, &c. in agrum Cantianum, *Lond.* 1629. 4to. *Jonsf. Descript.* Ejusdem, Descriptio Itineris Plantarum Investigationis in agrum Cantianum, *Ibid.* 1632. Ericetum Hampstedianum, sive Plantarum ibi crescentium, *Ibid.* 1629. Idem, Enumeratio Plantarum in Ericeto Hampstediano locisque vicinis crescentium, *Ibid.* 1632. *Merc. Bot. i.* Mercurius Botanicus sive Plantarum gratia suscepti Itineris, Anno 1634. Descriptio, *Lond.* 1634. 8vo. *Merc. Bot. ii.* Mercurii Botanici Pars altera, sive Plantarum Gratia suscepti itineris in Cambriam, sive Walliam, Descriptio, *Lond.* 1641. *Ger. Emac.* Gerard's Herbal, or General History of Plantes enlarged, *Lond.* 1636. fol.
- Kemp. Amœnit. Exot.* Engelbertus Kempferus Amœnitates Exoticæ, *Lemgov.* 1712.
- Kentm.* Johannes Kentinanus, M. D. Nomenclatura Rerum Fossilium, quæ in Misnia, &c. *Tigur.* 1565. 8vo.
- Klein Echin.* Jacobus Theodorus Klein, Naturalis dispositio Echinodermatum. *Gedani* 1734. 4to.
- Laet. & De Laet.* Joannis de Laet, De Gemmis & Lapidibus, *Lugd. Bat.* 1647. 8vo. *De Laet. Ind. Occid.* 8vo. Ejusdem, Novus Orbis seu Descriptionses Indiæ Occidentalis, *Ibid.* 1633. fol.
- Lang. Hist. Lap.* Carolus Nicolaus Langius Historia Lapidum Helvetiæ, &c. *Venet.* 1708. 4to. *Lang. Meth. Test.* Ejusdem, Methodus nova & facilis Testacea marina, &c. *Lucern.* 1722.
- Lister & List. Hist. A. A.* Martinus Lister, M. D. Historia Animalium Angliæ, tres Tractatus, *Lond.* 1678. 4to. *List. Hist. Conch.* Ejusdem, Historia sive Methodus Conchyliorum, *Lond.* 1685. fol. *List. Exer. Anat. i.* Ejusdem, Exercitatio Anatomica, *Lond.* 1694. 8vo. *List. Exer. Anat. ii.* Ejusdem, Exercitatio Anatomica

Nominum Abbreviatorum Dilucidatio.

- altera, *Ibid.* 1695. 8vo. *List. Exer. Anat.* iii. Ejusdem, Conchyliorum bivalvium utriusque aquæ, Exercitatio Anatomica tertia, *Ibid.* 1696. 4to.
- Lob. Adv.* Matthias deLobel, Dilucidæ simplicium Medicamentorum Explicationes, & Stirpium Adversaria, *Lond.* 1695. fol. *Lob. Obs.* Plantarum seu Stirpium Historia, *Antwerp.* 1576. fol. *Lob. Icon.* Ejusdem, Plantarum seu Stirpium Icones, *Ibid.* 1581. 4to. forma longa. *Lob. Illust.* Ejusdem, Stirpium illustrationes, *Lond.* 1655.
- Luid. Litho. Brit.* Edwardus Luidius Lithophylacii Britannici Ichnographia. *Lond.* 1697. 8vo.
- Lugd.* Historia Generalis Plantarum, *Lugd.* 1587. fol.
- Marcg.* Georgius Marcgravius, Historia Rerum Naturalium Brasiliæ, Libri octo, *Lugd. Bat.* 1648. fol.
- Magnol.* Petrus Magnol, M. D. Botanicum Monspelienſe, ſive Plantarum circa Monſpelium naſcentium Index, *Monſpel.* 1686. 8vo.
- Matth.* Petrus Andreas Matthioli, Commentarium in ſex Libros Pedacii Dioſcoridis Anazarbei de Medica Materia, *Venet.* 1565. fol. *Matth. Compend.* Ejusdem, Compendium, *Venet.* 1571. 4to.
- Mer. Pin.* Chriſtophorus Merret, Pinax rerum Naturalium Britannicarum continens Vegetabilia Animalia, & Foffilia, in hac Inſula reſerta, inchoatus, *Lond.* 1667. 8vo.
- Merc. Bot. Vid. Joſtonius.*
- Mill. Bot.* Joſeph Miller, Botanicum Officinale, or a Compendious Herbal, &c. *Lond.* 1722. 8vo.
- Mil. Cat.* Philippus Miller, Catalogus Plantarum Officinalium, *Lond.* 1730. 8vo.
- Mont. Ind.* Joſephus Monti, Index Plantarum, quæ in Medicum Uſum recipi ſolent, *Bonon.* 1724. 4to. *Mont. Exot.* Ejusdem, Exoticorum Simplicium Medicamentorum, *Ibid.* *Mont. Prod.* Ejusdem, Catalogi Stirpium agri Bononiensis Prodromus, *Bonon.* 1719. 4to.
- Mor. Prælu.* Robertus Morisonus, Hortus Regius Bleſenſis Auſtus, &c. Præluſiorum Botanicorum Pars prior, *Lond.* 1669. 8vo. *Mor. Umb.* Ejusdem, Plantarum Umbelliferarum diſtributio nova, &c. *Oxon.* 1672. fol. *Hiſt. Oxon.* ii. Ejusdem, Plantarum Hiſtoriæ univerſalis Oxoniensis, Pars ſecunda, *Oxon.* 1680. fol. *Hiſt. Oxon.* iii. Plantarum Hiſtoriæ Univerſalis Oxoniensis, Pars tertia, *Ibid.* 1699.
- Morton.* John Morton, M. A. The Natural Hiſtory of Northamptonſhire, *Lond.* 1712. fol.
- Mouff. Inſect.* Thomas Mouſſet, Inſectorum ſive Minimorum Animalium Theatrum, *Lond.* 1634. fol.
- Munt. Herb. Brit.* Abrahamus Muntingius. De vera Antiquorum Herba Britannica, &c. Diſſertatio Hiſtorico-Medica, *Amſtel.* 1681. 4to.
- Munt. Aloid.* Ejusdem, Aloidarium ſive Aloes, &c. Hiſtoria, *Ibid.* 1680. 4vo.
- Muſ. Pet.* Jacobus Petiverius. Muſei centuria decem, *Lond.* 1695, &c. 8vo. *Pet. Gazoph.* Ejusdem, Gazophylacii Naturæ & Artis, Decas 1, &c. *Lond.* 1702. fol.
- Muſ. Reg. Soc.* Muſæum Regalis Societatis, per Nehemiah Grew, M. D. *Lond.* 1681. fol.
- Offic.* Nomina uſitata in Officinis Londinenſibus denotat.
- Ogilb. Chin.* i. John Ogilby, *Hiſtory of China*, Part. I. *Lond.* 1671. Part. II. *Lond.* 1673. fol.
- P. B. & Pbyt. Brit.* Phytologia Britannica, Natales exhibens indigenarum ſtirpium ſponte emergentium, *Lond.* 1650. 8vo.
- Parad. Bat. Prod.* Vid. Hermannus.
- Park. Parad.* Johannes Parkinsonus. Paradifus terreſtris, or a choice Garden, &c. of Flowers, *Lond.* 1656. fol. *Park. Theat.* Ejusdem, Theatrum Botanicum, &c. or an univerſal and compleat Herbal, *Lond.* 1640. fol.
- Plin.* C. Plinius ſecundus in Hiſtoria Naturali.
- Pluk. Almag.* Leonardus Pluckenetus, M. D. Almageſtum Botanicum, ſive Phytographiæ Pluknetianæ Onomaſticon, *Lond.* 1696. fol.
- Pluk. Amalt.* Ejusdem, Amaltheum Botanicum, &c. *Ibid.* 1705. fol. *Pluk. Mant.* Ejusdem, Almageſti Botanici Mantiffa, *Ibid.* 1700. fol. *Pluk. Pbytog.* Ejusdem, Phytographia ſive Stirpium illuſtriorum & minus cognitarum Icones, *Ibid.* 1691. fol.
- Piſ. & Piſon. Ed.* 1648. Gulielmus Piſonis, M. D. De Facultatibus Simplicium, *Amſtel.* 1648. fol.
- Piſ. Ed.* 1658. Ejusdem, De Indiæ utriusque re Naturali & Medica, *Ibid.* 1658. fol. *Piſ. Mant.* Ejusdem, Mantiffa Aromatica, *Amſtel.* 1658. fol.
- Rand. Ind.* Ifaacus Rand, Index Plantarum Officinalium, &c. *Lond.* 1730. 8vo.
- Rauwolf.* Leonhartius Rauwolfius, Itinerarium in Orient. *Lond.* 1693. 8vo.
- Raii Hiſt.* i. Joannes Raius, Hiſtoria Plantarum, Tom. 1. *Lond.* 1686. fol. *Raii Hiſt.* ii. Ejusdem, Tom. 2. *Lond.* 1688. fol. Ejusdem, Tom. 3. *Ibid.* 1704. *Raii Dend.* Ejusdem, Dendrologia, 1704. fol. *Raii Cat.* Ejusdem, Catalogus Plantarum Angliæ & Inſularum adjacentium, *Lond.* 1677. 8vo. *Cat. Cant.* Ejusdem, Catalogus Plantarum circa Cantabrigiam naſcentium, *Cantab.* 1660. 8vo. *Raii Meth.* Ejusdem, Methodus Plantarum nova, &c. *Lond.* 1682. 8vo. *Raii Meth. A.* Ejusdem, Methodus Plantarum emendata

Nominum Abbreviatorum Dilucidatio.

- data & aucta, *Ibid.* 1703. 8vo. *Raii Ornith.* Ejusdem, *The Ornithology of Francis Willoughby Esq. &c. Lond.* 1678. fol. *Raii Ichth.* Vid. Willoughby. *Raii Synop. A.* Ejusdem, *Synop. Methodica Animalium Quadrupedum & Serpentinum generis, Lond.* 1693. 8vo. *Raii Synop. Avi.* Ejusdem, *Synopsis Methodica Avium, &c. Lond.* 1713. 8vo. *Raii Synop. Pis.* Ejusdem, *Synopsis Methodica Piscium, Lond.* 1713. 8vo. *Raii Synop. iii.* Ejusdem, *Synopsis Methodica Stirpium Britannicarum, Lond.* 1724. 8vo. *Raii Hist. Insect.* Ejusdem, *Historia Insectorum Opus Posthumum, Lond.* 1710. 4to.
- Rivini. Introd.* Augustinus Quirinus Rivinus, *Introductio generalis in Rem Herbariam, Lips.* 1690. fol. *Rivini. Irr. Mon.* Ejusdem, *Ordo Plantarum quæ sunt flore irregulari monopetalo, Lips.* 1690. fol. *Rivini. Irr. Tetr.* Ejusdem, *Ordo Plantarum quæ sunt flore irregulari tetrapetalo, Lips.* 1691. fol. *Rivini. Irr. Pent.* Ejusdem, *Ordo Plantarum quæ sunt flore irregulari pentapetalo, Lips.* 1699. fol.
- Rondel. de Pisc.* i. Gulielmus Rondeletius, M. D. *Libri de Piscibus marinis, Lugd.* 1554. fol. *Rondel. de Aquat.* ii. Ejusdem, *Universæ aquatiliæ Hist. pars altera, Lugd.* 1555. fol.
- Ruel.* Joannes Ruellius *De Natura Stirpium, Libri tres, Basil.* 1536. fol.
- Rupp. Flor. Jen.* Henricus Bernhardus Ruppilius, *Flora Jenensis, sive enumeratio Plantarum, &c. Franc. & Lips.* 1726. 8vo.
- Salv. de Aquat.* Hippolytus Salvianus, *Aquatilium Animalium Historiæ, Liber primus, Romæ* 1557. fol.
- Schrod.* iv. Johannes Schroderus, *Pharmacopœia, sive Thesaurus Pharmacologicus, Lib. iv. Ulmæ Suev.* 1649. 4to. *Schrod. v.* Ejusdem, v. *Schonef. Ichth.* Stephanus Schonevelde *Ichthyologia, &c. Hamb.* 1624. 4to.
- Schw. A.* Casparus Schwenckfeld *Aviarium Silesiæ, Lign.* 1603. 4to. *Schw. Quad.* Ejusdem, *Quadrupedum, Ibid.* 4to. *Schw. Insect.* Ejusdem, *Insectorum, Ibid.* 4to.
- Sib. Phal.* Robertus Sibbaldus, *Eques Auratus, Phalainologia nova, sive Observationes de Balænis, Edinb.* 1692. 4to.
- Sloan. Cat. Jam.* Sir Hans Sloan Bar. *Catalogus Plantarum quæ in Insula Jamaica sponte proveniunt, Lond.* 1696. 8vo. *Sloan. Hist. V. i.* Ejusdem, *A Voyage to Jamaica, with the Natural History, Vol. 1. Lond.* 1707. fol. Ejusdem, *Vol. 2. Ibid.* 1725.
- Tourn. Elem. Bot.* Pitton Tournefort, *Elemens de Botanique ou Methode pour connoitre les Plantes, Par.* 1694. 8vo. *Tourn. Instit.* Ejusdem, *Institutiones Rei Herbariæ, Ibid.* 1700. 4to. *Tourn. Cor.* Ejusdem, *Corollarium Institutionum Rei Herbariæ, Par.* 1703. 4to. *Tourn. Hist.* Ejusdem, *Histoire des Plantes qui naissent aux environs de Paris, Ibid.* 1698. 8vo.
- Trag.* Hieronymus Tragus, *De Stirpium, maxime earum quæ in Germania nostra nascuntur, Argent.* 1552. 4to.
- Tab. Icones Plantarum seu stirpium, &c. Francof. ad Mœnum.* 1590. 4to. forma oblonga.
- Turn. William Turner, M. D. The first and second parts of the Herbal, with the third part lately gathered, Collen.* 1568. fol.
- Volck.* Johannes Georgius Volkamerus, M. D. *Flora Noribergensis, seu Catalogus Plantarum in agro Noribergensi, &c. Norib.* 1700. 4to.
- Usu.* In usu sunt.
- Willugh. Ichth.* Franciscus Willughbeus, Armig. *De Historia Piscium, Libri quatuor, Oxon.* 1686. fol. *Willugh. Ornith.* Ejusdem, *Ornithologia, Lond.* fol.
- Worm. Mus.* Olaus Wormius, M. D. *Museum Wormianum, seu Historia rerum rariorum tam Naturalium, quam Artificialium, &c. Lugd. Bat.* 1655. fol.

PHARMACOLOGIÆ

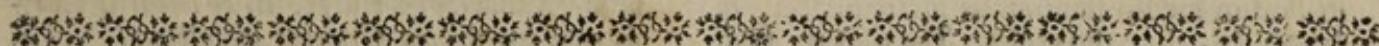
SEU

MANUDUCTIONIS

AD

MATERIAM MEDICAM

PROLEGOMENA ISAGOGICA.

CAP. I.

Harmacologia est descriptio rerum medicamentarium ad bene medicandum; Objectum est res naturalis medicamentalis quæcunque ad medicandum adaptabilis, sive figuram ea obtineat nativam, sive elaborationem aliquam officinalem sustinuerit; verum enim vero, quia nomina plurima occurrunt, quæ vel minus vulgaria, vel æquivoca sunt, operæ pretium duxi Pharmacopœiæ tyronibus synopsis brevi inservire, & nomina alphabeticâ serie exhibere.

A.

A *Cetum* in genere liquorem quemcumque acidum notare potest: in *Officinis* liquorem solum acidum denotat, ex potulentis succis

factum, e. g. ex vino seu uvis in aqua, & hoc recipiendum est, quoties *Aceti* simpliciter fit mentio.

Acinus non pro uvæ vinaceo apud idoneos auctores, sed pro uva ipsâ seu fructu toto accipitur, qui ex succo, & ex ambiente cute seu folliculo constat. Angl. *A Grape*, not a *Grape-stone*. Gall. *Des Grains comme ceux de raisin*. Germ. *Körnlein Vollerbericht*. Belg. *Korl*. Columel. lib. 11. cap. 2. *Cum expresseris vinacea, quæ acinis celantur, eâque jam infuscata, & propemodum nigra fuerint, &c.* Extenditur & hoc nomen latius ad fructus minutiores arborum fruticumve spissius crescentes & coactius, ut *Hederæ*, &c. & sic à *bacca* distinguitur, quæ rarius crescit, ut in *Olea*, *Lauro*, &c. Jun. Medici recentiores pro gigarto seu vinaceo accipiunt, cum dicunt *uvæ exacinate*.

Acus, eris, purgamentum frumenti, palea. A. *The Chaff*. Gal. *Paille*, *Balle*. G. *Spreu* / *Kley*. B. *Kaf*. Porro *Acus* Plinio dicitur, cum per

A

sc

se spica pinfitur; Palea verò, ubi cum stipula teritur in area.

Adeps, A. A Grease or Fat. Gal. Graisse, sein. G. Feisse / Fett / Schmeer / Schmalz / B. Smeer, Vet, Ongel. pars est Sanguinis oleosa, per vasa peculiaria in vesiculas appropriatas fluit; generaliterque denotat Pinguedinem mollem, e. g. Anseris, Anatis, Humani, &c. usitatus autem pro Axungia usurpatur.

Ala caulis est angulus, quem cum caule vel ramo, vel folium, vel pediculus folii constituit, qui semper ferè acutus est, vel rectus saltem, quia pediculi sursum nituntur. *Fung.* Non rarò etiam accipitur pro ramulo, ut cum dicimus caule multis alis brachiato, vel in multas alas diviso, quia rami veluti totidem alæ cauli adnascuntur.

Alabastra sunt folia illa viridia, herbacea, quæ flores sepiunt. *Junius* exponit *alabastrum* Rosæ globum nondum explicitum totum, sed conniventem.

Alabastrum in mineralogia lapis est, ut suo in loco ostendimus.

Alburnum Plinio dicitur exterior ligni pars mollior & teredini obnoxia, à colore albo.

Amylum dicebatur quòd *χωρὶς μύλου* sine mola pararetur: cujus conficiendi modum vide in capite *De Tritico*.

Anthera Offic. sunt summitates seu cacuminula in florum medio staminibus incumbencia, q. *ἄνθη ποδῶν*, i. e. flos rosæ. *The Cbives*. Gal. *sommitex*, *sommets*, *Bourgeons*. G. *Zipfels*. B. *Noppen*.

Apices idem significant quod *Anthera*.

Arbor [*ἄλδος*] est planta lignosa, crassitudine & altitudine inter omnes maxima, cui caudex pro superficie est perennis & naturâ simplex, qui in multos ramos majores, quos *ἀγκύρας* & *ἕξ* Græci vocant, & deinde in ramusculos complures, quos iidem *κλάδεις*, Latini *furculos* appellant, dividitur. Anglicè *A Tree*. Gal. *un. Arbre*. G. *Ein Baum*. B. *Een Boom*.

Arilli Offic. Vinacea, gigarta, q. aridula, quòd sicci sint, & nullum succum præbeant.

Arista Acus exilis ac longa è gluma extans. A. *The Beard or Awn*. G. *Arrête de l'Epy*, *barbe d'épy* (les petites pointes, qui sont à l'entour de l'épy, pour empêcher que les oiseaux ne mangent le grain.) G. *Die ganke Ahr*. B. *Het hair van een Korenaar*.

Aroma est odoramentum quodvis, ut Caryophylli, Cinamomum, &c.

Aparagus dicitur primum germen herbarum quod edendo est, vel oleris cujusque turio,

antequam in folia explicetur, à *σπείρον*. A. *The tender sprout or shoot of any herb from the ground*. G. *les premières tiges vertes au commencement, puis blanches*. G. *Was zu erst von der Wurzel hervor komt / ehe dan es laub gewinnet*. B. *d'eerste jonge spruyten van 't kruid*. Hinc per Antonomasiā dicitur herba quædam, quæ grandes profert & edules asparagos.

Axungia est pinguedo Sevo mollior, generaliterque Porci denotat. A. *Lard*. Gal. *Graisse*, *sein doux*. G. *Schmeer* / *Schmalz*. B. *Reufel*, *Seutzel*.

B.

Baccæ dicuntur, qui sparsim arboribus fruticibusque adnascuntur fructus parvo - rotundi. A. *Bercies*. Gal. *Bayes*. G. *Beeren* B. *Bezie* & sic ab Acinis distinguuntur; qui sunt racematim dependentes baccæ. Nos in hoc opere restrictiore acceptione voce *Baccæ* utimur pro fructu minore pericarpio seu pulpa carneve molli & humida semina includente, & membrana tenuiore tecto.

Balaustium, sylvestris mali Punicæ flos. A. *The flower of the wild Pomegranate tree*. Gal. *les Balaustes*, ou fleurs de Grenadier sauvage. G. *wild Granat-appfel blüthe*. B. *de bloem of bloeyfel van een wilden Granaat Appelboom*.

Balsamus vel *Balsamum* denotat genus quoddam odoramenti ex arboribus sponte exstillans; suntque vel liquidi, vel crassiusculi, vel solidi.

Bitumen est sebum aut resina Macrocosmi.

Bulbus est radix subrotunda, vel pluribus tunicis in orbem se amplexantibus, vel pluribus squamis imbricatim ferè dispositis coagmentata, fibras plurimas ex ima sede seu basi emittens. Interdum latius accipitur pro radice quavis uno tubere constante etiam solidâ & substantiâ continuâ, nec divisâ in squamas aut tunicarum involucra, fibras ex ima sede aut basi emittente. Sic *Croci* & *Colchici* radices bulbosæ censentur.

C.

Cacumina sunt idem quod summitates.

Cacuminula idem quod *Anthera*.

Calyx, folliculus seu involucrum floris priusquam dehiscat, præcipuè Rosæ: interdum flos ipse rosæ connivens & nondum expansus. At nunc frequentissimè accipitur pro fol-

- Polliculo**, quo flos primum, deinde semen herbarum & fructus arborum cooperitur. A. *The Cup enclosing or containing the flower.* Gal. *Calice d'une fleur.* G. Worin die Blüthe / Saamen / oder Früchte verborgen. B. een bloemknop, een uytbottende bloem.
- Capillamenta** sunt filamenta illa tenuia, in floribus medietate surgentia, apicibus plerumque donata. Angl. *Threads.* Gal. *Filets.* G. Die Fäselein mitten in der Blüthen. B. De Draadjes in de blom.
- Capita** in Phytologia, rotunda sunt illa seminum receptacula, quæ capita referunt. In Zoologia quid sint notum est.
- Capitulum** est quod constat ex pluribus floribus & staminibus arcte in globosam aut circula-rem sive disci figuram congestis, ut in *Cyano*, *Scabiosa*, *Carduis*, &c.
- Capitatae plantæ** nobis in hoc opere dicuntur, quarum flores ex flosculis etiam marginalibus, fistulosis componuntur, quoniam calyx eorum squamosus in ventrem plerumque extumescit grandiusculum & subrotundum: cujusmodi *Carduus*, *Centaureum majus*, *Barbana*, &c.
- Capreolus**, est pars quædam auxiliaris, filamentum aut funiculi æmulus, cincinni in modum contortus, quæ planta quævis vicinis stirpibus aliisve stipitibus se implicans, in altum enititur. A. *A clasper or tendrel.* Gal. *Pampre*, *Tendon.* G. Die Giebel. B. Klawier. Hujusmodi cernuntur in Vite & Leguminibus.
- Caro** in Phytologia, substantiam illam molliorem fructuum succulentorum notat, quam alias pulpam vocamus, ut pulpa seu caro *Cassia*, caro *Prunorum*, &c. *Schrod.* In Zoologia est substantia muscularis, constans ex fibris; vel, ut quibusdam, ex fistulis seu vasculis sanguinem ex arteriis accipientibus, inque venas revertentibus. A. *Flesh.* Gal. *Chair.* G. Fleisch. B. Vlees.
- Catulus** apud recentiores Botanicos idem sonat quod *Julus* aut *nucamentum*, ut catuli *Salicis* aut *Juglandis*, id est *Juli*. A. *A palm or Catkin.* Gal. *Emouchete*, *Chaton de certains arbres ressemblant à une queue de Chat, comme de Noyer, Avellanier &c.* G. Die blust an hasel-stauden. B. Bloesem van haselnooten, Kat-tenstaartjes niet ongelijk.
- Caudex** idem est in arboribus & fruticibus, quod caulis in Herbis.
- Caulis** est quod supra terram simplex assurgit: unde folia frondesque seu ramusculi emicant, vel, definiente *Jungio*, est pars herbæ su-
perna, ita in altitudinem exporrecta, ut anteriora à posterioribus, vel dextra à sinistris non differant. In arboribus, & fruticibus *caudex*, in frumentis *culmus* appellatur. A. *The stalk of any Herb, or trunk or body of a Tree.* Gal. *Tige des Herbes.* G. Der Stengel. B. Steel, struik.
- Cicus & ciccum**, membrana tenuis acinos in malo Punico discriminans. Hinc proverbialis locutio *Cicum non interdum*, id est, Non curo, perinde mihi est.
- Clavicula** idem quod *Capreolus*. A. *A clasper or tendrel.* Gal. *Tendron.* G. Die Giebel. B. Klawier.
- Comæ** sunt plantarum summitates vel arborum frondes.
- Conus** in Phytologia dicitur fructus ex compæctili lignosarum squamarum strue compositus, conici figuram æmulans, hoc est, à lata & circulari basi in mucronem desinens, qualis est *Pini*, *Abietis*, &c. A. *A cone or clog.* Gal. *Fruit formé en cone, comme p. ex. la Pomme de Pin, de Sapin.* G. Zirbel-Nuß. B. Vrucht, die aan de steel dik en rond is, en na boven spits word, gelyk als Pyn-appels. enz.
- Cor** sive *corculum* seminis, est portiuncula seminis unde tum radix, tum germen enascitur; medullamque vegetabilium significat. In Zoologia pars est substantiæ carnosæ & fibrosæ duos ventriculos habens, sanguinique recipiendo & circumvehendo inserviens. A. *The Heart.* Gal. *Cœur.* G. Das Herz. B. Het Herte.
- Cornua** non nisi in Zoologia locum habent.
- Cortex**, exterior arboris quasi crusta, A. *The bark of a Tree or other Plant.* Gal. *Ecorce.* G. die Rinde am baum. B. de Bast. Interior tunica ipsi ligno adhærens *Liber* dicitur. *Cortex* autem à *corium* & *tego*, quia quasi corium tegit, ut *Isidorus* *ἱτυμολογίζει*.
- Corymbus** in genere significat quodvis summum. Nam prima notio & *κορύμβος* est in capite Veterum Atticorum tutulus seu meta suggestus capillorum, autore Scaligero. Verum apud plantarum scriptores *Corymbi* propriè *Hederæ* racemi appellantur. *Plin.* lib. 16. cap. 34. in descriptione *Hederæ* ponit, *Racemis in orbem circumactis, qui vocantur Corymbi.* *Corymbi* nomen extendit *Jungius* ad significandam extremitatem caulis, ita subdivisam, & floribus aut fructibus onustam, ut sphaerica figura inde oriatur, ut in *Cepa*, *Porro*, &c. Alii *Umbellæ* synonymum faciunt. *Corymbus* etiam aliàs sumitur apud re-

centiores Botánicos pro flore composito discoide, qui in pappos non resolvitur: qualis in *Chrysanthemo*, *Bellide*, &c. cernitur: Nam hujusmodi flores in latum extensi umbellam seu corymbum quodammodo æmulantur.

Croci idem sunt quod apices. *Crocus* autem planta est bulbosa florem gerens, cujus stamina Officinarum *Crocus* est: Ut suo loco ostendimus.

Culmus, frumenti (aut etiam graminis) calamus est à radice ad spicam. A. *The Stalk of any Corn or Grass*. Gall. *Chalumeau*, (*le Tuyau*, qui porte l'épi &c.) G. *Der Halm*. B. *Stroo* (*balm*, *stoppel of stronk van 't Koren*, die de air ondersteunt.)

Cyma, æ, & *Cyma*, atis, q. *κίμα*, id est, parvus novellus, qui prima germinatione producit; est ipsorum caulium delicatior teneriorque cauliculus, & dicitur præcipue de *Brassica*: verum & in genere *Cymæ* sunt cauliculi teneriores delicatioresque scaporum, quos à prima sectione præstant: imò *Cymæ* apud Botánicos adhuc latius sumuntur pro summitatibus quarumcunque herbarum.

Cytinus, flos est mali *Punicæ* sativæ. A. *The flower of the Pomegranate Tree*. Gal. *la Fleur de la Pomme du Grenadier domestique*. G. *Die Blüthe der Granaat-äpfel*. B. *Bloem der Granaat-appel*.

D.

Dactylus, *Palmula*, *caryotis*, *Palmæ* arboris fructus, à digiti similitudine sic dictus. A. *A Date*. Gal. *Dattes ou Dactes*. G. *Datteln*. B. *Dadel*, *dayen*, *dalen*.

Digitatum folium nobis cum *Jungio* dicitur, in quo plures lacinie seu plura simplicia folia, quasi ad unum petioli punctum sive terminum aptata sunt, ut in *Pentaphyllo*, *Lupino*, *Cannabe*, *Vitice*, *Trifoliis*, *Fragaria*, &c.

Discus est media pars floris compositi ex compressis & confertis flosculis, ita ut unam quasi apparentem superficiem constituent, ut in *Caltha*, *Flore Solis*, &c. à similitudine disci, cujus figura plana erat ac rotunda, ut ex Veteri statua apparet. Hinc Sol Græcis *Discus* appellatur. Erat autem *Discus* moles aliqua è plumbo aliòve metallo, quam jacentes athletæ inter se decertabant.

E.

Echinus, asperum & spinosum est *Castaneæ* operculum, & in genere quicquid numerosa congerie aculeorum stipatur, sive tegmen, sive caput, sive cacumen fuerit, à similitudine *Echini* animalis. A. *A Bur or any prickly Fruit*. Gall. *fruit épineux*. G. *Stachelichte Frucht*. B. *in 't gemeen vrucht vol stekels*. In *Zoologia* *Quadrupedem*, & *Insectum* marinum crustaceum denotat.

F.

Fibræ sunt veluti stamina rebus nonnullis intertextæ, v. g. *ligni foliis*, &c. sic fibras ligneas vocamus corpora seu filamenta in longum extensa, ex quibus maximam partem lignum componitur, vid. lib. 1. cap. 8. Item fibræ dicuntur minutissimæ & extremæ radiculæ.

Flos est pars plantæ tenuior, colore vel figurâ vel utroque insignis, fructui prævia eique plurimum cohærens, & tenello tegendo fovendoque inserviens, quæ, postquam explicatur, brevi aut decidit aut inarescit. *Flos* simplex & compositus seu aggregatus, uniformis & difformis, discoides, radiatus, &c. quis sit, vide *Raji H. P.* lib. 1. cap. 11. pag. 18, 19.

Folia in *Mineralogia*, folia *Auri* & *Argenti*, dicuntur laminæ tenuissimæ eorundem metallorum, seu *Aurum* & *Argentum* in tenuissimas laminas diductum. *Folium*, in *Phytologia*, definiente *Jungio*, est quod à sede cui adhæret ita in longitudinem & latitudinem extenditur, ut tertiæ dimensionis termini inter se differant, hoc est, superficies folii interna seu superior caulem respiciens ab externa seu inferiore. Folii differentia, quidque per folium *digitatum*, *pennatum*, *triangulatum*, &c. intelligimus, vide sis in *Historia Plantarum Cl. D. Raji* l. 1. c. 9. p. 13.

Folliculus, est theca tenuis, quæ granum, vel semen continet involutum. A. *A husk or cod*. Gal. *l'Etui*, ou la bourse qui enferme la semence ou le grain. G. *Das Samen-Haus*. B. *Het velletje*, *schelletje*, of *kasje* daar 't koren of 't graan ingroeit.

Frit *Varroni* est, quod in summa spica maturat minus est quàm granum.

Frontatum petalum seu floris folium nobis dicitur, quod in extremum latius, & non raro

rectâ lineâ terminatum definit, ut in *Calendula* & similibus.

Fructus sunt grandiores illi ac succulenti plantarum scetus, seminum receptacula, ut *Poma*, *Pyra*, *Pruna*, &c. à fruendo; sed & latius extenditur nomen *Fructus* ad omnem agrorum proventum. *Jungio fructus* dicitur pars plantæ annua, florì cobarens & succedens, qui, ubi maturuerit, id est, ad perfectionem suam pervenerit, sponte à planta abscedit, & terrâ aliâve commodâ nutrice excepta, novæ plantæ sit initium. A. *The Fruit*. Gal. *Fruits*. G. *Früchte*. B. *Vruchten*. Sunt ergo fructus, vel *Pericarpia* integra cum seminibus contentis, vel *Semina* sola in iis quibus *pericarpium* deest.

Fruges, quicquid de terræ proventu in alimoniâ cedit. Errant ergo qui discriminant legumina à frugibus.

Frumenta sive frumentacea, Botanicis dicuntur quæcunque geniculato culmo & arundinaceis foliis constant, seménque pultibus aut panificio aptum in spicis aut jubis producunt, ut *Triticum*, *Hordeum*, *Milium*, *Panicum*, &c. *Frugum* enim duo sunt summa genera, *Frumentacea* & *Legumina*. Cæterum & *Ficum* grana exigua *Frumenta* dicta sunt *Plinio*.

Frutex, definiente *Bodæo à Stapel*, est stirps inter lignosas altitudine ac crassitudine mediocris, cui pro superficie stipes perennis, natura multiplex, quique facile in naturam arborum stolonum abscissione transcendit. A. *A sbrub*. Gal. *Arbrisseau*. G. eine staude / *Gesträuch*. B. *Heester*.

Fundus plantæ [*ῥιζὸν*] *Jungio* est limes communis, in quo radix & pars superna cohærent.

G.

Gemma in Mineralogia *Lapis pretiosus* est. A. *A Gemm or Precious Stone*. Gal. *Pierre pretieuse*. G. *Edelstein*. B. *Edelgesteente*. In Phytologia idem est quod *Oculus*. A. *A Bud*. Gal. *un Bourgeon*, *Bouton*. G. ein Auge / B. een Botte, een Gewas. Id quod in arboribus tumescit cum parere incipiunt. *Gemmæ* pleniorē descriptionem vide *Raji* l. 1. c. 8. p. 12.

Geniculum est nodus quidam herbarum in caule. A. *A joint or knot*. Gal. *Nœud qui se trouve aux tiges, ou aux racines des herbes, ou au tuyau de l'épy de bled*. G. ein Knötgen / *traut-stengel*. B. *Halmknop*.

Glans in Phytologia dicitur, quod cortice constat tantum semen continente, cujus pars posterior, quæ arbori adhæret, calyce proximè cooperitur, parte superiore nuda. *Spigel. Isag.* Rectius *Glans* dicitur ipse fructus calyce contentus. In Zoologia est penis suprema pars præputio in Homine tecta.

Ghuma, *utriculus*, folliculus grani seu involucrum seminum in frumentis, à glubendo, quod eo folliculo deglubitur granum. A. *The husk or chaff of Corn or Grass*. Gal. *la Bale, ou la Bourse qui enferme le grain de l'épy*. G. *Der Balck*. B. *Het velletje, schelletje, of kasse daar 't koren, of het graan ingroeit*.

Granum propriè semen frugum dicitur, indè generalius quicquid minutum est, & similitudinem aliquam habet cum grano frumenti.

Gummi est succus plantæ concretus, qui in aqua facile dissolvitur, in igne non liquefcit, nec flammam concipit, sed duntaxat crepitat, cujus generis sunt *Gummi Arabicum*, *Gummi Cerasi*, &c.

H.

Herba (definiente *Bodæo à Stapel*, ex Antiquorum sententia) est stirps, cujus superficies est ex foliis tantum, vel etiam ex caule, sed illo annuo, carnosio, qui diutius durare nequit, lignosusque non est, nisi cum exaruerit. In praxi medica pro foliis solis, ut plurimum usurpatur.

I.

Internodium est intervallum inter bina genicula, quale in culmis & arundinibus cernitur. A. *A The space between two joints*. Gal. *l'espace entre deux nœuds dans les cannes, & dans les tuyaux de Bled &c.* G. *Der Raum zwischen den Gliedern am Rohr*. B. *De plaats tussen twee knopen, knoppen, of quasten*.

Juba in Phytologia est arundinacea coma laxè effusa, qualis in *Milio* est.

Julus, nucamentum, quod in *Corylo*, *Juglande*, &c. velut prælongus vermiculus dependet, & nihil aliud esse videtur, quàm florum stamineorum series. A. *A Catkin, and in Willows a Palm*. Gal. *Emouchete, Chaton de certains arbres, ressemblant à une queue de Chat, comme Noyer, Avellanier &c.* G. *Die Blüß an hasel-stauden*. B. *Bloeyfel van de haselnoten, Kattestaartjes niet ongelyk*. *Salicum* *Juli à Juglandis*, &c. diversi sunt; nam in fertilibus plantis numerosis vasculis seminalibus constant.

L.

Lachryma in Phytologia, est humor è plantis, tum sponte effluens (sive is concreascit v. g. in oleum, resinam, gummi, sive non) tum facta incisione emanans. *Schrod.* Spigelius Lachrymam in eo distinguit à succo, quod liquor, qui ex contusa herba exprimitur aut elicitur, Succus vocetur; qui verò vel sponte, vel incisione manat, *lachryma*. In Zoologia sunt humiditates, quæ à glandulis oculi ad oculos humectandos secernuntur, quæ si nimix fuerint, ita ut à puncto lachrymali non recipiantur, extra oculos decidunt, & lacrymarum nomine veniunt.

Lacinia est portio folii inter duas fissuras (fissura est profundior scissura) inclusa. A. *A Jag.* Gal. *crenelure, lanière.* G. *Krinmen / Kerben / B. een Kerf, een sneede.*

Lanugo in Phytologia est mollis foliorum aut fructuum lana, ut *Cydoniorum*, &c. *Jun.* vel (ut *Schroderus* definit) filamenta tenella cuticulæ extimæ instar pilorum aut lanæ adnascencia. A. *Down.* Gal. *Laineux, Cotonneux.* G. *Das wölliche an fräuteren.* B. *Wolligkeit der bladeren.*

Lapides in Mineralogia sunt corpora terrea, dura, indurabilia: in Phytologia cortices duriores, nucleum includentes, qui quandoque lapides referunt: in Zoologia calculos exhibent in animalibus repertos.

Legumen, legumentum, quicquid ex terræ factis in filiqua nascitur, ut *Faba*, *Pisum*, *Cicer*, *Lens*; à legendo, teste Varrone, quoniam id non secatur, sed legitur manu velendo. A. *Pulse.* Gal. *Legume.* G. *Allerley gemüse.* B. *Peulvrugt.* Nos in hoc opere leguminibus accensemus herbas omnes, quæ florem producunt papilionaceum.

Liber, interior tunica arboris ipsi ligno adhærens: *Jun.* Unde Liber adhuc dicitur, in quo scribitur ex quacunque sit materia, quia ante repertum chartæ vel membranæ usum, de libris arborum volumina compaginabantur. A. *The innermost bark of a Tree.* Gal. *Ecorce molle couvrant le Bois.* G. *Die innerste Rinde am Baum.* B. *de binnenste bast of schorse van een Boom die naast de stronk is.*

Loculamentum est camera quædam seclusa & distincta in seminum vasculis, uti videre est in capitulis Papaverum. *Jun.* A. *A Cell.* Gal. *Niche de grains, comme on en voit dans la tête de Pavot.* G. *Eine Zelle.* B. *Zaadbolletje.* In-

terdum ipsa capsula & feminis involucrum.

Locustæ in Phytologia sunt Avenacæ glumæ singulares cum feminibus ex longis filis dependentes, ob quandam similitudinem cum locustis dictæ. Extenditur hoc nomen ad Graminum paniculatorum grana glumis involuta significanda. In Zoologia Insectum est.

M.

Malicorium, Mali Punici cortex.

Matrix arboris idem est quod ejus medulla sive Cor. In Zoologia Uterum significat.

Medulla in Mineralogia partem molliusculam denotat, quæ in saxis nonnunquam reperitur. In Phytologia mediam cujuslibet plantæ partem molliorem & spongiosam significat, quam & Cor matricemve appellant, cujus descriptionem pleniorē vide *Raii* lib. 1. cap. 4. p. 7. In Zoologia adipem significat in ossium medietate contentam: vel molliorem illam substantiam, quæ in spina dorsi ac cranio est.

Malleolus, definiente *Columella* lib. 3. cap. 5. novellus est palmes innatus prioris anni flagello, cognominatusque à similitudine rei, quod in ea parte, quæ deceditur ex vetere sarmento, prominens utrinque Malleoli speciem præbet.

Merges, manipulus spicarum, quantum sc. femel instrumentum messorium *Mergus* dictum inter metendum capiat.

Minera est terra sive materia, ex qua mineralia & maximè metallica fiunt. A. *The Ore.* Gal. *Mine.* G. *Mineral.* B. *Mineraal.*

Mineralia sunt ea, quæ non sunt Vegetabilia, nec animalia, ut Metalla perfecta & imperfecta.

Mutica spica dicitur quæ aristis caret, quasi *mutila*.

N.

Nervus, in Phytologia, prælongum & continuum filamentum folia perreptans, ut in Plantagine, quæ indè quinquenervia & septinervia dicitur. In Zoologia est pars fibrosa, longa, rotunda, alba, instar Cannæ Indicæ porosa, Spirituum animalium diductioni interveniens, ut hoc ritu partes corporis mobiles & sensibiles sint.

Nucamentum, idem quod *Fulus*, quædam scilicet quasi panicula dependens è ramis nucum aliarumve arborum. A. *A Catkin or Palm.* Gal. *Emouchete, chaton de certains arbres*

bres ressemblant à une queue de chat, comme Noyer &c. G. Die Nuß-Blüthe. B. Katte-staartjes.

Nucleus, Veteribus *Nuculeus*, id vescum quod sub putamine nucis latet, & generalius semen quodcunque nucibus vel fructibus inclusum & occultatum.

Nux, agriculturæ scriptoribus dicitur omne Pomum, quod foris duro tegitur cortice, intus verò continet quod est esui. *Macrob.* Hi nempe existimarunt Pomum cum Malo haud idem esse, sed Pomi nomen Nuces atque Mala continere. Nux fructum denotat cortice lapideo nucleum occludentem. A. *A Nut.* Gal. *Noix*, (fruit couvert d'une écorce dure.) G. Die Nuß. B. Een Noot.

O.

Oculus, in Phytologia tuberculum in arborum furculis unde germinant: A. *A Bud.* Gal. *Bourgeon*, *Bouton*. G. *Neb aug!* kriechendes auge. B. *Botten*. Hinc *inoculatio* infitionis species, cujus descriptionem vide *Raii H.* lib. 1. cap. 19. pag. 37. *Schroderus* oculos exponit florum prodromos, inque flores explicabiles, nimis restrictè, nam *Oculus* æquè late patet ac *Gemma*. In Zoologia est Organum visus externum. A. *The Eye.* Gal. *Oeil.* G. Das Auge. B. Het Oog.

Oleum, in Mineralogia Bitumen liquidum denotat, ut *Terræ-Petræ*. In Phytologia est pinguedo quædam fluida ex fruticibus aut seminibus expressa, uti est *Olivæ*, *Palmarum*, *Amygdalarum*, *Raparum*, &c. A. *Oil.* Gal. *Huile.* G. *Öl.* B. *Olye.*

Olus, quæcunque herba esculenta, ab olla nomen sortita, quod in cibum veniat. *Jun.* *Holus* *Julio Scaligero* ab ὅλος, claro indicio priscae frugalitatis, quæ ad victum nihil obsonii sibi deesse existimaret, modo nē deesset olus. Hoc enim ὅλος est, sicut *Panis πῦρ*. *Jos. Scaliger* in notis ad *Varronem* olus deducit ab oleo cresco, quod olera in hortum translata ex agrestibus culta fiant. A. *Pot-herbs.* Gal. *Herbage*, *herbe à manger.* G. *Allerley Küchenfraut.* B. *Moes.*

Ossa in Zoologia notissima sunt. A. *Bones.* Gal. *les Os.* G. *Beinen.* B. *Beenderen.*

Officulum, os, penetrabile fructuum carne contextum, in quo nucleus est, ut in cerasis prunisque. A. *The stone of a Plum*, *Cherry*, or the like fruit. Gal. *Noyau d'une Cerise*, ou d'une Prune &c. G. Das harte / damit der

tern beschloffen wird. B. *Kraakesteen.*

P.

Palmula, *Dactylus*, caryotis. A. *A Date.* Gal. *Datte.* G. *Datteln.* B. *Dadel.*

Panicula est lanosa coma unde semen dependet, ut in *Arundine*, *Milio*, *Gramine*, &c. seu (ut *Jungius* definit) *Spica* laxè diffusa, præsertim propendentibus petiolis, ut in *Milio*. Idem valet quod *Juba*, & opponitur *Spicæ*.

Pappus, lanugo è floribus veterascentibus decidua & volatica, qualis in *Carduis*, *Erigerone*, *Hieracio*, &c. cernitur. Hinc *Herbarum* classis *Papposa* seu *Pappiflora* dicta. A. *The Down growing to the seed*, or wherein the seed lies. Gal. *Aigrette dont chaque semence en certaines plantes est garnie.* G. *Welle der Kräuter die sich läßt abblasen.* B. *stuyfken*, *Monnikboofden.*

Pecten arboris, linearum tractus, qui in longum excurrit in materia seu ligno, cujusmodi in pectine conspiciuntur dentes. A. *The grain of the Wood.* Gal. *Trait, ou raye le long du bois.* G. *Die Jahre.* B. *Den draet van 't hout.*

Pennatum folium, est in quo bini lobi seu si majora folia partialia, è regione sibi ad idem quasi costæ punctum sive ad eandem costæ distinctionem opponuntur, ut in *Fraxino*, *Fuglande*, &c. seu folium compositum ex foliis partialibus binis sibi invicem ad costam mediam oppositis.

Petala nobis *F.* Columnam sequutis dicuntur floris folia, seu laminæ illæ tenellæ colore insignes & fugaces. Hoc autem nomine partim ob brevitatem, partim ad Homonymiam evitandam pro floris folio utimur. Hinc *monopetalæ* herbæ nobis dicuntur, quarum flos unico folio seu laminâ constat, *tripetalæ*, *tetrapetalæ*, *pentapetalæ*, &c. quarum flos tribus, quatuor, quinque, &c. foliis componitur.

Pediculus est, à quo folium, aut flos, aut fructus dependet. A. *The foot-stalk of a leaf, flower or fruit.* Gal. *la Queue d'une feuille, fleur, ou fruit.* G. *Die stiele an der Blüthe oder Frucht.* B. *De steel.* In Zoologia Insectum est.

Perianthium est quod florem tegit, & dicitur etiam calyx.

Pericarpium, nonnullis restringitur ad significandam pulpam mollem seu humidam seminalem ambientem, ut, *Pyris*, *Pomis*, &c. Alii latius extendunt id nomen ad significandum

dum thecam aut involucrum seminis quodcunque, sive membranacea, &c. sit, ut in veticis Ulmi, Staphylodendri, &c. sive durum, ut in Castanea, sive carneum, ut in Pomis, &c.

Petiolus idem est quod pediculus. A. *A foot-stalk*. Gal. *la Queue*. G. *Der stengel*. B. *de Steel*.

Pinguedo idem est quod adeps. A. *Fat*. Gal. *Grais-se*, *sein*. G. *Feisse / Fett / schmeer / schmalz*. B. *Smeer*, *vet*, *ongel*.

Planta est vegetabile integrum.

Pomum generale nomen est, quo continetur omnis fructus arboris esui aptus, sive is molli corio tegatur, sive duro, ut scil. Nucem & Malum sub se complectatur. Nos cum arbores quosdam *Pomiferas* dicimus, *Pomi* nomen strictius accipimus pro fructu, cujus caro esculenta nec duro putamine includitur, nec ossiculum in se continet. A. *An Apple or a Pear*. Gal. *Pomme ou Poire*. G. *Apfel oder Birn*. B. *Appel of Peer*. Alii *Pomum* à Nuce distinguunt, ut *Pomum* sit quicquid foris habet quod edendo est, & durum intus includit; Nux quicquid foris durior corio tegitur, intus habet quod est esui.

Pulpa est caro seu substantia fructuum succulentorum inter corticem ac nucleum comprehensa, v. g. Pomorum, Ceraforum, & similibus. Primario significat partem carnosam in corpore animalis.

R.

Racemus est integra uva è multis constans acinis. A. *A Cluster of Grapes*. Gal. *Grappe*, (*Troche de certains fruits attachés ensemble en forme de bouquet*). G. *Der rap oder drap am Trauben*. B. *een Bos druylve*. Ad alios etiam fructus extenditur, qui uvæ in modum ex pluribus acinis sunt conglobati.

Radix, definiente *Fungio*, est pars plantæ inferior, quæ intra corpus solidius, quod plantæ sedem præbet, abdita (sive illud terra sit, ut plerumque, sive saxum, sive calx, sive arena, sive lignum, sive quodcunque aliud) & alimento attrahendo destinata est. Nonnullæ ex plantis submarinis radices habent expositas, & minime intra corpus aliquod solidius abditas, sed duntaxat saxa in fundo jacentia amplectentes.

Ramus est in quem caulis dividitur, estque velut brachium plantæ. A. *A Bough or Branch*. Gal. *Un Rameau*. G. *Ast / oder Zweig*. B. *Een Tack*.

Resina est liquor pinguis & oleaginosus ex arbore seu sponte seu eâ vulneratâ distillans, quæ in aqua non dissolvitur, sed in oleo durat, & flammam facile concipit.

S.

Sagitta, dicitur superior pars furculi aut flagelli. Vid. Raii lib. 1. cap. 18. pag. 33.

Scapus est caulis rectus in columnæ modum. *Fun.* Est enim scapus ipsum corpus columnæ inter basin & epistylum. A. *The Shaft*. Gal. *La Tige droite*. G. *gerader Stengel*. B. *de balm van de kruiden*. Vel *Scapus* est pars caulis ramosi, qui à fundo ad cacumen unâ quasi lineâ extenditur, cui rami utrinque adhærent. *Fung.*

Scobs, quod ferrâ de ligno deteritur. A. *Saw dust*. Gal. *sciure*, *limure*, *limaille*. G. *seyfstaub* oder *sâgmehl / sâgspâne*. B. *saegsel*, *saegmeel*, *vylsel*. Sic etiam dicitur limatura, seu illa velut farina, quæ limâ abraditur: à *Scabendo*. *Semen* in Officinis minutiores plantarum fructus denotat, ex quibus simile nasci potest. *Schrod.*

Sevum est pinguedo duriuscula. A. *Sewet*. Gal. *Suif*. G. *Unschlitt*. B. *Roet*, *Schmeer*.

Siliqua est folliculus oblongus, cui Leguminum & similibus grana includuntur. A. *A Cod or Husk*. Gal. *Gousse des legumes*. G. *Die hulsjen*. B. *De Peul*.

Spadix, Ramus Palmæ unâ cum fructibus revulsus; inde color quidam Spadiceus denominatur. A. *A colour approaching to Bay or Chesnut, but with more red in it*. Gal. *Rameau de la Palme arraché avec les dattes*. G. *Ein abgerissener zweig von einem Dattelbaum*. B. *Een afgescheurde Tak van een Dadelboom*.

Spica est quod culmus extulit, continetque granum, glumam & aristam, A. *an Ear of Corn*. Gal. *Epy de Blé*. G. *Ahr / Kornähre*. B. *Koorn-ahre*. Verum hoc nomen latius extenditur: unde rectè à *Fungio* definitur, quod ex floribus vel seminibus spissè compositum est, ita ut conus erectus sed oblongus, sive admodum acutus inde evadat, ut in *Plantagine*, *Bistorta*, *Secali*, *Hordeo*, &c.

Stamina idem sunt quod *Capillamenta*, quæ sic describit *Spigellius*, *Isag.* lib. 1. cap. 6. Sunt autem stamina in floris medio, quod *Umbilicus* appellatur, partes oblongæ, tenues veluti capillamenta, interdum paulò crassiores, paululum prominentes in summitate apicibus frequenter præditæ, quæ stylum, par-

partem similiter oblongam, sed paulò crassiorē, atque è centro umbilici emergentem ambiunt.

Stercus est excrementum animalium per anum excretum.

Stirps, planta firmitate prædita *Jun.* in genere Plantæ Synonyma est.

Stolones sunt cauliculi inutiles à radicibus aut caudicis lateribus succrescentes. A. *Suckers from the root.* Gal. *Rejetton croissant au pied de l'arbre.* G. Ein unnützer Zweig am Stamme oder Wurzel des Baums. B. *Opslag, ondergewas, waterschoten.* Jo. *Bodæus a Stapelt*, *Stolonem* dici vult, quæ nascitur circa stipites, & avellitur cum radice & corporis parte; quo à Viviradice differt, quæ integra ex arboribus è longinquo extrahitur. Vid. *Raii lib. 1. cap. 19. p. 33.*

Stylus in Phytologia est pars floris medium ejus occupans & rudimento fructûs aut seminis cohærens. Dicitur *Stylus*, quia in longitudinem plerumque extenditur, *Jung.* Vid. *Raii H. P. lib. 1. cap. 19. p. 33.*

Succi, in Officinis vocantur expressi liquores, ex radicibus, foliis, floribus, fructibus, &c.

Suffrutex est planta humilior, lignescens & perennis, à radice non foliata, & ab imo statim ramosa, vel Planta inter lignosas minimæ & altitudinis, & crassitudinis, superficie perenni, non gemmipara, ut *Salvia, Ruta, Lavendula.*

Summitates sunt cacuminula herbarum, dicunturque de herbis foliorum minorum.

Surculus est, quod in ramis simplex assurgit, tenerum & exile. Est etiam ramulus novellus, qui inspicatur ad ferendum. A. *A small twig of a tree, also a Cyon or graft.* Gal. *Gresse.* G. Ein junger Schoß oder Reiß. B. Een jongen scheute, swacke Tack ofte Telgen, germen arboris anniculum.

T.

Testa vel ovorum cortex externus appellatur, vel concharum tegumenta.

Thyrus est, quod virgulæ in modum, aut in teli rectitudinem in planta confurgit: *Caulē autem medium fruticis, qui vulgo thyrus dicitur:* *Servius.* *Vossius* exponit, quicquid sic confurgit, ut in gracilitatem attenuetur, ut arbores coniferae, vel coniferae. Apud Botánicos cum Spica confunditur. Item *Hastula* frondibus vestita, quam solebant *Bacchantes* ferre.

Tomentum est lana brevis forcipibus desecta, aut in poliendo à fullone de pannis rudibus aut interpolatis deducta, quæ inferciuntur culcitrae qualescunque. *Jun.* A. *Flocks or Flox.* Gal. *Bourre, ou Duvet.* G. *Scheerwolle.* B. *Scheerwolle, bolster.* Hinc ad plantas transfertur, quæ molli & lanosâ comâ in capitulis eminente præditæ sunt, ut *Carduus tomentosus, Gramen tomentosum, &c.*

Truncus, caudex arboris ramis & frondibus destitutus.

Tuber, est fungus subterraneus, à tumeo. Hinc dicitur de plantarum radicibus prætumidis, rotundis. Radices tuberosæ. A. *Knobby roots.* Gal. *Racines rondes, bulbes.* G. knollichte Wurkeln / Tuberosen. B. *Knollige wortels, Bollen.*

Turiones, tenella arborum, fruticum, aut herbarum cacumina, quasi teneriones; vel, ut *Vossius* vult, quia facile teruntur. Teneritates summitatum ipsarum arborum quæ singulis annis crescunt. *Schrod.*

U.

Venæ in Phytologia sunt, quæ in plantarum foliis apparent, fibræ in ramulos divisæ: in Zoologia quid sint ignotum non est.

Verticillatæ plantæ dicuntur, quarum flosculi caulem articulatim velut verticilli amplectuntur foliolis interspersis, ut in *Pulegio* & *Marrubio* cernitur. Sunt autem *Verticilli* instrumenta quædam rotunda, quæ fusis adhibentur, ut facilius vertantur: Angl. *Wberls.* G. *Peson de Fuseau.* G. *Spinwirt / spinwirtle.* B. *Spillewervel*, dicimus.

Villi idem quod fibræ, & pili.

Vimen, omne virgultum lentum ac flexile, ad ligandum aptum, à viendo. A. *A bending twig or wytbe.* Gal. *Attache pour palisser tous les arbres.* G. *Allerhand schwancke Reiser / so sich flechten lassen.* B. *Tien.*

Vinaceum, granum acini, *viναστρον.* A. *A Grapestone.* Gal. *Grain, (Pepin dans le Raisin.)* G. *Eraubenstein.* B. *Druivenkorten.* Vide *Acinus.* Accipitur etiam nonnunquam pro totis uvæ expressæ reliquiis.

Umbella vocatur floris seminifve velut pedamentum in plures divisum longiores pediculos, qui simul ex eodem fastigio orti in latius continuo radiantur, singulique florem sustinent in orbem circumactum, ut in *Fœniculo, Anetho, Apio, &c.* vel, ut *Jun-*

gius definit, est extremitas caulis per multas subdivisiones in coni inverſi figuram aptata; à ſimilitudine umbellæ qua mulieres faciem à Sole arcent. In Umbelliferis enim ſummus caulis, ſummique ramuli in plures ab eodem puncto ortos radios dividuntur, ſinguli radii itidem in plures pediculos qui flores ſuſtinent.

Umbilicus, in Phytologia duplex eſt, 1. quod in Pomis vel prominet, vel reconditur ab adverſa pediculi parte: 2. media pars floris unde ſtylus & ſtamina emergunt. In Zoologia eſt umbo, uti dicit *Blancardus*, in medio abdominis ſitus, cui in fœtu inteſtinulum umbilicale conjungebatur, quod poſt partum tum abſcinditur. A. *The Navel*. Gal. *le Nombril*. G. *Der Nabel*. B. *De Navel*.

Unguis pars ima folii Roſæ albida. Extenditur etiam ad florum aliorum petala. In Zoologia *Ungues* ſunt corneæ extremitates digitorum & pedum. A. *The Nails of the Fingers or Toes*. Gal. *Ongle*. G. *Ein Nagel*. B. *de Nagel*.

Ungulæ ſunt cornea tegumenta, quibus pedes nonnullorum animalium conteguntur. A. *Hoofs*. Gall. *Cornes de pied de betes*, G. *Ein Huf*. B. *Klauwen*.

Uniformem florem dicimus, cujus anterior pars poſteriori & dextra finiſtræ ſimilis eſt. Vide *Raji* lib. 1. cap. 11. p. 18.

Urina, eſt excrementum ſeroſum à ſanguine in renibus ſecretum, per ureteres ad veſicam delatum, donec convenienti tempore & loco excernatur. A. *Urine*. Gal. *Urine*, *Piſſat*. G. *Urin*. B. *De Pis*.

Volva, Pomi medium, in quo ceu loculo latent ſemina. *Scribon*.

Uruncus, quod in infima ſpica ad culmum ſtramenti eſt minus quàm granum.

Uſnea vide *Muſcus* in Phytologia.

Utriculi ſunt ſeminum in frugibus involucra & operimenta, quæ trita & cribro excuſſa Glumæ ſive Acus dicuntur.

Hæc Terminorum explicatio maximâ ex parte à Clariffimo Raio mutuata eſt.

C A P. II.

De Inſtrumentis Pharmacopoëticis.

Inſtrumenta medicamentorum præparationi inſervientia varia ſunt, differuntque non

modò ratione officii; ſed & materiæ formæque inde dependentis diverſitate. Officii ratione alia medicamentorum præparationi, alia aſſervationi inſerviunt. Materiæ reſpectu, ſiunt alia ex lapidibus, alia ex terris, vitris, metallis, lignis, corio, linteo, panno, &c. Forma inſtrumentorum varia exiſtit, prout illorum officium requirit, materiaque permittit. Nos uſitatiora Synopſi damus.

Agitaculum. A. *A pulping Sieve*. Gall. *Un Crible*, *Tamis*, *Etamine*. G. *Ein Sieb*. B. *Zift Teems*. Eſt Cribrum ex panno cilicino factum ad trajectionem pulpæ utile.

Abenum. A. *A Braſs Kettle or Pan*. Gal. *une Chaudiere*, *un coquemar*, *un chauderon*. G. *Ein Kessel*. B. *Ketel*. Eſt vas cupreum, medicamentis coquendis deſtinatum.

Alembicus. A. *An Alembick*. Gal. *Alembic*. G. *Ein Helm*. B. *een Helm*, *een Alembick*. Eſt inſtrumentum chymicum quod cucurbitis & veſicis diſtillatoriiſ ſuper-imponitur, habet formam galeæ, intus concavum, extus convexum, circa infimam partem roſtrum habet cucurbitale, per quod vapores deſcendunt: Conſciuntur ex ære, ſtanno, vel vitro.

Ampullæ. A. *Vials*. Gal. *Phiole*, *Ampouille*. G. *Phiol*, *Gläſer*. B. *Kinderglas*, *Katrol*, *Fioolglas*. Sunt vitra rotunda, quibus collum in ſummitate eſt.

Arculæ. A. *Boxes*. Gal. *Coffrets*. G. *Käſtlein*, *küſtlein*. B. *Kasjes*, *küſtjes*. Diverſæ formæ ad reponenda ſimplicia.

Catillus vel *Catillum*. A. *A Porringer*. Gal. *un petit plat*. G. *Pfänlein*, *Topff*. B. *Een ſchoteltje*, *kopje*.

Catinus, vel *Cupella*. A. *A Cupel*. Gal. *Coupele*, (*vaſe à affiner l'Or ou l'Argent*.) G. *Ein Kapel*. B. *een Kapel*, *een kom*. Eſt ex cineribus oſium aut aliis rebus conſlatum, in quibus Aurum & Argentum à ſordibus ſuis depurantur.

Circulatorium. A. *A Digefſting-glaſs*. Gal. *Vaiſſeau Circulatoire*. G. *Circulier-glaß*. B. *Omdryfglas*, *Circulierglas*. Eſt vas vitreum, ubi inſuſus liquor, aſcendendo, & deſcendendo, quaſi in circulo rotatur. Varia ſunt hujus generis vaſa, ut *Alembicus Cæcus*, *Pelecanus*, *Gemina*, *Diota*, &c.

Cochleare. A. *A Ladle*. Gal. *Trivelle*. G. *Eine Kelle*. B. *Troffel*. Quod majus eſt, & ex ære conſicitur, vel ex argento aut ſtanno; & minus, quod Anglicè *A Spoon*. Gal. *Cuiller*, *Cuilleree*. G. *Ein Löffel*. B. *Een Lepel*. dicitur.

Colatorium. A. *Strainer*. Gal. *Colatoire*. G. *Ein Sieb*.

Seich-Zuch / ein Durch-schlag. B. een Zygoeck, een Doorzygtuig. Est cribrum, pannus, linteum, aut aliud quid, per quod aliquid colatur.

Cribrum. A. A Sieve. Gal. Crible, Tamis, Etamine. G. Ein Sieb. B. Ziste, Teems. Est instrumentum vel ex ligno, vel serico, vel panno cilicino factum ad separandum pulverem à sordibus destinatum.

Crucibulum. A. A Crucible. Gal. un creuset. G. Ein Tiegel. B. een Smeltkroes. Est vas fusorium ex terra igni contumacissima factum, acutiore basi, & ferè in ampliorem capacitatem formâ triangulari vel rotundâ desinens.

Cucurbita. A. A Cucurbite, or Gourd-like Vessel. Gal. Cucurbite. G. Eine Kolbe. B. Een kolfs, zypglas. Est vas Chymicum turbinatum ex terra vel vitro confectum, destillationibus per alembicum instituendis aptum.

Fistilia. A. Earthen Pots or Pans. Gal. Vaisselles de terre. G. Jrdene Gefäße. B. Allerhande Vaten van aarde, aardewerk. Variæ formæ.

Forceps. A. A pair of Tongs. Gal. Pincette. G. Eine Zange. B. een Tang. Est instrumentum quo Carbones Tegulæ, aliaqueprehenduntur.

Infundibulum vel Tritorium. A. Funnel or Tunnel. Gal. un Entonnoir. G. Ein Trichter. B. een Tregter, Tremelle. Est vas transmittens in summitate latum, quod paulatim in fistulam cuspidatam desinit; & ex metallo vel vitro fabricatur.

Lebes. A. A Bason. Gall. Marmite, Chauderon. G. Ein eherner Tiegel oder Pfanne. B. Een Ketel. Vas est vel fictile vel stanneum ad colatorandum vel reponendum liquorem.

Lima raspatoria. A. A rasping File. Gal. Lime, Rape. G. Ein grobe Feile. B. Een Vyl, Rasp.

Malleus. A. A Hammer. Gal. un Marteau. G. Ein Hammer. B. een Hamer.

Manica Hippocratis. A. Hippocrates's Sleeve. Gal. Chausse d'Hippocrate. G. Hippocratis-Stieb. B. een Hippocras-zak, Hippocrates-mouw. Est sacculus laneus figurâ pyramidali, quo vina aromatica & medicamentosa, aliique liquores percolantur.

Matracium. A. Matras. Gal. Cornue, Retorte. Matras. G. Ein Retort / Storcken-schnabel. B. een Retort, Krombals. Est vitrum circulatorium, habétque formam ferè rotundam,

cum collo satis longo.

Mensuræ vel Laguna. A. Measures. Gal. Mesures. G. Allerhand Maas. B. Maaten. Variæ magnitudinis, pro mensurandis vel Spiritibus vinosis, vel Aquis tum Simplicibus tum Compositis, vel Vino, &c. In Medicina tamen usitatiores sunt *Cochleare*, quod in syrups, continet Unciam dimidiam; in Aquis Stillatitiis, drachmas tres; *Cyathus*, qui comprehendit Unciam unam cum semisse; & *Congius*, qui Libras octo continet. V. *Autores de Mensuris*, præsertim *Grævium*, *Bernardum*, & *Cumberlandum* nostros.

Mortaria. A. Mortars. Gal. des Mortiers. G. Mörser. B. Mortieren, Vyzels. Vasa sunt ex ære, marmore, ligno, aut vitro confecta, in quibus pistillo ferreo, aut ligneo vel vitreo, res quædam contunduntur.

Ollæ & Ollule. A. Gally-Pots. Gal. Pots. G. Töpf. B. Potte, Potjes. Variæ formæ, & magnitudinis.

Pistilla. A. Pestles. Gal. Des Pilon. G. Die Stößer im Mörser. B. Stampers. Instrumenta sunt Pharmaceutica, ex ferro, ligno, aut vitro confecta, quibus res in mortariis tunduntur.

Pondera. A. Weights. Gal. Des Poids. G. Allerley Gewicht. B. Gewigte. In usu medicinali sunt Granum, Scrupulus, Drachma, Uncia, Libra.

Granum	} cujus signum,	Gr.
Scrupulus		ð
Drachma		ʒ
Uncia		ʒ
Libra		lb

Grana viginti	} constituunt	Scrupulum.
Scrupuli tres		Drachmam.
Drachmæ octo		Unciam.
Unciæ duodecim		Libram.

De his consulantur Autores varii de Ponderibus & Mensuris, in hisce enim maxima est confusio, & obscuritas, adeò ut Antiqui in multis rebus nobis haud intelligendi sunt.

Porphyrites. A. A levigating or smoothing Stone. Gal. Porphyre. G. Nocht-Marmelstein / Preparierstein. B. een Vryfsteen, prepareer-steen.

Prelum, vel Prelum. A. A Press. Gal. un Pressoir. G. Eine Presse. B. een Pers.

Pyramis. A. A levigating Pebble. Gal. Pyramide. G. & B. Idem. A figura.

Pyxides. A. Pill-Boxes. Gal. des Boetes pour les Onguens, ou pour les Medicamens. G. Blecherne Büchsen. B. Buffen. Capsulæ sunt, in quibus nempe Medicamenta asservantur.

Receptaculum vel Excipulum. A. A Recipient, or Receiver. Gal. un Recipient, Balon. G. Ein Empfang-Glass / oder Vorlage. B. een Ontfanger. Est vas amplum, in quo guttæ & vapores destillantes excipiuntur.

Retorta five Cornuta. A. A Retort. Gal. Cornue, Retorte, Matras. G. Die Retorte. B. Een retort, krombals. Vas Chymicum est, ex vitro, terra, vel ferro conflatum, figura rotunda, ad cuius latus rostrum est, flexum, retortum, & cavum, per quod destillanda ingeruntur & egeruntur.

Rudicula, Spatula, vel Spatula. A. A Spatula. Gal. Spatule. G. Ein Spahsten oder Rühr-Schaufflein. B. een spateltje. Instrumentum est oblongum, ex argento, chalybe, cupro, ligno, aut ebore confectum, inferius latum, quo medicamenta varia absque manuum iniquatione commodè tractantur.

Rutabulum. A. A Cole-Rake. Gal. Fourgon. G. Ein Rühr-hafen. B. een Roerstock. Instrumentum quo Pharmacopœi utuntur in proluendo igne.

Sacculi. A. Little-Bags. Gal. des Sachets. G. Kleine Beutel. B. Popjes. Ex charta, &c. confecti.

Separatorium. A. A Separating Funnel. Gal. un Separatoire, (Vaisseau propre à separer.) G. Scheide-glass. B. Schei-glas, schei-tuig, scheitregter. Vas est Chymicum vitreum oleis ab aqua separandis destinatum.

Tegulae. A. Tiles. Gal. Tuiles. G. Ziegel. B. Dakpannen.

C A P. III.

De Collectione Simplicium.

TAmetsi in peregrinis simplicibus certum collectionis tempus sciri nequeat, eorum tamen color, odor, sapor, ac species iudicium nostrum subeunt, ex quibus omnibus ac singulis collectionis debito modo & tempore factæ notas desumere possumus. Ea porro, quæ nostris terris innascuntur, tum demum colligere, ac in usum medicum congerere oportet, cum maximè vigent, aut matura sunt, vel ad propriæ virtutis perfectionem plus minus accedunt.

Ex Mineralibus, optima Metalla censentur, quæ maturuerunt.

Ex Vegetabilibus, radices evellantur inclinante vere, aut æstatis initio, post primorum foliorum eruptionem, tunc enim succo probè concocto turgent: quo tempore eas summarum virium, & maximè medicamentosas esse Autores affirmant. Herbæ colligendæ sunt, quando folia magnitudine, colore, & odore vigent, præsertim quæ cacumini sunt propiora, idque cælo sicco, & sereno, atque tempore meridiano. Flores colligendi, quando expliciti pulchritudine suâ luxuriant, non dehiscences aut decidui: Flores verò Rosarum, pro conficienda conserva avellendi sunt, priusquam aperiantur. Fructus, priusquam decerpantur, probè maturi sint oportet: nisi datâ operâ immaturi expetantur, ac deinde excidentur aëre, vel sole, & si opus sit, in clibano post panis extractionem. Semina colligenda sunt, cum siccari cœperunt, & antequam excidant, & in loco sicco, non calido, ad usum reponuntur. Cortices & Ligna avelluntur, quando arbores in pleno vigore sunt.

Animalia, eorumque partes, sumi debent ex iis quæ ad ætatem consistentiæ pervenerunt.

C A P. IV.

De Asservatione & Duratione Simplicium.

Simplicia collecta asservari ad usum debent; sic tamen, ut asservatio non extendatur ultra terminum durationis, quia vires cum tempore languescunt.

Mineralia pleraque, quia durabilioris ac solidioris sunt substantiæ, diutius ideo integris viribus durare possunt.

Ex Vegetabilibus, Flores quamdiu odorem, colorem, & saporem retinent, asservari possunt; quod tamen spatium vix ad annum extenditur; mutandi igitur singulis annis. Herbæ diutius validæ durare possunt: tamen singulis annis, præsertim indigenas, mutare convenit. Semina, quo calidiora, acriora, & magis aromatica, eo durabiliora sunt, eoque per biennium aut triennium, servari possunt, minutiora tamen, ac frigida minora, singulis annis renovare expedit. Fructus quotannis mutandi sunt: exotici tamen duriori cortice, ac crustâ vestiti, per duos tresve annos & plures durant. Radices parvæ, tenues, raræ, anno quolibet mutandæ: magnæ, crassâ substantiâ præditæ, biennium vel triennium integræ manent. Cortices, in annum & ultra perdurant.

Li-

Ligna, biennium, triennium, vel quadriennium, & ultra perdurant, *Gummi* & *Resinæ* durabilioris sunt naturæ.

Animalia, eorūque partes, vires suas vegetas obtinere creduntur, quamdiu incorrupta servantur, id quod rancido fœtore, sapore, situ, atque coloris mutatione dignosci potest: molliores tamen partes singulis annis mutare præstat.

C A P. V.

De modo adaptandi Simplicia ad Asservationem.

Modus adaptandi variat, prout res integra in partes dissecta, repurgata vel secus asservari postulat, vel prout diverso situ est collocanda, aliudve expetit, cujus auxilio à corruptione conservetur.

Flores asservantur ut plurimum à caulibus ac foliis suis herbaceis segregati. *Herbæ* seu *Folia*, si grandiora fuerint, caulibus crassioribus, seorsim à caulibus decerpta reponuntur: sin caulibus sint tenuioribus, unà cum iisdem asservantur, nec raro unà cum floribus. *Radices*, aliæ servantur integræ, aliæ in taleolas dissectæ, similiter admittitur nonnullis lignosa matrix.

Carnosæ animalium partes lavantur primum pro libitu, cum vino vel decocto convenienti, hinc exsiccantur in furno. *Res pingues* & *oleosæ* lavantur in aqua aliquoties, donec puræ evaserint: hinc lento igne liquantur, colantur, effundunturve super frigidam, ut sordes ad fundum subsidant, vel in spumam colligantur; post reponuntur in locum frigidum, quo servantur. *Membranosæ partes*, ut intestina, secundum longitudinem secantur, abluantur vino vel decocto convenienti, in frusta dissecta exsiccantur in clibano, ac servantur. *Sanguis* repurgatur à sero, hinc exsiccatur in furno. *Fella* detrahuntur à jecore, præligatisque filo viis introitus & exitus, siccantur in camino suspensa. *Coagula* exsiccata fumo aut sole asservantur.

C A P. VI.

De loco Asservationis Simplicium.

Locus in genere eligendus est purus, asservandoque medicamento conveniens, su-

blimis, siccus, pervius, septentrionem meridianemque spectans. Vitandus è contra locus impurus, pulverulentus, subterraneus, uliginosus, insolatus, infumatus, &c. Custodiendæque sunt res nè à radiis solis urantur, neque squalore tecti vel murorum madesiant. Quinimo non abs re foret, in peculiari camera seu hypocausto, super scamnis ac asseribus, herbas rarâ stratificatione, blandi caloris beneficio ficare, postmodumque vasis mundis asservare.

E Mineralibus; *Terræ*, *Metalla*, & *Lapides*, Scatulis vel arculis ligneis asservari poterunt. *Salina* ligneis custodiuntur vel vitris, reponunturque loco sicco. *Aquea* vitris vel urceis vitreatis.

E Vegetabilibus: *Flores* & *Herbæ* siccantur in umbra, ponunturque sacculis chartaceis vel arculis ligneis, ut à pulvere tutæ sint. *Semina* & *Fructus* asservantur loco sicco vasis ligneis, pyxidibus, chartisque, ut eo diutius & sine impuritate perdurent, involvantur. *Radices* asservandæ sunt in aëre sicco, vasis ligneis. *Cortices* & *ligna* arculis ligneis, locoque sicco asservantur. *Gummi*, ac *Resinæ* siccæ, sicco loco atque ligneis vasis includuntur; liquidiore in urceis.

Ex Animalibus. *Animalia* eorūque partes sicciore in pyxidibus ligneis reponuntur. *Adipes* & *Medullas*, vasis, aut urceis, vel singulis vel vitreatis recondere convenit, locoque frigido ac sicco asservare.

De Collectione & asservatione simplicium vide plura apud *Laurenbergium Horticult.* & apud *Simonem Pauli in Quadripart. Botan.*

C A P. VII.

De Viribus, & Usibus Fossilium, Vegetabilium, & Animalium in genere.

HIC maximus differendi campus, universam ferè Creationis faciem complectens; sine his nec lautè, nec commodè, nec omnino vivitur, quæcumque ad ædificium, ad vestitum, ad victum, ad medicinam, ad navigium, oblectamenta sensuum, & delicias, quæcumque ad vitam humanam necessaria sunt, è vastissimo & locupletissimo hoc Naturæ Thesauro abundè suppeditantur. Verum, his missis, de eorum tantum viribus seu usibus in medicina verba faciam; tam Antiqui, quam Neoterici, hæc vires & usus diversimodè investigarunt; alii, à temperamentis seu primis natura-

turalium qualitatibus, calore, frigore, humiditate, siccitate. Alii à Saporibus, ut *Grævius*, & *Floyerus*. Alii à Signaturis, & Aspectu Planetarum. Aliqui ab esu & pastu Insectorum. Quidam à Loco & Tempore crescendi; sed hæc incerta omnia; optimus investigandi horum vires nobis modus esse videtur experimenta faciendo in corporibus Animalibus, quos effectus & Phænomena res ipsæ producant in machinis nostris, vel purgando, movendo Diaphoresin, Urinam, Vomitus, Narcosin; vel specificè & alterativè agendo in humores. Horum ferè omnium illustria experimenta dedit *Wepferus de Cicuta Aquatica*.

De Chymica materiæ medicæ Analyfi, vide *Wedelii* & *Etmulleri Opera*; item *Raji Histor. Plant.* pag. 55, 56. & *Dodarti Memor.* ad inferendam Academiam Regiam in concinnanda Historia vegetabili, 8vo. *Parisiis*, 1679.

C A P. VIII.

De Divisione & Methodo hujus Operis in genere.

Materiam Medicam in quatuor partes dividimus, videlicet 1. *Mineralogiam*; 2. *Phytologiam* (sub qua *Botanologia* & *Dendrologia*) 3. *Zoologiam*. 4. *Anthropologiam*.

Prima pars Fossilia, Aquas Minerales, Terras, Sales, Sulphura & Bitumina, Mineras, Metalla, & Lapidés comprehendit, non vulgaribus methodis, sed novo ordine naturæ vestigiis insistente disposita Tabulis Synopticis, & notis Characteristicis distincta, adeò ut Tyrones facili operâ res ipsas certò ediscant, easque memoriæ mandare possint. Hæc Mineralium dispositio maxima ex parte nostra est, licet egregios viros, *Kentmannum*, *Gesnerum*, *Faloppium*, *Cæsalpinum*, *Agricolam*, *Swenckfeldum*, &c. in hac palæstra iudasse fatemur.

Secunda de Vegetabilibus, Herbis, Fruticibus, Arboribus, eorūque partibus in officinis usitatis, agit; in quorum dispositione, nec *Schroderum*, nec ullum materiæ medicæ scriptorem imitati fuimus, sed ipsos naturæ libros & fontes adivimus, optimosque Botanicos, *Andream Cæsalpinum*, *Fabium Columnam*, *Bauhinos*, *Morisonum*, *Raium*, *Plukenetium*, *Horti Malabarici Autores*, *Hermannum*, &c. pervolvimus. A Flore, semine, & conceptaculis, Tabulas & Characteres nostros præcipuè formavimus; vulgares methodos Alphabeticas, & dispositiones à locis, florendi tempore, vel à qualitatibus desumptas negleximus, ut incertas & frivolas.

Tertia de Animalibus, Insectis, Piscibus, Avibus, Serpentibus, Quadrupedibus, eorūque partes usui Medico accommodatas tractat; in hisce digerendis, non *Gesnerum*, non *Aldrovandum*, nec *Johnstonum*, sequuti fuimus; sed summum Philosophum *Johannem Raium*, *Britanniæ nostræ Lumen* & Ornamentum, consultavimus. Qui non solum Plantas, sed Animalia, partim in operibus editis, partim in Codicibus Manuscriptis, accuratissimè & felicissimè disposuit.

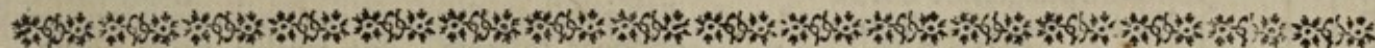
Quarta, de Homine, seu simplicia ex partibus humani corporis adhuc viventis desumpta, vel ex mortuis disserit.

A primo genere initium facere lubet, ut ita ab ignobilioribus ad nobiliora, ab imperfectioribus ad perfectiora, ab inferioribus seu subterraneis, ad superiora & altiora paulatim ascendamus.

Hæc de Divisione & Methodo nostra in genere; pro subdivisionibus subalternis & harum unicuique subordinatis ipsæ Tabulæ per totum librum sparsæ consuli possint. Ubique Methodum (Memoriæ Matrem) maximè naturalem facilèque observavimus, sine qua confusio, obscuritas, & difficultates insuperabiles oriri solent.

PHARMACOLOGIÆ
SEU
MANUDUCTIONIS
AD
MATERIAM MEDICAM
LIBER PRIMUS.

De Mineralogia.

Mineralogia est rerum Macrocosmicarum enodatio. Res Macrocosmicas voco, quæcumque extra familiam Vegetabilium & Animalium collocantur; sunt tum Primariæ, i. e. ad naturam Elementorum propius accedentes, ut Aquæ & Terræ: tum Secundariæ, i. e. à perittomate Macrocosmi prognatæ, ut Sulphura, Salia, Metallica, & Lapidēs.

Fossile est corpus perfectè mixtum, peculiari formâ, & virtute seminariâ, à Deo in prima creatione dotatum, ut sibi simile procreare, suamque speciem propagare possit. Generatur modo germinationis, & quasi vegetationis in terræ utero, & interdum in ipso aëre; de quo vide *Jordanum nostrum de Therbis & Aquis Mineral.* *Websterum de Metall.* *Boyleum de Occult. Qualitat. Aëris & de Augmento Minerarum.* Metallum perfectum interitus haud capax est; in varias formas transeat vi Ignis, vel Artis, vel Ævi; Metallum tamen manet, & pristi-

nam faciem promptè induere potest; nobis non licet esse tam felices.

Fossilia dicta, quòd major eorum pars fodiendo è terra eruatur. Ab aliis Mineralia vocantur, qui fodinas *Minas* volunt appellatas, & Venas *Mineras*. Metallica etiam à quibusdam, à potiore specie, Metallis nempè.

Horum propagatio non minùs admiratione digna est, quam Vegetabilium & Animalium; est enim multiplicativa, & regenerativa (datur verbis venia) ut cuique in rebus subterraneis seu fossilibus versato notum est; hæc etiam causa fit, quòd quanquam formæ externæ fiat mutatio, ut in liquore, pulvere, vitris, &c. in metallicum nihilominùs, nullo negotio, redigi possint, ut in Mercurio, Auro, Antimonio, &c. videre licet; stupendæ sanè & incorruptibilis natura; Plantis & Animalibus non concessa; Homo ipso metallo vilior.

Fossilia multifariam dividuntur ab Autoribus. *Dioscorides* omnia subterranea Metallica vocat. *Avicenna* quatuor statuit, Lapidem, Metallum,

lum, Sulphur, Sales. *Albertus Magnus* tria, Lapidem, Metallum, & media Mineralia, quo nomine reliqua omnia accipit, quia mediam quandam naturam inter lapidem, & metallum habere videntur. Alii omnes divisiones reprobant præter Lapidem & Metallum. Quidam sunt pro sola Terra, & succo concreto. *Wormius* fossilia dividit in media Mineralia, Lapides, & Metalla; Media Mineralia illa vocat, quæ mediam quasi naturam habent inter Lapides & Metalla; hæc rursùm sunt vel Terræ, vel Sales, vel Sulphura, vel Bitumina. Divisionem fossilium uberiores vide in *Tabula Swenckfeldi* præfixa *Lib. de Fossilibus Silesiæ*.

{ Fluida, pellucida, non ardentia: AQUA
Medicata.
Denfa & solida.

Nobis Mineralia sunt vel corpora { Non ardentia.
{ Friabilia.
{ { Dura & ponderosa.
{ { Ex particulis terreis consistentia: LAPIDES.
{ { Metallis accedentia. MINERALIA.
{ Leviora & friabiliora.
{ { Pellucida, in aqua solubilia, sapore pungente: SAL.
{ { Non pellucida, sapore astringente. TERRA.
{ Non friabilia, ductilia, fusilia, splendentia: METALLA.
Ardentia, in aqua non solubilia: SULPHUR.

Cruda, fuccis, terris, lapidibus permixta, nondum excocta, aut purgata, ut *Venæ*, & *Mineræ*.

Humida, ut *Succi Minerales*.

Residua ex metallis dum liquantur: *Scoriæ*, *Pompholyx*, &c.

Lapidum divisionem & Tabulam proprio in loco inveniet Lector, videlicet præfixam Sect. VI.

SECTIO PRIMA.

De Aquis Medicamentosis.

A Quæ nativæ, quæ usui Pharmaceutico inferviunt, tum simpliciores sunt, tum mineraliter.

I. Aquæ Simpliciores.

1. **A**qua fontana *Offic.* A. *Spring-Water.* Gal. *Eau de Fontaine.* G. *Brunnen-Wasser.* B. *Bronwater.* Est omnium purissima & usitatissima. N. 1. Ad omnia recipitur, ad quæ aqua sine peculiari mentione alterius, e. g. pluviae, &c. recipi jubetur. N. 2. Præfertur inter fontanas quæ fluit ab Oriente ad Occidentem, quæ decurrit à montanis locis altioribus, item quæ visu, gustu, & olfactu pura, clara, tenuis, levis, ac sincera deprehenditur, ut & quæ citò incalescit, & citò refrigeratur; quæ Hyeme calidior; æstate frigidior. Aquam hanc injecto pane tosto corrigere, ægrotisque, loco potus, sat grati concedere non frates consueverunt. *Schrod.*

Lotiones in aqua fontana, seu Balnea frigida Veteribus in frequenti usu fuisse ad varios morbos sanandos legimus; nuperrimè etiam plurimum commendantur à medicis nonnullis eruditis; inter quos eminet D. J. Floyer, *Eq. Aurat.* M. D. scripto non ita pridem libello de eorum usibus, titulo *Antiquæ ὕπερθευλας redi-vivæ*, &c. in quo p. 22. & 23. Catalogum exhibuit Morborum Aquis Balnearum *St. Chaddi* prope *Lichfeldiam* sanabilium.

Balnea autem frigida in quatuor genera dividit, videlicet primum est eorum quæ moderatum obtinent calorem, uno tantum gradu corporis nostri humoribus minorem; cujusmodi sunt Balnea frigida *Buxtoni* in *Derbia*, & *Bristoliæ* in *Somersetia*. 2. Aquæ fluviales æstivo sole calefactæ. 3. Aquæ fontium frigidissimorum, quales sunt *S. Winifridæ* in *Com. Flint*, & *Serbach* in *Lancastria*, *S. Chad* supradictæ, &c. 4. Fontes frigidæ minerali quodam imprægnati, ut 1. Sulphuris foetidi fontes, cujusmodi sunt *Godsballæ* in *Staffordia*, & D. *Nath. Cursoni*, *Eq. Aurat.* prope *Derbiam*. 2. Aquæ Vitriolicæ. 3. Aquæ vitriolo Cupri infectæ. 4. Fontes Salini & Aqua Marina. 5. Aquæ petrificantes, ut *Newnhamenses*, in *Warwicensi* Comitatu, &c. 6. Aquæ bituminosæ, ad *Willow-Bridge* in *Staffordia*, &c. 7. Aquæ Nitrosæ purgantes. 8. Aquæ plumbo imprægnatæ, ad *Holy-Well*, &c. 9. Aquæ Stannæ in *Devonia* & *Cornubia*. 10. Alabastrites, ut prope *Tutbury* in *Staffordia*. 11. Aquæ margâ tinctæ, ut quæ prope *Hincbley* in *Leicestria* habentur. 12. Aquæ calce imbutæ, ut quæ prope *Verulamium* in *Hartfordia*, & *Walsball* in *Staffordia* occurrunt. Qui plura velint, librum ipsum consulant: Quem in Latinum versum in *Hollandia*

landia impressum iri audio.

Præter morbos prædictos S. Chaddi aquis sanabiles, aliæ plurimæ medelæ insignes Balneis frigidis effectæ, per totum librum memorantur, quarum multæ ab eruditis medicis hodie viventibus observatæ sunt.

A. 2. Aqua Putealis Offic. A. Well-Water. Gal. Eau de Puit. G. Brunnen-Wasser. B. Put-water. Fontana vilior, & crudior ut plurimum habetur; eò quod ponderosior plerumque sit ac linguam magis feriens. Verum si ex vivis scaturiat scaturiginibus, reliquisque bonitatis signis abundat; illius vices subire haud inepta est.

A. 3. Aqua fluviatilis Offic. A. River-Water. Gal. Eau de Rivière. G. Fluß-Wasser. B. Rivier-water. Quod radiis solaribus exposita fuit, magis habetur digesta quidem, quam putealis: Verumtamen in usurpatione ejus, non erit inutile, spectare, undè originem trahat, quoque perlabatur.

A. 4. Aqua Palustris Offic. A. Pond-Water. Gal. Eau de Marais. G. Sumpfsicht-Wasser. B. Moerassige water. Pessima omnium censetur, adeoque à Medicina eliminanda.

A. 5. Aqua Marina Offic. A. Sea-Water. B. Gal. Eau de Mer. G. See-Wasser. B. Zee-water. Præp. Sal marinus Offic. Kentm. 9. Nigri quibusdam. A. Bay-Salt. Gal. Sel noir. G. Schwarze-Salz. B. Swart-Zout. Hic sal ferè durior & nigrior est quam fossilis. Evaporatione Aquæ marinæ in calidis regionibus fit. Aquam marinam in receptacula. A. Salt-Marshes. Gal. Marais salans. G. Salz-Gruben! Salz-Pfannen. B. Zout-pannen. dicta infundunt, ubi Solis calore coagulatur. Pro modis conficiendi, vide Act. Philosoph. Lond. n. 51. p. 1025. Ex Hispania & Francia ad nos transportatur.

Aliam Salis ex aqua marina conficiendi modum Lemingtoniæ, in Comitatu Hantoniæ usitatum, ab Insula cui inædificatur oppidum istud, nomine A. Port-Sea-Salt. Gal. Port-Sel-Marin. G. Port-See-Salz. B. Port-Zee-Zout. dicti meminit D. Joan. Collins, in Tractatu suo De Sale & Piscatura, p. 18. Aquam scilicet marinam in Vasa A. Brine-Pans. Gal. Marais salans. G. Salz-Pfannen. B. Zout-pannen. dicta infundunt, ubi primo Solis calore paulum evaporatur, postea ignis vi excoquitur, Sal purgatur, & coagulatur.

Quinetiam Salis genus ex aqua marina coquendo efficitur, cujus parandi modus apud Sbiolds prope Novum Castrum usitatus (quod genus Sal Novocastrensis, i. e. A. Newcastle

Salt. Gal. Sel de Newcastle. G. Salz von Newcastle. B. Zout van Newcastle. indè dicitur) ut & in Comitatus Dunelmensi & Northumbriæ à D. Collins libro prædicto, p. 10. quo lectorem refero.

Sal insuper in Lancastria ex arena marina elicitur; modum videbis apud clarissimum A. Joan. Raium, in Vocabulo Anglicarum localium Sylloge, Ed. 3. p. 209. Camdenum in Britannia, p. 753. his verbis descriptum: In ora hac maritima multis in locis sabuli cumulos videas, quibus aquam subindè infundunt, donec salsuginem contraxerit, quam postea subditis glebis in candidum salem excoquant. Nec in Lancastria tantum, sed in Hantonia, ut à prædicto D. Collins, p. 15. certiores facti sumus.

Johannes Speed Salis cujusdam meminit à lateribus lapidum quorundam in fluvio Were juxta Butterbeck prope Dunelmum jacentium exeuntem, qui Solis calore, æstivo tempore, ab aqua salsa rubent refluxus marini tempore in Salem candidum induratus. A Camdeno quoque memoratur in Britannia, p. 744. his verbis: Indè Vedra decurrit, crebrò eminentibus saxis interpolatus, quibus si aqua infundatur, parumque misceatur, salsam imbuat qualitatem.

Sal Catharticum Amarum A. Epsom-Salt. Gal. Sel d'Epsom. G. Salz von Epsom. B. Zout van Epsom. vulgò dictum. Sal fossile non est, sed ex recremento Salis Bitter dictum, factum est. Vires. Calefacit, exsiccant, abstergit, dissolvit, adstringit lenitè, consumit superfluitates, penetrat, digerit, aperit, incidit; Venerem stimulat, putredini, venenisque resistit: Hinc convenit, internè, in cruditatibus ventriculi, appetitu prostrato, obstructionibus alvi & urinæ, colicis doloribus, &c. Externè, in ulceribus putridis ac serpentibus mundificandis, in tumoribus simplicibus ac pestilentialibus discutiendis, in Pruritu & Scabie exsiccanda, &c. Schrod.

A. 6. Aqua Pluvialis Offic. A. Rain-Water. Gal. Eau de Pluye. G. Regen-Wasser. B. Regen-water. Est aqua levis linguamque minus feriens, fontanæ vicaria, utimur eâ ut plurimum destillatâ. Sunt qui præferunt imbres à Meridie advolantes, vel ab Oriente, utpotè quas radiis solaribus magis imprægnatas & digestas arbitrantur.

A. 7. Aqua Nivea Offic. A. Snow-Water. Gal. Eau de Neige. G. Schneewasser. B. Sneeuw-water. Pluviali affinis est, magisque penetrans, adeoque & ad sudorem movendum non inefficax, quas vires naturæ salinæ acceptas refert, quâ præ reliquis abundat, vi frigoris

ris condensata. *Vires*. Odontalgiam pertinacissimam aquâ niveâ fuisse domitam, scribit *Zacut*.

A. 8. Ros Offic. A. Dew. Gal. Rosée. G. Thau. B. Daww. Reliquis omnibus subtilitate, adeoque & penetratione antecellit. Præfertur Maialis. *Vires*. Vim habet laxandi, resistit ictibus animalium venenatorum, collectus ab herbis ophthalmicis oculorum affectibus convenit. *Witkel in Schrod.*

II. Aquæ Minerales.

SUB aquis Mineralibus comprehendimus Acidulas & Thermas, quæ nihil aliud sunt, quam aquæ mineralibus essentiis in Terræ abyssu imprægnatæ; estque substantia hæc mineralis varii generis, videlicet.

1. Metallinæ vel Diureticæ, Acidulæ vulgò dictæ: celebriores sunt Tunbrigienfes, in agro Cantiano, Astropienfes in Northamptonia, Knarsburgenses & Scarburgenses in agro Eboracensi, Roadenses in agro Wiltoniensi, Ipswich in Suffolcia, Spadanæ in Episcopatu Leodiensi, Pyramontenses in Germania.

Hæ à vicino nostro D. Ben. Allen. M. B. in Historia sua Chalybeatarum & purgantium aquarum Angliæ in duo genera dividuntur: Primum est earum quæ copiosum Salem nitrosum continent, quales sunt quæ ad Lecz, Witham, & Marksball in Effexiæ Comitatu, Knaresborough in Eboracensi Provincia, Ilmingtoni in Warwicensi agro, & Aylesham in Norfolcia occurrunt. 2. Acidulæ seu Chalybeatæ leviores, ut Tunbrigienfes in Cantio, Wellingburgenses in Northamptonia, Islingtonienfes prope Londinum, Felstedienfes in Effexia, & Oultonienfes in Norfolcia.

Prædictus Autor tertium adhuc Genus harum aquarum constituendum arbitratur, cui Acido-chalybeatarum nomen convenire censet. Hujus generis caracteristicam facit: Quod ponderosiores sint, coloris sui tenaces, quod mineræ minus, plus spiritus contineant, quodque cum gallic colore Cerasi instar rubentem reddant, ad modum Spirituum Vitriolinorum. Hanc classem esse ad quam Marksballenfes, & Knaresburgenses propriè & peculiaritèr pertinent. Hanc divisionem instituisse sibi in animo fuisse affirmat, verum ob nimiam festinationem memoria excidit membrum hoc tertium, & omissum est.

2. Salinæ vel Catbarticæ: celebriores sunt Epfomenfis in Surreia, Barnetina in Middlesexia, Northallensis in Hartfordia, Strettamensis, Dullechenfis, Actoniensis, &c.

Hæ etiam à prædicto Autore in tres species dividuntur: 1. Seleneticæ, quæ Epfbamiæ in

Surreia, Actoni, & Kensingtoniæ in Middlesexia, & Colcestriæ in Effexia scaturiunt. 2. Quæ in terra lutosa æquabili existunt, ut ad Richmond, Lambeth, & Stretbam in Surreia, Dulwich in Cantio, Northall & Barnet in Hartfordia, Upminster & Brentwood-Weal in Effexia. 3. Quæ chalybeatam admixtam habent, ut Scarburgi in Eboracensi Comitatu, & ad Woodbam-Ferrers in Effexia.

Quod ad vires & usus prædictarum mineralium aquarum attinet, eas in libro prædicto requirendas omitto.

3. Sulphureæ seu Therma Bathonienses in Somersetto, & Buxtonienses in agro Derbiensi, Aquisgranenses juxta limites Ducatus Fuhacensis & Limburgensis, Borbonenses apud Gallos, Baia apud Italos, Badenses in Germania, Bollenses in Ducatu Wirtembergico, Budaenses in regno Hungariæ, Hungariæ, &c. *Vires*. Aquarum mineralium Vires, pro diversitate commixtorum mineralium discernendæ, in quibus tamen, cum impossibile sit, in accuratam earum devenire mixtionem, experientiæ potiores partes dandæ sunt. *Schrod.*

Qui particulares usus variarum Aquarum Medicinalium scire desiderat, adeat prolixas dissertationes Autorum de iis expressim scribentium, videlicet. Gab. Falloppium, Gesnerum, Johannem Baubinum, Henricum ab Heers, Baccium, Jordanum, Autores Venetiis impressos, Blondellum, Wittium, Clostium, Listerum, Boyleum, Slareum, Act. Philosoph. Lond. No. 351. p. 564.

SECTIO SECUNDA.

De Terris Medicamentosis.

EX mineralibus sunt, quæ terræ faciem adhuc quidem retinentia, à communi tamen terra quodammodo recedunt.

Terræ medicamentosæ sunt corpora friabilia, & arida, inducilia, opaca, si in aqua solutæ fuerint, per filtrum separabilia.

Hæ in quatuor classes dividi possunt, videlicet 1. Boli. 2. Argillæ. 3. Margæ vel Lutæ. 4. Cretæ. De quibus, suis locis.

Terræ variis modis ab authoribus dividuntur, ratione qualitatum, colorum, saporum, odorum, mixturarum, & locorum: vel ratione usus; sic Figuli & Plastræ sibi seligunt Argillas & Cretas. Fabri lignarii Rubricas. Pictores Paretonium, Melinum. Fullones Cimoliam & Terram Saponariam. Fabri Argentarii Cretam argentariam. Alii alias. Medici Ter-

Terras praeparatas & sigillatas. Vide *Casp. Swenckfeldium de Fossilibus*, pag. 394. ad pag. 398.

I. De Bolo.

EST terra ex pallido rubra, pinguis, & parum Stiptica, & ad linguam promptè adhaerens.

1. Bolus Armena *Offic.* Bolus Armena Orientalis *Mont. Exot.* 13. Bolus Orientalis *Charlt. Foss.* 5. *Calc. Mus.* 111. Bolus Armena five Armeniaca *Dougl. Ind.* 118. Bolus orientalis, quibusdam Armena *Worm. Mus.* 11. Bolus seu Terra Armenia *Aldrov. Mus. Metall.* 269. Bolus Armenius verus *Kentm.* 7. Bolus vera quibusdam. A. Bole-Armoniack. Gal. Bol d'Armenie. G. Bolus von Armenien/ Roststein. B. Bolus van Armenie. Est substantia terrea, ex flavo pallidè rubicunda, ponderosa, pinguis, facile friabilis, saporis astringentis. Eruitur ex terræ fodinis in Turcia, & ad nos adfertur. Hodie apud nos est admodum rara, nam quæ apud Pharmacopolas adhibetur ad colorem Rubricæ accedens, ex Hispania, aut ex Normannia advehitur, ut scribit *Aldrov. Matthiolum* ad Rubricam Sinopicam accedere existimat. *Vires.* Alexipharmaca est, inhibendo acidum in Sanguine astringit aliquomodo, & hinc in Fluxionibus adhibetur, Externe siccat, ac cicatriculam inducit vulneribus.

2. Bolus Bohemica, *Offic. Aldrov. Mus. Metall.* 271. Bolus Bohemicus rubens *Kentm.* 7. A. Germ. Bole. Gal. Bol d'Allemagne. G. Teutscher-Roststein. B. Duitse Rode-steen. Est substantia terrea ex flavo pallidè rubicunda, sed minus intensè quam præcedens, cum aliquot venis flavescentibus, ponderosa, facile friabilis, saporis astringentis. Ex fodinis Bohemiæ eruta ad nos advehitur. *Vires.* Easdem habet vires cum præcedente, & in Officinis nostris vulgatissima est. In febribus exanthematum symptomate oppressis præstantissima prædicatur, ut scribit *Aldrov.*

3. Bolus rubra nostras *Ind. Med.* XXI. A. French Bole. Gal. Bol François. G. Frantzöischer Bolus. B. Franse Bolus. Sed nobis est incognita, quomodo differt à Bolo nostro.

4. Bolus Blesensis, *Ind. Med.* XXI. A. Earth of Blois. Gal. Terre de Blois. G. Erd von Blois. B. Aerde van Blois. Terra est ex rubro pallescens. De usu ejus nil inveni.

5. Bolus Toccavienfis *Offic. Charlt. Foss.* 5.

Worm. Mus. 2. Bolus Hungaricus, *Crato.* Bolus Tokaikus, *Schw.* 370 Bolus Pannonicus verus, *Kentm.* 7. A. Transylvanian Bole. Gal. Bole d' Toccav. G. Tockayscher Bolus. B. Tockaische Bolus. Notas Boli Armenæ veræ habet, & instar butyri in ore liquefcit. In Transylvania ad Toccoam seu Tockai effoditur. *Vires.* In Catarrhis & peste valdè commendatur. A Cratone in usum medicum fuit traductus, qui eam præfert Armenæ, quæ Imperatori ex Turcia allata erat. An à priore differat, nescio.

6. Rubrica Sinopica *Offic. Matth.* 1359. Rubrica Sinopis *Agricol.* 583. Terra Sinopiana *Tourn. Voyag. Ed. Lond.* 2. 159. A. Earth of Sinope. Gal. Craye rouge, ou Crayon rouge. G. Roststein von Sinope. B. Roode Aarde van Sinope. Optima verò est spissa, gravis, jecoris colore, sibi que tota concolor: & quæ, cum diluitur, diffunditur copiosè. Effoditur in Cappadocia, Sinopa urbe venditur. *Vires.* Vim habet exsiccatoriam, alvum sistit, &c. *Diosc.*

Sunt qui putant viridem esse, arbitantes colorem viridem in re armoria Sinople Gallicè dictum, ex oppido Sinope nomen accepisse, narrat *Tournefortius*; veteres eam haud leviorè mollioremve existimasse, quàm Bolum quæ in variis Hispaniæ locis reperitur, & Almagra appellatur; denique esse Crocum Martis nativum censet.

7. Bolus Armena lutea *Mont. Exot.* 13. Bolus luteus Theophrasti *Kentm.* 7. Bolus Armenus naturalis flavus *Aldrov. Mus. Metall.* 270. An Terra Arabica sigillata sublutea *Charlt. Foss.* 6? A. Yellow Armenian Bole. Gal. Bol. d'Armenie jaune. G. Gelbe Bolus von Armenie. B. Geele Bolus van Armenie. Linguae adhæret, fortiter astringit, & vim resistendi malignitati eximiam obtinere dicitur.

8 Bolus candidus *Offic.* Bolus candidus Lignicensis seu Terra sigillata Goltbergenfis. *Charlt. Foss.* 5. *Worm. Mus.* 10 Bolus candidus Lignicensis *Schw. Foss.* 397. Terra sigillata Lignicensis *Schrod.* 318. *Aldrov. Mus. Metall.* 265. Unicornu Minerale *Schrod.* 111. 318. Axungia Lunæ Chymicis. A. White Bole. Gal. Bol blanc. G. Weißer Bolus. B. Witte Bolus. Effoditur ad Goltbergam in Ligiis, & Strigonium. *Vires.* Capitis dolores mulcet & mitigat, cerebrum roborat, Diarrhœæ & Dysentericæ medetur, albumque Uteri fluorem peculiari vi curat.

9. Bolus Armena alba *Mont. Exot.* 13. A. White Armenian Earth. Gal. Bol blanc d'Armenie.

menie. G. Weisser Armeniersche Erde. B. Witte Armeniaanse Bolus. Ex Armenia transportatur. Vires Cum primo convenit. In Officinis nostris non invenitur.

II. De Argillis.

SUNT terræ ponderosæ, unctuosæ ac pingues, quæ linguæ promptè adhaerent, & in ore dentatæ è sevo quasi constare videantur.

A. 1. Argilla Offic. Mer. Pin. 219. Charlt. Foss. 1. Worm. Mus. 2. Schw. Foss. 365. Aldrov. Mus. Metall. 227. Argilla nostras figura Ind. Med. XIV. A. Clay. Gal. Argille, ou Terre glaise ou Terre grasse. G. Töpffer, Erde oder Thon. B. Kley. Variæ sunt species & colores, in usu Figulorum & aliorum Mechanicorum, sed quænam ex omnibus in usum medicum veniat, me planè nescire fateor. Kentmannus p. 4, & 5. enumerat Argillas candidas micis argenteis internitentes: Cinereas, ex qua Noribergæ cum terra arenosa fiunt vasa liquationis, in quibus Orichalcum conficitur. Luteas. Fulvas. Rubras micis argenteis nitentes. Ferrugineas; quibus tinguntur Fornaces, quæ ex ferro fiunt. Bohemicas friabiles, ex quibus eximuntur Granati. Vires. Omnes species Argillarum siccant, astringunt. & abstergunt. Avicen.

Apud Wormium Porcellana Chinenfis est Argillæ purissimæ species Vide fusè differentem pag. Mus. 3. etiam Aldrov. Mus. Metall. 230. Pulverem fragmentorum horum vasorum nonnulli in dentifriciis adhibent.

A. 2. Terra Lemnia Offic. Aldrov. Mus. Metall. 262. Terra Lemnia rubra Worm. 10. Charlt. Foss. 5. Lemnia terra Matth. 1360. Lemnia vel sigillata vera Kentm. 3. Lemnia terra Dougl. Ind. 52. Terra sigillata Turcica rubra Mont. Exot. 14. A. Earth of Lemnos. Gal. Terre scellée ou sigillée. G. Erde aus der Insel Lemnos. B. Roode Aerde van Lemnos. Est substantia argillacea, sebacea, pinguis & ponderosa, ex flavo rufescens. Eruta ex terræ fodinis in Insula Lemno & alibi in Turcia, undè ad nos adfertur. Vires. Sanguinem aliquo modo incrassat & astringit, præsertim si particule acidiores in Sanguine abundant, nam cum acido effervesceat: Alexipharmaca ac Sudorifica est; Alexipharmaca inhibendo motum Sanguinis pestilentiali aliquo fermento excitatum, sudores ciere potest constringendo vasa, & sic exprimendo ferum aliquod.

A. 3. Terra Lemnia alba Offic. Terra Lemnia sigillata alba Charlt. Foss. 5. Terra sigillata Lemnia alba Worm. 9. Terra Lemnia

vel sigillata candida Kentman. 1. Terra sigillata Turcica alba Mont. Exot. 14. A. White Earth of Lemnos. Gal. Terre blanche de Lemnos. G. Weisse Lemnische Erde. B. Witte Aerde van Lemnos. Aliquantulum tenax & lubrica est, ob pinguedinem, adè ut linguæ adhæreat sine mordacitate. Si in aqua resolvitur, similis erit molli ceræ. In Insula Lemno eruntur. Vires. Sanguinis ex utero profluvia, & fluxus muliebres compefcit, venenis morbisque malignis resistit; rabidi canis morfui medetur.

A. 4. Terra Eretria Offic. Matth. 1392. Terra Eretria cinerea ultramarina, quæ Medici utuntur, Kentm. 1. A. Eretrian Earth. Gal. Terre Eretrienne. G. Eretrianische Erde. A. Eretiaanse Aerde. Duæ sunt Eretriades; una alba est, altera cinericea. Optima habetur ad cinericeum colorem vergens, perquam mollis: quæ si per aramenta tracta tractim ducatur lineam violaceam refert. Vires. Vim habet astringentem, & refrigeratorem, leviter mollientem: cava explet, & sanguinolenta conglutinat Diosc.

A. 5. Pnigites Offic. Charlt. Foss. 3. Worm. 5. Terra Pnigites Aldrov. Mus. Metall. 259. Matth. 1392. A. Black Earth. Gal. Terre noire. G. Scharze Erde. B. Zwarte Aerde. Pinguis est, spissa, mollis, nigra, astringens, & acris valde, sapore Vitriolum refert. Vires. Eisdem effectus habet quos Cimolia, paulò tamen infirmior est. Diosc. Partibus divisis constare affirmat Wormius.

A. 6. Ochra Offic. Mer. Pin. 218. Charlt. Foss. 2. Schrod. 320. Ochra Anglica Worm. 17. Ochra Aldrov. Mus. Metall. 254. Ochra nativa Calc. Mus. 137. Ochra nativa sive Sil Gossariensis Kentm. 8. Ochra fossilis seu nativa crocei coloris Dougl. Ind. 64. Vitriolum abortivum Lillar. de Font. Sil Plin. A. Yellow Oker. Gal. de l'Ocre ou Rubrique. G. Gelbe Ocker. B. Geel Oker. Est substantia argillacea, coloris flavi, seu lutei, saporis astringentis. Vires. Siccatur, astringit, discutit, excrescentias reprimit. Usus ejus rarissimus est. & non nisi externus, ac præcipuè in vibicibus & collisis, tum quoque in tumoribus duris discutiendis Schrod.

A. 7. Terra Silesiaca Offic. Terra sigillata vulgò, sive Terra Strigenfis. Terra sigillata Germanica lutea Strigenfis dicta Schrod. 111. 317. Sigillata Strigoniana Charlt. Foss. 5. Terra Silesiaca sigillata qui Chymicis Axungia Solis dicitur ejusd. 6. Terra sigillata Germanica, Sigillum Strigonienfe, Axungia Solis Chymicorum Worm 12. Terra sigillata Silesiaca

fiaca Hoffm. Paral. Offic. 664. Terra sigillata Silesiana Imp. Hist. nat. 128. Terra sigillata Strigoniensis Schwenck. Fossil. 395. Bolus Silesianus Calc. Mus. 110. A. Sealed Earth of Striga. Gal. Terre de Strigie. G. Strigische Erde. B. Strigise Aerde. Terra est lutei coloris, ad flavedinem vergens, pinguis, viscosa, instar butyri in aqua vel ore diffuens. Generatur in Auri fodinis Montis acuti, seu D. Georgii ad Strigonium oppidum Ducatus Suidnicensis inter durissimas rupes. Indè eruitur, & summâ diligentia ordinatione Magistratus præparatur, & in formam orbiculorum impresso sigillo redigitur, montis diversis prominentiis distinctum, cui additur duarum clavium, decussatim se interfecantium, Scutum, ad dextram Stella infra montem hæc leguntur: Terra sigillata Montis acuti. Hujus Terræ meminit Wormius rubei coloris. Vires. Hæmoptoicis, Phthificis, ulceribusque Pulmonum utilis: Contra omnem Hæmorrhagiam valet: Dysenteriam aliâque ventris profluvia sistit, Schwenck. Magnopere laudatur à Sennerto Lib. de Peste.

A. 8. Terra sigillata alba & rubra magni Ducis Mont. Exot. 13. A. White and red Sealed Earth of Tuscany. Gal. Terre sigillée blanche & rouge de Toscane. G. Weiße und rothe Siegel-Erde von Toscanen. B. Wit en roode Aerde van Toskanen. Vires. Astringentia & edulcorantia affirmantur Mont.

A. 9. Terra Vitriolata sigillanda M. Hoffm. Flor. Altdorf. Hanc ex crypta Veldensi, Dak Seiklock dicta petitam. Similis est terræ Silesiacæ. Vires. Idem cum Silesiaca in febribus mali moris multiplici experimento notavit C. Hoffman. Paralip. Offic. 665.

Terræ Sigillatæ ix. Species apud Pharmacopolas nostros, Druggistas vulgò, venales observavi: 1. Argillam quandam seu terram pinguem, cineream, in orbiculos seu placentulas coactam Constantinopoli, undè ad nos adfertur, & characteribus Turcicis seu Arabicis inscriptam. Hæc (quamvis rariùs apud nos inveniantur) species illa est, quæ nostrâ sententiâ usurpari debet, cum in formulis medicamentorum Terra Sigillata præscribitur, ut quæ Terræ Lemniæ veræ vires possideat, ideòque pro ea substitui possit, ut Succedaneum. 2. Terræ Lemniæ frustula seu fragmenta pulverisata, & cum mucilagine gummi Tragacanthæ in massitas composita. Hæc etiam rariùs in Officinis invenitur. 3. Est Terra quædam pinguis, cinerea, Cimoliæ purpurasc. perquam similis, si non eadem. 4. Margæ species è fusco flavicans. 5. Bolus Germanica. 6. Bolus Armeniaca

vera, sed rariùs. 7. Rubrica, quam ochram rubram vocant Angli. 8. Cimolia alba, Hippiatris & Veterinariis. A. White Lumberstone. Gal. Cimolée blanche. G. Weiße Kreide. B. Witte Kryt. dicta. Hæc pro Terra Samia vera vulgò venditur, ut suo loco ostendemus. 9. Ex Officina D. R. B. Terram quandam Terræ Silesiacæ titulo accepi è Rubrica & Cimolia alba in pulverem redactis & commixtis compositam. Hæ sunt omnes, quas hætenus observavi, Terræ sigillatæ species, quamvis minimè dubitem quin & aliæ multæ inveniantur apud Pharmacopolas fraudulentos in urbe Londinensi, & alibi, quibus imperitos fallunt, credulique & incautis imponunt. Quocirca liceat mihi fratres & symmystas Pharmacopœos amicè admonere, ut (quod jam antea dixi) quodocunque in Receptis, quas vocant, Terra Sigillata præscribitur, vel primo hîc descriptam, vel ejus loco Terram Lemniam adhibeant. Vide Historias & Characteres Terrarum sigillatarum apud Wormium in Museo, à p. 5. ad p. 15. etiam Alârovandum in Museo suo Metallico, p. 265. 266. 267. Major pars illarum sunt varia luta & limi siccata & signata, observante Cæsalpino. Monet quoque Schwenckfeldius, in Sigillata Terra emenda Pharmacopœi sibi diligenter caveant ab impostura. Solent namque circumforanei Lutum aut Argillaceum quiddam, in formam placentarum affabre fictum, & variis notis insignitum passim credulæ plebeculæ obtrudere, magno sæpè ægrotantium incommodo. Terræ Lemniæ, omnibusque aliis sigillatis multum præfertur à medicis Germanicis. Charl. Fossil.

A. 10. Terra Turcica Offic. Terra sigillata Turcica Schrod. 317. Pastilli Turcicis characteristicis insigniti Worm. 9. A. Turkey Earth. Gal. Terre de Turquie. G. Turckische Erde. B. Turkse Aerde. Color internus totius massæ cinereus, externus rubicundus; cum veræ Terræ Lemniæ minimè respondet. Vires. Pro Terra Lemnia communiter venditur, cujus viribus respondet.

A. 11. Terra sigillata Livonica Offic. Worm. 12. Charl. Fossil. 6. A. Sealed Earth of Livonia. Gal. Terre sigillée, ou scellée de Livonie. G. Liefländische Siegel-Erde. B. Gezegelde Lieflandise Aerde. Rubicundior est quàm Terra Silesiaca. Vires. Valdè astrictoria est; ideòque in Dysenteria, Diarrhœa, aliisque profluviiis commendatur.

A. 12. Cimolia purpurascens Offic. Matth. 1392. Smectis seu Terra Fullonica Mer. Pin. 218. Smectis seu Terra Saponaria Anglica

Worm. 4. *Smeētis* seu *Terra Saponaria* & *Fullonica* *Charlt.* 2. *A. Fullers Earth.* *Gal. Smeētis*, *Soletard.* *G. Braunroht.* *B. Volders-Aarde.* Est substantia argillacea, pinguis, & ponderosa, è cinericeo purpurascens. Ex fodinis Angliæ eruta est. *Vires.* Usus ejus internus, vel nullus, vel rarus in Medicina est. Externè siccatur & astringit.

A. 13. Cimolia alba *Offic. Matth.* 1392. *Terra Cimolia* *Tourn. Voya. ad Angl.* 1. 113. *Argilla alba* *Charlt. Fossil.* 1. *Cimolia Terra Calc.* *Mus.* 127. *Creta Fullonica* *Worm.* 3. *Creta Cimolia* *Aldrov. Mus. Metall.* 1. 245. *Terra Candida Saponaria* sive *Fullonica* *Kentm.* 1. *A. Tobacco-Pipe Clay.* *Gal. Cimolée blanche.* *G. Weiße Kreide.* *B. Witte Kryt.* Est substantia argillacea, unctuosâ, pinguis & ponderosa, colore albo. Effoditur è fodinis Angliæ. *Vires.* Siccatur & astringit, vel internè, vel externè. In febribus tam intermittentibus quam continuis prodest, præcipuūque fuit in hujusmodi casibus *Mayerni* arcanum, uti *Windebancus* olim *Woodwardo* narravit.

Terra Cimolia, quæ nomen a *Loco* accipit, tantòque apud Antiquos pretio fuit, à *Tournesortio* describitur esse *Creta alba*, gravis & insipida, sabulo leviusculo aut arenulis abundans; hæc Autori nostro eadem esse videtur, atque *Creta* quæ apud *Parisios* nascitur, nisi quod *Terra Cimolia* sit pinguiuscula, & *Saponi* similis, pro quo etiam ab Incolis in linteis abstergendis usurpatur, nec enim alio utuntur *Sapone*; videtur autem natura haud absimilis *Steatiti*, qui in *Rupe Saponacea* apud *Cornubios* nascitur, eundemque ad usum adhibetur. Nec verò nuperus admodum est hic usus, quum etiam apud Antiquos pannis lavandis usurpata fuit, & ad hanc rem *Cimolia alba* nostra est aptissima, eamque ab causâ nê ad exteras gentes exportetur, lege cautum est. Hacce potissimum utuntur, qui fistulas, seu tubulos ad sugendum *Nicotianæ* fumum conficiunt. In placentulas coacta Sigillo aliquo notata, *Terra sigillata alba.* *A. White Lumberstone.* *Gal. Cimolée blanche.* *G. Weiße Kreide.* *B. Witte Kryt.* in Officinis dicitur. Eandemque pro *Terra Samia* non infrequenter à Pharmacopolis vendi observavimus.

A. 14. Terra Samia *Offic. Charlt. Foss.* 3. *Aldrov. Mus. Metall.* 239. *Matth.* 1391. *Worm.* 5. *A. Earth of Samos.* *Gal. Terre de Samos.* *G. Erde aus Samos.* *B. Aerde van Samos.* Est substantia argillacea, sebacea, pinguis, & ponderosa, albi coloris, seu potius pallide ochroleuci, saporis astringentis. Ex insula *Samo* o-

lim transportabatur, sed rarò in officinis nostris Pharmaceuticis invenitur. *Vires.* Sanguinis reiectiones sistit *Diosc.* Cum terra *Lemnia* viribus convenit, cui succedaneum est.

A. 15. Terra Chia *Offic. Charlt. Foss.* 4. *Worm.* 8. *Aldrov. Mus. Metall.* 247. *Matth.* 1391. *Calc. Mus.* 125. *A. Earth of Chios.* *Gal. Terre de l'île Chie.* *G. Erd aus der Insel Chios.* *B. Aerde van Chios.* Ex insula *Chio* allata est, terra crustosa, candida, vergens ad cinereum. *Samia* similis. *Vires.* Ad rugas abstergendas, ad ambusta, aliaque, ad quæ *Samia* commendatur *Worm.* Ejus loco substitui potest vel *Samia* vel *Cimolia alba*.

A. 16. Terra Portugallica. *A. Earth of Portugal.* *Gall. Terre de Portugal.* *G. Erde von Portugal.* *B. Aerde van Portugaal.* Terra est colore subrubens ad rosam vergens. Stiptica & astringens, adeò ut linguæ adhæreat; in placentulas coacta, signatura rosæ impressa. *Vires.* Valdè astrictoria & stiptica est: in profuviiis ventris valet.

Postquam hæc scripseram, fragmenta quædam ollarum accepi nomine *Terræ Portugallicæ*, colore rubentis, instar *Boli* veræ, tactu stipticæ & astringentis. An *Vasa figulina Lusitanica* adversus venena *Aldrov. Mus. Metall.* 229. ? In omni fluxu ventris etiam laudatur.

A. 17. Terra Noceriana *Mont. Exot.* 14. *Terra Bezoartia de Nocera*, Species de *Terræ Lemniæ* *Boccon. Mus. di Fisci.* p. 61. *A. Earth of Nocera.* *Gal. Terre de Nocere.* *G. Erde von Nocera.* *B. Aerde van Nocera.* *Ufu* Terra alba in *Nocera* invenitur. *Vires.* Alexipharmaca, in Febre maligna & ardore urinae efficacissima *Boc.* Adstringens & edulcorans est. *Mont.*

III. *De Marga.* *A. Morle.* *Gal. La Moëlle de Pierre,* *G. Mergel oder Steinmark.*

B. Merg in de Steene.

Marga est substantia terrea, friabilis, levis, media substantia inter Argillas & Cretas, b. e. non ita sebacea & pinguis ut Argilla, nec tam plastica ut Creta.

A. 1. Marga *Offic. Schrod.* 320. *Mer. P.* 218. *Aldrov. Mus. Metall.* 221. *A. Morle.* *Gal. Moëlle de Pierre.* *G. Steinmark / Mergel.* *B. Merg in de Steenen.* Variæ sunt species & colores, ut rufa, grisea, & lutea. Est portio quædam pinguis & quasi medulla in saxis nonnullis, dum franguntur, reperta. *Vires.* Siccatur, con-

constringit, consolidat, farcotica est, tartarum sanguinemque coagulatum resolvit, *Schrod.* Apud *Kentmannum* variae Margarum species occurrunt. Candida, pinguis, mollis. Subcinerea, lapidosa, quæ artifices utuntur in effingendis imaginibus. Fulva, crustacea, quæ reperitur in terrâ arenosâ, aurum in se continens. Dura lutea arenosa Belgica, quæ incolæ, sicut aliis in locis, agros stercoreant.

A. 2. Marga saxatilis cinerea *Offic. Worm.* 6. Marga Goselaria cinerea *Agricol.* 579. Marga Goslarica *Charlt. Foss.* 4. A. *Asb-coloured Marble.* Gal. *Moëlle de pierre cendrée.* G. *Aschfarben Mark.* B. *Aschgrauw Merg in de steenen.* in faxorum cavitatibus & fissuris reperitur. Cinerei est coloris, ex crustis crassius constans, sapore aridiusculo. *Vires.* Astringentem & Emplasticam vim habet, sanguinis profluvium sistit. Externè cum Terrâ Samiâ viribus convenit.

A. 3. Marga saxatilis incarnata *Offic. Worm.* 6. *Charlt. Foss.* 4. A. *Reddish Marble.* Gal. *Moëlle de pierre incarnée.* G. *Fleischfarbicht Mark.* B. *Vlees-lyf-verwig Merg in de steenen.* Ex montibus Bohemicis & Ligiis allata. Terra est pinguis & lubrica, colore incarnato, ponderosa, linguæ adhærens, digitos subluteo colore tingens. *Vires.* Prodest ruptionibus, fracturis, fluxionibus, Hæmorrhoidis, Dysentericis; venenis morbisque pestilentibus resistit.

A. 4. Marga candida *Offic.* Marga Feroensis *Charlt. Foss.* 4. Marga ex insulis Feroensibus *Worm.* 6. *Stenomarga Agricol.* 578. *Morten. Northamp.* 62. *Agaricus mineralis Imper.* 129. *Cod. Med. v. Lac Lunæ Woodw. Att.* 8. *Plot. Ox.* 58. *Boet.* 413. A. *White Stone-Marble.* Gal. *Agaric mineral, lait de Lune.* G. *Weisser Stein-Mark.* B. *Witte Merg in de Steenen.* In Germania reperitur. Substantia est fungosa, alba, friabilis. *Vires.* Refrigerat, astringit, Sanguinis eruptiones sistit, mensiumque profluvium Pollinem ejus Chirurgi ulceribus desiccandis inspergunt *Gesn.* Cosmetica est insignis *Plot.* *Anselmus Boetius* ad lapidem Galactitem refert, quando durior est, sed si mollior sit ad Margæ species; non putat enim Morochthum, Galactitem, & Melititem lapidem, aliud esse quam Margam induratum. Vide *Dan. Major de Lacte Lunæ dissertationem Medicam.* edit. 1667.

A. 5. Rubrica Fabrilis *Offic. Mer. Pin.* 218. *Matth.* 1359. *Calc. Mus.* 134. *Dougl. Ind.* 80. *Rubrica Charlt. Foss.* 2. *Worm.* 4. *Aldrov. Mus. Metall.* 257. *Rubrica Fabrilis Mollis Kentm.* 8. A. *Red Oker, Ruddle, Marking-stone* Gal. *Ochre rouge.* G. *Köthelstein.* B. *Roode Oker.* Est

substantia terrea, ponderosa, intense rubra, saporis astringentis. Multis in locis reperitur, v. g. in agris *Herefordiæ, Lancastriæ, Hamptoniæ, Rutlandiæ, &c.* *Vires.* Siccat & astringit. Usus ejus medicus est in Emplastris vulnerariis & siccantibus. In Laterculos coacta pro Bolo communi, A. *Common Bole Armoniack.* Gal. *Bole commun d'Armenie.* G. *Gemein rohten Bolus.* B. *Gemeene Bolus van Armenie.* In Officinis a Pharmacopolis venditur, in placentalas coacta in sigillo aliquo signata *Terra Sigillata rubra,* A. *Red Lumber-Stone.* Gal. *Terre rouge sigillée.* G. *Köhte Siegel-Erde.* B. *Roode gezegele Aerde.* Dicitur. Rubrica laminata *Worm. Charlt. Foss.* Rubrica fabrilis dura *Kentm.* Dura est, & Fabris lignariis usitata; non nisi madefacta lineas ducit rubicundas.

A. 6. Terra Tripolitana & Tripolis *Offic.* *Tripolis Schrod.* 320. Terra seu Gleba Alana *Calc. Mus.* 131. Alana terra, vulgò A. *English Oker.* Gal. *Tripoli.* G. *Englisches gelbe Oker.* B. *Tryppelsteen.* Est substantia terrea, facile friabilis, coloris citrini intensi, saporis astringentis. Eruta est ex fodinis. *Vires.* Siccat & astringit. Usus ejus in Pharmacopœia vel nullus, vel rarus est, nisi quod pro destillandis Spiritibus salinis, salibus admisceatur, quod minus ea fluant.

A. 7. Lapis Morochthus *Offic. Boet.* 411. *De Laet.* 140. *Matth.* 1385. *Calc. Mus.* 275. Morochthus aliis Leucogæa, Leucophragis, Galaxius, Graphida, Galactites *Worm.* 71. *Charlt. Foss.* 30. Morochthus *Aldrov. Mus. Metall.* 668. *Agricol.* 606. A. *White-Marking-Stone.* Gal. *Pierre Morochthus.* G. *Weisser Marmer.* B. *Wit Marmelsteen.* Est substantia mollis, lubrica, colore varians, viridis, aliquando alba, nigra, vel mellis. Reperitur in Anglia, Saxonia, Ægypto, &c. *Vires.* Convenit iis qui sanguinem expuunt, coeliacis, & vesicæ doloribus; ad fluxus matricis commendatur. Ulcera oculorum sanat, *Diosc.*

A. 8. Lapis Galactites *Offic. Boet.* 412. *De Laet.* 140. *Matth.* 1385. Galactites *Aldrov. Mus. Metall.* 665. *Agricol.* 606. *Calc. Mus.* 276. A. *Milk-Stone.* Gal. *Pierre Galactites, (ainsi appelée parce quelle rend du lait.)* G. *Witch-stein.* B. *Melk-steen.* Substantia est mollis, cinerei coloris, gustu dulcis. Invenitur in Saxonia. *Vires.* Laudatur ad fluxiones oculorum, & ulcera *Diosc.* Nutricum Lac auget *Boet.*

A. 9. Lapis melitites *Offic. de Laet.* 142. *Calc. Mus.* 276. *Boet.* 416. *Matth.* 1385. Melitites *Agricol.* 606. A. *The Honey-Stone.* Gal. *Pierre Melitites.* G. *Honig-Stein.* B. *Honigsteen.*

steen. A Galactite tantum colore & dulcedine differt. *Vires.* Eiusdem cum Galactite effectus *Diosc.* Abstergere paulo magis ac paulo calidior Galactite videtur *Galen.* Ex iisdem Saxis calcis gignitur Galactites & Melitites *Agricola.* lib. v. *De Nat. Fossil.* *Wormius* inter Morochthum, Galactitem, & Melititem hoc discriminis ponit, quod Morochthus lacteum succum edat, absque mellis dulcedine, nec albus, nec cinereus existens. Galactites vero albus vel cinereus est, lacteum succum sine mellino sapore promens. Melitites vero vario colore, succum lacteum mellis dulcedine exhibet. Verum has tres *Jo. de Laet.* lib. de Gemmis & Lapidibus, p. 142. inter se differre statuit, & hoc modo distinguit: Qui igitur cinereo colore constat, aut nigro, Galactites fuerit: qui flavescit, mellis similitudinem etiam in colore referens, merito dici possit Melitites: subviridis autem Morochthus. Nitet autem gemma instar Morochthus magis quam ceteri.

A. 10. Lapis Thyites *Offic. Matth.* 1386. *Thyites Boet.* 415. *De Laet.* 142. *Aldrov. Mus. Metall.* 670. A. The Green Stone. *Gal. Pierre Thyites.* G. Grünstein. B. Groensteen. Subviridi est colore, laspidem imitatus, cum diluitur tamen lacteum succum reddit. Vehementer mordet. In Æthiopia gignitur. *Vires.* Tenebras, quæ pupillis obversantur, expurgat *Diosc.*

Thyites *Dioscoridis* quid fuerit, nobis incognitum est. At neque superioris seculi scriptoribus melius intellectum. *Fuchsius* lapidem Turcicum esse existimat, cuius opinio à *Matthiolo* bene refutatur, ad quem lectorem remitto. *Agricola* lib. 6. de *Nat. Fossil.* à Morochtho nihil differre iudicat.

IV. De Creta.

EST terra durior, emplastica & candida, non sebacea, neque pinguis, & quod ad linguam promptè hæret.

A. 1. Creta *Offic. Mer. Pin.* 218. *Schrod.* 320. *Worm. Mus.* 3. *Charlt. Foss.* 2. *Worm.* 3. *Agricol.* 580. Terra Creta *Aldrov. Mus. Metall.* 241. Creta alba, seu candida *Dougl. Ind.* 28. A. Chalk. *Gal. Craye.* G. Kretde. B. Kryt. Ex terræ fodinis variis in locis effossa. *Vires.* Siccat & abstergit, Emplastica est. Usus ejus internus nonnunquam in ardore Stomachi, Cardialgia falso dicta. Externus in Vulneribus, Ulceribus, &c. siccandis. *Præp.* Calx viva *Offic. A. Lime.* *Gal. de la Chaud vive.* G. Ungeleschter Kalk. B. Onbestagen, levendige on-

gebluste Kalk. Est substantia lapidosa ex albo cinerea, facta ex Creta ignis violentia in Calcem exusta; saporis acris & mordacis. Usurpatur externe solum in ulceribus fordibus, Cancro, Gangrænâ, &c. Interne siccat Calx extincta. *Offic. A. Slak'd Lime.* Gal. Chaud fusée. G. Geleschter Kalk. B. Uytgebluste Kalk. Est Calx viva cum sufficienti quantitate Aquæ soluta. Vide *Cap. de Lapipe* Calcario in *Seçt. Sextâ de Lap. minus pretiosis.*

A. 2. Terra Melitæa *Offic. Schrod.* 317. Terra Melitensis *Charlt. Foss.* 4. *Worm.* 6. *Aldrov. Mus. Metall.* 253. Terra ex Melita Insula effossa *Calc. Mus.* 130. Terra Melitensis. Gratia Sancti Pauli *Mont. Exot.* 14. Terra Sigillata Sancti Pauli vulgò. A. Earth of Malta. *Gal. Terre de Malte, ou Terre de Saint Paul.* G. Erde von Malttha. B. Aerde van Maltba. Est substantia cretacea, ponderosa & emplastica, colore exalbido, sapore astringenti. In tabellas coacta, & capite Divi Pauli cum vipera signata ex Insula Melitæa ad nos transportatur, sed raro aut nunquam in Officinis Pharmacopolarum nostrorum invenitur. *Vires.* Ut in externa facie, ita & viribus cum præcedente convenit. Extat Charta quædam lingua Italica exarata, quæ de viribus terræ hujus disertè agit.

Melitensis etiam terræ mentionem facit *Schroderus* in sua *Pharmacop.* lib. de Terris: inquit *Paulus Ammannus*, quæ an virtutis sit Alexipharmacæ, & quidem tantæ, quantæ vulgò æstimatur, breviter videndum. Propriè terra Melitensis dicitur corpus illud globosum, quod in spelæo S. Pauli in Insula Malttha reperitur vel effoditur; impropriè verò corpus aliquod petrosum, linguam serpentinam referens, & huic glebæ adhærens. De utroque referunt Historici sequentia: Postquam Apostolus varia edidit in Insula Malttha miracula, statim omnia venenata animalia suam vim nocivam exuerunt, adeò quidem, ut hodie nulla venenata animalia ibidem reperiantur, imò si quæ forsan importentur, statim venenum, & lædendi potentiam perdunt, ex eo, quòd, cum Apostolus Melitæ sarmenta in ignem conjiceret, viperâ manui adhærente, omni reptilium generi maledixerit, terræ contrà benedicendo. Hinc tanta virtus terræ Melitensi & glossopetris attributa. Ast quoniam hæc præter narrationem factam aliàs nullibi leguntur, vel firmo etiam experimento stabiluntur, fidem hanc historicam tam facile in nostra Praxi vix admittimus, præprimis cum ipse *Niederstedius* in *Descript. Ins. Melit.* p. 25. hæc

hæc de re dubitet. Accedit, quod glossopetræ falso credantur esse viperarum linguæ, miraculo Divi Pauli petrae factæ, inferius hæc pluribus demonstraturus.

A. 3. Plumbum nigrum *Offic.* Nigrice fabrilis *Mer. Pin.* 218. *Charlt. Foss.* 2. Massa nigra ad Pnigitem referenda *Worm.* 5. Ochra nigra *Phil. Transf.* No. 240. p. 183. An Creta nigra mollis & dura *Kentman* 7? A. *Black Lead. Wadt, Kello. Gal. Craye noire. G. Schwarze Kreide. B. Zwarte Kryt.* Invenitur in fodinis. Mollis est, sed tamen consistentiæ firmioris, levis, & splendens, non petrosa, in frustra variæ magnitudinis divisa. *Vires.* Refrigerat, siccatur, repellit. Usus præcip. adversus strumas tumoresque frigidos & Phlegmaticos. Ad ducendas lineas, & monochromata à pictoribus & fabris usurpatur. N. B. Optima censetur quæ invenitur in Anglia, v. g. apud Kewick in agro Cumberlandia; quæ ex Hispania adfertur fragilis est, pessima quæ ex India Orientali advehitur.

A. 4. Creta Selinusia *Offic.* *Aldrov. Mus. Metall.* 248. Terra Selinusia, *Matth.* 1392. *Calc. Mus.* 126. A. Earth of Selenusia. Gal. Terre Selenusienne. G. Selenusische Erde. B. Selenusiaanse Aerde. Maximè laudatur, quæ vehementer resplendet, candida, friabilis, & humore dilui celerrima. *Vires.* Siccatur & astringit, ad ulcera commendatur. Quamvis terra Eretria, Chia, Selinusia, Pnigitis & Melia antiquis notissimæ fuerint, & in usu Medico frequentissimæ, ut author est *Galenus*; tamen ab his, qui nos præcesserunt, adeo neglectas fuisse constat, ut nulla amplius quod sciam (inquit *Matthiolus*) ad nos adferatur.

Cretas diversimodè coloratas enumerat *ex-pertissimus Kentmannus*. 1. Cretam Argentariam, in quâ micæ argenteæ internitent. 2. Luteam mollem, quæ facillime lineas ducit. 3. Cæruleam, quæ fabris in pingendis parietibus in usu est. 4. Viridem duram. 5. Nigram mollem & duram, argenteis maculis nitentem. 6. Fabrillem candidam, ex quâ *Cataloni* ad *Matronam* parietes & muros exstruunt, unde etiam *Algeriæ* portus exstructus dicitur. Apud *Wormium* invenio Cretam *Umbriam* coloris fusci, pictoribus maximè expetitam, eâ enim *Umbra* in picturis exprimere solent.

Terra Japonica improprie sic dicta non hujus classis est, non enim præparatio Terræ Indicæ, sed vegetabilis seu fructus *Fausel* dictæ, ut loco suo ostendemus.

SECTIO TERTIA.

De Sulphuribus Medicamentosis.

Sulphur est resina seu terræ pinguedo inflammabilis, fitque ex perittomate macrocosmico pingui, respondente in Phytologia, Oleis, & Resinis; in Zoologia, Pinguedini Axungiaeque. Sulphur in Oleo solubile est, & gravem odorem præbet, ex Pyrite efflorescere videtur, observante *Schwenkfeldio*, 394.

I. De Sulphure.

EST Resina sive pinguedo terræ chalcantiosa, aciditate gravida, *Schrod.* pag. 501.

Sulphur nativum & vivum *Offic.* Sulphur nativum *Schrod.* 501. *Aldrov. Mus. Metall.* 364. Sulphur nativum seu vivum *Charlt. Foss.* 12. Sulphur fossile, *Agricol.* 592. Sulphur fossile seu vivum & nativum *Worm.* 26. Sulphur vivum *Schw.* 394. *Matth.* 1370. Sulphur luteum nativum *Kentm.* 18. Sulphur vivum nativum seu ignem non expertum *Dougl. Ind.* 88. A. Sulphur Vive. Gal. Soufre vis. G. Lebendiger Schwefel. B. Levendige Zwavel, Solpher. Ex terra effoditur, triplex est; vel purum, quale ex Goslariæ fodinis eruitur: vel impurum, quale ex Islandia crudum adfertur: vel fixum, ex monte Vesuvio aliisque Vulcanibus. Præfertur purum, solidum, interdum scissile & ignis expers. *Vires.* Calidum & siccum est, pectori dicatum; aperit, incidit; putredini, veneno, venenatorumque Animalium moribus resistit, provocat sudorem, &c. Hinc conducit in Phthisi, Tussi, Asthmate, Peste, Pestilentialibusque Febribus. Extrinsecus discutit tumores duros, sanat Lichenes duros, Pruritus, &c. *Schrod.* Præp. sunt. 1. Sulphur factitium *Offic.* *Schw.* 394. *Worm.* 26. *Schrod.* 501. *Agricol.* 592. *Aldrov. Mus. Metall.* 364. *Charlt. Foss.* 12. Sulphur flavum quibusdam. A. Brimstone. Gal. Soufre factice. G. Gelöschter oder getödteter Schwefel. B. toege-maakte Zwavel. Vel ex Sulphure vivo impuriori vel ex Pyrite vi ignis educitur. Vel ex effossa glebâ coctâ sublimatur & concrevit varia figura, ut in multis Italiæ locis, *Sinensi*, *Puteolani*, & *Volaterrano*. Modum sublimandi vide apud *Matthiolum*, p. 1371. Quibusdam in locis ex aquis decoquitur, ut ad *Budam*, aliisque *Pannoniæ* locis. Est substantia inflammabilis, luculenter

ardens, fumumque magis cœruleum halans. 2. *Sulphur Caballinum* Offic. Sulphur nigrum caballinum *Worm.* 28. *Charlt. Foss.* 12. Sulphur caballinum factitium *Kentm.* 19. Sulphur factitium caballinum officinarum *Calc. Mus.* 174. A. *Horse Brimstone.* Gal. *Soufre cabalin.* G. *Ross Schwefel.* B. *Zwarte Zwavel.* Nihil aliud est quam fæces è coctione Sulphuris vivi impurioris relictæ, & in urceos admixtis nonnunquam squamis Martis transfusæ. 3. *Sulphur commune.* A. *Common Brimstone.* Gal. *Soufre commun ou jaune.* G. *Steinerner Schwefel.* B. *Gemeene Zwavel.* Ex Sulphure vivo & Resina communi fit, & in rotulas coactum in Officinis ab Aromatopolis venditur.

Apud *Wormium* Sulphur fossile Vivum seu Nativum multiplex: 1. Planè aureum instar Crystalli pellucidum. 2. Purum ex Goslaris fodinis, 3. Impurum & fixum è montibus ardentibus. 4. Subviride nativum Suecicum. Factitium vel ex aquâ decoquitur, ut ad *Budam*; vel ex effossâ glebâ coctâ sublimatur & conrescit variâ figurâ. Ex Pyrite vario excoquuntur, & fiunt quam plurimæ Sulphuris species. V. *Kentmannum* p. 20.

II. De Auripigmento.

Fuligo sive succus est Mineralis, pinguis, inflammabilis, *Schrod.* p. 498.

1. Auripigmentum, Offic. *Matth.* 1367. *Ind. Med.* xvij. *Worm.* 28. *Kentm.* 17. *Agricol.* 592. Auripigmentum luteum *Aldrov. Mus. Metall.* 353. Arsenicum croceum Auripigmentum *Charlt. Foss.* 12. Arsenicum flavum Auripigmentum *Mont. Exot.* 13. A. *Orpiment.* Gal. *Orpiment, Orpin, Arsenic jaune.* G. *Geldgelb / Operment.* B. *Rottekruid, Operment.* Est substantia metallica, (vel potius Minera Auri, ut vult Doctissimus *Martinus Listerus, M. D.*) coloris ex viridi flavescentis cum aureis micis, saporis acris, odorisque ingrati; in Fodinis reperitur. Auripigmentum apud *Pictores* in usu est; item in causticis medicamentis locum habet: Medici ad *Psilothra* seu Medicamenta pilos auferentia præcipue utuntur. *Turcis Reusma* seu *Chrisma* vocatur.

2. Arsenicum rubrum *Sandaracha* Græcorum Offic. Arsenicum rubrum, *Sandaracha* vulgò dictum *Charlt. Foss.* 13. *Sandaracha Matth.* 1367. *Worm.* 29. *Agricol.* 592. Auripigmentum rubrum *Aldrov. Mus. Metall.* 353. Arsenicum rubrum, *Sandaracha Schrod.* 498. Arsenicum rubrum, *Risigallum, Sandaracha Græcorum Mont. Exot.* 13. *Sandaracha nativa Kentm.* 18. *Pealgar. Geoff. Tract.* 163. A. *Red Arsenick.* Gal. *Realgar, Arsenic rouge, Orpin rouge.*

G. rother Schwefel / Feuer-Schwefel oder roth Operment. B. *Rusgeel.* Effossa ex fodinis, ejusdemque naturæ est cum Auripigmento, solo colore videtur differre, quia saturato colore rubro instar *Cinnabaris.* Raro in Officinis nostris invenitur.

III. De Bitumine.

Bituminis nomen generaliter denotat quodcunque Minerale pingue. Unde & diversas sub se Species comprehendit, concretas vel liquidas.

A. 1. *Terra ampelites* Offic. *Worm.* *Ampelitis* terra sive *Pharmacitis Ind. Med.* viii. 31. *Agricol.* 595. *Aldrov. Mus. Metall.* 260. *Terra Ampelitis* sive *Pharmacitis*, qua Medici utuntur *Kentm.* 3. *Lapis ampelitis Galeno, Charlt. Foss.* 14. *Lapis obsidianus Mer. Pin.* 217. *Carbo Theoph.* *Succinum nigrum Schwenckfeld. Cat. Foss.* 394. *Terra ampelitis Calc. Mus.* 128. *Gabel.* 28. A. *Cannal Coal.* Gal. *Terre Ampelite, ou Pierre noire.* G. *Erde, Harz / Harz, Erde / Harz, Pech.* B. *Swarte-steen of Aarde.* Bituminis terreni genus est fossile, lapideum, friabile, nigrum. *Vires.* Vim siccandi & digerendi possidet, malignis ulceribus medetur *Aldrov.* *Vermes* vitium oculos rodentes enecat. V. *Wormii. Mus.* pag. 31.

A. 2. *Gagates & Succinum nigrum* Offic. *Gagates Mer. Pin.* 217. *Boet.* 335. *Worm.* 31. *Aldrov. Mus. Metall.* 418. *Gabel.* 29. *Lapis Gagates Charlt. Foss.* 14. *Calceol. Mus.* 355. A. *Jet.* Gal. *Geest, ou Jays, ou Fayet.* G. *Berg-wachs.* B. *Agat-steen.* Est genus terræ nigræ lapideæ crustosæ, adeo Bitumine prægnans, ut Bitumen redoleat, & accensum picis ferè modo flagret, nigerrimùmque emittat fumum. Differt à *Terra ampelite*, quod hæc nec flammam emittat, nisi foliis excitetur, nec Bituminis odorem spirat; *Gagates* vero igni admotus flagrat, odorémque bituminis exhibet. *Vires.* Emollit, discutit, Colicum morbum sanare creditur, &c. *Schrod.* Eximii ejus usus in strangulatu *Matricis & Epilepsiâ.* Diureticæ quoque facultatis est. Oleum ex eo *Paralyticis* conducit *Sib. Prod.* II. 44. In *Hystericis, Epilepticis, Hypochondriacis, & Paralyticis* commendat *Tournesortius.* Dos. à guttis Sex ad duodecim. *Wormius* *Gagatem* duriorē tantum *Ampelitis* lapidis speciem facit, cumque expolitur à *Plinio* *Gemmam Samothraciam*, à *Nicandro* *Lapidem Thracium*, nonnullis *Lapidem Obsidianum* vocari ait. Etiam si *Agricola* *Obsidianum* lapidem *Gagatis & Thracii* speciem esse constituat, nos tamen, inquit *Aldrov.*

candus, ab illis diversissimum esse existimamus, *Mus. Metal.* 710.

A. 3. Lapis Thracius *Offic. Gæbal.* 30. A. *Thracian Stone.* Gal. *Pierre de Thrace.* G. *Thracischer Stein.* B. *Tracierse Steen.* Nascitur in flumine quodam *Scytbiæ*, cui *Ponto* nomen est. *Vires.* Vis ei *Gagatis Diosc.*

Variae inter Autores occurrunt opiniones de hoc lapide. *Matthioli* historiam ejus ex *Galeno* his verbis tradit, (*Est & alius lapis, cujus meminit Nicander hunc in modum,*)

Si lapis uratur candenti Thracius igni, & Post madefiat aqua, flagrabit totus: at idem Mox oleo affuso, penitus restinguitur: adfert Thracius hunc ad nos pastor de flumine, nomen Cui Pontus. —

Verum nullus ejus in medicina usus: neque *Nicander* (præter graveolentiam, quæ suffitu feras fugat, quicquam ei adscripsit.) Verum fabulosum potius quam verum esse concludit, cum nec à se ipso, nec ab amicorum quoquam in Italia inveniri potuerit. *Boetius de Boet.* nonnullos eum pro *Gagate*, alios pro *Lithanthrace* habere, ait. *Wormius*, ut supra diximus, idem cum *Terra Ampelididi* facit. In *Officinis nostris Anglicanis* hodie incognitus est. Verum cum *Dioscorides* *Gagatis vires* ei attribuit, *Gagates* pro eo substitui, & usurpari potest.

A. 4. *Lithanthrax Offic. Mer. Pin.* 216. *Lithanthrax* seu *Carbo fossilis Charlt. Foss.* 14. *Boet.* 339. *Carbo fossilis* seu *Lithanthrax Worm.* 31. *Gæbel* 26. A. *Pit-Coal, or Scotch-Coal.* Gal. *Charbon de Terre.* G. *Stein Kohlen* B. *Steenkoolen.* In agro *Derbiensi*, &c. reperitur. *Vires.* Exsiccandi & digerendi vi pollet. Ita in *Gagatis* aut *Bituminis* indurati speciebus, ut propter mixtionum diversitatem nihil certè statuere possis. *Andreas Libavius* in *Tractatu suo de Succino & Gagate*, differentias omnes supradictorum satis accuratè persequitur, quem *Lector* consulere poterit.

A. 5. *Asphaltos & Bitumen Judaicum Offic.* *Bitumen Calc. Mus.* 174. *Bitumen Judaicum Worm.* 30. *Charlt. Foss.* 14. *Aldrov. Mus. Metall.* 381. *Bitumen nigrum crassum Kentm.* 21. *Bitumen Judaicum Asphaltum Mont. Exot.* 12. A. *Jews Pitch.* Gal. *Bitumen Judaïque.* G. *Juden-Pech.* B. *Jodenlym.* Est sebum seu resina *Macrocosmi*, picis instar, durum, &c. Supernatare primum aquis conspicitur seu lacubus, hinc ad littora propulsum concrevit, densatur, tenacissimumque redditur. Præfertur reliquis quod *Mortui*

Maris genitura est. Hoc non solum in *Littore Mortui Maris* reperitur nigris calculis similis, sed & omnes circa *Lacum Colles* hujusmodi *Bitumine* aut *Lapide sulphureo* abundant. Vidit *Maundrellus* frustra ejus duos pedes longa latæque, quæ nigerrima fuerunt, atque expoliri haud secus ac *marmor* potuerunt, undè patet id reverà esse *Fossile nativum.* *Hermannus* in *Insula quadam prope Caput Bonæ Spei* invenit, undè ex visceribus terræ originem esse concludit. Ejus verò probatio est, ut purpuræ modo splendeat (scilicet in nigrore) sitque ponderosum, & validum odorem vibret. *Vires.* Discutit, glutinat, emollit, Sanguinem coagulatum resolvit, & *Menses* ciet. Adulteratur cum *Pice*, undè quod nigrum & sordidum vitiosum est, *Pisaspphaltum artificiosum* nuncupatur. Rarissimè in *Officinis nostris* reperitur, imo ob defectum *Asphaltis* genuini, cogimur uti.

A. 6. *Bitumen Offic.* *Bitumen vulgare Pissaspphaltum Mont. Exot.* 12. *Gæbel* 20. *Pissaspphaltos nativum Schrod.* iv. 208. *Diosc.* *Pissaspphaltum Worm. Mus.* 30. *Charlt. Foss.* 14. *Bitumen Fossile Aldrov. Mus. Metall.* 382. A. *Common Fossil-Pitch.* Gal. *Pissaspphaltus.* G. *Juden-Pech.* B. *Jodenlym.* Nascitur in *Apolonia* agro circa *Epidaurum*; ex *Cereniis* Montibus devoluta impetu fluminis rapitur, æstuque illius exponitur illic; coacta in glebas missam *Bituminis* picem redolet, ibique concrevit, *Diosc.* *Vires.* Cum præcedenti viribus convenit.

A. 7. *Naphtha Offic. Charlt. Foss.* 13. *Worm.* 30. *Aldrov. Mus. Metall.* 388. *Naphtha Alba & Nigra Kempf. Amœn. Exot.* 274. *Pharmacum Medæ quibusdam.* Est coloris bituminis *Babylonii*, consistentiâ liquidum, ignis rapacissimum, colore nunc albo, nunc nigro. Hæc quoque in *Officinis nostris* rarè aut nunquam invenitur, ideòque loco ejus *Petroleum* usurpare solent. *Liquor* est oleosus, instar spiritus rectificati, tenuissimus, pellucidus, penetrantissimus, ac flammæ rapax. *Vires.* Cum *Bitumine* viribus convenit. Sunt qui *Camphoram* veterum per sublimationem ex *Naphtha* factam esse volunt, teste *Agricola*. Alii sunt qui *Naphtham* & *Petroleum* unum & idem esse contendunt, verum cum *Naphtha* quid sit nondum certo scimus, non audemus determinare.

Naphtha præsens, quamvis multis atque eximii polleat virtutibus in medicina, quas persequitur *Dioscorides*, nunquam tamen cognovi usum, scribit *Kemperus*, *Persis* præstare alium, quam ut vernicem suam eâ attemperent.

A. 8. *Petroleum Offic. Worm. Musf. 30. Charlt. Fossil. 14. Petroleum Oleum Petræ Schrod. iii. 514. Petroleum Oleum de Saxo, Naphtha, Oleum Petræ Mont. Exot. 12. Petroleum sive Oleum terræ Ind. Med. xci. Bitumen liquidum, oleo simile, quod innatat lacubus Kentm. 20. Naphtha sive Petroleum Geof. Lact. Ed. Angl. 133. Oleum Petræ vulgò A. Oil of Petre, or Rock-Oil. Gal. Petrole, ou huile de Petrole. G. Stein. Dehl oder gemein Peter-Dehl. B. Steen-oly, Peter-oly. Est liquamen pingue, liquidum, colore nigro, odoris fortis. Duplex est; vel Nativum, quod ex petris & saxis effluit, vel Artificiale destillatum ex carbonibus & fossilibus. Nativum apud Parisios duplex est, videlicet. 1. Petroleum rubrum sive Gabianum Ind. Med. xc. An Petroleum rufum Schrodero? 2. Petroleum flavum sive Italicum Ind. Med. ibid. Vires. Bitumen Gabianum antihystericum & odontalgicum æstimatur; calefacit & ficit, tenuium partium est, digerit & resolvit, cerebro, & nervoso generi confert, Schrod. Petroleum varii coloris est, candidum præstantius.*

A. 9. *Oleum Terræ Offic. A. Oil of Earth. Gal. Huile de Terre. G. Erd-Dehl. B. Aard-Olie, Steen-Olie. Duplex est; vel rubrum, vel nigrum. Rubrum ex India Orientali adfertur, estque coloris pellucidi rubicundi, odoris fortis Petroleum æmulantis, sed gratioris, inquit Schroderus. Attamen nobis à Petroleo vel non differt, vel Officinis nostris incognitum est, Schrod.*

Oleum Terræ Indis descriptum Naubovio, vix ad nos deductum, sed in Asia retentum à Regulis, an Petrolei vel Naphthæ species, haud ita certò definiam. Id verò quod ex Indiis venale ad nos defertur hoc titulo, parari ex oleo Nucum Cocos presso, atque terris medicatis commisto, me docuit vir harum rerum peritissimus; ideoque vegetantibus id omninò adscribendum. Boerb. Chem.

Hæc Bituminis genera non nisi secundum magis & minus differunt, ut quidam statuunt; ita ut pars ejus spirituosior & subtilior sit Naphtha, huic proxima Petroleum, crassior & fæculenta Asphaltum; non secus ac videmus & Succino per destillationem primò elici spirituosum & limpidum oleum, quod Naphtham repræsentat, mox oleum flavum & crassius, quod Petroleum simulat; demùm materiam nigram & fæculentam, quod Asphaltum.

A. 10. *Pisselæum Indicum, Offic. Bitumen Barbadiense, Boerb. Chem. Pix liquida Barbadiensis, Pharmacopolis Lond. Pix Barbados, Boerb. Tbesaur. Pharm. 108. A. Barbadoes Tar.*

Gal. Huile de Poix des Barbades. G. Tehr vott der Verbades. B. Teer der Barbades. Ex Insula Barbados dicta adfertur; ubi sub aquis emergit, colore ex nigro rubescens, odoris gravis, consistentiæ picis liquidæ. Vires. Pulmonicum, Stomachicum, & Sudorificum est.

Ex hoc Bitumine, addito olei Anisi tantillo, Pharmacopolæ nostri Londinenses Balsamum, Cbilensis nomine celebratum, conficiunt.

A. 11. *Succinum, Carabe Offic. Succinum Worm. 31. Charlt. Foss. 14. Boet. 321. Calceol. Musf. 180. Aldrov. Musf. Metall. 403. Mer. Pin. 219. Gabel 10. A. Amber. Gal. Succin, Ambre. G. Agstein / Bernstein. B. Amber, Barnsteen, Nihil aliud est, quàm succus bituminosus seu Resina terræ optimè digesta, exindè in mare traducta, atque ibidem præcipuè concreta. Dum bituminosa illa substantia adhuc liquida est, varia sese involvere solent, ut Muscæ, &c. celeberrimus Hookius existimavit Succinum esse Gummi petrefactum arboris cujusdam, quæ nobis planè ignota est; & ad hanc sententiam confirmandum, inter alia argumenta, petrefactionem Ligni aliarumque substantiarum vegetabilium adducit. Hanc opinionem postea in lucem protulit Reverendus Derhamius, D. D. in Experimentis Philosophicis, p. 315. Cui astipulatus est Thomas Bartholinus in Actis Medicis Hafn. Vol. I. Obs. 57. & Vol. II. Obs. 122. Mihi verò Succinum minimè esse Gummi, aut arboris resina, quod hujusmodi arbor nulla planè visa est; nec petrefactum esse Gummi puto, quippe tale nihil, quod ego audiverim, usquam sit inventum. Præterea Ligna petrefacta, cæteræque materiæ vegetabilis igni leni nihil mutantur; Succinum verò & ardet, & odorem mittit, haud secus ac Bitumen, atque in cineres tandem resolvitur. Has igitur ob causas id esse Bitumen fossile, ut supra scripsimus, non dubito: eamque opinionem amplexus est clarissimus Woodwardus, cujus Rationes in Historiam meam Harvicensem inserui, p. 275, 276. uti etiam Hartmannus in Succini Prussici Historia, & Bocconus in Museo della Fisica, p. 32. Duo Officinis nostris eo nomine veneunt, Album sc. & Flavum, seu Citrinum; utrumque quamvis laudibus suis haud destitutum sit, attamen præstat Album, utpote magis digestum. Eligendum id ipsum candidum, sincerum, suavè fragrans. Huic succedit Flavum, quod præstat pellucidum, quodque præ aliis attritu suavem halat odorem. Vires. Calefacit, exsiccant, roborat, altringit leniter. Capiti ac Utero imprimis dicatum est. Hinc adhibetur utiliter in*

in Catarrhis, Epilepsia, Apoplexia, Lethargo, Vertigine, Suffocatione ac Inflammatione Matricis, profluvio Sanguinis, ac Seminis, quod ad naturalem statum reducit: In fluore albo mulierum. Cæterum globuli è Succino ad Oculorum defluxiones miro successu auxiliari dicuntur, annexi occipitio. Usus præcipue albi, tam internus quam externus esse potest. *Schrod.*

Pro Succini Historia, vide *Gæbelium*, *Hartmannum*, *Wigandum*, *Hessum*, &c. qui de illo fusè scripserunt.

A. 12. Halcyonium, Spuma Maris Offic. A. *Froth or Foam of the Sea.* Gal. *Ecume de Mer, ou Merde de Cormarin.* G. *Seeschaum.* B. *Zeejschuym.* Oleosa quædam aut bituminosa & tenuis substantia est Maris superficiei innatans, verum unde ortum habeat mihi hætenus incognitum fateor. Nonnulli ab excrementis, lacte seu spermate piscium, aliorumque marinarum Animalium partibus originem ejus deducunt. Alii ab aliis Animalibus, quæ gelatinam referunt, Zoologis Zoophyta dictis: alii è succis Plantarum marinarum: alii denique (in quorum sententiam maximè propendo) mineralibus bituminosis submarinis ortum suum debere arbitrantur, effluviis Maris æstu & agitatione in Spumam conversis.

SECTIO QUARTA.

De Salibus Medicamentosis.

S Alia nihil aliud esse videntur, quàm corpora mineralia pellucida, in aqua solubilia. ac in crystallinam formam coagulabilia. Salia, quæ medico usui inserviunt, adeoque præparatis inde parandis materiam suppeditare apta sunt, triplicis quidem sunt generis, pro triplici scilicet mundi regno, Minerali, Vegetabili, Animalis: attamen hoc loco non nisi de Mineralibus agere convenit.

N. B. Titulus cum rebus subjectis, inquit *Paulus Ammannus*, non convenit accuratè, nisi Mechanicè. Nam e. g. *Vitriolum*, & aliæ species Salis hic enumeratæ, non tam sunt Salia, quàm Metalla ipsa, soluta, cum tota sua substantia. Nam si quis vel *Cupri* vel *Ferri* metalla in *Aqua Forti* solverit, illa, abstracto menstruo nonnihil, convertuntur in *Vitriola*, & denuò violentiori igni commissa, in pristina metalla redeunt. Porro si quis vel *Auri* vel *Argenti* in *Aqua Regis* vel *Aqua Forti* solverit, illa, evaporato menstruo aliquousque, conver-

tuntur totaliter in *Vitriola*, & denuò violentiori igni commissa, in pristina Metalla eodem pondere eademque substantiâ redeunt.

I. De Sale Communi.

A. **S**AL Communis Offic. Sal ex puteali aqua coctus albilimus *Mer. Pin.* 217. Sal excoctus *Kentm.* p. 9. A. *Salt.* Gal. *du Sel.* G. *Salz.* B. *Zout.* Nihil aliud est quàm falsugo Aquæ falsæ Fontanæ, quæ humiditatis aquæ evaporatione inspissata in granula hexædrica concrevit, colore albo. *Vires.* Eisdem viribus cum Sale marino pollet.

Modus excoquendi Salem ex aquis Fontium Salinorum in *Cestria*, *Wigornia*, & *Staffordia*, scribitur à doctissimo viro & amico nostro D. *Joban. Raio*, in *Sylloge Vocum Anglicarum*, p. 204. Item in *Actis Philosoph. Lond.* N° 53. p. 1060. N° 54. p. 1077. N° 142. p. 1059. & N° 156. p. 489. Nec non à D. *Collins* in *Tractatu de Sale & Piscatura*, p. 5. & D. *Plot.* *Hist. Nat. Stafford.* p. 93.

Hoc in loco addere possem modum purificandi Salem, qui fit vel dissolvendo Salem rupeum vel Salem marinum Gallicum in aqua marina, deinde coquendo, clarificando, & in granula coagulando, prout in *Essetia* administratur: idem ferè est cum Salis *Cestriensis* depuratione.

N. B. In culinis nostris præter hunc Salem non raro utimur Sale ex aqua marina cum Sale marino coctione facto. Sal deterioris notæ ad carnes & pisces condiendos adhiberi solet. Vide *Aquam marinam*.

Aqua è fontibus salinis mediterraneis ad siccitatem excoquatur, rursus ejus Sal tantillo aquæ fontanæ diluatur, crystallos verè cubicas dat (ut scribit clarissimus D. *Mart. Lister*, M. D. in *Exercitatione sua de Fontibus Medicatis Angliæ*, p. 4.) in medio verò superiore latere, sive plano, velut quædam perspicuitas, puta à materiæ deficientia sive inanitate, habetur: reliqua autem quinque latera solida & albida sunt.

Idem etiam laudatissimus Autor observat, quòd non obstante proximâ affinitate, quæ inter Salem puteorum mediterraneorum & marinum intercedit, eos tamen specie inter se differre: siquidem anguli crystallorum Salis puteorum mediterraneorum integri sunt, ut dictum; cum anguli Crystallorum genuini Salis marini, aut eorum saltem aliqui in plana triangularia abscissi sunt, ab uno cuborum latere: unde colligit aquam marinam ab omnibus aliis

aquis distinctam esse. Qui plura de his velit, eundem doctissimum Autorem consulat, apud quem utriusque generis figuras inveniatur. Videtis etiam *Act. Philosoph. Lond.* N° 156. p. 492.

II. De Sale Gemmæ.

1. **S**AL Gemmæ Offic. *Charlt. Foss.* 7. Sal Gemmeus *Aldrov. Mus. Metall.* 301. Sal fossilis qui & Sal Gemmæ in Officinis dicitur, *Worm. Mus.* 20. Sal fossilis pellucidus Pannonicus, qui dicitur in Officinis Sal Gemmæ *Kentm.* 9. Sal ex Pannonia effossus *Calc. Mus.* 146. A. Sal-Gem. Gal. *Sel Gemme. G. Stein-Salz.* B. *Steen-Zout.* Est substantia Crystallina hexagona, quæ in fodinis lapidum invenitur, saporis acris & falsi. Ex Italia & aliunde ad nos transvehitur. In Minori Polonia Salem instar ingentium saxorum, adeo duritie lapideâ solidum, ferro exscindi constat, ut nedum molâ teratur ad hominum usum, sed ex illo domos & oppida ædificari. Vasti montes & plagæ ex solo Sale constantes in Hungaria & Litvania, &c. Vide *Cromerum de Polonia. Vires.* Hoc etfi easdem vires cum Sale communi obtineat, substitutæque eidem queat, rarioris tamen usus est in Praxi Medica; crebrioris in Chymica, ubi in Solutionibus Metallorum Sali communi antecellit. Commendatur tamen peculiariter. Foresti experientiâ, ad stercora dura eliquanda, adeoque ad Colica tormina arcenda. *Schrod.*

2. Sal fossilis Marburienfis, Sal fossilis Angliæ. *Mont. Exot.* 12. A. *Rock-Salt.* Gal. *Sel mineral de Marburg.* G. *Salz von Marburg.* B. *Minerale Zout van Marburg.* Ex Marburia in Comitatu *Cestriensi* delatus est. Substantia est crystallina, & hexagona, pellucida, saporis acris & falsi. Cum Sale Gemmæ viribus convenit. *Marburia* in *Cestria*, Anno Dom. 1670. detecta est Petra Salis nativi, unde emanat liquor Salsus valde acutus. Petra hæc inter 33 & 34 ulnas nostræ mensuræ à terræ superficie assurgit, estque duritie & puritate Alumini par, inque pulverem comminuta in Salem candidum & acutum abit. Qui plura de hac rupe scire desiderant, *Act. Philosoph. Lond.* N° 66, p. 1015. consulant. Ex hoc Salis genere ex *Cestria* Comitatu per mare ad nos delati prope *Carnalodunum*, & *Colcestriam*, aliisque locis efficitur Sal ille, qui apud *Essexienses* A. Salt upon Salt. Gal. *Sel sur Sel.* G. *Salz auf Salz.* B. *Zout boven Zout.* i. e. Sal super Salem, seu

Sal ex Sale dictus, dissolvendo Salem fossilem in Aqua marina, coquendo, clarificando, &c. ut superius dictum est. Sal fossilis supra dicto modo solutus, in crystallos cubicas coagulatus, ideoque ab eodem D. *Lister* pro eadem Salis specie habetur. *Monti* Salem Catharticum amarum cum Sale fossili Angliæ non rectè jungit, unum enim nativum est, alterum verò artificiale.

Sal Indicum Offic. De quo mentio fit non apud veteres tantum, sed etiam neotericos, sed quid sit non ausim determinare; nam in Officinis nostris nunquam invenitur, nec unquam, quod sciam, in nostras regiones adfertur, ejusque loco Sal Gemmeum in Medicamentis recipitur. N. B. Sunt qui peculiare genus Salis Fossilis faciunt; alii, qui non esse Salis genus, sed Saccharum, Salis ob similitudinem nomine insignitum contendunt, quibus subscribo.

III. De Sale Nitri.

A. **S**AL Nitrum Offic. Nitrum Ind. Med. *lxxxii.* *Aldrov. Mus. Metall.* 321. *Worm.* 21. *Charlt. Foss.* 8. *Mer. Pin.* 217. Nitrum, Sal Nitrum, Sal Petræ *Mont. Exot.* 12. Nitrum Moderni, Sal Petræ *Geoff. Prælect.* 96. Halinitrum *Schw.* 380. A. *Salt-Petre* Gal. *Salpetre, ou Nitre.* G. *Salpeter / Salniter.* B. *Salpeter.* Est substantia crystallina, alba, saporis acris & amaricantis, figuræ pyramidalis, ex terra pingui excocta. Nitrum ex India Orientali importatur. Eligendum Nitrum est crystallinum, purum. *Vires.* Vim diureticam obtinet, bilem temperat, sitim sedat, & malignas sanguinis Phlogoses suppressit, dolores mitigat. Fullones maculas vestium eo abluunt. Infectores cum eodem coquant lanas, ut sorbeant colores.

Pro modis conficiendi Nitrum, vide *Historiam Regiæ Societatis.* Item *Transact. Philosoph.* No. 6. & *Lazarum Erckerum.* Conf. etiam *Penotum, Clark, Mayow, &c.*

Ingeniosissimus vir D. *Martinus Lister* in libro suo citato figuras crystallorum Nitri exhibuit, ut & eorundem descriptionem, quam huc transcripsi: Nitrum, in crystallos sexangulas tenues, longas, & æqualiter crassas concrevit. Hæ crystalli sua latera parallelogramma habent. Eadem autem desinunt, ex altera tantum parte, vel quadam acie, vel mucrone, pyramidis in modum acuminato, scilicet, ob varium positum duorum planorum laterum. Ex altera verò parte baud poliuntur crystalli, sed semper quasi præfractæ desinunt; idque moneo, ne Nitri figura à me

à me primùm delineata & evulgata, & à quodam, ut video, nuper minùs rectè exposita, aliqueum decipiat.

Notandum autem est, mucronem illum acuminatum, quem ferè ex altera parte uniuscujusque crystalli Nitri, ad modum coni figuratum esse diximus, ex ipsa prismi extremitate esse constitutum, & nullatenus ipsum prismi corpus extenuari: quod tamen multas de his nitri crystallis incautè somnare video. De simplici autem & primaria barum crystallorum concretionem loquor: nam fortuita quadam plurimarum coitione id aliquando evenire videtur. At illa quidem differentia notanda est, quòd quæ sic fortuitò coeunt, eadem, si demùm aqua diluantur, in perfectam sui generis speciem tandem ex toto reduci possint.

Præter crystallos verò sexangulares è Sale Petræ diluto formatas, ibidem etiam non rarò (si sal minùs purgatum sit) alias quoque crystallos cubicas multangulares, nescio quasdam reperias: & hæc omnes seorsim collectæ, ex nova solutione, vel in crystallos Nitri supra descriptas abeunt, vel suam originem, si alienæ sunt, fatentur. Sal autem Nitri dictus in ignem impositus, illicò flammam tenuem concipit, & ex toto non sine strepitu absumitur, omnino nihil capitis mortui, aut Colcotharis, ut Chymici loqui amant, relicto.

Nitrum Antiquorum vel Natron, duplex est; vel species Salis Armoniaci, vel Salis calcarii, sed quid fuerit non ausim determinare. Recentiorum Nitrum Salsæ Fossilis an Animalis sit, à multis nunc dierum controvertitur. Qui Animalis originis eum esse volunt, affirmant nullibi in India (unde maxima ad nos copia adfertur) quàm in locis illis, quos *Vespertilio*nes maximi frequentant, inveniri. Sententiæ etiam suæ favere existimant, quòd qui in Anglia literis Regis patentibus Salis Petræ conficiendi jus habent, terras illas omnes circa Londinum in quas latrinarum stercora projici solent annuo pretio conduxerunt. Ex altera parte, qui Nitrum Recentiorum Salem fossilem esse opinantur, aquas pluvias terram perluentes in causa esse volunt, quòd non ubique inveniat. Quod ad me attinet, quamvis agnoscam Salem Petræ in Columbariis locisque confimilibus copiosissimè inveniri, observavi tamen salem quendam nativum in vetustis areis terrenis, locisque ejusmodi opacis, longè diversum à Sale calcario ingeniosissimi viri D. Martini Lister, M. D. qui ibidem etiam invenitur, qui & figurâ suâ, & sapore, & deflagrandi modo, aliisque accidentibus,

cum Sale Petræ communi exactè congruebat. Ab Aldrovando Sal Petræ nuncupatur *Mus. Metall.* 324. at Boerhavio Sal Nitri factitii primum est, *Nov. Meth. Chem.* Apud Kentmannum invenio Nitrum candidissimum, plumosum, & stalacticum ex parietibus & cellariis, i. e. Salem Calcarium Listeri. Flavum plumosum in cellariis; Nitrum etiam efflorescens ex terra nigra.

Sal Salis Petræ Offic. A. Salt-Petre-Salt. Gal. Sel de Salpêtre. G. G. Salzk von Salpeter. B. Zout van Salpeter. Salis marini species est adhærens lateribus & fundo doliorum *Setling-Tubs* dictorum, G. *Refrigeratoires*, *Refrigerants*. G. Kühl-Säffer. B. Koelwater. In quæ liquor post primam Salis Petræ depurationem ex ahenò cochlearibus infunditur ad refrigerandum usque dum digitus absque læsione in eum immitti possit, antequam in vasa ad crystallizandum, A. *Shooting-Trays*. Gall. *Pots destinez à la crystallization*. G. *Christallisir-Gefässe*. B. *Potten om Crystallisatie te doen*. dicta, expromitur. Quotidiani usus in culinis est. Vide D. Collins librum superius memoratum, p. 125. ubi affirmat coctione validâ glebas effici Sacchari panum conicorum aut Aluminis magnitudine, quæ à *Pharmacopolis* nonnunquam Salis Petræ depurati nomine divenduntur.

IV. De Alumine.

A. 1. **A**lumen rupeum Offic. Alumen rupeum five crystallinum *Ind. Med.* VII. Alumen factitium *Mer. Pin.* 217. Alumen *Schw.* 362. Alumen factitium pellucidum *Calc. Mus.* 169. Alumen rupeum candidum & pellucidum *Aldrov. Mus. Metall.* 334. Commune vulgò A. *Common Alum* Gal. *De l'Alun commun*. G. *Gemeiner Alaun* / B. *Gemeene Aluin*. Est substantia alba, Crystallina, saporis acris, urinosi, austeri, & astringentis: Invenitur vel in venis per se; vel excoquitur ex aquis mineralibus; vel ut in Anglia, ex lapidibus seu Mineris aluminosis ustis (addita Urina, & Kali) extrahitur; ex Pyrite aluminoso, observante *Schwenkfeldio de Fossil.* p. 362. *Vires*. Exsiccatur, astringit, incrassat, &c. Usus Aluminis crudi præcipuus externus est (quamvis ab Empiricis & internè pro febrifugo exhiberi soleat) ac imprimis in Angina & Columella laxata. *Præp.* Alumen Zuccarinum, & Saccharinum Offic. Ex Alumine rupeo, albumine ovorum & aquâ rosaceâ fit. Alumen magni & varii usus est apud Aurifices, Tinctores seu Infecto-

stores, Librarios, Coriarios, &c. vide *Wormii Mus.* p. 23, 24.

Figuræ Aluminis, ejusque pariter descriptio à D. Lister libro prædicto traditur his verbis: *Lixivium è cremato Aluminis metallo diuque servato percolavimus, siccavimusque: id autem Crystallus albas ad hunc modum figuratas dabat; nimirum bis figura paululàm compressa est, ex altera parte, quasi vertice dicas, planum sexangulum habet, ex altera & opposita parte sive basi plano similiter sexangulo insidet; ejus autem latera claudunt tria sexangula plana, quibus alternatim bina plana quadrangula interponuntur, ita qualibet integra aluminis Crystallus ex undecim planis conficitur: Scilicet è quinque sexangulis, & senis quadrangulis planis: illa autem ipsa Crystallus, quam descripsi, quinquaginta circiter grana pendebat.* N. B. Simplex autem & primaria universorum salium concretio bene & diligenter notanda est. Nam ubi ea diutius processit, Crystalli quidem magnitudine augeri videntur: At id ferè fit plurimum salium integrorum & primariorum conjunctione quadam fortuita, unde veræ & naturalis Crystallorum figuræ confusio oritur.

Pro modis conficiendi Alumen vide Clarissimum Raium de *Vocabulis Anglicis inusitatis*, p. 201. Item *Transact. Philosoph.* No. 142.

A. 2. Alumen Rochi Gallis Offic. Alumen Romanum sive rubrum *Ind. Med.* VII. Alumen Rochæ *Aldrov. Mus. Metall.* 332. *Worm.* 23. Alumen Rupeum seu Rochæ *Charlt. Foss.* 9. Alumen factitium ex præduro lapide subrubro confectum *Calc. Mus.* 169. Alumen Romanum quibusdam. A. *Roch-Alum.* Gal. *Alun de Roche.* G. *Roch-Alum.* B. *Kisp Aluin.* Rupeo simile est, sed pallidè rubens. Ex Italia, Smyrna, &c. ad nos transportatur. Conficitur eodem modo quo rupeum, sed sine additione Urinæ & Kali, ut nos monuit eruditissimus D. *Tancredus Robinsonus*, M. D. in literis ad me datis. *Vires.* Cum priore viribus convenit. Modus efficiendi Alumen rupeum *Solfæ* in Italia accuratè traditur à D. *Paulo Boccone* in *Museo suo della Fisica*, &c. p. 241, quem consulat Lector. In plerisque convenit cum præparatione Aluminis vulgaris.

A. 3. Alumen plumosum Offic. *Ind. Med.* VII. Alumen plumeum sive Trichites *Schrod.* III. 477. Alumen plumæ quod Scissile Latinis *Aldrov. Mus. Metall.* 331. A. *Plumose or Feather'd Alum.* Gal. *Alun de plume.* G. *Seder-alum.* B. *Pluin-aluin.* In Insula Melo

reperitur. Nascitur (Autore *Tournefortio*) particulis majusculis materiæ levioris atque friabilis, interstinctis lucidioribus & argenteis filamentis haud paulò tenuioribus quam mollissimum sit sericum, speciemque Pennarum exhibentibus, digitumque unum aut alterum longis, gustuque Alumini communi similibus, à quo non aliter differt quam quòd hujusmodi habeat filamenta, quod ad cætera quidem legitimum sit Sal, ideòque aliud planè quàm *Lapis Amiantus*, etsi Viri rei naturalis haud imperiti errore magnò utramque idem esse judicarent: Patet verò hæc inter se manifesto differre, quum prius Aluminis aut Salis combustibilis gustum præ se ferat, & in aqua dissolvi queat; alterum quidem sit substantia lapidea & insipida, quod nec in aqua solvi, nec in igne consumi, sed oleo sic moliri possit, ut in filamenta facillimè trahatur. Hoc vidit *Tournefortius* (*Itin. Edit. Angl.* Vol. 1. p. 128.) in fodinis aluminosis apud Melon Insulam, ubi olim etiam viderat *Dioscorides*, qui *Alumen Scissile* id vocat, ut ex hoc loco patet: Optimum est Scissile, præsertim recens, candidissimum, gustu perquam astringens, gravè olens, calculorum expers, nec globulosè aut assulosè compactum, sed sigillatim in capillamenta quædam canescentia debiscens; quale est, quod *Trichites*, quasi capillare nominatur, in Ægypto natum. Discrimen utique inter hoc *Alumen Scissile* atque *Amiantum* lapidem notavit Scriptor idem: Reperitur quoque lapis huic Alumini persimilis, qui gustu judicio dignoscitur, quod non astringat. In capite etiam de *Amianto* hæc sunt verba: *Amiantus lapis in Cypro nascitur, scisso Alumini similis, quo utpote flexili, telas & vela tantum spectaculi gratiâ texunt, quæ ignibus injecta ardent quidem, sed flammis invicta splendidiora exeunt.* Nec ignotum fuit hoc alumen *Plinio*, qui ita scribit: *Concreti Aluminis unum genus Scissilon appellant Græci, in Capillamenta quædam canescentia debiscens, unde quidam Trichitin potius appellavere.* *Hist. Nat. Lib.* xxxv. Cap. xv.

V. De Borace.

Borax, Chrysocolia factitia, Santerna *Plinii*, & Tincar Offic. Borax *Charlt. Foss.* 9. *Dougl. Ind.* xviii. Nitrum unde Borax coquitur, *Aldrov. Mus. Metall.* 324. Nitrum factitium Arabice Borax *Worm.* 21. Nitrum nativum aliorum fossilium modo in terra repertum durum, & spissum, ut Lapidem non abs

abs re assimilari possit. *Tincal* est *Arabum*, ex quo *Chrysocolia* Græcorum, *Borax* eorundem *Arabum*, Venetiis conficitur *Calc. Mus.* 162. *Nitrum* nativum *Scissile*, durum, ex quo Venetiis *Borax* coquitur *Kentm.* *Baurach.* *Mayern.* *Syntag.* 1. A. *Borace.* *Gal.* *Borax*, *Boras.* G. *Borras* / B. *Boras*, *Goud-soudeersel.* Est substantia Crystallina alba, glaciei instar, & *Alumini* non ab-
 similis, saporis acris, salini, & Nitrosi. Duplex est, *Nativa* & *Factitia*. Quæ *Nativa* dicitur facta est ex *Chrysocolia* nativa, calcinata, soluta, cocta & crystallisata. *Factitia* etiam duplex est, vel simplex, vel composita; simplicem conficiunt ex *Nitro* & *Urina* puerorum invicem commistis & coagulatis. De Composita vide *Schroderum* p. 280. *Vires.* Vim habet *Uri-*
nam, *Fœtum*, *Secundinas*, & *Menses* pellendi, & ad *Venerem* stimulandi. N. B. *Chrysocolia* *Nativa*, *Tincal.* tantum in *Ærariis* metallis invenitur, & solum ex ære fit. Si quandoque in *Aurariis*, *Argentariis*, aut *Plumbariis* invenitur, venæ illorum cum ære miscentur. Utuntur illa *Aurifices* & *Pictores*. Bonitatem ejus ex colore & vires æstimant; nam nativa omnis viridis est & ad saturitatem; quoque magis ad *Smaragdi* accedit viriditatem, eo melior censetur; alia dilutè viret, quæ pessima.

VI. De Vitriolo.

Varia sunt ejus genera, pro natura mineræ quam in se continent, differentia. *Præcipua* autem quorum hoc tempore est existimatio, sunt.

A. 1. *Vitriolum Cœruleum* seu *Romanum* *Offic.* *Vitriolum cœruleum* *Charlt. Foss.* 11. *Vitriolum Cyprinum cœruleum* *Worm.* 25. *Chalcanthum Cyprium* *Aldrov. Mus. Metall.* 339. *Matth.* 1363. *Atramentum cœruleum Romanum* coctum *Kentm.* 14. A. *Blue or Roman Vitriol and Celestial Stone.* *Gal.* *Couperose, Vitriol bleu ou Romain.* G. *blauer oder Römischer Vitrriol.* B. *Blauwe Roomse Vitriool of Koperrood.* Est substantia Crystallina, cœrulea, seu *Sapphiri* instar, compacta, ut saccharum candum, saporis acidi, austeri, acris & astringentis, fitque vel ex *Solutione* & *Crystallizatione* *Cupri*: vel ex *Cypro* aut ex *India Orientali* ad nos adfertur. *Vires.* Calefacit, siccatur, astringit vehementer, constipat, vomitum ciet, *Lumbricos* fugat, *Schrod.* Hoc cæteris ad medicamenta præfertur: valde ad scabiem & ulcera ex *Lue Venerea* con-

tracta commendatur. *Worm.* Basis est *Pulveris Sympathetici* *Digb.* *Scabiem* & *lepram* sanat.

A. 2. *Vitriolum viride* *Offic. Charlt. Foss.* 11. *Vitriolum viride seu Romanum* *Tourn. Matth. Med.* 185. *Chalcanthum viride* factitium; *Atramentum Sutorium* *Officinarum* *Schw.* 373. *Atramentum viride durum* solide coctum 13. A. *Green Vitriol or Copperas.* *Gal.* *Couperes ou Vitriol verd.* G. *Grüner Vitrriol.* B. *Groene Vitriool of Koperrood.* Est substantia Crystallina, herbacei coloris, magis granulatum, grumosumque instar *Salis* communis, saporis præcedentis, in *Anglia* variis in locis facta, ex *solutione* & *Crystallizatione* quorundam lapidum ferrugineorum cum aliqua parte ferri, vide *Raium de Vocabulis inusitatis*, p. 197. Item *Transact. Philosoph.* No. 142.

Wormius etiam hujus generis *Vitrioli* in *Anglia* parandi modum descripsit, quem quia brevis est, ipsius verbis huc transcribere non pigebit: *Lapides* ex quibus *vitriolum* excoquitur ad *littus Orientale Insulæ Scheppey* reperiuntur. Ubi ingentem borum copiam collegerunt, per spatiosam aream terræ mistos spargunt, donec imbrium illuvie, accedente *Solis* æstu & calore in terram seu pulverem redigantur subtilissimum, nitrosum sulphureo odore prætereuntes offendentem. Interea aqua per banc terram percolata in subjecta vasa per tubulos & canales derivata in vasa plumbea ampla sex vel septem dierum spatio coquitur ad justam consistentiam, tum in aliud vas plumbeum effunditur immixtis asseribus aliquot, quibus adhærens concreascit *vitriolum* omnibus refrigeratis. Nullo alio vase coqui aut contineri hoc *lixivium* potest quam plumbeo; cui ut facilius ebulliat, ferri injiciunt particulas, quæ à *lixivio* plane consumuntur. Modus etiam *Vitrioli Brickleia* in *Essexia* conficiendi à celeberrimo Viro D. *Johan. Raio* vicino & amico nostro traditus in libello supra citato, cum processu *Wormiano* convenit: Eandem methodum in *Vitrioli* præparandi domibus *Waltoni* & *Ramseia* in eadem *Essexia* sectatam observavi. Verum in *Italia* ejus præparandi modus diversus est, ideòque *Matthioli* verbis dictum damus:

Mineræ glebas in acervos mediocres conjectas igne supposito accendunt. Sponte autem urunt semel accensæ, donec in calcem seu cineres maxima ex parte reducantur. Mineram combustam in piscinas aquæ plenas obruunt, agitando, miscendoque eam, ut aqua imbuatur substantia *Vitrioli*. Aquam banc *Vitriolatam* à sedimento claram hauriunt; & in caldaria plumbea trans-

fundunt, quam igne supposito decoquunt. Verum dum ebullit, in medio cocturae vel parum supra vel infra addunt modicum ferri veteris vel glæbæ æris, juxta intentionem operantis. Aquam Vitriolatam decoctam in vasa lignea transfundunt, in quibus frigescentis congelatur in Vitriolum.

Vitriolum viride à prædicto D. Lister pariter depingitur & describitur his verbis: Vitriolum autem viride à Pyrite ferreo nascitur; cujus maturæ & perfectæ crystalli perpetuo ex utraque parte mucronatæ sive acuminatæ sunt, & ex decem planis lateribus inæqualibus constant: scilicet, ex quatuor mediis planis pentagonis, & ad singula quæque extrema acuminata, terna plana triangula habent; perinde ut in figura representatur.

Duo sunt Vitrioli viridis genera, alterum obscure viride in hac nostra Insula nascitur, in Gossario quod aliàs Vitriolum Germanicum dicitur, intensi & viridi coloris. Tournefortius id factum esse narrat è fontibus qui minera Vitriolica abundant; alii verò id ibi hunc in modum parari contendunt: Calcinantur Lapides Pyrites dicti, calcinati liberiori aëri exponuntur, sic enim vel spontè efflorescit Vitriolum, vel per elixationem cum aqua prodit. Id.

Hic mentionem aliquam facere libuit Colcotharis, hoc est Capitis mortui Vitrioli, Chalcitis vulgò dicti, quia recipitur in nobilissimam illam Theriacæ Andromachi Offic. Venetæ vulgò compositionem, ut nigro colore inficiat, istam opiatam, inquit Ammannus. Negantium ratio sequens est; quòd non sine suspitione malignitatis vel corrosionis ingrediatur Theriacam, cum sit escharotica & caustica; idèò meo quali judicio præstaret illud in prædicta compositione plane omitti. N. B. Colcothar aëri expositum nobiliores inde virtutes attrahit; notumque est ex praxi Medicinæ quotidiana, quòd Dysenteriam sympatheticè curet.

A. 3. Vitriolum album Offic. Worm. 25. Geof. Prælect. 106. Charlt. Foss. 11. Chalcanthum candidum Aldrov. Mus. Metall. 339. Atramentum album durum fossile Kentm. 13. A. White Copperas. Gal. Vitriol ou Couperose blanc. G. Weiser Vitriol. B. Witte Kopperood of Vitriool. Est substantia alba granulosa instar Sacchari albi concreta, sapore præcedentis, & ex Germania ad nos adfertur. Gosselariæ fodinis Vitriolum album reperitur stiriac figurâ, translucidum. Vires. Cum priore viribus convenit. Præ reliquis usum habet in Collyriis; præparatur quoque ex eo in aqua soluto & coagulato vomitivum eximium; quæ

solvunt in aqua, & coquunt ad consistentiam Sacchari albi Geof. Prælect. 106. Ergò errare existimat qui cum Tournefortio affirmant id factum esse è Vitriolo Anglico in aqua soluto, & igni cocto, donec aqua evaporetur, quòd residit, grumis majusculis constabit Saccharo albo similibus, quod aëri expositi subflavum externe induunt colorem. Vitrioli magnus usus est in aquis stipticis conficiendis, in arte tinctoria & atramentosa. Vide Canaparium de Atrament. Venas seu Mineras Vitrioli diversimodas, vide apud Kentmannum in Catalogo, & Schwencfeldum de Fossil. qui Pyritas Atramentosas vocat.

SECTIO QUINTA.

De Fossilibus Metallicis Medicamentosis.

Mineralia sunt ea quæ non sunt Vegetabilia, nec Animalia, attamen in hac Sectione agemus tantum de fossilibus metallinis, i. e. Metallis perfectis & imperfectis. Quod ad alia Mineralia attinet, in prioribus Sectionibus ea tradidimus. Hæc dividi possunt in tres classes, scilicet Mineras, Metalla, & Metallis affinia.

I. De Mineris.

Minera est terra sive Materia, ex qua Mineralia & maxime Metallica fiunt. Hæ Minerae in infinitum ferè variant, quoad colores, figuras, mixturas, aliæque accidentia; pro quibus consulantur Musea Curiosorum, & Catalogi Fossilium, præsertim verò illi à Kentmanno, & Schwencfeldo editi.

I. De Magnete.

A. 1. **M**agnes Offic. Mer. Pin. 212. Schw. 384. Calceol. 257. Boet. 438. Aldrov. Mus. Metall. 553. Worm. 62. Charlt. Foss. 62. Lapis Magnes Matth. 1384. A. The Load-stone. Gal. Aymant, Pierre d'Aymant. G. Magnet oder Segelstein. B. Magneetsteen, Zeilsteen. Lapis est Polos Mundi ostendens, ferrum chalybémque attrahens, præsertim ferreo circulo armatus. Reperitur circa ferri fodinas in diversis locis. Vires. Hæmatidis habet vires, teste Galeno, adeoque astringit, sanguinémque sistit, ustus crassos & melancholicos humores educit, sed usus est rarioris. Schrod. Contra Hernias datur. Hoffman. Non solum ad sagittæ ferrum à corpore humano

no extrahendum, sed omnem aliam faburram vulneribus inhærentem, emplastris adhibet *Paracelsus*. Vide *Gilbertum de Magnete*.

A. 2. Magnes albus *Mont. Exot.* 13. Magnes candidus *Kentman.* 14. Magnes, sive candidus *Aldrov. Mus. Metall.* 560. A. *The White Loadstone.* Gal. *Aymant blanc.* G. *Weißer Magnet*, oder *Segelstein.* B. *Witte Magneet of Zeilsteen.* *Vires.* Abstergit, astringit, Antarthriticus, Antiscorbuticus, & Aperiens est, ut scribit *Mont.*

Magnetis Mineras seu Venas diversimodè coloratas & mixtas, vide apud *Kentmannum* 27.

II. De Hematite.

A. 1. **H**Æmatites *Offic. Calc. Mus.* 269. *Worm.* 64. *Dougl. Ind.* 42. *Aldrov. Mus. Metall.* 646. *Boet.* 386. *De Laet.* 122. *Charlt. Foss.* 27. Hæmatites verus *Schw.* 380. Lapis Hæmatites *Matth.* 1381. A. *Blood-stone.* Gal. *Pierre sanguine*, *Pierre Hematite*, *Feret d'Espagne.* G. *Rechter Blüht-stein.* B. *Bloedsteen.* Substantia est Metallica, mediæ consistentiæ inter lapidem & terram, ponderosa, fractus instar ligni petrefacti fibras oblongas habet, & in modum acum acutas, coloris obscure rubescentis, saporis terrei & astringentis. In ferri fodinis nonnunquam reperitur, cujus Minera quædam est, ex eo enim excoquitur ferrum, teste *Schrodero* & *Boyleo*. Optimus habetur friabilis, saturato colore rubro, qui per se durus est & æqualis, nulla sorde admixta, aut venis intermediis. *Vires.* Refrigerat, exsiccant, astringit, glutinat, adeoque convenit Ulceribus Oculorum & Pulmonum, oculis lachrymantibus, Sanguinis expuitioni medetur, profluvia, v. g. Hæmorrhagiam, uteri, alvi, &c. compefcit, *Schrod.*

A. 2. Lapis Schistus *Offic. Charlt. Foss.* 24. *Matth.* 1382. Schistus *Calc. Mus.* 274. *Worm.* 64. *Aldrov. Mus. Metall.* 655. *De Laet.* 123. Schistus, seu Scissilis lapis *Boet.* 392. A. *The Cleaving Stone.* Gal. *Pierre Schistus* (ainsi nommée parce qu'elle se fend aisément) G. *Schiefer-stein.* B. *Schilfer-steen.* Ex Germania transportatur. Substantia est metallica crocei coloris, si optimus fuerit, aliàs nigricat, laminas habens tenues, invicem hærentes, splendentes, & perspicuas. *Vires.* Vim habet Hæmatitidis, sed ad omnia infirmior. *Diosc.* Videtur, inquit *Boetius*, Talcis quædam species. Differentiam nullam inter Schistum & Hæmatitidem agnoscit *Agricola*, præter quæ in figura consistit.

III. De Smiri.

A. **S**Myris & Smerillus *Offic. Smiris Mer. Pin. Boet.* 591. *Worm.* 65. *Aldrov. Mus. Metall.* 653. *Charlt. Foss.* 27. A. *Emery. Gal. Emery*, ou *pierre d'Emery.* G. *Schmirgel.* B. *Smirigel-steen.* Lapis est ferrugineus, ponderosus, colore ad nigredinem tendente, adeo durus, ut gemmarum eo ad gemmas scalpendas, & arma expolienda utantur. *Vires.* Abstergentem habet facultatem, adeo ut ad gingivas humentes, & dentifricia Smiris pulvis adhibeatur. *Dioscorides.*

Hæmatitidis species esse videtur, & in ferri fodinis inveniri solet; de usu in Mechanicis, vide *Scriptores de Lap. & Gem.* Item *Wormii Mus.* p. 65.

IV. De Cinnabari.

DUorum generum Officinis est, alia Nativa, sive Mineralis, alia Factitia.

Cinnabaris Nativa *Offic. Schw.* 374. Minium purum, seu Cinnabaris nativa *Worm.* 126. Lapis Minium *Aldrov. Mus. Metall.* 637. Cinnabaris *Matth.* 1355. Minium *Diosc.* Argenti vivi Minera, Cinnabar fossilis *Dioscoridis Calc. Mus.* 439. A. *Native Cinnabar.* Gal. *Cinabre mineral.* G. *Berg-Zincker.* B. *Vermilioen, Berg-Cinaber.* Est substantia Metallica, seu potius Minera Mercurii, ponderosa, striata, friabilis rubicunda, cum striis argenteis. Reperitur in diversis *Europæ* locis, v. g. *Hungaria*, *Germania*, &c. Eligenda quæ gravior Mercurio & Sulphure præstantioribus, adeoque Hungarica, utpote quæ auro aliquantulum pollet. *Vires.* Usus ejus internus, præterquam quod Antepilepticis nonnunquam permixta deprehenditur, quod sciam nullus est: Exterius autem adhiberi potest ad sanandam Luem Veneream, scabiemque in Suffimentis, &c. *Schrod. Præp. Argentum vivum, Mercurius, & Hydragyrus Offic. Argentum vivum Worm.* 126. *Charlt. Foss.* 50. *Aldrov. Mus. Metall.* 194. *Matth.* 1357. *Kentm.* 64. *Calc. Mus.* 439. *Fabr.* 10. A. *Quick-Silver, or Crude Mercury.* Gal. *du Mercure, vis Argent.* G. *Queck-silber.* B. *Quicksilver.* Est Nativus, de quo hic, & Artificialis, i. e. Metallis extractus. Nativus etsi nonnunquam per se, ipsa natura operatrice, separatus invenitur: plerumque tamen ex Cinnabari vi ignis hunc in modum elicitur. Ollam Cinnabari implent, eamque ollæ alteri, interpositâ laminâ ferreâ, ore converso imponunt, lutoque circum-

cumlito, vi ignis circularis Mercurium vivum ex olla superiori in inferiorem defluere faciunt, ad modum quo destillatio per descensum dicta perficitur. Censetur bonus, vel qui per retortam propulsus nihil recrementi relinquit; vel qui in cochleari argenteo evaporationi super pruinis expositus, maculam in cochleari relinquit flavam, aut albicantem, non nigram aut fuscā. Pro modis separandi Mercurium à Cinnabari nativa, vide *Transact. Philosoph.* N.º 2. & N.º 45. *Vires.* Internè mundificat sanguinem ab inquinamento, præcipuè Venereo: Fugat ac necat Lumbricos; difficilem promovet partum, &c. Externè inunctus, sanat Scabiem omnis generis. Fugat atque necat Pediculos, resolvit duros tumores, &c. Imò quoad ejus præparata, nulla res in Officinis est, si Antimonium excipias, ex qua major Medicamentorum supellex elici possit, quàm ex Mercurio, Suppeditat enim purgantia, vomitoria, sudorifera, mundificantia vulnera, Acrimoniam lenientia, ut patebit in formis Medicamentorum inde paratis. Usus Mercurii crudi internus & externus est. Intrinsecus tamen rariùs adhibetur, extrinsecus sæpiùs, &c. *Schrod.* Cinnabaris factitia *Offic.* *Aldrov. Mus. Metall.* 642. Cinnabaris artificialis *Schw.* 375. A. *Common Vermilion.* Gal. *Cinabre.* G. *Gemachter Zinnober.* B. *toegemaakte Cinnaber.* Fit sublimatione Mercurii cum Sulphure, at non est hujus loci. N.B. Cinnabaris Factitia frequentissimè in Officinis reperitur, Nativa rariùs. Mercurii usus varius in Mechanicis & Metallicis. Vide *Lazarum Erckerum*, *Alonsum Barbam*, *Acostam*, &c. Vide *Micbaelem*, & *Hoffmannum de Cinnabari Nativa.* Item *Tilingium*, *Clauderum*, &c.

V. De Cobalto.

A. **C**Obaltum *Offic.* Cadmia Metallica *Worm.* *Mus.* 128. *Charlt. Foss.* 51. *Aldrov. Mus. Metal.* 256. *Matth.* 1338. *Kentm.* 74. *Woodw.* Att. ii. P. I. p. 50. Cadmia Metallaris, aliis Cobaltum Metallicis *Schw.* 370. Cadmia fossilis, ex qua præp. Zaffera *Woodw. Att.* A. Cobalt. Gal. *Cobalt.* G. *Kobalt oder Fliegen-Pulver.* B. *Kobalt.* Minerale terreum est, colore ferè nigrum, Antimonio haud absimile, æris vel argenti particeps. Foditur copiosè haud procul *Goslaria* in Saxonia; item in Anglia; quoque apud Colles *Mendip* in Agro *Somersetiæ* reperitur. In Officinis nostris Pharmaceuticis ignotum est. *Vires.* Vi caustica & erodendi pollet tanta, ut fossorum manus & pedes exulceret: adeoque inter Venena recensetur, quip-

pe intus haustum Animalia quæque perimit. *Schrod.* Præp. 1. Flores per sublimationem sunt albi & leves; ex quibus fit aut 1. Arsenicum album *Offic.* *Ind. Med.* xv. Arsenicum factitium album *Aldrov. Mus. Metall.* 354. Arsenicum *Mont. Exot.* 12. Arsenicum album seu crystallinum *Schrod.* iii. 498. Arsenicum album, *Risagallum*, quibusdam *Realgar Worm.* *Mus.* 29. *Charlt. Foss.* 13. A. *White Arsenick or Ratsbane.* Gal. *Arsenic blanc.* G. *Weiß Ratzgen-Pulver.* B. *Witte Rottekruid.* Est substantia metallica, albicans, & ponderosa, facta ex floribus Cobalti per sublimationem in vasis ferreis, saporis acris & exurentis. 2. Arsenicum flavum *Offic.* Arsenicum factitium flavum *Aldrov. Mus. Metall.* 358. Arsenicum citrinum seu flavum *Schrod.* iii. 498. Arsenicum citrinum *Pharmacopolis.* A. *Yellow Ratsbane.* Gal. *Arsenic jaune.* G. *Gold-gelb.* B. *Operment, Rotten-kruid.* Est substantia metallica, flava, & ponderosa, saporis acerrimi & urentis; facta per sublimationem florum Cobalti part. 10. sulphuris communis part. unum. 3. Arsenicum rubrum factitium *Offic.* *Woodw. Att.* ii. P. I. p. 50. A. *Red Arsenick.* Gal. *Arsenic rouge.* G. *Feuer-Schwefel-oder roth Operment.* B. *Rusgeel.* Substantia est metallica, & ponderosa, coloris cinnabaris; facta est quoque ex floribus superscriptis cum sulphure communi & parvæ proportionis cujusdam substantiæ metallicæ Spumæ Cupri dictæ. *Vires.* Inter venena loco haud ultimo Arsenicum recensetur, nec immeritò. 2. Caput Mortuum, sive Residentium, post sublimationem florum, ex hoc cum idonea quantitate Silicum fiunt Zaffera. In usu à pictoribus, figulis, & Vitriariis.

Præter colorem *Ultramarinum* dictum à *Lapide Lazuli* & *Armenio* factum: Aliud cœrulei generis est, non tantum à pictoribus, sed etiam à Matronis & lotricibus nostris, sed frequentius à forma ejus. A. *Powder-Blue.* Gal. *Berg-bleau.* G. *Berg-blau.* B. *Berg-blaauw.* i. e. *Cæruleus pulverizatus*, qui à Cobalto, cineribus clavellatis, & silicibus albis conficitur; cujus conficiendi modus apud Saxones in Germania, prout ab amicissimo viro D. Davide Krieg, M. D. mihi communicatus est, sic se habet: „Primo Cobaltum in mola in tenuissimum pulverem comminuitur, cumque cineribus clavellatis mixtum, in fornice funditur in vitrum obscure cœruleum; deinde iterum commolitur, & cum idonea quantitate silicum alborum mixtum, denuò funditur in vitrum, quo tandem pulverisato, partes tenuiores

„ Iotione separantur, & postea exsiccantur.
 „ N. 1. Quo plures silices post primam fusio-
 „ nem materiæ admiscuntur, eò major erit
 „ Smalti quantitas, verùm pallidior. 2. Inter
 „ lavandum, quod primò à massa abscedit pu-
 „ rius & pallidius est posteriore. *Philos. Trans.*
 „ N. 293. 1753.

VI. De Magnesia.

A. **M**agnesia, *Offic. Geoff. Laet. Ed. Angl.*
 178. Manganese, *Mer. Pin.* 212.
Schwenck. Not. in Boerb. Chem. 140. Sapo vitri,
Mer. Ars. Vit. A. Soap of Glafs. Gal. Magne-
se, Magne, Maganaije. Corpus est metalli-
 cum, durum, ponderosum, & friabile. Hu-
 jus mineræ mentionem facit *Geoffroyus*, M.
 D. in *Prælectionibus suis de Materia Mediça.*
 In Officinis Pharmaceuticis rarò aut nunquam
 invenitur; sed apud figulos & vitriarios fre-
 quens est.

VII. De Pyrite.

A. **P**Yrites, *Offic. Boet.* 516. *Fabr.* 29. *Charlt.*
Foss. 17, 52. *Aldrov. Mus. Metall.* 570.
Worm. 39, 129. *Schw.* 388. Lapis Pyrites,
Matth. 1381. Marchasitæ variæ, seu Pyrites,
Mer. Pin. 212. Marchasita, *Moderni.* A. Fire-
 Stones. *Gal. Pierre à feu, à fusil, Pierre d'Ar-*
quebusade, Mondique. G. Feuerstein. B.
Vuursteen. Omnibus ferè fodinis invenitur,
 omnia ferè metalla, sales, & sulphura ex ute-
 ro suo ditissimo effundens, purus enim Lapis
 non est, omniumque Minerarum feracissima ef-
 fe videtur: multâ varietate reperitur, quoad
 colorem, figuram, mixturam cum metallis, la-
 pidibus, cæterisque fossilibus, variâ propor-
 tione miscetur cum Ferri, Plumbi, Stanni, Ar-
 genti, Cupri, seu Æris, & Aluminis Metal-
 lo; item similiter cum ipso silice nigro, cum
 carbone fossili, cum lapide calcario, creta-
 ceo, &c.

Vires. Tum crudi quàm usti vis est excalefa-
 cere, abstergere, offusam oculis caliginem ex-
 purgare, duritias concoquere, & concoctas
 discutere, *Diosc.*

VIII. De Phrygio Lapide.

A. **L**apis Phrygius, *Offic. Boet.* 406. *De Laet.*
 134. *Matth.* 1380. *Aldrov. Mus. Me-*
tall. 689. *Calc. Mus.* 385. A. The Phrygian
 Stone. *Gal. Pierre Phrygienne. G. Phrygischer*
Stein. B. Phrygierse Stein. Nascitur in Cap-

padocia. Est gleba pumicosa; præfertur qui
 pallefcit, pondere mediocris absque solida
 compage, ac lineis albis Cadmiæ instar distin-
 ctus est. *Vires.* Astringendi, expurgandi, &
 crustas inducendi vim habet. Lavatur ut Cad-
 mia, *Diosc.* Morbis oculi, atque ad ulcera,
 &c. utilis est, *Galen.* In Officinis nostris An-
 glicanis hodie ignotus est.

IX. De Sory, Chalcitide, Misy, & Melan-
lanteria.

Sory, Chalcitis, Misy, & Melanteria Mine-
 ralia sunt inter se Origine & Viribus conjun-
 ctissima. Nimirum ex Sory fit Chalcitis, ex hac
 Misy: videatur *Matthiolus* in *Dioscoridem*, qui
 inter recentiores primus quid illa sint demonstravit.
 Verùm adhudum in Officinis nostratibus ignota
 sunt, & in usum non veniunt, quæ Chalcitidis lo-
 co Colcbatar seu Vitriolum calcinatum Theriacæ
 immiscet, cum tamen genuinum Sory, Chalcitis,
 & Misy, monente eodem *Matthiolo*, in Ducatu
 Brunsvicensi inveniuntur.

1. Sory, *Offic. Matth.* 1365. *Worm.* 26. *Al-*
drov. Mus. Metall. 341. *Charlt. Foss.* 11. *Kentm.*
f. 15. Est Minerale lapidosius, & vehemen-
 tius compactum quam Chalcitis aut Misy, sed
 & crassissimum, fricatum scintillas Mifeos e-
 mittens.

Sory in eo differt à Melanteria, quod in
 Sory inest virus grave, nauseam movens, id
 quod in Melanteria non deprehenditur, *Kentm.*

2. Chalcitis, *Offic. Matth.* 1365. *Worm.* 26.
Aldrov. Mus. Metall. 340. *Charlt. Foss.* 11.
Kentm. 15. Minerale est æri simile, friabile,
 nec lapidosum, Sory tenuius, Misy verò cras-
 sius, tractu temporis ex Sory factum.

3. Misy, *Offic. Matth.* 1365. *Worm.* 26. *Al-*
drov. Mus. Metall. 341. *Charlt. Foss.* 11. *Kent-*
man. 15. Minerale est, aurum colore imitans;
 aureisque scintillis, dum frangitur, splendens;
 natum super Chalcitim & ex Chalciti, non se-
 cus ac ærugo nascitur super æs & ex ære, ef-
 florescentia enim Chalcitis est. *Vires.* Adurunt,
 & escharas efficiunt; attamen & nonnihil quo-
 que astringunt: differunt tamen inter se tenui-
 tate & crassitie, *Schrod.*

4. Melanteria, *Offic. Matth.* 1365. *Worm.*
 26. *Aldrov. Mus. Metall.* 341. *Charlt. Foss.* 11.
 Melanteria, Atramentum nigrum, *Offic. Schw.*
 385. Atramentum nigrum, seu sutorium,
 Græcis Melanteria, *Kentm.* fol. 14. Duplicis
 est originis, quædam in faucibus cuniculorum,
 quibus æs eruitur, salis modò concrefcit. A-
 lia verò in summa facie supradictorum loco-
 rum coit, quæ terrena est. Præstat quæ sul-
 phuris

phuris colorem trahit, lævis, pura, æquabilis, & quæ contactu aquæ confestim nigrescit. *Vires.* Vim causticam eam obtinet, quam & *Misy*, *Diosc.* In Officinis nostris nunquam reperitur.

Pro hisce consule *Kentman.* p. 15, 16. & *Wormii Mus.* p. 26.

X. De Asio Lapide.

Lapis Asius, *Offic. Matth.* 1380. *Aldrov. Mus. Metall.* 692. Asius vel Assius Lapis, quem etiam Sarcophagum vocant, *Worm.* 49. *Charlt. Foss.* 21. Sarcophagus, sive Assius Lapis, *De Laet.* 133. Sarcophagus, & Asius seu Assius Lapis, *Boet.* 403. *A. Affian Stone.* *Gal. Pierre d'Asso, ou Pierre Affienne.* *G. Es. Stein.* *B. Een Zark.* Est minerale leve, fungosum, friabile, scissile, pumiceo colore, sapore falso. In *Ufu.* Minera, falsugo subflava summo lapidi insidens, compage tenui, gustu mordente. *Vires.* Utraque vim habet astringentiam, & modicè erodentem. Ulcera vetera siccant, & cicatrici repugnantia sanant; excrescentia cohibent; cava explent; tetra ulcera & fungis similia expurgant, *Diosc.* Longè validior flos seu falsugo existimatur.

XI. De Petratorio Lapide.

Lapis Petrarius, *Geoff. Prælect. Angl. Edit.* 179. *Pomet.* *A. The Perigord-Stone.* *Gal. Perigord, Pierre de Perigord, ou Perigeux.* *G. Perigord-Stein.* *B. Perigord-Stein.* Est minerale atræ, duræ, ponderosæ, & ferruginæ substantiæ. Invenitur in Montosis Delphini. *Usum* nullum habet in medicina, sed in officinis figulorum & encausticorum frequens est.

II. De Metallis Affinibus.

Inter Mineras & Metalla ponemus Metallis finitima, quæ si Semi-Metalla appellare libet, non magni refert: & ad hunc locum pertinet Argentum Vivum, sed quoniam Minera ejus officinalis etiam est, ab ea non separandum duximus.

I. De Antimonio.

Antimonium, *Offic. Mer. Pin.* 209. *Charlt. Foss.* 49. *Worm.* 125. *Schrod.* 421. *Stibium*, *Aldrov. Mus. Metall.* 186. *Matth.* 1347. *Schw.* 393. *Stibi*, *Kentm.* 88. *Stibium*, *Calc.*

Mus. 458. *Fabr.* 27. *A. Antimony.* *Gal. Antimoine.* *G. Spieß-glas.* *B. Antimonie, spies-glas, spits-glas.* Substantia est metallica, solida, ponderosa, friabilis, plumbei coloris, cum striis longis, splendentibus. Eruitur ex Minera, variis coloribus & in forma pyramidalis effusa. Variis in regionibus eruitur Minera Antimonii, maximè tamen laudatur Hungaricum & Transylvanum, utpote quod Sulphure puriori dotatum, aurique minera imbutum est. Artifices variis modis bonitatem explorant. Quidam Chartæ luteo colore tinctæ, denteque apri ritè lævigatæ id affricant, certitudinisque notam, rubram lituram, inductione illa post se relictam statuunt. Alii benè pulverisati drachmas aliquot fortissimo spiritu Aceti imbibunt, inque figulina ad lentum ignem, ne Antimonium fluat, evaporare sinunt: quod si post evaporationem pulvis Antimonii rubens relinquitur, ulterius de ejus certitudine non dubitant. *Vires.* In Antimonio, inquit *Quercetanus*, sunt sexcentæ proprietates variæ ac præstantes, ut præparantes, expurgantes, vomitiones concitantes, & id genus alia, ut nunquam satis laudari queat hoc Medicamentum. Crudo attribuerunt Veteres vim astringendi, exsiccandi, meatusque corporis obstruendi, excrescentias carnis absumendi, cicatrices abducendi, oculorum ulcera & fordes mundificandi. Sunt & qui ad Epilepsiam arcendam exhibent, etiam in ipso Paroxysmo, *Schrod.*

Pro usu Antimonii in purgandis Metallis, &c. vide *Transact. Philosoph.* N° 138. N° 142. Varietates Mineræ Antimonii vide apud *Kentmannum*, p. 88, 89. *Ufus* in Mechanicis vide *Wormii Mus.* 125, 126.

II. De Bismutho.

Bismuthum, *Offic. Charlt. Foss.* 49. *Aldrov. Mus. Metall.* 161. Bismuthum, plumbum, cinereum, *Worm.* 125. Marcasita, sive Bismuthum, *Schrod.* 456. Marcasita argentea, *Cæsalp.* Galæna inanis, *Germanis.* Blende, *Woodw. Att.* Tom. I. 182. Bismuthum, *Idem* Tom. II. P. I. p. 28. *A. Marcasite of Silver, or Tinglafs.* *Gal. Marcasite, Bismuth, G. Bismuth, Marcasite.* *B. Marcasite, Bismuth.* Excrementum est metallicum in generatione Metallum ex portione aliqua ad generationem Metallum inepta productum, inque corpus minerale albicans, durum, ac fragile mutatum. *Vires.* Recremento Plumbi respondet: usus rarissimus est, & non nisi externus, *Schrod.* Nonnulli ex eo fucum elaborant ad cutim dealbandam.

III. De Metallis perfectis, quorum Mineræ in usu Officinis non sunt.

I. De Ferro.

Ferrum, Offic. Aldrov. Mus. Metall. 129. Fabr. 22. Charlt. Foss. 47. Worm. 122. Mer. Pin. 208. Schrod. 377. Schw. 378. Ferrum, Mars, Mont. Exot. 13. A. Iron. Gal. Fer. G. Eisen. B. Yzer. Metallum est ignobilius, constans, ut vult Schroderus, ex Mercurio & Sulphure minus liquabili, crudiori, seu, si mavis, ex Sulphure ac Sale, quæ partibus terreis crudioribus immixta sunt; vel potius, ut Hermannus, ex Sale alkalico terra Metallica incluso. Duorum est Generum: 1. *Nativum*, quod in fodinis purum reperitur, vel granorum, vel massæ instar. 2. *Excoctum*, quod in officinis ferrariis è Minera conficitur. *Præp.* 1. Chalybs, Offic. A. Steel. Gal. Acier. G. Stahl. B. Staal. Substantia est metallica, ponderosa, ferro compactior, & solidior, facta ex ferro sæpius candefacto, & in aqua extincto. 2. Ferrugo, sive Rubigo, Offic. Ferrugo, Charlt. Foss. 53. Worm. 131. Ferrugo, sive Rubigo Ferri, Aldrov. Mus. Metall. 352. Rubigo Ferri, Matth. 1344. A. Rust. Gal. Rouille. G. Rost. B. Roest op Bergstoffen. Conficitur, vel si aëri exponatur, seu alioquin humectatur. 3. Scoria, Offic. Charlt. Foss. 54. Worm. 123. A. Dross, or Scales. Gal. Ecume, impureté, scorie. G. Schlacken / Metallen-Schaum. B. Slek, Hamerslag. Supernatat hæc Metallo, quamdiu fusa est; frigesacta autem congelatur & fragilis redditur. *Vires.* Diversis donatum est viribus, astringendi scilicet & aperiendi: ob salem alkalicum acidum astringit, obstructions aperit, & morbos chronicos inde ortos curat: ob terram metallicam acida absorbet, eorumque cuspidēs obtundit.

Ferri venas, seu Mineras varias (A. Iron Ores. Gal. Mines de Fer. G. Eisen- oder Erz-Gruben. B. Yzer-Mynen.) Vide apud Kentmannum sæpius laudatum, p. 89, 90. ad p. 92. & Wormii Mus. p. 123. Pro modo separandi ferrum, vide Transact. Philosoph. N° 137. vide etiam Raium de Vocabulis Inusitatis, pag. 186, &c.

II. De Stanno.

Stannum, Offic. Mer. Pin. 208. Aldrov. Mus. Metall. 181. Schrod. 394. Stannum,

seu Plumbum candidum, Calc. Mus. 458, 466. Stannum, Jupiter, Mont. Exot. 13. Plumbum candidum alias Stannum, Charlt. Foss. 48. Plumbum candidum, quod & Stannum alias vocatur, Worm. 124. Plumbum candidum, Schw. 387. Kentm. 85. Fabr. 16. A. Tin. Gal. Etain, Plomb blanc. G. Zinn. B. Tin. Metallum est molle, album, splendens cum livore quodam, constans, secundum Schroderum, ex Mercurio puriore, molliore, fugaciorque quam Metalla duriora, fixiore verò quam Plumbum, & sulphure albo minus maturo. Ex Mineris diversis coloribus eruitur. *Vires.* Præterquam quod Epatis convenit, uteri & cerebri morbis peculiariter quoque dicatur, Schrod. Præp. Bianca Alexandrina, seu Album Hispaniæ, Worm. 131. Charlt. Foss. 54. Album Hispanicum, Aldrov. Mus. Metall. 164. A. Spanisch White. Gal. Blanc d'Espagne. G. Weiss Spanisch. B. Spaans Wit. Ita conficitur, ut cerussa ex plumbo. *Ufus* præcipuus est ad feminarum fucos, cutim enim dealbat, & candidam reddit. Ex Stanno eruitur Aurum, inquit D. Merret, in Pinace suo, at parvâ quantitate. Argentum ex Minera Stanni quoque eruitur. Stanni Mineras varias (A. Tin Ores. Gal. Mines d'Etain. G. Zinn-Grube. B. Tin-Mynen.) Vide apud Editores Museorum, & Scriptores Metallicos. Pro modis separandi & conficiendi Stannum, vide Raium de Vocabulis Inusitatis, p. 180. Item Transact. Philosoph. N° 69. N° 138.

III. De Auro.

Aurum, Offic. Fabr. 1. Schrod. 361. Worm. 114. Charlt. Foss. 45. Aldrov. Mus. Metall. 37. Mer. Pin. 208. Schw. 367. Calc. Mus. 436. Kentm. 58. Aurum, Sol, Mont. Exot. 13. A. Gold. Gal. Or. G. Gold. B. Goud. Metallorum cunctorum est nobilissimum, solidissimum, colore fulvum, compactum ex principiis summè digestis, adeoque fixis. *Vires.* Balsami seu calidi nativi cordisque summum corroborans nonnulli esse volunt, sed credat quicumque vult. *Præp.* Aurum foliaceum, A. Leaf-Gold. Gal. Or en Feuille. G. Geschlagen Gold. B. Geflagen Goud. Eodem modo factum, quo Argentum foliatum. Prostat ornatûs gratiâ, & ad pilulas obducendas. Vel reperitur in Mineris, videlicet Auripigmento, Lapide Lazuli, Silicibus candidis, &c. è quibus separatur Amalgamatione cum Mercurio; vel purum & virgineum reperitur, vel (quod sæpissimè contingit) cum are-

arena mixtum, & lotionem separatam: Hinc torrentes, & fluvii, & littora arenosa Auro abundant, & ditantur. Vide plura apud Cæsalpinum in *Metall.* p. 175, 176. Item in *Museis Curiosorum editis*, & apud *Scriptores Metallicos*, *Alonsum Barbam*, *Acostam*, *Agricolam*, *Erberum*, &c.

IV. De Argento.

A. **A**rgentum, *Offic. Mer. Pin.* 208. *Fabr.* 6. *Aldrov. Mus. Metall.* 72. *Charl. Foss.* 45. *Worm.* 115. *Schrod.* 373. *Schw.* 366. *Calc. Mus.* 439. *Kentm.* 59. Argentum, Luna, Mont. *Exot.* 13. A. Silver. *Gal. Argent.* G. Silber. B. Zilver. Metallum est nobile, candidum, Auro imperfectius. Ex Minera plumbea seu Molybdæna sive Plumbagine nativa *Dioscoridis* eruitur. *Vires.* Capitis corroborans perhibetur specificum, spiritusque animales confortare, unde & in omnibus capitis affectibus peculiaris efficaciam censetur, quales imprimis Epilepsia, Apoplexia, &c. *Schrod. Præp.* Argentum foliaceum, *Offic. A. Leaf-Silver.* *Gal. Argent en feuille.* G. Geschlagen Silber. B. Geslagen Zilver. Fit sæpius calefaciendo laminas Argenti, quas inter duo coria tundunt ac cædunt in tantam tenuitatem.

Pro modis separandi & præparandi Argentum, vide *Clarissimum Ratum de Vocabulis Inusitatis*, 174. Item *Lazarum Erkerum*. Varias Argenti Mineras seu Venas (A. Silver Ores. *Gal. Mines d'Argent.* G. Silberader/ Silber-Grube. B. Zilver-Mynen.) Vide apud *Kentmannum*, p. 59. ad p. 64. *Wormium*, reliquosque *Museorum Editores*. Vide A. *Barbam*, *Acostam*.

V. De Plumbo.

A. **P**lumbum, *Offic. Mer. Pin.* 209. *Schrod.* 389. *Aldrov. Mus. Metall.* 160. Plumbum nigrum, *Charl. Foss.* 48. *Fabr.* 27. *Schw.* 387. *Worm.* 124. Plumbum, Saturnus, Mont. *Exot.* 13. A. Lead. *Gal. Plomb.* G. Bleij. B. Lood. Metallum est vilissimum, constans, inquit *Schroderus*, ex sulphure indigesto, sale aluminoso, ac Mercurio naturam Antimoniali æmulante. Ex eadem Minera cum argento eruitur. *Vires.* Refrigerat, astringit, incrascat, &c. Libidinem reprimit, ulcera carnis implet, cicatrice obducit, excrecentiisque liberat, ulceribus cheroniis quæ vocant, malignis, canerosis, & putredinosis, tum per

se, tum quibusdam permixtum, convenit, *Schrod.* Recrementa metallica factitia Plumbi sunt, 1. Lithargyrus, *Offic. Schrod.* 459. *Worm.* 135. *Charl.* 55. *Aldrov. Mus. Metall.* 18. Lithargyrium, *Schw.* 383. A. Litharge. *Gal. Litharge.* G. Gold-Glett. B. Glit, Goud en Zilver-Glit. Spumofum excrementum metallicum est à purificatione argenti, vel potius nihil aliud est quam plumbum, Duo ejus genera communiter statuuntur, videlicet aureus, qui flavi coloris existit; & argenteus, qui coloris albi; verum non nisi coctione differunt, aureusque magis coctus est quam argenteus. *Vires.* Siccat & refrigerat, moderatissime astringit, reprimit, occludit, cava explet, extergit. Sarcoticum est, *Schrod.* 2. Molybdæna, & Plumbago factitia, *Offic. Schrod.* 460. Molybdæna, sive Plumbago, *Matth.* 1349. Plumbago, *Worm.* 136. *Charl. Foss.* 56. A. Plumbage. *Gal. Plomb de Mer, Plombagine, Mine de Plomb noire, Plomb de Mine.* G. Blanks/ Bleij-Gras/ oder Bleij-Weiß. B. Schuimlood. Recrementum illud est, quod in argenti, auriq; purificatione cum plumbo, fornacis folio concretum, & perustum adhærescit. Suprema ejus pars ad Lithargyrium accedit, infima cinerem, media ex utrisque mista. *Vires.* Similem Lithargyro vim possidet, ad frigidum paululum recedens, sed nec abstergentis facultatis est particeps. 3. Cerussa, & Sandix, *Offic. Cerussa, Aldrov. Mus. Metall.* 164. *Worm.* 131. *Charl. Foss.* 54. *Matth.* 1351. Plumbum album quibusdam, A. Ceruse, White Lead. *Gal. Ceruse.* G. Bleij-Weiß. B. Ceruis, Lood-Wit. Substantia est metallica, alba, friabilis, ponderosa, facta suspensione Plumbi lamellæ supra Acetum, ut vapores ab Aceto elevati circumcumeant. *Vires.* Cum Lithargyro convenit viribus, & potius externè quam internè usurpatur. 4. Minium vulgare, *Offic. Minium, Worm.* 131. *Charl. Foss.* 54. Minium, seu Sandyx, *Aldrov. Mus. Metall.* 164. Sandaracha, *Vitruvio.* Plumbum rubrum, vulgò. A. Red Lead. *Gal. Minium, ou Mine de Plomb.* G. Røennig. B. Mentie. Pulvis est metallicus rubicundus, ponderosus, vel calx Plumbi igne reverberata. *Vires.* Convenit cum Cerussa viribus; scilicet ad Tumores & Ulcera Galliea, ad partes ambustas, & ad lentigines. 5. Plumbum ustum, *Offic. Matth.* 1345. A. Burnt Lead. *Gal. Plomb brûlé.* G. Gebrand Bleij. B. Gebrand Lood. Est Plumbum in calcem reductum vi ignis, videlicet. Fiat S. S. S. ex Plumbi bracteis & Sulphure pulverisato, uraturque hac ratione Plumbum. *Vires.* Siccat &

& refrigerat, & cum Minio convenit viribus.

Pro modis separandi & præparandi plumbum, vide *Agricolam* & *Erckberum*.

Plumbi Mineras varias *A.* (*Lead Dres Gal. Mines de Plomb. G. Blei: Erh. B. Lood-Mynen.*) vide apud *Kentmannum*, à p. 84. ad p. 98. etiam apud *Editores Museorum*, & *Scriptores de Metallis*.

VI. De Cupro.

A. **C**uprum, *Offic. Schrod.* 385. *Fabr.* 11. *Æs, Worm.* 120. *Charlt. Foss.* 46. *Aldrov. Mus. Metall.* 97. *Æs, Cuprum, Schw.* 360. *Cuprum, Æs Veneris, Mont. Exot.* 13. *A. Copper. Gal. Cuivre. G. Kupffer. B. Koper* Ex ignobilioribus duriusculis est, constans (secundum *Theophrastum*) ex Sulphure purpureo, Sale rubro, ac Mercurio citrino. *Vires.* Præterquam quod partes generativas peculiariter confortare creditur; variis facultatibus abundare æstimatur, adeo ut sint, qui dicere non vereantur, nullum Metallorum salubriorem spirare auram quam Cuprum. *Schrod. Præp.* 1. *Æs, Offic. Æs flavum, Worm.* 122. *Orichalcum, Charlt. Foss.* 47. *Aldrov. Mus. Metall.* 126. *A. Brass. Gal. Cuivre Jaune, ou Laiton. G. Messing. B. Geel-Koper.* Metallum durius quam Cuprum, colore fulvo. Conficitur ex fusione Cupri cum lapide calaminari. 2. *Ærugo, & Æs viride, Offic. Charlt. Foss.* 53. *Ærugo rasilis, Matth.* 1343. *Worm.* 131. *Ærugo factitia, Aldrov. Mus. Metall.* 352. *A. Verdigrise. Gal. Verd de gris, ou Verdet. Kupffer. grün! Span-grün! Grünspan. B. Spaans-groen, Koper-roest.* Substantia est grumosa, condensata, cœruleo-viridis, facta ex Cupro & Aceto, hoc modo: Suspendantur laminæ Cupri, ut vapor acetii & racemorum objectæ sint, sic adhærescet ærugo. *Vires.* Constat sale falso plus minus caustico, habente virtutem acidâ quævis ulcerum & vulnerum infringendi 3. *Flos æris, Offic. Schw.* 361. *Worm.* 132. *Charlt. Foss.* 54. *Matth.* 1341. *A. Flowers of Brass. Gal. Fleur de cuivre. G. Kupffer-Stein. B. Koper-bloem.* Sunt parva, subrubra, splendentia granula, seminis Milii magnitudine aut minora, quæ laminæ ferreæ, supra vaporem ab aqua aëri liquefacto, cum è fornace effluit, inpersa elevatum, suspensæ accrescunt. In fornacibus, ubi Æs ipsum funditur in Tridentino agro, sæpius collegit *Matthiolus* in hunc modum: Cum Æs in for-

nace liquatum, in paratum receptaculum extra fornacem diffunderetur, antequam omnino coiret in massam, frigidam super ipsum adhuc ignitum infundebat, statimque vapor magnus excitabatur, sub quo mox ferream laminam, & eam quidem amplam, subiciebat, tamdiuque tenebat, donec cessabat vapor. *Vires.* Astringit, & excrementia coerct; offusam oculis caliginem emendat, sed magnoperè mordet, *Diosc.* Tenuiorum partium facultatis est, quam aut æs ustum aut squama, *Galen.* Nusquam in officinis nostris reperitur, quapropter ejus vice æruginè perpetuo utuntur.

Recrementa Metallica Ære conficiendo sunt,
1. *Diphryges, Offic. Aldrov. Mus. Metall.* 14. *Worm. Mus.* 133. *Charlt. Foss.* 55. *Schrod.* iii. 359. *Schw.* 376. *Matth. Ed.* 1366. *Diophryges, Calc. Mus.* 461. *A. Scurf* Genus est recrementi metallici, quod subidet, dum Æs in fornace fusum aqua frigida perfunditur; nobis ignotum est, & in Officinis rarissime invenitur. *Vires.* Mistam habet facultatem; continet enim in se quiddam & mediocriter astringens, & mediocriter acre; quamobrem ulcerum rebellium optimum Medicamentum est, *Schrod.* 2. *Tutia, Offic. Dougl. Ind. xcii.* *Lapis Tutia, Woodw. Att. T.* 11. *P. l. p.* 50. *Cadmia Fornacia, Geoff. Prælect.* 182. *Schw.* 370. *Worm. Mus.* 134. *Charlt. Foss.* 55. *Agricola, Cadmia Botrytis, Aldrov. Mus. Metall.* 16. *Cadmia Capnitis, Kentm.* 43. *Cadmia Factitia, Schrod.* iii. 458. *A. Tutty. Gal. Tutie. G. Augennicht! Hüttenrauch. B. Tutie-niet, Kleime, Oogniet.* Substantia est metallica crustacea, corticis instar, intus lævis ex flavo-cinerea, extus numerosis sub-cœruleis tuberculis asperata; sed quid sit Tutia, inter se non consentiunt Autores: *Garzias* enim ex cujusdam arboris cinere exusta dicit: sed *Bontius* ex terra argillæ instar glutinosæ præparari scribit. Secundum *Douglas.* fit ex terra quadam argillæ instar glutinosa, in *India Orientali* in fornacibus exliccata. Alii, quibus & nos consentimus, corpus quoddam ex fuligine æris, dum in fornace conficitur, concretum esse volunt; adhærens ferreis hastis, similis est corticibus arborum, intus lenis, exterius granulosa, instar racemi admodum minutis granulis cinerei coloris aliquantum ad cœruleum vergentis, gravis & sonora. Triplicis id fit generis; *Botrytis, Ostreacitis, & Placitis*, nominibus à re quam repræsentare videtur desumptis. *Vires.* Leniter desiccant, abstergit, ulceribus humidis confert,
F eadem-

eademque ad cicatricem ducit, *Schrod.* Venenum habet perniciosissimum, eapropter intra corpus haud sumenda. Mures necat; oculorum medicamentis utilis; additur emplastris & collyriis, *Schw.* 3. Pompholix, Nil album, *Offic.* Nil album, five Pompholix, *Woodw. Att.* Tom. 11. P. I. p. 50. Pompholix, *Worm. Mus.* 135. *Kentm.* 72. *Charlt. Foss.* 55. *Calc. Mus.* 461. *Aldrov. Mus. Metall.* 16. *Matth. Ed. G.* 1339. A. *The White Tutty.* Gal. *Calamine blanche.* G. *Weisser Nicht oder Galmeystück.* B. *Niet, Witniet.* Pulvis est metallicus, albus, sublimatus ex aere, in fornace coctus, seu favilla est tenuissima & volatilis, quæ, dum Æs in fornacibus perficitur, supernæ earum parti adhærescit. *Vires.* Convenit cum Tutia viribus. Singulare est in oculorum vitiis. 4. Spodium Græcorum, Nihil gryseum, *Offic.* Spodium, *Matth. Ed.* 1339. *Aldrov. Mus. Metall.* 16. Spodium factitium, quidam Cinerulam vocant, *Worm. Mus.* 135. Spodos, *Kentm.* 72. Spodios factitia, quibusdam Cinerula, *Charlt. Foss.* 55. A. *Putty.* Gal. *Tutzie grise.* G. *Grauer Nicht.* B. *Grauwe Tutia, Spodium.* Pulvis, vel favilla est eadem ob gravitatem in pavimentum descendens, colore exalbido. *Vires.* Viribus cum Pompholyge convenit, sed in Officinis rari usus est. Cupri Mineras, seu Venas diversas A. (*Copper Dres* Gal. *Mines de Cuivre.* G. *Rupffer-Erz.* B. *Kopermynen.*) vide apud *Kentmannum*, à p. 65. ad p. 72. *Wormium* in *Mus.* p. 120, 123. reliquaque *Musea*, &c.

S E C T I O S E X T A.

De Lapidibus in genere.

L Apides sunt corpora terrea, dura, indurabilia, vi lapidesca, ex materia fluida lapidescente coagulata.

Lapides sunt vel

- Minus pretiosi, habentque figuram
 - Nullam; suntque vel
 - Opaci,
 - Duri, & solidi, ad Mechanicam utiles, colore
 - Albo: *Alabastrum.*
 - Viridi: *Opbitis.*
 - Cæruleo: *Lapis Lazuli*, & *Armenus.*
 - Molles, & facile friabiles,
 - Porosi, læves.
 - Spongiæ similis: *Pumex.*
 - In Spongia repertus: *Lapis Spongiæ.*
 - Solidi, & ponderosi; ad æs conficiendum utiles: *Lapis Calaminaris.*
 - Diaphani,
 - Plumosi: *Amiantbus.*
 - Striati, lucidi: *Talcum.*
 - Squamosi: *Lapis Specularis.*
 - Certam.
 - Mathematicam,
 - Rhomboidem: *Selenites.*
 - Sexangulam: *Crystallus.*
 - Rotundam; estque alius alio imprægnatus: *Ætites.*
 - Oblongam, superficie
 - Aspera, *Lapis Judaicus.*
 - Plana: *Belemnites*, *Lapis Lyncis.*
 - Aliquam rem animatam representans. *Osteocolla.*
 - Pretiosi;
 - Diaphani (quæ *Gemmæ* dicuntur) suntque vel
 - Integri,
 - Duri, colore aliquo imbuti,
 - Rubro, è
 - Croco & Lacca Indica mixto: *Rubinus.*
 - Rufo-nigricantes: *Grenatus.*
 - Flavo-rubicundi: *Hyacinthus.*
 - Aureo: *Topasius.*
 - Viridi: *Smaragdus.*
 - Cæruleo
 - Cum viridi mixto, quæ aquæ marinæ colorem refert: *Beryllus.*
 - Sine mixtura: *Sapphirus.*
 - Purpureo: *Amethyllus.*
 - Molles, parvi, colore

Alb

- { Albi : *Asteria Gemma.*
 { Versicolores : *Opalus.*
 { Non integri, secundum
 { Partes : *Sardus.*
 { Totum : *Onyx.*
 { Opaci, pulchri, magni,
 { Molliores, versicolores : *Faspiis.*
 { Duri, colore viridi sanguineis punctis vel
 { venis distincto. *Heliotropium.*

In Herbis, Verbis, & Lapidibus magna est virtus. Canon est notissimus Physicorum; de viribus Herbarum & Verborum agere non est hujus loci: quod attinet ad Lapidem, hoc loco subjungemus duntaxat Pauli Ammanni verba: "Si per virtutem intelligas molem, inquit, magna procul dubio inerit virtus; exemplo tibi sit motus lapidum projectorum. Contra, si medicam facultatem consideres, multa in illorum historia erunt falsa, dubia, & superstitiosa." Hinc etiam succinctam illorum historiam trademus, qui pleniorum desiderat, adeat *Kentmannum de Fossil.* à p. 32. ad p. 57. *Boetium de Boot.* & *Johan. de Laet. Edit. An. 1647.* Item doctissimum *Wormium in Mus.* à p. 36. ad p. 112. & *Cesalpinum de Metall.* à p. 74. ad p. 164.

I. De Lapidibus minus pretiosis.

I. De Arena.

A. **A**rena maris, Offic. *Arena marina,* *Kentm.* 57. *Arenalittoralis,* *Mer. Pin.* 211. *Matth.* 1390. A. *Sea-Sand.* Gal. *Sable de Mer.* G. das Sand am Meer. B. *Zee-sand.* Vires. *Arena* è litoribus Sole fervefacta, *Hydropicorum* tumores exfugit, si capite tenuis in ea obruantur. Torreretur solet ad aridos fatus, pro milio, aut sale, *Diase.* Apud Mechanicos in usu ad vitrificandum & poliendum. Vide *Nerium de Arte Vitra-ria.*

II. De Lapide Arenoso.

A. **L**apis arenosus, Offic. *Aldrov. Mus. Metall.* 724. *Saxum arenarium,* *Worm.* 37. *Boet.* 512. *Mort. North.* 98. *Charlt. Foss.* 16. *Ammites,* vel *Hammites,* *Mer. Pin.* 211. A. *Sand-stone* or *Free-stone.* Gal. *Ammites,* ou *Pierre sablonneuse.* G. *Sandstein.* B. *Zandsteen,* *Morzeltstein.* Lapis est asper, & velu-

ti ex arenis compositus. Variis in locis invenitur.

III. De Spongiæ Lapide.

A. **S**pongiæ Lapis Offic. *Lapis Spongiæ,* *Boet.* 407. *De Laet.* 135. *Schrod.* 357. *Worm.* 54. *Charlt. Foss.* 23. *Lapides in Spongiis,* *Matth.* 1390. *Spongites,* *Aldrov. Mus. Metall.* 671. A. *Spungestone.* Gal. *Pierre d'Eponge.* G. *Schwammstein.* B. *Sponssteen.* Lapis est prorsus friabilis, in Spongiis concretus, colore candido vel gryseo. Vires. Extenuat, absque insigni caliditate, ad calculos renum, vesicæque frangendos utilis; valet etiam ad strumas discutiendas, *Schrod.* Vide plura apud *Wormium,* l. c.

IV. De Pumice.

A. **P**umex, Offic. *Schrod.* 355. *Matth.* 1371. *Kentm.* 37. *Boet.* 400. *Gesn. de Lap.* 31. *De Laet.* 130. *Worm.* 47. *Charlt. Foss.* 21. *Scyrus Lapis,* *Aldrov. Mus. Metall.* 696. *Lapis Pumex dictus,* *Cup. Hort. Catb. Supp.* ii. 53. A. *Pumice-stone.* Gal. *Pierre Ponce.* G. *Beimstein / Reistein.* B. *Puimsteen.* Lapis est erosus, porosus, spongiosus, exiguisque cavernulis seu foraminibus plenus. Invenitur in Germania, unde ad nos adfertur. Vires. Refrigerat, siccatur, extenuat; ulcera leviter purgat; cicatrices explet, & emendat, *Schrod.* In *Vesuvio,* *Ætna,* aliisque montibus æstuantibus copiosè reperitur cum Sulphure. Vide usus in *Mus. Wormii,* p. 47.

V. De Osteocolla.

A. **O**steocolla, Offic. *Schrod.* 355. *Dougl. Ind.* 66. *Worm.* 53. *Charlt. Foss.* 22. *Osteocollus,* *Aldrov. Mus. Metall.* 626. *Schw.* 387. *Osteocollus crustaceus,* *Gesn. de Rar. Foss.* 30. *Ostifragus lapis,* *Boet.* 416. A. *The Bone-binder.* Gal. *Osteocole,* *Pierre des rompus.* G. *Bein-bruch / Bruchstein / Beinwell / Walsstein / Sandstein.* *Stein-bein.* B. *Walsteen,* *Beenlym.* Est substantia mediæ consistentiæ inter terram & lapidem, alba, friabilis, crustacea, fabulosa, ossisque figuram æmulans, excrescens in arena, aliisque locis lapidosus. Vires. Celebratur ad ossa citò glutinanda; quippe Materiam Callo idoneo citissime suppeditat, adeoque glutinationem maturat, *Schrod.* Vires. Fluorem album fit;

flit; Febres intermittentes arcet. Bene tamen monet *Hildanus*, *Cent.* 111. *Obs.* xc. quod in juvenibus laudabili corporis habitu præditis, cautè sit adhibenda; callum enim non sine deformitate formare solet; ideò saltem in senioribus extenuatis, quibus languet calor nativus, adhibendum hunc lapidem esse censet. In Officinis quibusdam, scribit *Wormius*, pro Osteocolla, Stalactitis quandam speciem vendunt, albam, porosam, levem, mollem, facile in liquorem solubilem, sapore subsalfo. Vide plura apud *Worm.* in *Mus.* p. 53. De Osteocolla Tractatum conscripsit *Thomas Erastus*.

VI. De Adarce.

A. **A** Darces, *Offic. Boet.* 402. *Matth.* 1377. *Aldrov. Mus. Metall.* 213. Adarce, *J. B.* 3, 804. *Cbab.* 575. Est tanquam concreta falsilago, humidis & palustribus locis ficitate emergens, & arundinibus ac herbis agglutinata, colore flori Lapidis Assii similis, & omni forma Alcyonia, & aliquantum cavo proxima, ut videri posset lacustre Alcyonium. *Vires.* Ad evellendas lepras, lentigines, lichenas, & vitia cutis in facie similia accommodatur; & in summa vis ei inest acris: Humorem evocat, qui in alto concrevit; & Ischiadicis prodest, *Diosc.*

Utrum Adarces *Dioscoridis* idem sit cum eo *D. Plot* in *Hist. Nat. Oxoniensi*, p. 126. non ausim determinare; neque an vires eadem sint, à quoquam hætenus, quod sciam, exploratum fuit. *Plotii* Adarces nihil aliud est, quàm concretio particularum lapidearum, colore exalbido, quas aqua ad occursum aquæ alterius, chalybeatæ scilicet, præcipitat, adeoque gramina, virgultas, aliæque corpora, quæ præterfluit, in crustat.

Hujusmodi incrustationem observârunt multi eruditi Auctores; ut v. g. *Pancirollus* quatuor circiter ab urbe *Roma* miliaribus extra *Portam Hostiensem*, vulgò *sancti Pauli*, & *D. Martinus Lister*, *M. D.* in aquæductu *Arcueil* ad *Parisi*, qui exinde malam de ea opinionem concipiunt; posterior utique doctissimus & laudatissimus Vir inde colligit quicquid in Aquæductibus, tuborum aquas deferentium latera crustâ petrosa obducit: idem in renibus & vesica, præsertim infirmiorum & teneriorum effectuum verisimile esse. Vide *Iter ad Parisios*, & *Exercitat. de Calculo Humano*.

Qui plura de Adarce velit, *Boetium* consulat, p. 403.

VII. De Lapide Calaminari.

A. 1. **L** Apis Calaminaris, *Offic. Mer. Pin.* 211. *Dougl. Ind.* 50. *Schrod.* 348. Cadmia fossilis, alias lapis Calaminaris, *Worm.* 128. *Charlt. Foss.* 51. Cadmia fossilis, *Aldrov. Mus. Metall.* 256. *Worm.* 128. *Matth.* 1338. Cadmia Lapis, *Calc. Mus.* 460. A. Calaminar-stone *Gal. Pierre Calaminaire, ou Calamine.* G. Calmey / Calmey-stein. B. Calamint-steen, Calmy-steen. Lapis est fossilis, subflavus, mediæ consistentiæ inter lapidem & terram, sapore terreo, & terræ fodinis extractus, e. g. ex Collibus *Mendipensibus*, &c. *Vires.* Siccatur leniter, extergit, astringit; ulcera carne replet, cicatricem inducit. Adhibetur solum externè, creberrimèque usu infantum excoarctionibus exsiccationis ergo inspergitur. N. B. Utuntur eo & ararii ad conficiendum æs; cuprum enim pallere facit: Unde ex hoc Lapide Cadmia Botrytis, Ostracitis, Placitis, *Offic.*

A. 2. Calaminaris Lapis Biturigum, seu Cadmia fossilis, *Cod. Med.* xxiv. A. Calamine of Berry. *Gal. Calamine de Berry.* G. Calmey von Berri. B. Calmysteen van Berri. A quo à superiore differt, nescio.

VIII. De Lapide Hibernico.

A. **L** Apis Hibernicus, *Offic. Mer. Pin.* 213. *Dougl. Ind.* 50. Lapis fissilis Hibernicus, *Charlt. Foss.* 16. Tegula Hibernica, *Full. Pharm. Ext.* 281. Ardesia Hibernica, Tegula Hybernica, *Ind. Med.* lvii. A. Irish Slate. *Gal. Pierre d'Irlande.* G. Yrlandischer Stein B. Yrlandse Steen. Lapis est fossilis, ex nigro-subcæruleus sapore terreo. In fodinis *Angliæ* & *Hiberniæ* reperitur. *Vires.* In contusionibus non infrequentè usurpatur; Sanguinem enim coagulatum resolvit. Alii in Febribus quartanis valere ajunt. Usus ejus summus est in omni Hæmorrhagia, in fluxu uteri, & Hæmoptoicis.

IX. De Unicornu Fossili.

A. **U** Unicornu fossile, *Offic. Geoff. Prælect.* 73. *Schrod.* 359. *Ind. Med.* cxxv. *Bocc. Mus. Foss.* 62. Cornu fossile, *Worm.* 54. *Charlt.* 23. Cornu fossile, vulgò Monocerotis Cornu, *Boet.* 425. Ceratitis, *Aldrov. Mus. Metall.* 630. *Gejn. Lap. Fig.* 154. Ebur fossile, *Chus. Exot.* 168. *Ind. Med.*

Med. xlvii. *Mont. Exot.* 5. Lapis Arabicus, *Cesalp.* 611. Turquesia, *Ind. Med.* xlvii. Dens Elephanti petrefactus; aliis, Lithomarga, alba. A. *The Unicorn-stone.* Gal. *Unicorne mineral.* G. *Begraben Einhorn / gegraben Elfenbein.* B. *Minerale Eenborn.* Est substantia lapidea, colore, lævore, & forma, quandoque cornu referens; quandoque durius, quandoque mollius; cortice exteriori duro, flavescente, nigro, aut subcinereo; medullâ molli, friabili compacta, linguæ firmiter adhærente, sapore astringente, & exsiccante. In fodinis reperitur. *Vires.* Cum Terra Lemnia viribus convenit; & contra morbos malignos commendatur. *Æmulatur vires Unicornu;* præsertim vi resistendi venenis, compescendi motus convulsivos infantum; sæpe etiam usurpatur in variolis, & morbillis, *Koning. Thesaur. Rem.* Ex eo calcinato fit Torquesia factitia.

X. De Lapide Lazuli, & Armeno.

A. 1. **L**apis Lazuli, *Offic. Schrod.* 352. *Calc. Mus.* 467. *Geoff. Prælect.* 74. *Worm.* 65. *Boet.* 273. *Charlt. Foss.* 27. Cæruleus Lapis, *Matth.* 1354. Lapis Cyanus, sive Lazuli, *Aldrov. Mus. Metall.* 870. Cæruleus, *Ejusd.* 349. Cæruleus natus, *Theoph. de Lap. Ed. Lugd. Bat.* 1647. Cyanus, seu Lapis Lazuli, *De Laet.* 90. Cæruleum nativum, *Schw.* 375. *Woodw. Att. Tom. ii. P. I. p.* 42. A. *Azure-stone.* Gal. *Pierre d'Azur.* G. *Lasur-Stein.* B. *Azuur-Stein.* Lapis est opacus, sapphiri colore, aut florum Cyani, aureis punctulis aut flammulis exornatus, Armeno durior. In fodinis aureis & cupreis reperitur. Genera tantum duo sunt: fixus, i. e. colorem in igne non mutans, qui ferè ex Oriente affertur; & non fixus, qui in Germania reperitur. *Vires.* Convenit viribus cum Lapide Armeno, sed imbecillius eas exercet. Purgandi facultate præditus est; præcipuè contra melancholicos omnes affectus valet; Quartanam, Apoplexiam, morbum comitalem, lienis vitia, aliosque complures, à melancholico fucco originem ducentes, *Schrod.* Quo jure recipiatur in nobilissimam compositionem *Confectionis Allermes*, cum doctissimo Paulo Ammanno, ignoro: Nam purgare dicitur melancholicum humorem, cum tamen prædicta Confectio sit cordialis, & confortativa.

A. 2. Lapis Armenus, *Offic. Calc. Mus.* 468. *Geoff. Prælect.* 76. *Schrod.* 346. *Worm.* 66. *Charlt. Foss.* 27. Lapis Armenus *Officinarum,* *Woodw. Att. Tom. I. p.* 195.

N. 26. Lapis Armenus, *Boet.* 292. *Matth.* 1352. Armenium, *Schw.* 366. *Aldrov. Mus. Metall.* 351. Azutum, sive Cæruleum fossilis, *Mer. Pin.* 218. A. *Armenian Stone.* Gal. *Pierre Armenienne.* G. *Armenier-Stein* & *der Berg-blau.* B. *Armenier-Stein.* Per *Woodwardum,* Copper Ore of a Sky or pale-blue Colour. Opacus est Lapis, maculis viridibus, cæruleis & subnigris, relucens, & sicut Lapis Lazuli, punctis aureis; adeoque non differunt inter se, nisi solâ maturitate. In fodinis argenteis reperitur. *Vires.* Desiccatur mediocriter; extergit cum levicula acrimonia, & levissima astrictione. Internè propinatus purgat sine noxa, solum per inferiora humorem melancholicum: Hinc conducit in Mania, Melancholia, Epilepsia, & similibus, *Schrod.* Atra bili vexatis maximè confert, iis vomitum & alvum ciens; etiam parva quantitate abstergit, & cum Ophthalmicis miscetur, *Schw.* N. B. *Ex Lapide Lazuli fit color ille cyaneus, quem Ultramarinum vocant; azureum verò ex Lapide Armeno, vel cyano Germanico, faciunt. Vide Boetium de Boot. in Histor. Lap. lib. ii. cap. cxxiii. cxi. cxli. De Laet. cap. xxvi. pag. 90.*

XI. De Thermolitho.

A. **T**hermolithus, *Offic. Lapis Schistos, Charlt.* 17. Lapis Schistus Cornubiensis diu calorem retinens, *Mer. Pin.* 214. A. *The Warming-stone.* Gal. *Pierre Schistus de Cornuaille ou qui se fend.* G. *Warm-Stein.* B. *Warm-steen.* In Agro Cornubiensi reperitur. Hunc in Catalogo Simplicium medicinalium officinalium ad calcem Pharmacopœiæ D. *Shipton* insertum invenio; sed de usu ejus medico nihil occurrit inter Autores.

XII. De Ardesia.

A. **H**ardesia vulgaris, sive Ardesia, *Ind. Med.* lvii. Lapidis scissiles, & crustosi, *Mer. Pin.* 212. A. *Slates* Gall. *Ardoise.* G. *Schiefer-Stein.* B. *Ley.* Cærulei coloris. De viribus nihil invenio.

XIII. De Amianto.

A. **A**miatus, *Offic. Boet.* 382. *Gesn. de Lap.* f. 6. *Aldrov. Mus. Metall.* 657. Amiantus, *Worm.* 55. *Calc. Mus.* 286. *Schrod.* 346. *Charlt. Foss.* 23. Lapis Amiantus, *Matth.* 1387. *Laet.* 118. Amiantus, sive Asbestus, *Ind. Med.* viii. A. *Earth-Flax.* Gal. *Amiante.* G.

Seder-Weiß. B. *Amiant*, (een soort van Bergstof, of steen aluin, gelyk, die in 't vuur niet verbrand en geen scherpe smaak heeft.) Lapis est scissilis, & filamentosus: Ignis injuriæ resistit, atque non solum uri non potest, sed ignitus purior redditur. *Vires*: Veneficiis resistere creditur omnibus, præcipuè tamen veneficarum, *Schrod.* In usu medico raro occurrit.

In *Cambro-Britannia*, & *Scotiæ* regno, reperitur. Vide *Historiam in Transact. Philosoph.* N° 166. pag. 823.

XIV. De Talco.

A. **T**alcum, *Offic. Boet.* 394. *Geoff. Prælect.* 67. *Schrod.* 357. *De Laet.* 128. *Aldrov. Mus. Metall.* 685. Talcum, aliàs Stella Terræ, *Charlt. Foss.* 24. *Worm.* 57. Talcus fossilis, *Calc. Mus.* 458. Stella Terræ quibusdam. A. *Talck.* Gal. *Talc.* G. *Talch.* B. *Talck.* Lapis est ex tenuissimis laminis flexibilibus, veluti bracteis argenteis, constans; igni resistens, ac fixus. Optimum censetur, quod à *Venetis* ad nos transportatur, & Talcum viride, *Mont. Exot.* 14. dicitur. *Vires*. Potissimus ejus usus est externus, & cosmeticus, *Schrod.*

XV. De Lapide Speculari.

A. **L**apis Specularis, *Offic. Boet.* 397. *Kentm.* 26. *Mont. Exot.* 14. *Schrod.* 356. *Worm.* *Mus.* 56. Lapis Specularis Neotericeis, *Charlt. Foss.* 23. Glacies Mariæ, seu Lapis Specularius, *Koning.* A. *Muscovy-glass.* Gal. *Pierre speculaire*, ou *Miroir d'Ane.* G. *Muscovitsch Glas.* B. *Muscovisch Glas*, (Een soort heldere of van doorschynende steen, waar van men glaasen voor vensters maakte.) Lapis est fossilis, instar Crystalli, pellucidus, ac in bracteis tenuissimas scissilis. Perperam creditur, inquit doctissimus *Paulus Ammannus*, Mariæ glacies, non secus, atque olim putabatur esse ἀφροσελήνη, vel σιληνίτης; utrumque enim fabulosum est: Prius, quia dubium est, an Maria *Θεοτόκος* tali glacie fuerit usa: Posterius, quia nec imaginem Lunæ continet, nec ad motum ejus crescit, vel decrescit. Ex *Muscovia*, *Hispania*, & aliundè ad nos transportatur. *Vires*. Usus est à chirurgis in sanandis ulceribus fordidis. Prodest in partu difficili; & est arcanum contra Epilepsiam, *Koning. Thesaur. Remed.* Usus etiam habet in cosmeticis.

XVI. De Selenitide.

A. **S**elenites, *Offic. Charlt. Foss.* 23. *Kentm.* 32. *Worm.* 56. *Aldrov. Mus. Metall.* 678. *Boet.* 396. *Gesn. de Lap.* 45. Lapis Specularis argenteus, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 52. Crystallus calcaria, *Mont. Exot.* 14. A. *The Selenite.* Gal. *Pierre Selenites.* G. *Frauen-Eiß* oder *Marien-glass.* B. *Zeker gesteente*, helder, honigagtig, wit van verwe. Lapis est fossilis, rhomboides, pellucidus, ac in bracteis tenuissimas scissilis. Variis in locis invenitur, præsertim prope fontes purgantes: e. g. *Epsum* in *Surreia*, & alibi. *Vires*. Cum testaceis viribus convenit: Sanguinis fluxum sistit, unde *Stanch*, apud *Northamptonienses*, nomen acquirit. Inter edulcorantia ponit *Mont.* Externè in cosmeticis adhibetur. N. B. In *Catalogo Simplicium Pharmacopœiæ Collegii nostri Londinensis* præfixo cum *Lapide Speculari* confunditur.

XVII. De Crystallo.

Crystallus, *Offic. Aldrov. Mus. Metall.* 934. *Charlt. Foss.* 35. *Worm.* 99. *Schrod.* 349. *Boet.* 217. *Matth.* 1388. *Laet.* 56. *Kentm.* 46. *Mont. Exot.* 14. *Geoff. Prælect.* 77. Lapis Crystallus, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 50. A. *Crystal.* Gal. *Cristal.* G. *Crystall.* B. *Krystal.* Lapis est transparens, hexagonus, aquam in glaciem congelatam omnino referens; quæ eligenda est, purissima, pellucidissima, ac eximie intensa. Invenitur variis in locis: In agro *Derbieni* effodi scribunt Autores; sed doctissimus *Christophorus Merret*, M. D. solummodo Fluores esse credit, quæ ibi effodiuntur. *Vires*. Facultatis est astrictoriæ, adeoque confert *Dysenteriæ*, *Diarrhœæ*, *Cœliacæ* passioni, *Choleræ*, *Fluxui Uterino*, &c. *Schrod.* In *Catalogo Simplicium* omittitur. Vide plura apud *Stenonem de Solido intra Solidum*.

XVIII. De Alabaastro.

A. **A**labastrum, & Alabastritis, *Offic. Mer.* *Pin.* 211. *Worm.* 42. Alabastrum, *Aldrov. Mus. Metall.* 748. *Kentm.* 54. *Charlt. Foss.* 18. Alabastrites, seu Alabastrum, *Boet.* 490. Lapis Alabastrites, *Matth.* 1386. Alabastrites, *Schrod.* 345. A. *Alabaster.* Gal. *Albâtre.* G. *Alabaster.* B. *Albaster.* Lapis est candidus, notissimusque, marmoris species, sed mollior. In agris *Staffordien*si. *Derbieni*si, & alibi, reperitur. *Vires*. Combustus resinâ aut pice except-

ceptus durities discutit, Stomachi dolores cum Cerato levat, Gingivas comprimit, *Diosc.*

A. 2. Alabastrum citrinum, *Mont. Exot.* 14. A. Yellow Alabaster. Gal. Albâtre jaune. G. gelb Alabaster. B. Geele Alabaster. Viribus cum præcedente convenit. *Mont.*

A. 3. Gypsum, *Offic. Mer. Pin.* 213. *Kentm.* 25. *Worm.* 46. *Charlt. Foss.* 20. *Boet.* 398. *Aldrov. Mus. Metall.* 673. *Matth.* 1376. A. Tarras, Plaster of Paris. Gal. Plâtre. G. Gyps. B. Pleyster. Quid sit Gypsum inter Autores controvertitur; alii enim calcem alabastris, alii aluminis Scajolæ, alii lapidis Specularis, alii Selenitidis, esse contendunt: Nobis autem calx est, ex lapidibus quibusdam exalbidis, & opacis micis Talci scintillatis ustis, sed exigua, & brevi ustione. Præstantissimum reperitur, secundum D. Christophorum Merret, M. D. in agro *Derbiensi*, quo utuntur ad domorum areas & concamerationes. Eruditissimus vir D. Martinus Lister, M. D. in *Itinere suo ad Lutetiam Parisiorum*, hujus Gypsi, seu Alabastritidis, ad *Montmartre* fodinas esse refert; quodque ibidem igni aperto exposita, uratur; durissimum autem genus duarum triumve horarum spatio satis coquitur. Se etiam fodinas ejus vidisse ait prope *Clifford-Moor* in *Eboracensi* Provincia, ubi *Hall-plaster* dicitur. *Vires.* Exsiccat, Sanguinis fluxum sistit. Usus est in re statuaria, & pictoria; item in ædibus obducendis, ut *Parisiis*, &c.

XIX. De Lapide Calcario.

A. Lapis Calcarius, *Offic. Schw.* 370. *Geoff. Prælect.* 65. *Aldrov. Mus. Metall.* 745. *Schrod.* 348. *Mer. Pin.* 213. Saxum Calcarium, *Worm.* 45. *Charlt. Foss.* 20. *Boet.* 522. Calcaria, *Kentm.* 55. A. Lime-Stone. Gal. Pierre à Chaux. G. Kalk-Stein. B. Kalck-Stein. In totâ *Angliâ* reperitur; grysei & varii coloris est. Hujus plurimæ differentiæ; omnium verò illa communis nota est, in calcem uri posse. Optimus ad *Barrow* in agro *Leicestriensi*. *Præp.* 1. Calx viva. 2. Calx lota. 3. Lixivium. 4. Spiritus.

Sub censu lapidis calcarii enumerantur Creta alba, ejusque alba Argilla; item ipsi silices in montibus cretaceis inventi; ipsi etiam igniti ex aqua demissi dissiliunt: Item Selenites, ipsumque Gypsum, ejusque differentiæ plurimæ: Item Stalactites, aut quivis ex aqua confectus. Vide *Cap. de Creta*.

XX. De Marmore.

A. Marmor album, *Offic. Worm.* 42. Marmor candidum, *Aldrov. Mus. Metall.* 749. *Kentm.* 52. Marmor, *Schrod.* 354. Marmor Parium, *Boet.* 489. *Charlt. Foss.* 17. A. White Marble. Gal. Marbre blanc. G. Weisser Marmor. B. Witte Marmelsteen. Ab alabaistro vulgari tantum duritie distat, & splendore, cum politus est. *Vires.* Internè sumptum calculum resolvit, *Galen.*

XXI. De Ophite.

A. Serpentinus, & Ophites, *Offic. Ophites, Charlt. Foss.* 13. *Worm.* 43. *Schrod.* 354. *Aldrov. Mus. Metall.* 752. Ophites veterum; Serpentina recentiorum, *Boet.* 501. Lapis Ophites, *Matth.* 1389. A. The Spleen-stone or Ophite. Gal. Pierre serpentine. G. Ein Schlangen-stein. B. Serpenty - steen. Marmor est instar Porphyritis durissimum, colore viridi saturato, dilutis ejusdem coloris maculis quasi aspersum. *Vires.* Veterum omnes alligant contra capitis dolores, ac serpentium ictus, *Diosc.* Vid. *Wormius*.

XXII. De Porphyrite.

A. Porphyrites, *Offic. Worm.* 44. *Charlt. Foss.* 20. *Boet.* 505. A. Porphyry or Red Marble. Gal. Porphyre. G. Rother Marmel-stein. B. Vryf-steen, Prepareer-steen. Marmor est durissimum, rubrum. Ex *Ægypti* confiniis, *Maris Rubri*, & *Æthiopiæ*, ad nos transportatur. *Vires.* Lithontripticon esse creditur, & cum Ophite viribus convenire. Integras columnas è Porphyrite videmus *Romæ*, & variis *Italiæ* locis, *T. Robinson*, M. D.

XXIII. De Ludo Paracelsi.

A. Ludus Paracelsi, *Offic. Charlt. Foss.* 17. L Sillex ille, quem *Helmont* Ludum Paracelsi vocat, *Worm.* 39. Ludus *Helmontii*, *Grew. Mus. R. S.* 311. A. Waxen-Vein. Gal. Pierre de couleur d'Ambre jaune Veinée, & pour cete raison nommée en d'autres langues Veine de Cire. G. Wachs-Adern. B. Wasch-Ader. Lapis est Succini citrini colore, magis tamen opacus, variæ magnitudinis, venarum instar lapidem obscure cinereum transcurrens. In maritimis saxosis sæpius invenitur. *Vires.* A *Paracelso* pro Lithontriptico commendatur. *D. Grew* diureticum probum esse existimat, & ad are-

arenulas expellendas ufui esse posse. *Præparationem* ejus lege apud *Charltonum de Lithiasi*; p. 231.

XXIV. De Lithocolle.

A. **L**ithocolle, *Offic. Matth.* 1390. A. *The Bonegluer.* Gal. *Lithocole* (espece de Ciment des Anciens Grecs.) G. *Stein-leim.* B. *Steen-lym.* Est glutinum, inquit *Dioscorides*, quo lapides conjunguntur: conflatur autem ex marmore, lapide Pario, & taurino glutine. *Vires.* Potest candente Specillo admotum incommodos oculis pilos replicare, *Diosc.*

XXV. De Molari.

A. **L**apis Molaris, *Offic. Aldrov. Mus. Metall.* 721. *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 53. Lapidem Molares, *Charlt. Foss.* 17. *Boet.* 524. *Molæ, Worm.* 41. Molares, *Mer. Pin.* 212. A. *The Mill-Stone.* Gall. *Pierre de Meule.* G. *Mühl-Stein.* B. *Molensteen.* In agro *Derbiensi* effodiuntur. Hunc in Catalogo *Simplicium* *Officinalium* ad calcem *Pharmacopœiæ* *D. Sibpton* insertum invenio, ob quam rationem nescio, cum usus ejus in *Anglia*, quantum novi, solus est ad frumentum comminuendum.

XXVI. De Cote.

A. **C**OS, *Offic. Worm.* 41. *Charlt. Foss.* 17. *Aldrov. Mus. Metall.* 718. *Cotes, Boet.* 52. *Cotes, Kentm.* 35. *Cotes, Novaculæ, Mer. Pin.* 211. Lapis Naxius, *Matth.* 1390. A. *The Wet-stone.* Gal. *Pierre naxienne* (Dont les Couteliers se servent). G. *Wetstein.* B. *Wetsteen.* Lapis durior est, ferramentis acuendis aptus: Estque vel *Olearius*, colore flavicante, A. *The Hons.* Gal. *Pierre à aiguiser jaunâtre, qu'on mouille avec de l'huile.* G. *Probier-Stein.* B. *Oly-Slyp-steen.* Vel aquaticus, isque vel albicante colore, A. *The Grind-stone.* Gal. *Pierre à aiguiser, blanchâtre qu'on mouille avec de l'eau.* G. *Schleiff-Stein.* B. *Slypsteen.* Vel nigricante, A. *The Wet-stone*, dictus. Gal. *Pierre à aiguiser noirâtre.* G. *Wet-Stein.* B. *Wetsteen.* *Vires.* Ramatum attritum *Alopecias* pilis explere, *mammæ* prohibere ne intumescant, *lienem* extenuare cum aceto potum, & comitiis prodesse, *Diosc.*

XXVII. De Lapide Variolo.

A. **L**apis Variolarum, *Offic. Ind. Med.* lxxv. Variolites *Lucernensis* niger variolis, seu pustulis variolis simillimis, partim albescentibus, partim verò puniceis, & quasi jam ad Siccitatem tendentibus undique insignitus, *Lang. Hist. Lapid.* 40. Variolites *Lucernensis* niger, ejusdem *Icon.* 41. A. *The Small-Pox-stone.* Gall. *Pierre de petite Verole.* G. *Der Kinder-Blatters-Stein / Pocken-Stein.* B. *Pokjes-steen.* Invenitur in torrente *Emniæ Lucernensis.* *Usu.* Lapis. *Vires.* Hunc lapidem amuleti loco appensum, & gestatum, variolarum expulsionem promovere, plures credunt, *Lang.*

XXVIII. De Silice.

A. **S**ilex, *Offic. Boet.* 515. *Mer. Pin.* 213. *Worm.* 39. *Charlt. Foss.* 16. *Aldrov. Mus. Metall.* 724. *Kentm.* 44. Lapis Silex dictus niger, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 53. Silex niger, *Imp. A. The Flint.* Gal. *Caillou.* G. *Kieselstein.* B. *Kegel.* Ubique reperitur. *Vires.* Silicum communium usus esse potest, ad tartaream mucilaginem incidendam, calculum resolvendum, ac proinde ad obstructions referandas. Extrinsecus frequenti usu in dentifriciis adhibentur, *Schrod.*

XXIX. De Bononiensi Lapide.

A. **L**apis Bononiensis, Phosphorus Bononiensis, Spongia Solis, Lapis Lucidus, *Mont. Exot.* 14. Lapis Bononiensis, *De Laet.* 206. *Charlt. Foss.* 20. *Worm. Mus.* 46. Lapis illuminabilis, *Aldrov. Mus. Metall.* 683. Phosphorus *Kircheri* quibusdam. Fosforo o *Pietra lucida* di *Bologna*, *Bocc. Obs. Nat.* 224. A. *Bononian Phosphorus* or *Light-carrier.* Gal. *Pierre de Bologne.* G. *Belonier-Stein.* B. *Steen van Boulogne.* Aiunt, quod singulari proprietate polleat lucem imbibendi, & retinendi; verum hanc facultatem non nisi præparatus obtinet. Modum præparandi docet *Wormius Mus.* pag. 46. *Vires.* Cauticæ seu escharoticæ, & emeticæ facultatis esse scribit *Mont.*

II. De Lapidibus Medicamentosis formatis.

I. De Aëtite.

A. **A**ëtites, Aquilæ lapis, Offic. Aëtites, seu Aquilinus lapis, Worm. 77. Charlt. Foss. 31. Aëtites, Schrod. 345. Schw. 361. Kentm. 34. Aldrov. Mus. Metall. 580. Lapis aëtites, Boet. 375. De Laet. 114. Matth. 1389. Aëtita, Gesn. de Lap. 10. p. 9. Geoff. Prælect. 68. Aëtites, Ochreo ferreus, Woodw. Att. Tom. ii. P. I. pag. 9. A. Eagle-Stone. Gal. Pierre d'Aigle. G. Adlerstein. B. Arend-steen, (die men vind in de nesten van Arenden.) Lapis est veluti prægnans alio in utero sonante, colore fusco, pullo, aut cinereo, externè scabro, & plerumque ovali: Præfertur orientalis. Vires. Partum promovet, si feminibus alligetur; sin brachio, eundem retinet: observare autem expedit, statim à partu esse removendum, ne uterus ad se trahatur, &c. Schrod. Aëtitis effectum naturalem magni faciunt vulgariter, ob alicujus signaturæ vestigia, dum in partu difficili prodesse creditur: quod non negabo. Ait naturali huic effectui superstitiones statim adjunxerunt Galenus, Plinius, & alii. Quis enim probabit. 1. Aëtitem brachio adligatum abortum præcavere? Qui tamen effectus priori est contrarius. 2. Aëtitem tam vehementer trahere, ut uterus excidat? Observationes, quoad posterius, adducit Wormius, p. 78. & Valeriola. Verum, meo judicio, hæc Observationes vacillant. Notum enim est ex Anatomicis, quod uteri par ligamentorum latum s. superius, factum sit à natura, & juxta communem, margini ossis Ilei, mediante Peritonæo, alligatum, ne uteri fundus in sinum excidat. Quomodo ergo hic lapis præstabit? Profectò, nisi laxandi vis, vel rumpendi hæc ligamenta tribuatur aëtiti ab allegatis Autoribus, non poterit admitti Valeriola observatio, quam refert de Muliere quadam Valentiana, nisi potius Obstetricis violentiâ (veluti sæpius contingere solet) uterus simul protractus fuerit; & tamen hæc absurda Anatomicis Observationibus affatim inseruntur. 3. Probatio veneni admixti, hoc lapide facta, nulla est. 4. Fallibilis quoque character est, si pulvere ejusdem panis admisto, velimus fures deprehendere: interdum alias ob causas deglutitio potest impediri. 5. Nec amorem conciliat, vel divitias auget; quandoquidem contrarium exemplum suggererunt ante aliquot annos Novellæ Viennenses de quodam, qui quadrili-

brem aëtitem in currum Archiducis Austriaci non sine terrore projecit. 6. Si ergo dicere debeo, quod res est, Potius obtinebit aëtites terræ sigillatæ vires, in morbis malignis, & venenis adsumptis, &c. Huc Annan.

A. 2. Geodes, Offic. Boet. 380. Kentm. 35. Woodw. Att. Tom. ii. P. I. 9. Gesn. de Lap. 11. Aldrov. Mus. Metall. 590. De Laet. 116. Lapis Geodes, Matth. 1390. Calc. Mus. 324. Worm. 6. A. The Bastard Eagle-stone. Gal. Pierre d'Aigle batarde. G. Bastert Adlerstein. B. bastert Arendsteen. Variis in locis fabulosis, & glareosis reperitur in Anglia. Lapis est rotundus, aut oblongus, colore rubiginis, & pugni sæpe magnitudine, terram, aut lutum, aut arenam, continens. Vires. Vim astringendi, & siccandi, ei tribuit Dioscorides: Quæ obscurant oculos, ut caligines, & id genus alia discutendo purgare, & cum aqua illitum, inflammationes mammarum, & testium sedare, scribit ille.

A. 3. Terra Sicula; Bezoardicum Minerale, Mont. Ind. Exot. 14. Bezoar Minerale, Aldrov. Mus. Metall. 805. Lapis Bezoar Minerale Siculus, Bocc. Obs. Ed. Ital. 379. Lapis Bezahan Siculus albus, Orientali fragilior, Cup. Hort. Catb. Supp. i. 246. Lapis Bezoar fossilis, Geoff. Prælect. 69. De Laet. de Lap. 114. Belzuar Mineralis Siciliana, Bocc. Mus. di Fisiaca, 55. A. Mineral Bezoar or Sicilian Earth. Gal. Bezoard mineral, ou Terre Sicilienne. G. Bezoard Mineral oder Erde von Sicilien. B. Berg Bezoar. Sicilia indigena est. Vires. Alexipharmaca æstimatur; edulcorat, & aperit, Mont. In febribus malignis commendat Aldrov.

II. De Lapide Judaico.

A. **L**apis Judaicus, Offic. Schrod. 352. Calc. Mus. 298. Kentm. 28. Boet. 408. De Laet. 136. Aldrov. Mus. Metall. 711. Matth. 1386. Gesn. de Lap. 128. Charlt. Foss. 29. Judaicus Lapis, Worm. 69. Schw. 382. Spinosa Echini, Woodw. Att. Tom. ii. P. II. pag. 19. A. Jews-Stone. Gal. Pierre Judaique. G. Juden-stein. B. Jodensleen. Lapis est Olivæ similis, subrotundus, tener, & friabilis, striis secundum longitudinem discurrentibus, & æquidistantibus, ac si arte torno factæ essent; colore est exalbido, vel subcinereo. Reperitur variis in locis. Vires. Medetur difficultati urinæ; calculos vesicæ, præcipuè renum, pellit. Echini marini Ovarii dicti spinulæ petrefactæ esse videntur.

III. De Lapide Chelidonio.

Lapis Chelidonium, Offic. Aldrov. Mus. Metal. 791. Lang. Hist. Lapid. 115. Chelidonium, Worm. Mus. 72. Boet. 343. Bufonites minor castaneo subfusci coloris, Luidii Lithop. Brit. p. 70. N° 1361. Teeth of the Lupus Piscis, Woodw. Attempt. Tom. ii. P. II. pag. 27. Occhio di Serpe, Melitenfis dictus. A. The Swallow-stone. Gal. Pierre d'Hirondelle. G. Schwalbstein. B. Zwaluw-steen. In Insula Melitenfi invenitur, grani lentis, vel pisi magnitudine. Aliqui putant in ventriculis Hirundinum juvenum inveniri, ut scribit Wormius in Museo suo, p. 72. Sed nunquam lapides hos invenire potuit Anselmus Boetius, p. 344. Mihi varii sunt generis; figurâ, magnitudine, & colore, discrepantes; qui, non ex Hirundinibus, sed Terrâ Melitenfi, sunt petiti, Lang. loco citato, p. 116. Vires. Hunc Epilepsiæ puerorum convenire volunt, brachio alligatum, vel collo suspensum, Schrod.

IV. De Lapide Lyncis.

A. Lapis Lyncis; Belemnites, Offic. Geoff. Prælect. 70. Lapis Lyncis, Schrod. 353. Gesn. de Lap. 92. Belemnites, Worm. 70. Charlt. Foss. 29. Mer. Pin. 211. Aldrov. Mus. Metall. 618. Schw. 369. Belemnites Lapis, seu Dactylus Idæus, Boet. 476. De Laet. 150. Belemnites parvus, Kentm. 34. A. Thunder-Bolts vulgò. Gal. Belemnite, ou Pierre de Lynx. G. Luchsstein. B. Lossteen, Lochssteen. Lapis est teres pyramidalis, variis coloribus insignitus. Multis in locis reperiuntur. Vires. Germani contra Incubum, & nocturnas oppressiones valere putant; ad vulnerumque consolidationem commendant, Worm. Communiter laudatur (inquit Ammannus) cum Lapide Judaico, & Nephritico, pro summo medicamento lithontriptico; sed, meo iudicio, sine ratione, vel experientia. Nam adhuc in quæstione est, an detur reverâ lithontripticum medicamentum? Dico reverâ; ut distinguam à Diureticis, quorum effectum videmus, Lithontripticorum verò non item. Sive enim magisteria horum, sive alios liquores contra Lithiasin adhibeamus, nullo tamen negotio intentionem nostram adsequimur. Etenim si tali virtute gaudent, etiam extra corpus posset hæc probari. Dicis; ☞. hoc ab extra, præstat: Cur autem non ad intra? Forsan, quia in tanta dosi ad intra exhiberi nequit? Vel quia, sine alteratione, ad partem adfectam non pervenit? Si justines, medica-

menta lithontriptica in corpus adsumpta, demum virtutes calculum imminuendi, ibidem accipere, falsus es, & petis principium: Sic enim perinde esset, utrum Diaphoreticum, vel Lithontripticum exhiberem. Cur enim Diaphoreticum in corpus adsumptum non posset hac ratione lithontripticam induere virtutem? Ammannus.

A. 2. Ceraunia, sive Fulminaris lapis, Offic. Ceraunias, Boet. 480. Worm. 74. Charlt. Foss. 30. De Laet. 155. Aldrov. Mus. Metall. 606. Schw. 372. Kentm. 30. Ceraunia, vel Ceraunias, Gesn. de Lap. 61. A. Thunder-Stones. Gal. Pierre de Foudre, de Tonnerre. G. Donnerstein / Donnersteil. B. Dondersteen, Donderkloot. Cunei pyramidalis plerumque figura, colore aut nigro, aut fusco. In Germania reperitur. Vires. Mulierculæ in defluxionibus in genas, mamillas, &c. affricant: In Hydrope, & Ictero, etiam proficius dicitur. Witz. in Schrod.

V. De Astroitide.

A. Astroites, seu Stellaris lapis, Offic. Cod. Med. xvi. Astroites primus, Boet. 298. Astroites quartus, Plot. Hist. Nat. Ox. p. 88. Tab. ii. Fig. 7. Lithog. Brit. N° 163. Charlt. Foss. 28. Worm. 67. Schw. 366. Mer. Pin. 211. Stellaris Lapis, De Laet. 97. Aldrov. Mus. Metall. 872. Stellaris Lapis primus, Gesn. de Lap. 35. A. Star-stone. Gal. Pierre étoilée. G. Sternstein. B. Een Starresteen. Lapis est porosus, moderate durus, colore albedo, ad capitis humani magnitudinem quandoque excrescens. In fodinis tam Angliæ, quam Germaniæ reperitur. Vires. Antiloimicus putatur; & vermes necare exhibitus infantibus, ad gr. 4. Witz. in Schrod.

VI. De Ostracite.

A. Ostracites, Offic. Worm. 79. Aldrov. Mus. Metall. 594. Charlt. Foss. 31. Gesn. de Lap. 85. Boet. 393. Lapis Ostracites, Matth. 1390. Ostracis Lapis, De Laet. 179. A. Hobgoblinsclaw vulgò. Gal. Ostracite. G. Ostracitstein. B. Ostracites, (een soort van zeer harde kostelyke steen een schelp van oester gelykende.) Testæ Ostrei est similis, crustosus, & scissilis, testâ superiori ablata. Vires. Menses sistit; mammarum inflammationibus succurrit; cutim glabram reddit, Diosc.

III. De Lapidibus pretiosis opacis.

I. De Achate.

A. **A** Chates, *Offic. Worm.* 96. *Mer. Pin.* 209. *Boet.* 245. *Charlt. Foss.* 34. *De Laet.* 79. *Schw.* 357. *Aldrov. Mus. Metall.* 904. *Calc. Mus.* 247. *Geoff. Prælect.* 78. Lapis Jaspis Achates Antiquorum, Agatha vulgò dictus, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 44. A. *The Agate.* *Gal. Agate.* G. *Ein Achate.* B. *Agaat.* Lapis est variorum colorum: ab Onyche differt, quod hæc zonis & crustis variorum colorum; Achates verò lineis & maculis ludat; à Jaspide duritie & lævore. *Vires.* Venenis pestiferis, ut & Viperarum, & Scorpionum ictibus resistere creditur: Cor recreat; sitim febricantium ore contenta sedat.

II. De Sardo.

A. **S** Arduus, Sarda; Carneolus, *Offic.* Sardus, Sarda, *Geoff. Prælect.* 78. Sardius Lapis, *Schrod.* 331. Sardius Lapis, sive Carneolus, *Aldrov. Mus. Metall.* 923. Sardius, sive Carneolus, *Boet.* 230. Sarda, *Laet.* 60. *Kentm.* 48. Carneolus, vel potius Carneolus, *Worm.* 92. *Charlt. Foss.* 35. Carniolus, *Schw.* 371. Carneolus, Sardius Lapis, Sardonyx, *Mont. Exot.* 14. Lapis Sarda aut Corniola sanguinis diluti coloris, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 50. A. *The Cornelian.* *Gal. Cornaline.* G. *Carneol.* B. *Zardus,* *Carneool.* Gemma est semiperispicua, loturæ carnis, seu carni sanguinolentæ similis. In Sardinia invenitur. *Vires.* Pulvis ad omnem sanguinis fluxum propinatur: Gestus fertur animum exhilarare, timorem pellere, audaciam præstare, fascinationes prohibere, ac corpus contra venena quævis tueri, imprimis autem sanguinem undecunque fluentem, peculiari proprietate sistere; ventrique alligatus partum conservare, *Schrod.*

III. De Sardonyche.

A. **S** Ardonyx, *Offic.* *Boet.* 233. *Kentm.* 49. *Charlt. Foss.* 34. *De Laet.* 70. *Worm.* 97. *Calc. Mus.* 241. Sardonyx Indica, *Geoff. Prælect.* 78. A. *The Sardonyx.* *Gal. Sardoine.* G. *Ein Sardonier.* B. *Sardonyxsteen.* Ex Sardo, & Onyche, à natura simul composita est. Qui plura de Sardonyche velit, consulat *Jo. de Laet.*

IV. De Chalcedonio.

A. **C** Chalcedonius, *Offic. De Laet.* 76. *Gesn. de Lap.* 79. Chalcedonius, *Boet.* 238. Chalcedonius, aliàs Carchedonias, *Charlt. Foss.* 34. Chalcedonius, seu Carcedonius, *Worm.* 98. A. *The Chalcedony.* *Gal. Chalcedoine.* G. *Chalcedonier.* B. *Chalcedoniersteen.* Gemma est quasi per nubem, vel levi aliquo colore tincta, semiperispicua, Sculpturæ propter duritiem contumax. *Vires.* Contra omnia atræ bilis symptomata commendatur.

Boetius hanc differentiam inter Onychen, Sardonychen, & Chalcedonium ponit: Quodd Sardonyx sit, dum Onychi Sardius rubicundus color distinctè adjunctus est; Chalcedonius dum abest rubicundus, & niger color distinctus: Onyx, verò propriè, dum adest, niger; & abest, rubicundus.

V. De Memphite.

L Apis Memphites, *Offic. Matth.* 1388. Memphites, *Aldrov. Mus. Metall.* 707. Sardonyx Arabica, aliis, Memphites *Geoff. Prælect.* 79. A. *Memphis-stone.* *Gal. Pierre Memphite.* G. *Memphis-stein.* B. *Memphis-steen.* Invenitur calculorum magnitudine, pinguis, versicolor. In Ægypto juxta Memphim reperitur. *Vires.* Trito & illito, quæ urenda aut secanda sunt, sine periculo obstupefcere, ita ut non sentiant cruciatum, *Diosc.*

Hic Lapis, quis fuerit à *Dioscoridis* temporibus, in tenebris delituit. *Boetius* in *Capite de Onyche*, hæc habet: Dum zona alba imagine scalpitur, ac nigra zona loco strati substernitur, à nonnullis Memphitis, bodie Camehnia vocatur à Gemmariis, quasi alia gemma esset, & pag. 565. à Ludovico Dulci hæc citat: Memphites à Memphi civitate dicta est. Bibita, aut cum aceto macerata, stuporem inducit membris, ut absque dolore amputari possint.

VI. De Onyche.

A. **O** Nyx, *Offic. Worm.* 97. *Aldrov. Mus. Metall.* 915. *De Laet.* 62. *Charlt. Foss.* 34. *Kentm.* 49. Onyx & Camehnia, *Boet.* 241. Onychites, *Schw.* 386. Lapis Onyx dictus, sive Unguis Humani candorem referens, *Cup. Hort. Cath. Supp.* ii. 50. A. *The Onyx-stone.* *Gal. Pierre d'Onyx.* G. *Onyx-stein.* B. *Onyx-steen.* Gemma est opaca, vel minus lucida, humani unguis similitudine, colore, &

splendore. Duobus ad minimum coloribus, albo & nigro, zonis distinctis constans, magis opaca est quàm diaphana. Nigram ejus partem *Plinius* Morion Indicum, vel Pramion vocat. An Morion, *Schw?* *Vires.* Mentis passionibus conducere, sensusque vivificare, creditur.

VII. De Lapidē Nephritico.

A. **L**apis Nephriticus, *Offic. Charlt. Foss. 33. Calc. Mus. 218. Aldrov. Mus. Metall. 900. Worm. 95.* Malachites vel Molochites, 263. *De Laet. 87. A. The Malachite. Gal. Malachite. G. Ein Malachit. B. Een Malachit.* Ad Jaspidis, vel Prasii species referri potest. Opaca est, Malvæ instar viridis. Invenitur in Cypro, Misnia, & Comitatu Tirolensi. *Vires.* Pro extinguendo æstu febrili exhibetur *Witz. in Schrod.*

A. **L**apis Nephriticus, *Offic. Charlt. Foss. 33. Calc. Mus. 218. Aldrov. Mus. Metall. 900. Worm. 95.* Boet. 259. *De Laet. 81. Lapis Indicus Nephriticus, Aldrov. Mus. Metall. 706. Lapis Nephriticus, Calc. Mus. 333. Mont. Exot. 14. A. The Nephritick-stone. Gal. Pierre Nephretique. G. Lenden-stein / Grief-stein. B. Graveel-steen.* Est lapis admodum variegatus, ex colore viridi, aliisque permixtus, plerumque ex viridi albo, flavo, cœruleo, nigroque colore, semper tamen viriditatem refert. Adfertur ex America; nonnullis tamen Hispaniæ & Bohemiæ locis reperitur. *Vires.* Amuletum est adversus Nephritidis & Stomachi dolores.

VIII. De Jaspide.

A. **J**aspis, *Offic. Boet. 250. De Laet. 79. Calc. Mus. 253. Schw. 381. Aldrov. Mus. Metall. 884. Charlt. Foss. 32. Worm. 93. Kentm. 50. Mont. Exot. 14. A. The Jasper. Gal. Jaspe. G. Jaspis. B. Jaspis (edel Gesteente).* Gemma est opaca, colore viridi, interdum sanguineo. Reperiuntur in India, &c. *Vires.* Cum Carneolo viribus convenit. Vide *Schwenkfeldum de Fossil. p. 381.*

IX. De Heliotropio.

A. **H**eliotropium, *Offic. Heliotropius, Worm. 94. Aldrov. Mus. Metall. 895. Boet. 257. De Laet. 80. Charlt. Foss. 33. Calc. Mus. 219.* Lapis Porraccus guttatim, punctulatim, vel fibratim sanguineus, Heliotropium dictus, *Cup. Hort. Catb. Supp. ii. 50. A. The Heliotrope, or Common Blood-stone. Gal. Pierre d'Heliotrope. G. Stein von Heliotropium. B. Heliotropi-steen.* Gemma est opaca, colore viridi, sanguineis punctis vel venis distincta. *Vires.* Venenis resistit; sanguinem undecunque fluentem sistit.

X. De Malachite.

A. **M**alachites, *Offic. Charlt. Foss. 33. Calc. Mus. 218. Aldrov. Mus. Metall. 900. Worm. 95.* Malachites vel Molochites, 263. *De Laet. 87. A. The Malachite. Gal. Malachite. G. Ein Malachit. B. Een Malachit.* Ad Jaspidis, vel Prasii species referri potest. Opaca est, Malvæ instar viridis. Invenitur in Cypro, Misnia, & Comitatu Tirolensi. *Vires.* Pro extinguendo æstu febrili exhibetur *Witz. in Schrod.*

XI. De Prasio.

A. **P**rasius, *Offic. Charlt. Foss. 33. Calc. Mus. 217. Kentm. 47. Boet. 203. Worm. 95. Aldrov. Mus. Metall. 897.* Prasus, five Prasius, *De Laet. 42. Lapis, Prasius dictus; aliis, Plasma, aut Nilium, aut Leda.* Lapis Nephriticus viridis Mali Aurantii foliorum virore, *Cup. Hort. Catb. Supp. ii. 51. A. The Green Stone. Gal. Pierre Prasius. G. Grün-stein. B. Een soort van Groen Gesteente.* Maxima ex parte viridis est, sed rarò sine punctis atris, & aliquando albis distinctus. Mater Smaragdi à multis putatur, quòd aliquando in eo reperiatur. *Vires.* Smaragdi vires habet, verum minores, *Boet.*

VI. De Lapidibus pretiosis diaphanis, seu de Gemmis.

Praefationis loco doctissimi *Pauli Ammanni* de Gemmarum nominibus, pretio, operationibus (cujus sententiæ & nos subscribimus) verba proponemus:

„ Magna varietas hic occurrit circa nomina
 „ Gemmarum, dum quasdam veteribus cognitas,
 „ nunc planè vel ignoramus, vel aliis titulis
 „ indigitamus: Major (varietas) circa
 „ illarum est pretium, quod hæcenus ex instituto
 „ hominum planè dependet: Maxima tandem
 „ circa earum operationes conspicitur, quæ
 „ infinitis adulteriis, superstitionibus, & fabulis
 „ repletæ sunt. Primum & secundum ad nos,
 „ ut sic, non pertinet: Ideo potius de tertio
 „ erimus solliciti; & quoniam intus adsumuntur,
 „ non debent esse adulteratæ; debent etiam
 „ determinatum & naturalem e-dere fructum.
 „ Verum adulteria gemmarum quis omnia novit,
 „ quæ Judæis, Lusitanis, &

„ & aliis impostoribus in usu sunt? Duo ad-
 „ ducam hic: 1. *Quatenus Occidentales pro O-*
 „ *rientalibus venduntur.* Præsuppono enim, ex
 „ hypothefi recepta, gemmas Orientales cæ-
 „ teris præstare: Quod constat etiam ex lucis
 „ congenitæ in Orientalibus excellentia. Quis
 „ enim nescit, v. g. Adamantis Indici & no-
 „ stratis differentiam? 2. *Quatenus fluores pro*
 „ *gemmis substituunt;* uno verbo, Vitrum pro
 „ Adamante. *Worm.* pag. 101. Effectus gem-
 „ marum debet esse naturalis; qui etiam iif-
 „ dem, juxta *Pet. Johan. Fabrum*, Lib. iv.
 „ *Panchym.* S. IV. pag. 521. reverâ inest,
 „ quamvis corporeâ mole non parùm præpe-
 „ ditus. Quo ipso omnes excludo fabulas &
 „ superstitiones, quæ loco effectûs determi-
 „ nati, lapidibus pretiosis designaverunt Au-
 „ tores. Exempla habes in *Wierio de Cur.*
 „ *Malef. læsor.* pag. 411, 412. Quibus seque-
 „ stratis, relinquuntur pauci, de quibus no-
 „ stra Praxis gloriari poterit. Exemplum sit
 „ Adamas, omnium gemmarum præstantissima:
 „ Quid est in illo (scil. Adamante) quo Praxis
 „ nostra gloriari possit? Parùm, vel nihil.
 „ Nam falsum & fabulosum est; quod 1. *Re-*
 „ *sistat incudi & malleo innoxie.* 2. *Sit gemma*
 „ *reconciliationis, simultates matrimonii,* ut sic,
 „ *extinguendo.* 3. *Pulvinari suppositus, index*
 „ *fit adulterii.* 4. *Intuitus hereditarii Adaman-*
 „ *tis, statis temporibus factus, emixum prolis con-*
 „ *generis producat, &c.* Remove nunc alia
 „ fabularum siparia: Quid virium supererit in
 „ medicina? Dicis; Curat Dysenteriam. Quis
 „ vero curabit eam, dum in communi dicitur
 „ intestina exulcerare? Atque sit ita; quis sta-
 „ tuet huic remedio pretium? Nam infra 3j.
 „ quantitatem vix operabitur; supra hoc pon-
 „ dus Adamas nobis est inæstimabilis. Idem ju-
 „ dica de *Amethysto*, qui resistere putatur e-
 „ brietati, si intus adsumatur: Nam ut *Peria-*
 „ *ptum* hoc impossibiliter præstabit. Jam ve-
 „ rò constat, eum esse in numero pretiosorum
 „ lapidum, & si tantum 3ij. 6. Vallen-
 „ sibus venirent, quis tam pretiosum reme-
 „ dium pro ebrietate præcavenda, exceptis
 „ Principibus, sibi posset comparare? Acce-
 „ dit, quod nunc ebrietatem magis accerfe-
 „ re, quam averruncare, homines conentur.
 „ Fragmenta quinque Lapidum pretiosorum,
 „ scil. *Sapphiri, Granati, Smaragdi, Hyacinthi,*
 „ *Sardæ vel Carneoli*, quod attinet, fateor,
 „ illa esse in Officinis receptissima. Verùm si
 „ usum vel facultatem eorum examinabis, de-
 „ prehendes, quod tantum opinio lapides istos
 „ pretiosos praxi nostræ intulerit, ut Principibus
 „ & Magnatibus persuaderetur, in illis singu-

„ lare confortans latitare; quod tamen citius
 „ in vilissimo filice, vel alio Simplicium repe-
 „ rietur, quàm in istis. Ego dico, quod sen-
 „ tio. Qui contrarium sustinet, illi probatio
 „ incumbet: Nam *sine ratione vel experientia*
 „ *erubescat Practicus loqui.* Jam ratio, cur hi
 „ lapides pretiosi sint, vel debent esse con-
 „ fortantes, deest: Experientia vacillat. Ergo
 „ plus est in titulo, quàm pyxide!”

Pro formatione Gemmarum vide *Boyleum de*
Gemmis, & Transact. Philosoph. N° 18. pag. 23,
 102

I. De Rubino.

A. **R**ubinus, *Offic. Worm.* 103. *Schrod.* 329.
Mont. Exot. 14. *Schw.* 390. *De Laet.*
 11. *Calc. Mus.* 235. *Geoff. Prælect.* 83. *Charlt.*
Foss. 37. Rubinus verus, *Boet.* 144. Carbuncu-
 lus, *Kentm.* 50. Carbunculus, sive Rubinus,
Aldrov. Mus. Metall. 957. A. *The Ruby.* Gal.
Rubis, ou Carboncle. G. *Rubin.* B. *Rubyn.*
 Gemma est diaphano-rutilans, rubensque, ac
 limam respuens. Nobiliores in Insula Zeilan
 nascuntur. *Vires.* Tradunt, gestatum & ebi-
 bitum venenis resistere, ac in peste præserva-
 re, tristitiam arcere, libidinem coercere, ma-
 las cogitationes, & terrentia sômnia avertere,
 animum exhilarare, corpus incosume conser-
 vare, &c. *Schrod.* In Medicina Officinis nostris
 præscribitur; verum nescio quomodo in Cata-
 logo Simplicium omittitur.

II. De Granato.

A. **G**ranatus, *Offic. Worm.* 104. *Schw.* 380.
Charlt. Foss. 37. *Boet.* 152. *Schrod.* 328.
De Laet. 17. *Mont. Exot.* 14. A. *The Granate.*
Gal. Grenat. G. *Granat.* B. *Granaat.* Gem-
 ma est pellucida, ex flavedine rubens, ignis
 instar, Cinnabaris nativi vel factitii colorem
 fere referens. *Vires.* Exsiccat, corroborat;
 medetur cordis palpitationi, Melancholiæ re-
 sistit, & veneno, expuitionem sanguinis si-
 stit; collo suspensus iisdem virtutibus vulgò
 celebratur, *Schrod.*

III. De Hyacintho.

A. **H**Yacinthus, *Offic. Charlt. Foss.* 38. *Kentm.*
 50. *Mont. Exot.* 14. *Schrod.* 328. *Al-*
drov. Mus. Metall. 962. *Schw.* 381. *Worm.* 104.
De Laet. 27. *Boet.* 159. *Geoff. Prælect.* 79. A.
The Iacintb. Gal. *Hyacinte.* G. *Ein Hyacintb.*
 B.

B. *Hiacint.* Gemma est pellucida, ex flavedine, aut croceo colore rubens, ignisque flammam imitans. *Vires.* Vim habet cor corroborandi, & à peste tuendi; singulare quoque est specificum contra spasmodum, & contracturas, *Schrod.* Adulteratur vitro Saturni, quod a vera Gemma, pondere & duritie facile distinguitur.

IV. De Amethysto.

A. **A** Methystus, *Offic. Kentm.* 48. *Boet.* 162. *Charlt. Foss.* 35. *Worm.* 99. *De Laet.* 24. *Aldrov. Mus. Metall.* 966. *Schw.* 362. *Calc. Mus.* 189. *Geoff. Prælect.* 84. *Mont. Exot.* 14. A. *The Amethyst.* Gal. *Ametiste.* G. *Amethyst.* B. *Amethyst.* Gemma est violacei coloris, qui ex mixtione rubri & cœrulei coloris emanat. Reperiuntur in India, Armenia, Arabia, &c. *Vires.* Putatur gestatus ebrietatem prohibere, idque vini colore, quo præditus est, indicari, quasi illum pro facultatis characterismo habeat, *Boet.*

V. De Sapphiro.

A. **S** Apphirus, *Offic. Aldrov. Mus. Metall.* 971. *Geoff. Prælect.* 80. *Kentm.* 48. *Mont. Exot.* 14. *Calc. Mus.* 223. *Boet.* 183. *Worm.* 104. *Schrod.* 320. *Charlt. Foss.* 38. *De Laet.* 30. Sapphirus mas cœruleus, *Schw.* 391. Lapis Sapphirus, *Matth.* 1387. A. *The Sapphire.* Gal. *Saphir.* G. *Sapphier.* B. *Zapphier.* Gemma est pellucida, colore cœruleo seu cyaneo constans, perquam translucido, cœlique sereni colorem referens splendore, & perspicuitate summâ. Invenitur in Zeilan, &c. *Vires.* Frigida est & sicca, astringens, consolidans, alexipharmaca, cordialis, & ophthalmica, *Schrod.*

VI. De Beryllo.

A. **B** eryllus, *Offic. Boet.* 214. *Calc. Mus.* 221. *Mont. Exot.* 14. *De Laet.* 44. *Aldrov. Mus. Metall.* 952. *Kentm.* 47. Berillus, five Beryllus, *Charlt. Foss.* 40. A. *The Beryl.* Gal. *Beril.* G. *Beryll.* B. *Een edele Gesteente, Beryl genaamt, Kristal gelyk.* Gemma est pellucida, quæ marinæ aquæ colorem refert, ex viridi cœrulea. In India variis in locis reperiuntur. *Vires.* Contra hostium pericula, vitia hepatis, suspiria, eructationes, ac morbos oris, faciei, & gulæ, valere creditur.

VII. De Smaragdo.

A. **S** Maragdus, *Offic. Boet.* 195. *Calc. Mus.* 212. *Geoff. Prælect.* 80. *Schrod.* 331. *Kentm.* 47. *De Laet.* 33. *Aldrov. Mus. Metall.* 973. *Charlt. Foss.* 38. Smaragdus à nonnullis Prasinus, *Worm.* 105. *Mont. Exot.* 14. A. *The Smaragd or Emerald.* Gal. *Emeraude.* G. *Smaragd.* B. *Een Emeraud, (zeker groen Gesteente.)* Gemma est quæ nihil viridius, pellucida & diaphana, tantique splendoris existit, ut oculos intuentium perstringat. Reperiuntur in India, &c. *Vires.* Omnem alvi sanguinisque fluxum, ac præcipuè Dysenteriam, ebibitus sistit; venenatis itemque moribus, Pesti, Febribus pestilentibus, resistere creditur, *Boet.*

VIII. De Topasio.

DUO ipsius sunt genera (videlicet) Chrysopasius & Chrysolithus; Chrysopasius veterum Chrysolithus bodie appellatur, & Chrysolithus veterum Topasius & Chrysopasius Neotericis Gemmariis nuncupatur.

A. 1. Chrysolithus, *Offic. Charlt. Foss.* 39. *Mont. Exot.* 14. Chrysolithus Modernorum, *Worm.* 106. Topazius Veterum quem recentiores perperam vocant Chrysolithon, *De Laet.* 46. Topasius Veterum, *Boet.* 207. Topazius, *Aldrov. Mus. Metall.* 976. Topasius, five Chrysolithus, *Geoff. Prælect.* 82. A. *The Chrysolite.* Gal. *Chrysolite.* G. *Chrysolith.* B. *Chrysolit.* Viridis est gemma ac diaphana, aureo fulgore splendens. Invenitur in India, &c. *Vires.* Sanguinis eruptiones sistit, bilem, iramque, & phrenitidem mitigat, *Boet.*

A. 2. Topasius, & Chrysopasius, *Offic. Topasius, Charlt. Foss.* 39. Topazius Neotericorum; Veterum Chrysolithus, *Worm.* 106. Topazius, *Schw.* 406. *Kentm.* 47. Chrysolithus Veterum, *Boet.* 210. *De Laet.* 49. *Mont. Exot.* 14. Chrysolithos, *Schrod.* 327. Chrysolithos, five Topasius, *Geoff. Prælect.* 82. Chrysolithus, *Vet.* A. *The Topaz.* Gal. *Topaze.* G. *Topasi.* B. *Topaas.* Gemma est diaphana & pellucida, aurei coloris. *Vires.* Natura solaris ex signatura judicatur. Proinde creditur timores nocturnos, & melancholiam minuere, intellectum confortare, molestisque insomniis adversari, &c. *Schrod.*

IX.

IX. De Opalo.

A. **O**palus, Offic. Boet. 190. Calc. Mus. 207. Geoff. Prælect. 83. Kentm. 47. De Laet. 52. Aldrov. Mus. Metall. 978. Opalus, olim Pederos, Worm. 107. Opalus, seu Opalis, Charlt. Foss. 40. A. The Opal. Gal. Opale. G. Oball. B. Opaal, (een Oostindische Gesteente van veele aangenaame Verwen.). Gemma est omnium pulcherrima; nam in eo apparent reflectione varii colores, ut in Iride. In India reperiuntur. Vires. Arbitrantur Autores hanc omnium aliarum gemmarum vires habere.

X. De Asteria Gemma.

A. **A**steria Gemma, Offic. Asteria, aut Solis Gemma, Boet. 226. A. The Bastard Opal, or Star-Gemm. Gal. Pierre étoilée. G. Stiegstein. B. Sterre-steen, (een soort van kostelyk Steen vol Stralen.) Perspicua est hæc Gemma, Chrystalloque similis, durior tamen. Opali Species esse censetur; at in Officinis nostris neutrum invenitur. Vires. Gestata somnum conciliare, & somnia terrifica abigere creditur, Boet.

XI. De Adamante.

A. **D**amas, Offic. Worm. 102. Calc. Mus. 202. Kentm. 47. Schw. 358. Aldrov. Mus. Metall. 945. Charlt. Foss. 36. Boet. 115. De Laet. 1. Geoff. Prælect. 83. A. The Diamond. Gal. Diamant. G. Ein Diamant. B. Diamant. Gemma est durissima, & pretiosissima, sine colore, aquæ instar diaphana. Ex India Orientali transportatur. Vires. Pro viribus consule Præfationem nostram de Gemmis.

Hactenus Mineralogia, seu de Fossilibus in re

medica vulgariter usitatis; quorum omnium innumeras species, seu varietates (quoad mineras suas A. Ores. Gal. Mine. G. Erzk-Grube. B. Mynen dictas) colore, figurâ, mixturâ, aliisque accidentibus differentes, enumerare hujus loci non est, ne tædio lectori sint, & opus hoc brevitati studens, nimis intumescere faciant. Qui hos Naturæ lusus observare gaudet, vel criticè distinguere in animo habet, adeat insignem Catalogum Johannis Kentmanni, à Gesnero, inter Autores de re fossili editum; item Olai Wormii locupletissimum Museum, Anselmum Boetium de Boot, & Johannem De Laet de Lapidibus, Gemmis, &c. Agricolam de Fossilibus, Fallopium, & Casium de Mineralibus, Borricbium de Metallicis, Aldrovandi Museum Metallicum, Becheri Physicam Subterraneam, Sagacissimum Casalpinum de Metallicis, Musea varia edita, Schwenckfeldum de Fossilibus, &c. Hæc extra Officinas sunt, & ad institutum nostrum haud pertinent: Sic etiam apparatus, & modus separandi varia Fossilia à mineris suis, eaque purgandi, & preparandi in usum Officinarum, nihil ad nos; nudam enim & simplicem Materiæ Medicæ faciem, ut in nostris Officinis apparet, hic describere, & usus exhibere, solum in animo habeo: qui prævias operationes accuratè scire desiderat, pervolvat magna Volumina Agricolæ, Erckeri, Alonsi Barbæ, &c. Nec variæ & multiplices præparationes, & compositiones Medicamentorum ex Mineralibus, Vegetabilibus, & Animalibus in hoc opere descriptis, nostri pensi sunt; Pharmacopœiam enim non damus. Cum Zwelferiana, sive Augustana, Schroderiana, Londinensis, Bateanea, &c. omnium manibus teruntur; horum materiam, seu partes simplices denudare, explicare, & describere, totus sudo, & unice incumbo; ubique brevis esse laboro, perspicuus tamen & nervosus, quantum in me est.

PHARMACOLOGIÆ

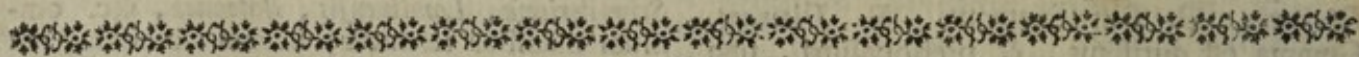
SEU

MANUDUCTIONIS

AD

MATERIAM MEDICAM

LIBER SECUNDUS.

De PHYTOLOGIA.

PHYTOLOGIA est pars illa Pharmacologiæ, quæ agit de Plantis. Classes Phytologiæ sunt tres; videlicet. 1. Lithophytologia, quæ agit de Plantis substantiæ Lapidææ. 2. Botanologia, quæ enodat Herbas. 3. Dendrologia, quæ exhibet Arbores & Frutices.

Expeditis Libro primo Fossilibus & Subterraneis, quibus jam gaudent Officinæ nostræ, ut pedem promoveamus ad ea quæ

supra terram proveniunt, instituti nostri postulat ratio.

Hic verò Animus non est Historiam proponere, quod operis foret immensi, sed solummodo Plantas Officinales in vulgari usu, novâ Methodo disponere, cum Tabulis, Notis Characteristicis, Nominibus synonymis, Usibus & Viribus, ut Materia Medica hætenus neglecta, & tenebris involuta, clarior elucescat; & Tyronibus pulchrior & illustrior appareat. Qui plenam & prolixiorum harum rerum Historiam desiderat, adeat clarissimos & diligentissimos Scriptores, Carolum Clusium, Johannem Baubinum, Bodeum Stapelium, Johannem Raium, &c.

PHYTO.

PHYTOLOGIÆ

TABULA GENERALIS.

Plantæ sunt, vel Substantiæ

Lapideæ; quæ Lithodendra nonnullis nuncupantur. CLASSIS PRIMA.

Herbaceæ: CLASSIS SECUNDA, quæ sunt, vel

Imperfectæ; quæ partibus præcipuis, flore scilicet & semine, carere videntur. SECT. I.

Perfectiores; quæ flore & semine donantur: Hæ vel sunt semine

Minutissimo, & nudis oculis vix conspicuo; quæ sunt vel

Cauliferæ. SECT. II.

Dorsiferæ, seu EPIPHYLLOSPERMÆ. SECT. III.

Majore; quæ vel sunt Plantula seminali

Bifolia, seu bivalvi, binisque

Cotyledonibus instructa; sunt autem vel flore.

Imperfecto seu stamineo; hoc est, folis staminibus, cum stylo & calyce composito SECT. IV.

Perfecto, seu petalode, foliis illis fugacibus instructo: Hæ vel sunt eodem

Composito, seu ex pluribus flosculis in unum totalem florem coeuntibus aggregato: Qui vel

Planifolius, naturâ plerumque plenus, plantâ lactescente, SECTIO V.

Discoides: hoc est, ex plurimis brevibus, compressis & confertis flosculis, in unam quasi apparentem superficiem digestis compositus, succedente semine, vel

Pappo innascente alato. SECT. VI.

Solido & pappo distincto, in CORYMBIFERIS. SECT. VII.

Fistularis, hoc est, ex

pluribus concavis oblongis flosculis. HERBÆ CAPITATÆ. SECT. VIII.

Simplici, seu ex petalis tantum cum staminibus & stylo constantem: Hæ sunt vel feminibus

Nudis; hoc est, nullo præter perianthium vasculo aut tegmine donatis; ad singulos flores

Singulis. SECT. IX.

Binis, floribus.

Pentapetalis, in umbellæ formam plerumque dispositis. UMBELLIFERÆ. SECT. X.

Monopetalis in quatuor lacinias dissectis, foliis caules ad nodos stellatim ambientibus, STELLATÆ. SECT. XI.

Quaternis, vel foliis in caule

Ex adverso, binis floribus labiatis, caules ut plurimum verticillorum in modum ambientibus, VERTICILLATÆ. SECT. XIII.

Alternis vel nullo ordine positis; floribus monopetalis, margine quinque partito; quæ, ob folia, in plerisque speciebus aspera, ASPERIFOLIÆ denominantur. SECT. XII.

Pluribus quatuor, nullo certo aut definito numero. POLYSPERMÆ. SECT. XIV.

Conceptaculis propriis & à Periantho diversis donatis, vel

Pericarpio molli, seu pulpâ per fructûs maturitatem humidâ semina ambiente, vel fructu

Majore, cortice crassiore tecto, semine majore. POMIFERÆ SECT. XV.

Minore, membrana tenui vestito, feminibus etiam minoribus BACCIFERÆ. SECT. XVI.

a

b

Materia per maturitatem
ficciorē, vel in

Conceptaculis pluribus
& distinctis, eidem flo-
ri succedentibus se-
mina continent. MUL-
TISILIQUE. SECT.
XVII.

Solitariis & singulis, aut
conjunctis, quas flo-
rum respectu, dividi-
mus in

Monopetalas SECT.
XVIII.

Tetrapetalas, flore

Uniformi, seu SI-
LIQUOSAS, &
SILICULOSAS.
SECT. XIX.

Difformi, papilio-
nem alis expan-
sis quadantenus
referente, quas
idcirco PAPI-
LIONACEAS
vocant. SECT.
XX.

Pentapetalas. SECT.
XXI.

Unifolia aut aphylla, id est, singu-
lis, aut nullis Cotyledonibus do-
nata, ideoque foliis succedentibus
similibus, è terra exit; suntque
vel

Flore perfecto, seu petalode;
quæ vel sunt radice

Bulbosâ; hoc est, ex pluri-
bus tunicis, exteriorē inte-
riorem ambiente, contexta.
SECT. XXII.

Tuberosa, fibrosâve, in bul-
bosis affinibus nobis dictis.
SECT. XXIII.

Flore imperfecto seu stamineo,
sunt vel

Caule geniculis nodosis non in-
tercepto, vel non tereti.
GRAMINIFOLLE. SECT.
XXIV.

Culmiferæ, hoc est, quæ cau-
lem teretem, geniculatum,
& concavum edunt, singulis
foliis ad singula genicula eam
involventibus. FRUMENTA,
& GRAMINA SECT.
XXV.

Lignosæ: CLASSIS TERTIA, in qua de
Arboribus & Fruticibus, sunt vel cau-
dice

Simplici, non ramoso, hoc est, unicam
tantum una vice in summo fastigio gem-
mam maximam producentes, folio Irino,
i. e. striato & nervoso, nervis secundum
longitudinem productis, flore tripetalo,
& spathiferæ. SECT. I.

Ramoso, sunt vel fructu

A Flore sejuncto seu remoto. SECT.

II. quæ, vel

Nuciferæ, putamine duriorē nucleum
claudentes osseo & fragili. MEMB.

I.

Glandiferæ, putamine coriaceo, &
molliore, exteriorē vel

Tegumento echinato undique in-
cluso. MEMB. II.

Calyce excepto superiori parte
nuda. MEMB. III.

Coniferæ. MEMB. IV.

Bacciferæ. MEMB. V.

Lanigeræ. MEMB. VI.

Flori contiguo, quæ vel

Flore, fructu aggregato. SECT. III.

Flore simplici, nec è pluribus floscu-
lis confecto: in quibus, Flos vel

Summo fructui insidet; unde fru-
ctus à calyce floris velut um-
bilicatus est. SECT. VI. qui,
vel

Major Polypyrenus, seu plu-
res nucleos continens. PO-
MIFERÆ UMBILICATÆ.

MEMB. I.

Minor Polypyrenus, BAC-
CIFERÆ UMBILICATÆ.

MEMB. II.

Imo fructui adhæret; sunt vel fru-
ctu.

Calyce seu cupula excepto:
SECT. V. eoque, vel

Monopyreno; fructu per
maturitatem, vel

Humido Majore; PRU-
NIFERÆ CALYCU-
LATÆ. MEMB. I.

Sicco; NUCIFERÆ
CALYCVLATÆ

MEMB. II.

Dipyreno; GLANDIFE-
RÆ CALYCVLATÆ.

MEMB. III.

Tetrapyreno; fructu humi-
do; BACCIFERÆ

CA-

CALYCVLATÆ.
MEMB. IV.

Non calyculato, hoc est, cu-
jus flos cum calyce suo de-
cidit: Hæ vel sunt fructu
Subrotundo brevior, eoque
vel per maturitatem

Humido,

Majore

Monopyreno; PRU-
NIFERÆ. SECT.
VI.

Polypyreno; POMI-
FERÆ. SECT.
VII.

Minore; BACCIFERÆ.
SECT. VIII.

Siccò; SECT. IX.

In longitudinem productò; SI-
LIQUOSÆ. SECT. X.
quæ sunt vel flore

Uniformi. MEMB. I.

Difformi. MEMB. II.

Corallium album Officinarum, Chab. 572.
Corallium album, Tourn. Inst. 572. El. Bot.
445. C. B. 366. A. White Coral. Gal. Corail
blanc. G. Weiße Corallen. B. Witte Koraal.
In Ufu est integra Planta. In Mari Tyrrhe-
no & Siculo invenitur. Vires. Appensum, ut
pectus contingat; Hæmorrhagiam mulierum
sistit, Schrod. In fluxibus, Cardialgia, &
morbis ab acido productis plurimum valere
dicitur.

A. 2. Corallium rubrum, Offic. Raii Hist.
i. 60. Worm. 231. J. B. iii. 805. Ger. 1381.
Emac. 1575. Corallium rubrum majus Park.
1299. Corallium rubrum, C. B. 366. Tourn. Inst.
572. El. Bot. 445. Hist. Oxon. iii. 655. Coral-
lum, five Corallium, Chab. 572. Corallium,
Calc. Mus. 3. Corallium verum, Boet. 318.
A. Red Coral. Gal. Corail rouge. G. rote
Corallen. B. Rode Koraal. Ufu venit integra
Planta. Cum albo reperitur. Vires. Exsiccatur,
refrigeratur, astringit. Ventriculum, & jecur
roborat, fluxus quoscunque sistit. Schrod.

Corallium, quod aliqui Lithodendron appel-
larunt, inquit Dioscorides, marinum esse fru-
ticem constat, qui alto extractus, duratur
statim atque emergit, tanquam effuso aëre
protinus concreascit; cujus, aut potius Sextii
Nigri opinionem etiam Plinius sectatus est,
& ante eum Ovidius in Libro Metamorpho-
seon,

— Quo primum contigit auras,
Tempore durecit: mollis fuit herba sub undis.

Experientia hoc falsi convincit. Testantur
enim viri fide dignissimi, inquit eruditissimus
D. Raius, qui ejus piscationi (ut loquuntur)
interfuerunt, non minus sub undis, quam
supra undas durum & lapideum esse, cortice
duntaxat molli, & muscoso (qui tamen faci-
le deraditur) integri.

Machina, quæ ad Corallium extrahendum
utuntur indigenæ ad Promont. Cau de Creux
in Catalonia, est crux lignea, grandis, cu-
jus centro, ut in aquis promptè subsidat,
affigitur globus plumbeus magni ponderis:
Huic autem adnectitur funis validus, prælon-
gus. Unicuique cruci, seu extremo cru-
cis rete orbiculare appenditur. Demissa in a-
quas cruce, cum Urinatores in imo mari
rupem invenerunt cavernosam, Corallii fœ-
tam, is cui funis regendi cura demandatur,
in ejus cava unum vel alterum Machinæ crus
impellit, adeoque Corallium (si quod inibi
oritur) retibus implicitum abrumpunt & ex-
trahunt, qui superne in lembis præstolantur.

H 2

R.

His addimus Partes Stirpium minus cogni-
tarum, Ligna & Gummi: SECT. XI.

CLASSIS PRIMA,

S E U

LITHOPHYTOLOGIA.

De Plantis Substantiæ Lapidææ.

Plantæ Substantiæ
Lapidææ, refe-
rentes, vel

Fruticem: CORALLINA.

Muscum: CORALLIUM.

I. De Corallio.

Substantiâ lapideâ, solidâ, & minime porosâ,
aut spongiosâ, à Poro dicto reliquisque lapi-
deis marinis distinguitur.

A. 1. Corallium album, Offic. Raii Hist.
i. 62. Calc. Mus. 7. Worm. 232. Boet. 318.
J. B. iii. 805. Ger. 1381, 1576. Hist. Oxon.
iii. 655. Corallium album majus, Park. 1300.

R. H. pag. 61. quibus plura de Corallio adeat lector. Item in Epistolis Boccone, Fer. Imperatum in Historia, & Gansium, &c.

A. 3. Corallium nigrum, Raii Hist. i. 61. Hist. Oxon. iii. 655. Worm. Mus. 233. Calc. Mus. 10. Misc. Cur. Dec. II. A° 1. 57. Corallium nigrum, sive Antipathes, J. B. iii. 804. Ger. 1382. Emac. 1575. Chab. 573. Park. Theat. 1300. Corallum nigrum, C. B. Pin. 366. Rar. Mus. Best. T. xxviii. Keratophyton arboreum, nigrum, Boerb. Ind. A. 6. Lithophyton nigrum, arboreum, Tourn. Inst. 574. Lithophyton nigrum, majus, & crassius, Etem. Bot. 446. Pseudo-corallium nigrum, Boet. 319. A. Black Coral. Gal. Corail noir. G. Schwarze Corallen. B. Zwarte Koraal. In mari Italico, sed rarius, Oceano Americano frequentius reperitur. Vires. Cum reliquis convenit viribus, Diosc.

A. 4. Astroites Stellaris, & Stellæ Lapis, Mont. Exot. 7. Astroites distinctissime Stellas æmulans, Mus. Swam. 6. Astroites, Gesn. de Fig. Lap. 35. Worm. Mus. 68. Plot. Hist. Oxon. 87. Tab. ii. f. 6, 7. Lapidis Astroitidis, sive Stellaris primum genus, Boet. 298. Cat. Fa-maic. 2. Hist. Vol. I. pag. 54. Tab. xxi. Stellatus Lapis, Aldrov. Mus. Metall. 872. Fig. 877, 878, 879. Stellarius Lapis, Laet. de Gemm. 97. A. Star-Stone. Gal. Pierre étoilée. G. Stern-Stein. B. Starre-steen. In mare prope Jamaicæ Insulam reperitur. Vires. Cum Coralliis viribus convenit.

II. De Musco marino lapideo, seu Corallina.

A. Corallina, Offic. J. B. iii. 810. Raii Hist. i. 65. Chab. 577. Tourn. Inst. 570. El. Bot. 444. Corallina Anglica, Ger. 1379. Emac. 1571. Muscus maritimus, sive Corallina Officinarum, C. B. 363. Muscus marinus, sive Corallina alba Officinarum, Park. 1295. A. Sea-Coralline, White Worm-Seed. Gal. Coralline, ou Mouffe marine, ou Brion. G. Meer-Moss / Coraal-Moss. B. Koraal-Mosch. Rupibus marinis, petris, & etiam conchis accrescit, ubique ferè apud nos. Vires. In pulverem crassiusculum contrita, ad interterraneorum vermes necandos, atque etiam expellendos, non immerito celebratur.

CLASSIS SECUNDA,

SEU

BOTANOLOGIÆ

SECTIO PRIMÆ

De Plantis Imperfectis.

Plantas imperfectas voco, quæ flore, & semine carere videntur.

Aquaticas; quæ vel
 { Marinae consistentiæ tenerioris & herba-
 ceæ referentes
 { Herbas
 { Majores, & latifoliæ: *Fucus*.
 { Minores, & graminifoliæ: *Alga*.
 Muscum
 { Majorem: *Lichen marinus*.
 { Minorem: *Muscus marinus*.
 Fungum, substantia vel
 { Molliore: *Spongia*.
 { Duriore: *Alcyonia*.
 Aquarum dulcium aluminae, foliis trifidis:
Lens Palustris.
 Extra aquas nascentes; quæ vel sunt sub-
 stantiæ
 { Crassioris ad carnes, aut ligna acce-
 dentis:
 { Lamellati, & pileati: *Fungi*.
 { Lamellis carentes,
 Arborei,
 { Solidi: *Agaricus*.
 { Membranacei: *Auricula Juda*.
 Terrestres,
 { Capitati, *Pballoides*.
 { Globosi: *Crepitus Lupi*.
 { Subterranei: *Tubera Terræ*.
 Tenuioris, & siccioris, ad herbæ natu-
 ram propius accedentis. Hæ vel sunt
 { Cauliferæ, & ramosæ: *Musci*.
 { Caule carentes, crustæ modo in
 arboribus reptantes: *Lichen Ar-
 boreus*.

Hæ ex loco natali distinguuntur

I. De Alga graminea.

NOTÆ sunt: planta submarina consistentiæ herbaceæ foliis gramineis in foliorum sinu semina continentes, R. Meth. Auct. p. 4.

A. Alga, Offic. Ger. Emac. 1569. Alga, & Ulva, Chab. 569. Alga anguifolia vitrariorum, C. B. 364. J. B. iii. 794. Raii Hist. i. 75. Fucus marinus, sive Alga marina graminea, Park. 1292. Hist. Oxon. iii. 647. Raii Synop. 7. A. Grass-Wrack. Gal. Algue. G. See-Grass / Meer-Grass. B. Wier-Mosch, Zee-Gras. In littoribus marinis ubique reperitur. Ufu. Herba. Vires. Vim habet refrigeratorem, non podagræ modo, sed etiam inflammationibus utilem, Diosc.

II. De Fuco.

PLantæ sunt submarinæ, consistentiæ mollioris, folliculaceæ, plerumque dichotomi, seminiferi duplicis generis folliculos habens, alios ventosos & aëre duntaxat plenos, alios seminibus fætos. Raii Meth. Auct. p. 4.

A. 1. Quercus marina, Offic. Ger. 1378. Emac. 1567. Park. Theat. 1294. Aldrov. Dendr. 160. Fucus maritimus, vel Quercus maritima vesiculas habens, Pin. 365. Tourn. Inst. 566. Boerb. Ind. A. 9. Fucus, sive Alga marina latifolia vulgatissima, Raii Hist. i. 70. Synop. iii. 40. Fucus marinus vulgatissimus latifolius, foliis Quercinis vesiculis donatis, Hist. Oxon. iii. 647. A. Common Sea-Wrack. Gal. Chêne de Mer. G. See-Eiche. B. Zee-Eike. Ufu. Herba. Vires. Cum priore viribus convenit.

Descriptio, quam Quercus suæ marinæ Theophrastus tradit, adeo brevis est, & imperfecta, ut Botanicis inter se altercandi occasionem præbuerit. Clusius, & Cesalpinus, Corallinæ fruticosæ speciem quandam esse volunt, quibuscum consentire non possum; sed huc potius referendam censeo, quod Theophrastus Quercum suam marinam, folium oblongum, crassum, & carnosum habere prodiderit.

A. 2. Fucus, Offic. tertius, Diosc. Fucus marinus, Rocella tinctorum dictus Alga tinctoria, J. B. iii. 797. Raii Hist. i. 74. Tourn. Inst. 566. Fucus marinus, Rocella tinctorum, C. B. 365. Alga cornu cervi divisura, ejusd. 364. Alga tinctoria, Hist. Oxon. iii. 646. Aut Fucus, sive Alga membranacea purpurea parva, R. Synop. iii. ? A. Purple Sea-Wrack. Gal.

Algue Pourprée. G. Purpursfarbig See-Grass. B. Purper Zee-Gras. In Mari Mediterraneo reperitur. Ufu. Herba. Vires. Adversus serpentes dedit Nicander. Hoc fucoidem quidam putant mulieres suum colorem mentiri, cum tamen sit radícula ejusdem nominis, qua sese fucant, Diosc.

A. 3. Vitis marina, & Lenticula marina, Offic. Lenticula marina, Calc. Musc. 19. Lenticula marina ferratis foliis, Ger. Emac. 1615. Park. Theat. 1281. Fucus folliculaceus serrato folio, C. B. Pin. 365. Tourn. Inst. 568. Raii Hist. i. 72. Hist. Oxon. iii. 647. Fucus folliculaceus, serratus, Sargazo, Mont. Exot. 7. Sargaso, Pis. A. Sea-Lentils. Gal. Herbe flottante. G. Meer-Linsen. B. Water-Linsen, Eendengroen, Kroost. In rupibus maritimis invenitur. Ufu. Herba. Vires. Contra difficultates urinandi utuntur Lusitani & Batavi. Pison.

III. De Musco Marino.

A. 1. **L**ichen marinus, Offic. Ger. 1377. Emac. 1566. Raii Hist. i. 77. Synop. x. Marinus platyphyllos, Pluk. Almag. 216. Fucus marinus; Lactuca marina dictus, Park. 1293. Fucus primus, Diosc. Fucus marinus Lactucæ folio, Hist. Oxon. iii. 645. Fucus Lactucæ folio, El. Bot. 443. Tourn. Inst. 568. Muscus marinus Lactucæ folio, C. B. 364. Lactuca marina; Bryon Theophrasti, Dioscoridis, & Plinii, Chab. 572. Bryon marinum Lactucæ foliis, Calc. Musc. 19. Lactuca marina, sive Intybacea, J. B. iii. 801. A. Oistergreen. Gal. Hepatique de Mer. G. See-Leber-Kraut. B. Zee-Leever-Kruit. Petris, scopulis, ipsisque testis adnascitur. Ufu. Herba. Vires. Cum Alga viribus convenit.

A. 2. Muscus marinus, Offic. Muscus marinus capillaceus Dioscoridis, Parkinson. 1288. Hist. Oxon. iii. 649. Muscus marinus capillaceus Dioscoridis, & Donati, R. H. 79. Muscus marinus verus Dioscoridis, Donat. pag. 61. A. Sea-Moss. Gal. Mouffe de Mer. G. Meer-Mosch. B. Zee-Mosch. In Mari Adriatico invenitur, in scopulis, testaceisque. Planta est gracilis, capillacea, caulis expers. Ufu. Tota planta. Vires. Præcipua est spissandi vis, & collectiones cohibendi, & podagras; quas refrigerare opus sit, Diosc.

Hæc planta Constantino pro Musco marino Dioscoridis accipitur; cum quo potius consentio, quam cum iis qui pro Musco illo Cor-

rallinam Officin. habent. *Parkinsonius* noster pro *Fuco* capillaceo folio *Theophrasti* habet.

IV. De Spongia.

A. **S**pongia globosa, C. B. 368. Imp. 635. *Tourn. Inst.* 575. *J. B.* iii. 816. *Raii Hist.* i. 80. *Hist. Oxon.* iii. 653. Spongia marina alba, *Ger.* 1383. *Emac.* 1577. Spongia marina usualis, *Park.* 1303. A. Spunge. Gal. *Eponge.* G. *Bade-Schwämme.* B. *Een Spons.* Est substantia mollis, laxa, rara, porosa, levis coloris, spadicei, albicantis, vel flavescentis saporis, & odoris nullius evidentis. Saxi, conchis, aliisque marinis adnascitur. In *Ufu* est integra planta. *Vires.* Usus ejus internus, vel nullus, vel rarus est, quia non solvitur ventriculo, unde, ob intumescendum, rursus ejicitur vel supra vel infra, ac ideo pro veneno habetur: Potius in usu est Chirurgico ad sanguinem sistendum. Vide *Imperatum & Archigenis Fragmenta* apud *Ætium de Spongiæ Ufu*, Cap. clxx.

V. De Alcyonio.

Quenam sint corpora illa Alcyonia Græcis dicta, & unde originem habeant, inter Botanicos controversatur, & adhuc dubium manet. *Plinius* nidos quarundam avium in mari exstructos esse tradit. *Imperatus*, minuta palea & pilorum frustula, in massas agitatione maris conglobata, tradit. *Schrochius* arundinum cum foliis suis progeniem esse, quodque in pluribus, quæ dissecuit, & aperuit, plantam ipsam obvolutam in medio invenerit, affirmat. *Dioscorides* quinque species enumerat. Harum quatuor in hoc capite exhibemus; quintam, *Lib.* iii. in Capite vel *Ostreorum*, vel *Myrtillorum*; quorum scilicet progenies est. Eorum autem utrumvis secundum *Dioscoridis* censi potest, notis scilicet nullis in textu propositis reclamantibus.

A. 1. Alcyonium durum, Offic. Alcyonium durum sive primum *Dioscoridis* Imperato, C. B. 368. *Tourn. Inst.* 576. Alcyonium spongiosum Officinarum, *J. B.* iii. 816. *Chab.* 579. *Raii Hist.* i. 82. *Hist. Oxon.* iii. 654. Alcyonium spongiosum *Dioscoridis*, flavum marinum quorundam, *Donat.* 11. Alcyonium primum *Dioscoridis*, *Calc. Mus.* 21. Alcyonium, seu eorum ruscum, *Worm.* 48. A. *Hard-Bastard-Spunge.* Gal. *Ecume de Mer*, *Merde de Cormarin dure.* G. *Harter unechter Schwamm.* B. *Harde bastaert-Spons.* *Ufu.* Tota planta. In

feminarum smegmata assumuntur contra lentiginis, lichenes, lepras, vitiligines, nigritias, & maculas in facie, reliquoque corpore, *Diosc.*

A. 2. Alcyonium vermiculatum, Offic. Alcyonium vermiculare Imperati, C. B. 368. Alcyonium vermiculare, *Imperat.* 639. *Hist. Oxon.* iii. 654. Alcyonium tertium *Dioscoridis*, *Cæsalpin.* 608. Alcyonium vermiculatum purpureum candidum & flavescent, *Tourn. Inst.* 576. A. *Vermiculate Bastard-Spunge.* Gal. *Ecume de Mer en forme de petits Vers.* G. *Gesprenckelt unechter Schwamm.* B. *Bastaert-Spons.* *Wormtjes niet ongelijk.* *Ufu.* Planta integra. *Vires.* Iis qui difficili urina vexantur, aut arenulas in vesica colligunt, idoneum est; item renibus affectis, aquæ inter cutem, leni, *Diosc.*

A. 3. Alcyonium stuppeosum, Offic. Alcyonium stuppeosum Imperati, *J. B.* iii. 817. *Raii Hist.* i. 82. Alcyonium stuppeosum, *Imp.* 640. *Tourn. Inst.* 576. Alcyonium stuppeosum dictum, *Chab.* 579. Alcyonium stuppeosum vel quartum *Dioscoridis* & Imperati, C. B. 368. *Hist. Oxon.* iii. 654. A. *Thready Bastard-Spunge.* Gal. *Merde de Cormarin.* G. *Fäsericht unechter Schwamm.* B. *Vezelagtig bastaert-Spons.* *Ufu.* Planta. *Vires.* Eiusdem cum præcedenti vires obtinet, verum haud parum imbecilliores, *Galen.*

A. 4. Alcyonium tuberosum, Offic. *J. B.* iii. 817. *Raii Hist.* i. 82. *Hist. Oxon.* iii. 654. Alcyonium tuberosum fici formâ, *Imp.* 641. *Tourn. Inst.* 576. Alcyonium formâ fructus alicujus fici, C. B. 368. A. *Tuberoze-Bastard-Spunge.* Gal. *Merde de Cormarin.* G. *Rohrtichter unechter Schwamm.* B. *Tuberoze bastaert-Spons.* *Ufu.* Integra Planta. *Vires.* Dealbandis dentibus aptum est: In alia smegmata, *Psilothraque*, assumitur cum sale mistum, *Diosc.*

VI. De Fungo.

Fungi nihil ferè habent commune cum plantis perfectioribus; nec enim color iis herbaceus, nec textura analoga, neque flos ullus, aut folium propriè dictum. Brevissimo temporis spatio plerique oriuntur, & brevis pariter ævi sunt, *Raii Synop.* pag. 8.

A. 1. Fungus, Offic. Fungus esculentus, 12 *Park.* 1317. Fungus pileolo lato & rotundo, C. B. 370. *Tourn. Inst.* 556. Fungus pileolo lato & rotundo livido, *Hist. Oxon.* iii. 636. Fungus campestris albus supernè, infernè rubens,

Bens, *J. B.* iii. 824. *Raii Hist.* i. 87. *Synop.* 11. *Buxb.* 119. *Cbab* 581. Fungus parum rubens infernè, pileo albo plano, quandoque umbilicato, *Sterb.* p. 28. *Tab. F.* Amanita campestris alba supernè, infernè rubens, *Dill. Cat.* 177. A. The Musbrome or Champignon. *Gal. Champignon*, ou Potiron. *G. Pilke* B. Paddestoele, Paddebrood. In pascuis sterilioribus in autumnno reperitur. *Usu.* Integra planta in culinis aceto condita; in Officinis autem raro aut nunquam usurpatur.

A. 2. Crepitus Lupi, *Offic.* Lupi Crepitus, sive Fungus ovatus, *Park.* 1323. Fungus rotundus orbicularis, *C. B.* 374. *Hist. Oxon.* iii. 641. Fungus orbicularis, seu Lupi Crepitus, *Ger.* 1385. *Emac.* 1582. Fungus pulverulentus dictus Crepitus Lupi, *J. B.* iii. 848. *Cbab.* 591. *Raii Hist.* i. 104. *Synop.* 16. Fungorum noxiorum 26. generis 1 Species, *Sterb.* 273. *Tab. 29. F.* Lycoperdon vulgare, *El. Bot.* 441. *Tourn. Inst.* 563. *Buxb.* 201. Bovista Officinarum, *Dill. Cat.* 196. A. Puffballs, *Bull-fists*, *Molli-puffs.* *Gal. Vesse de Loup.* *G. Weiberfist.* B. Wolfs-veest, *Bovist.* *Dult.* *Bult.* In pascuis ubique fere in Autumnno invenitur. *Usu.* Integræ plantæ. *Vires.* Siccat & astringit, unde vulneribus inspersus sanguinem sistit, ulcera inveterata deliecat, hæmorrhoidum fluxum cohibet: Oculis tamen inimicus censetur, *R. H.* p. 105. Pulvis est summum remedium contra Hæmorrhagiam, *Boerb.*

A. 3. Lycoperdon maximum, *Offic.* Lycoperdon Alpinum maximum, *El. Bot.* 441. Lycoperdon Alpinum maximum, cortice lacero, *Tourn. Inst.* 563. Fungus maximus rotundus, pulverulentus dictus, Germanis *Po-fist.* *Gal. Vesse de Loup.* B. *Bovist.* *J. B.* iii. 848. *Raii Hist.* i. 105. *Synop.* 16. *Hist. Oxon.* iii. 641. Fungi rotundi orbicularis secundum genus, *C. B.* 375. Fungorum noxiorum 26 generis 2 species, *Sterb.* 270. *Tab. 28. C.* Bovista maxima alba, *Dill. Cat.* 196. A. Great-dusty-Musbrome. *Gal. Grande Vesse de Loup.* *G. Grosser Staubveller Schwamm.* B. Aldergrootste witte Bovist. In pinguioribus pascuis, & ad fimeta reperitur. *Usu.* Planta integra. Caput humanum magnitudine interdum æquat. *Vires.* Ad compescendas sanguinis eruptiones etiam periculosissimas commendatur: in quem usum tonsores eos adservare multis Germaniæ in locis observavit *Clusius.*

A. 4. Boletus, *Offic.* Tubera Cervina, *C. B.* 376. *Park.* 1320. *Hist. Oxon.* iii. 638. Tubera perniciofa terrestria sive cervina, *Sterb.*

315. *Tab. 32. B.* Tuberum genus quibusdam Cervi Boletus, *J. B.* iii. 851. *Raii Hist.* i. 111. Cervi Boletus, *Cbab.* 591. A. Deersballs. *Champignon qui n'est pas bon à manger.* *G. Hirsch.* *Brunst.* / *Hirsch.* *Schwamm.* B. Herts-wannen, herts-spongie. E terra effodiuntur. *Usu.* Integra planta magnitudine Juglandis, inæqualis, externè cineraceo colore, internè ex albo purpurascens, gustu grato. *Vires.* Rari usus est, nec adhibetur, nisi quod nonnulli ad libidinis stimulum, lactisque incrementum eum commendunt. Extrinsecus commendatur ad uterinas ascensiones compescendas, & partus difficultatem, *Schrod.*

A. 5. Auricula Judæ, & Fungi Sambuci, *Offic.* Fungus membranaceus auriculam referens, sive Sambucinus, *C. B.* 372. *Raii Hist.* i. 106. *Synop.* 18. Fungus membranaceus auriculam referens, *Hist. Oxon.* iii. 642. Fungus Auriculæ Judæ, coloris ex cineraceo nigricantis, perniciosus, in Sambuci caudice nascens, *J. B.* iii. 840. Fungus Auriculæ Judæ, coloris ex cineraceo nigricantis, perniciosus, *Cbab.* 588. Fungus Sambucinus, sive Auricula Judæ, *Ger.* *Emac.* 1481. Fungus Sambuci, vel Auricula Judæ, *Sterb.* 256. *Tab. 27. H.* Fungus Sambucinus, *Park.* 1320. Agaricus Auriculæ formâ, *El. Bot.* 441. *Tourn. Inst.* 562. *Boerb. Ind. A.* 14. *Buxb.* 7. Agaricum Auriculæ formâ, *Mich.* *Nov. Gen.* 124. *Tab. 66. 1.* Peziza auriculam referens, *Dill. Cat.* 195. A. Jews-Ear. *Gal. Oreille de Judas.* *G. Judas Dehrlein.* / *Holder-schwamm.* B. Judas Ooren. Est imi trunci veteris excrecentia spongiosa, lævis, coriacea, & membranacea, auriculæ instar, subtus incana & cinerea, supra nigricans, saporis terrei, & aquei, odoris nullius. *Ufus* est integræ plantæ. *Vires.* In lacte decoctus, aut aceto maceratus, in Angina, aliisque oris aut gutturis tumoribus aut inflammationibus exhiberi solet ad gargarisandum, aut guttur eluendum. *R. Cat.* pag. 22. Inhibet motum sanguinis, ergo astringit.

A. 6. Agaricus, *Ger.* 1183. *Emac.* 1366. *Sterb.* 245. *Tab. 27. C.* Agaricus, sive Fungus Laricis, *C. B.* 375. *Elem. Bot.* 441. *Tourn. Inst.* 562. Agaricus ex Larice, *Park.* 249. Agaricum, *J. B.* i. 268. *Raii Hist.* i. 107. A. Agarick. *Gal. Agaric.* *G. Lerdien-schwämme.* / *Dannen-schwämme.* B. Lor-en-zwämme. Est trunci Laricis excrecentia fungosa, ex rotundo angulosa, inæqualis, pugni magnitudine, substantia internè candidissima, levissi-

vissima, friabili, paucis fibris intertexta, ex cortice calloso, cinereo subrufo, cui inclusa exempta. Vel Notæ optimi Agarici hoc disticho continentur:

*Res frangi præsto pretiosus Agaricus esto,
Candidus & splendens, bonus in libra leve
pendens.*

Optimus habetur hodie qui in sylvis Triden-
tinis & Noricis oritur. Non, ut reliqui
Fungi, nocte unâ prodit, sed annum inte-
grum ad sui perfectionem requirit. *Ufu* est
integra planta. *Vires.* Purgat pituitam, præ-
cipue crassam & lentam, & bilem utramque.
Corrigitur cum Zingib. Caryophyll. Sal.
Gemm. Crystal. Tart. &c. *Præp.* Agaric.
Troch. Pil. de Agarico. Vide plura apud
Bellonium de Arbor. Conif. & Campegium in
Gall. Pentapfarm.

A. 7. Fungus typhoides coccineus, *Offic.*
Fungus typhoides coccineus Melitenis,
Bocc. Plant. rar. 80. Raii Hist. ii. 1851.
Fungus Melitenis ejusd. *Mus. di Fisica 56.*
Tab. 4. Fungus typhoides coccineus tube-
rosus Melitenis, *Ejusd. 69.* Fungus typhoi-
des Lubernensis, *Filli Hort. Pisan. 64.* Cy-
nomorion purpureum Officinarum, *Mich. Nov.*
Gen. 17. Tab. 12. A. Scarlet Mushrome. Gal.
Champignon rouge éclatant. G. Scharlache Pilke.
B. Scharlaken-rood Paddestoel. In scopulo Me-
litæ Insulæ adjacentē invenitur. Astringit
maxime, unde ei præcipua laus in cohi-
bendo sanguinis profluvio; cujus in pulve-
rem soluti scrupulum aut amplius in vino
aut jusculo dilutū hauriunt, Bocc.

A. 8. Phalloides, *Offic.* Fungus phalloi-
des, *J. B. iii. 843. Cbab. 388. Raii Hist. i.*
103. Synop. 15. Fungus virilis penis effigie,
Ger. Emac. 1583. Fungus foetidus, penis
imaginem referens, *C. B. 374. Hist. Oxon.*
iii. 640. Phallus Hollandicus, *Park. 1322.* Phal-
lus Adriani Junii, *Sterb. 277. Tab. 30. A. Bole-*
tus phalloides, Tourn. Inst. 562. Buxb. 41.
Vires. Magnæ esse utilitatis in ferventi &
intolerabili artuum cruciatu refert *Adrian*
Jun. A Rusticis in Saxonia externè appli-
catur in artuum cruciatibus, *Buxb. 41.*

A. 9. Tubera, *Offic. C. B. 376. J. B. iii.*
849. Cbab. 591. Raii Hist. i. 110. Synop. 20.
Sterb. 308. Tab. 32. A. Hist. Oxon. iii. 638.
Tubera Matthioli, *El. Bot. 442. Tourn. Inst.*
565. Tubera terræ, *Ger. 1385. Emac. 1583.*
Tubera terræ edibilia, *Park. 1319. A. Truffles*
or Trubs. Gal. Truffles. G. Tartuffeln. B.
Tartuffels. E terra effodiuntur. *Ufu.* Integra
Planta magnitudine varia, tuberculis extanti-

bus inæqualis, externâ facie rugosâ, nigra, inter-
nâ substantia alba, gustu fatuo, odore nonnihil
gravi, *Vires.* Venerem stimulant, cocta &
pro Emplastro imposita Anginosis profunt.
Vascula seminalia in Tuberibus Terræ ob-
servavit D. Tancredus Robinson, M. D. vi-
ginti abhinc annis. Vid. *Transact. Phil.* In
jusculis & acetariis frequens eorum usus.

In Italia Tubera terræ quærendi & col-
ligendi modo ridiculo utuntur. Porcellum
scilicet in pascua, ubi eorum proventus est,
agunt, qui odore inventa rostro eruit; eum-
que insequitur quidam, qui eruta colligit.

VII. De Musco.

MUscus autem, quamvis res notissima sit,
ejusque species ab unoquoque primo statim
aspectu agnoscantur, non tamen ita facile est
eam definire, aut generalem aliquam descriptio-
nem cudere, quæ omnibus Muscis & solis con-
veniat. Solent autem Musci censerī aridiores il-
læ & exsuccæ, plerumque decolores, substantiæ,
quæ oriuntur vel in opacis, vel in muris, te-
ctis, arboribus, petris, aliisque locis sterilioribus,
immodice frigore aut calore perustis, aut etiam
ficcis, & squalidis, in quibus plantæ perfectæ
non provenire, nec durare possunt; aut saltem
plantis perfectioribus minus commoda & propitia
sunt, R. H. p. 112.

A. 1. Muscus, *Offic.* Muscus Usnea, *Cbab.*
559. Muscus arboreus: Usnea Officinarum,
C. B. 361. Raii Hist. i. 114. Synop. iii. 64.
Muscus arboreus villosus, *J. B. iii. 763.*
Synop. 22. Muscus arboreus vulgaris & Quer-
cinus, *Park. 1372.* Muscus Quernus, *Ger.*
1369. Emac. 1558. Conserva arborea cinerea
vulgaris longa, *Dill. Cat. 200.* Musco fun-
gus arboreus vulgaris comosus cinereus, *Hist.*
Oxon. iii. 635. Lichen arboreus villosus,
Buxb. 189. A. Hairy Tree-Moss. Gal. Mousse
d'arbre, ou Usnée commune. G. Eichen Moss.
B. Fyne Eiken-Mosch. Ex arboribus adultis villi
dependent incani, lignosi, tenuibus contexti
filis, gustu adstringente. In Anglia rarior est.
Ufu. Integra planta. *Vires.* Muscus omnis
astringit, *Schrod.*

A. 2. Muscus pulmonarius *Offic. C. B.*
361. Muscus arboreus pulmonarius *Raii Hist.*
i. 116. Synop. 22. Muscus pulmonarius five
Lichen arborum, *Park. 1313.* Lichen arbo-
rum, *Ger. 1377. Emac. 1566.* Lichen arboreus
five Pulmonaria arborea, *J. B. iii. 759. Mich.*
Nov. Gen. 86. Tourn. Inst. 549 Boerb. Ind. A. 17.
Buxb. 188. Lichen arboreus five Impetigo Mor-
bus, & Mentagra quædam, atque Pulmonaria

ria arborea fungosa, *Aldrov. Dendr.* 176. Pulmonaria, Lichen arboreus, *Chab.* 558. Lichenoides peltatum arboreum maximum platyphyllum, *Dill. Cat. Giff.* 208. *Raii Synop.* iii. 76. Musco-fungus arboreus platyphyllos ramosus è viridi fuscus, *Hist. Oxon.* iii. 634. A. Tree Lungwort, *Dak Lungs. Gal. Hepatique des bois, ou Herbes aux poudrons. G. Lungen-Kraut. B. Platte en breede Boom-mosch.* Est planta imperfecta, muscosa, conflata quasi ex foliis latis coriaceis, rugosis invicem incumbens, supernâ parte viridantibus, infernâ albicantibus, saporis terrestris & astringentis. Arboribus, præsertim Quercui, adnascitur. *Usu.* Integra planta. *Vires.* Siccatur & astringit, unde sanguinem profluentem compescit, vulnera recentia glutinat, alvum ac menses sistit. Utuntur eâ vulgò ad Pulmonum affectiones, &c. Vide plura apud *Faloppium de Musco, & Ephem. German.*

A. 3. Muscus pyxidatus, *Offic. Ger.* 1371. *Emac.* 1560. *Rand. Ind.* 59. *Park.* 1308. *J. B.* iii. 767. *Raii Hist.* i. 113. Muscus pyxoides, *C. B.* 361. *Prod.* 152. Musco-fungus pyxidatus vulgatiore minor, *Hist. Oxon.* iii. 632. Lichen pyxidatus major, *Tourn. Inst.* 549. *Mich. Nov. Gen.* 82. *Boerb. Ind.* A. 18. *Buxb.* 190. Lichenoides tubulosum pyxidatum cinereum, *Dill. Cat.* 204. *Raii Synop.* iii. 68. A. Cup-Moss. *Gal. Mouffe en forme de boîte. G. Ketch-Mos. B. Aard-Mosch met de gedaente van Busjes.* In aridioribus. *Usu.* Integra Herba. *Vires.* In Tussi convulsivo puerorum specifica æstimatur.

A. 4. Lichen cinereus, *Offic.* Lichen cinereus terrestris, *Raii Cat. Angl.* 185. *Hist.* i. 117. *Synop.* ii. 23. *Buxb.* 188. *Ind. Med.* lxxvii. *Pluk. Almag.* 216. *Vaill. Plant. Explicat. Tab.* xxi. *Fig.* 16. Lichen Pulmonarius maximus, a cinereo rufescens, inferne subrufus, receptaculis florum rubris, plano-orbiculatis, *Mich. Plant. Gen.* 84. Lichen Pulmonarius, saxatilis, rufescens, superne planus, inferne reticulatus, *Tourn. Inst.* 549. *Hist. Par.* 483. Lichen Pulmonarius saxatilis digitatus, *Vaill. Bot. Par.* 116. Lichen pulmonarius, saxatilis digitatus major cinereus, *Rup. For. Jen.* 297. Lichen maritimus, *Boerb. Ind.* A. 16. Lichenoides peltatum terrestre cinereum majus, foliis divisis, *Dillen. Cat. Giff.* 208. *Raii Synop.* iii. 76. *Mart. Edit.* ii. 77. Musco-fungus terrestris latifolius cinereus Hepaticæ facie *Hist. Oxon.* iii. 632. Muscus terrestris Hepaticæ facie vulgo A. Ground-Liverwort. *Gal. Hepatique terrestre cendrée. G.*

Erd-Leber-Kraut. B. Leverkruit. In pascuis sic cioribus non infrequens reperitur. *Usu.* Tota planta. *Vires.* Adversus morsum Canis rabidi egregium est medicamentum.

A. 5. Lichen arboreus pullus, *Offic.* Lichen crustæ modo arboribus adcrescens pullus, *Tourn. Inst.* 548. *Boerb. Ind.* A. 16. Lichenoides crusta foliosa scutellata, pullus, *Dillen. Cat. Giff.* 206. *Raii Synop.* iii. 72. Muscus crustæ aut Lichenis modo arboribus adnascens, *Ejusd. Synop.* i. 14. ii. 23. *Hist.* i. 16. Musco-fungus, lichenoides minor vulgaris pullus, *Hist. Oxon.* iii. 634. Tree-Liverwort. *Gal. Pulmonaire de Chêne. G. Baum-Leber-Kraut. B. Boom-lever-kruit.* Ad arbores. *Usu.* Tota planta. *Vires.* Hæc pro specie Pulmonariâ arboreâ usurpatur. Omnes hæc plantæ habent vim calefacientem, roborantem, & paulo adstringentem; hinc ubi roborantia requiruntur, hæc data in Hæmorrhagiis conveniunt; dicitur esse optimum remedium in Asthmate & tussi inveterata, *Boerb. Hist. Plant.*

VIII. De Lenticularia.

Nativitas in aqua, atque in ejus superficie sedes; habitus totus simplex foliaceus: Radiculæ tenues, capillares, pellucidæ, *Boerb. Ind.* A. 19.

A. Lens palustris, *Offic. Ger.* 680. *Emac.* 829. *Rand. Ind.* 51. *Raii Synop.* iii. 129. *J. B.* iii. 784. *Chab.* 566. *Raii Hist.* i. 117. Lens palustris vulgaris, *Hist. Oxon.* iii. 619. Lens palustris five aquatica vulgaris, *Park.* 1262. Lenticula palustris vulgaris, *C. B.* 362. *Boerb. Ind.* A. 19. *Dill. Cat.* 105. *Buxb.* 184. Lenticularia minor monorrhiza foliis subrotundis utrinque viridibus, *Mich. Nov. Gen.* 16. A. Ducks-Meat. *Gal. Petite Lentille des Marais, ou Lentille d'Eau. G. Wasser-Einsen. B. Waterlinsen.* In aquosis frequens. *Usu.* Integra planta. *Vires.* Vis ei refrigerans, unde inflammationibus, Podagræ, & Ignibus sacris convenit. Agglutinatur etiam in pueris Hernias intestinorum, *Matth.* De flore & semine hujus plantulæ, vide *Dill. Append.* p. 118.

SECTIO SECUNDA.

Herbæ semine minutissimo & nudis oculis vix conspicuo.

Herbæ semine minutissimo sunt vel eodem

- Caulibus ipsis aut pediculis privatis innascente insidenteve: Hujus generis sunt vel
 - Imperfectiores superficie perenni,
 - Caulē carentes, foliis in superficie terræ reptatricibus latè se diffundentes, pediculis semina sustinentibus è foliis enatis: *Lichen*
 - Cauliferæ,
 - Majores, semina in spicis clavatas referentibus producentes: *Lycopodium*.
 - Minores vasculis seminalibus.
 - Caules terminantibus: *Polytrichum aureum*,
 - E lateribus caulium egredientibus: *Muscus*.
 - Perfectiores, superficie annua
 - Monophyllæ,
 - Spicatae, folio integro simplici: *Opbioglossum*.
 - Paniculatae, folio è multis segmentis composito: *Lunaria*.
 - Polyphyllæ, foliis teretibus, caules ad nodos in orbem ambientibus multis, radiorum in modum; foliis & caulibus pyxidatim articulatis: *Equisetum*.
 - Foliis averfis adnascente; foliis integris & indivisis, oblongis,
 - Nullo ad basin folii sinu *Pbyllitis*.
 - Sinu in basi uniuscujusque ad pediculum fuscato: *Hemionites*.
 - Pinnatis aut laciniatis, simplici divisurâ,
 - Majores, folio
 - Breviore & latiore, radice purgatrice: *Polypodium*.
 - Longiore & angustiore: *Lonchitis*.
 - Minores, folio
 - Crassiore laciniato dentato: *Scolopendria*.
 - Tenuiore pinnato: *Trichomanes*.

Divisis

Surculosis aut semel duntaxat subdivisis

- Majores, pinnis brevibus dentatis: *Filix Mas*.
- Minores, pinnis
 - Densus dispositis angustioribus, pediculis brevibus aut nullis insidentibus, filici mari similis: *Dryopteris*.
 - Rarius dispositis, latioribus, & obtusioribus pediculis longiusculis
 - Tenuibus, nigris, foliis tenuioribus: *Capillus Veneris*.
 - Crassioribus & viridioribus: *Adiantum album*.
- Ramosis aut bis subdivisis
 - Majores; pinnulis non dentatis, feminibus
 - Aversæ foliorum parti adnascentibus: *Filix Fœmina*.
 - In furculis in summitatibus foliorum congestis, palustrium alumnae: *Osmunda Regalis*.
 - Minores; pinnulis crassioribus, longioribus, & angustioribus: *Adiantum Nigrum*.

I. De Lycopodio.

EST musci genus fertile, pediculis destitutum, capsulae in clavam dense congeruntur, Raii Synop. ii. 107.

A. Lycopodium, Offic. Buxb. 204. Muscus clavatus sive Lycopodium, Ger. 1374. Emac. 1562. Hist. Oxon. iii. 623. Park. 1307. Raii Hist. i. 120. Synop. 25. Muscus squamosus vulgaris repens, clavatus, T. Inst. 553. Muscus terrestris repens sive clavatus, C. B. 360. Muscus terrestris repens à Trago pictus, J. B. iii. 766. Muscus terrestris repens Tragi, Chab 559. Plicaria & Cingularia, Polonis. A. Clubmoss. Gal. Mouffe terrestre, ou Pied de loup. G. Gurtel-fraut / Teuffels-Klau / barlapp. B. Wolfs-klaauw. In ericetis & montosis, Julio & Augusto floret. Usu. Planta integra, Flos sive Pulvis clavarum citrinus. Vires. Refrigerat & ficit. Usus præcipui in calculo expellendo, in fluxu alvi. Extrinsecus in laxitate dentium, in consolidatione & siccatione vulnerum, Schrod. In extirpanda Plica, Ephem. Ger. Anno 2. p. 94. In Epilepsia puerorum flos multum valet, inque Cardialgia eorundem,

dem, & torminibus ventris flatulentis, R. Synop. In affectibus pulmonum laudatur. Buxb.

II. De Polytricho aureo.

Planta est caulifera minor vasculis feminalibus caules terminantibus, R. M. p. 62.

A. Adiantum aureum, & Polytrichum aureum, Offic. Adiantum aureum majus, Raii Hist. i. 123. Synop. 28. Cat. Angl. vii. 123. Polytrichum aureum majus, C. B. 356. Park. 1051. Polyt. Apuleii, & majus quibusdam, J. B. iii. 760. Polytrichum Apuleii majus, Chab. 558. Polytrichum vulgare & majus capsula quadrangulari, Dill. Cat. 221. Muscus saxatilis aut sylvestris Trago, El. Bot. 439. Muscus capillaceus major, pediculo & capitulo crassioribus, T. Inst. 550. Buxb. 219. Aureus capillaris medius, Herm. Hort. Lugd. Bat. 431. Muscus coronatus major pileolo villosa aureo, Hist. Oxon. iii. 630. Boerb. Ind. A. 21. Muscus capillaris seu Adiantum aureum, Ger. 1371. Muscus capillaris seu Adiantum aureum majus, Ger. Emac. 1559. A. Golden Maiden-Hair. Gal. Perce-mousse. G. Gùlden Wiederthron oder Venus-Haar / Frauen-Haar. B. Vrouwen-bair, Venus-bair. In paludosis. Ufu. Integra planta. Vires. Ob signaturam commendatur ad capillos generandos, Sebrod. In Pleuritide commendatur Decoctio.

III. De Musco trichoide.

Planta est caulifera minor ramosa, vasculis feminalibus à lateribus caulium egredientibus, R. M. p. 62.

A. Usnea Cranii Humani, Offic. Muscus ex cranio Humano, Ger. 1374. Emac. 1563. Park. 1313. Muscus ex cranio, Chab. 560. Muscus cranio humano innatus. Usnea Officinarum nostratum, Raii Synop. 36. A. Moss of a Dead Man's Skull. Gal. Usnée humaine. G. Moß aus eines Menschen Hirnschal. P. Moßch van Menschen Bekkeneel. In Hybernia frequens, unde ad nos delatus est. Ufu. Integra planta. Vires. Celebratur à plurimis Autoribus in Hæmorrhagia. Ingreditur autem compositionem famosi illius Unguenti Armarii dicti.

Usnea humana duplex est, Prior in Officinis nostris usitata ex Hybernia adfertur, & nihil aliud est quam Musci vulgaris terrestris species minor, Adiantum aurei capitulis, nec ab eo differt, qui saxi & arboribus adnascitur;

cui planè similem, nec figurâ, nec odore distinguendum; ossibus equinis & bovinis in campis jacentibus adnascens observavit D. Doody, Pharmacopœus Londinensis, rei herbariæ apprime gnarus:

Altera crustacea est, Lichenis petræi in modum craniis adnascens, in iisque se diffundens, quæ ab Autoribus præcedenti antefertur, & peculiari quadam virtute ad diversos morbos depellendos & curandos dotata esse creditur, Ephem. Germ. Ann. 2. Observ. 53. Raii Hist. i. 117.

IV. De Lichene.

Lichen herbula est ex meris foliis in terræ superficie radiculis demissis se diffundentibus constans: è foliis autem oriuntur pediculi capitula sustinentes, R. Synop. p. 20.

A. 1. Hepatica vulgaris Lichen, Offic. Lichen five Hepatica vulgaris, Raii Hist. i. 124. Synop. 40. Lichen petræus cauliculo pileolum sustinente, C. B. 362. Dill. Cat. 210. Buxb. 185. Boerb. Ind. A. 17. Lichen petræus pileatus, Park. 1315. A. Liverwort. Gal. Hepatique. G. Stein-leber-Kraut. B. Steen-lever-kruit. In humidis umbrosis ad fluviorum ripas. Ufu. Integra planta. Vires. Hepatica est insignis hæc plantula. Usus præcipuè in obstructionibus Hepatis & Vesicæ, quorum signaturas in foliis gerit: Hinc in Hæctica, in Ictero, in Scabie, & Lichenibus, in Gonorrhœa, in Febri. Extrinsecus sistit sanguinem in vulneribus, Sebrod.

A. 2. Hepatica stellata, Offic. Hepatica terrestris, Ger. 1375. Emac. 1565. item, Hepatica altera, Ger. ib. Hepatica stellata, Ger. Emac. ib. item, Hepatica petræa, Ger. 1576. Emac. ib. Lichen five Hepatica, Chab. 557. Lichen five Hepatica fontana, J. B. iii. 758. Lichen petræus latifolius five Hepatica fontana, C. B. 362. Lichen petræus stellatus, Ejusd. Raii Hist. i. 125. Synop. 40. Lichen five Hepatica vulgaris, Park. 1314. Lichen seu Hepatica minor vulgaris, Ejusd. Lichen acaulis five Hepatica vulgaris, Hist. Oxon. iii. 623. Lichen caulifer petræus stellatus, Ejusd. Lichen petalodes polymorphos, Dill. Cat. 210. A. Star-Liverwort. Gal. Hepatique étoilée. G. Stern-Stein-leber-kraut. B. Starre-steen-Leverkruid. In uliginosis & umbrosis locis. Ufu. Integra planta. Vires. Cum priore convenit. Vulgus ea plus utitur, quam medici, Koning.

V. De Ophiogloss.

PLanta est singularis & sui generis, unifolia, spica linguam serpentinam imitante è medio folio egressa, R. Synop. p. 21.

A. Ophioglossum, Offic. *J. B.* iii. 708. *Ger.* 327. *Emac.* 404. *Raii Hist.* i. 126. *Synop.* 44. *Dill. Cat.* 67. *Buxb.* 239. Ophioglossum vulgatum, C. B. 354. *Hist. Oxon.* iii. 595. *Tourn. Inst.* 548. *Boerb. Ind. A.* 27. Ophioglossum sive Lingua serpentina, *Park.* 506. A. Adders-tongue. *Gal. Herbe sans Couture, Langue de Serpent, petite Serpentaire.* G. Matter-Zunglein. B. Adderstong, Speer-kruid, Nater-tong. In pratis & pascuis humidis Aprili vel Maio. *Ufu.* Integra planta. Vulnerarium est insigne, tum intus sumptum, tum extrinsecus applicatum, R. H. ib. Imprimis commendatur herniosis, *Buxb.*

VI. De Lunaria.

NOte bujus sunt folium singulare pinnatum, adnatum cauliculo racemulis flosculorum & seminum onusto, R. Synop. p. 22.

A. Lunaria, Offic. Minor, *Ger.* 328. *Emac.* 405. *Park.* 507. *Raii Hist.* i. 127. *Chab.* 544. *Raii Synop.* 44. Lunaria racemosa minor vel vulgaris, C. B. 354. *Hist. Oxon.* iii. 594. Lunaria Botrytis, *J. B.* Osmunda foliis lunulatis, *El. Bot.* 436. *Tourn. Inst.* 547. *Dill. Cat.* 64. *Boerb. Ind. A.* 127. *Buxb.* 248. A. Moon-wort. *Gal. Lunaire, ou Taure.* G. Mond-Kauten / Mond-Kraut. B. Maan-kruit. In montosis non raro. *Ufu.* Integra planta. *Vires.* Cum Ophioglossis viribus convenit. Ex Lunaria Walli unguentum conficiunt, quod regioni renum illitum habetur inter certissima Dysenteriae remedia, *D. Needham.* Menses etiam sistit, *D. Eales.* Albos fluores supprimit, *Bobart.*

VII. De Equiseto.

Equisetum folia habet setis similia rotatim circa caules ad genicula nascentia: cum caulibus folia pyxidatim articulantur, R. Synop. p. 20.

A. 1. Cauda Equina, & Equisetum majus, Offic. Equisetum majus, *Ger.* 955. *Emac.* 1113. *Raii Hist.* i. 128. *Synop.* 42. Equisetum majus palustre, *Park.* 1200. Equisetum majus aquaticum, *J. B.* iii. 729. *Chab.* 551. *Hist. Oxon.* iii. 621. Equisetum palustre longiori-

bus setis, C. B. 15. *Tourn. Inst.* 533. *Boerb. Ind. A.* 2. 106. *Dill. Cat.* 50. A. Great Marsh Horse-tail. *Gal. Prêle, ou grande Queue de Cheval.* G. Schaaffthau / Ross-Schwanz. B. Grootte Paardestaert. In palustribus & aquosis provenit. In usu sunt caules cum foliis suis. *Vires.* Vulnerarium est, inspissat, astringit. *Ufus* præcipue in Hæmorrhagiis sistendis, in exulceratione & vulneratione Renum & Vesicæ, &c. *Schrod.*

A. 2. Cauda Equina minor & Equisetum minus, Offic. Equisetum segetale, *Ger.* 956. *Emac.* 1114. Equisetum arvense longioribus setis, C. B. 16. *Park.* 1202. *Raii Hist.* i. 128. *Synop.* 42. *Hist. Oxon.* iii. 621. *Tourn. Inst.* 533. *Dill. Cat.* 38. *Boerb. Ind. A.* 2. 107. Equisetum minus terrestre, *J. B.* iii. 730. *Elem. Bot.* 424. Equisetum minus terrestre sive arvense, *Chab.* 551. A. Corn Horse-tail. *Gal. petite Queue de Cheval.* G. Ross-Schwanz / Pferde-schwanz / Schaaffthau. B. Kleine Paardestaert. Inter segetes solo humidior. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Polygonum femina, Offic. Equiseti facie Polygonum femina, *J. B.* iii. 732. *Chab.* 552. Cauda Equina femina, *Ger.* 957. *Emac.* 1114. Equisetum palustre brevioribus foliis polypermon, C. B. 15. *Hist. Oxon.* iii. 621. *Raii Hist.* i. 129. *Synop.* 42. *Boerb. Ind. A.* 2. 107. Equisetum alterum brevioribus setis, *Park.* 1201. Pinastella Ruppio, *Buxb.* 261. Pinastella surrector, *Rupp. Flor. Jen.* 275. A. Female Horse-tail. *Gal. Queue de Cheval femelle.* G. Pferde Schwanz Weiblein. B. Duifentknoop Wyffe. In stagnis & lacubus, & ad fluviorum ripas. *Ufu.* Herba. *Vires.* Vulneraria est planta.

Herbæ semine minutissimo, caule carentes, Epiphyllisperma.

I. De Phyllitide.

FOLIIS est integris & indivisis, R. Synop. pag. 22.

A. Lingua Cervina, & Phyllitis, Offic. Phyllitis, *Ger.* 976. *Emac.* 1138. *Raii Hist.* i. 134. *Synop.* 44. Phyllitis Lingua Cervina, *Chab.* 557. Phyllitis sive Lingua cervina vulgi, *J. B.* iii. 756. Phyllitis sive Lingua cervina vulgaris, *Park.* 1046. Lingua cervina Officinarum, C. B. 353. *Elem. Bot.* 434. *Tourn. Inst.*

Inst. 544. *Boerb. Ind. A.* 23. *Lingua cervina vulgaris*, *Hist. Oxon.* iii. 560. *A. Harts-tongue*. *Gal. Langue de Cerf. G. Hirsch-Zunge.* *B. Herts-tong.* Folio lato, glabro, nullo ad basin appendice, saporis subastringentis. In umbrosis saxosis. In *Ufu* sunt Folia. *Vires.* Usus præcipue in Liene tumido, fluxu alvi, exspuitione sanguinis. Extrinsecus mundificat vulnera ac ulcera, *Schrod.* Pulvis herbæ exsiccatæ in palpitatione cordis, in suffocatione uterina, in motibus convulsivis, mira præstat, *R. Cat. Angl.* p. 232. Si cum vino coquatur præstare contra venena & morsum rabidi canis, ut & viscerum obstructions, *Diosc.* Datur etiam in laxis Rachiticis, corporibusque Scorbuticis, *Boerb.*

II. De Hemionitide.

Foliis integris est & indivisis, sinu in basi uniuscujusque ad pediculum falcato, cum appendice utrinque producto, *R. Meth.* p. 63.

Hemionitis, *Offic. J. B.* iii. 758. *Ger.* 977. *Hemionitis vulgaris*, *C. B.* 353. *Raii Hist.* i. 135. *Hist. Oxon.* iii. 560. *Tourn. Inst.* 546. *Elem. Bot.* 436. *Boerb. Ind. A.* 24. *Hemionitis major*, *Ger. Emac.* 1138. *Park.* 1047. *Hemionium* sive *Hemionitis*, quibusdam *Splenium*, *Cbab.* 557. *A. Mules Fern. Gal. Hemionite. G. Maul- & sel- Garren- Kraut. B. Gemeene Hemionitis.* In Italia provenire dicitur. *Ufu.* Herba. *Vires.* Ex Aceto pota Lienem absumit, *Diosc.* Herba est Splenetica, & iisdem pollet viribus, quibus & *Lingua cervina*, *Bobart.* Est planta adstringens, vulneraria, pectoralis, conducit in morbis Spleneticeis, & in sputo sanguineo, *Boerb.*

III. De Asplenio sive Ceterach.

Parvitate suâ & foliorum laciniis, quæ breves sunt & obtusæ, non conjugatim, sed alternatim dispositæ, à congeneribus differt, *R. Synop.* p. 23.

A. Asplenium Ceterach, *Scolopendria*, *Offic. Asplenium*, *Scolopendrium*, *Ceterach*, *Cbab.* 556. *Asplenium* sive *Ceterach*, *J. B.* iii. 749. *Ger.* 978. *Emac.* 1140. *Raii Hist.* i. 139. *Synop.* 45. *Park.* 1046. *Hist. Oxon.* i. 561. *Elem. Bot.* 434. *Tourn. Inst.* 544. *Ceterach Officinarum*, *C. B.* 354. *A. Spleenwort* or *Milkwast.* *Gal. Ceterach*, ou *vraye Scolopendre.* *G. Recht* oder *klein Milkkraut.* *B. Milkkruid*, *Steenwaren.* In Saxorum crepidinibus & antiquis muris. In *Ufu* sunt Folia Septembri collecta. *Vires.* Saporis acer-

bi, absterg. spleneticum est. Usus præcipue in duritie Lienis, Ictero, Febri quartana: Urinam movet, calculum comminuit, Menses ciet, *Schrod. Præp. Syr. de Scolopendrio.*

IV. De Polypodio.

Foliis laciniatis aut pinnatis à reliquis differt, *R. Synop.* p. 22.

A. Polypodium Quercinum, *Offic. Polypodium*, *J. B.* iii. 746. *Ger.* 972. *Emac.* 1132. *Raii Hist.* i. 137. *Synop.* 45. *Dill Cat.* 55. *Polypodium vulgare*, *C. B.* 357. *Park.* 1039. *Hist. Oxon.* iii. 562. *Elem. Bot.* 431. *Tourn. Inst.* 546. *Boerb. Ind. A.* 24. *Buxb.* 266. *Polypodium*, quibusdam filicula, *Cbab.* 558. *Filix Polypodium dicta*, *Herman. Cat.* 258. *A. Polypody of the Dak. Gal. Polypode de Chêne.* *G. Engelsuß.* *B. Eyken-varen.* In muris & ædium tectis, inque aggeribus terrenis umbrosis ad radices aut truncos arborum. Quod Quercui innascitur reliquis in medicina præfertur. *Ufu.* Radix oblonga est, foris rufescens, intus herbacea, ex viridi pallescens, multis nodis & tophis quasi acetabulis geniculata, saporis subacris, dulcis, quodammodo astringentis, nauseosi. *Vires.* Educit bilem adustam & pituitam lentam. Hinc utilissimum in obstructionibus Mesenterii, Hepatis, ac Lienis, & inde natis passionibus Hypochondriorum, Scorbuticis. Rarò autem sola datur, sed aliis purgantibus ferè admiscetur, & quia segniter purgat, plerumque in decoctis vel infusionibus, rarò in aliis formulis adhibetur, *Schrod.*

V. De Lonchitide.

Angustia & longitudine foliorum, ut & loco natali à Polypodio differt, *R. Synop.* p. 45.

A. Lonchitis, *Offic. Aspera*, *Ger.* 978. *Emac.* 1140. *Raii Hist.* i. 138. *Synop.* 45. *Aspera minor*, *Park.* 1042. *Minor*, *C. B.* 359. *Lonchites altera foliis Polypodii*, *J. B.* iii. 744. *Lonchitis altera foliis Polypodii*, *Asplenium sylvestre* nonnullis, *Cbab.* 556. *Lonchitis vulgatio* folio vario, *Hist. Oxon.* iii. 569. *Filix* sive *Lonchitis altera foliis Polypodii*, *Fluk. Almag.* 152. *Polypodium angustifolium folio vario*, *Elem. Bot.* 431. *Tourn. Inst.* 540. *Boerb. Ind. A.* 25. *Buxb.* 257. *A. Rough Spleenwort.* *Gal. Lonkite.* *G. Engelsuß.* *Baumfaren.* *B. Boom-varen.* In humidioribus

bus, nemorosis, asperis, & ericetis. *Ufu.* Folia. *Vires.* Herba est vulneribus glutinandis, in eisque inflammationem excitari non patitur. Pota ex aceto Lienem absumit, *Diosc.* Radix est aperiens & diuretica, hinc urinam movet, *Boerb.*

Lonchitis *Dioscoridi* duplex est, altera foliis Porri, quam solum *Plinius* novit, cujus semen triangulum, & lanceæ cuspidi simile, unde etiam planta ipsa sibi cognomentum arrogavit, nec unquam reperisse, nec ab aliis inventum vidisse scribit *Matthioli*.

VI. De Trichomane.

PArvitate suâ & foliis *Viciæ* aut *Securidacæ* æmulis à reliquis distinguitur, *R. Synop.* p. 23.

A. Trichomanes, *Offic.* Capillus Veneris, *Pharmacopolis.* Trichomanes, *Park.* 1051. *Raii Hist.* i. 140. *Synop.* 46. Trichomanes Mas, *Ger.* 985. *Emac.* 1146. Trichomanes sive Polytrichum, *J. B.* iii. 754. *Dill. Cat.* 105. Trichomanes sive Polytrichum *Officinarum*, *C. B.* 356. *Hist. Oxon.* iii. 591. *Elem. Bot.* 431. *Tourn. Inst.* 539. *Boerb. Ind. A.* 25. *Buxb.* 321. Polytrichum, *Cod. Med.* xciii. Trichomanes, Polytrichum, Callitrichum, *Chab.* 556. A. *Englisch Black Maiden-bair.* *Gal. Polytric. G. Stein-bruch.* B. *Steenbreeke, Wederdood.* In petris & aggeribus umbrosis, & muris antiquis. *Ufu.* Folia seu Herba integra, Septembri collecta: Saporis est subastringentis. N. B. *Officinis nostris Adiantbi veri seu capilli Veneris* succedaneum est, & in frequenti usu. *Vires.* Præcipuæ hujus plantæ, de quibus inter Medicos ferè convenit, sunt vitiis Pulmonis & Thoracis auxiliari, calculo renum & urinæ stillicidio subvenire, *R. H.* p. 140. *Adiantho*, *Capillo Veneris* & *Rutæ murariæ* facultatibus omnibus respondet, *Schrod.* Vim nullam aperitivam in his plantis capillaribus invenio. Quando præmissa sunt aperientia, possunt usurpari; si & humores sunt tenues, absorbent illos.

VII. De Filice Mare.

Foliis est furculosis aut semel duntaxat subdivisis, hoc est, in quibus mediæ costæ seu sca-po furculi utrinque pinnati hinc inde adnascuntur; majoribus pinnulis, brevibus, dentatis, *R. Method.* p. 63.

A. Filix mas, *Offic. Ger.* 969. Filix, *Chab.* 553. Filix mas vulgaris, *Park.* 1036. *Raii*

Hist. i. 143. *Synop.* 47. *Buxb.* 112. Filix mas non ramosa, pinnulis latis, densis, minutim dentatis, *Ger. Emac.* 1129. Filix non ramosa dentata, *C. B.* 358. *Hist. Oxon.* iii. 578. *Tourn. Inst.* 536. *Elem. Bot.* 428. *Dill. Cat.* 103. *Boerb. Ind. A.* 26. Filix vulgò mas dicta, sive non ramosa, *J. B.* iii. 737. A. *Common Male Fern.* *Gal. Fougère mâle.* G. *Waldsarn / Farnkraut.* B. *Groote gemeene Varen.* In aggeribus sepium umbrosis. *Ufu.* Radix crassa, foris nigricans, intus pallida, fibrosa, multis appendicibus involuta & implexa, saporis amarulenti subastringentis. *Vires.* Planta hæc cum Filice Femina viribus convenit: Peculiariter tamen Rachitidi morbo confert, *R. H.* p. ib. Expellit Vermes & Calculos.

Laborantes lienis incremento recreat. Radix & potu & illitu cum axungia vulneribus sagitta arundinacea factis est auxilio, *Diosc.*

VIII. De Dryopteride.

Pinnis densius dispositis, angustioribus, pediculis brevibus aut nullis insidentibus, filici mari similis, *R. Meth.* p. 64.

A. Dryopteris, *Offic.* Dryopteris adversariorum, *Ger. Emac.* 1135. Dryopteris sive Filix Querna repens, *Park.* 1041. Filix Querna, *C. B.* 358. Filix minor non ramosa, *J. B.* iii. 740. *Chab.* 555. *Tourn. Inst.* 537. *Elem. Bot.* 429. *Raii Hist.* i. 46. *Synop.* 48. Filix palustris sive aquatica, *Raii Cat. Cant. App. Alt.* 7. *Cat. Angl.* 108. Filix non ramosa minor sylvatica repens, *Hist. Oxon.* iii. 580. Polypodium tenerum minus, *Boerb. Ind. A.* 25. A. *Oak-Fern.* *Gal. Petite Fougere aquatique.* G. *Eich-Farren-Kraut.* B. *Kleine Water-Varen.* In locis palustribus & putridis. *Ufu.* Integra planta. *Vires.* Psilothrum est cum radicibus trita: Illinitur enim primum, postquam corpus exudavit, mox sudor abluatur, & recens imponitur, *Diosc.* Facultatem habet septicam.

Hujus usum *Rondeletius* perniciosum esse compertum affirmat, cum ab ignaris quibusdam Delphinatus Pharmacopœis vice Polypodii medicamentis immitteretur. In Pharmacopolarum quorundam officinis aliquando inveni sub titulo *Adiantbi albi.*

IX. De Adiantho Albo.

Pinnulis latioribus, obtusioribus, crassioribus, & viridioribus Rutæ accedentibus, pediculis longiusculis a reliquis distinguitur.

A.

A. *Adiantum album*, *Ruta muraria*, *Salvia vitæ*, *Offic. Adiantum album*, *Raii Hist.* i. 146. *Synop.* 48. *Adiantum album murarium*, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 10. *Ruta muraria*, *C. B.* 356. *Tourn. Inst.* 541. *Elem. Bot.* 433. *J. B.* iii. 753. *Chab.* 555. *Boerb. Ind. A.* 26. *Ruta muraria* sive *Salvia vitæ*, *Park.* 1050. *Ger.* 983. *Emac.* 1144. *Filicula petræa Rutæ facie*, *Hist. Oxon.* iii. 585. *Muraria semper virens vulgaris*, *Dill. Cat.* 73. A. *True White Maiden-Hair*. *Gal. Rue de Mur.* G. *Maur-Haute*. B. *Steen-Ruite*. Crescit in muris & pontibus, inque petrarum fissuris. *Ufus* est *Herba integra*. *Vires*. *Adiantho* cæterisque capillaribus temperamento & facultatibus non multum absimilis est, *R. Cat. Angl.* p. 7. *Hæc* fumenda est, ubi *Medici Adiantum album* præscribunt.

X. De Capillo Veneris vero.

Pinnulis tenuibus nigris, foliis etiam tenuioribus à priore differt, *R. Method.* p. 64.

A. 1. *Adiantum vulgare*, *Capillus Veneris*, *Offic. Adiantum*, *Cod. Med.* 1111. *Adiantum* sive *Capillus Veneris*, *J. B.* iii. 751. *Raii Hist.* i. 147. *Adiantum*, *Capillus Veneris*, *Chab.* 555. *Adiantum verum*, sive *Capillus Veneris verus*, *Park.* 1049. *Adiantum foliis Coriandri*, *C. B.* 355. *Tourn. Inst.* 543. *Elem. Bot.* 433. *Hist. Oxon.* iii. 587. *Capillus Veneris verus*, *Ger.* 982. *Emac.* 1143. A. *True Maiden-Hair*. *Gal. Cheveux de Venus*, *Capilli Veneris*. G. *Frauen-Haar* / *Frauen-oder Venus-Haar*. B. *Venus-Hair*, *Vrouwen-Hair*. Ex Gallia & Italia advehitur. *Ufus* est *Foliorum* seu *Herbæ integræ*: Saporem & odorem habet præcedentis. *Vires*. Exsiccat, attenuat, aperit, extergit, *Pulmonum* renumque vitiis medetur, *Hepatis* & *Lienis* obstructions referat, *Urinam* & *Menses* ciet. Pro *Adiantho albo* in *Officinis Pharmacopolarum* venditur. *Hæc* fumenda est cum *medici Capillum Veneris* præscribunt, non *Trichom*.

A. 2. *Adiantum Canadense* vel *Capillus Veneris Canadensis*, *Cod. Med.* 1111. *Adiantum Americanum*, *Corn.* 7. *Raii Hist.* i. 148. *Fill. Hort. Pis.* 3. *Tourn. Inst.* 543. *Elem. Bot.* 433. *Boerb. Ind. A.* 26. *Adiantum fruticosum Americanum*, *Park. Theat.* 1049. *Adiantum fruticosum Brasilianum*, *C. B. Prod.* 150. *Pin.* 355. *Chomel.* 83. *Adiantum fruticosum Americanum* summis ramulis reflexis, & in orbem expansis, *Pluk. Phytog.* 124. *Almag.* 10. *Hist. Oxon.* iii. 588. A. *Canada* or *American Mai-*

den-Hair. *Gal. Capillaire de Canada*. G. *Frauen-Haar aus Canada*. B. *Vrouwen-Hair van Canada*. *Ufu*. *Herba*. *Vires*. Cum priore convenit viribus, cui succedaneum esse scribit *Chomel.* 83 In *Officinis nostris* raro invenitur.

XI. De Filice Femina.

Notæ bujus folia ramosa seu bis subdivisa, magnitudo insignis, radix repens, *R. Synop.* p. 25.

A. 1. *Filix femina*, *Offic. Ger.* 969. *Emac.* 1128. *Raii Hist.* i. 149. *Synop.* 49. *Buxb.* 113. *Filix femina vulgaris*, *Park.* 1037. *Filix ramosa major pinnulis obtusis*, non dentatis, *C. B.* 357. *Tourn. Inst.* 536. *Elem. Bot.* 428. *Filix major* & prior *Trago*, seu *ramosa repens*, *J. B.* iii. 735. *Filix ramosa repens vulgatissima*, *Hist. Oxon.* iii. 583. *Thilypteris*, *Dill. Cat.* 174. A. *Female Fern*, or *Common Brakes*. *Gal. Fougere Femelle*. G. *Groß Farn-Kraut*. B. *Varen Wyffe*. In pascuis sterilioribus. In *Ufu* est *Radix*, longa, foris nigricans, intus albida, sapore amaricante & astringente. *Vires*. *Splenetica* est, subastringit, aperit. *Ufus* præcipue in obstructionibus viscerum, & imprimis *Lienis* & *Uteri*. *Extrinsècus* commendatur ad ambusta, *Schrod.* *Aqua distillata* ex hac planta est *specificum remedium contra lumbricos*, *Boerb.*

A. 2. *Filix florida*, *Osmunda regalis*, *Offic.* *Filix florida* sive *Osmunda regalis*, *Ger. Emac.* 1131. *Raii Hist.* i. 151. *Filix ramosa non dentata, florida*, *C. B.* 357. *Filix floribus insignis*, *J. B.* iii. 736. *Filix botrytis* sive *florida major pinnulis non dentatis ex adverso nascentibus*, *Hist. Oxon.* iii. 593. *Filix ramosa floribus insignis*, *Chab.* 554. *Osmunda regalis*, *Ger.* 971. *Osmunda regalis* sive *Filix florida*, *Park.* 1038. *Elem. Bot.* 436. *Vulgaris* & *palustris*, *T. Inst.* 547. *Buxb.* 248. A. *Osmund Royal*. *Gal. Osmonde, ou Fougere aquatique*. G. *Wasser-Farn*. B. *Water-Varen*. In palustribus putridis & Sylvis humidis. In *Ufu* est *Radix* crassa multas ex uno capite perplexas & inter se convolutas emittens radículas, foris nigricantes, intus albicantes, saporis subacris, & subamari, odoris non ingrati. *Vires*. Ad *Hernias* & *Ulceras exploratissimi commodi* est. *Rachitidi morbo remedium præstantissimum* & quasi proprium aut *specificum* censetur.

XII. De *Adiantho Nigro*.

Folia firmiora & densiora, glabra & splendentia, R. H. p. 152.

A. 1. *Adiantum nigrum*, Offic. *Adiantum nigrum* Officinarum, J. B. iii. 742. Raii Hist. i. 152. Synop. 50. *Adiantum nigrum* vulgare, Park. 1049. *Adiantum foliis longioribus pulverulentis, pediculo nigro*, C. B. 355. Hist. Oxon. iii. 588. Boerb. Ind. A. 26. *Onopteris mas*, Ger. 975. Emac. 1137. Filicula quæ *Adiantum nigrum* Officinarum, El. Bot. 432. Filicula quæ *Adiantum nigrum* Officinarum, pinnulis obtusioribus & acutioribus, T. Inst. 542. Buxb. 113. A. *Common Black Maiden-bair*. Gal. *Capillaire noir*. G. *Schwarze Frauen-Haar*. B. *Zwart Vrouwen-bair*. In aggeribus umbrosis ad radices arborum. Ufu. Folia seu herba integra. Viribus cum *Adiantho albo* & *Capillo Veneris* convenit. Hæc sumenda est, cum Medici *Adiantum nigrum* præscribunt.

A. 2. *Adiantum album*, Cod. Med. 1111. *Adiantum album folio Filicis*, J. B. iii. 741. Chab. 555. Raii Hist. i. 152. Fill. Hort. Pis. 4. Filicula fontana major sive *Adiantum album folio Filicis*, C. B. Pin. 358. Chomel. 83. Tourn. Inst. 542. Elem. Bot. 432. Boerb. Ind. A. 26. Rupp. Flor. Jen. 278. Buxb. 113. *Dryopteris alba*, Ger. Emac. 1135. Park. Theat. 1041. A. *White Dak-Fern*. Gal. *Capillaire blanc*. G. *Weisse Frauen-Haar*. B. *Watervaren*. In rupibus & montosis. Ufu. Herba. Vires. Cum reliquis *Adianthis* convenit virtutibus, quibus pro succedaneo est.

XIII. De *Agno Scythico*.

Agnus Scythicus, Offic. *Agnus Scythicus* Borometz, J. B. i. 406. Chab. Append. 598. *Agnus Tartaricus*, Act. Philos. Lond. N. 247. p. 461. *Agnus Scythicus vegetabilis* Boramitz dictus ex Museo Breyniano, Ejusd. N. 390. Frutex Tartaricus, C. B. 512. *Planta-Animal* seu Borometz, *Agnus Scythicus*, Park. Theat. 1618. A. *The Scythian or Tartarian Lamb*. Gal. *Ce Zoophyte est une espece de Melon appellé Agnus Scythicus & Borametz; ce Melon est fait comme un Agneau*. G. *Scythisch- oder Tartarisch Lam*. B. *Een Plant een Lam verbelende, en dierhalven een Schytsche*

of Tartarise Lam genaamt. Ex China & Tartaria allata est. Ufu. Lanugo Poco Sempie Offic. A. *Golden Moss*. Gal. *Peau velue ou couverte d'une laine frisée & douce au toucher, comme celle d'un Agneau nouveau né dans l'Agnus Scythicus mûr*. G. *Gulden-Moss*. B. *Gulden-Mos*. Mus. Reg. Soc. p. 386. Colore est lutescente obscuro, unam circiter quartam uncix longa, serici instar splendens. Vires. Adversus Hæmoptysin usurpatur. Dos. Sex grana. Tres autem doses curationem perficere traduntur. D. *Brown* apud Chinenles in frequenti usu esse refert ad sanguinem è vulneribus recentibus fluentem sistendum, quemadmodum apud nos *Araneorum telæ*.

Non opus est ut hic repetam mirabilem & fabulosam historiam hujus plantæ, quæ à Dureto, Scaligero, aliisque eorum sequacibus traditur. Sufficiat dixisse, quod in arculariorum Chinenfium ad Regiam Societatem Londin. missa inerat, quod plus pedem longa erat, carpum humanum crassa, protuberantiis variis inæqualis, & propè extremum pediculos quosdam emittens 3 aut 4 uncias longos filicino cauli exactè similes, lanugine prædicta obtektos. Similitudo, quam obtinet cum Filicibus quibusdam arboreis Jamaiscensis fecit, ut hic tantisper eam collocem, donec pleniorẽ ejus cognitionem & historiam consequar; qui plura desiderat, adeat Dissertatiunculam de Agno vegetabili Scythico, &c. Transf. Philos. Lond. No 390. p. 353.

S E C T I O T E R T I A.

De *Herbis flore imperfecto seu stamineo*.

Florem imperfectum voco, quicumque foliis illis tenellis, fugacibus, coloratis caret, quæ nos petala dicimus, adeoque solo calyce & staminibus componitur. Sub staminibus etiam stylum comprehendimus, quo paucissimi flores carent, R. H. p. 154.

Herbæ flore imperfecto seu stamineo sunt vel

Sexu distinctæ vulgò dictæ, hoc est, in quibus ab ejusdem plantæ semine editis, aliæ flores absque semine producunt, aliæ semine fœcundæ sunt; suntque vel

Scandens, fructibus squamosis, in racemos congestis amaris: *Lupulus*.

Erectæ; feminibus

Solitariis, h. e. ad singulos flosculos singulis foliis

Ex adverso binis

Integris spinulis urentibus minax: *Urtica*.

Digitatis, è cujus corticibus linteamina fiunt: *Cannabis*.

Alternatim nascentibus, feminibus nunc muricatis, nunc lævibus: *Spinachia*.

Binis cohærentibus testiculorum fere in modum: *Mercurialis*.

Sexu carentes, in quibus ab eodem specie semine editis nulla ejusmodi diversitas observatur; suntque vel semine

Flori conjuncto seu contiguo

Rotundo aut paululum compresso aliùsve cujuscunque figuræ præter triquetrum: hæ vel sunt flore florisque calyce

Sedi seu basi feminis fructùsve cohærente, semine vel

Nudo, nullo scilicet præter calycem vasculo clauso,

Quinquifido: *Cenopodium*.

Trifido: *Blitum*.

Flosculo à Perianthio distincto incluso, herba in parietinis & ruderibus nascente: *Parietaria*.

Vasculo à flore distincto protecto, eoque vel

Bivalvi, è duobus laminis seu valvulis conniventibus tantum, non cohærentibus composito: *Atriplex*.

Subrotundo, membranaceo, undique clauso, quod per maturitatem horizontaliter rumpitur, feminibus in singulis vasculis singulis; comâ speciosâ & immarcescibilis: *Amaranthus*.

Summo semini aut fructui innascente, vel

a b

(Vasculo incluso

Verrucoso, osseo, in spicis prælongis, angustis, folio lato, glabro, radice esculenta: *Beta*.

Molliore & Membranaceo, nullis verruculis scabro

In sex loculamenta diviso, foliis rotundis crassis, duris Hederæ: *Asarum*.

Simplici, nec diviso in cellulas, striato, flosculis & feminibus

In summis caulibus & ramulis foliis subrotundis eleganter crenatis: *Alcymilla*.

Ad latera caulium è foliorum alis exeuntibus feminibus

Cochleatis: *Kali*.

Oblongis: *Campbora*.

Ovato-acuminatis: foliis vel

Integris: *Herniaria*.

Dissectis: *Percepier*.

Nudo, foliis angustis: *Knawell*.

Triquetro, vel

Lucido seu splendente; lateribus atque etiam angulis

Æqualibus, florum calycibus

Hexaphyllis; foliis mollibus: *Lapathum*.

Pentaphyllis; in spicas dispositis

E foliorum alis egressas: *Fegopyrum*.

In summis caulibus radice intorta: *Bistorta*.

Quadriphyllis, in aquosis nascentibus; *Potamogeton*.

Inæqualibus, foliis Persicæ, flosculis tetraphyllis in spicas congestis: *Persicaria*.

Non splendente

Minor floribus pentaphyllis in foliorum sinibus, cauliculis, crebris geniculis interceptis, foliis parvis angustis: *Polygonum*.

In eadem planta à flore aliquantulum remoto fructu echinato aut aspero

- { Monospermò, foliis laciniatis: *Ambrosia*.
 { Bina intus semina claudente foliis subrotundis: *Xanthium*.
 { Tricocco, foliis
 { Apetalis: *Ricinus*.
 { Rosaceis: *Ricinoides*.

I. De *Lupulo Salictario*.

NOTÆ *Lupuli* characteristicae sunt caules volubiles, fructus squamosi in racemis laxis, Raii Synop. p. 28.

A. *Lupulus*, Offic. *Lupulus* mas & femina, C. B. 298. *J. B.* ii. 151. *Cbab.* 121. *Raii Hist.* i. 156. Synop. 52. *Tourn. Inst.* 535. *Boerb. Ind. A.* ii. 104. *Dill. Cat.* 152. *Buxb.* 198. *Lupulus* fativus & sylvestris, *Park.* 176. *Lupus* Salictarius, *Ger.* 737. *Emac.* 884. *Convolvulus* perennis heteroclitus, floribus herbaceis, capsulis foliaceis, strobili instar, *Hist. Oxon.* ii. 37. A. *Hops.* Gal. *Troublon.* G. *Hopffen.* B. *Hop.* In sepibus. Floret Julio vel Augusto. *Usu.* Folia, flores, & turiones. *Vires.* Flores amari saporis, anodyni sunt, & discutunt. *Ufus* præcipue in obstructione Lienis ac Hepatis, & inde in Ictero, in hypochondriacis affectibus, &c. Ciet Menses & Urinam. Extrinsecus sedat dolores, auxiliatur contusionibus, luxationibus, tumoribus. Turiones mundificant sanguinem, adeoque à Scabie præservant, *Schrod.*

II. De *Cannabe*.

NOTÆ *bujus* characteristicae sunt folia digitata, corticis filamenta valida & tenacia, ad funes & linteamina texenda idonea, R. Synop. p. 28.

A. *Cannabis*, Offic. *Cbab.* 478. *Ger.* 512. *Cannabis* fativa, C. B. 320. *Hist. Oxon.* iii. 433. *Park.* 597. *Raii Hist.* i. 158. Synop. 53. *Boerb. Ind. A.* ii. 104. *Tourn. Inst.* 535. *Buxb.* 53. *Cannabis*, mas & femina, *J. B.* iii. 447. *Ger. Emac.* 708. A. *Hemp.* Gal. *Cbanvre.* G. *Hanff.* B. *Kennip.* Seritur in agris. *Usu.* Semina subrotunda, parva, quæ sub tenui cortice ex cinereo spadiceo lucido includunt medullam albidam, sapore subdulci, *Vires.* Semen genitale imminuit, usu continuato; Tussi opitulatur, Ictero subvenit; & caput vaporibus replet, *Schrod.*

A. 2. *Bangue*, Offic. *Park.* 1624. *Garz.* ab

Hort. 233. C. à *Costa* 290. *Raii Hist.* i. 159. *Bangue* *Cannabi* simile, *J. B.* iii. 440. *Cannabis* *Indica* trifoliata, sive *Bangue* *Indorum*, *Pluk. Almag.* 80. *Phytog.* 273. *Cannabis* peregrina gemmis fructuum longioribus *Bangue* dicta, *Hist. Oxon.* iii. 433. *Cannabi* similis exotica, C. B. 330. *Com. Flor. Mal.* 68. *Althææ* alia species foliis *Cannabinis* à *Garzia* ab *Horto* *Bangue* dicta, *Herm. Hort. L. Bat.* 26. *Kalengi* *Cansjava*, *H. M. Tom.* x. 119. *Tab.* 60. *Tsyeru* *Cansjava*, *ejusd.* 121. *Tab.* 61. A. *Bang.* Gal. *Bangue*, *Cbanvre* des Indes. G. *Indianischer Hanpff.* B. *Indiaanse Kennip.* In *Insula Zeilania* succrevit. *Usu.* *Fragmenta* foliorum cum pediculis suis, & semina splendentia cinerei coloris, magnitudine & forma *Cannabis* seminum. *Vires.* Infatuat, ut *Opium*, somnum conciliat; multi autem affirmant, ad libidinem ciendam, & *Venerem* stimulandam magnæ esse efficaciam. Verum enimverò, nostrâ sententiâ, perniciofa est planta, & non sine periculo sumenda.

Qui plura desiderat de hac *Indica Cannabe*, adeat *Tomum* decimum *Hort. Malab.*

III. De *Urtica*.

Folia integra, spinulis urentibus minax, R. Method. p. 65.

A. 1. *Urtica*, Offic. *Urtica* vulgaris, *Cbab.* 478. *Urtica* racemifera major perennis, *Raii Synop.* 54. *Urtica* major vulgaris, *J. B.* iii. 445. *Raii Hist.* i. 160. *Dill. Cat.* 91. *Buxb.* 341. *Urtica* major vulgaris & media sylvestris, *Park.* 440. *Urtica* urens, *Ger.* 570. *Emac.* 706. *Urtica* urens maxima, C. B. 232. *Hist. Oxon.* iii. 434. *Tourn. Inst.* 534. *Boerb. Ind. A.* 2. 105. A. *Common Stinging Nettle.* Gal. *Grande Ortie.* G. *Brennessel.* B. *Groote brandende Netelen.* Ad sepes, & in locis ruderatis. In *Usu* sunt *Radix* longa lutea, folia, & semina parva compressa, spadicea, quibus sapor subacris & tenuis. *Vires.* Diuretica & Lithonriptica est; Sanguinem depurat, Hæmoptysin. Hæmorrhagiam & Menses sistit: peculiariter *Cicutæ* adversatur, ut & *Hyoscyamo*.

A. 2. *Urtica* Romana. Offic. *Urtica* pilulifera, folio profundius *Urticæ* majoris, in modum serrato, semine magno Lini, *Raii Synop.* 54. *Urtica* pilulifera facie *Urticæ* vulgaris, semine Lini, *Hist. Oxon.* iii. 435. *Urtica* Romana, *Ger.* 570. *Emac.* 706. *Park.* 440. *Raii Hist.* i. 161. *Urtica* urens, pilulas ferens, prima *Dioscoridis*, semine Lini, C. B. 232. *Tourn. Inst.* 534. *Boerb. Ind. A.* 2. 105. *Buxb.*

341. *Urtica Romana* five mas cum globulis, *J. B.* iii. 445. *Cbab.* 478. *A. Roman Nettle.* *Gal. Ortie Romaine.* *G. Römische Brennessel.* *B. Roomse brandende Netelen.* In arenosis. *U. us.* Semina ferè orbicularia, compressa, lævia, splendentia, è spadiceo nigricantia, saporis subacris, cum quadam tenuitate. *Vires.* *U.* fus crebri est in Pulmonum affectibus, Asthmate, Tussi contumace, Pleuritide, Peripneumonia, *Schrod.*

IV. De Spinachia.

NOTÆ genericæ sunt: *Planta tota glabra, & innoxia, foliis singulatim alterno ordine positis, seminibus in nonnullis plantis muricatis, R. H. pag. 162.*

A. Spinachia, Offic. Ger. 260. Emac. 330. Raii Hist. i. 162. Spinachia five Spinacia, Cbab. 330. Spinachia five Olus Hispanicum, Park. Parad. 496. Spinachia vulgaris capsula feminis aculeata & sterilis, El. Bot. 425. Tourn. Inst. 533. Boerb. Ind. A. i. 103. Buxb. 311. Spinachia mas & femina, J. B. ii. 963. Spinachia femine spinoso, & non spinoso, Hist. Oxon. ii. 598. Lapathum hortense, seu Spinachia femine spinoso; C. B. 114. A. Spinache. Gal. Epinars G. Spinat. B. Spinagie. In hortis feritur. In U. sunt folia seu herba: culinaris potissimum est. Vires. Laxat alvum, lenit asperitatem Pulmonum, refrigerat Ventriculum, ac Hepar. Continuus usus melancholicum generat sanguinem, Schrod. Febricitantibus & Senibus attritione alvi commendatur S. Pauli. In omni penè ægritudine pro cibo deligi potest. Extrinsecus Ventriculo & Hepati imposita Cataplasmatibus instar, eorum inflammationes, doloremque tollere creditur, Raii Hist.

V. De Mercuriale.

CUjus notæ, *Folia in caule bina opposita, per margines crenata, Florum calices triphylli, Fructus in femina didymi, i. e. bini conjuncti, singuli singula semina continentes. Calices triphylli etiam in femina fructui subsunt, R. Meth. p. 20.*

A. 1. Mercurialis, Offic. Schrod. iv. 102. Mercurialis mas, Pharm. Edinb. 12. Mercurialis mas & femina, Ger. 262. Emac. 332. Park. 295. J. B. ii. 977. Cbab. 307. Raii Hist. 163. Mercurialis annua glabra vulgaris, R. Synop. 54. Mercurialis testiculata five mas Dioscoridis & Plinii, C. B. 121. Hist. Oxon. ii. 612. Tourn. Inst. 534. Boerb. Ind. A. 2. 106. Buxb. 215. Mercurialis spicata si-

ve femina Dioscoridis & Plinii, ejusd. A. French Mercury. Gal. Mercuriale. G. Binsgelfraut Wetblein. B. Bingelkruit. In hortis & locis incultis reperitur. Æstate floret. U. us. Folia. Vires. Calfacit, & siccat, abstergit, alvum movet, bilem ac aquas purgat. Extrinsecus vulvæ adhibita Menses & Secundinas trahit; tumores emollit; creberrimi usus est in clysteribus, Schrod. Hæc à Knantbio malè cum sequenti confunditur.

A. 2. Cynocrambe, Offic. Ger. 263. Emac. 333. Cynocrambe mas & femina, five Mercurialis repens, J. B. ii. 979. Cynocrambe five Mercurialis repens, Cbab. 308. Cynocrambe mas & femina, Raii Hist. 163. Mercurialis perennis repens Cynocrambe dicta, Synop. 53. Mercurialis sylvestris Cynocrambe dicta, vulgaris, Park. 295. Mercurialis sylvestris perennis Cynocrambe dicta, Hist. Oxon. ii. 613. Mercurialis montana testiculata & spicata, C. B. 112. Dill. Cat. 37. Tourn. Inst. 534. Boerb. Ind. A. 2. 106. Buxb. 215. A. Dog's-Mercury. Gal. Mercuriale sauvage, ou Chou de Chien. G. Hunds-Kraut / Hunds-töle. B. Wild-Bingelkruit. In sylvis & sepibus. Vere floret. U. us. Herba. Vires. Hæc quamvis Prævotio, Morifono, aliisque, eadem cum præcedente vires obtinere dicatur; effectus tamen, quos in nonnullis propè Salopiam eam comedentibus produxit, eam soporiferæ & malignæ qualitatis participem esse convincunt. Planta est venenata; malè itaque pro Officinarum Mercuriali hanc offert Rabfeld in Hodego suo Botanico, p. 23. Buxb.

Quænam planta sit *Cynia* seu *Cynocrambe* *Dioscoridi* dicta, *Botanici* certant, & adhuc sub judice lis est. *Cæsalpinus* *Atriplicis* speciem esse vult. *C. Baubinus* *Parietariæ*. *Lonicerus* ad *Apocynum* eam refert. *Mattbiolus* ad plantas quas hic exhibeo, quæ quidem cum *Dioscoridis* descriptione aliquantulum conveniunt, præsertim femina.

A. 3. Phyllon, Offic. Phyllon Arrhenogonon & Thelygonon, Cbab. 308. Phyllon Arrhenogonon & Thelygonon folio incano Monspeulana, J. B. ii. 981. Phyllon Thelygonon, Ger. 263. Phyllon Arrhenogonon five marificum, & Thelygonon five feminificum, Ger. Emac. 333. Phyllon marificum & feminificum, Park. 296. Raii Hist. i. 164. Phyllon testiculatum & spicatum, C. B. 122. Mercurialis perennis maritima incana Phyllon dicta, Hist. Oxon. ii. 613. Phyllon fruticosa incana testiculata & spicata, El. Bot. 425. Tourn. Inst. 534. Boerb. Ind. A. 2. 106.

A. *Childrens Mercury*. Gal. *Especie de Mercuriale dite Pbyllon*, qui en Grec signifie feuille. (On a sans doute donné ce Nom à ce genre de plante comme pour dire feuille par excellence.) G. *Kinder = bingel = Kraut*. B. *Gryz-Zee Bingel-kruit*. In hortis curiosorum apud nos reperitur. Æstate floret. *Ufu*. Herba. *Vires*. Mauritanis ad muliebres morbos magno in usu est, *Clus.* Illius decoctum demorlis à cane rabido commendat aliqui, *Magnol.*

VI. De Ambrosia.

Fructu ecbinato monospermo, a flore remoto, foliis laciniatis à reliquis differt.

Ambrosia, *Offic.* Ger. 950. *Emac.* 1108. *Raii Hist.* 1. 164. *Cbab.* 376. Ambrosia hortensis, *Park.* 88. Ambrosia hortensis lanuginosa, *Hist. Oxon.* iii. 4. Ambrosia maritima, C. B. 138. *Tourn. Inst.* 438. *Boerb. Ind. A.* 2. 102. Ambrosia quibusdam, *J. B.* iii. 190. Ambrosia foliis Absynthii odoratis humilior, *Herm. Hort. L. Bat.* 32. A. *Dak of Cappadocia*. Gal. *Ambrosie*. G. *Ambrosien = Kraut / Tauben = Kraut / Fische aus Cappadocia*. B. *Ambrosie-kruit*. Apud nos in hortis colitur. *Ufu*. Herba. *Vires*. Repellendi & reprimendi facultatem obtinet, *H. Ox.* Vim habet astringentem, inquit *Galenus*. Planta est odoratissima, viribus calidis & aromaticis pollens: hinc inter Cardiacas & Cephalicas refertur, *Boerb. Hist. Plant.* 569.

Ambrosia à *Dioscoride* in hunc modum describitur: Pusillus frutex est, ramosus, trium palmarum altitudine: foliis *Rutæ*, circa imum caulem exiguis: cauliculi seminibus, perinde quasi racemulis, gravidi, qui nunquam florem pariunt, odore vinoso suavi: radice tenui sesquipedali. Cujus descriptionis brevitatem non levis controversiæ & dissensionis inter Autores occasio fuit. *Nicander*, referente *Anguillara*, pro *Lilii* specie eam habet; *Cordus* ad *Tanacetum* refert; *Lonicerus*, *Lacuna*, aliique ad *Abrotonum*: *Tabernæmontanus* ad *Artemisiam*; *Matthiolum* ad *Nasturtii* genus; C. *Baibinus*, & sequaces ad plantam hinc traditam; quibus & nos potius consentimus. N. B. *Catalogus Pharmacopœiæ Londinensi* præfixus Ambrosiam à *Botrye* non distinguit, sed utramque unius plantæ synonymam facit.

VII. De Xanthio.

Characteristicæ sunt flores staminei, inutiles, nec fructui contigui: fructus durus, ecbinatus, binis intus cellulis bina semina, h. e.

in singulis singula continens, R. H. p. 165

A. *Bardana*, *Offic.* *Bardana minor*, Ger. 664. *Emac.* 809. *Schrod.* iv. 25. *Sebw.* 28. *Lappa minor*, *Xanthium Dioscoridis*, C. B. 198. *Xanthium*, *Elem. Bot.* 348. *Tourn. Inst.* 439. *Boerb. Ind. A.* 2. 103. *Xanthium*, five *Lappa minor*, *J. B.* iii. 572. *Raii Hist.* 165. *Synop.* 55. *Cbab.* 514. *Hist. Oxon.* iii. 604. *Park.* 1223. *Buxb.* 342. *Marrallumetee Malab. Act. Philosoph.* Lond. No. 224. p. 318. A. *Louise-Burr.* Gal. *Petit Glouteron*. G. *Klein Kletten = Kraut*. B. *Kleyne Klitten*. Ad rivulos viget Julio & Augusto. *Ufu*. Radix, *Lappulæ & Herbæ*. *Vires*. Gustu est amaro & subacri. Usus præcipuus (secundum *Matthiolum*) in minera lepræ educenda (cum *Rhabbaro* exhibetur radix) in *Lipothymia*. Extrinsecus in *Struma*, & *Tumoribus* discutendis (epithema) in capillis luteo colore tingendis. Herba *Cancrorum ardori* efficax est extinguendo, *Schrod.*

VIII. De Ricino.

Notæ sunt caudex lignosus, fructus tricocci muricati; in surculo peculiari racematim ferè dispositi: semen Ricino animalculo simile, R. H. p. 166.

A. 1. *Cataputia major*, *Ricinus*, *Offic.* *Grana-dilla Peruviana*, *Pharmacop.* *Ricinus*, Ger. 399. *Emac.* 496. *Palma Christi*, *Cod. Med.* lxxxviii. *Ricinus vulgaris*, C. B. 432. *J. B.* iii. 642. *Raii Hist.* i. 166. *Hist. Oxon.* iii. 347. *Tourn. Inst.* 532. *Boerb. Ind. A.* 253. *Ricinus*, *Palma Christi*, *Cbab.* 529. *Ricinus* five *Cataputia major* vulgatio, *Park. Theat.* 182. *Nham-bu-Guach* *Brasilensibus*, *Mar.* 77. *Nham-bu-Guach* five *Ricinus Americanus*, *Pis.* 180. A. *Mexico Seeds*. Gal. *Ricin.* G. *Wunder-Baum oder Türckischer Hanff*. B. *Wunderboom*, *Mollekruid*. Seritur apud Germanos & Gallos. *Ufu*. Nuclei, feu Semen: Fructus oblongi sunt, ovals, fabâ equinâ minores, includentes sub pelliculâ corticosâ, lividâ, & maculosâ glabrâ nucleum bipartitum, album, pinguem, saporis subdulcis, acris, nauseosi. *Vires*. Potenter bilem & pituitam, *ava nsi nâro* pellit. Ad necandos vermes in corpore humano insigne est remedium. Rarissimi icidem usus est. *Harlow in Med. Curios* sub titulo *Mexico-seeds*.

IX. De Ricinoide.

FLOS Rosaceus è pluribus petalis in orbem positis constans, calice multifolio insidente, fructus in tres capsulas fissilis, Tourn. Inst. pag. 655.

A. 1. Heliotropium tricoccum, Offic. C. B. 253. Raii Hist. i. 165. J. B. iii. 606. Ger. 265. Emac. 335. Park. 439. Heliotropium minus quorundam, Heliotropium tricoccum Plinii, verrucaria, Chab. 521. Heliotropium tinctorium tricoccum, Pluk. Almag. 182. Ricinus humilis Althææ folio, fructu verrucoso rotundo, Hist. Oxon. iii. 349. Ricinoides ex qua paratur Tournesol Gallorum, Tourn. Inst. 655. A. Turn-sole. Gal. Heliotrope, Tournesol, Herbe aux Verrues. G. Sonnen-Wende. B. Klein Kreeft-kruit. In Gallia Narbonensi Julio & Augusto. Ufus. Panno succi intinctus. Ad nos adfertur, & in Officinis Pharmacopolarum ad usum Tinctorum, &c. venditur; in usu Medico occurrit, estque adversus Carcinomata & Ulcera gangrænosæ efficacissima, strumososque tumores, Matth.

A. 2. Nuces è Barbadoes, Offic. Ricinus Americanus, Ger. 399. Emac. 496. Park. 183. Raii Hist. i. 166. Ricinus Americanus major semine nigro, C. B. 432. Hist. Oxon. iii. 348. Ricinus major Americanus Curcas dictus, & Faba purgatrix Indiæ Occid. J. B. iii. 643. Chab. 529. Ricinoides Americana Gossypii folio, Tourn. Inst. 656. Boerb. Ind. A. 253. Ricinoides, seu Pinus purgans, vel Pinhones Indici, Cod. Med. xcvi. Munduy-Guach, sive Nux Cathartica Americana, Pij. 169. Mundubi Guach Brasiensibus, Pinhones Lusitanis, mihi Nux Cathartica, Marcg. 96. Quauhay-ohuatli. 1. Avellana Cathartica, Hernand. 87. A. Barbadoes-Nuts. Gal. Noix de Barbades. G. Barbadoes-Mus. B. Boom-acht Ricinus. In Insula Barbadoes, & alibi Indiæ Occidentalis crescit. Ufus. Fructus est oblongus, ovalis, Fabæ minoris magnitudine, unâ parte convexâ, alterâ depressâ, includens sub pellicula corticosa duriuscula nigra nucleum candidum saporis præcedentis. Vires. Cum Ricino ut facie, ita & viribus convenit.

A. 3. Palma Christi, Tourn. Mat. Med. 75. Ricinus Americanus tenuiter diviso folio, Breyn. Cent. 116. Raii Hist. i. 167. Ricinoides arbor Americana folio multifido, Tourn. Inst. 566. Boerb. Ind. A. 253. Avellana purgatrix C. B. Pin. 418. Raii Hist. ii. 1386. A-

vellana purgatrix Novi Orbis, J. B. 1. 322. Chab. 22. Avellanæ purgatrices, Park. Theat. 1621. Nuces purgantes, Ger. 1362. Emac. 1546. A. Purging-Nuts. Gal. Paume de Christ. G. Wunder-Baum. B. Wonderboom met syn gesneden Bladeren. Americæ incola est. Ufus. Nuces colore ex albido. Vires. Vehementer purgat.

A. 4. Grana Tiglia & Lignum Moluccense, Offic. Lignum Moluccense, foliis Malvæ, fructu Avellanæ minore, cortice molliore & nigricante, Pavana incolis, C. B. 393. Lignum Moluccense Pavana dictum, fructu Avellanæ, J. B. i. 342. Lignum Moluccense, Park. 1664. Pavana Moluccensis, Jonsf. Dendr. 458. Guajapala, Lignum Moluccense seu Pavana, Herm. Mus. Zayl. 30. Guajapala, Nepalam, Waijapali. Ricinus arbor Indica caustica purgans, ejusd. 15. Pinus Indica nucleo purgante, C. B. 492. Pinei nuclei Maluccanni sive purgatorii, J. B. i. 322. Nuclei Maluccani, Park. 1641. Quauhay-ohuatli 111. seu semina arboris cucurbitinæ, nuclei Pinus formâ purgante, Hernand. 87. Ricinus arbor fructu glabro, Grana Tiglia Officinis dicto, P. B. P. 370. Palma Christi Indica, Tourn. Mat. Med. 75. Cadel avanacu, H. M. ii. 61. Tab. 33. Raii Hist. ii. 1855. A. Purging-Nuts. Gal. Aveline purgative du Bois des Molucques. G. Purgierende-Mus. B. Purgeerende Nooten. In Malabar & alibi colitur. Ufus. Lignum spongiosum, leve, rarum, atque pallidum, tenui cortice cinereo obductum, saporis acris, mordacis, & caustici, nauseosi, odoris nullius. Fructus est oblongus, ovalis, Ricini vulgaris magnitudine, unâ parte gibbus, alterâ depressus, colore nigricante, saporis acris, exurentis, & nauseosi. Vires utriusque. Calfaciunt, incidunt, attenuant, causticæ sunt naturæ, ergo in Officinis nostris raro in usu occurrunt.

X. De Lapatho.

NOta, semen triquetrum splendens, flos Hexaphyllos, i. e. sex foliis compositus, quorum tria semen obtegunt, R. H. p. 169.

A. 1. Rhaponticum, Offic. Alpin. Exot. 187. Rhaponticum Thracicum, Bocc. Mus. 127. Rhaponticum folio Lapathi majoris glabro, Rha & Rheum Dioscoridis, C. B. Pin. 116. Rha verum antiquorum, Ger. Emac. 393. Rhabarbarum, Raii Hist. i. 170. Rhabarbarum Officinarum, Elem. Bot. 75. Rhabarbarum fortè Dioscoridis & antiquorum, Tourn. Inst. 89.

Rhabarbarum rotundifolium verum sive Lapathum sativum rotundifolium amplissimum flore albo, vel Rheum antiquorum, *Munt. Herb. Brit.* 192. Rhabarbarum Moscoviticum, *Mont. Plant. Gen.* p. 6. Rhabarbarum Witsoniarum, *Ogilb. Cbin.* ii. 680. quoad fig. Lapathum præstantissimum Rhabarbarum Officinatum dictum, *Hist. Oxon.* ii. 577. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 352. *Boerb. Ind. A.* ii. 84. *Pluk. Almag.* 204. Lapathum exoticum, folio amplissimo instar foliorum Brassicæ, *Rupp. Flor. Jen.* 44. Hippolapathum maximum rotundifolium exoticum, sive Rha-ponticum Thracicum, sed verius Rhabarbarum verum, *Park. Theat.* 154. *A. True Rbapontick. Gal. Rapontic. G. Rhapontich. B. Raponticum.* In hortis Botanicis non infrequens. Maio floret. *Nat. Offic. Usu.* Radix, sed rarius. Radix hujus plantæ crassa est, oblonga, ramosa, foris fusca intus crocea, laxa, & rara, per transversum secta, spiras ostendens, saporis amaricantis, & subastringentis, odoris non ingrati. *Vires.* Vix differt à Rhabarbaro vero, nisi quod hoc acrius sit, minus solidum, magisque croceum. Respectu facultatum purgantium, Rhabarbaro debilius, astringentium fortius est hæc radix. Vulnerarium, ac Anodynum est. Usus in Diarrhœis, Dysenteriiis, Convulsis, Ruptis, Orthopnoicis, ad febres periodicas atque ad morsus venenatos. *Dos.* in pulvere ʒii. Infusione ʒvi.

An *Rbaponticum* antiquorum & *Rbabarbarum* modernorum sit una & eadem species plantæ a Botanicis controvertitur (ut rectè observat clarissimus & eruditissimus D. *Raius*) aliis eandem esse affirmantibus, aliis negantibus: Nonnulli etiam sibi non constant, & nunc eandem, nunc diversam affirmant; quorum sententias & rationes vide apud *J. Baubinum* in *Appendice*, Tom. ii. *Historiæ Planterum*, p. 1069. Id tamen hoc in loco cum *Alpino* observabo: Plantam hanc verum esse *Dioscoridis* *Rhaponticum*, à Rhabarbaro autem Officinatum omnino distinctum.

A. 2. Rhabarbarum, *Offic. J. B.* 11, 989, 1075. *Cbab.* 311. *Mont. Exot.* 7. *Ind. Med.* xcvi. *Ger.* 316. *Ogilb. Cbin.* i. 212. Rhabarbarum Officinatum, *C. B. Pin.* 116. Rhabarbarum genuinum Officinatum, *Park. Theat.* 156. Rhabarbarum siccatum, *Ger. Emac.* 393. Rhabarbarum lanuginosum sive Lapathum Chinesense longifolium, *Munt. Herb. Brit.* 196. *Raii Hist.* ii. 1077. Lapathum Bardanæ folio undulato glabro pro Rhabarbaro vero missum, *Rand. Rhabarbarum seu Rheum Officinatum, Geoff. Tract.* 296. *A. True Rubarb. Gal. Rbubarbe. G.*

München. Rhabarber / oder Patienter-Kraut: Burkel. B. Rbabarber. Duplex venale profertur: Unum Orientale, ex regno *Chinensi* adfertur, quod ponderosum est, aureis ac rufis venulis præditum, amaricans & adstringens, odoratum, flavo magis colore, & quod madefactum croceo colore manum fricantis tingit, præstantioribus viribus insignitum: Alterum ex *Moscovia*, quod ponderosum est, ac obscurius flavescit, & vilius censetur. Nuper ex *Moscovia* præcipue importatur, & melius est curatum. *Vires.* Purgat benigne bilem flavam, pituitamque viscosam, ac tartaream in Ventriculo, primaque regione stabulantem. Hepati specificè confert, curat lèterum, & quia vim quoque adstrictoriam obtinet, in omnibus morbis dissolutis, Dysenteria, Diarrhœa, &c. præ aliis commendatur. In Pueris contra Vermes, & in Morbis Chronicis multum laudatur.

Radix hæc *Dioscoridi* & *Galeno* ignota fuit, unde malè quidam *Rbeum* eorum cum nostro *Rbabarbaro* confundunt: Nam *Rbeum Dioscoridis* minus habet vim purgatricem, & notis veri *Rbabarbari* caret. *Rbabarbarum* enim substantiâ compactum est, ponderosum & aridum, sapore amarum, odore acri, colore exterius rufescente, intus ex rufo flavescente [cum venis aliquot intensioribus] ac maceratum vel manducatum tingens croceo colore. *Rbaponticum* non est compactum, sed rarum, non ponderosum, sed leve, non odoratum similiter *Rbabarbaro*, *J. Le Brun.*

A. 3. Hippolapathum, *Offic. Hippolapathum rotundifolium, Ger.* 313. *Emac.* 389. Hippolapathum rotundifolium vulgare, *Park.* 154. Lapathum hortense rotundifolium sive montanum, *C. B.* 115. Lapathum folio rotundo Alpinum, *J. B.* ii. 987. *Tourn. Inst.* 504. Lapathum Alpinum folio subrotundo, *Hist. Oxon.* ii. 578. Lapathum domesticum rotundifolium, *Schw.* 289. An Rhabarbarum rotundifolium fimbriatum. *Munt. Herb. Brit.* 194? *A. Bastard Monks. Rubarb. Gal. Rbubarbe batarde des Moines. G. Uuechter-München. Rhabarber. B. Patientie, ofte Patich met ronde Bladeren.* In Hortis. In *Usu* sunt Radix & Folia. Radix crassa, oblonga, foris fusca, intus intense flava. Folia subrotunda, glabra, venosa, saporis subastringentis. *Vires.* Cum priore convenit. Mulierculis Botanopolis Londinensibus pro Rhabarbaro Monachorum venditur.

A. 4. Rhabarbarum Monachorum, *Offic. Hippolapathum sativum, Ger.* 313. *Emac.* 389. *Raii*

Raii Hist. i. 171. *Lapathum hortense latifolium*, C. B. *Pin.* 115. *Cod. Med.* lxx. *Boerb. Ind.* A. 2. 85. *Tourn. Inst.* 504. *Lapathum majus* five *Rhabarbarum Monachorum*, *J. B.* ii. 985. *Lapathum majus* five *Rhabarbarum*, *Chab.* 309. *Lapathum domesticum*, *Schw.* 289. *Lapathum sativum* five *Patientia*, *Park. Theat.* 154. *Lapathum sativum antiquorum* aut *longifolium* five *Patientia*. *Munt. Herb. Brit.* 198. A. *Monks Rubarb.* Gal. *Rhubarbe des Moines.* G. *München-Rhabarber.* B. *Mun-
nik-Rhabarber.* In hortis nutritur. *Ufu.* Radix longa, crassa, ramosa, foris rufa, intus crocea. *Vires.* Radix *Rhabarbari Monachorum* eandem purgandi facultatem cum vero *Rhabarbaro* habere creditur, modo in duplo usurpetur.

A. 5. *Lapathum hortense*, five secundum *Dioscoridis*, *Cod. Med.* lxx. *Lapathum hortense folio oblongo* five secundum *Dioscoridis*, C. B. *Pin.* 114. *Tourn. Inst.* 504. *Elem. Bot.* 404. *Boerb. Ind.* A. ii. 84. *Lapathum sativum lapas*, *J. B.* ii. 985. Eandem cum præcedente suspicatur D. *Raius*.

A. 6. *Hydrolapathum*, *Offic.* *Hydrolapathum magnum*, *Ger.* 312. *Emac.* 389. *Hydrolapathum majus*, *Park.* 1225. *Lapathum aquaticum folio cubitali*, C. B. 116. *Hist. Oxon.* ii. 579. *Tourn. Inst.* 504. *Boerb. Ind.* A. ii. 85. *Dill. Cat.* 111. *Buxb.* 178. *Lapathum palustre maximum*, *Schw.* 218. *Lapathum maximum aquaticum* five *Hydrolapathum*, *J. B.* ii. 986. *Raii Hist.* i. 171. *Synop.* 55. *Lapathum maximum aquaticum*, *Chab.* 309. *Britannica antiquorum vera* five *Lapathum longifolium nigrum palustre*, *Munt. Herb. Brit.* 150. A. *Great Water-Dock.* Gal. *Patientie, Parelle.* G. *Mengel-Wurk* / *Streis-Wurk* / *Not-ritter.* B. *Groote of Waterpatig.* In aquis oritur. *Ufu.* Tota planta, sed præcipue radices. *Vires.* Ictericam discutit, omnia putrescentia, ut *Erysipelata ulcerata* & *integra*, *Herpetes*, *Phagadænica*, *Gangrænas*, &c. inhibet & sanat: *Hæmorrhoidas* & *Menses* sistit, *Nervis* eorumque incommodis medetur. *Vena* ac *Serpentes* abigit. *Omnes Anginæ species* depellit, variaque *rheumata* aufert.

Hanc plantam veram & genuinam *Dioscoridis Britannicam* esse contendit *Muntingius*, siquidem descriptionibus ejus, inquit doctissimus D. *Raius*, quæ apud veteres extant, tum facie tum viribus per omnia respondeat.

A. 7. *Lapathum acutum Oxylapathum*, *Offic.* *Lapathum acutum*, *Ger.* 311. *Emac.* 388. *Raii Hist.* i. 175. *Synop.* 56. *Schw.* 118. *Hist. Oxon.* ii. 578. *Lapathum sylvestre angustifo-*

lium, *Schrod.* iv. 90. *Lapathum acutum majus*, *Park.* 1214. *Lapathum folio acuto plano*, C. B. *Pin.* 115. *Tourn. Inst.* 504. *Boerb. Ind.* A. 2. 85. *Cod. Med.* lxx. *Lapathum acutum* five *Oxylapathum*, *J. B.* ii. 983. *Dill. Cat.* 108. *Munt. Herb. Brit.* 209. *Buxb.* 177. *Lapathum rumex*, *Lapathum acutum*, *Chab.* 508. A. *Sharp-pointed Dock.* Gal. *Patientie sauvage*, *Parelle.* G. *Grindt-Wurk.* B. *Wilde Patientig*, *Peerdig.* In humidioribus. *Ufu.* Radix simplex, crassa, exterius fusca, interius lutea, saporis subastringentis, semina triquetra & spadicea, saporis astringentis. *Vires.* Radix usus crebri & præcipui est in scabie exterenda ac siccanda, sanguine despumando. Internè in *Scorbuto* & *Ictero* commendatur. Pulvis seminis hepar roborat, & fluxus alvi sistit, *Buxb.*

A. 8. *Lapathum sanguineum*, *Offic.* *Park.* 1226. *Schw.* 289. *Lapathum sativum sanguineum*, *Ger.* 313. *Emac.* 390. *Lapathum sanguineum* five sanguis *Draconis herba*, *J. B.* ii. 988. *Chab.* 310. *Munt. Herb. Brit.* 211. *Lapathum folio acuto rubente*, C. B. 115. *Raii Hist.* i. 174. *Synop.* 56. *Hist. Oxon.* ii. 579. *Boerb. Ind.* A. ii. 85. *Tourn. Inst.* 504. *Buxb.* 178. *Cod. Med.* lxx. A. *Blood-Wort.* Gal. *Sang de Dragon*, ou *Patientie rouge.* G. *Drachen-
Blut* / *roht-blätterichte Mengel-Wurk.* B. *Bloed-Kruit*, *Draken-Bloet.* In hortis colitur. Junio floret. *Ufu.* Folia, Semen. *Vires.* Folia alvum cient in jussulo. Semen pulverizatum & in aliquo decocto astringente potum singularem habet efficaciam in sistendis nimis mensibus & similibus fluxibus, *Cam.*

At perperam eos omnino facere, qui fucum hujus *Lapathi Sanguinem Draconis* *Officinarum* vel nuncupant vel suspicentur, *Chab.*

XI. De Acetosa.

*S*emen triquetrum splendens, flos hexaphyllos, quorum tria semen obtegunt, foliis acidis, R. H. p. 169.

A. 1. *Acetosa vulgaris*, *Oxalis*, *Offic.* *Acetosa vulgaris*, *Park.* 742. *Raii Hist.* i. 178. *Acetosa pratensis*, C. B. 114. *Hist. Oxon.* ii. 582. *Tourn. Inst.* 502. *Boerb. Ind.* A. ii. 85. *Dill. Cat.* 67. *Buxb.* 4. *Acetosa major* vulgarissima, *Schw.* 5. *Acetosa vulgaris* five *Rumex campoferinus*, *Munt. Herb. Brit.* 221. *Oxalis* feu *Acetosa*, *Ger.* 319. *Emac.* 396. *Park. Parad.* 486. *Chab.* 311. *Oxalis vulgaris folio longo*, *J. B.* ii. 989. *Lapathum Acetosum* vulgare,

re, *Raii Synop.* iii. 56. *A. Common Sorrel.* *Gal. Grande Oseille, Surelle, Vinette.* *G. Gemeine Saurampffer.* *B. Velt-Zuring.* In pratis & pascuis. Æstate floret. *Ufu.* Folia succulenta, glabra, acuminata, colore atrovirenti, sapore acido; Radix fibrosa, lutea, sapore astringente; Sēmina, triquetra, spadicea. *Vires.* Cardiaca imprimis est & hepatica, resistit putredini, appetitum excitat, choleram reprimat, sitim sedat, unde in febribus simplicibus ac pestilentibus usitatissima est, *Schrod.*

A. 2. Acetosa arvensis, Offic. Acetosa minor seu Lujula, Ind. Med. 111. *Acetosa arvensis lanceolata, C. B.* 114. *Raii Hist.* i. 180. *Dill. Cat.* 52. *Hist. Oxon.* ii. 584. *Boerb. Ind. A.* ii. 86. *Tourn. Inst.* 503. *Buxb.* 4. *Acetosa minor lanceolata, Park. Theat.* 744. *Munt. Herb. Brit.* 222. *Acetosa lanceolata major, Schw.* 8. *Oxalis parva auriculata repens, J. B.* ii. 992. *Chab.* 312. *Oxalis tenuifolia, Ger.* 320. *Emac.* 397. *Lapathum acetosum repens lanceolatum, Raii Synop.* 56. *A. Sheeps Sorrel. Gal. Petite Oseille, ou Oseille sauvage. G. Klein-blättrichter Saurampffer. B. Kleine Velt-Zuring, Schaaps-Zuring.* In arvis. *Ufu.* Folia. *Vires.* Palato gratior est quàm vulgaris, belleque omnia præstat, quæ illa, *Chab.*

A. 3. Acetosa Romana rotundifolia, Offic. Munt. Herb. Brit. 224. *Acetosa rotundifolia hortensis, C. B.* 114. *Raii Hist.* i. 180. *Hist. Oxon.* ii. 583. *Boerb. Ind. A.* ii. 86. *Tourn. Inst.* 503. *Buxb.* 4. *Acetosa Sabaudica, Schw.* 214. *Oxalis Franca seu Romana, Ger.* 320. *Emac.* 397. *Oxalis sativa Franca sive Romana rotundifolia, Park.* 743. *Oxalis folio rotundiore repens, J. B.* ii. 991. *Chab.* 311. *A. French Sorrel. Gal. Oseille ronde, ou franche. G. Spanische Saurampffer. B. Roode Roomse Zuring.* In hortis. *Ufu.* Folia. *Vires.* Eadem cum reliquis.

XII. De Fagopyro.

NOtæ sunt flosculi pentapbylli speciosi, in spicis è foliorum alis egressis, Semine triquetra cum congeneribus convenit, ejus tamen colore sordidiore & farinâ esculentâ ab iisdem differt, *R. Synop.* p. 58.

A. Fagopyrum, Offic. Raii Hist. i. 182. *Synop.* 57. *Schw.* 273. *Fagopyrum, Hist. Oxon.* ii. 590. *Volck.* 160. *Fagopyrum vulgare erectum, Elem. Bot.* 412. *Tourn. Inst.* 511. *Boerb. Ind. A.* 2. 88. *Buxb.* 108. *Fagotriti-*

cum, J. B. ii. 993. *Chab.* 312. *Tragopyron, Ger.* 82. *Emac.* 89. *Park.* 1141. *Fru-mentum Saracenicum, Herm. Hort. Lugd. Bat.* 263. *Erysimum Theophrasti folio hederaceo, C. B.* 27. *Buck-Wheat or Brank. Gal. Blé noir, ou Sarrafin. G. Hetdenforn / Buchweitzjen. B. Boekweit.* Seritur in agris, Julio floret. *Ufu.* Semen triangulum colore sordidum. *Vires.* Minus nutrit quam Hordeum aut Secale, plus tamen quam Panicum & Milium. Pulticulæ ex Ptiliana & farina facile digeruntur, gignuntque medicrem sanguinem; Tuffientibus & difficulter mingentibus prosunt, *Schw.*

XIII. De Persicaria,

Flosculis tetraphyllis in spicis summos caules terminantibus, à reliquis bujus familiæ distinguitur, *R. Synop.* p. 33.

A. 1. Persicaria non maculata, Hydropiper, Offic. Persicaria acris sive Hydropiper, J. B. iii. 780. *Chab.* 564. *Hist. Oxon.* ii. 589. *Dill. Cat.* 166. *Buxb.* 256. *Persicaria vulgaris acris sive Hydropiper, Raii Hist.* i. 182. *Synop.* 58. *Persicaria urens sive Hydropiper, C. B.* 101. *Persicaria vulgaris acris sive minor, Park.* 856. *Persicaria minor acris, Schw.* 154. *Hydropiper, Ger.* 361. *Emac.* 445. *Hydropiper Lusitanis erva pulgera, Marcg.* 25. *Potincoba Lusitanis pulgera, Pis.* 221. *An Schovanna-modela-muccu, H. M.* xii. 147. *Tab.* 76? *A. Lakeweed, Arjmart, or Water-pepper. Gal. Curaige, Persicaire, (Plante aquatique qui a le gout de poivre.) G. Wasser-Pfeffer. B. Waterpeper.* In aquosis. *Ufu.* Folia. *Vires.* Extrinsecus in Vulneribus, Tumoribus induratis. Ulceribus inveteratis, *Schrod.* Inter diuretica potentissima est. *Nob. Boyleus* aquam distillatam in calculo laudat. Ad ulcera sordida mundificanda maximè commendat *Theophr.*

A. 2. Persicaria maculata, Offic. Persicaria, Chab. 564. *Persicaria maculosa, Ger.* 361. *Emac.* 445. *Raii Hist.* i. 183. *Synop.* 58. *Persicaria mitis, J. B.* iii. 779. *Dill. Cat.* 112. *Persicaria mitis maculosa, & non maculosa, C. B.* 101. *Hist. Oxon.* ii. 588. *Tourn. Inst.* 509. *Boerb. Ind. A.* ii. 87. *Persicaria major mitis, Schw.* 154. *Persicaria mitis vulgaris seu maculosa, Park.* 856. *A. Spotted Arjmart. Gal. Persicaire. G. Stöck-Kräut / Mücken-Kraut. B. Persik-kruid, Vloo-kruid.* In aquosis & humidis. Floret Julio

Julio & Augusto. *Ufu.* Folia. *Vires.* Subastringens & acerbus est gustu. Inflammationibus incipientibus & recentibus vulneribus prodest imposita, *Schw.*

XIV. De Polygono.

Planta est exigua, caule provoluto, & crebris geniculis nodoso, semine triquetro in foliorum alis; R. Synop. p. 33.

A. Centinodium, Polygonum, Offic. Polygonum mas vulgare, Ger. 451. Emac. 565. Raii Hist. i. 184. Synop. 59. Polygonum majus, Schw. 163. Polygonum mas vulgare majus, Park. 443. Polygonum latifolium, C. B. 281. Hist. Oxon. ii. 591. Dill. Cat. 158. Tourn. Inst. 510. Boerb. Ind. A. ii. 88. Polygonum vulgare latifolium, Buxb. 265. Polygonum sive Centinodia, J. B. iii. 374. Chab. 453. A. Common Knotgrass. Gal. Renouée, Centinode, Sanguinaire, Trainasse. G. Weg-Gras / oder Weg-Erit / Denn-gras / Blüht-fraut. B. Duifent-knoop, Verkens-gras, Kreupel-gras, Knoop-gras. In locis glareosis. *Ufu.* Herba. *Vires.* Siccatur & astringit, vulnerarium est. Usus præcipue in sistendis fluxibus quibuscunque, Schrod.

XV. De Bistorta.

Flores pentaphylli, semina triquetra, angulis acutis; radices intortæ, R. Synop. p. 34.

A. Bistorta, Offic. Bistorta, Serpentina, Chab. 507. Bistorta major, Ger. 322. Emac. 399. Raii Hist. i. 186. Synop. 59. Bistorta major rugosioribus foliis, J. B. iii. 538. Dill. Cat. 89. Bistorta radice minus intorta, C. B. 192. Hist. Oxon. ii. 585. Tourn. Inst. 511. Boerb. Ind. A. ii. 86. Buxb. 39. A. Bistort or Snake-weed. Gal. Bistorte. G. Röhre Watterwurk / Krebswurk. B. Herts-tonge. In humidioribus. Floret Junio. *Ufu.* Radix oblonga, crassa, foris ex spadiceo nigricans, intus rufescens, saporis astringentis, odoris nullius; folia oblonga acuminata, glauca. *Vires.* Refrigerat, siccatur, & valide astringit. Usus præcipue in sistendis fluxibus quibuscunque; Abortum prohibet, & Veneno resistit.

XVI. De Potamogetone.

Potamogetonis notæ sunt, in aquis nasci; flores spicati, quadrifolii, quorum singulis quaternis continentur semina; florum spicæ pediculis

oblongis insidentes, R. Synop. p. 62.

A. Potamogeton, Offic. Potamogeton fontalis, fluvialis, Chab. 562. Potamogeton rotundifolium, C. B. 193. Raii Hist. i. 188. Synop. 60. Dill. Cat. 112. Tourn. Inst. 233. Boerb. Ind. A. 196. Buxb. 269. Potamogeton rotundiore folio, J. B. iii. 776. Potamogeton latifolium, Ger. 675. Emac. 821. Potamogeton majus rotundifolium, Hist. Oxon. ii. 586. Fontalis major latifolia vulgaris, Park. 1254. A. Pond-weed. Gal. Epi d'Eau. G. Saam-fraut / Schwammen-fraut. B. Fonteyn-kruid, Swem-kruid, Swam-kruit. In aquis stagnantibus & piscinis frequens. Junio & Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Refrigerat & inspissat: pruriginibus utile, & contra vetera ulcera & nomas, Diosc. Refrigerandi vim habet, Buxb.

XVII. De Atriplice.

Notæ sunt, vasculis è duabus valvulis conniventibus compositis semina inclusa habere & quidem singula in singulis, R. Hist. p. 191.

A. 1. Atriplex, Offic. Chab. 305. Atriplex alba hortensis, J. B. ii. 970. Raii Hist. i. 191. Atriplex sive Olus aureum, Park. Parad. 488. Atriplex hortensis alba, sive pallide virens, C. B. 119. Hist. Oxon. ii. 606. Tourn. Inst. 505. Boerb. Ind. A. ii. 89. Atriplex fativa alba, Ger. 256. Emac. 325. Atriplex spuria hortensis candida, Volck. 53. A. White Drache. Gal. Arroche, Bonnes-Dames, Prudes Femmes, Follettes. G. Wilden / Melde / Melde. B. Hof-Melde. In hortis. *Ufu.* Folia triangula. Semina rotunda compressa. *Vires.* Refrigerat & humectat, cocta estur ut olus; in alvo solvenda celebris est. Usus Officinalis præcipue externus est in Clysteribus & Epithematibus paregoricis, R. H. De vi seminis purgante, vide Matth.

A. 2. Halimus, Offic. Chab. 67. Halimus Clusii, J. B. i. 227. Halimus latifolius, Ger. Emac. 523. Halimus latifolius, sive fruticosus, C. B. 120. Halimus latifolius, sive Portulaca marina incana major, Park. 724. Atriplex Halimus dicta latifolia, Raii Hist. i. 194. Atriplex latifolia, seu Halimus fruticosus latifolius, Hist. Oxon. ii. 607. Tourn. Inst. 505. Boerb. Ind. A. ii. 89. Atriplex maritima fruticosa, Halimus dicta latifolia, Pluk. Almag. 61. A. Tree-Sea-Purslane. Gal. Halimus, espe-

ce d'Arroche, (est un petit arbrisseau). G. Meer-Gewachs / Meerwinkél. B. Boomagtig Halimus. In sepibus mari proximis, regionibus calidioribus, floret æstate. Ufu. Radix. Folia. Vires. Radix convulsa, rupta, torminaque mitigat, drachmæ pondere in aqua mulsa pota: eadem lactis ubertatem facit. Folia decoquantur ciborum gratiâ, Diosc.

A. 3. *Portulaca maritima, Offic. Portulaca marina nostras, Park. 734. Halimus sive Portulaca marina, C. B. 120. Raii Hist. i. 195. Halimus vulgaris sive Portulaca marina, Ger. Emac. 523. Atriplex maritima angustissimo folio, Hist. Oxon. ii. 608. Tourn. Inst. 505. Atriplex maritima Halimus dicta, surrector & vulgaris, Pluk. Almag. 61. Atriplex maritima fruticosa, Halimus & Portulaca marina dicta, angustifolia, Raii Synop. 63. A. Common Sea-Purslane. Gal. Espece d'Arroche, (plante croissant aux lieux maritimes). G. Meer-Portulak. B. Gemeene Zee-Porcelein. In palustribus maritimis frequens. Julio & Augusto floret. Ufu. Folia. Vires. Hujus foliis & tenellis ramulis chrithmi modo muria conditis, hyberno tempore ad excitandum appetitum in acetariis utuntur non Batavi tantum, sed & Britanni, Raii Cat. Angl. Calida est planta, Magnol. Bot. Monsp. Pro Cosmetico commendat D. Stubbs.*

XVIII. De Chenopodio.

NOTÆ sunt semina rotunda in nonnullis speciebus paululum compressa, in aliis ad sphaericam figuram accedentia, semina solitaria, quibus perianthia pro vasculis sunt, interdum arcte, interdum laxius ea amplectentia, plerumque quinquefida, Raii Meth. A. 23.

A. 1. *Atriplex sylvestris, Offic. J. B. ii. 972. Raii Hist. i. 197. Chab. 305. Atriplex sylvestris altera, C. B. 119. Ger. Emac. 326. Atriplex sylvestris folio sinuato, saturatè virente, spicâ rubrâ, Hist. Oxon. ii. 604. Atriplex sylvestris vulgatiore sinuata, Park. 747. Blitum Atriplex sylvestris dictum, Raii Synop. 63. Chenopodium folio laciniato comâ purpurascens, Tourn. Inst. 506. Boerb. Ind. A. ii. 90. Buxb. 69. Chenopodium folio sinuato candicante, Dill. Cat. 106. A. Wilde Orache. Gall. Arroche sauvage. G. Wilde Melde. B. Wilde Melde. In fimetis. Æstate floret. Ufu. Herba, semina parva, compressa, rotunda, nigra, splendentia. Vires. Alvum molliat. Panas discutit sive crudum sive coctum illinatur. Semen cum aqua mulsa po-*

tum Regium morbum sanat, Diosc.

A. 2. *Atriplex olida, Offic. Ger. 258. Emac. 327. Raii Hist. i. 198. Atriplex foetida, C. B. Pin. 119. Cod. Med. xvi. J. B. ii. 974. Hist. Oxon. ii. 605. Atriplex foetida & vulvaria, Chab. 307. Atriplex olida sive sylvestris foetida, Park. Tbeat. 749. Blitum foetidum Vulvaria dictum R. Synop. 64. Chenopodium foetidum, El. Bot. 406. Tourn. Inst. 506. Boerb. Ind. A. ii. 90. Dill. Cat. 106. Buxb. 68. Atriplex-Chenopodia foetida, Hort. Monsp. 29. A. Stinking Orache. Gal. Arroche puante. G. Stinkende Melde. B. Stinkende Melde. In locis ruderatis & in fimetis. Augusto floret. Ufu. Herba. Vires. Uterina est, menses provocat, foetum mortuum secundinamque expellit, in Hystericiis multum prodest.*

A. 3. *Pes anserinus, Offic. Ger. 258. Atriplex dicta Pes anserinus, J. B. ii. 975. Chab. 306. Atriplex sylvestris latifolia, C. B. 119. Raii Hist. i. 198. Hist. Oxon. ii. 604. Atriplex sylvestris latifolia, sive Pes anserinus, Ger. Emac. 328. Park. 749. Blitum Pes anserinus dictum, R. Synop. 64. Chenopodium Pes anserinus primum Tabernæmontani, Elem. Bot. 406. Tourn. Inst. 506. Boerb. Ind. A. ii. 90. Dill. Cat. 168. Buxb. 68. Atriplex-Chenopodia latifolia, Hort. Monsp. 28. A. Goose-foot. Gal. Patte d'Oye. G. Gänse-Fuß / Eau-Fodt. B. Gänse Voet. In fimetis. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Viribus prætat, quibus & præcedentes.*

A. 4. *Bonus Henricus, Tota bona, Mercurialis, Offic. Bonus Henricus, J. B. ii. 965. Ger. 259. Emac. 329. Bonus Henricus, Tota bona, Chab. 303. Bonus Henricus Officinarum, Volck. 67. Bonus Henricus falso Mercurialis, Pharm. Edenb. 4. Blitum Bonus Henricus dictum, Raii Hist. i. 195. Blitum perenne Bonus Henricus dictum, Synop. 64. Blitum perenne Spinachiae facie, Hist. Oxon. ii. 599. Atriplex Chenopodia folio triangulo, Hort. Monsp. 29. Chenopodium folio triangulo, El. Bot. 406. Tourn. Inst. 506. Dill. Cat. 67. Buxb. 70. Lapathum unctuosum folio triangulo, C. B. 115. Lapathum unctuosum sive Bonus Henricus, Park. 1226. Munt. Herb. Brit. 207. A. English Mercury. Gal. Toute bonne, Bon-Henri. G. Guter Heinrich / Schmerbel. B. Algoede, goede Hendrik, Lammekensoir. In locis ruderatis ad semitas. Floret Aprili & Maio. Ufu. Folia. Vires. Refrigerat & humectat, cocta estur ut olus, alvum solvit, ad ulcera fordida purganda & glutinanda confert, est*

est etiam anodyna, & dolores Podagræ mitigat. Usus externus in Clysteribus præcipuè.

A. 5. Botrys, *Offic. Ger.* 950. *Emac.* 1108. *Pharm. Edenb.* 4. *Raii Hist.* i. 196. Botrys vulgaris, *Park.* 89. Botrys plerisque Botanicis. *J. B.* iii. 198. Botrys Ambrosioides vulgaris, *C. B.* 138. Botrys sive Ambrosia, *Cod. Med.* xxii. Atriplex odora seu suaveolens, *Hist. Oxon.* ii. 605. Atriplex Chenopodia Ambrosioides folio sinuato, *Hort. Monsp.* 29. Chenopodium Ambrosioides folio sinuato, *El. Bot.* 406. *Tourn. Inst.* 506. *Boerb. Ind. A.* ii. 90. A. *Dak of Jerusalem.* *Gal. Piment, Botris.* G. Türckischer Bensch / Trauben - fraut / B. Druiven - kruid, *Piment.* In hortis. *Ufu.* Herba integra, foliis profundius laciniatis, saporis subacris, aromatici, odoris fragrantis & grati. *Vires.* Planta est Thoracica & Uterina. Specificum est ad pulmonum & uteri affectus; in terminibus infantum remedium est.

A. 6. Botrys Mexicana, *Cod. Med.* xxii. Botrys Ambrosioides Mexicana, *C. B. Pin.* 136. *Raii Hist.* i. 196. Botrys Americana, *Park. Theat.* 89. Atriplex odorata suaveolens Americana, Mexicanave, *Hist. Oxon.* ii. 605. Chenopodium Ambrosioides Mexicanum, *Tourn. Inst.* 529. *Elem. Bot.* 406. *Boerb. Ind. A.* ii. 90. Epazoth, Atriplex odorata Mexicana, *Hern.* 159. A. Mexico *Thea.* *Gal. Thé du Mexique.* G. Merischer Thee. B. Mexise Tbee. In hortis Botanicis reperitur. *Ufu.* Herba, radix. *Vires.* Stomachum corroborat, Asthmaticis & obstructis confert: decoctum radicum dysenterias coerct, dissipat inflammationes, & noxia venenis pellit Animalia, *Hern.*

XIX. De Blito.

Semina rotunda seu compressa, singularia seu solitaria, quibus flosculi ipsi pro vasculis sunt, *R. H.* p. 195.

A. 1. Blitum album, *Offic. Park. Parad.* 488. Blitum album majus, *Ger.* 252. *Emac.* 320. *C. B.* 118. *Tourn. Inst.* 507. *Hist. Oxon.* ii. 599. *Boerb. Ind. A.* ii. 91. *Dill. Cat.* 164. *Buxb.* 40. Blitum pulchrum album magnum, *J. B.* ii. 967. *Raii Hist.* i. 200. A. Great White Blite. *Gal. Blete blanche.* G. große weiße Mayer. B. Groote witte Mayer. In hortis. *Ufu.* Folia. *Vires.* Refrigerat &

humectat, estur oleris modo, alvo utile est, *Diosc.*

A. 2. Blitum rubrum, *Offic. Park. Parad.* 489. Blitum rubrum majus, *Ger.* 252. *Emac.* 320. *Raii Hist.* i. 200. *C. B. Pin.* 118. *Tourn. Inst.* 507. *Elem. Bot.* 407. *Boerb. Ind. A.* ii. 91. *Hist. Oxon.* ii. 599. Blitum pulchrum, rectum, magnum, rubrum, *J. B.* ii. 966. *Buxb.* 40. Blitum, *Chab.* 304. A. Red Blites. *Gal. Blete rouge.* G. rote Mayer. B. Groote roode Mayer. In hortis colitur. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum priore convenit.

A. 3. Blitum, *Cod. Med.* xxi. Blitum sylvestre spicatum, *Tourn. Inst.* 507. *Herb. Par.* 399. *Mart. Hist.* 106. *Vaill. Bot. Par.* 21. Blitum minus album, *C. B. Pin.* 118. *Hist. Ox.* ii. 599. *J. B.* ii. 967. *Raii Histor.* i. 200. *Boerb. Ind. A.* ii. 91. *Ger.* 252. *Emac.* 321. Blitum album sylvestre minus, *Park. Theat.* 752. A. Small White Blite. *Gal. Petite Blete blanche.* G. Kleine weiße Mayer. B. Kleyne witte Mayer. In hortis. *Ufu.* Herba. *Vires.* Refrigerat, humectat, & emollit, &c. *Cam. Epit.* 235.

XX. De Parietaria.

Calycum & totius comæ hirsutia, aspera & vestium tenaci; seminibus splendentibus, quibus flosculi sunt pro vasculis, à reliquis differt, *R. H.* p. 205.

A. Helxine, Parietaria, *Offic. Parietaria,* Helxine, Perdicaria, *Chab.* 307. Parietaria, *Ger.* 261. *Emac.* 331. *J. B.* i. 976. *Raii Hist.* i. 206. *Synop.* 66. Parietaria vulgaris, *Park.* 436. Parietaria Officinarum & Dioscoridis, *C. B.* 121. *Hist. Oxon.* ii. 600. *Tourn. Inst.* 509. *Boerb. Ind. A.* 2. 92. A. Pellitory of the Wall. *Gal. Parietaire.* G. Tag und Nacht / St. Peters - fraut / Glas - fraut / Maur - fraut. B. Glas - kruid. In muris. *Ufu.* Folia. *Vires.* Abstergit, & leniter astringit, refrigeratque. Usus internus rarior est; tamen prodest in morbis pectoris, in Stranguria, & Calculo. Usus in enematis ad ventris, uteri, & renum dolores. Extrinsecus in Tumoribus, Erysipelate, ambustis, & vulneribus conducit, *Schrod.*

XXI. De Alchimilla.

Hujus Notæ sunt, flosculi in summis caulibus umbellatim congesti, octo foliis herbaceis com-

compositi, vasculis seminalibus singulis bina semina continentibus insidentes, Raii Synop. p. 39.

A. Alchimilla, Offic. Ger. 802. Emac. 949. Raii Hist. i. 208. Synop. 66. Alchimilla vulgaris, C. B. 319. Tourn. Inst. 508. Boerb. Ind. A. 2. 92. Dill. Cat. 67. Alchimilla major vulgaris. Park. 538. Alchimilla perennis viridis major, foliis ex luteo virentibus, Hist. Oxon. ii. 195. Pes Leonis sive Alchimilla, J. B. ii. 3981. Chab. 172. A. Lady's Mantle. Gal. Pied-de-Lion. G. Sannaw / Löwen-Fuß. B. Onzer Vrouwen Mantel, Leeuwen-Voet. In pratis & pascuis. Floret Maio. Ufu. Folia subrotunda, plicata, angulosa, crenata, saporis astringentis. Vires. Vulneraria est, consolidat, astringit, extergit, sanguinem incrassat; sistit menses & alba mulierum profluvia, Schrod. R. H. pag. 209.

XXII. De Percepier.

SITU florum in foliorum alis, calicibus quadripartitis, seminibus in singulis utriculis singulis ab Alchimilla differt, ut omnino genere distinctum sit, R. Meth. A. pag. 23.

A. Percepier, Offic. Percepier Anglorum, Ger. Emac. 1594. Raii Hist. i. 209. Synop. 67. Dill. Cat. 60. Percepier Anglorum quibusdam, J. B. iii. 74. Chab. 392. Boerb. Ind. A. 2. 93. Polygonum Selinoides, Park. 448. Chærophyllo nonnihil similis, C. B. 152. Alchimilla annua minima hirsuta foliis inferne albicantibus, Hist. Oxon. ii. 195. Buxb. 11. Alchimilla montana minima, Tourn. Inst. 508. A. Parsley piert. Gal. Percepier, ou Percepier. G. Englische Stein-brech. B. Engelse Steenbreek. Inter segetes, & in solo restibili steriliore. Æstate floret. Ufu. Herba. Vires. Vehementer & repente urinas ciere, & calculum minuere creditur, Raii Synop.

XXIII. De Knawel.

NOTÆ sunt, florum calices stellati, in quinque acuta segmenta divisi, singuli singulis seminibus insidentes, in caulium & ramulorum divaricationibus, inque summis ramulis, Raii Method. A. 24.

A. 1. Knawel. Offic. Dill. Cat. Giff. 87. Boerb. Ind. A. 2. 93. Knawel folio & flore viridi, Rupp. Flor. Jen. 76. Buxb. 174. Polygonum Selenoides sive Knawel, Ger. 453. Emac. 566. Polygonum Germanicum vel Knawel Germanorum, Park. 447. Raii Hist. i. 213. Synop. 68. Polygonum Germanis Knawel,

Hist. Oxon. ii. 594. Polygonum 3. Dodonæi sive tenuifolium, J. B. 377. Polygonum angustissimo & acuto vel gramineo folio, minus repens, C. B. 281. Herniaria angustissimo folio minor repens, Hort. Monsp. 97. Alchimilla supina gramineo folio, minore flore, Tourn. Inst. 508. A. German Knot-grass. Gal. Sanguinaire. G. Weg-gras B. Knoop-gras, duizend-Knoop. In agris arenosis. Ufu. Herba. Vires. Eadem vires cum Polygono vulgari habet, Buxb. Lithontriptica herba æstimatur, Ger.

A. 2. Polygonum cocciferum, Offic. C. B. Pin. 281. Polygonum Polonicum cocciferum, J. B. iii. 378. Chab. 454. Polygonum cocciferum Polonicum, Breyn. Hist. cocc. rad. 11. Knawel incanum, flore majore perenne, Raii Hist. i. 213. Synop. iii. 160. Dill. Cat. Giff. 61. Knawel folio & flore albicante, Rupp. Flor. Jen. 76. Buxb. 174. Polygonum Germanicum incanum flore majore perenne, Pluk. Almag. 302. Polygonum angustissimo & acuto vel gramineo folio montanum, Sch. Bot. 120. Alchimilla gramineo folio, majore flore, Tourn. Inst. 508. Elem. Bot. 409. A. Polonian Knawel. Gal. Renouée, Knawel de Pologne. G. Pohlnisch Knawel. B. Poolse Knaewel. In arenosis locis, sed rarius. Coccum tinctorium seu Polonicum, hujus radicibus adnascens, nihil aliud est quam nidus seu ovulum cujusdam Insecti extra purpurei, intra sanguineo succo turgens, ad tingendum chermesinum colorem utile Vires. Eadem vires cum polygono vulgari habet, Buxb. De Cocco vid. Breynius de Hist. Nat. Cocci radicum.

XXIV. De Camphorata.

Vasculum habet herbaceum, ex quo quatuor stamina parva prodeunt, quorum quilibet apicem rubrum, vel potius roseum in medio sulcatum sustinet: Succedit flori semen nigrum oblongum, Magnol. Bot. Monsp. 47.

Camphorata, Offic. Camphorata hirsuta, C. B. 486. Raii Hist. i. 210. Hist. Oxon. iii. 614. Camphorata Monspeliensium, J. B. iii. 379. Chab. 454. Camphorata major Monspeliensium, Park. 568. A. Stinking Ground-pine. Gal. Cambrée. G. Kamppfer. B. Kampber. In hortis Botanicis nonnunquam reperitur. Ufu. Herba. Vires. Siccat & astringit, nervosum genus roborat, confert in doloribus Arthriticis, Spasmodicis, Paralyti, defluxionibus oculorum, Catarrhis. Cephalica est planta, Park. Ad vulnera efficacem esse dicit Lob. In Hydropis curatione exhibent alii, Magnol.

XXV.

XXV. De Kali.

NOtæ sunt, fructus ad singulos flores singuli, aliàs aculeati, aliàs læves, semina vel potiùs nucleos continentes cochleatos, seu serpentis adinstar in spiram convolutos, Raii Meth. A. 24.

A. 1. Kali, Offic. Kali cochleatum majus, Park. Theat. 279. Kali majus cochleato semine, C. B. Pin. 289. Raii Hist. i. 212. Hist. Oxon. ii. 209. Ger. Emac. 535. Tourn. Inst. 247. Boerb. Ind. A. 2. 93. Cali vulgare, J. B. iii. 702. Salicornia altera, Ger. 428. A. Glasf-Wort. Gal. Soude, ou la Marie. G. Glasf-Wurk. B. Krabbe-quaad. In Salsis maritimis. Usu. Herba.

Varia hujus plantæ præparata in usu sunt 1. Alumen Catinum, Offic. Soda quibusdam, aliis Cineres Clavellati. A. Pot-Asbes. Gal. Salicore, ou Salicote, Alun catin, Cendres gravelées. G. Pott-Asche. B. Pot-As. Fit ex cineribus hujus herbæ, magna quantitate ustæ, in massam nigro-cineream concrefcentibus. Vires. Acre est, mordax, & causticum, herbæque, è qua fit, vires obtinet, sed validiores. 2. Axungia vitri, Offic. Sal vitri nonnullis. A. Salt of Glass or Sandiver. Gal. Sel de Verre, ou Salin, ou Ecume de Verre. G. Glasf-Salk. B. Glas-Zout. Salis genus est, colore cinereo, seu griseo, ut vocant, gustu pariter acri & mordaci, qui dum vitrum in fornace funditur ollarum marginibus adhærescit; ad hunc autem locum pertinet, quia vitrum nihil aliud est quàm cineres clavellati, & arena vel lapides simul fusa & vi ignis unita. Vires. Sodæ vires obtinet, & in usu est apud Veterinarios ad emundandos equorum oculos. Utile etiam est ad dentes repurgandos, Ulcera manantia, Herpetes, Impetigines exsiccandos, quin & Scabiei conducit. Aurifabri ad aurum ferruminandum eo utuntur. 3. Lixivium, Offic. A. Sope-Lye. Gal. Lessive. G. Lauge. B. Loog. Cinerum prædictorum in aqua solutio est; acris est, erodentis & causticæ naturæ. Vires. Utile est ad cutem emaculandam, ad Alphos, Lentigines, Ephelides, aliaque ejus vitia extergenda; verùm in ejus usu cauto opus est, nè cutem ipsam violet & erodat. Ex hoc Lixivio efficitur celebre illud causticum Officinis Lapis Infernalis dictum. Sapo, Offic. A. Sope Gal. Savon. G. Seiffe. B. Zeep. Qui ex lixivio prædicto fit, estque trium generum. 1. Sapo Communis. A. Com-

mon Sope. Gal. Commun Savon noir. G. gemeine schwarze Seiffe. B. Gemeene zware Zeep. Fit ex oleo viliori, sevo, & lixivio ana ad consistentiam coctis, è quo, addita fuligine, fit Sapo Niger. 2. Sapo Castiliensis. A. Castile Sope. Gal. Savon de Castille. G. Blaue Seiffe. B. Blaauwe Zeep. Eodem quo præcedens modo fit; verùm pro oleo communi adhibetur oleum Olivarum, Indico aliòve simili medicamine cæruleo colore tingitur, & ad consistentiam coctus in laterculos scinditur. 3. Sapo Venetus vel Albus. A. White or Venice Sope. Gal. Savon de Venise. G. Weiße oder Spanische Seiffe. B. Spaanse Zeep. Hujus parandi modum vide in Topographicis, &c. Observationibus amici & vicini nostri clarissimi D. J. Raii. Vires. Sapo aperit, digerit, & extergit, Urinam ciet, obstructions Hepatis & Lienis referat, arenulas pellit. Extrinsecus adhibitum attrahit, ambustis cute non exulcerata medetur, præsertim niger, omne genus pediculorum interimit, imprimis feros. N. B. Lixivium, Offic. Non ex Soda tantum fit, sed ex cineribus cujuscunque generis ligni concremati. 4. Sal Alkali, Offic. Propriè & strictè loquendo pro sale duntaxat ex cineribus clavellatis extracto accipitur, verùm sensu latiori & generali ad duo significanda extenditur: nimirum, 1. Sal Volatile, quod ex animalium partibus vel excrementis elicitor, cujusmodi sunt Sal Cornu Cervi, Urinæ, &c. 2. Fixum, quod ex cineribus plantarum elicitor, ut Sal Kali, Absinthii, &c. At neque ex hac herba sola conficitur Soda, sed nonnullis in locis Fucos aliasque plantas marinas urunt ad eum usum. Item ad cineres clavellatos pro Sapone communi efficiendo filicem feminam urunt una cum stramine, in lixivio cinerum ligni prius macerato. Harvici insuper mihi narratum est, quod lixivium, quo ibi utuntur ad lintheamina mundanda, è Lupuli viminum exsiccatorum cineribus paratum esse.

2. Kali Hispanicum, Cod. Med. lxiii. Kali Hispanicum supinum annuum, sedi foliis brevibus, Act. Reg. Par. Anº 1717. p. 93. Fig. p. 98. A. Alicant Glasf-Wort. Gal. Soude d'Alicante. G. Spanische Glasf-Wurk. B. Spaanse Krabbe-quaad. Usu. Cineres Sodæ de Alicantia dicti.

XXVI. De Herniaria.

NOtæ sunt folia adversa; Serpylli minora; cauliculi humi sparsi, flosculis herbaceis & seminibus numerosissimis onusti, Raii Synop. 69.

A. 1. Herniaria, Offic. Ger. 454. Emac. 569. Dill. Cat. 88. Raii Synop. 69. Hist. i. 214. Herniaria glabra, J. B. iii. 378. Tourn. Inst. 507. Boerb. Ind. A. 2. 96. Buxb. 155. Millegrana major, five Herniaria vulgaris, Park. Theat. 446. Polygonum minus, five Millegrana major, C. B. 281. Polygonum minus five Millegrana major, Herniaria glabra, Hist. Oxon. ii. 593. A. Rupture-wort. Gal. Herniole, Turquette. G. Bruch- oder Harn-Kraut. B. Duizendknoop, Duizentgrein. In arenosis & glareosis. Floret Junio & Julio. Usu. Herba, five planta integra. Vires. Refrigerat, & siccatur. Usus præcipue est in Hernia curanda, Urina cienda, Renum & Vesicæ calculo atterendo, Ventriculi ac aliarum partium mucilagine incidenda, educenda, Bile ac aqua expellenda, adeoque in Ictero curando, Schrod.

A. 2. Arenaria, Offic. Herniaria Alines folio, Tourn. Inst. 507. Elem. Bot. 408. Boerb. Ind. A. 11. 96. Paronychia, Alines folio incana, J. B. iii. 366. Chab. 448. Raii Hist. ii. 1026. Polygonum maritimum folio Alines, Hist. Oxon. ii. 594. Anthyllis maritima Alines folio, C. B. Pin. 282. Anthyllis maritima incana, Park. Theat. 281. Anthyllis altera, Ger. 497. Anthyllis marina incana Alsine-folio, Ger. Emac. 622. Alsine maritima centumgrana Cæsalpino dicta, Pluk. Almag. 20. A. Sea-Cbickweed. Gal. Mort-geline maritime. G. See-Hüner-Biß. B. Zant-kruit. In maritimis & vineis. Æstate floret. Usu. Herba. Vires. Illita Paronychiis atque favis remedio est, Diosc.

XXVII. De Amarantho.

COmā speciosā & immarcescibili, semina capsulis membranaceis oblongis per maturitatem transversim seu horizontaliter dissilientibus, Raii Method. A. 25.

Amaranthus, Flos Amoris, Offic. Amaranthus maximus, C. B. 120. Raii Hist. i. 201. Boerb. Ind. A. 2. 97. Tourn. Inst. 234. Amaranthus paniculā sparsā, Ger. 254. Emac. 322. Amaranthus purpureus major paniculis sparsis, Park. Parad. 371. Amaranthus paniculis procumbentibus semine albo, seu Quinva, Hist. Oxon. ii. 602. Blitum maximum five Amaran-

thus major, semine albo, J. B. ii. 968. Chab. 304. A. Flower-gentle. Gal. Amarante, ou Passe-velours, ou Fleur de Jalousie. G. Sammet-Blumen / Taufentschön / Flör-Amor. B. Fluweel-bloemen. In hortis colitur. Usu. Flores. Augusto floret. Vires. Refrigerat, & siccatur, modicè astringit. Hinc ulus in Fluxionibus cunctis, ut expuitione sanguinis, Diarrhœa, Dysenteria, fluxu uterino, &c. Schrod.

XXVIII. De Beta.

FRuctu verrucoso osseo, cui flos insidet, à reliquis differt, R. H. p. 204.

A. 1. Beta alba, Offic. Ger. Emac. 318. Raii Hist. i. 204. Beta, Chab. 302. Beta alba vel pallescens, quæ Sicula & Cicla Officinarum, Hist. Oxon. ii. 596. Boerb. Ind. A. 2. 94. Beta communis alba, Park. Parad. 489. Ger. 251. Beta candida, J. B. ii. 961. Beta alba vel pallescens, quæ Cicla Officinarum, C. B. 118. Tourn. Inst. 502. A. White Beet. Gal. Bete ou Poirée blanche. G. Weißer Mangold / oder Rüben. B. Witte Beet. Usu. Radix, folia, & semina. Radix est lignosa, crassa, longa, & candida. Folia sunt crassa & succulenta, sapore nitroso. Semina rotunda & aspera, fusca. Vires. Laxat alvum, ob nitrositatem, Errhinum est. Usus internus ejus potissimus culinaris est, in acetariis, &c. Externus in Errhinis, & Clysteribus. Ex V. Herbis emollientibus est.

A. 2. Beta rubra, Offic. Ger. 251. Emac. 318. Raii Hist. i. 204. Chab. 302. J. B. ii. 961. Beta rubra vulgaris, C. B. 118. Hist. Oxon. ii. 596. Tourn. Inst. 502. Beta communis rubra, Park. Parad. 489. A. Red Beet. Gal. Betterave. G. Roter Mangold / oder rote Rüben. B. Rode Beet. Cum prior. Usu. Radix, folia. Radix crassa est & alba. Folia rubentia, breviora quàm præcedentis. Vires. Eisdem habet cum præcedente. Coquitur cum lenticula, ut ventrem sistat: quod magis radice ejus præstatur, Diosc.

N. B. Quæ folio est obscuriore Beta nigra Offic. dicitur.

XXIX. De Asaro.

NOtæ sunt Cytini in sex lacinias divisi: lacinie sunt Calyx floris, cui subest fructus

Ætus hexacoccus: Folia crassa, splendentia.

A. 1. *Afarum*, *Offic. Ger.* 688. *Emac.* 836. *C. B.* 197. *J. B.* iii. 548. *Chab.* 510. *Raii Hist.* i. 207. *Tourn. Inst.* 501. *Boerb. Ind. A.* 2. 95. *Dill. Cat.* 36. *Buxb.* 28. *Afarum vulgare*, *Park.* 266. *Afarum vulgare rotundifolium*, *Hist. Oxon.* iii. 511. *Nardus rustica*, *Hoff. Flo. Altorff. A. Affarabacca.* *Gal. Cabaret, Nard sauvage, Oreille d'homme, Oreillete, Girard Rouffin, Rondelle. G. Haselwurk. B. Haselwortel.* In hortis colitur. Vere floret. *Ufu.* Radix & folia. Radices tenues, fibrosæ, spadiceæ, saporis acris, purgativi, nauseabundi, cum levi quadam astringentia, odoris non ingrati. Folia sunt subrotunda, splendentia. *Vires.* Crassam pituitam, bilemque utramque per vomitum, ac nonnunquam per secessum violenter expurgat. Diureticum est, ac emmenagogum insigne. *Hepar, Lienem, Vesicamque fellis aperit: Hinc utile in Arthritide, Hydroke, Febribus, præcipue tertiana & quartana, in Ictero, &c. Schrod.* Radix pro *Ipecacoanna* venditur, & etiam non multum abest, quoad virtutes, *Boerb. Hist. Plant.* 558.

A. 2. *Afarum Virginianum*, *Serpentaria nigra*, *Offic.* *Afarum Virginianum folio cordato Cyclaminis more maculato*, *Hist. Oxon.* iii. 511. *Afarum Virginianum Pistolochiæ foliis subrotundis Cyclamini more maculatis*, *Pluk. Almag.* 53. *Phytog.* 78. *Raii Hist.* iii. 129. *Afarum Cyclamini folio Virginianum*, *Banif. MSS. Cat. Serpentaria major Officinæ, Bobart. A. Black Snakeweed. Gal. Bistorte. G. Matterwurk. B. Herts-tonge.* Ex Virginia ad nos delata est, & Botanopolis nostris pro vero venditur, quod sapore & odore refert.

SECTIO QUARTA.

De Herbis flore aggregato, planifolio.

FLOS aggregatus nobis dicitur, qui ex pluribus flosculis in unum totalem florem coeuntibus constat; quorum unusquisque non tantum folio seu bractea colorata, veram insuper vel staminibus, vel stylo saltem constat, & singuli singulis seminibus coherent, *R. H. p.* 217.

Herbæ flore aggregato, planifolio, sunt vel feminibus

Papposis seu alatis

Latiusculis & compressis, brevibus; caulibus

Gracilioribus, firmioribus, solidioribus & minus concavis, capitulis minoribus: *Lactuca.*

Majoribus, tenerioribus & fistulosis, capitulis grandioribus, foliis Carduorum more spinosis, spinulis minoribus: *Sonchus.*

Oblongis & angustis, calycibus Lactucæ minoribus: *Chondrilla.*

Teretiusculis, striatis tamen, non angulosis longioribus

Maximis foliis longis, in acutum desinentibus, non laciniatis, flore circa meridiem se claudente; radice,

Annua, calyx ejus minimè squamosus sit, sed ex simplici segmento- rum compositus: *Tragopogon.*

Perenni, calyx oblongus, gracilis, squammis grandioribus compositus: *Scorzonera.*

Minoribus,

Non repentes, foliis plerumque laciniatis, caule

Non ramoso, nudo, foliis vacuo, flore magno; *Dens leonis.*

Ramoso, foliis cincto, floribus plerumque minoribus, in singulis caulibus pluribus; femine

Citrino aut rufo: *Hieracium.*

Nigro: *Pulmonaria Gallorum.*

Reptatrices, flagellis emissis, foliis longioribus pilis obsitis: *Pilosella.*

Pappis destitutis, foliis & caulibus.

Lævibus floribus

E Lateribus caulium & ramulorum exeuntibus foliis

Laciniatis, radice perenni: *Cichoreum.*

Integris, radice annua: *Endivia.* Summos caules & ramulos terminantibus flore

Cæruleo: *Sesamoides.*

Flavo: *Lampfana.*

Spinosis, carduorum in modum lactis lineis notatis: *Scolymus Theophrasti.*

Her-

*Herbæ flore aggregato, seminibus pap-
pofis.*

I. De Lactuca.

NOtæ sunt, semina brevia, latiuscula & com-
pressa, utrinque acuminata; caules quàm
Sonchi graciliores, firmiores, & minùs concavi,
capitula minora, R. H. pag. 220.

A. 1. Lactuca, Offic. Lactuca sativa, C.
B. 122. Raii Hist. i. 220. Hist. Oxon. iii.
57. Ger. 239. Emac. 306. Tourn. Inst. 473.
Boer. Ind. A. 82. Buxb. 174. Lactuca sati-
va vulgaris non capitata, J. B. ii. 997. Lactuca
vulgaris sativa, Chab. 313. Lactuca hyemalis,
Park. Parad. 498. A. Garden-Lettuce. Gal.
Laitue cultivée, ou domestique. G. Garten-
Lattich. B. Tamme Latouwe. Seritur in hor-
tis. Junio & Julio floret. Ufu. Folia ac
semen. Folia sunt longa, lata, rugosa, co-
loris pallidè virentis, saporis non ingrati.
Semina parva, oblonga, compressa, pallida,
utrinque acuminata, saporis aquei. Vires. Re-
frigerat, conciliat somnum, bilis fervescenti-
am ac æstum compescit, lac auget, alvum
leniter movet, ventriculo convenit. Extrin-
secus sedat dolorem capitis, medetur am-
bustis, &c. Dum adhuc tenera est, ante-
quàm excaulescat, commanducata, certo cer-
tius Veneri adversatur, & libidinem extin-
guat, Raii Hist. Idem confirmat Boerhavius
exemplo Principis Angliæ, Hist. 128, 129.
Semen. Est ex seminibus frigidis, quæ mi-
nora dicunt. Valet ad Gonorrhœam viru-
lentam, ad Urinæ ardorem, &c. Schrod. Præp.
Aq. destill. Syr. è Succo.

A. 2. Lactuca sylvestris, Offic. Lactuca
sylvestris odore viroso, C. B. 123. Tourn.
Inst. 473. Boerb. Ind. A. 81. Buxb. 174. La-
ctuca sylvestris major odore Opii, Ger. Emac.
309. Raii Hist. i. 221. Synop. 69. Lactuca
sylvestris lato folio, succo viroso, J. B.
ii. 1002. Chab. 314. Lactuca sylvestris Opii
odore vehementi soporifero & viroso, Hist.
Oxon. iii. 58. Lactuca sylvestris Endiviæ fo-
liis, odore viroso, Park. 813. A. Wild Let-
tuce. Gal. Laitue sauvage. G. Wilder Lattich.
B. Wilde Latouwe. Ad sepes. Junio floret.
Ufu. Herba, Semen. Vires. Dolores miti-
gat, Diosc.

A. 3. Lactuca sylvestris, Cod. Med. lxiv.

Sylvestris Costa spinosa, C. B. Pin. 123. Raii
Hist. i. 223. Synop. iii. 69. Tourn. Inst. 473.
Elem. Bot. 376. Boerb. Ind. A. 81. Dill. Cat.
Giff. 159. Rupp. Flor. Jen. 167. Buxb. 175.
Lactuca sylvestris laciniata, Park. Theat. 813.
Hist. Oxon. iii. 58. Lactuca sylvestris foliis
dissectis, Ger. Emac. 309. Mer. Pin. 68. Merc.
Bot. i. 46. Pbyt. Brit. 65. Lactuca sylvestris,
seu Endivia multis dicta, folio laciniato, dor-
so spinoso, J. B. ii. 1003. Chab. 314. A. Jag-
ged leaved wild Lettuce. Gal. Laitue sauvage
avec une tige épineuse. G. Leber-Distel / Ganß-
Zunge / Wilder Lattich. B. Wilde stekende La-
touwe. Ad sepes. Junio floret. Ufu. Herba,
semina. Vires. Cum præcedente viribus con-
venit.

Lactuca sylvestris sativæ similis est (ut scri-
bit Dioscorides) sed longior caulis, & folia gra-
ciliora, & asperiora; amaro gustu est. Quæ de
viribus Lactucæ sylvestris veteres prodiderunt,
quod scilicet semen ejus non minus quam sa-
tivæ libidinum imaginationes in somno amoli-
tur & venerem arcet; an huic plantæ conve-
niant, dubitat D. Raius. Narcoticam eam esse
& soporiferam, adeoque (ut recte observat)
viribus Papaveri similem, ut Dioscorides &
Plinius tradunt, Opii vehemens & virosus o-
dor abunde convincit. Verum omnia in ge-
nere opiata irritare potius quam extinguere
appetitum ad venerem, saltem modice sum-
pta, non secus ac vinum ac alii generosi li-
quores, quibus & viribus quodammodo re-
spondeat, videntur, Raii Hist.

Cum priore sequentes sumuntur indiscrimi-
natim.

A. 4. Lactuca capitata, C. B. Pin. 123.
Tourn. Inst. 473. Elem. Bot. 376. Cod. Med.
lxiv.

A. 5. Lactuca Romana longa dulcis, J. B. ii.
998. Elem. Bot. 376. Tourn. Inst. 473. Cod.
Med. lxiv.

A. 6. Chondrilla prima, Offic. Diosc. Chon-
drilla cœrulea, Ger. 224. Emac. 286. Buxb. 71.
Chondrilla cœrulea altera Cichorei sylvestris
folio, C. B. 130. Boerb. Ind. A. 83. Cœrulea
five purpurea, Park. 785. Chondrilla vel Chon-
drilla, Chab. 317. Chondrilla vel Chondrilla
cœrulea, J. B. ii. 1019. Raii Hist. i. 227.
Lactuca sylvestris perennis, purpureo-
cœruleo, laciniato longo folio, Hist.
Oxon. iii. 59. Lactuca perennis humilior
flore cœruleo, Tourn. Inst. 473. Elem. Bot.
376. A. Gum Succory. Gal. Chondrilla.
G. Chondrilla-Kraut / klein Sonnen-wirbel.
B. Blauwe Chondrilla. In Italia & Germania in
locis

locis incultis crescit. Æstate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Menses sistit, *Diosc.*

Hanc plantam Chondrillam primam esse Dioscoridis existimo.

II. De Chondrilla.

NOtæ sunt, florum capitula seu cauliculos Lactucæ minores habere caulibus secundum longitudinem pressius junctos, Folia alterna, lævia, Lactuca angustiora, semina oblonga, & angustata.

A. Chondrilla altera, *Offic.* Chondrilla viminea, *J. B.* ii. 1021. *Chab.* 317. Chondrilla [rectius Lactuca] viminea, *Raii Hist.* i. 223. Chondrilla cichoroides, *Dill. Cat.* 119. Chondrilla juncea, *Ger.* 226. *Emac.* 288. Chondrilla juncea viscosa arvensis, quæ prima Dioscoridis, *C. B.* 130. *Tourn. Inst.* 475. *Elem. Bot.* 377. *Boerb. Ind.* A. 84. *Buxb.* 71. Chondrilla viminalibus virgis, *Park.* 782. Lactuca sylvestris viminea, *Volck.* 237. Lactuca sylvestris perennis lutea, juncea, viminalibus virgis, *Hist. Oxon.* iii. 58. A. Gum Succory with yellow Flowers. *Gal. Condrille.* G. Acker-Condrillen / Dieß-Condrillen. B. Akker-Chondrillen. In arenosis Germaniæ, Italiæ, &c. Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Caules & folia concoquendi vim habent. Succus incommodos palpebrarum pilos reflectit, *Diosc.*

Hanc pro Chondrilla secunda Dioscoridis, *Folium ferens oblongum, circumrosum, bumi sparsum; caulem succo madentem luteo: radice tenui, rotunda, lævi, vegeta, flavescente, succosa, potius habendam existimo, quam Chondrillam bulbosam, C. Baubini.*

Dioscorides duo hujus plantæ genera memorat. De priore hæc habet: *Caulem, flores & folia habet Cichorio similia: quæ ex causa nonnulli sylvestris Intybi speciem esse pronunciarunt, verum tenuior tota est.* Ideoque neque Chondrilla juncea viscosa arvensis, *C. B.* neque Chondrilla prior legitima *Clusii* esse potest, cum earum utraque flores luteos habeat, secus quàm Cichoreum, quod cœruleos obtinet.

III. De Soncho.

Sonchus à reliquis distinguitur, capitulis grandioribus, caulibusque tenerioribus & fistulosioribus, semine compresso. *R. Synop.* p. 41.

A. 1. Sonchus asper, *Offic.* *Ger.* 229. Sonchus asperior, *Ger. Emac.* 291. Sonchus asper

laciniatus, *Park.* 804. *C. B.* 124. *Boerb. Ind.* A. 85. *Raii Hist.* i. 223. *Synop.* 70. *Hist. Oxon.* iii. 61. *Dill. Cat.* 119. Sonchus asper laciniatus, folio Dentis leonis, *Tourn. Inst.* 474. Sonchus laciniatus spinosus, *Chab.* 316. *J. B.* ii. 1016. A. Prickly Sowthistle. *Gal. Laitron épineux.* G. Gänse-Diestel. B. Stekende Hazen-Latouw met gesnede Bladeren. In locis cultis, hortis, &c. Junio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Soncho nonnulli utuntur hyeme in acetariis. Suspiriosos & Asthmaticos juvare, & Stranguriam sanare dicitur. Vis ei refrigerans, unde Inflammationibus quibuscunque utiliter imponitur, *R. Cat. Angl.* p. 278.

A. 2. Sonchus lævis, *Offic.* *Ger.* 229. *Emac.* 292. *Park.* 805. *Raii Hist.* i. 222. *Synop.* 70. Sonchus levis laciniatus latifolius, *C. B.* 124. *Tourn. Inst.* 474. *Boerb. Ind.* A. 85. *Hist. Oxon.* iii. 60. *Dill. Cat.* 94. Sonchus laciniatus, non spinosus, *J. B.* ii. 1015. Sonchus laciniatus lævis sive non spinosus, *Chab.* 316. A. Smooth Sowthistle. *Gal. Laitron doux, ou Palais de Lièvre.* G. Hasen-fohl. B. Kleine Haze-Latouw. In hortis, cultis, &c. Maio, &c. floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Cum priore & Lactuca viribus convenit.

A. 3. Hieracium, *Offic.* *Rand. Cat.* 43. Hieracium majus folio Sonchi vel Hieracium Sonchites, *C. B.* 126. Sonchus Hieracites major repens calyculo hirsuto inter segetes, *Hist. Oxon.* iii. 61. Sonchus repens, multis Hieracium majus, *J. B.* ii. 1017. *Raii Hist.* i. 226. *Synop.* 71. *Tourn. Inst.* 474. *Boerb. Ind.* A. 84. *Dill. Cat.* 154. *Buxb.* 307. Sonchus repens multis, quibusdam Hieracium majus, *Chab.* 316. (Figura autem est transposita.) Sonchus arborescens, *Ger.* 231. *Emac.* 294. After arborescens palustris Hieracii facie, *Herm. Hort. L. Bat.* 577. Hieracium majus Dioscoridis, *Ger. Emac.* 296. Hieracium majus Sonchites, *Park.* 788. A. The greater Hawkweed. *Gal. Cichorée jaune, Herbe de l'Eprevier.* G. Grosse Gänse-Distel / groß Sonchen-Kraut. B. Groot Sonchen-Kruit. In arvis. Julio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Vim refrigerandi habet & modicè subastringendi, inflammationibus prodest. Herba cum radice illita, vibratis à Scorpione ictibus auxiliatur. *Diosc.*

IV. De Hieracio.

Differt à reliquis, caulibus gracilioribus; seminibus longioribus, non compressis, sed te-

retiusculis aut angulosis, R. Synop. p. 42.

A. 1. Hieracium minus, *Offic.* Hieracium leporinum, Ger. 233. Hieracium minus sive leporinum, Ger. Emac. 296. Hieracium folio Chondrillæ, caule vimineo lævi, Boerb. Ind. A. 86. Hieracium minus præmorfa radice, Park. 793. *Hist. Oxon.* iii. 64. Hieracium minus præmorfa radice, sive Fuchsi, J. B. ii. 1031. *Raii Hist.* i. 230. Hieracium minus præmorfa radice sive Hieracium minus Fuchsi, Chab. 321. Hieracium Chondrillæ folio glabro, radice succisa majus, C. B. 127. *Tourn. Inst.* 470. Buxb. 156. Dill. Cat. 81. A. The lesser Hawkweed. Gal. Petite Herbe d'Eprevier. G. Klein Habich-Kraut. B. Klein Haviks-kruud met afgebeete Wortelen. In pascuis ubique Junio & Julio floret. *Ufu.* Folia, sed raro aut nunquam succus. *Vires.* Vim suam ad ea ad quæ superior impendit, *Diosc.* Si assumatur, visum acuit, & atram bilem pellit, virtus est ut in Soncho, nisi quod paulo plus amarescit, & multo meliore est, Boerb. *Hist. Plant.* 131.

A. 2. Hieracium Officinarum, *Mill. Bot. Offic.* 231. Hieracium longius radiculatum, Ger. 234. Emac. 298. Park. 790. *Raii Hist.* i. 230. Synop. 72. Hieracium dentis leonis folio obtuso majus, C. B. 127. *Tourn. Inst.* 470. *Hist. Oxon.* iii. 66. Boerb. Ind. A. 87. Dill. Cat. 94. Hieracium macrocaulon junceum, sive minus, primum Dodonæo, J. B. ii. 1031. Hieracium macrocaulon & macrorrhizon, flore Hedypnoidis luteo, Chab. 321. A. Long-rooted Hawkweed. Gal. Herbe d'Eprevier. G. Habich-Kraut. B. Alderkleinste Haviks-kruit met afgebeete Wortelen. In pascuis. Junio, Julio, & Augusto floret. *Ufu.* Folia vulgò. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit. Herba pota laterum doloribus remedium est.

A. 3. Herba Costa, *Offic.* Herba Costa Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 161. Costa herba in Italia alibi Ingrassia di Porci, Cam. Hort. 49. Herba Costæ vel Costa pulmonaria, Buxb. 158. Hieracium Alpinum latifolium hirsutius incanum, flore magno, C. B. 128. *Hist. Oxon.* iii. 69. Boerb. Ind. A. 86. *Tourn. Inst.* 472. Hieracium i. Clusii, Ger. 237. Hieracium i. latifolium Clusii, Ger. Emac. 301. *Raii Hist.* i. 239. Hieracium latifolium Pannonicum i. Clusii, *Raii Synop.* 73. Hieracium latifolium Pannonicum sive primum Clusii, Park. 800. Hieracium Pannonicum latifolium Clusii, Chab. 320. Hieracium Pannonicum latifolium i. Clusio, Pilosellæ majori, sive Pulmonariæ luteæ accedens, J. B. ii. 1026. Hieracium montanum, non ramosum, caule aphylo, flore pallidio-

re, *Raii Cat.* 162. Dens leonis foliis integris, caule raris foliis vestito, monanthes fere, *Raii Hist.* i. 244. A. Hungarian Hawkweed. Gal. Herbe de l'Eprevier de Hongrie. G. Hungarisch Habich-Kraut. B. Hongarisch Haviks-kruit. In montosis cretaceis. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* In affectibus pulmonum magnis extollitur laudibus, Buxb. Singularis usus in Phthisi, Cam.

V. De Pulmonaria Gallica.

A Reliquis Hieraciis differt semine parvo, brevi, nigro; ab Auricula muris, quod folia pilis longis birta non sint, quemadmodum illius, & in plerisque speciebus laciniata aut dentata, R. Meth. p. 30.

A. Pulmonaria Gallica, & Pulmonaria aurea, *Offic.* Pulmonaria Gallorum, Ger. ejus descriptionem vid. 662. Pulmonaria Gallica sive aurea, Dill. Cat. 95. Pulmonaria Gallica sive aurea latifolia, Ger. Emac. 304. Hieracium murorum folio pilosissimo, C. B. 129. *Raii Hist.* i. 239. Synop. 74. *Tourn. Inst.* 471. *Hist. Par.* 97. Boerb. Ind. A. 87. Buxb. 159. Hieracium latifolium hirsutum folio unico cauli insidente, *Hist. Oxon.* iii. 70. Pilosella major quibusdam, aliis Pulmonaria flore luteo, J. B. ii. 1033. Chab. 324. A. French or Golden Lungwort. Gal. Pulmonaire. G. Buchlattich / Fransch- oder gülden Lungen-Kraut. B. Fransch Longen-kruit. In sylvis, muris antiquis, & aggeribus umbrosis. Junio & Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum Pulmonaria maculosa viribus convenit.

VI. De Pilosella.

N Otæ; semine esse parvo, nigro, flagellis reptatricibus, R. H. p. 242.

A. Auricula muris, Pilosella, *Offic.* Chab. 323. Pilosella repens, Ger. 513. Emac. 638. *Raii Hist.* i. 242. Synop. 75. Pilosella minor vulgaris repens, Park. 689. Pilosella major repens hirsuta, C. B. 262. Dill. Cat. 83. Buxb. 260. Pilosella majori flore, sive vulgaris repens, J. B. ii. 1039. Pilosella monoclonos repens vulgaris minor, *Hist. Oxon.* iii. 77. Dens leonis, quæ Pilosella Officinarum, *Tourn. Inst.* 469. Boerb. Ind. A. 89. A. Common Mouse-Ear. Gal. Piloselle, Oreille de Souris. G. Mause-ohlein / Nagel-Kraut. B. Muisen-Oor, met min ruyge Bladeren. In pascuis sic-

cioribus Junio & Julio floret. *Ufu.* Folia oblonga, pilosa, saporis subacris & astringentis. *Vires.* Astringit, abstergit, constipat: Sternutatoria est & vulneraria, Dysenteriam, Alvi Uterique fluxus sistit, bilem æstuantem sedat & incrassat, Hernias curat. Extrinsecus medetur ulceribus oris (in collutionibus) Hæmorrhagiam narium sedat (pulvis inditus.) *Schrod.* Herpetem miliarem sanat (succus illitus) *D. Hulse, Præp. Aq. Syr.*

VII. De Dente Leonis.

A *B Hieracio floribus in singulis caulibus singulis differt, R. Synop. p. 46.*

A. 1. Dens Leonis, Taraxacum, *Offic.* Dens Leonis, *Ger.* 228. *Emac.* 290. *Raii Hist.* i. 244. *Synop.* 76. Dens Leonis vulgaris, *Park.* 780. *Hist. Oxon.* iii. 74. Dens Leonis latiore folio, *C. B.* 226. *Tourn. Inst.* 468. *Boerb. Ind.* A. 88. *Dill. Cat.* 50. *Buxb.* 96. Hedypnois sive Dens Leonis Fuchsii, *J. B.* ii. 1035. Sive Dens Leonis, *Chab.* 323. A. Dandelion. *Gal. Pissenlit, Dent de Lion. G. Löwen-Zahn / Pfaffen-Nöhrlein / Münchs-Kopff / Kork-fraut. B. Paarde-Bloemen, Hengste-Bloemen, Papen-Kruid, Kanker-Bloemen, Honden-Rozen, Schorft-Bloemen.* In hortis & pascuis ubique. Per totam æstatem floret. *Ufu.* Radix, ac Folia. *Vires.* Hepatica est, cum Endivia conveniens, quo tamen potentius operatur. Usus præcipue in febribus putridis inveteratis, *Schrod.*

Plus lotii derivat in vesicam quam pueruli retinendo sunt, præsertim inter dormiendum, eoque tunc imprudentes & inviti stragula permungunt, unde Gallis *Pissenlit*, Anglis *Pissabed*, quasi Lectiminga & Urinaria herba dicitur, *Raii Hist.* In Phthisi, Tabe, & Cachexia commendat *Park.*

A. 2. Hæmorrhoidalis, *Offic.* Dens Leonis maritimus minor radice tuberculis prædita, *Hist. Oxon.* iii. 75. Dens Leonis tuberosus, Hæmorrhoidalis, *Mont. Ind.* 41. Dens Leonis tuberosa radice, *Tourn. Inst.* 468. *Elem. Bot.* 373. Cichoreum bulbosum, *J. B.* ii. 1038. *Raii Hist.* i. 247. Cichoreum bulbosum, vel strumosum, *Chab.* 315. Chondrilla marina Lobelio, *Ger.* 226. *Emac.* 288. Chondrilla bulbosa, *Park. Theat.* 784. Chondrilla bulbosa sive Chondrilla 2. Dioscoridis, *C. B. Pin.* 130. A. Bulbous Succory. *Gal. Cichorée avec la racine en forme de bulbe. G. Wegwart mit Korb-Wurzel. B. Wegwaart met een bollagtige Wortel.* In maritimis. *Ufu.* Bulbulæ radicem. *Vires.*

Anodynæ sunt seu dolores lenientes, *Mont.* Ad strumas plurimum conferunt, *Chab.*

VIII. De Scorzonera.

FLOS à calycis radiis non superatur, *R. H. p. 248.*

A. 1. Scorzonera nostra & Hispanica Viperaria, *Offic.* Scorzonera Hispanica major, *Park. Parad.* 301. *Raii Hist.* i. 248. Scorzonera latifolia sinuata, *C. B.* 275. *Hist. Oxon.* iii. 81. *Tourn. Inst.* 476. *Boerb. Ind.* A. 89. *Buxb.* 297. Viperaria Hispanica, *Ger.* 598. Viperaria sive Scorzonera Hispanica, *Ger. Emac.* 736. Tragopogon Hispanicus sive Escorzonera, aut Scorzonera, *J. B.* ii. 1060. *Chab.* 332. A. *Vipers-grafs. Gal. Scorzonere, Cercifi d'Espagne, G. Schlangen-Werd. B. Scorzonera.* In hortis colitur. Junio floret. *Ufu.* Radix oblonga digitum crassa, foris pallide rufescens, intus candida, saporis subdulcis, tenuis & grati, odoris nullius. Sicca ex Hispania ad nos adfertur. *Vires.* Alexipharmaca est. Usus præcipue in moribus serpentum, Peste, Febre, Melancholia, Epilepsia, Vertigine, &c. Commendatur ad Uteri suffocationem, *Schrod.*

A. 2. Scorzonera subcærulea, *Offic.* Scorzonera angustifolia subcærulea, *Hist. Oxon.* iii. 83. *C. B. Pin.* 275. *Chom.* 275. *Raii Hist.* i. 249. *Tourn. Inst.* 476. *Elem. Bot.* 378. Scorzonera elatior angustifolia Pannonica, *Park. Theat.* 410. Viperina 6^a, *Ger.* 598. Viperina angustifolia elatior, *Ger. Emac.* 737. Tragopogonis species sive Scorzonera major angustifolia subcæruleo flore, *J. B.* ii. 1062. *Chab.* 332. A. *Hungarian Vipers-grafs. Gal. Scorzonere de Hongrie. G. Hongarisch Schlangen-Werd. B. Giftwortel, Slangen-wortel, Adder-kruid.* In montosis. *Ufu.* Radix. *Vires.* Cum priore convenit, & indiscriminatim sumuntur, *Chomel.*

IX. De Tragopogone.

Insigni notâ à reliquis differt, quod calycis floris radii ipsius folia seu petala longitudine excedant: folia herbæ gramineæ imitantur, *R. Synop. p. 76.*

A. 1. Tragopogon, *Offic.* *Chab.* 331. *Park. Parad.* 514. Tragopogon luteum, *Ger.* 595. *Emac.* 735. *Raii Hist.* i. 252. *Synop.* 76. Tragopogon pratense luteum majus, *C. B.* 274. *Hist. Oxon.* iii. 79. *Tourn. Inst.* 477. *Herb. Par.* 157. *Dill. Cat.* 91. *Boerb. Ind.* A. 90. *M 2 Buxb.*

Buxb. 392. *Tragopogon flore luteo*, *J. B.* ii. 1058. *Tragopogon luteum majus*, *Schw.* 209. *A. Yellow Goatsbeard.* *Gal. Barbe de Bouc.* *G. Bocks-bart mit gelbe Bluhmen.* *B. Boks-baart met geele Bloem, Salsafi.* In pratis & pascuis, Junio & Julio floret. *Usu.* Radix. *Vires.* Radices valde nutriunt, unde tabidis & macilentis conducunt. Vitiis pectoris, tussi & respirationi difficili, nec non pleuritidi mederi dicuntur. Urinæ stillicidio subveniunt, & calculum expellunt, lincinationibus æstuantibus ventriculi & thoracis auxiliantur.

A. 2. Behen album, Offic. Behen album Ranwolfii, J. B. iii. 36. *Chab.* 448. *Serratulæ affinis capitulo squammoso luteo*, ut & flore, *C. B.* 235. *Scorzonera affinis Behen album dicta*, radice repente, *Hist. Oxon.* iii. 84. *A. White Ben. Gal. Beben blanc. G. Weiß Behen. B. Witte Behen.* Ad radices montis Libani invenit *Ranwolfius*, & *Behen album* verum esse vult, sed de *Behen albo* & *rubro Arabum*, vide *Cap. De Limonio.*

X. De Zacynthæ.

NO TÆ sunt, *Calyx squamosus*, qui flore delapso formam rotulæ radiatæ assumit, radiis *Melonis costarum in modum elatis*: unaquæque autem costa capsulæ species est, semen unicum includens, *Raii Meth. A.* 30.

A. Zacintha, Cichoreum verrucarium, Offic. Cichoreum verrucosum, Zacintha, Mont. Ind. 40. *Zacintha, sive Cichoreum verrucarium, Tourn. Inst.* 476. *Elem. Bot.* 378. *Boerb. Ind.* A. 90. *Park. Theat.* 779. *Cichoreum verrucarium sive Zacintha, Ger. Emac.* 289. *Raii Hist.* i. 255. *Zacintha, Rupp. Flor. Jen.* 169. *Cichoreum verrucarium sive Zacintha, Hieraciis adnumerandum, J. B.* ii. 1013. *Cichoreum verrucosum, verrucaria, Chab.* 315. *Chondrilla verrucaria foliis cichorei viridibus, C. B. Pin.* 130. *Intybus sive Endivia lutea, verrucaria, Hist. Oxon.* iii. 53. *A. Wart Succory. Gal. Cichorée de Zante (ainsi appelée parce qu'elle croit en abondance dans cette Ile de l'Archipel). G. Zantische Wegwart. B. Wegwaart groeyende in overvloed in Zante, zynde een Eiland in de Middellandse Zee.* In hortis reperitur. Junio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Diuretica est planta & edulcorans, sanguinis nimium fervorem compescens, *Mont. Mira hujus plantæ facultas dicitur ad tollendas verrucas, &c. R. H.*

Herbæ flore aggregato seminibus pappo destitutis.

XI. De Cichoreo.

A Reliquis dignoscitur floribus è lateribus caulium & ramorum exeuntibus velut spicatum, *R. Synop.* p. 47.

A. 1. Cichoreum sativum, seris, Offic. Cichoreum, J. B. ii. 1007. *C. B.* 125. *Ger.* 220. *Emac.* 280. *Parad.* 497. *Hist. Oxon.* iii. 55. *Buxb.* 73. *Raii Hist.* i. 255. *A. Garden Succory. Gal. Cichorée domestique. G. Wegwart / Hindleuffte. B. Cichorei.* In hortis. Floret Junio. *Usu.* Flores, Folia, & Radix. Flores sunt pulchri, cærulei, saporis amari; Folia laciniata, hirsuta; Radix crassa, oblonga, foris fusca, intus candida. Tota planta amara est. *Vires.* Hepatica est nobilissima, aperit. Diuretica etiam est, attenuat, extergit. Usus præcipue in Hepatis obstructione & febribus, Hæmorrhagias sistere creditur, *Schrod. Est ex seminibus frigidis minoribus.*

A. 2 Cichoreum agreste sylvestre, Offic. Cichoreum sylvestre sive Officinarum, C. B. 125. *Hist. Oxon.* iii. 55. *Tourn. Inst.* 479. *Boerb. Ind.* A. 91. *Buxb.* 72. *Cichoreum sylvestre, Raii Hist.* i. 255. *Synop.* 77. *Ger.* 222. *Emac.* 284. *Park.* 775. *J. B.* ii. 1007. *Chab.* 315. *Dill. Cat.* 159. *A. Wild Succory. Gal. Cichorée sauvage G. Wilde Wegwart. B. Wilde Cichorei.* Secus vias, & in agrorum limitibus. Junio floret. *Usu.* Flores, folia, & semen. Floribus & foliis cum præcedente convenit. Semina sunt parva, oblonga, angulosa, fusca, sapore aqueo. *Vires.* Aqua è floribus distillata, inflammationibus & caligini oculorum imposita, potenter remedium affert, *R. Cat. Angl.* p. 70. Folia cocta & aceto comesta Gonorrhœam reprimunt, *Matth.* *Vires quoque sativi habet.*

XII. De Endivia.

A Cichoreo differt foliis brevioribus non laciniatis, & quod annua planta sit, *R. H.* p. 254.

A. Endivia, Scariola, Intybus, Offic. Endivia sativa, Park. 774. *Intybus sativa, Ger.* 221. *Emac.* 282. *Raii Hist.* i. 254. *Intybum, Park. Parad.* 495. *Intybus sativa latifolia sive En-*

Endivia vulgaris, C. B. 125. *Hist. Oxon.* iii. 53. *Intybum fativum latifolium*, J. B. ii. 1011. *Intybus vel Intybum*, Chab. 315. *Cichoreum latifolium* live *Endivia vulgaris*, *Elem. Bot.* 381. *Tourn. Inst.* 479. *Boerb. Ind.* A. 91. A. *Endive*. Gal. *Endive*, ou *Scariole*. G. *Endivien*. B. *Endivie*. Seritur in hortis. Junio floret. *Ufu*. Folia & Semina. Folium est latum, glabrum, non acuminatum. Semina sunt Cichoreo consimilia, colore pallidiora. *Vires*. Hepatica est nobilissima, refrigerat, abstergit, aperit. Diuretica etiam est. *Ufus* frequentissimi in febribus biliosis, *Schrod.* *Est ex seminibus frigidis quæ minora dicuntur.*

XIII. De *Lampfana*.

Floribus caules & ramulos terminantibus cum *Hieracio* convenit, à *Cichorio* differt; seminibus solidis seu pappo destitutis cum hoc convenit, ab illo diversum est, R. *Synop.* p. 77.

A. *Lampfana*, *Offic.* Ger. 199. *Emac.* 255. *Raii Synop.* 77. *Dill. Cat.* 95. *Tourn. Inst.* 479. *Herb. Par.* 108. *Boerb. Ind.* A. 93. *Lampfana vulgaris*, *Park.* 810. *Lampfana Dodonæi*, J. B. ii. 1028. *Raii Hist.* i. 256. *Lampfana* live *Lapfana Papillaris*, Chab. 318. *Soncho affinis Lampfana domestica*, C. B. 124. *Intybus* live *Endivia erecta lutea Napifolia*, *Lampfana dicta*, *Hist. Oxon.* iii. 54. A. *Nipplewort*. Gal. *Lampfane*. G. *Sonchen-krout* / *Wilder Kobl*. B. *Een zoort van wilde Kool of Moes*. In hortis & in cultis frequens. Junio & Julio floret. *Ufu*. Herba. *Vires*. Efficax esse censetur in sanandis papillis ulceratis, unde & nomen *Papillaris* sortita esse videtur, R. H. Resiccantem ac extergentem, & nonnihil digerentem facultatem obtinet: folia caulisque coquantur, & in cibum recipiuntur, *Hist. Oxon.*

Quæ veteribus fuerit *Lampfana* non facile est nobis explicare; *Dioscoridi* sylvestre est olus, plus nutriens quam *Lapathum*, ac cujus caules & folia cocta eduntur. *Lampfanæ* autem nomine variæ ac diversæ à scriptoribus Botanicis donatæ fuere plantæ.

XIV. De *Sesamoide*.

Flore est radiato, flosculis marginalibus iis, quæ discum medium componunt, multo longioribus, R. *Meth.* p. 31.

A. *Sesamoides parvum* *Offic.* *Sesamoides par-*

vum Matthioli, Ger. 397. *Emac.* 493. *Raii Hist.* 257. *Chondrilla Sesamoides dicta*, *Park.* 787. *Chondrilla cœrulea Cyani capitulo*, C. B. 130. *Catanance quorundam*, *Elem. Bot.* 380. *Tourn. Inst.* 478. *Boerb. Ind.* A. 92. *Catanance Dalechampii flore Cyani folio Coronopi*, J. B. iii. 26. Chab. 342. *Cichorium cœruleum Coronopi foliis angustis calyculis squammatis argenteis*, *Hist. Oxon.* iii. 55. A. *Bastard Succory*. Gal. *Cichorée bâtarde*. G. *Sesamoides Kraut*. B. *Sesamoides - Kruit*. In aridis locis transmarinis calidioribus. Junio floret. *Ufu*. Herba. *Vires*. Detrahit bilem, pituitososque humores, illitum ex aqua tumores ac tubercula discutit, *Diosc.*

Sesamoidis duæ species à *Dioscoride* memorantur & describuntur. Verum descriptiones ejus adeo breves sunt & obscuræ, ut quænam sit major ejus species ad hanc usque diem dubium & incertum maneat; nonnullis ad *Helleborum* eam referentibus, aliis ad *Resedam*, aliis ad *Thymelæam*: De minore etiam specie variæ opiniones sunt, verum quam hic exhibeo cum descriptione *Dioscoridis*, quam subjungo, omnium optimè convenit.

Sesamoidi parvo cauliculi sunt dodrantes, folia Coronopi, minora, birsutiora: & in cauliculorum cacumine capitula florum pene purpureorum medio, &c.

XV. De *Scolymo Theophrasti*.

NOTÆ sunt Folia spinosa *Carduo* similia, flosculi & semina foliolo ad singula appposito separata, R. *Meth.* A. p. 31.

A. *Scolymus*, *Offic.* *Scolymus chrysanthemus*, C. B. 388. *Tourn. Inst.* 480. *Boerb. Ind.* A. 91. *Scolymus Theophrasti* live *Eryngium luteum Monspeliensium*, *Park.* 972. *Eryngium luteum facie Cardui*, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 238. *Carduus chrysanthemus Narbonensis*, Ger. *Emac.* 1155. *Raii Hist.* i. 258. *Carduus spurius chrysanthemus Narbonensis*, *Volck.* 87. *Spina lutea*, J. B. iii. 84. *Spina lutea*, *Scolymus Theophrasti*, *Eryngium luteum Monspeliensium*, Chab. 353. *Cichorium luteum Scolymoides spinis horridum Narbonense*, *Hist. Oxon.* iii. 55. *Cichorio affinis, chrysanthemus aculeata Cardui facie perennis*, *Pluk. Almag.* 104. A. *Golden Thistle*. Gal. *Epine jaune*. G. *Gulden Distel*. B. *Geele Keuys-Distel*. In Italia reperitur. *Ufu*. Radix. *Vires*. Cum *Eryngio* viribus convenire creditur.

SECTIO QUINTA.

De Herbis flore composito discoide papposis.

Herbæ flore discoide papposæ sunt vel floribus erumpentibus

Ante Folia

In singulis caulibus singulis radiatis, flavis; foliis subrotundis, subtus præcipuè incanis: *Tussilago*.

In uno caule pluribus, in thyrsum dispositis, nudis; foliis subrotundis Bechii, sed majoribus: *Petasites*.

Post folia, disco

Radiato, foliis lævibus sive mollibus

Subrotundis, flore flavo majore, radice scorpioide aut brachiata, facultate deleteriâ: *Doronicum*.

Oblongis

Integris

Maximis subtus incanis, floribus etiam amplis, radice crassâ, aromaticâ: *Helenium*.

Minoribus florum petalis

Laciniatis floribus in summis caulibus velut in umbellam dispositis: *Jacobæa*.

Aridioribus & exsuccis, unde durabiliores sunt, nec citò marcescunt, coloresque diu retinent siccati.

Frontatis, aut velut bullatis, flavicantibus: *Stæchas citrina*.

Cuspidatis, foliis laciniatis, spinosis: *Carlina*.

Succulentioribus & citò marcescentibus,

Maritimæ: *Tripolium*.

Terrestres

Foliis odoratis & glutinosis: *Conyza*.

Inodori, floribus

Majoribus in umbellæ formam dispositis: *Doria*.

Minoribus brevibus pediculis in spicas secundum caules & ramulos excurrentes: *Virga aurea*.

Nudo, foliis

Digitatis, floribus velut in umbella dispositis: *Eupatorium*.

Laciniatis, floribus flavis: *Senecio*.

Integris, terrestres,

Majores foliis

Subrotundis maximis: *Cacalia*.

Oblongis: *Baccharis*.

Minores tomentosæ & incanæ:

Gnaphalium.

I. De *Tussilagine*.

Characteristicæ sunt Flores folia antevertentes, & brevi marcescentes, in singulis cauliculis singuli, radiati: folia subrotunda, subtus incana, R. Synop. p. 47.

A. *Tussilago*, Farfara, Offic. Chab. 513. *Tussilago*, J. B. iii. 563. Ger. 666. Emac. 811. Park. 1220. Raii Hist. i. 259. Synop. 78. Hist. Oxon. iii. 130. Dill. Cat. 37. *Tussilago vulgaris*, C. B. 197. Tourn. Inst. 487. Boerb. Ind. A. 101. Buxb. 328. A. Colts-foot. Gal. Pas d'Ane, Patte de Cheval, *Tussilage*. G. Rosshus oder Huffs-Lattich / Brand-Lattich. B. Hoefblad, Paards-Klaauw. In locis humidis, Februario vel Martio floret. Ufu. Radix, folia, & flores. Radix tenuis, longa, candida, saporis subacris cum levi lentore, odoris nullius. Folia subrotunda subtus incana, saporis & odoris ut supra. Flores lutei & radiati. Vires. Planta est Thoracica. Usus præcipuè internè in Tussi, Orthopnœa, Vomicisque pectoris, quibus singulis & fumus ejus ore hiantè attractus mederi creditur. Extrinsecus folia recentia imposita ulceribus calidis & inflammationibus profunt, Schrod.

II. De *Petasite*.

Notæ diagnosticæ sunt flores folia antevertentes, in eodem caule plures in Thyrsum dispositi, nudi, brevi unâ cum caulibus exarescentes: folia subrotunda Bechii, sed majora, Raii Synop. pag. 48.

A. *Petasites*, Offic. Ger. 667. Emac. 813. Raii Hist. i. 260. Synop. 78. Chab. 513. *Petasites vulgaris*, Park. 419. *Petasites major* & *vulgaris*, C. B. 197. Tourn. Inst. 451. Boerb. Ind. A. 118. Dill. Cat. 37. *Petasites vulgaris rubens* rotundiori folio, J. B. iii. 566. Hist. Oxon. iii. 95. A. Butter-Burr. Gal. Chaperonniere, Herbe aux teigneux, Glouteron, *Petasite*. G. Pestilenk-wurk / wegen krafft. B. Dok-

B. *Dokke-bladeren*, *Pestilentie-wortel*. In aquosis. Martio floret. *Ufu*. Radix oblonga, crassa, ramosa, resinosa, foris fusca, intus albicans, saporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis. *Vires*. Sudorifica est, ac alexipharmaca, in Peste. Commendatur etiam in Lipothymia Uterina, spiritus difficultate, Tussi, Asthmate; facit & ad latos ventris Lumbricos: Urinam etiam & Menses ciet. Extrinsecus ad Bubones & Ulcera maligna prodesse dicitur, *R. H.* p. 260.

III. De Conyza.

Herba est flore composito, in pappos abeunte, foliis integris, odorata, hirsuta & glutinosa, *Raii Hist.* p. 261.

A. 1. Conyza major, *Offic. Ger. Emac.* 481. *Raii Hist.* i. 261. Conyza major vera, *Hist. Oxon.* iii. 114. Conyza major verior Dioscoridis, *Park.* 125. Conyza mas Theophrasti, major Dioscoridis, *C. B.* 265. *Boerb. Ind. A.* 116. Conyza major Monspeliensis odorata, *J. B.* ii. 1053. Conyza pulicaria, *Chab.* 327. Virga aurea foliis glutinosis & graveolentibus, *Elem. Bot.* 386. Virga aurea major foliis glutinosis & graveolentibus, *Tourn. Inst.* 484. A. Greater Fleabane. *Gal. Conise. G. Donnerwurk / Dürr-wurk.* B. *Donder-kruid*. In Italia, &c. juxta vias passim provenit. Julio & Augusto floret. *Ufu*. Folia. *Vires*. Suffitu venenatas bestias fugat, culices abigit, & pulices necat, *Diosc.*

A. 2. Conyza media, *Offic. Ger. Emac.* 482. *Raii Hist.* i. 262. *Synop.* 79. *Schw.* 55. Conyza media Asteris flore luteo, vel tertia Dioscoridis, *C. B.* 265. *Hist. Oxon.* iii. 113. Conyza media Matthioli, flore magno luteo, humidis locis proveniens, *J. B.* ii. 1050. *Chab.* 327. (cujus Fig. est transposita.) Herba Dysenterica, *Cat. Altdorf. Delif. Sylv.* After pratensis autumnalis Conyzæ folio, *El. Bot.* 384. *Tourn. Inst.* 482. *Buxb.* 29. A. Common Fleabane. *Gal. Conise commune.* G. Gelbe Munk. B. Gemeene Donder-kruid. Locis humidis, & aquosis, Julio & Augusto floret. *Ufu*. Folia. *Vires*. Ad profligandam Scabiem Unguentum ex radice & foliis parant nonnulli, *R. H.* p. 261. Ex vino rubro Dysentericis auxiliatur; Ictericos juvat, Menses trahit, Stranguriam solvit, *Schw.* Decoctio Herbæ ad urinam ciendam à vulgo commendatur. In Officinis nostris malè substituitur Arnica, *Buxb.*

A. 3. Conyza minor vera, *Offic. Ger. Emac.* 481. *Raii Hist.* i. 261. *Hist. Oxon.* iii. 114. *J. B.* ii. 1054. *Chab.* 328. Conyza minor vera Penæ, *Park.* 127. Conyza femina Theophrasti, minor Dioscoridis, *C. B.* 265. Virga aurea minor foliis glutinosis & graveolentibus, *Tourn. Inst.* 484. A. Small true Fleabane. *Gal. Petite Conise. G. Kleine Dürrwurzel.* B. Kleyne Donder-kruid. In calidioribus regionibus juxta mare reperitur. Autumno floret. *Ufu*. Herba. *Vires*. Cum prima viribus convenit.

IV. De Conyzoides.

Notæ sunt, semiflosculi plerumque integri, quamvis pappum longitudine non multum superent, hic etiam mox ab initio comparet longus, flosculos occultans, *Dill. Nov. Gen.* 142.

A. Conyza, *Offic. Germ.* Conyza cœrulea acris, *C. B.* 265. *Raii Hist.* i. 270. *Synop.* 80. *Ger. Emac.* 484. *Hist. Oxon.* iii. 315. *Boerb. Ind. A.* 116. Conyza odorata cœrulea, *Park.* 126. Conyzoides, *Dill. Cat.* 154. Senecio sive Erigeron cœruleus, aliis Conyza cœrulea, *J. B.* ii. 1043. Senecio cœruleus, *Chab.* 325. After arvensis cœruleus acris, *Tourn. Inst.* 481. *Buxb.* 30. A. Blue Fleabane. *Gal. Senegon. G. Kreuz-Wurk / Grind-Kraut / Baldgreiß.* B. Kruis-Kruid, Kruis-Wortel, Grind-Kruit. In sterilioribus pascuis, Julio vel Augusto floret. *Ufu*. Herba. *Vires*. Suppurationes accelerare tradit, *Fontan.* In Officinis nostris dicitur Conyza (scribit *Buxbaums*) & adversus incantamenta & fascinationes utilis esse censetur.

V. De Astere.

Herba est flore composito in pappos abeunte, inodorata, foliis integris & indivisis, innoxia, *R. Synop.* p. 79.

A. 1. Tripolium, *Offic. Chab.* 333. Tripolium majus & minus, *J. B.* ii. 1064. Tripolium vulgare majus, *Ger.* 333. *Emac.* 413. Tripolium majus sive vulgare, *Park.* 673. Tripolium majus cœruleum, *C. B.* 267. After maritimus cœruleus Tripolium dictus, *Raii Synop.* 80. After maritimus purpureus Tripolium dictus, *Raii Hist.* i. 270. After cœruleus glaber, littoreus, pinguis Tripolium majus dictus, *Hist. Oxon.* iii. 121. After maritimus palustris cœruleus Salicis folio, *Elem.*

Elem. Bot. 384. *Tourn. Inst.* 481. A. *Sea Star-wort.* Gal. *Espargoute de Mer*, (espece d'*Aster.*) G. *Weer-Stern-Kraut.* B. *Zee-Sterre-Kruid*, *blaauwe Kamille*, *blaauwe Made-lieven.* In *falsis maritimis*, *Julio* floret. *Ufu.* *Radix.* *Vires.* In vino pota ʒij . aquam urinamque per alvum extrahit, *Diosc.*

A. 2. *Conyza*, *Pulicaria.* *Offic. Conyza minor*, *Raii Hist.* i. 262. *Synop.* 79. *Schw.* 56. *Conyza minima*, *Ger. Emac.* 482. *Conyza minor flore globoso*, C. B. 266. *Boerb. Ind.* A. 116. *Conyzæ mediæ species*, flore vix radiato, *J. B.* ii. 1050. *Chab.* 328. *Aster palustris*, parvo flore globoso, *Tourn. Inst.* 483. *Aster parvus palustris*, parvo flore globoso, *Dill. Cat.* 160. *Chrysanthemum Conyzoides palustre minus*, flore globoso, *Hist. Oxon.* iii. 19. A. *Small Fleabane.* Gal. *Petite Conise.* G. *schmall Dürrewurz.* B. *Ganse-bloem van aansien als het Sterre-kruit.* In locis ubi per hyemem aquæ stagnarunt. Augusto floret. *Ufu.* *Herba.* *Vires.* Aperit, penetrat, extergit, cerebrum purgat, & pituitam è capite elicit; sternutamenta movet, pulices necat, *Schw.*

VI. De Helenio.

Partium omnium magnitudine, radicis etiam sapore amaro, & aromatico, à reliquis differt, *Raii Synop.* p. 49.

A. *Enula campana*, *Helenium*, *Offic. Chab.* 360. *Helenium*, *Ger.* 649. *Emac.* 793. *Raii Hist.* i. 273. *Synop.* 81. *Hist. Oxon.* iii. 129. *Elem. Bot.* 385. *Helenium vulgare*, C. B. 276. *Dill. Cat.* 118. *Helenium sive Enula campana*, *J. B.* iii. 108. *Park.* 654. *Aster omnium maximus*, *Helenium dictus*, *Tourn. Inst.* 483. *Boerb. Ind.* A. 94. A. *Elecampane.* Gal. *Aunée*, *Enule campane.* G. *Alant-Wurzel.* B. *Alant-Wortel*, *Galant-Wortel.* In pratis & pascuis humidis, *Junio* & *Julio* floret. *Ufu.* *Radix oblonga*, crassa, foris fusca, intus alba, saporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Pulmonica est, *Stomachica*, *Alexipharmaca*, *Sudorifica*, &c. *Usus* præcipue in *Tussi*, *Asthmate*, in cruditatibus *Ventriculi* emendandis, *ureteribus* reserandis, in peste, contagiosisque morbis ar-cendis. Externè in *Scabie*, *Spasmo*, & *Ischiadico dolore* commendatur, *Schrod.*

VII. De Doronico.

Notæ sunt, flores aurei, speciosi, sparsi, in summis caulibus & ramulis, in longos pediculos excurrentibus singulares. Semina parva nigricantia; folia lata & subrotunda, radices tuberosæ venenatæ, R. H. p. 274.

A. 1. *Doronicum*, *Offic. Doronicum*, *Cod. Med.* xlv. *Doronicum Officinarum*, *Rupp. Flor. Jen.* 141. *Doronicum vulgare*, *Park.* 319. *Raii Hist.* i. 274. *Doronicum majus Officinarum*, *Ger.* 600. *Emac.* 759. *Hist. Oxon.* iii. 127. *Doronicum radice Scorpii*, C. B. 184. *Dill. Cat. Giff.* 83. *Tourn. Inst.* 487. *Aconitum Pardalianches*, *Mont. Plant. Var. Ind.* 35. A. *Leopards-Bane.* Gal. *Doronic.* G. *Gemein-Wurzel* / *Schwindel-Kraut.* B. *Doronicum.* In *Hortis curiosorum Junio* floret. *Ufu.* *Radix.* *Vires.* Calfacit & siccit, tumores discutit, alexipharmaca est, &c. *Schrod.* sed credat qui vult: verum enimvero, nostrâ sententiâ, venenosa est planta, & non sine periculo sumenda; cui tamen, quidam Moderni minimè astipulantur.

A. 2. *Doronicum minus*, *Offic. Ger.* 600. *Park.* 319. *Raii Hist.* i. 277. *Doronicum minus Officinarum*, *Ger. Emac.* 759. *Hist. Oxon.* iii. 127. *Doronicum Plantaginis folio*, C. B. 184. *Tourn. Inst.* 487. *Doronicum folio ferè Plantaginis oblongo*, *J. B.* iii. 18. *Chab.* 339. A. *Lesser Leopards-bane.* Gal. *Petit Doronic.* G. *Klein Gemein-Wurzel.* B. *Kleyne Doronicum.* In montosis Maio floret. *Ufu.* *Radix.* *Vires.* Cum priore convenit, & sumitur indiscriminatim, *Cod. Med.* xlv.

A. 3. *Doronicum radice dulci*, C. B. *Pin.* 184. *Chom.* 313. *Raii Hist.* i. 275. *Tourn. Inst.* 487. *Doronicum folio subrotundo serrato*, *J. B.* iii. 17. *Hist. Oxon.* iii. 127. *Doronicum brachiata radice*, *Park. Theat.* 320. *Doronicum radice repente*, *Ger.* 621. *Emac.* 760. A. *Creeping Leopards-bane.* Gal. *Doronic commune.* G. *Gemeine Gemein-Wurzel.* B. *Gemeen Doronicum.* In montosis gaudet. *Julio* floret. *Ufu.* *Radix.* *Vires.* Hæc venatores, pastoresque montani, adversus vertigines commendant, *Raii Hist.*

A. 4. *Arnica*, *Offic. Schrod.* 20. *Arnica Officinarum*, *Buxb.* 98. *Arnica Schroderi*, *Rupp. Flor. Jen.* 141. *Doronicum sive Alisma* & *Arnica Germanorum*, *Cod. Med.* xlv. *Doronicum Germanicum*, *Park.* 320. *Raii Hist.* i. 276. *Doronicum Plantaginis folio alterum*,

terum, C. B. 185. Tourn. Inst. 487. Boerb. Ind. A. 100. Hist. Oxon. iii. 127. Buxb. 98. Doronicum Germanicum foliis semper ex adverso nascentibus villosis, J. B. iii. 19. Chab. 339. Calendula Alpina, Ger. Emac. 603. 740. A. German. Leopards-bane. Gal. Doronic de Hongrie. G. Ungarische Genssen-Wurk. B. Hungarische Doronicum. In montosis reperitur. Æstate floret. Ufu. Planta. Vires. Calefacit & siccatur, partium est tenuium, sudorifica & diuretica, nonnunquam & vomitoria, &c. Schrod. Planta vulneraria & discussoria reperta est frequentia experientia, utpote unica & optima Panacea ab alto lapsorum, Ephem. Ger. Anno 9. & 10. Incolæ utuntur loco Hellebori, in peste pecorum, Hoff. Cat. Altd.

VIII. De Virga Aurea.

NOtæ sunt, flores minores aureis brevibus pediculis, in spicas secundum caules & ramulos excurrentes, folia integra, Raii Meth. A. 53.

A. Virga aurea, Offic. Chab. 332. Ger. 348. Emac. 430. Raii Hist. i. 278. Synop. 81. Buxb. 338. Virga aurea vulgaris. Park. 542. Hist. Oxon. iii. 124. Virga aurea angustifolia minus ferrata, C. B. 268. Boerb. Ind. A. 97. Virga aurea vulgaris latifolia, J. B. ii. 1062. Tourn. Inst. 484. Dill. Cat. 164. A. Golden Red. Gal. Verge dorée. G. Feder-Kraut / Heidnisch Wund-kraut. B. Heidens-Wund-kruud, Gulde roede. In ericetis ac montosis sylvis. Augusto floret. Ufu. Folia & flores. Folia longa, hirsuta, ferrata, saporis amari & astringentis. Flores lutei. Vires. Vulneraria est celeberrima; nec non Lithontriptica & Diuretica. Confert Diarrhœæ & Dysentericæ; sanguinis expuitioni medetur, Schrod.

IX. De Doria.

Foliis integris, oblongis, à Jacobæa differt: Flores lutei in umbellæ formam disponuntur, Raii Meth. A. 53.

A. 1. Herba Doria, Offic. Herba Doria Lobelii, Ger. 349. Emac. 431. Raii Hist. i. 279. Herba Doria vulgaris, Park. Theat. 541. Doria, Dill. Cat. Giff. 164. Doria Narbonensium, Boerb. Ind. A. 98. Virga aurea major vel Doria, C. B. 268. Virga aurea major carnosius succulentis foliis ad caulem latis, Hist. Oxon. iii. 123. A-

lisma Matthioli five Doria, J. B. ii. 1064. Alisma five Damasonium, Doria & virga aurea Monspeliensium, Chab. 333. Jacobæa pratensis altissima Limonii folio, Elem. Bot. 387. Tourn. Inst. 485. A. Doria's Wound-wort. Gal. Verge dorée. G. Groß-Gulden Wund-Kraut. B. Gulden-kruit. Ad ripas fluviorum oritur. Julio & Augusto floret. Ufu. Folia. Vires. Vulneraria est insignis; cum Virga aurea viribus convenit.

A. 2. Consolida Saracenica, Solidago, Offic. Solidago Saracenica, Ger. 347. Emac. 429. Raii Hist. i. 279. Solidago Saracenica vera, Salicis folio, Park. 539. Virga aurea angustifolia ferrata, C. B. 268. Virga aurea alias Consolida Saracenica. Schrod. 177. Virga aurea angustifolia ferrata five Solidago Saracenica, J. B. ii. 1063. Hist. Oxon. iii. 124. Virga aurea angustifolia ferrata, quibusdam etiam Solidago Saracenica dicta, Chab. 333. Jacobæa Alpina, foliis longioribus ferratis, Tourn. Inst. 485, Elem. Bot. 387. Doria (quæ Jacobæa) Alpina foliis longioribus ferratis, Boerb. Ind. A. 98. A. Saracens Confound. Gal. Verge dorée. G. Der Heiden-Wund-Kraut. B. Heidens-Wund-Kruud. Septembri floret. Ufu. Folia longa, lata, glabra, per ambitum crenata, sapore aromatico & astringente. Vires. Vulneraria est insignis, usu interno & externo adhiberi apta; medetur & Fistulis, Ulcera maligna mundificat, ac sanat, Schrod.

X. De Jacobæa.

ACeteris papposis non lactescentibus foliis laciniatis, floribus flavis, radiatis, in umbellæ digestis differt, R. Synop. p. 82.

A. 1. Jacobæa, Offic. Ger. 218. Emac. 280. Jacobæa, S. Jacobi flos, Chab. 330. Jacobæa vulgaris, J. B. ii. 1057. Raii Hist. i. 284. Synop. 82. Jacobæa vulgaris major, Park. 668. Jacobæa vulgaris laciniata, C. B. 131. Hist. Oxon. iii. 108. Tourn. Inst. 485. Boerb. Ind. A. 99. Dill. Cat. 154. Buxb. 165. Erigeron majus, Schw. 66. A. Ragwort or Seggrum. Gal. Jacobée, Herbe ou Fleur de S. Jaques. G. St. Jacobs-Kraut. St. Jacobs-Blum. B. St. Jacobs-Kruud. In pascuis humidioribus ad vias & locis incultis. Julio & Augusto floret. Ufu. Herba. Vires. Cum Senecione vires & facultates easdem obtinet, Trag. Imprimis autem vulneribus, inflammationibus, & fistulis medetur, R. H. p. 285. Calidam, cataplasmatibus formâ, adversus ventris tormina (quæ miserè Dy-

senteria affectos excruciant, & tantum non interimunt) tunc successu fuisse abdomini applicatam observat Hofman. Ad anginas, tonsillarumque inflammationes utile gargarismate, quas discutit, & perfanat, Schw.

A. 2. Jacobæa Alpina, sive Achyllea, Cod. Med. lxi. Jacobæa foliis ferulaceis flore minore, Tourn. Inst. 486. Hist. 474. Vaill. Bot. Par. 108. Mart. Hist. ii. 43. Achyllea montana, Lugd. 772. Ageratum ferulaceum, ejusd. 1184. Chrysanthemum Alpinum foliis Abrotani multifidis, C. B. Pin. 134. Chrysanthemum Alpinum, 11. Clus. Pan. 567. Hist. 334. Chrysanthemum Alpinum 11. Clusii, Park. Theat. 1371. Raii Hist. i. 341. Ger. Emac. 744. Chrysanthemum Alpinum, & Scherianum, Jacobææ affine, J. B. ii. 1058. Chrysanthemum Alpinum, & Scherianum, Jacobææ affine, Chab. 531. A. Five-leav'd Mountain Ragwort. Gal. Jacobée des Alpes. G. St. Jacobs-Kraut. B. Sint Jacobs-Kruid van de Alpes. Apud nos in curiosorum hortis. Ufu. Folia. Vires. In Asthmate confert, vel in fumo, vel in Tisane, ut Thææ in usum venerit, Tourn.

XI. De Cacalia.

NOtæ sunt, Calix floris integer, tubi cylindrici formâ, ad margines duntaxat denticulatus, flosculi quadrisidi, folia subrotunda, integra, serrata, R. Meth. A. p. 34.

A. Cacalia, Offic. Cacalia quibusdam, J. B. iii. 569. Cacalia incano folio, Ger. Emac. 815. Raii. Hist. i. 291. Cacalia folio rotundo incano, Park. 1221. Cacalia foliis crassis, hirsutis, C. B. 198. Hist. Oxon. iii. 94. Tourn. Inst. 452. Cacalia sive Leontice veterum quibusdam; aliis vero Tussilaginis species, Chab. 513. A. Strange Coltsfoot. Gal. Cacalia. G. Fremder Hufslattig. B. Cacalia. Ad sylvarum margines, inter frutices, & umbrosis in locis. Junio & Julio floret. Ufu. Folia. Vires. In Tussi & Scabritie arteriæ asperæ commendatur. Succus ejus defluens prodest arteriæ asperæ similiter ut Glycyrrhiza, Galen.

XII. De Senecione.

Calix longus, cylindricus, simplici velut palorum vallo constans, folia dissecta, Raii Method. A. 34.

A. Erigerum, Senecio, Offic. Senecio vulgaris, Park. 671. Raii Hist. i. 291. Synop. 83. Senecio minor vulgaris, C. B. 131. Hist. Oxon. iii. 106. Tourn. Inst. 456. Boerb. Ind. A. 117. Dill. Cat. 46. Senecio sive Erigeron, Chab. 325. Senecio vulgaris sive Erigeron. J. B. ii. 1041. Erigeron, Ger. 217. Emac. 278. Erigeron minus, Schw. 66. A. Groundsel, or Simson. Gal. Panicault, Chardon Roland, Chardon a cent têtes. G. Kreutz-Kraut / St. Jacobs Kraut. B. Kruis-Distel, Kruis-Wortel, Endeloos. In locis cultis, arvis &c. Omni anni tempore occurrit. Ufu. Herba. Vires. In Cholera, Ictero, intemperie sanguinis, Ischiadico dolore, Fluore muliebri. Extrinfecus in mammis inflammatis, Scabie capitis, Strumis, dolore Ventriculi. Urina remorata, Arthritide, & Vulneribus, Schrod.

XIII. De Helichryso.

NOtæ sunt, Calicis squamæ lucidæ, auratæ, aut argentatæ, in nonnullis speciebus florum petala mentientes, Raii Meth. A. 34.

A. 1. Stœchas citrina, Offic. Schrod. 201. Ger. 520. Stœchas citrinum, Schw. 201. Stœchas citrina sive Amaranthus luteus, Ger. Emac. 646. Stœchas citrina tenuifolia Narbonensis, J. B. ii. 154. Chab. 369. Raii Hist. i. 281. Elichryson sive Stœchas citrina angustifolia, C. B. 264. Tourn. Inst. 452. Dill. Cat. 156. Boerb. Ind. A. 126. Buxb. 101. Helichrysum seu Chrysocome angustifolia vulgaris, Hist. Oxon. iii. 87. Chrysocome sive Coma aurea & Stœchas citrina vulgaris, Park. 69. Gnaphalium luteum tenuifolium Narbonense, Volck. 193. A. Goldyllocks. Gal. Immortelle, ou Amarante jaune. G. Rhein-Blume / oder Stein-Blumen. B. Rbyn-Bloemen. In hortis colitur. Maio floret. Ufu. Flores. Vires. In obstructione Hepatis, Urinæ, Lienis, Mensium, Sanguinem coagulum resolvunt, Catarrhos exsiccant, Lumbricos fugant, Schrod. Regium morbum sanat, Schw.

A. 2. Stœchas citrina Germanica, Offic. Stœchas citrina Germanica latiore folio, J. B. iii. 153. Chab. 369. Raii Histor. i. 281. Elichrysum seu Stœchas citrina latifolia, C. B. 264. Tourn. Inst. 453. Dill. Cat. 175. Buxb. 171. Helichrysum sive Chrysocome caulibus deciduis, latiore folio Germanica, Hist. Oxon. iii. 88. Amaranthus luteus latifolius, Ger. Emac. 646. Gnaphalium luteum, Volck.

Volck, 193. A. German Goldy-locks. Gal. Immortelle, ou Amarante jaune d'Allemagne. G. Deutsche Rhein-Blume. B. Duitſche Rhein-Blomen. In Germania reperitur. Julio floret. *Uſu*. Herba, Coma. *Vires*. Excalefacit, ſiccatur, aperit, & abſtergit: Omnibus cerebri morbis à frigido provenientiſus celebratur.

A. 3. Chryſocome, *Offic.* Chryſocome peregrina major fruteſcens, *Breyn. Cent.* 145. Elychryſon Orientale, *C. B.* 264. *Prod.* 123. *Park.* 69. *Tourn. Inſt.* 453. *Boerb. Ind. A.* 120. Helichryſum ſive Chryſocome fruteſcens latifolia flore corymbifero toto aureo, *Hiſt. Oxon.* iii. 86. Heliochryſum Orientale ſive Amaranthus luteus, *Park. Parad.* 374. Stœchas citrina floris magnitudine, & colore ſpecioſa, *J. B.* iii. 154. *Chab.* 369. Gnaphalium luteum peregrinum ſpecioſo flore, *Volck.* 193. A. Oriental Goldy-locks. Gal. Immortelle ou Amarante Oriental. G. Orientaliſche Rhein-Blumen / gelbe breit blätterigte Rhein-Blumen. B. Ooſt Rhein-Blomen. In Creta Inſula reperitur. Julio floret. *Uſu*. Radix. *Vires*. Excalefacit, & astringit: his conveniens, quos jecur, aut pulmonis inflammatio malè habet, contra purgationes Vulvæ decocta cum Hydromelite aſſumitur, *Dioſc.*

A. 4. Pes Cati, *Offic.* Gnaphalium montanum ſive Pes Cati, *Park.* 690. Gnaphalium montanum *Parad.* 375. Gnaphalium montanum album, *Ger.* 516. *Emac.* 640. Raii *Hiſt.* i. 283. *Synop.* 83. Gnaphalium minus album, *Schw.* 88. Gnaphalium montanum flore rotundiore, *C. B.* 263. Elychryſum montanum flore rotundiore, *Tourn. Inſt.* 453. *Dill. Cat.* 60. *Boerb. Ind. A.* 120. *Buxb.* 102. Pilofella minor quibuſdam aliis Gnaphalii genus, *J. B.* iii. 162. Pilofella Gnaphalii genus; Pilofella minor, *Chab.* 373. *Hiſt. Oxon.* iii. 89. Hiſpidula, *Schrod.* 81. A. Cat's-foot. Gal. Pied de Chat. G. Katzen-Fuß. B. Katte-Voet. In montofis cretaceis reperitur. *Uſu*. Herba. *Vires*. Siccat, & astringit, ad pulmonum exulcerationem, & ſanguinis expuitionem æſtimatur Syrupus, *H. Ox.* In tuſſi convulſivo puerorum commendatur.

XIV. De Bacchare.

NOtæ ſunt, Calix ſquamofus, & ſerè cylindricus, Raii *Meth.* A. 34.

A. 1. Baccharis, *Offic.* Monſpelienſium, *Ger.* 647. *Emac.* 792. Raii *Synop.* 83. *Parkinſon.* 114. *Dill. Cat.* 149. Conyza major, *Schw.* 55. Conyza major vulgaris, *C. B.* 265. Raii

Hiſt. i. 292. *Tourn. Inſt.* 454. *Boerb. Ind. A.* 116. *Buxb.* 81. Conyza major Matthioli, Baccharis quibuſdam, *J. B.* ii. 1051. Conyza majoris genus, Baccharis quibuſdam, *Chab.* 327. Eupatorium montanum Verbaſci folio, vulgariùs Baccharis dictum, *Hiſt. Oxon.* iii. 99. A. Plowman's Spikenard. Gal. Coniſe, (on l'appelle Baccharis, parce qu'on ſ'eſt imaginé, que cette plante, avoit une odeur vineuſe.) G. Gemeine Dürnwurk. B. Gemeene Donder-kruid. In montofis ſiccioribus, & in aggeribus. Autumno floret. *Uſu*. Folia, Radix. *Vires*. Radix in aqua decocta, ruptis, vulſis, ex alto præcipitatis, ſpirandi difficultati ſalutaris, &c. Folia astringunt, capitis dolori proſunt, &c. odor ſomnum gignit, *Dioſc.*

Quænam planta ſit Baccharis *Dioſcoridis* inter Botánicos ſcriptores dubium adhuc manet, aliis ad Conyzam, aliis ad Gnaphalium, nonnullis ad Aſterem eam referentibus.

A. 2. Herba vulneraria ſeu Virga aurea vulgò Germanica, *Offic.* Eupatorium Germanicum vulnerarium foliis crenatis, folio luteo, *Hiſt. Oxon.* iii. 99. Conyza affinis Germanica, *C. B.* 266. Conyza affinis Herba vulneraria ſive Solidago Saracenica 111. Tragi hirsuta, *J. B.* ii. 1051. Conyza affinis Herba vulneraria Solidago Saracenica tertia Trago dicta, *Chab.* 328. Jacobæa latifolia hirsuta graveolens, *Buxb.* 166. A. German Golden-rod. Gal. Verge dorée d'Allemagne. G. Deutſches Wundkraut. B. Duitſche Gulde roede. In montofis. Julio floret. *Uſu*. Herba. *Vires*. Eaſdem cum Virga aurea obtinet, quo nomine etiam in Officinis Germaniæ venditur, ut aſſumat *Buxb.*

XV. De Eupatorio cannabino.

FOliis digitatis, floribus nudis, purpureis, à congeneribus differt, R. *Synop.* p. 83.

A. Eupatorium Avicennæ, Eupatorium cannabinum, *Offic.* Eupatorium cannabinum, *Park.* 595. *C. B.* 320. *Tourn. Inſt.* 455. *Boerb. Ind. A.* 118. *Dill. Cat.* 140. Raii *Hiſt.* i. 293. *Synop.* 83. Eupatorium cannabinum alterum, *Ger.* 574. Eupatorium cannabinum mas, *Ger. Emac.* 711. Eupatorium cannabinum vulgare, foliis trifidis profundè dentatis, *Hiſt. Oxon.* iii. 97. Eupatorium adulcerinum, *J. B.* ii. 1065. *Chab.* 334. *Schw.* 69. A. Hemp-Agrimony. Gal. Eupatoire. G. Hanff, Odermennig. B. Boelkens-Kruid, Koninginne-Kruid. Ad fluminum ripas, Julio floret. *Uſu* eſt Herba,

quæ foliis est digitatis, sapore amaro, odore fragranti. *Vires.* Hepaticum est, & Vulnerarium. Usus præcipue in Cachexia, Catarrhis, & Tussi, inque Urina & Menstruis retentis, *Schrod.* Extrinsecus è nobilissimis est Vulnerariis. Radix verò instar Hellebori albi purgat, teste *Gesnero*, *Buxb.*

XVI. De Filagine.

Folia tomento obducta, flores nudi, flosculis præ parvitate vix conspicuis, *R. Synop.* p. 51.

A. 1. Gnaphalium, *Offic.* Gnaphalium vulgare majus, *C. B.* 263. *Raii Hist.* i. 295. Gnaphalium Germanicum, *J. B.* iii. 158. Gnaphalium Germanicum *Fuchsii*, *Chab.* 370. Gnaphalium minus sive Herba impia, *Park.* 686. *Raii Synop.* 84. Gnaphalium vulgare capitulis rotundis sessilibus ad angulos floridum, *Hist. Oxon.* iii. 92. Gnaphalium vulgare, *Schw.* 87. Filago sive Herba Impia, *Ger.* 517. *Emac.* 642. Filago seu Impia, *Tourn. Inst.* 454. *Boerbav. Ind.* 119. *Buxb.* 110. Filago elatior capitulis dense conglobatis, *Dill. Cat.* 140. *A. Common Cudweed.* *Gal. Herbe à coton.* *G. Kuhr. fraut.* *B. Roer-Kruid.* In siccoribus, Junio floret. *Usu.* Folia. *Vires.* Aqua destillata ad Cancrum mammillarum usui est, *Dod.* Siccatur, & astringit. Hinc Hæmorrhagiæ, Dysenterici, nimio Mensium fluxui, atque Anginæ conducit, *R. H.* p. 295.

Gnaphalii historiam adeo paucis perstrinxit *Dioscorides*, ut non modo difficile, sed etiam impossibile videatur (ut rectè observat *Matthiæolus*) ut quisquam conjicere ac discernere possit, quænam planta sit, quæ verum representat: Nos ad speciem vulgatissimam potius referendam censuimus, ut quæ omnium frequentissima occurrat.

A. 2. Leontopodium, *Offic.* Leontopodium majus, *Park.* 684. quoad descriptionem, Gnaphalium Alpinum, *Ger.* 517. *Emac.* 641. Gnaphalium Alpinum magno flore, folio oblongo, *C. B.* 264. *Hist. Oxon.* iii. 92. Gnaphalium Alpinum pulchrum, *J. B.* iii. 161. *Chab.* 371. *Raii Hist.* i. 296. Filago Alpina capite folioso, *Tourn. Inst.* 454. *A. Lions-foot.* *Gal. Pied de Lion.* *G. Löwen-Fuß.* *B. Leeuwen-voet.* In montosis, Julio floret. *Usu.* Radix. *Vires.* Appensum ad amatoria prodesse & tubercula discutere tradunt, *Diosc.* Herba contusa oleo & cocta plebs ad livores, contusiones, cæsa & verbera utuntur feliciter, *Lob.*, *Buxb.*

SECTIO SEXTA.

De Herbis Corymbiferis.

Hæ sunt vel

- Veræ
- Disco radiato,
 - Spinosæ, foliis marginalibus, ficcoribus: *Carlina.*
 - Læves, floris totalis foliis marginalibus, frontatis, fronte
 - Crenatâ, disco medio concolore iisdem floribus
 - Integrâ & æquali, latâ & subrotundâ, Tanacetii foliis: *Othonna.*
 - Floribus
 - Sparsis aut solitariis, colore flavo, foliis
 - Integris;
 - Elatiores & majores: *Flos Solis.*
 - Humiliores & minores seminibus incurvis: *Calendula.*
 - Laciniatis, *Chrysanthemum.*
 - Tenuiter dissectis: *Buphtthalmum.*
 - In umbellæ formam dispositis, foliis
 - Integris angustis ferratis: *Ptarmica.*
 - Tenuissimè dissectis: *Millefolium.*
 - Diversi ab iisdem coloris flavi, scilicet cum folia marginalia alba sint; suntque floribus vel
 - Sparsis, foliis
 - Integris, ad margines crenatis, caule
 - Nudo, flore in fastigio singulari minore: *Bellis Minor.*
 - Foliofo, elatior, floribus majoribus: *Bellis Major.*
 - Multifariam in segmenta tenuissima divisis,
 - Radice
 - Non fervido: *Chamæmelum.*
 - Fervido: *Pyrethrum.*
 - In umbellæ formam dispositis, foliis laciniatis pallidis, odo-

a b

c

- a b re vehementiore: *Partbeni-um*.
- Nudo, seu non radiato, caule
- { Determinato, flosculis scilicet eum fi-
nientibus
 - { Singularibus,
 - { Frutescens, superficie peren-
ni, foliis in caule sigillatim
positis, odoratis: *Chamaecy-
parissus*.
 - { Herbacea superficie annua foliis in
caule bijugis, femine cornuto:
Bidens.
 - { Pluribus velut in umbellam dispo-
sitis; foliis
 - { Integris,
 - { Latis, elatior & major, *Co-
stus hortorum*.
 - { Angustis, per margines inci-
sis, humilior & minor:
Ageratum.
 - { Dissectis & velut alatis: *Tana-
cetum*.
 - { Indeterminato, floribus eum non fi-
nientibus, verum secundum ejus
longitudinem velut in spicas dispo-
sitis; foliis
 - { Integris, longis, angustis: *Draco
Herba*.
 - { Dissectis,
 - { Frutescens, caulibus perenni-
bus, lignosis, foliorum leg-
mentis tenuissimis: *Abrota-
num*.
 - { Superficie annua,
 - { Amarore insignis, odore ve-
hementiore, folio incano:
Asintbium.
 - { Minus amaro, odore remif-
siore, folio subtilius inca-
no, supernè virente: *Ar-
temisia*.

c Anomalæ sunt vel

- { Flore composito propriè dicto, singulis
florem totalem componentibus, flos-
culis singulis seminibus insidentibus,
suisque privatis calycibus donatis, *Scabiosa*.
- { Flore compositum imitante, seu potius
capitulo vel spicâ flosculorum densâ,
& congestâ florum compositum expri-
mente; foliis
 - { Perianthiorum æmulis capitulorum
bases cingentibus, majores & ela-
tiores,
 - { Radice non vivaci, foliis ad margi-

- { nes non spinosis, in caule adver-
sis; caulibus concavis, iisdemque
& foliorum costis spinis brevibus,
horridis; capitulis è squamis, sinu-
bus suis semina amplexis in mucro-
nes oblongos exeuntibus, compo-
sitis; foliorum adversorum basibus
conjunctis seu continuis: *Dipsacus*.
- { Ad capitulorum bases nullis; foliis
laciniatis, capitulis in sphaericam
rotunditatem coactis: *Echinopus*.

I. De Carlina.

NOTÆ sunt, Flores discoides radiati, in capitulis squamosis & spinosis, Cardui facie; seminibus foliis canaliculatis à se mutuo separatis, pilorum penicillo coronatis, petalis marginalibus nullis seminibus insidentibus, Raii Meth. A. 36.

A. 1. Chamæleon albus, Carlina, Offic. Carlina sive Chamæleon albus Dioscoridis, Ger. 995. Emac. 1157. Carlina humilis, Park. Theat. 968. Raii Hist. i. 288. Carlina acaulos magno flore, C. B. 380. Tourn. Inst. 500. Boerb. Ind. A. 101. Carlina caulifera vel acaulis, J. B. iii. 64. Carlina, Carolina, Chab. 353. Carlina major, Schw. 39. Carduus Xeranthemos flore albo ampliore acaulis, Hist. Oxon. iii. 162. A. Carline Thistle. Gal. Carline, ou Cameleon, blanc, ou Chardonnerette. G. Eberwurz. B. Everwortelen, Distelen. In pascuis sterilibus Germaniæ & Italiæ. Junio floret. Usu. Radix oblonga, crassa, foris rufa, intus alba, saporis acris, gravis, aromatici, odoris fragrantis. Vires. Alexipharmaca est & sudorifica, Pestis contagia arcet, curatque, si tempestivè propinetur. Diuretica quoque est & emmenagoga; Hydropicis confert, tineas ventris necat, Schrod.

A. 2. Carlina caulescens flore magno alben-
te, Cod. Med. xxviii. Tourn. Inst. 500. Boerb. Ind. A. 101. Carlina caulescens magno flore, C. B. Pin. 380. Elem. Bot. 401. Rupp. Flor. Jen. 172. Volck. Flor. Nor. 87. Buxb. 57. Carlina caulifera, J. B. iii. 64. Raii Hist. i. 288. Carlina caulescens, Park. Theat. 968. Carduus Xeranthemos, flore albo caulescens, Hist. Oxon. iii. 162. A. Carline Thistle with a Stalk. Gal. Carline, ou Cameleon noir. G. Eberwurz. B. Everwortel, Distel. In hortis. Usu. Radix. Vires. Eisdem viribus pollet ut præcedens, cujus varietas æstimatur. Hujus pariter atque præcedentis radices quotannis à rhizo-

tomis copiosa eruuntur, & Lipsiam deportantur venales, *Rupp.*

A. 3. *Carlina sylvestris*, *Offic. Raii Hist.* i. 288. *Carlina sylvestris major*, *Ger.* 997. *Emac.* 1159. *Park. Theat.* 969. *Mer. Pin.* 22. *Carlina sylvestris vulgaris*, *Clus. Hist.* clvi. *Tourn. Inst.* 500. *Elem. Bot.* 401. *Dill. Cat. Giff.* 167. *Boerb. Ind. A.* 101. *Carlina sylvestris quibusdam, aliis Atractylis*, *J. B.* iii. 81. *Chab.* 353. *Raii Synop.* iii. 175. *Buxb.* 58. *Carlina scandens*, *Wedel.* 175. *Cnicus sylvestris spinosior*, *C. B. Pin.* 378. *Heracantha*, *Rupp. Flor. Jen.* 172. *Carduus vulgaris*, *Merc. Bot.* i. 27. *Phyt. Brit.* 23. *Carduus Xanthemos vulgaris annuus*, *Hist. Ox.* iii. 162. A. Common wild *Carlina Thistle*. *Gal. Saffran sauvage.* G. *Feld-Saffran.* B. *Wild Veld-Saffraan*, *Dry-Distel.* In pascuis ficcioribus. Julio & Augusto floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Eandem proprietatem cum præcedente ei attribuit *Camerarius in Epit. Germanica*, p. 220. Contra Sodom commendat *Wedelius in Amœnit. Materie Medicæ*, p. 175.

II. De Flore Solis.

NO TÆ sunt, *Barbulæ medium discum cingentes flavæ & cuspidatæ, flores & semina foliolis canaliculatis separata, hæc etiam summa parte duobus foliolis ornata*, *Raii Method.* A. 36.

A. 1. *Flos Solis*, *Offic. Raii Hist.* i. 314. *Flos Solis major*, *Ger.* 612. *Emac.* 751. *Chrysanthemum Peruvianum* sive *Flos Solis*, *Park. Parad.* 295. *Chrysanthemum Indicum*, *Flore & Semine maximis annuum*, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 142. *Pluk. Almag.* 98. *Chrysanthemum Indicum maximum annuum, non ramosum*, *Hist. Oxon.* iii. 19. *Helenium Indicum maximum*, *C. B.* 276. *Herba maxima*, *J. B.* iii. 107. *Herba maxima, Sol Indianus*, *Chab.* 360. *Chimalth Peruviana, Flos Solis*, *Hern.* 228. *Corona Solis Tabernæmontani*, *Elem. Bot.* 391. *Tourn.* 489. *Boerb. Ind. A.* 102. A. *Sun-Flower.* *Gal. Soleil, ou Herbe au Soleil, ou Fleur au Soleil.* G. *Sennen-Blume.* B. *Zonne-blom.* In hortis colitur. Augusto floret. *Usu.* Germina Floris, Semina oblonga, tumidiuscula, & nonnihil compressa, nigra. *Vires.* Germina cocta Venerem stimulant. Semina petus leniunt, & ardorem extinguunt, liberalius autem devorata capitis dolorem excitant. Traumatica est planta.

A. 2. *Battata Canadensis*, *Offic. Battatas de*

Canada, Park. 1383. *Parad.* 516. *Flos Solis pyramidalis, parvo Flore, tuberosa Radice, Heliotropium Indicum quorundam*, *Ger. Emac.* 753. *Raii Hist.* i. 335. *Flos Solis tuberosus, Indicus, sive Adenes Canadensis, Grisl. virid. Lusitan.* *Corona Solis parvo Flore, tuberosa Radice*, *Elem. Bot.* 391. *Tourn. Inst.* 489. *Boerb. Ind. A.* 102. *Helianthemum Indicum tuberosum*, *C. B.* 277. *Helenium Indicum tuberosum*, *H. R. P.* 85. *Chrysanthemum Indicum Radice tuberosa*, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 142. *Pluk. Almag.* 99. *Chrysanthemum perenne majus foliis integris Americanum tuberosum*, *Hist. Oxon.* iii. 23. *Chrysanthemum Canadense strumosum*, *Florent. Schw. Cat. Leyd.* 22. *Flos Solis Farnesianus sive Aster Peruanus tuberosus*, *Col. Ecyb.* ii. 11. *Flos Solis tuberosus seu Flos Farnesianus*, *Aldin.* 91. A. *Jerusalem Artichoke.* *Gal. Topinambours, ou Poires de terre.* G. *Indianische Zucker-Wurzel / Erdschocke von Jerusalem.* B. *Artichocke onder de Aarde, Aart-peeren.* In hortis apud nos colitur. *Usu.* Radix in culinis.

III. De Calendula.

NO TÆ sunt, *Flores discoides radiati, flavæ aureæve petalis frontatis & crenatis, semina incurva & aspera, externis longioribus, internis brevioribus, folia oblonga integra*, *Raii Meth.* A. 36.

A. 1. *Calendula*, *Offic. Calendula sativa, Raii Hist.* i. 337. *Hort. Monsp.* 28. *Calendula simpliciflore*, *Ger.* 601. *Emac.* 739. *Calendula simplex*, *Park. Parad.* 298. *Caltha flore simpliciflora*, *J. B.* iii. 101. *Cod. Med.* xxv. *Hist. Oxon.* iii. 13. *Caltha vulgaris*, *C. B.* 275. *Tourn. Inst.* 498. *Boerb. Ind. A.* 113. *Chrysanthemum, Caltha, Calendula*, *Chab.* 358. A. *Marigold.* *Gal. Souci.* G. *Kingelsblumen.* B. *Gouds-bloem.* In hortis frequens. Florere Majo incipit. *Usu.* Folia & flores. *Vires.* Flores cardiaci censentur, hinc & Hepatici & Alexipharmaci; sudores movent, Variolas expellunt, Ictero medentur, Menses cient, Partum promovent (fumus subditus parturienti) Aqua distillata, oculis instillata, eorum rubori & inflammationi medetur, *R. H. p.* 338. *Præp. Aq. Conf.*

A. 2. *Calendula sive Caltha*, *Cod. Med.* xxv. *Calendula minor arvensis*, *Rupp. Flor. Jen.* 138. *Caltha arvensis*, *C. B. Pin.* 276. *Raii*

Raii Hist. i. 338. Tourn. Inst. 499. Elem. Bot. 399. Herb. Par. 182. Vaill. Bot. Par. 26. Boerb. Ind. A. 113. Hist. Oxon. iii. 14. Mart. Hist. i. 135. Caltha minima, *J. B.* iii. 103. Caltha five Calendula minima, *Chab.* 359. Calendula arvensis, *Ger.* 603. Calendula sylvestris, *Ger. Emac.* 741. A. Wild Marigold. Gal. Souci sauvage. G. Wilde Ringel-blumen. B. Wild Gouds-blom. In arvis variis locis. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum hortensi viribus convenit.

IV. De Chrysanthemo.

NOTÆ, Flos flavus aureusve, semina striata nuda, absque capitulo five corolla foliorum, Raii Meth. A. 36.

A. 1. Chrysanthemum, *Offic.* Chrysanthemum foliis Matricariæ, C. B. 134. Raii Hist. i. 340. Tourn. Inst. 491. Elem. Bot. 393. Boerb. Ind. A. 105. Chrysanthemum veterum feu majus folio valde laciniato, *Chab.* 359. Chrysanthemum majus folio valde laciniato flore croceo, *J. B.* iii. 104. A. Dioscorides bis. Corn Marygold. Gal. Chrysanthemum (comme qui diroit Fleur dorée, car la Fleur de cette plante est jaune & resplendissante comme l'or.) G. Gold-Blume mit Metter-fraut-Blättern. B. Gansebloem met seer diep gesneede Bladeren. In hortis colitur, sed rarius. Æstate floret. *Ufu.* Flores. *Vires.* Cum cerato triti steatomata discutere produntur, *Diosc.*

A. 2. Chrysanthemum segetum, *Ger. descript.* 604. *Emac.* 743. Raii Synop. iii. 182. Hist. i. 339. Chrysanthemum segetum vulgare glaucum, *Hist. Oxon.* iii. 15. Chrysanthemum segetum nostras, *Park. Theat.* 1370. Chrysanthemum folio minus secto glauco, *J. B.* iii. 105. Tourn. Inst. 492. Chrysanthemum arvense folio glauco dentato, *Rupp. Flor. Jen.* 136. Bellis lutea foliis profunde incisis majus, C. B. Pin. 262. A. Corn Marygold. Gal. Souci des bleds. G. Korn-Ringel-blumen. B. Groote Ganse-blom met gesneede Bladeren, die van de tamme Heul gelyk. Inter segetes frequens. *Ufu.* Flores. *Vires.* A Germanis contra icterum extollitur, *Rupp.*

V. De Leucanthemo.

NON ulla alia in re à Chrysanthemo differt quam colore, flosculorum, Raii Meth. A. 36.

A. 1. Bellis major, *Offic.* *J. B.* iii. 114.

Chab. 362. *Ger.* 509. *Emac.* 634. *Schw.* 28. Raii Hist. i. 350. Synop. 91. Bellis major vulgaris five sylvestris, *Park.* 528. Bellis sylvestris caule folioso major, C. B. 261. Bellis polyclonos sylvestris major caule folioso, *Hist. Oxon.* iii. 28. Leucanthemum vulgare, *Elem. Bot.* 393. Tourn. Inst. 492. Boerb. Ind. A. 107. Dill. Cat. 82. Bellidioides vulgaris, *Act. Reg. Par.* An. 1720. 281. A. Ox-Eye Daisy. Gal. Marguerite Pasquettes. G. Nassusselen / Makieken / Monatblümlein. B. Madelieven, Maagdelieven, Maugrieten, Kersfouwen. In pascuis & inter segetes. Maio floret. *Ufu.* Folia & flores. *Vires.* Herba integra in Zythogalo decocta & pota adversus Asthma, Phthisin, Orthopnoeam singulare remedium censetur. Utilis est in vulneribus & rupturis, R. H. Flores a mulierculis Botanopolis Londinensibus pro Buphthalmi floribus venduntur.

A. 2. Buphthalmum Germanicum, *Offic.* Buphthalmum vulgare, Raii Hist. i. 341. Synop. iii. 18. *Ger. Emac.* 747. Buphthalmum Tanacetii minoris folio, C. B. Pin. 134. Chomel. ii. 692. Boerb. Ind. A. 106. Tourn. Inst. 49. *Elem. Bot.* 396. *Rupp. Flor. Jen.* 136. Dill. Cat. Giff. 159. Buxb. 47. Buphthalmum Matthioli five vulgare Millefolii foliis, *Park. Theat.* 1370. Chamæmelum Chrysanthemum quorundam, *J. B.* iii. 122. Chamæmelum Chrysanthemum quorundam: Buphthalmum multis, *Chab.* 363. Chrysanthemum perenne brevioribus & incanis foliis, Tanacetii instar alatis, *Hist. Oxon.* iii. 20. A. Common Ox-Eye. Gal. Espargoutte, Oeil de Boeuf. G. Kinds-auge / Kröten-dill / Hunds-dill / Hunds-blume. B. Koedil, Koe-oog, stinkende Kermille, Padde-bloem. Ad sepes & vias. Augusto floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Aperit, icterum curat, & virtutem habet vulnerariam. In Officinis nostris raro invenitur.

VI. De Asterisco.

CAlix stellatus, radiis foliosis, florum superantibus, succingit florem, semina plana, marginata plerumque, non papposa, nec cristata, Boerb. Ind. A. 104.

A. Inguinalis, Aster Atticus, *Offic.* Aster Atticus, *Ger.* 392. *Emac.* 486. Raii Hist. i. 338. Aster Atticus luteus verus, *Park.* 128. Aster luteus foliolis ad florem rigidis, C. B. 266. Chrysanthemum conyzoides foliis circa florem rigidis, *Hist. Oxon.* iii. 18. Chrysan-

themum Asteris facie, foliis ad florem rigidis, *Herm. Cat.* Asteriscus annuus foliis ad florem rigidis, *El. Bot.* 398. *Tourn. Inst.* 497. *Boerb. Ind. A.* 104. *Act. Reg. Par. An.* 1720. 332. A. Golden Star-wort. Gal. *Espargoute*, étoilée. G. Meyer-fraut / Buch-fraut / Echarten-fraut / Stern-fraut. B. *Sterre-lruid.* In hortis Botanicorum. Maio floret. *Usu.* Folia. *Vires.* Vulneraria est, sed in usu raro occurrit. Folia seu Herba ferventi stomacho, oculorum inflammationibus, proci- duæ sedi, ac inguinum tumoribus auxiliatur. Aqua Florum, si bibatur, anginæ & puerorum comitiali malo opitulatur, *Diosc.*

VII. De Othonna.

HUjus Notæ sunt, Floris calyx integer oblongus, petala lata, semina longa compressa: folia laciniata Tanacetæ æmula, *Raii Hist. i.* 342.

A. Othonna, *Offic.* Othonna; Tagetes Indicus; Flos Africanus, *Cbab.* 358. Tagetes Indicus minor simplici flore, sive Caryophyllus Indicus, sive Flos Africanus, *J. B.* iii. 98. *Raii Hist. i.* 343. *Boerb. Ind. A.* 114. *Tourn. Inst.* 488. *Elem. Bot.* 390. Flos Africanus minor simplici flore, *Ger.* 611. *Emac.* 750. Flos Africanus minor simplex, *Park.* *Parad.* 304. Tanacetum Africanum sive flos Africanus minor; C. B. 133. Chrysanthemum Africanum Tanacetæ folio procumbens, sive minus flore simplici, *Hist. Oxon.* iii. 16. Tlapalcotli Coaxochitl, Caryophyllus Mexicanus V. *Hern.* 156. Tagetes minor flore luteo-rubescens, *Act. Reg. Par. An.* 1720. 315. A. African Marygold. Gal. *Oeillet d'Inde.* G. Indianische Neglein / Sammet oder Studenten-Blume. B. *St. Anthonis-Bloem.* In hortis feritur. Æstate floret. *Usu.* Succus inspissatus. *Vires.* Oculorum medicamentis adjicitur, ubi expurgare est opus: abstergit enim omnem caliginem, *Diosc.*

VIII. De Ptarmica.

NOTÆ sunt, Flores in umbella, barbulis disco medio concoloribus; folia integra ad margines serrata, *Raii Hist. i.* 344.

A. Ptarmica, *Offic.* *Ger.* 483. *Emac.* 606. *Raii Hist. i.* 344. *Synop.* 91. Ptarmica vulgaris, *Park.* 858. Ptarmica vulgaris folio

longo, serrato, flore albo, *J. B.* iii. 147. *Boerb. Ind. A.* 111. *Tourn. Inst.* 496. *Dill. Cat.* 122. Ptarmica; Pyrethrom sylvestre, *Cbab.* 368. Dracunculus serrato folio pratensis, C. B. 98. Dracunculus pratensis viridis sive Ptarmica vulgaris folio serrato, *Hist. Oxon.* iii. 40. Achillea foliis integris minutissime serratis, *Act. Reg. Par. An.* 1720. 321. A. *Speez-wort*, Bastard Pellitory. Gal. *Sternutatoire*, (ainsi appelée parce que cete plante fait éternuer, quand on met dans le nez une de ses feuilles.) G. Dorant / oder Weißer Spiker Rheinsfaren. B. Wilde Pyrethrum. In pratis. Julio floret. *Usu.* Folia. *Vires.* Gustu acri est & fervido. Pulvis naribus inditus sternutamenta movet. Cruda additur acetariis ad frigiditatem eorum temperandam & corrigendam, *R. H.*

IX. De Millefolio.

Flores in umbellæ formam dispositi barbulis medio disco concoloribus; folia tenuissime dissecta, *R. Synop.* p. 56.

A. 1. Millefolium, *Offic.* Millefolium vulgare, *Park.* 693. *Raii Hist. i.* 345. *Synop.* 91. Millefolium vulgare album, C. B. 140. *Tourn. Inst.* 496. *Dill. Cat.* 140. *Boerb. Ind. A.* 112. *Hist. Oxon.* iii. 38. *Buxb.* 217. Millefolium terrestre vulgare, *Ger.* 914. *Emac.* 1072. Millefolium Stratiotes pennatum terrestre, *J. B.* iii. 136. Millefolium terrestre album, *Schw.* 137. Achillea vulgaris flore albo, *Act. Reg. Par. An.* 1720. 320. A. Tarrow. Gal. *Mille-feuille.* G. Schaaf-Warbe / Tausend-blät / Garben-fraut / Jungfern-äugen-Brauen / Schaaf-ripp. B. Geruwe, Duizend-blad. In pascuis. Junio floret. *Usu.* Folia. *Vires.* Medetur Ulceribus, Tumoribus, ac Inflammationibus, sine repulsione. *Usu.* interno convenit in Hæmorrhagiis ac fluxionibus omnis generis; extrinsecus adhibetur in Cephalalgia, vulneribus consolidandis, tumoribus Herniæ, & penis, ictibus venenatis, *Schrod.*

A. 2. Achillea, *Offic.* Achillea sive Millefolium nobile, *Ger.* 915. *Emac.* 1073. *Act. Reg. Par. An.* 1720. 320. *Raii Hist. i.* 346. Achillea fideritis sive nobilis odorata, *Park.* 695. Achillea Millefolia odorata, *J. B.* iii. 140. *Cbab.* 367. Millefolium majus album odore Camphoræ, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 427. *Pluk. Almag.* 250. Millefolium nobile, *Elem. Bot.* 397. *Tourn. Inst.* 496. *Dill. Cat.* 122. Millefolium nobile Tragi, *Boerb. Ind. A.* 112.

A. 112. *Millefolium nobile* & *Stratiotes vera*, *Hist. Oxon.* iii. 38. *Tanacetum minus album* odore *Camphoræ*, sive *Achillea Dioscoridis*, C. B. 132. A. *Achilles bis Iron-wort*. Gal. *Millefeuille* (dite *Achillea*, parce qu'on pretend que cete plante a été premierement mise en usage par *Achille*.) G. *Edel Garbe* / *Weisser Reinfaren*. B. *Geruwe*, *Duyfentblat*. In Germania, Italia, & Gallia provenit. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Sanguinis fluxus seu profluvia ubicunque sistit. Extrinsecus *Vulneraria* est insignis.

X. De Bellide.

Notæ sunt, *Florum barbulae diversi à medio disco coloris: caules nudi monanthes*, Raii *Synop.* 91.

A. *Bellis minor*, *Symphytum minimum*, *Consolida minima*, *Offic. Bellis sylvestris minor*, C. B. 261. *Act. Reg. Par.* An. 1720. 278. Raii *Hist.* i. 349. *Synop.* 91. *Tourn. Inst.* 491. *Elem. Bot.* 392. *Dill. Cat.* 46. *Boerb. Ind.* A. 108. *Bellis minor sylvestris simplex*, *Park.* 531. *Bellis minor sylvestris*, *Ger.* 510. *Emac.* 636. *Bellis minor sylvestris spontanea*, *J. B.* iii. 111. *Chab.* 361. *Bellis minor pratensis* seu *vulgaris*, *Hist. Oxon.* iii. 31. A. *Common Daisie*. Gal. *Pasquerette*, ou *Pasquette*. G. *Maklieben* / *Massuselen* / *Monatsblumen*. B. *Madelieven*, *Maagdelieven*, *Margrieten*. In pratis & pascuis. Ufu. Radix, Folia & Flores. Vires. *Vulneraria* est insignis: exterius in emplastris & fomentis adhibetur: interius succus ejus vulnerariis potionibus admiscetur, R. H. *Mulierculis nostris* usitatum est, herbam cum floribus *Infantibus* ad alvum laxandam exhibere, *Schrod.* Radices exterius usurpantur ad *Scrophulas* & *Strumas*, *Needham.* Extractum sive essentia sanguinem coagulatum resolvit, *S. Pauli.*

XI. De Pyrethro.

Flore majore & radicis acri fervidoque sapore à *Chamæmelo* differt, R. H. p. 353.

A. *Pyrethrum*, *Offic. Pyrethrum Officinarium*, *Ger.* 618. *Emac.* 758. *Pyrethrum vulgare Officinarium*, *Park. Theat.* 858. *Pyrethrum flore Bellidis*, C. B. Pin. 148. *Chomel.* 140. *Pyrethrum corymbiferum flore Bellidis*, *Hist. Oxon.* iii. 33. *Bellis montana frutescens acris*. H. *Monsp.* 31. An *Buphthal-*

mum Canariense Leucanthemum, *Pluk. Almag.* 73. *Phytog.* 272. 6? A. *Pellitory of Spain*. Gal. *Pyrethre*, ou *Racine Salivaire*. G. *Bertram* / *Geiser-Wurk* / *Zahn-Wurk* / *Speichel-Wurk*. B. *Bertram-kruid*, *Vuurwortel*, *Tand-wortel*, *Quyl-wortel*. Ex Orientis partibus infertur. Ufu. Radix longa, crassa, foris subrufo colore nigricans, intus albida, sapore acri & admodum fervido. Vires. Optimum remedium habetur in Paralyfi linguæ cum vocis amissione. Ad dentium dolorem radix masticata in usu est, R. H. Ad Venerem stimulat, quartanam curat, in Hemicrania juvat, *Schrod.*

Hoc esse legitimum *Pyrethrum* affirmant *Morisonus* vel *Robertus*, nam quod verum à nonnullis existimatur, est planta *Umbellifera*. Imposuit auctoribus corrupta *Dioscoridis* lectio, in floris siquidem descriptionem exemplaria pro *anagyris* perperam substitutam habent vocem *anagyris*, *Hist. Oxon.* iii. 34.

XII. De Chamæmelo.

Notæ sunt, *Folia tenuissimè dissecta; flores sparsi, satis grandes, foliis marginalibus albis discum flavum cingentibus*, R. H. p. 353.

A. 1. *Chamæmelum*, *Offic. Ger.* 616. *Emac.* 755. *Mer. Pin.* 25. *Park. Parad.* 289. *Chamæmelum vulgare*, *Mer. Bot.* i. 28. *Phyt. Brit.* 26. *Park. Theat.* 85. *Pharm. Edinb.* 6. *Chamæmelum Officinarium*, *Act. Reg. Par.* An. 1720. p. 317. *Chamæmelum nobile* seu *Leucanthemum odoratius*, C. B. Pin. 135. *Tourn. Inst.* 494. *Elem. Bot.* 395. *Boerb. Ind.* A. 109. *Dill. Cat.* Giff. 78. *Rupp. Flor. Jen.* 139. *Chamæmelum nobile*, *Buxb.* 65. *Chamæmelum odoratissimum repens flore simplici*, *J. B.* iii. 118. Raii *Hist.* i. 353. *Synop.* iii. 185. *Hist. Oxon.* iii. 35. *Chamæmelum Romanum* seu *Chamæmelum odoratissimum repens flore simplici*, *Chab.* 362. *Chamæmelum vulgarius odoratum*, *Schav.* 47. *Chamomilla Romana Officinarium*, *Buxb.* 65. A. *Camomile*. Gal. *Camomille*. G. *Römische Camillen*. B. *Roomsche Camille*. In pascuis uliginosis. Junio floret. Ufu. Folia, seu Herba & Flores. Vires. Digerit, laxat, mollit, mitigat dolorem, Menses & Urinam ciet; eapropter usus insignis est in dolore Colico, in cruciatibus spasmi flatulenti, & convulsionibus. Extrinsecus ejus usus est in paregoricis, emollientibus, maturantibus cataplasma-

plasmatis, clysteribus, &c. *Schrod.* Inter omnes plantas quotquot in Balnea contra calculum recipiuntur nihil floribus Chamæmeli efficacius, *R. Cat. Angl.* p. 65.

A. 2. Chamæmelum flore pleno, *Park. Theat.* 85. *Parad.* 290. Chamæmelum Anglicum flore multiplici, *Ger.* 616. *Emac.* 755. Chamæmelum nobile flore multiplici, *C. B.* 135. Chamæmelum repens odoratissimum perenne flore multiplici, *J. B.* iii. 119. *Raii Hist.* i. 353. Chamæmelum Romanum, *Volck.* 101. Chamæmelum Romanum sive nobile, flore multiplici, *Chab.* 362. A. *Double Camomile.* *Gal.* *Camomille double.* G. *Gemeine Camillen.* B. *Roomse Camillen met dubbelde bloemen.* In hortis colitur, & eadem specie cum præcedente esse videtur.

A. 3. Chamæmelum vulgare, *Offic. Park. Theat.* 85. quoad iconatem, *Buxb.* 65. Chamæmelum *Ger.* 615. quoad etiam iconatem, & *Emac.* 753. *Raii Synop.* iii. 189. Chamæmelum vulgare, *Leucanthemum Dioscoridis*, *C. B. Pin.* 135. *Cod. Med.* xxxiv. *Tourn. Inst.* 494. *Elem. Bot.* 395. *Boerb. Ind. A.* 109. *Hist. Oxon.* iii. 35. *Dill. Cat. Giff.* 78. *Rupp. Flor. Jen.* 139. *Vaill. Bot. Par.* 34. Chamæmelum vulgare amarum, *J. B.* iii. 116. *Raii Hist.* i. 355. Chamæmelum majus foliis tenuissimis, caule rubente, *Hort. Monsp.* Chamæmelum elatius, foliis obscure virentibus, semine nigro, *Pluk. Almag.* 97. Anthemis sive Chamæmelum, *Chab.* 362. Chamomilla *Officinarum*, *Volck. Flo. Nor.* 100. A. *Wild or Dogs-Camomile.* *Gal.* *Camomille sauvage.* G. *Wilde Camillen.* B. *Wilde Kamille.* In locis incultis & inter segetes. Junio floret. *Usu.* Herba, flores. *Vires.* Cum prima viribus convenire creditur.

A. 4. Cotula foetida, *Offic. Ger.* 617. *Emac.* 757. *Park. Theat.* 86. *Raii Hist.* i. 355. Chamæmelum foetidum, *C. B.* 135. *Tourn. Inst.* 494. *Boerb. Ind. A.* 109. *Dill. Cat. Giff.* 122. *Raii Synop.* 92. *Rupp. Flor. Jen.* 139. Chamæmelum caninum foetidum, *Schw.* 47. Chamæmelum foetidum, sive Cotula foetida, *J. B.* iii. 120. *Chab.* 363. Chamæmelum annum præcox foetidum semine aureo, *Hist. Oxon.* iii. 36. A. *May-weed.* *Gal.* *Camomille puante.* G. *Kröten-Dill oder Hunds-Dill.* B. *Padde-blom, stinkende Camille.* Inter segetes. *Usu.* Folia. *Vires.* Decoctio non aliter quam Castoreum contra præfocationem Uteri inessu, fomentationibus ac odoratu saluberrima est, *Trag.* Decoctum hujus aut Succus expressus à nonnullis ad Scrophulas cum succellu propinari solet, *Cat. Angl.* p. 81.

XIII. De Parthenio

NOta sunt, Flores velut in umbella, barbulis albis discum medium luteum ambientibus: odor gravis, *R. Synop.* p. 93.

A. *Matricaria*, *Parthenium*, *Offic. Matricaria* *Ger.* 526. *Emac.* 652. *Raii Hist.* i. 357. *Synop.* 93. *Pbarm. Edinb.* 12. *Schw.* 133. *Matricaria vulgaris simplex*, *Park.* 83. *Matricaria vulgaris sive sativa*, *C. B.* 133. *Hist. Oxon.* iii. 32. *Tourn. Inst.* 493. *Boerb. Ind. A.* 110. *Dill. Cat.* 140. *Matricaria vulgò minus Parthenium*, *J. B.* iii. 129. *Parthenium*, *Matricaria*, *Chab.* 364. *Matricaria Officinarum*, *Act. Reg. Par. A.* 1720. p. 283. A. *Feverfew.* *Gal.* *Matricaire* (*parce qu'elle est un bon remede pour les maladies de la Matrice.*) G. *Mertram oder Mutter-strauch.* B. *Moederkruid.* Ad Sepes. Junio floret. *Usu.* Folia cum floribus. *Vires.* Usus præcipuus in affectibus Uteri frigidis ac flatulentis, in obstructione Mensium, in impotentia Veneris, in Hydrope; purgat per Urinam, nonnunquam & per alvum, &c. In Febribus putridis, in calculo Renum, in Vertigine, & in Arthritide valet, *Schrod.*

XIV. De Bidente.

NOta sunt, Semen cornutum seu bidens, folia in caule bijuga, flores interdum radiati, aliàs nudi, *R. Meth. A.* 37.

A. 1. *Acmella*, *Offic. Akmella*, *Ahamella*, *Herm. Mus. Zeyl.* 17. *Chrysanthemum bidens* *Zeylanicum Acmella dictum*, *Breyn. Dissert. Bot.* 12. *Chrysanthemum Bidens seu Bidens Zeylanicum*, flore luteo, *Lamii folio*, *Acmella dictum*, *Ejusd.* 20. *Cannabina aut Bidens Urticæ folio Indica lithontriptica*, *D. Hotton, Act. Philos. Lond. N.* 257. p. 365. *Senecio Indiæ Orientalis Ocymi majoris folio* profunde crenato, *Pluk. Almag.* 343. *Phytog.* 315. *Ceratocephalus Ballotes foliis Acmella dictus*, *Act. Reg. Par. A.* 1720. p. 326. A. *Acmella*, *Athmella*, and *Admella.* *Gal. Acmella.* G. *Achmella.* B. *Akmella.* In Insula Zeylanica sat copiosè reperitur, unde in Europam transportatur. *Usu.* Folia, semen. *Vires.* Diaphoretica est & anodyna, humores viscidos tenaces attenuat, obstructions referat, materiam tartaream in renibus vel vesicâ concretam resolvit, calculosque aliquo modo frangit. Semen in Colica, Febribus, & Pleuritis

ritide optimum est remedium, *Breyn. Dissert.* p. 14.

A. 2. *Bidens*, *Offic.* *Bidens*, *Verbasina*, *Mont.* 38. *Bidens* foliis tripartito divisis, *Tourn. Inst.* 462. *Elem. Bot.* 367. *Herb. Par.* 60. *Boerb. Ind.* A. 122. *Buxb.* 39. *Verbescina*, *Dill. Cat.* 166. *Verbescina* sive *Cannabina* aquatica, flore minus pulchro, elatior ac magis frequens, *J. B.* ii. 1073. *Cannabina* aquatica folio tripartito diviso, *C. B.* 321. *Eupatorium* aquaticum foemina, *Ger. Emac.* 711. *Raii. Hist.* i. 360. *Synop.* 93. *Eupatorium* aquaticum alterum, *Park.* 596. *Chrysanthemum Cannabinum Bidens*, folio quinque partito, sive vulgare, *Hist. Oxon.* iii. 17. *Chrysanthemum* aquaticum folio tripartito diviso, *Herm. Flor.* ii. 47. *Ceratocephalus vulgaris tripteris & pentapteris* folio, *Act. Reg. Par.* A. 1720. p. 327. A. *Water-Hemp Agrimony*. Gal. *Eupatoire femelle batarde*. G. *Weib Wasser-deß / Weib Wasser-Kunigund-fraut*. B. *Water-boelkens-kruid-Wyffe*. In aquosis. Augusto floret. *Usu.* *Herba. Vires.* *Hepaticum* est & *vulnerarium*, *Buxb.*

De Corymbiferis floribus non radiatis.

XV. De Chamæcyparissio.

NOtæ sunt, *Superficies fruticosa, perennis, folia odorata; flores solitarii ramulos terminantes*, *R. H.* p. 358.

A. *Abrotanum* foemina, *Chamæcyparissus*, *Offic.* *Abrotanum* foemina, *Pharm. Edinb.* 1. *Schw.* 223. *Abrotanum* foemina vulgare, *Park.* 95. *Raii. Hist.* i. 359. *Abrotanum* foemina foliis teretibus, *C. B.* 136. *Hist. Oxon.* iii. 11. *Abrotanum* foemina sive *Santolina*, *Park. Parad.* 449. *Chamæcyparissus*, *J. B.* iii. 133. *Ger. desc.* 951. *Emac.* 1109. *Chamæcyparissus*; *Santolina*, *Cbab.* 366. *Santolina* foliis teretibus, *Elem. Bot.* 365. *Tourn. Inst.* 460. *Boerb. Ind.* A. 123. *Act. Reg. Par. An.* 1719. 311. A. *Lavender-Cotton*. Gal. *Aurone femelle*. G. *Garten-Cypres*. B. *Lage Cypres*. In hortis colitur. Junio floret. *Usu.* *Folia. Vires.* Convenit qualitatibus cum *Abrotano* mare, usufque præcipui est in obstructionibus *Hepatis*, *Renum*, & *Ureterum*; *Icterus* curat; *Ventris Lumbricos* interimit, tum semen, tum herba

ipsa in lacte cocta, & pota, *R. H.* *Folia sicca* ad sistenda alba foeminarum profluvia conferre scribit *Matthioli*.

XVI. De Costo hortorum.

NOtæ sunt, *Flores lutei nudi in umbellam aggregati, folia integra, lata, in ambitu crenata, odor validus*, *R. H.* p. 363.

A. *Balsamita mas*, *Costus hortorum*, *Offic.* *Balsamita mas*, *Ger.* 523. *Emac.* 648. *Balsamita mas*, sive *Costus hortorum major*, *Park. Parad.* 482. *Balsamita major*, *Boerb. Ind.* A. 125. *Hist. Oxon.* iii. 3. *Act. Reg. Par. An.* 1719. 280. *Costus hortorum major*, *Park.* 78. *Mentha hortensis corymbifera*, *C. B.* 226. *Mentha corymbifera* sive *Costus hortensis*, *J. B.* iii. 144. *Raii. Hist.* i. 363. *Mentha corymbifera Græca, Romana, Sarracenica*, sive *Costus hortensis*, *Cbab.* 368. *Tanacetum foliis & odore Menthæ*, *Herm. Cat.* 697. *Tourn. Inst.* 461. *Tanacetum hortense Lepidii foliis ferratis*, *Ageratum intense redolens*, *Pluk. Almag.* 361. *Tanacetum hortense foliis & odore Menthæ*, *Hort. Lugd. Bat.* 697. *Ageratum latifolium ferratum*, *Hort. Monsp.* 7. *Mentha Sarracenica*, *Offic. Germ.* A. *Costmary*. Gal. *Coq, Herbe du Coq, Paté*. G. *Grauen-fraut*. B. *Bak-kruit*. In hortis colitur. Julio floret. *Usu.* *Folia. Vires.* Sanat cruditates *Stomachi*, ructus, vomitus, foetores oris, tormina, cardialgias ex *Stomacho*, dolores capitis ex eodem, *Hofman*.

Prodest etiam in *Cachexia*, ad uterinos frigidos affectus utiliter adhiberi solet, mensesque provocat. Semen lumbricos expellit, *Hist. Oxon.* Sanat vulnera. Specificè *Opio* aliisque venenis assumptis resistere creditur, *Buxb.*

XVII. De Agerato.

NOtæ sunt, *Flores lutei, nudi, in umbellæ formam dispositi, folia integra profunde serrata*, *R. H.* p. 364.

A. *Ageratum*, *Eupatorium Mesues*, *Offic.* *Ageratum foliis ferratis*, *C. B.* 221. *Boerb. Ind.* A. 125. *Ageratum plerisque*, *Herba Julia* quibusdam, *J. B.* iii. 142. *Ageratum*, *Herba Julia*, *Cbab.* 367. *Ageratum vulgare* sive

Costus hortorum minor, Park. 78. *Raii Hist.* i. 364. *Achillea lutea Agerati folio longiore*, *Aët. Reg. Par. An.* 1720. 322. *Balsamita fœmina*, Ger. 523. *Balsamita fœmina*, sive *Ageratum*, Ger. *Emac.* 648. *Ptarmica lutea suaveolens*, *Elem. Bot.* 393. *Tourn. Inst.* 497. A. *Maudlin.* Gal. *Ageratum* (comme qui diroit Plante qui ne vieillit point : Ce Nom vient de ce qu'on prétend, que la fleur d'une espece d'*Ageratum* se garde longtems sans perdre sa couleur, ni sembler vieillir). G. *Leber. Balsam.* B. *Ageratum*. In hortis colitur. Junio floret. *Ufu.* Planta cum foliis & floribus. *Vires.* Temperamento & viribus cum præcedente convenit. R. H.

XVIII. De Tanaceto.

Characteristicæ sunt, Flores nudi, flavi, in umbellæ formam digesti, folia laciniata, R. *Synop.* p. 58.

A. *Tanacetum*, *Offic. Ger.* 525. *Emac.* 650. *Chab.* 365. *Raii Hist.* i. 365. *Synop.* 93. *Tanacetum vulgare*, Park. 80. *Parad.* 482. *Tanacetum vulgare luteum*, C. B. 132. *Tourn. Inst.* 461. *Hist. Oxon.* iii. 2. *Tanacetum vulgare flore luteo*, J. B. iii. 131. A. *Tansie.* Gal. *Tanésie.* G. *Reinfaren.* B. *Ryn-vaar*, *Worm-kruid.* In agrorum marginibus, Junio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Temperamento & viribus cum *Parthenio* convenit. *Vulnerarium*, *Uterinum*, ac *Nephriticum* est. *Ufus* præcipuus in *Lumbricis*, torminibus *Ventris*, *Calculo Renum* & *Vesicæ*, *Mensibus obstructis*, *Flatibus* & *Hydrope*. *Schrod.* *Aqua distillata Vermes* necat.

XIX. De Bupthhalmo.

Notæ sunt, Folia tenuia, Chamæmeli flos radiatus, calyx squamosus.

Bupththalmum, *Offic. Chab.* 364. *Bupththalmum Cotulæ folio*, C. B. 134. *Raii Hist.* i. 341. *Bupththalmum peregrinum*, *Alp. Exot.* 321. *Bupththalmum alterum Cotulæ folio*, Park. 1371. *Bupththalmum peregrinum Alpino*, ejusd. 1371. *Bupththalmum verum*, Ger. 607. *Emac.* 746. *Bupththalmum tenuifolium folio Millefolii ferè*, J. B. iii. 124. *Hist. Oxon.* iii. 16. *Chrysanthemum Cotulæ folio*, *Her. Cat.* 145. *Chrysanthemum folio Cotulæ*, *Flor.* ii. 46. *Chrysanthemum alterum Cotulæ latiori folio*, P. Al. *Cotula flore luteo radiato*, *Elem. Bot.* 396. *Tourn. Inst.* 495. A.

Ox-Eye. Gal. *Oeil de Boeuf*, *Espergoutte.* G. *Kinds-Auge.* B. *Koe-oog.* In locis orientalibus sponte oritur; apud nos in hortis curioforum nutritur. Junio floret. *Ufu.* Herba, flos. *Vires.* Herba vulneraria est. Flores cum cerato tritumorum duritias discutunt, *Diosc.*

Bupththalmi nomine variæ donantur plantæ; *Imperatus* hoc legitimum esse statuit, cui & nos subscribimus; *Bupththalmum* enim fœniculi folia habere affirmat ipse *Dioscorides*.

XX. De Absinthio.

Notæ sunt, Flores nudi, caulis indeterminatus, folia incana, amaror insignis, *Raii Synop.* pag. 58.

A. 1. *Absinthium vulgare*, *Offic. Park.* 98. *Raii Hist.* i. 366. *Synop.* iii. 188. *Absinthium vulgare majus*, J. B. iii. 168. *Hist. Oxon.* iii. 7. *Absinthium latifolium sive Ponticum*, Ger. 937. *Emac.* 1096. *Absinthium Ponticum seu Romanum Officinarum*, seu *Dioscoridis*, C. B. 135. *Tourn. Inst.* 457. *Boerb. Ind.* A. 126. A. *Wormwood.* Gal. *Absintbe.* *Alwyne.* G. *Wermuth.* B. *breede gemeene groote Alsem.* In locis incultis, floret Julio. *Ufu.* Folia & summitates. *Vires.* *Stomachicum*, *Hepaticum*, & *Splenicum* imprimis est. *Ventriculum* & *Hepar* roborat, appetentiam ad cibum excitat, obstructions reserat, & inde natos affectus tollit, ut *Icterus*, *Hydropem*, &c. *Febribus putridis* etiam diuturnis confert; vitiosos humores per urinam expurgat; pellit præterea *interraneorum vermes*, tandemque à tinea conservat, R. *Cat. Angl.* p. 2.

Cum *Gerardo*, C. *Baubino*, aliisque, hanc speciem *Absinthium Ponticum Dioscoridis* esse existimo: *Vulgare* enim *Romanum* est, sic olim dictum, quod fuerit *Plebi Romanæ* sacrum, & quod in agro Romano, antiquisque ruderibus passim inveniatur; *Ponticum* verò, à Ponto, in quo plurimum nasci traditur: Unde falluntur, qui *Vulgare* aliud à *Romano* & *Pontico* existimant.

A. 2. *Absinthium Romanum*, *Offic. Absinthium Ponticum sive Romanum vulgare*, Park. 98. *Raii Hist.* 367. *Absinthium tenuifolium Ponticum Galeni*, Ger. 937. *Emac.* 1096. *Absinthium Ponticum tenuifolium incanum*, C. B. 138. *Tourn. Inst.* 457. *Boerb. Ind.* A. 126. *Absinthium Ponticum vulgare, folio inferius albo*, J. B. iii. 175. *Hist. Oxon.* iii. 8. A. *Roman Wormwood.* Gal. *Absintbe Romaine.* G. *Römischer Wermuth.* B. *Fyne Roomsche Al-*

Alsem. In hortis colitur. Julio floret. *Ufu.* Folia ac summitates. *Vires.* Cum priore convenit. Sed mitiori, palato etiam magis grato. Ex longo usu comarum hujus, quæ Saccharo adservatæ fuerant, Hydropicos quosdam quasi deploratos sanitati restitutos se novisse, scribit *Matth.*

A. 3. Absinthium Alpinum, *Cod. Med.* ii. Absinthium Alpinum candidum humile, *C. B.* *Pin.* 339. *Prod.* 71. *Tourn. Inst.* 458. A. Mountain Wormwood. Gal. *Absinthe des Alpes.* G. *Alpischer Wermuth.* B. *Alsem van de Alpes.* In Alpibus Sabaudorum. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenire videtur.

A. 4. Absinthium Ponticum Antiquorum; an Absinthium Orientale fruticosum, incanum, amplo folio tenuissimo divisum, *Tourn. Cor.* 33? *Boerb. Ind.* A. 126? A. Pontick Wormwood. Gal. *Absinthe Romaine des Anciens.* G. *Römischer Wermuth.* B. *Roomsche Alsem.* Videtur mihi id genus esse Absinthii, cujus meminit *Tournefortius* in Itinerariis, quodque Absinthium Ponticum Antiquorum putat; hoc recentioribus, illo teste, ignotum est, etiamsi plus viginti jam annis in Regiis apud Parisios hortis viguerit.

A. 5. Absinthium Seriphium, *Offic.* Absinthium marinum album, *Ger.* 940. *Emac.* 1099. *Raii Hist.* i. 370. *Synop.* iii. 188. *Boerb. Ind.* A. 126. Absinthium Seriphium sive marinum Anglicum, *Park.* 102. Absinthium Seriphium Belgicum, *C. B.* 139. *J. B.* iii. 178. *Hist. Oxon.* iii. 9. *Tourn. Inst.* 458. A. Sea Wormwood. Gal. *Absinthe marine.* G. *See-Wermuth.* B. *Nederlandsche Zee-Alsem.* In locis maritimis, Julio floret. *Ufu.* Folia ac summitates. *Vires* eadem cum reliquis. *Mulierculæ Botanopolæ Londinenses* Absinthium Romanum vocant.

A. 6. Absinthium Seriphium Gallicum, *Offic.* *C. B.* *Pin.* 139. *Tourn. Inst.* 458. *Elem. Bot.* 363. *Hist. Oxon.* iii. 9. *Magnol. Bot.* 1. *Chamel.* 431. Absinthium Seriphium tenuifolium marinum Narbonense, *J. B.* iii. 177. *Chab.* 373. *Raii Synop.* iii. 189. Absinthium Seriphium Narbonense, *Park. Theat.* 102. *Raii Hist.* i. 370. Absinthium minus tenuifolium altè incis foliis, cinereum, salsum, Hispanicum, *Barr. Obs.* 1008. *Icon.* 460. A. French Sea-Wormwood. Gal. *Especie d'Absinthe marine, qui croit proche de la Mer Méditerranée, en Languedoc, & en Provence.* G. *Frankösischer See-Wermuth.* B. *Fransche Zee-Alsem.* In maritimis Narbonensibus & Anglicanis. *Ufu.* Herba. *Vires* eadem cum reliquis maritimis.

A. 7. Absinthium Santonicum, *Offic.* Absinthium Santonicum Gallicum, *C. B.* 139. *Tourn. Inst.* 458. *Magnol. Bot. App.* 289. *Hort. Monsp.* 2. A. French Wormseed. Gal. *Barbotine, Poudre à vers, Semence contre les vers, Santoline, Semencine, Xantoline.* G. *Frankösische Wurm-Saamen.* B. *Fransch Worm-kruid, Zever-zaad.* In Gallia Narbonensi reperitur cum Seriphio Gallico permixtum. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum Seriphio viribus convenit, *Diosc.*

A. 8. Santonicum & Semen Sanctum, *Offic.* Sementina, *Ger.* 941. *Emac.* 1100. Absinthium Santonicum Alexandrinum, *C. B.* 139. *Raii Hist.* i. 368. *Hist. Oxon.* iii. 7. Absinthium Santonicum Alexandrinum, sive Sementina, & Semen Sanctum, *Park.* 102. Lumbricorum Semen vulgare & Matthioli, *J. B.* iii. 180. A. Wormseed. Gal. *Semence contre les Vers.* G. *Wurm-Saamen.* B. *Worm-zaad.* Ex Alexandria adfertur. *Ufu.* Semina parva, oblonga, quasi ex squamosis tuniculis compacta, flavescentia, amara sunt cum acrimonia, & odore graviusculo. *Vires.* In Lumbricis cujusunque generis encandis, fugiendis, & expellendis, *Schrod. V.* plura apud *Februm in Histor. Absinthii.*

A. 9. Absinthium Santonicum Judaicum, *C. B.* *Pin.* 139. *Raii Hist.* i. 369. *Chamel.* 445. *Hist. Oxon.* iii. 8. Lumbricorum Semen Rauwolfio, *J. B.* iii. 180. Lumbricorum Semen, sive Absinthium Santonicum Rauwolfii, *Chab.* 375. Scheba Arabum. A. Arabian Wormseed. Gal. *Semencine d'Arabie.* G. *Wurm-Saamen von Arabien.* B. *Arabische Wurm-kruid.* Ex Judæa ad Alexandriam transportatur.

Non levis est controversia inter Botanicos de Lumbricorum seminibus Officinarum: aliis Zedoariæ semina esse affirmantibus, aliis Absinthii. Zedoariæ semina non esse audacter affirmare ausim, quia hæc rotunda sunt & fusca, & vasculo tricapsulari contenta; quæ notæ Lumbricorum semini *Offic.* nostratibus superius descripto nullatenus conveniunt. Alii idcirco, ut dixi, Absinthii cujusdam semina esse opinantur, cujus *C. Baubinus* in *Pinace*, pag. 139. non pauciores quatuor species producit; quarum primam & secundam, non tantum unam & eandem plantam esse credo, verum illam ipsam quæ nostra Lumbricorum semina profert. *Rauwolfius* eam in *Palæstina* ubique provenire scribit. Utrum ad caput de Absinthio propriè pertineat, an ad illud de Abrotano potius referendū, impræsentiarum determinare non libet.

A. 10. Santonicum viride, *Offic.* Chouan,

Pomet. A. Green Wormseed. Gal. Semencine verte. G. Grüner Wurm-Saamen. B. Groene Wurm-kruid. Semini Lumbricorum superius descripto simile est, majus duntaxat, & coloris luteo-viridis. Vires. Cum priori viribus convenit.

Huic simile, si non idem, me vidisse aliquando memini apud Pharmacopolas Londinenses. *Pometus* ad Parisios è Turcia primò allatum esse affirmat.

A. 11. Heliochrysum, *Offic. Cbab. 369. Heliochryson, Park. Parad. 374. Heliochryson quorundam, foliis Abrotani, J. B. iii. 150. Eliochryson foliis Abrotani, C. B. 264. Coma aurea, sive Heliochryson, Ger. 520. Emac. 645. Absinthium tenuifolium corymbis æqualibus seu compactis, Hist. Oxon. iii. 8. Absinthium corymbiferum annuum, Elem. Bot. 363. Tourn. Inst. 458. A. Golden Cudweed. Gal. Immortelle, ou Amarante jaune. G. Stacchas-Blumen / gelbe Klein-Blumen. B. Rbyn-blom. In hortis apud nos colitur. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Contra serpentum ictus, coxendicum dolores, urinæ stillicidia, ruptaque commendatur; ciet menses, & sanguinem concretum dissolvit, distillationes sistit, Diofsc.*

XXI. De Abrotano.

EST Herba, caule indeterminato, flore nudo, fruticosa, foliorum laciniis angustioribus, longioribus, minusque incants quam Absinthii, R. Synop. p. 58.

A. 1. Abrotanum mas, *Offic. Ger. 947. Emac. 1105. Raii Hist. i. 371. Abrotanum vulgare, J. B. iii. 192. Abrotanum, Cbab. 376. Abrotanum mas vulgare, Park. 92. Abrotanum mas angustifolium majus, C. B. 136. Tourn. Inst. 459. Boerb. Ind. A. 127. Abrotanum mas vulgare Fuchsi, Hist. Oxon. iii. 11. A. Southernwood. Gal. Aurone male. G. Stabwürk. B. Averoon, Averuyt. In hortis colitur. Julio floret. Ufu. Folia ac summitates. Vires. Subastringit, & valide discutit; resistit putredini ac veneno, morsibus venenatorum animalium medetur; vermes necat; urinam movet; impetus hystericos discutit; regium morbum solvit. Extrinsecus usus est in offibus exsiccandis, roborandisque; ad Alopeciam etiam tollendam commendatur, Schrod.*

A. 2. Artemisia tenuifolia, *Offic. Hist. Oxon. iii. 6. Artemisia tenuifolia seu Leptophyllos,*

aliis Abrotanum, J. B. iii. 194. Artemisia tenuifolia seu Leptophyllos, quibusdam Abrotanum sylvestre, Cbab. 375. Abrotanum campestre, Ger. 948. Emac. 1106. Raii Hist. i. 371. Synop. iii. 190. C. B. Pin. 136. Park. Theat. 94. Tourn. Inst. 459. Boerb. Ind. A. 127. Abrotanum inodorum, Schwenck. 5. A. Fine-leav'd Mugwort. Gal. Armoise. G. Beyfuß. B. Fyne Byvoet. In locis arenosis reperitur. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Dolorem ventriculi & nervorum mitigat. Pro Artemisia vendi Pharmacopœis Germanicis à vetulis aliquoties vidit Buxbaum. Præcedentis loco substituitur, Ind. Med. i.

XXII. De Artemisia.

NOtæ sunt, Caulis indeterminatus, folia dissecta, subtus incana, superne viridia; odor & sapor remissior quam Absinthio, flores purpurascens, non deorsum nutantes, Raii Synop. p. 59.

A. 1. Artemisia, *Offic. Cbab. 375. Artemisia vulgaris, J. B. iii. 184. Raii Hist. i. 372. Synop. iii. 190. Park. 90. Artemisia vulgaris major, C. B. Pin. 137. Artemisia latifolia vulgaris major, Hist. Oxon. iii. 5. Artemisia vulgaris major, caule & flore purpurascens, & albicante, Tourn. Inst. 460. Boerb. Ind. A. 127. Artemisia mater herbarum, Ger. 945. Emac. 1103. A. Mugwort. Gal. Armoise commune avec des feuilles larges. G. Gemeine Beyfuß. B. Gemeene breede Byvoet. Ad agrorum margines. Floret Julio. Ufu. Summitates. Mollugo foliorum est Moxa Germanorum. Vires. Uterina est; Menses, Fœtum, Secundinas pellit; sordes abstergit, Schrod.*

A. 2. Artemisia Chinensis, cujus mollugo Moxa dicitur, Pluk. Phytog. Tab. 15. Almag. 50. Hist. Oxon. iii. 5. Artemisia orientalis vulgaris facie, Act. Philosoph. Lond. N° 276. p. 1020. Musia pattree, Malab. Moxa Kempf. Ed. Angl. App. 27. Amanit. Exot. 589, 600. An Ytze-cuinpatli, Hern? A. Mugwort of China. Gal. Armoise de la Chine. G. Beyfuß aus China. B. Chineesche Byvoet. In China oritur. Ufu. Mollugo foliorum Moxa dicta hoc modo præparata: Recipientur folia exsiccata probè, & caule suo decerpta, conterantur manibus eousque donec excusso pulvisculo viridi lanuginosæ interiores fibræ velut subtegmen substratæ remaneant. Sin madefiant fudore manus, repetendum opus est ad desideratam teneritudinem. Vires. Celebre est remedium in curatione Podagræ per ustio-

ustionem apud Gentes Orientales, & etiam inter Europæos. V. Busclough, & D. Gul. Temple, Eq. Aurat. de Moxa.

XXIII. De Dracone Herba.

Flosculi in spicis dispositis, foliis integris, longis, & angustis, à reliquis distinguitur.

A. Dracunculus, Offic. Dracunculus hortensis, C. B. 98. Dracunculus hortensis sive Tarchon, J. B. iii. 148. Chab. 168. Draco Herba, Ger. 193. Emac. 249. Hist. Oxon. iii. 33. Boerb. Ind. A. 127. Raii Hist. i. 373. Draco Herba, sive Tarchon, & Dracunculus hortensis, Park. Parad. 500. Abrotanum Lini folio acriori & odorato, Tourn. Inst. 459. Abrotanum mas Lini folio acriori & odorato, Elem. Bot. 364. A. Tarragon. Gal. Estragon (espece d'Aurone). G. Fraigon / Kaysers-Salat. B. Dragon. In hortis apud nos colitur. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Excalefacit, incidit, digerit, aperit, menses provocat, flatus dissipat, appetentiam excitat, pituitam educit, & cerebrum humidum purgat.

XXIV. De Gnaphalio.

NOtæ sunt, Folia tomentosa, calix hæmisphæricus, squamosus; flosculi tubulosi, quinque-fidi, foliolis interstincti: Semina solida calyptra munita, Boerb. Ind. A. 119.

A. Gnaphalium, Cod. Med. lv. Gnaphalium maritimum, C. B. Pin. 263. Raii Hist. i. 294. Synop. iii. 180. Tourn. Inst. 461. Elem. Bot. 366. Boerb. Ind. A. 119. Gnaphalium maritimum multis, J. B. iii. 157. Gnaphalium Centunculus, Chab. 370. Gnaphalium legitimum, Pluk. Almag. 171. Gnaphalium marinum, Ger. 516. Emac. 640. Merc. Bot. ii. 22. Phyt. Brit. 48. Mer. Pin. 47. Gnaphalium marinum seu Cotonaria, Park. Theat. 687. Chrysanthemum perenne Gnaphaloides maritimum, Hist. Oxon. iii. 21. Polium Gnaphaloides, Alp. Exot. 146. Tourn. Voy. i. 21. A. Sea-Cud-weed, or Cotton-weed. Gal. Pied de Chat. G. See Ruhr-fraut. B. Zee-Roer-kruit. Ufu. Herba. Vires. De ejus virtute nil commemoratur, ut dicit Boerha-

De Herbis Corymbiferis affinis.

I. De Scabiosa.

QUOD flosculi florem componentis, suis singuli calycibus, à flore delapso residuis donantur, à reliquis differt, R. Synop. p. 59.

A. 1. Scabiosa, Offic. Scabiosa major vulgaris, Ger. 582. Emac. 719. Scabiosa vulgaris pratensis, Park. 484. Scabiosa pratensis hirsuta quæ Officinarum, C. B. 269. Tourn. Inst. 464. Scabiosa major communior hirsuta, folio laciniato, J. B. iii. 2. Raii Hist. i. 374. Synop. iii. 191. Hist. Oxon. iii. 45. Boerb. Ind. A. 129. A. Scabious. Gal. Scabieuse. G. Scabiesen. B. Seborst-kruid, Scabieuse, Aposteem-kruid. In pascuis. Junio floret. Ufu. Folia. Vires. Alexipharmaca ac Pulmonica est. Usus præcipuus in Apostematibus, Pleuritide, Angina, Tussi, Asthmate, Peste, fistulosis ulceribus. Extrinsecus in Scabie, Pruritu, Impetigine, &c. Schrod.

A. 2. Morsus Diaboli, & Succisa, Offic. Morsus Diaboli, Ger. 587. Emac. 726. Morsus Diaboli vulgaris flore purpureo, Park. 491. Succisa glabra, C. B. 269. Succisa sive Morsus Diaboli, J. B. iii. 11. Chab. 338. Raii Hist. i. 380. Succisa sive Morsus Diaboli Officinarum, Volck. 374. Scabiosa pratensis nostras præmorsâ radice, Hist. Oxon. iii. 45. Scabiosa radice, succisâ, flore globoso, Raii Synop. iii. 191. Scabiosa integrifolia glabra radice præmorsâ, Herm. Cat. 538. Scabiosa folio integro, Hort. Monsp. 180. Elem. Bot. 370. Scabiosa folio integro glabro, flore cœruleo, Tourn. Inst. 466. A. Devil's bit. Gal. Succisa (espece de Scabieuse, ainsi nommée à cause de sa racine, qui est comme rongée, ou mordue). G. Teuffels-Abbiß. B. Duivels-beet. In pratis & pascuis, Augusto floret. Ufu. Folia, flores, & radix. Vires. Alexipharmaca & vulneraria est, ut Scabiosa; cum qua & reliquis facultatibus convenit, &c. Schrod.

II. De Dipsaco.

NOtæ sunt, caules spinosi, flosculi squamis diffuncti, singuli singulis seminibus inf-

dentis, in capitula congesti, R. H. p. 381.

A. 1. *Dipsacus sativus*, *Carduus Fullonum*, *Offic.* *Dipsacus sativus*, C. B. 385. J. B. iii. 73. Ger. 1005. Emac. 1167. Park. 983. *Raii Hist.* i. 382. *Synop.* iii. 192. *Hist. Oxon.* iii. 168. *Dipsacus*, *Carduus Fullonum*, *Chab.* 352. A. *Manured Teasel*. Gal. *Chardon à Bonnetier*, *Chardon à carder*. G. *Weber-Karten*. B. *Tamme Kaarden*. Seritur in agris. Junio floret. Usus præcipuus ad pannos depectendos. *Vires*. Radix commendatur in verrucis abigendis, & in Rhagadibus ani sanandis, si in vino decoquitur, *Buxb.* Scrophulas sanat; coctus in vino purgat per urinam non secus ac *Asparagus*, *Raii Hist.*

A. 2. *Dipsacus sylvestris*, five *Labrum Veneris*, *Offic.* J. B. iii. 74. *Raii Hist.* i. 382. *Synop.* iii. 192. *Dipsacus sylvestris*, Ger. 1005. Emac. 1167. Park. 984. *Dipsacus sylvestris*, aut *Virga pastoris major*, C. B. 385. *Hist. Oxon.* iii. 168. *Boerb. Ind.* A. 233. *Tourn. Inst.* 466. *Dipsacus*, five *Carduus Fullonum sylvestris*, *Chab.* 352. *Dipsacus*, *Labrum Veneris* ad agrorum margines, C. B. 35. *Merc. Bot.* i. 32. A. *Wild Teasel*. Gal. *Chardon de Foulon*. G. *Wilde Karten-Distel*. B. *Groote Wilde Kaarden*. In locis incultis, Junio floret. *Usu*. Vermiculi in echinis reperti. Hos impari numero pena anserinâ inclusos, Febre quartanâ laborantium collis amuleti aut remedii loco appendere vulgus nostratum solet, R. H. pag. 382.

A. 3. *Virga Pastoris*, *Offic.* Park. 984. *Virga Pastoris vulgaris*, J. B. iii. 74. *Chab.* 352. *Dipsacus minor*, five *Virga Pastoris*, Ger. Emac. 1168. *Merc. Bot.* i. 32. *Raii Hist.* i. 382. *Synop.* iii. 192. *Dipsacus sylvestris* capitulo minore, vel *Virga Pastoris minor*, C. B. 385. *Hist. Oxon.* iii. 168. *Boerb. Ind.* A. 133. A. *Shepherd's-rod* Gal. *Verge de Berger*. G. *Kleine wilde Karten-Distel*. B. *Kleyne Wilde Kaarden*. Ad sepes in humidis & aquosis, Julio floret. *Usu*. Folia. *Vires*. Aquam foliorum in appetitu depravato mulierum laudat *Æginet*. Pulvis commendatur in Hæmoptysi ad 3i. *Prax. Mayern.* 167.

III. De Echinopo.

Insigni Capitis in sphericam figuram conglobati notâ ab aliis plantis facile dignoscitur, R. H. p. 383.

A. 1. *Crocodilion*, *Offic.* *Echinopus*, *Chab.* 351. *Echinopus major*, J. B. iii. 69. *Tourn.*

Inst. 463. *Boerb. Ind.* A. 135. *Scabiosa*, *Cardui folio*, *Sphærocephala elatior*, *Herm. Cat.* 539. *Carduus globosus*, Ger. 990. *Emac.* 1151. *Carduus Sphærocephalus latifolius vulgaris* C. B. 381. *Raii Hist.* i. 383. *Hist. Oxon.* iii. 163. *Carduus Sphærocephalus* five *globosus major*, Park. Parad. 332. A. *Glove-Thistle*. Gal. *Echinopus* (plante ainsi nommée, parce que ses têtes ont la figure d'un petit herisson). G. *Große Eberwurz* / *Spher-Distel* / *Bollen-Distel*. B. *Echinopus*. In hortis colitur. Æstate floret. *Usu*. Radix, semen. *Vires*. Radix pota sanguinem copiosum per nares pellit: datur lienosis, eos evidenter adjuvans Semen urinam ciet, *Diosc.*

Crocodilion à *Dioscoride* ita describitur: *Chamæleontis nigri figuram habet: nascitur in sylvis, radice longa, lævi, aliquantulum latâ, odore ut Nasturtii acri*. Sed quænam planta sit, quamvis variæ eo nomine à Botanicis Scriptoribus appellentur, non ita facile est determinare. Nonnulli *Carlinam* esse volunt; alii *Eryngium maritimum*. Utraque opinio à *Matthiolo* solidè refutatur, cujus rationes apud Auctorem requirendas omitto. *Andreas Lucana*, *Adversariorum auctores*, & *Lobelius* in *Observationibus*, plantam, quam hîc exhibeo, *Crocodilii* nomine donant; quorum auctoritati impræsentiarum sententiam meam submitto, ut quæ descriptioni superius datæ præcipue convenire videatur.

A. 2. *Spina alba*, *Offic.* *Spina alba* quibusdam capite echinato, J. B. iii. 71. *Acantha Caucas*, five *Spina alba*, *Chab.* 351. *Carduus globosus acutus*, Ger. Emac. 1151. *Carduus Sphærocephalus acutus minor*, Park. 977. *Carduus Sphærocephalus capitulo longis spinis armato*, C. B. 382. *Hist. Oxon.* iii. 163. *Raii Hist.* i. 383. *Echinopus folio Acanthi aculeati tenuiter laciniato, flore albo*, *Boerb. Ind.* A. 135. *Echinopus Creticus capite magno aculeato*, T. Coroll. 34. *Scabiosa acanthoides conglobato capite longis spinis munito*, *Pluk. Almag.* 333. A. *Prickly Globe-Thistle*. Gal. *Epine blanche sauvage*, *Chardon commun*, ou *Artichaut sauvage*. G. *Spitzige Spher-Distel*. B. *Witte Weg-Distel*. In hortis curiosorum apud nos colitur. Æstate floret. *Usu*. Radix, Semen. *Vires*. Radix cœliacis efficax est, urinam ciet, decocta dentium dolori prodest. Semen convulsis Infantibus, & à Serpente demorsis auxiliatur, *Diosc.*

Spina alba Dioscoridis, quam his verbis describit: *Folia fert albi Chamæleontis, angustiora, aliquantum hispida, & aculeata: caulem supra*

supra bina cubita altum, pollicari aut ampliore crassitudine, albicantem, intus cavum: in cacumine capitulum inest spinosum, echini marini æmulum, sed minus, & oblongum: Flores purpurei, in quibus semen, ceu cnicum, sed rotundius. Est etiam planta controversa, quæque eruditorum nonnullorum ingenia vexavit, eosque in partes distraxit. Anguillarius alique eam esse, quam hic damus, affirmant, quorum opinio maximè verisimilis videtur, Auctorisque descriptioni præ aliis convenire, ideoque eam ita appellavi.

A. 3. Spina Arabica, Offic. Carduus spinosissimus Sphærocephalus rigidis aculeis armata, C. B. 385. Carduus spinosissimus Sphærocephalus, Cardui Arabici nomine missus, Park. Theat. 978. A. Arabian Thistle. Gal. Charadon d'Arabie. G. Arabische Distel. B. Arabische Distel. In hortis facillè affluere. Æstate floret. Ufu. Radix, folia. Vires. Folia ad Sanguinis rejectiones, mensium abundantiam, cæterasque fluxiones radix etiamnum valet, Diosc.

Spina Arabica Dioscoridis est etiam alia planta ambigua; nec mirum, cum nihil aliud de eo dicat, quàm quod natura Spinæ albæ similem esse constet. Quod adeò obscurum est, ut nodum hunc Gordianum solvere ferè impossibile fuerit. C. Baubinus eumque secutus Parkinsonus, Plantam, de qua hic agimus, eo nomine missum affirmantes, ut huc referrem mihi auctores fuerunt; quamvis Cæsalpinus & Anguillarius ad aliam plantam, nimirum ad Carduum tomentosum Adversariorum Spinam Arabicam Dioscoridis retulerunt.

A. 4. Ritro, Offic. Echinopus minor, J. B. iii. 72. Chab. 351. Tourn. Inst. 463. Carduus globosus minor, Ger. 990. Emac. 1151. Park. Parad. 332. Carduus Sphærocephalus cæruleus minor, C. B. 381. Raii Hist. i. 383. Hist. Oxon. iii. 163. Scabiosa Cardui folio Sphærocephala humilior, Herm. Cat. 539. Pluk. Almag. 333. A. Little Globe-Thistle. Gal. Petite Echinopus. G. Kleine Spher-Distel. B. Kleine Munniks-kruyne. In hortis etiam colitur, Julio florens. Ufu. Radix. Vires. Cum prima viribus convenit.

Ritro, Tetralicis & Chalceios plantarum meminit Theophrastus, posteriorum duarum etiam Plinius, nullis descriptionibus additis; unde quænam plantæ sint Botanicorum nemo certò determinare potest. Lobelius in iconibus Echinopum, Chab. pro Ritro, Tetralice & Chalceio ejusdem Auctoris accipit. Anguillar. & Lobelius Ritro nomine hanc plantam appellan-

tes, ut eam hic collocarem me induxerunt. Huc etiam transcribam quicquid de iis C. Baubinus in Pinace, pag. 381. habet.

ῥιτρο. Theophrastus 6. Hist. 3. hæc solum habet: alia superne cacumine tantum ramos spargunt quemadmodum Ruthrum. Sunt tamen qui velint mendose pro ἰγγυρίῃ apud Theophrastum legi, quod ex Pliniana, lib. 21. cap. 16. loci illius Theophrasti interpretatione colligitur, cum ibi non Ruthrum, sed Eryngium legatur.

Hæc libuit aspergere, cum huic & sequentibus, hæc nomina à quibusdam tribuantur: Ut verborum brevis obstat quo minus certi quid statui possit.

Τετραλίξ (quam cum reliquis aculeatis plantis enumerat Theophrastus 6. Hist. 3.) inquit, à quibusdam vocata, æstate floret: Et Plinius, lib. 21. cap. 16. quædam æstate florent, ut Tetralix. Sed non est confundenda cum Erica, quam Athenienses Tetralicen vocant, eodem, lib. 11. cap. 16. auctore.

Χάλκειος (Ærariam Gaza vertit) apud Theophrastum & Plinium esse volunt, cum tamen ejus historia apud neutrum extet: Sic Theophrastus 6. Hist. 3. inter natura spinosas Chalceios quæ tamen non aculeatis foliis constat: Et Plinius, lib. 21. cap. 16. Item Acarna, Leucacanthos, Chalceos, &c. in foliis non habent aculeos.

IV. De Globularia.

Flosculi in globulum coacti, quorum unusquisque calice privato sustinetur, semen unicum à flore delapso, residuum continente, Raii Meth. A. 43.

A. Globularia, Offic. Mont. Ind. 43. Globularia vulgaris, Tourn. Inst. 467. Elem. Bot. 371. Boerb. Ind. A. 131. Globularia Monspelienfium Bellis cærulea, Park. Theat. 529. Bellis cærulea Monspeliaca, Ger. 512. Emac. 637. Raii Hist. i. 381. Bellis cærulea caule folioso, C. B. Pin. 262. Scabiosa, Bellidis folio, humilis, Globularia dicta, caule folioso, Hist. Oxon. iii. 51. Aphyllanthes Anguillar. five Globularia bellidi similis, J. B. iii. 13. Chab. 338. A. French Daisie. Gal. Globulaire. G. Grantzöfische Maklieben. B. Franse Maagdelieven. In hortis curiosorum. Æstate floret. Ufu. Herba. Vires. Vulneraria est planta, Mont.

S E C T I O S E P T I M A.

De Herbis Capitatis.

Herbæ capitatæ notæ sunt, Flores ex flosculis fistulosis compositi, semina cum pappo calice squamoso inclusa, in formam subrotundam capitis æmulam conglobata.

Herbæ Capitatæ sunt vel Capitibus

- Maximis esculentis; foliis aliàs levibus, aliàs spinosis: *Scolymus*.
- Minoribus foliis
 - Spinosis, aculeis
 - Crebris & rigidioribus: *Carduus*.
 - Mitioribus & mollioribus
 - Foliorum circulo obvallatis: *Cnicus*.
 - Nullo ejusmodi circulo cinctis; seminibus
 - Pappo destitutis, levibus: *Carduus*.
 - Pappo coronatis: *Cirsium*.
 - Spinis destitutis
 - Per margines ferratis, capitulis levibus
 - Major: *Centaureum majus*.
 - Minor, foliis laciniatis, & ferratis: *Serratula*.
 - Per margines æqualibus, capitulis
 - Lappaceis, squamis in mucrones hamatos desinentibus, foliis maximis: *Bardana*.
 - Spinosis: *Calcitrapa*.
 - Levibus, flosculis marginalibus
 - Minus profundè dissectis, ore in latum expanso: *Cyanus*.
 - Profundius in longas & angustas lacinias dissectis: *Facelia*.

I. De Cinara.

Cinara nobis dicitur Cardui genus capite maximo, conum Pineum æmulante, squamis crassioribus & majoribus, unguibus carnosissimis, esculentis, R. H. p. 299.

A. 1. Cinara, Scolymus, Offic. Cinara

hortensis foliis non aculeatis, C. B. Pin. 383. Buxb. 74. Tourn. Inst. 442. Boerb. Ind. A. 139. Cinara maxima alba, Ger. 991. Emac. 1153. Cinara fativa alba, Park. Parad. 519. Carduus domesticus, capite majore cum squamis dispersis viridibus, Hist. Oxon. iii. 157. Carduus five Scolymus maximus non spinosus, Chab. 350. Carduus five Scolymus fativus non spinosus, J. B. iii. 48. Raii Hist. i. 299. Artichocus levis, Schw. 235. Scolymus maximus non spinosus, J. B. A. Artichoke. Gal. Artichaut. G. Strebildern. B. Artichokken. In hortis colitur. Floret Julio aut Augusto. Ufu. Radix. In culinis autem capita. Vires. Aperit, Urinam ciet, & Icterus curat. Venerem in utroque sexu irritare dicuntur capita, Buxb.

A. 2. Cinara, Cod. Med. xxxv. Cinara hortensis aculeata, C. B. P. 383. Tourn. Inst. 442. Elem. Bot. 351. Boerb. Ind. A. 139. Volck. Flor. Nor. 110. Rupp. Flor. Jen. 150. Cinara sylvestris, Ger. 991. Emac. 1153. Park. Par. 519. Carduus five Scolymus fativus spinosus J. B. iii. 48. Raii Hist. i. 299. Carduus hortensis foliis spinosis, Hist. Oxon. iii. 158. A. The prickly Artichoke. Gal. Chardon épineux. G. Erdschocke. B. Artichokke. met scherpe Bladere. In hortis colitur. Prioris varietas æstimatur.

A. 3. Scolymus sylvestris, Offic. Scolymus Dioscoridis, Park. Theat. 973. Cinara sylvestris, Ejuſd. Parad. 519. Ger. 992. Emac. 1153. Raii Hist. i. 300. Cinara sylvestris latifolia, C. B. Pin. 384. Tourn. Inst. 442. Cod. Med. xxxvi. Carduus Scolymus sylvestris, J. B. iii. 51. Carduus five Scolymus sylvestris; Scolymus Dioscoridis, Chab. 350. Carduus five Cinara sylvestris latifolia, Hist. Oxon. iii. 158. A. Wild Artichoke, or Cardonett. Gal. Arichaud sauvage. G. Wilde Erdschocke. B. Wilde Artichokke. In Italia & Gallia occurrit. Ufu. Flos. Vires. Contra sterilitatem valere, & gravidarum partus ad justum tempus conservare, vulgus arbitratur. Lac coagulat, Magnol.

A. 4. Cactos, Offic. Carduus esculentus, Park. Parad. 519. Carduus spinosissimus elatior Chardone dictus, Hist. Oxon. iii. 158. Cinara spinosa, cujus pediculi esulantur, C. B. 383. Raii Hist. i. 300. Tourn. Inst. 442. Boerb. Ind. A. 139. A. The Chardon. Gal. Chardon. G. Artichoke / Erdschocke. B. Cardons. In Italia invenitur. Ufu. Pediculi foliorum terrâ obruti, candidi à cute emundati. Vires. Cum reliquis viribus conveniunt.

niunt. Hyeme crudi cum sale & pipere in cibos veniunt, C. B.

A. 5. *Costus nigra*, Offic. *Cinara sylvestris* Cretica, C. B. 384. Park. 972. Raii Hist. i. 300. Tourn. Inst. 443. *Carduus Agriocinara* Cretensium, ex quo *Costus nigra* Officinarum, J. B. iii. 52. Hist. Oxon. iii. 158. *Agriocinara* Cretensium, Chab. 350. Append. 630. A. Candy *Artichoke*. Gal. *Artichaud de Candie*. G. *Eandische Erdschocke*. B. *Wilde Candise Artichokken*. In Creta reperitur. Ufu. Radix nigra, capita. Vires. Capita Cinarae instar cruda à pastoribus vulgò comeduntur.

Bellonius Pharmacopolas Gallicos radicem hujus pro *Costo Indico* vero divendere scribit, & apud veteres in usu fuisse credit.

II. De Carduo.

Carduus foliis spinosis, seu aculeis rigidioribus armatis, floribus purpureis, seminibus papposis à reliquis capitatis distinguitur.

A. 1. *Carduus Mariæ*, Offic. Ger. 989. Emac. 1149. Raii Hist. i. 312. Synop. 87. *Carduus Mariæ vulgaris*, Park. 975. *Carduus Marianus*, sive lacteis maculis notatus, J. B. iii. 52. *Carduus Marianus* sive lacteus, Chab. 348. *Carduus albis* maculis notatus vulgaris, C. B. 381. Hist. Oxon. iii. 155. Tourn. Inst. 440. Boerb. Ind. A. 136. Dill. Cat. 129. Buxb. 56. A. *Ladies-Tbistle*. Gal. *Chardon de Notre Dame*, ou *Chardon argentin*, ou *Artichaut sauvage*. G. *Marien-diestel* / *Niesh-diestel*. B. *Melkdistel*. In aggeribus fossarum & ad agrorum margines. Julio floret. Ufu. Folia lata, laciniata, splendentia, & glabra, venis lacteis inspersa. Vires. Pectoralis imprimis censetur, æmulaturque *Carduum Benedictum*. Usus præcipuus in Pleuritide, Ictero, & Hydrope, Schrod. Culinaris potius quam medicinalis videtur.

A. 2. *Carduus Ericephalus*, Offic. Ger. Emac. 1152. Merc. Bot. i. 27. Phyt. Brit. 22. Mer. Pin. 20. Boerb. Ind. A. 137. Buxb. 56. *Carduus capite rotundo tomentoso*, C. B. Pin. 382. Hist. Oxon. iii. 155. Tourn. Inst. 441. Rupp. Flor. Jen. 150. *Carduus capite tomentoso*, J. B. iii. 57. *Carduus tomentosus Corona fratrum dictus*, Park. Theat. 978. Raii Hist. i. 311. Synop. iii. 195. A. *Woolly-headed Thistle*. Gal. *Chardon Ericephalus*. G. *Ericephalus Diestel*. B. *Ericephalus Distel*. Inter sepes & in montosis. Julio

floret. Ufu. Folia. Vires. In cancris capitis & mammis commendatur, Chom.

A. 3. *Carduus Hæmorrhoidalis*, Offic. Chom. 762. Cod. Med. 28. *Carduus vinearum repens* Sonchi folio, C. B. Pin. 377. Boerb. Ind. A. 136. Dill. Cat. Giff. 113. *Carduus vulgatissimus* viarum, Ger. Emac. 1173. Raii Hist. i. 310. Synop. iii. 194. Hist. Oxon. iii. 156. Mer. Pin. 21. *Carduus vulgatissimus radice repente ceanotos* Theophrasti, Merc. Bot. i. 27. Phyt. Brit. 23. *Carduus ceanotos* sive viarum & vinearum repens, Park. Theat. 959. *Carduus serpens* levicaulis, J. B. iii. 59. *Cirsium arvense* Sonchi folio radice repente flore purpurascens, Tourn. Inst. 448. Rupp. Flor. Jen. 151. Buxb. 72. A. *The common creeping way Thistle*. Gal. *Chardon aux hæmorrhoides*, *Chardon aux Anes*. G. *Feigwurzel-Distel*. B. *Speen-distel*. Junio floret. Ufu. Nodi seu nidi iniectionum in caule reperti. Vires. In dolore Hæmorrhoidalium valet.

A. 4. *Acanthium*, Offic. *Acanthium vulgare*, Park. 979. Raii Hist. i. 313. *Acanthium album*, Ger. 988. Emac. 1149. *Spina alba latifolia tomentosa sylvestris*, C. B. 382. *Spina alba sylvestris* Fuchsio, J. B. iii. 54. Chab. 311. *Carduus tomentosus Acanthium dictus* vulgaris, Raii Synop. 87. *Carduus tomentosus latifolius sylvestris*; *Spina alba* vel *Acanthium dictus*, Herm. Cat. 119. *Carduus alatus tomentosus latifolius vulgaris*, Hist. Oxon. iii. 152. *Carduus tomentosus Acanthi folio vulgaris*, Tourn. Inst. 441. Dill. Cat. 122. Boerb. Ind. A. 136. Buxb. 55. *Carduus Acanthium dictus*, Volck. 84. *Carduus leucanthemus*, Schw. 38. A. *Cotton-Thistle*. Gal. *Chardon commun*, ou *Artichaut sauvage*, ou *Epine blanche sauvage*. G. *Wollichte-Distel* / *Weg-Distel*. B. *Weg-Distel*. Ad vias & in incultis locis. Julio & Augusto floret. Ufu. Folia & Radices. Vires. Ad remedia opisthotoni bibuntur, Diosc. Ad Ulcera antiqua & cancris commendat Borell. Obs. Radix desiccatur, & modice adstringit. Stomachicis & cruenta expuentibus competit. Semen adversatur venenis, convulsisque infantibus auxiliatur, Schw.

A. 5. *Acarna*, Offic. *Acarna Theophrasti*, Ger. 1012. Emac. 1175. *Acarna major* caule non folioso, C. B. 379. Park. 966. *Acarnæ* similis *Carduus polyacanthus*, Leon di Cardo Maschio. Cafabonæ, Chab. 356. *Polyacanthus* Cafabonæ *Acarnæ* similis, J. B. iii. 92. Raii Hist. i. 315. *Carduus polyacanthus folioso*

caule, *Acarna* dictus, *Herm. Cat.* 120. *Carduus polyacanthus* caule non folioso *Acarna* maior dictus, *Pluk. Almag.* 85. *Carduus cæruleus* procerior, spinis ternis per intervalla foliorum marginibus donatus, *Hist. Oxon.* iii. 159. *Carduus* seu *Polyacantha vulgaris*, *Elem. Bot.* 350. *Tourn. Inst.* 441. *A. Fish-Thistle.* *Gal. Acarna* (ainsi nommée comme qui diroit plante épineuse). *G. Fisch-Distel.* *B. Viseb-distel.* In Italia sponte oritur, apud nos in hortis colitur. Julio floret.

A. 6. Acanus, Offic. Acanus Theophrasti, Park. 975. *Raii Hist.* i. 314. *Carduus latifolius* acinos obsoletæ purpuræ ferens, *C. B.* 380. *A. Theophrastus h's Thistle.* *Gal. Chardon de Theophraste.* *G. Theophrastus-Distel.* *B. Theophrastus-Distel.* In Insula Creta reperitur, ubi antequam in caulem abeat, comeditur. *Vires.* De viribus hujus *Cardui* nihil invenio inter auctores.

Hanc stirpem *Acanon* veteribus dictam fuisse judicat *Bellus* conjecturis non despiciendis fretus, quas apud ipsum vide, *R. H.* p. 314. Consule etiam *Parkinsonum* in *Theatro suo Botanico.* p. 974.

III. De Cnico.

Capitula succinctâ coronâ ex foliis plurimis complicatis constructa, *Boerh. Ind. A.* 140.

A. 1. Carduus Benedictus, Offic. J. B. iii. 77. *Cbab.* 351. *Ger.* 1008. *Emac.* 1171. *Park. Parad.* 530. *Raii Hist.* i. 303. *Carduus luteus*; procumbens, sudorificus, & amarus, *Hist. Oxon.* iii. 160. *Cnicus sylvestris* hirsutior, live *Carduus Benedictus*, *C. B.* 378. *Tourn. Inst.* 450. *Boerb. Ind. A.* 140. *Carduo-Cnicus sylvestris* hirsutior, *Pluk. Almag.* 82. *A. Holy Thistle.* *Gal. Chardon benit.* *G. Karde-benedikten-Kraut.* *B. Karde-benedikt, gezegende Distel.* In hortis feritur. Junio & Julio floret. *Ufu.* Folia & Semina. Folia lacinata, hirsuta, spinulis brevibus armata, sapore amaro insigni prædita. Semina oblonga, striata, fusca, intus albida. *Vires.* Herba Cardiaca, Alexipharmaca, ac Sudorifica est, Veneno ac putredini resistit, Febres etiam inveteratas & quartanas curat. Semen vires eadem obtinet, *Schrod.*

A. 2. Atractylis, Offic. Ger. 1008. *Emac.* 1171. *Raii Hist.* i. 304. *Atractylis lutea*, *C. B.* 379. *Atractylis flore luteo*, *Park.* 963. *Atractylis vera flore luteo*, *J. B.* iii. 83.

Cbab. 353. *Cnicus Atractylis lutea* dictus, *Hort. Lugd. Bat.* 164. *Tourn. Inst.* 451. *Boerb. Ind. A.* 140. *Carduus luteus erectus*, reticulatus, ramis fufum referentibus, *Hist. Oxon.* iii. 160. *Carduo-Cnicus Atractylis dicta*, *Pluk. Almag.* 82. *A. Distaff-Thistle.* *Gal. Saffran sauvage.* *G. Feld-Saffran.* *Wilder-Saffran.* *B. Bastert Saffraan.* In hortis curiosorum. Julio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Cum *Carduo Benedicto* viribus convenit.

A. 3. Carduus pinea, Offic. Carduus pinea Theophrasti, Alp. Exot. 126. *Raii Hist.* i. 301. *Carduus Creticus humillimus* integris & angustis foliis, *Hist. Oxon.* iii. 159. *Carduus humilis gummifer*, magno flore simplici cæruleo, *Ejusd.* 158. *Carduus pinea* seu *Ixine Theophrasti*, *Park.* 970. *Carlina acaulos gummifera*, *C. B.* 380. *Cinara acaulis gummifera*, *Raii Hist.* i. 301. *Cnicus Carlinae folio*, acaulos, gummifer, aculeatus, flore purpureo & flore albo, *Tourn. Coroll.* 33. *Chamæleo albus Apulus purpureo flore gummifer*, *Raii Hist.* i. 301. *Chamæleo albus verus acaulis*, *Park.* 967. *A. The Pine-Thistle.* *Gal. Cameleon blanc, Carlina, ou Chardonnerette.* *G. Sichten-Distel.* *B. Pyn-Distel.* In Insula Creta invenitur. *Vires.* De viribus consule *Col.*

IV. De Cirsio.

Foliis integris, spinulis mitioribus, brevioribus, & minus pungentibus ab aliis differt.

A. Cirsium, Offic. Cirsium foliis non hirsutis, floribus compactis, *C. B.* 377. *Raii Hist.* i. 306. *Hist. Oxon.* iii. 149. *Tourn. Inst.* 447. *Cirsium foliis non hirsutis*, *Ger. Emac.* 1182. *Cirsium montanum capitulis compactis*, *Park.* 962. *Cirsium Monspelianum*, folio longo glabro *Matthioli*, *Cbab.* 346. *Carduus cirsium Monspeliacum*, folio longo glabro *Matthioli*, *J. B.* iii. 44. *Carduo-Cirsium foliis non hirsutis floribus compactis*, *Pluk. Almag.* 83. *A. Melancholy Thistle.* *Gal. Le Cirsium.* *G. Melancholy-Distel.* *B. Melancholyk-Distel.* Juxta *Monspelim* variis in locis. Junio floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Loco laboranti alligatum, dolores varicum sedare scripsit *Andreas.*

V. De Carthamo.

Foliis levibus, viridibus, floribus crocei coloris in capitulis modice spinosis, semina alba quadrangula continens pappo destituta à reliquis differt.

A. 1. Carthamus, Cnicus, Offic. Carthamus sive Cnicus *J. B.* iii. 79. *Ger.* 1006. *Emac.* 1169. *Raii Hist.* i. 302. *Synop.* 88. Carthamus Officinarum flore croceo, *Tourn. Inst.* 457. *Boerb. Ind.* A. 139. Cnicus sativus sive Carthamus Officinarum, *C. B.* 378. *Hist. Oxon.* iii. 145. Cnicus sive Carthamus sativus, *Park.* 259. Cnicus, Cnecus, Carthamus, *Chab.* 354. Carduus sativus, Cnicus seu Carthamus dictus, *Pluk. Almag.* 82. A. *Bastard Saffron.* Gal. *Saffran sauvage*, *Saffran batard.* G. *Wilder Saffran.* B. *Wilde Saffraan*, *Basterd Saffraan.* Seritur in agris & hortis. Julio & Augusto floret. *Usu.* Flores & Semina oblonga, angulosa, alba, includentia sub cortice duriusculo pulpam albicantem, sapore dulci. *Vires.* Flosculi alvum emolliunt: & Ictero mederi dicuntur. Præcipuus usus est ad tingendum. Semen pituitam viscosam ac aquas vomitu ac dejectione purgat: confert maxime pectori: Stomacho adversatur, *Schrod. Præp. Elect.*

A. 2. Chamæleon niger, Offic. *Ger.* quoad descript. 997. *Emac.* 1160. *Chab.* 352. Chamæleon niger verus, *Park.* 970. Chamæleon niger umbellatus, flore cæruleo hyacinthino, *C. B.* 380. Chamæleon niger Dioscoridis Maranthæ, *J. B.* iii. 63. *Raii Hist.* i. 314. Carthamus aculeatus, Carlinæ folio, flore multiplici veluti umbellato, *Tourn. Coroll.* 33. Carduus Chamæleon dictus, capitulis pluribus minoribus cæruleis, corymbatim dispositis, *Hist. Oxon.* iii. 159. A. *Black Chameleon.* Gal. *Cameleon noir*, ou *Carline.* G. *Biesen - Knapff.* B. *Zwarte Chameleon.* In Græcia. Floret Junio. *Usu.* Radix oblonga, crassa, foris fusca, intus alba. *Vires.* Acerrimæ facultatis est, succus cutem adurit, est tamen ad ulcera maligna depurganda utilis, *Bellon. Epist. ad Clus.*

VI. De Calcitrapa.

Capitulorum squamis in aculeos rectos, oblongos, & rigidos exeuntibus: foliis non spinosis à reliquis differt.

A. 1. Carduus stellatus, Offic. *Ger.* 1003. *Emac.* 1166. *Schw.* 250. *Raii Hist.* i. 317. *Synop.* 87. Carduus stellatus foliis Papaveris erratici, *C. B.* 387. *Dill. App.* 15. Carduus stellatus sive Calcitrapa, *J. B.* iii. 89. *Chab.* 355. *Tourn. Inst.* 440. Carduus stellatus sive Calcitrapa vulgaris, *Park.* 989. Jacea ramossissima, capite longis aculeis stellatim nascentibus armato, *Hist. Oxon.* iii. 144. Jacea stellata, folio Papaveris erratici, *Boerb. Ind.* A. 140. *Herm. Flor.* ii. 40. Crupina capite stellato, foliis Papaveris erratici, *Dill. Nov. Plant. Gen.* 140. A. *Star-Thistle.* Gal. *Chaussetrape*, ou *Chardon étoilé.* G. *Stern - Distel.* B. *Sterre - Distel.* Juxta vias publicas inque incultis & sterilioribus locis. Æstate floret. *Usu.* Flos, Semen. *Vires.* Aqua florum, vel pulvis seminum Calculum expellit. Radix urinas (etiam) mirum in modum pellit, calculumque deturbat: adversus diuturnas febres utilis: sanguinem à vitiosis humoribus expurgat, *Schw.*

A. 2. Calcitrapa, Offic. Carduus stellatus luteus foliis Cyani, *C. B.* *Pin.* 387. *Raii Synop.* iii. 196. *Tourn. Inst.* 440. *Elem. Bot.* 349. Carduus solstitialis, *Ger.* 1003. *Emac.* 1166. *Mer. Pin.* 21. Carduus solstitialis Dodonæi, *Park. Theat.* 989. Spina solstitialis, *J. B.* iii. 90. *Raii Hist.* i. 317. Jacea stellata, spina solstitialis dicta, foliis Cyani, *Herm. Flor.* ii. 40. *Boerb. Ind.* A. 141. Jacea lutea capite spinoso minori, *Hort. Lugd. Bat.* 332. Leucacantha veterum, Carduus vel Spina solstitialis, *Chab.* A. *St. Barnaby's Thistle.* Gal. *Chaussetrape.* G. *Species von Stern - Distel.* B. *Geele Sterre - Distel.* In Sepibus. Junio floret. *Usu.* Herba, Semina. *Vires.* Aperiens seu deobstruens, est planta Lithontriptica sanguinis nimium fervorem compescens, *Mont.*

VII. De Jacea:

A Cyano differt figura flosculorum, ex quibus totalis flos componitur, profundius, scilicet in longas & angustas lacinias divisis, *R. Synop.* p. 89.

A. 1. Jacea, Offic. Jacea nigra, *Ger.* 588. *Emac.* 727. *Raii Hist.* i. 325. *Synop.* 89. *Chab.* 342. Jacea nigra vulgaris, *Park.* 468. Jacea nigra vulgatio, *Schw.* 110. Jacea nigra pratensis latifolia, *C. B.* 271. *Hist. Oxon.* iii. 139. *Tourn. Inst.* 443. *Dill. Cat.* 91. *Boerb. Ind.* A. 142. *Buxb.* 146. Jacea nigra vulgaris capitata & squamosa, *J. B.* iii. 27. A. *Knapweed*, or *Matfellow.* Gal. *Jacée.* G.

Stoecken-Bluhme. B. *Swarte Jacea*. In pascuis nimis frequens. Julio & Augusto floret. *Ufu*. Herba. *Vires*. Contra Tonsillarum tumores valet. Ad Hernias & vulnera utilis, *Schw*.

A. 2. *Stœbe*, *Offic*. *Stœbe argentea major*, *Ger*. 590. *Emac*. 730. *Stœbe major* foliis Cichoraceis, mollibus, lanuginosis, C. B. 273. *Stœbe Salmantica prima Clusii*, *Park*. 476. *Raii Hist*. i. 324. *Stœbe Salmanticensis prior Clusii sive Jacea Intybacea*, *J. B.* iii. 36. *Chab*. 344. *Jacea Intybacea*, *Volck*. 222. *Jacea major* foliis Cichoraceis mollibus, flore stamineo, *Hist. Oxon*. iii. 140. *Jacea foliis Cichoraceis, villosis altissima*, *Elem. Bot*. 352. *Tourn. Inst*. 444. *Boerb. Ind. A.* 142. *Silver-Knapweed*. Gal *Jacée argentine*. G. *Versilberte Stoecken-Bluhme*. B. *Silver-verwige Jacea*. In hortis apud nos colitur. Julio floret. *Ufu*. Herba, Semina. *Vires*. Folia & semen astringunt, quapropter decoctum Dysentericis infunditur, auribus quoque purulentis instillatur. Illita folia oculis ab ictu cruentis prosunt, & erumpentis sanguinis impetus cohibent, *Diosc*.

Tam brevis est & imperfecta *Stœbes* descriptio apud *Dioscoridem*, ut Botanicos in varias distraxerit sententias, & ut diversis plantis id nominis attribuerent, induxerit. Cujus hic loci synonyma exhibeo, æquo aut forte potiori jure hoc nomen sibi vindicare possit, cum in calidioribus regionibus frequens nascatur, quam *Jacea magna*, cujus iconem *Matthioli* exhibet, cæve quam *Dodonæus* è *Bibliotheca Cesarea* hausit. Quomodo vires hujus cum ea *Dioscoridis* conveniunt, experimentis factis tempus prodet.

VIII. De Cyano.

NOtæ sunt, Folia non spinosa, capitula levia, flosculi marginales minus profunde dissecti, ore in latum expanso, ut infundibulum ferè imitentur, *Raii Synop*. p. 89.

A. 1. *Cyanus major*, *Offic*. *Ger*. 592. *Emac*. 732. *Raii Hist*. i. 322. *Cyanus major vulgaris* *Park*. 481. *Cyanus montanus latifolius*, vel *Verbasculum cyanoides*, C. B. 274. *Cyanus hortensis*, *Tourn. Inst*. 447. *Boerb. Ind. A.* 146. *Cyanus Alpinus radice perpetua*, *J. B.* iii. 23. *Chab*. 340. *Hist. Oxon*. iii. 134. A. *Great Blue Bottle*. Gal. *grand Bluet*, *Blaveole*, *Aubisoin*, *Casse-lunette*, *Peroole*. G. *Große blaue Korn-bluhme*. B. *Groote Koren-*

blom. In hortis. Junio & Julio floret. *Ufu*. Folia & Flores. Folia longa, lata, lanuginosa. Flores cærulei, laciniati, odoris non ingrati. *Vires*. Alexipharmaca & Uterina est.

Frigidæ, temperatæ, atque adeo repellentis facultatis; in Erysipelate, morbo regio, palpitatione cordis & uterina suffocatione prodesse dicitur, *Hist. Oxon*.

A. 2. *Cyanus minor*, *Offic*. *Cyanus minor*, *Baptifecula*, *Mont*. 38. *Cyanus vulgaris*, *Ger*. 592. *Emac*. 732. *Cyanus minor vulgaris*, *Park*. 482. *Cyanus segetum*, C. B. 273. *Tourn. Inst*. 446. *Boerb. Ind. A.* 146. *Cyanus segetum vulgaris minor annuus*, *Hist. Oxon*. iii. 134. *Cyanus*, *J. B.* iii. 21. *Chab*. 340. *Dill. Cat*. 56. *Raii Synop*. 81. *Hist*. i. 321. A. *Small Blue-bottles*. Gal. *Petit Bluet*. G. *kleine blaue Korn-bluhme*. B. *Kleine Kornblom*. Inter segetes, Junio floret. *Ufu*. Folia, & Flores. Folia longa, acuminata, & laciniata, albicantia, saporis astringentis. Flores cærulei, fistulosi, sapore aqueo, & astringenti. *Vires*. Aqua stillatitia florum utilis esse dicitur in oculorum inflammationibus, rubedine, lippitudine, in hydrope, *Schrod*.

IX. De Centaurio Majore.

NOtæ sunt, Capitula squamata, levia, seu aculeis destituta, folia per ambitum serrata, magnitudo insignis, R. H. p. 329.

A. 1. *Centaurium majus*, *Offic*. *Chab*. 344. *Centaurium magnum*, *Ger*. 436. *Emac*. 546. *Raii Hist*. i. 329. *Centaurium majus vulgare*, *Park*. 469. *Centaurium majus folio in lacinias plures diviso*, C. B. 117. *Tourn. Inst*. 449. *Boerb. Ind. A.* 145. *Centaurium majus juglandis folio*, *J. B.* iii. 38. *Hist. Oxon*. iii. 131. A. *Great Centory*. Gal. *grande Centaurée*. G. *Aheu Pentich*. B. *Groote Centauri*. In hortis Botanicis. Julio floret. *Ufu*. Radix longa, recta, crassa, foris rufa, intus rubens, saporis amari. *Vires*. Vulneraria est, saporis subdulcis ac subacris; Ufus in fluxibus alvi, Dysenteria; Menfes profluviumque à contrario sistit; prodest in Hernia, Sanguine coagulato, expuitione Sanguinis, in Febribus stomachicis. Hepar aperit, ac roborat; summopere laudatur à nonnullis in obstructione venarum Meseraicarum, & in morbis hinc ortis, *Schrod*.

A. 2. *Rhaponticum falsum*, *Offic*. *Rhaponticum folio Helenii incano*, C. B. 117. *Rha-*

Rhaponticum Enulæ folio latiore, *Park.* 156. Rha capitatum Lobellii, *Ger.* 316. *Emac.* 393. Centaurium majus, Rha capitatum folio Enulæ subtus incano & hirsuto, *J. B.* iii. 41. *Raii Hist.* i. 331. *Cbab.* 345. *Hist. Oxon.* iii. 132. Centaurium majus folio Helenii incano, *El. Bot.* 355. *Tourn. Inst.* 449. *Boerb.* Ind. A. 143. A. Rapontick. Gal. Rhapontic. G. Rapontich. B. Raponticum. In hortis Botanorum nonnunquam reperitur. Radix crassa, oblonga, densa, foris fusca, intus ad eroceum tendens, per transversum secta, spiras ostendens, saporis amaricantis, subacris, & subastringentis, odoris non ingrati.

A. 3. Rhaponticum, *J. B.* ii. 989. *Cbab.* 310. Rhaponticum siccatum, *Ger.* 317. *Emac.* 395. Rhaponticum genuinum, *Park.* 155. *Vires.* Cum præcedente viribus, ut facie convenit.

Radix hujus plantæ pro Rhapontico Antiquorum per errorem in Officinis nostris substituitur & venditur. Quænam sit genuinum Dioscoridis Rhaponticum, superius in Capite de Lapathis ostendi.

X. De Serratula.

Foliis non spinosis à Carduo, iisdem serratis à Jacea differt, omnium partium parvitate à Centaurio majore distinguitur.

A. Serratula, *Offic.* C. B. 235. *J. B.* iii. 23. *Buxb.* 301. *Raii Hist.* i. 331. *Synop.* 88. *Dill. Cat.* 168. *Boerb.* Ind. A. 144. Serratula Tabernamontani, *Cbab.* 341. Serratula purpurea, *Ger.* 576. *Emac.* 713. Serratula vulgaris flore purpureo, *Park.* 474. Serratula vulgaris foliis laciniatis, *Hist. Oxon.* iii. 133. Jacea nemorensis, quæ Serratula vulgo *Elem. Bot.* 353. *Tourn. Inst.* 444. *Herb. Par.* 105. A. Saw-wort. Gal. Serrette. G. Purpur-Scharten-fraut. B. Schaer. In sylvis, & in pratis, Julio floret. *Usu.* Herba figurâ foliorum valde variat. *Vires.* Vulneraria est, ulcera mundat, & carne replet, hæmorrhoidum dolores mulcet, enterocelas sanat, *R. Synop.* pag. 88. Herba & radix datur utiliter in casu ab alto, *Buxb.*

XI. De Bardana.

Notæ sunt, Capitula squamata, lappacea, ob squamarum scilicet mucrones aduncos, folia amplissima, *R. Synop.* pag. 54.

A. 1. Bardana major, Lappa, *Offic. Bar-*

dana major, *Ger.* 665. *Emac.* 809. *Raii Hist.* i. 332. *Synop.* 88. *Schw.* 27. Bardana vulgaris major, *Park.* 1222. Lappa major, Arcium Dioscoridis, C. B. 198. *Hist. Oxon.* iii. 146. *Tourn. Inst.* 450. *Boerb.* Ind. A. 146. *Dill. Cat.* 168. *Buxb.* 179. Personata sive Lappa major aut Bardana, *J. B.* iii. 570. Personata, Lappa major, Bardana, *Cbab.* 514. A. Bur-dock. Gal. Bardane, Glouteron, Herbe aux teigneux. G. Große Klette. B. Croote Klitten. Ad vias publicas, &c. Junio floret. *Usu.* Radix, folia, & semina. Radix oblonga, crassa, foris nigra, intus alba, saporis subdulcis, odoris grati. Semina oblonga, striata, fusca, crassiuscula, sapore subamaro. *Vires.* Siccata, est pulmonica, diuretica, diaphoretica, extergens, subastringens: & inc. convenit in asthma, calculo, expuitione sanguinis, in vulneribus inveteratis, tumore lienis, aliarumque partium, in arthriticis morbis. Semen insigne censetur Lithontripticum. Folia imponuntur vulneribus inveteratis, articulis luxatis, amputatis, &c. *Schrod.* In febribus & passionibus hystericis plantis pedum applicantur non sine successu.

A. 2. Arctium, *Offic.* Lappa major montana capitulis tomentosis seu Arctium, C. B. 198. *Tourn. Inst.* 450. *Boerb.* Ind. A. 146. *Dill. Cat.* 162. *Buxb.* 174. *Hist. Oxon.* iii. 147. Bardana major altera, *Ger.* *Emac.* 810. *Raii Hist.* i. 332. Bardana major lanuginosis capitulis, *Park.* 1222. Bardana montana, *Schw.* 28. Personata seu Lappa altera cum capitulis villosis, *Cbab.* 514. Personata altera cum capitulis villosis, *J. B.* iii. 571. Personata montana capitulis magis tomentosis, *Raii Synop.* 88. A. Woolly-beaded Burdock. Gal. Glouteron, Glatton. G. Große Klette / Groß Docken-fraut. B. Berg-Klitten. In locis ruderatis, & ad vias, Julio floret. *Usu.* Radix, semen. *Vires.* Cum priore viribus pollet. Decocta cum semine radix in vino dentium dolores mulcet, si contineatur in ore decoctum: ambusta pernionesque soventur eodem: bibitur adversus coxendicum dolores & stranguriam è vino, *Diosc.*

SECTIO OCTAVA.

De Herbis Monospermis.

Herbæ Monospermæ semine nudo Notæ sunt,
Flos petalodes; Semina nuda, ad singulos
flores singula.

Herbæ Monospermæ sunt vel feminibus
 { Pappo innascente, alatis, flosculis in sum-
 mis caulibus exiguis, velut in umbella,
 caule tereti & inani, foliis per inter-
 valla binis vestito: *Valeriana*.
 { Pappo carentibus, foliis
 { Simplicibus,
 { Terrestres, caule
 { { Dichotomo, seu in binos ramos
 divaricato, & utroque ramo in alios
 binos, &c. *Valerianella*.
 { Ramoso, floribus
 { Speciosis, in foliorum alis alternatim
 exeuntibus: *Mirabilis Peruviana*.
 { In spicas congesti: *Dentillaria*.
 { Maritimæ, caulibus nudis, flosculis
 in summitate: *Limonium*.
 { Variæ & tenuiter dissectis, glaucis,
 floribus ad papilionaceos acceden-
 tibus: *Fumaria*.
 { Triangulatis, umbellatarum in mo-
 dum, floribus staminosis, semini-
 bus striatis: *Thalictrum*.
 { Pinnatis, cauli simplici, rectâ assur-
 gente, vel non ramoso, vel ramos
 e lateribus emittente, floribus in
 spicas congestis.
 { Crassiores & habitiores, semini-
 bus densius stipatis, tetragonis:
Pimpinella.
 { Tenuiores & productiores, floscu-
 lis rarius dispositis, feminibus
 echinatis, floribus hexaphyllis
 flavis: *Agrimonia*.

I. De Valeriana.

Notæ sunt, folia in caule bina adversa, flo-
res monopetali velut in umbella, semina ad
singulos flores singula, R. Synop. p. 60.

A. 1. Phu majus, sive Valeriana major,
Offic. Park. 119. Valeriana hortensis, Ger.

917. Emac. 1075. Valeriana hortensis flore
albo, Rivin. Mon. irr. Tab. 3. Valeriana
hortensis, Phu Olus atri folio Dioscoridis,
C. B. 164. Hist. Oxon. iii. 101. Tourn. Inst.
132. Valeriana major hortensis, Mor. Umb.
52. Boerb. Ind. A. 74. Valeriana major odo-
ratâ radice, J. B. iii. 209. Raii Hist. i. 388.
A. Garden Valerian. Gal. Valerienne des Jardins.
G. Baldrian / Theriacks-strauf. B. Hof-Vale-
riana. Junio floret. Usu. Radix & folia.
Radix oblonga, rugosa, digitum crassa, sub-
tus fibrosa, foris ex cinereo fusca, intus
pallida, sapore & odore aromatico ad Nar-
dum accedenti. Vires. Alexipharmaca, Su-
dorifica, ac Diuretica est. Usus præcipuus
in imbecillitate Visus, Peste, Asthmate,
Tussi, Pleuritide obstructione Hepatis, Lie-
nis, Ureterum, Hernia, Ictero, &c. Schrod.
Vulneraria est.

A. 2. Valeriana sylvestris, Offic. Valeriana,
Rivin. Mon. irr. Tab. 2. Valeriana sylvestris
major, Ger. 917. Emac. 1075. Park. 122. C.
B. 164. Raii Hist. i. 388. Synop. iii. 200.
Hist. Oxon. iii. 101. Tourn. Inst. Boerb. Ind.
A. 74. Valeriana major sylvestris, foliis la-
tioribus, Mor. Umb. 50. Valeriana sylvestris
magna aquatica, J. B. iii. 209. Chab.
411. Valeriana sive Phu majus sylvestre,
Phyt. Brit. 127. Phu Dioscoridis, Col.
Phytob. 113. Phu Dioscoridis verior, Col.
Ecpb. i. 210. Phu & Valeriana Officinarum
Germanorum, Volck. 39. A. Great Wild Va-
lerian. Gal. Valerienne sauvage. G. Wild-
Baldrian. B. Groote Wilde Valeriaan. In
sylvis & dumetis, præsertim humidis, & ad
aquas. Maio, Junio, & Julio floret. Usu.
Radix. Vires. Pulvis ad cochlear semisse in vi-
no aut quovis liquore exhibitus, certum est
remedium contra Epilepsiam. Pueris tamen
minore dosi exhibetur in lacte, Column.
Ruptis, convulsis, & ex alto præcipitatis
utilis. Ad oris & gingivarum inflammatio-
nes, exulcerationes, & aphthas prodest, H.
Ox. Contra febres tertianas valet, Schwab.

A. 3. Phu minus, & Valeriana minor,
Offic. Valeriana minor, Ger. 916. Emac. 1075.
Rivin. Mon. irr. Tab. 3. Raii Hist. i. 388.
Valeriana sylvestris minor, Park. 122. Raii
Synop. iii. 200. Valeriana palustris minor, C.
B. 164. Hist. Oxon. iii. 101. Tourn. Inst.
132. Boerb. Ind. A. 74. Valeriana minor
pratensis vel aquatica, J. B. iii. 211. Chab.
411. Valeriana minor perennis palustris, Mor.
Umb. 50. A. Small Valerian. Gal. Petite Va-
lerienne. G. Kleine Baldrian. B. Kleyne
Wilde

Wilde ofte Water-Valeriaan. In pratis humidis, Maio floret. *Ufu.* Radix, & folia. *Vires.* Ut in externa facie cum sylvestre, ita in viribus convenire creditur, sed mitiori.

A. 4. *Nardus Celtica*, *Offic.* *J. B.* iii. 205. *Chab.* 410. *Ger.* 919. *Emac.* 1079. *Raii Hist.* i. 391. *Nardus Celtica* Dioscoridis, C. B. 165. *Nardus* five *Spica Celtica*, *Park.* 117. A. *Celtick Spikenard.* Gal. *Nard Celtique.* G. *Celticher Nardus* / *Magdalenen-Bluhmen.* B. *Spikenard.* *Ufu.* Radix cum foliis. Radices fibrosæ sunt, capillares, nigricantes, cum foliis parvis ex viridi flavescentibus, saporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis, graviusculi. *Vires.* Ut genere & facie externa cum *Valeriana*, ita & viribus convenire videtur, R. H. pag. 391. Calefacit, & siccat; viriūque earundem est cum *Spica Indica*, majore tamen utilitate adhibetur in urina cienda, ventriculo roborando, flatibus discutiendis. Extrinsecus additur *Malagmatis*, Unguentisque calefacientibus, *Schrod.*

A. 5. *Nardus montana*, *Offic.* *Ger.* 920. *Emac.* 1079. *Chab.* 410. *Nardus montana* tuberosa, *Park.* 116. *Nardus montana* radice olivari, C. B. 165. *Raii Hist.* i. 392. *Valeriana* *Nardus* dicta radice olivari, *Hist. Oxon.* iii. 103. A. *Mountain-Spikenard.* Gal. *Nard de Montagne.* G. *Berg-Spicanarde.* B. *Berg-Spikenard.* In montibus Neapolitanis. Æstate floret. *Ufu.* Radix cum foliis. *Vires.* Ad eadem ad quæ *Celticum* efficax, *Diosc.*

II. De Valerianella.

*S*eminibus pappo destitutis à *Valeriana* differt, caulibus dichotomis ab aliis fere omnibus plantis, *Raii Meth. A.* p. 44.

A. *Lactuca agnina*, *Offic.* *Ger.* 242. *Emac.* 310. *Park.* 812. *Pbyt. Brit.* 64. *Mer. Pin.* 68. *Valeriana campestris inodora major*, C. B. 165. *Raii Hist.* i. 392. *Valerianella arvensis præcox humilior*, semine depresso, *Mor. Umb.* 53. *Raii Synop.* iii. 201. *Tourn. Inst.* 132. *Boerb. Ind. A.* 75. *Herm. Cat.* 617. *Dill. Cat.* 47. *Pseudovaleriana annua arvensis præcox*, humilis, semine compresso rotundo, *Hist. Oxon.* iii. 104. *Locusta Herba prior*, *J. B.* iii. 323. *Locusta Herba*, *Pes Locustæ* *Chab.* 437. A. *Lamb's-Lettuce*, or *Corn-Sallet.* Gal. *Macbe*, *Blanchette*, *Poule grasse*, *Salade de Chanoine.* G. *Sammer-Lattich* / *Feld-Rapanselchen.* B. *Vette Koes*,

Korn-Sala. Inter segetes, & in hortis, Vere floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Refrigerat, & humectat, facultatēque & temperamento haud dissimilis *Lactucæ*, cujus loco hybernis & primis Veris mensibus inter olerum obtinet locum.

III. De Dentellaria.

*H*ujus notæ sunt, Fructus oblongi, birti, villis armati; flores è tubo oblongo in quinque segmenta expansi, & in spicas congesti, folia alterna, R. *Meth. A.*

A. *Dentellaria*, *Offic.* *Ind. Med.* lxxv. *Plumbago*, *Molybdena*, *Dentillaria*, *Mont.* 50. *Plumbago* *Plinii*, *Ger.* 1069. *Emac.* 1254. *Raii Hist.* i. 394. *Hist. Oxon.* iii. 599. *Plumbago* quorundam, *Tourn. Inst.* 140. *Elem. Bot.* 117. *Dentellaria Rondeletii*, *J. B.* ii. 941. *Chab.* 294. *Lepidium Dentellaria dictum*, C. B. *Pin.* 97. *Lepidium Monspeliacum* *Dentellaria dictum*, *Park. Theat.* 885. A. *Lead-wort.* Gal. *Dentelaire.* G. *Stey-Wurk* / *Stöck-traut.* B. *Vloo-kruit.* In Gallia & Italia nascitur. Augusto floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Caustica est planta. Dolores dentium mitigat carpis applicata, aliis vero manu tantum retenta.

IV. De Limonio.

A Congeneribus distinguitur loco natali, & caulibus nudis, ramosis, *Raii Synop.* p. 62.

A. *Limonium* & *Behen rubrum*, *Offic.* *Limonium*, *Ger.* 332. *Emac.* 411. *Raii Hist.* i. 395. *Synop.* iii. 201. *Chab.* 508. *Limonium majus vulgatus*, *Park.* 1234. *Limonium maritimum majus*, C. B. 192. *Hist. Oxon.* iii. 600. *Boerb. Ind. A.* 76. *Tourn. Inst.* 342. *Limonium majus*, multis, aliis *Behen rubrum*, *J. B.* iii. 876. A. *Sea-Lavender.* Gal. *Behen rouge*, *Limoine.* G. *Kohler Behen* oder *Wiederstoss.* B. *Limoen-kruit.* In maritimis, Junio floret. *Ufu.* Radix & folia. *Vires.* Astringit; proinde *Diarrhœæ*, *Dysenterix*, *Hæmorrhagiæ*, & nimio Mensium fluxui medetur, R. H. p. 395. In Officinis Pharmacopolarum radices duæ nomine *Behen albi* & *rubri* ostenduntur, sed quid sint non ausim determinare; inter Auctores enim controvertitur. C. *Baubinus* utrumque *Serratulæ* affinis capitulo squamoso, luteo, ut & flore, titulo comprehendit. *Behen* aut

aut Arabibus, ut *Serapioni*, sunt radices *Pastinacæ* radicibus similes; scribit *Haly-Abbas*, *Behen* & *Pastinacæ* sylvestris radices nullum inter se discrimen habere: Hinc *Johannes Costa* super *Mesuem* pro *Behen* albo & rubro *Carotæ* albæ & rubræ radices substituit, ut nos monuit eximius ille Botanicus *Leonard. Plukenet*, M. D. Nec Veteribus tantum, sed etiam Modernis, quid sint hæ radices inter se minimè convenit; alii enim *Behen* rubrum *Limonii* maritimi, alii *Valerianæ* rubræ, alii *Bistortæ*, alii *Tormentillæ*, alii *Caryophyllatæ* speciem esse autumant. Nos verò, cum Neotericis radicem *Limonii*, vel ipsum *Behen* rubrum esse, vel pro succedaneo ejus haud temerè usurpari posse opinamur. Quod ad *Behen* album attinet, ejus tractationem ad caput de *Lychnide* rejicimus.

V. De *Mirabilia Peruviana*.

NOtæ sunt, *Semina* oblongo-rotunda, sulcata, pentagona, umbilicata, nucleum fari-naceum continentia, flores è tubo in pentagonum orbem dispositi, folia, & rami conjugati, *Raii Meth. A.* p. 45.

A. Mirabilia Peruviana, *Ger.* 272. *Emac.* 343. *Park. Parad.* 364. *Raii Hist.* i. 398. *Mirabile Peruvianum*, *Hist. Oxon.* iii. 598. *Solanum Mexiocanum* flore magno, *C. B. Pin.* 168. *Jesminum Mexicanum* sive *Flos Mexicanus* multis, *J. B.* ii. 814. *Jesminum Mexicanum*, *Flos Mexicanus*, *Cbab.* 268. *Haquilin*, *Mirabili Pervana*, *Hern.* 279. *Jalapa* flore purpureo, *Tourn. Inst.* 129. *Boerb. Ind. A.* 78. *Chom.* 58. *Jalapa* flore vario eleganti, *Elem. Bot.* 705. *A. Marvel of Peru.* *Gal. Belle de Nuit*, *Merveille de Nuit.* *G. Nachtschön.* *B. Nagtschoon.* In hortis colitur. Augusto floret. *Ufu.* Folia, radix. *Vires.* Folia contusa tumores frigidos dissipant; radix recens ad unciam unam vel duas (in aqua cocta) epota egregiè purgat *Hydropicos*, *Boerb. Hist. Plant.* p. 123. Duas drachmas radicis intus sumptas egregiè aquas educere, scripsit *Cortusius* ad *Clusium*, *Hist. Plan.* 395.

VI. De *Fumaria*.

NOtæ sunt, *Folia Umbellatarum* in modum divisa: flores spicati ad papilionaceos acce-

dentes, in calcar quoddam retorsum producti, pediculo è media parte egresso hærentes, *R. Synop.* p. 62.

A. Fumaria, *Offic. Chab.* 377. *Fumaria purpurea*, *Ger.* 927. *Emac.* 1088. *Fumaria vulgaris*, *Park.* 287. *J. B.* iii. 201. *Raii Hist.* i. 405. *Synop.* iii. 204. *Fumaria Officinarum* & *Dioscoridis*, *C. B.* 143. *Tourn. Inst.* 422. *Boerb. Ind. A.* 308. *Fumaria vulgaris latifolia*, filiquis curtis non bivalvibus, *Hist. Oxon.* ii. 261. *Herba Melancholifuga*, *Cat. Altd. A. Fumitory.* *Gal. Fumeterre*, *Pied de geline.* *G. Erd-Kauch / Raken-Kerbel / Dauben-Kerbel / Dauben-tropff.* *B. Aardrook*, *Duyvekervel*, *Gryse-com.* In satis & aggeribus, Maio floret. *Ufu.* Planta integra. *Vires.* Splenetica est, ac hepatica; attenuat; serofos, biliosos, ac adustos humores sensim expurgat, viscera referat, referata roborat, sanguinem purificat. Hinc usus præcipuus in *Scorbuto*, aliisque morbis *Mesenterii*, & *Lienis*, in *Ictero*, in *Scabie* omnis generis, & similibus, *Schrod.*

VII. De *Agrimonia*.

NOtæ sunt, *Folia* pinnata, flores hexapetali, fructui lappaceo insidentes, cui bini intus nuclei, *R. Synop.* p. 61.

A. Agrimonia, *Eupatorium Græcorum*, *Offic. Agrimonia*, *Ger.* 575. *Emac.* 712. *Raii Hist.* i. 400. *Synop.* iii. 202. *Agrimonia vulgaris*, *Park. Theat.* 594. *Agrimonia Officinarum*, *Tourn. Inst.* 301. *Boerb. Ind. A.* 79. *Agrimonia seu Eupatorium*, *J. B.* ii. 398. *Cbab.* 172. *Eupatorium Veterum* sive *Agrimonia*, *C. B. Pin.* 321. *Eupatorium Veterum* sive *Agrimonia inodora*, vel minus odora, *Hist. Oxon.* ii. 614. *A. Agrimony.* *Gal. Aigremoine.* *G. Odermennig.* *B. Agrimony*, *Edel-Lever-kruit.* In agrorum marginibus, Junio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Hepatica nobilissima imprimis est, vulnerariaque, & splenetica; ideoque usu creberrimo venit in morbis ab Hepatis imbecillitate ortis, uti sunt *Hydrops*, *Cachexia*, *Icterus*. In usu etiam est in *Catarrhis*, *Tussi*, *Mensibusque* retentis. *Extrinfecus* adhibetur sæpissimè in *Balneis*, & *Lotionibus*, *Schrod.*

VIII. De *Pimpinella*.

Folia pinnata, flores spicati, semina quadrata quibus insident flores tetrapetali, staminosi, *R. Synop.* p. 62

A. 1. Pimpinella & Sanguisorba, *Offic.* Pimpinella hortensis, *Ger.* 889. *Emac.* 1045. *Mer. Pin.* 94. Pimpinella vulgaris sive minor, *Park. Theat.* 582. *Raii Hist.* i. 401. Pimpinella, Sanguisorba minor hirsuta laevis, *C. B. Pin.* 160. *Hist. Oxon.* iii. 263. *Tourn. Inst.* 157. *Elem. Bot.* 129. *Boerb. Ind. A.* ii. 99. Pimpinella, Sanguisorba minor, *Merc. Bot.* i. 59. *Phyt. Brit.* 92. *Cbab.* 398. Sanguisorba minor, *J. B.* iii. 113. *Raii Synop.* iii. 203. *Dill. Cat. Giff.* 55. *Buxb.* 293. Sanguisorba minor montana laevis hirsuta, *Rupp. Flor. Jen.* 50. *A. Burnet. Gal. Pimprenelle.* G. Bibernell / Bibernell / Blüht-fraut / We-gel-fraut. B. Kleine Bevernel, tamme kleine Pimpinell. In montosis pascuis, Junio floret. *Usu.* Folia. *Vires.* Alexipharmaca, vulneraria, ac pulmonica est. Usus praecipuus in Catarrhis, affectibus Pulmonum, Phthisi ex erosione, in morbis malignis, in profluviis alvi, Haemorrhoidum; praecavet Abortum, corroborat. Extrinsecus in Haemorrhagia quacunque utiliter adhibetur, *Schrod.*

A. 2. Cuminum sylvestre, *Offic.* *Ger.* 908. *Emac.* 1067. *Park. Theat.* 372. *Raii Hist.* i. 402. *Cbab.* 384. Cuminum sylvestre capitulis globosis, *C. B. Pin.* 146. Cuminum sylvestre primum valde odoratum, globosum, *J. B.* iii. 23. Cuminoide vulgare, *Tourn. Inst.* 300. *Elem. Bot.* 250. *Boerb. Ind. A.* 132. Pastinaca tenuifolia Cretica capitulis globosis, *Mor. Umb. Tab.* 4. Daucus odoratus Creticus Sanguisorbae capitulis villosis; *Pluk. Almag.* 130. Umbelliferis affinis capitulis globosis & villosis, *Hist. Oxon.* iii. 265. A. Wild Cumin. *Gal. Cumin sauvage.* G. Wilder Kümmel. B. Wilde Komyn. In Insula Creta, &c. locis glareosis. *Usu.* Semen. *Vires.* Adversus tormina, inflationesque commendatur; singultus sedat, fugillata tollit, testium inflammationes repellit.

IX. De Thalicthro.

Characteristicae sunt, Folia umbellatarum in modum divisa, flores staminosi, semina ut in umbelliferis striata, *R. Synop.* p. 101.

A. 1. Thalictrum, *Offic.* Thalictrum seu Thaliectrum, *Merc. Bot.* 72. *Phyt. Brit.* 120. Thalictrum seu Thaliectrum majus, *Ger.* 1060. *Emac.* 1251. *Raii Hist.* i. 403. *Synop.* iii. 203. *Mer. Pin.* 117. Thalictrum majus vulgare, *Parkinson. Theat.* 263. *Hist. Oxon.* iii. 324. Thalictrum majus siliqua angulosa aut striata, *C. B. Pin.* 336. *Mor. Umb.* 61. *Boerb.*

Ind. A. 44. *Tourn. Inst.* 270. *Elem. Bot.* 234. *Dill. Cat. Giff.* 130. *Rupp. Flor. Jen.* 55. *Buxb.* 315. Thalictrum nigrius caule & semine striato, *J. B.* iii. 486. *Cbab.* 489. A. Meadow-Rue. *Gal. Talitron.* G. Große Wiesen-Raute. B. Water-ruit, Poel-ruit. In pratis & locis humidis, Junio floret. *Usu.* Herba, radix. *Vires.* Ulcera antiqua ad cicatricem perducit, *Diosc.* Aperit, incidit, alvum movet, urinam ciet, icterum sanat, pelli resistit. Radix optimum Rhabarbari substitutum esse creditur: Si sumatur ad unciam unam vel duas purgat ut Rhabarbarum; unde in Germania Rhabarbarum Pauperum, aliis Pseudo-Rhabarbarum dicitur. Quibusdam in locis in Italia testante Camerario, utuntur contra Pestem, in Saxonia contra Icterus.

A. 2. Pseudo-Rhabarbarum, *Offic.* Thalictrum majus flavum, staminibus luteis vel glauco folio, *C. B. Pin.* 336. *Boerb. Ind. A.* 44. *Hist. Oxon.* iii. 324. *Mor. Umb.* 61. *Tourn. Inst.* 270. *Rupp. Flor. Jen.* 55. *Buxb.* 316. Thalictrum speciosissimum glaucum semine & caule striato, *J. B.* iii. 486. *Cbab.* 489. *Raii Hist.* i. 403. Thalictrum majus album Hispanicum, *Park. Theat.* 264. Thalictrum majus Hispanicum, *Ger. Emac.* 1252. Thalictrum flore luteo, caule anguloso, folio minore, *Boerb. Ind.* 7. A. Spanish Meadow Rue. *Gal. Talitron.* G. Spanische Große Wiesen-Raute. B. Valse Rhabarber. In pratis, & hortis curiosorum. Aestate floret. *Usu.* Radix flava, amara. *Vires.* Priore viribus convenit. Hujus radicem quidem Rhizopolae in epte pro Rhabarbaro venditant, *Ruppius.*

X. De Pareira Brava.

A. Pareira brava, *Offic. Mont. Exot.* 7. *Dale Differt. Med.* Pareira brava, *Cod. Med.* lxxxix. *Chomel.* 261. Caapeba, Pareira brava, *Lochn. Sched.* p. 29. Caapeba Brasiliensibus, *Worm. Mus.* 158. Caapeba, *Pis.* i. 94. Caapeba sive Convolvulus Colubrinus, *Ejusd.* ii. 312. Caapeba Brasiliensibus, Lusitanis Erva de Nossa senhora aut Cipo de Cobras *Marcg.* 25. Raiz & Erva de Nossa senhora *Worm. Mus.* 157. Convolvulus Brasiliensis flore octopetalo monococcus, *Raii Hist.* ii. 1331. An Convolvulus Americanus sub Jalapiae nomine receptus, *Pluk. Almag.* 114? *Phytog.* 25?

SECTIONONA.

De Herbis Umbelliferis.

Umbelliferæ dicuntur hoc genus plantæ, quia earum pleræque flores gestant in Umbella; hujus quidem generis species omnes flores in caulibus & ramorum fastigiis coacervatos gestant, non tamen semper in Umbellæ formam dispositos. Notæ ergo Umbellatarum certiores & characteristicæ, quæ omnibus in universum & solis conveniunt, sunt Flores pentapetali & ad singulos bina semina nuda simul juncta, R. H. p. 406.

Herbæ Umbelliferæ sunt vel folio

- Composito, pinnato, aut triangulato; femine, vel
 - Lato, plano, & compresso, seu foliaceo; foliis.
 - Latissimis; flore
 - Albo, petalis cordatis, radice lignosiore: *Spondylium*.
 - Pallidè luteo, foliis
 - Minus ramosis & propemodum pinnatis, semine minore, radice carnosa, esculenta: *Elaphoboscum*.
 - Ramosioribus, radice minus carnosa, succifera: *Panax*.
 - In lacinias angustas divisas, succo limpido: *Seseli Creticum*.
 - In tenues lacinias divisas; femine
 - Minore, foliis fœniculaceis
 - In segmenta longiora & capillacea divisas radice annua: *Anetum*.
 - In segmenta paulò latiora tripartito divisas & subdivisas, radice perenni: *Peucedanum*.
 - Magno oblongo;
 - In medio tumidiore, alâ foliaceâ sinuosâ in summo bifidâ cincto, colore albente, sapore acri: *Thapsia*.
 - Compressiore, per maturitatem nigro, caulis medullâ fungosâ, igni concipiendâ idonea: *Ferula*.
 - Tumidiore, & teretiusculo aut rotundo,

- a
 - Longo, quibusdam rostrato dicto,
 - Glabro, minor annua odorata: *Cerefolium*.
 - Striato, foliis
 - Latoribus major, semine maximo, odorata, radice perenni, foliis Filicis æmulis: *Myrris*.
 - In tenues lacinias dissectis; foliorum segmentis
 - Crebrioribus, capillaceis, radice perenni: *Meum*.
 - Paucioribus majoribus radice annua, semine odorato, incurvo: *Cuminum*.
 - Breviore
 - Striato,
 - Glabro,
 - Majore,
 - Per maturitatem nigro tumido & ferè rotundo, foliis latis: *Smyrnium*.
 - Per maturitatem albente aut minus colorato; foliis
 - Latissimis
 - Ramosioribus odoratis: *Angelica*.
 - Tripartito divisas & subdivisas, radice perpetua, acri: *Imperatoria*.
 - Minus latis
 - Apii, magna & elata, radice perpetua, odore valido nec ingrato: *Levisticum*.
 - Seselios; summis segmentis tripartitis: *Seseli*.
 - Minore, radicibus
 - Tuberosis multiplicibus, foliis odore & sapore Elaphobosci: *Sisarum*.
 - Cauliformibus strigosioribus & lignosioribus, foliis
 - Pinnatis aut minus ramosis
 - Formâ, odore, & sapore Elaphobosci: *Sison*.
 - Foliis Sanguisorbæ radice fervida: *Pimpinella Saxifraga*.
 - Foliis profunde lacinatis, radice dulci, semine aromatico: *Carum*.
 - Ramosioribus seu triangulatis

La-

- a b c
- Latoribus
 - In pauciora & obtusiora segmenta divisus: *Apium*.
 - In plura & acutiora: *Cicuta*.
 - Angustioribus in segmenta seu folia simplicia divisus
 - Breviora, acuta, umbellâ subluteâ, semine per maturitatem
 - Rufescenti: *Selinum*.
 - Albescenti: *Critbnum*.
 - Longa, angusta, per margines serrata semine aromatico: *Ami*.
 - In segmenta tenuissima capillacea divisus
 - Oblonga: *Feniculum*.
 - Breviora, radice
 - Esculenta, *Staphylinus*.
 - Fervida: *Pyrethrum*.
 - Imis latis, summis tenuibus, semine dulci aromatico: *Anisum*.
 - Hirsuto: *Daucus*.
 - Sphæricæ rotunditatis; Cimicum tetro odore: *Coriandrum*.
 - Integro aut laciniato
 - Subrotundo & à caule perforato: *Perfoliata*.
 - In quinquelacinias divisio, semine hispido & lappulaceo: *Sanicula*.

De Umbelliferis semine lato & compresso, seu foliaceo, aut etiam ala foliacea cincto.

I. De Sphondylis.

NOtæ sunt, Folia latissima, flores albi, petalis cordatis, R. Synop. p. 63.

A. 1. Sphondylium, Offic. Ger. quoad descript. 856. Emac. 1009. Raii Hist. i. 408. Synop. iii. 205. Mer. Pin. 116. Sphondylium vulgare Park. Theat. 953. Sphondylium, Ri-

vin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giff. 150. Sphondylium vulgare hirsutum, C. B. Pin. 157. Merc. Bot. 71. Pbyt. Brit. 118. Rupp. Flor. Jen. 221. Tourn. Inst. 320. Elem. Bot. 270. Mor. Umb. 38. Hist. Oxon. iii. 313. Buxb. 311. Sphondylium quibusdam, live Branca Ursina Germanica, J. B. iii. 160. Branca Ursina Officinarum, Volck. 68. A. Cow. Parsnep. Gal. Berce, Brance-Ursine batarde. G. Warentslau. B. Duits Beeren-alaauw. In pascuis & agrorum marginibus. Julio floret. Ufu. Semen. Vires. Semen egregium est in Hysterico paroxysmo, D. Willis de Morbis Convulsivis. Accensetur quinque herbis emollientibus, Buxb. ac etiam Schrod.

A. 2. Asa foetida, Offic. C. B. Pin. 499. Worm. Mus. 222. Mont. Exot. 11. Schrod. iv. 184. Park. Theat. 1569. Asa foetida nostras Officinarum, J. B. iii. 133. Asa foetida, Ind. Med. xvi. Altich seu Asa foetida, Javanis & Malais Hin dicta, Bont. 41. Asa foetida Disgennensis, Hingisch, Umbellifera Levistico affinis instar Pæoniæ ramosis; caule pleno maximo; semine foliaceo, nudo, solitario, Brancæ ursinæ vel Pastinacæ simili; radice Asam foetidam fundente, Kempf. Amoen. Exot. 535. Fig. 536. A. Devil's Dung. Gal. Asa foetida. G. Teuffels-Dreck. B. Duyvels-Drek. Persiæ incola est. Ufu. Gummi, quæ ex radice vel sponte fluit, vel arte exprimitur, substantiæ est resinosa, aridioris, ceræ instar, lentum ac sequax, ex variis splendentibus granis, externè incarnati coloris, internè albicans, in massam coactum, saporis acris & nauseosi, odoris gravis, Asium redolentis. Duæ hujus prostant species, una impura & turbida, altera pura & translucens; hæc à lacte sponte affluente, illa torculari expressa ex India Orientali & aliunde ad nos transportatur. Vires. Calefacit, incidit, &c. Usus internus præcipuus in suffocatione Uteri, Peripneumonia, ac Vulneribus, aliàs raro adhibetur. Extrinsecus in tumido Liene, Uteri suffocatione, &c. Schrod.

Cujusnam plantæ succus sit Asa foetida, inter eruditos & rei Botanicæ peritissimos diu multumque disceptatum est. Nonnulli Benzoinum & Asiam unum idemque gummi genus esse volunt, quod è caulibus aut radicibus Laseris vulneratis effluit, differentiam omnem loco natali deberi. Alii Asiam foetidam à quadam ferulæ specie produci contendunt. Bontius notis in Garciam ab Horto, p. 41. duas dari plantarum species, Asiam foetidam suppeditantes, affirmat. Prima (inquit) sarmentosa est, ferme, ut Salix aquatica,

tica, ex cujus stolonibus incis. Asa foetida per torcular exprimitur, quæ, ut reliqui succi, sole indurata, in consistentiam evadit. Secunda species longè fecundior existit, estque succus expressus e plantæ cujusdam radicibus crassissimos Raphanos referentibus, quæ folia Tithymalli habet. D. Mandeslo, qui in Persia peregrinatus est, duo etiam Asæ foetidæ succo prægnantium plantarum genera agnoscit, verum ea paulò aliter describit. Alterum fruticosum seu sarmentosum foliis parvis Oryzæ similibus. Alterum Rapi folio, colore viridi, folio ficum referente. Hinc nonnulli posteriorum Bontii descriptionem sequuti Plantam Asæ foetidæ productricem, Tithymalli quandam speciem esse statuunt. Alii, iique, totius Materiæ Medicæ apprimè gnari, quique in Orientalibus regionibus diu commorati sunt, Phillyreæ speciem esse volunt. Kempferus autem in libro suo supra citato bene describit & depinxit, unde apparet plantam, quæ Asam foetidam producit e Spondylii genere esse, idcirco hunc ei locum assignavimus.

II. De Elaphobosco.

NOtæ sunt, Radices carnosæ, esculentæ, folia vix triangulata, flores lutei, R. Synop. p. 26.

A. 1. Pastinaca, Offic. Pastinaca latifolia fativa, Ger. 870. Emac. 1025. Raii Hist. i. 410. Park. Theat. 944. Parad. 506. Raii Synop. iii. 206. C. B. Pin. 155. Mer. Pin. 91. Mor. Umb. 39. Hist. Oxon. iii. 314. Tourn. Inst. 319. Elem. Bot. 369. Boerb. Ind. A. 67. Rupp. Flor. Jen. 221. Buxb. 252. Pastinaca fativa latifolia Germanica luteo flore, J. B. iii. 150. Chab. 391. A. Parsnep. Gal. Panais, Pastenade des Jardins. G. Mören / Weiße Mören / Zahne Mören. B. Tamme Pastinake. In hortis colitur. Junio floret. Ufu. Radix in culinis. Semen in Officinis. Vires. Semen Dodonæus calidius & ficius esse, urinam movere, & flatu discutere asserit, R. H. p. 410.

A. 2. Pastinaca sylvestris, Elaphoboscum, Offic. Pastinaca sylvestris latifolia, C. B. Pin. 155. Raii Hist. i. 409. Synop. iii. 206. Tourn. Inst. 319. Elem. Bot. 269. Boerb. Ind. A. 66. Mor. Umb. 39. Hist. Oxon. iii. 314. Rupp. Flor. Jen. 221. Buxb. 252. Pastinaca latifolia sylvestris, Ger. quoad descript. 870. Emac. 1025. Park. Theat. 944. Mer. Pin. 91.

Pastinaca, Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giff. 131. Pastinaca Germanica sylvestris, quibusdam Elaphoboscum, J. B. iii. 149. Chab. 391. Elaphoboscum erraticum, Merc. Bot. i. 33. Phyt. Brit. 36. Bancia, Offic. Volck. 320. A. Wild Parsnep. Gal. Panais sauvage, Pastenade sauvage. G. Wilde Mören. B. Wilde Pastinake. In agrorum limitibus. Julio floret. Ufu. Radix, Semen. Vires. Cum priore viribus convenit, a quibus non aliter quam cultu differre existimat J. Baubinus.

A. 3. Panax Herculeum, Offic. Panax Heracleum majus, Ger. 850. Emac. 1003. Raii Hist. i. 410. Panax Pastinacæ folio, C. B. Pin. 156. Panax Heracleum. Hist. Oxon. iii. 315. Panax Heracleum alterum, sive peregrinum Dodonæi, Park. Theat. 948. Pastinaca olus atri folio, Boerb. Ind. A. 67. Pastinaca sylvestris, altissima, Tourn. Inst. 319. Elem. Bot. 269. Panax costinum, C. B. Pin. 156. Bot. Monsp. 197. Panax vel Panices peregrinum, Mor. Umb. 40. Sphondylia vel potius Pastinacæ Germanicæ affinis Panax vel Pseudo-costus flore luteo, J. B. iii. 156. A. Hercules bis Allheal. Gal. Panacée. G. Heydens Ysop. B. Panax met bladeren van Pastinake. In hortis curiosorum. Junio floret. Ex hujus vulnerato, præsertim circa radicem, caule succus æstivis mensibus manat, sponte concrevens, in Officinis Opopanax dictus. Opopanax, C. B. Pin. 494. Schrod. iv. 408. Raii Hist. i. 411. Chomel. Plant. Ufu 191. Mill. Bot. Offic. 321. Park. Theat. 1544. Rand. Ind. Pl. Offic. 64. Cujus signa bonitatis sunt color extus flavus, intus albus aut subflavus; sapor valdè amarus, odor gravis, consistentia pinguis, facile in aqua solubilis, levis, tenera, friabilis, Galbani instar lactescens, dum resolvitur ad lacteum liquorem propius accedens. Vires. Emollit, digerit, flatu discutit, purgat pituitam crassam & lentam, e partibus remotis, cerebro, nervis, sensoriis, juncturis, thorace, Schrod.

Hujus Plantæ Radix pro Pseudo-costis à nonnullis habetur, alii autem cum Casparo Bauhino diversam esse Plantam putant, uti Parkinsonus, ob hanc scilicet rationem, quod planta, cujus Radix est Pseudo-costus, haud talem producat succum flavum vel Gummi, qualem altera; hujusmodi verò argumentum parum valet, quàm hoc locis natalibus deberi possit, quumque folia cæteræque plantæ partes, fatente ipso, in utrisque sint eadem.

III. De Sefeli Cretico vel Tordyllo.

Foliis latis Pastinacæ, semine fimbriâ granulata aut crispâ cincto à reliquis differt, R. H. p. 412.

A. Sefeli Creticum, Offic. Ger. 894. Sefeli Creticum Tordylion, Bot. Monsp. 239. Sefeli Creticum minus, C. B. Pin. 161. Ger. Emac. 1050. Tordylium sive Sefeli Creticum minus, Park. Theat. 906. Raii Hist. i. 412. Tordylium Narbonense minus, Tourn. Inst. 320. Elem. Bot. 271. Boerb. Ind. A. 68. Raii Synop. 266. Tordylium erectum hirsutius seminis limbo granulato minore, Hist. Oxon. iii. 316. Caulalis minor pulchro semine, sive Bellonii, J. B. iii. 84. Caulalis minor pulchro semine, Tordylium & Sefeli Creticum multis, Chab. 395. A. Hartwort of Candy. Gal. Sefeli de Crete. G. Weiße Hirsch-Wurk. B. Sefeli uit Crete. In hortis Botanicis. In Ufu est Semen, sed rarius. Vires. Nephriticum est, Uterinum, ac Pulmonicum. Ufus præcipuus in Stranguria, & Urina remota; dolores discutit, Menses ciet, Catarrhorum expectorationem promovet, Schrod. In Catalogo simplicium Pharmacopœiæ Londini hoc cum sequente nescio quomodo confunditur.

IV. De Sefeli Massiliensi.

Semine foliaceo, foliis tenuiter divis, succo limpidio seu aqueo, à reliquis distinguitur, R. H. p. 414.

A. Sefeli Massiliense, Offic. Raii Hist. i. 414. Chab. 385. Sefeli Massiliense alterum, Ger. 894. Emac. 1051. Park. Theat. Sefeli Massiliense Ferulæ folio, C. B. Pin. 161. Sefeli Massiliense nuperorum, folio aliquatenus simili Vifnagæ, J. B. iii. 33. Sefeli Massilioticum Ferulæ folio, Schrod. 157. Sefeli procerius rigidiusculo folio Ferulæ latiore & crassiore, Pluk. Almag. 345. Sefeli tenerifolium Vifnagæ instar, tenuiter dissectum, Ejusd. 344. Libanotis Massiliensis Ferulæ folio, Hist. Oxon. iii. 310. A. Italian Hartwort. Gal. Sefeli de Marseille Fenouil tortu. G. Sefelisaamen / Vera-Kummel. B. Zaad van Fenkel uyt Marseille. Ufu. Semen. Vires. Ufus præcipuus in morbis capitis, Epilepsia, in imbecillitate visus, Spasmo, &c. in Pulmonum ac pectoris affectibus, Tussis, Catar-

rhis; in Hepatis obstructione, Hydrope, Ventriculi cruditare; in Calculo Renum ac Vesicæ; in Mensibus obstructis. Specifica Antidotus est Cicutæ, Schrod.

V. De Oreoselino.

Nota sunt, Folia Petroselini aut Cicutæ similia, flores rosæ formæ, R. Meth. A.

A. 1. Petroselinum montanum, Offic. Schrod. iv. 123. Oreoselinum, Mor. Umb. 41. Ger. 863. quoad descript. Emac. 1015. Rivin. Irr. Pent. Buxb. 244. Oreoselinum, Offic. Rupp. Flor. Prus. 221. Oreoselinum majus, Hist. Oxon. iii. 317. Oreoselinum Apii folio minus, Tourn. Inst. 318. Boerb. Ind. A. 68. Elem. Bot. 269. Oreoselinum sive Apium montanum, & Apium montanum Dalechampii, Chab. 397. Apium montanum vulgatius, Park. Theat. 927. Apium montanum nigrum, C. B. Pin. 153. Apium montanum, folio ampliore, Ejusd. Apium montanum Dalechampii, J. B. iii. 103. Apium montanum nigrum, Ejusd. 104. Raii Hist. i. 413. Libanotis montana Apii hortensis foliis nigrioribus, Pluk. Almag. 215. A. Mountain-Parsley. Gal. Persil des Montagnes. G. Berg-Petersilien. B. Berg-Petersilie. In locis montanis reperitur. Ufu Radix, Semen. Vires. Calefacit & ficit, alexipharmacum est, sudorificum, diureticum, discutiens. Ufus præcipuus in calculo renum ac vesicæ, in Peste, in flatibus, in stranguria, Schrod.

A. 2. Gentiana nigra, Offic. Germ. Daucus montanus Apii folio major, C. B. Pin. 150. Daucus selinoides major, Park. Theat. 898. Libanotis Theophrasti nigra, Ger. 858. Emac. 1010. Libanotis altera quorundam, aliis dicta Cervaria nigra, J. B. iii. 165. Raii Hist. i. 413. Libanotis altera quorundam, aliis Cervaria nigra, Chab. 387. Libanotis nigra seu Saxifragia Venetorum, Mor. Umb. 42. Libanotis nigra Theophrasti, Hist. Oxon. iii. 318. Laserpitium minus Paludapii folio, semine cristato, Pluk. Almag. 207. Oreoselinum Apii folio majus, Tourn. Inst. 318. Elem. Bot. 269. Boerb. Ind. A. 67. Cervaria, Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giff. 160. Gentiana nigra Officinarum, Rupp. Flor. Jen. 221. A. Mountain-Dauke. Gal. Toysselinum (comme qui diroit Persil qui parfume.) G. Schwärze Hirschwurzel / Rehr-Kummel. B. Wilde Rapp. In montosis Italiæ Julio floret. Ufu. Semen. Vires.

Vires. Calefacit, aperit, incidit, urinam & menses ciet, partum expellit, tumores discutit.

VI. De Thysselino.

AB Oreoselino non aliter differt, quàm quòd succo lacteo turgeat, Raii Meth. A. 48.

A. Oelnizium, Offic. Germ. Thysselinum Apinum palustre, Mont. Thysselinum, Rivin. Irr. P. Buxb. 318. Thysselinum angustifolium Rivini, Ollenitium Officinarum, Rupp. Flor. Jen. 222. Thysselinum Plinii, Lob. Icon. 711. Tourn. Inst. 319. Elem. Bot. 269. Boerb. Ind. A. 67. Thysselinum, Mor. Umb. 42. Hist. Oxon. iii. 317. Thysselinum sive Apium sylvestre, Park. Theat. 928. Apium sylvestre sive Thysselinum, Ger. 867. Emac. 1020. Apium sylvestre lacteo succo turgens, C. B. Pin. 153. Raii Hist. i. 413. Apium sylvestre Dodonæi, Chab. 397. Apium sylvestre Dodonæi, Thysselinum quorundam, planta succo lacteo turgens, locis humidis proveniens, J. B. iii. 188. A. Milky Parsley. Gal. Thysselinum. G. Petersilien voll Milch-Saft. B. Wilde Eppe vol Melk-Sap. In locis humidis. Julio floret. Ufu. Radix. Vires. Vi radix celebratur Alexipharmaca, Buxb. Planta, aperiens & diuretica est, Mont.

VII. De Anetho.

Semine foliaceo, foliis in tenuissima segmenta Fœniculi æmula divisis, à reliquis differt, R. H. p. 415.

A. Anethum, Offic. Ger. 878. Emac. 1033. Raii Hist. i. 415. Mor. Umb. 36. J. B. iii. 6. Chab. 384. Dill. Cat. Giff. 136. Rivin. Irr. Pent. Anethum hortense, C. B. Pin. 147. Hist. Oxon. iii. 311. Tourn. Inst. 318. Elem. Bot. 268. Boerb. Ind. A. 65. Buxb. 20. Rupp. Flor. Jen. 222. Anethum hortense sive vulgare, Park. Theat. 886. A. Dill. Gal. Anet. G. Dillen. B. Dil. In hortis. Julio floret. Ufu. Folia, Semen. Vires. Herba, sed præcipuè Semen, digerit & discutit, maturat tumores, auget lac, conciliat somnum: Venereos appetitus minuit, singultui vomituique medetur, Schrod. In culinis hujus herba condiuntur Cucumeres juniores.

VIII. De Peucedano.

NOte sunt, Folia in tenues lacinias tripartito divisa & subdivisa, latiores & longio-

res quàm Anethi, R. Synop. p. 64.

A. Peucedanum, Offic. Ger. 896. Emac. 1054. Chab. 386. Raii Hist. i. 416. Synop. iii. 206. Mer. Pin. 93. Peucedanum vulgare, Park. Theat. 880. Peucedanum Germanicum, C. B. Pin. 149. Mor. Umb. 36. Tourn. Inst. 318. Elem. Bot. 268. Boerb. Ind. A. 66. Buxb. 258. Rupp. Flor. Jen. 222. Peucedanum minus Germanicum, J. B. iii. 36. Peucedanum majus brevioribus foliis Germanicum, Hist. Oxon. iii. 312. Peucedanum, Pinastrellum, Fœniculum porcinum, Merc. Bot. i. 58. Phyt. Brit. 90. A. Hogs Fennel. Gal. Queue de pourceau, Fenouil de Porc. G. Haarstrang. B. Varkens-Venkel. In Fossis palustribus. Julio floret. Ufu. Radix. Vires. Expectorat, mucilaginem tartaream bilemque educit. Ufus præcipuus in affectibus pectoris, Tussi, Inflationibus, in obstructione Hepatis, Lienis, Renum. Ciet urinam, & calculosis prodesse creditur, Schrod. Veteres affectibus omnibus circa nervos consistentibus, ut Lethargo, Phrenesi, Epilepsiæ, Vertigini, Paralyti, convenire aiunt, R. H. p. 416.

IX. De Thapsia.

NOte sunt, Folia tenuiter dissecta: Semen alà foliaceâ summâ parte bifida cinctum, sapore acri, R. H. p. 417.

A. 1. Thapsia, Offic. Thapsia sive Turbith Garganicum semine latissimo, J. B. iii. 50. Chab. 388. Tourn. Inst. 322. Elem. Bot. 272. Boerb. Ind. A. 60. Raii Hist. i. 418. Thapsia Thalictri folio, Hist. Oxon. iii. 319. Turpethum Garganicum, Schrod. iv. 250. A. Deadly Carrots. Gal. Thapsie, ou Turbith Batard. G. Thapsia. B. Thapsia met bladeren van Carooten. In hortis curiosorum aliquando colitur. Ufu. Radix longa & acris, foris nigra, intus candida. Vires. Radix ejusque succus aut decoctum supernè infernèque cum violentia purgat, ideoque intra corpus exhiberi non debet, R. H. p. 418. Perperam ab impostoribus in Hispania pro Turbith vendebatur ejus radix, magno Reipublicæ detrimento. Mesues Turbith nigrum appellat, & ab eo ad humores tenues evacuandos usurpabatur, Hist. Oxon. Vetulæ Salmanticenses hujus radice utebantur ad provocandos menses, aliasque dejectiones cum mollientibus, teste Clusio.

A. 2. Turbith cinericium, Pseudo-turbith, Offic. Thapsia Ferulæ facie sive Turbith Gallo-

Gallorum, *J. B.* iii. 45. *Chab.* 388. *Raii Hist.* i. 420. *Thapsia fœniculi folio*, *C. B. Pin.* 148. *Park. Theat.* 877. *Thapsia ferulacea semine folioso plano*, *Hist. Oxon.* iii. 319. *Seseli quæ Ferulæ facie Thapsia*, sive *Turbith Gallorum*, *Boerb. Ind. A.* 50. *A. French Turbith.* *Gal. Thapsie, ou faux Turbith, Turbith de France.* *G. Französische Turbith.* *B. Franse Turbith.* In montosis Aquitanie invenitur. *Ufu.* Radix. *Vires.* Cum superiore convenit.

A. 3. Gingidium, *Offic. Cam. Hort.* 67. *Icon.* xvi. *Gingidium Dioscoridis*, *Rauwolf.* 11. *Till. Hort. Pis.* 68. *Tourn. Itin.* 323. *Gingidium fœniculi folio*, *C. B. Pin.* 151. *Gingidium verum Syriacum*, *Park. Theat.* 890. *Anetho similis planta semine lato laciniato*, *J. B.* iii. 7. *Raii Hist.* i. 416. *Anetho similis planta*, *Gingidium verum Dioscoridis*, *Chab.* 382. *Thapsia Orientalis*, *Anethi folio*, semine eleganter crenato, *Tourn. Cor.* 22. *Boerb. Ind. A.* 60. *Thapsia ferulacea seminis margine inciso*, *Hist. Oxon.* iii. 319. *A. Oriental Pick-tooth.* *Gal. Thapsie Oriental.* *G. Spanisch Zahnstecher-Kraut* *Spanische Kerbel.* *B. Spaanse Kervel.* Oriente reperitur. Æstate floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Urinam ciet. Decoctum ex vino potum vesicæ prodest. O-lus hoc crudum, coctum, conditumve estur, magna Stomachi utilitate, *Diosc.*

X. De Ferula.

Foliis Fœniculaceis, seminibus oblongis, per maturitatem nigricantibus, medulla fungosa, ab aliis distinguitur, *R. H.* p. 420.

A. 1. Galbanifera planta, *Offic.* *Ferula fruticosa semper virens*, foliis Anisi, *Galbanifera*, ex qua *Galbanum Officinatum*, *Par. Bat. Prod.* 334. *Pluk. Almag.* 144. *Ferula Africana Galbanifera*, *Ligustici foliis & facie*, *Par. Bat.* 163. *Raii Hist.* iii. 252. *Boerb. Ind. A.* 65. *Till. Hort. Pis.* 61. *Anisum Africanum frutescens folio & caule vere cæruleo tinctis*, *Pluk. Phytog.* xii. f. 2. *Anisum fruticosum Africanum Galbaniferum*, *Hist. Oxon.* iii. 297. *Oreoselinum Africanum*, *Galbaniferum frutescens Anisi folio*, *Tourn. Inst.* 319. *Oreoselinum Anisoides arborecens Ligustici foliis & facie flore luteo Capitis Bonæ Spei*, *Breyn. Prod.* ii. 79. *A. Tle Galbanum Plant.* *Gal. Ferule donnant le Galbanum.* *G. Galbanum-Plante.* *B. Ferula gom Galbanum dragende.* In hortis curiosorum colitur. Ex hujus planta exsudat *Galbanum*, *Offic. C.*

B. Pin. 494. *Chomel. Plant. Ufu.* i. 186. *Raii Hist.* i. 421. *Schrod.* iv. 195. *Mill. Bot. Offic.* 206. *C. Com. Plant. Ufu.* 73. *J. B.* iii. 51. *Chab.* 388. à Byzantio ad nos delatum. *Succus* est pinguis, non tamen Oleo solubilis, sed aqua, mediâ quodammodo naturâ constans inter gummi & resinam; accenditur enim igne ut Resina, humore aqueo solvitur ut Gummi; colore flavescente aut rufo, substantia molli & Ceræ instar ductili, sapore amaricante cum acrimonia, odore gravi. *Vires.* Emollit & digerit; *Ufus* intrinsecus est in mensibus ciendis, fœtibus vivis & mortuis, nec non secundinis pellendis. *Extrinsecus* etiam prodest in partu ac mensibus, in suffocatione uteri, Vertigine, Epilepticis, Hystericis, Syncopis, &c. *R. H.* p. 421.

A. 2. Ferula Africana Galbanifera frutescens Myrrhidis folio, *C. Comm. Hort. Amst.* 11. p. 115. *Till. Hort. Pis.* 60. *A. Another Galbanum Plant.* *Gal. Ferule d'Afrique portant le Galbanum.* *G. Africanische Galbanum-Plante.* *B. Africaanse Ferula.* Hæ duæ species (scribit *Doct. Commelinus*) fauciata succum fundunt lacteum, qui in lachrymam omnibus notis Galbano simillimam & convenientem concrevit, *Plant. Ufu.* ed. iii. p. 73.

A. 3. Ferula Galbanifera, *J. B.* iii. 52. *Lob. Icon.* 779. *Tourn. Inst.* 321. *Elem. Bot.* 271. *Boerb. Ind. A.* 64. *Till. Hort. Pis.* 60. *Chab.* 388. *Ferula latiore folio*, *Park. Theat.* 875. *Hist. Oxon.* iii. 309. *Ferula altera*, *Ger.* 899. *Ferulago*, *Ger. Emac.* 1056. *Ferulago latiore folio*, *C. B. Pin.* 148. *Chomel. Plant. Ufu.* *A. Small Fennel-Giant.* *Gal. Petite Ferule.* *G. Kleine Ferula.* *B. Kleyne Ferula.* In hortis Botanicis. A *Lobelio* dicitur oriri ex semine reperto Antverpiæ in Galbani lachrymis.

A. 4. Ferula, *Offic. Ger.* 898. *Emac.* 1056. *Ferula tenuiore folio*, *Park. Theat.* 875. *Ferula major seu fœmina*, *Mor. Umb.* 35. *Ferula major seu fœmina Plinii*, *Boerb. Ind. A.* 64. *Ferula fœmina Plinii*, *C. B. Pin.* 148. *Tourn. Inst.* 321. *Elem. Bot.* 271. *Ferula tenuiore folio*, seu *Fœmina Plinii*, *Hist. Oxon.* iii. 309. *Ferula folio Fœniculi*, semine latiore & rotundiore, *J. B.* iii. 43. *Chab.* 388. *Raii Hist.* i. 420. *A. Fennel-Giant.* *Gal. Ferule.* *G. Riesen-Fenchel.* *B. Ferula.* In hortis Botanicorum aliquando colitur. Julio floret. *Ufu.* Medulla caulium, Semen, Succus seu Gummi *Sagapenum Officinatum* dictus. *Vires.* Viridis medulla pota sanguinem spuentibus

tibus & cœliacis prodest, sanguinis eruptiones sistit, capitis dolores lenit. Semen potum torminibus auxiliatur, *Diosc.*

A. 5. Sagapenum, *Offic. C. B. Pin.* 494. *Raii Hist.* i. 1844. *Matth.* ii. 801. *Schrod.* 214. *Park. Theat.* 1544. *Ger.* 898. *Emac.* 1056. *Mill. Bot. Offic.* 384. *Cbomel. Plant. Ufu* 190. Sagapenum veterum, *J. B.* iii. 156. Ab Alexandria transportatur. Optimum censetur sincerum, translucentum, foris colore fulvo vel rufo, intus exalbido, gustu acri, odore gravi, porrumque æmulans. *Vires.* Attenuat, aperit, purgat lentos, & crassos, imò & serosos humores, ex Ventriculo, Intestinis, Utero, Renibus, Cerebro, Nervis, Juncturis, Pectore: Hinc prodest in Hydrope, Tussi inveterata, Asthmate, Cephalalgia, Spasmo, Epilepsia, Paralyti, Tremore artuum, in obstructione & tumore splenis, dolore Colico. Menses ciet, sed foetum enecat, urinam movet, *Schrod.*

A. 6. Panax Asclepium, *Offic. Mor. Umb.* 35. Panax Asclepium Ferulæ facie, *Ger. Emac.* 1057. Libanotis Ferulæ folio & semine, *C. B. Pin.* 158. Libanotis quibusdam, flore luteo, semine Ferulæ, *J. B.* iii. 41. *Cbab.* 386. *Raii Hist.* i. 421. Libanotis Ferulæ folio & semine, sive Panax Asclepium Ferulæ facie Lobelii, *Park. Theat.* 881. Ferula minor *Elem. Bot.* 271. Ferula minor ad singulos nodos umbellifera, *Tourn. Inst.* 321. *Boerb. Ind. A.* 65. A. The All-beal of Esculapius. Gal. Panax d'Esculape. G. Panax-Kraut / Altheilwurk des Aesculapius. B. Panax-kruit. In Istria provenit. Æstate floret. *Ufu.* Flores, Semen. *Vires.* Auxiliarem vim habent Flores & semina contra ulcera, phagedænas, & tubercula, si trita & cum melle imponantur: adversus serpentes, si vino bibantur, *Diosc.*

A. 7. Libanotis altera, *Offic.* Libanotis Fœniculi folio, semine foliaceo, *C. B. Pin.* 158. Panax Asclepium Anguillaræ & Camerarii, *Park. Theat.* 883. Ferula folio glauco, semine lato oblongo, quibusdam Thapsia ferulacea, *J. B.* iii. 45. *Cbab.* 388. *Raii Hist.* i. 420. *Tourn. Inst.* 321. *Boerb. Ind. A.* 64. A. Candy All-beal. Gal. espece de Laserpitium. G. Thapsier / Candische Heilwurk. B. Thapsia. In insula Candia reperitur. Æstate floret. *Ufu.* Radix, herba, semen. *Vires.* Trita omnis herba communiter Hæmorrhoidum profluvia sistit; Sedis inflammationes,

& Condylomata mitigat. Siccæ radices ulcera purgant, menses & urinas ciet. Potum semen ad eadem pollet, *Diosc.*

A. 8. Ammoniacum, *Offic. C. B. Pin.* 494. *Raii Hist.* ii. 1844. *Cbomel. Plant. Ufu* 182. *Matth.* ii. 803. Ammoniacum, *Mill. Bot. Offic.* 30. Gummi Ammoniacum, *Schrod.* iv. 184. Gum. Ammoniacum, *Park. Theat.* 1544. *Ger.* 898. *Emac.* 1056. Ab India Orientali & aliundè ad nos defertur. Gummi est stillans ex Ferula quadam, inquit *Schrod.* Eligendum est sincerum instar Olibani, in grumos condensatum, odore gravi, Castoreum utcumque æmulans, sapore amarum, digitis tractatum mollescens, bene coloratum, exterius flavum, interius candidum. *Vires.* Emollit, attenuat, resolvit, digerit, maturat, attrahit valide, ut quoque spinas carni infixas eliciat; alvum movet, splenicum est. Usus præcipuus est in doloribus Arthritidis, in resolvenda mucilagine tartarea, viscosa, crassa, ac contumaci Pulmonum, Mesenterii; & hinc in obstructionibus contumacibus Lienis, Hepatis, Uteri, &c. Extrinsecus in Scirrhis, Tophisque juncturarum, in Scrophulis, aliisque tumoribus durioribus resolvendis, &c. *Schrod.*

Unius Ferulæ *Dioscorides* meminit, ex qua Sagapenum colligitur. Galbanum verò, & Ammoniacum Ferulæ quoque *in* sive liquores esse refert. Verum, an istæ cum priore differant, nec ne, non exponit. Fieri autem potest, ut ex unius generis Ferulæ differentes succi colligantur, pro regionum videlicet, ubi nascuntur, varietate. Veluti enim Laser Cyrenis natum diversum est à liquore, qui in Media & Syria provenit: ita Ferulam in Media Sagapenum, juxta Cyrenem Ammoniacum, in Syria Galbanum proferre posse apparet, *Dod. Pempt.* 322.

Quamquam Regiones diversæ diversa Gummi ex eadem planta, uti opinatur *Dodonaus* (ut supra citata) producere queant; tamen è posterioribus inventis patet, Sagapenum ex una planta, Galbanum ex aliis nasci; utrum verò Ammoniacum etiam ex Ferula, ut *Dioscoridi* visum est, an ex alia quadam planta ortum ducat, nondum innotescit. Nostrium autem Galbanum, uti modò vidimus, unius plantæ foetus est; unde conjecturat *Josephus Millerus*, id genus esse, quod è Turcia affertur, quodque optimum esse putat, à *Lobelii* planta produci; ex *Hermanni* vero planta id quod ex India apportatur, quodque quum sit

ma-

magis fuscum, siccus & fordibus stipitibusque oppletius, haud jam in pretio est.

De Umbelliferis semine tumidiore & minus compresso donatis.

XI. De Libanotide.

NOtæ bujus generis characteristicae sunt folia tenuiter dissecta, semina tumida, nucis Myristicae parvae figurâ, fungosâ substantiâ nucleum ambiente, R. H. p. 424.

A. Libanotis, Offic. Chab. 386. Libanotis Ferulæ folio, semine anguloso, C. B. Pin. 158. Libanotis Cachryophorus quibusdam floribus luteis, J. B. iii. 40. Raii Hist. i. 424. Libanotis Galeni Cachrys verior, Ger. 858. quoad descript. Emac. 1010. Libanotis Ferulæ folio, sive Cachryfera, sive Cachrys vera, Park. Theat. 881. Cachrys semine fungoso, lævi Hist. Oxon. iii. 267. Cachrys semine fungoso sulcato, plano majore, foliis Peucedani angustis, Mor. Umb. 62. Tourn. Inst. 325. Elem. Bot. 276. A. Fennel-Herb-Frankincense, Gal. Libanotis, (ce nom vient du mot Grec λιβανός, Encens, parce que la racine de cette plante a une odeur d'Encens). G. Weyrauch. Wurk / Fenchel-Kraut. B. Wierooks-wortel. In montibus Italiæ, & Siciliæ, &c. Maio floret. Ufu. Radix & semen. Vires. Vim habet excalesciendi, & vehementer exsiccandi; quare abstergentibus medicamentis inferitur, Diosc.

XII. De Laserpitio.

NOtæ sunt, Quatuor alæ foliaceæ per longitudinem decurrentes in singulis seminibus. Alæ bæ membranaceæ in binis seminibus, dum adhuc viridia & conjuncta sunt, sex tantum videntur, binis illis ad basin singulorum seminum arcuè sibi invicem commissis, R. Meth. A. p. 48.

A. 1. Laserpitium, Offic. Ger. 853. quoad descript. Emac. 1006. Laserpitium Gallicum, C. B. Pin. 156. Raii Hist. i. 426. Bot. Monsp. 300. Park. Theat. 937. Tourn. Inst. 324. Elem. Bot. 274. Laserpitium è regione Massiliæ allatum, J. B. iii. 137. Laserpitium lobis angustioribus lucidis, saturatè virentibus, plurimam divisis, Pluk. Phytog. 198. Almag. 207.

Laserpitium angustifolium foliis conjugatim positis quinquefidis, Hist. Oxon. iii. 321. Laserpitium foliis angustioribus dilutè virentibus, Mor. Umb. 28. Silphium sive Laserpitium, Chab. 399. A. Laseriwort. Gal. Laserpitium. G. Laser-fraut. B. Laser-kruit. In hortis colitur. Æstate floret. Ufu. Radix. Vires. Excalescit; fugillatis, strumis, ac tuberculis medetur; Ischiadicis, excrecentiisque circa sedem tollendis convenit, Veneri resistit, os commendat, Diosc.

A. 2. Thapsia Officinarum, Chom. 64. Gentiana alba, Offic. Buxb. 180. Rupp. Flor. Jen. 223. Laserpitium foliis latioribus lobatis, Mor. Umb. 29. Tourn. Inst. 324. Elem. Bot. 275. Volck. 241. Boerb. Ind. 61. Pluk. Almag. 207. Laserpitium latifolium vulgatius seminis alis planis, Hist. Oxon. iii. 321. Libanotis Theophrasti minor, Ger. 857. Emac. 1010. Park. Theat. 951. Raii Hist. i. 427. Libanotis latifolia altera sive vulgatius, C. B. Pin. 157. Libanotis Theophrasti quorundam, sive Sefeli Æthiopicum, Matthiolo Cervicaria alba, J. B. iii. 164. Chab. 387. A. The Lesser Herb-Frankincense of Theophrastus. Gal. Thapsie ou Faux Turbith. G. Thapsier. B. Thapsia, of valse Turbith. In montibus Helvetiæ & Pyrenæicis reperitur. Julio floret. Ufu. Radix, sed in Officinis nostris non invenitur. Volck. Radix vim habet alexipharmacam & uterinam, Buxb.

XIII. De Scandice.

Seminibus in rostrum productis, Geranii moschati rostra referentibus, ab aliis umbelliferis abundè distinguitur, R. Synop. p. 103.

A. Scandix, Offic. Mor. Umb. 47. Scandix, Rivin. irr. Pent. Dill. Cat. Giff. 73. Scandix semine rostrato vulgaris, C. B. Pin. 152. Tourn. Inst. 326. Elem. Bot. 276. Boerb. Ind. A. 70. Hist. Oxon. iii. 304. Raii Synop. iii. 207. Rupp. Flor. Jen. 223. Buxb. 295. Scandix vulgaris seu Pecten Veneris, Park. Theat. 207. Pecten Veneris J. B. iii. 71. Chab. 392. Raii Hist. i. 428. Merc. Bot. i. 57. Phyt. Brit. 88. Pecten Veneris, sive Scandix, Ger. 884. Emac. 1040. Mer. Pin. 91. A. Shepherd's-Needle, or Venus's-Comb. Gal. Peigne de Venus. G. Nadel-Kerbel / Venus-Strahl / Venus-Kam. B. Nælde-Kerbel. Inter segetes frequens. Maio & Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Stomacho & Ventriculo utile est; decoctum, Vesicæ, Renibus, & Jecinori consert, Diosc.

Nonnulli radicem cum Malva tusam, omni corpori infixam extrahere aiunt, *Buxb.*

XIV. De Cerefolio.

Foliis ad Petroselinum accedentibus, radice annua, omnium partium parvitate à Cicutaria differt, *R. H. p. 430.*

A. Chærofolium, *Offic.* Chærophyllo sativum, *C. B. Pin. 152. Raii Hist. i. 430. Tourn. Inst. 314. Elem. Bot. 264. Boerb. Ind. A. 70. Buxb. 63. Chærophyllo, J. B. iii. 75. Chab. 393. Cerefolium vulgare, Park. Parad. 494. Ger. 882. Cerefolium vulgare sativum, Ger. Emac. 1338. Cerefolium sativum, Mor. Umb. 46. Hist. Oxon. iii. 303. Cerefolium Officinarum sive Chærophyllo Tournefortii, Rupp. Flor. Jen. 228. A. Chervil. Gal. Cerfeuil. G. Körffel-traut / Kervel-traut / Körbel / Kurbel / Körbel-traut. B. Kervel. In hortis. Maio floret. Ufu. Folia, & semen. Vires. Partium est tenuium, diureticum, emmenagoga, ac lithontripticum; sanguinem coagulatum resolvit, somnum suaviter inducit. Extrinsecus usus insignis est in dolore colico, in urina retenta, *Schrod.**

Hanc plantam *Fuchsius* pro Gîngidio *Dioscoridis* accepit, cui *Chomelius* ex citatis suffragari videtur: Hanc autem sententiam rejicit *Matthioli*, qui duas alias plantas, ut ex *Commentariis* liquet, profert; quarum unam in priore Editione ipse elegi: Jam verò, cum *Tournefortio* sentire inducor Plantam à *Rauwolfio* memoratam, & à *Camerario* in *Horto suo Medico*, No. xvi. depictam, esse veriorē. Hanc in Capite præcedente de *Thapsia* videre licet. Descripta etiam est à *Tournefortio* in *Itinerar. Edit. Anglic. p. 323.*

XV. De Cicutaria.

Notæ hujus sunt, Semina longa, glabra, per maturitatem nigra; folia Magnæ Cicutæ, sed latiora, *R. Synop. iii. 207.*

A. Cicutaria vulgaris, *Offic. J. B. iii. 71. Chab. 404. Raii Hist. i. 429. Synop. iii. 207. Cicutaria alba, Merc. Bot. i. 29. Phyt. Brit. 28. Mer. Pin. 26. Cicutaria alba Lugdunensis, Ger. Emac. 1038. Cerefolium sylvestre, Dill. Cat. Giff. 51. Rupp. Flor. Jen. 228. Rivin irr. Pent. Cerefolium sylvestre perenne seminibus lævibus nigris, Mor. Umb. 46. Hist. Oxon. iii. 303. Chærophyllo syl-*

vestre, *Buxb. 64. Chærophyllo sylvestre perenne, Cicutæ folio, Tourn. Inst. 314. Elem. Bot. 264. Boerb. Ind. A. 70. Myrrhis sylvestris, Park. Theat. 935. Myrrhis sylvestris seminibus lævibus, C. B. Pin. 160. A. Wild Cecely, Cow-weed. Gal. Cicutaire. G. Wilde Körbel. B. Wilde Kervel. Ad sepes frequens. Maio floret. Ufu. Herba. Vires. Cum Sativo convenit. Radix vim habet venenatam. Novimus, qui existimantes se colligere Pastinacas Germanicas, hyemali tempore, has forte fortuna ostenderunt foliis destitutas, ex quarum esu licet paucis, inciderunt in grandia Symptomata, Suffocationes, Torpores, & Vesaniam, *Buxb. ex J. B.**

XVI. De Myrrhide.

Semine striato, oblongo, magno, per maturitatem nigro, folio Filici æmulo, aromatico, à reliquis differt, *R. Method. p. 88.*

A. 1. Myrrhis, *Offic. Chab. 393. Myrrhis magno semine, longo, sulcato, J. B. iii. 77. Raii Hist. i. 431. Hist. Oxon. iii. 301. Myrrhis major vel Cicutaria odorata, C. B. Pin. 160. Tourn. Inst. 315. Elem. Bot. 264. Myrrhis major vulgaris, sive Cerefolium majus, Park. Theat. 935. Myrrhis perennis semine striato, alba, major, odorata, Mor. Umb. 44. Boerb. Ind. A. 69. Cerefolium magnum, Ger. 882. Cerefolium magnum sive Myrrhis, Ger. Emac. 1039. Odorata, Rivin. irr. Pent. A. Sweet Cecily. Gal. Cerfeuil musqué, ou d'Espagne. G. Welscher Körbel. B. Myrrhis, welriekende Kervel. In hortis colitur. Junio floret. Ufu. Folia. Vires. Cum Cerefolio temperamento & viribus convenit, *R. H. pag. 431.**

A. 2. Daucus Creticus, *Offic. Chomel. 517. Chab. 389. Daucus Creticus verus, Ger. 874. Emac. 1029. Daucus Creticus verus Dioscoridis, Park. Theat. 896. Daucus foliis Fœniculi tenuissimis, C. B. Pin. 150. Daucus Creticus semine hirsuto, J. B. iii. 56. Raii Hist. i. 463. Myrrhis annua semine striato, villosa, incano, Mor. Umb. 67. Tourn. Inst. 315. Elem. Bot. 264. Boerb. Ind. A. 69. Myrrhis tenuifolia, annua Cretica, semine albo pubescente, Hist. Oxon. A. Carrots of Crete, or Candy-Carrots. Gal. Semences de Carotte de Candie. G. Vogelneest-saamen. B. Wortel-zaad uyt Candie. Ex Insula Creta adfertur. Ufu. Semina oblonga, incana, acuminata, villosa, sapo-*

saporis & odoris fragrantis. *Vires.* Uterinum imprimis est, & diureticum. Flatus discutit. Usus præcipuus in Mensibus obstructis, Suffocatione, & dolore Matricis, in Colica flatulenta, in Singultu, Dysuria, Tussi chronica, &c. *Schrod.*

XVII. De Meo.

Foliis constat omnium herbarum tenuissimis, quibus ut & semine magno, oblongo, striato, ab aliis distinguitur, R. Synop. p. 64.

A. 1. Meum & Meum Athamanticum, *Offic.* Meum, *Ger.* 895. *Emac.* 1052. *Cbab.* 383. *Raii Hist.* i. 432. *Synop.* iii. 207. *Merc. Bot.* ii. 26. *Phyt. Brit.* 75. *Mer. Pin.* 77. *Boerb. Ind.* A. 49. Meum vulgare, *Park. Theat.* 888. Meum foliis Anethi, *C. B. Pin.* 148. *Tourn. Inst.* 312. *Elem. Bot.* 261. *Rupp. Flor. Jen.* 225. Meum vulgare, seu Radix Ursina, *J. B.* iii. 11. Meum Athamanticum, *Mor. Umb.* 4. Meum vulgare, tenuifolium, *Histor. Oxon.* iii. 270. A. Spignel. *Gal. Meum.* G. Beer-Wurzel. B. Beerwortel. In pratis, & pascuis, sed raro. Junio floret. *Ufu.* Radix oblonga, crassa, & ramosa, cortice foris ferrugineo, intus pallido, aliquantulum gummoso, includente medullam albicantem, sapore & odore Levistico gratiori, & fragrantiori. *Vires.* Flatus discutit. Usus præcipuus in inflatione ac ructu Ventriculi, in Menibus ac Urina ciendis, in Uteri suffocatione, in torminibus Ventris, in Catarrhis, tartaroque Pulmonum expectorando. Multas ingreditur compositiones, & ipsam Theriacam, *Schrod.*

A. 2. Mutellina, *Offic.* Mutellina, Meum umbellâ purpurascens, *Mont. Ind.* 48. Mutellina, *J. B.* iii. 66. *Raii Hist.* i. 453. Mutellina sive Mutrina: Meum Alpinum cuo-rundam, *Cbab.* 389. Meum Alpinum umbellâ purpurascens, *C. B. Pin.* 148. Meum Alpinum Germanicum, illis Mutellina dictum, *Park. Theat.* 889. Sefeli pumila Alpina, umbellâ purpurascens, *Hist. Oxon.* iii. 287. Phellandrium Alpinum umbellâ purpurascens, *Tourn. Inst.* 307. *Elem. Bot.* 256. A. German or Mountain Spignel. *Gal. Meum de Montagne.* G. Deutsche Berg-Beer-wurzel. B. Duitse Berg-Beer-wortel. In montosis. *Ufu.* Herba. *Vires.* Eadem cum priore ei attribuit *Mont.*

XVIII. De Cymino.

AB Ammi differt radice annua, foliis in lacinias minus crebras, nec adeo tenues dissectis, omnium partium quantitate minore, semine etiam angustiore, R. H. p. 433.

Cyminum, *Offic.* Cyminum, sive Cuminum Sativum, *J. B.* iii. 22. *Raii Hist.* i. 433. Cyminum sive Cuminum, *Cbab.* 384. Cuminum vulgare, *Park. Theat.* 887. Cuminum semine longiore, *C. B. Pin.* 146. Cuminum, *Mor. Umb.* 4. *Hist. Oxon.* iii. 271. *Boerb. Ind.* A. 49. Cuminum sativum Dioscoridis, *Ger.* 907. *Emac.* 1066. Fœniculum Orientale Cuminum dictum, *Tourn. Inst.* 312. A. Cummin. *Gal. Cumin.* G. Kûmmel / Kûmmel. B. Komyn. In Insula Melita copiosè feritur. Junio floret. *Ufu.* Semina striata, oblonga, ex cinereo spadicea, sapore acri, aromatico, & ingrato, odore fragrantis. *Vires.* Attenuat, digerit, resolvit; Flatus discutit, ideoque utile est in Colica, Tympanite, & Vertigine, *Schrod.*

XIX. De Angelica.

Ejus notæ sunt, Folia latissima, semina striata, magna, & crassa, per maturitatem alba; succus lacteus per siccitatem flavicans, R. H. pag. 434.

A. 1. Angelica, *Offic.* Cbab. 400. P. Parad. 529. Angelica sativa, *C. B. Pin.* 155. *J. B.* iii. 140. *Ger.* 846. *Emac.* 999. *Park. Theat.* 939. *Raii Hist.* i. 434. *Synop.* iii. 208. *Boerb. Ind.* A. 53. *Rupp. Flor. Jen.* 222. *Phyt. Brit.* 8. *Mer. Pin.* 8. *Mor. Umb.* 9. *Hist. Oxon.* iii. 280. Imperatoria sativa, *Tourn. Inst.* 317. *Elem. Bot.* 267. A. Angelica. *Gal. Angeliq. de Jardins.* G. Engel-würz / Angetis-würz / Brust-würz. B. groote of tamme Engel-Wortel. In hortis colitur. Junio floret. *Ufu.* Radix, folia, & semen. Radix est oblonga, ex capite crassiore in fibras sæpe pollicares, aut longè tenuiores divisa, foris ex flavo rufescens, medullâ interiore albâ, saporis acris, suaviter amaricantis, odoris fragrantis, & aromatici. *Vires.* Beoardica, & Cordialis nobilissima est; calefacit, & siccit, aperit, attenuat; Sudorifica, & Vulneraria est; Menses movet, Fœtum expellit, Suffocationi Uteri maxime conducit; malignis morbis, Venenis, ipsique Pesti medetur, *Schrod.*

A. 2. *Angelica sylvestris*, Offic. Buxb. 20. Mor. Umb. 9. Park. Theat. 940. Ger. 846. Emac. 999. Raii Hist. i. 434. Synop. iii. 208. Merc. Bot. i. 19. Pbyt. Brit. 8. Mer. Pin. 8. *Angelica sylvestris major*, C. B. Pin. 155. Boerb. Ind. A. 51. Hist. Oxon. iii. 280. Rupp. Flor. Jen. 222. *Angelica sylvestris magna & vulgatio*, J. B. iii. 144. *Angelica sylvestris vulgatio*, Chab. 400. *Angelica aquatica*, Dill. Cat. Giff. 156. *Angelica palustris*, Rivin. Irr. Pent. *Imperatoria pratensis major*, Tourn. Inst. 317. Elem. Bot. 267. A. *Water-Angelica*. Gal. *Angelique sauvage*. G. Wilder Engel-wurk. B. *Angelica*, water *Angelica*. In aquosis gaudet. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Eisdem cum *Sativa* viribus pollere creditur, quamvis languidior sit, Raius.

A. 3. *Herba Gerardi*, Offic. Ger. 848. Emac. 1001. Merc. Bot. i. 42. Pbyt. Brit. 58. Mer. Pin. 61. *Podagraria*, Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giff. 90. *Podagraria Rivini & Lobelii*, Rupp. Flor. Jen. 225. *Podagraria vulgaris*, Park. Theat. 943. *Angelica Podagraria dicta*, Mor. Umb. 9. *Angelica sylvestris minor seu erratica*, C. B. Pin. 155. Raii Hist. i. 435. Synop. iii. 208. Boerb. Ind. A. 53. Tourn. Inst. 313. Elem. Bot. 262. *Angelica sylvestris repens*, J. B. iii. 145. Chab. 400. Hist. Oxon. 281. A. *Gout-weed*. Gal. *Petite Angelique sauvage*. G. Klein Wilder Angelik-Wurk. B. *Gerards-kruid*, kleine wilde kruypende *Angelica*. Ad sepes, præcipue horticorum. Junio & Julio floret. Ufu. Radix, herba. Vires. *Podagram* juvat, unde nomen.

A. 4. *Archangelica*, Offic. J. B. iii. 143. Raii Hist. i. 454. Chab. 400. *Angelica Scandiacæ sive Archangelica Tabernæmontani*, quæ umbellâ est flavâ, semine rotundiore, C. B. Pin. 155. Boerb. Ind. A. 53. *Archangelica seu Angelica Tabernæmontani*, seu *Scandiacæ*, Herm. Prælect. *Angelica prima*, Boerb. Hist. Plant. 84. *Imperatoria Archangelica dicta*, Tourn. Inst. 317. Elem. Bot. 267. A. *Great Wild Angelica*. Gal. *Archangelique*, (ainsi nomme-t-on cette plante, à cause des grandes vertus qu'elle possède). G. Große Wilder Engel-Wurk. B. *Grote wilde Angelica*. In hortis colitur, sed rarius. Ufu. Radix. Vires. *Prima*, *Secunda*, & *Tertia*, (i. e. *Species*, Ind. Alt.) ut dicit Boerhavius, recipiuntur in medicina, sed omnium maxima *Secunda*, Hist. Plant. p. 84. Apud nos autem nunquam.

XX. De *Imperatoria*.

Nota ejus sunt, Folia lata, tripartitè divisa & subdivisa: radices crassæ, obliquæ, semen striatum, majus, R. H. p. 436.

Imperatoria & Astrantia, Offic. *Imperatoria*, J. B. iii. 137. Chab. 399. Rupp. Flor. Jen. 222. Mor. Umb. 17. Hist. Oxon. iii. 278. Raii Hist. i. 436. Ger. 848. Emac. 1001. *Imperatoria major*, C. B. Pin. 156. Tourn. Inst. 317. Elem. Bot. 267. Boerb. Ind. A. 53. Buxb. 167. *Imperatoria sive Astrantia vulgaris*, Park. Theat. 942. A. *Masterwort*. Gal. *Imperatoire*, Otruche, Benjoin François. G. Meyster-wurk / Magistrantz / Ostrich. B. Meester-wortel. In hortis colitur. Floret Augusto. Ufu. Radix oblonga, pollicem crassa, rugosa, quasi cirrosa, & geniculata, foris fusca, intus alba, saporis acris, aromatici, odoris fragrantissimi. Vires. Alexipharmaca, ac Sudorifica est. Usus præcipuus in venenatis morbis, ac ictibus, in capitis affectibus phlegmaticis, paralyti, apoplexia, &c. in cruditate ventriculi, & colico dolore, Schrod. In colicis, & flatuosis, divinum est remedium, Hofman.

XXI. De *Smyrnio*.

Semine majore tumido, per maturitatem nigro, à congeneribus distinguitur, R. H. p. 436.

A. *Hippofelinum & Smyrnum*, Offic. *Hippofelinum*, Ger. 866. quoad descript. Emac. 1019. Raii Hist. i. 437. Pbyt. Brit. 59. Mer. Pin. 63. *Hippofelinum sive Smyrnum vulgare*, Park. Theat. 930. *Hippofelinum Theophrasti*, vel *Smyrnum Dioscoridis*, C. B. Pin. 154. *Macerone*, quibusdam *Smyrnum*, semine magno, nigro, J. B. iii. 126. *Macerone*, Chab. 399. *Smyrnum*, Raii Synop. iii. 208. Tourn. Inst. 316. Elem. Bot. 265. Boerb. Ind. A. 54. *Smyrnum majus*, Mor. Umb. 11. Hist. Oxon. iii. 277. Olus atrum quibusdam. A. *Alexanders*. Gal. *Maceron*. G. Groß Erpsich. B. *Groote Eppe*, *Peterseli van Alexandrie*. In rupibus maritimis, Junio floret. Ufu. Folia. Vires. Alit bene, & præstat eadem quæ *Apium*, sed efficacius, R. H. p. 437. Est aperiens, diuretica, emmenagoga, sudorifica, anticolica, & Asthmatici optime conducit, &c. Boerb.

XXII. De Levistico.

Ejus notæ sunt, Folia Apii majora, odor validus, magnitudo & statura insignis, R. H. p. 437.

Levisticum, Offic. Hist. Oxon. iii. 275. Levisticum vulgare, Ger. 855. Emac. 1008. Park. Theat. 936. Raii Hist. i. 437. Ligusticum, Mor. Umb. 7. Ligusticum vulgare, C. B. Pin. 157. Ligusticum vulgare folius Apii, J. B. iii. 122. Boerb. Ind. A. 52. Levisticum Officinarum, Ligusticum, Chab. 401. Angelica montana perennis Paludapii folio, Tourn. Inst. 313. Elem. Bot. 262. A. Lovage. Gal. Levesche, Ache de Montagne. G. Lieb Stöckel / Bad-fraut. B. Lavas. In hortis colitur. Junio floret. Ufu. Radix, folia, semen. Radix est oblonga, crassa, in fibras crassiores divisa, foris fusca, intus pallida, saporis acris, & aromatici, odoris jucundi & fragrantis. Semina oblonga, compressa, striata, saporis acris, aromatici, subdulcis, odoris fragrantis. Vires. In facultatibus porro tam vicinum est Angelicæ, & Imperatoricæ, supra dictis, ut non putem necessariam esse commemorationem, Hofman. Alexipharmacum est, ac diureticum, vulnerariumque, Raii Hist.

XXIII. De Sefeli Vulgari.

Seminibus magnis, oblongis, striatis; fimbria foliacea à reliquis differt.

Sefeli vulgaris & Siler montanum, Offic. Sefeli sive Siler montanum vulgare, J. B. iii. 168. Siler montanum Officinarum, Ger. 892. Emac. 1048. Raii Hist. i. 439. Siler montanum, Histor. Oxon. iii. 276. Siler montanum majus, Boerbav. Ind. A. 92. Mor. Umb. 7. Siler montanum vulgò Sefelios, Parkinson. Treat. 909. Ligusticum, quod Sefeli Officinarum, C. B. Pin. 162. Tourn. Inst. 323. Elem. Bot. 274. A. Common Hart-wort. Gal. Livésche, Serimontaine. G. Röß-Kummel / Silermontan. B. Zaad van Siler. In hortis Botanicis colitur. Junio floret. Ufu. Semina oblonga, striata, ex viridi spadicea, donata per marginem fimbriâ exiguâ, foliosâ, saporis acris, amaricantis, & aromatici, quasi ex corticibus Aurantiorum & Cumino mixti, odoris fragrantis. Vires. Semen Sileris majoris acridinis est quàm ullum aliud Sefeli, eoque menstruis ciendis perquàm commendatum, Bod. Calefacit, & siccatur; Menses, & Urinas ciet, flatus discutit, Sebrod.

XXIV. De Bulbocastano.

Radice esculentâ, foliis tenuibus incisis, semine longiusculo, glabro, ab aliis Umbellatarum generibus facillè distinguitur, Raii Synop. p. 105.

A. Bulbocastanum, Offic. J. B. iii. 30. Cer. 906. Pbyt. Brit. 17. Buxb. 47. Raii Hist. i. 440. Synop. iii. 209. Chab. 385. Mor. Umb. 5. Bulbocastanum majus & minus, Ger. Emac. 1065. Bulbocastanum minus, Mer. Pin. 17. Bulbocastanum majus folio Apii, C. B. Pin. 162. Hist. Oxon. iii. 274. Boerb. Ind. A. 70. Tourn. Inst. 307. Elem. Bot. 257. Nucula terrestris major, & minor, Park. Theat. 893. A. Earth-Nut, Kipper-Nut, Pig-Nut, and Hawk-Nut. Gal. Terrenoix. G. Erd-nuß / Erd-kesten / Schäfernuß / Erd-eychlen / Grund-eychlen / Acker-eychlen / Erd-sengen. B. Aard-akers, Aard-noten, Muizen met Staarten. In pascuis, solo arenoso aut glareoso frequens. Vere floret. Ufu. Radix. Vires. Venerem stimulat, multum nutrit. Cruenta mingentibus, & etiam spuentibus auxiliatur, Trall.

XXV. De Oenanthe.

Oenanthe aquatica radicibus tuberosis, è multis glandibus compositis & loco natali aliis distinguitur, R. Synop. iii. 210.

A. 1. Oenanthe Petroselinii folio, venenosa, Offic. Oenanthe Cicutæ facie Lobelii, Park. Theat. 894. Raii Hist. i. 441. Synop. iii. 210. Oenanthe succo viroso, Cicutæ facie Lobelii, J. B. iii. 193. Chab. 408. Hist. Oxon. iii. 288. Oenanthe sive Filipendula virosa maxima, Cicutæ facie, Merc. Bot. i. 54. Pbyt. Brit. 81. Oenanthe Chærophylli foliis, C. B. Pin. 162. Boerb. Ind. A. 51. Tourn. Inst. 313. Elem. Bot. 262. Oenanthe Apii folio maxima, succo viroso, Cicutæ facie, Mor. Umb. 16. Oenanthe Cicutæ facie, Mer. Pin. 84. Filipendula Cicutæ facie, Ger. 901. quoad descript. Emac. 1059. A. Hemlock, Drop-wort. Gal. Filipendule. G. Rächter Steinbruch / Wilder Garbe. B. Roode Steenbreke, wilde Gerwe, Drop-wortel. In aquosis variis in locis, & circa Bathoniam copiosissimè. Junio floret. Vires. Sunt maximè venenatæ. Si hæc planta gustetur, mortem illicò homines convellendo inferit, Boerb.

Inex-

Inexcusabilis est (inquit *Johnson* apud *Gerardum*) quorundam nostris temporibus ignorantia, qui radices hujus herbæ *Pæoniæ radicem* loco vendunt. Quin sibi comperitum asserunt, Mulierculas rhizotomas, & Botanopolas Londinenses, radices hæc sub nomine *Levistici Aquatici* vendere.

Quin venenosæ, & malignæ sint hujus plantæ radices, nullus jam relinquitur dubitandi locus, *Raii Synop.* iii. 210. *Hist. Plant.* 257. *Philosoph. Transact.* N°. 238. p. 84.

A. 2. *Oenanthe aquatica*, C. B. *Pin.* 162. *Raii Hist.* i. 441. *Synop.* iii. 210. *Tourn. Inst.* 313. *Elem. Bot.* 262. *Boerb. Ind. A.* 51. *Merc. Bot.* i. 53. *Phyt. Brit.* 81. *Rupp. Flor. Jen.* 225. *Buxb.* 238. *Oenanthe*, *Ravin. Irr. P. Dill. Cat. Giff.* 115. *Oenanthe palustris* siue *aquatica*, *Park. Theat.* 895. *Mer. Pin.* 84. *Oenanthe aquatica*, angustifolia, erecta, vulgaris, *Hist. Oxon.* iii. 289. *Oenanthe* siue *Filipendula aquatica*, *J. B.* iii. 191. *Chab.* 407. *Filipendula aquatica*, *Ger. Emac.* 1060. A. *Water-Drop-wort.* Gal. *Oenanthe aquatique.* G. *Wasser-Denanthe.* B. *Water Oenanthe.* In pratis humidis, & aquosis. *Ufu.* Herba. *Vires.* Dicitur esse resolvens, & amicissima corpori humano, *Boerbav. Herb.* 80. Si nihil certi de ejus viribus nobis constat, putamus tamen (scribit *Matthiæolus*) à cæteris *Filipendulis* non multum differre. Apud nos non est in usu.

XXVI. De Sifaro & Amomo.

Foliis *Pastinaceis*, seminibus oblongis, angustis, striatis, à reliquis distinguitur.

A. 1. *Sifer*, *Offic.* *Sifer*, *Sifar*, *Sifarum*, *Chab.* 401. *Sifer* vulgare, *Park. Theat.* 945. *Sifarum*, *Raii Hist.* i. 442. *Ger.* 871. *Emac.* 1026. *Park. Parad.* 506. *Mor. Umb.* 13. *Sifarum Germanorum*, C. B. *Pin.* 155. *Buxb.* 303. *Rupp. Flor. Jen.* 228. *Tourn. Inst.* 309. *Boerb. Ind. A.* 54. *Hist. Oxon.* iii. 283. *Sifarum multis*, *J. B.* iii. 153. A. *Skirret.* Gal. *Chervi.* G. *Sierlein / Zucker-Wurzel / Klingen-Rübelein.* B. *Suiker-Wortel.* In hortis colitur. Junio floret. *Ufu.* Radix. Est usus potius *Culinaris*, quàm *Officinalis.* *Vires.* Saporis subamari, subastringentis; ventriculo convenit, appetitum excitat, diuretica ac lithontriptica est; bene nutrit, facillè concoquitur, specifica antidotus esse censetur *Mercurii vivi*, *Schrod.*

A. 2. *Secacul*, *Offic.* *Sifarum Syriacum*, C. B. *Pin.* 155. *Raii Hist.* i. 443. *Sifarum*

alterum *Syriacum*, *Park. Theat.* 945. *Pastinaca Syriaca* & *Sacacul Arabum* quibusdam, *J. B.* iii. 66. *Pastinaca Syriaca Rauwolfii*, *Secacul Arabum* & *Maurorum* quorundam, *Chab.* 390. *Apium Syriacum* radice amplè eduli, *Hist. Oxon.* iii. 292. A. *Syrian Skirret.* Gal. *Chervi de Syrie.* G. *Syrische Zucker Rübelein / Zucker-Wurzel.* B. *Syrise Zuiker-wortel.* Circa *Halepum* reperitur. *Ufu.* Radix longa, crassa, intus candida, lævis, externè verrucosa. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. *Amomum*, *Offic.* *Sifon*, *Mor. Umb.* 14. *Sifon Dioscoridis*, *Hist. Oxon.* iii. 283. *Sifon vulgare* siue *Amomum Germanicum*, *Park. Theat.* 914. *Sifon*, siue *Officinarum Amomum*, *J. B.* iii. 107. *Mer. Pin.* 113. *Bot. Monsp.* 242. *Raii Hist.* i. 443. *Sifon Cordi*, *Merc. Bot.* 69. *Phyt. Brit.* 114. *Sifon*, *Sinon*, *Sinnon*, siue *Officinarum Amomum*, *Chab.* 398. *Sifon* quod *Amomum Officinis* nostris, C. B. *Pin.* 154. *Sium aromaticum*, *Sifon Officinarum*, *Tourn. Inst.* 308. *Boerb. Ind. A.* 57. *Raii Synop.* iii. 211. *Dill. Cat. Giff.* 139. *Petroselinum Macedonicum Fuchii*, *Ger.* 864. *Emac.* 1016. A. *Bastard-Stone-Parsley.* Gal. *Amome.* G. *Cel. ry.* B. *Bastaartsteen*, *Petersely.* Locis humidis & lutosus nascitur. Junio & Julio floret. *Ufu.* Sèmina perpussilla, fusca, striata, gustu acriusculo, aromatico. *Vires.* Diuretica & lithontriptica est. In *Officinis Pharmacopolarum* nostrorum semen plantæ superscriptæ non sine errore pro *Amomo* vero venditur. *Amomum Veterum*, vexatissimum, apud *Botanicos Scriptores*, Vegetabile est, aliis aliud quid esse contententibus: quodnam sit in *Capite de Cardamomo* ostendemus, hujus enim loci non est.

A. 4. *Selinum segetale*, *Offic.* *Park. Theat.* 932. *Selinum Sii foliis*, *Ger. Emac.* 1018. *Raii Hist.* i. 443. *Merc. Bot.* ii. 33. *Phyt. Brit.* 112. *Mer. Pin.* 112. *Sium terrestre umbellæ rarioribus*, *Hist. Oxon.* iii. 283. *Sium terrestre* seu *segetale*, *Mor. Umb.* 15. *Sium arvense*, siue *segetum*, *Tourn. Inst.* 308. *Raii Synop.* iii. 211. *Sifon alterum* vel *Amomo congener Sii foliis* nostras, *Pluk. Almag.* 247. A. *Hone wort.* Gal. *Sifon.* G. *Honig-Wurzel / Zucker-Mehrlein.* P. *Honing-wortel.* Inter segetes, solo humido & lutofo. Æstate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Contra tumores valet.

A. 5. *Sium*, *Offic.* *Sium majus*, *Ger.* 200. *Sium majus latifolium*, *Ger. Emac.* 256. *Raii Hist.* i. 443. *Hist. Oxon.* iii. 282. *Sium aqua.*

quaticum primum, latifolium, majus, *Mor. Umb.* 15. *Sium latifolium*, *C. B. Pin.* 154. *Rupp. Flor. Jen.* 230. *Tourn. Inst.* 308. *Elem. Bot.* 258. *Boerb. Ind. A.* 55. *Sium maximum latifolium*, *J. B.* iii. 175. *Chab.* 404. *Sium Dioscoridis*, five *Pastinaca aquatica major*, *Park. Theat.* 1240. *Pbyt. Brit.* 114. *Mer. Pin.* 113. *Sium latifolium foliis variis*, *Raii Synop.* iii. 211. *A. Water - Parsnep.* *Gal. Grand Sium.* *G. Wasser-Epzig.* *B. Groot-Sium.* In fluviis, & locis paludosis, Julio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Cruda, coctaque esca calculos rumpunt, atque excernunt, urinas cient, menses & partus extrahunt, Dysentericis in cibo auxiliantur, *Diosc.*

A. 6. Berula, *Offic. Chom.* 539. *Sium*, *Riv. Irr. Pent. Dill. Cat. Giff.* 142. *Sium erectum umbellatum* five *Pastinaca aquatica*, *Raii Hist.* i. 444. *Merc. Bot.* i. 69. *Pbyt. Brit.* 114. *Sium* five *Apium palustre*, foliis oblongis, *C. B. Pin.* 154. *Raii Synop.* iii. 211. *Rupp. Flor. Jen.* 230. *Tourn. Inst.* 308. *Elem. Bot.* 258. *Boerb. Ind. A.* 55. *Buxb.* 305. *Sium* five *Apium palustre foliis oblongis*, *Bot. Monsp.* 243. *Sium umbelliferum*, *J. B.* iii. 172. *Chab.* 173. *Sium medium ejusd.* 174. & *J. B.* 173. *Sium minus alterum*, *Park. Theat.* 1241. *Sium majus angustifolium*, *Ger. Emac.* 256. *Sium erectum foliis serratis*, *D. Doody.* *Nasturtium aquaticum*, *Ger. Icon.* 200. *A. Upright - Water - Parsnep.* *Gal. Berle. G. Wasser - Pastenach.* *B. Water - Pastinake.* In aquis gaudet. Junio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Antiscorbutica est, & cum priore viribus convenit.

XXVI. De Pimpinella Saxifraga.

NOtæ sunt, Semen striatum minus; folia Pimpinellæ pinnata; radix seroidea, *R. Synop.* p. 67.

A. 1. Pimpinella Saxifraga, *Offic. Ger.* 887. *Emac.* 1044. *A. er. Pin.* 94. *Raii Hist.* i. 445. *Synop.* iii. 213. *Pimpinella*, *Riv. Irr. Pent. Dill. Cat. Giff.* 152. *Pimpinella Saxifraga major*, *Merc. Bot.* 59. *Pbyt. Brit.* 92. *Pimpinella Saxifraga major umbellâ candidâ*, *C. B. Pin.* 109. *Rupp. Flor. Jen.* 230. *Buxb.* 260. *Mor. Umb.* 12. *Hist. Oxon.* iii. 284. *Saxifraga magna Dodonæi*, *Mag. H. Monsp.* 178. *Saxifraga hircina major*, *Park. Theat.* 947. *Saxifraga major umbellâ candidâ*, *Herm. Cat.* 537. *Saxifraga hircina major*, *J. B.* iii. 109. *Tragofelinum majus umbellâ candi-*

dâ, *Elem. Bot.* 259. *Tourn. Inst.* 309. *Boerb. Ind. A.* 54. *A. Burnet-Saxifrage.* *Gal. Boucage, Persil de Bouc.* *G. Kohter Steinbruch.* *B. Steenbreuk, Bevernaert.* In Sylvis, Junio floret. *Ufu.* Radix, herba, semen. *Vires.* Herba Pimpinellæ, radix & semen Petroseolini facultatibus pollent; sed in expellendo ac sedando dolores efficacioribus multo, *Raii Hist.* p. 446.

A. 2. Pimpinella Saxifraga minor, *Offic. Pimpinella Saxifraga minor foliis Sanguisorbæ*, *Raii Hist.* i. 445. *Synop.* iii. 213. *Pimpinella Saxifraga major altera*, *C. B. Pin.* 159. *Pimpinella Saxifraga major nostras*, *Park. Theat.* 946. *Pimpinella Saxifraga minor, foliis Sanguisorbæ*, *Chab.* 398. *Pimpinella Saxifraga minor*, *Mor. Umb.* 12. *Pimpinella Saxifraga vulgaris*, *Pimpinellæ minoris folio*, *Hist. Oxon.* iii. 285. *Saxifraga hircina minor foliis Sanguisorbæ*, *J. B.* iii. 111. *Saxifraga minor foliis Sanguisorbæ*, *Hort. Lugd. Bat.* 537. *Tragofelinum alterum majus*, *Tourn. Inst.* 309. *Elem. Bot.* 259. *Boerb. Ind. A.* 54. *A. Smaller Burnet-Saxifrage.* *Gal. Petite Boucage.* *G. Kleiner Steinbruch.* *B. Kleyne Steenbreuk, of Bevernaert.* In pascuis siccioribus, Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit, cui succedaneum est.

XXVII. De Caro.

FOliis pinnatis, pinnis in multas lacinias dissectis, seminibus oblongis, striatis, radice dulci, esculentâ, ab aliis Umbelliferis distinguitur, *R. Hist.* p. 446.

A. Carum, *Offic. Carum* five *Careum*, *Ger.* 879. *Emac.* 1034. *Raii Hist.* i. 446. *Synop.* iii. 213. *Mer. Pin.* 22. *Carum*, *Riv. Irr. Pent. Dill. Cat. Giff.* 64. *Rupp. Flor. Jen.* 227. *Carum vulgare*, *Park. Theat.* 910. *Carum* five *Carui*, *Mor. Umb.* 24. *Hist. Oxon.* iii. 296. *Hort. Lugd. Bat.* 121. *Caros*, *J. B.* iii. 69. *Caros*, *Carus*, *Carum*, & *Careum*, *Chab.* 391. *Carui*, *Tourn. Inst.* 306. *Elem. Bot.* 256. *Boerb. Ind. A.* 59. *Cuminum pratense*, *Carui Officinarum*, *C. B. Pin.* 158. *A. Carawaies.* *Gal. Semence de Carui.* *G. Earbe oder Feld-Kummel.* *B. Carui-zaad.* In pratis & pascuis, Junio floret. *Ufu.* Semina parva, striata, oblonga, tenuia, paulum incurva, fusca, saporis acris, aromatici odoris fragrantis. *Vires.* Stomachicum est, ac diureti-

reticum; liquidem flatus discutit, concoctionem promovet, urinam ciet, cerebrum corroborat, lactis abundantiam præbet, *R. H.*

XXVIII. De Apio.

Semine striato minore, foliis latioribus, odore gravi à reliquis differt.

A. 1. Apium & Eleoselinum, *Offic.* Apium vulgare sive palustre, *Mer. Pin.* 9. *Park. Theat.* 926. Apium vulgare ingratius, *J. B.* iii. 100. Apium palustre Helioselinum, *Cbab.* 396. Apium palustre sive Officinarum, *Raii Hist.* i. 447. *Synop.* iii. 214. Apium Officinarum sive paludarium, *Merc. Bot.* i. 20. *Phyt. Brit.* 9. Apium palustre & Apium Officinarum, *C. B. Pin.* 154. *Tourn. Inst.* 305. *Elem. Bot.* 254. *Boerb. Ind. A.* 58. *Hist. Oxon.* iii. 293. *Rupp. Flor. Jen.* 229. Apium palustre Paludarium dictum, *Mor. Umb.* 21. Eleoselinum, seu Paludarium, *Ger.* 862. *Emac.* 1014. A. *Smallage.* *Gal. Acbe, Persil des marais.* G. *Eppich oder Merck.* B. *Juffrouw Merk.* In paludosis, rivulis, & fossis majoribus. Junio floret. *Usu.* Radix, Herba, Semen; Radix inter quinque radices aperientes recensetur: Semen annumeratur feminibus calidis minoribus. Radix pollicem crassa est albicans, & à crassiori capite in tenues, numerosas fibras divaricata, saporis subacris, odoris fragrantis. Semina parva, striata, saporis & odoris Radicum. *Vires.* Radix Urinam & Menfes movet, calculum pellit, Regium morbum solvit. Semen efficacius est quam radix, & ad eadem ad quæ sativi Apii semen commendatur, *R. H.* p. 447.

A. 2. Petroselinum vulgare, *Offic.* *Park. Theat.* 922. Petroselinum, *Ejusd. Parad.* 491. Apium hortense, *Ger.* 861. *Emac.* 1013. *Raii Hist.* 1448. Apium hortense, sive Petroselinum vulgò *C. B. Pin.* 153. *Tourn. Inst.* 305. *Elem. Bot.* 254. *Boerb. Ind. A.* 58. *Rupp. Flor. Jen.* 229. *Hist. Oxon.* iii. 292. Apium hortense multis, quod vulgò Petroselinum palato gratum, *J. B.* iii. 97. Apium, Selinum, Petroselinum, *Cbab.* 396. Apium sativum vel hortense, vulgatius latifolium planum, *Mor. Umb.* 22. A. *Parsley.* *Gal. Persil.* G. *Peterlein / petersilg / Garten Eppig.* B. *Peterselie.* In hortis. Junio floret. *Usu.* Radix, Herba, Semen. Radix inter quinque radices aperientes recensetur: estque oblonga, crassa, albida, saporis subacris, & aromatici odoris fragrantis. Semina parva sunt, oblon-

ga, striata, atro-viridia, saporis acris. *Vires.* Attenuat, aperit, extergit, diuretica est. *U-* fus præcipuus in Obstructione Pulmonum, Hepatis, Lienis, Renum, ac Vescicæ, &c. *Schrod.*

A. 3. Apium Pyrenaicum Thapsiæ facie, *Tourn. Inst.* 305. *Boerb. Ind. A.* 58. Sefeli Pyrenaicum Thapsiæ folio, *Pluk. Almag.* 344. *Raii Hist.* ii. 1808. Sefeli Pyrenaicum Thapsiæ facie *D. Fagon, Schol. Bot.* 161. *Parad. Bat.* 229. Selinum Pyrenaicum, lobis foliorum acutioribus, *Vaill. A. Mountain Parsley, or The second Bastard Turbitb.* *Gal. Seconde espece de Thapsie, ou faux Turbitb.* G. *Berg Peterlein.* B. *Berg - Peterselie.* In Alpibus Pyrenaicis invenitur. *Usu.* Radix. Adhibetur apud Hispanos pro radice Turbiti, ut affirmat *Chomel.* noxiam attamen inesse facultatem.

A. 4. Bunium, *Offic.* Bunium Dalechampi, *J. B.* iii. 29. *Cbab.* 385. Daucus Petroselini vel Coriandri folio, *C. B. Pin.* 150. Daucus Petroselini vel Coriandri folio, seu Bunium Dalechampi, *Park. Theat.* 900. *Raii Hist.* i. 449. Saxifraga montana minor Petroselini vel Coriandri folio, *Hist. Oxon.* iii. 274. A. *Wild Parsley.* *Gal. Persil sauvage.* G. *wilde Petersilge.* B. *Wilde Peterselie.* In locis saxosis & asperis. Æstate floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Urinam ciet, excalefacit, secundas evocat: lieni, vescicæ, renibus utile est, *Diosc.*

XXIX. De Aniso.

Folia ima à summis plurimum differunt: Semen odore & sapore est gratissimo; parva & annua est herba, *R. H.* p. 449.

A. Anisum, *Offic.* *Ger.* 880. *Emac.* 1035. *Park. Theat.* 911. *Raii Hist.* i. 450. Anisum veteribus, *J. B.* iii. 92. Anisum vel Anesum, *Cbab.* 396. Anisum Herbariis, *C. B. Pin.* 159. Anisum vulgare, *Mor. Umb.* 25. *Buxb.* 21. Anisum Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 229. Anisum vulgatius minus annuum, *Hist. Oxon.* iii. 297. Apium Anisum dictum, semine suaveolente, *Tourn. Inst.* 305. *Boerb. Ind. A.* 59. A. *Anise.* *Gal. Anis.* G. *Anys / Anis.* B. *Anys.* In Malta copiose feritur. Junio floret. *Usu.* Semina, quæ oblonga sunt, rotunda, in obtusum acumen desinentia, parva striata, colore ex viridi fusco, saporis & odoris fragrantis. Quatuor feminibus calidis majoribus, annu-

annumeratur. *Vires.* Cephalicum, Hepaticum, Pneumonicum, ac Stomachicum est. *Ufus* præcipuus in inflatione Ventriculi, Tussi, &c. *Schrod.*

XXX. De Cicutâ.

Magnitudine sua, caule maculato & cavo; semine striato, minore, tumido, foliis multifariam divisim in minutas particulas, qualitate noxia & deleteria à reliquis umbelliferis differt, *R. Synop.* p. 68.

A. 1. Cicutâ, *Offic.* Ger. 903. *Emac.* 1061. *J. B.* iii. 100. *Dill. Cat. Giff.* 116. *Rivin. Irr. Pent.* Raii *Hist.* i. 451. *Synop.* iii. 215. *Mer. Pin.* 26. Cicutâ major, *C. B. Pin.* 160. *Tourn. Inst.* 306. *Elem. Bot.* 255. *Boerb. Ind. A.* 56. *Buxb.* 73. *Rupp. Flor. Jen.* 229. *Mor. Umb.* 18. Cicutâ vulgaris, *Merc. Bot.* i. 29. *Pbyt. Brit.* 27. Cicutâ major vulgaris, *Park. Theat.* 933. *Hist. Oxon.* iii. 290. A. Hemlock. *Gal. Grande Cigue.* G. Große Schierling! *Wüterich.* B. Scheerling, Dulle Kervel. In fossis & aggeribus agrorum. Julio floret. *Ufu.* Radix, Herba, Semen. *Vires.* Frequens ejus usus modernis est in tumore Lienis, *Schrod.* Vid. Plura apud *Wepferum* in *Historia Cicut. Aquat.*

A. 2. Cicutâ minor, *Offic. Mor. Umb.* 18. Cicutâ minor seu fatua, *Park. Theat.* 933. Cicutâ minor, *Petroselino* similis, *C. B. Pin.* 160. *Hist. Oxon.* iii. 290. *Chom.* 781. Cicutaria tenuifolia, *Ger.* 905. *Emac.* 1063. *Raii Hist.* i. 451. *Synop.* iii. 215. *Mer. Pin.* 26. Cicutaria Apii folio, *J. B.* iii. 179. *Chab.* 405. Cicutaria fatua, *Merc. Bot.* 29. *Pbyt. Brit.* 28. *Cynapium*, *Rivin. Irr. P. Rupp. Flor. Jen.* 228. *Dill. Cat. Giff.* 124. *Buxb.* 91. A. The lesser Hemlock, or Fools-Parsley. *Gal. petite Cigue.* G. kleine Schierling. B. Wilde Kervel, minst stinkende dulle Kervel. In hortis oleraceis, &c. Junio floret. *Ufu.* Herba.

A. 3. Sefeli Peloponense, *Offic.* Sefeli Peloponesiacum recentiorum, *Park. Theat.* 907. Sefeli Peloponense *Matthioli* sive Cicutaria quorundam, *J. B.* iii. 184. Cicutaria latifolia foetida, *C. B. Pin.* 161. *Tourn. Inst.* 322. *Elem. Bot.* 273. *Boerb. Ind. A.* 56. Cicutaria maxima foetida, *Chab.* 405. Cicutaria latifolia foetidissima, *Raii Hist.* i. 451. *Mor. Umb.* 12. *Hist. Oxon.* iii. 291. Cicutâ latifolia foetidissima, *Ger.* 903. *Emac.* 1062. A. Great broad-leaved Hemlock. *Gal. Cigue avec*

des feuilles larges. G. Großer breit-blätterigter Schierling. B. Stinkende dulle Kervel. In montibus Rhætiæ invenitur. *Ufu.* Radix, Semen. *Vires.* Eisdem viribus cum Sefeli Massiliensi præditum est, *Diosc.*

XXXI. De Phellandryo.

Notæ sunt, Caulis crassissimus, folia amplissima, & multifariam in minutas particulas ad modum Cicutæ divisa, florum petala æqualia, bifida, *R. Meth. A.* p. 52.

A. Phellandrium, *Offic. Tourn. Inst.* 306. *Elem. Bot.* 256. *Dill. Cat. Giff.* 115. *Rupp. Flor. Jen.* 226. *Rivin. Irr. Pent. Boerb. Ind. A.* 56. Phellandrium vel Cicutaria aquatica quorundam, *J. B.* iii. 183. Phellandrium, *Raii Synop.* ii. 215. Phellandrium *Plinii* quibusdam, aliis Cicutaria aquatica, *Chab.* 405. Cicutaria palustris, *Ger.* 905. *Emac.* 1063. *Raii Hist.* i. 452. *Merc. Bot.* 29. *Pbyt. Brit.* 28. *Mer. Pin.* 26. Cicutaria palustris tenuifolia, *Park. Theat.* 933. *C. B. Pin.* 161. *Mor. Umb.* 18. *Hist. Oxon.* iii. 291. Cicutâ palustris *Cordi*, *Volck.* 110. A. Water-Hemlock. *Gal. Phellandruym*, *Cigue aquatique.* G. Wasser-Schierling. B. Water-Scheerling of dulle Kervel. In aquis cœnosis & rivis pigrioribus. Æstate floret. *Ufu.* Herba, Semen. *Vires.* Apud chirurgos laudatur in discutiendis tumoribus inflammatoriis & frigidis, imo nitutius in Scirrhis & Cancrosis tumoribus adhiberi potest, *Boerb.* Folia hujus plantæ à *Blancardo* commendatur, in virulentis inflammationibus Penis. Interne Emetica facit, *Mont.*

XXXII. De Saxifraga.

Notæ sunt, Foliorum segmenta angusta, acuta; flores ex luteo pallidi, semina brevissima, striata, rufescentia, *R. Synop.* p. 69.

A. Saxifraga vulgaris, *Offic. Rand. Ind.* 80. *Mill. Bot.* 399. Saxifraga Anglica facie Sefeli pratensis, *Ger.* 890. *Emac.* 1047. *Raii Hist.* i. 453. *Mer. Pin.* 109. Saxifraga Anglica umbellata, sive facie Sefeli pratense, *Merc. Bot.* i. 67. *Pbyt. Brit.* 109. Saxifraga Anglorum foliis latioribus, radice nigra, flore candido (rectius luteolo) similis *Silao*, *J. B.* iii. 171. *Silaum* quibusdam flore luteolo, *Ejusd.* 170. *Boerb. Ind. A.* 91. *Silaum* vel *Silaum* quibusdam, *Chab.* 402. *Silao* similis Saxifraga Anglorum, *Ejusd.* Sefeli pratense, *R.*

Rivin. Irr. Pent. Buxb. 301. Dill. Cat. Giff. 120. Rupp. Flor. Jen. 225. Mor. Umb. 17. Sefeli pratense nostras, Park. Theat. 505. Raii Synop. iii. 216. Sefeli pratense Silaus forte Plinio, C. B. Pin. 162. Sefeli pratense Monspeliensium, Hist. Oxon. iii. 287. Angelica pratensis Apii folio, Tourn. Inst. 313. Elem. Bot. 263. A. Meadow Saxifrage. Gal. Percepierre, Saxifrage. G. Weiser Stenbruch. B. Witte Steenbreek. In pratis & pascuis. Junio floret. Ufu. Herba, Semen, in Officinis nostris substituuntur pro Saxifraga alba. Vires. Succus, Decoctum, Aqua distillata hujus plantæ vel Semen in pulvere efficax est, in Urina cienda, calculo atterendo & expellendo, flatibus discutiendis, Colico dolore leniendo, Raii Hist. p. 453.

XXXIII. De Ammi.

Foliis in longas & angustas lacinias dissectis, circum oras crenatis ab aliis differt, Raii p. 454.

A. 1. Ammi vulgare, Offic. Ger. 831. Emac. 1036. Raii Hist. i. 455. Ammi vulgatus, Park. Theat. 912. Ammi majus, C. B. Pin. 159. Tourn. Inst. 304. Elem. Bot. 254. Boerb. Ind. A. 57. Ammi vulgare majus latioribus foliis, semine minus odorato, J. B. iii. 27. Hist. Oxon. iii. 295. Ami, Ammi, Amium & Ammum, Chab. 285. A. Common Bishops-weed. Gal. Semence d'Ami commune. G. Gemein Ammen-saat. B. Ammi. In hortis colitur. Junio & Julio floret. Ufu. Semina sunt parva, striata, Petroselino minora, ex cinereo spadicea, saporis amaricantis, acris, odoris fragrantis. In Officinis nostris pro Ammi vero substituuntur; unum est e quatuor seminibus calidis minoribus.

A. 2. Ammi verum, Offic. Ammi Creticum, Ger. 881. Emac. 1036. Park. Theat. 912. Ammi alterum semine Apii, C. B. Pin. 159. Ammi odore Origani, J. B. iii. 27. Raii Hist. i. 455. Hist. Oxon. iii. 295. Chab. 385. A. True Bishops-weed. Gal. Ammi de Candie. G. Cretisch Ammen-saat. B. Ammi van Candien. Ex Alexandria Ægypti adfertur. Ufu. Semina parva, striata, Petroselino minora, è rufo spadicea, saporis acris aromatici, odoris fragrantis ad Origanum accedentis; in Officinis nostris raro aut nunquam inveniuntur. Vires. Incidit, aperit, exsiccat; valet in dolore Colico & Uterino, in Mensibus & U-

rina obstructis, in Inflatione Ventriculi, &c. Schrod.

XXXIV. De Gingidio.

Umbella à flore delapso, clausa, ejusque radiis prælongis, rigidis, curis ab aliis omnibus Umbelliferis distinguitur, R. H. p. 456.

A. Vifnaga, Offic. Gingidium umbellâ longâ, C. B. Pin. 151. Hist. Oxon. iii. 275. Gingidium Hispanicum, Ger. 885. Emac. 1042. Vifnaga, J. B. iii. 31. Chab. 386. Raii Hist. i. 456. Boerb. Ind. A. 49. Vifnaga seu Gingidium, Mor. Umb. 6. Vifnaga Gingidium appellatum, Park. Theat. 890. Fœniculum annuum, umbellâ contractâ oblongâ, Tourn. Inst. 311. A. Spanisb Pick-tooth. Gal. Cerfeuil d'Espagne. G. Spanisch Zahnsfecher, traute / Spanisch-Kerbel. B. Spanjaarts-Kervel. In hortis apud nos colitur. Æstate floret. Ufu. Folia. Vires. Radii umbellarum pro dentiscalpiis multis in usum veniunt, R. H. Vires habet easdem ac Fœniculum, Baub.

XXXV. De Crithmo.

Notæ sunt, Foliis esse quodammodo Fœniculaceis, verum segmentis brevioribus & latioribus multo, R. H. p. 456.

A. Crithmum, Fœniculum marinum, Herba S. Petri, Offic. Crithmum marinum, Ger. 427. Emac. 533. Raii Hist. i. 457. Synop. iii. 217. Mer. Pin. 31. Crithmum marinum vulgare, Park. Theat. 1286. Crithmum sive Fœniculum marinum, Merc. Bot. i. 31. Pbyt. Brit. 32. Crithmum sive Fœniculum maritimum minus, C. B. Pin. 288. Mor. Umb. 20. Boerb. Ind. A. 57. Tourn. Inst. 317. Crithmum multis sive Fœniculum marinum, J. B. iii. 194. Hist. Oxon. iii. 289. Critmum sive Crithmum, Chab. 408. A. Sampire. Gal. Bacile, Fenouil marin, Passépierre, Herbe de S. Pierre. G. Meer-Senckel. B. Zee-Venkel, Zee-Peterselie. In clivis & rupibus maritimis. Julio floret. Ufu. Herba, Semen. Vires. Urinam provocat, viscera ab obstructionibus expedit, appetentiam ciborum excitat, Raii Hist. p. 457.

XXXVI. De Fœniculo.

NOtae sunt, Folia obscure viridia in longa & capillacea segmenta divisa, semina striata oblonga, R. Synop. p. 69.

A. 1. Fœniculum, Offic. Fœniculum vulgare, Ger. 877. Emac. 1032. Park. Theat. 884. Raii Hist. i. 457. Synop. iii. 217. Fœniculum vulgare minus, acriore & nigriore semine, J. B. iii. 2. Tourn. Inst. 311. Elem. Bot. 260. Marathrum sive Fœniculum, Cbab. 381. Fœniculum vulgare Germanicum, Boerb. Ind. A. 48. Rupp. Flor. Jen. 224. Mor. Umb. 3. Hist. Oxon. iii. 270. C. B. Pin. 147. A. Fennel, or Finckle. Gal. Fenouil. G. Senehel. B. Venkel. In hortis. Julio floret. Ufu. Radix, Herba, Semen; Radix oblonga, crassa, pallida, saporis subdulcis & acris, aromatici, odoris fragrantis. Vires. Folia diuretica, carminativa, ac bechica sunt, ventriculum roborant, lac augment, visum confortant, asperam arteriam leniunt. Radix, quæ una ex quinque radicibus aperientibus est, & Semen, quod annumeratur quatuor seminibus calidis majoribus, insuper usus est creberrimi in humorum ac flatuum discussione. Aqua ex semine Ophthalmica est, Schrod.

A. 2. Fœniculum dulce, Offic. Ger. 877. Emac. 1032. Park. Theat. 884. C. B. Pin. 147. Boerb. Ind. A. 48. Mor. Umb. 3. Hist. Oxon. iii. 270. Raii Hist. i. 458. Fœniculum dulce majore & albo semine, J. B. iii. 4. Tourn. Inst. 311. Elem. Bot. 260. Rupp. Flor. Jen. 224. Cbab. 381. Fœniculum majore & albo semine, Boerb. Ind. A. 48. A. Sweet Fennel. Gal. Fenouil doux, Fenouil de Florence. G. Süßer Senehel. B. Soete Venkel. Ex Germania adfertur. Ufu. Semina oblonga, striata, albida, saporis dulcis, acris & suavis, odoris fragrantis. Vires. Cum præcedente convenit.

A. 3. Fœniculum sylvestre, Offic. Fœniculum sylvestre perenne, Ferulæ folio breviori, Tourn. Inst. 311. Vaill. Bot. Par. 54. Fœniculum sylvestre, Ferulæ folio breviori, Elem. Bot. 260. Sefeli perenne, folio glauco breviori, Boerb. Ind. A. 50. Meum latifolium adulterinum, C. B. Pin. 148. Meum alterum Italicum quibusdam, J. B. iii. 15. Raii Hist. i. 433. Cbab. 383. Meum spurium, Mor. Umb. 5. Ger. 895. Meum alterum Italicum, Ger. Emac. 1052. Meum spurium Italicum, Park. Theat. 889. Saxifraga montana

minor Italica, foliis in breviores partes divisus, Hist. Oxon. iii. 272. A. Bastard Spignel. Gal. Fenouil sauvage. G. Wild Senehel. B. Bastaart, of wilde Venkel. In collibus aridis. Junio floret. Ufu. Radix. Vires. Exsiccata valde sit urens, & stomachum movet: Extrinfecus escharoticum est, Boerb.

A. 4. Sefeli Massiliense, Offic. Ger. 834. Emac. 1051. Sefeli Massiliense Fœniculi folio, quod Dioscoridis censetur, C. B. Pin. 161. Park. Theat. 903. Sefeli Massiliense folio Fœniculi crassiore, Bot. Monsp. 239. Sefeli Massilioticum Fœniculi folio, Schrod. 137. Fœniculum tortuosum, J. B. iii. 16. Raii Hist. i. 460. Boerb. Ind. A. 48. Tourn. Inst. 311. Elem. Bot. 260. Fœniculum tortuosum Monspeliensium, Sefeli Massiliense multis, Cbab. 384. Saxifraga montana minor, Fœniculum Tortuosum dicta, Hist. Oxon. iii. 273. A. French Hartwort. Gal. Sefeli de Marseille, ou Fenouil tortu. G. Sefelsaamen / Berg-Sümmel. B. Zaad van Venkel uit Marseille. In hortis Botanicis. Augusto floret. Ufu. Semina alba striata, saporis aromatici cum quadam acrimonia. Vires. Calidum & siccum est, Menses & Urinam movet. Hujus semine utimur ad Theriacæ confectionem, scribit Magnol.

A. 5. Myriophyllum, Offic. Millefolium aquaticum, Ger. 678. Emac. 827. Raii Hist. i. 459. Millefolium aquaticum vulgatius, Park. Theat. 1256. Millefolium aquaticum umbellatum capillaceo brevique folio, C. B. Pin. 141. Millefolium aquaticum Fœniculo simile umbelliferum, J. B. iii. 8. Fœniculo simile Millefolium aquaticum umbelliferum, Cbab. 384. A. Water-Fennel. Gal. Fenouil aquatique. G. Wasfer-Senehel. B. Water-Duy-jent-blad. In paludosis oritur. Aprili floret. Ufu. Herba. Vires. Vulneraria esse planta creditur.

XXXVII. De Pyrethro.

Radice fervida, Semine nigricanti à reliquis differt.

A. Pyrethrum verum, Offic. Pyrethrum sylvestre, Ger. 618. Emac. 758. Pyrethrum umbelliferum, C. B. Pin. 148. Raii Hist. i. 462. Chomel. 140. Pyrethrum umbelliferum primum, Park. Theat. 891. Pyrethrum umbelliferum Matthioli, J. B. iii. 20. Pyrethrum Gesneri, Cbab. 384. Pyrethrum umbelliferum latiore folio, Hist. Oxon. iii. 296. A. True Pel-

Pellitory of Spain. Gal. *Pied d'Alexandre*, *Pyrethre sauvage*. G. *Echt Spanisch / Mauerkraut / Bertram.* B. *Wild Bertram-kruid.* In hortis Botanicorum colitur. Æstate floret. *Ufu.* Radix pollicis crassitudine, colore exterius ex fusco flavescente, interius nigro, sapore acri admodum & fervido. *Vires.* Ad dentium dolores tollendos cum sua causa non infeliciter in ore continetur. In Lethargicis affectibus, Paralyti, &c. usurpatur. *Pyrethrum* folia caulemque emittit ut *Daucum sylvestrem* aut *Foeniculum*, umbellamque *Anethi* circinnatæ rotunditatis, radix longa est, pollicis crassitudine, gustu fervidissimo, *Diosc.*

XXXVIII. De Dauco.

*S*emine villosa, foliis tenuiter incisiss ab aliis umbelliferis differt.

A. 1. *Daucus vulgaris* seu nostras, *Offic.* *Daucus vulgaris*, *Raii Synop.* iii. 218. *Merc. Bot.* i. 32. *Pbyt. Brit.* 34. *Tourn. Inst.* 307. *Elem. Bot.* 257. *Boerb. Ind. A.* 62. *Pastinaca sylvestris tenuifolia*, *Ger.* 873. *Emac.* 1028. *Mer. Pin.* 91. *Park. Theat.* 901. *Pastinaca sylvestris tenuifolia* *Dioscoridis*, vel *Daucus Officinarum*, *C. B. Pin.* 151. *Mor. Umb.* 31. *Hist. Oxon.* iii. 305. *Pastinaca sylvestris* sive *Staphylinus Græcorum*, *J. B.* iii. 61. *Raii Hist.* i. 465. *Chab.* 390. *Staphylinus*, *Dill. Cat. Giss.* 150. *Staphylinus sylvestris*, *Rivini. Irr. Pent. Buxb.* 313. *Rupp. Flor. Jen.* 224. *A. Wild Carrot, or Birdsnest.* Gal. *Carote sauvage.* G. *Wilder Vogelneest.* B. *Daukus.* In pascuis & agris. Junio floret. *Ufu.* Semen. *Vires.* Uterina imprimis est & diuretica. Usus præcipuus est in Tussi, Pleuritide, Stranguria, Calculo; ciet Menses & Molas, sedat Uteri suffocationes, stimulat Venerem. Seminis zii. infusæ in Vino albo & potæ Hystericis paroxysmis medentur, *R. H.* p. 465.

A. 2. *Daucus sativus*, *Offic.* *Daucus sativus* radice lutea & alba, *Tourn. Inst.* 307. *Elem. Bot.* 257. *Raii Synop.* iii. 218. *Boerb. Ind. A.* 62. *Pastinaca sativa tenuifolia*, *Ger.* 873. *Emac.* 1028. *Raii Hist.* i. 465. *Park. Parad.* 508. *Pastinaca tenuifolia sativa* radice lutea vel alba, *C. B. Pin.* 151. *Mor. Umb.* 31. *Hist. Oxon.* iii. 305. *Pastinaca sativa* sive *Carota rubra*, lutea & alba, *J. B.* iii. 64. *Pastinaca veterum* sive *Staphylinus*, *Chab.* 390. *Staphylinus Rivini & Græcorum*, *Rupp. Flor. Jen.* 224. *Staphylinus. Rivini. Irr. Pent. Buxb.* 212. *A. Carrots.* Gal. *Carotte.* G. *Roshe / gelbe und weisse Mören.* B. *Kroontjes-*

kruid, wilde Peenzaad. In hortis & agris feritur. Julio floret. *Ufu.* Radix. *Culinaria* est.

XXXIX. De Petroselino.

*F*olia Apio hortensi similia, semen parvum, oblongum, hirsutum, à reliquis differt, *R. Meth. A.* p. 52.

A. 1. *Petroselinum Macedonicum*, *Offic.* *Petroselinum Macedonicum verum*, *Ger.* 864. *Emac.* 1016. *Petroselinum Macedonicum* quibusdam, *Park. Theat.* 924. *Apium Macedonicum*, *C. B. Pin.* 154. *Tourn. Inst.* 305. *Elem. Bot.* 254. *Raii Hist.* i. 463. *Hist. Oxon.* iii. 293. *Boerb. Ind. A.* 59. *Apium* sive *Petroselinum Macedonicum multis*, *J. B.* iii. 102. *Chab.* 397. *Apium semine villosa* seu incano *Macedonicum*, *Mor. Umb.* 21. *Daucus Macedonicus Apii folio*, *Herm. Flor.* ii. 17. *A. Macedonian Parsley.* Gal. *Perfil de Macedoine.* G. *Macedonische Petersilien* oder *Cellersy.* B. *Peterselie* uyt *Macedonie.* Colitur in hortis curiosorum. Julio floret. *Ufu.* Semina parva, striata, villosa, atro-viridia, saporis acris, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Usus præcipuus in Urina ac Mensibus ciendis. Adhibetur & Morbis veneficio introductis, *Schrod.* Falso à quibusdam (ut observat *Volckamerus*) sibi sapientibus Pharmacopæis ex compositione *Tberiaca*, &c. rejicitur, atque in hujus locum *Smyrniū perfoliatum Creticum* seu *Oliv. atrum* inepto profus conatu, substituitur, *Flor. Nor.* 325.

A. 2. *Selinum montanum*, *Offic.* *Selinum* sive *Apium peregrinum*, *Park. Theat.* 928. *Apium peregrinum foliis subrotundis*, *C. B. Prod.* 81. *Pin.* 154. *Hist. Oxon.* iii. 293. *Apium semine villosa*, incano, peregrinum primum *Clusii*, *Mor. Umb.* 21. *Vilnaga minor* quorundam, *Selinum peregrinum Clusii*, semine hirsuto, *J. B.* iii. 94. *Daucus tertius Dioscoridis*, *Raii Hist.* i. 462. *Daucus peregrinus foliis subrotundis pinnatis*, *Herm. Flor.* ii. 17. *A. Stone-Parsley.* Gal. *Livèche, Ser-montaine.* G. *Berg-Petersilie / Berg-Peterlein.* B. *Berg-Peterselie.* In hortis Botanicorum nunquam colitur. *Ufu.* Semen. *Vires.* Cum præcedenti viribus convenire creditur.

XL. De Caulalide.

Semine aculeato echinato aut hispido ab aliis umbelliferis abunde distinguitur, R. Synop. p. 114.

A. 1. *Caucalis*, Offic. *Caucalis* lato Apii folio, Hist. Oxon. iii. 307. C. B. Pin. 152. *Caucalis arvensis echinata latifolia* ejusd. Raii Hist. i. 464. Synop. iii. 219. Tourn. Inst. 323. Elem. Bot. 273. Boerb. Ind. A. 63. *Caucalis altera seu secunda*, Ger. 868. *Caucalis Apii foliis, floribus rubris*, Merc. Bot. 1. 28. Pbyt. Brit. 24. *Caucalis Apii foliis, flore rubro*, Ger. Emac. 1021. Mer. Pin. 23. *Caucalis seu Echinophora tertia* λεπτοφύλλα purpurea colore. Ejusd. *Caucalis arvensis latifolia purpurea*, Park. Theat. 920. *Caucalis Anglica flore rubente*, Ejusd. *Lappula canaria latifolia* five *Caucalis*, J. B. iii. 80. Chab. 393. *Echinophora femine magno*, Rivin. Irr. Pent. Buxb. 99. Rupp. Flor. Jen. 223. A. Bastard Parsley. Gal. *Caucalis*. G. Kletten Kerbel / Seld. Kletten. B. Akker-klitten. In arvis reperitur. Junio & Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Crudum coctumve olerum modo estur, Urinam movet, Diofc.

A. 2. *Pseudo-Selinum*, Offic. *Caucalis minor flosculis rubentibus*, Ger. Emac. 1022. Raii Hist. i. 468. Synop. iii. 219. Merc. Bot. i. 27. Pbyt. Brit. 24. Mer. Pin. 23. *Caucalis*, Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giff. 136. *Caucalis minor flore rubente*, Park. Theat. 921. Hist. Oxon. iii. 308. *Caucalis femine aspero, flosculis rubentibus*, C. B. Pin. 152. Boerb. Ind. A. 63. Buxb. 60. *Caucalis rugaris*, Rupp. Flor. Jen. 224. *Anthriscus quorundam femine aspero hispido*, J. B. iii. 83. Chab. 402. *Daucus annuus minor, flosculis rubentibus*, Tourn. Inst. 308. A. Hedge. Parsley. Gal. Faux Persil. G. Hecken Petersilgen / Acker-Kletten. B. Akker-klitten met roode Bloemen. In dumetis & ad sepes. Julio & Augusto floret. Ufu. Semen. Vires. Urinam movet, & menstrua provocat.

XLI. De Coriandro.

Seminum striatorum figura perfecte sphaerica ab aliis distinguitur, R. H. p. 470.

A. *Coriandrum*, Offic. J. B. iii. 89. Chab. 395. Raii Hist. i. 470. Synop. iii. 221. Ger.

859. Emac. 1012. *Coriandrum majus*, C. B. Pin. 158. Tourn. Inst. 316. Elem. Bot. 266. *Coriandrum vulgare*, Park. Theat. 918. A. *Coriander*. Gal. *Coriandre*. G. *Koriander* / Schwindel. B. *Koriander, Koliander*. In arvis feritur. Junio floret. Ufu. Semen. Vires. Stomachicum imprimis est, claudit Ventrículum, exhalationesque supprimit, quò minus caput gravent, ructusque producant: insuper & Strumas discutere creditur, R. Hist.

XLII. De Perfoliata.

Foliis integris, subrotundis à caule perforatis à reliquis differt.

A. *Perfoliata*, Offic. Chab. 408. Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giff. 124. Merc. Bot. i. 57. Pbyt. Brit. 90. *Perfoliata Officinarum*, Rupp. Flor. Jen. 227. *Perfoliata vulgaris*, Ger. 430. Emac. 556. Raii Hist. i. 470. Mer. Pin. 92. Park. Theat. 580. Hist. Oxon. iii. 299. *Perfoliata vulgarissima five arvensis*, C. B. Pin. 277. Boerb. Ind. A. 72. Buxb. 255. *Perfoliata simpliciter dicta, vulgaris, annua*, J. B. iii. 198. *Bupleurum Perfoliatum rotundifolium annuum*, Tourn. Inst. 310. Elem. Bot. 259. Raii Synop. iii. 221. A. *Thorow-wax*. Gal. *Perce feuille*. G. *Durchwachs* / *Bruchwurz*. B. *Deurblad, Deurwasch*. Inter segetes. Julio floret. Ufu. Folia. Vires. Vulneraria est. Usus præcipuus in vulneribus recentibus, Enterocelis (imprimis umbilici) tumidis artubus, strumis, &c. prodest, Schrod.

XLIII. De Bupleure.

FOLII integris oblongis a reliquis distinguitur.

A. *Bupleurum*, Offic. Ind. Med. xxiii. *Bupleurum folio subrotundo five vulgautimum*, C. B. Pin. 278. Rupp. Flor. Jen. 226. Raii Hist. i. 473. Tourn. Inst. 309. *Bupleurum angustifolium Herbariorum*, Elem. Bot. 259. *Bupleurum angustifolium*, Buxb. 47. *Bupleurum perenne angustifolium*, Mor. Umb. 26. *Bupleurum perenne longis & angustis foliis incurvis*, Hist. Oxon. iii. 300. *Auricula leporis umbella lutea*, J. B. iii. 200. Chab. 409. A. *Hares-Ear*. Gal. *Oreille de Lièvre*. G. *Hasen-Oehren*. B. *Hasen-Ooren*. In collibus provenit. Julio & Augusto floret. Ufu. Herba. Vires. Calefacit, aperit, & discutit: Uri-

Urinam & Sudorem pellit, vulnera mundificat, Zwing. Theat.

XLIV. De Sefeli Æthiopica.

Planta est fruticosa Umbellam in fastigio gestans, foliis integris, glabris.

A. Sefeli Æthiopicum, Offic. Sefeli Æthiopicum frutex, Ger. 1233. Emac. 1421. Raii Hist. i. 476. Park. Theat. 907. Mor. Umb. 16. Hist. Oxon. iii. 298. Sefeli Æthiopicum Salicis folio, C. B. Pin. 161. Sefeli Æthiopicum fruticosum, Periclymeni folio, J. B. iii. 197. Bupleurum arborescens Salicis folio, Tourn. Inst. 310. Elem. Bot. 260. Boerb. Ind. A. 71. Rupp. Flor. Jen. 226. B. Schrub Hartwort. Gal. Sefeli d'Ethiopie. G. Strauchichte Hirsch-Wurzel / Weisser Enkian. B. Heesterachtig Sefeli uyt Morenland. In hortis curiosorum nonnunquam reperitur. Augusto floret. Ufu. Semen. Vires. Semen Maffiliensi Sefeli multò acrius est & odoratius, unde eximiarum virium esse creditur.

XLV. De Sanicula.

NOtæ sunt, Semina lappulata, folia subrotunda, in quinque lacinias altius incisa, R. Synop. p. 72.

A. Sanicula, Offic. Rivin. Irr. Pent. Dill. Cat. Giff. 64. Sanicula Officinarum, C. B. Pin. 319. Hist. Oxon. ii. 616. Boerb. Ind. A. 73. Rupp. Flor. Jen. 225. Buxb. 293. Tourn. Inst. 326. Elem. Bot. 277. Sanicula sive Diapensa, Ger. 801. Emac. 948. Raii Hist. i. 475. Synop. iii. 221. Mer. Pin. 109. Sanicula vulgaris Diapensa, Merc. Bot. i. 66. Phyt. Brit. 108. Sanicula vulgaris, sive Diapensa, Park. Theat. 532. Sanicula mas Fuchsi, sive Diapensa, J. B. iii. 639. Sanicula Diapensa, Chab. 528. A. Sanicle. Gal. Sanicle. G. Samictel. B. Zanikel. Sylvis & sepibus. Majo floret. Ufu. Folia. Vires. Vulneraria est è præcipuis, utilis in consolidandis ulceribus, fistulis, rupturis, erosionibusque, Sebrod.

XLVI. De Astrantia nigra.

A. **A**strantia nigra, Offic. Ger. 828. Raii Hist. i. 475. Astrantia, Rivin. Irr. Pent. Buxb. 33. Astrantia major, Mor. Umb.

7. Elem. Bot. 263. Rupp. Flor. Jen. 226. Astrantia nigra major, Hist. Oxon. iii. 279. Astrantia major corona floris purpurascens, Tourn. Inst. 314. Boerb. Ind. A. 73. Astrantia nigra sive Veratrum nigrum Dioscoridis, Ger. Emac. 978. Helleborus niger, Saniculæ folio major, C. B. Pin. 186. Park. Theat. 213. Sanicula fœmina quibusdam, aliis Helleborus niger, J. B. iii. 638. Chomel 567. A. Black Masterwort. Gal. Otruche noir. G. Schwartz Meister-wurzel. B. Zwarte Meester-wortel. In hortis Botanicis colitur. Julio floret. Ufu. Radix nigra, fibrosa. Vires. Humores melancholicos purgat, Dodonæus Veratro nigro Dioscoridis forma & viribus respondere ait. Hil-danus ad curationem scirrhi Lienis præscribit, R. H.

XLVII. De Eryngio.

NOtæ sunt, Folia spinosa; flores in summis caulibus & ramulis in capitula congesti, quibus radiata subsunt folia, caules solidi, & minime spinosi, R. Synop. p. 60.

A. 1. Eryngium, Offic. Eryngium maritimum, Chab. 355. Ger. 999. Emac. 1062. Park. Theat. 986. J. B. iii. 86. Raii Hist. i. 384. Synop. iii. 222. Mer. Pin. 36. Eryngium maritimum seu vulgare, Merc. Bot. 34. Phyt. Brit. 39. Eryngium maritimum, C. B. Pin. 386. Hist. Oxon. iii. 165. Tourn. Inst. 327. Elem. Bot. 278. Boerb. Ind. A. 134. A. Eryngo. Gal. Panicut, Chardon à cent têtes, Chardon Roland. G. Drachen-Diestel oder Manns-Treu. B. Zee-kruis-Distel. In littoribus arenosis. Julio floret. Ufu. Radix. Vires. Hepatica, Nephritica, & Alexipharmaca est. Ufus præcipuus in obstructis Mensibus, Urina, Hepate, Vesica biliaria, Liene, &c. Et hinc in Ictero, & Colica, Sebrod.

A. 2. Eryngium vulgare, Offic. C. B. Pin. 386. J. B. iii. 85. Raii Hist. iii. 384. Synop. 222. Tourn. Inst. 327. Elem. Bot. 278. Rupp. Flor. Jen. 222. Buxb. 105. Boerb. Ind. A. 134. Hist. Oxon. iii. 165. Eryngium, Chab. 354. Eryngium mediterraneum, Ger. 999. Emac. 1062. Eryngium mediterraneum seu campestre, Park. Theat. 986. A. Common Eryngo. Gal. Panicut, G. Gemeine Drachen-Distel / Manns-Treu. B. Gemeene Velt-kruys-Distel. In Anglia rarius est, in transmarinis autem frequens. Julio floret. Ufu. Radix. Vires. Cum priore viribus convenit.

A. 3. Eryngium trifolium, Offic. Alpin. Exot.

Exot. 153. *Park. Theat.* 987. *Raii Hist.* i. 386. *Hist. Oxon.* iii. 167. *A. Trefoil-Eryngo.* *Gal. Panicaut à trois feuilles.* *G. Dreyblättrichte Manns-Treu.* *B. Driebladige Kruys-distel.* In hortis curiosorum nonnunquam colitur. *Usu.* Radix. *Vires.* Vim habet ad movendam Urinam, & ad Vencrem augendam, *Alp.*

iii. 717. *A. Crosswort.* *Gal. Croisette G. Creuk-Wurk! Sperenstich.* *B. Kruyswortel, Cruciate.* Ad sepes, & in dumetis, Junio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Vulneraria est & præcipuis; valet & ad Ramices in vino pota. Expectorat quoque viscidos humores, auctore *Cam.*

SECTIO DECIMA.

De Herbis Stellatis.

Stellatæ dicuntur hoc genus herbæ, quia folia caules stellæ radiantis in modum ambiunt. Floribus sunt monopetalis, verum in quatuor segmenta, totidem folia imitantia partiti; singulis autem flosculis bina naturaliter succedunt semina, *R. H. pag.* 477.

Hæ vel sunt floribus

Per caules magis sparsis, foliis ad singula genicula

Quaternis, floribus & seminibus caules ad genicula verticillatim ambientibus, flore luteo, foliis hirsutis: *Cruciata.*

Pluribus quatuor, radice

Rubrà, floribus ex luteo herbidis: *Rubia.*

Alba, vel fusca, foliis

Mollibus & glabris, floribus luteis, succo acido: *Gallium.*

Asperis & vestibus adhærentibus, floribus pallidis: *Aparine.*

In summis caulibus umbellatim dispositis: *Asperula.*

I. De Cruciata.

Foliis quaternis, hirsutis, flosculis verticillatis, luteis, à reliquis differt.

A. Cruciata, Offic. Ger. 965. *Emac.* 1123. *Raii Hist.* i. 479. *Synop.* iii. 223. *Cruciata vulgaris, Park. Theat.* 566. *Volck.* 129. *Cruciata hirsuta, C. B. Pin.* 335. *Dill. Cat. Giff.* 67. *Hist. Oxon.* iii. 328. *Rupp. Flor. Jen.* 3. *Bux.* 88. *Cruciata vel Crucialis, Gallii species quibusdam, Chab.* 549. *Gallium latifolium, Cruciata quibusdam, flore luteo, J. B.*

II. De Rubia seu Erythrodano.

Foliis pluribus quatuor, radice rubrà, floribus ex luteo herbidis, ab aliis differt.

A. 1. Rubia tinctorum, Offic. Ger. 957. *Emac.* 1118. *Raii Hist.* i. 480. *Synop.* iii. 223. *Rubia, Rubia tinctorum, Chab.* 546. *Rubia fativa, J. B.* iii. 714. *Rubia tinctorum fativa, C. B. Pin.* 333. *Hist. Oxon.* iii. 326. *Rupp. Flor. Jen.* 34. *Volck.* 361. *Buxb.* 287. *Boerb. Ind. A.* 147. *Tourn. Inst.* 114. *Elem. Bot.* 92. *Rubia major fativa five hortensis, Park. Theat.* 274. *A. Madder. Gal. Garance. G. Ferber-Koht. B. Mee-Crabbe.* In agris, & hortis colitur. Junio floret. *Usu.* Radix oblonga, tenuis, succulenta, extus & intus rubicunda, saporis ex dulci-amaricantis, & astringentis, odoris nullius. *Vires.* Vulneraria est. Usus præcipuus in obstructione Hepatis, Lienis, & imprimis Uteri; proinde in Ictero, Hydrope, Urina obstructa, Sanguine coagulato. A Tinctoribus adhibetur hujus radix ad coloris rubri præparationem, *Schrod.*

A. 2. Rubia sylvestris & Rubeola, Offic. Rubia sylvestris, Park. Theat. 274. *Rubia sylvestris aspera, Hist. Oxon.* iii. 326. *Rubia sylvestris aspera, quæ Sylvestris Dioscoridis, C. B. Pin.* 333. *Raii Hist.* i. 480. *Synop.* iii. 223. *Boerb. Ind.* 147. *Rubia sylvestris Monspesulana major, J. B.* iii. 715. *Tourn. Inst.* 114. *Elem. Bot.* 92. *A. Wild Madder Gal. Garance sauvage. G. Wilder Meyer! Groß Stern Meyer-strauf. B. Wilde Mee-krabbe.* In sepibus reperitur. Æstate floret. *Usu.* Radix. *Vires.* Cum fativa viribus convenit.

III. De Mollugine.

Flores bulc albi, folia latiora, *Raii Meth.* A. p. 54.

A. 1. Mollugo, Offic. Mollugo vulgatio, Park. Theat. 565. *Raii Hist.* i. 481. *Synop.* iii. 223. *Hist. Oxon.* iii. 330. *Mollugo montana angustifolia, vel Gallium album latifolium, C. B. Pin.* 334. *Rubia sylvestris lævis,*

vis, ejusd. 333. *Pbyt. Brit.* 106. *Merc. Bot.* i. 65. *Rubia angulosa aspera*, *J. B.* iii. 715. *Gallium album ejusd.* iii. 721. *Gallium album*; *Mollugo vulgatio* quibusdam, *Cbab.* 549. *Gallium album latifolium pratense*, *Rupp. Flor. Jen.* 3. *Buxb.* 134. *Gallium album vulgare*, *Tourn. Inst.* 115. *Elem. Bot.* 94. *Dill. Cat. Giff.* 82. *Alyssum*, *Plin. lib. xxiv. cap.* 11. *A. Bastard-Madder*. *Gal. Caille-lait, petit Muguet. G. unechter Meyer / Weisser Meyer / Weiß Wallstroh / B. Water Walstroo.* In sepibus, & dumetis, Junio floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* *Rubia fativæ* viribus pollet, sed mitior est.

Alyssum foliis tantum & ramis minoribus, ab *Erythrodano* distare scribit *Plinius*.

A. 2. *Mollugo montana*, *Offic.* *Mollugo montana latifolia racemosa*, *C. B. Pin.* 334. *Boerb. Ind. A.* 148. *Mollugo montana latifolia erectior*, *Hist. Oxon.* iii. 330. *Rubia sylvatica lævis*, *J. B.* iii. 716. *Cbab.* 546. *Raii Hist.* i. 481. *Gallium sive Mollugo montana*, *Ger.* 967. *Emac.* 1127. *Gallium flore albo majus*, sive *Mollugo montana*, *Park. Theat.* 564. *Buxb.* 135. *Gallium album latifolium sylvaticum*, *Rupp. Flor. Jen.* 2. *Gallium montanum latifolium ramosum*, *Tourn. Inst.* 115. *Elem. Bot.* 94. *Dill. Cat. Giff.* 132. *A. Mountain-Wild-Madder*. *Gal. Muguet sauvage. G. Wilder Meyer. B. Wilt Walstroo.* In montosis, Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis convenire creditur. Hoc male pro *Matrisylva*, i. e. *Asperula*, in *Officinis nostris* vendi observat *Buxb.*

IV. De Gallio.

Foliis angustis, mollibus, glabris, floribus luteis, succo acido, à reliquis hujus generis differt.

A. *Gallium*, *Offic.* *Cbab.* 548. *Gallium luteum*, *Ger.* 967. *Emac.* 1126. *Park. Theat.* 564. *C. B. Pin.* 335. *Raii Hist.* i. 442. *Synop.* iii. 224. *Dill. Cat. Giff.* 82. *Hist. Oxon.* iii. 327. *Tourn. Inst.* 115. *Elem. Bot.* 94. *Boerb. Ind. A.* 148. *Rupp. Flor. Jen.* 2. *Mer. Pin.* 44. *Merc. Bot.* i. 37. *Pbyt. Brit.* 45. *Buxb.* 134. *Gallium verum*, *J. B.* iii. 70. *A. Cbeese-Kening. Gal. Petit Muguet. G. Meyer-strauf / Wallstroh. B. Walstroo.* In pascuis siccioribus. Junio & Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Herba, aut pulvis ipsius *Hæmorrhagiam* & sanguinis profluvia sistit; quod facit sanguinem incrassando & coagulando;

commendaturque contra cancrum & canerosa ulcera. Decoctum herbæ acopon censetur, lassitudinibus utile, *R. H.* p. 483. Vim habet lac coagulandi; sanguinis profluvia sistit, *Buxb.* Planta est hypnotica, & soporifera, *Rupp.*

V. De Aparine.

Foliis asperis & tenacibus, floribus albis, seminibus sphericis, lappulatis, à reliquis differt.

A. *Aparine*, *Offic. Ger.* 963. *Emac.* 1126. *Raii Hist.* i. 484. *Synop.* iii. 225. *J. B.* iii. 713. *Dill. Cat. Giff.* 67. *Hist. Oxon.* iii. 331. *Pbyt. Brit.* 9. *Merc. Bot.* i. 20. *Mer. Pin.* 9. *Aparine vulgaris*, *C. B. Pin.* 333. *Park. Theat.* 567. *Boerb. Ind. A.* 150. *Tourn. Inst.* 114. *Elem. Bot.* 93. *Rupp. Flor. Jen.* 4. *Buxb.* 23. *A. Cleavers, or Goose-grass. Gal. Grateron ou Riéble. G. Kleb-strauf. B. Kleef-kruyt.* Ad sepes. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* *Viperarum*, phalangiorumque moribus auxiliatur; aurium dolori medetur; discutit strumas; sanguinis abundantiam reprimat; Morbum regium sanat; Aqua destillata in calculo & arenulis insigne est remedium, *D. Needham.* Decoctio mirè *Gonorrhœæ* prodest simplici, *D. Palmer.*

VI. De Asperula.

Flores summos cauliculos occupant velut in umbella, *R. Synop.* p. 74.

A. *Asperula odorata*, *Aspergula*, *Asperula*, *Offic. Asperula odorata*, *S. Paul.* 25. *Asperula*, *Ger.* 966. *Emac.* 1124. *Raii Hist.* i. 483. *Synop.* iii. 224. *Asperula aut Asperula odorata*, *Park. Theat.* 563. *Asperula seu Rubeola montana odorata*, *C. B. Pin.* 334. *Asperula odorata flore albo*, *Boerb. Ind. A.* 149. *Hist. Oxon.* iii. 331. *Asperula sylvatica*, *Rupp. Flor. Jen.* 4. *Rubiis accedens Asperula quibusdam*, sive *Hepatica stellaris*, *J. B.* iii. 718. *Cbab.* 548. *Aparine latifolia humilior montana*, *Tourn. Inst.* 114. *Elem. Bot.* 93. *Buxb.* 23. *Matrisylva Trago*, *Volk.* 281. *Hepatica stellata*, *Cbom.* 501. *A. Woodroof. Gal. Hepatique. G. Herk-Freud / Lebertrauf. B. Walmeester, Onse lieve Vrouw Bed-stroo.* In sylvis & dumetis. Maio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Usus præcipuus in obstructo Hepate, & metu biliario; & hinc in Ictero, ac in Hepate cali-

calidiorē refrigerando, Schrod. Utuntur mulierculæ in scabie puerorum, aquæ dulci incoquentes. Aliæ pro confortandis artubus eodem modo usurpant, Hofman. Vino & cerevisiæ medicatæ additur. In nostris Officinis (scribit Buxbaum) ex ignorantia Pharmacopœorum exulat, & in illius locum malè substituitur *Mollugo montana latifolia*, C. B.

VII. De Synanchica.

NOtæ sunt, Folia ad singula genicula quaternaria, flores velut in umbella, Raii Method. A. p. 55.

A. *Rubia Synanchica*, Offic. *Rubia cynanchica*, C. B. Pin. 333. J. B. iii. 723. Raii Hist. i. 485. Chab. 548. Hist. Oxon. iii. 330. Rubeola vulgaris quadrifolia, lævis, floribus purpurascens. Tourn. Inst. 130. Elem. Bot. 106. Buxb. 286. Dill. Cat. Giff. 125. Raii Synop. iii. 225. *Synanchica Lugdunensis*, Ger. Emac. 1120. *Asperula repens* Gesneri, seu *Saxifraga altera Cæsalpini*, Park. Theat. 453. A. *Squinancywort*. Gal. *Rubia Synanchica* (ainfi nommée à cause quelle est propre pour guerir l'Angine, ou l'Esquinancie) G. Brein. Wurz / kleine Rote. B. Kleine Rote. In sterilibus & cretaceis. Æstate floret. Ufu. Herba. Vires. Ad anginam tum sumpta, tum admota, utilissima esse creditur.

SECTIONIS DECIMÆ

APPENDIX.

De Herbis, quibus terna singulis floribus succedunt semina.

De Nasturtio Indico.

NOtæ sunt, Folia peltata, pediculo in medio inserto; flores irregulares, pentapetaloides cum calcari retrorsum producto, semina nuda, ad singulum florem terna, rugosa, majora, R. Meth. A.

A. 1. *Nasturtium Indicum*, Offic. Ger. 196. Emac. 252. Park. Parad. 280. Raii Hist. i. 487. *Nasturtium Indicum majus*, C. B. Pin.

306. *Nasturtium Indicum folio peltato scandens*, J. B. ii. 175. Chab. 124. *Viola Indica scandens*, *Nasturtii* sapore & odore, flore flavo, Herm. Hort. Lugd. Bat. 628. *Viola acris Americana*, sive *Acriviola folio peltato minor & vulgaris*, Pluk. Almag. 388. *Violæ affinis umbilicato seu peltato folio scandens*, sapore *Nasturtii*, *Americana minor*, Breyn. Prod. ii. 103. *Acriviola*, Volck Flor. Nor. 11. Boerb. Ind. A. 244. *Cardaminum minus & vulgare*, Tourn. Inst. 430. Elem. Bot. 341. Rupp. Flor. Jen. 230. Till. Hort. Pis. 31. *Pelon Mexiquilili seu Pelon Chili*, sive *Nasturtium Peruvianum*, Hern. 161. A. *Indian Cress*. Gal. *Petite Capucine*. G. *Indische Kresse*. B. *Indiaanse Kersse*. *Peruviæ indigena* est; apud nos autem in hortis frequens colitur. Per totam æstatem floret. Ufu. Herba. Vires. Ventriculo ex frigida causa imbecilli, aut ex flatu dolenti subvenit flos. Acetariis, & in oloribus adhibetur. Adversus contumacem ac malignam scabiem, itemque vulnera recentia commendatur.

A. 2. *Cardaminum ampliori folio & majori flore*, Chomel. 536. Tourn. Inst. 430. Elem. Bot. 341. Till. Hort. Pis. 30. *Cardaminum majus*, Rupp. Flor. Jen. 230. *Acriviola maxima odorata*, Boerb. Ind. A. 244. *Viola Indica scandens*, *Nasturtii maxima odorata*, Herm. Hort. Lugd. Bat. 629. *Viola acris Americana* sive *Acriviola folio peltato maxima*, flore odorato eleganti, Pluk. Almag. 388. *Violæ affinis umbilicato (seu peltato) folio scandens*, sapore *Nasturtii Americana maxima*, flore variegato, Breyn. Prod. ii. 104. A. *The Great or Sweet Indian Cress*. Gal. *Grande Capucine*. G. *Große Indische Kresse*. B. *Aldergrootste Indiaanse Kersse*. In hortis apud nos colitur. Æstate floret. Ufu. & Viribus cum priore convenit.

SECTIO UNDECIMA.

De Herbis Asperifoliis.

Herbæ *Asperifoliæ* sunt quibus folia in caulibus alternata, flores monopetali, marginibus quinquepartitis, incisuris aliàs profundioribus, aliàs levioribus; singulis autem floribus quatuor plerumque succedunt semina, Raii. Hist. p. 488.

Sunt vel feminibus ad singulos flores,

Quaternis, Perianthio.

Oblongo, integro, foliis maculis albis variis: *Pulmonaria*.

Breviore, & ad modum floris expanso; feminibus

Asperis & lappaceis, foliis mollibus & graviter odoratis: *Cynoglossum*.

Rugosis, caput viperinum aut galeam referentibus, flore

In quinque lacinias totidem folia imitantes diviso; radicibus

Albis, florum lacinias

Obtusis, & subrotundis; foliis longis, acutis: *Buglossa*.

Acutis, foliis brevibus, & latioribus: *Borago*.

Rubris: *Anchusa*.

Corniculato; parte superiore longius excurrente, inferiore brevior: *Echium*.

Lævibus non splendentibus floribus in spicis longis, recurvis, *Heliotropium*.

Splendentibus, & velut politis floribus

Cylindraceis tubulosis; foliis amplis, longis: *Symphytum*.

In quinque lacinias expansis, feminibus duris: *Lithospermum*.

Binis, flores cylindraceo, tubuloso, folio glauco: *Cerintbe*.

I. De *Pulmonaria*.

NOtæ sunt, Perianthium oblongum, integrum, folia maculosa, R. Synop. 75.

A. 1. *Pulmonaria maculosa*, Offic. Ger. 662. Emac. 808. Raii Hist. i. 488. Park. Parad. 448. Pbyt. Brit. 100. Mer. Pin. 99. *Pulmonaria* Italicorum ad *Buglossam* accedens, J. B. iii. 595. Tourn. Inst. 136. Elem. Bot. 113. Dill. Cat. Giff. 38. *Symphytum maculosum* sive *Pulmonaria latifolia*, C. B. Pin. 259. Hist. Oxon. iii. 444. Pluk. Almag. 358. *Symphytum maculosum* sive *Pulmonaria*, Chab. 518. A. Sage of Jerusalem. Gal. Pulmonaire, Herbe aux Poumons. G. Slechtigt Lungenkraut. B. Longe-kruid. In hortis colitur. Aprili floret. Ufu. Folia. Vires. Pneumonica & cardiaca censetur. Consolidat, & glutinat. Ufus ejus præcipuus est in ulceribus pulmonum, aliisque eorundem affectibus,

phthisi, expuitione sanguinis, &c. Extrinsecus in vulneribus, R. H.

A. 2. *Pulmonaria foliis Echii*, Cod. Med. xcv. Chomel. 86. Ger. 662. Emac. 808. Raii Hist. i. 489. Synop. iii. 226. Tourn. Inst. 136. Elem. Bot. 113. Boerb. Ind. A. 193. Merc. Bot. ii. 30. Pbyt. Brit. 99. Mer. Pin. 99. *Pulmonaria angustifolia* rubente cæruleo flore, C. B. Pin. 260. Hist. Oxon. 444. *Pulmonaria Batavica* maxima foliis longioribus, maculis majoribus conspersis, ejusd. *Pulmonaria angustifolia*, Park. Parad. 248. *Pulmonaria rubro flore*, foliis Echii, J. B. iii. 597. *Pulmonaria angustifolia altera*, rubro flore, foliis Echii, Chab. 519. *Symphytum maculosum* seu *Pulmonaria maxima*, foliis quasi saccharo incrustatis, Pluk. Pbytog. 227. Almag. 358. Raii Hist. iii. 266. *Symphytum maculosum* sive *Pulmonaria angustifolia*, rubente-cæruleo flore, Pluk. Almag. 259. A. Narrow-leav'd Sage of Betlehem. Gal. Pulmonaire, Pulmonée, Herbe aux Poumons. G. Lungenkraut. B. Longe-kruid. In hortis quoque colitur. Majo floret. Ufu. Folia. Vires. Cum præcedente convenit.

II. De *Cynoglossa*.

NOtæ sunt, Semina aspera, lappacea, compressa, extremitatibus acutis, sursum ad stylum directis.

A. *Cynoglossa*, Offic. *Cynoglossum*, Ger. 659. Raii Synop. iii. 226. *Cynoglossum vulgare*, J. B. iii. 598. Raii Hist. i. 489. Dill. Cat. Giff. 89. *Cynoglossum majus vulgare*, C. B. Pin. 257. Ger. Emac. 804. Park. Theat. 511. Hist. Oxon. iii. 448. Buxb. 91. Tourn. Inst. 139. Elem. Bot. 116. Mer. Pin. 32. Merc. Bot. i. 31. Pbyt. Brit. 33. Boerb. Ind. A. 192. Rupp. Flor. Jen. 9. A. Hound's-Tongue. Gal. Langue de chien. G. Hunds-Zunge. B. Honds-tonge. Ad vias, Junio floret. Ufu. Radix, folia. Radix oblonga est, crassa, extus fusca, intus albicans, saporis fatui, mucosi, aliquando subdulcis, saporis gravioris. Vires. Refrigerat, siccatur. Ufus in sistendo fluxu alvi, Gonorrhœa, ac Catarrhis exciscandis: Sanguini etiam sistendo. Strumas & Scrophulas sanat, & ad omnis generis ulcera & vulnera conducit, R. H. p. 490.

Populus medicorum uno ore vim soporiferam attribuit *Cynoglossa*, nullum tamen ejusmodi ejus virtutem adhuc observare potuit D. Fuller.

III. De Boragine.

Hujus notæ sunt, Semina rugosa; flores stellati, laciniis acutis, apicibus in umbonem acutum coeuntibus, R. H. p. 493.

A. Borago, Offic. Borrigo, Park. Parad. 249. Cbab. 515. Borrigo hortensis, Ger. 653. Emac. 797. Raii Synop. iii. 228. Hist. Oxon. iii. 437. Borrigo floribus cæruleis, J. B. iii. 574. Tourn. Inst. 133. Boerb. Ind. A. 188. Borago floribus cæruleis & albis, Raii Hist. i. 493. Buglossum latifolium, Borrigo, C. B. Pin. 256. A. Borrige. Gal. Bourrache, Bourroche. G. Boraagen / Borettsch / Burretsch. B. Bernagie. In hortis. Junio & Julio floret. Ufu. Radix, herba, & flores. Vires. Cordialis est è præcipuis, hinc ille versiculus:

Dicit Borrigo, gaudia semper ago.

Flores inter quatuor cordiales famosos recensentur. Præparatis tribuunt vim roborandi cor (& muniendi in febribus pestilentibus, & ictu serpentum, aliisque venenis) lipopsychiam removendi, lætitiā melancholicis excitandi, ac sanguinem depurandi, R. H. Succum expressum commendat Boerhavius, tum in omni morbo inflammatorio, Podagrâ, Phrenitide, Paraphrenitide, & Peripneumonia. Flores è quatuor floribus cordialibus: Solatium ferunt omnibus tristibus.

IV. De Bugloss.

Efus notæ sunt, Semina rugosa; flores in quinque segmenta obtusa, seu orbiculata expansi, R. Syn. p. 75.

A. 1. Buglossum, Offic. Park. Parad. 249. Buglossum vulgare, Raii Hist. i. 495. Cbab. 515. Buglossum vulgare majus, J. B. iii. 573. Buglossum angustifolium majus, C. B. Pin. 256. Tourn. Inst. 134. Boerb. Ind. A. 188. Buglossum perenne majus sativum, Hist. Oxon. iii. 438. Buglossa vulgaris, Ger. 655. Emac. 798. A. Bugloss. Gal. Buglose commune, Bouglose. G. Ochsen-Zunge. B. Osse-Tong. In hortis. Junio & Julio floret. Ufu. Radix, folia, flores; Sunt hi è numero quatuor florum cordialium. Vires easdem obtinet, quas Borago. Flores scilicet insignem habent usum in melancholi-

cis & hypochondriacis affectibus, R. H. p. 493.

A. 2. Buglossum sylvestre, Offic. Buglossum sylvestre minus, C. B. Pin. 256. Park. Theat. 765. Tourn. Inst. 134. Boerb. Ind. A. 188. Elem. Bot. 110. Buglossum sylvestre asperum minus annuum, foliis undulatis, Hist. Oxon. iii. 439. Buglossa sylvestris minor, Ger. Emac. 799. Raii Hist. i. 494. Synop. iii. 227. Merc Bot. i. 24. Phyt. Brit. 17. Mer. Pin. 17. Echium Fuchsi seu Borago sylvestris, J. B. iii. 581. A. Wild Bugloss. Gal. Buglose sauvage. G. Wilde Ochsen-Zunge. B. Wild Osse-Tong. Inter segetes. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Cum præcedente viribus convenit.

V. De Anchusa.

Anchusa ab Echio, Bugloss, aliisque congeneribus radicis sanguineo succo, differt, R. H. p. 496.

A. 1. Anchusa, Offic. Cbab. 516. Park. Parad. 250. Anchusa Monspeliensis, J. B. iii. 583. Raii Hist. 496. Anchusa puniceis floribus, C. B. Pin. 255. Boerb. Ind. A. 189. Anchusa minor purpurea, Park. Theat. 517. Anchusa, Alcibiadion, Ger. 656. Emac. 800. Buglossum radice rubrâ, five Anchusa vulgarior, floribus cæruleis, Tourn. Inst. 134. Buglossum radice rubrâ, five Anchusa vulgarior, Elem. Bot. 110. Buglossum perenne minus puniceis floribus, Hist. Oxon. iii. 438. A. Alkanet. Gal. Orcanette. G. Ochsen-Zunge. B. Osse-Tong, Schaaps-Tong. In hortis Botanico-rum alitur. Junio floret. Ufu. Radix longa, crassâ, & lignosa, cortice rubro colore tingente, saporis astringentis. Vires. Radix oleo soluta rubro colore tingit. Petroleo infusam & illitam ad vulnera recentia, & puncturas commendant, R. H. Radix astringit; vulneraria, alexipharmaca, ac uterina est; partum extrahit, renum vitiis, lieni, & bile suffusis datur, ad ambusta, ulcera vetera, & ignem sacrum commendatur; demorsis à serpentibus opitulatur. Radix est valde aperiens, paulò tamen astringens; internè exhibetur in decoctis contra Diarrhoeam, Boerb. Hist. Plant. 273.

A. 2. Anchusa lutea, Offic. Ger. 656. Emac. 800. J. B. iii. 583. Raii Hist. i. 497. Anchusa lutea major, Park. Theat. 515. C. B. Pin. 255. Anchusa lutea rarior & elegantior, Cbab. 516. Symphytum Echii folio ampliore,

radice rubrâ, *Elem. Bot.* 114. Symphytum Echii folio ampliore, radice rubrâ, flore luteo, *Tourn. Inst.* 138. A. *Yellow Alkanet.* Gal. *Orcanette jaune.* G. *Gelbe Ochsen-Zunge.* B. *Grote geele Offe-tong.* In Germania & Gallia reperitur. Junio floret. *Ufu.* Radix; sed in Officinis Anglicanis nunquam reperitur. *Vires.* Cum Hyssopo & Nasturtio pota latas ventris tineas excutit, *Diosc.*

Tres species Anchusæ à *Dioscoride* describuntur; quænam autem plantæ sint, inter Auctores non convenit, aliis eas aliò referentibus. *Cæsalpinus* & *Tbalius* Echium vulgare eo nomine insigniunt, *Turnerus*, *Dodonæus*, & *Cordus* duas species Buglosi constituunt, quo argumento nescio; cum nota illa characteristica, nimirum quod radix manus inficiat sanguineo colore, nulli eorum conveniat. Recentiores Botanici plures hujus plantæ species proponunt, à quibus binæ illæ, quas hic exhibeo, 2da & 3tia *Dioscoridis* cum *C. Baubino* rectè censerì posse existimo, prima major duntaxat secundæ species esse videtur.

VI. De Echio.

Flore corniculato seu incurvo, & ex angusto principio in latum expanso superiore parte longius excurrente, inferiore brevior, à reliquis Asperifoliis distinguitur, *R. Syn.* p. 76.

A. 1. Echium, *Offic. Chab.* 517. *Rivin. Irr.* *M. Dill. Cat. Giff.* 96. Echium vulgare, *C. B. Pin.* 254. *Raii Hist.* i. 498. *Synop.* iii. 277. *J. B.* iii. 586. *Hist. Oxon.* iii. 440. *Tourn. Inst.* 135. *Boerb. Ind.* A. 194. *Ger. Emac.* 802. *Park. Theat.* 414. *Rupp. Flor. Jen.* 176. *Mer. Pin.* 34. *Buxb.* 100. *Chem.* 100. *Phyt. Brit.* 36. A. *Vipers-Bugloss.* Gal. *Herbe aux Vipères*, *Buglose sauvage.* G. *Wilde Ochsen-Zunge.* B. *Slangen-boost.* Secus vias & semitas, Junio floret. *Ufu.* Radix, herba, flores. *Vires.* De hujus viribus nihil certi traditum invenio, *R. H.* p. 498. Ad Epilepsiam, & fervorem radicem sumendam præcipit *Wiersemb.* Lumborum dolores sedat, *Diosc.*

A. 2. Lycopsis, *Offic. Chab.* 516. Lycopsis Ægyptiaca, *C. B. Pin.* 255. *Park. Theat.* 518. *Raii Hist.* i. 499. Lycopsis *Dioscoridis* quibusdam, *J. B.* iii. 584. Lycopsis *Dioscoridis* & *Rauwolfii*, *Hist. Lugd. App.* 28. Echium Orientale longioribus floribus, *Hist. Oxon.* iii. 441. Echium ferox Ægyptium, flore carneo, *Boerb. Ind.* 79. Echium latissimo folio, Lycopsis dictum, flore dilutè purpurascense,

Herm. Hort. Lugd. Bat. 225. A. *Wall-Bugloss.* Gal. Lycopsis (ainsi nommée comme qui droit face de Loup.) G. *Wall-Ochsen-Zunge.* B. *Wal-Offe-Tong.* Circa Alepum reperitur. *Ufu.* Radix. *Vires.* Cum oleo illita vulneribus medetur, & cum farina hordeacea ignibus sacris: Sudores peruncta movet, *Diosc.*

De Lycopsi magna inter Botánicos lis est: aliis nomen illud uni, aliis alteri plantæ attribuentibus. *Matthiæolus*, *Lacuna*, *Dalechampi*, & *Castor Durantes* Cynoglossum esse volunt; quorum primus *Ruellium* & *Fuchsum* ejusdem opinionis esse ait. Verum *Ruellius* Linguam Canis esse non posse, ut multi sui temporis Herbarii voluerunt, descriptionibus utriusque collatis affirmat. *Cordius* Echium vulgare, *Dodonæus* (in editione Gallica) Buglossum majus, *Lonicerus*, Buglossum sylvestre, veram *Dioscoridis* Lycopsin esse autumant, quorum nullius opinioni consentire possum; & plantam à *Rauwolfio* inventam genuinam potius *Dioscoridis* Lycopsin esse existimo, quam præcedentium quamlibet, aut eam, quæ à *C. Baubino* sub eo nomine exhibetur.

A. 3. Onosma, *Offic. J. B.* iii. 586. Lycopsis, *C. B. Pin.* 255. *Raii Synop.* iii. 227. Lycopsis Anglica, *Ger.* 658. *Emac.* 802. *Park. Theat.* 519. Echium alterum, *Merc. Bot.* i. 31. *Phyt. Brit.* 35. Echium alterum seu Lycopsis Anglica, *Mer. Pin.* 33. Echium ramosius annuum flore suave-rubente, *Hist. Oxon.* iii. 441. A. *Stone Bugloss.* Gal. *Onosma.* G. *Stein Ochsen-Zunge.* B. *Steen-Offe-Tong.* In Insula Jerseia observavit eruditissimus *D. Sberardus*, *LL. D. Ufu.* Folia. *Vires.* In vino pota partus extrahit, *Diosc.*

Onosma insuper planta est, quæ Botánicos Auctores in varias sententias distraxit, & quo referenda sit incertos reddidit. *Dioscorides* enim folia Anchusæ similia habere scribens, caule autem, flore, & semine destitui, magnum altercandi occasionem præbuit. Error hic *Dioscoridis* inde oriri videtur, quod primo post exortum anno eam invenit, cum folia tantum promit, quemadmodum Cynoglossum, Buglossum, Echium, aliæque id genus plantæ, ad quas & hanc refero, ni *Dioscorides* ipse diversis in Capitibus de iis egisset. Est autem error vulgaris, in quem & alii inciderunt; quomodo enim planta quævis produci potest, si fructu & semine carent? Ab icone, quam exhibet *J. Baubinus*, & foliorum cum Anchusæ similitudine, ad hanc plantam potius retuli.

VII. De Heliotropio.

Seminibus lævibus non splendentibus, floribus in spicis longis recurvis, foliis lanuginosis à reliquis differt, R. Meth. p. 95.

A. 1. Heliotropium majus, Offic. Ger. 264. Emac. 334. Park. Theat. 438. Raii Hist. i. 501. Heliotropium majus Dioscoridis, C. B. Pin. 253. Tourn. Inst. 139. Hist. Oxon. iii. 452. Boerb. Ind. A. 190. Heliotropium majus flore albo, J. B. iii. 604. Heliotropium Herba Cancræ, Chab. 521. A. Turnsole. Gal. Grande Heliotrope, Herbe aux Verrues, Tournefol. G. Sonnen-Wende / Krebs-Blüthe. B. Sonnewende, Tournefol, Kreeft-kruyd. In hortis colitur. Æstate floret. Ufu. Herba, Semina triangula, brevia, cinerea. Vires. Decoctum pituitam bilemque per alvum extrahit; ictis à Scorpionibus prodest. Semen carnis excrescentias reprimat, verrucas pensiles tollit; menses & foetus educit.

A. 2. Heliotropium minus, Offic. Ger. 264. Emac. 334. Raii Hist. i. 501. Park. Theat. 438. Heliotropium minus supinum, Tourn. Inst. 139. Boerb. Ind. A. 191. C. B. Pin. 253. Heliotropium supinum alterum, Ejusd. Heliotropium minus quorundam, J. B. iii. 605. Heliotropium humi fusum flore minimo, semine magno, Tourn. Corol. 7. A. Small Turnsole. Gal. petite Heliotrope, Herbe aux Verrues, Tournefol. G. Kleine niedrige Sonnen-Wende / Krebs-Blüthe. B. Kleyn Kreeft-Kruit. In hortis etiam colitur. Ufu. Herba. Vires. Cum priore viribus convenit.

VIII. De Lithospermo.

Notæ sunt, Semen lapideum splens, flores in quinque segmenta expansi, R. Synop. p. 76.

A. Lithospermum sive Milium Solis, Offic. Chab. 518. J. B. iii. 590. Raii Hist. i. 503. Synop. iii. 228. Merc. Bot. i. 48. Phyt. Brit. 69. Lithospermum majus erectum, C. B. Pin. 258. Tourn. Inst. 137. Boerb. Ind. A. 190. Lithospermum minus, Ger. 486. Emac. 609. Mer. Pin. 73. Lithospermum vulgare minus, Park. Theat. 432. Lithospermum erectum vulgare majus, flore ochroleuco (rectius albo) Hist. Oxon. iii. 446. A. Gromwell. Gal. Gremil, Herbe aux Perles. G. Meer-Hirse / Steinsamen. B. Paarl-Kruyt, Steen-Breek. In agro-

rum marginibus, & viis publicis. Maio & Junio floret. Ufu. Herba, Semen. Semina sunt rotunda, glabra, splendentia, cinerea, lapidea, saporis farinacei. Vires. Calculum expellit, Renes abstergit, urinam ciet, partum pellit, Schrod.

IX. De Symphyto.

Floribus cylindraceis pendulis, seminibus ad singulos flores quaternis lucidis ab aliis differt, R. Synop. p. 77.

A. Symphytum, Consolida major, Offic. C. B. Pin. 258. Tourn. Inst. 138. Hist. Oxon. iii. 444. Boerb. Ind. A. 195. Symphytum magnum, J. B. iii. 593. Raii Synop. iii. 230. Symphytum majus, Chab. 518. Symphytum majus vulgare, Park. Theat. 523. Consolida major, Ger. 660. Emac. 806. Raii Hist. i. 505. Mer. Pin. 28. Consolida major five Symphytum majus, Merc. Bot. i. 30. Phyt. Brit. 30. A. Comfrey. Gal. Grande Consoude, ou Consie-re, Oreille d'Ane. G. Wall-Wurzel / Schmer-Wurzel. B. Heelwortel, Waalwortel. In aquosis ad rivos & fossas. Maio floret. Reperitur cum flore albo & purpureo. Ufu. Radix, Herba, Flores. Radix est oblonga, furculosa, crassa, extus nigra, intus alba, saporis subdulcis, mucilaginosi. Vires. Vulnerarium est celeberrimum: Fluxum alvi vulnorumque sanguinem sistit, & fracturas Ossium consolidat, dolorem Podagræ & Ischiadicum lenit.

X. De Cerinthe.

Semina in hoc genere unicuique flori bina succedunt lævia, per maturitatem nigra, quo à reliquis omnibus bujus generis differt, R. H. p. 506.

A. Cerinthe, Offic. Cerinthe major, Ger. 431. Emac. 538. Raii Hist. i. 506. Cerinthe major flore luteo & rubro, Park. Theat. 520. Cerinthe quorundam major, versicolore flore, J. B. iii. 602. Tourn. Inst. 80. Boerb. Ind. A. 195. Cerynthe veteribus, Cerinthe quorundam, Chab. 520. Cerinthe, seu Cynoglossum montanum majus, C. B. Pin. 258. Hist. Oxon. iii. 445. A. Honey-Wort. Gal. Melinet. G. Honig Wurzel / große Hunds-Zunge. B. Grote Maru. In hortis curiosorum reperitur. Vere floret. Ufu. Herba. Vires. De viribus nil certi traditur.

SECTIO

SECTIO DUODECIMA.

De Herbis Verticillatis.

Verticillatæ dicuntur hæ plantæ, quia flosculi caulem articulatum velut verticilli amplectuntur, foliolis interspersis. Notæ sunt folia in caule ex adverso bina, flores monopetali, labiati plurimum aut galeati, semina ad singulos flores quaterna, quibus floris calyx pro vasculo inservit, R. H. p. 508.

Plantæ Verticillatæ sunt vel

- Fruticosæ, hoc est, quarum Superficies perennat, flore
 - Galeato & labiato, seu utrinque labiato,
 - Grandi, in spicis laxis è verticillis aliquantulum distantibus compositis, foliis latis obtusis.
 - Minore, foliis
 - Oblongis & angustis, florum verticillis.
 - In spicas digestis
 - Breviores, floribus densius stipatis,
 - Habitiores, cum foliis in summa Spica: *Stæchas*.
 - Minores & tenuiores seu graciliores, longis infidentes pediculis Spicæ triticeæ æmulas: *Lavendula*.
 - Longiores, è verticillis rarioribus compositas, foliis virentibus: *Hyssopus*.
 - Ad caulium nodos, foliis intermistis
 - Major, in magnum fruticem adolescens: *Rosmarinus*.
 - Minor & humilior: *Satureia*.
 - Brevibus & latiusculis, florum verticillis in spicas breves & habitiores digestis,
 - Villosas, odore suavi sed vehementi: *Marum*.
 - Non villosas, foliis

- Latoribus brevibus & viridioribus: *Thymum*.
 - Oblongis incanis & ad margines crenatis: *Polium*.
- Galea carente, foliis latoribus radice
 - Reptatrice foliis quernis: *Chamaedrys*.
 - Non repente foliis subtus incanis
 - Elatior & lignosior: *Teucrium*.
 - Humilior & odorator: *Marum Syriacum*.
- Herbaceæ, hoc est, quarum caules non perennant, floribus.
 - Quadrupartitis aut quinquepartitis, vix labiatis, tubo brevi; foliis
 - Integris, odore
 - Suavi, radice reptatrice florum verticillis
 - Nulla manifesto aquatica: *Lycopus*.
 - In spicas digestis: *Mentha*.
 - Ad caulium nodos, foliis intermistis: *Pulegium*.
 - Laciniatis,
 - Seu circumscriptione
 - Subrotundis: *Cardiaca*.
 - Longioribus: *Verbena*.
 - Galeatis & labiatis, seu utrinque labiatis, tubo productiore
 - In capitula squamosa congestis in summis caulibus & ramulis, squamis
 - Majoribus, glabris: *Dictamnus*.
 - Minoribus,
 - In Spicas excurrentibus: *Origanum*.
 - Humilior & minor odoratissima: *Majorana*.
 - In Spicas dispositis
 - Rariores, è verticillis paulo à se invicem remotioribus compositas, odore
 - Suavi, foliis Majoranæ, *Ocymum*.
 - Minus grato, foliis rugosis,
 - Floribus hiantibus
 - Majoribus: *Sclarea*.
 - Minoribus: *Horminum*.
 - Urticæ odore fætido: *Galeopsis*.
 - Densiores & habitiores, verticillis proxime admotis foliis
 - Incans, Urticæ foliorum æmulis, odore Menthæ: *Nepeta*.
 - Virentibus,

Elatior,

- a b
- { Elatior, folio Crenato: *Betonica*.
 - { Humilior, folio circum oras æquali: *Prunella*.
 - Ad caulium nodos è foliorum alis exeuntibus
 - { Sessilibus, pediculis brevibus aut nullis, verticillis
 - { Dense stipatis, multis floribus congestis
 - { Elatior odore gravi, foliis incanis acutis: *Stachys*.
 - { Humiliores foliis
 - { Incanis ferratis odore vehementiore: *Marrubium*.
 - { Viridioribus Origani odore remissione: *Clyнопodium*.
 - { Minoribus & minus densis
 - { Foliis Urticæ odore foetido: *Lamium*.
 - { Flagellis reptatricibus, foliis subrotundis, crenatis, florum galeis reflexis: *Chamæcisus*.
 - { Pediculis innitentibus
 - { Oblongis, flosculos plures sparsos sustinentibus, foliis & odore Menthæ: *Calamintha*.
 - { Brevibus, flores multos confertos gestantibus, foliis
 - { Atrovirentibus & latioribus odore citri: *Melissa*.
 - { Serpylli: *Acinos*.
 - { Et odore Lamii: *Ballote*.
 - { A Lamio differentibus: *Sideritis*.
 - Galea carentibus, labiatis, foliis
 - { Integris
 - { Odoratis, Allium spirantibus
 - { Elatior, Salvifolia, floribus Spicatis, sylvatica: *Scorodonia*.
 - { Humilior, reptatrix, palustris, foliis Chamædryos: *Scordium*.
 - { Inodoris duorum generum caulibus aliis erectis, qui flores sustinent; aliis supinis & repentibus, floribus Spicatis: *Bugula*.
 - { Trifidis, facie & odore Pinus: *Chamaepitys*.

De Herbis Verticillatis fruticosis.

I. De Salvia.

Notæ sunt, Flores magni, biantes, in spicis laxis à verticillis aliquantulum distantibus compositis, folia lata, obtusa, rugosa, odor validus & vehementior, R. H. p. 509.

A. 1. *Salvia hortensis major*, Offic. *Salvia*, Cbab. 432. *Salvia major*, Ger. 623. *Emac.* 764. *Salvia major vulgaris*, Park. Theat. 49. Hist. Oxon. iii. 399. *Salvia major*, an *Sphacelus Theophrasti*? C. B. Pin. 237. Tourn. Inst. 180. Boerb. Ind. A. 166. Rupp. Flor. Jen. 179. *Salvia latifolia*, J. B. iii. 304. Raii Hist. i. 509. Buxb. 292. A. Common Sage. Gal. Grande Sauge. G. Große Salbey. B. Grove Salie. In hortis. Junio floret. Ufu. Folia & Flores: Vires. Diuretica est; Menses ob crassitiem remoratas ciet, nimios emendat. Prodest in Paralyfi, Vertigine, Tremore, Catarrhis. Extrinsecus Aphthas oris abstergit, Schrod.

A. 2. *Salvia hortensis minor*, Offic. *Salvia minor*, Ger. 623. *Emac.* 764. Raii Hist. i. 510. *Salvia minor aurita & non aurita*, C. B. Pin. 237. Hist. Oxon. iii. 400. Tourn. Inst. 181. Boerb. Ind. A. 166. Rupp. Flor. Jen. 180. *Salvia minor auriculata*, J. B. iii. 305. Cbab. 432. *Salvia minor five pinnata*, Park. Theat. 50. A. Sage of Vertue. Gal. Sauge franche, ou petite Sauge. G. Kleine Salbey. B. Fyne Salie. In hortis. Junio floret. Ufu. Folia & Flores. Vires. Cum priore convenit, sed mitior.

A. 3. *Salvia folio tenuiore*, Cod. Med. ciii. C. B. Pin. 237. Tourn. Inst. 181. Elem. Bot. 149. Raii Hist. i. 510. *Salvia Indica*, Ger. 623. *Emac.* 765. *Salvia minor aurita odoratissima Hispanica*, Park. Theat. 50. *Salvia tenuifolia*, J. B. iii. 306. *Salvia minor tenuifolia*, Cbab. 432. Hist. Oxon. iii. 400. A. Spanish Sage. Gal. Sauge de Catalogne. G. Spanische Salbey. B. Smalle Salie. In hortis colitur. Ufu. Folia. Vires. Cum prioribus convenit.

II. De Phlomis.

NOtæ sunt, Flos tubulosus, superne in duo labia fissus, quorum superius in inferius procumbit; calix è quinque planis compositus, Raii Meth. A. 58.

A. Phlomis, Offic. Phlomis, Verbascum Salvifolium, Mont. Plant. Ind. 50. Phlomis fruticosa Salviæ folio latiore, & rotundiore, Tourn. Inst. 177. Boerb. Ind. A. 160. Phlomis fruticosa Salviæ folio, flore luteo, Elem. Bot. 147. Salvia fruticosa lutea latifolia, five Verbascum sylvestre quartum Matthioli, Park. Theat. 51. Raii Hist. i. 511. Salvia sylvestris Verbasci latis foliis, Cupan. Hort. Catb. 199. Pseudo-salvia major lutea vulgatio latifolia, Hist. Oxon. iii. 397. Verbascum latis Salviæ foliis, C. B. Pin. 240. Verbascum Matthioli, Ger. 625. Emac. 767. A. Yellow Sage. Gal. Boüillon sauvage. G. Wild Bull-Kraut. B. Wild Wolle-Kruit. In hortis. Junio floret. Ufu. Folia. Vires. Adstringit, & inter Plantas vulnerarias enumeratur, Mont.

III. De Lavendula.

NOtæ sunt, Flores in Spicas tenuiores, triticearum æmulas, longis pediculis insidentes congesti, R. H. p. 512.

A. 1. Lavendula, Offic. Lavendula major five vulgaris, Park. Theat. 72. Hist. Oxon. iii. 352. Raii Hist. i. 512. Lavendula flore cæruleo & albo, Ger. 467. Emac. 583. Lavendula latifolia, C. B. Pin. 216. Tourn. Inst. 198. Boerb. Ind. A. 152. Rupp. Flor. Jen. 190. Buxb. 181. Pseudo-nardus, quæ vulgo Spica, J. B. iii. 281. Spica Officinarum German. A. Greater Lavender. Gal. Grande Lavande, Lavende mâle, ou Aspic, ou Nard. G. Lavendel. B. Lavendel met brede bladeren. In hortis colitur. Julio floret. Ufu. Herba & flores. Vires. Partium est tenuium, cephalica, & nervina. Usus præcipuus in Catarrhis, Paralyfi, Spasmo, Vertigine, Lethargo, Tremore artuum. In Urina, mensibus, ac Foetu pellen-do, in torminibus ventris flatulentis. Extrinsecus in lixivii capitis ac artuum, in Masti-catoriis, Schrod.

A. 2. Spica Lavendula vulgaris, Offic. Lavendula angustifolia, C. B. Pin. 216. Tourn. Inst. 198. Boerb. Ind. A. 112. Buxb. 181. Rupp.

Flor. Jen. 191. Lavendula minor five Spica, Ger. 468. Emac. 584. Raii Hist. i. 513. Hist. Oxon. iii. 552. Park. Theat. 73. Pseudo-nardus quæ Lavendula vulgò, J. B. iii. 282. Pseudo-nardus fœmina five Lavendula, Chab. 425. A. Common Lavender, or Spike. Gal. Lavande commune & femelle. G. gemeine Lavendel. B. Lavendel. In Hispania & Gallia provenit. Junio & Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Eadem cum priore. Præparatur Oleum Spicæ. Uteri motus ac dolores compescit umbilico illitum, Schrod.

IV. De Stœchade.

SPicis habitioribus pilosis, squamulis imbricatis ab aliis differt, R. H. p. 513.

A. 1. Stœchas Arabica, Offic. Stœchas Arabica vulgò dicta, J. B. iii. 277. Raii Hist. i. 514. Stœchas purpurea, C. B. Pin. 216. Rupp. Flor. Jen. 190. Tourn. Inst. 201. Boerb. Ind. A. 153. Stœchas vulgaris, Park. Theat. 67. Stœchas five Spica hortulana, Ger. 469. Emac. 585. Stœchas brevioribus ligulis, Hist. Oxon. iii. 353. Stœchas five Stichas, Chab. 434. A. French Lavender. Gal. Stœchas Arabique. G. Arabisch Stœchas. B. Arabische Stœchas. In Hispania & Gallia provenit. Majo floret. Ufu. Flores sunt capitula oblonga, squamata, ornata flosculis oblongis galeatis, & labiatis, saporis subacris, amaricantis, odoris fragrantis & gratiusculi. Eligendæ spicæ recentes odoratæ & subamaræ. Vires. Abstergit, attenuat, & aperit. Usus præcipuus in affectibus capitis & nervorum, scilicet in Vertigine, Apoplexia, Paralyfi, Lethargo: In morbis pectoris idem præstat quod Hyslopus; insuper Urinam & Menses ciet, Venenis resistit, affectibus Hypochondriacis succurrit. Extrinsecus in Lotionibus capitis, suffitu, &c. Schrod.

A. 2. Tragium alterum, Offic. Tragium alterum Dioscoridis quibusdam, foliis Trichomanis, J. B. iii. 279. Tragium alterum Dioscoridis, secudus Arabum & Halepensium, Chab. 425. Stœchadi serratæ affinis, C. B. Pin. 216. Hist. Oxon. iii. 354. Raii Hist. i. 514. Secudus vel Sucudus Avicennæ, Rawwolf. A. Bastard Dittany. Gal. Tragium. G. Tragium. B. Bok-stinkende Kruid Tragium genaamt. Circa Halepum invenit Rawwolfius, udis præsertim locis. Ufu. Herba, Radix. Vires. Tam crudam quam

quam coctam Dysentericis prodesse dicit, Diosc.

Tragium alterum à Dioscoride in hunc modum describitur: *Folia Scolopendrii habet, & radicem sylvestris Raphani tenuem, candidam. Folia autem Autumno birsi virus olent; exinde sibi Tragii nomen adoptavit. Provenit in montibus & præcipitiis, unde non immerito à Rauwolfio pro vero supponitur.*

V. De Rosmarino.

Magnitudine sua & statura insigni, floribus ad caulium nodos foliis intermistis, foliis oblongis, angustis, prona parte candidis, supinâ obscurius virentibus, à congeneribus differt, R. H. p. 515.

A. Rosmarinus, *Offic.* Rosmarinum coronarium, Ger. 1109. Emac. 1292. Rosmarinus coronarius fruticosus, J. B. ii. 25. Raii Hist. i. 515. Rosmarinus hortensis angustiore folio, C. B. Pin. 217. Hist. Oxon. iii. 214. Tourn. Inst. 195. Boerb. Ind. A. 179. Rupp. Flor. Jen. 189. Libanotis five Rosmarinus coronarius, Chab. 104. Libanotis coronaria five Rosmarinum vulgare, Park. Theat. 71. A. Rosemary. Gal. Romarin. G. Rosmarein. B. Rosmaryn. In hortis. Vere floret. Ufu. Folia, Flores (Anthos dicti) & Semen. Vires. Cephalica sunt è præcipuis, Nervina ac etiam Uterina. Usus præcipuus in affectibus Capitis ac Nervorum, Apoplexia, Epilepsia, Paralyti, Vertigine, Caro, &c. Visum acuant, foetorem anhelitus emendant, Hepatis, Lienis, ac Uteri obstructions resolvunt, Ictero ac fluori albo mulierum medentur, Corque confortant, Schrod.

VI. De Hyssopo.

Spicis florum longis, è verticillis rarioribus compositis, floribus versus unam partem spectantibus, segmento supremo, quod pro galea est, bifido, & sursum reflexo, foliis virentibus à reliquis distinguitur, R. H. p. 516.

A. Hyssopus, *Offic.* Hyssopus vulgaris, Park. Theat. 1. Hist. Oxon. iii. 361. Hyssopus Officinarum cærulea five spicata, C. B. Pin. 217. Tourn. Inst. 200. Boerb. Ind. A. 160. Rupp. Flor. Jen. 191. Buxb. 164. Hyssopus vulgaris spicatus angustifolius, J. B. iii. 274. Raii Hist. i. 579. Hyssopus Arabum, Ger.

464. Emac. 576. Hyssopus five Hyssopus, Chab. 423. A. Hyssop. Gal. Hyssope. G. Ysper / Ysop. B. Hyssop, Ysop. In hortis feritur. Julio ac Augusto floret. Ufu. Herba. Vires. Attenuat, aperit, & abstergit. Usus præcipuus in affectibus Pulmonum tartareis Tussi, Asthmate. Extrinsecus adhibetur crebro ad sugillationes oculorum, ad uterum mundificandum, auriumque tinnitus tollendos, ad oris absterfionem. Schrod. Pro Hyssopo, Vid. Epistolas Salmasii & Beverovicii.

VII. De Satureia.

Notæ ejus sunt, Flores galeati & labiati, in spicam digesti ad caulium nodos foliis intermistis, statura minor & humilior, R. Meth. p. 96.

A. 1. Satureia, *Offic.* Chab. 423. Satureia hortensis, Park. Theat. 4. Raii Hist. i. 518. Satureia Æstiva hortensis, Ger. 461. Emac. 575. Satureia sativa, J. B. iii. 272. Boerb. Ind. A. 161. Tourn. Inst. 197. Buxb. 293. Rupp. Flor. Jen. 189. Satureia hortensis five Cunila sativa Plinii, C. B. Pin. 218. Satureia annua Cunilla dicta vulgaris, Hist. Oxon. iii. 411. A. Summer Savory. Gal. Sariette, Savorée. G. Saturey / Râse - fraut / Kellen. B. Boon-Kruid, Keulen. In hortis feritur. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Est inter herbas calidas, & acres quæ Urinam & Menses movent: facultatibus cum Thymo, Serpyllo, & Hyssopo convenire aiunt, R. H. p. 518.

A. 2. Thymbra, *Offic.* Satureia hortensis, Ger. 461. Emac. 575. Satureia vulgaris, Park. Theat. 4. Satureia montana, C. B. Pin. 218. Satureia perennis hortensis vulgaris, Hist. Oxon. iii. 411. Satureia durior, J. B. iii. 272. Raii Hist. i. 518. Satureia durior five Thymbra, Chab. 423. Satureia montana durior flore in pediculis ramosis ex alis foliorum, Boerb. Ind. A. 161. Satureia hortensis five Thymbra legitima Dioscoridis, Grisl. V. Lusit. Calamintha frutescens, Satureiæ folio, facie & odore, Tourn. Inst. 194. A. Winter Savory. Gal. Sariette, Sadrée, Savorée. G. Winter-Saturey / Winter-Ysop. B. Winter-Keulen. In hortis colitur. Æstate floret. Ufu. Herba. Vires. Cum priore viribus convenit.

A. 3. Thymbra vera, *Offic.* Thymbra legitima, Tourn. Cor. 13. Thymbra Græca, J. B. iii. 373. Thymbra five Satureia Cretica legi-

legitima, *Park. Theat.* 4. *Satureia Cretica*, *C. B. Pin.* 218. *Ger. Emac.* 576. *Raii Hist.* i. 519. *Satureia Cretica latiore folio*, *Hist. Oxon.* iii. 412. *Satureia frutescens Arabica*, folio fimbriato, hirsuto, *Breyn. P.* ii. 88. *Satureia Cretica folio rigido*, brevi, crasso, *Boerb. Ind. A.* 161. *Tragoriganum Alpin.* *Exot.* 78. *An Hyssopum montanum Cilicium quibusdam*, *J. B.* iii. 277? *A. True Savory.* *Gal. Thymbr.* *G. Saturey / Sadaney / Pfeffer-traut.* *B. Keulen uyt Kandie.* In Insula Creta reperitur. *Ufu.* Herba, sed in Officinis nostris advena est. *Vires.* Urinam & menses provocat, tussientibus cum melle valet.

A. 4. Satureia Spicata, *Offic. C. B. Pin.* 218. *Boerb. Ind. A.* 161. *Satureia Sti. Juliani*, *Ger.* 461. *Emac.* 576. *Raii Hist.* i. 518. *Satureia Spicata Sti. Juliani*, *Park. Theat.* 4. *Satureia foliis tenuibus sive tenuifolia Sti. Juliani quorundam*, *J. B.* iii. 273. *Satureia tenuifolia Sti. Juliani quorundam: Thymbra vera sive genuina aliis*, *Cbab.* 423. *Thymbra Sti. Juliani, sive Satureia vera Lobelio*, *Elem. Bot.* 166. *Tourn. Inst.* 198. *A. Rock Savory.* *Gal. Perce-pierre.* *G. Felsen Saturey / Epische Saturey.* *B. Keulen van St. Juliaensberg.* In collibus & muris. Æstate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit.

Saxifragam primam Matthioli pro hac planta *C. Baubinus* habet, *Parkinsonus* autem diversam facit, quem consule.

VIII. De Thymo.

Differt à *Satureia*, cui aliàs similis est, odoris fragrantia, & floribus in oblonga capitula congestis, *R. H.* p. 519.

A. Thymum verum, *Offic.* *Thymum Creticum*, *Ger.* 459. *Emac.* 574. *Thymum Creticum sive Antiquorum*, *J. B.* iii. 262. *Thymum legitimum capitatum*, *Park. Theat.* 6. *Thymus capitatus*, qui *Dioscoridis*, *C. B. Pin.* 219. *Raii Hist.* i. 519. *Tourn. Inst.* 196. *Boerb. Ind. A.* 155. *Hyssopus capitata minor*, *Thymi odore*, *Hist. Oxon.* iii. 360. *A. True Thyme.* *Gal. Thym de Crete.* *G. Thymian.* *B. Thym.* In Creta sponte oritur, in hortis apud nos reperitur. Æstate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Attenuat, incidit, aperit, usus præcipuè in vitiis Pulmonum anhelosis & orthopnoicis; Menses & urinas ciet, partus &

secundinas expellit. Vermes necat, pituitam per alvum trahit, tumores discutit, concretum sanguinem dissolvit. Ischiadicis subvenit.

IX. De Maro.

Foliis Thymi majoribus, capitulis & verticillis lanuginosis, odoris fragrantia, ab omnibus Verticillatis distinguitur, *R. H.* p. 520.

A. Marum, *Offic.* *Ger.* 544. *Emac.* 670. *Raii Hist.* i. 520. *Marum vulgare*, *Park. Theat.* 12. *Hist. Oxon.* iii. 372. *Mastichina*, *Boerb. Ind. A.* 156. *Sampfuchus sive Marum Mastichen redolens*, *C. B. Pin.* 244. *Clinopodium quibusdam*, *Mastichina Gallorum*, *J. B.* iii. 243. *Cbab.* 419. *Thymbra Hispanica*, *Majoranæ folio*, *Tourn. Inst.* 197. *Rupp. Flor. Jen.* 190. *Elem. Bot.* 166. *Clinopodium Thymi majore folio*, verticillis lanuginosis *Mastichen olens*, *Pluk. Almag.* 110. *A. Herb. Mastick.* *Gal. Maron, ou Marjolaine d'Angleterre.* *G. Amber-Kraut.* *B. Mastik van de Francen.* In hortis colitur. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Planta est Sudorifica, cephalica, & aperiens. In moribus animalium venenatorum conducit, uti & in halitu cadaveroso, *Boerb. Hist. Plant.* p. 22.

X. De Serpyllo.

Notæ sunt, Folia breviora & latiuscula, flores in capitula in summis ramulis habitiora & laxa congesti, *R. H.* p. 520.

A. 1. Thymus, *Offic.* *Thymus vulgaris folio tenuiore*, *C. B. Pin.* 219. *Tourn. Inst.* 196. *Boerb. Ind. A.* 155. *Thymum durius*, *Ger.* 458. *Emac.* 573. *Raii Hist.* i. 521. *Thymum durius vulgare*, *Park. Theat.* 7. *Thymum vulgare durius*, *Hist. Oxon.* iii. 401. *Thymum vulgare rigidius*, folio cinereo, *J. B.* iii. 263. *Thymus vel Thymum*, *Cbab.* 411. *A. Thyme.* *Gal. Thym.* *G. Thymian.* *B. Thym*, *Hooy-Tym.* In hortis colitur. Junio & Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* In affectibus tartareis Pulmonum, ac Artuum, omnia viscera reserat, appetitum excitat, *Schrod.*

A. 2. Thymus sylvestris, *Offic.* *Thymus Narbonensis Zygis dictus*, *Hist. Oxon.* iii. 402. *Narbonensis Zygis dictus Serpyllum Creticum*, *Ger.* 456. *Emac.* 571. *Serpyllum Narbonense*, *Park. Theat.* 7. *Serpyllum folio Thymi*, *C. B.*

Pin.

Pin. 220. *Raii Hist.* i. 523. *Serpyllum sylvestre*, *Zygis Clusio*, *Thymo vulgari rigidiori simile*, *J. B.* iii. 271. *Thymbra Hispanica Coridis folio*, *Tourn. Inst.* 117. *Elem. Bot.* 166. *A. Wild Thyme*. *Gal. Thym sauvage*. *G. Wilder Thymian*. *B. Wilde Thym*. In hortis curiosorum colitur. Æstate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum *Thymo* viribus convenit.

A. 3. Serpyllum verum, Offic. *Serpyllum majus*, *Park. Theat.* 8. *Raii Hist.* i. 522. *Serpyllum vulgare majus*, *C. B. Pin.* 200. *Hist. Oxon.* iii. 403. *Raii Synop.* iii. 231. *Boerb. Ind. A.* 135. *Tourn. Inst.* 197. *Elem. Bot.* 165. *Serpyllum majus flore purpureo & albo*, *Ger.* 456. *Emac.* 570. *Serpyllum latifolium*, *Pet. 1. erb. Brit.* 31. *A. Great Mother of Thyme*. *Gal. Serpolet*. *G. Thymians Grofmutter / Großer Garten-Quendel*. *B. grove Quendel*. In hortis colitur. Æstate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* *Menses & Urinam* ciet; torminibus, ruptis, vulsis & jecorinis inflammationibus auxiliatur, capitis dolores mulcet, maximè vero Phreneticis & Lethargicis convenit, cruentos vomitus sedat, adversus Serpentes prodest, *Diosc.*

A. 4. Serpyllum citratum, Offic. *Ger.* 458. *Emac.* 573. *Park. Theat.* 6. *Raii Hist.* i. 522. *Synop.* iii. 231. *Mer. 1. in.* 112. *Dill. Cat. Giff.* 134. *Rupp. Flor. Jen.* 189. *Buxb.* 301. *Rivin. Irr. Mon.* *Serpyllum alterum citratum*, *Pbyt. Brit.* 112. *Serpyllum foliis citri odore*, *C. B. Pin.* 220. *Tourn. Inst.* 197. *Elem. Bot.* 165. *Boerb. Ind. A.* 155. *Hist. Oxon.* iii. 403. *Serpyllum citri odore*, *J. B.* iii. 270. *A. Lemon Thyme*. *Gal. Serpolet sauvage citronné*. *G. Citronen-Quendel*. *B. Quendel ruykende als Citroen*. In montosis. Augusto floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit.

A. 5. Serpyllum, Offic. *Serpyllum vulgare*, *Ger.* 455. *Emac.* 570. *Hist. Oxon.* iii. 403. *Raii Hist.* i. 521. *Synop.* iii. 230. *J. B.* iii. 269. *Serpyllum vulgare minus*, *C. B. Pin.* 220. *Park. Theat.* 8. *Tourn. Inst.* 197. *Elem. Bot.* 165. *Boerb. Ind. A.* 155. *Rupp. Flor. Jen.* 189. *Euxb.* 300. *Serpylli vulgaris primum genus*, *Mer. Pin.* 112. *Serpyllum*, *Rivin. Irr. M. Dill. Cat. Giff.* 134. *Serpyllum vulgare*, *Saxifraga*, *Merc. Bot.* i. 68. *Pbyt. Brit.* 112. *Serpyllus vel Serpyllum*, *Chab.* 412. *A. Mother of Thyme*. *Gal. Serpolet sauvage*. *G. Feld-Quendel*. *B. Quendel*. In pascuis ficcioribus. Junio & Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum *Thymo* convenire videtur, *Urinam & Menses* movet.

A. 6 Saxifraga Dioscoridis, Matth. fol. 976. *Saxifraga vera Dioscoridis*, *C. B. Meth.* 693. *Lugd.* iv. *Saxifraga*, *Matth. Comp.* 642. *Cam.*

Epit. 716. *Saxifraga vera Dioscoridis Matthioli*, *Park. Theat.* 426. *A. The true Saxifrage of Dioscorides according to Matthioli*. *Gal. Saxifrage de Dioscoride & de Matthiol.* *G. rechter Stein-rech des Dioscorides nach dem Matthiolo.* *B. Regte Steenbreek van Dioscorides deselve als van Matthioli*. In petris & asperis. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cocta in *Vino* febricitantibus opitulatur *Stranguriæ* prodest, singultum sedat, calculos vesicæ frangit, & *urinam* ciet, *Diosc.*

Hæ sunt vires *Saxifragæ* suæ à *Dioscoride* attributæ, verum huic plantæ non rectè ex sententiæ nostræ adscribuntur, in eo *Matthiolum* tantum secutus. Quænam sit vera Antiquorum *Saxifraga* in capite de *Lychnide* ostendere conatus sum, & plantæ illi vires hæc convenire existimo: Quænam planta hæc sit aliis multis præter illum Botanicis non apparet adeoque à nonnullis suspecta est.

XI. De Tragorigano.

Verticillis densis à *Thymo* & *Serpyllo* differt. *A. 1. Tragoriganum, Offic.* *Tragoriganum Creticum*, *C. B. Pin.* 223. *Park. Theat.* 16. *Raii Hist.* i. 523. *Hist. Oxon.* iii. 373. *Tragoriganum Cretense*, *Ger. Emac.* 668. *Tragoriganum* quibusdam nigrius, folio duro, flore purpureo, *J. B.* iii. 261. *Tragoriganum foliis Thymbræ majoribus, duris, nigricantibus, punctatis, flore purpureo minore*, *Pluk. Almag.* 374. *A. Goats Marjoram*. *Gal. Origan de Bouc*. *G. Trag oder Boets-Dossen*. *B. Bockx-Orego*. In *Creta* Insula invenitur. Martio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Calfacit, *Urinam* ciet, *Menses* provocat, *Stomachum imbecillum* corroborat.

A. 2. Tragoriganum alterum, Offic. *Tragoriganum Clusii*, *Ger.* 543. *Emac.* 668. *Tragoriganum Hispanicum*, *Park. Theat.* 16. *Tragoriganum angustifolium*, *C. B. Pin.* 223. *Raii Hist.* i. 523. *Hist. Oxon.* 373. *Tragoriganum tenuioribus foliis, flore candido*, *J. B.* iii. 261. *Chab.* 411. *Tragoriganum Creticum minus & tenuius*, *Alp. Exot.* 79. *A. Spanish Goats Marjoram*. *Gal. Origan de Bouc d'Espagne*. *G. Spanisch schmall-blätterich Boets-Dossen*. *B. Spaanse Bokx-Orego*. In regno *Valentino* reperitur. Martio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit.

XII. De Polio.

Notæ sunt, *Folia oblonga circa margines crenata*, R. H. p. 524.

A. 1. *Polium montanum*, Offic. *Polium montanum album*, C. B. Pin. 221. Ger. 528. Emac. 653. Raii Hist. i. 524. Hist. Oxon. iii. 355. Tourn. Inst. 206. Mat. Med. 264. Elem. Bot. 175. Chom. Plan. Ufu 367. *Polium montanum Monspeliacum*, Park. Theat. 24. A. *White Poley Mountain*. Gal. *Polion blanc des montagnes*. G. *Berg-Poley*. B. *Witte Berg-Polium*. In Italia & Gallia provenit. Floret æstate. Ufu. Herba. Eligendæ recentes odoratæ. Vires. Urinam & Menses ciet; Hydropicos & Ictericos juvat; venenatis morfibz auxiliatur, R. H. Incidit, aperit.

Polium duplex facit Dioscorides, montanum & alterum: de Polio autem montano sic scribit: *Tenuis frutex est, candidus, dodrantalis, semine refoctus; capitulo in cacumine quendam corymborum speciem præ se ferente, parvo, cano hominis capillo simili, graviter olente, non sine quadam suavitate. Alterum fruticosius, non usque adeo valens odore, & viribus infirmius. Polii montani descriptio, quam supra citavimus adeo brevis est, ut Medici locis in diversis alias aliasque plantas pro eo acceperint. Tournefortius, uti & Chomelius, montanum tam album quam luteum, C. B. Pin. in suam Materiam Medicam retulit. Horum prius Hermannus & Kokerus Officinale esse putant, uti etiam alterum Commelinus & Philippus Millerus. Rupp. vero Polium Lavendulæ folio Pinacis pro eo accipit, & Josephus Millerus Raudusque Polium maritimum erectum Monspeliacum ejusdem Auctoris. De posteriore ita scribit Magnolius: Multo minus, nec tam grati odoris est, quod Polium montanum album, à C. B. in Pin. dicitur; quam ob causam etsi album in Officinis præferri debeat, cætera tamen non omiserim.*

Præter modo dictum in Officinis etiam habemus alium quoddam, sed rarius, eo quod est *Cretæ incola* quodque sit longè gravioris odoris, efficacius est, & prioribus antefendum.

A. 2. *Polium alterum*, Offic. *Polium montanum*, Offic. Rupp. Flor. Jen. 178. *Polium Lavendulæ folio*, C. B. Pin. 220. Tourn. Inst. 206. Boerb. Ind. A. 183. Hist. Oxon. iii. 356. *Polium montanum Lavendulæ folio*, Park. Theat. 25. Raii Hist. i. 525. *Polium Lavendulæ folio flore albo*, Ger. Emac. 655. *Ajuga folio integro*, Rivin. Irr. M. A. *Poley Mountain with Lavender Leaves*. Gal. *Autre Polion blanc des*

montagnes. G. *Berg-Polium mit Lavendel-Blättern*. B. *Polium met Bladeren van Lavendel*. In hortis Botanicorum. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Cum præcedente viribus convenit, sed minus efficacius.

A. 3. *Polium montanum*, Offic. Chom. Pl. Ufu 92. *Polium montanum luteum*, C. B. Pin. 220. Chom. Pl. Ufu 367. Raii Hist. i. 525. Ger. 528. Emac. 653. Hist. Oxon. iii. 355. Tourn. Inst. 206. Mat. Med. 264. Elem. Bot. 175. Boerb. Ind. A. 183. *Polium montanum vulgare*, Park. Theat. 24. A. *Yellow Poley Mountain*. Gal. *Le Polion jaune des montagnes*. G. *Berg-gelbe Poley*. B. *Polium met gele Blom*. In Hispania & Gallia Narbonensi provenit. Junio & Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Cum albo viribus convenire dicitur.

A. 4. *Polium montanum*, Offic. Mill. Bot. Offic. 352. Rand. Ind. Plant. Offic. 69. *Polium maritimum erectum Monspeliacum*, C. B. Pin. 221. Raii Hist. i. 524. Tourn. Inst. 206. Elem. Bot. 175. Hist. Oxon. iii. 355. *Polium Monspessulanum*, J. B. iii. 299. Chab. 431. *Polium montanum minus*, Park. Theat. 23. A. *Ereck or Mountain Poley*. Gal. *Petit Polion des montagnes*. G. *Klein Berg-Poley*. B. *Kleine Berg-Polium*. In locis maritimis, & collibus arenosis Gallie Narbonensis. Æstate floret. Ufu. Herba. Vires. Cum prioribus convenit.

XIII. De Teucrio.

Staturâ suâ, & magnitudine, foliis latioribus à Chamædry differt, quacum floribus galeâ carentibus convenit, R. H. p. 526.

A. 1. *Teucrium*, Offic. C. B. Pin. 247. Raii Hist. i. 526. *Teucrium multis*, J. B. iii. 290. *Teucrium latifolium*, Ger. 532. Emac. 654. *Teucrium majus vulgare*, Park. Theat. 103. *Teucrium sive Teucris*, Chab. 419. *Teucrium calice tubulato, flore pallidè luteolo*, Boerb. Ind. A. 181. *Chamædry fruticosior sive Teucrium vulgare flore ochroleuco*, Hist. Oxon. iii. 421. *Chamædry frutescens, Teucrium vulgè*, Elem. Bot. 174. Tourn. Inst. 205. A. *Tree-Germander*. Gal. *Grosse Germandrée*. G. *Staudicht Gamanderlein*. B. *Grote Gamander*. In Italia & Sicilia provenit. Æstate floret. Ufu. Folia. Vires. Calfacit, & siccat. Hepatica, ac splenetica est; confert in serpentium ictibus. Ut in externa facie chamædryn refert, ita iisdem viribus pollet.

A. 2. *Polium Creticum*, Offic. *Polium angustifolium Creticum*, C. B. Pin. 221. Park. 25. Raii Hist. i. 525. Hist. Oxon. iii. 356. *Teucrium frutescens*, *Stœchadis Arabicæ folio & facie*, Tourn. Cor. 14. *Teucrium calice campanulato*, *Stœchados facie*, Boerb. Ind. A. 181. Rosmarinum *Stœchados facie*, Alp. Exot. 103. A. *Poley of Candia*. Gal. *Polion de Crete*. G. *Eretisch Poley*. B. *Polium wyt Candie*. In Insula Creta abundat. Ufu. Summitates. Vires. Cum Polio albo viribus convenit, quocum in Officinis Pharmacopolarum confunditur, & pro eo venditur.

XIV. De Chamædry.

Radice repente, foliis parvis Quercui simili divisa ab aliis distinguitur.

A. *Chamædry*, Triflago, Offic. *Chamædry*, Chab. 427. *Chamædry vulgaris*, Park. Theat. 104. Raii Hist. i. 527. *Chamædry minor*, Ger. 530. Emac. 656. *Chamædry minor repens*, C. B. Pin. 148. Hist. Oxon. iii. 422. Tourn. Inst. 205. Boerb. Ind. A. 182. *Chamædry vulgò vera existimata*, J. B. iii. 288. Elem. Bot. 173. A. *Germander*. Gal. *Germandrée*, ou *Chénette*, Petit Chêne. G. *Klein Batengel oder Edel Samanderlein*. B. *Kleyne Kruypende Chamædry*, of *Batbengel*. In hortis colitur. Junio floret. Ufu. Folia. Vires. Tenuium est partium. Potenter urinam ac sudores movet; confert in febribus, Scorbuto, sanguine coagulato, & imprimis in arthritide, ictero, & urina suppressa, Schrod. Addit *Matthiolus* in pestilentia, lumbricis, capitis morbis frigidis, Buxb.

XV. De Maro Syriaco.

Marum Cortusi vel *Syriacum floribus in singulis foliorum alis singulis à Chamædry differt*, cum *Scorodonia* convenit, à qua, texturâ & facie externa abundè distinguitur, Raii Meth. A. 61.

Marum Syriacum, Offic. Ger. 544. Emac. 670. *Marum Syriacum vel Creticum*, Parkins. Theat. 13. Hort. Lugd. Bat. 409. Boerb. Ind. A. 182. *Marum Syriacum vulgò*, Herm. Flor. ii. 34. *Marum Cortusi*, J. B. iii. 242. Raii Hist. i. 527. Hist. Oxon. iii. 420. Rupp. Flor. Jen. 177. *Marum Creticum*, Alp. Exot. 288. *Marum Veterum*, *Marum Cortusi*, Chab. 418. *Majorana Syriaca vel Cretica*, C. B. Pin. 224.

Chamædry incana, *maritima*, *frutescens*, foliis lanceolatis, Tourn. Inst. 205. Elem. Bot. 174. *Tragoriganum Thymi latioribus foliis*, subtus incanis, flore magno suave-rubente, Pluk. Almag. 374. *Thymum Creticum frutescens*; *Marum fortè odoratissimum*, foliis *Serpylli incanis*, Breyn. Prod. ii. 99. A. *Syrian Herb Mastick*. Gal. Maron, ou *Marjolaine d'Angleterre*. G. *Syrisch Majoran* / Wild - Dosten. B. *Syrisch Majoraan*. In hortis apud nos colitur. Ufu. Herba. Vires. Planta est egregia in Phlegmate à stomacho, Hydrope, Anasarca, in Vitiis Uterinis; conducit etiam in Moribus venenatis, & halitu foetido, spiritus ejus longè superans *Aquam Reginae Hungariæ*, Boerbav. Hist. Plant.

De Plantis Verticillatis, Herbaceis.

XVI. De Mentha.

Notæ sunt, Flos spicatus, quadripartitus, galea, & labello à segmentis lateralibus vix discernendis; odor suavis; radices reptatrices, R. Synop. p. 78.

A. 1. *Mentha*, Offic. *Mentha angustifolia spicata*, C. B. Pin. 226. Raii Hist. i. 532. Tourn. Inst. 189. Elem. Bot. 158. Boerb. Ind. A. 185. *Mentha Romana*, Ger. Emac. 680. *Mentha Romana angustifolia sive Cardiaca*, Park. Theat. 31. *Mentha Romana sive præstantior angustifolia*, Hist. Oxon. iii. 367. A. *Spear-Mint*. Gal. *Mente*. G. *Krause-Münke*. B. *Kart-Munte*. In hortis. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Tenuium est partium. Usus præcipuus in ventriculi imbecillitate, cruditate, singultu, vomitu, flatibus, ardore, hepatis obstructione, intestinorum dolore, capitis vertigine, &c. Schrod.

N. B. *Mentha sativa* Ger. easdem vires habet, adeoque in defectu substitui poterit.

A. 2. *Mentastrum*, Offic. Ger. Emac. 684. Merc. Bot. i. 50. Phyt. Brit. 74. Mer. Pin. 77. Rivin. Irr. M. *Mentastrum spicatum folio longiore candicante*, J. B. iii. 221. Raii Hist. i. 532. Synop. iii. 234. *Mentastrum spicatum*, Chab. 414. *Mentha sylvestris folio longiore*, C. B. Pin. 227. Tourn. Inst. 189. Elem. Bot. 158. Hist. Oxon. iii. 368. A. *Herse-Mint*. Gal. *Mente sauvage*, Chevaline. G. *Wilde Münke*. B. *Wilde Munte*. In pratis humidis, sed rarius. Julio floret. Ufu. Herba. Easdem vires cum priore habet.

A. 3. *Ment*

A. 3. *Mentha sylvestris*, *Offic.* *Mentha sylvestris* rotundiore folio, *C. B. Pin.* 227. *Tourn. Inst.* 189. *Chomel.* 177. *Buxb.* 213. *Mentastrium*, *Ger. Emac.* 683. quoad descript. *Mer. Pin.* 77. *Mentastrium* folio rugoso rotundiore, Spontanæ flore spicato, odore gravi, *J. B.* iii. 219. *Raii Hist.* i. 532. *Synop.* iii. 234. *Hist. Oxon.* iii. 368. *Rupp. Flor. Jen.* 184. *Mentha Scorodoniæ* foliis, *A. Round-leaved Horse-Mint.* *Gal. Mente sauvage (avec les feuilles presque rondes.)* *G. Weiße Wasser-Münke.* *B. Witte Water-Munte.* In aquosis variis in locis. *Ufu.* Herba. *Vires.* Stomachica & Hysterica est, *Chomel.*

A. 4. *Mentha Piperis* sapore, *Offic.* *Mentha Saxifraga* angustiore folio spicata sapore acri fervido, *Pluk. Mant.* 129. *Mentha* spicis brevibus & habitioribus foliis *Menthæ* fuscæ, sapore fervido Piperis, *R. Synop.* iii. 134. *Mentha palustris* spicis brevioribus & habitioribus, foliis oblongis, sapore Piperis, *Raii Hist.* iii. 284. *Mentha piperata* acuta, *Pet. Herb. Brit.* 31. *A. Pepper-Mint.* *Gal. Mente d'un gout poivré.* *G. Pfeffer-Münke.* *B. Peper-Munt.* In aquosis, & ad fossas nonnunquam reperitur. Augusto floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* In calculo renum, & vesicæ remedium specificum æstimatur. Aqua destillata Aqua Colica à quibusdam dicitur.

A. 5. *Mentha aquatica*, *Sisymbrium*, *Offic.* *Mentha rubra*, *Offic. Volck. Flo. Nor.* 287. *Mentha aquatica rubra*, *Park. Theat.* 1243. *Mentha aquatica* sive *Mentastrium*, *Cod. Med.* lxxvi. *Mentha aquatica* sive *Sisymbrium*, *J. B.* iii. 223. *Chab.* 415. *Ger. Emac.* 684. *Raii Hist.* i. 533. *Synop.* iii. 233. *Merc. Bot.* i. 50. *Phyt. Brit.* 77. *Mer. Pin.* 76. *Mentha palustris* spicata, *Revin. Irr. M. Dill. Cat. Giff.* 168. *Mentha aquatica*, *Ger.* 555. *Mentha rotundifolia* palustris sive *aquatica* major, *C. B. Pin.* 227. *Tourn. Inst.* 189. *Boerb. Ind. A.* 185. *Hist. Oxon.* iii. 370. *Rupp. Flor. Jen.* 185. *A. Water-Mint.* *Gal. Mente, ou Baume aquatique.* *G. Wasser-Münke.* *B. Roode Water-Munt.* In humidioribus. Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis convenit.

Hæc planta ab illiterato quodam medicaastro Londinensi pro magno adversus calculum arcano habebatur: quæ ne detegi posset, adeo cautus erat, ut quoties eâ uti occasionem habuit, se in conclave quoddam seu cameram inclusit, usquedum eam in particulas adeo minutas discidisset, ut quænam planta esset invenire ferè impossibile foret: Tandem minuto ejus frustulo ad D. D. Watson allato, in horto suo illud deposuit, quo germinante, secretum revelatum est. Non

immeritò laudatur etiam in dolore ventriculi; unde Aqua destillata à quibusdam Aqua Colica nuncupatur.

A. 6. *Auricularia*, *Offic.* *Auricularia Indorum* ad surditatem efficax, *A. Ear-wort*, vulgò *Marlow.* *Mentastrium minus*, *Ger. Emac.* 685. *Mentastrium hirsutum*, *Park. Theat.* 34. *Mentastri* aquatici genus hirsutum spicâ latiore, *J. B.* iii. 222. *Chab.* 415. *Raii Hist.* i. 533. *Synop.* iii. 234. *Mentha palustris* folio oblongo, *C. B. Pin.* *Hist. Oxon.* iii. 369. *Tourn. Inst.* 189. *Rupp. Flor. Jen.* 185. *Buxb.* 214. *A. Cylonian Plant.* *Gal. Plante de Ceylan, Mente aquatique.* *G. Ceylonische Pflanze / Wasser-Münke.* *B. Ceylonje Plant, Water-Munt.* In aquosis, & ad ripas fluviorum non infrequens. Augusto & Septembri floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Efficacissimum in surditate est remedium.

D. Marlow in observationibus suis cujusdam plantæ meminit *Plantæ Zeylanicæ* nomine, absque alia descriptione aut nota, qua possit dignosci, & beneficia ejus ad posteros derivari; unde inter eruditos Botanicos dubium exortum est, quænam species plantæ esset, quam hac appellatione intelligit. Omnes quidem consentiunt *Menthæ* quandam speciem fuisse, quænam verò, adhuc dubium manet. Ingeniosus vir D. Pluckenet *Menthæ* cujusdam verticillatæ in *Marilandia* nascentis, cujus nomen in *Mantissa*, p. 129. exhibet, esse opinatur. Dignissimus vir D. Sloane *Menthæ* aquaticæ speciem quandam esse existimat; neque rejicienda est ejus conjectura, quoniam in minutis quibusdam ejus fragmentis, à D. Finchio Pharmacopœo Londinensi, viro ingenioso D. Marlow prædicti successore, apud quem omnium ejus Arcanorum specimina, variorum etiam præparationes inveniuntur, *Menthæ* aquaticæ odorem exquisitum observavi. Idemque candidus vir D. Finchius hanc herbam, non obstante exotico nomine ei à D. Marlow imposito, Anglicanæ originis esse mihi affirmavit: quin & fragmenta à prædicto D. Finchio mihi donata cum planta ipsa, cujus Synonyma è *C. B. Pin.* aliisque dedi, conveniunt, sententiâ confirmor, nimirum eas rectè à me collatas esse.

XVII. De Pulegio.

FLorum densis verticillis, sapore & odore acriore à *Mentha* differt, *R. Synop.* p. 79.

A. 1. *Pulegium*, *Offic.* *J. B.* iii. 256. *Chab.* 420. *Buxb.* 273. *Raii Hist.* i. 533. *Synop.* iii. 235. *Pulegium regium*, *Ger.* 545. *Emac.* 671. *Hist. Oxon.* iii. 371. *Pulegium latifolium*, *C. B. Pin.* 222. *Boerb. Ind. A.* 186. *Rupp. Flor. Jen.* 185. *Pu-*

185. *Pulegium vulgare*, *Park. Theat.* 29. *Pulegium vulgare* five mas, *Merc. Bot.* i. 62. *Pbyt. Brit.* 92. *Mentha aquatica* seu *Pulegium vulgare*, *Tourn. Inst.* 189. *Mentha palustris*, five *Pulegium*, *Cod. Med.* lxxvi. A. *Penny-Royal*. *Gal. Pouliot*, ou *Pouliot - Tbm.* G. *Poley*. B. *Poley*. In aquosis. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Usus præcipuus in Menstruis ciendis, Fluore albo, Foetu ejiciendo; nausea ac tormina Ventris discutit; Calculum, & Urinam pellit, Ictero, ac Hydropi medetur, *Schrod.*

A. 2. *Pulegium erectum*, *Offic.* An *Pulegium latifolium* alterum, C. B. *Pin.* 222? A. *Upright Penny-Royal*. *Gal. Pouliot*. G. *Poley*. B. *Poley*. In aquosis. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum præcedente convenit.

A. 3. *Pulegium cervinum*, *Offic.* *Pulegium angustifolium*, *Ger.* 546. *Emac.* 672. *Raii Hist.* i. 534. C. B. *Pin.* 222. *Boerb. Ind.* A. 186. *Hist. Oxon.* iii. 371. *Rupp. Flor. Jen.* 186. *Pulegium angustifolium* five *cervinum*, *Park. Theat.* 30. *Pulegium cervinum angustifolium*, *J. B.* iii. 257. *Pulegium cervinum angustifolium Monspeliensium odoratius*, *Chab.* 420. *Mentha aquatica Satureiæ folio*, *Tourn. Inst.* 190. A. *Hart-Penny-Royal*. *Gal. Pouliot de Cerf.* G. *Hirsch-Poley*. B. *Harts-Poley*. In hortis, sed rarius. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Easdem vires habet cum priore, sed efficaciores.

A. 4. *Mentha crispa*, *Offic.* *Park. Theat.* 31. *Mentha crispa verticillata*, C. B. *Pin.* 227. *Raii Hist.* i. 531. *Tourn. Inst.* 189. *Boerb. Ind.* A. 185. *Mentha verticillata*, *Rivini. Irr. Mon. Raii Synop.* iii. 232. *Mentha crispa verticillata folio rotundiore*, *J. B.* iii. 215. *Mentha rotundiore folio glabro Pulegii flore*, *Hist. Oxon.* iii. 369. *Mentha sativa rubra*, *Ger.* 552. *Emac.* 680. A. *Crisped or Curled Mint*. *Gal. Mente domestique, rouge.* G. *Krause Münz.* B. *Cruys - Munt met rondagtige Bladeren*. In aquosis reperitur. Augusto floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* In Imbecillitate ventriculi pulvis quotidie sumptus commendatur, *Stockerus*. In vomitu laudat *Etmullerus*.

A. 5. *Calamintha palustris*, *Offic.* *Calamintha aquatica*, *Ger.* *Emac.* 684. *Merc. Bot.* i. 25. *Pbyt. Brit.* 18. *Mer. Pin.* 18. *Raii Hist.* i. 530. *Calamintha arvensis verticillata*, C. B. *Pin.* 229. *Calamintha arvensis verticillata* five *aquatica Belgarum*, *Lobelio*, *Park. Theat.* 36. *Mentha* seu *Calamintha aquatica*, *Raii Synop.* iii. 232. *Mentha arvensis verticillata hirsuta*, *J. B.* iii. 217. *Chab.* 413. *Hist. Oxon.* iii.

369. *Tourn. Inst.* 189. *Boerb. Ind.* A. 185. *Dill. Cat. Giff.* 145. *Rupp. Flor. Jen.* 185. *Buxb.* 213. *Mentha alba Officinarum*, *Volk. Flo. Nor.* 287. A. *Water-Calamint.* *Gal. Calament des marais.* G. *Wilde Poley / Korn - Münz.* B. *Water of Veld-Mente, Water-Calament.* In locis humidis. Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum prioribus viribus convenit.

Quænam planta sit *Polycnemon Dioscoridis* inter Botanicos etiamnum controvertitur, aliis ad aliam eam referentibus. Nos, cum *Lobelio*, ad hanc potius quam ad *Bugulam* vel *Prunellam* reducendam censuimus, quod *Dioscoridis* boni odoris & acris esse scribat, quod de earum neutra dici potest.

A. 6. *Mentha fusca*, *Offic.* *Mentha fusca* five *vulgaris*, *Park. Theat.* 31. *Raii Synop.* iii. 232. *Mentha cardiaca*, *Ger.* 553. *Emac.* 680. *Mentha hortensis verticillata Ocymi odore*, C. B. *Pin.* 227. *Chomel.* 436. *Hist. Oxon.* iii. 369. *Mentha verticillata minor acuta*, non crispa, odore Ocymi, *J. B.* iii. 216. A. *Red Mint Gal. Mente commune.* G. *Hof - Münz.* B. *Hof-Munte.* In hortis, & aquosis *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis *Menthæ* speciebus convenit.

XVIII. De Lycopside.

Foliis rugosis ad basin laciniatis, & odore carentibus à *Mentha* differt, *R. Synop.* p. 125.

A. *Lycopus*, *Offic.* *Lycopus palustris*, glaber, *Elem. Bot.* 159. *Tourn. Inst.* 191. *Boerb. Ind.* A. 186. *Raii Synop.* iii. 236. *Dill. Cat. Giff.* 135. *Rupp. Flor. Jen.* 186. *Buxb.* 205. *Marrubium aquaticum*, *Ger.* 565. *Emac.* 700. *Raii Hist.* i. 535. *Marrubium aquaticum vulgare*, *Park. Theat.* 1230. *Marrubium aquaticum quorundam*, *J. B.* iii. 318. *Chab.* 436. *Marrubium palustre glabrum*, C. B. *Pin.* 230. *Pseudo-marrubium aquaticum vulgare*, *Hist. Oxon.* iii. 378. *Pseudo-marrubium palustre*, *Rivini.* A. *Water-Horebound.* *Gal. Marrube aquatique.* G. *Wasser - Andorn / Glied - Kraut.* B. *Water-Andoren.* In aquosis, & ad rivulos. Julio floret, *Ufu.* Herba. *Vires.* In classe Plantarum astringentium numerat. *Mont.*

XIX. De Verbena.

A Congeneribus differt foliis rugosis, laciniatis, & floribus in spicis longissimis angustis, nullis intermixtis foliis, R. Synop. p. 79.

A. Verbena, Offic. Verbena communis, Ger. 580. Emac. 718. Merc. Bot. i. 76. Pbyt. Brit. 128. Mer. Pin. 124. Verbena communis flore cæruleo, C. B. Pin. 269. Boerb. Ind. A. 187. Hist. Oxon. iii. 408. Tourn. Inst. 200. Verbena vulgaris, J. B. iii. 443. Raii Hist. i. 535. Synop. iii. 236. Verbena mas, sive recta & vulgaris, Park. Theat. 678. A. Vervain. Gal. Vervéne. G. Eisen-Kraut / Eisen-reich / Eisen-hart / Dauben-fraut. R. Yzer-Kruid, Yzer-bard. In areis, & compitis. Æstate floret. Ufu. Radix, Herba, Vires, Cephalica, alexipharmaca, & vulneraria est. Usus præcipue in dolore, aliisque affectibus capitis, in tussi inveterata, in obstructionibus Hepatis, ac Lienis, Ictero, Dysenteria; Calculum atterit, & expellit; Febrem Tertianam fugat, &c. Schrod.

Amuletice strumam Verbenæ radicem curare sunt qui statuunt, modum Marcellus Empiricus edocet. Ab anicula quadam pro Amuleto usurpatur collo alligata.

XX. De Dictamno.

Foliis valdè tomentosis & incanis, atque capitulorum squamis majoribus à reliquis differt, R. H. p. 537.

Dictamnus Creticus, Offic. C. B. Pin. 222. Park. Theat. 27. Raii Hist. i. 537. List. Oxon. iii. 357. Boerb. Ind. A. 178. Rupp. Flor. Jen. 191. Dictamnus Creticus sive vera, J. B. iii. 253. Dictamnus vel Dictamnium, Cbab. 420. Dictamnium Creticum, Ger. 651. Emac. 795. Origanum Creticum latifolium, tomentosum seu Dictamnus Creticus, Elem. Bot. 167. Tourn. Inst. 199. A. Ditany of Crete, or Candy. Gal. Dictame de Crete. G. Cretischer Dictam. B. Dictamnus wyt Kandie. In Creta crescit. Julio floret. Ufu. Folia eligenda valdè tomentosa, recentia, odorata. Vires. Uterina imprimis est herba ac alexipharmaca. Usus præcipuus in obstructis mensibus, in partu accelerando, in ictibus venenatis, in spiculis extrahendis, Schrod.

XXI. De Majorana.

Notæ sunt, Flores in capitula squamosa congesti in summis caulibus & ramulis, capitulis & squamis minoribus quàm in Dictamno, foliaque minùs tomentosa & incana, R. H. p. 538.

A. 1. Majorana, Amaracus, Samplicum, Offic. Majorana vulgaris, C. B. Pin. 224. Raii Hist. i. 538. Tourn. Inst. 199. Elem. Bot. 168. Boerb. Ind. A. 178. Rupp. Flor. Jen. 190. Majorana vulgaris æstiva, Park. Theat. 11. Hist. Oxon. iii. 358. Majorana major, Ger. 538. Emac. 664. Majorana majori folio & semine nota, J. B. iii. 241. Samplicum, Amaracus, Majorana, Cbab. 419. A. Sweet Marjoram. Gal. Marjolaine. G. Majoran. B. Majoleyn. In hortis. Julio floret. Ufu. Herba, semen. Vires. Cephalica, & uterina est. Usus præcipuus in affectibus capitis, ac nervorum; hinc & uteri, & ventriculi: ciet menses (in pessario) confortat cerebrum, ejusque flatus discutit, Schrod.

A. 2. Majorana tenuifolia, Cod. Med. lxxi. C. B. Pin. 224. Raii Hist. i. 538. Ger. 539. Emac. 664. Park. Theat. 11. Tourn. Inst. 200. Elem. Bot. 168. Majorana tenuior & lignosior, J. B. iii. 241. Majorana hortensis odorata perennis, Hist. Oxon. iii. 359. A. Marjoram gentle or perennial. Gal. Marjolaine Gentille. G. Majoran / Meyeran. B. Edele Majolyn. In hortis. Ufu. Herba. Vires. Cum præcedente convenit.

A. 3. Origanum, Offic. Rivin. Irr. Mon. Dill. Cat. Giff. 133. Origanum vulgare spontaneum, J. B. iii. 236. Raii Hist. i. 539. Synop. iii. 236. Elem. Bot. 167. Buxb. 245. Origanum vulgare, Merc. Bot. i. 55. Pbyt. Brit. 85. Origanum Anglicum, Ger. 541. Emac. 666. Origanum sylvestre, Cunila bubula Plinii, C. B. Pin. 223. Tourn. Inst. 199. Boerb. Ind. A. 179. Rupp. Flor. Jen. 191. Origanum sylvestre vulgare Tragi, Hist. Oxon. iii. 359. Origanus sive Origanum, Cbab. 418. Majorana sylvestris, Park. Theat. 12. A. Wild Marjoram. Gal. Origan commun, ou sauvage. G. Wollgemuht / oder Dosten. B. Wilde Orego, Wilde Majolyn. In dumetis. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Aperit, abstergit. Usus præcipuus in obstructione pulmonum, hepatis, ac uteri; & in tussi, asthmate, & ictero. Augget lac, &c. Schrod.

A. 4. Majorana oleracea, Offic. Majorana major, Anglica, Ger. 538. Emac. 664. Raii Hist.

Hist. i. 539. *Majorana latifolia* five *major Anglica*, *Park. Theat.* 12. *Majorana hortensis* viridis tenuior, *Hist. Oxon.* iii. 359. *Origanum Onites*, *C. B. Pin.* 223. *Raii Synop.* iii. 296. *Tourn. Inst.* 199. *A. Pot-Marjoram.* *Gal. Origan Onites.* *G. Winter-Majoran / Englisch Majoran.* *B. Engelse Majolyn.* In hortis, inter olera feritur. Æstate floret. *Ufu.* Herba in culinis pro olere. *Vires.* Iisdem cum *Origano vulgari* viribus pollet.

XXII. De Origano.

A *Majorana capitulis squamosis, longioribus, in spicas excurrentibus, præcipue differt, Raii Meth.* A. 61.

A. 1. Origanum Creticum, Offic. Ger. 541. *Emac.* 666. *Raii Hist.* i. 540. *J. B. iii.* 238. *Cbab.* 418. *C. B. Pin.* 223. *Boerb. Ind.* A. 119. *Hist. Oxon.* iii. 360. *Origanum sylvestre* five *vulgare*, *Park. Theat.* 15. *Origanum minus Chium* odoratissimum flore albo ex *Triumfetti*, *Hort. Maur.* 133. *A. Origan of Crete.* *Gal. Origan de Crete.* *G. Cretischer Wellgemuht.* *B. Orego.* In *Creta Insula.* Junio floret. *Ufu.* Flores sunt capitula squamata, oblonga, colore fusco, sapore acerrimo, odore aromatico, jucundo. Eligendæ spicæ recentes, odoratæ. *Vires.* Usus præcipuus in obstructione *Pulmonum*, *Hepatis*, ac *Uteri*.

N. B. In *Officinis nostris* *epibeta* *Origani Cretici* & *vulgaris* non distinguuntur: ergo ubi *Medici præscribunt* *Flor. Origani*, intellige *Origani Cretici*; & quando præscribunt *Herbam*, intellige *Vulgaris*; nam folia, seu herba *Origani Cretici* nunquam in *Officinis* reperiuntur.

A. 2. Origanum Heracleoticum, Offic. Ger. 541. *Emac.* 666. *Raii Hist.* i. 539. *Origanum Heracleoticum* verius, *Park. Theat.* 15. *Origanum Heracleoticum Matthioli*, aliis forte *Creticum*, *J. B. iii.* 237. *Origanum Heracleoticum Matthioli*, *Origanum, Creticum* quibusdam, *Cbab.* 418. *Origanum Heracleoticum*, *Cunila gallinacea* *Plinii*, *C. B. Pin.* 223. *Tourn. Inst.* 199. *Hist. Oxon.* iii. 360. *Rupp. Flor. Jen.* 191. *A. Bastard - Marjoram.* *Gal. Origan, ou Marjolaine batarde.* *G. Unedhter Majoran / Wild - Dossen.* *B. Bastert Majolyn.* Reperitur in hortis. Æstate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Excalfacit; demorsis à serpente convenit; ruptis, convulsis, & hydropicis datur, *Diosc.*

XXIII. De Ocymo.

Notæ sunt, *Folia Majoranæ*, odor suavis *Cetri*, vel *Caryophylli*; flores in spica: laxas è verticillis rarioribus compositas digesti, *R. H.* p. 540.

A. 1. Ocimum, Basilicum, Offic. Ocimum medium citratum, Ger. 547. *Emac.* 673. *Ocimum vulgatus*, *C. B. Pin.* 226. *Raii Hist.* i. 547. *Tourn. Inst.* 204. *Boerb. Ind.* A. 170. *Rupp. Flor. Jen.* 178. *Ocimum medium vulgatus & nigrum*, *J. B. iii.* 247. *Cbab.* 419. *Ocimum vulgare majus*, *Park. Theat.* 18. *Basilicum seu Ocimum medium vulgatus*, *Hist. Oxon.* iii. 406. *A. Common Basil.* *Gal. Grand Basilic.* *G. Basiliens Kraut.* *B. Groot welriekent Basilicum.* In hortis feritur. Junio floret. *Ufu.* Herba, semen. *Vires.* Expurgat *Pulmones*, *Menses* movet.

A. 2. Ocimum caryophyllatum, Offic. Ocimum minimum, *C. B. Pin.* 226. *J. B. iii.* 247. *Cbab.* 419. *Raii Hist.* i. 541. *Tourn. Inst.* 204. *Boerb. Ind.* A. 170. *Hist. Oxon.* iii. 407. *Ocimum vulgare minus*, *Park. Theat.* 18. *Ocimum minus caryophyllatum*, *Ger.* 547. *Emac.* 673. *A. Bush-Basil.* *Gal. Petit Basilic Gentil.* *G. Klein Basiliens Kraut.* *B. Edel Basilicum.* In hortis. Junio floret. *Ufu.* Semen.

XXIV. De Hormino.

Notæ sunt, *Floris labium superius reverà galeam refert*, *Raii Meth.* A. 62.

A. 1. Horminum sativum, Offic. C. B. Pin. 238. *Raii Hist.* i. 542. *Boerb. Ind.* A. 166. *Horminum sativum genuinum Dioscoridis*, *Park. Theat.* 56. *Horminum sylvestre foliis purpureis*, *Ger.* 628. *Emac.* 771. *Horminum comâ purpuro-violaceâ*, *J. B. iii.* 309. *Hist. Oxon.* iii. 393. *Rupp. Flor. Jen.* 178. *Tourn. Inst.* 178. *Elem. Bot.* 147. *Horminum*, *Cbab.* 433. *A. Purple-Spiked-Clary.* *Gal. Ormin, Hormin, ou Orvale des jardins.* *G. Wald-Scharley.* *B. Kleyne Scarley.* In hortis curiosorum apud nos feritur. Julio floret. *Ufu.* Semen. *Vires.* Ad *Venerem* stimulandam cum vino bibi volunt, Purgat cum melle argemas, albuginesque: extrahuntur etiam aculei ex corpore, *Diosc.* Nervos excitat; homines inebriat; in *Hydrope* optimè convenit;

nit ; vim habet calefacientem , Boerb. Hist. Plant.

A. 2. Oculus Christi , Offic. Horminum sylvestre , Ger. 628. Emac. 771. Horminum sylvestre Lavendulæ flore , C. B. Pin. 239. Park. Theat. 57. Raii Hist. i. 545. Synop. iii. 237. Tourn. Inst. 178. Elem. Bot. 147. Boerbæv. Ind. A. 165. Hist. Oxon. iii. 395. Gallitrichis affine Maru , si non genus aliquod , Sclarea Hispanica , J. B. iii. 313. A. Wild Clary. Gal. Horminon sauvage. G. Wilder Scharley. B. Wilde Scarley met bloem van Lavendel. In glareosis. Junio floret , Ufu. Semen rotundum , nigrum. Vires. Oculis inditum utile est ad excutiendam eorum caliginem , & educendum corpuscula , quæ in illos inciderunt.

A. 3. Horminum sylvestre , Offic. Horminum sylvestre latifolium , Ger. Emac. 771. Raii Hist. i. 546. Horminum sylvestre latifolium verticillatum , C. B. Pin. 238. Tourn. Inst. 178. Elem. Bot. 147. Hist. Oxon. iii. 395. Horminum Germanicum humile , Park. Theat. 56. Horminum Gallitricho affinis planta , Horminum sylvestre latifolium Clusio , J. B. iii. 314. Chab. 435. A. Wild Clary. Gal. Horminon sauvage. G. Breit-blätterichter wilder Scharley. B. Wilde Scarley met brede bladeren. In Germania frequenter occurrit. Æstate floret. Ufu. Semen. Vires. Viribus magis pollet quàm Sativum.

XXV. De Sclarea.

NOta sunt , Floris galea labio multò major , & falcata , labium tripartitum , mediâ positione bifida , & excavata , Raii. Meth. A. 62.

A. 1. Horminum , Sclarea , Offic. Horminum sativum vulgare , sive Sclarea , Park. Theat. 55. Hist. Oxon. iii. 392. Horminum Sclarea dictum , C. B. Pin. 234. Raii Hist. i. 543. Sclarea , Tab. Icon. 373. Tourn. Inst. 179. Elem. Bot. 148. Boerb. Ind. A. 163. Gallitrichum , Chab. 433. Ger. 668. Gallitrichum sativum , J. B. iii. 309. Gallitrichum sive Horminum , Ger. Emac. 768. A. Clary. Gal. Toute-Bonne , Orvale. G. Garten - Scharlach. B. Scarley. In hortis , Junio & Julio floret. Ufu. Folia. Vires. Calfacit , & siccatur ; abstergit , & attenuat. si succus hauriatur , reddit hominem temulentum. Est planta antihysterica ; in partu difficili , & menstruis obstructis convenit , uti & in fluore albo , & Venere stimu-

landa singulariter prodest , &c. Boerb. Hist. Plant.

A. 2. Æthiopis , Offic. Ger. 634. Emac. 779. Chab. 435. Raii Hist. i. 543. Æthiopis multis , J. B. iii. 315. Æthiopis foliis sinuosis , C. B. Pin. 241. Sclarea vulgaris lanuginosa , amplissimo folio , Tourn. Inst. 179. Elem. Bot. 148. Sclarea Æthiopica sive Æthiopis , laciniatis , & non laciniatis foliis , Park. Theat. 57. Horminum Æthiopicum incanum foliis sinuosis Æthiopis dictum , Herm. Hort. Lugd. Bat. 318. Volk. Flor. Nor. 214. Horminum Æthiopicum foliis sinuosis , Hist. Oxon. iii. 392. A. Æthiopian Clary. Gal. Orvale d'Ethiopie. G. Æthiopisch Scharley. B. Æthiopise Moorse Schaarley. In hortis colitur. Æstate floret. Ufu. Radix. Vires. Ischiadicis , Pleuriticis , Arteriarum Scabritiei auxiliatur , Diosc.

A. 3. Sclarea pratensis , Offic. Sclarea pratensis foliis serratis , flore suave-rubente , Cod. Med. lix. Tourn. Inst. 179. Boerb. Ind. A. 165. Sclarea foliis serratis , Elem. Bot. 148. Horminum pratense foliis serratis , flore suave-rubente , Hort. Reg. Par. Gallitricum sylvestre vulgò sive sylvestris Sclarea flore purpureo magno , J. B. iii. 311. A. Meadow-Clary. Gal. Orvale des prés. G. Feld - Scharley. B. Velt-Scharley. In pratis. Varietas est Hormini pratensis foliis serratis , C. B. Pin. 234. Buxb. 161.

XXVI. De Galeopsi.

NOta sunt , Folia Urticæ ; odor foetidus ; Stamina parva , per maturitatem nigra : floris labium superius in cochlearis formam excavatum , inferius tripartitum , medio segmento obtuso , longe lato utrinque reflexo , lateralibus , parvis , brevibus , R. Meth. A. p. 62.

A. 1. Galeopsis , Offic. Galeopsis vera , Ger. Emac. 704. Mer. Pin. 44. Galeopsis legitima Dioscoridis , Park. Theat. 908. Raii Hist. i. 548. Synop. iii. 237. Galeopsis Dioscoridis , Merc. Bot. i. 37. Phyt. Brit. 45. Galeopsis sive Urtica iners magna foetidissima , J. B. iii. 853. Galeopsis procerior foetida spicata , Tourn. Inst. 185. Elem. Bot. 154. Boerb. Ind. A. 162. Rupp. Flor. Jen. 182. Dill. Cat. Giff. 97. Lamium maximum sylvaticum foetidum , C. B. Pin. 134. Stachys sylvatica , Rivin. Irr. Buxb. 312. Stachys foetida sepium flagellis reptatricibus , Hist. Oxon. iii. 382. A. Hedge - Nettle. Gal. Ortis puante. G. GroÙe taube

raube oder todte Nefel / Hecken-Nefel. B. Stinkende doove Netels. Ad sepes. Julio & Augusto floret. Ufu. Folia, semen. Vires. Durities & carcinomata dissipant; strumas, panos, & parotides discutunt; ad putrescentia, gangrænas, & nomas commendatur, Diosc. Ad suffocationes uterinas optima est planta. Boerb.

A. 2. Panax coloni, Offic. Ger. 858. Emac. 1005. Marrubium aquaticum acutum, Ger. 565. Galeopsis angustifolia foetida, J. B. iii. 804. Galeopsis palustris, Betonica folio, flore variegato, Tourn. Inst. 185. Dill. Cat. Giff. 109. Boerb. Ind. A. 162. Rupp. Flor. Jen. 183. Stachys palustris foetida, C. B. Pin. 216. Hist. Oxon. iii. 383. Stachys palustris, Rivin. Irr. Mon. Buxb. 312. Sideritis Anglica, strumosa radice, Park. Theat. 587. Raii Hist. i. 563. Synop. iii. 242. Mer. Pin. 113. Sideritis i. gravis odoris, Merc. Bot. i. 68. Phyt. Brit. 113. A. Clowns All-heal. Gal. Ortie puante. G. Brauner Wasser-Andorn. B. Spitse Water - Andoren. In aquosis, & ad fluvios. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Vulneraria herba est insignis. Cum Lamio etiam in viribus convenit.

XXVII. De Nepeta.

Foliis Urticæ incanis, odore Menthæ graviore, floribus in spicas habitiores digestis à congenere differt, R. Synop. p. 80.

A. Nepeta, Mentha Cattaria, Offic. Nepeta major vulgaris, Park. Theat. 38. Raii Synop. iii. 237. Nepeta, Riv. Irr. Mon. Dill. Cat. Giff. 126. Buxb. 233. Rupp. Flor. Jen. 191. Mentha Cattaria, J. B. iii. 225. Raii Hist. i. 548. Mentha Cattaria sive Nepeta, Chab. 415. Mentha Cattaria vulgaris & major, C. B. Pin. 228. Hist. Oxon. iii. 414. Mentha felina sive Cattaria, Ger. 554. Emac. 682. Mer. Pin. 77. Mentha felina, vel Cattaria, Merc. Bot. i. 50. Phyt. Brit. 74. Cattaria major vulgaris, Tourn. Inst. 202. Elem. Bot. 171. Boerb. Ind. A. 174. A. Nep. Gal. Herbe à Chat. G. Raken-kraut. B. Katte - kruid, Nepte. Ad sepes non raro. Junio & Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Partium est tenuium. Usus præcipuus in Morbis Uterinis (scilicet obstructionibus) sterilitate, foetu pellendo, tum quoque in tartaro Pulmonum incidendo, &c. Schred.

XXVIII. De Betonica.

Nota sunt, Flores in spicas habitiores digesti; caules non ramosi, folia crenata, R. Synop. p. 80.

A. Betonica, Offic. Ger. 557. Emac. 714. Raii Hist. i. 550. Synop. iii. 238. Mer. Pin. 15. Rivin. Irr. Mon. Dill. Cat. Giff. 126. Betonica vulgaris, Merc. Bot. i. 23. Phyt. Brit. 15. Betonica purpurea, C. B. Pin. 235. Tourn. Inst. 202. Elem. Bot. 172. Boerb. Ind. A. 154. Rupp. Flor. Jen. 186. Buxb. 37. Betonica vulgaris purpurea, J. B. iii. 301. Betonica vulgatiores flore purpureo, Park. Theat. 614. Betonica sive Vetonica, Chab. 431. A. Wood Betony. Gal. Betoine. G. Betonien. B. Betoni. In sylvis & dumetis. Julio floret. Ufu. Folia, & Flores. Vires. Cephalica, Hepatica, Splenetica, Thoracica, Uterina, nec non Vulneraria, Arthritica, & demum Diuretica est. Schrod. Præparantur Aqua, Conserva, Syrupus. Vid. Plura apud Humelbergium in Commentar. Anton. Musæ de Herba Betonica Boerb. Hist. Plant.

XXIX. De Prunella.

Spicis brevibus habitioribus cum Betonica convenit, parvitate & humilitate sua, foliisque circum oras equalibus & non crenatis ab eadem differt, R. Synop. p. 81.

A. Prunella, Offic. Ger. 577. Emac. 632. Raii Hist. i. 551. Synop. iii. 238. Mer. Pin. 98. Prunella vulgaris, Park. Theat. 526. Mer. Bot. i. 61. Phyt. Brit. 98. Hist. Oxon. iii. 363. Prunella flore minore vulgaris, J. B. iii. 428. Prunella sive Brunella, Chab. 473. Prunella major folio non dissecto, C. B. Pin. 260. Tourn. Inst. 182. Elem. Bot. 151. Boerb. Ind. A. 169. Buxb. 43. Rupp. Flor. Jen. 180. Prunella, Rivin. Irr. Mon. Dill. Cat. Giff. 91. A. Self-heal. Gal. Herbe au Charpentier, Brunelle. G. Brunellen. B. De Brune, Brunelle. In pascuis. Junio & Julio floret. Ufu. Herba, Flores, Vires. Abstergit & consolidat. Usus præcipuus in vulneribus imprimis Pulmonum, in sanguine coagulato. Extrinsecus in Vulneribus & creberrime in Angina aliisque affectibus oris & faucium usurpatur, Buxb. Planta est amantissima in omni morbo inflammatorio, in omnibus hæmorrhagiis & Dysenteriis, ut &

in sputo & mictu cruento convenit, Boerb. Hist. Plant.

XXX. De Acino.

NOtæ sunt, Folia Serpylli aut Ocymi minoris, florum cauliculi oblongi, striati, collo angustulo, ventre turgidiore. Flores secundum caules ex alis foliorum exeuntes, non in capitula congesti in fummis caulibus, quo à Serpyllo differt, R. Meth. A. p. 64.

A. Acinos, Offic. Dill. Cat. Giff. 125. Rivin. Irr. Mon. Acinos Rivini, Rupp. Flor. Jen. 188. Acinos Anglica, Merc. Bot. i. 16. Pbyt. Brit. 2. Acinos multis, J. B. iii. 259. Raii Hist. i. 553. Synop. iii. 238. Chab. 411. Buxb. 5. Boerb. Ind. A. 176. Acinos five Ocymum sylvestre, Hist. Oxon. iii. 404. Acinos Ocymum sylvestre, Ger. 548. Emac. 675. Acinos Clinopodium arvense Ocymi facie, C. B. Pin. 225. Tourn. Inst. 195. Elem. Bot. 163. Acinos minus seu vulgare, Park. Theat. 21. A. Wild Basil. Gal. Basilic sauvage. G. Stein. Poley / Wilde de Basilien. B. Wilde Basilicum. In montosis cretaceis. Junio floret. Usu. Herba. Vires. Menfes & alvum fistit. Illita panos ignemque sacrum sanat, Diosc. Ad Calaminthas accedit, sed paulo minores, Boerb.

N. B. Mulierculis Botanopolis Londinensibus pro Polio montano hæc planta venditur.

XXXI. De Stachy.

Verticillis densis, foliorum canitie & lanugine à reliquis differt. Adde, floris labium superius elatum, bifidum & cochlearis modo concavum, inferius tripartitum, lateralibus segmentis adeo parvis, ut crenæ potius videantur, R. Meth. A. p. 63.

A. Stachys, Offic. Ger. 563. Emac. 695. Raii Hist. i. 554. Stachys Dioscoridis, Park. Theat. 47. Stachys minor Italica, C. B. Pin. 236. Tourn. Inst. 186. Elem. Bot. 155. Boerb. Ind. A. 154. Stachys folio candicante, densiore, non serrato, minor, Hist. Oxon. iii. 381. A. Base Hore-Hound. Gal. Sauge sauvage. G. Niedriger Andorn / kleiner Itallianischer Andorn. B. Italianse Andorn. In hortis colitur. Junio floret. Usu. Folia. Vires. Vim habet excalfactoriam, & acrem, menfes & secundas pellit, Diosc. Valdè foetet & graveolet, hinc planta est Antihysterica, Antiaplectica, & Antepileptica. Boerb.

XXXII. De Marrubio.

NOtæ sunt, Flores in verticillis densis è calycibus striatis segmentis acutis seu spinosis circa caulium nodos totius plantæ canities, odor vehemens & gravis; folia obtusa, serrata, rugosa, R. Synop. p. 81.

A. 1. Marrubium album, Prassium, Offic. Pbyt. Brit. 73. Merc. Bot. i. 51. Marrubium, Chab. 436. Marrubium album, Ger. 561. Emac. 693. Mer. Pin. 75. Raii Hist. i. 556. Synop. 239. Buxb. 209. J. B. iii. 316. Marrubium album vulgare, C. B. Pin. 230. Hist. Oxon. iii. 376. Park. Theat. 44. Tourn. Inst. 192. Elem. Bot. 161. Boerb. Ind. A. 156. Rupp. Flor. Jen. 187. A. White Hore-bound. Gal. Marrube blanc. G. Weisser Andorn. B. Witte Andoren, Malrouwe. Ad vias publicas. Junio floret. Usu. Herba. Vires. Calfacit & siccit. Usus præcipuus in obstructione Pulmonum, Hepatis, Lienis, Uteri, adeoque in Phthisi, in expuitione sanguinolenta, in partu difficili, Lochiisque remoratis, in Ictero, Schrod. Præparatur. Sympus.

A. 2. Alyssum Galeni, Offic. Ger. 379. Emac. 465. Alyssum Galeni Clusio, Park. Theat. 590. Alysson, Mont. 36. Alysson verticillatum foliis profundè incisis, C. B. Pin. 232. Marrubium Alysson dictum, Raii Hist. i. 557. Marrubium Alysson dictum, foliis profundè incisis, Herm. Hort. Lugd. Bat. 409. Pluk. Almag. 242. Marrubium verticillatum foliis profundè incisis, Ejusd. Flor. ii. 67. Boerb. Ind. A. 156. Marrubium album foliis profundè incisis, Flore cœruleo, Hist. Oxon. iii. 377. Marrubium, Hispanicum, Supinum, calyce stellato & aculeato, Elem. Bot. 161. Tourn. Inst. 192. A. Galen's Mad-wort. Gal. Alyssum de Galien. G. Alyssen. B. Alysson. In hortis curiosorum colitur. Junio floret. Usu. Herba. Vires. Cum Marrubio albo viribus convenire creditur.

A. 3. Pseudo-dictamnus, Offic. Park. Theat. 27. Pseudo-dictamnus verticillatus inodorus, C. B. Pin. 222. Tourn. Inst. 188. Elem. Bot. 157. Boerb. Ind. A. 173. Hist. Oxon. iii. 379. Rupp. Flor. Jen. 184. Schol. Bot. 61. Pseudo-dictamnus acetabulis minoribus, Herm. Flor. ii. 67. Pseudo-dictamnus, Germ. 651. Emac. 797. Dictamnus adulterinum, quibusdam Verticillatum, vel potius Gnaphalium veterum, J. B. iii. 255. Dictamnus spurius inodorus acetabulis Moluccæ minoribus, Herm. Hort. Lugd.

Lugd. Bat. 220. *Marrubium pseudo-dictamnium dictum*, *Raii Hist.* i. 557. *Marrubio congener sive Prasio dictamnus major inodorus*, *Pluk. Almag.* 242. *Gnaphalium veterum*, *Centunculus*, *Dictamnium adulterinum quibusdam*, *Chab.* 410. *A. Bastard Dittany*, *Gal. Faux Dictamne*, *Dictam batard*. *Gal. falscher Dictam*, *unechte Esch-Wurk*. *B. Valsch Dictamnium*. In hortis colitur. *Julio floret. Usu. Herba. Vires.* Cum *Marrubio* ut in externâ facie, ita & viribus convenit.

XXXIII. De Cardiaca.

NOtæ sunt, *Folia circumscriptione subrotunda & profundè laciniata: floris labium superius in canalem inflexum, & inferiore multò longius, inferius tripartitum; calix valdè brevis, & seminibus ad summitatem usque repletus*, *R. Meth. A.* p. 64.

A. Cardiaca, *Offic. J. B.* iii. 320. *Raii Hist.* i. 571. *Synop.* iii. 239. *Park. Theat.* 41. *Tourn. Inst.* 186. *Elem. Bot.* 155. *Ger.* 569. *Emac.* 705. *Boerb. Ind. A.* 180. *Dill. Cat. Giff.* 122. *Buxb.* 55. *Phyt. Brit.* 21. *Mer. Pin.* 20. *Riv. Irr. Mon.* *Cardiaca Lycopus Ruellii*, *Chab.* 437. *Marrubium Cardiaca dictum*, *Hist. Oxon.* iii. 378. *Marrubium Cardiaca dictum*, fortè primum *Theophrasti*, *C. B. Pin.* 230. *A. Mother-wort*. *Gal. Agripaume*. *G. Herk. Gespann / Herk. Gesperz / Mutter-Wurk*. *B. Hart-gespan*. In hortis & in fimetis. *Julio & Augusto floret. Usu. Herba. Vires.* *Urinam & menses ciet, pectus à pituita detergit, lumbricos necat, palpitationem cordis, & cardialgiam in infantibus juvat, in lienis morbis, & affectibus hystericis utilis æstimatur.*

XXXIV. De Clinopodio.

Folia fert *Majoranæ sylvestris*, flores in verticillis densis circa caulium nodos, quorum tubi quam in *Marrubio* longiores; labia superiora rotundata, elata & plerumque bifida, inferiora tripartita, segmento medio latissimo, *R. Meth. A.* p. 64.

A. Clinopodium, *Offic. Dill. Cat. Giff.* 132. *Riv. Irr. Mon.* *Clinopodium majus*, *Raii Hist.* i. 558. *Phyt. Brit.* 28. *Clinopodium vulgare*, *Merc. Bot.* i. 29. *Clinopodium quorundam Origani facie*, *J. B.* iii. 250. *Clinopodium Origano simile*, *C. B. Pin.* 224. *Cat. Monsp.* 71. *Hist. Oxon.* iii. 374. *Tourn. Inst.* 195. *Elem. Bot.*

163. *Boerb. Ind. A.* 158. *Rupp. Flor. Jen.* 188. *Buxb.* 75. *Clinopodium*, *Acinos*, *Ger.* 548. *Emac.* 675. *Mer. Pin.* *Acinos sive Clinopodium majus*, *Park. Theat.* 22. *A. Great Wild Basil*. *Gal. Falreque, grand Basilic sauvage*. *G. Große wilde Poley / große wilde Basilien*. *B. Grote wilde Basilicum*. Ad sepes passim. *Junio & Julio floret. Usu. Herba. Vires.* Bibitur ad convulsâ, rupta, strangurias, *Serpentium ictus: Menses & partus pellit. Alvum sistit, Diofc.*

XXXV. De Lamio.

Floribus in verticillis ad caulium nodos, foliis *Urticæ*; *Seminibus majusculis è calycibus brevibus, maturitate illico decidentibus, & odore fœtido ab aliis differt*, *R. Synop.* p. 82.

A. 1. Lamium album, *Urtica mortua*, *Offic. Lamium album*, *Ger.* 568. *Emac.* 702. *Raii Hist.* i. 559. *Synop.* iii. 240. *Mer. Pin.* 69. *Lamium album*, non fœtens, folio oblongo, *C. B. Pin.* 231. *Boerb. Ind. A.* 157. *Lamium vulgare flore albo*, *Merc. Bot.* i. 46. *Phyt. Brit.* 66. *Lamium vulgare album*, sive *archangelica flore albo*, *Park. Theat.* 604. *Tourn. Inst.* 183. *Elem. Bot.* 152. *Dill. Cat. Giff.* 38. *Hist. Oxon.* iii. 384. *Rupp. Flor. Jen.* 181. *Galeopsis sive Urtica iners*, floribus albis, *J. B.* iii. 322. *Buxb.* 133. *A. White Archangel*. *Gal. Ortie morte blanche*. *G. Weiße todte Nessel / taube Nessel*. *B. Doove Netelen met witte blom.* Ad sepes. *Aprili & Majo floret. Usu. Herba. Flores. Vires.* Ad fluorem album & ad *Scrophulas* specificè celebratur. *Planta est aperiens (ut affirmat Boerhaavius) emolliens, incidens, diuretica & lithontriptica; in suffocationes uterinas valet: Radix ad lèterum commendatur.*

A. 2. Lamium rubrum, *Offic. Ger.* 568. *Emac.* 703. *Raii Hist.* i. 559. *Synop.* iii. 240. *Mer. Pin.* 69. *Merc. Bot.* i. 46. *Phyt. Brit.* 65. *Lamium annuum vulgare rubrum*, *Hist. Oxon.* iii. 385. *Lamium vulgare folio subrotundo*, flore rubro, *Park. Theat.* 604. *Lamium purpureum fœtidum folio subrotundo*, sive *Galeopsis Dioscoridis*, *C. B. Pin.* 230. *Dill. Cat. Giff.* 38. *Tourn. Inst.* 183. *Elem. Bot.* 152. *Rupp. Flor. Jen.* 181. *Boerb. Ind. A.* 157. *Galeopsis sive Urtica iners*, folio & flore minore, *J. B.* iii. 323. *Buxb.* 133. *A. Red Archangel*. *Gal. Ortie morte rouge*. *G. Rote taube Nessel*. *B. Doove Netelen met rode blom.*

Ad sepes. Primo vere floret. *Ufu.* Flores. *Vires.* Ad Dysenteriam commendatur, ad Sanguinem in vulneribus sistendum valet. Herba tusa & imposita valere creditur ad tumores quoscunque discutiendos, nec non ad inflammationes, plagas, ulcera putrida, & vulnera, *Buxb.*

A. 3. *Leucas montana*, *Offic.* *Lamium luteum*, *Ger.* 567. *Emac.* 702. *Park. Theat.* 606. *Raii Hist.* i. 560. *Synop.* iii. 240. *Mer. Pin.* 69. *Lamium folio oblongo luteum*, *C. B. Pin.* 231. *Hist. Oxon.* iii. 385. *Lamium flore luteo*, *Merc. Bot.* i. 46. *Phyt. Brit.* 65. *Riv. Irr. Mon.* *Lamium spurium flore luteo*, *Volk. Flor. Nor.* 239. *Galeopsis*, *Chab.* 435. *Galeopsis five Urtica iners flore luteo*, *J. B. iii.* 323. *Rupp. Flor. Jen.* 183. *Tourn. Inst.* 181. *Elem. Bot.* 154. *Boerb. Ind.* A. 162. *Galeobdolon*, *Dill. Cat. Giff.* 49. A. *Yellow Archangel.* *Gal. Ortie morte jaune.* G. *Gelbe taube Nessel.* B. *Doove Netelen met gele blom.* In sylvis & dumetis. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Contra animalium venena, præcipuè marinorum opitulatur, *Diosc.*

A. 4. *Milzadella*, *Lamium maculatum*, *Urtica lactea*, *Offic. Mont. Ind.* 48. *Lamium luteum foliis maculatis*, *Satb. Hort. Ed.* *Lamium maculatum*, *C. B. Pin.* 231. *Raii Hist.* i. 560. *Hist. Oxon.* iii. 385. *Galeopsis lutea*, amplioribus foliis maculatis, *Tourn. Inst.* 186. *Elem. Bot.* 154. *Boerb. Ind.* A. 162. A. *Spotted Archangel.* *Gal. Ortie morte.* G. *Taube Nessel.* B. *Doove Netelen met wit gestreepte bladeren.* In hortis. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum *Lamio albo* convenit, *Mont.*

XXXVI. De Sideritide.

O Dore gravi & fatido cum *Lamio* convenit, sed foliorum figurâ differt, *R. Meth. A.*

A. 1. *Sideritis*, *Offic.* *Sideritis hirsuta procumbens*, *C. B. Pin.* 233. *Raii Hist.* i. 564. *Tourn. Inst.* 191. *Vaill. Bot. Par.* 184. *Hist. Oxon.* iii. 388. *Buxb.* 302. *Sideritis Clusio Hispanica*, hirsuta, *J. B. iii.* 426. *Sideritis prima herba Judaica*, *Park. Theat.* 584. *Sideritis herba Judaica*, *Ger.* 559. *Sideritis Judaica Lobelii*, *Ger. Emac.* 690. A. *Iron-wort.* *Gal. Crapaudine.* G. *Eisen-Wurk / Gled. Kraut.* B. *Glit-kruid.* In petrosis Italiæ, Hispaniæ, &c. Æstate floret. *Ufu.* Herba.

Vires. Illita folia suapte vi vulnera sine inflammationis periculo jungunt, *Diosc.*

De *Sideritide* agentes multum inter se dissentiunt Botanici, & plures plantæ sunt, quibus id nominis ab eis attribuitur. *Dioscorides* tres *Sideritidis* species describit; quarum primam stirpem à me hoc in loco exhibitam esse existimo, ut quæ judicio nostro melius conveniat cum brevi *Dioscoridis* descriptione, *lib. iv. cap. 29.* quam quævis alia. *Sideritin* (inquit loco citato) aliqui *Heracleam* vocant: *Folia habet Marrubii, sed longiora, satis ad frondem Quercus aut Salviæ accedentia, minora tamen & aspera: Caulis edit quadratos, dodrantem altos, aut etiam majores, non injucundi gustus, aliquantumque subastringentis; in quibus per interstitia orbiculatæ vertebrae, ut in Marrubio spectantur: & semen in iis nigrum: nascitur in petrosis.* Secundam *Sideritidem* *Pimpinellam sanguisorbam*, *Offic. P.* 190. *Pharmacolog. nost.* esse, cum nuperis Botanicis consentio, Tertiam, *Geranium Robertianum* seu *Gratiam Dei*, *Offic. p.* 342. ejusd. *Pharmacolog.*

A. 2. *Sideritis*, *Offic. Chab.* 472. *Schrod.* 158. *Sideritis vulgaris*, *Ger. Emac.* 697. *Raii Hist.* i. 563. *Sideritis vulgaris hirsuta*, *J. B. iii.* 425. *Hist. Oxon.* iii. 387. *Sideritis vulgaris Clusii*, *Park. Theat.* 585. *Sideritis vulgaris hirsuta crecta*, *C. B. Pin.* 233. *Boerb. Ind.* A. 171. A. *The other Iron-wort.* *Gal. Crapaudine.* G. *Eisen-kraut.* B. *Glit-kruid.* In Germania, Italia, & Francia frequens reperitur. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Ad Vulnera & Hernias commendatur, vehementer exsiccatur, ideo ad alba menstrua sistenda convenit, *Magnol.* A priore non specificè differre à quibusdam videtur, sed ejusdem esse varietas.

A. 3. *Sideritis flore luteolo & Officinarum*, *Riv. Irr. Mon.* *Sideritis pratensis vulgatissima*, *Rupp. Flor. Jen.* 187. *Sideritis foliis hirsutis profunde crenatis*, *C. B. Pin.* 233. *Tourn. Inst.* 191. *Elem. Bot.* 160. *Hist. Oxon.* iii. 388. *Sideritis Monspelulana*, *J. B. iii.* 426. *Chab.* 472. *Sideritis Monspelienensis Lobelii*, *Park. Theat.* 585. A. *German Iron-wort.* *Gal. Crapaudine des prés.* G. *Feld-Eisen-kraut.* B. *Veld-Glit-kruid.* In pratis. Junio & Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum præcedentibus convenit, & in Officinis Germanorum in usum venit.

A. 4. *Sideritis arvensis latifolia glabra*, *C. B. Pin.* 233. *Raii Hist.* i. 566. *Park. Theat.* 587. *Ger. Emac.* 699. *Hist. Oxon.* iii. 389. *Boerb. Ind.* A. 171. *Sideritis glabra arvensis*, *J. B. iii.* 427. *Chab.* 473. *Sideritis flore albo, barba luteola*, *Riv. Irr. Mon. Dill. Cat. Giff.*

Giff. 154. Rupp. Flor. Jen. 186. *Betonica arvensis* annua flore ex albo flavescente, Tourn. Inst. 203. A. Iron - wort with smooth Leaves. Gal. Sideritis. G. Wund-krout. B. Klit-kruyt. Inter segetes. Ufu. Herba. Vires. Cum reliquis viribus convenit. A *Dillenio* Sideritis esse Officinarum existimatur.

XXXVII. De Chamæcisso.

Foliis subrotundis, flagellis reptatricibus, odore fœtido, florum labio superiore bifido & reflexo ab aliis distinguitur, R. Synop. p. 83.

A. *Hedera terrestris*, Chamæcissus, Offic. Merc. Bot. i. 41. Pbyt. Brit. 57. *Hedera terrestris*, Ger. 705. Emac. 856. Raii Hist. i. 567. Mer. Pin. 60. *Hedera terrestris vulgaris*, C. B. Pin. 306. Park. Theat. 676. Hist. Oxon. iii. 409. Chamæcissus sive *Hedera terrestris*, J. B. iii. 855. Chab. 649. Buxb. 64. Chamæcissus, Rivin. Rupp. Flor. Jen. 188. Chamæclema vulgaris, Boerb. Ind. A. 172. *Calamintha humilior* folio rotundiori, Tourn. Inst. 194. Elem. Bot. 163. Dill. Cat. Giff. 45. Raii Synop. iii. 243. A. Ground Ivy. Gal. Lierre terrestre, Terrette, Herbe de S. Jean, Rondotte. G. Sunderman / oder Gundels / Neben. B. Hondsdraf, Aardveil, Onderhave. Ad sepes. Aprili floret. Ufu. Herba. Vires. Vulneraria est. Usus creberrimi in tartaro, tam Pulmonum quàm Renum, aliarumque partium, incidendo, resolvendo, adeoque confert obstructionibus inde natis, & Ictero, &c. Schrod.

Syrupus ex hac planta factus valet ad tussim convulsivam, maximè ad sputum & mictum sanguinis conveniens, Boerb.

XXXVIII. De Calamintha.

Notæ sunt, Flores plures simul pediculis oblongis ramosis è foliorum sinubus egressis insidentes, rari & sparsi, è tubo oblongo in duo labia biantes, quorum superius bifidum rotundatum, alatum, inferius tripartitum, R. Meth. A. p. 65.

A. 1. *Calamintha montana*, Offic. *Calamintha*, Chab. 417. *Calamintha vulgaris*, Park. Theat. 36. Raii Hist. i. 569. Synop. iii. 243. *Calamintha vulgaris* Officinarum, Ger. Emac. 687. Mer. Pin. 18. *Calamintha vulgaris* vel Officinarum Germaniæ, C. B. Pin. 228. Tourn. Inst. 194. Elem. Bot. 169. Boerb. Ind. A. 175. Rupp. Flor. Jen. 187. Volk. Flor. Nor. 75. *Calamintha montana vulgaris*, Hist. Oxon. iii. 413. Merc. Bot. i. 25. Pbyt. Brit. 19.

Calamintha flore magno vulgaris, J. B. iii. 228. A. *Calamint*. Gal. Calament de montagne. G. Berg-Munk. B. Berg-Calamentb. In viis publicis, sed rarius. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Stomachica ac Uterina est imprimis: Menses ciet, Fœtum ejicit, Urinam movet. Tussi medetur, Hepar reserat, Schrod.

A. 2. *Calamintha*, Offic. *Calamintha* odore Pulegii, Ger. Emac. 687. Raii Hist. i. 569. Synop. iii. 243. Mer. Pin. 18. *Calamintha* flore minore odore Pulegii, J. B. iii. 229. Chab. 416. Hist. Oxon. iii. 413. *Calamintha altera* odore Pulegii foliis maculosis, Park. Theat. 36. *Calamintha Pulegii* odore seu Nepeta, C. B. Pin. 228. Tourn. Inst. 194. Elem. Bot. 169. Boerb. Ind. A. 175. Rupp. Flor. Jen. 188. *Calamintha Pulegii* odore Nepeta vera Antiquorum. Merc. Bot. i. 25. Pbyt. Brit. 19. A. Field Calamint. Gal. Calament des champs. G. Feld-munk. B. Veld-Calamentb. In aggeribus sepium & agrorum marginibus. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Cum præcedente viribus convenit, cui succedaneum est, & pro ea *Mulierculis Botanopolis Londinensibus* non infrequens venditur.

A. 3. *Calamintha magno flore*, Cod. Med. xxiv. Hist. Oxon. iii. 412. C. B. Pin. 229. Tourn. Inst. 194. Elem. Bot. 165. Boerb. Ind. A. 175. *Calamintha montana præstantior*, Ger. 556. Emac. 687. Park. Theat. 37. Raii Hist. i. 569. *Calamintha montana flore magno* ex calice longo, J. B. iii. 229. *Calamintha montana flore magno* ex calyce magno, Chab. 416. A. Mountain Calamint. Gal. Calament de montagne. G. Berg-Munk. B. Berg-Kalamentb. In hortis. Julio floret. Ufu. Herba, Vires. Cum prioribus convenit. Tres illæ species sumantur indiscriminatim, Cod. Med.

XXXIX. De Melissa.

Foliis atro-virentibus, odore Citri, floribus in uno pediculo è cujusque folii sinu egresso pluribus confertis, à reliquis distinguitur, R. H. p. 570.

A. 1. *Melissa*, Offic. Ger. 558. Emac. 689. Pbyt. Brit. 74. Raii Hist. i. 570. *Melissa vulgaris*, Park. Theat. 40. *Melissa hortensis*, C. B. Pin. 229. Tourn. Inst. 193. Elem. Bot. 164. Boerb. Ind. A. 167. Rupp. Flor. Jen. 187. *Melissa vulgaris* odore Citri, J. B. iii. 232. Hist. Oxon. iii. 408. *Melissa*, Apiastrum, Chab.

Chab. 417. *A. Baulm.* Gal. *Melisse*, ou *Herbe de Citron*, *Citronelle*. *G. gemeine Melisse*. *B. Melisse*, *Citroen-kruit*. In hortis colitur. Junio floret. *Ufu.* Herba, Flores. *Vires.* Usus magni est in affectibus Cephalicis, Cardiacis, Uterinis, Stomachicis, adeoque in Melancholia, in somnis turbulentis, Paralyfi, Apoplexia, Epilepsia, Vertigine, Lipothymia, cruditate ventriculi, remoratis Menstruis, ac Lochiis puerperarum, suffocationeque Uteri; emendat insuper foetorem anhelitus, &c. *Schrod.*

A. 2. Pseudo-melissa, *Offic. Melissophyllum*, *Riv. M. Irr. Knaut. Meth.* 93. *Rupp. Flor. Jen.* 187. *Melissophyllum Fuchsi*, *Park. Theat.* 40. *Melissa Tragi*, *Chom.* 692. *Melissa Fuchsi*, *Lob. Icon.* 515. *Mer. Pin.* 76. *Raii Synop.* iii. 242. *Ger. Emac.* 690. *Melissa humilis*, latifolia, maximo flore purpurascens, *Tourn. Inst.* 193. *Boerb. Ind. A.* 167. *Melissa adulterina* quorundam amplis foliis & floribus non grati odoris, *J. B.* iii. 233. *Chab.* 417. *Lamium montanum Melissae folio*, *C. B. Pin.* 331. *Raii Hist.* i. 561. *Hist. Oxon.* iii. 385. *A. Bastard Baulm.* Gal. *Melisse batarde*. *G. Falscher Melisse*. *B. Valse Melisse*. In sylvis. *Ufu.* Herba. *Vires.* Vulneraria à quibusdam existimatur. In suppressione Urinae multum laudatur; Aperitiva est planta, *Chomel.*

XL. De Ballote.

O Dore foetido *Lamium* refert, à quo differt, floribus in singulis pediculis à singulis foliorum egressis pluribus confertis, calycibus minus patulis & longioribus, *R. Synop.* p. 84.

A. Marrubium nigrum, *Ballote*, *Offic. Marrubium nigrum*, *Ger.* 566. *Emac.* 701. *Raii Hist.* i. 571. *Mer. Pin.* 75. *Marrubium nigrum* sive *Ballote*, *J. B.* iii. 318. *Chab.* 436. *Marrubium nigrum foetidum* *Ballote dictum*, *Park. Theat.* 1230. *Marrubium nigrum foetidum*, *Ballote Dioscoridis*, *C. B. Pin.* 230. *Hist. Oxon.* iii. 377. *Marrubiastrum*, *Riv. M. Irr. Mon.* *Ballote*, *Tourn. Inst.* 185. *Elem. Bot.* 153. *Raii Synop.* iii. 244. *Boerb. Ind. A.* 175. *Rupp. Flor. Jen.* 183. *Dill. Cat. Giff.* 135. *Buxb.* 35. *Ballote*, *Marrubium nigrum foetidum*, *Merc. Bot.* i. 23. *Phyt. Brit.* 14. *A. Black Horebound.* Gal. *Marrube noir*, ou *Marrube puant.* *G. Schwarzer Andom.* *B. Sni-kende Andoren.* Ad sepes. Junio floret. *Ufu.*

Herba, sed rarius. *Vires.* Remedium est in Hypochondriacis & Hystericis affectibus, *D. Bowle.*

Vis ejus efficax adversus canis morsus, foliis ex sale illitis. Ferventi cinere flaccescunt folia, & condylomata reprimunt, purgant & sordida ulcera cum melle, *Diosc.*

Planta est optimae virtutis, estque, inquit *Boerhaavius*, Castoreum rusticorum, inter uterina habetur, & contra insultus Epilepticos, Apoplecticos, & Hystericos optimus est.

XLI. De Cassida.

N Otae sunt, Flosculi oblongi in singulis foliorum alis singuli, calyx clausus seu operculatus, crepidae aut calceamenti calcaneum referens, *R. Synop.* iii. 244.

A. Scutellaria, *Offic. Buxb.* 298. *Riv. M. Irr. Mon.* *Scutellaria aquatica*, vulgò *Tertianaria dicta*, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 546. *Volck. Flor. Nor.* 344. *Scutellaria aquatica*, angustifolia vulgaris, *Herm. Flor.* ii. 77. *Scutellaria palustris repens caerulea*, *Hist. Oxon.* iii. 416. *Cassida palustris vulgatio* flore caeruleo, *Tourn. Inst.* 182. *Elem. Bot.* 150. *Boerb. Ind. A.* 177. *Dill. Cat. Giff.* 117. *Rupp. Flor. Jen.* 180. *Raii Synop.* iii. 244. *Tertianaria* aliis *Lysimachia galericulata*, *J. B.* iii. 435. *Lysimachia galericulata*, *Ger.* 387. n. 6. *Emac.* 477. *Mer. Pin.* 74. *Lysimachia caerulea galericulata*, *Merc. Bot.* i. 49. *Phyt. Brit.* 71. *Lysimachia caerulea galericulata* seu *Gratiola caerulea*, *C. B. Pin.* 246. *Raii Hist.* i. 572. *A. Hooded Willow-herb.* Gal. *Toque.* *G. Cassida.* *B. Cassida.* In palustribus. Julio & Augusto floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Insigni amarore est praedita hinc in febribus tertianis utilis esse praedicatur, *Buxb.*

XLII. De Chamæpity.

F Oliis Pineorum æmulis, odore resinoso, floribus galea seu labio superiore carentibus, à reliquis differt, *R. Synop.* p. 84.

A. 1. Chamæpitys, *Iva arthritica*, *Offic. Chamæpitys* sive *Iva Moschata*, *Chab.* 430. *Chamæpitys mas*, *Ger.* 421. *Emac.* 525. *Mer. Pin.* 26. *Chamæpitys*, *Iva arthritica* sive *Moschata*, *Merc. Bot.* i. 28. *Phyt. Brit.* 27. *Chamæpitys Officinarum*, *Rupp. Flor. Jen.* 178. *Chamæpitys vulgaris*, *Park. Theat.* 283. *Raii*

Raii Hist. i. 573. *Synop.* iii. 244. *Chamæpitys* lutea vulgaris seu folio trifido, *C. B. Pin.* 249. *Tourn. Inst.* 208. *Elem. Bot.* 177. *Hist. Oxon.* iii. 424. *Boerb. Ind. A.* 183. *Buxb.* 67. *Chamæpitys* vulgaris odorata flore luteo, *J. B.* iii. 295. *A. Ground Pine.* *Gal. Ivette muscate*, *Ivette.* *G. Schlag-Kräutlein / oder Bergiß mein nicht.* *B. Veld-Cypres.* In agris arenosis, sed rarius. Junio floret. *Ufu.* *Herba.* *Vires.* Nervosum genus roborat, Diuretica est & emmenagoga, confert in Arthriticis doloribus, *Schrod.*

Vulnera glutinat, nomas cohibet, menses movet, foetum pellit, abortum provocat. In urinæ difficultate, & in mictura sanguinis multum commendatur, *Hist. Ox.* Ictero medetur si septem diebus in vino potetur, *Diosc.*

A. 2. Chamæpitys altera, Offic. *Chamæpitys* Moschata, *Cod. Med.* xxxiv. *Chamæpitys* Moschata foliis serratis, an prima *Dioscoridis*, *C. B. Pin.* 244. *Tourn. Inst.* 208. *Elem. Bot.* 177. *Boerb. Ind. A.* 183. *Raii Hist.* i. 574. *Chamæpitys* five *Iva* Moschata *Monspeliensium*, *J. B.* iii. 425. *Chamæpitys* five *Iva* Moschata *Monspeliensium*, *Chab.* 420. *Chamæpitys*, *Iva* Moschata *Monspeliaca*, *Ger.* 422. *Emac.* 525. *Chamæpitys*, *Anthyllis* altera herbariorum, *Park. Theat.* 282. *A. French Ground Pine.* *Gal. Ivette de France.* *G. Franköfische Erdpin / Feld-Cypresse.* *B. Tweede Veld-Cypres.* In Gallia frequens reperitur. Junio floret. *Ufu.* *Herba.*

A. 3. Chamæpitys tertia seu mas, Offic. *Chamæpitys* odorator, *Park. Theat.* 283. *Chamæpitys* Incana exiguo folio, *C. B. Pin.* 249. *Chamæpitys* folio non laciniato, *J. B.* iii. 297. *Chamæpitys* folio non laciniato seu tertia *Dioscoridis* *Matthiolo*, *Chab.* 431. *Raii Hist.* i. 574. *Chamæpitys* tertia *Dodonæi*, *Ger. Emac.* 532. *A. Italian Ground-Pine.* *Gal. Ivette d'Italie.* *G. Italianische Erdpin / Erd-fiser.* *B. Derde of Italiaanse Veld-Cypres.* In Italia non infrequens. Junio floret. *Ufu.* *Herba.* *Vires.* Hæ duæ vim superioris obtinent, sed non usque adeo efficacem, *Diosc.*

XLIII. De Bugula.

NOtæ sunt, Flores galeæ carentes, caules dum genus, alii teretes & repentes, alii quadrati & erecti, flores sustinentes in spicam laxam dispositos, *R. Synop.* p. 84.

A. Bugula, Consolida media, Offic. *Bugu-*

la, Ger. 500. *Emac.* 631. *Merc. Bot.* i. 24. *Pbyt. Brit.* 17. *Raii Hist.* i. 575. *Synop.* iii. 245. *Mer. Pin.* 17. *Dill. Cat. Giff.* 49. *Buxb.* 46. *Rupp. Flor. Jen.* 187. *Tourn. Inst.* 208. *Elem. Bot.* 177. *Boerb. Ind. A.* 184. *Rivin. Irr. Mon.* *Bugula* vulgaris sylvatica cærulea, *Hist. Oxon.* iii. 391. *Bugula* vulgaris flore cæruleo, *Park. Theat.* 525. *Bugula* *Consolida* media pratensis cærulea, *C. B. Pin.* 260. *Consolida* media, quibusdam *Bugula*, *J. B.* iii. 430. *Consolida* media, symphytum medium, *Bugula*, *Chab.* 474. *A. Bugle.* *Gal. Bugle, petite Consoude.* *G. Gunkel. B. Zeegroen, ingroen.* In sylvis & pratis humidis. Maio floret. *Ufu.* *Herba.* *Vires.* *Vulneraria* est insignis.

Tam intrinsecus quàm extrinsecus adhibita: confert & ictero, hepatis obstructioni, urinæ retentioni, herniis, &c. *Schrod.*

XLIV. De Scorodonia.

ODore *Allii* & *Salviæ* foliis, quodque flos galeæ careat, ab aliis distinguitur, *R. Synop.* p. 85.

A. Scorodonia, Salvia sylvestris, Offic. *Scorodonia*, *Dill. Cat. Giff.* 156. *Rupp. Flor. Jen.* 177. *Buxb.* 296. *Rivin. Irr. Mon.* *Scorodonia* five *Salvia* agrestis, *Ger.* 536. *Emac.* 662. *Raii Hist.* i. 576. *Synop.* iii. 247. *Scorodonia* five *Scordium* alterum quibusdam, & *Salvia* agrestis, *Park. Theat.* 111. *Scordotis* five *Scordium* foliis *Salviæ*, *J. B.* iii. 293. *Chab.* 430. *Salvia* agrestis, *Salvia* bosci, *Scorodonia*, *Merc. Bot.* i. 66. *Pbyt. Brit.* 108. *Salvia* agrestis five *Scorodonia*, *Mer. Pin.* 108. *Scordium* alterum five *Salvia* agrestis, *C. B. Pin.* 247. *Boerb. Ind. A.* 183. *Chamædrys* elatior *Salviæ* folio, flore ochroleuco, *Hist. Oxon.* iii. 423. *Chamædrys* fruticosa sylvestris *Melissæ* folio, *Tourn. Inst.* 205. *Elem. Bot.* 173. *A. Wood Sage.* *Gal. Sauge sauvage, (espece de Germandrée)* *G. Wilde Salbey.* *B. Wilde Salie.* In sylvis & dumetis. Junio floret. *Ufu.* *Herba.* *Vires.* *Vulneraria* est è præcipuis, Menses & Urinam ciet. Lui *Veneræ* prodesse creditur. Ut odore, sic viribus cum *Scordio* convenit.

Gefnero in remediis *Scordio* præfertur. In ulceribus gangrænosus claudendis celebravit *Hildanus.* Vide *R. Hist.* loc. supracitato.

XLV. De Scordio.

O Dore Allii, Foliis & facie Chamædryos, loco palustri & reptatu suo, quodque flos galea careat, ab aliis distinguitur, R. Synop. p. 85.

A. Scordium, Offic. Ger. 534. Emac. 661. Raii Hist. i. 576. Synop. iii. 246. Mer. Pin. 110. Merc. Bot. ii. 32. Pbyt. Brit. 110. Boerb. Ind. A. 183. Dill. Cat. Giff. 125. C. B. Pin. 247. J. B. iii. 292. Chab. 419. Rupp. Flor. Fen. 177. Buxb. 296. Volck. Flor. Nor. 341. Rivin. Irr. Mon. Scordium legitimum, Park. Theat. 111. Chamædryos palustris, Allium redolens, Hist. Oxon. iii. 423. Chamædryos palustris canescens, seu Scordium Officinarum, Tourn. Inst. 205. Elem. Bot. 172. A. Water-Germander. Gal. Scordium, ou Chamarras. G. Scordium oder Knoblochskraut. B. Waterlook. In palustribus, sed rarius. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Alexipharmacum, ac sudorificum est. Usus præcipuus in peste, pestilentialibusque morbis; febribus malignis (tam præservando quam curando) in obstructionibus hepatis, ac lienis; in pulmonibus purulentis ac mucilagine refertis: lumbricos necat. Extrinsecus mundificat vulnera, & ulcera; lenit dolores podagricos, Schrod.

SECTIO DECIMA TERTIA.

D^e Herbis semine nudo Polyspermis,
Hoc est, in quibus singulis floribus
plura quatuor succedunt semina, nul-
lo certo aut definito numero.

PRO Seminibus nudis, cum reverendissimo & doctissimo D. Raio, habeo quæcunque folliculos aut tegmina privata sponte non exiunt.

Herbæ semine nudo Polyspermæ sunt vel flore

Perianthio testæ,

Triphylo; flore

Tripetalo, aquaticæ foliis Plantagi-

nis: *Plantago aquatica*.

a b c

Polypetalo, calyce

Cum flore deciduo; foliis integris, subrotundis; radicibus tuberosis, perennibus, flore flavo: *Chelidonium minus*.

A flore superstitæ, foliis tripartito divisis, floribus cæruleis: *Hepatica nobilis*.

Pentaphyllo, unâ cum flore deciduo; seminibus in globulum congestis, flore pentapetalo: *Ranunculus*.

Decaphyllo seu in decem segmenta diviso, seminibus

Caudatis, aut plumosis; foliis pennatis; radice aromatica: *Caryophyllata*.

Nudis, absque ullis appendicibus; foliis venosis.

Digitatis, in eodem pediculo

Ternis; seminibus pulpæ molli esculentæ innascentibus: *Fragaria*.

Quinis, aut septenis; flore

Pentapetalo: *Pentapbyllum*.

Tetrapetalo: *Tormentilla*.

Pinnatis, incanis, aut tomentosis, reptatrix: *Argentina*.

Absque perianthio aut nudo, polyphyllo, caule indeterminato, foliato, speciosum florum thyrsus proferente; foliis pinnatis; radicibus

Tuberosis, bulbillis ab extremis fibrarum filamentis dependentibus, seminibus in circulum dispositis: *Filipendula*.

Fibrosis, seminibus incurvis, in globulum congestis: *Ulmaria*.

I. De Chelidonio.

C Alyce triphylo cum flore polypetalo, luteo, deciduo, & foliis integris, subrotundis à congeneribus differt, R. Synop. p. 86.

A Chelidonium minus, Offic. Ger. 669. Emac. 816. Chab. 484. Park. Theat. 617. Raii Hist. 579. Synop. iii. 246. Mer. Pin. 26. Boerb. Ind. A. 29. Chelidonium minus, sive Scrophularia minor, Merc. Bot. i. 28. Pbyt. Brit. 27. Chelidonia rotundifolia minor, C. B. Pin. 309. Scrophularia minor sive Chelidonium minus vulgò dictum, J. B. iii. 468.

Fig.

Ficaria, Dill. Cat. Giff. 39. *Ficaria vulgaris*, Rupp. Flor. Jen. 127. Buxb. 110. *Ranunculus vernus rotundifolius minor*, Tourn. Inst. 286. *Ranunculus præcox rotundifolius radice granulosa*, Hist. Oxon. ii. 446. *Ranunculus Chelidonides rotundifolius præcox radice granulata*, Pluk. Almag. 314. *Ranunculus rotundifolius minor*, Hort. Monsp. 169. A. *Pile-wort*. Gal. *Arondeliere*, Petit *Chelidoine*, ou *Petit Scrophulaire*. G. *Schorbecks-Kraut*. B. *kleine Gouwe*, klein *Speen-kruit*. In pratis. Martio, & Aprili floret. Ufu. Radix, herba. Vires. Spleneticum est. Usus præcipui est in Ictero, Scorbuto, Hæmorrhoidum fluore, Scrophulis, & Strumis. Extrinsicè specificè mariscas seu ficos ani curat, dentiumque putredini maximoperè subvenit, Schrod.

Habita est, inquit Boerhaavius, pro summo arcano in Hæmorrhoidibus, vel in decocto sumpta, vel extra applicata. Infantibus, quibus intestina in Hernia procubuerunt prodest.

II. De Hepatica Nobili.

C *Alyce triphylo*, non deciduo, foliis trifidis ab aliis differt.

A. *Trifolium aureum*, *Hepatica nobilis*, Offic. *Trifolium Hepaticum* flore simplici, C. B. Pin. 330. Hist. Oxon. ii. 433. Raii Hist. i. 580. *Trifolium Hepaticum*, sive *Trinitatis Herba* flore cæruleo, J. B. ii. 389. *Trifolium Hepaticum*, Chab. 164. *Hepatica nobilis* sive *trifolia*, Park. Theat. 1368. *Hepaticum trifolium*, Ger. 1032. Emac. 1203. *Hepatica trifolia cæruleo flore*, Boerb. Ind. A. 30. *Hepatica nobilis flore simplici cæruleo*, Hort. Lugd. Bat. 310. *Hepatica flore simplici cæruleo*, Rupp. Flor. Jen. 127. *Hepatica flore cæruleo*, Buxb. 153. *Ranunculus Hepaticus trilobatus vernus flore cælesti*, Pluk. Almag. 314. *Ranunculus tridentatus vernus*, Elem. Bot. 241. *Ranunculus tridentatus vernus flore simplici cæruleo*, Tourn. Inst. 286. *Ranunculus tridentatus vernus flore simplici*, Hort. Monsp. 169. A. *Noble Liver-wort*. Gal. *Hepatique*. G. *Edel Feberkraut*. B. *Edel Lever-kruit*. In hortis. Vere floret Ufu. Folia. Vires. *Vulneraria* à recentioribus Medicis censetur. *Ventriculum* corroborat, & astringit, itaque in omni morbo convenire, ubi nimis laxa sunt astringenda; hinc in potibus vulnerariis, quibus Diabetes adest, vel in sputo cruento, vel in mictu Sanguinis; in Herniis laudatur; in Dysenteria, folia pulverizata egregia sunt;

folia ejus decocta conducunt in Ictero, ut in Scabie, & ulceribus foetidis, & angina. Totà planta convenit in obstructionibus Renum, Vesicæ, & Hepatis, Boerb. Apud Belgas ingreditur in compositione Syrupi Cichorei.

III. De Ranunculo.

N Otæ sunt, Flores pentaphylli undè cum calyce pentaphyllo decidui; semina unicuique plurima juccedentia in globulum congesta, Raii Synop. pag. 86.

A. 1. *Ranunculus acris*, Offic. *Ranunculus pratensis erectus acris*, C. B. Pin. 178. Raii Hist. i. 583. Synop. iii. 248. Boerb. Ind. A. 30. Tourn. Inst. 289. Elem. Bot. 241. Hist. Oxon. ii. 439. Dill. Cat. Giff. 52. Buxb. 277. Rupp. Flor. Jen. 81. *Ranunculus pratensis maculatus surrectis cauliculis*, Merc. Bot. i. 63. Phyt. Brit. 103. *Ranunculus rectus non repens*, flore simplici luteo, J. B. iii. 416. Chab. 465. *Ranunculus pratensis erectus acris vulgaris*, Park. Theat. 329. *Ranunculus surrectis cauliculis*, Ger. 804. Emac. 951. Mer. Pin. 102. A. *Upright Meadow-Crowfoot*. Gal. *Renoncule des prez*, Basinet. G. *Brennender Wiesen-Nahnen-Fuß*. B. *Recht Velt Hanevoet*. In pratis, & pascuis. Ufu. Herba. Vires. *Caustica* est planta: si contusa recens, & cuti applicatur, dolorem, inflammationem, &c. excitat. Apud rusticos, & milites in usu sunt radices ad febrem intermittentem curandam.

A. 2. *Ranunculus*, Offic. *Ranunculus pratensis repens*, Park. Theat. 329. Raii Hist. i. 581. Synop. iii. 247. *Ranunculus pratensis repens hirsutus*, C. B. Pin. 179. Tourn. Inst. 289. Elem. Bot. 241. Rupp. Flor. Jen. 81. Boerb. Ind. A. 31. Dill. Cat. Giff. 65. Buxb. 276. *Ranunculus pratensis etiamque hortensis*, Ger. 804. Emac. 951. Mer. Pin. 102. *Ranunculus repens flore luteo simplici*, J. B. iii. 419. Chab. 466. *Ranunculus pratensis hirsutus repente cauliculo*, Merc. Bot. i. 63. Phyt. Brit. 103. *Ranunculus pratensis procumbens*, aut inclinans hirsutus, Hist. Oxon. ii. 439. A. *Crowfoot*. Gal. *Pié de Corbin*, ou *Renoncule rampante*. G. *Hanenfuß*. B. *Kruipende Velt-Hanevoet*. In pratis. Maio floret. Ufu. Herba. Vires. Hic *Ranunculus innoxius* est, & cum oleribus sæpe decoquitur mense Aprili.

A. 3. *Ranunculus bulbosus*, Offic. Ger. 806.

Emac. 953. *Park. Theat.* 329. *Raii Hist.* i. 581. *Synop.* iii. 247. *Mer. Pin.* 101. *Merc. Bot.* i. 63. *Pbyt. Brit.* 102. *Ranunculus tuberosus major*, *J. B.* iii. 417. *Cbab.* 466. *Ranunculus pratensis radice verticilli modo rotunda*, *C. B. Pin.* 179. *Dill. Cat. Giff.* 68. *Tourn. Inst.* 289. *Elem. Bot.* 241. *Boerb. Ind. A.* 31. *Hist. Oxon.* ii. 439. *Chomel.* 652. *Rupp. Flor. Jen.* 81. *A. Bulbose Crowfoot.* *Gal. Renoncule*, *Grenouillette*, (dont la racine est en navets.) *G. Hanenfuß mit Kolbe-wurzelein.* *B. Knobelachte Hanevoet.* In pratis. Maio floret. *Ufu.* Herba, radix. *Vires.* Caustica est planta. Radix hujus adurit, exulcerat, pustulas excitat; quare in erodendis & exsiccandis duris tumoribus mirifice conducit; verrucas peniles, & id genus vitia tollit, *Trag.* Perdit tamen hanc vim exsiccata. *Cammer.*

A. 4. Ranunculus palustris, *Offic.* *Ger.* 814. *Raii Synop.* iii. 249. *Ranunculus palustris rotundifolius*, *Ger. Emac.* 962. *Mer. Pin.* 100. *Raii Hist.* i. 585. *Ranunculus palustris Apii folio lævis*, *C. B. Pin.* 180. *Boerb. Ind. A.* 31. *Tourn. Inst.* 291. *Elem. Bot.* 241. *Hist. Oxon.* ii. 441. *Dill. Cat. Giff.* 90. *Buxb.* 277. *Rupp. Flor. Jen.* 81. *Ranunculus palustris flore minimo*, *J. B.* iii. 858. *Cbab.* 467. *Ranunculus palustris Sardonius*, *lævis*, *Park. Theat.* 1215. *Ranunculus Apii folio*, vel *palustris rotundiore folio*, *Merc. Bot.* i. 63. *Pbyt. Brit.* 101. *A. Round-leaved Water Crow-foot.* *Gal. Renoncule des marais*, *Basin*, ou *Pie-pou.* *G. Rund-blätterichter Wasser-Krähen Fuß* / *Wasser-Hahnen Fuß.* *B. Water-Hanevoet.* In aquosis gaudet. Junio & Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Folia, flores, & cauliculi recentes illitu exulcerant, & crustas non sine dolore gignunt: quare ungues scabros extricant, scabiem eximunt, stigmata delent: formicantes verrucas, & peniles, alopeciasque paulisper illitu tollunt, *Diosc.*

A. 5. Ranunculus flammeus, *Offic.* *Ranunculus flammeus major*, *Ger.* 814. *Emac.* 961. *Raii Hist.* i. 587. *Synop.* iii. 250. *Mer. Pin.* 101. *Ranunculus palustris flammeus major*, *Park. Theat.* 1215. *Ranunculus longifolius palustris major*, *C. B. Pin.* 180. *Rupp. Flor. Jen.* 81. *Boerb. Ind. A.* 34. *Hist. Oxon.* ii. 443. *Tourn. Inst.* 292. *Elem. Bot.* 241. *Buxb.* 278. *Ranunculus folio longo maximus*, *Lingua Plinii*, *J. B.* iii. 365. *Cbab.* 470. *Ranunculus aquaticus lanceatus major*, *Merc. Bot.* i. 63. *Pbyt. Brit.* 102. *A. Great Spear-wort.* *Gal. grande Renoncule des Marais.* *G. Grof-*

ser lang-blätterichter Wasser-Hahnen-Fuß. *B. Grote Egel-kolen.* In fossis palustribus. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum prior viribus convenit.

A. 6. Flammula, *Offic.* *Ranunculus flammeus minor*, *Ger.* 814. *Emac.* 961. *Raii Hist.* i. 587. *Synop.* iii. 250. *Mer. Pin.* 101. *Ranunculus palustris flammeus minor sive angustifolius*, *Parkinson. Theat.* 1214. *Ranunculus longifolius palustris minor*, *C. B. Pin.* 180. *Buxb.* 278. *Tourn. Inst.* 292. *Elem. Bot.* 241. *Rupp. Flor. Jen.* 83. *Boerb. Ind. A.* 34. *Hist. Oxon.* ii. 443. *Dill. Cat. Giff.* 74. *Ranunculus longifolius aliis Flammula*, *J. B.* iii. 864. *Ranunculus longifolius Flammula dictus*, *Cbab.* 470. *A. Spear-wort.* *Gal. Renoncule des Marais.* *G. Großer-Epewurk.* *B. Egel-kolen.* In pratis aquosis, locisque uliginosis frequens. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis vi caustica convenit. Foliis ludit nunc æqualibus, nunc serratis, unde *Ranunculus flammeus ferratus*, *Ger. Park.* *Palustris ferratus.* *C. B.*

A. 7. Ranunculus montanus, *Offic.* *Ranunculus montanus maximus albus*, *Park. Theat.* 334. *Ranunculus montanus Aconiti folio albus flore majore*, *C. B. Pin.* 182. *Tourn. Inst.* 290. *Rupp. Flor. Jen.* 81. *Ranunculus Aconiti folio*, *Ger. Emac.* 954. *Ranunculus flore albo Alpinus major*, *J. B.* iii. 861. *Cbab.* 468. *Raii Hist.* i. 589. *A. Mountain Crow-foot with a white Flower.* *Gal. Renoncule des montagnes*, *Aconit*, *Tuë loup.* *G. Berg-Hahnen-Fuß mit weißen Blumen.* *B. Berg-Hanevoet.* In montium sylvosis locis. Maio & Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum reliquis *Ranunculis* viribus convenit.

A. 8. Thora, *Offic.* *Cbab.* 530. *Thora Valdensis*, *Ger. Emac.* 966. *Raii Hist.* i. 591. *Thora folio Cyclamini*, *J. B.* iii. 650. *Aconitum Pardalianches alterum*, seu *Thora minor*, *C. B. Pin.* 184. *Aconitum Pardalianches*, seu *Thora minor*, *Park. Theat.* 317. *Ranunculus Asphodeli radice dictus Pthora minor*, *Hist. Oxon.* ii. 449. *Ranunculus Cyclaminis folio*, *Asphodeli radice major*, *Tourn. Inst.* 285. *Boerb. Ind. A.* 35. *Ranunculus rotundifolius Alpinus flore parvo*, grumosa radice, *Phthora major dictus*, *Pluk. Almag.* 313. *Ranunculus Alpinus Cyclaminis folio*, *Ranunculus Alpinus rotundifolius flore parvo*, grumosa radice, *Thora major dicta*, *Volck.* 352. *Ranunculus radice Asphodeli Thora dictus*, *Herm. Flor.* ii. 4. *Aconitum Pardalianches sive Thora major.* *Schol. Bot.* 16. *Item Thora*

mon

montis Baldi, five Sabaudica, Ger. Aconitum Pardalianches primum seu Thora major, C. B. Pardalianches seu Thora major, Park. Ranunculus Asphodeli radice, dictus Phthora major, H. Ox. A. Leopard-bane. Gal. Aconit, Etrangle Leopard (espece de Renoncule venimeuse). G. Leopards-Gift / Wolffs-Burg. B. Wolffs-wortel. In montibus Helveticis reperitur. Usu. Herba. Vires. Vi caustica prædita est.

IV. De Eranthemo.

Foliis tenuissimè dissectis, radice annua, floribus polypetalis à reliquis differt.

A. 1. Flos Adonis, Offic. Park. Parad. 293. Chab. 364. Raii Hist. i. 596. Synop. iii. 251. Merc. Bot. ii. 21. Pbyt. Brit. 43. Flos Adonis flore rubro, Ger. 310. Emac. 387. Mer. Pin. 39. Flos Adonis vulgò aliis Eranthemum, J. B. iii. 125. Adonis hortensis flore minore atro-rubente, C. B. Pin. 178. Buxb. 6. Boerb. Ind. A. 35. Adonis Æstivalis flore minore ruberrimo, Hist. Oxon. iii. 27. Ranunculus arvensis foliis Chamæmeli flore phœniceo, Tourn. Inst. 291. Ranunculus foliis Anthemidis, floribus rubicundis & splendentibus, Hort. Monsp. 168. A. Red Maithes. Gal. Fleur d'Adonis. G. Adonten mit tuncel rothen Blumen / Adonis-Rößlein. B. Bruinettekens, Duivels-oog. In arvis nascitur, sed rariùs. Junio & Julio floret. Usu. Flos. Vires. Ad dolores colicos & nephreticos leniendos utilem esse scribit Parkinsonus.

A. 2. Pseudo-Helleborus niger, Offic. Helleborus niger tenuifolius, Buphthalmi flore, C. B. Pin. 186. Helleborus niger ferulaceus, Park. Theat. 214. Helleborus Hippocratis, Tab. Icon. 721. Buphthalmum five Helleborus niger ferulaceus, Ger. 607. Emac. 746. Buphthalmum Dodonæi, aliis Consiligo tenuifolia, J. B. iii. 637. Chab. 528. Raii Hist. i. 597. Adonis præcox perennis flore luteo, caule plano, Hist. Oxon. iii. 26. Adonis montanus perennis flore amplo, luteo, Rupp. Flor. Jen. 126. Buxb. 6. Adonis Hellebori radice, Buphthalmi flore, Hort. Lugd. Bat. 10. Volck. Flor. Nor. 13. Boerb. Ind. A. 35. Ranunculus fœniculaceis foliis, Hellebori nigri radice, Hort. Reg. Monsp. 168. Tourn. Inst. 291. A. Bastard-Black-Hellebore. Gal. Hellebore noir d'Hippocrate. G. Schwarze Nies-

wurk von Hippocrate. B. Swart Nies-kruyd van Hippocrates. In montosis. Aprili floret. Usu. Radix. Vires. Radix amara est, & acris, & venditur loco Hellebori nigri radice, sed deleterium est, R. H. Verrucas tollit, ut Ranunculus, D. Palmer.

V. De Myosuro.

Flosculi herbacei, pentapetali; semina in spicam oblongam caudæ muris æmulam excurrunt, Raii Synop. p. 282.

A. Myosuros, Offic. J. B. iii. 512. Chab. 501. Raii Hist. ii. 1332. Synop. iii. 251. Dill. Cat. Giff. 50. Rupp. Flor. Jen. 83. Buxb. 231. Myosuros, five Cauda murina, Merc. Bot. i. 52. Pbyt. Brit. 79. Cauda muris, Ger. 345. Emac. 426. Mer. Pin. 24. Holosteum Loniceri Cauda muris vocatum, Park. Theat. 500. Holosteo affinis Cauda muris, C. B. Pin. 190. Plantagini seu Holosteo affinis Cauda muris, Hist. Oxon. iii. Sect. 8. Tab. 17. Ic. ult. sine Descript. Adonia pusilla, segetalis, gramineis foliis spissis, flore obsoleto, spicâ caudam murinam æmulante, Pluk. Almag. 12. Ranunculus gramineo folio, flore caudato, seminibus in capitulum spicatum congestis, Tourn. Inst. 293. Boerb. Ind. A. 34. A. Moufe-Tail. Gal. Queue de Souris. G. Mause-Schwänglein. B. Mause-Staart. In arvis, & ad vias. Maio floret. Usu. Herba. Vires. Viribus Plantaginis & Coronopi à quibusdam convenire creditur.

VI. De Caryophyllata.

Seminibus caudatis, foliis pinnatis, radice aromatica à congeneribus differt, Raii Synop. pag. 89.

A. Caryophyllata, Offic. Ger. 842. Emac. 994. Raii Hist. i. 606. Synop. iii. 253. Mer. Pin. 22. Caryophyllata vulgaris, Park. Theat. 136. C. B. Pin. 321. Dill. Cat. Giff. 97. Tourn. Inst. 294. Elem. Bot. 244. Boerb. Ind. A. 42. Hist. Oxon. ii. 430. Rupp. Flor. Jen. 86. Buxb. 58. Caryophyllata vulgaris, Herba Benedicta, Merc. Bot. i. 27. Pbyt. Brit. 23. Caryophyllata vulgaris flore parvo luteo, J. B. iii. 398. Caryophyllata; Janamunda, Chab. 172. A. Avens. Gal. Benoite, Herbe S. Benoit, G. Benedikten wurkelt-raut. B. Gezegent kruid, gezegent wortel. Ad sepes. Maio & Junio flo-

ret. *Ufu.* Radix, herba. *Vires.* Cephalica, ac cardiaca est. Usus præcipui internè in catarrhis exsiccandis, sanguine coagulato resolvendo, *Schrod.* Vis medica aromatica est. Radicem hanc circa plenilunium mense Februarii effodere præcipit *Boerhaavius.* Radix exsiccata, & in aqua cocta, sudores expellit; & ore detenta, oris scorbutum sanat, gingivas roborat, & dentes firmat. Apud Germanos imprimis laudatur, quod ad Podagram curandum optimum sit remedium, *ejusd.*

VII. De Fragarioide.

Notæ sunt, Folia terna summo pediculo insidentia, priori simile, sed flagellas repenias non habet, fructus est siccus.

A. Fragarioides, *Offic.* Fragaria sterilis, C. B. Pin. 327. Raii *Hist.* i. 611. Synop. iii. 254. Tourn. *Inst.* 296. *Elem. Bot.* 246. Boerb. *Ind.* A. 42. Dillen. *Cat. Giff.* 60. Buxb. 116. Fragaria minime vesca, Parkinson. *Theat.* 758. Fragaria minime vesca, sive sterilis, *Merc. Bot.* i. 36. *Phyt. Brit.* 43. *Mer. Pin.* 39. *Ger. Emac.* 998. Fragaria, non frugifera, vel non vesca, *J. B.* ii. 395. Chab. 165. Comaroides, *Pent. Anth.* 290. Pentaphylloides foliis ternis Quinquefolii albi effigie, *Herm. Flor.* ii. 7. A. Barren Strawberry. Gal. *Fraiser sterile.* G. unfruchtbar Erdbeer-traut. B. onvrugtbaor Aardbezien-kruyt. In pascuis sterilioribus. Maio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Astringentem facultatem habet. Cum Fragaria viribus convenire facit *Mont.*

VIII. De Fragaria.

Notæ sunt, Folia venosa in singulis pediculis terna; Fructus molli esculenta pulpa constans; seminibus exterius adnascentibus, odore fragranti; cauliculi reptatrices, R. Syn. p. 89.

A. Fragaria, *Offic.* Ger. 844. *Emac.* 997. Raii *Hist.* i. 609. Synop. iii. 254. Fragaria vulgaris, C. B. Pin. 326. Tournefort. *Inst.* 295. *Elem. Bot.* 245. Boerb. *Ind.* A. 41. *Hist. Oxon.* ii. 186. *Phyt. Brit.* 42. Dill. *Cat. Giff.* 50. Rupp. *Flor. Jen.* 86. Buxb. 116. Park. *Theat.* 758. Fragaria vulgaris, sive Trifolium frugiferum, *Merc. Bot.* i. 36. Fragaria ferens fraga alba & rubra, *J. B.* ii. 395. A. Strawberry. Gal. *Fraiser.* G. Erdbeer-traut. B. Aardbezien-kruyt. In sylvis, & dumetis. Maio floret. *Ufu.* Folia, fructus. *Vires.*

Herba diuretica est ususque crebri in Ictero, Gargarismis, Balneis, & Cataplasmatibus, &c. Fructus, i. e. Fraga, *Offic.* Refrigerant & humectant, Splenetica sunt, ac nephritica; venenis resistunt, *Schrod.* In tertianis, quartanisve Febris, instar Corticis Peruviani inservit. Semina sunt remedium lithontripticum. Unum tamen hæc incommodum est, quod sub hac herba semper Bufones lateant; hincque multos mortuos esse homines testantur Auctores, unde nonnulli edere nolunt, nisi sint lavatæ, *Boerb.*

IX. De Contrayerva.

Planta est flore anomalo, carnosus, pedem austerinum referente; ipsemet autem flos sit fructus carnosus ejusdem formæ, intra quamplurima nidulantur semina subrotunda, & apicibus donata, Plum. Nova Gen. 29.

A. Drakena, Contrayerva, *Offic. Mont. Exot.* 7. Drakena radix, *Ger. Emac.* 1621. Raii *Hist.* ii. 1339. *J. B.* ii. 740. Contrayerva radix, *ejusd.* ii. 741. Drakena radix Clusii; Bezoardica radix Tabernæmontani, Chab. 245. Contrayerva Hispanorum sive Drakena radix, Park. *Theat.* 421. Contrayerva, *Worm. Mus.* 154. *Ind. Med.* xl. Barr. *Icon.* 482. *Obs.* 1398. *Bocc. Mus. Fisc.* 277. Tab. ii. 101. *Ejusd. Mus. Plant.* 168. Tab. 121. Cyperus longus odoratus Peruanus, C. B. Pin. 14. Park. *Theat.* 218. Dorstenia Sphondillii folio, dentaria radice, Plum. *Nov. Gen.* 29. Tab. 8. A. Counter-Poison. Gal. Contrayerva. G. Giff-wurzel. B. Giftwortel. Ex America importatur. *Ufu.* Radix oblonga, nodosa, fibrosa, foris rufa, intus pallida, saporis astringentis, odoris aromatici. *Vires.* Calida, aromatica, & alexipharmaca est: incidit, leviter astringit; unde cor confortat, & corroborat. Venena expellit; noxia repellit; febres omnes tollit.

X. De Pentaphyllo.

Foliis venosis, singulis pediculis quinis, flore pentapetalo à congeneribus differt, Raii Synop. p. 90.

A. Pentaphyllum, & Quinquefolium, *Offic.* Pentaphyllum vulgatissimum, Park. *Theat.* 398. Raii *Hist.* i. 611. Synop. iii. 255. Pentaphyllum sive Quinquefolium vulgare, *Merc. Bot.* i. 57.

i. 57. *Phyt. Brit.* 89. *Pentaphyllum* seu *Quinquefolium* vulgare, *Mer. Pin.* 92. *Pentaphyllum* sive *Quinquefolium* vulgare repens, *J. B.* ii. 397. *Buxb.* 254. *Pentaphyllum* sive *Quinquefolium*, *Chab.* 169. *Pentaphyllum* minus procumbens flore luteo, vulgare, radiculos emittens ex geniculis, *Hist. Oxon.* ii. 189. *Quinquefolium* vulgare, *Ger.* 836. (figura transposita) *Emac.* 987. *Quinquefolium* majus repens, *C. B. Pin.* 325. *Tourn. Inst.* 297. *Elem. Bot.* 246. *Boerb. Ind. A.* 40. *Dill. Cat. Giff.* 97. *Rupp. Flor. Jen.* 84. *A. Cinquefoil* or *Five-fingers*. *Gal. Quinte-feuille*. *G. Sünff-finger-kraut* / *Sünff-blad*. *B. Vyf-vinger-kruit*. Ad semitas. Æstate floret, *Usu*. Radix, herba. *Vires*. *Vulnerarium* est, & adstringens. Sistit fluxus alvi, & hæmorrhoidum, nariumque, hæmorrhagiam. Utile est in expuitione sanguinis, & tussii. Prodesse dicitur & in calculo & erosione renum, in hernia, & febribus, &c. *Schrod.*

XI. De Argentina.

Foliis pinnatis à reliquis differt.

A. Argentina, *Potentilla*, *Offic.* *Anserina*, *Offic.* *Germ. Volck. Flor. Nor.* 34. *Argentina*, *Ger.* 841. *Emac.* 993. *Mer. Pin.* 10. *Merc. Bot.* i. 21. *Phyt. Brit.* 10. *Raii Hist.* i. 617. *Potentilla*, *C. B. Pin.* 321. *Park. Theat.* 593. *Potentilla* seu *Argentina*, *J. B.* ii. 398. *Potentilla*, *Argentina*, *Anserina*, *Chab.* 172. *Anserina* *Officinarum*, *Volck. Flor. Nor.* 34. *Pentaphylloides Argentina* dicta, *Raii Synop.* iii. 256. *Pentaphylloides argenteum* alatum seu *Potentilla*, *Tourn. Inst.* 298. *Elem. Bot.* 247. *Boerb. Ind. A.* 41. *Dill. Cat. Giff.* 84. *Rupp. Flor. Jen.* 85. *Buxb.* 253. *Pentaphylloides*, *Potentilla*, sive *Argentina* *Herm. Flor.* ii. 7. *Pentaphylloides* minus supinum seu procumbens foliis alatis argenteis & ferratis, flore luteo, *Hist. Oxon.* ii. 193. *A. Wild Tanfie*. *Gal. Argentine*, *Bec d'Oye*. *G. Gensich* / *Genserich*. *B. Zilver-kruid*, *Ganserik*, *Zilver-schoon*. In locis aquosis. Junio floret. *Usu*. Herba, semina, radix. *Vires*. Ut genere, sic viribus cum *Fragaria*, *Pentaphyllo*, & *Tormentilla* convenit, *R. H.* p. 617. Hæc *Vires* possidet æmulas *Corticis Peruviani*. Si hæc herba contusa exprimatur, tumque ejus succus assumatur unâ horâ ante paroxysmum, febres intermittentes tollit per unam duasve doses, si febris sit bonæ indolis, uti

Cortex Peruvianus. Cum cancris fluviatilibus decocta est optimum remedium in fluxu albo; ut etiam si quis à nimia deambulatione pedes habeat inflammatos, subjungendo plantam sanato. Semina & radix adstringunt; hinc diarrhœam & hæmorrhagiam curant. Semina præstant in fluxu nimio menstruum, in inflammatione vesicæ, *Boerb.*

XII. De Tormentilla.

Foliis septenis in eodem pediculo, flore tetrapetalo à reliquis differt.

A. Tormentilla, *Offic.* *Ger.* 840. *Emac.* 992. *Raii Hist.* i. 617. *Synop.* iii. 257. *J. B.* ii. 598. *Merc. Bot.* i. 73. *Phyt. Brit.* 121. *Mer. Pin.* 118. *Buxb.* 322. *Dill. Cat. Giff.* 68. *Tormentilla*, *Heptaphyllum*, *Chab.* 171. *Tormentilla* vulgaris, *Park. Theat.* 394. *Tormentilla sylvestris*, *C. B. Pin.* 326. *Tourn. Inst.* 298. *Elem. Bot.* 247. *Rupp. Flor. Jen.* 53. *Quinquefolium* minus repens, luteum, flore tetrapetalo, *Boerb. Ind. A.* 40. *Pentaphyllum*, aut potius *Heptaphyllum*, flore aureo tetrapetalo, *Tormentilla* dictum, *Hist. Oxon.* ii. 190. *A. Tormentil*. *Gal. Tormentille*. *G. Tormentill* / *Herz-Wurk* / *Seig-Wurk* / *Blut-Wurk* / *Nothgunkel*. *B. Zeven-blad*. In pascuis. Junio floret. *Usu*. Radix, herba. Radix dura, nodosa, crassa, in obliquum acta, fibrosa, colore rubente, sapore adstringente. *Vires*. Siccat, & adstringit; hinc in fluxionibus quibuscunque alvi, uteri, &c. exhibetur. Præterea diaphoretica est, & alexipharmaca; unde & omnibus medicamentis, quæ adversus venena, pestem, variolas, & morbillos, aliosve morbos malignos componuntur adhibenda, præsertim si cum fluxu alvi conjuncti sint, *R. Hist.* p. 618.

XIII. De Plantagine Aquatica.

Foliis Plantagineis, flore tripetalo, & loco natali ab aliis differt.

A. Plantago aquatica, *Offic.* *J. B.* iii. 787. *Chab.* 567. *Raii Hist.* i. 618. *Synop.* iii. 257. *Plantago aquatica latifolia*, *C. B. Pin.* 190. *Boerb. Ind. A.* 45. *Plantago aquatica major*, *Ger. Emac.* 417. *Park. Theat.* 1245. *Hist. Oxon.* iii. 618. *Mer. Pin.* 95. *Plantago aquatica major*, *Limonium* verum *Dioscoridis* & *Antiquorum*, *Merc. Bot.* 60. *Phyt. Brit.* 94. *Plantaginoides*, *Knaut. Meth.* 157. *Alisma*, *Dill.*

Dill. Cat. Giff. 126. Alisma, Rivin. & Cordi, Rupp. Flor. Jen. 47. Buxb. 12. Alisma, Doronicum Pannonicum, Mont. Plant. Var. Ind. 36. Ranunculus palustris Plantaginis folio ampliore, Tourn. Inst. 292. Elem. Bot. 241. A. Water Plantain. Gal. Plantain aquatique. G. Wasfer - Wegrich. B. Grote water Weegbree. In aquosis. Junio floret. Ufu. Radix. Vires. Gustus docet plantam esse acrem; sed Botanici plerumque dicunt esse plantam frigidam, ut observat Boerhaavius.

Procidentiam ani curare, rubentem podagram, capitis dolorem è causa calida mulcere, cruento sputo, urinæque mederi tradit *Schwenckfeld. Succus lac in mammillis consumit, Roslin.*

XIV. De Sagitta.

Foliis est alatae sagittae formam referentibus; floribus tripetalis; semina flori unicuique succedunt in capitulum congesta, denseque stipata, *Raii Meth. A. p. 67.*

A. Sagitta, Offic. J. B. iii. 789. Chab. 567. Dill. Cat. Giff. 143. Nova Gen. 104. Raii Synop. iii. 258. Sagitta minor, Ejusd. Hist. i. 619. Sagitta aquatica minor latifolia, C. B. Pin. 194. Buxb. 289. Rupp. Flor. Jen. 48. Boerb. Ind. A. 46. Sagittaria minor, Ger. 336. Emac. 416. Mer. Pin. 107. Sagittaria minor latifolia, Park. Theat. 1247. Sagittaria sive Sagitta minor, Merc. Bot. i. 66. Phyt. Brit. 107. Sagittaria Europæa minor latifolia, Hist. Oxon. iii. 618. Ranunculus palustris folio Sagittato minori, Tourn. Inst. 292. Elem. Bot. 241. A. Arrow - head. Gal. Sagette. G. Pfeil - Haupt / groß Pfeil = Kraut. B. Serpents - tong, Slangen - tong. In rivulis & aquis. Majo & Junio floret. Ufu. Herba, Semen. Vires. Temperamento est frigidum humidoque & iisdem cum Plantagine aquatica viribus pollet, Matth. Idemque etiam affirmat Boerhaavius, sed odor gustusque eam indicant esse calidi temperamenti.

XV. De Clematide.

Notæ sunt, Semina plumulis longis adnascens, flos quadrifolius seu cruciatus, saper in plerisque speciebus fervidus, *R. Meth. A. p. 69.*

A. 1. Atragene, Offic. Viorna, Ger. 739. Emac. 886. Mer. Pin. 125. Viorna vulgi,

Herm. Flor. ii. 12. Merc. Bot. i. 77. Phyt. Brit. 130. Clematis sylvestris latifolia, C. B. Pin. 300. Boerb. Ind. A. 46. Tourn. Inst. 295. Elem. Bot. 244. Dill. Cat. Giff. 143. Clematis sylvestris latifolia sive Viorna, Park. Theat. 380. Clematis latifolia seu Atragene quibusdam, J. B. ii. 125. Raii Hist. i. 620. Synop. iii. 258. Clematis Athragene Theophrasti quibusdam, Chab. 116. Flammula sepium foliis integris, Rupp. Flor. Jen. 54. Buxb. 114. A. Travellers Joy. Gal. Viorne. G. Reissiger Freude / Breit-blätterichte Wald-Rebe. B. Lynen. In sepibus. Julio floret. Ufu. Tota planta. Vires. Flore, Cortice, Semine, & Radice, vim urendi habet.

Cortex applicatus cuti vesiculas facit; in Ophthalmia multum valet.

A. 2. Flammula Jovis, Offic. Flammula Jovis surrecta, Ger. 741. Emac. 888. Park. Theat. 382. Parad. 393. Flammula recta, C. B. Pin. 300. Flammula surrecta, Rupp. Flor. Jen. 54. Buxb. 114. Clematis sive Flammula surrecta alba, J. B. ii. 127. Raii Hist. i. 621. Tourn. Inst. 294. Elem. Bot. 244. Boerb. Ind. A. 46. Hist. Oxon. iii. 316. Chab. 117. A. Upright Ladies-Bower. Gal. Flammule. G. Aufrechte Wald-Rebe. B. Recht opstaande Flammula, wit Vier-kruid. In hortis colitur. Ætate floret. Ufu. Herba cum floribus. Vires. Vim urendi cum reliquis habet.

A. 3. Clematis altera, Offic. Clematis cærulea vel purpurea repens, C. B. Pin. 300. Tourn. Inst. 294. Elem. Bot. 244. Boerb. Ind. A. 46. Clematis peregrina cærulea sive rubra. Ger. 740. Emac. 887. Raii Hist. i. 622. Clematis peregrina flore rubro vel purpureo simplex, Park. Theat. 381. Parad. 392. Clematis sive Flammula flore purpureo & cæruleo scandens, J. B. ii. 128. Chab. 117. Clematis flore simplici, Rupp. Flor. Jen. 54. A. Virgins Bower. Gal. Liferon. G. Wald-Reben / Lienen / Jungfern Anker. B. Brandende Clim. In sepibus Italiæ & Hispaniæ reperitur, Julio & Augusto floret, Ufu. Folia, Semen. Vires. Semen tritum pituitam bilêmque detrahit. Folia illita Lepras purgant, Diosc.

XVI. De Filipendula.

Notæ sunt, Flores polypetali, radices tuberosæ, glandulis oblongis ab extremis fibrarum filamentis pendulis, semina in circulo disposita, *R. Synop. p. 92.*

A. Fili-

A. Filipendula, *Offic.* *J. B.* iii. 189. *Ger.* 900. *Emac.* 1058. *Raii Hist.* i. 623. *Synop.* iii. 259. *Mer. Pin.* 38. Filipendula vulgaris, *Park. Theat.* 434. *Hist. Oxon.* iii. 320. *Buxb.* 111. Filipendula Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 129. Filipendula vulgaris, an Molon Plinii? *C. B. Pin.* 163. *Tourn. Inst.* 293. *Elem. Bot.* 243. *Boerb. Ind. A.* 43. Filipendula vulgaris, Oenanthe, *Merc. Bot.* i. 35. *Pbyt. Brit.* 41. Oenanthe, Filipendula, *Chab.* 407. Saxifraga rubra vulgò. A. Dropwort. *Gal. Filipendule.* G. Kother Stein - brech / wilde Garbe. B. Roode Steenbreek, wilde Gerwe. In pratis & pascuis. Junio floret. *Usu.* Radix, Herba. *Vires.* Diuretica est. *Ulus* præcipuus est in tartarea mucilagine Pulmonum, Renum, ac Articulorum, in Colica flatulenta, in albo mulierum profluvio; inque nimio lochiorum fluxu usus est eximii, *Schrod.*

Pulverem ejus Succumve ad Epilepsiam commendat *Tab.* Folia infusa vel decocta in Ictero conveniunt, *Boerb.*

XVII. De Ulmaria.

A Filipendula differt radicibus fibrosis, magnitudine qua illam excellit, & seminibus intortis in globulum congestis, *R. Synop.* p. 93.

A. Ulmaria, Regina prati, *Offic.* Ulmaria, *J. B.* iii. 488. *Raii Hist.* i. 623. *Synop.* iii. 259. *Boerb. Ind. A.* 295. *Tourn. Inst.* 265. *Dill. Cat. Giff.* 97. *Buxb.* 340. *Rupp. Flor. Jen.* 81. Ulmaria vulgaris, *Park. Theat.* 592. *Hist. Oxon.* iii. 323. Ulmaria Regina prati, *Merc. Bot.* i. 77. *Pbyt. Brit.* 130. *Mer. Pin.* 126. Ulmaria Regina prati, *Ger.* 886. *Emac.* 1043. Ulmaria Barba capri floribus compactis, *C. B. Pin.* 164. A. Meadow-sweet. *Gal. Reine des Prez, Barbe de Chevre.* G. Geiß - baart. B. Geiten - baart, Reinette. In pratis humidis. Julio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Sudorifica & alexipharmaca est, convenit in fluxibus omnis generis, in Diarrhœa, Dysenteria, fluxu Menstruo, nec non in exputione Sanguinis, resistit Pesti, *Schrod.* Antispasmodica, Antiepileptica, corroborans & adstringens est, *Boerb.*

XVIII. De Anemone.

Nota sunt, Semina in capitulum oblongum congesta, pappo seu lanugine copiosa cincta, *R. Meth. A.* p. 69.

A. 1. Anemone hortensis, *Offic.* Anemone Geranii Rupertiani folio cæruleo: an Dioscoridis? *C. B. Pin.* 174. *Tourn. Inst.* 277. *Hist. Oxon.* ii. 426. Anemone Geranifolia, *Ger.* 304. *Emac.* 377. *Raii Hist.* i. 625. *J. B.* iii. 405. Anemone Geranii folio, radice tuberosa, flore cæruleo & albo, *Chab.* 462. Anemone tenuifolia five Geranifolia cærulea, *Park. Parad.* 208. A. Garden Anemone. *Gal. Anemone, Coquelourde des jardins.* G. Garten Anemone, Anemonen Rößlein. B. Hof-Anemone. In hortis colitur. *Usu.* Herba, Radix. *Vires.* Acrem vim habet. Commanducata radix pituitam trahit, *Diosc.*

A. 2. Anemone sylvestris, *Offic.* Anemone Matthioli, *Ger.* 304. *Emac.* 377. Anemone sylvestris alba major, *C. B. Pin.* 176. *Raii Hist.* i. 627. *Rupp. Flor. Jen.* 128. *Tourn. Inst.* 277. *Elem. Bot.* 239. *Boerb. Ind. A.* 37. *Buxb.* 23. *Hist. Oxon.* ii. 425. Anemone sylvestris latifolia alba five tertia Matthioli, *Park. Parad.* 202. Anemone magna alba, plurimâ parte anni florens, *J. B.* iii. 411. Anemone magna alba, capitulo tuberoso caule densa lanugine canescente, *Chab.* 464. A. Wild Anemone. *Gal. Anemone, ou Passe - fleur sauvage.* G. Große weiße wilde Anemonen Rößlein. B. Wilde grote witte Anemone, Wind-blom. In hortis colitur. *Usu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

XIX. De Anemonoide.

Nota sunt, flore singulari, polypetalo & nudo, in caulis fastigio proveniente, tum & ipse caule, indiviso tribusque foliis arcte circumcincto, ad Anemonem genuinam quam proxime accedat; capite tamen quod gerit Ranunculi ab ea insigniter differt, *R. Meth. A.* 190.

A. Anemonoides, *Offic.* Anemonoides flore albo, *Boerb. Ind. A.* 36. Anemonoides flore majore, *Dill. Cat. Giff.* 39. Anemone nemorosa flore majore, *C. B. Pin.* 176. *Buxb.* 20. Anemone nemorum alba, *Ger.* 306. *Emac.* 387. *Raii Hist.* i. 614. *Synop.* iii. 259. Anemone nemorum, *Merc. Bot.* i. 19. *Pbyt. Brit.* 8. *Mer. Pin.* 8. Ranunculus phragmites albus vernus, *J. B.* iii. 412. *Chomel.* 653. *Tourn. Inst.* 285. *Elem. Bot.* 241. Ranunculus, nemorosus albus simplex, *Park. Theat.* 325. Ranunculus *Chab.* 465. Nemorosa flore roseo, albo expanso, *Rupp. Flor. Jen.* 128. A. Wood Anemone. *Gal. Renoncule des bois, Anemone des bois.* G. Wald Wind-blum. B. Wout-Anemone, Windbloem

bloem van de bossen. In sylvis & dumetis. Martio & Aprili floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Acris & calida est planta cutem exulcerans.

XX. De Pulsatilla.

NOtæ sunt, Semina cincinnata, plumulis longis adhaerentibus flores hexapetali, R. Meth. A. p. 69.

A. Pulsatilla, *Offic.* Cbab. 464. Pulsatilla vulgaris, *Ger.* 314. *Emac.* 385. *Park. Theat.* 341. *Mer. Pin.* 99. *Raii Hist.* i. 633. *Merc. Bot.* iii. 31. *Phyt. Brit.* 100. *Buxb.* 274. Pulsatilla Anglica purpurea, *Park. Parad.* 199. Pulsatilla folio crassiore & majore flore, C. B. *Pin.* 177. *Tourn. Inst.* 284. *Elem. Bot.* 240. *Raii Synop.* iii. 260. *Boerb. Ind. A.* 39. *Dill. Cat. Giff.* 37. *Rupp. Flor. Jen.* 129. Pulsatilla purpurea cæruleave, *J. B.* iii. 409. Pulsatilla folio crassiore flore majore dilutiore, *Hist. Oxon.* ii. 428. A. Pasque Flower. *Gal. Passe-fleur.* G. Keuchenkraut. B. Keukenkruit, Keuken-schelle. In montibus apricis etiamque in hortis pro ornamento. Aprili floret. *Ufu.* Herba, *Vires.* Cum Anemone viribus convenit. Herba est Vulneraria, Radix quoque est acris & sternutationem provocat. Dicitur quoque vim habere alexipharmacam, *Buxb.* 274.

SECTIO DECIMA QUARTA.

De Herbis Pomiferis.

Pomiferas voco, quæ fructus plantarum omnium maximos producant, cortice crasso tectos, flores nudos, monopetalos, margine quinquepartito, summo fructui insidentes, R. *Hist.* p. 637.

Herbæ Pomiferæ sunt vel carne seu pulpâ

- Dulci vel insipida, semine
 - Thyreoidæ, duobus in summitate eminentibus angulis velut cornuto, flore albo: Cucurbita.
 - Ad margines æquali absque eminentiis,

- a
 - Magno, lato, rhomboide,
 - Albo, lineâ circa margines elatâ cincto, fructu maximo: *Pepo.*
 - Nigro, nulla in margine elatâ lineâ in medulla fungosa, aut rubente pulpâ latitante: *Citrullus.*
 - Minore, semine per maturitatem
 - Albo, angusto, oblongo, fructu majore,
 - Æquali, tuberculis non exasperato, Moschum redolente, carne delicata: *Melo.*
 - Tuberculis spinosis bullato, carne magis insipidâ & aqueâ: *Cucumis.*
 - Nigro aut pullo, minore & brevior, fructu itidem minore undique hispido; Olivæ figurâ, pulpâ purgatrice: *Cucumis asininus.*
 - Amarâ pulpâ intus fungosâ levissima, semine parvo, albo, duro: *Colocynthis.*

I. De Cucurbita.

NOtæ sunt, Semen thyreoides, duobus in summitate eminentibus angulis velut cornutum, flos albus, cortex fructûs durus & quasi lignosus, R. H. p. 638.

A. Cucurbita, *Offic.* Cucurbita lagenaria, *Ger.* 777. *Emac.* 923. Cucurbita lagenaria major, *Park. Theat.* 769. Cucurbita lagenaria flore albo, folio molli, C. B. *Pin.* 313. *Hist. Oxon.* ii. 23. *Boerb. Ind. A.* ii. 80. Cucurbita lagenaria, *J. B.* ii. 216. *Raii Hist.* i. 632. *Tourn. Inst.* 107. *Elem. Bot.* 89. Cbab. 129. A. The Gourd. *Gal. Courge, Calebasse.* G. Kurbis / Kurbis. B. Karwoerden. In hortis, sed rarius. Junio floret. *Ufu.* Semen recensetur in numero quatuor frigidorum majorum. *Vires.* Sitim sedat, urinam ciet, & ventrem movet, semen genitale minuit, & Veneris appetentiam extinguit; præterea convenit viribus cum Cucumere, R. H. p. 639.

II. De Pepone.

A Reliquis distinguitur totius plantæ magnitudine, semine rhomboide, lineâ circa margines elatâ cincto, R. H. p. 639.

A. Pepo, *Offic.* *Park. Parad.* 526. Pepo oblongus, C. B. *Pin.* 311. *Hist. Oxon.* ii. 26. *Raii*

Raii Hist. i. 641. Tourn. Inst. 105. Elem. Bot. 88. Boerb. Ind. A. ii. 78. Rupp. Flor. Jen. 42. Pepo maximus oblongus, Ger. 773. Emac. 919. A. Common Pumpkin, or Melon. Gal. Citrouille. G. Pluken / Pseben. B. Pompoen, Pepoen. In hortis in fimetis seritur. Julio floret. Ufu. In Culinis fructus, in Officinis Semen, sed raro in usu occurrit. Vires. Convenit viribus cum Cucumere.

III. De Colocynthis.

S Emine albo, parvo, duro, in pulpa fungosa amara latitante, à reliquis differt.

A. 1. Colocynthis, Offic. Ger. 768. Emac. 915. J. B. ii. 232. Chab. 133. Raii Hist. i. 642. Colocynthis vulgaris, Park. Theat. 160. Colocynthis fructu rotundo minor, C. B. Pin. 313. Tourn. Inst. 108. Chomel. 67. A. Coloquintida. Gal. Coloquinte. G. Colequinth. B. Koloquint appel. Ex Alepo adfertur. Ufu. Fructus. Vires. Pituitam crassam ac glutinosam ex profundioribus & remotioribus partibus expurgat, ut ex Cerebro, Nervis, Articulis, Pulmonibus. Unde commendatur & cum successu exhibetur in Cephalalgia, Hemisrania inveterata, Apoplexia, Epilepsia, Vertigine, Asthmate, Tussi, Dyspnœa, Morbis Articularibus frigidis, dolore Colico flatulento, Hydrope, &c. R. H. p. 643.

A. 2. Colocynthis fructu rotundo major, C. B. Pin. 313. Tourn. Inst. 109. Chomel. 67. Boerb. Ind. A. ii. 80. Hist. Oxon. ii. 27. Colocynthis major rotunda, Park. Theat. 160. A. The greater Coloquintida. Gal. Coloquinte, ou Espece de Courges. G. Grosse Coloquinth. B. Groote Koloquinth. Ex Asia advehitur. Ufu. Fructus, ut scribit Chomel. Vires. Eadem vires cum priore obtinet.

IV. De Citrullo.

E JUS notæ sunt, Semina rhomboidea, nullâ in margine elatâ linea, in carne seu pulpâ rubente latitantia, colore nigricante, R. H. p. 643.

A. Citrullus, Offic. Citrullus Officinarum, Ger. 767. Emac. 913. Citrullus folio Colocynthisidis secto, semine nigro; quibusdam Anguria, J. B. ii. 235. Citrullus, Anguria, Tetranguria, Chab. 133. Anguria Citrullus dicta, C. B. Pin. 312. Raii Hist. i. 643. Tourn.

Inst. 106. Elem. Bot. 89. Hist. Oxon. ii. 228. Boerb. Ind. A. ii. 79. Rupp. Flor. Jen. 43. Anguria five Citrullus vulgatiore, Park. Theat. 771. Citrullus jacea Brasiliensibus, Marceg. 22. Citrullus jacea five Anguria, Pis. 262. A. Citruls. Gal. Citrouille. G. Citrullen. B. Water-Meloen. In hortis, sed rarius. Ufu. Semen. E numero quatuor frigidorum majorum est. Vires. Cum Cucurbita, Cucumere, & Melone temperamento & viribus omnino convenit.

V. De Melone.

S Emine albo, angusto, oblongo, cum Cucumere convenit; fructu majore, non spinoso, Moschum redolente, carne delicata ab eodem differt, R. Hist. p. 644.

A. Melo, Offic. Ger. 771. Emac. 917. Raii Hist. i. 644. Park. Parad. 525. Melo vulgaris, C. B. Pin. 310. Hist. Oxon. ii. 29. Tourn. Inst. 104. Elem. Bot. 88. Boerb. Ind. A. ii. 77. Rupp. Flor. Jen. 41. Melones, J. B. ii. 242. A. Musk Melon. Gal. Melon. G. Melaun / Pseben / Melonen. B. Meloen. In hortis. Junio floret. Ufu. Semen. Est è quatuor feminibus majoribus frigidis Vires. Hepaticum est & Nephriticum, ea propter confert Tussi, Phthisi, & Febribus, medetur Stranguriæ, Urinæ ardorem, sitimque sedat, &c. Vide & reliqua semina frigida majora, cum quibus in omnibus convenit, Schröd.

VI. De Cucumere.

N Otæ sunt, Fructus tuberculis spinosis bullati, semina pulpâ humidâ copiosâ, gelatinæ emulâ, contenta, R. H. p. 645.

A. Cucumis hortensis, Offic. Cucumis sativus, Park. Theat. 772. Cucumis vulgaris, Ger. 762. Emac. 910. Raii Hist. i. 645. Hist. Oxon. ii. 31. J. B. ii. 245. Chab. 134. Cucumis sativus vulgaris, C. B. Pin. 310. Tourn. Inst. 104. Elem. Bot. 87. Boerb. Ind. A. ii. 77. Rupp. Flor. Jen. 41. A. Cucumber. Gal. Concombre. G. Gurcke / Cucumner. B. Komkommer. In hortis frequens seritur. Junio floret. Ufu. Fructus; Semen, è numero quatuor frigidorum majorum est. Vires. Refrigerat, abstergit, aperit; Urinam ducit, usus creberrimi est in emulsionibus Antipleuriticis, Antinephriticis, &c. Schröd.

VII. De Cucumere sylvestri seu Asinino.

Fructu parvo undique hispido, Olivæ figurâ, semine nigro, quod per maturitatem cum impetu ejaculatur, pulpâ purgatrice ab aliis distinguitur.

A. Cucumis agrellis, *Offic.* Cucumis agrellis sive asininus, *Park. Theat.* 161. Cucumis sylvestris sive asininus, *J. B. ii.* 248. *Chab.* 135. *Raii Hist.* i. 647. Cucumis asininus, *Ger.* 766. *Emac.* 912. Cucumis sylvestris asininus dictus, *C. B. Pin.* 314. *Tourn. Inst.* 104. *Elem. Bot.* 87. *Hist. Oxon.* ii 33. Cucumis, elaterium Rivini, *Rupp. Flor. Jen.* 41. Cucumis, elaterium Officinarum, *Boerb. Ind. A.* 77. Guarerva-oba sive Cucumer asininus, *Lif.* 264. A. *Wild Cucumber.* *Gal Concombre sauvage.* G. *Esels Kurbis.* B. *Ezels Komcommer,* ofte *Wilde Komcommer.* In hortis non infrequens. Junio floret *Usu.* Fructus. Præparatur elaterium, *Offic.* Est Fructuum maturorum succus inspissatus, lubricus, viscosus, vel sponte, vel lævi compressione emissus, coloris fusci, saporis acris, amaricantis, nauseosi, odoris virosi. *Vires.* Purgat pituitam serososque humores vomitu & dejectione, movet menses, fœtumque interimit, *Sylv. & Schroed.*

VIII. De Momordica.

Notæ sunt, Fructus verrucosis tuberculis exasperatus minimus, carne pauca, unica intus cavitate, quæ sponte aperitur & semina continet calyptra seu pileolo quodam involuta, plerumque crenata; flores ad centrum usque in quinque lacinias finduntur, *R. Meth. A.* p. 71.

A. Momordica, Balsamina, *Offic.* Momordica, *Schrod.* iv. 105. Momordica Officinarum, *Volck. Flor. Nor.* 293. Momordica vulgò, *Hort. Lugd. Bat.* 429. Momordica vulgaris, *Tourn. Inst.* 103. *Elem. Bot.* 87. *Boerb. Ind. A.* ii. 76. *Rupp. Flor. Jen.* 41. Momordica, Balsamina, Cucumeraria, Pomum mirabile, *Chab.* 135. Momordica Balsamina mas, *Ger.* 290. *Emac.* 362. *Park. Theat.* 714. Momordica, Balsamina rotundifolia repens seu mas, *C. B. Pin.* 306. *Raii Hist.* i. 647. Balsamina Cucumerina Indica, folio integro, fructu variegato, *Chom. in Not. Hort. Mal.* viii. 22. *Flor. Mal.* 52. Balsamina Cucume-

raria, *J. B. ii.* 251. Cucumis puniceus Cordi, *Hist. Oxon.* ii. 33. Piperitis, *Tourn. Mat. Med.* 357. Balia-Mucca-Piri, *Hort. Mal.* viii. 21. *Tab. ii.* Cucumerina Indica, folio integro, fructu variegato, *Chom. in not.* A. *Male Balsam-Apple.* *Gal. Pomme de merveille.* G. *Balsam-Zipffii.* B. *Balsam-appel.* In hortis colitur. Augusto floret. *Usu.* Fructus. *Vires.* Refrigerat, parumque siccat, vulneraria est, dolores ac præsertim hæmorrhoidum mitigat. Extrinsecus sauciatis confert nervis, Herniæ, ambustis, &c. *Schrod.* Balsamum ex fructu hujus plantæ oleo insolatæ per longum tempus factum, valet optimè in vulneribus, ulceribus, maximè hæmorrhoidibus, matricis ulceribus, rupturis, &c. *Pharm. Bat.*

Antequam C. Baubinus pinacem suam ediderat, duos tantum novi Botanices scriptores, qui Momordicæ nomen meminerunt: Post eum Schroderus, Chabræus, D. Hermannus, D. Volckamerus, & D. Tournefortius ejus mentionem fecerunt, nemo tamen eorum eo nomine Balsaminam fœminam intelligit, sed omnes hanc plantam; neque quisquam Botanices Auctor, aut auditus mihi aut cognitus eam unquam ita appellat, neque vires ab ipso D. Bates Balsamo Momordicæ attributæ hujus virtutibus disconveniunt.

SECTIO DECIMA QUINTA.

De Herbis Bacciferis.

Baccas voco fructus herbarum quoscunque membrana tenuiore vestitos, pericarpio seu pulpâ intus per maturitatem humidâ aut molli semina ambiente, eisdemve intermixta, *R. Synop.* p. 94.

Herbæ Bacciferæ simplicibus acinis sunt vel In racemos dispositis, scandentes,

{	{	Capreolis, cauliculis,
		Spinosis
		Foliis Tami lævibus: <i>Salsaparilla.</i>
		Foliis Plantagineis: <i>Cbina.</i>
		Non spinosis, foliis vitigineis: <i>Bryonia.</i>
{	{	Cauliculis volubilibus, foliis Convolvuli: <i>Tammus.</i>
		Magis sparsis, foliis

Latoribus & majoribus,

Nervosis,

Επιφυλλόκαρποι

Cum lingula seu folio secundo-
rio in medio folio: *Hypoglossum*.Fructu solo seu bacca è medio
folio enata, foliisMajoribus & latoribus non
spinosis: *Laurus Alexan-
drina*.Minoribus, myrti æmulis,
in mucronem spinosum &
pungentem excuntibus:
Ruscus.

In caulibus fructus gerentes, flore

Cylindroide oblongo, elatior, ra-
dice nodosa: *Polygonatum*.Campaniformi, humilior foliis bi-
nis ternisve: *Lilium Convallium*.Minus nervosis, seu paucioribus nervis
conspicuis, & mollioribus; fructu

Nudo

Acaulis, pomo magno, radice
grandi: *Mandragora*.

Cauliferæ

Monococcus & tetraphyllos:
Herba Paris.Baccis pluribus flore stellato
in quinque aut sex segmenta
acuta partito & expanso,
fructu

Magno

Sicco, foliis integris:
Capficum.Succulento, foliis pin-
natis: *Pomum amo-
ris*.

Minore

Caule perenni, foliis
capfici: *Dulcamara*.Caule annuo, fructu in
racemulis minore:
Solanum.Occultato, calycibus florum in vesi-
cas excrescentibus, Solani foliis &
flore, fructu rubro majore, Cerasi
æmulo: *Alkekengi*.Tenuissimis & capillaceis, turionibus escu-
lentis: *Asparagus*.

I. De Salsaparilla.

C *Apereolis cum Bryonia alba convenit, foliorum
forma cum nigra, caulibus spinosis ab utro-
que differt.*

A. 1. Salsaparilla, *Offic.* Smilax aspera Pe-
ruviana, *Park. Theat.* 173. Smilax aspera Pe-
ruviana five Salsaparilla, *C. B. Pin.* 296. *Raii
Hist.* i. 656. Smilax Peruviana Salsaparilla,
Ger. 709. *Emac.* 859. Smilax viticulis aspe-
ris Virginiana, folio hederaceo leni, Zarza
nobilissima, *Pluk. Phytog. Tab.* iii. f. 2. *Almag.*
348. Smilaci affinis Salsaparilla, *J. B.* ii. 117.
Sarsaparilla, *Cbab.* 115. Ivapecanga Brasili-
ensis, Sarsaparilla Hispanis, *Marcg.* 11. Iva-
pecanga vulgò Sarsaparilla herba, *Pison.* 258.
Mecapatli seu Zarca-parilla, *Lernand.* 288. An
Cari-villandi? *H. M. Part.* 7. p. 59. T. 31.
A. Sarsaparilla. *Gal. Sarce-pareille*. G. Sar-
sa Parill. B. Zalza Paril, *stekende Winden*.
Ex Peruvia ad nos adfertur. *Ufu.* Radices
tenues, calami crassitie, longæ, sarmentosæ,
enodes plures ex uno capite prodeuntes, foris
rugosæ & plicatæ, ex fusco pallidæ, intus can-
didæ, farinaceæ, saporis & odoris nullius evi-
denti. *Vires.* Partium est tenuium & sudori-
fera, Specificum est ad Luem Veneream, Ar-
thritidem, &c. Sudores movet. An Salsapa-
rilla & China inter se specificè differunt, non au-
sim determinare. Vide *Ufus* apud *Auctores
varios Medicos simul impressos Venetiis in fol.*

A. 2. Smilax aspera, *Offic.* *Ger.* 709. *Emac.*
859. *J. B.* ii. 115. *Cbab.* 115. Smilax aspera fru-
ctu rubro, *Park. Theat.* 173. *Raii Hist.* i.
655. Smilax aspera fructu rubente, *C. B. Pin.*
296. *Tourn. Inst.* 564. *Elem. Bot.* 512. *Boerb.*
Ind. A. ii. 60. A. Rough Bind-weed. *Gal.*
Liset piquant. G. Echarffe oder stekende Winde.
B. Steekende Winde met roode vrugt. In hortis
colitur. Æstate floret. *Ufu.* Folia, viticuli,
baccæ. *Vires.* Noxios humores per sudorem
& transpirationem evacuat, cutis vitia expur-
gat, venena arcet, articulorum dolores sedat,
Succedaneum est Sarsaparillæ.

II. De China.

B *Accis aureis, foliis Plantagineis, & radice no-
dosa ab aliis differt.*

In Catalogo simplicium ad Pharmacopœiam
una duntaxat species Chinæ ponitur, at in Of-
ficinis

Ad hoc etiam genus retulimus Capficum, ob con-
venientiam cum Solano in partibus præcipuis,
quamvis nonnulli fortasse baccæ descriptionem
huic plantæ minimè convenire objicient, R. H.
p. 653.

ficinis Pharmacopolarum duas ostendunt & vendunt.

A. 1. China, *Offic. Chab.* 116. China vulgaris *Officinarum, Ger. Emac.* 1618. China Radix, *C. B. Pin.* 296. *Ogilb. Chin.* i. 213. ii. 678. China Radix *Officinarum, Park. Theat.* 1578. China Radix, *J. B. ii.* 120. *Raii Hist.* i. 657. *Acoft. Clus. Exot.* 274. China Orientalis seu Smilax aspera Chinenfis *Lampatam dicta in MSS. Herman.* Sankira, Smilax minus spinosa fructu rubicundo, radice virtuosa China dicta, *Kemph. Amoen. Exot.* 781. A. China Root. *Gal. Esquine. G. Boeckenhurk.* B. China-wortel. A regione China ad nos adfertur. *Usu.* Radix crassa, tuberosa, nodosa, lævis, lignosa, foris fusca, intus ex candido rubescens, saporis & odoris nullius evidentis. Dum recens unctuosâ & acris. *Vires.* Leniter siccat & substringit, diaphoretica est, diuretica, discutiens, aperiens, Hepatica. Hinc convenit in Cachexia, Hydrope, Paralyfi, Arthritide, Cephalœa, Ictero, Lue Venerea, tumoribus scirrhoris & œdematosis, *Schrod.* Præfertur Orientalis, quæ est recens, sapore insipida, interius candicans aut subrubens. Vide Plura de viribus & usu Radicis Chinae apud *Vesalium* in *Epistolâ de Radice China*, item apud *Brasavolum* in *Volum. Auctorum de Morbo Gallico.*

Quod China *Officinarum* non sit Radix cujusdam *Senecionis*, ut nuperus quidam asseruit, sed *Smilacis* hujus mihi plane liquet ex Specimine, quod haud ita pridem vidi in *Museo instructissimo Sloanei* celeberrimi, qui sub hoc nomine id ex *India Orientali* accepit; eademque ita Radicem refert, quæ sub eodem nomine à quibusdam *Americæ* regionibus allata est, quæque *Smilacis* Radix est, ut distinguendi causam non videam. Verisimile mihi videtur hoc *Pharmacum*, uti etiam *Zinziber* aliosque Orientis foetus, ab *Hispanis* ex *Asiaticis* in *Americanas Colonias* fuisse translatum.

A. 2. China Occidentalis, *Pharmacop.* China spuria nodosa, *C. B. Pin.* 297. *Raii Hist.* i. 658. Pseudo-China Radix, *Chab.* 116. Pseudo-china, *Ger. Emac.* 1618. *Park. Theat.* 1579. Pseudo-china radix *Clusii, J. B. ii.* 122. Kabolossâ Riribunnawel, Smilax Indica spinosa folio Cinnamomi; Pseudo-china quibusdam, *Mus. Zeylan.* 22. Smilax aspera, fructu nigro, radice nodosâ magnâ lævi farinaceâ China dicta, *Cat. Jam.* 105. *Hist. Ejusd.* 231. *Tab.* 145. Jupicanga, *Pison. ed.* 1648. p. 99. Jupicanga vulgo radix China, *Ejusd.* ed. 1658. p. 257. Olcacatzan seu Pahuatlanica China Mexicana, *Hern.* 212. Altera Olcacatzan seu Pahuatlanica,

Nieremb. 321. A. American China. *Gal. Esquine d'Amerique.* G. Americanische China. B. *Americaanse China-wortel.* Ex America ad nos transportatur. *Usu.* Radix est oblonga, crassa, nodosa, tuberosa & lævis, foris rufa, intus subrubens. A superiori non specificè differre mihi videtur.

III. De Bryonia.

Notæ sunt, *Capreoli* ad scandendum, caules non spinosi, folia vitiginea, vis catbartica vehementior, *R. Synop.* p. 95.

A. Bryonia alba, *Offic. Ger.* 720. *Emac.* 869. *Raii Hist.* i. 659. *Synop.* iii. 261. *Merc. Bot.* i. 24. *Phyt. Brit.* 17. *Mer. Pin.* 16. Bryonia alba vulgaris, *Park. Theat.* 178. Bryonia aspera sive alba, baccis rubris, *C. B. Pin.* 297. *Tourn. Inst.* 102. *Elem. Bot.* 85. *Boerb. Ind.* A. ii. 61. Bryonia aspera incana alba, baccis rubris, *Hist. Oxon.* ii. 4. Vitis alba vel Bryonia, *J. B. ii.* 143. Vitis alba, Bryonia, *Chab.* 120. A. White Briony. *Gal. Vigne blanche, Couleuvre.* G. *Stickturk / Dölmische Rüben.* B. *Quartel-besien, wilde Wyn-gaart.* Ad sepes. Majo floret, *Usu.* Radix, *Vires.* Purgat validè serosos & pituitosos humores. Splenetica, Uterina, & Jecoraria est, utpote quorum obstructions aperit. Hydropicorum aquas per vomitum, ac secessum educit, menses ciet, foetum ejicit, suffocationes uteri arcet, Asthmata sanat, podagricis convenit, *Schrod.*

Impostores, nebulones, circulatores, & agyrtae nonnulli ex bujus radice mira quædam monstra effingunt, quæ cum aliquot dies sicca arene mandaverint, pro Mandragoris postea distrabunt.

IV. De Tamno.

Caulis buic volubiles, folia *Convolvuli majoris*, fructus in racemis per maturitatem rubentes, flores hexapetali, *R. Synop.* p. 95.

A. Bryonia nigra, *Offic. Ger.* 721. *Emac.* 871. *Raii Hist.* i. 660. *Mer. Pin.* 16. Bryonia sylvestris nigra, *Park. Theat.* 178. Bryonia lævis sive nigra racemosa, *C. B. Pin.* 297. *Hist. Oxon.* ii. 5. Bryonia nigra, Sigillum Beatae Mariæ *Officinarum, Merc. Bot.* i. 24. *Phyt. Brit.* 17. Vitis nigra quibusdam, seu Tamnus *Plinii* folio *Cyclamini*, *J. B. ii.* 147. Vitis nigra, sive Bryonia nigra quibusdam, *Chab.* 120. Tamnus racemosa, flore minore luteo-pallescente, *Tourn. Inst.* 103. *Elem. Bot.* 85. *Boerb.*

85. Boerb. Ind. A. ii. 62. Raii Synop. iii. 262. A. Black Briony. Gal. Couleuvre sauvage. G. Schmar-Wurzel. B. Wilden - wyngaart. Ad sepes. Junio floret. Ufu. Radix. Vires. Incidit & attenuat lentam pituitam, præsertim in thoracis affectibus, R. H. p. 661. Urinam renumque sabulum, mensiumque saburram impellit potu, Lobel. De vi purgatrici nihil dum comperi, C. Hoffm. Exulcerantem vim inesse dicit Gejn. Vires insunt violentes, dicitur quoque aliquid venenati habere, hinc malè sæpe pro Bryonia adhibetur, Boerb. Hist. Plant. 498.

V. De Phytolacca.

FLoris stylus in baccam abit, semina radiatim disposita sunt in baccis, fructus racemosi, Raii Meth. A. p. 73.

A. Phytolacca, Offic. Cod. Med. xci. Phytolacca Americana, Elem. Bot. 249. Phytolacca Americana majori fructu, Tourn. Inst. 299. Boerb. Ind. A. ii. 70. Chomel 787. Solanum racemosum Americanum, Raii Hist. i. 662. Pluk. Almag. 353. Phytog. ccxxv. Solanum magnum Virginianum rubrum, Park. Theat. 347. Solanum racemosum tinctorium Americanum, foliis & seminibus Amaranthi, Hort. Lugd. Bat. 574. Solanum racemosum Indicum, Hort. Reg. Par. 167. A. Fork Physick. Gal. Phytolacca. G. & B. Phytolacca. Americana est incola, apud nos in hortis seritur. Ufu. Folia. Vires. Anodina est optima.

VI. De Hippoglossò, Lauro Alexandrina, & Rusco.

PLantæ sunt epiphyllocarpeæ, foliis Myrti æmulis, nervosis, mucrone acuto.

A. 1. Hippoglossum, Bislingua, Uvularia, Offic. Hippoglossum sive Bislingua, Park. Theat. 702. Hippoglossum mas & foemina, Ger. 761. Emac. 908. Bonifacia sive Bislingua, J. B. i. 575. Hippoglossum, Bislingua, Bonifacia, Chab. 45. Laurus Alexandrina, fructu pediculo insidente, C. B. Pin. 305. Ruscus angustifolius fructu folio innascente, Tourn. Inst. 79. Elem. Bot. 70. Boerb. Ind. A. ii. 63. A. Double-tongue. Gal. Herbe aux Langues. G. Zungen-Bladt. B. Tongen-blad. In hortis botanicis. Vulneraria est.

A. 2. Laurus Alexandrina, Offic. J. B. i. 574. Chab. 46. Raii Hist. i. 663. Alexandrina genuina, Park. Theat. 700. Laurus Alexandrina fructu folio insidente, C. B. Pin. 305. Hippoglossum Matthioli, Ger. 761. Emac. 909. Ruscus latifolius fructu folio insidente, Tourn. Inst. 79. Elem. Bot. 70. Boerb. Ind. A. ii. 63. A. Laurel of Alexandria. Gal. Laurier Alexandrin. G. Alexandrinischer Lorbeer. B. Tonge-blatt. In hortis botanicis. Ufu. Herba. Vires. Vulneraria ac diuretica est.

A. 3. Ruscus, Bruscus, Offic. Ruscus sive Bruscus, Ger. 759. Emac. 907. Mer. Pin. 107. Ruscus, J. B. i. 579. Chab. 46. C. B. Pin. 470. Park. Theat. 253. Raii Hist. i. 664. Synop. iii. 262. Ruscus myrtifolius aculeatus, Tourn. Inst. 79. Elem. Bot. 70. Boerb. Ind. A. ii. 63. Ruscus, Bruscus, Oxymyrine, Merc. Bot. i. 65. Phyt. Erit. 107. A. Butchers Broom. Gal. Brusce, petit Houx, Bouis piquant. G. Mäusdorn / Brusch. B. Steekende-Palm, Muizen-doorn. In sepibus & dumetis. Ufu. Radix. Recensetur inter quinque Radices aperientes. Vires. Attenuat, incidit, aperit. Usus præcipuus in obstructione Hepatis, Urinæ, Mensium, &c. Schrod.

VII. De Polygonato.

FOliis nervosis cum Lilio convallium convenit; magnitudine sua, caule multis foliis vestito, floribus cylindræis & foliorum sinibus exeuntibus & deorsum dependentibus ab eadem differt, R. Synop. p. 96.

A. Polygonatum, Sigillum Solomonis, Offic. Chab. 505. Polygonatum, Ger. 756. Emac. 903. Raii Hist. i. 664. Synop. iii. 263. Mer. Pin. 96. Polygonatum vulgare, Park. Theat. 696. Polygonatum vulgare, Sigillum Solomonis Officinarum, Merc. Bot. i. 61. Phyt. Brit. 96. Polygonatum latifolium vulgare, C. B. Pin. 303. Hist. Oxon. iii. 537. Tourn. Inst. 78. Elem. Bot. 69. Dill. Cat. Giff. 58. Rupp. Flor. Jen. 38. Buxb. 265. Polygonatum, vulgò Sigillum Solomonis, J. B. iii. 529. A. Solomon's - Seal. Gal. Cacket de Salomon. G. Weiß - wurz. B. Zalomons-Zegel. In sylvis, sed rarius. Majo floret. Ufu. Radix. Vires. Vulnerarium est, & astringens; fluxiones quascunque sistit; Ossa fracta & Hernias consolidat, R. H. pag. 667.

VIII. De Lilio Convallium.

NOtæ sunt, Caulis nudus; flores parvi, campanulati; baccae rubrae; folia nervosa, binaria ternave, R. Syn. p. 96.

A. Liliū convallium, Offic. Ger. 331. E. mac. 410. Raii Hist. i. 669. Synop. iii. 264. Mer. Pin. 72. Chab. 505. Merc. Bot. i. 47. Pbyt. Brit. 68. Liliū convallium Tournefortii, & Officinarum, Rupp. Flor. Jen. 38. Liliū convallium album, C. B. Pin. 304. Tourn. Inst. 77. Elem. Bot. 69. Boerb. Ind. A. ii. 64. Dill. Cat. Giff. 56. Buxb. 193. Liliū convallium flore albo, Park. Parad. 349. Liliū convallium vulgò, J. B. iii. 531. Hist. Oxon. iii. 539. A. Lily-convally. Gal. Muguet G. Meyen-Blühmlein. B. Mei-bloemen, Lelitjes van den Dale In sylvis, & umbrosis. Maio floret. Usu. Flores. Vires. Cephalici sunt. Usus præcipui in morbis capitis frigidis, ut Apoplexia, Paralyfi, Vertigine, Epilepsia, & in Lipothymia, Schrod. Vide plura de Lilio Convallium apud Hieronymum Heroldum in Epistolis ad Matthiolum & Camerarium.

IX. De Monophyllo.

CUjus notæ, flosculi tetrapetali, stellati, spicatum digesti; folia è terra exorta (duo enim, vel tria in caule sunt) singularia, baccae rubrae, ut in Lilio convallium, R. Meth. A. p. 73.

A. Monophyllum, Offic. Ger. 330. E. mac. 409. Raii Hist. i. 668. Monophyllum sive Unifolium, Park. Theat. 505. Unifolium, Rupp. Flor. Jen. 73. Unifolium sive Ophrys unifolia, J. B. iii. 534. Chab. 506. Liliū convallium minus, C. B. Pin. 304. Hist. Oxon. iii. 539. Smilax unifolia humillima, Tourn. Inst. 654. Elem. Bot. 512. Boerb. Ind. A. ii. 64. A. One-blade. Gal. Monophyllum ainsi nommée, comme qui diroit plante à une seule feuille. G. Einblatt. B. Eenblad. In sylvis, & dumetis. Maio & Junio floret. Usu. Flos. Vires. Inter Alexipharmaca, & Vulneraria enumerat Mont. & Park.

X. De Mandragora.

NOtæ sunt, quod caules nullos producat præter pediculos, flores, & fructus sustinentes; radices grande, antropomorphas quodammodo, R. H. p. 668.

A. Mandragora, Offic. Mandragora fructu majore, Hist. Oxon. iii. 531. Mandragora fructu rotundo, C. B. Pin. 169. Raii Hist. i. 668. Tourn. Inst. 76. Elem. Bot. 67. Mandragora, Rupp. Flor. Jen. 37. Mandragoras, Chab. 524. Mandragoras mas, Ger. 281. E. mac. 352. Park. Arab. 377. J. B. iii. 617. Mandragoras mas vulgatio, Park. Theat. 343. A. Mandrake. Gal. Mandragore. G. Alraum. B. Mandragers-kruit. In hortis botanicis. Majo floret. Usu. Folia, cortex radicum, & fructus. Folia acuminata sunt, cubitum circiter longa, sesquipalmum lata, coloris atrovirentis, odoris foetidi. N. B. Mulierculæ botanopolæ Londinenses folia Hyoscyami lutei pro foliis Mandragoræ ad Unguenti Populei confectiōem non raro vendunt. Cortex radicum est colore ex cinereo ferrugineo, intus albidus, foris scaber, sapore amaricante, odore viroso. Vires. Soporiferus, ac narcoticus est. Extrinsecus usus est in oculorum rubore, ac dolore, in Erysipelate, in tumoribus duris, struma, schrophula, &c. Schrod. Vide plura de Mandragora apud Deusingium in Fasciculo Dissertat.

XI. De Herba Paris.

CAulibus non ramosis, determinate seu ex una distinctione foliatis, quatuor plerumque foliis; unico in singulis flore & bacca, ab aliis distinguitur, R. Synop. p. 96.

A. Herba Paris, Offic. Ger. 328. E. mac. 61. Raii Hist. i. 670. Synop. iii. 264. Merc. Bot. i. 42. Pbyt. Brit. 58. Mer. Pin. 61. Park. Theat. 390. J. B. iii. 613. Chab. 523. Tourn. Inst. 233. Elem. Bot. 200. Dill. Cat. Giff. 61. Buxb. 154. Boerb. Ind. A. ii. 72. Paris Rivini, Rupp. Flor. Jen. 74. Solanum quadrifolium bacciferum, C. B. Pin. 167. Pluk. Almag. 352. Solano congener, non ramosum tetraphyllum, Hist. Oxon. iii. 532. A. Herb. Paris. Gal. Raisin de Renard. G. Wolfs-Beer / Stern = Kraut. B. Wolfs-bessen. In sylvis umbrosis. Majo floret. Usu. Baccae. Vires.

Vires. Usus baccarum internus alexipharmacus, in peste, venenatis morbis, venenisque assumptis, *Schrod.* Folia contusa, & formâ Cataplasmaticis applicata, conducunt in bubonibus pestilentialibus, aliisque tumoribus calidis. In mania est planta optima, *Boerb. Hist. Plant.* 515. Ad dolorem ischiadicum sedandum externè commendat *Tackenius.* In contusionibus lividis, *Helmontius.* *Buxb.* in hystericis non sine successu adhibuit.

XII. De Ipecacuanha.

Flores & baccae sunt racemosae, unde ab Herba Paris differt.

A. Ipecacuanha, *Offic. Pomet.* 46. *Pis.* (1648.) 101. (1658.) 231. *Act. Philos. Lond.* N°. 238. 69. *Mont. Exot.* 7. *Dougl. Ind.* 46. *Pis.* (ed. 1648.) 101. (ed. 1658.) 231. *Comm. Cat. Plant. Usual.* (ed. 111.) 95. Ipecacuanha, *Bagliv. Prax.* 74. Ipecacuanna Brasiliensibus, *Marcg.* 17. *Raii Hist.* i. 669. Ipepocoanha, *Marl. ob.* Ipecaya sive Pygaya, *Laet.* 566. *Purch. Pilg.* Vol. iv. 1311. Herba Paris Brasiliana polycoccus, *Raii Hist.* i. 669. Periclymenum parvum Brasilianum alexipharmacum, *Pluk. Almag.* 288. Periclymeno accedens planta Brasiliana, flosculis congestis albis, *Hist. Oxon.* iii. 535. *Cod. Med.* 61. Ipecacuana, *Stroth. Mat. Med.* i. 60. *Tourn. Mat. Med.* 189. A. Brazilian Root. *Gal.* Ipecacuana. G. Brasiltanische Einbeer. B. Rode loop-Wortel. Ex Brasilia importatur. *Usu.* Radix parva, tenuis, nodosa, foris fusca, intus fere buxei coloris, sapore amaricante. *Vires.* In fluore albo multum valet. Specificum est, ac fermè infallibile remedium in fluxibus dysentericis, aliis hæmorrhagiis sanguineis, colliquationibus humorum, &c. *Bagli.* Infusa vel in pulvere sumpta per vomitum, & secessum purgat, & non solum in Dysenteria, sed etiam in affectibus ventriculi datur cum successu.

XIII. De Solano.

Notæ sunt, Flores monopetali, quinquepartiti, aut stellati, apicibus in umbilico oblongis, erectis, coitu suo umbonem componentibus, semina parva, compressa, *Raii Synop.* p. 97.

A. 1. Solanum Officinarium, *Offic. Comm. Flor. Mal.* 252. C. B. *Pin.* 166. *Tourn. Inst.* 148. *Boerb. Ind.* A. ii. 66. *Buxb.* 305. *Dill.*

Cat. Giff. 152. *Rupp. Flor. Jen.* 36. Solanum vulgare, *Park. Theat.* 346. *Raii Hist.* i. 672. *Synop.* iii. 265. *Hist. Oxon.* iii. 520. Solanum hortense, *Ger.* 268. *Emac.* 339. *Mer. Pin.* 114. Solanum hortense sive vulgare, *J. B.* iii. 608. Solanum sive Solatrum, *Chab.* 522. Solanum sive Solatrum vulgare, *Nierc. Bot.* i. 69. *Phyt. Brit.* 114. Nientfiunda, *Hort. Mal. Part.* 10. p. 145. T. 73. Aguara-quiyà, *Pison.* 224. Aguara-quiyà Brasiliensibus, *Marcg.* 55. A. Nightsbade. *Gal. Morelle.* G. Nacht Schatten / Sau = Kraut. B. Nachtschade. Ad vias. Augusto floret. *Usu.* Herba, semen. *Vires.* Refrigerat. Usus præcipuus externè in Erysipelate, in dolore capitis, in æstu febrili mitigando, in parotidibus, *Schrod.*

A. 2. Solanum lignosum, Dulcamara, *Offic.* Solanum lignosum, seu Dulcamara, *Park. Theat.* 350. *Raii Hist.* i. 672. *Synop.* iii. 265. *Merc. Bot.* i. 69. *Phyt. Brit.* 115. Solanum scandens, seu Dulcamara, C. B. *Pin.* 167. *Tourn. Inst.* 149. *Elem. Bot.* 124. *Boerb. Ind.* A. ii. 67. *Dill. Cat. Giff.* 82. *Rupp. Flor. Jen.* 36. *Buxb.* 306. Amara-dulcis, *Ger.* 279. *Emac.* 350. Dulcamara, seu Amara-dulcis, *Mer. Pin.* 34. Glycypicros, sive Amara-dulcis, *J. B.* ii. 109. *Chab.* 114. A. Bitter-sweet. *Gal. Morelle.* (Vigne sauvage, sa racine est appelée Douce-amere). G. Je länger je lieber / Hindisch-Kraut. B. Alfrank. Aquosa, & rigua amat. Junio floret. *Usu.* Radix. *Vires.* Urinam ciet, & Hydropem sanat.

A. 3. Amomum Plinii, *Offic.* *Ger.* 289. *Emac.* 361. Solanum fruticosum bacciferum, C. B. *Pin.* 166. *Raii Hist.* i. 673. *Tourn. Inst.* 149. *Elem. Bot.* 124. *Boerb. Ind.* A. ii. 67. *Rupp. Flor. Jen.* 37. Fruticosum Americanum, dictum Amomum Plinii, *Park. Theat.* 352. Amomum, Plinii seu Pseudocapsicum, *ejusd. Parad.* 431. Strychnodendros, *J. B.* iii. 614. Apollinaris Solani species ex Apennino; Strychnodendros; Solanum arborescens, *Chab.* 523. A. Tree-Nightsbade. *Gal. Espece de Solanum en arbrisseau.* G. Battmichter / Staudichter Nacht-Schatten. B. Valse Fresili-peper, Boom-nagt-schade. In Insula Madera sponte oritur. Julio & Augusto floret. *Usu.* Fructus. *Vires.* Cum Solano viribus convenit.

A. 4. Battata Virginiana, *Offic. Park. Theat.* 1383. Battata Virginiana sive Virginianorum, & Pappus, *Ger.* 781. *Emac.* 927. Papas Americanum, *J. B.* iii. 621. Papas Americanum, Pycnocomum Opanank Insulæ Virginiae radix: Chunno, *Chab.* 523. Papas seu Battatas Virginianum, *Park. Parad.* 517. Solanum tuberosum

esculentum, C. B. Pin. 167. Prod. 89. Raii Hist. i. 675. Synop. iii. 265. Hist. Oxon. iii. 522. Tourn. Inst. 149. Elem. Bot. 124. Boerb. Ind. A. ii. 67. Rupp. Flor. Jen. 37. Buxb. 306. A. Virginia, commonly Irish Potatoes. Gal. Battates de Virginie. G. Virginianische Potatoes! Erd-Äpfel. B. Aard-Appelen. In Virginia sponte oritur, apud nos in hortis colitur. Junio & Julio floret. Usu. Radix. In Culinis, in Officinis nunquam. Vires. Cum Battata Hispanica viribus convenire creditur, sed parum soporifera est.

XIV. De Lycopersico.

A Solano fructu in plures cellulas diviso differt; floris figurâ convenit, Raii Meth. A. p. 74.

A. Poma amoris, Offic. Ger. 275. Emac. 346. Poma Amoris majora fructu rubro, Park. Parad. 379. Solanum pomiferum fructu rotundo, striato, molli, C. B. Pin. 167. Raii Hist. i. 675. Hist. Oxon. iii. 520. Mala aurea odore foetido, quibusdam Lycopersicon, J. B. iii. 620. Mala aurea, Chab. 525. Lycopersicon Galeni, Tourn. Inst. 150. Elem. Bot. 125. Boerb. Ind. A. ii. 69. Rupp. Flor. Jen. 37. A. Love-Apples. Gal. Pomme dorée, ou Pomme d'Amour. G. Gold-Äpfel. B. Appelen der liefde. In hortis sata. Æstate florent. Usu. Fructus. Vires. Cum Solano, & Mandragora viribus convenit. Inter plantas ophthalmicas reponit Mont. sed de ejus virtute disputatur, inquit Boerhaavius, & lis nondum est composita; qui potius ad venenatas, quàm ad medicatas plantas esse referendas dicit. De Solano vide plura apud Velschium in Epistol. apud Fabrum in Strychnomina.

XV. De Melongena.

A Solano differt, quod fructus ejus solidus sit, carnosus, & sine cavitate; cum Solano, quod mollis sit, cavus, succulentus, R. Meth. A.

Mala insana, Offic. Ger. 274. Emac. 345. Mala insana Syriaca, Park. Theat. 392. Malum insanum folio non spinoso, Munt. Solanum pomiferum fructu oblongo, C. B. Pin. 167. Raii Hist. i. 673. Hist. Oxon. iii. 524. Herm. Mus. Zeyl. 37. Solani species Fockii

Fockii dicta, Bont. 123. Solanum pomiferum fructu rotundo, J. B. iii. 618. Melongena fructu oblongo, Tourn. Inst. 151. Elem. Bot. 126. Boerb. Ind. A. ii. 70. Melongena Arabum, Melanzana: Solanum pomiferum, Chab. 524. Belingela, Pis. 210. Belingela Lusitanis, Marcg. 24. A. Mad Apples. Gal. Mayenne. G. Dolt-Äpfel. B. Dol-Appel. In hortis apud nos colitur. Æstate floret. Usu. Fructus. Vires. Hæc planta reddit homines soporosos, & furibundos, Boerb. Hist. Plant. 511. In acetariis, & bellariis iis utuntur Itali & Hispani, Raii Hist.

XVI. De Capsico.

F Oliis integris, fructu oblongo, per maturitatem sicco, ab aliis differt.

A. Capsicum, Piper Indicum, Offic. Capsicum vulgare, Elem. Bot. 127. Capsicum filiquis longis propendentibus, Rupp. Flor. Jen. 37. Tourn. Inst. 152. Boerb. Ind. A. ii. 68. Capsicum longioribus filiquis, Ger. 292. Emac. 364. Capsicum majus vulgatius, oblongis filiquis, Park. Theat. 355. Piper Indicum vulgatissimum, C. B. Pin. 102. Raii Hist. i. 676. Piper, Capsicum, Chab. 297. Piper Calecuticum sive Capsicum oblongius, J. B. ii. 943. Solanum Capsicum dictum vulgatissimum, Hort. Lugd. Bat. 574. Solanum urens Capsicum dictum, sive Piper Indicum vulgatissimum, Hist. Oxon. iii. 528. Piper Indicum filiquâ flavâ vel aureâ, Comm. Flor. Mal. 215. Capo-Molago, Hort. Mal. ii. 109. Quiya sive Piper Brasiliense, Pis. 225. Quiya Brasiliensibus, Marcg. 39. Lada Chilli, Bont. 131. Chilli, Piper filiquosum Mexicanum, Hern. 135. A. Guiney pepper. Gal. Poivre d'Inde, de Guinée, du Brésil, Corail de jardin, Piment. G. Indianischer Pfeffer. B. Brasilise Peper. In hortis sata. Junio floret. Usu. Fructus. Vires. Inter medicos raro in usu occurrit; apud Hispanos in cibariis & condimentis. V. plura apud Gregorium de Regio in Libro de Capsicis.

XVII. De Bella Donna.

F Lores habet campaniformes, concavos, & tubulosos, margine in quinque segmenta acuta diviso; fructus major, in duas cellas divisus malignus, & venenatus, R. Meth. A. p. 74.

A. Solanum lethale, Offic. Ger. 269. Emac. 340. Raii Hist. i. 679. Park. Theat. 346. Mer. Pin.

Fin. 114. *Solanum Melanocerasus*, C. B. *Pin.* 166. *Solanum maniacum*, *Chab.* 523. *Solanum maniacum multis*, seu *Bella Donna*, *J. B.* iii. 611. *Solanum furiosum*, luride purpureo flore calathoides, *Melanocerasus*, *Fluk. Almag.* 352. *Solanum somniferum*, *Merc. Bot.* i. 70. *Phyt. Brit.* 115. *Solano* congener flore campanulato vulgatius, latioribus foliis, *Hist. Oxon.* iii. 532. *Bella Donna Clus. Pan.* 504. *Elem. Bot.* 68. *Raii Synop.* iii. 265. *Dill. Cat. Giff.* 143. *Bella Donna* majoribus foliis & floribus, *Tourn. Inst.* 77. *Boerb. Ind. A.* ii. 69. *Rupp. Flor. Jen.* 204. *A. Deadly Nightshade.* *Gal. Belladonna.* G. *Wald Nachtschatten / Tödliche Nachtschatten / Döllewurk.* B. *Dolmakende Nagtschade.* In locis ruderatis, & ad semitas. Junio & Julio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Recentia mammis imposita, carum duritias, & tumores emolliunt; discutunt, & sanant etiam cancrasas, R. H. Intus sumpta maligna est & lethalis planta.

XVIII. De *Halicacabo*.

Notæ sunt, Fructus in calycibus in vesicas intumescens occulti, R. H. p. 681.

A. 1. *Alkekengi*, *Halicacabum*, *Offic. Alkekengi Officinarum*, *Tourn. Inst.* 151. *Elem. Bot.* 126. *Boerb. Ind. A.* ii. 66. *Dill. Cat. Giff.* 83. *Alkekengi Tournefortii*, *Rupp. Flor. Jen.* 38. *Solanum vesicarium*, C. B. *Pin.* 166. *Solanum vesicarium vulgatius repens*, fructu & vesicâ rubra, *Hist. Oxon.* iii. 526. *Halicacabum*, *Ger.* 271. *Emac.* 342. *Solanum*, *Halicacabum vulgare*, *J. B.* iii. 609. *Chab.* 522. *Raii Hist.* i. 681. *Solanum vesicarium sive Alkekengi*, *Park. Parad.* 532. *Halicacabum*, *Rivin.* *Halicacabum sive Alkekengi vulgare*, *Park. Theat.* 462. *A. Winter-Cherry.* *Gal. Alkekenges*, *Coquerelles.* G. *Herksaamen / Herks Körner / Juden-Kirschen / Teuffels-Kirschen.* B. *Kriekjes van over Zee.* In hortis colitur. Junio floret. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Nephritica, diuretica, & lithontriptica est. Usus præcipuus in calculo renum & vesicæ, in Ictero, & sanguine coagulato, *Schrod.* Morbo articulari efficacius esse creditur.

A. 2. *Solanum somniferum*, *Offic. Ger. Emac.* 339. *Park. Theat.* 345. *Solanum somniferum verticillatum*, C. B. *Pin.* 166. *Chab.* 522. *Hist. Oxon.* iii. 526. *Comm. Flor. Mal.* 253. *Solanum somniferum antiquorum*, *Alp. Exot.* 71. *Solanum verticillatum*, *J. B.* iii. 610. *Raii Hist.* i. 682. *Solanum*, *Alkekengi*

Mexicanum, *Hern.* 296. *Alkekengi fructu parvo verticillato*, *Tourn. Inst.* 151. *Elem. Bot.* 126. *Boerb. Ind. A.* ii. 66. *Pevetti, Hort. Mal.* iv. 113. *Baccifera Indica floribus ad foliorum exortus fructu sulcato decapyreno*, *Raii Hist.* ii. 1632. *A. Sleepy-Nightshade.* *Gal. Solane dormitif.* G. *Echlasf machender Nachtschatten / Nachtsbeer.* B. *Slaapmakende Nachtschade.* In hortis Botanicorum. Julio floret. *Ufu.* Radix, fructus. *Vires.* Radix vim habet somniferam, Opio tamen mitiorem. Fructus urinam vehementer ciet; unde Hydropicis exhibetur. Decoctus dentium doloribus auxiliatur. Radicis succus cum melle Oculorum hebetudines tollit, *Diosc.*

XIX. De *Asparago*.

Notæ sunt, folia tenuissima, capillacea, turiones crassi, esculenti, R. Synop. p. 97.

A. 1. *Asparagus*, *Offic. Park. Parad.* 503. *Raii Hist.* i. 683. *Synop.* iii. 267. *Asparagus sativus*, *Ger.* 953. *Emac.* 1110. *Mer. Pin.* 11. *Asparagus sativa*, C. B. *Pin.* 489. *Tourn. Inst.* 300. *Elem. Bot.* 249. *Boerb. Ind. A.* ii. 65. *Rupp. Flor. Jen.* 126. *Asparagus hortensis & pratensis*, *J. B.* iii. 725. *Asparagus sive Aspharagus*, *Chab.* 550. *Asparagus domesticus*, *Hist. Oxon.* ii. 3. *Asparagus vulgaris*, *Merc. Bot.* i. 21. *Phyt. Brit.* 12. *A. Sparrow-grass.* *Gal. Asperge.* G. *Spargen / Corallen-Kraut.* B. *Aspergies*, *Coraal-kruyt.* In hortis. *Ufu.* Radix, semen. Recensetur radix inter quinque radices aperientes. *Vires.* Diuretica ac lithontriptica est. Hepar, Lienem, & Renes infarctu liberat; ideoque in decoctis eò respicientibus frequentissima est. Externe adhibetur in gargarismis, pro lenienda Odontalgia, & laxitate Gingivarum, *Schrod.*

A. 2. *Asparagus sylvestris*, *Diosc.* *Asparagus pratensis*, *J. B.* iii. 725. *Chab.* 550. *Asparagus sylvestris*, tenuissimo folio, C. B. *Pin.* 490. *Tourn. Inst.* 300. *Elem. Bot.* 249. *Boerb. Ind. A.* ii. 65. *Bot. Monsp.* 30. *A. Wild Sparrow-grass.* *Gal. Asperge sauvage.* G. *Wilder Spargen.* B. *Wilde Spargies.* Circa Monspelium observatur. Solâ transplantatione à Sativo differt.

A. 3. *Asparagus petræa*, *Corruda*, *Offic.* *Asparagus petræa*, *Ger.* 953. *Emac.* 1110. *Asparagus petræus*, sive *Corruda*, *Raii Hist.* i. 683. *Hist. Oxon.* ii. 3. *Asparagus petræus*, sive *Corruda aculeata*, *Park. Theat.* 454. *Al-*

paragus foliis acutis, C. B. Pin. 490. Tourn. Inst. 330. Elem. Bot. 249. Asparagus spinosus Corruca dictus, Rupp. Flor. Jen. 126. Corruca, J. B. iii. 726. Corruca sive Asparagus sylvestris, Chab. 550. A. Rock-Sparrow-grass. Gal. Asperge sauvage. G. Stein-Spargen / Dom-Spargen. A. Steen-Aspergies, Wilde Aspergies. Ad sepes, & in dumetis Italiae, &c. frequens. Augusto floret. Ufu. Turiones, radix. Vires. Cum Sativo viribus convenit; cujus vice eo utuntur Monspelienses Pharmacopœi.

XX. De Phytolacca.

Floris stylus in baccam abit; semina radiatim disposita sunt in baccis; fructus racemosi, R. Meth. A. 73.

A. Phytolacca, Offic. Ind. Med. xci. Phytolacca Americana, majori fructu, Tourn. Inst. 299. Boerb. Ind. A. ii. 70. Rupp. Flor. Jen. 115. Chomel. 787. Phytolacca Americana, Elem. Bot. 248. Solanum racemosum Americanum, Raii Hist. i. 662. Pluk. Almag. 353. Phytog. 215. Sloan. Cat. 84. Hist. Jam. i. 199. Solanum magnum Virginianum rubrum, Park. Theat. 347. Solanum Indicum racemosum, Hort. Reg. Par. 167. Solanum Virginianum rubrum, maximum, racemosum, baccis torulis canaliculatis, Hist. Oxon. iii. 522. Solanum racemosum tinctorium Americanum, foliis & semine Amaranthi, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 574. Solanum spurium racemosum, foliis Amaranthi, Volck. Flo. Nor. 363. A. Virginia Red Weed, or Pork-Physick. Gal. Phytolacca d'Amerique. G. Americanische Phytolacca. B. Phytolacca. Americana est planta; apud nos autem in hortis curiosorum reperitur. Ufu. Folia, radix. Vires. Folia anodyna existimantur. Radicum succus purgat vehementer.

XXI. De Oxycocco.

Notæ hujus, Folia Serpylli; viticulæ tenues, supinæ; strobili tetrapetaloides; baccæ sublongæ; locus palustris, R. Meth. A. p. 75.

A. i. Oxycoccus, Offic. Oxococcus Tournefortii, Rupp. Flo. Jen. 74. Oxycoccus sive Vaccinia palustris, J. B. i. 525. Chab. 41. Raii Synop. iii. 267. Tourn. Inst. 565. Oxycoccum Cordi, Volck. 216. Vaccinia palu-

stria, Ger. 1367. Emac. 1419. Raii Hist. i. 685. Merc. Bot. i. 75. Phyt. Brit. 126. Mer. Pin. 123. Vaccinium palustre, Park. Theat. 1229. Vitis Idæa palustris, C. B. Pin. 471. Pluk. Almag. 392. A. Moor Berries. Gal. Coussinets des marais. G. Moos-Beeren. B. Veenbesien. In palustribus, locisque putridis. Junio floret. Ufu. Fructus. Vires. Fluxus alvi, vomitumque sistit; sitim sedat; ventriculum corroborat; æstus febrilem compescit; pesti resistit.

A. 2. Uva Gruina, Offic. Vitis Idæa palustris Virginiana, fructu majore, Raii Hist. i. 685. Vitis Idæa palustris Americana, oblongis splendentibus foliis, fructu grandiore, rubro, pluribus intus acinis referto, Pluk. Almag. 392. Phytog. Tab. 320. f. 6. A. Crane-Berries. Gal. Coussinets des marais. G. Cranische-Beeren. B. Cranise-besien. Ex Nova Anglia transportatur. Ufu. Baccæ. Vires. Ad scorbutum præstare creditur. In culinis nostris etiam reperitur.

SECTIO DECIMA SEXTA.

De Herbis Multifiliis, seu Corniculatis.

Plantas multifiliis voco, quæ ad singulos flores producunt filiquas, seu cornicula disjuncta, R. Hist. p. 686.

Herbæ multifiliæ sunt vel foliis

- Crassis, succulentis
 - Majores latifoliæ, foliis
 - Ad radicem multis
 - In globulos sine pediculis congestis; floribus in furculis reflexis in summis caulibus, Sempervivum.
 - Pediculis insidentibus; floribus cylindræis, non deciduis, in spicas digestis; Umbilicus Veneris.
 - Ad radicem nullis, radice inodorâ tuberosâ: Telephium.
 - Minores: Illecebra.
- Texturæ rarioris & minus succulentis, quibus
 - Folia
 - Digitata; flores non decidui; radices

a b

ces catharticae: *Helleborus Niger*.
Pinnata, Fraxini similia; flores in
spicas digesti; semina nigra, ma-
juscule, splendentia: *Fraxinella*.

Flores

Cucullati; folia circumscriptione
subrotunda, laciniata; semina
rugosa: *Aconitum*.

Corniculati.

(Unico cornu seu calcari retror-
sum extenso; semina trique-
tra,

Nigra; minora folia in te-
nues lacinias dissecta: *Del-
phinium*.

Fusca, majuscula, rugosa,
folia vitiginea, Ricino si-
milia *Staphis agria*.

Pluribus corniculis recurvis,
penduli, semina nigra, lu-
cida; folia umbelliferarum
modo divisa: *Aquilegia*.

Expansi majores, rosei; semina
majuscula, rotunda, per ma-
turitatem nigra; radices tube-
rosae: *Paeonia*.

I. De Sempervivo.

NOtae sunt, Folia in globulos oculi bovini æ-
mulos congesta, lata, & succulenta; flores
in surculis reflexis in summis caulibus stellati,
Raii Synop. pag. 98.

A. Sedum majus, Sempervivum majus, Of-
fic. Sedum majus vulgare, C. B. Pin. 289.
Raii Hist. i. 687. J. B. iii. 687. Hist. Oxon.
iii. 474. Tourn. Inst. 262. Elem. Bot. 228.
Boerb. Ind. A. 286. Park. Theat. 730. Se-
dum, seu Sempervivum majus, Mer. Pin. 110.
Sedum; Aizoon; sempervivum majus vulgare,
Merc. Bot. i. 67. Pbyt. Brit. 110. Sedum,
five Aizoon majus vulgare, Chab. 538. Sem-
pervivum tectorum majus, Rupp. Flor. Jen.
132. Sempervivum majus, Ger. 411. Emac.
510. Raii Synop. iii. 269. Buxb. 300. Dill.
Cat. Giff. 142. A. Housleek. Gal. Foubarbe.
G. Groß-Hauswurk. B. Huislook, groote
Donderbaart. In domorum tectis. Junio flo-
ret. Ufu. Herba. Vires. Refrigerat, & va-
lidè astringit. Usus præcipuus intrinsecus in
febris biliosis. Sedat sitim, & compefcit
ardorem, Schrod.

II. De Telephio.

Folia non conglobantur in capitula; flores velut
in umbella pentapetali.

A. 1. Telephium, Crassula, Fabaria, Offic.
Telephium, five Fabaria, vel Anacampseros,
Cod. Med. cxv. Telephium vulgare, C. B.
Pin. 287. Raii Hist. i. 689. Hist. Oxon. iii.
467. Buxb. 315. Telephium, five Crassula
major vulgaris, Park. Theat. 726. Mer. Pin.
117. Telephium vulgare, Fabaria, Merc.
Bot. i. 72. Pbyt. Brit. 120. Fabaria Officina-
rum, Rupp. Flor. Jen. 103. Anacampseros,
vulgò Faba crassa, J. B. iii. 681. Tourn. Inst.
264. Elem. Bot. 230. Boerb. Ind. A. 288.
Dill. Cat. Giff. 168. Raii Synop. iii. 269. A.
Orpine. Gal. Foubarbe des Vignes, Fève epaisse.
G. Knaben-Kraut / Sette-Henne / Wund-
Kraut / Foh-Zwang. B. Smeer-wortel, Hemel-
Sleutel. In agris. Junio floret. Ufu. Her-
ba. Vires. Vulneraria est, & astringens. U-
sus præcipuus in consolidanda intestinorum ero-
sione per dysenteriam introducta; in curanda
hernia; in ambustis medendis, Schrod.

A. 2. Rhodia radix, Offic. Ger. 426. Emac.
532. Raii Hist. i. 690. Park. Theat. 729. Mer.
Pin. 104. C. B. Pin. 286. J. B. iii. 683. Chab.
536. Rhodia (vel Rosea) radix, Merc. Bot.
ii. 31. Pbyt. Brit. 105. Rosea Rivini & Of-
ficinarum, Rupp. Flor. Jen. 72. Telephium
radice Rosam spirante, majus, Herm. Hort.
Lugd. Bat. 589. Telephium luteum minus,
radice Rosam redolente, Hist. Oxon. iii. 468.
Anacampseros radice Rosam spirante, Elem.
Bot. 230. Anacampseros radice Rosam spiran-
tante major, Tourn. Inst. 264. Boerb. Ind. A.
269. Raii Synop. iii. 269. A. Rose-wort. Gal.
Racine sentant les Roses. G. Rosen-Wurzel.
B. Roze-wortel. In montosis reperitur. Vere
floret. Ufu. Radix tuberosa, fragilis, foris
fusca, intus albida, odore & sapore roseo.
Vires. Calfacit & siccit, Cephalica est. Usus
præcipuus in dolore capitis.

III. De Cepæa.

NOtae sunt, Folia succulenta Portulacæ simi-
lia; flores stellati in caulibus à medio sum-
mum tenus.

A. Cepæa, Offic. Ger. Emac. 621. C. B.
Pin. 288. J. B. iii. 679. Chab. 536. Raii
Hist.

Hist. i. 690. *Cepæa Matthioli*, *Park. Theat.* 727. *Sedum Cepæa dictum*, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 555. *Tourn. Inst.* 263. *Boerb. Ind.* A. 287. *Buxb.* 300. *Sedum annuum album*, oblongo *Portulacæ minoris folio*, *Hist. Oxon.* iii. 473. A. *Base-Orpine*. *Gal. Cepæa*. G. *Cepeen-Kraut*. B. *Wilde Porcelein*. In hortis feritur. *Æstate floret*. *Ufu*. *Herba. Vires*. Folia in vino pota *Urinæ stillicidio*, & *vesicæ scabie laborantibus opitulantur*, *Diosc.*

IV. De Illecebra.

Folia parva teretiuscula, sapore acri, flores pro parvitate plantulæ speciosi, lutei.

A. *Illecebra*, *Offic.* *Illecebra minor* seu *Sedum tertium Dioscoridis*, *Park. Theat.* 733. *Vermicularis* seu *Illecebra minor acris*, *Ger. Emac.* 517. *Sempervivum minus vermiculatum*, *acre*, C. B. *Pin.* 283. *Sedum parvum acre flore luteo*, *J. B.* iii. 695. *Raii Hist.* ii. 1041. *Synop.* iii. 270. *Hist. Oxon.* iii. 471. *Tourn. Inst.* 263. *Elem. Bot.* 229. *Boerb. Ind.* A. 286. *Rupp. Flor. Jen.* 102. *Dill. Cat. Giff.* 88. *Buxb.* 299. *Sedum tertium Dioscoridis* sive *Illecebra minor*, *Mer. Pin.* iii. *Sedum minimum flore luteo*, *Dioscoridis Aizoon tertium*, *Chab.* 541. *Sedum sive Sempervivum minimum acre*, *Merc. Bot.* i. 68. *Phyt. Brit.* 111. A. *Wall Pepper*. *Gal. Pain d'Oiseau*, *Petite Joubarbe*. G. *Maur-Pfeffer*. B. *Muur-Peper*. In muris & tectis. *Julio floret*. *Ufu*. *Herba. Vires*. *Strumas discutit*. *Acris est planta*, ac vehementer excalefaciens. *Intrinsicus succus aliquo liquore extractus vomitum movet*, crassos, pituitososque ac biliosos humores potenter educit, unde in febribus quartanis mirè confert. *Inter antiscorbutica recensetur*. *Extrinsicus rubificat*, *vesicas excitat*, ac tandem exulcerat, *Diosc.*

V. De Umbilico Veneris.

Foliis rotundis crenatis, floribus cylindræis, non deciduis, à reliquis differt.

A. 1. *Umbilicus Veneris*, *Offic.* *Ger.* 423. *Emac.* 528. *Mer. Pin.* 126. *Merc. Bot.* i. 77. *Phyt. Brit.* 131. *Umbilicus Veneris vulgaris*, *Park. Theat.* 740. *Cotyledon major*, C. B. *Pin.* 285. *Tourn. Inst.* 90. *Elem. Bot.* 76. *Boerb. Ind.* A. 287. *Cotyledon vera*, radice tuberosa, *J. B.* iii. 683. *Raii Hist.* ii. 1878.

Synop. iii. 271. *Cotyledon*, *Umbilicus Veneris*, *Chab.* 537. *Cotyledon Dioscoridis*, *Umbilicus Veneris vulgaris*, *Rupp. Flor. Jen.* 31. *Sedum luteum murale Spicatum*, folio umbilicato rotundo, *Hist. Oxon.* iii. 470. A. *Navel-wort*. *Gal. Nombriil de Venus*, *Ecuelles d'eau*. G. *Nabel-kraut*. B. *Groot Navel-kruit*. In faxis & muris. *Aprili floret*. *Ufu*. *Herba. Vires*. *Refrigerat*, cum *Sempervivo viribus* convenit.

Leviter astringere, refrigerare, repercutere & abstergere asserit *Gal.* *Succus inflammationibus*, ignibus sacris, strumis & pernionibus illitu auxiliatur; stomachi ardorem mitigat, &c. Folia cum radice comosa calculosis profunt, & *Urinam cient*, *Diosc.*

A. 2. *Cotyledon*, *Offic.* *Cotyledon radice tuberosa longa repente*, *Mor. Hort. Bles.* 257. *Chamel.* 807. *Tourn. Inst.* 90. *Elem. Bot.* 76. *Raii Hist.* ii. 1878. *Cotyledon flore luteo radice repente*, *Dodart. Mem.* 73. *Cotyledon flore luteo maxima*, *Hort. Lugd. Bat.* 191. *Sedum luteum umbilicatum spicatum radice repente majus*, *Hist. Oxon.* iii. 471. A. *Creeping Navel-wort*. *Gal. Seconde espece du Nombriil de Venus*. G. *Zwenter Nabel-Kraut*. B. *Tweede Navel-kruit*. In hortis, sed rarius. *Junio & Julio floret*. *Ufu*. Folia. *Vires*. Cum priore viribus convenit.

VI. De Pæonia.

Notæ sunt, Flores rosei maximi, semina majuscula rotunda, per maturitatem nigra, radices tuberosæ; folia composita, R. H. p. 693.

A. 1. *Pæonia mas*, *Offic.* *Ger.* 830. *Emac.* 980. *Boerb. Ind.* A. 292. *Park. Theat.* 1381. *Parad.* 341. *Raii Hist.* i. 693. *Mer. Pin.* 96. *Pæonia mas præcocior*, *J. B.* iii. 492. *Chab.* 490. *Pæonia folio nigricante splendido*, quæ mas, C. B. *Pin.* 323. *Tourn. Inst.* 273. *Elem. Bot.* 238. *Pæonia simplex latiore folio trifido*, *Hist. Oxon.* iii. 454. A. *Male Peiony*. *Gal. Pivoine mâle*. G. *Männliche Paeonien Blumen* / *Gicht-Wurk* / *Pfingst-Rosen*. B. *Pæoni Manneken met enkelde blom*. In hortis. *Mai floret*. *Ufu*. *Radix*, *Semen*. *Radix crassa*, tuberosa, foris fusca, intus pallida est, saporis subdulcis, odoris nullius. *Semina sunt grana subrotunda*, nigra, lucida, sub cortice crassiusculo membranaceo includentia pulpam albicantem, saporis subdulcis, odoris nullius. *Vires*. *Ufus præcipuus est in affectibus Cephalicis*, *Epilepsiâ*, *Incubò*, &c. *Uterinis*, *Men-*

Mensibus obstractis, Lochiis purgandis, doloreque post partum mitigando, Hepatis obstruptione, Schrod.

A. 2. *Pæonia fœmina*, *Offic.* Ger. 830. *Emac.* 981. *Mer. Pin.* 96. *Raii Hist.* i. 694. *Pæonia fœminâ vulgaris*, flore simplici, *Park. Theat.* 1380. *Parad.* 490. *Pæonia communis vel fœmina*, *C. B. Pin.* 323. *Hist. Oxon.* iii. 454. *Tourn. Inst.* 274. *Elem. Bot.* 238. *Boerb. Ind. A.* 294. *Pæonia fœmina vulgatio*, *J. B.* iii. 492. *Chab.* 490. *A. Female Peiony.* Gal. *Pivoine femelle.* G. *Weibliche Pæonien.* B. *Pæonie Wyffe.* In hortis. Maio floret. *Usu.* Radix. *Vires.* Cum priore convenit viribus.

A. 3. *Pæonia*, *Offic.* *Pæonia fœmina multiplex*, Ger. 831. *Emac.* 981. *Pæonia fœminâ vulgaris*, flore pleno, rubro, *Park. Theat.* 1380. *Parad.* 341. *Pæonia fœmina*, flore pleno, rubro, majore, *C. B. Pin.* 324. *Tourn. Inst.* 274. *Boerb. Ind. A.* 295. *Hist. Oxon.* iii. 455. *Pæonia flore pleno*, rubro, *J. B.* iii. 493. *Pæonia fœmina polyanthos*, *Chab.* 490. *A. Common Peiony.* Gal. *Pivoine femelle commune.* G. *Gemeine Pæonien.* B. *Pæonie wyffe met rode dubbelde bloem.* In hortis frequens. Maio floret. *Usu.* Flores. *Vires.* Cum mare viribus convenit. Vide plura de *Pæoniæ* historiâ & qualitatibus apud *Hunerswolffium* in *Anatomia Pæon.*

A. 4. *Pæonia flore albicante*, *Offic.* *Pæonia flore pleno albicante*, *Park. Parad.* 342. *Pæonia flore ex albido pleno major*, *C. B. Pin.* 323. *Raii Hist.* i. 695. *Tourn. Inst.* 274. *Boerb. Ind. A.* 295. *Pæonia fœmina polyanthos flore albo*, Ger. 831. *Emac.* 982. *Pæonia albo flore pleno*, five polyanthos alba fœmina, *J. B.* iii. 494. *A. White flowered Female Peiony.* Gal. *Pivoine femelle avec des fleurs blanches.* G. *Pæonien Weiblein mit weißen Blumen.* B. *Grote Pæoni met wittagtige dubbelde blom.* In hortis reperitur. Maio floret. *Usu.* Radix. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

VII. De Helleboro albo.

Flore sex foliolis constructo, semine triquetro, foliis nervosis, tenuioribus, liratis striatis, radice fibrosâ, purgatrice, emeticâ & sternutatoria vi prædita ab aliis distinguitur, *R. H.* p. 168.

A. *Helleborus albus*, *Elleborus*, *Offic.* *Helleborus albus*, Ger. 356. *Emac.* 440. *Raii*

Hist. i. 168. *Helleborus albus flore subviridi*, *C. B. Pin.* 186. *Hist. Oxon.* iii. 485. *Helleborus albus flore ex viridi albescente*, *J. B.* iii. 634. *Helleborus*, *Veratrum*, *Chab.* 527. *Helleborus albus vulgaris*, *Park. Theat.* 217. *Parad.* 346. *Veratrum flore subviridi*, *Tourn. Inst.* 272. *Elem. Bot.* 237. *Boerb. Ind. A.* 296. *A. White Hellebore.* Gal. *Ellebore blanc.* G. *Weisse Nieswurk.* B. *Wit Nieskruit.* *Montanis & asperis gaudet inter Germanos.* In *Usu* est Radix oblonga, aliquando pollice crassior, foris fusca, intus alba, numerosis albicantibus fibris stipata, saporis acris, paulum amaricantis, substringentis, ingrati & nauseosi. *Vires.* Ob violentiam purgationis, quam per superiora & inferiora exercet, usum purgandi internum soli ferè Helleboro nigro relinquit. Extrinsecus sternutationes movet, scabies, impetigines, & serpigines sanat, *Schrod.*

Planta est, inquit *Boerhaavius*, equis magis quam hominibus idonea.

VIII. De Helleboro nigro.

Notæ sunt, Folia digitata, flores non decidui, radices cathartice, *R. H.* p. 697.

A. 1. *Helleborus niger*, *Offic.* *Helleborus*, five *Elleborus*, *Cod. Med.* lviii. *Helleborus niger verus*, Ger. 825. *Emac.* 976. *Park. Theat.* 211. *Parad.* 344. *Raii Hist.* i. 697. *Helleborus niger flore roseo*, *C. B. Pin.* 186. *Boerb. Ind. A.* 297. *Hist. Oxon.* iii. 359. *Helleborus niger flore albo*, *J. B.* iii. 634. *Chab.* 527. *Helleborus niger angustioribus foliis*, *Elem. Bot.* 235. *Tourn. Inst.* 272. *Rupp. Flor. Jen.* 130. *Melampodium*, *Pharm. Bat.* p. 71. *A. Black-Hellebore.* Gal. *Ellebore noir.* G. *Christwurk / Nieswurk.* B. *Swart Nieskruit.* In hortis botanicis. Januario floret. *Usu.* Radices, quæ sunt tenues, fibrosæ, nigricantes, ex imo capite propendentes, saporis acris, pungitivi, amari, ingrati & nauseosi. *Vires.* Purgat potenter humores melancholicos. Utilis est in Mania, Insania, Hypochondriaca passione, Elephantiasi, Herpete, Cancro, Quartana, Vertigine, Epilepsia, Apoplexia, Scabie, *Schrod.* In passione Hysterica, & affectione Hypochondriaca remedium specificum & efficacissimum existimatur, *Purcel.*

A. 2. *Helleboraster*, *Offic.* *Helleboraster minor flore viridante*, *Park. Theat.* 212. *Hel-*
Bb lebo.

leboraster minor, *Park. Parad.* 344. Helleborastrum, *Ger.* 825. *Emac.* 976. *Mer. Pin.* 61. Helleborus niger hortensis flore viridi, *C. B. Pin.* 185. *Merc. Bot.* ii. 23. *Pbyt. Brit.* 57. *Raii Hist.* i. 697. *Synop.* iii. 271. *Boerb. Ind. A.* 296. *Tourn. Inst.* 272. *Elem. Bot.* 235. *Rupp. Flor. Jen.* 131. Helleborus niger sylvestris, ramosus, latiore folio deciduo, *Hist. Oxon.* iii. 359. Helleborus niger vulgaris flore viridi vel herbaceo, radice diuturna, *J. B.* iii. 636. *Cbab.* 527. *A. Bear's-Foot.* *Gal. Ellebore noir.* *G. Wädersfuß / Schwarze Nies-wurk / Christ-wurk.* *B. Kleyn Vier-kruid.* In locis montosis. Martio & Aprili floret. *Ufu.* Radix, Folia. *Vires.* Folia adversus variolas aliosque morbos contagiosos (in cerevisia pota) mire commendat *D. Johnson.* Radix easdem facultates cum genuino habet, & sumuntur indiscriminatim. Purgat inferiorem ventrem, pituitam & flavam bilem ducens, *J. B.* Hippitriaci & Pecuarii in lue jumentorum huic plurimum confidunt, scilicet boum palearia, equorum cutem infra cervicem, pecudum aures stylo pertundunt, dein fibras radicum hujus per vulnus transfadigunt, unde *Peg-Roots* dicuntur.

A. 3. Helleborastrum, *Offic. Cod. Med.* lviii. *Pharm. Bat.* 57. *Mer. Pin.* 61. Helleboraster, *Rupp. Flor. Jen.* 131. Helleboraster maximus, *Ger.* 826. *Emac.* 976. *Raii Hist.* i. 698. *Synop.* iii. 271. Helleboraster maximus sive Confiligo, *Park. Theat.* 212. Helleborus niger foetidus, *C. B. Pin.* 185. *Tourn. Inst.* 272. *Elem. Bot.* 235. *Boerb. Ind. A.* 296. *Merc. Bot.* ii. 24. *Pbyt. Brit.* 57. Helleboraster niger ramosus angustifolius semper virens elatior, *Hist. Oxon.* iii. 359. Helleborus niger sylvestris, adulterinus etiam, hyeme virens, *J. B.* iii. 880. Helleborus sylvestris adulterinus etiam hyeme virens, *Cbab.* 528. *A. Setter-wort.* *Gal. Pié de Griffon.* *G. Schmalblättrigte-Niesewurk.* *B. Wild Vier-kruid.* In sylvosis, sed rarius. Februario & Martio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Pulvis foliorum exsiccatorum pauca quantitate verminantibus pueris exhibetur, optimumque & certissimum remedium vulgò æstimatur. Adnotat autem bene *Tragus* internis corporis partibus adhiberi non debere, sed ab illo cavendum tanquam à pestilentissima herba.

IX. De Fraxinella.

Foliis Fraxini, floribus in spica speciosis, seminibus magnis, nigris splendentibus ab aliis differt, *R. H.* p. 698.

A. 1. Dictamnus albus, Fraxinella, *Offic.* Dictamnus albus vulgo, sive Fraxinella, *C. B. Pin.* 222. Fraxinella, *Ger.* 1056. *Emac.* 1245. *Tourn. Inst.* 430. *Elem. Bot.* 341. *Boerb. Ind. A.* 299. *Hist. Oxon.* iii. 456. Fraxinella vulgaris, *Park. Theat.* 417. Fraxinella flore purpureo & albo, *Park. Parad.* 333. Fraxinella Officinis Dictamnus, *J. B.* iii. 494. *Buxb.* 217. *Raii Hist.* i. 698. Fraxinella, Dictamnus albus, *Cbab.* Fraxinella & Dictamnus albus Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 235. *A. Bastard Dittany.* *Gal. Dictam blanc, Fraxinelle.* *G. Weißer Dypam / Echterwurk.* *B. Effen-kruid.* In hortis. Julio floret. *Ufu.* Radices sive radicum cortices, crassiusculæ, albicantes, Cannulæ in modum convolutæ, saporis amariusculi, odoris nullius. *Vires.* Cordialis est, Alexipharmaca, Uterina, Cephalica, Vermes necat. Usus præcipui in morbis malignis, in Epilepsia, aliisque affectibus capitis, in obstructione Uteri, &c. *Schrod.*

Duas Tragii species *Dioscorides* memorat, verum adeò obscurè de iis scripsit, ut non leves controversiæ inter Botanicos de earum prima inde exortæ sint, varias plantas eo nomine appellantes. *Gesnerus* Polygonum bacciferum pro eo habet, *Dodonæus*, in *Historia Gallica*, Atriplicem olidam quam Tragium Germanicum vocat; *Ponæ & Bellus* Androsæmum foetidum, Tragium Creticum Bellonio dictum, *Lobelius* Tragium *Dioscoridis* Fraxinellam nostram esse arbitratur, in cujus opinionem & ipse propendeo, quod nulla alia ex prædictis planta, *Lentisco semine folio & ramis similis*, singulis tamen minoribus, dici potest.

Alterum *Dioscoridis* Tragium *Rauwolfius* Stæchadis speciem fuisse credidit, ut suo loco ostendi.

A. 2. Anisum Indicum, *Offic.* Anisum stellatum seu Sinense & Philippense, *Cod. Med.* x. Anisum Indicum stellatum, *Ger. Emac.* 1035. Anisum peregrinum, *C. B. Pin.* 159. Anisum exoticum Philippinarum Insularum, *Park. Theat.* 1569. Zingi fructus stellatus sive Anisum Indicum, *J. B.* i. 586. *Cbab.* 36. *Raii Hist.* ii. 1835. Foeniculum Sinense, *Redi Exper. Nat.* 172. Cardamomum Siberiense *Pata-*

vinorum, *Hort. Bessan.* Euonymo ad Philippi-
narum Insularum, Anisum spirans, nucas in
capsulis stelliformiter congestis, proferens,
Pluk. Almag. 140. *A. Indian Anise.* Gal. *Anis des Indes.* G. *Indianischer Aniseß.* B.
Indiaanse Anys. A similitudine seminum Anisi
quoad odorem, & *A. Stellate Anise.* Gal. *Anis étoilé.* G. *Stern-Aniseß.* B. *Sterre-Anys.*
a figura capsulae seminum stellam referente.
Ex India Orientali ad nos transportatur. *Usu.*
Theculæ, quæ fusci coloris sunt, singulae sin-
gula semine coloris fusci splendentis, Lenticu-
lae circiter magnitudine continent *Vires.*

X. De Caltha Palustri.

NOtæ sunt, Flos Ranunculi, sed nudus absque
perianthio, filiquæ radiatim dispositæ, folia
integra subrotunda, *R. Meth. A.* p. 78.

A. Populago, Offic. Raii Synop. iii. 272. *Dill.*
Cat. Giff. 52. *Elem. Bot.* 237. *Populago* flore
majore, *Tourn. Inst.* 273. *Boerb. Ind. A.* 298.
Caltha palustris, J. B. iii. 470. *Chab.* 485. *Raii*
Hist. i. 700. *Merc. Bot.* i. 25. *Phyt. Brit.* 19.
Caltha palustris major, Ger. 670. *Emac.* 817.
Mer. Pin. 18. *Caltha palustris vulgaris simplex,*
Park. Theat. 1213. *Caltha palustris flore sim-*
plici, C. B. Pin. 276. *Rupp. Flor. Jen.* 105.
Buxb. 50. *Pseudo-Helleborus ranunculoides*
pratensis rotundifolius simplex, Hist. Oxon. iii.
461. *A. Marsh Marigold.* Gal. *Souci de marais,*
G. Rüh-Blühmet Gold-Wiesen-Blühme. B.
Water-Gouds-blom. In aquosis. Majo floret. *Usu.*
Herba. Vires. Lumborum doloribus propitia
est, *Diosc.* Herba est caustica seu valde acris,
& *Helleboro* similis, *Boerb. Hist.* 378.

XI. De Butomo.

HUjus notæ sunt, Folia graminea triangula;
caules nudi in summo florum umbellas justi-
nentes; in aquis nasci, *Raii Meth. A.* p. 78.

A. Butomus, Offic. Mont. Ind. 65. *Cæs.* 553.
Raii Synop. iii. 273. *Elem. Bot.* 235. *Buto-*
mus flore roseo, *Tourn. Inst.* 271. *Boerb. Ind.*
A. 299. *Euxb.* 49. *Rupp. Flor. Jen.* 124. *Dill.*
Cat. Giff. 97. *Juncus floridus, J. B.* ii. 524.
Park. Theat. 1197. *Raii Hist.* i. 701. *Juncus*
floridus paludosus, Chab. 198. *Gladiolus pa-*
lustris Cordi, Ger. 27. *Emac.* 29. *Mer. Pin.*
46. *Gladiolus aquaticus sive palustris Cordi,*
Merc. Bot. i. 38. *Phyt. Brit.* 47. *Sedo* affinis

juncoides umbellata palustris, Hist. Oxon. iii.
468. *A. Water Gladiola.* Gal. *Jonc fleuri.* G.
Blühende Bilsen. B. *bloeyend Water-lisch.* In
aquosis frequens. Junio floret. *Usu.* Her-
ba. *Vires.* Aperiens seu deobstruens est plan-
ta, *Mont.*

XII. De Apocyno.

CUjus notæ filiquæ ad singulos flores geminae,
unicapsulares, univalves, ab interiori latere
per longitudinem debiscentes, & in bis semina cum
propendente lanugine imbricum modo stylo nutriti-
vo incumbuntia; Succum lacteum fundere; folia
in caulibus bina adversa, *R. Meth. A.* p. 78.

A. 1. Apocynon Syriacum, Offic. Mont. 37.
Apocynum Aegyptiacum, lactescens filiquâ A-
sclepiadis, C. B. Pin. 303. *Apocynum ere-*
ctum incanum latifolium Aegyptiacum floribus
croceis, Pat. Bat. 27. *Tourn. Inst.* 91. *Apo-*
cynum erectum majus latifolium Aegyptiacum
flore luteo spicato, Breyn. Prod. ii. 14. *Pluk.*
Almag. 34. *Hist. Oxon.* iii. 609. *Apocynum*
Aegyptiacum floribus spicatis, Elem. Bot. 78.
Apocynum Syriacum Clusii, Raii Hist. ii. 1088.
Beidelsar ossar, Alpin. Egypt. 85. *Beidel-*
sar Alpini sive Apocynum Syriacum, J. B.
iii. 136. *Apocynum Syriacum & Aegyptia-*
cum Beidelsar Alexandrinum Alpini, Chab.
119. *Ossar, Hon. Belli Epist. ad Clusium* cccvi.
A. Dogs Bane Gal. Apocyn. G. Hunds-tedt.
Honden-dood. In hortis curiosorum nonnunquam
reperitur. Autumno floret. *Usu.* Folia, *Vi-*
res. Cum adipe in panis cocta; canes, lu-
pos, vulpes, &c. enecat in cibo data, *Diosc.*

A. 2. Pseudo-Ipocacuanna fusca, Offic. Apo-
cynum erectum folio oblongo flore umbellato
petalis reflexis coccineo, Cat. Jam. 89. *Hist.* i.
206. *Tab.* 129. *Raii Hist.* iii. 537. *Apocy-*
num Curassavicum fibrosa radice, floribus Au-
rantii, Chamænerii foliis angustioribus, Herm.
Parad. Bat. Prod. 213. *Parad. Bat.* 36. *Pluk.*
Phytog. lxxxvi. 6. *Almag.* 36. *Apocynum e-*
rectum Salicis latiori folio umbellatum, flori-
bus Aurantiis, Ejusd. Phytog. 138. *Almag.* 36.
Apocynum Novæ Angliæ subhirsutum radice
tuberosa floribus Aurantiis, Herm. Cat. Hort.
Lugd. Bat. 646. *Apocynum Canadense angu-*
stifolium, flore Aurantio, Mor. Hort. Les. 232.
Apocynum erectum minus latifolium America-
num flore umbellato Aurantio, petalis reflexis,
radice tuberosâ, Breyn. Prod. ii. 15. *A. Ba-*
stard Ipocacuanna Gal. Ipecacuana batard. G.
Unechter Brasilianischer Einbeer. B. bastert, of
val/s

valſe roode Loop-wortel. Ex America importatur nomine Ipocacuanna. Radix eſt fuſca & venenofa facultate prædita.

præcipui in Peſte, aliifque venenofis affectibus, in obſtructionibus Menſium, in Palpitatione Cordis, ac Lipothymia, in Hydrope, &c. *Schrod.*

XIII. De Periploca.

NOtæ ſunt, Flos ad baſin uſque in quinque lacinias, ſtellæ in modum diſpoſitas ſectus, R. Meth. A. 78.

A. Scammonia Monſpeliaca. Offic. Scammonia Monſpeliaca foliis rotundioribus, C. B. Pin. 294. Chomel. 58. Scammonia Monſpeliaca dicta, Park. Theat. 164. Scammonea Monſpeliaca flore parvo, J. B. ii. 136. Scammonia Monſpeliaca ſive Valentina, Chab. 119. Scammonia Valentina, Cluſ. Hiſt. Hiſp. 126. Scammonia Valentina, Ger. 716. Emac. 266. Scammonei Monſpeliaci varietas, Lob. Obſ. 341. Hiſt. Oxon. iii. 611. Apocynum latifolium Scammonea Valentina, Raii Hiſt. ii. 1088. Apocynum ſcandens Monſpeliacum Scammonei foliis rotundioribus, Par. Bat. 54. Periplo-Monſpeliaca foliis rotundioribus, Tourn. Inſt. 93. Elem. Bot. 79. Boerb. Ind. A. 315. A. Italian or French Scammony. Gal. Scammonée Italienne, ou Françoisſe. G. Italianiſche oder Françoisſche Scammeneum. B. Italiaanſe of Franſe Scammoni. In hortis botanicis. Auguſto floret. Uſu. Succus concretus. Vires. Succos concretos purgationes moliebantur majori Doſi quam veri Scammonei, & minori affectu, Magnol.

XIV. De Aſclepiadæ.

Succo limpidi, ſiliquis ſingularibus Ciconiæ roſtrum referentibus ab aliis differt, R. H. p. 1090.

A. Aſclepias, Vincetoxicum, Hirundinaria, Offic. Chab. 119. Aſclepias flore albo, Ger. 751. Emac. 898. Park. Theat. 387. C. B. Pin. 303. Raii Hiſt. ii. 1091. Hiſt. Oxon. iii. 611. Tourn. Inſt. 94. Elem. Bot. 80. Boerb. Ind. A. 312. Aſclepias ſive Vincetoxicum multis, floribus albicantibus, J. B. ii. 138. Apocynum Aſclepias dictum, Par. Bat. 43. Vincetoxicon, Rupp. Flor. Jen. 20. Buxb. 336. A. Swallow-wort. Gal. Domte-venin. G. Schwalben-wurk. B. Swaluwe-wortel. In hortis. Junio floret. Uſu eſt Radix. Vires. Alexipharmaca ac Sudorifica eſt inſignis. Uſus.

XV. De Vinca Pervinca.

NOtæ ſunt, Sarmenta longa, repentia; folia glabra, colore & conſiſtentia Hederaceorum; Flores ampli; ſiliquæ ad ſingulos flores geminæ, non lanigeræ, R. Synop. p. 159.

A. 1. Vinca pervinca, Offic. Ger. 747. Vinca pervinca minor, Ger. Emac. 894. Raii Synop. iii. 268. Vinca pervinca vulgaris, Park. Theat. 340. Pervinca vulgaris anguſtifolia, Elem. Bot. 99. Pervinca vulgaris anguſtifolia flore cæruleo, Tourn. Inſt. 120. Dill. Cat. Giſſ. 39. Boerb. Ind. A. 311. C. B. Pin. 301. Raii Hiſt. ii. 1091. Hiſt. Oxon. iii. 613. J. B. ii. 130. Merc. Bot. ii. 19. Phyt. Brit. 28. Clematis Daphnoides minor, ſeu Vinca pervinca minor, Mer. Pin. 27. Clematis Daphnoides, Vinca pervinca, Chab. 118. A. Periwinkle. Gal. Pervenche. G. Ingrün. B. Maagdepalm, Vinkoorde. Ad ſepes. Maio floret. Uſu eſt Herba. Vires. Vulneraria eſt inſignis. Uſus præcipuus in fluxionibus alvi, Dyſenteria, Hæmorrhoidibus, eruptione Sanguinis, Hæmorrhagia narium, profluviò Menſium, ac vulneribus ſeroſo liquore manantibus, Schrod.

A. 2. Vinca, Rivin. Vinca pervinca Officinarum, Rupp. Flor. Jen. 21. Buxb. 336. Vinca, pervinca ſive Clematis Daphnoides, Cod. Med. cxx. Pervinca vulgaris latifolia, Elem. Bot. 99. Pervinca vulgaris latifolia flore cæruleo, Tourn. Inſt. 119. Boerb. Ind. A. 311. Clematis Daphnoides major, C. B. Pin. 302. Raii Hiſt. ii. 1091. Synop. iii. 268. Hiſt. Oxon. iii. 613. Clematis Daphnoides major flore cæruleo, J. B. ii. 132. Clematis Daphnoides ſive Pervinca major flore cæruleo, Chab. 118. Clematis Daphnoides latifolia ſive Vinca pervinca major, Park. Theat. 380. Clematis Daphnoides, Ger. 747. Clematis Daphnoides ſive pervinca major, Emac. 894. A. The Greater Periwinkle. Gal. Grande Pervenche. G. Große Ingrün. B. Grootte Maagde-Palm met blaauwe bloemen. In aggeribus ſoſarum, ſed rarius. Aprili floret. Uſu. Herba. Vires. Cum præcedente viribus convenit, & indiscriminatim uſurpantur.

XVI De

XVI. De Staphide agria.

Foliis & filiquis atque etiam viribus cum Aconitis convenit, flore cum Delphinio, R. H. p. 705.

A. Staphis agria, Offic. Ger. 398. Emac. 495. Raii Hist. i. 705. Park. Theat. 222. J. B. iii. 641. C. B. Pin. 324. Hist. Oxon. iii. 461. Staphis agria, Pedicularia, Chab. 528. Delphinium Platani folio, Staphis agria dictum, Tourn. Inst. 428. Elem. Bot. 379. Boerb. Ind. A. 301. Aconitum urens Ricini fere foliis, flore cæruleo magno, Staphis agria dicta, Pluk. Almag. 357. A. Staves-acre. Gal. Staphis aigre, Herbe aux poux. G. Leuf-Kraut / Leuf-Burk. B. Luis-Kruit. In hortis curiosorum. Ufu. Semina sunt rugosa, nigricantia, triquetra, saporis acris & fervidi, exurentis, ingrati & nauseosi odoris. Vires. Extrinsecus ejus usus est apophlegmatifans in masticatoriis, gargarismis, odontalgicis ac abstergentibus, in ulceribus ac papulis, &c. Schrod.

XVII. De Delphinio.

Notæ sunt, Folia in tenuissimas lacinias dissecta, flores unico corniculo retrorsum extenso seu calcari donati, semina nigra triquetra, R. Hist. p. 708.

A. Consolida regalis, Delphinium, Offic. Consolida regalis sativa, Ger. 922. Emac. 1082. Consolida regalis hortensis flore majore simplici, C. B. Pin. 142. Hist. Oxon. iii. 456. Consolida regalis erectior flore majore, J. B. iii. 211. Chab. 379. Delphinium majus sive vulgare, Park. Parad. 276. Raii Hist. i. 708. Delphinium hortense, flore majore & simplici, Elem. Bot. 339. Tourn. Inst. 427. Boerb. Ind. A. 302. A. Larks-spur. Gal. Pied d'Alouette. G. Ritter-Speren. B. Ridder-Sporen. In hortis. Julio floret. Ufu. Radix. Vires. Vulneraria est; consolidat eam & glutinat. Visum acuit & roborat.

XVIII. De Aquilegia.

Notæ sunt, Folia Umbelliferarum modo divisa, flores penduli cum pluribus corniculis recurvis, semina nigra, lucida, R. Synop. p. 101.

A. Aquilegia, Offic. Aquilegia cærulea, Ger. 935. Emac. 1093. Mer. Pin. 9. Aquilegia sylvestris, C. B. Pin. 144. Tourn. Inst. 428. Elem. Bot. 340. Dill. Cat. Giff. 82. Rupp.

Flor. Jen. 131. Aquilegia sylvestris flore simplici, Buxb. 25. Aquilegia flore simplici, J. B. iii. 484. Raii Hist. i. 706. Synop. iii. 273. Aquilegia, Chab. Aquilegia vulgaris flore simplici, Park. Theat. 1367. Aquilegia flore cæruleo, Merc. Bot. ii. 16. Pbyt. Brit. 9. A. Columbines. Gal. Ancolie, Gant de notre Dame. G. Agley / Tryacke-Kraut. B. Akelyen. In sylvis, sed rarius. Junio floret. Ufu. Herba, Flores, Semen. Vires. Aperit hepar & Lienem, ac imprimis meatum biliarium, unde regio medetur morbo; ciet urinam & menses, vulnera consolidat. Extrinsecus frequens ejus usus est in Gargarismis, Schrod.

XIX. De Aconito.

Notæ sunt, Folia circumscriptione subrotunda, laciniata, flores cucullati, semina rugosa, R. Hist. p. 702.

A. 1. Napellus, Offic. Napellus verus cæruleus, Ger. 823. Emac. 972. Napellus verus, Park. Theat. 318. Napellus verus flore cæruleo, Park. Parad. 215. Buxb. 233. Napellus flore cæruleo, Rivin. Rupp. Flor. Jen. 234. Aconitum cæruleum seu Napellus primus, C. B. Pin. 183. Tourn. Inst. 425. Elem. Bot. 337. Boerb. Ind. A. 300. Hist. Oxon. iii. 463. Aconitum magnum Napellus, Chab. 531. Aconitum magnum purpureo flore, vulgo Napellus, J. B. iii. 655. Raii Hist. i. 702. A. Monks-Hood. Gal. Chaperon de moine. G. Münchs-Kappen / Narren-Kappen / blau Eisen-Hütlein. B. Wolfs-Wortel, Munniks-kapjes. In hortis reperitur. Julio floret. Vires. Facultate est hominibus aliisque animalibus exitiali & perniciofa, R. H.

A. 2. Aconitum Ponticum, Offic. Aconitum luteum Ponticum, Ger. 821. Emac. 970. Aconitum lycoctonum. Chab. 531. Aconitum lycoctonum luteum, C. B. Pin. 183. Hist. Oxon. iii. 462. Tourn. Inst. 425. Elem. Bot. 337. Boerb. Ind. A. 300. Aconitum luteum Ponticum serotinum flore albedo, Park. Theat. 310. Aconitum folio Platani, flore luteo pallecente, J. B. iii. 652. Raii Hist. i. 704. Dill. Cat. Giff. 97. Napellus flore luteo, Rivin. Irr. P. Buxb. 233. Rupp. Flor. Jen. 234. A. Wolf's-bane. Gal. Pattelovine, ou Estrangle-loup. G. Wolffs-Wurk mit weißlichen Blüthen. B. Wolfs-wortel met wittagtige bloemen. In hortis colitur. Julio floret. Vires. Maligna est planta, hominibus aliisque animalibus perniciofa, Raii Hist.

Hoc est Aconitum alterum *Dioscoridis*, *Lycostonum* & *Cynostonum* dictum : cujus cum tres faciat species, hoc ad tertiam refertur, quam Ponticum vocari ait, *Foliaque habere Platani, sed longiora, nigriora, & crebriore divisura: caulem filicis pediculo similem, nudum, cubitali altitudine: Semen vero in siliquis oblongis recondere, ac radicibus tandem esse in Squillæ marinæ modum nigrescentibus*, Chab.

A. 3. Anthora Antithora, *Offic.* Anthora, *Park. Parad.* 215. Anthora sive Antithora, *Chab.* 530. Anthora sive Aconitum salutiferum, *Ger.* 820. *Emac.* 969. Antithora flore luteo Aconiti, *J. B.* iii. 660. *Raii Hist.* i. 705. Aconitum salutiferum sive Anthora, *C. B. Pin.* 184. *Tourn. Inst.* 425. *Elem. Bot.* 338. *Boerb. Ind. A.* 300. Aconitum salutiferum luteum tenuifolium sive Anthora, *Hist. Oxon.* iii. 463. A. *Healthful Wolf's-bane.* *Gal. Anthor.* G. *Wolff. Wurk. Heil. Giff. oder Giff. Heil. B. Wolfs-wortel.* In hortis botanicis. Junio floret. *Ufu.* Radix parva, crassa, brachiata, foris fusca, intus albida, saporis acris, odoris ingrati. *Vires.* Cardiaca est. *Ufus præcipui* in morbis acictibus venenatis, ait *Schrod.* Sed credat qui velit. Istius radices in compositione celebris Antidoti *Orvietan* dicti usurpantur, *Magnol. H. Monsp.*

a b

Terna, feminibus in singulis cellulis binis majusculis, vicinis plantis se circumvolvendo scandens, succo lacteo turgescens; flore campanam referente, margine integro: *Convolvulus*.

Quaterna, fructu spinoso maximo, flore tubo oblongo, calathoide, facultate virofa: *Stramonium*.

Difformi

Calcarei donato, pericarpio subrotundo, bivalvi; flore rictum exprimente, caule multis foliis cincto: *Linaria*.

Corniculato, cum labello in palæ formam producto; pericarpio grandi, in tena loculamenta diviso: *Aristolochia*.

Auriculato parvo; pericarpio bivalvi; foliis in caule ex adverso positis: *Scrophularia*.

Dactylothecam referente

Pendulo; calyce floris bivalvi: *Digitalis*.

Calyculo quinquepartito, radice repente: *Gratiola*.

Galeato; feminibus compressis, florum calycibus tumidioribus, minutioribus; foliis ad margines ferratis: *Euphrasia*.

I. De Hyoscyamo.

NOtae sunt, Folia in caule alternatim sita, vascula seminalia operculo tecta, quod per maturitatem abscedit, calyx oris quadripartitis acuminatis insignis, vis narcotica & virofa, R. Synop. p. 101.

A. 1. Hyoscyamus, *Offic.* *Chab.* 525. *Rivin. Irr. M.* 102. Hyoscyamus niger, *Ger.* 283. *Emac.* 353. *Mer. Pin.* 64. Hyoscyamus vulgaris, *J. B.* iii. 627. *Raii Hist.* i. 711. *Synop.* iii. 274. *Buxb.* 161. *Park. Theat.* 362. Hyoscyamus niger vulgaris, Apollinaris, Alturcum, *Merc. Bot.* i. 43. *Pbyt. Brit.* 61. Hyoscyamus niger vel vulgaris, *C. B. Pin.* 169. *Hist. Oxon.* ii. 494. *Dill. Cat. Giff.* 93. *Tourn. Inst.* 118. *Elem. Bot.* 98. *Boerb. Ind. A.* 229. *Rupp. Flor. Jen.* 200. A. *Henbane.* *Gal. Endormie noire, Mort aux - Poules.* G. *Wilsen. Kraut / Zigeuner-kraut / Doll-kraut. B. Bilsen-kruit.* In incultis & ruderalis. Junio floret. *Ufu.* Radix, Herba. *Vires.* Refrigerat & emollit mirè, somnum inducit, dolores sedat, acrimoniam mitigat, at rationem perturbat. Unde internus ejus usus rarissimus est, exhibetur tamen ad hæmoptysin curandam, *Schrod.* Semi-

SECTIO DECIMA SEPTIMA.

De Herbis flore Monopetalo vasculiferis.

Herbæ flore monopetalo sunt vel flore

Uniformi, vasculo diviso in loculamenta

Bina, foliis in caulibus

Alternis; vasculo

Operculo tecto, quod per maturitatem abscedit, vi narcotica & virofa: *Hyoscyamus*.

Bivalvi, foliis pinguibus, flore è tubo longo in latitudinem expanso, margine integro & anguloso, colore rubente; vasculo oblongo conoide: *Nicotiana*.

Ex adverso binis, nervosis; sapore amaro: *Gentiana*.

na in Hæmorrhagiis adhibentur. Paratur quoque ex semine Oleum, cujus ad parandum somnum miræ sunt vires temporibus illiti, est etiam in usu in Gonorrhœa, & nimis mensibus, regioni lumborum & perineo applicatum, *Buxb.*

A. 2. Hyoscyamus albus, *Offic. J. B. iii. 627. Ger. 283. Emac. 353. Park. Theat. 262. Raii Hist. i. 712. Chab. 525.* Hyoscyamus albus major, vel tertius Dioscoridis, & quartus Plinii, C. B. Pin. 169. *Hist. Oxon. ii. 494. Tourn. Inst. 118. Elem. Bot. 98. Boerb. Ind. A. 229. A. White Henbane. Gal. Jusquiame blanc, Hannebanne. G. Weiße Bilsen-Kraut / Sau-Bonen / Schlaf-Kraut. B. Groot Bilsen-Kruit.* In hortis Botanicorum, sed rarius. *Usu.* Semina parva, rotunda, compressa, ex cinereo-fusca, saporis pinguis aliquantulum viscosi, odoris narcotici, & ingrati. *Vires.* Exhibetur ad Hæmoptysin curandam. *Ufus* mitior & tutior est quam nigri multò.

II. De Nicotiana.

NOta sunt, Flos è tubo longo in latitudinem expansus; vasculum seminale, bivalve, seminibus minutissimis innumeris refertum; folia in caulibus alternatim posita, *R. Hist. p. 713.*

A. 1. Nicotiana, Petum, Tabacum, *Offic.* Nicotiana major latifolia, C. B. Pin. 169. *Tourn. Inst. 117. Elem. Bot. 97. Boerb. Ind. A. 230. Hist. Oxon. ii. 492. Rupp. Flor. Jen. 19. Buxb. 234.* Nicotiana major, five Tabacum majus, *J. B. iii. 629. Tabacco latifolium, Park. Parad. 363. Raii Hist. i. 717. Tabacum, Pharm. Bat. 152. Tabacum, Nicotiana, Chab. 526. Petum, five Tabacum, Pison. 206. Hyoscyamus Peruvianus, Ger. 285. Emac. 357. A. Tabacco. Gal. Nicotiane, Tabac, Herbe à la Reine. G. Taback. B. Tabacq.* In hortis colitur. Junio floret. *Usu.* Folia lata, & longa, acuminata, mollia, & pingua; saporis acris; odoris virosi, & narcotici. Hyoscyamus luteus à Mulierculis Botanopolis Londinensibus non sine errore pro foliis hujus plantæ ad Unguentum conficiendum non raro venditur. *Vires.* Abstergit, incidit, resolvit; aliquantulum astringit; resistit putredini. Sternutatoria est, ac apophlegmatizans, anodyna, vulneraria, vomitoria, &c. *Schrod.* Vide plura apud *Everhardum, Magnenum, Neandrum, Simonem Pauli, Thorium, Scriberium, &c.*

A. 2. Nicotica minor, C. B. Pin. 170. *Tourn. Inst. 117. Elem. Bot. 97. Hist. Oxon. ii. 492. Boerb. Ind. A. 230. Petum Rivini, Rupp. Flor. Jen. 19. Petum Anglicanum, Pharm. Bat. 161. Tobacco Anglicum, Park. Theat. 711. Priapeia, quibusdam, Nicotiana minor, J. B. iii. 630. Chab. 527. (figurâ transpositâ) Raii Hist. i. 715. Hyoscyamus luteus, Ger. 284. Emac. 256. Hyoscyamus, flore luteo, Rivin. Irr. Mon. 103. A. Englisch Tobacco. Gal. Jusquiame jaune. G. Toback mit kleinen Blätteren. B. Tobacq met kleine bladeren. In hortis seritur. Julio & Augusto floret. *Usu.* Folia. *Vires.* Cum Hyoscyamo viribus convenit.*

Hæc planta pro Mandragora, & Nicotiana, à Mulierculis Botanopolis Londinensibus non raro venditur.

III. De Gentiana.

NOta sunt, Folia nervosa, in caulibus ex adverso bina; flores calatboides, margine in lacinias aliquot totidem folia imitantes plerumque diviso; sapor amarus, *Raii Synop. p. 102.*

A. 1. Gentiana, *Offic.* Chab. 503. Gentiana major, *Ger. 351. Emac. 432. Raii Hist. i. 716. Gentiana major lutea, C. B. Pin. 187. Tourn. Inst. 80. Elem. Bot. 96. Boerb. Ind. A. 204. Hist. Oxon. iii. 484. Park. Parad. 350. Gentiana vulgaris major Ellebori albi folio, J. B. iii. 520. A. Gentian. Gal. Gentiane. G. Enghian / Bitter-Wurk. B. Maldergeer.* In hortis curiosorum. Junio floret. *Usu.* Radix oblonga, crassa, foris fusca, intus ex flavo rufescens, saporis intensè amari. *Vires.* Alexipharmaca est; aperit, attenuat. *Ufus* præcipui in peste, aliisque venenatis affectibus; in obstructione hepatis, lienis, &c. *Schrod.*

A. 2. Gentiana cruciata, *Offic. Cod. Med. liv. C. B. Pin. 188. Raii Hist. i. 717. Hist. Oxon. iii. 483. Tourn. Inst. 81. Elem. Bot. 96. Boerb. Ind. A. 205. Dill. Cat. Giff. 133. Gentiana minor cruciata, Park. Parad. 350. Ger. 351. Emac. 433. Gentiana minor seu vulgi cruciata, J. B. iii. 522. Chab. 503. Gentianella perennis, radice cruciatim pertusa, *Rupp. Flor. Jen. Buxb. 136. A. Cross-wort Gentian. Gal. Crofette Gentianelle. G. kleiner Enghian. B. Kleyne Gentiaan.* In asperis locis, & hortis, Julio & Augusto floret. *Usu.* Radix. *Vires.* Stomachica, & febrifuga est, *Tourn. Herb. Par. 453. Hujus**

Hujus radices à recentioribus magnis laudibus effertur contra pestilentiam, & venenosorum animalium ictus, *Buxb.* Cum autem amara sit, & foliis, & radice, verisimile eadem præstare quæ reliqua amara, *Raii Hist.*

A. 3. *Gentianella verna*, *Offic.* *Gentianella verna major*, *Ger. Emac.* 436. *Raii Hist.* i. 718. *Hist. Oxon.* iii. 483. *Mer. Pin.* 45. *Gentianella Alpina verna*, *Phyt. Brit.* 46. *Gentianella major*, *Park. Theat.* 403. *Gentianella verna*, *Parad.* 352. *Gentianella Alpina magno flore*, *Pluk. Almag.* 166. *Gentianella Alpina latifolia*, magno flore, *C. B. Pin.* 187. *Rupp. Flor. Jen.* 16. *Gentiana Alpina magno flore*, *J. B.* iii. 523. *Tourn. Inst.* 80. *Boerb. Ind. A.* 205. *Gentiana Alpina flore magno cæruleo*, *Violæ Marianæ*, *Chab.* 503. *Gentiana Alpina pumila angustifolia*, magno flore, *El. Bot.* 96. A. *Gentianel.* *Gal. Gentianelle.* G. *Berg. Gentianel mit Oleecken-Blüthen.* B. *Groote Alpinise Lente Gentiaan.* Summis Alpium jugis sponte reperitur; in hortis autem frequenter nutritur. Aprili & Maio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Amarissimus est totius plantæ sapor, ideoque jecinoris vitiis, nempe regio morbo, & obstructionibus auxiliatur, *J. B.*

A. 4. *Pneumonanthe*, *Offic.* *Ger.* 355. *Emac.* 438. *Merc. Bot.* ii. 30. *Phyt. Brit.* 95. *Gentianella autumnalis Pneumonanthe dicta*, *Park. Parad.* 352. *Gentianella palustris angustifolia*, *Buxb.* 136. *Gentiana palustris angustifolia*, *C. B. Pin.* 188. *Raii Hist.* i. 719. *Hist. Oxon.* iii. 483. *Pluk. Almag.* 167. *Gentiana angustifolia autumnalis major*, *Tourn. Inst.* 81. *Boerb. Ind. A.* 205. *Rupp. Flor. Jen.* 17. *Gentianæ species*, *Calathiana* quibusdam radice perpetua, sive palustris, *J. B.* iii. 524. *Gentianæ species palustris*, *Calathiana viola* quibusdam, *Chab.* 504. A. *Marsb-Gentian.* *Gal. Gentiane de marais.* G. *Lungen-blüthe.* B. *Longe-Bloem.* In ericetis humidioribus reperitur. Autumno floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Efficax à recentioribus adversus pestilentes morbos habetur, & ad virulentorum animalium morsus & ictus. Alii præclaras ei vires in sanandis pulmonum affectionibus ac hepatis ascribunt, *J. B.* *Gentianæ viribus* convenit, multò tamen imbecillior est.

A. 5. *Gentianella autumnalis*, *Offic.* *Gentianella fugax minor*, *Ger. Emac.* 437. *Mer. Pin.* 45. *Gentianella fugax autumnalis minor*, *Merc. Bot.* i. 37. *Phyt. Brit.* 46. *Gentianella autumnalis Centaurii minoris foliis*, *Park. Theat.* 406. *Hist. Oxon.* iii. 481. *Gentiana viii.* seu *fugax altera*, *Clus. Pan.* 289. *List.*

315. *Gentiana pratensis*, flore lanuginoso, *C. B. Pin.* 188. *Raii Synop.* iii. 275. *Tourn. Inst.* 81. *Dill. Cat. Giff.* 172. *Gentianæ species* quibusdam, an *Cordo Pneumonanthe*, aut *Gentiana fugax altera Clusii*? *J. B.* iii. 526. A. *Bastard Gentian.* *Gal. Gentiane tardæ.* G. *Kleiner Himmels-Stengel.* B. *Wilde Gentiaan.* In montosis cretaceis, & pascuis siccioribus. Septembri floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Iisdem facultatibus cum majore *Gentiana* pollere creditur.

Hæc planta præstantissimum est stomachicum, & è gratissimis herbis amaris, *Centaurium* minus longe superans, cujus loco, in frequenti nunc dierum usu esse incipit apud ingeniosos Medicos & Pharmacopæos Londinenses.

IV. De Convolvulo.

Notæ sunt, Cauliculi perticis, aut plantis vicinis se circumvolvendo scandentes; vasculum feminale in terna loculamenta, quorum unumquodque semina bina majuscula, angulosa continent divisum; flos campanulatus, margine integro; succus lacteus, *R. Syn.* p. 102.

A. 1. *Scammonium*, *Offic.* *Scammonium Syriacum*, *Ger.* 716. *Emac.* 866. *Scammonia Syriaca*, *C. B. Pin.* 294. *Raii Hist.* i. 722. *Scammonea Syriaca legitima*, *Park. Theat.* 163. *Scammonea Syriaca*, flore majore *Convolvuli*, *J. B.* ii. 163. *Scammonea & Scammoneum*, *Chab.* 123. *Convolvulus Syriacus & Scammonia Syriaca*, *Hist. Oxon.* ii. 12. *Tourn. Inst.* 83. *Elem. Bot.* 73. *Boerb. Ind. A.* 245. A. *Scammony.* *Gal. Scammonée.* G. *Scammenium.* B. *Scammonie.* In Asia, & Syria. *Ufu.* Succus concretus. *Vires.* Expurgat valide humores biliosos, acres, serios è partibus remotis, adeoque creberrimi usus est, non modo per se, sed & cum aliis permistum, *Schrod.* Probatur quod nitidum, splendidum, citò liquefcens, friabile, colore cum frangitur cinericeo, non valde ponderosum, tactu linguæ lactescens, nec vehementer calefaciens.

A. 2. *Mechoacana alba*, *Offic.* *Mechoacan*, *J. B.* ii. 149. *Ger.* 723. *Emac.* 873. *Mechoacan Rhabarbarum album*, *Chab.* 120. *Bryonia*, *Mechoacana alba*, *C. B. Pin.* 297. *Bryonia alba Peruana*, sive *Mechoacan*, *Park. Theat.* 179. *Convolvulus Americanus Mechoacan dictus*, *Raii Hist.* i. 723. *Tourn. Inst.* 84. *Jeticucu Brasiliensibus*, seu *Radix Mechoacan*, *Marceg.*

Marcg. 41. *Pis.* 253. Tacuache seu Radix Michuacana, *Hern.* 164. A. White Mechoacan. Gal. Mechoacan, Couleuvre, Rhabarber blanche. G. Weiß-Rhabarber / Mechoacan. B. Witte Mechoacanna, Rhabarber van Mechoaca. *Ufu.* Radix crassa, substantia laxiori quam Jalapii, carnosa, furculosa, alba, ex America ad nos allata. *Vires.* Pituitosos, aquosos, serofosque humores, ex toto corpore, ac imprimis ex capite, ac nervoso genere, pectoréque blandè ac sine molestia educit, *Schrod.* Eligatur recens albicans, ponderosa.

A. 3. Jalapium, Mechoacana nigra, *Offic.* Jalapium, *Ger. Emac.* 872. Jalapium, *Rand. Ind.* 45. Convolvulus Americanus Jalapium dictus, *Raii Hist.* i. 724. Mechoacan nigricans, five Jalapium, *Park. Theat.* 180. Bryonia Mechoacana nigricans, C. B. *Pin.* 298. *Prod.* 137. *J. B.* 151. Bryonia Mechoana nigricans, five Jalapa, 120. A. Jalap. Gal. Jalap. G. Jalap. B. Jalaap. *Ufu.* Radix oblonga, crassa, resinosa, in taleolas transversas secta; Mechoacanna nigricantior, & ponderosior, saporis acris, & nauseosi: Ex India ad nos transportatur. *Vires.* Expurgat validè humores noxios omnes, imprimis autem serofos, *Schrod.*

A. 4. Turbith, & Turpethum, *Offic.* Turbith, *Hern.* 179. Turbith Alexandrinum Officinarum, *Ger.* 335. *Emac.* 415. Turbith Officinarum & Garziæ, atque Acoftæ, *Breyn. Prod.* ii. 101. Turbith Officinarum, *Park. Theat.* 1610. Turpethum repens foliis Althææ, vel Indicum, C. B. *Pin.* 149. Turpetum verum seu album *Cleyeri.* Convolvulus Indicus, alatus, maximus, foliis Ibisco nonnihil similibus, angulosis, *Raii Hist.* ii. 1882. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 177. *Tourn. Inst.* 84. Convolvulus Zeylanicus alatus maximis foliis, Ibisco nonnihil similibus, angulosis. Tirastawalu. Turbith Arabum legitimum & Officinarum, *H. Mus. Zeyl.* 26. A. Turbith. Gal. Turbith. G. Turbith. B. Turbith-wortels. *Ufu.* Modo cortex, modo radix oblonga, crassa, resinosa, foris fusca, intus albida, saporis subacris, & nauseosi: Ex India ad nos transferuntur. *Vires.* Crassos, viscososque humores, five pituitam, fortiter & à remotioribus partibus, juncturisque elicit; unde & diuturnis morbis maximè conducit.

A. 5. Soldanella, Brassica marina, *Offic.* Chab. 123. Soldanella, *Merc. Bot.* i. 72. *Phyt. Brit.* 115. Soldanella marina, *Ger.* 690. *Emac.* 838. *Mer. Pin.* 114. *Raii Hist.* i. 626.

Soldanella maritima minor, C. B. *Pin.* 293. Soldanella vulgaris volubilis marina, *Park. Theat.* 161. Brassica marina, five Soldanella, *J. B.* ii. 160. Convolvulus maritimus Soldanella dictus, *Raii Synop.* iii. 276. Convolvulus maritimus nostras rotundifolius, *Hist. Oxon.* ii. 11. *Boerb. Ind. A.* 245. *Tourn. Inst.* 83. *Elem. Bot.* 73. A. Scottish Scurvy-grass, or Soldanella. Gal. Soldanelle, Chou de Mer. G. Meer-winde. B. Zee-winde, Zee-kool. In maritimis arenosis. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Aquam validè educit, adeoque confert in Hydrope, Scorbuto, &c. *Schrod.*

A. 6. Smilax lævis, *Offic.* Smilax lævis, Convolvulus major, *Chab.* 121. Smilax lævis five lenis major, *Ger.* 712. *Emac.* 861. Convolvulus major, *J. B.* ii. 154. *Raii Hist.* i. 725. *Synop.* iii. 275. Convolvulus major albus, C. B. *Pin.* 294. *Park. Theat.* 163. *Tourn. Inst.* 82. *Elem. Bot.* 72. *Mer. Pin.* 28. Convolvulus major flore albo, *Merc. Bot.* i. 30. *Phyt. Brit.* 30. Convolvulus vulgaris major albus, *Hist. Oxon.* ii. 12. *Boerb. Ind. A.* 246. Scammoneum Germanicum, *Hoffm. Cat. Altdorff.* A. Great Bindweed. Gal. Grand Liseron, ou Liseron. G. Große weiße Winde / Zaun-Glocken. B. Groot Winde. Ad sepes, & in hortis. Æstate floret. *Ufu.* Radix, herba, & aqua distillata in Officinis Hallensibus asservantur. *Vires.* Expurgat humores biliosos, acres, & serofos. Radix vim habet catharticam: Hinc *Hoffmanno* Scammoneum Germanicum appellatur. Decocto plantæ, mulierculæ prægnantes pro avertendo abortu, & sedandis doloribus vagis; & ne intempestivi terrores damnum afferant, utuntur. *Buxb.* 80. Decoctum inter bilem benigne evacuantia enumerat *Prevost. Med. Paup.*

A. 7. Helxine cissampelos, *Offic.* Helxine cissampelos multis, five Convolvulus minor, *J. B.* ii. 157. Convolvulus minor arvensis, C. B. *Pin.* 294. *Tourn. Inst.* 83. *Elem. Bot.* 72. *Boerb. Ind. A.* 245. Convolvulus minor vulgaris, *Park. Theat.* 171. *Mer. Pin.* 29. *Raii Hist.* i. 725. *Synop.* iii. 275. Convolvulus minor, *Merc. Bot.* i. 30. *Phyt. Brit.* 30. Chamel. 761. Convolvulus vulgaris flore minore purpureo, *Hist. Oxon.* ii. 13. Convolvulus minor; Jasionis veterum; Helxine cissampelos, *Chab.* 121. Smilax lævis minor, *Ger.* 712. *Emac.* 861. A. Small Bind-weed. Gal. Liseron de vigne. G. Kleine Winde / Rom-Winde. B. Klein-Winde. In arvis. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Foliorum succus potu dejicit alvum, *Diosc.*

A. 8. Cantabrica, Convolvulus minimus, *Offic. Mont. Ind.* 39. Convolvulus minimus, Spicæ foliis, *Ger.* 713. *Emac.* 862. *Mer. Pin.* 28. *Pbyt. Brit.* 30. Convolvulus spicæ foliis, *Park. Theat.* 172. *Raii Hist.* i. 726. Convolvulus Linariæ folio, *C. B. Pin.* 295. *Hist. Oxon.* ii. 17. Convolvulus Linariæ folio, assurgens, & humilior, *Tourn. Inst.* 83. *Boerb. Ind. A.* 247. Volvulus terrestris Dalechampii, *J. B.* ii. 160. A. Lavender-leaved Bindweed. *Gal. Petit Liseron.* G. Alder kleinste Winde. B. Alderkleinste Winde. In agris. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Contra vermes æstimatur, *Mont.*

A. 9. Batatas, *Offic. C. B. Pin.* 91. *J. B.* ii. 790. Batatas planta peregrina, Indica Camotes, Amotes, & Aies etiam dicta Clusii, *Chab.* 259. Battatas Occidentalis Indiæ, *Park. Theat.* 1383. Battatas Hispanorum, *Parad.* 517. Convolvulus Indicus Batatas dictus, *Raii Hist.* i. 728. *Pluk. Almag.* 114. Convolvulus Indicus radice tuberosa eduli, cortice rubro Batatas dictus, *Parad. Bat. Prod.* 325. Indicus Orientalis Inhamæ, seu Batatas, Sifarum Peruvianorum, seu Battata Hispanorum, *Hist. Oxon.* ii. 11. Battata radice tuberosa esculenta, Spinachia folio, flore albo, fundo purpureo, semine post singulos flores singulo, *Cat. Jamaic.* 53. *Hist.* i. 150. Sifarum Peruvianum, sive Battatas Hispanorum, *Ger. Emac.* 925. Jetica vulgo Batata, *Pis.* 93. Jetica Brasiliensibus, *Marcg.* 16. Kappa-kelengu, *Hort. Mal.* vii. 95. A. Spanisb-Potatoes. *Gal. Battates.* G. Peruvianische Zucker-Rüben. B. Battatas. Utriusque Indiæ multis in locis sponte oritur. *Ufu.* Radix. *Vires.* Temperata est, & cocta, vel assa ventrem emollit. Estur, aut cruda, aut cocta, in deliciis ob saporem æstimatur.

A. 10. Cneoron album, Dorycnium, *Offic.* Cneoron album folio Olea argenteo molli, *C. B. Pin.* 463. Cneoron album foliis argenteis, *Ger. Emac.* 1598. *Chab.* 47. Dorycnium, *Alpin Exot.* 73. Dorycnium Imperati, *J. B.* Dorycnium Creticum Alpini, *Park. Theat.* 361. Dorycnio D'Alcuni overo Convolvulo recto di Candia, *Pon. Bal. Ital.* 131. Convolvulus rectus odoratus Ponæ, *Raii Hist.* i. 731. Convolvulus major rectus Creticus argenteus, *Hist. Oxon.* ii. 11. *Boerb. Ind. A.* 247. Convolvulus argenteus umbellatus erectus, *Elem. Bot.* 73. *Tourn. Inst.* 84. A. Rock-Rose. *Gal. Cneorum.* G. Stein = Nößlein. B. Cneorum. In Candia reperitur. Julio flo-

ret. De viribus & usu nil invenio apud Auctores.

V. De Soldanella Alpina.

NOtæ sunt, Caules erecti, folia rotunda, filiquæ teretiusculæ, erectæ; sed præcipue flores campanulati, margine fimbriato, *Raii Method.* A. pag. 82.

A. Soldanella Alpina, *Ger.* 690. Soldanella Alpina major, *Ger. Emac.* 838. *Park. Theat.* 167. Soldanella Alpina rotundifolia, *C. B. Pin.* 295. *Tourn. Inst.* 82. *Elem. Bot.* 72. Soldanella Alpina rotundifolia, major, *Hist. Oxon.* ii. 285. Soldanella montana quibusdam, *J. B.* iii. 817. *Chab.* 281. A. Mountain Bindweed. *Gal. Soldanelle des Alpes.* G. Alpische Winde. B. Winde van de Alpes. In Alpibus. Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Inter plantas vulnerarias enumerat *Mont.*

VI. De Campanula.

NOtæ sunt, Flos campanulatus in quinque plurimum lacinias ad margines sectus summo fructui insidens; vasculum seminale in terna loculamenta divisum, succo lacteo scatere, *Raii Method.* A. p. 82.

A. 1. Campanula esculenta, Rapunculus, *Offic.* Campanula radice esculenta, flore cæruleo, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 107. *Boerb. Ind. A.* 248. *Tourn. Inst.* 111. *Elem. Bot.* 90. *Dillen.* 107. *Rupp. Flor. Jen.* 24. *Buxb.* 52. Rapunculus *Chab.* 260. Rapunculus esculentus, *C. B. Pin.* 94. *Raii Hist.* i. 739. *Synop.* iii. 277. *Hist. Oxon.* ii. 455. Rapunculus esculentus vulgaris, *Park. Theat.* 647. Rapunculus vulgaris campanulatus, *J. B.* ii. 795. Rapuntium parvum, *Ger.* 369. *Emac.* 453. *Mer. Pin.* 104. *Merc. Bot.* i. 64. *Pbyt. Brit.* 105. A. Rampions. *Gal. Réponce, Clochette bleue.* G. Kleine Rapunkel. B. Eetbare Rapuncen. In aggeribus fossarum. Julio floret. *Ufu.* Radix in calinis, semina in Officinis. *Vires.* Semen oculorum Fluxiones cohibet. Succus aurium dolores sedat, *Diosc.*

A. 2. Trachelium, Cervicaria, *Offic.* Trachelium majus, *Ger.* 364. *Emac.* 448. *Raii Hist.* i. 732. *Mer. Pin.* 119. Trachelium majus flore purpureo, *Park. Parad.* 354. Trachelium majus, sive Cervicaria, *Merc. Bot.* i. 73. *Pbyt. Brit.* 122. Campanula, Cervicaria, *Chab.* 263. Campanula vulgarior foliis Ur-

Urticæ, major, & asperior, C. B. Pin. 94. Hist. Oxon. 459. Boerb. Ind. A. 249. Tourn. Inst. 109. Elem. Bot. 90. Raii Synop. iii. 276. Dill. Cat. Giff. 126. Rupp. Flor. Jen. 23. Campanula major & asperior, folio Urticæ, J. B. ii. 805. buxb. 52. A. Throat-wort. Gal. Gantelet. G. Macken-Kraut. B. Hals-kruid. In sylvis, & ad sepes. Julio floret. Ufu. Folia. Vires. Ad anginas commendatur, etiamque in tumoribus & inflammationibus oris, &c.

A. 3. Medium, Offic. Medium Dioscoridis Rauw. 284. Medium Dioscoridis Rauwolfio, J. B. ii. 805. Chab. 26. Viola Mariana peregrina, Park. Theat. 646. Viola Mariana, laciniatis foliis, peregrina, C. B. Pin. 94. Campanula foliis profundè incisis, fructu duro, Tourn. Corol. 3. A. Syrian Bell-Flower. Gal. Gant Nôtre Dame. G. Syrische Milch-Kloßlein mit zerkerbten Blättern. B. Syrische Klokjes. In Syria & Græcia reperitur. Ufu. Radix, semen. Vires. Radix menses sistit; semen menstrua pellit, Diosc.

Hanc cum Rauwolfio Dioscoridis potius medium habendum esse existimo, quam Violam Marianam, quam Matthioli pro eo exhibet, quod melius convenit cum brevi illius descriptione à Dioscoride tradita, lib. 4. cap. 18. in his verbis: "Modion in saxis, & opacis nascitur; folia habet Iridis; caulem tricubitalem, & in eo florem grandem, purpureum, rotundum; semine cnici minuto; radicem dodrantalem, crassitudine baculi, gustu acerbo."

VII. De Viola Mariana.

A Campanula differt fructu in quinque cellas divisio, & floris marginibus minùs profundè scissis, R. Meth. A.

A. Viola Mariana, Offic. Ger. 362. Emac. 447. Viola Mariana flore purpureo, Park. Parad. 354. Viola Mariana Dodonæi, quibusdam Medium, J. B. ii. 804. Chab. 267. Campanula hortensis folio & flore oblongo, C. B. Pin. 94. Raii Hist. i. 732. Hist. Oxon. ii. 459. Boerb. Ind. A. 249. Tourn. Inst. 109. Elem. Bot. 90. Rupp. Flor. Jen. 23. A. Coventry-Bells. Gal. Violette de Mer. G. Coventry-Kloßlein/Purpur-rotte Milch-Kloßlein. B. Zee-Viole. In sylvis, & montosis; apud nos tantum in hortis reperitur. Æstate floret.

Ufu. Radix in Officinis rarò, in culinis autem inter olera. Vires. Refrigerat, siccatur, parum astringit.

VIII. De Stramonio.

Notæ sunt, Flos ex oblongo tubo calathoides; conceptaculum seminis grande, spinosum, in quatuor loculamenta divisum; facultas virofa, Raii Hist. p. 747.

A. 1. Stramonium, Offic. Stramonium majus album, Park. Parad. 360. Raii Hist. i. 748. Stramonium spinosum, Ger. 277. Emac. 348. Stramonium sive Datura, Rupp. Flor. Jen. 30. Stramonium fructu spinoso, oblongo, flore albo, Tourn. Inst. 119. Stramonium fructu spinoso, oblongo, Elem. Bot. 99. Stramonium altera major, sive Tatura quibusdam, J. B. iii. 624. Stramonium altera minor, sive Tatula quibusdam, Chab. 525. Stramonium sive Datura major foetida, pomo spinoso, oblongo, Herm. Hort. Lugd. Bat. 583. Solanum foetidum pomo spinoso, oblongo, C. B. Pin. 168. A. Thorn-Apple. Gal. Pomme épineuse. G. Stachel-äpfel. B. Doorn-Appel. In hortis. Junio floret. Ufu. Folia, semina. Vires. Tota planta narcotica est, ejusque usus internus periculosus. Extrinsecus refrigerat, valetque in ambustis.

A. 2. Datura, Offic. Datura Cochinchensis spinosissima, Zanon. 76. Datura fructu spinosissimo, Gartz. ab Hort. 1. Stramonium ferox, Boc. Plant. Rar. 50. Elem. Bot. 99. Boerb. Ind. A. 261. Tourn. Inst. 119. Stramonium sive Datura ferox, pomo crassioribus & robustioribus aculeis donato, Herm. Hort. Lugd. Bat. 583. Hist. Oxon. iii. 607. Solanum foetidum, pomo grandiore aculeis donato, Mor. Præhud. 310. Raii Hist. i. 748. Solanum foetidum, pomo grandiore spinosissimo, Hort. Reg. Par. 168. A. Dutroy. G. Datura (espece de Stramonium). G. Zigel-Kolber/ Stachel-Nuß. B. Doorn-Appel van Peru. In India Orientali oritur. Ufu. Semina rugosa, renis formâ, foris fusca, intus exalbida. Vires. Semen in pulverem redactum, & in potu exhibitum mentem turbat, & alienat, insaniam quandam viginti quatuor horas durantem inducens. Miser, qui eum hausit, diu velut mente alienatus remanet, aut ridens, aut ejulans, aut dormiens, plerumque etiam alteri colloquens & respondens, ut interdum etiam sanâ mente esse credas, tamet

mentis non fit compos, neque cum agnoscat, cum quo sermones confert, & colloqui habiti planè sit immemor, postquam ad se redit, *R. H.* p. 749.

Herbæ tetrapetaloides, vasculiferae.

IX. De Veronica.

NOtæ sunt, Flosculi parvi, tetrapetaloides, petalis ad ungues junctis, quorum calyces non decidunt unà cum flore, ut in tetrapetalis siliculosis, sed à flore delapso restant ad seminis usque maturitatem; flores etiam è sinubus foliorum exeunt; vascula seminalia in bina loculamenta divisa, & compressa, *R. Syn.* p. 119.

A. 1. Veronica mas, Betonica Pauli, *Offic.* Veronica, *Riv.* irr. *Mon.* 93. *Cbab.* 425. *Dill. Cat. Giff.* 83. Veronica Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 197. *Buxb.* 331. Veronica mas, *Merc. Bot.* i. 76. *Pbyt. Brit.* 128. Veronica mas supina & vulgatissima, *C. B. Pin.* 246. *Raii Hist.* i. 851. *Synop.* iii. 281. *Tourn. Inst.* 143. *Elem. Bot.* 120. *Boerb. Ind.* A. 224. Veronica mas vulgaris supina, *Park. Theat.* 550. Veronica vulgatiore folio rotundiore, *J. B.* iii. 282. Veronica supina vulgaris foliis ferratis, *Hist. Oxon.* ii. 318. Veronica vera & major, *Ger.* 502. *Emac.* 626. *Mer. Pin.* 124. A. Male Speedwell. *Gal. Veronique mâle.* G. Ehren-pryß. B. Eer en Prys. In pascuis siccioribus. *Usu.* Herba. *Vires.* Vulneraria insignis ac sudorifica est. Usus præcipuus in erosione ac obstructione Pulmonum ac Lienis; hinc & imprimis in Colica, Phthisi, Scabie, Pruritu, Peste, Vulneribus, &c. *Schrod.*

A. 2. Chamædrys spuria angustifolia, *Offic.* *J. B.* iii. 285. *Cbab.* 418. *Raii Hist.* i. 847. *Cbomel.* 678. Chamædrys spuria major angustifolia, *C. B. Pin.* 249. Veronica supina, *Ger.* 503. *Emac.* 628. Veronica Teucris facie, *Park. Theat.* 551. Veronica supina facie Teucris, pratensis, *Tourn. Inst.* 144. *Elem. Bot.* 121. *Hist. Oxon.* ii. 319. *Buxb.* 331. *Rupp. Flor. Jen.* 198. A. Germander-Speedwell. *Gal. Grosse Germandrée.* G. Grosse-Bathengel. Grote Gamanderlyn. In hortis botanicis. Junio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Cum prio-

re viribus convenit. Infusio foliorum *The Europææ* vocatur.

A. 3. Chamædrys spuria latifolia, *Offic. Cbomel.* 678. *J. B.* iii. 286. *Cbab.* 418. Chamædrys spuria minor rotundifolia, *C. B. Pin.* 249. Veronica minor, foliis imis rotundioribus, *Hist. Oxon.* ii. 320. *Tourn. Inst.* 144. *Elem. Bot.* 121. *Rupp. Flor. Jen.* 197. *Buxb.* 331. A. Bastard-Germander. *Gal. Germandrée.* G. Klein-Bathengel oder Edel-Gamanderlein. B. Gamanderlyn. In hortis colitur. Junio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Cum præcedenti convenit.

A. 4. Anagallis aquatica, Becabunga, *Offic.* Anagallis aquatica vulgaris sive Becabunga Officinarum, *Merc. Bot.* i. 19. *Pbyt. Brit.* 7. Anagallis sive Becabunga, *Mer. Pin.* 6. *Ger.* 496. *Emac.* 620. Anagallis aquatica minor, folio subrotundo, *C. B. Pin.* 252. Anagallis aquatica flore cœruleo, folio rotundiore, minor, *J. B.* iii. 790. Anagallis aquatica, *Cbab.* 568. Anagallis aquatica vulgaris sive Becabunga, *Park. Theat.* 1236. Becabunga major & minor Officinarum, *Cbomel.* 537. Beccabunga, *Riv. Irr. M.* 100. Beccabunga Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 199. *Buxb.* 332. Veronica aquatica rotundifolia Becabunga dicta, minor, *Raii Synop.* iii. 280. Veronica aquatica major, folio subrotundo, *Hist. Oxon.* ii. 323. *Boerb. Ind.* A. 225. *Tourn. Inst.* 145. *Elem. Bot.* 122. *Raii Hist.* i. 852. Becabunga major Officinarum, *Volck.* 58. A. Brooklime. *Gal. Cresson aquatique.* G. Bach-bungen. B. Beeke-boom, Water-kers. In rivulis. Maio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Calfacit, moderate humectat. Usus præcipuus in scorbuto; urinam, Calculum renum & vesicæ insigniter expellit; Menses ciet; foetum mortuum ejicit, &c. *Schrod.*

X. De Cuscuta.

Longissimis filamentis, apbyllis, contiguis plantis sese circumvolvens floribus monopetalis, tetrapetaloidibus, vasculis seminalibus rotundis à reliquis discriminatur.

A. 1. Cuscuta, *Offic. Park. Theat.* 10. *Merc. Bot.* i. 31. *Pbyt. Brit.* 33. *Raii Hist.* ii. 1903. Cuscuta major, *C. B. Pin.* 219. *Raii Synop.* iii. 281. *Tourn. Inst.* 652. *Elem. Bot.* 513. *Dill. Cat. Giff.* 143. *Rupp. Flor. Jen.* 21. *Buxb.* 89. Cuscuta sive Cassutha, *Ger.* 462. *Emac.* 577. *Mer. Pin.* 32. Cassutha sive Cuscuta, *J. B.* iii. 266. *Cbab.* 422. A. Dodder. *Cal. Goutte,*

Goutte, ou Augure de Lion, Cuscuta. G. Silb-krout / Todtern. B. Schorste, Vilt-kruid. In Ericetis. Ufu. Herba. Vires. Splenetica imprimis est; hinc Hepatica. Abstergit, subastringit, aperit, Melancholicum humorem corrigit; utilis in Scabie, Ictero nigro, obstructionibus Hepatis, ac Lienis, Schrod.

A. 2. Epithymum, Offic. Park. Theat. 10. Epithymum sive Cuscuta minor, C. B. Pin. 219. Raii Hist. ii. 1903. Cuscuta minor, Tourn. Inst. 652. Elem. Bot. 513. Rupp. Flor. Jen. 21. Cuscuta minor, seu Epithymum, Buxb. 89. A. Dodder of Thyme. Gal. Epithym, Barbe de Moine. G. Thym-Scide. B. Kleine Schorst. Ufu. Integræ plantæ seu filamentorum ruforum. Vires. Purgat blandè melancholicos & serosos humores. Usus præcipuus in scabie, ulceribus, affectibus melancholicis, in Hypochondriorum, & Lienis passionibus & obstructionibus, Schrod.

Herbæ pentapetaloides, vasculiferae.

XI. De Anagallide.

NOtæ sunt, Folia ex adverso bina, subtus maculosa; flores in singulis foliorum alis singuli, pediculis longis, tenuibus, bærentes petalis ad ungues junctis, adeo ut flores integri decident; vascula seminalia per maturitatem transversim, seu horizontaliter diffilientia, R. Synop. p. 145.

A. 1. Anagallis terrestris mas, Offic. Anagallis mas, Ger. 494. Emac. 617. Raii Hist. ii. 1023. Mer. Pin. 7. Anagallis flore phœniceo, C. B. Pin. 252. Tourn. Inst. 142. Elem. Bot. 119. Boerb. Ind. A. 204. Hist. Oxon. ii. 568. Raii Synop. iii. 282. Dill. Cat. Giff. 126. Rupp. Flor. Jen. 14. Park. Theat. 558. Anagallis mas flore phœniceo, Merc. Bot. i. 19. Phyt. Brit. 7. Anagallis phœnicea mas, J. B. iii. 369. Anagallis phœnicea, Buxb. 19. Anagallis, Chab. 452. A. Male Pimpernel. Gal. Mouron mâle. G. Kohter Gauch-heil / Begele-Kraut. B. Manneke Guychel-beyl. In arvis. Junio floret. Ufu est Herba. Vires. Alexipharmaca, ac pulmonica est, moderate calida, & ficca; unde & pro vulneraria habetur.

A. 2. Anagallis terrestris foemina, Offic. A-

nagallis foemina, Raii Synop. iii. 282. Ger. 494. Emac. 617. Raii Hist. ii. 1024. Mer. Pin. 7. Anagallis foemina, flore cæruleo, Merc. Bot. i. 19. Phyt. Brit. 7. Anagallis cærulea, Buxb. 19. Anagallis, cæruleo flore, C. B. Pin. 252. Rupp. Flor. Jen. 15. Dill. Cat. Giff. 132. Hist. Oxon. ii. 569. Boerb. Ind. A. 204. Tourn. Inst. 142. Elem. Bot. 119. Park. Theat. 558. Anagallis cærulea foemina, J. B. iii. 369. Chab. 452. A. Female Pimpernel. Gal. Mouron femelle. G. Blau Gauch-heil. B. Guychel-beyl wyffje. In arvis, sed rarius. Ufu est Herba; & viribus cum priore convenit.

XII. De Androsace.

NOtæ sunt, Vascula rotunda; calyces magnos, quinquifidos, expansos, flosculis in umbellam sparsos, parvos pentapetaloides; folia parva, nervosa, Plantaginea, crenata, R. Meth. A. p. 84.

A. Androsaces, Offic. Chab. 458. Androsace annua spuria, Ger. 425. Emac. 531. Androsace Matthioli altera, J. B. iii. 368. Raii Hist. ii. 1086. Androsace altera major Matthioli, Park. Theat. 560. Androsace vulgaris latifolia annua, Elem. Bot. 101. Tourn. Inst. 123. Boerb. Ind. A. 201. Rupp. Flor. Jen. 13. Auriculæ ursi affinis, Androsace dicta major, Herm. Hert. Lugd. Bat. 82. Saniculæ affinis planta, Androsace dicta major, Hist. Oxon. ii. 556. Alfine affinis, Androsace dicta major, C. B. Pin. 251. A. Summer Navel-wort. Gal. Androsace. G. Manns-Harnisch / Nabel-krout. B. Androsace. In arenosis nascitur. Aprili floret. Ufu. Herba. Vires. Copiosam hydro-picis urinam ciet, in vino pota; podagricis utiliter illinitur, Diosc.

XIII. De Primula & Paralyfi.

NOtæ sunt, Caules foliis nudi, flores è tubo longo in folia seu potiùs lacinias quinque bifidas expansi, eorumque calyces oblongi, concavi, laxi, striati: Folia rugosa, molliora, minus crassa seu spissa, R. Synop. p. 158.

A. 1. Primula veris, Offic. Primula veris minor, Ger. 636. Emac. 781. Mer. Pin. 98. Primula veris vulgaris, Park. Theat. 535. Raii Hist. ii. 1080. Synop. iii. 284. Primula veris, floribus ex singularibus pediculis, majoribus,

simplicibus, *J. B.* iii. 497. *Buxb.* 271. *Tourn. Inst.* 125. *Primula veris* pallido flore humilis, *Elem. Bot.* 101. *Boerb. Ind. A.* 198. *Primula veris*, sive *Verbasculum sylvaticum* majus, singularibus floribus singularibus cauliculis insistentibus, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 508. *Verbasculum sylvarum* majus, singulari flore, *C. B. Pin.* 241. *Verbasculum sylvestre* majus, singularibus floribus singularibus cauliculis insistentibus, *Hist. Oxon.* ii. 555. *A. Primrose.* *Gal. Primerole.* *G. Schlüssel-blühme.* *B. Sleutel-bloem*, *St. Pieters-kruid.* In sylvis & sepibus. Vere floret. In usu sunt, Folia, Flores. *Vires.* Calida est & sicca. Ufu efficaci pollet ad medendum Melancholicis & pituitosis affectibus.

A. 2. Paralysis, *Offic.* *Paralysis vulgaris* pratensis flore flavo, simplici, odorato, *Park. Parad.* 244. *Primula veris* major, *Ger.* 635. *Emac.* 780. *Raii Hist.* ii. 1081. *Synop.* iii. 284. *Mer. Pin.* 97. *Primula pratensis*, herbae *Paralysis*, *Merc. Bot.* i. 61. *Phyt. Brit.* 98. *Primula veris* odorata flore luteo simplici, *J. B.* iii. 495. *Dill. Cat. Giff.* 44. *Buxb.* 270. *Tourn. Inst.* 124. *Elem. Bot.* 101. *Primula veris* major floribus luteis odoratis, *Rupp. Flor. Jen.* 13. *Primula veris* umbellata odorata pratensis, *Herm. Flor.* ii. 86. *Primula veris* sive *Verbasculum pratense* odoratum, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 505. *Verbasculum pratense* odoratum, *C. B. Pin.* 241. *Hist. Oxon.* ii. 554. *A. Cowslips*, or *Paigles.* *Gal. Prime-vere*, *G. Himmel-Schlüssel-Blühme.* *B. Sleutel-blom.* In pascuis. Aprili floret. In usu sunt, Herba, Flores. *Vires.* Calfacit & siccat, saporis est subacris ac subamari, subastringit, anodyna est. Usus præcipuus in affectibus capitis, Apoplexia, Paralyti: in articularum doloribus, Arthritide, &c.

A. 3. Herba Petri, *Offic.* *Primula pratensis* inodora lutea, *Ger.* 635. *Emac.* 780. *Raii Hist.* ii. 1081. *Synop.* iii. 284. *Mer. Pin.* 97. *Primula pratensis* inodora lutea pallida, *Merc. Bot.* i. 61. *Phyt. Brit.* 98. *Primula veris* caulifera pallido flore inodoro aut vix odore, *J. B.* iii. 496. *Dill. Cat. Giff.* 44. *Buxb.* 270. *Primula veris* caulifera, flore simplici, pallido, vel luteo, inodoro, *Chab.* 491. *Primula pratensis* inodora luteo-pallida, *Rupp. Flor. Jen.* 13. *Primula veris* sive *Verbasculum pratense* vel *sylvaticum* inodorum, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 505. *Volck. Flor. Nor.* 343. *Primula veris* flore pallido elatior, *Boerb. Ind. A.* 199. *Tourn. Inst.* 124. *Elem. Bot.* 101. *Paralysis altera* odorata flore pallido polyan-

thos, *Park. Parad.* 244. *Verbasculum pratense* aut *sylvaticum* inodorum, *C. B. Pin.* 241. *Hist. Oxon.* ii. 554. *A. Great Cowslips*, or *Oxslips.* *Gal. Primerole*, *Brayes de Coucou.* *G. Große - Schlüssel - Blumen* / *St. Peters Schlüssel.* *B. Groote Sleutel-Bloem*, *St. Pieters-kruid.* In sylvis & dumetis. Vere floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* In Anasarca in Vino albo per noctem infusa commendat *Stockerus.*

XIV. De Auricula Ursi.

A. Primula differt foliis levioribus & densioribus, floris calice brevior ut florum tubi serè nudi appareant, foliorum quorundam rudimentis in caulis vertice, è quibus florum pediculi exeunt, *R. Meth. A.* p. 83.

A. Auricula Ursi, *Offic.* *Auricula Ursi* flore luteo, *Ger.* 640. *Emac.* 784. *Raii Hist.* ii. 1082. *Elem. Bot.* 100. *Tourn. Inst.* 120. *Boerb. Ind. A.* 200. *J. B.* iii. 490. *Chab.* 492. *Rupp. Flor. Jen.* 14. *Auricula Ursi* flore flavo, *Park. Parad.* 239. *Auricula Ursi*, *Sanicula Alpina*, *Mont. Ind.* 37. *Sanicula Alpina* lutea, *C. B. Pin.* 242. *Hist. Oxon.* ii. 557. *A. Yellow Bears-Ears.* *Gal. Oreille d'Ours.* *G. Bären-ohrlein.* *B. Beeren-oor.* In Alpibus & montosis oritur, apud nos in hortis colitur. Vere floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Herba Traumatica & Expectorans æstimatur. Cum *Sanicula* viribus convenire creditur.

XV. De Cortusa.

A. Paralyti & Auricula Ursi differt flosculis campaniformibus in quinque crenas divisus, & foliis subrotundis laciniatis rugosis, *Raii Meth. A.* 191.

A. Cortusa, *Sanicula montana*, *Offic. Mont.* 41. *Cortusa*, *J. B.* iii. 499. *Boerb. Ind. A.* 206. *Cortusa* *Sanicula Alpina* quibudam, *Chab.* 490. *Sanicula Alpina* sive *Cortusa Matthioli*, *Park. Theat.* 533. *Parad.* 240. *Raii Hist.* ii. 1084. *Sanicula Alpina Clusii* sive *Cortusa Matthioli*, *Ger.* 645. *Emac.* 788. *Sanicula montana* latifolia sinuata, *C. B. Pin.* 243. *Hist. Oxon.* ii. 558. *Auricula Ursi* laciniata seu *Cortusa Matthioli* flore rubro, *Tourn. Inst.* 121. *A. Bears-Ear Sanicle.* *Gal. Cortusa.* *G. & B. Cortusa.* In montosis. Vere floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Expectorat, *Mont.*

XVI. De

XVI. De *Lyfimachia*.

HUjus notæ sunt, Capsulæ bivalves, flores lutei, folia Salicis oblonga, ad genicula interdum terna aut quaterna, R. Synop. p. 144.

A. *Lyfimachia*, Offic. *Lyfimachia lutea*, Ger. 386. Emac. 474. J. B. ii. 901. Raii Hist. ii. 1021. Synop. iii. 282. Mer. Pin. 75. Merc. Bot. i. 49. Pbyt. Brit. 71. *Lyfimachia lutea major*, quæ *Dioscoridis*, C. B. Pin. 245. Dill. Cat. Giff. 126. Buxb. 206. Tourn. Inst. 141. Elem. Bot. 118. Boerb. Ind. A. 202. *Lyfimachia lutea major vulgaris*, Park. Theat. 544. *Nummularia erecta Rivini*, Rupp. Flor. Jen. 14. *Blattaria spuria altera lutea*, Volk. Flor. Nor. 65. *Blattaria affinis planta major flore luteo*, Hist. Oxon. ii. 491. A. Yellow Willow - herb. Gal. Soucy d'eau, Pellebasse, Corneille. G. Wendereich. B. Wederich, Joden-kruid. Ad rivos. Junio floret. Ufu est Herba. Vires. Vulneraria est, sed in usu raro occurrit. Adstringentem facultatem habet, Mont.

XVII. De *Nummularia*.

A Foliorum figura rotunda nummi æmula dicta, flagellis reptatricibus, floribus è foliorum alis exeuntibus, locoque natali, in aquosis se manifestat, R. Synop. p. 161.

A. *Nummularia*, Offic. Ger. 505. Emac. 630. Raii Hist. ii. 1099. Synop. iii. 283. Mer. Pin. 83. *Nummularia vulgaris*, Park. Theat. 555. *Nummularia major lutea*, C. B. Pin. 309. Hist. Oxon. ii. 567. Dill. Cat. Giff. 98. *Nummularia vulgaris sive major lutea*, Merc. Bot. i. 53. Pbyt. Brit. 80. *Nummularia supina sive Nummularia Officinarum*, Rupp. Flor. Jen. 14. *Nummularia sive Centimorbia*, J. B. iii. 370. Chab. 453. *Lyfimachia humi fusa*, folio rotundiore flore luteo, Tourn. Inst. 141. Elem. Bot. 119. Buxb. 206. A. Money-wort. Gal. Herbe aux Ecus, Monoyère, Nummulaire. G. Pfennig-Kraut / Gaet-Kraut. B. Penning-Kruit. In aquosis. Majo floret. Ufu. est Herba. Vires. Refrigerat, siccat, & substringit, vulneraria est. Usus præcipuus in Pulmonum exulceratione, Venis ruptis, Tussi sicca infantum: in fluxu cujuscunque generis, Diarrhoea, Dysenteria, Hæmoptysi. Commendatur in Scorbuto, Herniisque omnis generis.

XVIII. De *Trifolio paludoso*.

Foliis formâ & magnitudine fabaceorum, tribus in eodem pediculo, floribus in thyrso speciosis, interioribus candidis filamentis crispis pubescentibus, locoque natali ab aliis distinguitur, R. Synop. p. 161.

A. *Trifolium palustre paludosum*, Offic. *Trifolium palustre*, J. B. ii. 389. C. B. Pin. 327. Raii Hist. ii. 1099. *Trifolium paludosum*, Ger. 1024. Emac. 1194. Park. Theat. 1212. Mer. Pin. 121. *Trifolium aquaticum sive paludosum*, Merc. Bot. i. 73. Pbyt. Brit. 123. *Trifolium fibrinum*, Offic. Germ. *Trifoliata paludosa*, Hist. Oxon. ii. 149. *Acopa Dioscoridis*, Ejusd. iii. 604. *Menyanthes palustre*, Elem. Bot. 71. *Menyanthes*, Rupp. Flor. Jen. 17. *Menyanthes palustre triphyllum*, Tourn. Inst. 117. Boerb. Ind. A. 205. Raii Synop. iii. 285. Dill. Cat. Giff. 55. Buxb. 214. *Menyanthes trifoliata palustris Antiscorbutica*, floribus fimbriatis in spicam dispositis, Pluk. Almag. 247. *Acopa Dioscoridis*, Hist. Oxon. iii. 604. A. Buck-beans, or Marsh Trefoil. Gal. Meniante. G. Biber - fleet / Lungen - fleet. B. Water - Dry - blad. In palustribus & aquosis. Majo floret. Ufu. Herba. Vires. Nonnulli ad morbum articulare, alii ad Scorbuticos affectus, ad Febres intermittentes & Catarrhos eum commendant, & in Hydropicis affectibus valde proficuum fore existimant, R. Synop. p. 310.

XIX. De *Centaurio Minore*.

Notæ sunt, Flores splendidi, purpurei, è tubo oblongo in quinque segmenta acuta expansi, in summis caulibus crebri, umbellam mentientes, semina minutissima, amaror insignis, R. Synop. p. 159.

A. *Centaurium minus*, Offic. C. B. Pin. 278. Raii Hist. ii. 1092. Synop. iii. 286. Chab. 447. Boerb. Ind. A. 223. Tourn. Inst. 122. Elem. Bot. 102. Dill. Cat. Giff. 127. Buxb. 60. *Centaurium minus vulgare*, Park. Theat. 272. Merc. Bot. i. 28. Pbyt. Brit. 25. *Centaurium minus flore purpureo*, J. B. iii. 353. *Centaurium minus rubrum*, Hist. Oxon. ii. 566. *Centaurium flore phoeniceo*, Rupp. Flor. Jen. 17. *Centaurium parvum*, Ger. 437. Emac. 547. Mer. Pin. 24. A. Centory. Gal. Petite Centaurée.

G. Jic-

G. Sieber-oder Tausend-Gulden-Kraut. B. Kleine Santory, Duisent-gulden-kruit. In pascuis ficcioribus. Julio floret. Ufu est Herba cum floribus. Vires. Spleneticum & Hepaticum est. Calfacit & siccit, amarum est citra mordacitatem, unde & leniter astringens, extergens, aperiens, vulnerarium, biliosos & pituitosos humores quam lenissime per alvum educit, serum per poros discutit. Hinc utile in Febribus, Ictero, Menstruis suppressis, Scorbuto, Arthritide, Lumbricis, & specificè in morfu canis rabidi.

XX. De Verbaſco.

NOtæ sunt, Folia in caulibus alterno ordinata; flores in thyrsis oblongis conferti; Capsulæ bivalves conicæ aut turbinatæ, R. Synop. p. 160.

A. 1. Verbasum, Tapsus barbatus, Offic. Verbasum mas latifolium luteum, C. B. Pin. 239. Raii Hist. ii. 1094. Synop. iii. 287. Tourn. Inst. 146. Elem. Bot. 123. Boerb. Ind. A. 227. Rupp. Flor. Jen. 195. Buxb. 330. Verbasum vulgare, flore luteo magno, folio maximo, J. B. iii. 871. Verbasum, Chab. 493. Verbasum foliis incanis mas latifolium, floribus luteis arcte caulibus adhærentibus sine foliis angustis inter flores emanantibus, Hist. Oxon. ii. 485. Verbasum album vulgare, siue Tapsus barbatus communis, Park. Theat. 60. Tapsus barbatus, Ger. 629. Emac. 773. Mer. Pin. 117. Tapsus barbatus Officinarum, Merc. Bot. 72. Pbyt. Brit. 119. A. Mullein. Gal. Bouillon blanc, ou Mollaine, ou Bonhomme. G. Königs-ferſe / Well-ſtraut. B. Wolle-kruit manneke. In aggeribus fossarum. Julio floret. In Ufu sunt, Folia, Flores. Vires. Emollit, discutit, dolores lenit. Usus præcipuus in morbis Pectoris, Tussi, expuitione sanguinolenta, torminibus ventris, Schrod.

A. 2. Verbasum nigrum, Offic. Ger. 631. Emac. 775. Mer. Pin. 123. Verbasum nigrum vulgare, Park. Theat. 61. Verbasum nigrum flore ex luteo purpurascens, C. B. Pin. 240. Tourn. Inst. 147. Boerb. Ind. A. 228. Rupp. Flor. Jen. 195. Verbasum nigrum flore parvo apicibus purpureis, J. B. iii. 873. Chab. 294. Raii Hist. ii. 1095. Synop. iii. 288. Buxb. 330. Verbasum foliis viridibus crassioribus, Hist. Oxon. ii. 485. A. Black Mullein. Gal. Bouillon noir. G. Schwarzhies Well-ſtraut. B. Swart Wolle-kruit met gele purpurachte blom.

In aggeribus fossarum. Julio & Augusto floret. Ufu. Radix, Folia, Flores. Vires. Radix astringit, in alvi profluvio prodest. Folia & Flores cum priore viribus conveniunt, Diosc.

A. 3. Verbasum album, Offic. Verbasum mas foliis longioribus, Park. Theat. 60. Verbasum flore albo parvo, J. B. iii. 873. Chab. 494. Raii Hist. ii. 1090. Synop. iii. 287. Verbasum Lychnitis Matthioli, Ger. Emac. 775. Merc. Bot. i. 76. Pbyt. Brit. 127. Verbasum Lychnitis flore albo parvo, C. B. Pin. 240. Tourn. Inst. 147. Elem. Bot. 123. Boerb. Ind. A. 228. Verbasum foliis incanis, floribus albis, parvis racematim proventientibus, cum staminibus itidem albis, Hist. Oxon. ii. 486. A. Mullein with white flowers. Gal. Bouillon à petites fleurs blanches. G. Well-ſtraut mit weißen Blumen. B. Wolle-kruit met witten bloem. Secus vias variis in locis reperitur. Augusto floret. Ufu. Folia. Vires. Cum reliquis viribus convenit.

XXI. De Blattaria.

FLorum situs in spicis rarior, & foliorum color viridior, capsulæ figurâ Sphærica à Verbasco differt, Raii Meth. A. p. 85.

A. Blattaria, Offic. Blattaria lutea, J. B. iii. 874. Raii Hist. ii. 1096. Synop. iii. 288. Blattaria vulgaris lutea, Chab. 495. Blattaria lutea folio longo laciniato, C. B. Pin. 240. Tourn. Inst. 147. Elem. Bot. 123. Boerb. Ind. A. 147. Buxb. 40. Rupp. Flor. Jen. 195. Blattaria Plinii, Ger. 633. Emac. 776. Mer. Pin. 16. Blattaria major flore luteo, vel Blattaria Plinii, Merc. Bot. 24. Pbyt. Brit. 16. Blattaria lutea minor seu vulgaris, Park. Theat. 64. Blattaria annua ramosa, floribus luteis staminibus purpureis, Hist. Oxon. ii. 489. A. Moth Mullein. Gal. Herbe aux Mites. G. Motten-ſtraut / Schaben-ſtraut. B. Motten-kruit. In lutosiss aggeribus. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Cum Verbasco viribus convenire creditur.

XXII. De Polemonio.

FOliis longis pinnatis Viciæ serè in modum, floribus amplis, deorsum nutantibus, vasculis seminalibus, turbinatis, in tria loculamenta divisis, per maturitatem in summitate debiscentibus, semina parva, oblonga, nigricantia continentibus,

bus, ab aliis bujus generis differt, R. Meth. A. p. 86.

A. Polemonium, Offic. Polemonium vulgare cæruleum, Elem. Bot. 122. Tourn. Inst. 146. Boerb. Ind. A. 272. Raii Synop. iii. 288. Rupp. Flor. Jen. 24. Valeriana Græca, Ger. 918. Emac. 1076. Park. Theat. 122. Raii Hist. ii. 1102. Valeriana Græca violacea, Mor. Umb. 55. Valeriana Græca quorundam, Chab. 412. Valeriana Græca quorundam flore cæruleo & albo, J. B. iii. 212. Valeriana cærulea, C. B. Pin. 164. Valeriana spuria Violaceo flore, Volck. Flor. Nor. 394. Vulneraria alata Blattariæ flore cæruleo, Hist. Oxon. iii. 605. A. Greek Valerian, or Jacob's Ladder. Gal. Valeriane Grecque. G. Griechischer Valerian. B. Griekse Valerian. In sylvis. Æstate floret. Ufu. Radix, Herba. Vires. Radix ex vino bibitur contra venenatas bestias ac dysenteriam; ac ex aqua adversus urinæ difficultatem & ischiadem: ex aceto drachmæ pondere lienosis. Dentium quoque dolores mitigat commanducata, Diosc. Herba vulneraria est insignis Sim. Paul.

Hæc etiam planta ab antiquis ita imperfectè describitur, ut quænam sit adhuc in tenebris lateat; nonnulli enim Valerianæ, alii Lychnidis speciem eam facient. Ego peritissimum illum Botanicum D. Josephum Pitton-Tournefort, M. D. præ aliis sequi prætulerim, qui huic plantæ hoc nomen attribuit: & Dioscoridis descriptionem subnectere.

Polemonia ramis exilibus, utrinque pinnatis: foliis paulò quàm Rutæ majoribus, ac longioribus, Calamintibæ aut Sanguinariæ proximis quibus in summis velut corymbi dependent nigro semine, &c.

XXIII. De Lujula.

Foliis in eodem pediculo ternis, flore pentapetaloides, sapore acido, vasculo seminali pentagono, quod per maturitatem levi tactu diffiliens cum impetu semina ejaculatur, ab aliis distinguitur, R. Synop. p. 161.

A. Acetofella, Lujula, Alleluja, Offic. Acetofella & Lujula sive Alleluja Officinarum, Buxb. 5. Acetofella vulgo, Herm. Hort. Lugd. Bat. 2. Acetofella vulgaris & Officinarum, Rupp. Flor. Jen. 101. Trifolium acetosum vulgare, C. B. Pin. 330. Hist. Oxon. ii. 183. Park. Theat. 746. Raii Hist. ii. 1098. Trifolium acetosum vulgare Lujula, Alleluja Officinarum, Merc. Bot. i. 74. Pbyt. Brit. 123. Oxys alba, Mer. Pin. 90. Ger. 1030. Emac.

1201. Raii Synop. iii. 281. Oxys flore albo, Tourn. Inst. 88. Elem. Bot. 76. Boerb. Ind. A. 319. Oxys sive Trifolium acidum flore albo, J. B. ii. 387. Oxys sive Trifolium acidum, Chab. 168. A. Wood Sorrel. Gal. Petite Ozeille. G. Buchampffer. B. Klaver-Zuuring, Koekoeks-broot. In opacis frequens. Aprili floret. Ufu est Herba. Vires. Ut sapore ita & viribus cum Acetosa convenit, ideoque æstum febrilem mitigat, sitim sedat, & Ventriculi ardores; jecur refrigerat & corroborat, Raii Hist. Uti sapore.

XXIV. De Malva.

Nota sunt, Flores monopetali pentapetaloides, calyx geminus, exterior in tres, interior in quinque lacinias, divisus, folia integra subrotunda, semina in rotulæ aut caseoli formam circumacta, R. Synop. p. 88.

A. 1. Malva, Offic. Chab. 298. Malva vulgaris, Park. Theat. 299. Raii Hist. i. 599. Synop. iii. 251. Malva vulgaris procerior, Merc. Bot. i. 49. Pbyt. Brit. 73. Malva vulgaris flore majore, folio sinuato, J. B. ii. 949. Tourn. Inst. 95. Elem. Bot. 81. Boerb. Ind. A. 268. Malva sylvestris, Ger. 785. Emac. 930. Mer. Pin. 75. Malva sylvestris folio sinuato, C. B. Pin. 314. Dill. Cat. Giff. 106. Buxb. 206. Rupp. Flor. Jen. 10. Malva sylvestris, procerior, seu elatior, rectave, flore majore, subrubente aut purpureo, venis saturatè purpureis picto, folio sinuato, Hist. Oxon. ii. 521. A. Common Mallows. Gal. Mauve commune. G. Weiße Pappeln / Hasen-Pappeln. B. Kaasjes-Kruit, Malowe. Ad sepes. Junio floret. Ufu. Radix, Folia, Flores, Semen. Vires. Humectat, emollit, lenit dolores, laxat alvum, urinæ acrimoniam mitigat. Inter quinque herbas emollientes enumeratur.

A. 2. Malva minor, Offic. Malva vulgaris flore minore folio rotundo, J. B. ii. 949. Chom. 700. Tourn. Inst. 95. Elem. Bot. 81. Boerb. Ind. A. 267. Malva sylvestris minor, Park. Theat. 299. Raii Hist. i. 599. Synop. iii. 251. Malva sylvestris pumila, Ger. 785. Emac. 930. Merc. Bot. i. 49. Pbyt. Brit. 75. Mer. Pin. 75. Malva sylvestris folio rotundo, C. B. Pin. 314. Rupp. Flor. Jen. 10. Buxb. 207. Dill. Cat. Giff. 90. Malva sylvestris perennis procumbens flore minore albo, folio rotundo, Hist. Oxon. ii. 521. A. Small wild or Dwarf Mallow. Gal. Petite Mauve. G. kleine Pappeln. B. Kleine Malowe. Cum prioribus.

re. Junio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Cum priore viribus convenit & fumuntur indiscriminatim.

A. 3. Malva crispa, *Offic.* *J. B.* ii. 952. *Ger.* 785. *Emac.* 831. *Park. Parad.* 495. *Raii Hist.* i. 597. Malva crispa sive laciniola, *Chab.* 299. *Rupp. Flor. Jen.* 11. Malva foliis crispis, *C. B. Pin.* 315. *Cod. Med.* lxxi. *Tourn. Inst.* 95. *Elem. Bot.* 81. *Boerb. Ind. A.* 268. Malva annua foliis crispis, *Hist. Oxon.* ii. 520. A. *French Mallows.* *Gal. Mauve Crepue.* G. *Getrippelte Pappeln.* B. *Gekronkelde Mauluwe.* In hortis feritur. Junio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Cum reliquis Malvis convenit.

A. 4. Malva arborea, *Offic.* Malva hortensis, *Ger.* 782. *Emac.* 928. Malva rosea folio subrotundo, *C. B. Pin.* 315. *Tourn. Inst.* 94. *Elem. Bot.* 81. *Boerb. Ind. A.* 269. *Rupp. Flor. Jen.* 11. Malva rosea, *Offic.* Germ. Malva rosea sive hortensis, *J. B.* ii. 951. *Chab.* 299. *Raii Hist.* i. 600. Malva hortensis rosea, *Park. Parad.* 369. A. *Hollybocks.* *Gal. Mauve des Jardins.* G. *Große Pappeln / Pappel-eder Stock - Rosen.* B. *Stock - Rosen.* In hortis. Junio floret. *Ufu.* Folia, Flores. *Vires.* Humectat, minus tamen quam vulgaris Malva. Usus præcipuus in tonsillarum morbis, oris putredine, in fluxu Menstruorum, &c. *Schrod.* Vide plura apud *Joan. Dan. Horstium de Malva arborecente cum replicatione adversus Augustini Thonneri querimoniam.*

A. 5. Malva arborea maritima, *Offic.* Malva arborea marina nostras, *Park. Theat.* 301. *Merc. Bot.* ii. 25. *Phyt. Brit.* 72. *Mer. Pin.* 75. *Raii Hist.* i. 601. *Synop.* iii. 252. *Cod. Med.* lxxi. Althæa arborea maritima Gallica, *Tourn. Inst.* 97. A. *Sea Mallow - tree.* *Gal. Mauve en arbre.* G. *Baum - Pappeln.* B. *Boom-Malowe.* In hortis frequens. Junio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Eadem cum præcedentibus.

XXV. De Althæa.

Folio productiore minusque rotundo, molliore & magis incano, locoque nata à Malva differt, *R. Synop.* p. 89.

A. Althæa, Bismalva, Ibiscus, *Offic.* Althæa Dioscoridis, *Breyn. Prod.* ii. 12. Althæa Dioscoridis & Plinii, *C. B. Pin.* 315. *Dill. Cat. Giff.* 144. *Tourn. Inst.* 97. *Elem. Bot.* 82. *Boerb. Ind. A.* 269. Althæa vulgaris, *Park. Theat.* 303. *Raii Hist.* i. 602. *Synop.*

iii. 252. Althæa, Ibiscus, *Ger.* 787. *Emac.* 933. *Merc. Bot.* i. 19. *Phyt. Brit.* 6. *Mer. Pin.* 6. Althæa sive Bismalva, *J. B.* ii. 954. *Chab.* 301. Malva Bismalva Officinarum dicta, *Volck.* 272. Malva sylvestris, aut palustris, aut Ibiscus, *Hist. Oxon.* ii. 523. Malva palustris mollis & incana P. Herman, *Buxb.* 207. *Rupp. Flor. Jen.* 12. A. *Marsb-mallow.* *Gal. Guimauve.* G. *Eibisch / Heil - Wurk.* B. *Heemst, witte Maluwe.* In palustribus maritimis. Junio floret. *Ufu.* Radix, Herba, Semen. *Vires.* Emollit, laxat, discutit, dolores lenit, tumores maturat, acrimoniam Urinæ mitigat & corrigit. Usus præcipuus in affectibus Vesicæ, &c. *Schrod.* Inter quinque herbas emollientes numeratur.

XXVI. De Alcea.

Foliis laciniatis à Malva differt, *R. Synop.* p. 89.

A. Alcea, *Offic.* Alcea vulgaris, *J. B.* ii. 953. *Raii Hist.* i. 604. *Synop.* iii. 252. *Dill. Cat. Giff.* 144. Alcea vulgaris major, *C. B. Pin.* 316. Alcea vulgaris sive Malva verbenacea, *Park. Theat.* 301. Alcea vulgaris, *Mer. Pin.* 3. *Merc. Bot.* 17. *Phyt. Brit.* 3. Alcea vulgaris major flore ex rubro roseo, *Tourn. Inst.* 97. *Boerb. Ind. A.* 270. *Hist. Oxon.* ii. 527. Malva verbenacea, *Ger.* 785. *Emac.* 931. A. *Vervain Mallow* *Gal. Alcée, ou Mauve sauvage.* G. *Sigmaars - Kraut.* B. *Sigmaars-Kruit.* In sepibus Æstate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum Malva viribus convenit.

Ex emplasticorum & emollientium medicamentorum numero est. Celebratur ab Empiricis ad caliginem oculorum. Aquâ decocta torminibus intestinorum remedio est, *R. H.* Totius corporis calidis doloribus apprimè conducit, *J. B.* Cum vino aut aqua pota, dysentericis ruptisque medetur, *Diosc.*

XXVII. De Alcea Indica.

Notæ sunt, Flos amplus pentapetalos; vasculum seminale majusculum, in quinque loculamenta divisum, seminibus intus reniformibus.

A. 1. Bamia Moschata, *Offic.* Alcea sive Bamia Moschata Ægyptiaca, *Breyn. Prod.* i. 2. Alcea Ægyptia Moschata, *Park. Theat.* 301. Alcea Ægyptiaca villosa, *C. B. Pin.* 317. *Raii Hist.* ii. 1066. Bamia, Belmuscus Honorio Lello

Bello, *Chab.* 302. *Althea Ægyptiaca moschata* Abel Mosch dicta, *Hist. Oxon.* ii. 533. Abel Mosch vulgò, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 25. Mosch id est *Bamia Moschata*, *Alp. Exot.* 197. *Ketmia Ægyptiaca* semine Moschato, *Tourn. Inst.* 100. *Boerb. Ind. A.* 272. *A. Mosch-seed.* *Gal. Ambrette*, ou *Graine musquée.* *G. Mustus-Saat.* *B. Muskus-Zaat.* In Ægypto crescit. *Ufu.* Semina fusca, reniformia, odoratissima, seu Muscum redolentia. *Vires.* Leviter exsiccatis pulverem Caovæ admiscunt Ægyptii, ut roborandi capitis, ventriculi, cordisque, majorem acquirerent efficaciam. Apud nos in suffimentis recipiuntur.

XXVIII. De Abutilo.

Foliis mollibus, *Althææ*, floribus è foliorum alis exeuntibus *Alceæ thecis bivalvibus* cum solitariis in singulis seminibus ab aliis bujus generis differt, *R. Meth. A.* p. 77.

A. Abutilon, *Offic. Elem. Bot.* 83. *Tourn. Inst.* 99. *Boerb. Ind. A.* 274. *Rupp. Flor. Jen.* 31. *Althæa lutea*, *Ger.* 790. *Emac.* 935. *Raii Hist.* i. 699. *Althæa Theophrasti flore luteo*, *C. B. Pin.* 316. *Hist. Oxon.* ii. 531. *Althæa Theophrasti flore luteo* quibusdam *Abutilon*, *J. B.* ii. 958. *Chab.* 302. *Althæa lutea* sive *Abutilon Avicennæ* putatum, *Park. Theat.* 305. *Alcea Indica*, *Abutilon* dicta major, pericarpio membranaceo, orbiculari, compresso, vertice corniculis extus coronato, intus in decem aut duodecim loculamenta diviso, *Pluk. Almag.* 17. *A. Yellow Mallow.* *Gal. Guimauve.* *G. Jbisch mit gelben Blümen.* *B. Geele Heemst.* In hortis feritur. Julio floret. *Ufu.* Folia, Semen. *Vires.* Folia externè ulcera mundant. Semen & urinam provocat, calculum expellit.

Planta est aperiens & vulneraria, *Mont.* 77.

XXIX. De Gossipio.

Vasculo seminali in terna loculamenta diviso, & mollissima lanugine candida seminibus intermixta, aut adbærente, repleto ab aliis differt.

A. Bombax, *Offic. Gossipium* sive *Xylon*, *Ger.* 753. *Emac.* 901. *Gossipium frutescens* annuum, *Park. Theat.* 1553. *Gossipium frutescens* semine nigro, *C. B. Pin.* 430. *Xylon* sive *Gossipium herbaceum*, *J. B.* i. 343. *Raii Hist.* ii. 1064. *Tourn. Inst.* 101. *Elem. Bot.* 84. *Boerb. Ind. A.* 273. *Gossipium her-*

baceum semine albo, *Hist. Oxon.* iii. 517. *A. Cotton-bush.* *Gal. Cotton.* *G. Baum-wollen / Bomesin.* *B. Boom-woll, Cattoen.* In Insula Melita & alibi. In *Ufu* sunt, Semina nigra, rotunda. *Vires.* Pulmonarium est, Tussientibus & Asthmaticis maximè proficuum; auget Semen, *Schrod.*

Herbæ flore monopetalo irregulari.

XXX. De Pinguicula.

Notæ sunt, Cauliculi nudi, unicum in summitate florem violam referentem calcari donatum gestantes, vasculum seminale bivalve subrotundum, folia humi strata, pallida, bumore pingui madentia, *R. Meth. A.* p. 90.

A. Pinguicula, *Offic. Pinguicula Gesneri*, *J. B.* iii. 546. *Raii Hist.* i. 751. *Synop.* iii. 281. *Tourn. Inst.* 167. *Elem. Bot.* 136. *Rupp. Flor. Jen.* 192. *Pinguicula Gesneri*, *Cuculata Historiæ Lugdunensis*, *Chab.* 510. *Pinguicula* seu *Sanicula Eboracensis*, *Ger.* 644. *Emac.* 788. *Park. Theat.* 552. *Mer. Pin.* 94. *Pinguicula* vel *Liparis*, *Merc. Bot.* i. 59. *Phyt. Brit.* 92. *Sanicula montana* flore calcari donato, *C. B. Pin.* 243. *Viola palustris* *Pinguicula* vel *liverwort*, *dodecatheon* *Plinii*, *Hist. Ox.* *A. Butter-wort.* *Gal. Grassette.* *G. Butter-Wurk / Schneer-Wurk / Berg-Sanikel.* *B. Butter-wortel, Berg-Sanikel.* In montosis humidis. Majo floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Vulneraria est planta, & ad ramices puerorum eximia. Syrupus ex ea factus purgat pituitam satis strenuè.

XXXI. De Linaria.

Character genericus est, Flos rictum exprimens; calcari donatus, cui succedit vasculum bivalve, *Raii Synop.* pag. 105.

A. 1. Linaria, *Offic. Rivin. Irr. Mon.* 83. *Chab.* 480. *Dill. Cat. Giff.* 98. *Rupp. Flor. Jen.* 196. *Linaria lutea vulgaris*, *Ger. Emac.* 550. *Raii Hist.* i. 752. *Synop.* iii. 281. *J. B.* iii. 456. *Mer. Pin.* 72. *Luxb.* 194. *Linaria vulgaris nostras*, *Park. Theat.* 458. *Linaria vulgaris lutea*, flore majore, *C. B. Pin.* 212. *Tourn.*

Inst. 170. *Elem. Bot.* 138. *Boerb. Ind. A.* 231. *Hist. Oxon.* ii. 499. *Linaria vulgaris* flore luteo, *Merc. Bot.* i. 47. *Pbyt. Brit.* 69. *A. Toad Flax.* *Gal. Lin sauvage, Linaire.* *G. Scheis - fraut / Harn - fraut / Glachs - fraut / Ein - fraut.* *B. Vlas - kruid, Wild vlas.* Ad agrorum margines. Junio & Julio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Diuretica est. *Ufus* præcipuus in Ictero & obstructione Hepatis; in Urinæ difficultate, in Hydrope. Extrinsecus imponitur abdomini in Stranguria; ano, in Hæmorrhoidum dolore, *Schrod.*

A. 2. Elatine, Veronica fœmina, Offic. *Elatine, Chab.* 452. *Rivin. Irr. Mon.* 86. *Elatine Veronica fœmina Fuchsi, Mer. Pin.* 35. *Elatine Dioscoridis sive Veronica fœmina, Merc. Bot.* i. 33. *Elatine folio subrotundo, C. B. Pin.* 252. *Park. Theat.* 553. *Pbyt. Brit.* 36. *Rupp. Flor. Jen.* 197. *Buxb.* 101. *Elatine mas folio subrotundo, J. B. iii.* 372. *Veronica fœmina Fuchsi sive Elatine, Ger.* 501. *Emac.* 625. *Linaria segetum, Nummulariæ folio villosa, Elem. Bot.* 137. *Tourn. Inst.* 169. *Linaria Elatine dicta folio subrotundo, Raii Hist.* i. 759. *Synop. iii.* 282. *Magnol. Hort. Monsp.* 120. *Linaria hirsuta folio subrotundo, flore ex herbido flavescente, Hist. Oxon.* ii. 503. *Boerb. Ind. A.* 232. *A. Female Fluellin. Gal. Elatine. G. Ehrenpreis - Weiblein. B. Eer en preys - wyffe.* In arvis. Julio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Vulneraria est. Succus expressus, tum intus sumpta, tum exterius applicata, ulcera fordida & canerosa perfecte sanare dicitur, *R. H.* Oculorum fluxionibus & inflammationibus auxiliatur, foliis cum polenta tritis & impositis. Eadem cocta sorbitionis usu dysenteriam sistit, *Diosc.*

A. 3. Cymbalaria, Offic. Rivin. Irr. Mon. 86. *Chab.* 538. *C. B. Pin.* 306. *Cymbalaria Italica, Ger. Emac.* 529. *Cymbalaria Italica hederacea, Park. Theat.* 681. *Cymbalaria flosculis purpurascens, J. B. iii.* 685. *Rupp. Flor. Jen.* 197. *Linaria Cymbalaria dicta, Raii Hist.* i. 759. *Linaria hederaceo folio seu Cymbalaria, Elem. Bot.* 139. *Linaria hederaceo folio glabro, seu Cymbalaria vulgaris, Tourn. Inst.* 169. *Raii Synop. iii.* 282. *Linaria folio glabro, subrotundo, hederæ folio clematidis, Hist. Oxon.* ii. 503. *Boerb. Ind. A.* 232. *A. Ivy-loaded Toad-Flax. Gal. Cymbalaria (Espece de Linaire.) G. Cymbalaria. B. Cymbalaria.* In fodinis & muribus. *Usu.* Herba. *Vires.* Planta est astringens secundum *Mont.* 61. Pro Umbilico Veneris ab Italis usurpatur, unde à *Lonicero Umbilicus Veneris* nominatur.

XXXII. De Antirrhino.

Nota sunt, Flos rictum exprimens, clausus nonnullis dictus, labio superiore bifido, inferiore tripartito, calcari carens. Vasculum seminale in bina loculamenta divisum vituli caput & nares referens, è tribus foraminibus semina fundens, R. Meth. A. p. 90.

A. Antirrhinum, Offic. Antirrhinum minus, Ger. 439. *Emac.* 549. *Antirrhinum sylvestre medium, Park. Theat.* 1334. *Mer. Pin.* 9. *Antirrhinum primum Matthiolo, Merc. Bot.* i. 20. *Pbyt. Brit.* 9. *Antirrhinum arvense, Rivin. Irr. M.* 82. *Dill. Cat. Giff.* 127. *Antirrhinum arvense majus, C. B. Pin.* 212. *Tourn. Inst.* 168. *Elem. Bot.* 137. *Boerb. Ind. A.* 233. *Rupp. Flor. Jen.* 196. *Antirrhinum arvense minus, Hist. Oxon.* ii. 505. *Antirrhinum angustifolium sylvestre, J. B. iii.* 464. *Raii Hist.* i. 760. *Synop. iii.* 283. *Antirrhinum angustifolium quibusdam, minus aliis, Chab.* 483. *A. Snap Dragon, or Calves Snout. Oeil de Chat, Mouron Violet. G. Kalb - Schnabel / Edwen - Maul. B. Orant, Apen-boost, Knaptandekens - kruid, Kalfs - snuyt, Gaperkens, Kalfs - neus.* In arvis arenosis. Julio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* In suffusionibus oculorum, & in passione Hysterica à quibusdam commendatur. A superstitionis vetulis contra incantamenta & veneficia utilis esse creditur, *Buxb.* 23.

XXXIII. De Aristolochia.

Nota sunt, Flos semistylaris seu corniculatus, labello in palæ formam producto, pericarpium grande in fena loculamenta dispertitum, R. Hist. p. 761.

A. 1. Aristolochia longa, Offic. J. B. iii. 560. *Ger.* 696. *Emac.* 846. *Raii Hist.* i. 762. *Chab.* 512. *Aristolochia longa vera, C. B. Pin.* 307. *Park. Theat.* 291. *Tourn. Inst.* 162. *Elem. Bot.* 132. *Hist. Oxon.* iii. 509. *A. Long-rooted Birth - wort. Gal. Aristolochie longue. G. Rechte lange Holl - Wurk / Osterlucen. B. Groote Osterlucen.* Provenit in Gallia Narbonensi. Vere floret. *Usu.* Radix oblonga, rotunda, crassa, rugosa, foris fusca, intus sublutæ, saporis amari & acris, odoris non ingrati. *Vires.* Cephalica, Hepatica, & Pulmonica imprimis est: attenuat, aperit. Hinc prodest

dest ad tartaream mucilaginem resolvendam expectorandamque; ad Menses ciendos, tumores internos rumpendos, venena discutienda. Extrinsicus adhibetur usu creberrimo ad exsiccanda & mundificanda vulnera, *Schrod.*

A. 2. *Aristolochia rotunda*, *Offic. Ger.* 696. *Emac.* 846. *Raii Hist.* i. 761. *J. B.* iii. 559. *Aristolochia rotunda vulgatiore*, *Park. Theat.* 291. *Aristolochia rotunda flore ex purpura nigro*, *C. B. Pin.* 307. *Hist. Oxon.* iii. 509. *Tourn. Inst.* 161. *Elem. Bot.* 132. *Boerb. Ind.* A. 278. *Rupp. Flor. Jen.* 201. A. Round Birthwort. *Gal. Aristolochie*, ou *Sarrasine ronde*. *G. Munde Holl-Wurk.* B. *Ronde Osterlucey*. In Italia. Floret vere. *Usu.* Radix crassa, rotunda, rugosa & tuberosa, foris fusca, intus lutea, saporis amari. *Vires.* Tenuiorum est partium quam longa, adeoque efficacior, & imprimis mensibus ac secundinis ciendis celeberrima, *Schrod.*

A. 3. *Aristolochia clematidis*, *Offic. Park. Theat.* 292. *Raii Hist.* i. 762. *Aristolochia clematidis recta*, *C. B. Pin.* 307. *Hist. Oxon.* iii. 509. *Tourn. Inst.* 162. *Elem. Bot.* 132. *Boerb. Ind.* A. 278. *Aristolochia multiflora*, *Rivin. Irr. M.* 116. *Rupp. Flor. Jen.* 202. *Aristolochia clematidis vulgaris*, *J. B.* iii. 560. *Chab.* 512. *Buxb.* 26. *Aristolochia quarta*, *Ger.* 697. *Aristolochia Saracenica*, *Ger. Emac.* 847. A. *Creeping Birthwort*. *Gal. Aristolochie Clematite*. *G. Heidnisch-fraut.* B. *Sarrasynskruit*, *Dunne lange Hol-wortel*. In hortis. Junio floret. *Usu.* Radix. Herba, sed raro in Officinis nostris occurrit. *Vires.* Cum primo viribus convenit. Infusio ad scabiem exsiccandam usitatissimum est, *Buxb.* 26.

A. 4. *Pistolochia*, *Offic. Ger. Emac.* 847. *Pistolochia vulgatiore*, *Park. Theat.* 293. *Aristolochia tenuis*, *Cod. Med.* xv. *Aristolochia Pistolochia dicta*, *C. B. Pin.* 307. *Boerb. Ind.* A. 278. *Tourn. Inst.* 162. *Elem. Bot.* 132. *Aristolochia polyrrhizos*, *J. B.* iii. 561. *Chab.* 512. *Hist. Oxon.* iii. 510. *Aristolochia quinta*, *Ger.* 561. A. *Bushy-rooted Birthwort*. *Gal. Petite Aristolochie*. *G. Kleine Holl-Wurk.* B. *Kleyne Hol-wortel*. In Italia, Gallia, & Hispania sponte oritur. Æstate floret. *Usu.* Radix. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit.

A. 5. *Serpentaria Virginiana*, *Offic. Serpentaria Virginiana*, *Contrayerva Virginiana*, *Viperina*, *Mont. Exot. Med.* 7. Tres radices sub hoc nomine in Officinis nostris veneunt, ut nos monuit eruditissimus ille Botanicus *Leonard. Plukenetius*, M. D. in literis ad me datis, videlicet 1. *Aristolochia polyrrhizos*, auriculatis

foliis *Virginiana*, *Pluk. Pbytog. Tab.* 78. *Almag.* 50. *Tourn. Inst.* 162. *Hist. Oxon.* iii. 510. *Raii Hist.* iii. 393. 2. *Aristolochia Violæ fruticosæ foliis Virginiana*, cujus radix *Serpentaria* dicitur, *Pluk. Pbytog. T.* 15. *Almag.* 50. *Raii Hist.* iii. 394. *Hist. Oxon.* iii. 510. 3. *Aristolochia*, *Pistolochia*, seu *Serpentaria Virginiana*, caule nodoso, *D. Banister Cat. MS. Raii Hist.* iii. 394. *Tourn. Inst.* 162. *Aristolochia polyrrhizos Virginiana*, fructu parvo pentangulari, *Hist. Oxon.* iii. 310. *Pistolochia Virginiana*, *Ger. Emac.* 848. (ubi confundit cum *Pistolochia Cretica Clusii*) *Aristolochia polyrrhizos Virginiana*, *Park. Theat.* 420. Radix *Snagrol nothæ Creticus* (*Snake-root Novæ Angliæ*) *Corn.* 214. A. *Virginian Snakeweed*. *Gal. Viperine*, *Virginie*, *Serpentaire Virginienne*. *G. Virginianische Schlangen-Wurk.* B. *Slangen-wortel van de Virginie*. In Virginia. *Usu.* Radices fibrosæ, tenues, foris fuscae, intus flavescentes, saporis & odoris resinosi. *Vires.* Alexipharmaca sunt. Morsum Canis rabidi sanant, & ab *Hydrophobia* defendunt: Certissimo & præsentaneo remedio sunt adversus lethiferos morsus serpentis, *Boicininga*.

XXXIV. De *Scrophularia*.

NOtæ sunt, *Flos auriculatus*; vasculum bivalve, subrotundum, acuminatum, seminibus parvis repletum; folia in caule contrariis inter se pediculis bina, *Raii Synop.* p. 106.

A. 1. *Scrophularia*, *Offic. Chab.* 471. *Rivin. Irr. M.* 107. *Dill. Cat. Giff.* 127. *Scrophularia major*, *Merc. Bot.* i. 67. *Pbyt. Brit.* 110. *Ger.* 579. *Emac.* 716. *Raii Hist.* i. 764. *Synop.* iii.* 283. *Mer. Pin.* 110. *Scrophularia major vulgaris*, *Park. Theat.* 610. *Scrophularia vulgaris & major*, *J. B.* iii. 421. *Scrophularia nodosa foetida*, *C. B. Pin.* 235. *Hist. Oxon.* ii. 482. *Boerb. Ind.* A. 234. *Tourn. Inst.* 166. *Elem. Bot.* 135. *Rupp. Flor. Jen.* 196. *Buxb.* 298. A. *Figwort*. *Gal. Scrofulaire*. *G. Braun-Wurk/ Sau-Wurk/ Wurm-Kraut.* B. *Grote Speen-kruit*. In sepibus. Julio floret. *Usu.* Radix, herba. *Vires.* Digerit, incidit, saporis est amari. Usus præcipuus in strumis, seu scrophulis, ficis, & mariscis ani, in cancriosis, ac similibus serpentibus ulceribus, malignaque scabie, *Schrod.*

A. 2. *Betonica aquatica*, *Offic. Ger.* 579. *Emac.* 715. *Mer. Pin.* 15. *Merc. Bot.* i. 23. *Pbyt. Erit.* 15. *Betonica aquatica major*, *Park. Theat.* 613. *Schrophularia aquatica major*, *C.*

B. Pin. 235. Raii Hist. i. 764. Synop. iii. * 283. Tourn. Inst. 166. Elem. Bot. 135. Rupp. Flor. Jen. 196. Buxb. 298. Schrophularia maxima radice fibrosa, J. B. iii. 421. Schrophularia maxima strumosa, Cbab. 471. Schrophularia radice fibrosa, Hist. Oxon. ii. 482. Boerb. Ind. A. 234. Schrophularia palustris minus foetida, caule alato, Cat. Alt. Dill. Cat. Giff. 145. Yquetaya Brasiliensis, N. MSS. D. Tanc. Robinson, M. D. A. Water-Betony. Gal. Herbe du Siege. G. Wasser-Betonick. B. Beekschuym. In aquosis. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Cum priore viribus convenit. Magni usus est in corrigenda Senna, D. Tancred. Robinson, M. D. Vide Boerb. Hist. Plant. 468.

XXXV. De Digitali.

NOtae sunt, Flos concavus, labiatus, pendulus, dactylotbecam referens, vasculum bivalve innumeris seminibus repletum; flores crebri in spica versus unam partem spectant, Raii Synop. pag. 106.

A. Digitalis, Offic. Cbab. 267. Rivin. Irr. M. 104. Dill. Cat. Giff. 145. Digitalis purpurea, Ger. 647. Emac. 790. J. B. ii. 812. Raii Hist. i. 767. Synop. iii. * 283. Merc. Bot. i. 32. Phyt. Brit. 35. Mer. Pin. 33. Rupp. Flor. Jen. 199. Tourn. Inst. 165. Elem. Bot. 134. Digitalis purpurea vulgaris, Park. Theat. 653. Digitalis purpurea folio aspero, C. B. Pin. 243. Boerb. Ind. A. 228. Hist. Oxon. ii. 478. A. For-Glove. Gal. Digitale, Gant notre Dame. G. Fingerhut / Fingertraut. B. Vingerboeds-kruid. In sylvis, & dumetis. Junio floret. Ufu. Herba, flores. Vires. Emetica, & vulneraria est. Cum Scrophularia viribus convenit.

XXXVI. De Gratiola.

Parvitate sua, radice repente, foliisque Hyssopi, & loco natali à reliquis differt.

A. Gratiola, Offic. Ger. 466. Emac. 581. Raii Hist. ii. 1825. Rivin. Irr. M. 126. Rupp. Flor. Jen. 200. J. B. iii. 434. Gratiola, Gratia Dei, Cbab. 475. Buxb. 149. Gratiola vulgaris, Park. Theat. 220. Gratiola, Centauroides, C. B. Pin. 279. Digitalis minima Gratiola dicta, Hist. Oxon. ii. 479. Boerb. Ind. A. 229. Tourn. Inst. 165. Elem. Bot. 135.

A. Hedge-Hyssop. Gratiola, Herbe à pauvre homme. G. Wild-Aurin. B. Gods genade. In hortis. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Efficax remedium est in humoribus aquosis, lentis, biliosisque specificè evacuandis. Hinc magnus ejus usus est in Hydrope, Ictero, &c. Vermes necat, Schrod.

XXXVII. De Coride.

Cujus notæ, Flos monopetalos, personatus, posterius tubulatus, anterieus velut flabelliformis; fructus ferè globosus, in multas partes debiscens; seminibus fastus subrotundis, & in ipso calyce reconditus, Raii Meth. A. p. 90.

A. Symphytum petræum, Offic. Cbab. 475. Symphytum petræum foliis Thymi, C. B. Pin. 280. Coris cærulea maritima, Ejusd Raii Hist. i. 882. Tourn. Inst. 652. Coris cærulea Monspeliaca, Ger. Emac. 544. Coris Monspeliensis, Park. Theat. 571. Coris Monspesulana purpurea, J. B. iii. 434. A. Heath-Pine. Gal. Brunelle. G. Stein-Günsel / Stein-Wallwurk. B. Steen-Waal-wortel. In maritimis. Maio floret. Ufu. Herba. Vires. Siccat, astringit, conglutinat. Vulneraria est planta.

Symphyti petræi nomine permultæ donantur plantæ, videlicet: Prunella, Sanicula, Virga aurea, Coris Monspesulana, Hyssopus vulgaris, Polium vulgare montanum, Trachelii & Consolidæ species aquosæ, &c. A Dioscoride autem sic describitur: "Ranunculos habet, Origano similes, capitulis & foliis veluti Thymus: totum verò lignosum, odoratum, & gustu dulce est, salivamque ciens. Radice nititur longâ, subfulvâ, digitali crassitudine."

Prædictâ descriptione diligenter perpensâ, Auctores illos rectè sentire mihi met persuadere non possum, qui stirpem illam vel cum *Tallio*, Caryophyllum saxatilem esse volunt, vel cum *Lobelio*, Prunellæ speciem, vel cum *Tabernæmontano* Virgæ aureæ.

XXXVIII. De Alektorolopho.

NOtae sunt, Flores galeati, & labeati, labello tripartito; florum calices ampli, & vesicularum instar inflati; vascula seminalia occultantes bicapsularia compressa, aut subrotunda, tum in summo, tum in lateribus, in duo foliola se aperi-

rientia, seminibus foeta oblongis, vel compressis, Raii Method. A. pag. 61.

A. 1. Alektorolophos, Offic. Crista galli, Ger. 912. Emac. 1071. Chab. 467. Mer. Pin. 31. Rivin. Irr. M. 92. Dill. Cat. Giff. 80. Crista galli foemina, J. B. iii. 436. Buxb. 88. Crista galli pratensis humilior, comâ fuscâ, Rupp. Flor. Jen. 194. Pedicularis sive Crista galli lutea Park. Theat. 719. Raii Hist. i. 769. Synop. iii. *284. Pedicularis pratensis lutea, vel Crista galli, C. B. Pin. 163. Tourn. Inst. 172. Elem. Bot. 141. Boerb. Ind. A. 235. Hist. Oxon. iii. 426. Pedicularis pratensis lutea, sive Crista galli Herbariorum, Merc. Bot. i. 57. Phyt. Brit. 89. A. Yellow Rattle. Gal. Crête de Coq. G. Gelb Lause-Kraut / Rödel-Kraut. B. Hanekam. In pascuis. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. In tussi, & caligine oculorum commendatur, Park.

A. 2. Pedicularis, Offic. Ger. 913. (quoad descript.) Emac. 1071. Rivin. Irr. M. 92. Dill. Cat. Giff. 84. Mer. Pin. 91. Pedicularis pratensis purpurea, C. B. Pin. 163. Tourn. Inst. 173. Elem. Bot. 141. Buxb. 252. Pedicularis humilior, Rupp. Flor. Jen. 195. Pedicularis purpurea palustris seu pratensis vulgaris humilior, Hist. Oxon. iii. 427. Pedicularis pratensis rubrâ vulgaris, Park. Theat. 713. Raii Hist. i. 770. Synop. iii. *284. Pedicularis quibusdam Crista galli, flore rubro, J. B. iii. 437. Chab. 476. Pedicularis rubra, sive Ruta pedicularis, Merc. Bot. i. 57. Phyt. Brit. 89. A. Red Rattle. Gal. Pediculaire des prez, G. Rödel / Braun-Rödel / Lause-Kraut. B. B. Geele Ratelen. In pratis, & pascuis humidioribus. Aestate floret. Ufu. Herba. Vires. Frigida, & sicca est; unde ad fistulas, & sinuosa ulcera utilis. Sanguinis profluvium, & menses sistit. Virofam facultatem habet; unde internos ejus usus condemnat J. B.

XXXIX. De Euphrasia.

Notæ sunt, Folia venosa, serrata; flores galearati; semina albicantia, seu cinerea, Raii Synop. p. 106.

A. Euphrasia, Offic. Ger. 537. Emac. 663. Dill. Cat. Giff. 138. Rivin. Irr. M. 90. J. B. iii. 432. Chab. 475. Raii Hist. i. 771. Synop. iii. *284. Euphrasia Officinarum, C. B. Pin. 233. Hist. Oxon. iii. 430. Tourn. Inst. 174. Elem. Bot. 142. Boerb. Ind. A. 235. Rupp. Flor. Jen. 195. Buxb. 107. Euphrasia vulgaris sive alba, Merc. Bot. i. 34. Phyt. Brit. 40. Euphrasia vulgaris, Park. Theat. 1329. Eu-

phragia sive Euphrasia, Mer. Pin. 37. A. Eye-brigt. Gal. Euphrase. G. Augen-trost. B. Oogentroost, Klaaroog. In pascuis. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Ophthalmica, & cephalica est. Usus præcipuus in oculorum suffusionibus, caligine, memoria debilitata, Schrod.

XL. De Melampyro.

Notæ sunt, Floris labium superius arcuatum, seu fornicatum, & incisum, inferius integrum, sibi mutuo conjuncta; folium breve laciniatum, & canaliculatum, pericarpium sinu suo excipiens bivalve, quod à cuspide ad basin in duas carinas aperitur, &c. Semina triticeis similia, Raii Method. A. p. 91.

A. 1. Triticum vaccinum, Offic. Melampyrum sive Triticum vaccinum, Chab. 477. Melampyrum multis, sive Triticum vaccinum, J. B. iii. 439. Raii Hist. i. 774. Melampyrum purpureum, Ger. Emac. 96. Melampyrum purpurascens comâ, C. B. Pin. 234. Raii Synop. iii. *286. Hist. Oxon. iii. 428. Buxb. 211. Boerb. Ind. A. 236. Tourn. Inst. 173. Elem. Bot. 142. Dill. Cat. Giff. 98. Rupp. Flor. Jen. 193. Melampyrum arvense, Rivin. Irr. M. Tab. 80. Cratægonum flore vario, Park. Theat. 1326. A. Cow-Wheat. Gal. Blé noir, Blé de Vache, Blé de Bœuf, Rouge herbe. G. Rüh-Weizen. B. Paerts-blom. Inter segetes passim. Junio floret. Ufu. Semen. Vires. In medicina nondum, quod sciamus, usum obtinuisse cum J. Baubino consentimus; gratus autem pastus est bobus, & vaccis saginandis.

A. 2. Cratægonum, Offic. Merc. Bot. i. 31. Phyt. Brit. 32. Cratægonum album, Ger. 84. Emac. 91. Mer. Pin. 31. Cratægonum vulgare, Park. Theat. 1326. Melampyrum luteum latifolium, C. B. Pin. 234. Hist. Oxon. iii. 429. Boerb. Ind. A. 236. Tourn. Inst. 173. Elem. Bot. 142. Dill. Cat. Giff. 84. Buxb. 211. Melampyrum sylvaticum, Rivin. Irr. M. Tab. 81. Melampyrum montanum Rivini, Rupp. Flor. Jen. 193. sed perperam. Melampyrum sylvaticum flore luteo, sive Satureia lutea sylvestris, J. B. iii. 441. Raii Hist. i. 775. Synop. iii. *286. A. Wild Cow-Wheat. Gal. Blé de Vache jaune, Blé de Bœuf sauvage. G. Rühweizen / wilder Rühweizen / Wald-Hirse. B. Geele Paerts-blom. In sylvis, & in dumetis. Junio & Julio floret. Ufu. Semen. Vires. Venerem stimulat, Lob.

XLI. De

XLI. De Polygala.

NOtæ sunt, Flos imâ parte clausus, summâ expansus, & in duo labia divisus, superiore bifido, inferiore plerumque fimbriato; vascula seminalia Tblaspeos, compressa, didyma. Fructus floris calyce obtegitur, è quinque foliis composito, quorum tria parva, duo grandia, velut alæ fructum amplectentia, R. Meth. A.

A. Polygala, Offic. Ger. 448. Emac. 563. Mer. Pin. 86. Raii Hist. ii. 1335. Synop. iii. * 287. Polygala vulgaris, C. B. Pin. 215. Tourn. Inst. 174. Elem. Bot. 143. Buxb. 264. Dill. Cat. Giff. 78. Rupp. Flor. Jen. 205. Boerb. Ind. A. 236. Polygala vulgaris Officinarum, Volck. Flor. Nor. 337. Polygala minor, Park. Theat. 1332. Polygala recentiorum, Merc. Bot. i. 60. Pbyt. Brit. 96. Polygala tetrapetala, filiculosa bicapsularis, longo & angusto folio, minor, Histor. Oxon. ii. 326. Polygalon multis, J. B. iii. 386. Chab. 457. Flos Ambarvalis vulgò, Herm. Cat. 500. A. Milk-wort. Gal. Polygala (comme qui droit Plante propre à faire venir beaucoup de lait.) G. Wilsch-Wurk / kleine Creuß-Blüthenlein. B. Kluys-blom. In pascuis siccioribus frequentissima. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Ex amarore calidam & siccam esse probant. Folia in vino cocta bilem per alvum dejiciunt, Gesn.

Hæc est Polygala Officinarum Angliæ, & Botanicorum plerorumque modernorum; verum plantam illam esse, quam hoc nomine tradit Dioscorides, neque descriptio, neque vires, ut credamus, permittunt, cum nec folia Lentis habeat, nec facultatem augendi lac, quorum utrumque Polygalæ attribuitur.

XLII. De Acantho.

FLorum rictum quodammodo exprimentium, thyrsus oblongus; vascula seminalia oblonga, Cardui æmula, planta facie externa, Acanthi notæ sunt.

A. 1. Acanthus, Branca ursina, Offic. Acanthus fativus, Ger. 986. Emac. 1047. Park. Theat. 992. Raii Hist. ii. 1325. Acanthus fativus vel mollis Vergilii, C. B. Pin. 383. Tourn. Inst. 176. Elem. Bot. 145. Boerb. Ind. A. 238. Hist. Oxon. iii. 604. Acanthus mollis, Rivin. Irr. M. Tab. 87. Carduus, Acanthus, sive Branca ursina, J. B. iii. 75. Car-

duus, Acanthus, Branca ursina, Chab. 350. A. Brank-Ursine. Gal. Acante, ou Branc-ursine. G. Barentlau. B. Beerenklaauw. In hortis botanicis. Julio floret. Ufu. Herba seu folia. Vires. Urinam ducit, & alvum fistit.

A. 2. Acanthus sylvestris, Offic. Park. Theat. 992. Ger. 986. Acanthus sylvestris aculeatus, Ger. Emac. 1047. Acanthus aculeatus, C. B. Pin. 383. Raii Hist. ii. 1325. Hist. Oxon. iii. 624. Boerb. Ind. A. 239. Tourn. Inst. 176. Elem. Bot. 145. Acanthus sylvestris, sive Branca ursina spinosa, Chab. 350. Carduus Acanthus sive Branca ursina spinosa, J. B. iii. 75. A. Wild Brank-Ursine. Gal. Patte d'Ours, ou Branche-ursine sauvage. G. Wilde Barentlau. B. Wilde Beeren-klaauw. In hortis botanicis colitur. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Cum priore viribus convenit.

XLIII. De Orobanche.

Cujus flores figurâ ad Orchin accedunt, ut & dispositione in spicam, verum ab Orchidis floribus in eo differunt, quod unico petalo constant. Fructus etiam, semina minutissima continens, bivalvis est. Folia è radice nulla exeunt, quæque in caule sunt rudimenta tantum foliorum esse videntur, R. Meth. A. p. 92.

A. Orobanche, Offic. Chab. 257. Rivin. Irr. M. Tab. 89. Orobanche flore majore, J. B. ii. 780. Orobanche major, garyophyllum olens, C. B. Pin. 87. Raii Synop. iii. * 288. Tourn. Inst. 175. Elem. Bot. 144. Boerb. Ind. A. 240. Rupp. Fior. Jen. 192. Hist. Oxon. iii. 502. Buxb. 246. Orobanche, sive Rapum Genistæ, Ger. 1130. Emac. 1311. Park. Theat. 1362. Mer. Pin. 89. Merc. Bot. i. 56. Pbyt. Brit. 87. A. Broom Rape. Gal. Orobanche, Angine. G. Sonnen-Wurzel / Sommer-Wurk / Leven-Schwanz. B. Orobanche. In glareosis, & aridis locis. Junio & Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Herba ficcata, & in pulverem trita, præsens est ad Coli dolores remedium. Condita, aut ejus syrupus, ad splenicos & hypochondriacos affectus usus est eximii. Extrinsecus ad tumores duros & scirrhosos molliendos exhibetur, D. Bowle.

XLIV. De

XLIV. De Squamata.

Cujus notæ, Radices squamosæ; flores in perianthio quadrifido maximam partem latitantes, galeâ rubrâ, barbâ tripartitâ lacteâ; semen rotundum, satis magnum, & per maturitatem nigrum, R. Meth. A. p. 92.

A. Squamaria & Squamata, Offic. Volck. Flor. Nor. 369. Squamaria, Rivin. Irr. M. Tab. 89. Rupp. Flor. Jen. 193. Orobanchæ radice dentatâ major, C. B. Pin. 88. Raii Hist. ii. 1229. Hist. Oxon. iii. 503. Orobanchæ radice dentatâ, sive Dentaria major Matthioli, Park. Theat. 1363. Dentaria, Mer. Pin. 33. Dentaria major, Merc. Bot. i. 32. Phyt. Brit. 34. Dentaria major Matthioli, Ger. 1387. Emac. 1585. Anablatum Cordi, sive Aphyllon, J. B. ii. 783. Raii Synop. iii. *288. Amblatum Cordi, sive Aphyllum ad Orobanchen accedens, Chab. 258. A. Tooth-wort. Gal. Dentaria, Orobanchæ. G. Zahn-Kraut / Schuppen-Creuz-oder Streubel-Wurk / Dhn-blät. B. Grote Tand-kruyt. In umbrosis sepium aggeribus. Aprili floret. Ufu. Herba. Vires. Consolidat, glutinat; in Herniis, & Vulneribus, variisque affectibus à fluxionibus ortis prodest.

XLV. De Hypocisto.

Foliorum viridum & herbaceorum carentiâ ab aliis plantis differt, R. Synop. p. 173.

A. Hypocistis, Offic. C. B. J. B. Park. Purpurea flore candicante, & flore luteo, T. Coral. Orobanchæ quæ Hypocistis dicitur, R. H. Minor à Cisto nascens, H. Ox. A. Rape of Cistus. Gal. Hypociste. G. Hypocistus. B. Hypocistus. Ufu. Succus inspissatus niger est, & nonnihil resinofus, saporis austeri, seu acidi, & astringentis. Vires. Refrigerat, siccatur, potentissimè astringit, condensat. Usus præcipuus in quibuscunque fluxionibus sistendis, Diarrhœa, Dysenteria, Lienteria, Profluvio Uteri, Vomitu, in Excretionem Sanguinis, &c. Scbrod.

SECTIO DECIMA OCTAVA.

De Herbis vasculiferis flore tripetalo.

I. De Aloide.

Plantæ est genus, flore rosaceo, tribus nempe petalis, rosæ modo dispositis, constante, cujus calyx ab initio in fructum, in sex loculamenta divisum, seminibus fœta, Johr. Hod. Bot.

A. 1. Aloides, Aloe palustris, Offic. Mont. 36. Aloides, Boerb. Ind. A. ii. 132. Aloe palustris, C. B. Pin. 386. Jobr. Hod. Bot. Pl. Ign. Aloe sive Aizoon palustre, J. B. iii. 787. Chab. 567. Militaris aizoides, Ger. 677. Emac. 825. Raii Hist. ii. 1324. Merc. Bot. ii. 26. Phyt. Brit. 75. Mer. Pin. 77. Stratiotes, sive militaris Aizoides, Park. Theat. 1249. Hist. Oxon. iii. 618. Stratiotes foliis Aloes semine longo, Gundelsb. ap. Jobr. Raii Synop. iii. 290. Stratiotes aquaticus Belgicus, Bod. in Theoph. 436. A. Water-Aloes, or Fresh-Water-Soldier. Gal. Foubarbe aquatique. G. Wasser-bitter. B. Water Ruyters-kruid, Krabben-klaauw. In fossis palustribus. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Inter vulneraria enumerantur, Mont.

A. 2. Morsus Ranæ, Offic. Ger. Emac. 818. Merc. Bot. i. 51. Phyt. Brit. 76. Mer. Pin. 79. Dill. N. Plant. Gen. 149. Morsus Ranæ folio Afari, Rupp. Flor. Jen. 49. Morsus Ranæ foliis circinatis, floribus albis, Act. Reg. Par. 1705. p. 512. Mycroleuconymphæa, Boerb. Ind. A. 283. Nymphæa alba minima, C. B. Pin. 193. Raii Hist. ii. 1320. Buxb. 237. Nymphæa alba minima, sive Morsus Ranæ, Park. Theat. 1252. Nymphæa minor, sive Morsus Ranæ, J. B. iii. 773. Nymphæa flore minimo tripetalo albo, Hist. Oxon. iii. 513. Stratiotes foliis Afari, Gundelsb. ap. Jobren. Stratiotes foliis Afari, semine rotundo, Raii Synop. iii. 290. A. Frog-bit. Gal. Mors de grenouille. G. Froschen-bit. B. Vorschebeet. In aquis pigrioribus, & cœnosis. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Cum Nymphæa alba viribus pollet.

SECTIO DECIMA NONA.

De Herbis floribus tetrapetalis.

Harum notæ sunt, Calyx quadrifolius unâ cum flore deciduus, flores plures simul in summis caulibus & ramulis, successive se aperiētes, nullis ad pediculorum bases appositis foliolis, loculamenta in singulis vasculis seminalibus plerumque singula, rarius bina, R. H. p. 777.

Herbæ floribus tetrapetalis sunt vel

Veræ,

Siliquosæ, semine

Compresso, lato, foliaceo; radice

Tuberosâ, seu dentatâ; caule non ramoso; foliis in uno pediculo ternis, filiquis compressis: *Dentaria*.

Æquali, tenui, filiquâ longâ, angustâ; flore majore odorato, flavo: *Keiri*.

Rotundo, seu globofo; foliis seminalibus,

Bifidis, filiquis

Tenuioribus non articulatis, membranâ intergerinâ, duplicem seminum seriem determinante, secundum longitudinem dissepitis; foliis

Lævibus,

Majoribus, glaucis, carnosis; semine mitiore, & minus acri, per maturitatem nigro: *Brasica*.

Minoribus, laciniatis; semine acriore, & calidiore, filiquis brevibus: *Eruca*.

Asperiusculis, semine

Mitiorē, & minus acri; radice carnosâ, esculentâ,

Majore, & rotundiore, substantiâ, laxiore: *Rapa*.

Minore, longiore, & subacri, substantiâ solidiore: *Napus*.

a b

c d

Fervido, & acerrimo: *Sinapi*.

Crassis, fungosis, articulatis, membrana non dissepitis; radice carnosâ, esculenta, acris: *Rhabbanus*.

Integris, filiquis teretibus,

Brevibus, & exiguis, floribus albis; foliis amplis, integris, oblongis, radice reptatrice, & vivaci; floribus

Majoribus, foliis, & radicibus, acris: *Rhabbanus Rusticanus*.

Minoribus, sapore, & odore Piperis: *Lepidium*.

Productioribus, floribus

Luteis; foliis tenuissimè dissectis: *Sophia Chirurgorum*.

Albis, filiquis per maturitatem dissiliētib, & semina cum impetu ejaculantibus: foliis pinnatis: *Cardamine*.

Siliculosæ, seu seminibus capsulâ brevi inclusis,

Monospermæ foliis glaucis integris filiquis compressis, latis, pendulis, per maturitatem nigris: *Glastum*.

Polyspermæ, seminibus tumidioribus, & rotundioribus; vasculo seminali,

Tumidiore, & rotundiore, semine rotundo, seu globofo; foliis crassis, succulentis, sapore falso, caule humili: *Cocblearia*.

Latiore, & compressiore, sapore

Acridiore, odore acutiore; foliis incis: *Nasturtium*.

Et odore remissiore; foliis integris: *Tblaspi*.

Fatuo, theculis marsupii æmulis: *Bursa Pastoris*.

Anomalæ,

Siliquosæ, semine parvo

Lanugine obducto, filiquis quadripartitis flores antevertebuntibus: Flores in hoc genere, summis filiquis infident,

a b

c d

e

a b

- a b
 fident, & unâ cum calycibus decidunt: *Lyfimachia*.
 Sine lanugine, in siliquis bivalvibus inclusis; foliis divisis, succo luteo impletis: *Cbelidonium Majus*.
 Siliculosæ; seminibus in capsula
 { Monococca, binis puliciformibus floribus staminosis, in spicas congestis, caulibus
 { Nudis; foliis
 { Latoribus, nervosis: *Plantago*.
 { Angustis, ad margines lacinia-
 { tis: *Coronopus*.
 { Foliosis, foliis angustis, binis, oppositis, florum spicis è foliorum alis egressis: *Psyllium*.
 In bina loculamenta divisa; flosculis parvis, petalis ad ungues junctis,
 { E foliorum alis exeuntibus spicatis: *Becabunga*.
 { In summis caulibus, spicatis: *Veronica*.
 Tricocca in summo stylo, succo lacteo, acri & fervido, foliis
 { Magnis, crassis & spinosis: *Euphorbium*.
 { Parvis & glabris: *Tithymallus*.
 In quaterna loculamenta partita; foliis in plures lobos seu segmenta divisis, glaucis, glabris, odore vehementi: *Ruta*.
 In plurimas cellulas divisa, operculo stellato glabro. Florum petala tenuia sunt, ampla, fugacia; calyce bivalvi: *Papaver*.

Hist. Oxon. ii. 240. *Boerb. Ind.* A. ii. 17. *Tourn. Inst.* 220. *Elem. Bot.* 189. *Leucoium hyemale* & diu durans album, *J. B.* ii. 874. *Chab.* 279. *A. Stock Gillyflower.* *Gal. Giroflier*, ou *Violier blanc*. *G. Weiße Wald-Nägelein / Schnee-Tropfflein.* *B. Stock-Violier met gryse bladeren, ende witte blom.* In hortis colitur. Æstate floret. *Usu.* Flores. *Vires.* Ulcera oris & rimas sedis sanant, contra vulvæ inflammationes valent, *Diosc.*

II. De Cheyri.

Foliorum colore viridi & formâ acuminatâ, sed præcipue florum colore luteo, ab aliis differt, *R. Synop.* p. 108.

A. Cheyri, Leucoium luteum, Offic. *Leucoium luteum vulgare, C. B. Pin.* 202. *Tourn. Inst.* 221. *Elem. Bot.* 189. *Boerb. Ind.* A. ii. 18. *Hist. Oxon.* ii. 243. *Leucoium luteum, vulgò Cheiri flore simplici, J. B.* ii. 872. *Raii Hist.* i. 782. *Synop.* iii. 291. *Leucoium luteum; Viola lutea, Merc. Bot.* i. 47. *Pbyt. Brit.* 67. *Leucoium luteum vulgo, seu Keyri, Mer. Pin.* 71. *Keyri five Leucoium vulgare luteum, Park. Theat.* 625. *Parad.* 256. *Viola lutea, Ger.* 371. *Emac.* 456. *A. Wall-Flower.* *Gal. Giroflier*, ou *Violier jaune.* *G. Gelbe Violon.* *B. Steenviolier, Muur-blom.* In muris antiquis & tectis, Junio floret. *Usu.* Flores. *Vires.* Flores cordiales sunt, dolores mitigant, Menses cient, Secundinam proritant, Apoplexiam, & Paralyticos juvant.

III. De Dentaria

Foliis divisis, caule non ramoso, seminibus compressis & radicibus dentatis à reliquis differt.

A. Dentaria, Offic. Ind. Med. lxxv. *Dentaria, Viola Dentaria, Mont.* 42. *Dentaria heptaphyllos, C. B. Pin.* 322. *Raii Hist.* i. 784. *Hist. Oxon.* ii. 254. *Tourn. Inst.* 225. *Elem. Bot.* 192. *Park. Theat.* 619. *Dentaria heptaphyllos Clusii, Ger.* 834. *Emac.* 985. *Coralloides altera five septifolia, J. B.* ii. 899. *Coralloides septifolia, Dentaria heptaphyllos, Chab. A. Tothwort.* *Gal. Dentaire.* *G. Schuppen-Wurk / Zahn-Kraut.* *B. Tand-kruit.* In hortis botanicis non infrequens. Aprili floret. *Usu.* Radix. *Vires.* Siccat & astringit.

De Plantis flore uniformi tetrapetalo siliquosis.

I. De Leucoio.

Cujus notæ, siliquæ oblongæ, compressæ, bivalves, membrânâ intergerinâ in duo loculamenta, duas seminum compressorum, alâ foliaceâ cinctorum series continentia, divisæ, flores majusculi odorati, *R. Meth. A.* p. 94.

A. Leucoium album, Offic. Ger. 372. *Leucoium album, &c. Ger. Emac.* *Leucoium simplex sativum, Park. Parad.* 258. *Leucoium incanum majus, C. B. Pin.* 200. *Raii Hist.* i. 779.

IV. De Viola Lunaria.

Siliqua latâ brevi à Leucoio distinguitur, cum quo seminis figura compressâ convenit. R. Method. p. 93.

A. 1. Bulbonach, Offic. Phyt. Brit. 18. Bulbonac annuum filiqua rotundiore, Rupp. Flor. Jen. 70. Bolbonac vulgatissimè, Viola Lunaris, Viola latifolia, Phyt. Brit. 129. Viola Lunaris sive Bulbonach, Ger. 377. Emac. 464. Park. Theat. 1366. Viola Lunaris vulgaris, Ejusd. Parad. 265. Viola Lunaria major filiqua rotunda, C. B. Pin. 203. Raii Hist. i. 787. Lunaria major filiqua rotundiore, J. B. ii. 881. Tourn. Inst. 218. Elem. Bot. 187. Boerb. Ind. A. ii. 5. Leucoium Lunatum seu Lunarium latifolium majus annuum, filiqua rotundâ, Flore violaceo seu subcæruleo, Hist. Oxon. ii. 245. Herm. Cat. 368. A. Sattin, or Honesty. Gal. Bulbonac, ou Lunaire (avec les filiques arondies.) G. Frembd Mond-Kraut / Mondvieel. B. Penning-kruit. In montanis sylvis crescit, apud nos autem in hortis colitur. Æstate floret. Usu. Radix, Folia, Semina. Vires. Radix abstergit, mediocriter calfacit & urinam ciet, ut Rapunculus, folia calido acrique & amaro gustu sunt: Pulvis seminis amarissimi cum aqua appropriata exhibetur in Epilepsia, Cam. Schwenckfeld.

A. 2. Viola Lunaria, Offic. Viola Lunaris longioribus filiquis, Ger. 378. Emac. 464. Raii Hist. i. 788. Viola Lunaris altera sive peregrina, Park. Parad. 265. Viola Lunaria major filiqua oblongâ, C. B. Pin. 203. Lunaria major, Chab. 281. Viola major filiqua longiore J. B. 882. Tourn. Inst. 218. Elem. Bot. 187. Boerb. Ind. A. ii. 5. Leucoium majus perenne filiqua Lunatâ longâ coronatâ, Hist. Oxon. ii. 246. A. Sattin Flower with longer Pods. Gal. Bulbonac, ou Lunaire (avec les filiques longues & étroites). G. Mondvieel mit länglichten Schoten. B. Penning-kruit met lang-achte Haauwen. In montibus Saleva, &c. provenit. Maio floret. Usu. Folia. Vires. Quidam in Helvetia chirurgus ex contusis foliis & Sanicula parabat unguentum vulnerarium non contemnendum, Cam.

V. De Alyssone.

SUB hoc nomine comprehenduntur Plantæ flore tetrapetalo, filiquis latiusculis compressis, mem-

brant intergerina valvis parallelâ disseptis, seminibus parvis, tumidioribus, nec compressis, nec alâ foliaceâ cinctis, Raii Meth. A. 95.

A. Paronychia, Offic. Paronychia vulgaris, Ger. 499. Emac. 624. Raii Hist. i. 789. Synop. iii. 292. Merc. Bot. i. 56. Phyt. Brit. 88. Mer. Pin. 90. Paronychia vulgaris Alfinis folio, Park. Theat. 556. Bursa Pastoris minor loculo oblongo, C. B. Pin. 108. Bursa pastoria minima, oblongis filiquis verna, loculo oblongo, J. B. ii. 937. Bursa pastoria minima, oblongis filiquis, verna, flore albo, Chab. 294. Alysson vulgare Polygoni folio, caule nudo, Elem. Bot. 186. Tourn. Inst. 217. Boerb. Ind. A. ii. 4. Alyssum vulgare, Polygoni folio, caule nudo, Buxb. 14. Rupp. Flor. Jen. 68. Draba vulgaris caule nudo, Polygoni folio hirsuto, Dill. Cat. Giff. 40. A. Common. Whitlow-grass. Gal. Commune Paronychia (ainsi nommée, comme qui diroit Plante, dont la couleur approche de celle des ongles. G. Tassen-Kraut mit lange Hauen. B. Tasjes-Kruit met lange Haauwen. Ubique in siccioribus. Martio floret. Usu. Herba. Vires. Remedium est contra Paronychias.

VI. De Hesperide.

A Leucoio differt tum filiquis, quæ non ut in Leucois compressæ sunt, sed tumidæ & subrotundæ; tum seminibus, quæ teretiuscula & oblonga, R. Meth. A. p. 95.

A. Hesperis, Offic. Hesperis hortensis, C. B. Pin. 202. Raii Hist. i. 790. Elem. Bot. 190. Rupp. Flor. Jen. 61. Hist. Oxon. ii. 251. Hesperis hortensis flore purpureo & albo, Tourn. Inst. 222. Boerb. Ind. A. ii. 19. Hesperis flore purpureo albo & vario, Chab. five Viola matronalis, Park. Theat. 627. Parad. 262. Hesperides flore purpureo albo & vario, J. B. ii. 877. Viola matronalis, Ger. 376. Emac. 462. Viola matronalis vulgò, Herm. Hort. Lugd. Bat. 312. A. Dame Violets. Gal. Juliane. G. Matronen-Viole / Viole mit Purpur-Blumen. B. Bloem van Damast. In hortis colitur. Aprili, Maio, & Junio floret. Usu. Herba, Semina. Vires. Tussi convulsis & difficulter spirantibus mederi tradit Clus. Urinas insuper & sudores propellere, incidere, abstergere & digerere J. B. Erucæ ut sapore, ita facultate proxima videtur, Dod.

VII. De Alliaria.

Seminibus oblongis teretiufculis cum Hesperide convenit, floribus parvis, foliis subrotundis, odore Allii ab eadem differt, R. Meth. A. p. 95.

A. Alliaria, Offic. Ger. 650. Emac. 794. Raii Hist. i. 792. Park. Theat. 112. J. B. ii. 883. C. B. Pin. 110. Mer. Pin. 4. Merc. Bot. i. 17. Phyt. Brit. 4. Alliaria Matthioli, Rupp. Flor. Jen. 61. Alliaria, Alliaris, Chab. 281. Hesperis Allium redolens, Hist. Oxon. ii. 252. Raii Synop. iii. 293. Tourn. Inst. 222. Elem. Bot. 190. Boerb. Ind. A. ii. 17. Dill. Cat. Giff. 51. Hesperis separia allium redolens, Buxb. 155. A. Jack by the Hedge. Sawce all alone. Gal. Alliaire, ou Herbe des aulx. G. Knoblauchs-Kraut. B. Look zonder Look. In sepibus. Vere floret. Ufu. Herba. Vires. Aperit, incidit, tenuium est partium. Interne urinam ciet, venenum expellit, tussim veterem sanat, dolores colicos sedat. Externe putredini resistit; gangrænas ulceraque putrida atque maligna sanat.

VIII. De Brassica.

NOtæ sunt, Folia maxima, glauca, seu subcærulea, carnosæ, semina rotunda, minus acria, R. H. p. 794.

A. 1. Brassica sativa, Caulis, Offic. Brassica capitata alba, C. B. Pin. 111. J. B. ii. 826. Chab. 268. Ger. 244. Emac. 312. Raii Hist. i. 794. Tourn. Inst. 219. Elem. Bot. 188. Boerb. Ind. A. ii. 21. Hist. Oxon. ii. 206. Brassica capitata, Park. Theat. 268. Brassica capitata vulgaris, Park. Parad. 503. A. White Cabbage and Coleworts. Gal. Chou pommé blanc, Chou cabu. G. Kohl-Kraut / Kohl. B. Witte Sluyt-Kool. In hortis colitur. Ufu. Folia capitata & non capitata. Vires. Vulneraria sunt, ebrietatem arcent. Extrinsecus usitatum est rusticis, Vulneribus & Vesicis folia imponere, ut consolidentur, quin imo & Pleuriticis doloribus imposita, eos mitigant, Schrod.

A. 2. Brassica capitata rubra, Offic. Ger. 245. Emac. 313. J. B. ii. 831. Chab. 270. C. B. Pin. 111. Raii Hist. i. 794. Hist. Oxon. ii. 207. Park. Parad. 204. Tourn. Inst. 219. Elem. Bot. 188. Boerb. Ind. A. ii. 10. A. Red Cabbage. Gal. Chou pommé, ou Chou cabu rouge. G. Rother Kopff-Kohl. B. Rode Sluyt-Kool.

In hortis colitur. Ufu. Folia. Vires. Decoctum hujus saccharo tantillo temperatum, potum horis medicinalibus egregium est ad promovendum materiae purulentæ in Empyema per urinas effluxum, Etmullerus.

A. 3. Caulis rubra, Offic. Brassica rubra, C. B. Pin. 111. Ger. 244. Emac. 312. Tourn. Inst. 219. Brassica rubra vulgaris, J. B. ii. 831. Chab. 270. Raii Hist. i. 796. Brassica sativa rubra, aperta, lævis, Hist. Oxon. ii. 207. A. Red Coleworts. Gal. Chou rouge. G. Rother oder brauner Kohl. B. Rode Kool. In hortis colitur. Ufu. Folia. Vires. Decoctum cum Saccharo sumptum in Asthmate celebratur à Riverio.

A. 4. Brassica Sabauda, Offic. Ger. 247. Emac. 315. Park. Parad. 504. Brassica alba capite oblongo, non penitus clausa, C. B. Pin. 111. Tourn. Inst. 219. Elem. Bot. 188. Hist. Oxon. ii. 207. Boerb. Ind. A. ii. 11. Brassica Italica tenerrima glomerosa, Flore albo. J. B. ii. 827. Chab. 268. Raii Hist. i. 795. A. Savoy Cabbage. Gal. Chou de Savoye. G. Savoyen-Kohl. B. Winter Savoy-Kool. In hortis nostris colitur in culinarum usum.

A. 5. Brassica florida, Offic. Park. Theat. 269. Ger. 246. Emac. 314. Raii Hist. i. 795. Brassica cauliflora, C. B. Pin. 111. Hist. Oxon. ii. 208. Tourn. Inst. 219. Boerb. Ind. A. ii. 11. Brassica multiflora, J. B. ii. 828. Chab. 269. Caulis florida, Park. Parad. 505. A. The Colliflower. Gal. Chou-fleur. G. Bluhmen-Kohl. B. Blom-Kool. In hortis etiam colitur. Æstate floret. Ufu. In culinis nostris non raro invenitur.

IX. De Turrítidi.

Foliis imis hispidis, quæ caules vestiunt glabris, glaucis; siliquis teretibus, erectis, cauli approximantibus, & fere parallelis, ab aliis bujus generis distinguitur, R. Meth. A. p. 95.

A. Turrítis, Offic. Ger. 212. Emac. 272. Raii Hist. i. 799. Synop. iii. 293. Tourn. Inst. 223. Elem. Bot. 190. Mer. Pin. 122. Turrítis vulgatio, J. B. ii. 836. Park. Theat. 852. Dill. Cat. Giff. 98. Turrítis minor, Phyt. Brit. 126. Lobelio Brassica sylvestris hispida, non ramosa, C. B. Pin. 112. Brassica sylvestris sive Brassicæ affinis Turrítis dicta, Pluk. Almag. 69. Brassica sylvestris foliis integris per terram stratis, & in caulibus hispidis, Hist. Oxon. ii. 211. Leucoium flore albo, siliquis uno versu dispositis, & reflexis, Ejusd. 243. A. Tower

Mustard. Gal. *Cbou sauvage.* G. *Thurm-
Senff* / *wilder Rohl* mit scharffen Blättern.
B. *Turren-Kruit.* In aggeribus arenosis. Junio
floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Succus in ulcera
oris à quibusdam commendatur; Lumbricos
necat.

X. De Rapo.

A Reliquis *bujus generis Radice carnosâ dulci in
grandissimum tuber excrecente facile distin-
guitur*, R. H. p. 800.

A. Rapa, *Offic.* Rapa fativa rotunda, C. B. Pin. 89. *Raii Hist.* i. 800. *Synop.* iii. 294. *Tourn. Inst.* 228. *Elem. Bot.* 195. *Boerb. Ind.* A. ii. 14. *Hist. Oxon.* ii. 213. *Rupp. Flor. Jen.* 67. Rapum hortense, *Park. Parad.* 508. Rapum majus, *Ger.* 177. *Emac.* 232. Rapum sativum rotundum, *J. B.* ii. 838. A. Turneps. Gal. *Rave.* G. Rüben. B. Knolle, Rapen. In agris & hortis feruntur. *Ufu* est Radix. *Vires.* Modicum nutrit, inflationem parit, humentem ac laxam carnem generat, urinam ciet, & genitale semen auct. Scorbuticum sanat, ardorem Febris quartanæ mitigat.

A. 2. Rapa sylvestris, *Offic.* C. B. Pin. 90. *Raii Hist.* i. 800. *Hist. Oxon.* ii. 213. Rapum sylvestre, *Ger.* 179. *Emac.* 233. *Chab.* 272. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 522. Rapum sylvestre non bulbosum, *Park. Theat.* 861. Rapum sylvestre Matthioli, *J. B.* ii. 841. A. Wild Turnep. Gal. *Rave sauvage.* G. Wilde Rüben. B. Wilde Knolle. In arvis. Æstate floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Additur in medicamentis, quibus ad detergendam cutem in facie, totoque corpore utimur, *Diosc.*

XI. De Napo.

R Adice carnosâ, esculentâ, minore, longiore, & subacri, substantia solidiore à Rapo differt, R. Meth. p. 121.

A. 1. Napus dulcis, Bunias, *Offic.* Napus, *J. B.* ii. 842. *Chab.* 272. *Raii Hist.* i. 801. *Park. Parad.* 509. Napus fativa, C. B. Pin. 95. *Hist. Oxon.* ii. 114. *Rupp. Flor. Jen.* 65. *Buxb.* 231. Bunias, *Ger.* 185. *Emac.* 231. A. Navewgentle. Gal. Navet. G. Steckrüben. B. Steek-raapen. In hortis feritur. *Ufu.* Radices in culinis; Semina parva, rotunda, ex rufo nigricantia, saporis amaricantis, acris, in Officinis. *Vires.* Calfacit, siccat, abstergit, aperit, digerit, Veneri potenter resistit, *Schrod.*

A. 2. Napus sylvestris, *Offic.* C. B. Pin. 95. *Raii Hist.* i. 802. *Synop.* iii. 295. *J. B.* ii. 843. *Chab.* 272. *Hist. Oxon.* ii. 114. *Rupp. Flor. Jen.* 65. *Dill. Cat. Giff.* 51. *Buxb.* 232. Napus, Bunias, *Merc. Bot.* i. 52. *Phyt. Brit.* 79. Bunias sylvestris Lobelio, *Ger.* 181. *Emac.* 235. Bunias sive Napus sylvestris, *Park. Theat.* 865. *Mer. Pin.* 17. A. Rape. Gal. Navet *sauvage.* G. Wilde Rüben. B. Wilde Steek-raapen. Inter segetes & in aggeribus fossarum. Æstate floret. *Ufu.* Semen. *Vires.* Cum priore viribus convenit, quibus acrior est.

Ex hujus semine tuso & pressio Oleum, nostratibus Rape Oyl. Gal. *Huile de Navette.* G. Rüb. Dehl. B. Steek-raap olye. dictum cum eruditissimo nuper amico & vicino nostro elici censemus.

A. 3. Pseudo-bunium, *Offic.* Napus sylvestris Cretica, C. B. Pin. 95. *Park. Theat.* 865. A. Candy Wild Navew. Gal. Navet *sauvage de Candie.* G. Candische wilde Rüben. B. Wilde Steek-raapen uyt Candien. In Insula Creta reperitur. *Ufu.* Herba. *Vires.* Tormina atque stranguriam laterumque dolores sanat: strumas discutit cum sale & vino illita, *Diosc.*

Utrum Napi dulcis an sylvestris semina in compositione Theriacæ Venetianæ usurpari debeant, inter eruditos magna est controversia. In Officinis nostris prioris semina præscribuntur, Græcos scilicet secutis, nam *Dioscorides* sylvestris alicujus speciei non meminit: Et *Andromachus* senior, qui dulcis semen Napi præscribit: *Matthiolus* etiam *Epist. lib.* quinto ad *Baltaserum* domestici Napi semen præstantius contra venena quam sylvestris affirmat. *Andromachus* filius enumerans simplicia medicamentum hoc ingredientia, sylvestrem speciem commendat, quod semina ejus acriora sint, proinde & efficaciora esse creduntur. Verum *Galenus lib.* i. de *Antidotis*, ab utroque dissentit, & Pseudo-bunii semina in Pharmaci illius compositione utenda præscribit.

XII. De Sinapi.

Notæ sunt, Sapor foliorum, sed præcipue seminum, fervidus & acerrimus; folia tam quæ in caulibus quàm quæ ad radicem aspera, flores lutei, quorum calices quàm primum flores aperiuntur debiscunt, & se aliquantulum expandunt. R. *Synop.* p. 111.

A. Sinapi, *Offic.* Sinapi sativum, *Ger.* 189. Sinapi sativum alterum, *Ger. Emac.* 244. Sinapi sativum secundum, *Raii Hist.* i. 803. *Synop.* iii. 295.

295. Sinapi Rapi folio, C. B. Pin. 99. Tourn. Inst. 227. Elem. Bot. 194. Boerb. Ind. A. ii. 13. Hist. Oxon. ii. 215. Sinapi sativum Rapi folio, Park. Theat. 831. Sinapi lativum vulgare Merc. Bot. i. 69. Phyt. Brit. 113. Sinapi filiquâ latiusculâ glabrâ, semine rufo, sive vulgare, J. B. ii. 855. Sinapi secundum vulgare, Mer. Pin. 113. Eruca Rapi folio, Rupp. Flor. Jen. 64. A. Common Mustard. Gal. Moutarde, Senevé. G. Senff. B. Zwarte Mostaert. In hortis & areis, inque aggeribus fossarum. Ufu. Semina rufa, parva, rotunda, saporis acris, amaricantis, fervidi. Vires. Calfacit & siccit, incidit, attenuat, attrahit. Usus præcipuus in appetitu excitando, chylicatione promovenda: caput purgat. Extrinsecus in sinapismis, naribus inditum, vel in sinapismo adhibitum; tumores maturos aperit, sternutationem movet, Schrod.

A. 2 Sinapi album, Offic. Sinapi Apii folio, C. B. Pin. 99. Elem. Bot. 194. Sinapi semine albo, Merc. Bot. i. 69. Phyt. Brit. 113. Sinapi album, filiquâ hirsuta semine albo vel rufo, J. B. ii. 856. Raii Hist. i. 802. Synop. iii. 295. Sinapi Apii folio, filiquâ hirsutâ semine albo aut rufo, Hist. Oxon. ii. 216. Boerb. Ind. A. ii. 13. Tourn. Inst. 227. A. White Mustard. Gal. Moutarde blanche. G. Weiße Senff. B. Witte Mostaert. In agris, & aggeribus fossarum. Ufu. Semen. Vires. Cum priore viribus convenit.

A. 3. Rapistrum, Offic. Chab. 273. Rapistrum arborum, Ger. 179. Emac. 233. Park. Theat. 862. Raii Hist. i. 802. Synop. iii. 295. Mer. Pin. 103. Merc. Bot. i. 64. Phyt. Brit. 103. Rapistrum flore luteo, J. B. ii. 844. C. B. Pin. 95. Dill. Cat. Giff. 56. Sinapi arvense præcox, semine nigro, Hist. Oxon. ii. 216. Tourn. Inst. 227. Boerb. Ind. A. ii. 13. Buxb. 303. Eruca arvensis vulgaris, Rupp. Flor. Jen. 64. A. Charlock. Gal. Moutarde sauvage. G. Wilder Kohl / Triller / Hedderich. B. Herik. Inter segetes frequens reperitur. Æstate floret. Ufu. Semen. Vires. Resiccantem autem ac extergentem, nonnihilque digerentem facultatem obtinet, urinam provocat, J. B.

In nostris Officinis (i. e. Germaniæ) substituitur Erysimo, Buxb.

XII. De Raphano.

NOtæ sunt, filiquæ, crassæ, fungosæ, membranæ non interceptæ, at neque manifestè bivalves, R. H. p. 804.

A. 1. Raphanus hortensis, Radicula, Offic. Raphanus, J. B. ii. 846. Raphanus sativus, Ger. 183. Emac. 287. Raii Hist. 804. Synop. iii. 296. Raphanus vulgaris, Park. Theat. 861. Parad. 507. Raphanus minor oblongus, C. B. Pin. 96. Hist. Oxon. ii. 265. Tourn. Inst. 229. Elem. Bot. 196. Boerb. Ind. A. ii. 21. Rupp. Flor. Jen. 57. Buxb. 280. A. Radish. Gal. Raifort. G. Radieß. B. Radys. In hortis feritur. Ufu. Radix, Semen. Vires. Aperit, abstergit, attenuat, Semen præcipue. Usus præcipuus in calculo atterendo ac expellendo, Urina ac Menstruis ciendis, in obstructionibus Hepatis ac Lienis, &c. Schrod. Radix culinaris potissimum est.

A. 2. Armoracia, Offic. Schrod. Raphanus sylvestris, Ger. 185. Emac. 240. Rapistrum album articulatum, Park. Theat. 863. Raii Hist. i. 805. Rapistrum flore albo filiquâ articulata, C. B. Pin. 95. Rapistrum flore albo, Mer. Pin. 103. Rapistrum flore Erucae foliis, Merc. Bot. i. 64. Phyt. Brit. 103. Rapistrum flore albo striato Sinapi agreste album Trago, J. B. ii. 852. Rapistrum flore albo striato, Chab. 273. Raphanistrum flore albo striato filiquâ articulata striatâ minore, Hist. Oxon. ii. 266. Tourn. Inst. 230. Elem. Bot. 197. Boerb. Ind. A. ii. 21. Dill. Cat. Giff. 116. Raphanistrum filiqua articulata glabra, majore & minore, Raii Synop. iii. 296. A. Wild Radish. Gal. grand Raifort. G. wilde Radieß. B. wilde Radys. Inter segetes. Junio floret. Ufu. Radix. Vires. Calfacit & siccit, mucilaginem tartaream incidit, attenuat, resolvit, viscera aperit, diuretica, lithontriptica, & antiscorbutica est, Schrod.

XIV. De Eruca.

HUjus notæ sunt, Folia laciniata, glabra, filiquæ angulosæ, odor fætidus, R. H. p. 806.

A. 1. Eruca, Offic. Chab. 276. Eruca latifolia alba sativa Dioscoridis, C. B. Pin. 98. Tourn. Inst. 227. Elem. Bot. 193. Eruca sativa, Ger. 191. Emac. 246. Park. Parad. 502. Eruca sativa alba, Park. Theat. 816. Eruca major sativa, annua, flore albo, striato, J. B. ii. 859. Raii Hist. i. 806. Hist. Oxon. ii. 228. Boerb. Ind. A. ii. 15. A. Garden Rocket. Gal. Roquette. G. Mauden Kraut. B. Tamme Rakket. In hortis feritur. Ufu. Semina parva, rotundiuscula, flavescentia, parum compressa, saporis acris, subamari & fer-

fervidi. *Vires.* Calfacit & siccit. Usus præcipuus in Venere stimulanda, ab Apoplexia præservanda, &c. *Schrod.*

A. 2. *Eruca sylvestris*, *Offic. Ger.* 191. *Emac.* 246. *Raii Hist.* i. 807. *Synop.* iii. 296. *Merc. Bot.* i. 34. *Phyt. Brit.* 39. *Eruca sylvestris vulgator*, *Park. Theat.* 817. *Mer. Pin.* 36. *Eruca sylvestris major lutea*, caule aspero, *C. B. Pin.* 98. *Tourn. Inst.* 227. *Boerb. Ind. A. ii.* 15. *Eruca sylvestris major vulgator foetens*, *Hist. Oxon.* ii. 231. *Eruca tenuifolia perennis flore luteo*, *J. B. ii.* 862. *Chab.* 276. *A. Wild Rocket.* *Gal. Roquette sauvage.* *G. Wilde Naucke.* *B. Wilde Rakket.* In muris. Junio floret. *Usu.* Semen. *Vires.* Urinam vehementius pellit, & est multo sativa acrior, *Diosc.*

Sumuntur indiscriminatim, *Ind. Med.* xlviii.

XV. De Sinapistro.

NOtæ sunt, Folia laciniata, flores minores, siliquæ breves & strictiores, *R. H. p.* 808.

A. 1. *Erysimum*, *Offic. Erysimum vulgare*, *C. B. Pin.* 100. *Hist. Oxon.* ii. 218. *Tourn. Inst.* 228. *Elem. Bot.* 194. *Boerb. Ind. A. ii.* 14. *Rupp. Flor. Jen.* 65. *Dill. Cat. Giff.* 93. *Buxb.* 106. *Erysimum Dioscoridis Lobelii*, *Ger.* 198. *Emac.* 254. *Erysimum vulgare five Irio*, *Mer. Pin.* 36. *Erysimum Tragi flosculis luteis*, juxta muros proveniens, *J. B. ii.* 863. *Irio five Erysimum*, *Chab.* 278. *Merc. Bot.* i. 44. *Phyt. Brit.* 62. *Irio five Erysimum vulgare*, *Park. Theat.* 833. *Eruca siliquâ cauli appressâ*, *Erysimum dicta*, *Raii Hist.* i. 810. *Eruca hirsuta siliquâ cauli appressâ Erysimum dicta*, *Synop.* iii. 298. *A. Hedge Mustard.* *Gal. Velar, Tortelle.* *G. Begeßensf.* *B. Steen-Rakket.* Ad sepēs & muros, Julio floret. *Usu.* Herba, Semen. *Vires.* Calfacit & siccit, attenuat, aperit, expectorat. Usus præcipuus in mucilagine contumaci Pulmonum atque Tussi chronica, *Schrod.*

A. 2. *Barbarea*, *Offic. Ger.* 188. *Emac.* 243. *Raii Hist.* i. 809. *J. B. ii.* 868. *Mer. Pin.* 14. *Barbarea, Pseudo-bunias*, *Merc. Bot.* i. 25. *Phyt. Brit.* 14. *Barbarea, Carperitaria*, *Chab.* 278. *Barbarea flore simplici*, *Park. Theat.* 819. *Eruca lutea latifolia, five Barbarea*, *C. B. Pin.* 98. *Raii Synop.* iii. 297. *Eruca latifolia lutea seu Barbarea major & minor*, *Hist. Oxon.* ii. 230. *Nasturtium hybernum*, *Tbal.* 80. *Sisymbrium Erucae folio*, *Flore luteo*, *Elem. Bot.* 192. *Tourn. Inst.* 226.

Boerb. Ind. A. ii. 15. *Dill. Cat. Giff.* 64. *Rupp. Flor. Jen.* 63. *Buxb.* 305. *A. Winter Cresses.* *Gal. Herbe aux Charpentiers.* *G. St. Warben-Kraut.* *B. Winter-Kerffe.* In muris, aggeribus, & juxta rivulos. Maio & Junio floret. *Usu.* Herba, Semen. *Vires.* Calida & acris est, urinam ciet, & cum Nasturtio viribus convenit; commendatur in Scorbuto, Succus in unguentis sordida & impura ulcera siccit. Semen acre est, diureticum, & lithontripticum.

XVI. De Eryfino.

FLoribus luteis, siliquis longioribus, tenuibus & strictioribus à reliquis differt.

A. 1. *Camelina*, *Offic. Ger.* 213. *Emac.* 273. *Mer. Pin.* 19. *Camelina five Myagrum alterum amarum*, *Park. Theat.* 868. *Myagrum siliqua longa*, *C. B. Pin.* 109. *Myagro affinis planta siliquis longis*, *J. B. ii.* 894. *Raii Synop.* iii. 298. *Myagro affinis planta siliquis longis & floribus parvis luteis*, *Chab.* 283. *Erysimum Galeno & Theophrasto*, *Raii Hist.* i. 811. *Eruca sylvestris latifolia*, *Folio integro*, *Flore luteo minore*, *Hist. Oxon.* ii. 229. *Turritis Leucoii folio*, *Elem. Bot.* 191. *Tourn. Inst.* 224. *Boerb. Ind. A. ii.* 15. *Rupp. Flor. Jen.* 62. *A. Treacle Worm-seed.* *Gal. Cameline.* *G. Theriachs Burm-Saamen.* *B. grote wilde Kerffe.* In locis putridis nonnunquam reperitur. Junio & Julio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Lumbricos necat & arcet, ventriculum roborat, venenum expellit, Paralyticos & Epilepticos juvat, ulcera oris sanat.

A. 2. *Erysimum latifolium*, *Offic. Erysimum latifolium majus glabrum*, *C. B. Pin.* 101. *Chom.* 105. *Tourn. Inst.* 228. *Elem. Bot.* 194. *Hist. Oxon.* ii. 218. *Erysimum Monspeffulanum Sinapios foliis*, *Raii Hist.* i. 812. *Boerb. Ind. A. ii.* 14. *Erysimum latifolium Neapolitanum*, *Park. Theat.* 298. *Raii Hist.* i. 811. *Synop.* iii. 298. *Erysimum Monspeffulanum Sinapios foliis*, *Boerb. Ind. A. ii.* 14. *Erysimum hirsutum foliis Erucae*, *Flor. Pruss.* 69. *Sinapi sylvestre Monspeffulanum*, lato folio, flosculo luteo minimo, siliquâ longissima, *J. B. ii.* 858. *Sinapi sylvestre Monspeffulanum*, *Chab.* 274. *A. Broad-leaved Hedge Mustard.* *Gal. Velar.* *G. Begeßensf.* *B. Wilde Kerffe.* In locis ficcis. *Usu.* Herba. *Vires.* Cum Eryfino vulgari viribus convenit.

A. 3. *Sophia Chirurgorum*, *Offic. Ger.* 910. *Emac.* 1068. *Park. Theat.* 830. *Merc. Bot.* i. 70. *Phyt. Brit.* 116. *Mer. Pin.* 115. *Erysimum Sophia dictum*, *Raii Hist.* i. 812. *Synop.* iii. 298. *Nasturtium sylvestre tenuissimè divisum*, *C. B. Pin.* 105. *Nasturtium sylvestre tenuissimè divisum seu Nasturtium* *μυγισφύλλον*, flore luteo minimo, *Hist. Oxon.* ii. 223. *Seriphium Germanicum*, sive *Sophia quibusdam*, *J. B.* ii. 886. *Seriphium Germanicum*, *Sium*, seu *Laver*, *Cbab.* 282. *Sisymbrium annuum Absinthii minoris folio*, *Tourn. Inst.* 226. *Boerb. Ind. A.* ii. 16. *Dill. Cat. Giff.* 76. *Buxb.* 304. *Accipitrina Rivini & Loniceri*, *Rupp. Flor. Jen.* 64. *Thalictrum Dodonæi*, *Lugd.* 1146. *Cardamine sylvestris tenuissime divisus foliis*, *H. Monsp. A. Flixweed.* *Gal. Talitron.* *G. Cephye-Kraut.* *B. Fie-kruit.* In locis ruderatis. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Siccatur & astringit, *Diarrhoeas*, *Dysenterias*, & *Menses sistit.* *Extrinsecus ad Vulnera & Ulcera valet.*

XVII. De Cardamine.

NOtæ sunt, Flores albi, siliquæ angustæ, valvulis per maturitatem revolutis, dissiliantibus, & semina cum impetu ejaculantibus, folia pinnata.

A. 1. *Cardamine*, *Offic. Ger.* 201. *Emac.* 259. *Raii Hist.* i. 814. *Synop.* iii. 299. *Merc. Bot.* i. 25. *Phyt. Brit.* 20. *Mer. Pin.* 20. *Cardamine pratensis magnò flore*, *Tourn. Inst.* 224. *Elem. Bot.* 191. *Boerb. Ind. A.* ii. 16. *Dill. Cat. Giff.* 49. *Rupp. Flor. Jen.* 62. *Buxb.* 54. *Nasturtium pratense*, magno flore, simplici, *Hist. Oxon.* ii. 223. *Nasturtium pratense*, magno flore, *C. B. Pin.* 104. *Nasturtium pratense majus*, sive *Cardamine latifolia*, *Park. Theat.* 825. *Iberis Fuchsi*, sive *Nasturtium pratense sylvestre*, *J. B.* ii. 887. *Cbab.* 282. *A. Meadow Cresses.* *Gal. Cardamine*, *Cresson des Prez*, *Passerage sauvage.* *G. Grosse Feld-Kresse.* *B. Koekoekx-blom.* In pratis. Aprili floret. *Ufu.* Herba, Flores. *Vires.* Calida & acris est, & *Nasturtii* pollet viribus. Flos in *Convulsionibus* laudatur ex *MSS. D. Tancred. Robinson*, *M. D.*

A. 2. *Nasturtium aquaticum*, *Offic. Nasturtium aquaticum vulgare*, *Park. Theat.* 1239. *Raii Hist.* i. 816. *Nasturtium aquaticum supinum*, *C. B. Pin.* 104. *Nasturtium aquaticum supinum flore albo*, *Hist. Oxon.* ii. 223. *Nasturtium aquaticum*, sive *Cratevæ Sium*, *Ger. Emac.* 257. *Mer. Pin.* 87. *Sium Cratevæ Erucæ folium*, *Merc. Bot.* i. 69. *Phyt. Brit.* 114.

Sisymbrium Cardamine sive Nasturtium aquaticum, *J. B.* ii. 884. *Cbab.* 282. *Raii Synop.* iii. 300. *Sisymbrium aquaticum*, *Tourn. Inst.* 226. *Elem. Bot.* 192. *Boerb. Ind. A.* ii. 15. *Rupp. Flor. Jen.* 63. *Buxb.* 304. *A. Water Cresses.* *Gal. Cresson de fontaine.* *G. Brun-Kresse.* *B. Water-Kerffe.* In aquosis. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Calfacit & siccatur, attenuat, aperit. *Ufus præcipuus in Calculo & Sabulo*, obstructione *Lienis*, *Hepatis*, ac *Mensium.* Specificè in *Scorbuto* commendatur, *Sci rod.*

De Tetrapetalis filiculosis seu capsulatis.

XVIII. De Raphanistro.

FLoribus albis, foliis magnis, integris, oblongis, radice reptatrice, vivaci, sapore acri, siliquis parvis, curtis, ab aliis plantis distinguitur, *R. Synop.* p. 115.

A. 1. *Raphanus sylvestris*, *Offic. Raphanus rusticus*, *Cod. Med.* xcvi. *Ger.* 187. *Emac.* 241. *Park. Theat.* 860. *C. B. Pin.* 96. *Raii Hist.* i. 818. *Synop.* iii. 301. *Merc. Bot.* i. 64. *Phyt. Brit.* 103. *Mer. Pin.* 102. *Hist. Oxon.* ii. 237. *Raphanus sylvestris*, seu *Armoracia multis*, *J. B.* ii. 851. *Raphanus sylvestris Armoracia*, *Cbab.* 474. *Armoracia Rivini*, *Rupp. Flor. Jen.* 74. *Cochlearia folio cubitali*, *Tourn. Inst.* 215. *Elem. Bot.* 184. *Boerb. Ind. A.* ii. 10. *Dill. Cat. Giff.* 66. *Buxb.* 77. *A. Horse Radish.* *Gal. grand Raifort.* *G. Merrettich.* *B. Meer-Radys.* In hortis. Junio floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Calfacit & siccatur, incidit, attenuat, eademque cum *Raphano* qualitates habet, sed fortiores: *tartaream mucilaginem* incidit, specificè *Scorbuticis* prodest. *Calculum pellit*, *Menses ciet*, &c. *Scbrod.*

A. 2. *Raphanus aquaticus*, *Offic. Raii Hist.* i. 818. *Ger.* 187. *Emac.* 240. *Park. Theat.* 1228. *Merc. Bot.* i. 63. *Phyt. Brit.* 103. *Mer. Pin.* 102. *Raphanus aquaticus foliis in profundas lacinias divisus*, *C. B. Pin.* 97. *Prod.* iii. 8. *Raii Synop.* iii. 301. *Hist. Oxon.* ii. 237. *Raphanus aquaticus Tabernamontani*, *J. B.* 857. *Cbab.* 274. *Raphanus aquaticus Tabernamontani flore luteo*, *Cbab.* *Armoracia foliis laciniatis*, *Volck.* *Sisymbrium aquaticum foliis in profundas lacinias divisus*, siliqua

quâ breviori, *Tourn. Inst.* 226. *Elem. Bot.* 193. *Boerb. Ind. A.* ii. 16. *Rupp. Flor. Jen.* 63. *Buxb.* 304. *A. Water Radish.* *Gal. Raifort d'eau*. *G. Waſer-Kettich.* *B. Water-Radys.* In fossis palustribus. Junio & Julio floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore à quibusdam viribus convenire creditur.

XIX. De Myagro.

Notæ sunt, Capsulæ tumidiores, flores lutei, semina subrotunda, *R. Meth. A.* p. 97.

A. Myagrum, Offic. Ger. 213. *Emac.* 273. *Raii Hist.* i. 820. *Synop.* iii. 302. *Cbab.* 283. *Mer. Pin.* 82. *Myagrum sativum, C. B. Pin.* 109. *Park. Theat.* 867. *Myagrum dictum Camelina, J. B.* ii. 892. *Myagrum majus seu sativum, Hist. Oxon.* ii. 314. *Myagrum sylvestre sive Pseudo-myagrum alterum, Merc. Bot.* ii. 27. *Pbyt. Brit.* 78. *Sesamum Tragi & Officinarum, Volck. Flor. Nor.* 352. *Alysson segetum foliis auriculatis acutis, Tourn. Inst.* 217. *Elem. Bot.* 186. *Boerb. Ind. A.* ii. 4. *Dill. Cat. Giff.* 107. *Buxb.* 13. *Alyssum segetum foliis auriculatis acutis flore & semine majore, Rupp. Flor. Jen.* 69. *A. Gold of Pleasure, Gal. Myagrum batard. G. kein oder Glachs-Dotter. B. Vlas-Dotter.* Inter segetes Lini invenitur frequens. *Uſu.* Semen. *Vires.* Contusum igne torrent, perunctisque virgis ad lucernarum lumina utuntur. Hoc pingui, scabritias corporis lævigari, atque expoliri constat, *Diosc.* Emplastice vim obtinet, *Galen.* Officinæ vocant Sesamum, & utuntur semine, ex quibus etiam exprimitur oleum, *Buxb.*

XX. De Draba.

Notæ genericæ sunt, capsulæ tumidæ & subrotundæ, flores albi, *R. H.* p. 821.

A. Draba, Offic. Draba Dioscoridis, Ger. Emac. 274. *Draba vulgaris, Park. Theat.* 849. *Raii Hist.* i. 821. *Draba umbellata, vel Draba major capitulis donata, C. B. Pin.* 109. *Hist. Oxon.* ii. 313. *Draba sive Arabis, Cbab.* 295. *Draba multis flore albo, J. B.* ii. 939. *Draba, Lepidium humile incanum arvense, Tourn. Inst.* 216. *Elem. Bot.* 184. *Thlaspi Draba dictum, Buxb.* 318. *A. Arabian Mustard, or Turkey Cresses. Gal. Drave. G. Arabischer Senff oder Türckische Kresse. B. Babiloonse Kersse.* In hortis colitur. Junio floret. *Uſu.*

Herba, Semen. *Vires.* Cum Ptisana coquitur herba in Cappadocia maximè. Semen aridum pro Pipere obsoniis admiscetur, *Diosc.*

XXI. De Cochlearia.

Notæ sunt, statura humilis, vascula modicè tumida, folia subrotunda, crassa, succulenta, semina globosa; locus maritimus, flores albi, *R. Synop.* p. 115.

A. 1. Cochlearia Batava, rotundifolia, hortensis, Offic. Cochlearia, J. B. ii. 942. *Cbab.* 297. *Raii Hist.* i. 822. *Synop.* iii. 302. *Mer. Pin.* 27. *Cochlearia rotundifolia, Ger.* 324. *Emac.* 401. *Cochlearia folio subrotunda, C. B. Pin.* 110. *Tourn. Inst.* 215. *Elem. Bot.* 184. *Boerb. Ind. A.* ii. 10. *Rupp. Flor. Jen.* 67. *Buxb.* 76. *Cochlearia major rotundifolia sive Batavorum, Park. Theat.* 285. *Cochlearia major Batavica subrotundo folio, Hist. Oxon.* ii. 308. *Cochlearia rotundifolia sive Batava, Merc. Bot.* ii. 19. *Pbyt. Brit.* 29. *A. Garden Scurvy-grass. Gal. Herbe aux cuilliers, Cuillerée. G. Söffel-Blat. B. groot Lepel-blad.* In hortis frequens. Aprili floret. *Uſu.* Herba, Semen. *Vires.* Calfacit & ficcit, sale Volatili abundat, unde fixos & crudos humores spirituales ac volatiles reddit. Morbis illis medetur, qui à sale fixo nimis copioso originem ducunt, imprimis verò Scorbuto. Verùm cum partes illæ, in quibus præcipua vis & utilitas hujus plantæ consistit, admodum volatiles sint, & coctione facillè evanescant, succus herbæ expressus vel infusus efficacior esse videtur quàm decoctum, *R. Cat.* p. 74.

A. 2. Cochlearia Britannica marina, Offic. Cochlearia Britannica, Ger. 324. *Emac.* 401. *Cochlearia Britannica folio sinuato, Hist. Oxon.* ii. 308. *Cochlearia folio sinuato, C. B. Pin.* 110. *Raii Hist.* i. 833. *Synop.* iii. 303. *Tourn. Inst.* 215. *Elem. Bot.* 184. *Boerb. Ind. A.* ii. 10. *Cochlearia vulgaris, Park. Theat.* 285. *Mer. Pin.* 27. *Cochlearia vulgaris longo & sinuoso folio, Merc. Bot.* i. 29. *Pbyt. Brit.* 29. *A. Sea Scurvy grass. Gal. Cuillerée de mer. G. See-Söffel-blad. B. Zee-Lepel-blad.* In maritimis. Aprili floret. *Uſu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus pollet. Vide plura in *Mollenbrochii Histor. Cochlear.*

XXII. De

XXII. De Nasturtio.

NOtæ sunt, sapor acris, odor acutus & nares feriens, folia plerumque variè incisa, R. Hist. p. 825.

A. Nasturtium hortense, Offic. Ger. 194. Emac. 250. Park. Parad. 500. Raii Hist. i. 825. Nasturtium, Chab. 289. Nasturtium hortense vulgatum, C. B. Pin. 103. Tourn. Inst. 213. Elem. Bot. 182. Boerb. Ind. A. ii. 8. Rupp. Flor. Jen. 66. Buxb. 233. Nasturtium vulgare, J. B. ii. 912. Nasturtium vulgare, seu hortense tenuiter divisum, Hist. Oxon. ii. 300. A. Garden Cresses. Gal. Cresson de jardin, Cresson Alenois, Nasturd. G. Garten-Kresse. B. Tuin-Kers, sterke Kers. In hortis feritur. Junio floret. Ufu. Herba, Semina parva, oblonga, sublutea, aliquantulum compressa, in cacumen desinentia. Vires. Semen attenuat, aperit, abstergit. Usus præcipuus est in tumido Liene, mensibus obstructis, foetuque mortuo expellendo; tartaream mucilaginem Pulmonum incidit, in Scorbuto & Hydrope confert, Schrod. N. B. Semen hujus Plantæ Pharmacopolis nostris pro semine Thlaspeos frequenter venditur.

XXIII. De Iberide.

NOtæ sunt, Folia integra, serrata, odor acutus, sapor acris.

A. Iberis, Offic. J. B. ii. 948. Iberis, quibusdam Lepidium, Chab. 196. Iberis latiore folio, C. B. Pin. 97. Park. Theat. 853. Iberis latiore folio serrato, Hist. Oxon. ii. 311. Iberis Cardamantica, Ger. 197. Emac. 253. Lepidium gramineo folio five Iberis, Tourn. Inst. 216. Elem. Bot. 184. Boerb. Ind. A. ii. 9. Lepidium angustifolium Tournefortii, Iberis Officinarum S. Dale, Rupp. Flor. Jen. 67. A. Sciatica Cresses. Gal. Passerage sauvage, Chasse-rage, Cresson sauvage. G. Wilde Kresse. B. Wilde Kersse met breede Bladeren. In hortis botanicis. Ufu. Herba. Vires. Similis est Nasturtio tum odore, tum gustu, tum viribus, sed minus desiccatur, Gal.

XXIV. De Lepidio.

NOtæ sunt, Folia integra magna, flosculi parvi albi, siliquæ itidem parvæ, radix reptatrix, odor & sapor Piperis, R. Synop. p. 117.

A. Lepidium, Piperitis, Offic. Lepidium latifolium, C. B. Pin. 97. Raii Hist. i. 828. Synop. iii. 304. Tourn. Inst. 216. Elem. Bot. 184. Rupp. Flor. Jen. 67. Lepidium latifolium serratum, Hist. Oxon. ii. 312. Boerb. Ind. A. ii. 9. Lepidium Pauli, J. B. ii. 940. Lepidium Pauli & Plinii, Piperitis, Chab. 296. Lepidium five Piperitis, Merc. Bot. ii. 25. Phyt. Brit. 67. Lepidium Aeginetæ, Mer. Pin. 71. Piperitis five Lepidium vulgare, Park. Theat. 855. Raphanus sylvestris Officinarum, Lepidium Aeginetæ Lobelio, Ger. 187. Emac. 241. A. Dittander. Gal. Passerage. G. Pfeffer-Kraut. B. Groot Peper-Kruit. Ad fluviorum ripas, sed rarius. Ufu. Folia. Vires. Vis foliorum acris & exsiccans, quapropter trita herba Ischiadicis præsentissimum est auxilium, inquit Dioscorides. Mulierculæ Burienses decoctum in cerevisia ad partum facilitandum propinant, Park. Commanducata pituitam elicit, & ad Scrophulas conducit.

XXV. De Alyssō.

NOtæ sunt, Fructus exiguus, gibbus, foetus seminibus subrotundis, Boerb. Ind. A.

A. Alyssum, Offic. Alysson incanum Serpylli folio minus, Tourn. Inst. 217. Elem. Bot. 186. Rupp. Flor. Jen. 68. Boerb. Ind. A. ii. 3. Thlaspi Alysson dictum campestre minus, C. B. Pin. 107. Hist. Oxon. ii. 291. Thlaspi minus quibusdam, aliis Alysson minus, J. B. ii. 928. Raii Hist. i. 829. Thlaspi minus quibusdam flore luteo: Alysson minus multis, Chab. 292. Thlaspi Græcum, Ger. 205. Emac. 263. Thlaspi arvense minus luteum, Park. Theat. 838. A. Small Mad-wort. Gal. Petit Thlaspi des prez. G. Klein Schildbesem-Kraut. B. Kleine Veld-Thlaspi. In glareosis. Aprili & Maio floret. Ufu. Semen. Vires. Decoctum singultus sine Febri potu discutit, cum melle trita vitia cutis in facie & lentigines emendat. Contusa in edulio rabiei canis mederi putatur, Diosc.

Alyssi nomine plurimæ donantur plantæ tum à veteribus tum à recentioribus. Descriptione Dioscoridis plantam hic propositam Alyssum esse existimo, ut ex descriptione subnexa persuasus sum, non speciem illam Leucoii, cui Dodonæus & Lobelius id nomen attribuunt.

Alysson exiguus frutex est, unicus, subasper, rotundis foliis: fructu duplicium scutorum effigie, in quo est semen latum. In montibus & asperis locis emicat.

Alyssum Galeni in capite de Marrubio, cujus species est, superius exhibui: *Alysson Plinii* ab utroque differt, ut quod ad stellatarum tribum pertinet, & *Mollugo* appellamus, quantum ex descriptione ejus colligere licet.

XXVI. De *Thlaspi*.

Notæ sunt, vascula seminalia compressa; membrana cellulas determinans ad latitudinem seu planum filiquæ transversa, semen acre, R. Synop. p. 117.

A. 1. *Thlaspi*, Offic. *Thlaspi Dioscoridis*, Ger. 204. *Emac.* 262. *Raii Hist.* i. 831. Synop. iii. 305. *Mer. Pin.* 117. *Thlaspi Drabæ* folio, *Park. Theat.* 835. *Thlaspi Dioscoridis*, *Drabæ* aut *Camelinæ* folio, *Merc. Bot.* i. 72. *Pbyt. Brit.* 120. *Thlaspi arvensis* filiquis latis, C. B. *Pin.* 105. *Tourn. Inst.* 212. *Boerb. Ind.* A. ii. 7. *Dill. Cat. Giff.* 72. *Rupp. Flor. Jen.* 66. *Buxb.* 317. *Thlaspi arvensis* filiculis latis, *Hist. Oxon.* ii. 293. *Thlaspi* cum filiquis latis, *J. B.* ii. 923. *Elem. Bot.* 181. *Thlaspi* cum filiquis latis, floribus *Bursæ pastoris* albidis, *Chab.* 291. A. *Treacle Mustard.* Gal. *Senné sauvage.* G. *Besem-Kraut* / *Bauren-Senff.* B. *Boere-Kers.* In arvis, sed rarius. Junio floret. In *Ufu* sunt semina parva, nigra, oblonga, sapore acri. *Vires.* Siccatur & abstergit. *Ufus* præcipuus in internis abscessibus rumpendis, mensibus ciendis, *Ischiadicis* affectibus curandis, &c. *Schrod.*

A. 2. *Thlaspi*, *Chab.* 290. *Thlaspi vulgare*, Offic. *Merc. Bot.* i. 72. *Pbyt. Brit.* 121. *Thlaspi* vulgatissimum, Ger. 204. *Emac.* 262. *Mer. Pin.* 121. *Thlaspi* vulgatus, *J. B.* ii. 261. *Raii Hist.* i. 830. Synop. iii. 305. *Tourn. Inst.* 212. *Elem. Bot.* 181. *Rupp. Flor. Jen.* 66. *Dill. Cat. Giff.* 81. *Thlaspi Mithridaticum* seu vulgatissimum, *Baccariæ* folio, *Park. Theat.* 835. *Thlaspi arvense*, *Vaccariæ* incano folio majus, C. B. *Pin.* 106. *Boerb. Ind.* A. ii. 7. *Hist. Oxon.* ii. 294. *Buxb.* 316. A. *Mithridate Mustard.* Gal. *Thlaspi*, *Taraspic.* G. *Bauren-Kresse.* B. *Boere-Kers.* In arvis inter fegetes. Junio floret. *Ufu.* Semen. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit.

XXVII. De *Bursa pastoris*.

Cujus notæ, capsulæ *Bursæ* seu trianguli isoscelis (ut loquitur D. Tournefortius) figurâ, sapor fatuus, R. Meth. A. p. 99.

A. *Bursa pastoris*, Offic. Ger. 214. *Emac.* 276. *Mer. Pin.* 17. *Bursa pastoris* major vulgaris, *Park. Theat.* 866. *Bursa pastoris* major, *Merc. Bot.* i. 24. *Pbyt. Brit.* 18. *Bursa pastoris* major folio sinuato, C. B. *Pin.* 108. *Rupp. Flor. Jen.* 68. *Tourn. Inst.* 216. *Elem. Bot.* 185. *Boerb. Ind.* A. ii. 9. *Buxb.* 48. *Bursa pastoris* major capsulâ cordatâ, foliis laciniatis, *Hist. Oxon.* ii. 304. *Bursa pastoris*, *J. B.* ii. 936. *Chab.* 295. *Raii Synop.* iii. 306. *Dill. Cat. Giff.* 45. *Thlaspi fatuum*, *Bursa pastoris* dictum, *Raii Hist.* i. 838. Synop. ii. 176. A. *Shepherd's Purse.* Gal. *Ta-bouret*, *Bourse à berger.* G. *Taschen-Kraut.* B. *Herders-tas.* Ad vias. *Ufu.* *Herba. Vires.* Refrigerat & siccatur, adstringit & constipat. Hinc valet in *Hæmorrhagia narium*, ex-puitione sanguinis, *Diarrhœa*, *Dysenteria*, *Fluxu nimio mulierum*, &c. *Schrod.*

XXVIII. De *Brassica marina*.

Foliis carnosissimis cum *Brassica* convenit, floribus albis, capsulis subrotundis monospermis in acumen exeuntibus ab eadem differt, R. Meth. A. p. 99.

A. *Brassica sylvestris*, Offic. *Brassica maritima*, *Raii Hist.* i. 838. *Brassica maritima* monospermos, C. B. *Pin.* 112. *Brassica marina* Anglica, Ger. 248. *Emac.* 315. *Mer. Pin.* 16. *Brassica marina* monospermos, *Park. Theat.* 270. *Merc. Bot.* i. 24. *Pbyt. Brit.* 16. *Brassica monospermos* Anglica, *J. B.* ii. 830. *Chab.* 270. *Brassica* major repens, multiflora, alba, monospermos, *Hist. Oxon.* ii. 209. *Crambe maritima* *Brassicæ* folio, *Tourn. Inst.* 211. *Elem. Bot.* 181. *Boerb. Ind.* A. ii. 1. *Raii Synop.* iii. 307. A. *Sea-Colewort.* Gal. *Cbou-marin sauvage d'Angleterre.* G. *Englischer-Kohl.* B. *Englische Kool*, *Zee-Kool.* In arenosis maris littoribus. Julio floret. *Ufu.* Folia. *Vires.* Vulnere illitu conglutinat, & inflammationes, tumoresque discutit, *Diosc.*

Tres *Brassicarum* species à *Dioscoride* memorantur; sativa, sylvestris, & marina. Quarum duæ à nobis jamjam editæ sunt, nimirum *Brassica sativa*, p. 201. & marina in capite de *Convolvulo*, p. 183. *Brassica sylvestris* quid sit, rettat ut inquiramus. Descriptio ejus apud *Dioscoridem* adeo brevis est, & succincta, ut dissensionem aliquam inter Botánicos peperit, varias plantas pro ea fumentes; inter quas, quam hic exhibeo, *Dioscorideanæ* hirsutæ exceptâ, quam *Dioscoridis* plantæ à se traditæ attribuit, in nostra autem desideratur, notis omnibus convenit.

XXIX. De

XXIX. De Glaſto.

NOtae ſunt, Folia ad tingendum utilia, ſiliquæ compreſſæ, latæ, pendulæ, per maturitatem nigre, R. Hiſt. p. 842.

A. Iſatis, Glaſtum, Offic. Iſatis ſativa vel latifolia, C. B. Pin. 113. Tourn. Inſt. 211. Elem. Bot. 180. Boerb. Ind. A. ii. 3. Hiſt. Oxon. iii. 286. Iſatis, ſive Glaſtum ſativum, J. B. ii. 909. Iſatis, ſive Glaſtum, Chab. 288. Glaſtum, Iſatis, Merc. Bot. i. 38. Glaſtum ſativum, Ger. 394. Emac. 491. Park. Theat. 600. Raii Hiſt. i. 842. Synop. iii. 307. Mer. Pin. 46. Phyt. Brit. 48. Glaſtum, ſive Iſatis, Rupp. Flor. Jen. 50. A. Wood. Gal. Paſtel, Guede. G. Weid. B. Wouw. In arvis ſeritur. Junio floret. Uſu. Herba. Vires. Siccat, & astringit. Vulneraria eſt inſignis; vulnera conglutinat; Sanguinis profluvia, Menſeſque ſiſtit.

XXX. De Ambroſia Campeſtri.

Folia & odore Naſturtii cum ea convenit, quamvis ſiliquis biſpidis ſeu verrucosis ab eodem differat. Siliquæ compreſſæ in duas cellulas dividuntur, quarum ſingulæ ſingula ſemina continent, R. Meth. A. p. 98.

A. Ambroſia campeſtris, Offic. Ambroſia campeſtris repens, C. B. Pin. 138. Coronopus Ruellii, Ger. 346. Emac. 427. Mer. Pin. 30. Raii Hiſt. i. 843. Coronopus recta vel repens Ruellii, Park. Theat. 502. Coronopus ſylveſtris, ſive Naſturtium verrucarium, Cod. Med. xli. Coronopus Ruellii, ſeu Naſturtium verrucosum, J. B. ii. 919. Rupp. Flor. Jen. 67. Coronopus Ruellii, Cornu cervi alterum vulgi, Merc. Bot. i. 31. Phyt. Brit. 31. Naſturtium verrucosum, Coronopus Ruellii, Chab. 290. Naſturtium verrucosum capſulâ bivalvi, aſperâ, ſeu hirsutâ, Hiſt. Oxon. ii. 302. Naſturtium ſylveſtre capſulis criſtatis, Tourn. Inſt. 214. Elem. Bot. 183. Boerb. Ind. A. ii. 12. Naſturtium ſupinum capſulis verrucosis, Raii Meth. A. 98. Synop. iii. 304. Dill. Cat. Giſſ. 162. Naſturtio affinis monospermus, capſulâ verrucosâ, Pluk. Almag. 262. A. Savine's-Creſſes. Gal. Ambroſie. G. Schweine-Kreſſe. Ambroſie - kruit. In uliginosis. Junio floret. Uſu. Herba. Vires. Cum Naſturtio viribus, ut facie convenire creditur.

De Herbis flore tetrapetalo anomalis.

I. De Papavere.

NOtae ſunt, Florum petala ampla, tenuia, ſu-gacia, ſuccus lacteus, aut flavus, acer; calyx floris biſolius, ſeu bivalvis, caducus; vis narcotica, Raii Synop. pag. 121.

A. 1. Papaver album, Offic. Papaver hortense ſemine albo, ſativum Dioſcoridi, album Plinio, C. B. Pin. 170. Raii Hiſt. i. 853. Tourn. Inſt. 237. Elem. Bot. 203. Boerb. Ind. A. 279. Rupp. Flor. Jen. 55. Papaver ſativum album, Ger. 296. Emac. 369. Papaver ſimplex album ſativum, Park. Theat. 365. Papaver hortense ſimplex ſemine albo, Hiſt. Oxon. ii. 275. Papaver ſativum, J. B. iii. 390. Buxb. 250. Papaver, Chab. 459. A. White Poppy. Gal. Pavot blanc. G. Weiſer Mehn. B. Mannekop met enkelde blom en wit Zaet. In hortis ſeritur. Julio floret. Uſu. Folia, flores, capita, ſemina; ſuccus denſatus, Opium, Offic. Eſt ſubſtantia ponderoſa, denſa, inflammabilis, & ardens, partim reſinoſa, partim gummoſa, nigricans, odore ſoporiferum, ac graveolens, ſapore amarum & acre. Inciſione capitum è vulnere facto ſponte exſtillat lac ſeu ſuccus, quod calore ſolis concreſcit. A Turcia ad nos adfertur. Vires. Herba, capita, & ſemina refrigerare & humectare vulgo feruntur. Uſus præcipuus in ſomno conciliando, in affectibus pectoris, ac pulmonum, ac imprimis in tuiſſi, raucedine, phthiſi; hinc & in fluxu alvi. Extrinſecus in dolore leniendo, ſomno introducendo, &c. Schroder. Opium anodynum, narcoticum, & ſudorificum eſt; frigidum eſſe non poteſt, cum ſit amarum, & inflammabile, cumque ex deſtillatione oleum & ſalem volatilem præbeat. Conſtat enim (ut alii volunt) ex particulis acribus, aëriis, ſpirituosis, ſalinis, & etiam viſcoſis; anodynum eſt, quod particulis ſuis viſcoſis involvit particulas ſanguinis acres dolores excitantes: narcoticum, ſeu hypnoticum, quia particulis ſuis viſcoſis ſpiritus animales implicat, & ſiſtit: ſudorificum, quia particulis ſpirituosis ſudores excitat. Verum, ſecundum aliorum opinionem, contra ſudores phthiſicorum, ac in Sudore Anglico dicto, utile eſt; quia in hiſce affectibus ſpiritus ſunt adeo ſubtiles, ut ægrè poſſint contineri; hos autem opiata fixant. Alii ajunt,

contineri in eo sulphur quoddam narcoticum, quod cum sit spirituosum, & etiam sulphureum acidum, inde fixantur spiritus animales, & sanguis incrassatur. Vomitus excitat in corporibus salinis, & biliosis, ex concursu sulphuris cum sale.

A. 2. Papaver nigrum, *Offic.* Papaver fativum nigrum, *Ger. Emac.* 370. Papaver fativum simplex nigrum, *Park. Theat.* 366. Papaver hortense nigro semine, sylvestre Dioscoridi, nigrum Plinio, *C. B. Pin.* 170. *Raii Hist.* i. 853. *Tourn. Inst.* 237. *Elem. Bot.* 203. *Boerb. Ind. A.* 279. *Rupp. Flor. Jen.* 55. Papaver hortense simplex semine nigro, *Hist. Oxon.* ii. 275. *A. Black Poppy.* *Gal. Pavot noir.* *G. Schwanker Mohn.* *B. Tamme Heul,* met swart Zaet. In hortis feritur. Junio floret. *Ufu.* Folia, flores, capita, semina. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. Papaver rubrum, Rhœas & erraticum, *Offic.* Papaver, Rhœas, *Ger.* 299. *Emac.* 371. *Raii Hist.* i. 855. *Mer. Pin.* 90. *Merc. Bot.* i. 56. Papaver erraticum, *Phyt. Brit.* 87. Papaver erraticum Rhœas, sive sylvestre, *Park. Theat.* 367. Papaver erraticum majus ^{poies} Dioscoridi, Theophrasto, & Plinio, *C. B. Pin.* 171. *Tourn. Inst.* 238. *Elem. Bot.* 203. *Boerb. Ind. A.* 279. *Rupp. Flor. Jen.* 56. *Buxb.* 250. Papaver erraticum rubrum campestre, *J. B.* iii. 395. *Dill. Cat. Giff.* 98. Papaver erraticum majus, sive ^{poies}, *Hist. Oxon.* ii. 277. Papaver erraticum; Papaver Rhœas, *Chab.* 459. Papaver laciniato folio, capitulo brevior, glabro, annuum, Rhœas dictum. *Raii Synop.* iii. 308. *A. Red Poppy or Corn-Rose.* *Gal. Pavot rouge,* Pavot sauvage, Coquelicoq. *G. Klapper-Rosen / Korn-Rosen.* *B. Klapper-rozen, Koorn-rozen.* *Rooden Heul, Kanter-bloemen, wilde Heul.* Inter fegetes, Junio floret. *Ufu.* Flores. *Vires.* Refrigerat valide, somnum conciliat, dolorem sedat. Usus præcipuus in febribus, pleurisi, cui specificè prodest, angina, &c. *Schrod.* Præparatur Aqua, Syrupus.

A. 4. Argemone, *Offic.* Argemone capitulo longiore, glabro, *Mor. Trælud.* 233. *Raii Hist.* i. 856. *Hist. Oxon.* ii. 279. Papaver laciniato folio, capitulo longiore, glabro, *Raii Fas.* 18. Papaver erraticum capite longissimo, glabro, *Tourn. Inst.* 238. *Elem. Bot.* 203. *Rupp. Flor. Jen.* 56. *Buxb.* 250. *Boerb. Ind. A.* 280. Papaver Argemone dictum, capitulo longiore, glabro, *Herm. Cat.* 476. Papaver laciniato folio, capitulo longiore, glabro, seu Argemone capitulo longiore glabro, *Raii Synop.* iii. 309. *A. Long-beaded Poppy.* *Gal.*

Argemone. *G. Wilder Mohn.* *B. Engelse wilde bastert-Heul.* In aggeribus fossilorum. Junio floret. *Ufu.* Folia, succus. *Vires.* Folia illitu inflammationes compescunt. Succus argema, & nubeculas expurgat, *Diosc.*

Planta, quam hîc pro Argemone exhibeo, proximè accedit, si non prorsus eadem sit cum *Dioscoridea*, cujus descriptionem subjungo: "Argemone in totum sylvestri Papaveri similis est. Folia habet Anemones, divisa; "florem puniceum, caput in cauliculo Papaveris Rhœadis, oblongius, & summis "partibus latum; radicem rotundam; succum croci colore, acrem dimittit."

II. De Papavere corniculato.

NOtae sunt, Flos tetrapetalus, calyx bifolius, caducus, siliqua longa, bivalvis septo medio haerentibus, foeta seminibus subrotundis, Boerhaav. *Ind. A.*

A. Papaver corniculatum, *Offic.* *Chab.* 460. Papaver corniculatum luteum, *J. B.* iii. 398. *Park. Theat.* 261. *Raii Hist.* i. 857. *Synop.* iii. 309. Papaver corniculatum luteum ^{capa} Dioscoridi, & Theophrasto, sylvestre, Ceratitis, Plinio, *C. B. Pin.* 171. *Hist. Oxon.* ii. 273. Papaver corniculatum flore luteo, *Merc. Bot.* i. 56. *Phyt. Brit.* 87. Papaver cornutum flore luteo, *Ger.* 294. *Emac.* 367. *Mer. Pin.* 90. Glaucium flore luteo, *Tourn. Inst.* 254. *Elem. Bot.* 221. *Boerb. Ind. A.* 305. *Rupp. Flor. Jen.* 56. *A. Yellow-bordered Poppy.* *Gal. Pavot cornu.* *G. Gehérnter Mohn mit gelben Blumen.* *B. Geboornde Heul met Gele bloem.* In arenosis maritimis. Junio floret. *Ufu.* Semen. *Vires.* Cum præcedentibus viribus convenit.

III. De Chelidonio.

NOtae sunt, Flos parvus, luteus, siliqua bivalva, foliis laciniatis, succo flavo, acri turgens.

A. 1. Chelidonium majus, *Offic.* *Ger.* 911. *Emac.* 1096. *Chab.* 484. *Merc. Bot.* i. 28. *Phyt. Brit.* 27. *Raii Hist.* i. 858. Chelidonium majus vulgare, *Park. Theat.* 616. *C. B. Pin.* 144. *Hist. Oxon.* ii. 257. *Dill. Cat. Giff.* 56. *Tourn. Inst.* 231. *Elem. Bot.* 198. *Buxb.* 68. *Boerb. Ind. A.* 305. *A. er. Pin.* 26. Chelidonia

lidonia, *J. B.* iii. 482. *Chelidonium*, sive *Chelidonia*, *Rupp. Flor. Jen.* 56. *Papaver corniculatum luteum Chelidonia dictum*, *Raii Synop.* iii. 309. *A. Celandine*. *Gal. Eclairc.*, grande *Chelidoine*, *Felougne*. *G. Schwalben-fraut.* *B. Schelle-kruit.* In locis ruderatis. Aprili floret. *Ufu.* Radix, herba. *Vires.* Calfacit, & siccat; validè abstergit, attenuat; saporis est acris, & amari; visum acuit; bilem per alvum, & urinam educit: Hinc conducit in ictero, obstructione lienis & hepatis, ureterum, &c. *Schrod.* Non tuto intus assumitur propter acrimoniam, *Buxb.*

A. 2. *Glaucium*, *Offic.* *Argemone Mexicana*, *Tourn. Inst.* 239. *Elem. Bot.* 204. *Boerb. Ind. A.* 280. *Papaver spinosum*, *C. B. Pin.* 171. *Prod.* 92. *J. B.* iii. 397. *Ger. Emac.* 401. *Raii Hist.* i. 856. *Papaver spinosum campestre*, *Chab.* 459. *Papaver spinosum Americanum*, *Parkinson. Theat.* 366. *Papaver spinosum luteum*, foliis venis albis notatis, *Hist. Oxon.* ii. 277. *Chicalloti seu Spina*, *Papaver spinosa*, *Hern.* 215. *A. Purging-Thistle.* *Gal. Pavot epineux.* *G. Purgierende Distel.* *B. Doornachtige Heul.* In hortis Botanicorum colitur. Julio & Augusto floret. *Ufu.* Succus *Glaucium* dictus. *Vires.* Ad oculorum medicamenta, utpote cum per initia refrigeret, *Diosc.*

Quinetiam *Glaucium* succus est à *Dioscoride* memoratus, verum è quam planta emanat vel exprimitur, inter Botánicos controvertitur. Ego ad hanc plantam præ aliis cum *C. Baubino* referendum puto, *Dioscoridis* descriptione, quam hîc subjungo, ut ita opiner inductus: "*Glaucium* succus est herbæ, quæ ad Hierapolim Syriæ nascitur; foliis ferè corniculati *Papaveris*, pinguioribus tamen, in terram sparsis, odoris tetri, gustus amari; tota croceo succo madet. Folia in olla fistili, semifrigidis clibanis calfaciunt indigenæ, usque dum flaccescant; deinde contusis succum exprimunt."

IV. De *Tithymalo*.

Notæ sunt, *Vasculum seminale tricoccum in summo stylo*, succus lacteus, acer, *Raii Synop.* pag. 124.

A. 1. *Esula major*, *Offic.* *Esula major Germanica*, *Ger.* 404. *Emac.* 501. *Mer. Pin.* 37. *Merc. Bot.* i. 34. *Phyt. Brit.* 39. *Esula palustris*, *Riv. Tet. Irr. Rupp. Flor. Jen.* 219. *Tithymalus palustris*, sive *Esula major Germanica*, *Park. Theat.* 188. *Tithymalus magnus*

multicaulis, sive *Esula major*, *J. B.* iii. 671. *Raii Hist.* i. 864. *Buxb.* 319. *Tithymalus palustris fruticosus*, *C. B. Pin.* 292. *Hist. Oxon.* iii. 341. *Tourn. Inst.* 87. *Boerb. Ind. A.* 256. *A. German Spurge.* *Gal. Grande Esule.* *G. Grosse Wolffs-Witich.* *B. groote Wolfs-Melk.* In hortis botanicis colitur. *Ufu.* Radix oblonga, pollicem crassa, foris fusca, intus pallida, lacte acerrimo, purgante, & nauseoso turgida. *Vires.* Pituitam validissimè, præcipuè per inferiora purgat, & non sine cautione usurpatur. E radicibus, herbis, & lacteo succo, unguentum efficacissimum adversus scabiem capitis contagiosam confici potest; estque hoc singulare quoddam unguentum, *Hist. Ox.*

N. B. Hæc cum sequentibus 3. 4. 5. 8. 9. 11. & 15. indiscriminatim sumi possunt, *Ind. Med.*

A. 2. *Esula minor*, *Pityusa*, *Offic.* *Esula Rivini & Officinarum*, *Rupp. Flor. Jen.* 218. *Tithymalus foliis Pini*, fortè *Dioscoridis Pityusa*, *C. B. Pin.* 292. *Tourn. Inst.* 86. *Boerb. Ind. A.* 257. *Hist. Oxon.* iii. 337. *Tithymalus Pineus*, *Ger.* 402. *Emac.* 499. *Pityusa*, *Tithymalus pinea* sive *Esula minor*, *Park. Theat.* 192. *Tithymalo Cyparissæ similis*, *Pityusa multis*, *J. B.* iii. 665. *Raii Hist.* i. 867. *A. Pine-Spurge.* *Gal. Petite Esule.* *G. kleine Wolffs-Witich.* *B. kleine Spurge.* In hortis frequens. *Ufu.* Radix, cortex radicis, & folia. Radix est oblonga, *Esulæ* majori tenuior, foris fusca, intus ex flavo albescens, saporis paulò acrioris. *Vires.* Gustatu linguam & fauces ignea acrimonia adurit, assumpta verò tanta cum vehementia, & simul molestia, *Hydropicorum* aquas per vomitus, ac sedes exterminat, ut non sine cautione usurpanda sit. *Esulæ* utræque corriguntur maceratione in acidis.

A. 3. *Cataputia minor*, *Lathyris*, *Offic.* *Cataputia minor*, *Raii Hist.* i. 866. *Lathyris major*, *C. B. Pin.* 293. *Lathyris major hortensis*, *Park. Theat.* 191. *Lathyris*, sive *Cataputia minor*, *Ger. Emac.* 503. *J. B.* iii. 880. *Tithymalus latifolius Cataputia dictus*, *Hern. Hort. Lugd. Bat.* 599. *Tourn. Inst.* 86. *Elem. Bot.* 74. *Boerb. Ind. A.* 255. *Buxb.* 321. *Tithymalus major annuus glaucifolius*, *Hist. Oxon.* iii. 339. *Esula major*, *Riv. Tet. Irr. Rupp. Flor. Jen.* 219. *A. Garden-Spurge.* *Gal. Espurge.* *G. Spring-fraut.* *B. Spring-kruit.* In hortis frequens oritur. *Ufu.* Semina seu grana oblonga, rotunda, Piso majora, includentia sub pellicula corticosa nucleum album, pinguem, saporis subdulcis, acris, nauseosi. *Vires.* Vim habent catharticam, validam: Hæc grana,

grana, ut & aliæ Tithymalorum species, in usum raro veniunt.

Grana 12. vel 14. tusa, vinoque pota, totum corpus commovent; alvum purgant; pituitam, & bilem ducunt; vomitiones potenter provocant; phlegma, cholera, & melancholiam adducunt, *Trag.*

A. 4. Tithymalus amygdaloides angustifolius, *Ind. Med.* xlix. *Tourn. Inst.* 86. *Buxb.* 320. Tithymalus characias angustifolius, *Ger. Emac.* 500. *Hist. Oxon.* iii. 336. *Park. Theat.* 187. Tithymalus maritimus folio Linariæ, *Herm. Flor.* ii. 116. *Boerb. Ind. A.* 256. Tithymalo maritimo affinis, Linariæ folio, *C. B. Pin.* 256. Esula folio Amygdali angusto, *Rupp. Flor. Jen.* 220. Alypum Matthioli, Tithymalo affinis, *J. B.* iii. 676. *Chab.* 535. A. *Narrow-leaved Wood-Spurge.* *Gal. Titimale.* G. *Wolffs-Milch mit schmalen Mandel-Blättern.* B. *Wolfs-melk met smalle bladeren.* In sylvis, & dumetis. *Ufu.* Folia. *Vires.* Cum reliquis convenire creditur.

A. 5. Tithymalus, *Offic. Helioscopius*, *Ger.* 313. *Emac.* 498. *Park. Theat.* 189. *C. B. Pin.* 291. *Raii Hist.* i. 869. *Synop.* iii. 313. *Mer. Pin.* 118. *Merc. Bot.* i. 72. *Phyt. Brit.* 121. *Buxb.* 320. *Tourn. Inst.* 87. *Elem. Bot.* 74. *Hist. Oxon.* iii. 339. Tithymalus helioscopius sive solifolius, *J. B.* iii. 663. *Chab.* 533. Tithymalus subrotundusfoliis majoribus, crenatis, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 600. *Boerb. Ind. A.* 256. *Dill. Cat. Giff.* 78. Esula solifolia, *Rivini Irr. Tet. Rupp. Flor. Jen.* 219. A. *Sun-Spurge*, or *Wart-wort.* *Gal. Titimale suivant le Soleil.* G. *Ennenwendel / Wolffs-milch.* B. *Zonne-wende, Wolfs-melk.* In hortis frequentissima est. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum Tithymalis viribus convenit. Succus ad Verrucas commendatur, *R. Cat.* p. 286.

A. 6. Tithymalus characias, *Offic. Tithymalus characias Monspeliensium*, *Ger.* 403. *Emac.* 499. *Park. Theat.* 186. *Raii Synop.* iii. 312. Tithymalus characias rubens peregrinus, *C. B. Pin.* 290. *Hist. Oxon.* iii. 335. *Tourn. Inst.* 85. *Elem. Bot.* 73. Tithymalus amygdaloides seu characias, *J. B.* iii. 672. *Chab.* 534. *Raii Hist.* 864. Esula characias rubens; *Rivini.* A. *Wood-Spurge.* *Gal. Titimale male.* G. *Stemmel rotte Wolffs-Milch.* B. *Vremde roode Wolfs-melk.* In saxosis Galliæ & Italiæ nascitur. Martio floret. *Ufu.* Radix, folia, & semina acrem, & urentem facultatem obtinent. Succus alvum purgat vehementius, *Diosc.*

A. 7. Tithymalus myrtites, *Offic. Tithymalus myrsinites* sive myrtites, *Chab.* 534. Ti-

thymalus myrsinites, *J. B.* iii. 674. *Park. Theat.* 187. *Raii Hist.* i. 865. Tithymalus myrsinites latifolius, *C. B. Pin.* 290. *Hist. Oxon.* iii. 337. *Boerb. Ind. A.* 256. Tithymalus myrtifolius, *Ger.* 402. Tithymalus myrtifolius, latifolius, *Ger. Emac.* 499. Esula foliis Myrti, *Rivini Irr. Tet. A. Myrtle-Spurge.* *Gal. Titimale femelle.* G. *Myrthen Wolffs-Milch.* B. *Myrten Wolfs-melk.* In Calabria & Sicilia provenit. Æstate floret. *Ufu.* Radix, folia, semen, succus *Vires.* Consimilem antedicto sortiuntur facultatem, *Diosc.*

A. 8. Tithymalus sylvaticus lunato flore, *Ind. Med.* xlix. *C. B. Pin.* 190. *Tourn. Inst.* 85. *Elem. Bot.* 74. *Boerb. Ind. A.* 257. *Hist. Oxon.* iii. 335. Tithymalus lunato flore Columnæ, *Park. Theat.* 187. *Raii Hist.* i. 871. Tithymalus sylvaticus toto anno folia retinens, *J. B.* iii. 671. *Chab.* 534. A. *Ever-green Wood-Spurge.* *Gal. Titimale des Bois.* G. *Wolffs-Milch von den Buschen.* B. *Wild Wolfs-melk.* In sylvis. *Ufu.* Radix. *Vires.* Cum præcedentibus convenit.

A. 9. Tithymalus Myrsinites fructu verrucæ simili, *C. B. Pin.* 291. *Tourn. Inst.* 84. *Elem. Bot.* 74. *Ind. Med.* xlix. Tithymalus verrucosus, *J. B.* iii. 673. *Raii Hist.* i. 871. *Synop.* iii. 312. Tithymalus verrucosus Dalechampii, *Park. Theat.* 187. A. *Rough-fruited Spurge.* *Gal. Titimale dont le fruit est semblable à une verrue.* G. *Wolffs-milch voll Warzen.* B. *Wolfs-melk.* In arvis. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum prioribus convenit.

A. 10. Tithymalus paralius, *Offic. J. B.* iii. 674. *Chab.* 534. *Ger.* 401. *Emac.* 498. *Raii Hist.* i. 865. *Synop.* iii. 312. *Merc. Bot.* i. 72. *Phyt. Brit.* 121. *Mer. Pin.* 118. Tithymalus paralius sive maritimus, *Park. Theat.* 184. Tithymalus maritimus, *C. B. Pin.* 291. *Hist. Oxon.* iii. 337. *Tourn. Inst.* 87. *Elem. Bot.* 74. Esula marina Linariæ folio, *Rivini Irr. Tet. A. Sea-Spurge.* *Gal. Titimale marin.* G. *See Wolffs Milch.* B. *Zee-Wolfs-melk.* In arenosis maritimis. Junio floret. *Ufu.* Tota planta. *Vires.* Similes ad usus reconditur.

A. 11. Tithymalus cyparissias, *Offic. C. B. Pin.* 291. *J. B.* iii. 663. *Chomel.* 24. *Ind. Med.* xlix. *Buxb.* 320. *Raii Hist.* i. 867. *Tourn. Inst.* 86. *Elem. Bot.* 74. *Hist. Oxon.* iii. 338. Tithymalus cyparissias vulgaris, *Park. Theat.* 193. Tithymalus cupressinus, *Ger.* 402. *Emac.* 499. Esula Officinarum, *Volc.* 154. *Cesalp.* 374. Esula, *Rivini Irr. Tet.* Esula Rivini & Officinarum, *Rupp. Flor. Jen.* 218. A. *Cypress-*

press-Spurge. Gal. *Titimale retirant sur le Cyprez.*
G. Cypresen Wolffs-Melk. B. *Cypres Wolffs-Melk.* In hortis Curiosorum nonnunquam reperitur. *Æstate* floret. *Ufu.* *Succus.* *Vires.* Eadem cum superioribus.

A. 12. *Tithymalus dendroides*, *Offic. J. B.* iii. 675. *Tithymalus dendroides* ex Codice Cæsareo, *Hist. Oxon.* iii. 336. *Ger. Emac.* 501. *Tithymalus arboreus*, *Park. Theat.* 187. *Alpin. Exot.* 60. *Raii Hist.* i. 864. *Tourn. Inst.* 85. *Boerb. Ind. A.* 257. *Tithymalus myrtifolius arboreus*, *C. B. Pin.* 290. *Tithymalus myrsinites*, *arborescens*, *Ger. Emac.* 499. *Esula caule crasso*, *Rivin Irr. Tet. A.* *Tree-Spurge.* Gal. *Herbe au Lait.* *G. Baum-Wolffs-Melk.* B. *Boomachtig Wolffs-Melk.* In montosis Neapolitanis, &c. *Ufu.* Folia, semina, succus. *Vires.* Eisdem effectus cum superioribus habent, *Diosc.*

A. 13. *Tithymalus platyphyllos*, *Offic. Ger.* 404. *Emac.* 500. *Raii Hist.* i. 870. *Tithymalus latifolius Hispanicus*, *C. B. Pin.* 291. *Tourn. Inst.* 86. *Park. Theat.* 188. A. *Broad-leaved Spurge.* Gal. *Titimale avec des feuilles larges.* *G. Breit-blätterichte Wolffs-Melk.* B. *Wolfs-Melk met brede Bladeren.* In Hispania reperitur. *Æstate* floret. *Ufu.* Radix, succus, folia. *Vires.* Reliqua genera quæ suprascribuntur, idem efficiunt. Pisces necat, tufus, & aqua inspersus, *Diosc.*

A. 14. *Pityusa*, *Offic.* *Tithymalus foliis brevibus, aculeatis*, *C. B. Pin.* 292. *Tithymalus cyparissias vulgaris*, *Park. Theat.* 193. quoad icon. A. *Pine Spurge with sharp pointed Leaves.* Gal. *Pityuse*, ou *Esule.* *G. Wolffs-Melk mit scharff-gespitzten Blättern.* B. *Wolfs-Melk met korte spitse bladeren.* In Italia provenit. *Ufu.* Radix. *Vires.* Purgat per sedem.

A. 15. *Peplus*, *Offic. Merc. Fot.* ii. 28. *Phyt. Brit.* 89. *Peplus*, sive *Esula rotunda*, *C. B. Pin.* 292. *Ger. 406. Emac.* 503. *J. B.* ii. 669. *Cbab. 533. Mer. Pin.* 92. *Raii Hist.* i. 869. *Esula rotunda sive Peplus*, *Park. Theat.* 194. *Esula rotundifolia non crenata*, *Rupp. Flor. Jen.* 219. *Esula folio rotundo*, *Rivin. Irr. Tet.* *Tithymalus folio rotundo*, *Rivin.* *Tithymalus parvus*, annuus, foliis subrotundis, non crenatis, *Peplus dictus*, *Raii Synop.* iii. 313. *Tithymalus rotundis foliis*, non crenatis, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 600. *T. Inst.* 87. *Elem. Bot.* 74. *Dill. Cat. Giff.* 126. *Boerb. Ind. A.* 256. *Buxb. 320.* *Tithymalus annuus*, erectus, foliis non crenatis, *Hist. Oxon.* iii. 339. A. *Petty Spurge.* Gal. *Reveille-matin*

des vignes. *G. Wolffs-Melk mit runden Blättern.* B. *Duivels-melk.* In hortis. Junio floret. *Ufu.* Herba, fructus. *Vires.* Bilis ac pituita detrahatur in Hydromelite potio. Obsoniis inspersa conturbat alvum, *Diosc.*

A. 16. *Peplis*, *Offic. Ger.* 406. *Emac.* 503. *Park. Theat.* 194. *J. B.* iii. 668. *Raii Hist.* i. 869. *Peplis maritima folio obtuso*, *C. B. Pin.* 293. *Tithymalus maritimus supinus annuus Peplis dictus*, *Raii Synop.* iii. 313. *Tithymalus maritimus purpureo colore*, procumbens, *Peplis dictus*, *Pluk. Almag.* 372. *Tithymalus maritimus folio aurito, obtuso*, *Elem. Bot.* 74. *Tithymalus maritimus folio obtuso, aurito rubro perinde ac caule*, *T. Inst.* 87. *Tithymalus sive Peplis maritima folio obtuso*, *Hist. Oxon.* iii. 340. *Tithymali marini species minima*, ex Cornubia, *Mer. Pin.* 118. A. *Purple Sea Spurge.* Gal. *Peplis.* *G. Purpur-rothe See-Wolffs-Melk.* B. *Rode purpur Zee-Wolfs-Melk.* In littoribus maris arenosis. *Æstate* floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Eisdem cum reliquis habet.

A. 17. *Chamæsyce*, *Offic. Ger.* 407. *Emac.* 504. *Park. Theat.* 195. *C. B. Pin.* 293. *J. B.* iii. 667. *Raii Hist.* i. 869. *Chamæsyce Dioscoridis & Plinii*, *Cbab. 533.* *Tithymalus exiguus procumbens Chamæsyce dictus*, *Herm. Cat.* 602. *Pluk. Almag.* 372. *Boerb. Ind. A.* 257. *Tithymalus minimus ruber rotundifolius procumbens*, *Hist. Oxon.* iii. 340. *Tithymalus exiguus glaber*, *Nummulariæ folio*, *Tourn. Inst.* 87. *Elem. Bot.* 74. *Esula minima Chamæsyce dicta*, *Volck. Flor. Nor.* 155. A. *Time-Spurge.* Gal. *Petit Titimale rampant.* *G. Kleineste Wolffs-Melk.* B. *Kleyn kruypend Wolffs-Melk.* In agris & vineis Italiæ, &c. reperitur. *Æstate* floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Alvum resolvit; succus simili effectu prodest; illitus contra scorpionis ictus auxiliatur, *Diosc.*

A. 18. *Apios*, *Offic. J. B.* iii. 666. *Raii Hist.* i. 876. *Apios vera*, *Ger.* 407. *Emac.* 504. *Apios sive Ischias*, *Cbab. 533.* *Apios sive Tithymalus tuberosus*, *Park. Theat.* 195. *Tithymalus tuberosus pyriformi radice*, *C. B. Pin.* 292. *Tourn. Inst.* 87. *Hist. Oxon.* iii. 342. A. *Round-knobbed-rooted Spurge.* Gal. *Apios*, ou *Rave sauvage.* *G. Wolffs-Melk mit rund-knollichter Wurzel.* B. *Wolfs-Melk met ronde knollige Wortels.* In Creta Insula. *Ufu.* Radix. *Vires.* Purgationes movet, *Diosc.*

N. B. Tollunt humores & verrucas omnis generis.

A. 19. *Hippophaes*, *Hippophæstum*, & *Hippomanes*, *Offic. Park. Theat.* 197. *Hippophaes*

phaes Anguillaræ & Dodonæi, five Spina purgatrix, *J. B.* i. 410. *Cbab.* 88. Hippophaes quibusdam *ἡκινθα καθαρτική*, i. e. Spina purgatrix, *C. B. Pin.* 293. Rhamnus catharticus Oleæ folio, *ejusd.* Tithymalus maritimus spinosus, *ejusd.* Tithymalus spinosus, *Wheeler. Itin.* 307. Tithymalus maritimus Creticus spinosus, *Park. A. Purging Thorn.* Gal. *Nerprun.* G. *Stech-Dorn.* B. *Purgeer-doorn.* In Moræa oritur. *Ufu.* Succus. *Vires.* Purgat per deorsum pituitosos humores.

ἡκινθα à Dioscoride sic describitur: *Frutex est densus, surculosus, foliis longis oleaginis proximis, angustioribus, mollioribus, inter quæ spinæ candicantes, siccæ, angulosæ, floribus bederæ corymbos referentibus, racematim coherentibus, sed minoribus, mollibusque & ex albedo partim rubentibus: radice crassa, molli, lactei succi plena, amara.* *ἡκινθα* autem ab eodem auctore his verbis: *Id quod Hippophaestum appellant, nascitur eisdem locis quibus Hippophaes, estque Spinæ fulloniæ genus, humilis herba, sine cauliculo, sine flore, &c.* unde clarè apparet unam & eandem speciem plantam esse, posteriorem duntaxat juvenem antequam excaulescat. Quænam autem planta sit, non levis est controversia, nec facilè dirimenda. *Columna Carduum stellatum* eo nomine appellat, dubitat etiam an non *Rhamnus Salicis folio*, &c. *C. B.* ità denominari debeat. *C. Baubinus* Hippophaes Anguillarii ab Hippophae Dioscoridis separat, priorem ad Rhamnum referendam censens, quàm rectè nollem determinare, nec tamen earum quamlibet genuinam esse existimo, quia nullius radices lacteum succum præbent. Scribit *Matthiolum Hieronymum Amatheum* Opitergenssem medicum plantam ad se attulisse, Venetiis ad eum à *Joanne Baptista Zopisso* Papiensi medico missam, quæ non modò notis omnibus Dioscoridis Hippophaestum referebat: sed etiam viribus, ut se experimento comperisse testatus est. Quod *Matthiolum* de ea inveniendi non prorsus desperare fecit. *Parkinsonus* Tithymali speciem esse opinatur, à quo cur dissentiam rationem non video, atque idcirco non tantùm in eo capite collocavi, sed & synonyma collegi & contuli.

V. De Euphorbio.

FOLIIS longis, crassis, & spinosis ab aliis differt.

A. 1. Euphorbium, *Offic.* Euphorbium verum, *Com. in not.* Euphorbium verum anti-

quorum, *Raii Hist.* i. 873. *Volck. Flor. Nor.* 158. *Hort. Amst.* i. 23. *Boerb. Ind. A.* 259. Euphorbium antiquorum verus five Scadidacalli, *Hort. Bos.* 47. Euphorbium trigonum spinosum rotundifolium, *Act. Reg. Par.* Anno 1720. *Ed.* 8vo. p. 500. Euphorbium Indicum Opuntia facie, caule geniculato, triangulari, *Breyn. Prod.* ii. 44. *Flor. Mal.* 108. *Hist. Oxon.* iii. 345. Tithymalus aizoides nodosus & spinosus lacte turgens acri, *Pluk. Almag.* 370. *Commel. Prælucl. Bot.* 21. Tithymalus Indicus spinosus & angulosus lacte turgens acri, *Hort. Beaum.* 41. Schadida Calli, *Hort. Mal.* ii. 81. A. *The Euphorbium Tree.* Gal. *Euphorbe.* G. Euphorbium. B. Euphorbium. In India Orientali crescit. *Ufu.* Succus Euphorbium dictus. Substantia est gummosa & resinosa, concreta in guttas pallide flavescentes, varia forma, saporis acerrimi, exurentis, nauseosi, odoris nullius. *Vires.* Insignem quidem vim obtinet serum ac aquas ex toto corpore purgandi, non nisi tamen Hydropicis robustioribus conceditur: Externe in Carie Ossium usus ejus egregius est. Sed cavendum est ne inspergatur ulceribus faucium, narium, palato aut linguæ ut D. *Tanc. Robinson M. D.* ingenue monet. Naribus admotum Sternutationem excitat. Corrigitur acidis. Alias Euphorbii species invenio in *Horto Malabarico* sub nomine *Ela-Calli*, *Tom.* ii. fig. 43. p. 83. & apud *Clarissimum Plukenetium in Phytograph.* tab. 230. fig. 5. Sarcocollam officinarum à Tithymalo Persico spinoso provenire affirmant nonnulli.

In Præludiis Botanicis viri ingeniosi D. *Caspari Commelini*, pag. 17. me reprehensum invenio, quod in capite de Euphorbio tres species distinctas plantas pro unius & ejusdem synonymis posuerim, nimirum Schadida Calli, *H. M.* Euphorbium, *Dod.* & Tithymalum Africanum spinosum, &c. *P. P.* tab. 231. fig. 1. Ut ergò me vindicem, & reprehensioni huic minimè obnoxium ostendam, primò observandum est, Euphorbium *Dodonæi* inter reliqua synonyma à me non recenseri: nec enim in ea tum opinione fui, uti nec adhuc sum, eam veram Euphorbii plantam esse; aliter enim non omissem reliqua *Dodonæana* plantæ synonyma, quæ apud utrumque *Baubinum*, *Gerardum*, *Parkinsonum*, aliosque habentur. Veruntamen minimè dubitans, quin nuperus eruditus vir & insignis Botanicus *Paulus Hermannus*, qui diu in India Orientali vixerat, & in multis simplicibus pharmacis inveniendis felix admodum fuerat, Euphorbii veri plantam probe

probe perspectam haberet, non admodum scrupulosus fui, synonymum reliquis annuere, quod ille fidenter Euphorbio Officinarum attribuit, nulla interposita differentia inter Euphorbium Dodonæi Lob. & suum. Cur autem D. Commelinus Hermannii synonyma omitteret, quæ ego adhibui, Dodonæi afferet, quod ego non dedi, capere nequeo, nisi ut communis Patriæ causa Hermannium non apertè, sed per latera mea feriret. Quod ad D. Plukenetii nomen attinet, dubitanter illud proposui, undè quivis primo aspectu facile posset discernere, mihi de eo non satisfactum esse, Plukenetium duntaxat secutus sum, qui an non Planta à se delineata cum Hermanniano Euphorbio eadem esset, quæsit.

A. 2. Euphorbium, *Offic. Mill. Cat.* 42. Euphorbium tetragonum & pentagonum spinosum Canarinum, *Boerb. Ind. A.* 258. Euphorbium tetragonum & pentagonum spinis geminis aduncis munitum, *Act. Reg. Par.* Anno 1720. *Edit* 8vo, p. 500. Euphorbium quadrangulare sive tetragonum, *Hort. Bos.* 47. Tithymalus aizoides, fruticosus Canariensis aphyllus, quadrangularis, & quinqueangularis, spinis geminis aduncis atronitentibus armatus, *Hort. Amst.* ii. 207. *Raii Hist.* iii. 429. *Comel. Prælod. Bot.* 20. Tithymalus aizoides latifolius, seu Euphorbia Canariensis quadrilatera & quinquelatera cerei effigie, ad angulos per crebra intervalla spinis vestis atronitentibus, Gazellæ cornua referentibus armata, *Pluk. Phytog.* cccxx. f. 3. *Almag.* 370. Tithymalus quadrangularis spinosus, seu spinis geminis aduncis ex eadem sede ortis armatus, lucco lacteo acerrimo turgidus, *Hort. Beaum.* 41. A. Canary Euphorbium. *Gal. Euphorbe de Canarie.* G. Euphorbium von Canarie. B. Euphorbium van Canarie. *Usu.* Succus concretus, Euphorbium Officinarum dictus ex sententia D. Phillipi Miller.

A. 3. Esula Indica, *Bont.* 153. *Raii Hist.* i. 873. Esula Indica Bontii, sive Euphorbio affinis Indica Sedi folio, *Hist. Oxon.* iii. 345. Tithymalus Orientalis arboreicens, triquetrus spinosus, Talukghaha, *Herm. Mus. Zeylan.* 56. An Daluk. Esula Indica, *Ejusd.* 67? Lacryma flava Guttae Gemoy affinis, vel eadem, emittitur; sed hic notandum cum D. Syen duplicem Gotta Gummi vel Gutta Gamba à Mercatoribus vendi, videlicet vulgarem ab Esulæ Indicæ affini planta collectam, ab Indis Lonam Cambodia vocatam. Alteram vero præstantiorem, quæ ab Arbore Orientali Codampulli, & Carcapuli, seu Kanna Gboraka funditur, de quâ suo loco.

VI. De Plantagine.

NOtæ sunt, Flores staminosi, in spicas congesti, flosculorum tubi in vascula seminalia elliptica (quæ per maturitatem horizontali sectione in medio diffiliunt) intumescences; semina intus puliciformia, *R. Synop.* p. 125.

A. 1. Plantago vulgaris, Septinervia, *Offic.* Plantago latifolia vulgaris, *Park. Theat.* 493. *Hist. Oxon.* iii. 258. *Raii Hist.* i. 876. *Synop.* iii. 314. Plantago latifolia, *Ger.* 338. *Emac.* 417. *Mer. Pin.* 95. Plantago latifolia sinuata, *C. B. Pin.* 189. *Tourn. Inst.* 126. *Elem. Bot.* 103. *Boerb. Ind. A.* ii. 100. *Dill. Cat. Giff.* 113. *Buxb.* 262. Plantago major latifolia vulgaris, *Merc. Bot.* i. 59. *Phyt. Brit.* 95. Plantago major folio glabro, non laciniato, ut plurimum, *J. B.* iii. 502. Plantago major vulgaris, folio glabro non laciniato, *Chab.* 497. Plantago latifolia glabra, *Rupp. Flor. Jen.* 69. A. Great Plantain. *Gal. Plantain.* G. breit-blättericht *Wegerich.* B. Weegbreede met breede bladeren. Ad vias ubique. *Usu.* Radix, Folia, Semina. *Vires.* Refrigerant & siccant, Hepatica sunt ac Vulneraria. Usus præcipuus in fluxionibus cujuscunque generis, *Schrod.*

A. 2. Plantago incana, *Offic.* *Ger.* 338. *Emac.* 419. *Raii Hist.* i. 877. *Mer. Pin.* 95. Plantago latifolia incana, *C. B. Pin.* 189. *Ind. Med.* xcii. *Chomel.* 583. *Dill. Cat. Giff.* 83. *Rupp. Flor. Jen.* 69. *Buxb.* 262. *Hist. Oxon.* iii. 259. *Tourn. Inst.* 126. *Elem. Bot.* 103. *Boerb. Ind. A.* ii. 100. Plantago major incana, *Park. Theat.* 493. *Raii Synop.* iii. 314. *Merc. Bot.* i. 59. *Phyt. Brit.* 95. Plantago major hirsuta, media à nonnullis cognominata, *J. B.* iii. 504. *Chab.* 498. A. Hoary Plantain. *Gal. Plantain.* G. Witter. *Wegerich.* B. Middel-Weegbree. In glareosis. Junio floret. *Usu.* Folia. *Vires.* Cum priore convenit, & sumuntur indiscriminatim.

A. 3. Plantago angustifolia, Quinquenervia, *Offic.* Plantago quinquenervia, *Ger.* 341. *Emac.* 422. *Raii Hist.* i. 877. *Synop.* iii. 314. *Mer. Pin.* 95. Plantago quinquenervia major, *Park. Theat.* 495. Plantago major angustifolia, *C. B. Pin.* 189. *Tourn. Inst.* 127. *Elem. Bot.* 103. *Boerb. Ind. A.* ii. 100. *Dill. Cat. Giff.* 55. *Buxb.* 263. *Hist. Oxon.* iii. 259. Plantago lanceolata, *J. B.* iii. 505. A. Ribwort. *Gal. Plantain long.* G. schmal-blättericht *Wegerich.* B. Weegbree met smalle bladeren. In pascuis. *Usu.* Herba. *Vires.* Cum priore

priore viribus convenit. Pulvis foliorum ad 3i data in Conserva Rosarum rubrarum ad tertianas valde commendatur, *Boyleus*.

A. 4. Coronopus, *Offic.* Coronopus horten-
tensis, *C. B. Pin.* 190. *Tourn. Inst.* 128. *Elem. Bot.* 104. *Boerb. Ind. A. ii.* 101. Coronopus vulgaris sive Cornu Cervinum, *Park. Tbeat.* 501. *Raii Hist.* i. 879. Coronopus sive Cornu Cervinum vulgò Spicà Plantaginea, *J. B. iii.* 509. Coronopus, Herba Stella, Cornu Cervinum, *Cbab.* 500. Cornu Cervinum, *Ger.* 340. *Emac.* 427. *Merc. Pin.* 30. *Merc. Bot.* i. 30. *Phyt. Brit.* 31. Plantago foliis laciniatis Coronopus dicta, *Raii Synop.* iii. 315. Plantago Coronopus dicta sativus in acetariis utilis, *Pluk. Almag.* 298. Stella terræ vulgò, *A. Bucks-born Plantain.* *Gal. Corne de Cerf.* G. *Krähen-Fuß.* B. *Tamme-Hartsboorn.* In arenosis. *Usu.* Folia. *Vires.* Cum Plantagine viribus convenit.

Hanc plantam pro Stella Terræ *Act. Philo-soph.* *Londinen.* n. 187. p. 298. memoratâ ad Hydrophobiam canum curandam utile habeo; ob hæc rationes: 1. Quod Herba ipsa stellam magis refert quàm Sefamoides Salamanticum, quod ibidem pro eâ accipitur. 2. Locis nonnullis, nec non à scriptoribus quibusdam ita appellatur. 3. Plantagines in genere omnes & in specie hæc herba à medicis contra morsum canis rabidi commendatur.

A. 5. Holostium, *Offic.* Holostium vel Hollestium, *Cbab.* 499. Holostium Salmanticum, *Ger.* 342. *Emac.* 423. *Park. Tbeat.* 498. Holostium hirsutum albicans majus, *C. B. Pin.* 190. Holostium Plantagini simile, *J. B. iii.* 508. *Raii Hist.* i. 880. Plantago mollis sive Holostium hirsutum albicans majus, *Hist. Oxon.* iii. 260. Plantago montana Holostium dicta tomentosa, *Pluk. Almag.* 299. Plantago angustifolia albida, *Elem. Bot.* 103. Plantago angustifolia albida Hispanica, *Tourn. Inst.* 127. *Boerb. Ind. A. ii.* 101. A. *Spanish Plantain.* *Gal. Pied de Corneille.* G. *Spanisch-Wegerich.* B. *Spaanse Weegbree.* In arenosis. Aprili & Maio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Vulneraria est planta. *Usus* ejus præcipuè ad Hernias.

VII. De Psyllio.

Caulibus foliosis, foliis angustis, binis oppositis, florum spicis è foliorum alis egressis à reliquis differt, *R. H. p.* 878.

A. Psyllium, *Offic.* *Cbab.* 501. *Rupp. Flor.*

Jen. 69. Psyllium vulgare, *Park. Tbeat.* 277. Psyllium majus erectum, *J. B. iii.* 513. *C. B. Pin.* 191. *Tourn. Inst.* 128. *Elem. Bot.* 105. Psyllium annuum majus foliis integris, *Hist. Oxon.* iii. 262. Psyllium majus erectum latifolium annuum, *Boerb. Ind. A. ii.* 101. Psyllium sive Pulicaris herba, *Ger.* 471. *Emac.* 587. Plantago caulifera Psyllium dicta, *Raii Hist.* i. Plantago caulifera Psyllium dicta majus erectum, *Pluk. Almag.* 299. A. *Flea-wort.* *Gal. Herbe aux puces.* G. *Psyllien oder Flösch-Kraut.* B. *Vloo-kruit.* In hortis botanicis. *Usu.* Semina parva, oblonga, lucida, ex fusco nigricantia, saporis mucilaginosi, simulque acris, & nauseosi. *Vires.* Evacuat bilem flavam, mucilaginemque sua acrimoniam humorum obtundere aptum est. Hinc convenit maximopere in Dysenteria & Corrosione intestinorum, *Schrod.*

VIII. De Ruta.

Notæ sunt, Vasculum seminale in quaterna loculamenta partitum, quæ superiore parte aliquousque disjuncta sunt, & in angulos elata; folia in plures lobos seu segmenta divisa, glabra, glauca, odore vebementi, *R. H. p.* 874.

A. 1. Ruta, *Offic.* *Cbab.* 377. Ruta horten-
tensis, *Ger.* 1070. *Emac.* 1255. Ruta horten-
tensis major, *Park. Tbeat.* 132. Ruta horten-
tis latifolia, *C. B. Pin.* 336. *Tourn. Inst.* 257. *Elem. Bot.* 224. *Rupp. Flor.* *Jen.* 71. *Buxb.* 288. Ruta horten-
tensis major latifolia, *Hist. Oxon.* ii. 507. *Boerb. Ind. A.* 260. Ruta sati-
va vel horten-
tensis, *J. B. iii.* 197. *Raii Hist.* i. 874. A. *Garden Rue.* *Gal. Rue des Jardins.* G. *Garten Raute.* B. *Hof-Ruiten,* *Wynruit.* In hortis. Junio floret. *Usu.* Herba; Semina sunt parva, recurva, aut semilunata, coloris nigricantis, saporis amaricantis, aromatici, ingrati, odoris gravis. *Vires.* Alexipharmaca, Cephalica, ac Nervina est. *Usus* præcipuus in variis morbis, Peste, aliisque affectibus malignis præservandis ac curandis, Veneno ar-
cendo, visu acuendo, lascivia reprimenda, pleuritide curanda, imbecillitate ventriculi corrigenda, Colica discutienda, Morfu canis rabidi debellando, &c. *Schrod.*

A. 2. Ruta montana, *Offic.* *Ger.* 1071. *Emac.* 1255. Ruta sylvestris major, *J. B. iii.* 200. *C. B. Pin.* 336. *Park. Tbeat.* 133. *Raii Hist.* i. 874. *Tourn. Inst.* 257. *Elem. Bot.* 224. *Boerb. Ind. A.* 260. *Hist. Oxon.* ii. 507. Ruta sylvestris seu Ruta sylvestris major, *Cbab.*

277. A. *Wild Rue*. Gal. *Rue sauvage*. G. *Wilde Raute*. B. *Berg-Ruyte*. In montosis. Julio floret. *Ufu*. Herba. *Vires*. Cum prioribus viribus convenire creditur, quā acrior est.

IX. De Onagra.

Notæ sunt, filiquæ flores antevergentes, quæ per maturitatem quadrifariam partitæ & debiscentes quatuor seminum series ostendunt. Flores summis filiquis insident, & integri unâ cum calicibus decidunt; filiquæ lanigeræ sunt, R. Synop. p. 181.

A. Onagra, *Offic.* Chamænerion, Ger. 386. *Emac.* 477. *Mer. Pin.* 25. Chamænerium latifolium vulgare, *Tourn. Inst.* 302. *Elem. Bot.* 252. *Buxb.* 67. Chamænerion flore Delphinii, *Park. Parad.* 270. Chamænerion altissimum sylvaticum, *Rupp. Flor. Jen.* 29. Chamænerion sive Epilobium, *Merc. Bot.* ii. 18. *Phyt. Brit.* 27. *Lyfimachia* Chamænerion dicta latifolia, *C. B. Pin.* 245. *Hist. Oxon.* ii. 269. *Lyfimachia speciosa*, quibusdam Onagra dicta, *Chab.* 287. *Lyfimachia speciosa*, quibusdam Onagra dicta filiquosa, *J. B.* ii. 906. *Rati Hist.* i. 860. *Synop.* iii. 310. A. *Rose-Bay Willow-Herb*. Gal. petit *Laurier-rose*. G. *Große Weiderich & Köpflein*. B. *Grote Wederick*, *oste Lyfimachia*. In montibus. Julio floret. *Ufu*. Radix. *Vires*. Feros mitigat, & cicures facit; illitu quoque maligna ulcera mulcet, *Diosc.*

Onagra frutex est, ait Dioscorides, arboris specie, admodum magnus; folia habens Amygdalæ similia, sed latiora, & Liliæ foliis magis accedentia: flores Rosarum specie, magnos: radicem albam, longam, quæ siccata odorem vini reddit.

SECTIO VIGESIMA.

De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

Flores hi Papilionacei dicuntur, quia Papilionem alis expansis quadantenus referunt. Folia seu petala bis difformia sunt, nec figurâ, nec situ inter se convenientia, numero quatuor, verum ad ungues juncta, R. Synop. p. 127.

Herbæ flore papilionaceo sunt vel

(Scandentes,

{ Volubiles, quæ perticis aut plantis vicinis se circumvolvendo, à dextra sinistram versùs scandunt, trifoliæ, femine reniformi: *Pulseolus*.

{ Capreolatae, quæ capreolis plantas vicinas arripiunt, foliis

{ Glaucis, glabris, caule æquali, foliis pinnatis, pinnis paucis, in hoc genere maximis, duabus præcipue ad præteritum exortum caulem amplexantibus, caulibus majoribus & fistulosis: *Pisum*.

{ Viridioribus & hirsutis, è minoribus & pluribus pinnis compositis, femine

{ Tumidiore, globoso, filiquis pro plantæ modo longioribus: *Vicia*.

{ Compresso, & pro plantæ modo, grandi, filiquis brevibus: *Lens*.

(Non scandentes, foliis

{ Digitatis aut pinnatis, filiquis ad singulos flores

{ Simplicibus, unico alveolo unicam seminum seriem continentibus, filiquis articulis non interceptis, visui expositis

{ Erectis, foliis

{ Digitatis, caule tereti, floribus in summis caulibus & ramulis in spicas digestis, femine amaro: *Lupinus*.

{ Pinnatis, pinnis

{ Majoribus, conjugationibus paucioribus, floribus è foliorum alis exeuntibus, filiquis & feminibus maximis, caule anguloso inani: *Faba*.

{ Minoribus & pluribus, radice

{ Dulci, repente lutea, caule procero, filiquis brevibus compressis: *Glycyrrhiza*.

{ Insipida, saltem non dulci, floribus spicatis, filiquis tenuioribus: *Galega*.

{ Propendentibus

{ Nodosis, toralis seminum protuberantibus velut articulis: *Orobis*.

{ Æqualibus seu planis, brevibus,

a b

c

Gg 3

bus,

- a b c bus, tumidis & vesicarum
 c instar inflatis: *Cicer*.
 Geminatis, duplicem seminum seriem
 continentibus, floribus albis, sili-
 quis glabris, curtis, foliis pinna-
 tis, spinosis: *Tragacantha*.
 Trifoliatis, quæ terna duntaxat folia ha-
 bent in extremo pediculo, floribus
 In spicas congestis, seminibus & sili-
 quis
 In calycibus occultatis, spicis
 Mollioribus & villosis, *Lagopus*.
 Lanugine nullâ aut rariore ob-
 fitis, calycibus strigosioribus
 & striatis: *Trifolium*.
 Expositis, & extra calyces appa-
 rentibus, floribus in spicis è fo-
 liorum alis egressis, pendulis,
 odoratis, siliquis seu vasculis
 feminalibus, scabris, aut rugo-
 sis: *Melilotus*.
 Sparsis & rarius sitis, siliquis rectis
 aut nonnihil incurvis;
 Productioribus, compressis, semi-
 nibus lineâ ab angulo ad angu-
 lum depresso sulcatis: *Fœnum*
Græcum.
 Brevioribus, femine reniformi:
Anonis.

I. De Phaseolo.

NOtæ sunt, caulibus scandere, trifolios esse,
 semina habere reniformia, siliquas simplices,
 R. Hist. p. 884.

A. 1. *Smilax hortensis*, Offic. *J. B.* ii. 255.
Raii Hist. i. 884. *Smilax hortensis* sive Pha-
 seolus, *C. B. Pin.* 339. *Hist. Oxon.* ii. 68.
 Phaseolus albus, *Ger.* 1038. *Emac.* 1212. Pha-
 seolus vulgaris, *Park. Parad.* 521. *Tourn.*
Inst. 412. *Elem. Bot.* 328. *Boerb. Ind.* A. ii.
 28. *Rupp. Flor. Jen.* 213. *Buxb.* 259. Pha-
 selus, Phaseolus, *Smilax hortensis*, *Cbab.* 136.
A. Kidney Beans. Gal. *Phaseole de couleur*.
G. Faselen oder Türkische Bohnen. B.
Turkse Boon. In hortis feritur. Julio floret.
Usu. Siliqua. *Vires.* Aperit, digerit, uri-
 nam ciet, menses movet.

A. 2. Phaseolus, Offic. Phaseolus vulgaris
 Italicus humilis, seu minor, albus cum orbita
 nigricante, *J. B.* ii. 358. *Raii Hist.* i. 885.
 Phaseolus erectus, *Park. Theat.* 1057. Pha-
 seolus peregrinus fructu minore albo, *Ger.*
Emac. 1213. Phaseolus minor, fructu albo,
 umbilico maculâ nigrâ notato, vel fructu re-

nali parvo, albo, umbilico circa hilum macu-
 lâ nigrâ insignito, *Hist. Oxon.* ii. 69. Pha-
 seolus minor siliquâ sursum rigente, *Elem. Bot.*
 328. Phaseolus minor siliquâ sursum rigente,
 fructu albo, *Tourn. Inst.* 413. *Smilax* siliquâ
 sursum rigente, vel Phaseolus parvus Italicus,
C. B. Pin. 339. A. *Italian Kidney Beans.* Gal.
Phaseole. G. *Kleine Italiänische Bohne.* B.
kleine Italiaanse Boon. In hortis feritur. Julio
 floret. *Usu.* Siliqua. *Vires.* Virides cibo al-
 vum emolliunt, ad vomitiones idonei, *Diosc.*

Hanc *Dioscoridis* Phaseolum esse cum *Mat-
 thio*lo concludo.

A. 3. Soia, Offic. Phaseolus Japonicus, ex
 quo Japonensium Soia, qui intinctus species
 est, conficitur, *Herm.* Species Phaseoli par-
 vi, albi, è Japonia allata, è qua conficiunt
 condimentum *Ketchup* dictum, duum gene-
 rum, liquidum nimirum, & solidum.

Phaseolus erectus siliquis Lupini, fructu
 pisi majoris candido, *Kemph. Amœn. Exot.*
 837.

Hujus notitiam debemus Botanico erudito
 D. Paulo Hermannō defuncto, qui eam do-
 ctissimo nuper amico nostro D. Gulielmo Sber-
 rard, LL. D. communicavit, sub titulo su-
 prescripto, unde nos habuimus.

A. 4. Couhage, Offic. Phaseolus Zurraten-
 sis, siliquâ hirsutâ, *Coubage* dicta, *Raii Hist.* i.
 881. *Flor. Mal.* 212. *Rivin. Irr. Tetr.* Pha-
 seolus siliquâ hirsutâ, *Park. Theat.* 1056. Pha-
 seolus pruritum excitans hirsutie siliquarum,
Ger. Emac. 1215. Phaseolus Zurratenis siliqua
 hirsutâ pungente, *Hist. Oxon.* ii. 69. *Herm.*
Hort. Lugd. Bat. 492. Phaseolus utriusque
 Indiæ lobis villosis, pungentibus, minor, *Par.*
Bat. Prod. 365. *Cat. Fam.* 69. *Hist. Fam.* i.
 37. Phaseolus Brasiliensis siliquis durante la-
 nugine obsitus, Ricini fructu, *Hort. Par.* 140.
 Phaseolus Suratenis villosus siliquâ hirsutâ,
 pungente, *Hort. Bos.* 27. Nai Corana, *Hort.*
Mal. viii. 61. A. *Coubage or Stinging Beans.*
 Gal. *Phaseole de Surate.* G. *Jungfern-Kraut.*
 B. *Jeuck-bonen, Maegden-Kruit.* In India O-
 rientali oritur, unde siliquæ ad nos delatæ.
Usu. Fabæ. *Vires.* In Hydrope utuntur In-
 colæ Barbadienses.

II. De Abro.

Foliis alatis à Phaseolo differt.

A. Abrus, Offic. *Veslin.* Obs. 25. Pha-
 seolus ruber Abrus vocatus, *Alp. Ægypt.* 76.
 Phaseolus glycyrrhizites folio alato, Piso coc-
 ci-

cineo, atrâ maculâ notato, *Cat. Jamaic.* 70. *Hist. Jam.* i. 180. Tab. 112. Phaseolus alatus major, fructu coccineo, maculâ nigrâ notato, *Comel. in not. Hort. Mal.* viii. 72. *Flor. Mal.* 211. Phaseolus Indicus ruber Bontio, *Raii Hist.* i. 889. Phaseolus secundus ruber, qui Abrus Prospero Alpino, dicitur, *Bont.* 136. Phaseolus ruber Abrus vocatus, minor, coccineus, nigrâ maculâ notatus, *Hist. Oxon.* ii. 71. Phaseolus arborefcens alatus & volubilis major Orientalis, fructu coccineo, hilo nigro notato, *Pluk. L-bytog.* T. 214. f. 5. Pisum Indicum minus coccineum, *C. B. Pin.* 343. Pisum Americanum coccineum, aliis Abrus, *J. B.* ii. 263. Pisum Americanum coccineum vel nigrum, Abrus quibusdam, *Chab.* 403. Glycyrrhiza Indica vulgò, *Herm. Cat.* 494. Glycyrrhiza Indica filiquis & seminibus Pisi coccineis, hilo nigro notatis, *Par. Bat. Prod.* 337. Glycyrrhiza vel (si mavis) Glycyrrhizæ affinis arborefcens Americana, floribus ex luteo & rubro variegato, folio acuminato, filiquâ latissimâ, *Breyn. Prod.* ii. 53. Arachis Indicus five Africanus, *Parkinson. Theat.* 1071. Konni, *Hort. Mal.* viii. 71. Olinda, *Herm. Mus. Zeyl.* 16. A. Angola Seeds. *Gal. Pois rouge des Indes.* G. Indianische rothe Erbsen. B. Indiaanse roode Erweten. Ex utraque India ad nos adfertur. *Usu.* Semina. In Officinis nostris duæ ejus species habentur; una magnitudine Pisi majoris ex cinereo nigricantis; altera Vicia vulgari paulò major: Ambæ coloris sunt coccinei, hilo nigro. *Vires.* Hæ valde commendantur adversus ophthalmiam seu inflammationem oculorum, ad fluxus humorum à capite exsicandos, ad nervos opticos roborandos, spiritus animales recreandos, cerebri caliginosos vapores discutiendos, & visum acuendum. Minores in frequenti nunc dierum usu sunt ad peritrachelia pro pueris.

III. De Piso.

NOtæ sunt, Folia glauca, glabra, pinnis amplissimis, caulem adeo arctè amplectentia, ut ab iis transadigi videatur, è paucioribus, & majoribus in hoc genere lobis composita; caulis quàm congeneribus major, & fistulosior, *Raii Synop.* p. 127.

A. Pisum, *Offic.* Pisum arvense flore candido, fructu rotundo, albo., *C. B. Pin.* 342. *Merc. Bot.* i. 59. *Mer. 1in.* 94. *Pby. Brit.* 93. Pisum minus, *Ger.* 1045. *Enac.* 1219.

Pisum arvense fructu albo, *Tourn. Inst.* 394. *Boerb. Ind. A.* ii. 40. Pisum arvense, *Elem. Bot.* 314. Pisum vulgare parvum album arvense, *J. B.* ii. 297. *Raii Hist.* i. 891. Pisum sylvestre primum, *Park. Theat.* 1057. *Raii Synop.* iii. 318. A. Common White Pease. *Gal. Pois.* G. Erbsen. B. Erweten. In arvis copiose feruntur. *Usu.* Semina. *Vires.* In culinis potius quàm Officinis reperiuntur.

IV. De Lathyro.

NOtæ sunt, Caules membranulis secundum longitudinem extantibus aucti, compressi, & angulosi; folia ex unica tantum pinnarum mediæ costæ nexarum conjugatione composita; filiquis brevioribus, duabus aversâ parte membranulis, secundum longitudinem excurrentibus, alatis, seminibus angulosis, *R. Meth. A.* p. 103.

A. 1. Lathyrus, *Offic.* Lathyrus latifolius, *Hist. Oxon.* ii. 51. *C. B. Pin.* 344. *Tourn. Inst.* 395. *Elem. Bot.* 315. *Boerb. Ind. A.* ii. 41. *Rupp. Flor. Jen.* 210. *Buxb.* 180. Lathyrus major latifolius, *Ger. Emac.* 1229. *Raii Hist.* i. 894. *Synop.* iii. 319. *Mer. Pin.* 70. Lathyrus major perennis, *Park. Theat.* 1061. Lathyrus latiorè folio, *Merc. Bot.* i. 46. *Pby. Brit.* 66. Lathyrus major latifolia, flore majore, purpureo, speciosior, *J. B.* ii. 303. Lathyrus flore majore, purpureo, speciosior Narbonensis, *Chab.* 145. Clymenum Dioscoridis quibusdam. A. Pease everlasting. *Gal. Gesse aux feuilles larges.* G. Rothe Wicken. B. Groote platte Erweten met breede bladeren, en groote scharpe purpure bloemen. In sylvis, & dumetis. Æstate floret. *Usu.* Succus ex toto cum radice exprimitur. *Vires.* Ad Sanguineas rejectiones in potu efficax est; cœlicos, rubraque fœminarum profluvia refrigerando infrænât; sanguinem naribus erumpentem suppressit. Folia & filiquæ recentibus trita vulneribus imposita ea ad cicatricem perducunt, *Diosc.*

A. 2. Lathyrus sylvestris, Clymenum, *Mont. Ind.* 46. Lathyrus sylvestris flore luteo, *Park. Theat.* 1062. *Ger. Emac.* 1231. *Mer. Pin.* 70. Lathyrus sylvestris floribus luteis, *Merc.* ot. i. 47. *Pby. Brit.* 67. Lathyrus luteus sylvestris dumetorum, *J. B.* ii. 304. *Chab.* 145. *Raii Hist.* i. 894. *Synop.* iii. 320. *Buxb.* 180. Lathyrus sylvestris & dumetorum, flore luteo, *Hist. Oxon.* ii. 51. Lathyrus pratensis, *Rivin. Irr. Tet. Rupp. Flor. Jen.* 211. Lathyrus sylvestris luteus foliis Viciæ, *C. B. Pin.* 344. *Dil-*

len. 94. Tourn. Inst. 395. Elem. Bot. 315. A. Everlasting-Tare. Gal. Gesse sauvage. G. Wilde Wicken. B. Wilde platte Erwete met gele blom. In sylvis, dumetis, & sepibus. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Astringens est planta, Mont.

V. De Aphaca.

Foliis integris triangulis, ex adverso binis, & capreolis è foliorum alis exeuntibus à Píso & Latbyro plurimum differt, Raii Meth. A. p. 103.

A. Aphaca, Offic. Ger. Emac. 1250. Park. Theat. 1067. Raii Hist. i. 899. Synop. iii. 320. Tourn. Inst. 399. Elem. Bot. 318. Boerb. Ind. A. ii. 45. Rupp. Flor. Jen. 211. Merc. Bot. i. 24. Pbyt. Brit. 9. Mer. Pin. 9. Lathyrus luteus annuus foliis Convolvuli minoris, Hist. Oxon. ii. 52. Vicia lutea foliis Convolvuli minoris, C. B. Pin. 345. Vicia quæ Pitine Anguillaræ, latâ filiquâ, flore luteo, C. B. ii. 316. Chab. 148. A. Yellow Vetchling. Gal. Vesse sauvage. G. Gelbe Wicken. B. Geele Wicken. Inter segetes. Junio floret. Ufu. Semina. Vires. Astringendi vim habent; quare torrefacta stomachi alvique fluxiones sistunt, Diosc.

VI. De Vicia.

Notæ sunt, Folia non casia, seu glauca, ut in Píso, sed viridiora, è minoribus, & pluribus pinnis composita, R. Synop. p. 129.

A. 1. Vicia, Offic. Ger. 1052. Emac. 1227. Mer. Pin. 124. Raii Hist. i. 900. Synop. iii. 320. Vicia vulgaris sativa, Park. Theat. 1072. J. B. ii. 310. Vicia vulgaris velsativa, Merc. Bot. i. 76. Pbyt. Brit. 129. Vicia sativa vulgaris semine nigro, C. B. Pin. 344. Rupp. Flor. Jen. 211. Buxb. 335. Tourn. Inst. 396. Elem. Bot. 316. Boerb. Ind. A. ii. 43. Vicia major vulgaris sativa, Hist. Oxon. ii. 62. Aphaca, Vicia, Chab. 146. A. Common Tare. Gal. Vesse. G. Wicken. B. Wicken. In arvis seritur. Ufu. Semina mediocria, nigricantia, parum compressa. Vires. Excalfaciunt, & siccant, mundant, absterunt, & astringunt. Cum Aphaca viribus non differt herba, Matth.

A. 2. Vicia alba, Offic. Vicia sativa alba, Chomel. 750. C. B. Pin. 344. Tourn. Inst. 397.

Boerb. Ind. A. ii. 43. Rupp. Flor. Jen. 211. Vicia albo semine, J. B. ii. 311. Raii Hist. i. 900. Park. Theat. 1072. A. White Tare. Gal. Vesse blanche. G. Weiße Wicke. B. Witte Wicken. In hortis nonnunquam seritur. Ufu. Semina. Vires. Cum Nigro viribus convenit, sed in Officinis raro occurrit.

A. 3. Aracus, Vicia sylvestris, Offic. Aracus five Cracca major, Park. Theat. 1070. Merc. Bot. i. 20. Pbyt. Brit. 10. Mer. Pin. 9. Vicia sylvestris, five Cracca major, Ger. Emac. 1227. Raii Hist. i. 902. Synop. iii. 321. Vicia semine rotundo, nigro, C. B. Pin. 345. Vicia angustifolia, Rivin. Irr. Tet. Dill. Cat. Giff. 107. Rupp. Flor. Jen. 211. Vicia vulgaris acutiore folio, semine parvo, nigro, Tourn. Inst. 397. Boerb. Ind. A. ii. 43. Vicia vulgaris sylvestris semine parvo & nigro frugum, J. B. ii. 312. Vicia vulgaris sylvestris frugum: semine parvo & nigro, Cracca quibusdam, Chab. 146. Vicia sylvestris semine nigro & variegato, folio acutiore, Hist. Oxon. ii. 63. Vicia segetum, Aracus, Cracca, Mont. Ind. 55. A. Strangle-Tare, or Wild Vetch. Gal. Vesse sauvage ou Vesseron. G. Wilde Wicken. B. Wilde Wicken. In sepibus, & aggeribus, itemque inter segetes. Vere floret. Ufu. Herba. Vires. Cum priore viribus convenire creditur.

VII. De Lente.

Semine compresso, & pro plantulæ modo grandi, filiquis latis, brevibus, cum binis plerumque duntaxat seminibus, à reliquis differt, Raii Synop. p. 130.

A. Lens, Offic. Hist. Oxon. ii. 59. J. B. ii. 317. Chab. 149. Raii Hist. i. 904. Synop. iii. 323. Lens minor, Ger. 1049. Emac. 1224. Park. Theat. 1068. Lens vulgaris, C. B. Pin. 351. Boerb. Ind. A. ii. 44. Lens vulgaris semine subrufo, Rupp. Flor. Jen. 209. Buxb. 182. Tourn. Inst. 390. Lens major & minor, Mer. Pin. 71. Lens major, Pbyt. Brit. 67. Merc. Bot. ii. 25. A. Lentils. Gal. Lentille. G. Linsen. B. Gemeene Linse. Seritur in agris. Ufu. Semina compressa, flavicantia. Vires. Oculorum aciem obtundit; agrè concoquitur; stomacho incommoda est, eumque & intestina inflat, alvum sistit; ad nervola, pulmonem, & caput incommoda est, Diosc.

De Herbis flore papilionaceo non scandentibus.

VIII. De Lupino.

NOtæ sunt, Folia digitata; caules teretes; flores in summis caulibus, & ramulis in spicas digesti; siliquæ erectæ, R. Hist. p. 906.

A. 1. Lupinus, Offic. Cbab. 141. Lupinus sativus, Ger. 1043. Emac. 1217. Raii Hist. i. 906. Lupinus sativus albus, Park. Theat. 1073. Lupinus sativus flore albo, C. B. Pin. 347. Tourn. Inst. 392. Elem. Bot. 313. Boerb. Ind. A. ii. 49. Rupp. Flor. Jen. 213. Buxb. 197. Lupinus vulgaris semine & flore albo, sativus, J. B. ii. 288. Lupinus vulgaris sive sativus albus, Hist. Oxon. ii. 86. A. Lupines. Gal. Lupin. G. Lupinen. B. Tamme Lupynen. In hortis feritur. Junio floret. Ufu. Semina alba, plana, compressa, rotunda, saporis amaricantis. Vires. Menies, & foetum elicit; lumbricos pellit. Externè achoras, pustulas, psoras, gangrænas, & ulcera maligna juvat.

A. 2. Lupinus sylvestris, Offic. Lupinus sylvestris fore cæruleo, C. B. Pin. 348. Boerb. Ind. A. ii. 48. Lupinus flore cæruleo, Ger. 1043. Emac. 1217. Lupinus cæruleus minor, Parkinson. Parad. 335. Raii Hist. i. 907. Lupinus sylvestris purpureo flore, semine rotundo, vario, J. B. ii. 291. Cbab. 142. Lupinus sylvestris angustifolius, Hist. Oxon. ii. 88. Lupinus sylvestris purpureo flore, semine rotundo, vario, majore, Bot. Monsp. App. 801. Tourn. Inst. 392. Rupp. Flor. Jen. 213. A. Wild Lupines. Gal. Lupin sauvage. G. Wilde de Bohnen. B. Wilde blaauwe Lupyn. In hortis apud nos feritur. Julio floret. Ufu. Semina compressa, variegata, rotunda, plana. Vires. Cum priore viribus convenit.

IX. De Faba.

NOtæ sunt, Siliquæ erectæ, crassæ; semen maximum, ad latera compressum, cum hilo magno in extremo; caules angulosi, firmi, concavi, Raii Synop. p. 130.

A. Faba, Offic. C. B. Pin. 338. Raii Hist. i. 909. Synop. iii. 323. Boerb. Ind. A. ii. 45. Faba major hortensis, Ger. 1036. Emac. 1209. Mer. Pin. 38. Park. Theat. 1054. Faba, Cya-

mos leguminosa, J. B. ii. 278. Faba vulgaris, Cyamos leguminosa, Cbab. 141. Faba, Bona major, Hist. Oxon. ii. 83. Faba, flore candido, lituris nigris conspicuo, Tourn. Inst. 391. Rupp. Flor. Jen. 212. Buxb. 107. Faba major recentiorum, Elem. Bot. 312. Faba major vulgaris, sive Phaseolus major, Merc. Bot. i. 35. Phyt. Brit. 40. A. Garaen-Beans. Gal. Fève. G. Bohnen. B. Grote Boonen. In hortis in usum culinæ copiosè feritur. Ufu. Flores, siliquæ, fabæ. Vires. Emplastica est; refrigerat & siccatur, incrassat, extergit, utilis intra corpus in Diarrhœa, Lienteria, &c. Extra in maculis à sole contractis, aliisque cutis fordibus extergendis, &c. Schrod. Aqua filiquarum tormina infantum mitigat.

X. De Glycyrrhiza.

NOtæ sunt, Radices dulces, repentes, luteæ; siliquæ breves, compressæ, erectæ, Raii Synop. p. 131.

A. Glycyrrhiza, Liquiritia, Offic. Glycyrrhiza Officinarum, Rupp. Flor. Jen. 214. Glycyrrhiza vulgaris, Ger. Emac. 1302. Raii Hist. i. 910. Synop. iii. 324. Mer. Pin. 46. Glycyrrhiza filiquosa vel Germanica, C. B. Pin. 352. Tourn. Inst. 389. Elem. Bot. 309. Boerb. Ind. A. ii. 47. Glycyrrhiza radice repente, vulgaris Germanica, J. B. ii. 328. Glycyrrhiza filiquosa vulgaris, Park. Theat. 1098. Glycyrrhiza vera filiquosa vel Germanica, Hist. Oxon. ii. 89. Scythicæ, Glycyrrhiza, Liquiritia, Cbab. 150. A. Liquorice. Gal. Reglisse. G. Süß-Wurzel. B. Zset-bout, Kalissi-bout. In hortis. Floret Julio. Ufu. Radix, succus inspissatus. Radix est oblonga, sarmentosa, digitali crassitie, coloris flavescentis, saporis subdulcis. Duæ species succi inspissati in Officinis nostris reperiuntur; una in Anglia confecta ex decocto sarmentosarum radicum cum pulpa Prunorum mixta, & in pilulas formata; altera ex Hispania ad nos in laterculos, aut rotulos adfertur. Vires. Pulmonica, ac nephritica est, acrimoniam mitigans, expectorationem promovens, asperitatem leniens, alvum infantum leniter molliens. Usus præcipui in tussi, raucedine, vesicæ erosionem, urinæ acrimonia, Schrod.

XI. De Galega.

NOtæ sunt, Flores spicati, penduli; siliquæ erectæ, teretes, tenues, R. H. p. 911.

A. Galega, Ruta capraria, Offic. Chab. 154. Galega, Ger. 1068. Emac. 1253. Raii Hist. i. 911. Hist. Oxon. ii. 91. J. B. ii. 342. Galega vulgaris, C. B. Pin. 352. Park. Theat. 417. Galega vulgaris floribus cæruleis, Tourn. Inst. 398. Elem. Bot. 317. Boerb. Ind. A. ii. 45. Rupp. Flor. Jen. 214. A. Coats-Rue. Gal. Galega. G. Geisrauten. B. Galega, Geiten-kruid. In hortis non infrequens feritur. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Celeberrimum est Alexipharmacum, ac sudorificum. Venenum imprimis pestilentielle insigniter discutiens. Usus ejus præcipuus in petechiis expellendis, aliisque morbis pestilentialibus, ipsaque peste curanda, in morbillis, in Epilepsia infantum, in ictibus serpentum, in lumbricis, quos etiam extrinsecus applicata fugat.

XII. De Onobrychide.

NOtæ sunt, Flores spicati spicis densis, longissimis pediculis à foliorum sinubus egressis, infidentibus; siliquæ echinatae, sive aculeatae, monospermæ, Raii Method. A. p. 150.

A. Onobrychis, Offic. Onobrychis vulgaris, Park. Theat. 1082. Onobrychis foliis Viciæ, fructu echinato, major, C. B. Pin. 350. Rupp. Flor. Jen. 206. Tourn. Inst. 390. Elem. Bot. 310. Onobrychys major siliculis echinatis, cristatis, in spica digestis, Hist. Oxon. ii. 131. Onobrychys sive Caput Gallinaceum, Ger. 1063. Emac. 1243. Raii Hist. i. 914. Synop. iii. 327. Mer. Pin. 84. Caput Gallinaceum Belgarum, Merc. Bot. i. 25. Phyt. Brit. 20. Polygalon Gesneri, J. B. ii. 335. Polygalon Gesneri, Onobrychis quibusdam, Chab. 153. A. Cock's-head-Vetch, or Saint-Foin. Gal. Saint-föin. G. Hahnen-Köpf. B. Hane-kammekens. In cretaceis, & in pratis. Junio & Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Suapte vi, si trita, illinatur, tubercula dissipat; cum vino pota strangurias sanat; illita ex oleo sudores movet, Diosc. Magnam lactis copiam gignit in animalibus, inde à Gesnero Polygalon vocatur.

Quamvis planta, quam hic pro Dioscoridis Onobrychide cum Clusio, Thalio, &c. exhibeo, Gesnero Glaux dicatur, Lobelio Caput Gallina-

ceum, Cæsalpino Lupinus, Dodonæo Vicia, Lugdunensi Polygala; descriptio tamen ejus à Dioscoride tradita his verbis: Folia habet Lentis fere longiora, caulem dodrantalem, florem puniceum, radicem parvam: Et à Plinio, Folia Lentis paulo longiora; florem rubentem; radicem exiguum, & gracilem; quamvis utraque brevis sit, melius tamen convenit huic plantæ, quam Campanulæ arvensi, ad quam eam refert C. Baubinus in Pinace, p. 215. Verum non satis constat, quæ herba sit: quidam enim Rutæ sylvestri, alius Galegæ, alius Hedyfaro, alii aliis plantis Onobrychidis tribuunt nomen. Et præterea Onobrychidem & Onopordon unam herbam esse putat Cornarius.

XIII. De Ervo.

NOta est, siliqua nodosa, torulis seminum protuberantibus, velut articulata, Raii Hist. p. 915.

A. Orobus, Ervum, Offic. Chab. 148. Orobus siliquis articulatis, semine majore, C. B. Pin. 346. Orobus receptus Herbariorum, Ger. 1051. Emac. 1225. Orobus vulgaris Herbariorum, Park. Theat. 1025. Orobus sativus sive Ervum semine anguloso, siliquis inter grana junctis, Hist. Oxon. ii. 74. Orobus sive Ervum multis, J. B. ii. 321. Raii Hist. i. 915. Ervum verum, Tourn. Inst. 398. Elem. Bot. 317. Boerb. Ind. A. ii. 47. A. Bitter Vetch. Gal. Ers. G. Erwen. B. Erwten. In hortis, sed rarius. Junio floret. Ufu. Semina seu grana angulosa, subrotunda, fusca, spadicea, saporis leguminosi, subamaricantis, & ingrati. Vires. Ob farinaceam substantiam respondent Fœnugræco; continent quoque sal diureticum, ideo commendantur ad pellendum calculum.

XIV. De Orobo.

CUjus notæ, Folia è pluribus pinnarum, mediæ costæ in caudam quandam procurrenti adnatarum, conjugationibus composita; siliquæ tenues, & teretiusculæ; semina fere ovata, Raii Meth. A. 104.

A. Orobus, Offic. Orobus radice tuberosa, Rivin. Irr. Tet. Buxb. 247. Orobus sylvaticus foliis oblongis, glabris, Tourn. Inst. 393. Elem. Bot. 313. Boerb. Ind. A. ii. 46. Raii Synop. iii. 324. Rupp. Flor. Jen. 209. Orobus sylvati-

vaticus filiquis propendentibus, radice tuberosa, *Hist. Oxon.* ii. 97. *Astragalus sylvaticus*, *Ger. Emac.* 1237. *Raii Hist.* i. 916. *Mer. Pin.* 12. *Merc. Bot.* i. 22. *Phyt. Brit.* 13. *Astragalus sylvaticus* foliis oblongis, glabris, *C. B. Pin.* 351. *Astragaloides* sive *Astragalus sylvaticus*, *Chab.* 151. *Astragaloides* seu *Astragalus sylvaticus*, *Astragalo magno Fuchsi* seu *Chamaebalano leguminosae* affinis planta, *J. B.* ii. 334. *A. Wood-Pease*, or *Heath-Pease*. *Gal. Orob.* G. *Wilde Zieser-Erbjen.* B. *Wilde Erwtten.* In sylvis & dumetis. Aprili floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Hujus tuberibus utuntur Scoti montani ad eisdem affectus, quibus *Glycyrrhiza* convenit, *Raii Synop.*

XV. De Securidaca.

Cujus notæ, Flores velut umbellatim dispositi in summo pediculo; filiqua longa, angusta, recta, compressa, ora utrinque elata, & internodiis quadratis composita, quorum unumquodque semen etiam quadratum includit, *Raii Method.* A. p. 105.

A. *Securidaca*, *Offic. Rivin. Irr. Tet. Securidaca lutea major*, *C. B. Pin.* 348. *Raii Hist.* i. 921. *Tourn. Inst.* 399. *Elem. Bot.* 318. *Boerb. Ind.* A. ii. 52. *Rupp. Flor. Jen.* 215. *Securidaca* flore luteo, filiquâ latâ, oblongâ, *J. B.* ii. 345. *Securidaca* vera plurimis flosculis luteis corymbi modo dispositis, filiquis latis, compressis, inter granum & granum junctis, feminibus quadratis, *Hist. Oxon.* ii. 80. *Securidaca*, *Hedysarum*, *Pelecinum*, *Chab.* 155. *Hedysarum majus* sive *Securidaca major* vera, *Park. Theat.* 1087. *Hedysarum majus*, *Ger.* 1056. *Emac.* 1233. *A. Hatchet-Vetch.* *Gal. Fève lupine.* G. *Boael-Wicien.* B. *Bylkenskruit.* Inter segetes calidarum regionum reperitur; apud nos in hortis colitur. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Stomacho utile in potu. Additur in antidota. Ante coitum subditum, concipiendi spem adimit, *Diosc.*

Securidaca à *Dioscoride* sic describitur: "Frutex est foliis ciceris; semen rufum in filiquis fert, corniculorum modo aduncis, quod ancipitem securim æmulatur; amarum gustu; nascitur in segetibus, & hordeis." Nullius plantæ semen, scribit *Clusius*, aptius veterum *Securim* refert quam hujus; cujus opinioni subscribo.

XVI. De Anthyllide Leguminosa.

Notæ sunt, *Siliculæ calycibus in vesiculas membranaceas intumescens occultatæ*, *R. Meth.* A. p. 105.

A. 1. *Vulneraria*, *Offic. Vulneraria rustica*, *J. B.* ii. 362. *Raii Synop.* iii. 325. *Tourn. Inst.* 391. *Elem. Bot.* 311. *Boerb. Ind.* A. ii. 48. *Dill. Cat. Giff.* 128. *Vulneraria rustica*, *Anthyllis magna*, *Anthyllis leguminosa*, *Chab.* 167. *Anthyllis leguminosa*, *Ger.* 1060. *Emac.* 1240. *Raii Hist.* i. 922. *Mer. Pin.* 8. *Anthyllis leguminosa* *Belgarum*, *Merc. Bot.* i. 20. *Phyt. Brit.* 9. *Anthyllis leguminosa vulgaris*, *Park. Anthyllis leguminosa*, *Loto affinis*, *Vulneraria pratensis*, *Hist. Oxon.* ii. 182. *Anthyllis*, *Rivin. Irr. Tet.* *Anthyllis Rivini*, *Buxb.* 22. *Rupp. Flor. Jen.* 208. *Anthyllis Loto affinis*, *Vulneraria pratensis*, *C. B. P.* 332. *A. Kidney-Vetch*, *Lady's-Finger.* *Gal. Vulnereaire.* G. *Wund-Kraut.* B. *Wond-kruit.* In pascuis cretaceis. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Herba est traumatica.

A. 2. *Anthyllis prior*, *Offic. Anthyllis leguminosa marina*, *Bætica*, vel *Cretica*, sive *Auricula muris Camerarii*, *Park. Theat.* 1094. *Anthyllis falcata Cretica*, *ejusd. Loto affinis* filiquis hirsutis, circinatis, *C. B. Pin.* 333. *Loto affinis* filiquis hirsutis, circinatis *C. Bauhini*, *Hist. Oxon.* ii. 181. *Loto affinis*, *Anthyllis falcata Cretica Parkinsono*, *ejusd. Tripholium falcatum*, *Alp. Exot.* 257. *Auricula muris Camerarii*, *J. B.* ii. 387. *Chab.* 167. *Raii Hist.* i. 922. *Medicago Cretica Vulnerariæ facie*, *Elem. Bot.* 328. *Tourn. Inst.* 412. *Medicago Vulnerariæ facie Hispanica*, *ejusd. & Boerb. Ind.* A. ii. 35. *A. Sea Kidney-Vetch.* *Gal. Anthyllis.* G. *Getrünter Klee.* B. *Anthyllis.* In Creta, Sicilia, &c. ad maris littus. Æstate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Urinæ difficultati, renibusque plurimum prodest; vulvæ pituitas emollit; cum rosaceo & lacte imposita vulneribus medetur, *Diosc.*

XVII. De Cicere.

Notæ sunt, *Folia pinnata, hirsuta, dentata; filiquæ breves, teretes, turgidæ.*

A. 1. *Cicer album*, *Offic. Cicer sativum*, *C. B. Pin.* 347. *Ger.* 1047. *Emac.* 1222. *Raii Hist.* i. 917. *Hist. Oxon.* ii. 75. *Elem. Bot.* H h 2 309.

309. Cicer fativum album, *Park. Theat.* 1075. Cicer arietinum, *J. B.* ii. 292. Cicer, Cicer arietinum, *Chab.* 143. A. *White Chiches.* Gal. *Pois chicbe*, ou *Pois bécu blanc.* G. *Weisse Zieser-Erbsen.* B. *Spaansche Erwteten.* In hortis curiosorum. *Ufu.* Semina, sed rarius.

A. 2. Cicer rubrum & nigrum, *Offic.* Cicer arietinum nigrum vel rubrum, *Park. Theat.* 1075. A. *Red and Black Chiches.* Gal. *Pois chiches rouge & gris.* G. *Rothe und graue Zieser-Erbsen.* B. *Roode en graauwe Erwteten.* In hortis. Junio floret. *Ufu.* Semina. *Vires.* Jus eorum Ictericos juvat: Decoctum Lumbricos ejicit, Menses, & Fœtus educit, & lac gignit. In Cataplasmatis Psoras, Lichenas, Parotidas sanant, Testes inflammatos discutunt, Ulcera maligna consolidant, *R. H.* p. 918. Diuretica sunt, ac lenientia; proin conducibile est eorum decoctum Nephriticis, *Schrod.*

De Herbis flore papilionaceo non scandentibus, quarum siliquæ per maturitatem articulatim rumpuntur.

XVIII. De Indico sive Indigo.

NOtæ sunt, Folia pinnata, flosculi exiles admodum, Meliloti similes, siliquæ breves, membranæ intergerinis distinctæ; semina ex tereti quadrata.

A. 1. Indicum, *Offic.* Indigo vera Coluteæ folii utriusque Indiæ, *Act. Philosoph.* Lond. N. 276. p. 703. & N. 276. p. 1016. Nil sive Anil, Glaustum Indicum, *Park. Theat.* 600. Nil sive Anil, sive Indigo Indica, *Hist. Oxon.* ii. 202. Anil sive Nil, Indorum color, *J. B.* ii. 945. Emerus Americanus siliquâ incurvâ, *Tourn. Inst.* 666. Coronilla Indica, ex qua Indigo, *Volck.* 124. Caachira prima, *Pis.* (ed. 1658.) 198. Herva de Anil Lusitanis, *Marcg.* 57. Xivhquith pitzahac, sive Anil tenuifolia, *Hern.* 108. Colutea Indica herbacea, ex qua Indigo. *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 168. *Hort. Monsp.* 61. Colutea Indica humilis, ex qua Indigo, folio viridi, *Par. Bat. Prod.* 325. Coluteæ foliis Anil, *Chab.* 82. Coluteæ affinis fruticosa, floribus spicatis, purpurascens, siliquis incurvis, è cujus tinctura Indigo conficitur, *Cat. Jamaic.* 141. *Hist.* ii. 34. Tab. 179. f. 2.

Sesban aniliferum Indicum Coronellæ foliis, vel Indigo Indica, *Breyn. Prod.* ii. 91. Ameri, *Hort. Mal.* i. 101. f. 54. Polygala Indica frutescens Hermannii, *Raii Hist.* i. 926. Phaeolus Americanus vel Brasilianus sextus, *C. B. Pin.* 242. Isatis Indica foliis Rorismarini, Glasto affinis, *ejusd.* 113. Hin awaru, Polygala Indica, ex qua Indigo, minor, *Herm. Mus. Zeylan.* 43. A. *Blue Indigo.* Gal. *Indigo bleu.* G. *Blau Indigo.* B. *Blaauw Indigo.* In India tam Orientali quam Occidentali colitur. *Ufu.* Fæx, seu pigmentum cæruleum; sed rarius in medicinam venit. Præcipuus ejus usus est ad pannos linteos cæruleo colore tingendos. Parandi hujus Pigmenti, referente *Hernandez*, hic est modus: Folia incisa in abenum cortinamve ferventis aquæ, sed jam ab igne sepositæ, tepentisve aut melius (ut rei affirmant periti) frigescens neque ignem expertæ conjiciuntur, concutunturque vehementer rutris, ac paulatim aqua infecta transfunditur in testam aut dolium, & tandem per foramina paulo sublimiora effusa humore, quicquid è foliis discessit, permittitur residere. Fæx illa Pigmentum est: siccatur in sole, & sacco cannabino percolatur; mox efformantur parvæ rotæ, quæ catinis superpositis carbonibus solidantur, ut recondi tandem queant in annuos usus. *Vires.* Partium tenuium est, & facile penetrat; hinc in ictericis affectibus prodesse aiunt. Fluxiones mirè sistit, nam valdè astringit; ut Lochiis nimium fluentibus & alvi uterique proidentia decantatum remedium præbeat, *Ephem. Germ.* Anno xi. *Obs.* 113. Pigmentum hoc venenosæ qualitatis particeps à Medicis antehac haberi solitum. Dicitur aliàs corrosivum, inquit *Paulus Ammannus*. Hinc *Electores Saxonie* expressè prohibuerunt, ne Mercatores Indicum in regiones hæc adveherent.

A. 2. Polygala vera, *Offic.* Polygala major Massiliotica, *C. B. Pin.* 349. Polygala Valentina maritima, *Park. Theat.* 228. Colutea caule Genistæ fungoso, *J. B.* i. 383. *Chab.* 82. *Raii Hist.* i. 925. Colutea sive Polygala Valentina Clusii, *Hist. Oxon.* ii. 12. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 168. Coronilla caule Genistæ fungoso, *Tourn. Inst.* 650. *Elem. Bot.* 510. Astragalus Matthioli, *Ger.* 1059. *Emac.* 1239. A. *Milk Vetch.* Gal. Polygala. G. *Milch-Kraut.* B. *Melk-Kruit.* In hortis colitur. Ætate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Pota lactis abundantiam facit, *Diosc.*

Polygala Græcis tam vulgaris erat planta & probè cognita, ut *Dioscorides* brevem admodum ejus descriptionem dederit, undè inter Botanicos multæ de eo exortæ sunt controversiæ, quorum

quorum sententias hic non recensebo. Quam hic exhibeo verum & genuinum *Dioscoridis* *Polygala* esse videtur, quoniam, ut *Matthioli* rectè observat, cum descriptione istius plantæ convenit, *Calceolarius*, à quo eam accepit, lac nutricibus augere se sæpius expertum esse illum certiore fecit, quæ hujus plantæ propria facultas est.

XIX. De *Hedysaro*.

Notæ sunt, Flores spicati, filiquæ nunc asperæ, nunc læves, vel isthmo loculos dirimente inæquales vel undatæ, R. Meth. A. 106.

A. *Hedysarum* *Clypeatum*, *Mont. Ind. Ger. Emac.* 1235. *Raii Hist.* i. 929. *Park. Parad.* 339. *Hedysarum* *Clypeatum* flore suaviter rubente, *Tourn. Inst.* 401. *Elem. Bot.* 320. *Boerb. Ind. A.* ii. 51. *Rupp. Flor. Jen.* 215. *Onobrychis* semine clypeato, aspero major, C. B. *Pin.* 350. *Onobrychis* major perennis filiculis articulatis, asperis, clypeatis, recta junctis, flore ruberrimo, *Hist. Oxon.* ii. 129. *Astragalus* *Romanus* sive *Hedysarum* clypeatum filiqua aspera, *J. B.* iii. 315. *Astragalus* *Romanus* sive *Hedysarum* clypeatum, *Cbab.* 151. A. *French Honey Suckle.* *Gal. Hedysaron.* G. *Weilz-Kraut.* B. *Byltjes kruit.* In hortis. Julio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Planta est deobstruens & vulneraria, *Mont.*

XX. De *Ornithopodio*.

Siliculis articulatis recurvis, duabus tribusve simul nascentibus, & aviculæ pedes referentibus ab aliis differt, R. Meth. A. p. 106.

A. 1. *Ornithopodium*, *Offic.* *Ornithopodium*, *Merc. Bot.* i. 56. *Ornithopodium* radice nodosa, *Park. Tbeat.* 1093. *Raii Hist.* 931. *Synop.* iii. 326. *Ornithopodium* majus & minus, *Ger.* 1061. *Emac.* 1241. *Mer. Pin.* 89. *Buxb.* 264. *Phyt. Brit.* 85. *Tourn. Inst.* 400. *Elem. Bot.* 319. *Boerb. Ind. A.* ii. 50. *Hist. Oxon.* ii. 124. C. B. *Pin.* 350. *Ornithopodium* tuberculis nodosa, *Ejusd.* *Ornithopodium* tuberosum *Dalechampii*, *J. B.* ii. 351. *Ornithopodium* flore flavescente, *Ejusd.* *Ornithopodium* tuberosum *Dalechampii* flore ex albo rubescente, *Cbab.* 156. *Ornithopodium*, *Avis pes*, *Ejusd.* A. *Birds Foot.* *Gal. Pied d'oiseau.* B. *Vogel-Fuß.* B. *Vogel-voet.* In arenosis & glareosis. *Æstate* floret. *Usu.* Herba. *Vires.*

Calculos renum, ac vesicæ frangit & expellit. *Herniæ* auxiliatur.

A. 2. *Scorpioides*, *Offic.* *Rivin. Irr. Tetr.* *Scorpioides* *Matthioli*, *Ger. Emac.* 337. *Raii Hist.* i. 931. *Scorpioides* *Matthioli* sive *Portulacæ* folio, *Park. Tbeat.* 1117. *Scorpioides* *Portulacæ* folio, corniculis longioribus, tenuioribus, ac articulatis, *Hist. Oxon.* ii. 127. *Scorpioides* *pinguefolium* *triphyllon* corniculis articulatis intortis, *Pluk. Almag.* 337. *Scorpioides* *Portulacæ* folio, C. B. *P.* 287. *Telephium* *Dioscoridis* seu *Scorpioides* ob filicarum similitudinem, *Ejusd.* *Telephium* *Scorpioides*, *J. B.* ii. 889. *Cbab.* 284. *Ornithopodium* *Portulacæ* folio, *Tourn. Inst.* 400. *Elem. Bot.* 319. *Boerb. Ind. A.* ii. 50. A. *Scorpion-wort.* *Gal. Chenille.* G. *Scorpion-oder* *Kraupen-Kraut.* B. *Scorpioen-kruit.* In hortis nostris colitur. *Æstate* floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Excalfacit & ficit, *Galen.* Illita *Scorpionum* ictibus præsentaneo est auxilio, *Diosc.*

XXI. De *Ferro equino*.

A Figura seminis soleam equinam referente dicitur, quæ hujus generis nota characteristica est, R. Meth. A. 106.

A. *Ferrum* *equinum*, *Offic.* *Ferrum* *equinum* *Germanicum* filiquis in summitate, C. B. *Pin.* 349. *Raii Hist.* i. 930. *Synop.* iii. 325. *Ger. Emac.* 1236. *Tourn. Inst.* 400. *Elem. Bot.* 319. *Boerb. Ind. A.* ii. 52. *Ferrum* *equinum* filiquis in summitate, *Merc. Bot.* i. 35. *Phyt. Brit.* 40. *Ferrum* *equinum* filiquis in summitate multiplicibus *Germanicum*, *Buxb.* 109. *Ferrum* *equinum* *comosum*, *Park. Tbeat.* 1091. *Rupp. Flor. Jen.* 215. *Mer. Pin.* 38. *Rivin. Irr. Tetr.* *Ferrum* *equinum* *capitatum* vel *comosum*, *Col. Ecphra.* i. 301. *Hist. Oxon.* ii. 118. *Solea equina* & *Ornithopodio* affinis herba, *Cbab.* 155. *Ornithopodio* affinis vel potius *Soleæ* aut *Ferro equino* herba, *J. B.* ii. 348. A. *Tufted Horse-shoe Vetch.* *Gal. Fer de Cheval.* G. *Eisen-Pferd.* B. *Paard-yzer.* In cretaceis variis in locis reperitur. *Junio* floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Adstringit, atque sanguinem sistit, *Boerb.*

XXIII. De Astragalo.

Herbæ flore papilionaceæ, siliquis geminatis, duplicem seminum seriem continentibus.

XXII. De Tragacantha.

Folia habet pinnata, Viciæ in modum, costâ mediâ cui pinnulæ annexæ sunt in longam, rigidam, acutam spinam procurrente; siliquas geminatas, duplici alveolo duplicem seminum seriem continentes, R. H. p. 933.

A. 1. Tragacantha, Offic. C. B. Pin. 388. Boerb. Ind. A. ii. 53. Tragacantha vera, Park. Theat. 995. Tragacantha Massiliensis, J. B. ii. 407. Raii Hist. i. 933. Tourn. Inst. 417. Elem. Bot. 331. Tragacantha, Tragacantha Massiliensis, Chab. 87. Tragacantha Massiliensis foliis incanis, perseverantibus, seu non deciduis, flore albo, Hist. Oxon. ii. 113. Tragacantha sive spina hirci, Ger. 1147. Emac. 1328. Astragalus aculeatus fruticulus Massiliensis Tragacantha dictus, Pluk. Almag. 60. A. Goats Thorn. Gal. Epine de Bouc. G. Dragant oder Bocks Dorn. B. Boks-doorn. In hortis curiosorum, sed rarius. Ufu. Gummi. Est substantia gummosa, pallida, variæ formæ, saporis mucilaginosi. Exudat ex radice plantæ incisæ, & ex Turcia ad nos adfertur. Vires. Humectat, lenit, cutis spiracula obstruit, acrimoniam mitigat, incrassat, hinc in Raucedine & Hæmoptyli, Asperitate faucium & in Stranguria conducit.

A. 2. Poterium, Offic. Spina hirci minor, Ger. 1147. Emac. 1328. Tragacantha altera seu minor, Poterion fortè Dioscoridis, Park. Theat. 996. Tragacantha altera Poterium fortè Clusio, J. B. i. 408. Chab. 88. Tourn. Inst. 417. Elem. Bot. 331. Raii Hist. i. 933. Tragacantha Granatensis foliis incanis deciduis, flore albo, Hist. Oxon. ii. 113. Tragacanthæ affinis lanuginosa sive Poterium, C. B. Pin. 388. A. Small Goats Thorn. Gal. Barbe-Renard. G. Schmall Bocks Dorn. B. Smalle Bocks-doorn. Granatensi regno nascitur. Æstate floret. Ufu. Radix. Vires. Tusæ præcisis nervis & vulneribus glutinandis illinuntur. Decoctum quoque ejus nervorum affectibus prodest, Diosc.

Astragalus, qua cum siliquâ duplici intus alveolo secundum longitudinem divisâ convenit, costâ mediâ, cui foliola annectuntur, in folium desinente differt. Adde semina Sefamacea dicta, quæ officula sesamoidea referant, R. Meth. A. p. 106.

A. 1. Astragalus, Offic. Astragalus Dioscoridis quibusdam, J. B. ii. 341. Chab. 153. Astragalus Dioscoridis vulgò Christianæ radix, Rauwolf. An Astragalus Syriacus, J. B. ii. 140? Ger. 1058? Emac. 1238? Park. Theat. 1085? Astragalus Syriacus hirsutus, C. B. Pin. 351. Astragalus Syriacus, Onobrychis peregrina quibusdam, Chab. 151. Astragalus argenteus, Wheel. Itin. A. The Milk-Vetch of Dioscorides. Gal. Astragal. G. Erdmoren. B. Astragalus. In Syria crescit. Æstate floret. Ufu. Radix. Vires. Alvum sistit in vino pota, urinam movet: vetustis ulceribus sicca efficaciter inspergitur: Sanguinem supprimit, Diosc.

Adeò brevis est & imperfecta, quam tradit Dioscorides, Astragali descriptio, ut quam plantam intelligat ad hunc usque diem dubium maneat; nonnullis uni, aliis alteri generi id nomen attribuentibus. Quicquid alii opinentur, ego ad plantam hanc Rauwolfianam potius quam ad aliam quamlibet referendam censeo, & ut Lector judicet, Dioscoridis descriptionem subjungo.

Astragalus parvus est à terra frutex; foliis & ramis Ciceri similis: flore purpureo, parvo; radice rotunda, Raphani modo grandi, quæ adnatas appendices firmas habet, nigras, præduras, veluti cornua inter se implicatas, gustu adstringentes. Nascitur in ventosis, opacis, & in nivalibus.

A. 2. Radix dulcis, Offic. Glycyrrhiza echinata, Park. Theat. 1099. Raii Hist. i. 914. Glycyrrhiza echinata Dioscoridis, Ger. 1119. Emac. 1302. Glycyrrhiza capite echinato, C. B. Pin. 352. Tourn. Inst. 389. Elem. Bot. 309. Boerb. Ind. A. ii. 47. Glycyrrhiza echinata Dioscoridis non repens, J. B. ii. 327. Glycyrrhiza spuria echinata, Volck. Fior. Nor. 191. Scythica, Glycyrrhiza, Liquiritia, Chab. 150. Pseudo-glycyrrhiza, Rivin. Irr. Tetr. Onobrychis flore cæruleo, filiculis hirsutis seu asperis ad imum Platani pilulæ modo junctis, Hist. Oxon. ii. 133. A. Rough-headed Liquorice. Gal. Reglisse fausse. G. Falsch Süß-Holz. B. Valse Zoet-bout. In hortis colitur. Æstate floret. Ufu. Radix. Vires. Cum Glycyrrhiza viribus convenit. Pulvis pterygiis commodissime inspergitur, Diosc.

Hæc

Hæc est *Dioscoridis Glycyrrhiza*, cujus loco filiquosæ species in *Officinis* nostris usurpatur.

A. 3. *Glaux*, *Offic.* *Glaux Dioscoridis*, *Ger.* 1061. *Emac.* 1242. *Glaux Hispanica*, *J. B.* ii. 341. *Hist. Oxon.* ii. 100. *Phyt. Brit.* 42. *Riv. Irr. Tetr.* *Glaux*, *Glaux Hispanica*, *Chab.* 154. *Glaux Hispanica Clusii*, *Park. Theat.* 1095. *Raii Hist.* i. 940. *Ciceri sylvestri* minori affinis, si non idem, *C. B. Pin.* 347. An *Astragalus pusillus incanus* amplo flore purpureo, *Barr. Obs.* 76? *Astragaloides pusilla incana* amplo flore purpureo, *Barr. Icon.* 537. f. 11. ? A. *The Milk-wort of Dioscorides*. *Gal. Herbe au Lait de Dioscoride*. *G. Wilsch. Werk von Dioscorides*. *B. Melk-Kruid van Dioscorides*. In montosis & campestribus cretaceis. Junio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Coquitur cum hordeacea ad renovandam extincti lactis ubertatem, *Diosc.*

Glaux Dioscoridis quænam planta sit, à Botaniciis etiam controvertitur; *Anguillarius*, *Parkinsonus*, & *Alpinus* Lotum esse volunt. *Gesnerus* (ut antea dixi) *Onobrichidem*, *Turnerus* plantam sequentem; *Dodonæus*, *Cordus*, & *C. Baubinus* Plantæ marinæ cujusdam parvæ speciem; *Lobelius*, *Gerardus*, & *Clusius* stirpem quam hic exhibeo. A *Dioscoride* sic describitur: *Glaux Cytiso*, aut lenticulæ foliis similis, quæ supernè virent, averseque candidiora spectantur: ramuli à terra exiliunt quini senive tenues ab radice: dodrantem alti: flores violæ albæ, purpurei exeunt, minores tamen.

A. 4. *Glaux vulgaris*, *Offic.* *Merc. Bot.* i. 38. *Phyt. Brit.* 48. *Glaux vulgaris leguminosa* seu *Glycyrrhiza sylvestris*, *Park. Theat.* 1098. *Raii Hist.* i. 935. *Glycyrrhiza sylvestris* floribus luteo-palescentibus, *C. B. Pin.* 352. *Glycyrrhiza sylvestris* quorundam, *Fœnum Græcum sylvestre* aliis, *Chab.* 150. *Astragalus*, *Riv. Irr. Tetr. Dill. Cat. Giff.* 108. *Astragalus luteus perennis procumbens vulgaris* seu *sylvestris*, *Hist. Oxon.* ii. 107. *Raii Synop.* iii. 326. *Tourn. Inst.* 416. *Elem. Bot.* 369. *Astragalus γλυκύριζα*, *Boerb. Ind. A.* ii. 53. *Astragalus Glaux leguminosa dictus*, *Volck. Flor. Nor.* 51. *Fœnum Græcum sylvestre*, seu *Glycyrrhiza sylvestris* quibusdam, *J. B.* ii. 330. *Hedysarum Glycyrrhizatum*, *Ger.* 1056. quoad descript. *Emac.* 1233. A. *Liquorice Vetch.* *Gal. Fenugrec sauvage.* *G. Wild Fœnum Græcum* / *Beck's Horn.* *B. Wilde fyne Griek*, *Griex booy.* In dumetis & agrorum marginibus. Julio floret. *Usu.* Semen. Herba. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit.

Herba male, scribit *Buxbame*, in *Officinis* nostris exhibetur pro *Galega*.

A. 5. *Cicer sylvestre*, *Offic.* *Ger.* 1047. *Emac.* 1222. *Raii Hist.* i. 935. *Cicer sylvestre majus*, *Park. Theat.* 1076. *Cicer sylvestre foliis oblongis hispidis majus*, *C. B. Pin.* 347. *Cicer sylvestre multiflorum*, *J. B.* ii. 294. *Cicer sylvestre multiflorum*, radice crassa, & folliculis brevibus ventricosus hirsutis, *Chab.* 143. *Astragalus luteus perennis filiquâ gemellâ rotundâ, vesicam referente*, *Hist. Oxon.* ii. 108. *Boerb. Ind. A.* ii. 54. *Tourn. Inst.* 416. *Elem. Bot.* 329. *Glaux*, *Riv. Irr. Tetr. Rupp. Flor. Jen.* 217. *Buxb.* 140. *Glaux altera perennis*, folliculis turgidis, *R. H. p.* 935. A. *Wild Chiches.* *Gal. Cices sauvage.* *G. Wilde Zieser-Erbsen.* *B. Wilde Cicer.* In agris & incultis Italiæ, &c. sponte nascitur. Æstate floret. *Usu.* Semen. *Vires.* Calfacit & siccat, abstergit, aperit, cum *Cicere* viribus convenit.

Herbæ flore papilionaceo non scandentes trifoliæ.

XXIV. De Trifolio.

Floribus summo pediculo in spicas congestis, seminibus in calicibus occultatis, & ternis foliis in extremo pediculo à reliquis differt.

A. 1. *Trifolium bituminosum*, *Offic.* *Ger.* 1019. *Emac.* 1187. *Raii Hist.* i. 943. *Riv. Irr. Tetr.* *Trifolium bitumen redolens*, *C. B. Pin.* 327. *Tourn. Inst.* 404. *Elem. Bot.* 323. *Boerb. Ind. A.* ii. 32. *Trifolium bituminosum* seu *Trifolium cæruleum*, aut violaceum, bitumen redolens, *Hist. Oxon.* ii. 136. *Trifolium Asphaltites* sive bituminosum, *Park. Theat.* 716. *Rupp. Flor. Jen.* 207. *Asphaltites* sive bituminosum odoratum & non odoratum, *J. B.* ii. 366. *Trifolium Asphaltites* sive bituminosum, *Oxytryphyllum* & *Menianthes* dictum, *Chab.* 160. A. *Stinking Trefoil.* *Gal. Tréfle, ou Triolet sentant le Bitume.* *G. Stinckender Klee.* *B. Vreemde Klaver.* In hortis colitur. Augusto floret. *Usu.* Radix, Folia, Semen. *Vires.* Semen & Folia in aqua pota Pleuriticis, urinæ difficultati, Comitilibus, Hydropibus, foeminisque affectibus auxiliantur, menses cient. *Serpentium ictus* sa.

fanant. Radix Alexipharmaca est, *Diosc.*

A. 2. Trifolium purpureum, *Offic.* Trifolium phæum fuscum luxurians quaternis, quinis, & senis foliis, *Hist. Oxon.* ii. 135. *Dill. Cat. Giff.* 92. *Tourn. Inst.* 406. Trifoliis affine quadrifolium phæum Lobelii, *J. B.* ii. 380. *Chab.* 163. *Raii Hist.* i. 942. Trifolium quadrifolium hortense album, *Boerb. Ind. A.* ii. 31. *C. B. Pin.* 327. Quadrifolium fuscum, *Park. Theat.* 1112. Lotus quadrifolia, *Ger.* 1028. *Emac.* 1198. A. Purplewort and Purple Grass. Gal. Tréfle à quatre feuilles. G. Vierblättrichter Klee. B. Vierblat. In pratis reperitur, unde in hortis summo studio colitur. Æstate floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Succus humores pituitosos ex intestinis expellit. Oris & gutturis ulcera sanat, morbillos & variolas arcet: pro præsentaneo remedio purpureæ puerorum febris æstimatur vulgo.

A. 3. Trifolium, Lotus herba agrestis, *Offic.* Trifolium pratense, *Ger.* 1017. *Emac.* 1185. *Mer. Pin.* 121. Trifolium pratense purpureum, *C. B. Pin.* 327. *Raii Hist.* i. 943. *Synop.* iii. 328. *Rupp. Flor. Jen.* 206. *Buxb.* 324. Trifolium pratense purpureum vulgare, *Hist. Oxon.* ii. 138. *Park. Theat.* 1110. Trifolium pratense purpureum vulgatissimum, *Merc. Bot.* i. 73. *Phyt. Brit.* 125. Trifolium purpureum vulgare, *J. B.* ii. 374. Trifolium, *Chab.* 159. *Riv. Irr. Tetr. Dill. Cat. Giff.* 78. Trifolium pratense flore monopetalo, *Tourn. Inst.* 404. *Elem. Bot.* 323. *Boerb. Ind. A.* ii. 31. Triphyllodes pratensis flore purpureo, *Pont. Anth.* 241. A. Common Trefoil. Gal. Tréfle, ou Triolet des prez. G. Gemeiner Klee. B. Klaver met purpure blom. In pratis. Julio floret. *Usu.* Herba.

A. 4. Lagopus, Pes Leporinus, *Offic.* Lagopus vulgaris, *Park. Theat.* 1107. *Raii Hist.* i. 948. *Mer. Pin.* 69. Lagopus trifolius quorundam, *J. B.* ii. 377. *Chab.* 167. Lagopus, *Riv. Irr. Tetr. Rupp. Flor. Jen.* 206. *Buxb.* 176. Lagopus sive Pes leporinus minor vulgaris, *Merc. Bot.* i. 46. *Phyt. Brit.* 65. Lagopodium sive Pes Leporis, *Ger.* 1023. *Emac.* 1193. Trifolium arvense, humile, spicatum, sive Lagopus, *C. B. Pin.* 328. *Tourn. Inst.* 405. *Elem. Bot.* 323. *Raii Synop.* iii. 330. *Boerb. Ind. A.* ii. 31. *Dill. Cat. Giff.* 99. Trifolium Lagopoides purpureum arvense, humile, annuum sive Lagopus minimus vulgaris, *Hist. Oxon.* ii. 141. Trifolium leporinum seu Lagopus Officinarum, *Volck. Flor. Nor.* 388. A. Hares Foot. Gal. Pied de Lievre. G. Haasen Fuß. B. Hazepoot, Haze-voet. In arvis. Julio floret. *Usu.* Herba. *Vires.* Sic-

cat & adstringit. Usus præcipuus in profluvio Alvi, Uteri; Fluore albo, Dysenteria, Hæmoptysi, Stranguria, Ulceratione Vesicæ, &c. *Schrod.* Hunc Officinæ nostræ pro Hispidula vendunt, *Buxb.* 177.

XXV. De Meliloto.

Notæ sunt, Flores penduli in spicis è foliorum alis egressis, siliquæ seu folliculi breves, scabri rugosive, *R. Synop.* p. 135.

A. 1. Melilotus, *Offic.* *Merc. Bot.* i. 50. *Phyt. Brit.* 73. *Dill. Cat. Giff.* 93. *Riv. Irr. Tetr.* Melilotus vulgaris, *Park. Theat.* 719. *Raii Hist.* i. 951. *Synop.* iii. 331. *Buxb.* 312. Melilotus Germanica, *Ger.* 1034. *Emac.* 1205. Melilotus Officinarum Germaniæ, *C. B. Pin.* 331. *Tourn. Inst.* 407. *Elem. Bot.* 325. *Rupp. Flor. Jen.* 208. Melilotus fruticosa lutea vulgaris vel Officinarum, *Boerb. Ind. A.* ii. 29. Melilotus vulgaris, Trifolium odoratum, *Chab.* Trifolium odoratum sive Melilotus vulgaris, flore luteo, *J. B.* ii. 370. Trifolium odoratum, seu Melilotus fruticosa lutea vulgaris, vel Officinarum, *Hist. Oxon.* ii. 161. A. Melilot. Gal. Melilot. G. Stein-Klee. B. Meliloot. Ad sepes & inter segetes. Julio floret. *Usu.* Herba, Flores. *Vires.* Emollit, discutit, dolores mitigat. Usus creberrimi præcipue extrinsecus, in tumoribus, doloribus, &c. *Schrod.*

A. 2. Lotus urbana, Trifolium odoratum, *Offic.* Lotus hortensis odora, *C. B. Pin.* 331. Lotus sativa odorata annua, *J. B.* ii. 368. Trifolium odoratum, *Ger.* 1025. *Emac.* 1195. *Park. Theat.* 715. *Raii Hist.* i. 950. Melilotus major, odorata, violacea, *Hist. Oxon.* ii. 162. *Tourn. Inst.* 407. *Elem. Bot.* 325. *Boerb. Ind. A.* ii. 30. Melilotus flore cæruleo, *Rupp. Flor. Jen.* 208. *Buxb.* 212. Melilotus cærulea, *Riv. Irr. Tetr.* A. Sweet Trefoil. Gal. Triolet aromatique, Lotier odorant, ou faux Baume de Perou. G. Siebengezeit. B. Zevengetyen-kruit. In hortis seritur. Junio floret. *Usu.* Herba, Semen. *Vires.* Alexipharmaca, anodyna, diuretica, ac vulneraria est.

A. 3. Melilotus vera, *Offic.* Melilotus Italica, *Park. Theat.* 719. Melilotus Italica sive Patavina, *Ger.* 1033. *Emac.* 1204. Melilotus Italica folliculis rotundis, *C. B. Pin.* 331. *Tourn. Inst.* 407. *Elem. Bot.* 325. Melilotus magno semine rotundo, rugoso, *J. B.* ii. 317. *Raii Hist.* i. 951. Melilotus magno semine rotundo, rugoso, folliculis melini Meliloti vul-

vulgaris, *Chab.* 159. *Melilotus lutea*, feminis pericarpio magno rugoso, rotundo, albo, *Hist. Oxon.* ii. 161. *Boerb. Ind. A.* ii. 29. *A. Italian Melilot.* *Gal. Melilot d'Italie.* *G. Staliänsche Melilote.* *B. Italiaanse Meliloot.* In Italia nascitur, apud nos tantum in hortis feritur. Julio floret. *Ufu.* Herba, Flores. *Vires.* Cum Meliloto vulgari viribus convenit.

A. 4. Melilotus altissimus, Offic. Melilotus vulgaris altissima frutescens, flore luteo, Ind. Med. lxxv. Tourn. Inst. 407. Herb. Par. 289. A. Woody Melilot. Gal. Melilot, ou Mirlirot. G. Stein Klee. B. Welriekende Klave-ren.

XXVI. De Fœne Græco.

NOtæ ejus sunt, Siliquæ productiores, incurvæ, compressæ, seminibus angulosis, lineâ ab angulo ad angulum depressâ sulcatis, repletæ, *R. H. p. 954.*

*A. Fœnum Græcum, Offic. Ger. 1026. Emac. 1196. Raii Hist. i. 954. Chab. 167. Fœnum Græcum sativum, C. B. Pin. 348. Park. Theat. 1096. Hist. Oxon. ii. 166. Rupp. Flor. Jen. 213. Tourn. Inst. 409. Elem. Bot. 326. Boerb. Ind. A. ii. 32. Fœnugræcum, J. B. ii. 355. A. Fenugreek. Gal. Fenugrec. G. Wock's-Horn / oder Mutter-Kraut. B. Fyne Griek, Griekx-Hooy. In arvis feritur. Julio floret. Ufu. Semen. Vires. Emollit, digerit, maturat, discutit, Paregoricum est, crebrique usus in Clysteribus emollientibus, &c. *Schrod.* Dolorem Ischiadis mitigat, & Tumorem mammarum discutit.*

XXVII. De Anonide.

Siliculis brevioribus, seminibus deliquium passis à reliquis differt, *R. Synop. p. 136.*

A. Anonis, Ononis, Aresta bovis, Offic. Chab. 168. Anonis sive Resta bovis, Ger. 1141. Emac. 1322. Anonis sive Resta bovis vulgaris, purpurea & alba, spinosa, J. B. ii. 391. Anonis spinosa flore purpureo, C. B. Pin. 389. Park. Theat. 994. Raii Hist. i. 957. Synop. iii. 332. Tourn. Inst. 408. Elem. Bot. 325. Boerb. Ind. A. ii. 33. Rupp. Flor. Jen. 214. Buxb. 21. Anonis, Rivin. Irr. Tetr. Dill. Cat. Giff. 147. Anonis sive Ononis, Resta bovis, Remora aratri, Merc. Bot. i. 19. Pbyt. Brit. 8. Anonis purpurea vulgaris spino-

*sa, flore purpureo, siliculis erectis lentiformibus, Hist. Oxon. ii. 169. A. Rest Harrow. Gal. Arrête-bœuf, ou Bugrane, lugronde. G. Stall-Kraut. B. Stal-kruid. In pascuis sterilioribus. Junio floret. Ufu. Radix, Herba. Vires. Abstergit, attenuat, discutit. Ufus præcipuus in Diuresi, Lithiasi, Ictero, obstructione Hepatis, in carnosâ Ramice absumendo; Hæmorrhoidibus cæcis, Mariscisve discutiendis. Extrinsecus in putredine oris ac dolore Dentium, *Schrod.**

XXVIII. De Medica.

Siliquâ in cochleæ formam contorta ab aliis Trifoliis distinguitur, *R. Meth. A. p. 108.*

*A. Medica, Offic. Chab. 165. Medica sativa, siliquâ contortâ magis tortili, Hist. Oxon. Medica major erectior, floribus purpurascens, J. B. ii. 382. Raii Hist. i. 960. Tourn. Inst. 410. Elem. Bot. 327. Boerb. Ind. A. ii. 35. Falcata sativa floribus purpurascens, Volck. Flor. Nor. 161. Falcata sativa flore cæruleo, Rupp. Flor. Jen. 213. Trifolium Burgundicum, Ger. 1020. Emac. 1189. Falcata siliquâ cornutâ sive Medica, C. B. Fœnum Burgundiacum vulgò, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 413. Fœnum Burgundiacum sive Medica legitima, Park. Theat. 1113. A. Medick Fodder. Gal. Lusérne. G. Burgundisch Heu. B. Burgundisch Hooy. Seritur in agris. Æstate floret. Ufu. Herba. Vires. Viride, quibus refrigeratione opus est, illitu suffragatur, *Diosc.**

XXIX. De Loto.

A Reliquis leguminibus trifoliatis distinguitur, quod præter folia terna in extremo pediculo, bina habeat ad ejus exortum cauli adnata, ut quodammodo pentaphyllos dici possit, *R. Meth.*

*A. 1. Trifolium Hæmorrhoidale, Offic. Trifolium rectum album hirsutum valde, J. B. ii. 360. Chab. 160. Lotus Hæmorrhoidalis major sive Trifolium Hæmorrhoidale majus, Park. Theat. 1100. Lotus pentaphyllos filiquosus villosus, C. B. Pin. 332. Raii Hist. i. 968. Tourn. Inst. 403. Elem. Bot. 321. Lotus incana sive Oxytriphylum Scribonii Largi, Ger. 1022. Emac. 1191. Lotus πολυκί-
α frutescens, incana, alba, siliculis curtis crassioribus & brevioribus erectis, *Hist. Oxon. ii. 177. Boerb. Ind. A. ii. 37. A. Pile Trefoil. Gal.**

Gal. Trèfle blanc, droit, velu. G. Gulden-
Ader. Klee. B. Regt opstaande witte ruyge Lo-
tus. In Sicilia, Gallia, &c. sponte reperitur.
Æstate floret. Ufu. Semen. Vires. In hæ-
morrhoidibus commendat Riverius.

A. 2. Lotus corniculata, Melilotus corona-
ta, Mont. Ind. 46. Lotus corniculata glabra
minor, J. B. ii. 356. Chab. 157. Raii Hist.
i. 967. Synop. iii. 334. Dill. Cat. Giff. 92.
Rupp. Flor. Jen. 216. Buxb. 196. Lotus sive
Melilotus pentaphyllos minor glabra, C. B.
Pin. 332. Tourn. Inst. 402. Elem. Bot. 321.
Lotus polyceratos, lutea minor, foliis & fili-
quis glabris brevioribus & crassioribus, Hist.
Oxon. ii. 177. Trifolium filiquosum minus,
Ger. 1022. Emac. 1190. Mer. Pin. 121.
Trifolium corniculatum primum, etc. Bot.
i. 74. Phyt. Brit. 124. A. Birds-foot Trefoil.
Gal. Lotier, ou Trèfle jauvage jaune. G.
Klein gehornte Klee. B. Kleine geboornde
Klaveren. In pascuis ubique. Junio floret.
Ufu. Herba. Vires. Anodyna, Antambu-
sta, & emolliens seu maturans est, ut scribit
Mont.

A P P E N D I X

A D

L E G U M I N A.

XXX. De Split.

Nota sunt, Flores spicati ad Papilionaceos acce-
dentes, calcaribus retrorsum productis, quo-
rum medio circiter tubo pediculus inseritur, fili-
que bivalves, folia dissecta aut pinnata, R. H.
P. 974.

A. Fumaria bulbosa, Offic. Scbrod. iv. 73.
Fumaria bulbosa radice cava major, C. B. Pin.
143. Raii Hist. i. 975. Boerb. Ind. A. 309.
Elem. Bot. 334. Dill. Cat. Giff. 40. Tourn. Inst.
422. Fumaria bulbosa, radice cava, flore pur-
purascens & albo, J. B. iii. 204. Fumaria
tuberosa major, radice cava, Hist. Oxon. ii.
261. Radix cava major alba & purpurea, Ger.
931. Emac. 1090. Radix cava major flore al-

bo & carneo, Park. Parad. 275. Aristolochia
cava, Fumaria bulbosa, Mont. Ind. 37. Split
radice rotunda cava, Rupp. Flor. Jen. 216.
Pseudo-fumaria, Rivin. Irr. Tetr. A. Great Hol-
low Root. Gal. Fumeterre, Pied de Geline. G.
Holl-wurk. B. Hol-wortel. Colitur in hortis.
Aprili floret. Ufu. Radix. Vires. Calfacit,
siccat, abstergit, substringit, aperit. Hepa-
tica est, Uterina, Alexipharmaca, sudorifica,
diuretica, & vulneraria. Usus præcipuus in
ciendis mensibus, lochiis; fœtum mortuum
expellit, lœtero medetur, sanguinem mundifi-
cat, adeoque & Scabiei succurrit. Extrinse-
cus commendatur quàm maxime ad vulnera
etiam inveterata, & fistulosa, utpote quæ mun-
dificat & consolidat; ad Scabiem, ad dolores
podagricos (à frigidis humoribus) ad sangui-
nem coagulatum in contusionibus, ad putredi-
nem oris, Scbrod.

Officinas perperam hac pro Aristolochia ro-
tunda usas, notius est quàm referri aut refelli
debeat, Chab. 378.

SECTIO VIGESIMA PRIMA.

De Herbis Pentapetalis vasculiferis.

Titulus his pro Nota characteristica sufficit,
R. Meth.

Florem Pentapetaloidem dicimus potius quàm
pentapetalon, quia folia seu petala florem compo-
nentia ad ungues juncta sunt, adeo ut flores in-
regri decidant, R. Meth. p. 144.

Herbæ Pentapetalæ sunt

{	Veræ, i. e. petalis ad ungues disjunctis,	{	foliis	{	Integris in caule conjugatim dispositis,	{	flore pentapetalo, terrestres, calice	{	Integro, concavo seu fistuloso,	{	Oblongo & cylindræo; petalis	{	margine extremo incis: vascu-	{	lo itidem seminali cylindræo,	{	angustifoliæ, folio glauco, gra-	{	mineo, seminibus compressis,	{	rugosis, nigris, Caryophyllus.	{	Tumidiore; pericarpio pyriformi;	{	summa parte per maturitatem	{	se aperiente in oras dentatas,	{	seminibus turgidioribus, florum	{	petalis bifidis: Lychnis.	{	Ad

a b c Ad modum floris expanso in plura
segmenta.
Fruticosa, superficie perenni; flo-
re specioso, caduco, majores
& elatiores, capitulis pentago-
nis: *Cistus*, *Ledum*.
Herbacea, superficie annua; se-
minis conceptaculo
E tribus carinis composito;
flore flavo; comâ trita velut
cruentante: *Hypericon*.
Bivalvi, flore itidem flavo, fo-
liis falcatis oblongis, ad ge-
nicula interdum ternis aut
quaternis: *Lyfimachia*.
Simplici, semina in medio sita
exterius protegente; florum
petalis
Disjunctis, bifidis, colore
albis: *Alfina*.
Ad ungues junctis, integris;
in singulis foliorum alis
singulis: *Anagallis*.
In caulibus nullo aut alterno ordine po-
sitis, vasculo feminali,
Simplici, i. e. non diviso in locula-
menta, quod per maturitatem ho-
rizontaliter rumpitur; flore flavo,
calice bivalvi; foliis crassis, lævi-
bus, extremis subrotundis: *Por-
tulaca*.
Diviso in loculamenta,
Bicorni; foliis
Teretibus, crassis, succulentis:
Sedum.
Minus succulentis, subrotun-
dis, crenatis: *Cotyledon*.
Tricocco, flore pentapetalo,
Uniformi, specioso, seminibus
mollissima lanugine candida
intermixta: *Xylon*.
Diffirmi, calcari donato, odo-
rato: *Viola*.
Pentacocco, loculamento vel
Rostrato: *Geranium*.
In quinque cellulas plura semi-
na continentes diviso, sunt-
que vel
Corniculato, i. e. singulis
loculamentis summa par-
te corniculatis: *Nigella*.
Plano, calice tumido & ve-
lut inflato vesicæ instar,
flore specioso: *Alcea In-
dica*.
Decem, totidem semina continen-

a b tia dispersito; flore caduco;
seminibus oblongis, compressis,
splendentibus, colore melino:
Linum.
Anomala, sive petalis ad ungues junctis
Terrestres, foliis
Integris, caulibus
Nudis, flore è tubo oblongo in
quinque lacinias seu folia bi-
fida expanso; foliis rugosis,
texturæ rarioris; floris calice
oblongo, concavo, striato:
Paralyfis.
Foliis vestitis
Adversis seu binis in caulibus
oppositis
Siliquosa, succo limpido,
Lanigera & elatior, flore
parvo, siliquis singu-
laribus, Ciconiæ ro-
strum referentibus:
Asclepias.
Humilior, provoluta &
repens, foliis glabris,
flore amplo, siliqua
bicorni: *Clematis*, *Daph-
noides*.
Pericarpis semine minutissi-
mo refertis, floribus in
summis caulibus & ramu-
lis crebris, sapore ama-
ro insignes, flore è tubo
oblongo in quinque segmen-
ta acuta expanso: *Cen-
taurium Minus*.
Alternis, floribus in thyrsis o-
blongis confertis, pericar-
pio bivalvi turbinato; *Ver-
bascum*.
Ternis in uno pediculo, vasculo pen-
tagono, sapore acido: *Lujula*.
Aquaticæ, foliis
Ternis, floribus in thyrsis speciosis:
Trifolium paludosum.
Integris, subrotundis,
Flagellis reptatricibus, in alis fo-
liorum florens: *Nummularia*.
Caulibus nudis erectis, floribus al-
bis unam partem spectantibus,
vasculis feminalibus oblongis,
seminibus minutissimis repletis:
Ros Solis.

*Herbæ pentapetalæ foliis in caule ex ad-
verso binis.*

I. De Caryophyllo.

NOtæ sunt, Calyx floris oblongus, cylindraceus, lævis, integer, in margine duntaxat summo dentatus, vasculum itidem continens oblongum, cylindraceum; Petala margine extremo incisa aut laciniata; semina compressa, rugosa, per maturitatem nigra, R. H. p. 986.

A. 1. Caryophyllus ruber, *Vetonica*, *Tunica*, *Offic.* Caryophyllus hortensis pleno rubro, *Park. Parad.* 306. Caryophyllus multiplex, *Ger.* 472. *Emac.* 588. Caryophyllus hortensis, *Raii Hist.* ii. 986. Caryophyllus altilis major, *C. B. Pin.* 207. *Hist. Oxon.* ii. 561. *Tourn. Inst.* 350. *Elem. Bot.* 279. *Boerb. Ind. A.* 217. *Betonica coronaria fativa*, sive Caryophylleus flos, *J. B.* iii. 327. *A. Clove July-Flower.* *Gal. Geroflées*, *Oeillet des jardins.* *G. Nâgel-Blûhmen.* *B. Nagel-Bloemen.* In hortis colitur. Julio floret. *Ufu* est Flos. *Vires.* Cephalici flores sunt ac Cordiales. *Ufus* præcipuus in Vertigine, Apoplexia, Epilepsia, Paralyti, aliisque capitis & nervorum affectibus. In Syncope, ac Palpitatione cordis: fugant Lumbricos, allevant partum. In Ventriculi imbecillitate, Cardialgia, Febribus pestilentibus, &c. *Schrod.*

A. 2. Caryophyllus flore simplici, *Offic.* Caryophyllus hortensis simplex, flore majore, *C. B. Pin.* 208. *Tourn. Inst.* 331. *Elem. Bot.* 279. Caryophyllus simplex major, *Ger.* *Emac.* 590. *Betonica coronaria* sive Caryophyllus flore simplici fativus, *J. B.* iii. 328. *A. Single Pinks.* *Gal. Oeillet simple.* *G. Einfache Garten-Nâgelein.* *B. Enkel Angelier.* In hortis à satione seminis oritur. Julio floret. *Ufu.* Flos. *Vires.* Cum priore viribus convenit, sed mitior æstimatur.

A. 3. Caryophyllus sylvestris, *Offic.* Caryophyllus sylvestris vulgaris latifolius, *C. B. Pin.* 209. *Tourn. Inst.* 333. *Betonica coronaria* sive Caryophyllus sylvestris vulgarissimus, *J. B.* iii. 334. *Betonica coronaria* vulgarissima, *Cbab.* 441. *Armeria alba*, *Ger.* 478. *Emac.* 597. *Raii Hist.* ii. 990. An *Armerius* latifolius flore rubro, saturo, holoserico,

Park. Parad? *A. Wild Pinks.* *Gal. Oeillet sauvage.* *G. Wilde Nâgelein.* *B. Wilde Angelier.* In pascuis, & incultis, Junio floret. *Ufu.* Succus. *Vires.* Cum aqua Ononidis, & florem Lillii Convalli, calculum atterit, & comitialibus prodest, *J. B.* Flores in nonnullis Officinis malè pro Caryophyllo hortensi substituuntur, *Buxb.*

A. 4. Caryophyllus barbatus, *Offic.* Caryophyllus hortensis barbatus latifolius, *C. B. Pin.* 208. *Tourn. Inst.* 333. *Boerb. Ind. A.* 218. Caryophyllus barbatus, hortensi, simplex, latifolius, *Hist. Oxon.* ii. 563. *Betonica coronaria latifolia petræa* flore punctulis albis notato, *J. B.* iii. 333. *Armeria rubra latifolia*, *Ger.* 479. *Emac.* 598. *Raii Hist.* ii. 991. *Armerius latifolius simplex*, flore rubro, *Park. Parad.* 319. *A. Sweet Williams.* *Gal. Oeillet des Champs.* *G. Feld-Nâgelein.* *B. Pluymkens.* In hortis colitur. Junio floret. *Ufu.* Hujus usum introduximus Monbelgardi ad panni, sc. lanei maculas tollendas, si (cujuscunque generis is fuerit) hujus herba fricetur, deinde limpidâ aquâ abluatur, *J. B.*

II. De Lychnide.

NOtæ sunt, Calyx floris integer, striatus, & tumidior; vasculum seminale pyriforme, summa parte se aperiente in oras dentatas, seminibus turgidis repletum, *Raii Synop.* p. 139.

A. 1. Behen album, *Offic.* *Ger.* 550. *Emac.* 679. *Mer. Pin.* 14. Behen album Monspelianum & Officinarum, *Merc. Bot.* i. 23. *Phyt. Brit.* 14. Been album Officinarum, *J. B.* iii. 356. *Lychnis sylvestris*, quæ Been album vulgo, *C. B. Pin.* 205. *Raii Hist.* ii. 998. *Synop.* iii. 337. *Tourn. Inst.* 335. *Elem. Bot.* 281. *Buxb.* 201. *Dill Cat. Giff.* 110. *Boerb. Ind. A.* 211. *Lychnis sylvestris perennis*, quæ Been album vulgo, *Hist. Oxon.* ii. 535. *Papaver spumeum vulg.* *Term. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 387. *Papaver ipumeum*, sive Ben album vulgo, *Park. Theat.* 263. *Muscipula pratensis vesicaria*, *Rupp. Flor. Jen.* 100. *A. Spatling-Poppy*, or *White Len.* *Gal. Been blanc.* *G. Marien Kopslein oder Wiederstoß.* *B. Wit Been.* Inter segetes. Julio floret. *Ufu.* Radix, quæ modernis Behen album nominatur ad differentiam alterius, quod rubrum dicitur, quodque Limonium Herbariis censetur, ut superius ostendimus: neutrum tamen verum Been Arabum est. Non veteribus solum, ut in Capite de Limonio ostendimus, sed etiam mo-

modernis, quid sint hæ radices inter se minime convenit; alii enim Behen album Lychnidis sylvestris, quam Lob. Papaver spumeum vocat; alii Angelicæ, alii Eryngii, alii Zedoariæ, alii Pastinacæ sylvestris speciem esse autumant. Nos verò, cum neotericis, radicem hujus Lychnidis, vel Behen album esse, vel pro succedaneo ejus haud temerè usurpari posse opinamur.

A. 2. Saponaria, Offic. Ger. 360. Emac. 444. Raii Hist. ii. 999. Merc. Bot. i. 67. Pbyt. Brit. 108. Mer. Pin. 109. Saponaria major lævis, C. B. Pin. 206. Saponaria vulgaris, Park. Theat. 641. J. B. iii. 346. Saponaria vulgaris simplex, Hist. Oxon. ii. 547. Saponaria, Struthium, Lanaria, Chab. 447. Lychnis Saponaria dicta, Raii Synop. iii. 339. Lychnis Saponaria dicta major vulgaris simplex, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 395. Lychnis sylvestris, quæ Saponaria vulgo, Tourn. Inst. 336. Elem. Bot. 281. Boerb. Ind. A. 212. Dill. Cat. Giff. 153. Rupp. Flor. Jen. 92. Buxb. 199. A. Sope-wort. Gal. Savoniere G. Sciff. Kraut. B. Seep-Kruit. Juxta torrentes nascitur, sed rarius. Julio floret. In Ufu sunt Radices, herba. Vires. Strenuè attenuat, aperit; sudorifica est. Usus in Asthmate, Utero, & Mensibus ciendis, in Lue Venerea. Extrinsecus ptarmica est; tumores, ac præcipuè panos discutit.

A. 3. Lychnis coronaria, Offic. Chab. 443. Lychnis coronaria vulgo, J. B. iii. 340. Raii Hist. ii. 993. Lychnis coronaria Dioscoridis fativa, C. B. Pin. 203. Tourn. Inst. 334. Elem. Bot. 280. Boerb. Ind. A. 210. Rupp. Flor. Jen. 91. Lychnis coronaria vulgaris, Park. Theat. 629. Lychnis coronaria rubra simplex, Parad. 252. Lychnis coronaria rubra, Ger. 381. Emac. 467. Lychnis coronaria fativa flore rubro, Hist. Oxon. ii. 548. A. Rose-Campion. Gal. Oeillets passeroses, Puffesleur. G. Dessen Lychnis. B. Christus Oogen. In hortis colitur. Junio floret. Ufu. Semen. Vires. Bilem per alvum trahit; ictis à scorpione subvenit, Diosc.

A. 4. Lychnis sylvestris, Offic. Lychnis sylvestris rubello flore, Ger. Emac. 469. Raii Hist. ii. 994. Synop. iii. 339. Mer. Pin. 74. Lychnis sylvestris flore rubello, fortè Hesperis Théophrasti, Merc. Bot. i. 48. Pbyt. Brit. 71. Lychnis sylvestris, flore rubro, Park. Theat. 631. Lychnis sylvestris sive aquatica purpurea simplex, C. B. Pin. 204. Dill. Cat. Giff. 69. Rupp. Flor. Jen. 91. Tourn. Inst. 335. Elem. Bot. 280. Boerb. Ind. A. ii. 211. Lychnis sylvestris minus hirsuta, flore rubello, simplici, Hist. Oxon. ii. 541. Ocymoides

purpureum multis, J. B. iii. 343. A. Red Wild Campion. Gal. Lychnis sauvage rouge. G. Koehe wilde Lychnis. B. Wilde roode Lychnis. Ad sepes. Æstate floret. Ufu. Semen. Vires. Cum priore viribus convenit.

A. 5. Ocymoides, Offic. Chab. 446. Ocymoides album multis, J. B. iii. 342. Ocymoides, Ocymastrum, Chab. 446. Lychnis sylvestris flore albo, Ger. Emac. 468. Park. Theat. 630. Raii Hist. ii. 994. Synop. iii. 339. Merc. Bot. i. 49. Pbyt. Brit. 71. Lychnis sylvestris alba simplex, C. B. Pin. 204. Tourn. Inst. 334. Elem. Bot. 280. Boerb. Ind. A. 211. Lychnis sylvestris hirsuta, perennis, alba, simplex, Hist. Oxon. ii. 541. Ocymastrum vulgo, Herm. Cat. A. Wild White Campion. Gal. Basilic sauvage. G. Weiße wilde Lychnis. B. Wilde Lychnis met witte enkelde blom. Inter segetes, & ad sepes. Æstate floret. Ufu. Semen. Vires. Siccatur; tenuium est partium, Galen. Viperarum, cæterorumque serpentium moribus medetur. Ischiadicis juvat, Diosc. In liquore posseti decocta remedium est optimum in convulsione puerorum, Raii Hist.

A. 6. Nigellastrum, Offic. Lychnis segetum major, C. B. Pin. 204. Raii Hist. ii. 998. Synop. iii. 338. Rupp. Flor. Jen. 92. Buxb. 199. Dill. Cat. Giff. 103. Tourn. Inst. 335. Elem. Bot. 280. Lychnis hirsuta segetum major, Hist. Oxon. ii. 542. Lychnoides segetum sive Nigellastrum, Park. Theat. 632. Nigella Brunfelsii & Officinarum, Volck. Pseudomelanthium, Ger. 926. Emac. 1087. Mer. Pin. 98. J. B. iii. 341. Merc. Bot. i. 62. Pbyt. Brit. 99. Pseudomelanthium, Nigellastrum, Chab. 443. Nigella Brunfelsii & Officinarum, Volck. Flor. Nor. 266. A. Cocle. Gal. Nielle batarde. G. Korn-Nägelin. B. Wilde groote Lychnis. Inter segetes. Junio & Julio floret. Ufu. Semen. Vires. Calidum, & siccum est; in pello cum melle subditum, menses evocat Hippocrat. Extollit à nonnullis vi vulneraria. Radicem in sistenda hæmorrhagia, si linguæ subdatur, & aliquamdiu in ore detineatur, laudibus extulit Sennertus; seque hujus stupendam vim expertum scribit S. Pauli Quadri. Bot. Buxb.

A. 7. Vaccaria, Offic. Ger. 395. Emac. 492. J. B. iii. 357. Chab. 448. Lychnis segetum rubra foliis Perfoliatæ, C. B. Pin. 204. Raii Hist. ii. 999. Rupp. Flor. Jen. 92. Dill. Cat. Giff. 148. Buxb. 199. Tourn. Inst. 335. Elem. Bot. 281. Boerb. Ind. A. 212. Lychnis segetum; Vaccaria rubra dicta, Park. Theat. 633. Lychnis segetum Vaccaria dicta, Hist. Oxon. ii. 542. A. Cow-Basil. Gal. Lychnis des bleds. G. Kuh-Basilien. B. Koorn-Lychnis. Inter segetes,

tes, Junio & Julio floret. *Ufu.* Semen. *Vires.* Calidum est, & siccum; Urinam provocat.

A. 8. Muscipula, *Offic.* Muscipula viscaria five *Lychnidis* species, *J. B.* iii. 349. *Chab.* 445. Viscaria, *Ger.* 481. Viscaria five Muscipula, *Ger. Emac.* 601. *Lychnis viscosa rubra altera sylvestris*, *C. B. Pin.* 205. *Raii Hist.* ii. 1001. *Tourn. Inst.* 337. *Elem. Bot.* 281. *Lychnis sylvestris rubra minor*, *Park. Theat.* 632. *Lychnis viscosa rubra*, multis foliis angustis, parvis, cingentibus genicula superiora, *Hist. Oxon.* ii. 542. *A. Catch Fly.* *Gal. Atrape-mouches.* *G. Kleb-Lychnis.* *B. Vliegenet, Keikens.* Inter segetes sponte nascitur. Junio & Julio floret. *Ufu.* Semen. *Vires.* Cum prioribus viribus convenire creditur.

A. 9. Armeria, *Lychnis flore laciniato*, *Mont. Ind.* 37. *Armerius pratensis*, *Ger.* 480. *Emac.* 600. *Armerius sylvestris*, *Merc. Bot.* i. 21. *Phyt. Brit.* 10. *Armoraria pratensis mas*, *Mer. Pin.* 11. *Lychnis plumaria sylvestris simplex*, *Park. Parad.* 253. *Raii Hist.* ii. 1000. *Synop.* iii. 338. *Lychnis pratensis flore laciniato*, simplici, *Hist. Oxon.* ii. 537. *Tourn. Inst.* 336. *Elem. Bot.* 281. *Boerb. Ind.* A. 213. *Dill. Cat. Giff.* 69. *Rupp. Flor. Jen.* 92. *Buxb.* 200. *Caryophyllus pratensis laciniato flore simplici*, five *Flos Cuculi*, *C. B. Pin.* 210. *Flos Cuculi*, *Odontis quibusdam*, *J. B.* iii. 347. *Flos Cuculi*, *Odontitis Plinii*, *Chab.* 445. *A. Meadow-Pink.* *Gal. Oeillet des Prez.* *G. Krähe-Blume.* *B. Kräze-blom.* In pratis humidis. Maio floret. *Ufu.* Flos. *Vires.* Alexipharmaca est, & commendatur ad venena, *Chab.*

A. 10. Saxifraga antiquorum, *Offic.* Saxifraga antiquorum quibusdam, *J. B.* iii. 338. *Chomel.* 233. *Raii Hist.* ii. 1033. Saxifraga antiquorum quibusdam, *Gypsophyton*, & *Symphytum petraeum*, *Chab.* 443. Saxifraga magna *Matthioli*, *Ger. Emac.* 605. Saxifraga major *Italarum Matthioli*, *Park. Theat.* 426. *Caryophyllus Saxifragus*, *C. B. Pin.* 211. *Lychnis minor Saxifraga*, *Pluk. Almag.* 233. *Tourn. Inst.* 338. *A. The Great Saxifrage of Matthioli.* *A. Grande Saxifrage de Matthioli.* *Perce-pierre.* *G. Großer Steimbred des Matthioli.* *B. Groote Steenbreek van Matthioli.* In summitate montis Lupi. Junio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Mirifice tota planta calculos comminuit & expellit, *Matth.*

Dioscorides de Saxifraga sua tradit, Quod frutex surculosus sit, in petraeis & asperis locis nascens, *Epithymo* similis. Quæ descriptio adeo

brevis est, ut multas inter Auctores excitaverit controversias; multæque stirpium diversæ omnino species vel pro ea habeantur, vel eo nomine appellentur. In Officinis nostris Anglicanis duo plantarum genera Saxifragæ nomine insigniuntur, proque ea usurpantur; quarum utrumque priore volumine tradidi, *pag.* 125. & 127. Verum earum neutrum cum *Dioscoridis* descriptione convenit, quamvis eadem vires illis ab Auctoribus tribuantur. Hoc in loco inquirendum restat quænam planta Saxifraga Antiquorum fuerit. *Matthioli* & *Lugdunensis* Auctor *Satureiæ* speciem esse volunt; quæ à *C. Baubino* eadem esse censetur cum *Thymbra S. Juliani Lobeliana*. *Parkinsonus* Saxifragam veram *Matthioli*, & *Thymbram S. Juliani Lobelii*, unam & eandem plantam nullatenus probat; ideoque *C. Baubinum* reprehendit, quod utrumque *Satureiæ* suæ spicatæ Synonymam facit, & affirmat, plantam illam, quam ipse vidit & gustavit, minimè vel odore vel gustu cum *Satureia* vel *Thymo* convenire; sed *Thymo* suo inodoro, *Prod.* *pag.* 108. eadem esse imaginatur. *Dodonæus* & *Gerardus* *Serpyllum* vulgare *Dioscoridis* Saxifragam esse judicant. At nec huic opinioni consentire potest *Parkinsonus*, nec sanè immerito iudicio nostro prædictas opiniones rejecisset, ni ipse interim plantæ *Matthiolanæ* nimis pertinaciter adhæssisset, cum potiore ratione aliam ejusdem Auctoris ad *Dioscorideam* potius accedit, quam nos idcirco pro ea habemus: De cujus admirandis viribus in calculo comminuendo & expellendo, non tantum experientia propriâ comprobatis, sed etiam *Calceolariæ Pharmacopœi Veronensis* (qui eam sibi primò communicavit) testimonio confirmatis, ad *Matthiolum* ipsum Lectorem remitto.

III. De Cisto Ladanifera.

NOtæ sunt, Fruticosum esse, & substantia lignea, florem habere pentapetalon amplum, & quasi roseum, caducum; capitula pentagona, *R. H.* *pag.* 1006.

A. 1. Cistus ladanifera, *Offic.* Cistus ladanifera Cretica vera, *Park. Theat.* 666. Cistus ladanifera Cretica flore purpureo, *Tourn. Cor.* 19. *Itin.* i. 59. Cistus à qua Ladanum in Creta colligitur, *Bellen. Obs.* lib. i. cap. 7. Cistus, *Ledon Cretense*, *C. B. Pin.* 467. *Fons.* D. Cistus laurinis foliis, *Wheel. Itin.* 219. Cistus *Ledon Matthioli*, *Ger.* 1107. *Emac.* 1289. Ladanum Creticum, *Alpin. Exot.* 89. *A. The true Ladaniferous Shrub.* *Gal. Ladanum, Labdanum.* *G. Eissen Köslein.* *B. Cistus Ledon*

van

van Matthioli. Ex foliis hujus plantæ in Insula Creta exsudat Refina illa odorata Ladanum & Labdanum in Officinis nostris dicta, quæ in Catalogo Simplicium, nescio quo casu, ommissa est. Laudatur odoratum, odore valido sed suavi, inflammabile, accensumque gratum odorem halans, pingue, facile mollescens, friabile, colore ex purpureo-fusco. Modus colligendi à Bellonio sic describitur: "Græci peculiare instrumentum parant rastro dentium experti simile: Huic affixæ sunt multæ ligulæ sive zonæ è corio rudi confectæ, eas leniter affricant ladaniferis fruticibus, ut inhæreat liquidus ille humor circa folia concretus; qui deinde à ligulis per summos ardores Solis cultris est abradendus." *Vires.* Emollit, digerit, maturat, attenuat; orificia venarum reserat, inspissat. Usus præcipuus in capite humido ac catarthoso, in Dysenteria, &c. Extrinsecus ejus usus est in emplastris emollientibus, anodynis, tum sim sedantibus, in alopecia, in odontalgia, in cardialgia, doloreque ventriculi, in suffocatione uteri; cicatrices curat, *Schrod.*

A. 2. Cistus mas, *Offic.* *Park. Parad.* 421. *Ger.* 1093. *Emac.* 1275. Cistus, *Chab.* 95. Cistus mas folio rotundo, hirsutissimo, *C. B. Pin.* 464. *Raii Hist.* ii. 1007. Cistus mas major, folio rotundiore, *J. B. ii. 2.* *Tourn. Inst.* 259. *Elem. Bot.* 227. *Boerb. Ind. A.* 275. Cistus mas folio subrotundo, *Park. Theat.* 658. Cistus rotundifolius flore roseo, *Rupp. Flor. Jen.* 101. A. Male Holly-Rose, or Cistus. *Gal. Ciste mâle.* G. Cistus. *Wânnelein.* B. Cistus *Manneke.* In Italia & Hispania sponte oritur; apud nos tantum in hortis reperitur. *Æstate* floret. *Ufu.* Folia, flos. *Vires.* Vim habet astringentem; prosunt dysentericis, & diarrhœis, ulceraque oris vetera, ambustaque sanant. Flores magis sunt efficaces, *Galen.*

A. 3. Ledum Rosmarini folio, *Buxb.* 182. *Rupp. Flor. Jen.* 101. Cistus, Ledon foliis Rosmarini ferrugineis, *C. B. Pin.* 467. *Raii Hist.* ii. 1006. Cistus, Ledum Silesiacum, *Ger.* 1106. *Emac.* 1288. Rosmarinus sylvestris quorundam, *J. B. ii. 23.* *Chab.* 103. Rosmarinum sylvestre Bohemicum Matthioli, sive Ledum Silesiacum Clusii, *Park. Theat.* 75. A. *Bohemian Rosemary.* *Gal. Romarin de boheme.* G. Rosmarin von Bohemien. B. *Bohemse Rosemaryn.* In sylvis. Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Vim habet inebriativam; hinc multis Saxoniae locis cerevisiâ incoquitur, ut citius inebriet rusticos, illam cerevisiam bonam putantes, quâ per aliquot dies caput gra-

vatur, *Buxb.* Apponitur vulgò ad abigendas tineas, *Rupp.*

A. 4. Cistus Hypocistidem ferens, *Offic.* Cistus mas vulgaris, *Park. Theat.* 658. Cistus mas cum Hypocistide, *Ger.* 1093. *Emac.* 1275. Cistus mas folio oblongo, incano, *C. B. Pin.* 464. *Jonsl. D. Tourn. Inst.* 459. *Elem. Bot.* 227. *Boerb. Ind. A.* 275. Cistus mas iv. Monspeliensis folio oblongo, albido, *J. B. ii. 3.* *Chab.* 95. A. Cistus with the Hippocistus. *Gal. Hypociste.* G. Cistus mit Hypocist. B. Cistus met Hypocist. In saxosis collibus, & sylvis reperitur. *Æstate* floret. *Ufu.* Hypocistis, quæ summis cespitibus hujus radicis adhæret. Vide Cap. de Hypocist.

A. 5. Cistus fœmina, *Offic.* *Ger.* 1094. *Emac.* 1276. Cistus, *Park. Parad.* 422. Cistus fœmina vulgaris, *Theat.* 660. Cistus fœmina folio Salviæ, *C. B. Pin.* 464. *Raii Hist.* ii. 1008. *Tourn. Inst.* 259. *Elem. Bot.* 227. *Boerb. Ind. A.* 275. Cistus folio Salviæ, *Rupp. Flor. Jen.* 101. Cistus fœmina Monspeliensis, flore albo, *J. B. ii. 4.* *Buxb.* 96. A. Female Holy Rose. *Gal. Ciste femele.* G. Cistus. *Weyblein mit Salbeyen Blättern.* B. Cistus *wyffe.* In hortis colitur. *Æstate* floret. *Ufu.* Folia, flos. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

Cistus à Dioscoride sic describitur: "Frutex est in petrosis locis nascens, multis ramis præditus, foliosus, non altus: Folia rotunda, acerba, hirsuta: Flores velut Mali Punicæ, sed in fœmina albi."

IV. De Helianthemo.

Hujus notæ, Calices ad modum floris expansi, tripbylli, capsulæ trigonæ, in tres carinas debiscentes, *R. Meth. A.* p. 109.

A. Panax Chironium, Helianthemum, *Offic.* Panax Chironium Matthioli, *Jonsl. D. Chamæcistus vulgaris* flore luteo, *ejusd. & C. B. Pin.* 465. *Raii Hist.* ii. 1013. Chamæcistus vulgaris flore luteo; Panax Chironium, sive Flos Solis, *Merc. Bot. i. 28.* *Phyt. Brit.* 26. Chamæcistus vulgaris flore luteo, sive Helianthemum Anglicum luteum & album, *Merc. Pin.* 24. Helianthemum vulgare, *Park. Theat.* 656. *Raii Synop.* iii. 341. Helianthemum Anglicum luteum, *Ger.* 1100. *Emac.* 1282. Helianthemum vulgare flore luteo, *J. B. ii. 15.* *Chab.* 100. *Tourn. Inst.* 248. *Elem. Bot.* 215. *Boerb. Ind. A.* 276. *Dill. Cat. Giff.* 82. *Rupp. Flor. Jen.* 95. *Buxb.* 152. Cistus humilis, sive Chamæcistus vulgaris flore luteo, *Herm. Cat. Hort. Lugd.*

Lugd. Bat. 155. *Cistus humilis vulgaris flore luteo*, *Volk. Flor. Nor.* 111. *Pluk. Almag.* 107. A. Dwarf Sun-flower. *Gal. HeliantHEME*, *Herbe d'Or*, *Hyssope des Garigues*. G. *Heyden-Isoop*. B. *Heyden-Isoop*. In montosis siccioribus, & cretaceis. Junio & Julio floret. *Ufu*. Radix, herba. *Vires*. Pota radix serpentum venenis resistit. Illita coma præstat, *Diosc.* Vulneraria est planta, ad demulcendum optimè adhibetur formâ decocti, imprimis in diarrhœis, hæmorrhagiis, & morbis faucium, *Boerb.* Planta est vulneraria, & astringens; unde in omnibus affectibus, quibus fluxus nimius conjunctus est, symphyti, aliarumque consolidarum more usurpari potest, *J. B.*

V. De Hyperico.

NOtæ sunt, Flores flavi staminibus multis cum stylo triplici; vasculum seminale è tribus partibus compositum; coma attritu sanguineum succum reddens, *R. Synop.* p. 142.

A. 1. *Hypericum*, *Offic.* *Ger.* 432. *Emac.* 539. *Raii Hist.* ii. 1018. *Synop.* iii. 342. *Mer. Pin.* 64. *Hypericum vulgare*, *C. B. Pin.* 279. *Park. Theat.* 572. *Tourn. Inst.* 254. *Elem. Bot.* 222. *Hist. Oxon.* ii. 459. *Rupp. Flor. Jen.* 98. *Dill. Cat. Giff.* 103. *Buxb.* 162. *Hypericum vulgare* sive perforata caule rotundo, foliis glabris, *J. B.* iii. 381. *Hypericum vulgare*, *Perforata*, *Fuga Dæmonum*, *Merc. Bot.* i. 44. *Pbyt. Brit.* 61. A. *St. John's-wort*. *Gal. Mille-pertuis*. G. S. *Johannis-Kraut*. B. *Sint Jans-Kruyt*. In dumetis, & ad sepes. Julio floret. In *Ufu* sunt, Herba, flores, semen. *Vires*. Est partium tenuium, diureticum, ac vulnerarium. Usus præcipui in vulneribus mundificandis, consolidandis, in sanguine coagulato resolvendo, in calculo renum atterendo, in lumbricis fugandis. Extrinsecus in contusionibus (præcipuè nervorum) in tremore, in vulneribus. Tinctura florum in Mania.

A. 2. *Ascyron*, *Offic.* *Ger.* 434. *Emac.* 542. *Raii Hist.* ii. 1019. *Merc. Bot.* i. 21. *Pbyt. Brit.* 12. *Mer. Pin.* 11. *Ascyron vulgare*, *Park. Theat.* 574. *Hypericum Ascyron dictum*, *Cbab.* 455. *Hypericum Ascyron dictum*, caule quadrangulo, *J. B.* iii. 382. *Raii Synop.* iii. 344. *Tourn. Inst.* 255. *Elem. Bot.* 222. *Boerb. Ind. A.* 241. *Dill. Cat. Giff.* 171. *Rupp. Flor. Jen.* 99. *Buxb.* 163. *Hypericum* seu *Androsæmum Ascyron dictum*, caule quadrangulo, glabro, *Hist. Oxon.* ii. 471.

A. *St. Peter's-wort*. *Gal. Ascyron* (espece de Mille-pertuis). G. *Hart-Hau*. B. *Harts-booy*. In locis aquosis oritur. Julio & Augusto floret. *Ufu*. Herba, flos, semen. *Vires*. Herba & flores ejusdem cum *Hyperico* usus sunt, *Lobel.* Semen ad ischiadicos utilis est; biliosa per alvum purgat, *Diosc.*

A. 3. *Coris*, *Offic.* *Coris lutea*, *C. B. Pin.* 280. *Coris Matthioli*, *Ger. Emac.* 544. *Park. Theat.* 570. *Coris legitima Cretica Belli*, ejusd. *Hypericoides*, *Coris quorundam*, & *Coris legitima J. B.* iii. 384. *Cbab.* 456. *Raii Hist.* ii. 1018. *Hypericum* seu *Coris legitima Ericæ similis*, *Hist. Oxon.* ii. 469. *Hypericum saxatile tenuissimo & glauco folio*, *Elem. Bot.* 322. *Tourn. Inst.* 255. A. *astard St. John's-wort*. *Gal. Mille-pertuis batard*. G. *unecht S. Johannis-Kraut*. B. *Eastuert S. Jans-Kruyt*. Insulæ Cretæ Indigena est. Maio floret. *Ufu*. Semen. *Vires*. Urinas mensetque ciet: est & auxilio ex vino potum à phalangio demorsis, Ischiadicis, & Opisthotonicis, *Diosc.*

A. 4. *Androsæmum*, *Offic.* *Androsæmum vulgare*, *Park. Theat.* 575. *Merc. Bot.* i. 19. *Pbyt. Brit.* 8. *Mer. Pin.* 8. *Raii Hist.* ii. 1020. *Androsæmum maximum frutescens*, *C. B. Pin.* 280. *Boerb. Ind. A.* 242. *Hypericum maximum* (quasi frutescens) bacciferum, *Hist. Oxon.* ii. 472. *Hypericum maximum Androsæmum vulgare dictum*, *Raii Synop.* iii. 343. *Siciliana*, aliis *Ciciliana*, vel *Androsæmum*, *J. B.* iii. 384. *Siciliana*, vel *Androsæmum*, Tota Bona quibusdam, *Cbab.* 457. *Clymenum Italarum*, *Ger.* 435. *Emac.* 543. A. *Tutsan*, or *Park-leaves*. *Gal. Toute-Saine*. G. *Groß Weeren tragend Johannis-Kraut*. B. *Mans-bloet ende Androsæmon*. In dumetis, & sepibus. Julio & Augusto floret. *Ufu*. Folia, flos, semen. *Vires*. Cum *Hyperico* viribus convenit.

VI. De Harmela.

AB *Hyperico* differt, foliis dissectis alternatim in caule sitis; floribus albis. *Raii Method.* A. p. 192.

A. *Ruta sylvestris*, *Harmel*, *Offic.* *Ruta sylvestris flore magno, albo*, *C. B. Pin.* 336. *Raii Hist.* i. 878. *Hist. Oxon.* ii. 508. *Ruta sylvestris Syriaca*, sive *Harmala*, *Park. Theat.* 133. *Ruta*, quæ dici solet *Harmala*, *J. B.* iii. 200. *Cbab.* 377. *Harmala*, *Ger.* 1073. *Emac.* 1255. *Tourn. Inst.* 257. *Boerb. Ind. A.* 261. A. *Wild. Rue*. *Gal. Rue sauvage*. G.

Wilde Raute. B. *Syrise Ruyte ofte Harmala.*
In hortis Botanicorum. Julio floret. *Ufu.*
Herba, semina parva, angulosa, nigricantia.
Vires. Scribunt Arabes, hujus femine inebriari homines, adeo ut subinde diutius dormiant; maximeque confert in melancholia.

VII. De *Alfina*.

Notæ sunt, Folia conjugatim in caule sita, calyx ad modum floris in plura segmenta, seu folia expansus; vascula seminalia, simplicia, unica intus cavitate, seminibus medium occupantibus, exterius protegente vasculo, R. Synop. p. 145.

A. 1. *Alfina*, Offic. *Alfina minor*, Park. *Theat.* 760. *Alfina media*, C. B. Pin. 250. *Hist. Oxon.* ii. 550. *Tourn. Inst.* 245. *Elem. Bot.* 208. *Boerb. Ind. A.* 209. *Rupp. Flor. Jen.* 87. *Dill. Cat. Giff.* 41. *Buxb.* 16. *Merc. Bot.* i. 18. *Pbyt. Brit.* 6. *Alfina minor* sive *media*, Ger. 489. *Emac.* 611. *Alfina vulgaris* sive *Morsus Gallinæ*, J. B. iii. 363. *Raii Hist.* ii. 1030. *Synop.* iii. 347. *Alfina* sive *Morsus Gallinæ*, Chab. 449. *Alfina minor media*, Mer. Pin. 5. A. *Chickweed.* Gal. *Morgeline*, Mouron. G. *Hünerdarm.* B. *Hoenderbeet.* In uliginosis ad sepes, & vias. *Ufu.* Herba. *Vires.* Refrigerat, & humectat. Eadem vires obtinet, quas *Parietaria*, præterquam quod non astringat: insigniter nutrire creditur; unde *Atrophia*, *Phthisique* laborantibus p̄sca salutaris æstimatur, Schrod.

A. 2. *Gramen Leucanthemon*, Offic. Ger. 43. *Emac.* 47. Park. *Theat.* 1325. *Gramen Fuchii* sive *Leucanthemon*, J. B. iii. 361. Chab. 448. *Caryophyllus arvensis glaber flore majore*, C. B. Pin. 210. *Caryophyllus holosteus arvensis glaber flore majore*, Raii *Hist.* ii. 1027. *Synop.* iii. 346. *Holosteum vernum* seu *Gramen leucanthemon*, Mer. Pin. 63. *Holosteum vernum flore majore*, *Euphrasia*, *Gramen Tragi*, Merc. Bot. i. 43. *Pbyt. Brit.* 60. *Lychnis arvensis glabra, flore majore*, *Hist. Oxon.* ii. 546. *Boerb. Ind. A.* 214. *Alfina pratensis gramineo folio ampliore*, *Elem. Bot.* 209. *Tourn. Inst.* 243. *Dill. Cat. Giff.* 50. *Rupp. Flor. Jen.* 87. *Buxb.* 18. *Alfina holostea glabra, folio gramineo, flore majore*, Volck. *Flor. Nor.* 21. A. *Stitch-wort.* Gal. *Le Gramen de Fuschius.* G. *Bluhmen-Gras.* B. *Oogen-troost-Gras.* In sylvis, dumetis, & sepibus passim. Vere floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Refrigerandi & siccandi vi pollet. In inflammationibus oculorum prodest.

Herbæ pentapetale foliis in caule alternis, aut nullo ordine positis.

VIII. De *Portulaca*.

Notæ sunt, Vasculum simplex, seu non divi- sum in loculamenta, quod per maturitatem horizontaliter rumpitur; flos flavus calyce bivalvi inclusus; folia crassa, succulenta, lævia, extremis rotunda, R. H. p. 1038.

A. 1. *Portulaca*, Offic. Park. *Parad.* 499. Chab. 536. *Portulaca domestica*, Ger. 418. *Emac.* 521. *Portulaca, latifolia seu fativa*, C. B. Pin. 288. *Hist. Oxon.* ii. 570. *Raii Hist.* ii. 1039. *Tourn. Inst.* 236. *Elem. Bot.* 202. *Boerb. Ind. A.* 220. *Rupp. Flor. Jen.* 95. *Portulaca hortensis latifolia*, J. B. iii. 678. A. *Purslane.* Gal. *Pourpier.* G. *Burkel-Kraut.* B. *Tamne Porceleyn.* In hortis feritur, Julio floret. In *Ufu* sunt Herba & semina pusilla, pulla. Inter semina quatuor frigida minora numeratur. *Vires.* Refrigerat, siccatur, astringit; lumbricos fugat & expellit. Usus præcipuus in mitigando fervore bilis; & hinc in febribus putridis & malignis; ardore urinæ, & scorbuto prodest, Schrod.

A. 2. *Portulaca sylvestris*, Offic. Ger. 418. *Emac.* 521. Park. *Theat.* 722. *Raii Hist.* ii. 1039. *Portulaca angustifolia sive sylvestris*, C. B. Pin. 288. *Hist. Oxon.* ii. 571. *Tourn. Inst.* 236. *Elem. Bot.* 202. *Boerb. Ind. A.* 220. *Portulaca sylvestris minor sive spontanea*, J. B. iii. 678. Chab. 536. A. *Wild Purslane.* Gal. *Pourpier sauvage.* G. *Wilde Portulac.* B. *Wilde Porceleyn.* In vervactis, & ad vias frequens. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

IX. De *Sedo*.

Notæ sunt, Folia angusta, crassa, & succulenta, non dentata, aut serrata; vascula seminalia, bicornia, R. Synop. p. 150.

A. 1. *Sedum minus*, Offic. *Sedum minus* *Officinarum*, Ger. 413. *Emac.* 512. Mer. Pin. 111. *Sedum minus teretifolium album*, C. B. Pin. 283. *Raii Hist.* ii. 1040. *Synop.* iii. 271. K k Tourn.

Tourn. Inst. 262. *Elem. Bot.* 229. *Boerb. Ind.* A. 286. *Hist. Oxon.* iii. 472. *Dill. Cat. Giff.* 133. *Sedum minus folio longiusculo, tereti, flore albo, J. B.* iii. 690. *Chab.* 539. *Sedum minus flore albo, Merc. Bot.* i. 67. *Pbyt. Brit.* 111. *Vermicularis flore albo, Park. Theat.* 733. A. *Small-Houseleek.* *Gal. Triquemadame.* G. *Klein Hauswurk.* B. *Klein Huis-look met witte blom.* In muris, & tectis. Junio floret. *Ufu est Herba. Vires.* Nullam acrimoniam habet, ergo cum Sempervivo majori viribus convenit.

A. 2. *Paronychia rutaceo folio, Offic. Ger.* 499. *Emac.* 624. *Paronychia foliis incis, Park. Theat.* 556. *Mer. Pin.* 90. *Paronychia altera, Merc. Bot.* i. 57. *Pbyt. Brit.* 88. *Tridactylus, Chab.* 559. *Tridactylites tectorum flore albo, J. B.* iii. 762. *Sedum Tridactylites tectorum, C. B. Pin.* 285. *Sedum spurium Tridactylites tectorum, Volck. Flor. Nor.* 349. *Alfine Tridactylites tectorum, Herm. Hort. Lugd. Bat.* 20. *Sanicula aizoides Tridactylites murorum, Pluk. Almag.* 331. *Saxifraga verna annua humilior, Elem. Bot.* 219. *Tourn. Inst.* 252. *Raii Synop.* iii. 354. *Boerb. Ind. A.* 223. *Rupp. Flor. Jen.* 98. *Buxb.* 294. A. *Rue Whitloe Grass.* *Gal. Perce-pierre.* G. *Kochstein.* B. *Rotssteen.* In muris & tectis. Maio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Ad Scrophulas valde commendatur.

X. De Cotyledone.

Foliis latis subrotundis, crenatis, vasculo seminali bicorni, radice granulosa à reliquis differt.

A. 1. *Saxifraga alba, Offic. Ger.* 693. *Emac.* 841. *Raii Hist.* ii. 1048. *Merc. Bot.* i. 66. *Pbyt. Brit.* 109. *Mer. Pin.* 109. *Saxifraga alba vulgaris, Park. Theat.* 424. *Saxifraga rotundifolia alba, C. B. Pin.* 309. *Raii Synop.* iii. 354. *Tourn. Inst.* 252. *Elem. Bot.* 219. *Boerb. Ind. A.* 222. *Dill. Cat. Giff.* 50. *Rupp. Flor. Jen.* 98. *Buxb.* 294. *Saxifraga alba radice granulosa, J. B.* iii. 706. *Sedum bicorni album rotundifolium erectum radice granulosa, Hist. Oxon.* iii. 473. *Sanicula radice granulosa, flore albo, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 535. A. *White Saxifrage.* *Gal. Saxifrage.* G. *Weißer Steinbrech.* B. *Witte Steenbreek.* In arenosis pascuis. Aprili floret. In usu sunt Herba, Semen. *Vires.* Calfacit & siccatur evidentissime, diuretica est, aperit. *Ufus præcipuus in Sabulo ac Calculo Renum.*

ac Vesicæ expellendo, in Mensibus obstructis.

A. 2. *Umbilicus Veneris alter, Offic. Umbilicus Veneris minor, Ger. Emac.* 529. *Cotyledon altera minor, Park. Parad.* 232. *Cotyledon media foliis oblongis serratis, C. B. Pin.* 285. *Sanicula aizoides foliis oblongis serratis, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 535. *Sedum ferratum, J. B.* iii. 689. *Chab.* 539. *Raii Hist.* ii. 1045. *Sedum ferratum album, bicorni, longiore folio, marginibus argenteis, Hist. Oxon.* iii. 478. *Saxifraga Sedi folio angustiore serrato, Elem. Bot.* 219. *Tourn. Inst.* 252. *Boerb. Ind. A.* 212. *Rupp. Flor. Jen.* 98. A. *Small Navel-wort.* *Gal. Nombrel de Venus.* G. *Klein Nabel-Kraut.* B. *Navel-Kruid.* In montibus Germaniæ. Æstate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum Sempervivo viribus convenit.

XI. De Radice Ninzin dicta.

Foliis longis, angustis, acuminatis, alternim dispositis, floribus albis pentapetalis, radice Scorzonera simili à reliquis bujus generis differt.

A. *Ninzin & Ginseng, Offic. Ninzin, Ginseng, Mont. Exot.* 7. *Ninzin seu Zingin & Ginseng radix genuina Indiæ Orientalis, Pluk. Pbytog. Tab.* 101. N°. 7. *Ginseng & Genseng quibusdam, Raii Hist.* ii. p. 1338. *Radix Ninzin, Pis. Mant. Arom.* 194. *Ginseng vel Ninzen, Nisi, Radix Chinenfis, Cod. Med.* lv. *Radix Ginseng Chinenfis, Nisi Japonensibus, Ogilb. Chin.* i. 212. *Radix Ginseng, Ejusd.* ii. 679. *Sisarum montanum Coræense, radice non tuberosa, Kempb. Amæn. Exot.* 818. *Aureliana Canadensis Iroquæis Garentogen, Sinenfis Ginseng, R. P. Lafiteau.* In regno Japonico crescit. *Ufu.* Radix oblonga, digiti minimi crassitie, & plurimum ramosa, intus exalbida, foris fusca, saporis subacris & subamaricantis, odoris aromatici: raro in Officinis nostris invenitur. *Vires.* Temperatissima est, & propterea cum Sanguine nostro analogiam quandam habere videtur; laudatur ad memoriam confortandam, & in Convulsione, Lipothymia, Vertigine, Colica Convulsiva, &c. Venerem quoque excitare dicitur. Secundum *Kempherum* inter Umbelliferas reponebatur.

XII. De

XII. De Gramine Parnassi.

NOtæ sunt, Pericarpium conoides è tribus carinis compositum; flos in uno cauliculo unicus, speciosus, albus, duum generum staminibus; folia parva hederacea, R. Meth. A. p. 3.

A. Hepatica alba, Offic. Gramen Parnassi, Ger. Emac. 840. Mer. Pin. 56. Raii Hist. ii. 1049. Merc. Bot. ii. 23. Gramen Parnassi vulgare, Park. Theat. 429. Gramen Parnassi, flore albo simplici, C. B. 309. Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 304. Gramen Parnassi Dodonæo, quibusdam Hepaticus flos, J. B. iii. 537. Chab. 501. Gramen Parnassi sive hederaceum, Pbyt. Brit. 54. Parnassia palustris & vulgaris, Tourn. Inst. 246. Elem. Bot. 212. Boerb. Ind. A. 243. Raii Synop. iii. 355. Dill. Cat. Giff. 172. Parnassia Tournefortii & Rivini, Rupp. Flor. Jen. 91. Cistus humilis palustris, hederæ folio, perfoliata nostras, Pluk. Almag. 108. Volck. Flor. Nor. 113. Pyrola rotundifolia palustris nostras, flore unico ampliore, Hist. Oxon. iii. 505. A. Grass of Parnassus. Gal. Gramen du mont Parnasse. G. Parnasser-Grass. B. Parnasser-Gras. In palustribus putridis gaudet. Augusto floret. Ufu. Radix, Herba, Semen. Vires. Succus foliorum & decoctum radicis probatissimum sunt oculorum medicamentum. Semen vehementius urinam impellit: alvum vomitionesque sistit, Diosc.

Hepar roborat, & ab obstructionibus liberat, Chab.

XIII. De Geranio.

VAsculo pentacocco, rostrato, ab aliis differt, R. Synop. p. 154.

A. 1. Geranium moschatum, Offic. Ger. 796. Emac. 941. Hist. Oxon. ii. 513. Park. Theat. 709. Raii Hist. ii. 1057. Synop. 353. Pbyt. Brit. 47. Geranium Cicutæ folio moschatum, C. B. Pin. 319. Tourn. Inst. 268. Boerb. Ind. A. 266. Geranium Moschatum folio ad Myrrhidem accedente majus, J. B. iii. 479. Geranium Moschatum sive Acus Moschata, folio Myrrhidis, Chab. 488. A. Musked Cranes-bill. Gal. Bec de Gruë. G. Schmalz-Kraut. B. Oyevaars-bek met ruykende bladeren. In arvis rarius, in hortis frequens. Junio floret. Ufu est Herba. Vires. Vulneraria est insignis.

A. 2. Geranium Robertianum, Gratia Dei, Offic. Geranium Robertianum, Ger. 794. Emac. 939. Raii Hist. ii. 1058. Synop. iii. 358. C. B. Pin. 319. Tourn. Inst. 268. Boerb. Ind. A. 366. Buxb. 139. Chab. 488. Geranium Robertianum vulgare, Park. Theat. 710. Geranium Robertianum murale, J. B. iii. 480. Dill. Cat. Giff. 52. Geranium Robertianum Officinarum, Rupp. Flor. Jen. 231. Geranium Robertianum flore dilute rubello, Hist. Oxon. ii. 513. Geranium Rupertianum, Mer. Pin. 46. Geranium Rupertianum sive Herba Roberti, Merc. Bot. i. 37. Pbyt. Brit. 47. A. Herb Robert. Gal. Herbe à Robert. G. Ruyper-Kraut. B. Robbrechts-Kruid. Ad sepes ubique. Maio floret. Ufu est Herba. Vires. Moderatè siccatur, substringit, extergit, Sanguinem coagulatum resolvit, Vulneribus convenit, Schrod.

Geranium Robertianum solum in Officinis nostris, scribit Buxbaum, notum est vulnerarium tam in potionibus vulnerariis inditum, quam exterius applicatum.

A. 3. Geranium Columbinum, Pes columbinus, Offic. Geranium Columbinum, Ger. 793. Emac. 938. Raii Hist. ii. 1059. Synop. iii. 359. Mer. Pin. 45. Geranium Columbinum vulgare, Park. Theat. 706. Geranium folio malvæ rotundo, C. B. Pin. 318. Tourn. Inst. 268. Buxb. 157. Geranium folio malvæ rotundo majus, Hist. Oxon. ii. 511. Boerb. Ind. A. 265. Geranium Columbinum sive Pes Columbinus, Merc. Bot. i. 37. Pbyt. Brit. 47. Geranium folio rotundo, multum ferrato sive Columbinum, J. B. iii. 473. Chab. 486. Gruinalis folio malvæ rotundo, Rupp. Flor. Jen. 104. A. Doves-Foot. Gal. Pié de Pigeon. G. Taubensuß. B. Duyve-voet. Ad sepes. Junio floret. Ufu est Herba. Vires. Vulneraria est planta.

A. 4. Geranium tuberosum, Offic. Ger. 795. Emac. 940. Raii Hist. ii. 1060. J. B. iii. 474. Chab. 486. Geranium tuberosum majus, C. B. Pin. 318. Hist. Oxon. ii. 516. Boerb. Ind. A. 265. Tourn. Inst. 267. Elem. Bot. 233. Geranium tuberosum vel bulbosum, Park. Parad. 228. A. Knotted-rooted Cranes Bill. Gal. Bec de Cicogne avec une racine bulbeuse. G. Storck-Schnabel mit rundknelliger Wurzel. B. Ojevaars-Bek met knobbelagtige Wortel. In curiosorum hortis colitur. Junio & Julio floret. Ufu. Radix. Vires. In vino pota vulvæ inflammationes discutit, Diosc.

A. 5. Geranium sanguinarium, Offic. Ger. 799. Emac. 945. Mer. Pin. 46. Geranium san-

sanguineum maximo flore, C. B. Pin. 318. Tourn. Inst. 267. Elem. Bot. 233. Boerb. Ind. A. 264. Hist. Oxon. ii. 515. Buxb. 138. Geranium sanguineum sive Hæmatodes, crassa radice, J. B. iii. 478. Geranium sanguineum sive Hæmatodes, crassa radice, flore purpureo, Chab. 488. Geranium Hæmatodes, Park. Parad. 229. Raii Hist. ii. 1061. Synop. iii. 360. Geranium Hæmatoides sive sanguinale, Merc. Bot. i. 38. Pbyt. Brit. 47. Grui-nalis montana Hæmatoides, Rupp. Flor. Jen. 104. A. Bloody Cranes Bill. Gal. Bec de Gruë sanguinaire. G. Blut - Wurzel. B. Bloed-wortel. In ericetis & dumetis præsertim montosis. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Quocunque modo ferè exhibita, sanguinem undecunque manantem mirum in modum compescit, Trag.

A. 6. Geranium batrachoides, Offic. Ger. 797. Emac. 942. Raii Hist. ii. 1061. Synop. iii. 360. J. B. iii. 475. Chab. 486. Hist. Oxon. ii. 514. Mer. Pin. 45. Geranium Batrachoides flore cæruleo, Park. Parad. 228. Geranium Batrachoides, Gratia Dei Germanorum, C. B. Pin. 318. Tourn. Inst. 266. Elem. Bot. 233. Boerb. Ind. A. 264. Merc. Bot. i. 37. Pbyt. Brit. 47. A. Crow-foot Cranes Bill. Gal. Bec de Gruë bleu. G. Blauer Storch - Schnabel. B. Oyevaars - Bek met blaauwe blom. In pratis & pascuis humidioribus. Junio & Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Pulvis siccat vulnere impositus, non modò Sanguinis Fluxum statim sistit, sed mirè & subito consolidat, Stockerus.

XIV. De Nigella.

Foliis tenuiter dissectis, flore magno, conceptaculo itidem seminis magno, membranaceo, in quinque loculamenta diviso, singulis loculamentis summa parte corniculatis, à reliquis differt, R. H. p. 1070.

A. 1. Nigella, Gith, Offic. Nigella flore minore simplici, candido, C. B. Pin. 145. Raii Hist. 1071. Hist. Oxon. iii. 516. Tourn. Inst. 258. Elem. Bot. 225. Boerb. Ind. A. 283. Nigella Romana sive sativa, Park. Theat. 1375. Melanthium, Ger. 924. Emac. 1084. Melanthium calyce & flore minore, semine nigro, J. B. iii. 208. Chab. 379. A. Fennel Flower. Gal. Nielle. G. Schwarzer Coriander / Schwarzer Kummel. B. Nigelle, Nardus zaad, zwarte Kumyn, Bloemjes in 't huir. In hortis seritur. Julio floret. In Ufu sunt Semina nigra, rugosa, angulosa, fa-

poris subacris, nonnihil oleosi. Vires. Attenuat, aperit. Usus præcipuus in mucilagine Pulmonum resolvenda, & expectoranda, lacte augendo, Urina ac Mensibus ciendis, moribus venenatis corrigendis. Specificè in febribus quartanis ac quotidianis, &c.

A. 2. Melanthium, Offic. Melanthium sylvestre, Ger. 924. Emac. 1084. Melanthium sylvestre sive arvense, J. B. iii. 202. Chab. 379. Nigella arvensis, Park. Theat. 1376. Nigella arvensis cornuta, C. B. Pin. 145. Raii Hist. ii. 1070. Hist. Oxon. iii. 515. Tourn. Inst. 258. Elem. Bot. 225. Boerb. Ind. A. 283. Dill. Cat. Giff. 142. Rupp. Flor. Jen. 131. Buxb. 235. A. Wild Fennel - flower. Gal. Nielle bâtarde. G. Wilder Schwarzer Kummel. B. Nigelle, Nardus. Inter segetes Germaniæ reperitur. Junio floret. Ufu. Semina. Vires. Cum priore viribus convenit.

XV. De Pyrola.

Florum spica & semine pulvisculi instar minutissimo, cum Orchidibus convenit, radicibus fibrosis, foliis semper virentibus, Pyri figurâ ab eisdem differt, R. Synop. p. 176.

A. 1. Pyrola, Offic. J. B. iii. 94. Chab. 506. Raii Hist. ii. 1233. Synop. iii. 363. Ger. 330. Emac. 408. Mer. Pin. 99. Dill. Cat. Giff. 94. Buxb. 274. Rivin. Irr. Pent. Pyrola nostras vulgaris, Park. Theat. 508. Pyrola vulgaris, Merc. Bot. ii. 31. Pbyt. Brit. 100. Pyrola rotundifolia major, C. B. Pin. 191. Hist. Oxon. iii. 504. Tourn. Inst. 256. Elem. Bot. 223. Boerb. Ind. A. 278. Rupp. Flor. Jen. 236. A. Winter Green. Gal. Pyrole, Verdure de Mer. G. Wintergrün. B. Winter-groen. In montosis & sylvis. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Refrigerat & siccat, astringit, consolidat. Vulneraria est, usu interno & externo celeberrima, Schrod.

A. 2. Pyrola altera, Offic. Pyrola folio mucronato serrato, C. B. Pin. 181. Chomel. 570. Raii Synop. iii. 363. Tourn. Inst. 256. Elem. Bot. 223. Pyrola folio mucronato, Rivin. Irr. Pent. Rupp. Flor. Jen. 236. Pyrola folio serrato, J. B. iii. 536. Raii Hist. ii. 1233. Buxb. 275. Hist. Oxon. iii. 505. Pyrola tenerior, Park. Theat. 509. Pyrola secunda tenerior Clusii, Ger. Emac. 408. A. Smaller Winter-Green. Gal. Pyrole plus tendre. G. Schmallter Wintergrün. B. Winter-groen met geschaarde en spitse bladeren. In sylvis, sed rarius. Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Cum præcedente viribus convenit.

XVI.

XVI. De Lino.

NOtæ sunt, Vascula seminalia subrotunda, in decem loculamenta totidem semina continenda, dispersita, semina melina, flores caduci, R. Hist. p. 1072.

A. 1. Linum, Offic. J. B. iii. 450. Chab. 479. Raii Synop. iii. 362. Linum sativum, C. B. Pin. 214. Ger. 444. Emac. 556. Raii Hist. ii. 1072. Tourn. Inst. 339. Elem. Bot. 282. Park. Theat. 1335. Boerb. Ind. A. 284. Rupp. Flor. Jen. 105. Mer. Pin. 72. Buxb. 195. Linum vulgare sativum, Merc. Bot. i. 84. Pbyt. Brit. 69. Linum annuum cæruleum sativum, Hist. Oxon. ii. 572. A. Flax. Gal. Lin. G. Flachß. B. Vlas. In arvis feritur. In Ufu sunt Semina. Vires. Digerit, emollit, maturat. Usus præcipuus in Tussi, Pleurisi, Phthisi. Extrinsecus maturat tumores, lenit dolores, fœtum expellit, Schrod.

A. 2. Linum Catharticum, Offic. Rupp. Flor. Jen. 105. Linum sylvestre Catharticum, Ger. Emac. 560. Raii Hist. ii. 1076. Synop. 362. Mer. Pin. 73. Merc. Bot. i. 48. Pbyt. Brit. 69. Dill. Cat. Giff. 75. Linum pratense flosculis exiguis, C. B. Pin. 214. Hist. Oxon. ii. 575. Tourn. Inst. 340. Elem. Bot. 283. Buxb. 195. Linum minimum flosculis albis, Alsine verna glabra quorundam, Chab. 480. Chamælinum Clusii flore albo, sive Linum sylvestre Catharticum, Park. Theat. 1336. Alsine verna glabra flosculis albis vel potius Linum minimum, J. B. iii. 455. A. Purging Flax, or Mill Mountain. Gal. Lin sauvage. G. Purgierend-Flachß. B. Wild Vlas. In pascuis ficcioribus, montosis & cretaceis. Junio & Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Cathartica vi prædita est. Tertianas curat. In Arthriticis vagis commendatur.

XVII. De Rorella.

FOliis setis seu ciliis rubentibus, circumquaque fimbriatis, quibus guttulæ velut roris adhærescunt, cauliculis nudis, locoque natali in aquosis ab aliis discriminatur, R. Synop. p. 161.

A. Ros Solis, Offic. J. B. iii. 761. Ros Solis major, Ger. 1366. Ros Solis folio rotundo, C. B. Pin. 357. Raii Hist. ii. 1100. Synop. iii. 356. Tourn. Inst. 245. Elem. Bot. 211. Hist. Oxon. iii. 620. Boerb. Ind. A. 216. Ger. Emac. 1556. Ros Solis sive Ro-

rella vel Rosa Solis, Park. Theat. 1052. Ros Solis, Rosa Solis, sponsa Solis, Rorida & Rorella etiam dicta, Chab. 559. Rosa Solis folio rotundo, Mer. Pin. 104. Rorella, Buxb. 285. Dill. Cat. Giff. 116. Rorella vulgaris Officinarum, Rupp. Flor. Jen. 90. Rorella foliis rotundis sive Ros Solis folio rotundo, Merc. Bot. i. 64. Pbyt. Brit. 105. A. Rosa Solis. Gal. Rosée du Soleil. G. Sonnen-Thau. B. Zonne-dauw, Loopig-kruid. In humidis palustribus. Junio floret. Ufu est Herba. Vires. De viribus hujus plantulæ non convenit inter Botanicos: Sunt qui ad Phthisin & ad Pestem eam commendant: alii, nec sine ratione, quoniam caustica est, usum ejus internum ventant, R. Hist. p. 1100.

XVIII. De Nymphæa.

NOtæ sunt, Folia subrotunda, in summis aquis fluitantia, R. Synop. p. 207.

A. 1. Nymphæa alba, Offic. Ger. 672. Emac. 819. Raii Hist. ii. 1320. Synop. iii. 368. J. B. iii. 770. Mer. Pin. 84. Nymphæa, Nenuphar, Chab. 561. Nymphæa alba major, C. B. Pin. 193. Hist. Oxon. iii. 513. Tourn. Inst. 260. Elem. Bot. 227. Merc. Bot. i. 53. Pbyt. Brit. 80. Rupp. Flor. Jen. 130. Buxb. 237. Nymphæa alba major vulgaris, Park. Theat. 1251. Leconymphæa, Boerb. Ind. A. 281. Aguape, Brasiliensibus, Marcg. 21. Aguape, Pison. (1648.) 91. Aguape sive Nymphæa, Ejusd. (1658.) 219. A. White Water Lily. Gal. Nenuphar, Lis d'étang, Blanc d'eau, Volet. G. Weiße See-Blumen. B. Groote witte Plompen, Water-rosen, Meer-bladen. In fluviis. Julio floret. In Ufu sunt Radix, Folia, Flores. Vires. Radix refrigerat & siccat. Folia & Flores refrigerant & humectant. Singula sunt usus præcipui ad Fluxum alvi, ad Pollutionem nocturnam, seminis acrimoniam, Sanguinis æstum & tenuitatem, &c. Schrod.

A. 2. Nymphæa lutea, Offic. Ger. 672. Emac. 819. J. B. iii. 771. Chab. 561. Raii Hist. ii. 1319. Synop. iii. 368. Mer. Pin. 84. Nymphæa major lutea, C. B. Pin. 193. Hist. Oxon. iii. 512. Tourn. Inst. 261. Elem. Bot. 227. Boerb. Ind. A. 281. Park. Theat. 1252. Dill. Cat. Giff. 112. Merc. Bot. i. 53. Pbyt. Brit. 81. Rupp. Flor. Jen. 130. Buxb. 236. A. Yellow Water Lily. Gal. Nenuphar jaune. G. Gelbe Wasser-Lilien. B. Grote gele Plompen. In fluviis frequens. Julio floret. In Ufu sunt,

sunt, Radix, Folia, Flores. Vires. Cum priore viribus convenit.

XIX. De Faba Ægyptiaca.

Hujus notæ, Folia & Flores Nymphææ, fructus fungosus & rugosus globum dimidium, cui summa pars præcisa est, referens, pluribus ad viginti quatuor usque loculis distinctus, quorum unusquisque fructum glandi similem continet, R. Meth. A. p. 128.

A. Faba Ægyptia, Offic. Bod. à Stapel. 437. Raii Hist. ii. 1322. Faba Ægyptia Dioscoridis & Theophrasti, cujus radix Colocasia dicebatur, Park. Theat. 375. Faba Ægyptia legitima Dioscoridis, Camel. Syllab. 39. Faba five Cyamus Ægyptia, J. B. iii. 774. Fructus valde elegans, Faba fortè Ægyptia Dioscoridis, Ejusd. 715. Chab. 562. Fabæ Ægyptiæ affinis, Ger. Emac. 1552. Fabæ Ægyptiacæ Dioscoridis affinis, C. B. Pin. 196. Nymphæa Indica flore purpureo, Bont. 128. Nymphæa Indica maxima, Parad. Bat. Prod. 358. Nymphæa Indica Faba Ægyptia dicta, flore incarnato, Nelumbo Zeilonensium, Parad. Bat. 205. Nymphæa glandifera Indiæ paludibus gaudens, foliis umbilicatis, amplis, pediculis spinosis, flore roseo purpureo & flore albo, Pluk. Almag. 267. Nymphæa Madaraspatana Nasturtii Indici scutato folio, solidiori, venis atris, pediculo spinulis asperato, Pluk. Phytog. Tab. 207. Fig. 5. Tab. 322. Fig. 1. Nymphæa flore suave purpurascente Japonica, Breyn. Prod. ii. 77. Nymphæa affinis glandifera Ægyptiaca Flore pleno pulchro purpureo, Hist. Oxon. iii. 514. Nymphæa affinis Malabarica, Flore amplo rosaceo, albicante colore, Commel. in not. Hort. Malab. Flor. Mal. 191. Nymphæa affinis Malabarica, Folio & Flore amplo, colore candido, Ejusd. Tamara, Hort. Mal. xi. 59. Tab. 30. Bem-Tamara, Ejusd. Nelumbo Zeylanensium, Tourn. Inst. 261. Nelumbo Nymphæa alba Indica maxima, flore albo, fabifera, Herm. Mus. Zeyl. 66. Lien Sinarum, Ogilb. Chin. ii. 681. A. Egyptian Bean. Gal. Fève d'Egypte. G. Ägyptische Bohnen. B. Ägyptische Boonen. In Ægypto crescit. Ufu. Radix. Vires. Adstringendi facultatem obtinet, & Stomacho utilem: Dysentericis cæliacisque prodest, Diosc. Radix trita & Saccharo mixta in formam conditi, exhibetur pro Hæmorrhoidibus. Succus è floribus extractus immodicum mensium sistit fluxum, H. Mal. p. 60.

XX. De Viola.

Notæ sunt, Flos pentapetalos, difformis, calcarari donatus; vasculum seminale ternis loculentis distinctum. R. Synop. p. 152.

A. 1. Viola, Offic. Rivin. Irr. P. Chab. 509. Dill. Cat. Giff. 36. Viola Officinarum, Rupp. Flor. Jen. 232. Viola Martia purpurea J. B. ii. 542. Raii Hist. ii. 1049. Synop. iii. 364. Buxb. 337. Viola Martia purpurea, flore simplici odorato, C. B. Pin. 199. Tourn. Inst. 419. Elem. Bot. 333. Boerb. Ind. A. 243. Hist. Oxon. ii. 474. Viola nigra five purpurea, Ger. 699. Emac. 850. Mer. Pin. 125. Viola simplex Martia, Park. Parad. 282. Viola purpurea five Martia vulgaris, Merc. Bot. i. 76. Phyt. Brit. 130. A. Purple Violets. Gal. Violette. G. Blaue Merz-Violeten. B. Viole. Ad sepes & in aggeribus fossiarum. Martio floret. In Ufu sunt Folia, Flores, & Semen. Vires. Flos recens refrigerat, humectat, emollit, laxat. Ufus præcipue in fervore febrium compescendo, doloreque capitis inde nato, in Tussi, asperitate Gutturis & Pleuritide. Semen insigne est Lithontripticon, R. H. p. 1050.

A. 2. Viola tricolor, Offic. Ger. 703. Emac. 854. Phyt. Brit. 170. Mer. Pin. 125. Raii Hist. ii. 1052. Synop. 365. Dill. Cat. Giff. 96. Buxb. 338. Rivin. Irr. P. Viola tricolor major & vulgaris, Park. Theat. 756. Viola tricolor hortensis repens, C. B. Pin. 199. Tourn. Inst. 420. Elem. Bot. 333. Boerb. Ind. A. 244. Hist. Oxon. ii. 476. Rupp. Flor. Jen. 233. Viola five Jacea tricolor sylvestris parva, Merc. Bot. i. 76. Jacea, Schrod. Pharm. iv. 84. Jacea five Flos Trinitatis Matthioli & Officinarum, Volck. Flor. Nor. 221. Jacea tricolor five Trinitatis flos, J. B. iii. 546. Chab. 510. A. Hearts Gase. Gal. Pensée, Herbe de la Trinité, Clavelée. G. Drensfaltigkeit-Blumen. B. Kruypende Pensée. In hortis. Maio floret. Ufu est Herba. Vires. Easdem habet vires cum præcedente.

XXI. De Reseda.

Notæ sunt, Flos hexapetalos, è foliis valde irregularibus compositus, siliqua oblonga triangula perpetuo bians, sex seminum ordines continens, R. Meth. A. p. 112.

A. 1. Reseda, Offic. Reseda Plinii, Ger. 226. Emac. 277. Mer. Pin. 104. Reseda Plinii quibusdam, Chab. 484. Reseda lutea, J.

¶ *B.* iii. 467. *Reseda minor lutea*, *Hist. Oxon.* iii. 615. *Reseda vulgaris*. *C. B. Pin.* 100. *Raii Hist.* ii. 1053. *Synop.* iii. 366. *Tourn. Inst.* 423. *Elem. Bot.* 335. *Boerb. Ind. A.* 251. *Dill. Cat. Giff. App.* 28. *Rupp. Flor. Jen.* 234. *Buxb.* 283. *Reseda minor seu vulgaris*, *Park. Theat.* 823. *Reseda vulgaris*, *Eruca peregrina*, *Italica vel Cantabrica*, *Merc. Bot. i.* 64. *Pbyt. Brit.* 104. *A. Base Rocket.* *Gal. Reseda jaune.* *G. Steich-kraut.* *B. Reseda, vremde Raket.* In arvis cretaceis reperitur. Junio & Julio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Sedat dolores, inflammationes discutit.

A. 2. *Phyteuma*, *Offic.* ¶ *B.* iii. 386. *Raii Hist.* ii. 1054. *Phyteuma Monspelienfium*, *Cbab.* 456. *Reseda Phyteuma dicta*, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 524. *Reseda minor vulgaris*, *Tourn. Inst.* 423. *Elem. Bot.* 335. *Boerb. Ind. A.* 251. *Reseda minor humilis Monspeliaca foliis inferioribus integris*, *Hist. Oxon.* iii. 615. *Reseda affinis Phyteuma dicta*, *C. B. Pin.* 100. *Reseda affinis Phyteuma Monspeliensium dicta*, *Park. Theat.* 822. *Valeriana septima*, *Ger.* 918. *Emac.* 1076. *A. Small Base Rocket.* *Gal. Phyteuma*, ou *petite Reseda.* *G. Kleine Reseda.* *B. Kleine Reseda.* Circa Monspelium provenit. Æstate floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Quam ad amatoria convenire nonnulli scriptum reliquerunt, *Diosc.*

Quamvis *Dioscorides*, ut adnotavi, plantæ sequentis nullam descriptionem dederit, ideoque inter Botanicos non leves dissensiones de ea causavit: in descriptione tamen hujus plantæ folia *Struthio* similia ei attribuit, unde etiam non leviolem in diversas sententias abeundi Auctoribus occasionem dedit. *Matthiolum* Campanulam hanc esse vult, *Cæsalpinus* Ranunculum; *Columna* vel *Scabiosam* vel *Valerianam*, *Honorius Bellus* *Antirrhini* speciem, Alii *Luteolam*, nos vero cum *J. Baubino* ad hanc plantam potius referendam censemus.

XXII. De *Luteola*.

A *Reseda* differt capsulâ brevi, in tres carinas, antequam semen maturefcat, debiscente, quarum unaquæque duos seminum ordines continet, ut in *Viola*. Hæ carinæ initio conjunguntur, & vasculum efficiunt clausum, *R. Meth. A.*

A. Struthium, *Offic.* *Luteola*, *Ger.* 398. *Emac.* 494. *Raii Hist.* ii. 1054. *Synop.* iii. 366. *Mer. Pin.* 74. *Dill. Cat. Giff.* 92.

Buxb. 198. *Merc. Bot. i.* 48. *Pbyt. Brit.* 70. *Luteola herba Salicis folio*, *C. B. Pin.* 100. *Tourn. Inst.* 423. *Elem. Bot.* 336. *Boerb. Ind. A.* 251. *Rupp. Flor. Jen.* 234. *Hist. Oxon.* iii. 616. *Lutea Plinii quibusdam*, *J. B.* iii. 465. *Cbab.* 484. *Reseda tinctorum Salicis folio*, *Luteola dicta*, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 423. *A. Dyers Weed.* *Gal. Gaude*, ou *Herbe jaune.* *G. Färber-Graß.* *B. Wouw.* In muris & locis ruderatis. Æstate floret. *Ufu.* Herba. Ad usum Tinctorum feritur, colore luteo tingit. *Vires.* Nonnulli contusum vulneribus imponunt, *R. H.* quidam ad Morbum Regium commendant. Pro Glaſto à Mulierculis Botanopolis Londinensibus frequens venditur.

Quamvis *Struthium* veteribus Græcis adeo probè cognitum fuerit, ut *Dioscorides* descriptione non indigere putaverit, Posteris tamen temporibus eruditorum ingenia non parum torſit. *Cordus* pro Imperatoria eam habuit. Nonnulli, ut observavit *C. Baubinus*, pro *Valeriana rubra*; *Fuchſius*, *Lonicerus*, & *Tbalius*, pro *Saponaria*. Quorum omnium opiniones rejicit idem *C. Baubinus*, ut & quandam *Lychnidis* speciem pro ea ad se missam. *Lacuna*, & *Gesnerus* *Luteolam* vulgarem *Struthium* esse existimant: quibus adversatur *Matthiolum*, *Pseudo-struthium* eam herbam appellans. *Honorius Bellus* in secunda sua ad *Clusium* Epistola *Luteolam* *Struthium* esse statuit, cum quo & ego consentio, atque existimo à vulgari *Luteola* separandum non esse, ideoque utrumque conjunxi.

SECTIO VIGESIMA SECUNDA.

*Herbæ hexapetalæ.*I. De *Salicaria*.

N Ota sunt, *Flos hexapetalos* petalis è summo calicis margine seu incisuris exeuntibus, quæ integer est, summa tamen parte in aliquot segmenta divisus, & capsulam occultat in bina loculamenta partitam, *Raii Meth. A.* 110.

A. Salicaria, *Lyſimachia purpurea*, *Mont. Ind.* 52. *Salicaria vulgaris purpurea foliis oblongis*, *Tourn. Inst.* 253. *Elem. Bot.* 220. *Boerb.*

Boerb. Ind. A. 221. Raii Synop. iii. 367. Rupp. Flor. Jen. 118. Dill. Cat. Giff. 115. Buxb. 289. Lyfimachia purpurea spicata, Ger. 386. Emac. 476. Park. Theat. 546. Chab. 286. Raii Hist. ii. 1036. Mer. Pin. 75. Lyfimachia spicata purpurea forte Plinii, Merc. Pot. i. 49. Phyt. Brit. 72. C. B. Pin. 246. Lyfimachia purpurea quibusdam spicata, J. B. ii. 902. Blattaria rubra spicata major, glabra, communis, folio acuto, Hist. Oxon. ii. 490. A. Spiked Willow-herb. Gal. Salicaire. G. Purper Wederich. B. Purper Wederik. In palustribus, & ad fluviorum ripas. Julio floret. Ufu. Herba. Vires. Planta est Ophthalmica, Mont. 74. Aqua hujus distillata ad vulnera puncturas & suggillationes oculorum, nec non ad obscuritatem aliaque eorum vitia presentaneum est remedium, Park. Specificum est in inflammationibus, Raii Hist. Decoctum hujus herbae mirum prodest in Diarrhoea Hibernis nostratibus endimiae, Threk. Synop. Hybern.

SECTIO VIGESIMA TERTIA.

De Herbis radicibus bulbosis.

Radicem bulbosam, voco, quae unico constat tubere seu capite, fibras plurimas ex ima sede seu basi emittente, R. Meth. p. 151.

Herbae radice bulbosa sunt vel radice

Squamosa, caule, multis foliis cincto, florum petalis rectioribus, floribus etiam ipsis erectis: *Lilium Album*.

Tunicata, odore

Gravi, flosculis multis è summo caulis fastigio enatis, & in Umbellam aut Corymbum diffusis, foliis

Fistulosis, capitulis non proliferis, grandibus, esculentis, major & elatior, caule in ventrem utrinque turbinatum intumesciente: *Cepa*.

Solidis & planis, longis, gramineis, bulbo

E multis nucleis seu spicis composito, odore graviore, caule recto, sativa: *Allium*.

Simplici, non composito ex nucleis floribus minus speciosis, elatior & major, radice angusta, odore mitiore, flosculis plurimis in sphaeram conglobatis: *Porrum*.

a b Nulla aut minus gravi, floribus hexapetalis, nudis, fructum seu vasculi seminalis ex basi coherentibus, caulibus aphyllis; floribus in singulis caulibus pluribus,

Maritima, bulbo grandi, floribus folia antevertentibus: *Scilla*.

Mediterranea, staminulis florum tenuibus, florum petalis unicoloribus: *Hyacinthus*.

Solida; floribus in singulis caulibus singulis, folia antevertentibus, ab ipsa radice ortis, erectis,

Major foliis latis Autumno florens: *Colchicum*.

Minor foliis angustis gramineis: *Crocus*.

I. De Lilio.

Floribus erectis & eorundem petalis non reflexis ab aliis hujus generis differt.

A. 1. *Lilium album*, Offic. Ger. 146. Emac. 190. Raii Hist. ii. 1109. *Lilium album vulgare*, J. B. ii. 685. Chab. 297. Park. Parad. 39. Tourn. Inst. 369. Elem. Bot. 297. Rupp. Flor. Jen. 118. *Lilium album flore erecto & vulgare*, C. B. Pin. 76. Boerb. Ind. A. ii. 137. *Lilium album vulgare & odoratum flore erecto*, Hist. Oxon. ii. 409. A. *White Lily*. Gal. *Lis blanc*. G. *Weisse Lilien*. B. *Witte Lelien*. In hortis frequens. Junio floret. In Ufu sunt, Radix, Flores. Vires. Flores moderate calfaciunt & humectant, partium sunt diversarum, & anodynæ, digerunt, maturant. Radix emollit, maturat. Usus externus in Tumoribus maturandis & leniendis, in clavis pedum tollendis, in pudendis parturientium emolliendis, in ambustis emendandis. Vide plura apud *Tilingium in Histor. Lilii*.

A. 2. *Hemerocallis*, Offic. *Hemerocallis*, *Lilium rubrum*, Mont. Ind. 44. *Lilium aureum*, Ger. 148. Emac. 192. Park. Parad. 38. *Lilium purpureo-croceum majus*, C. B. Pin. 76. Tourn. Inst. 369. Elem. Bot. 297. Boerb. Ind. A. ii. 137. Hist. Oxon. ii. 411. Rupp. Flor. Jen. 118. *Lilium rubens croceum majus*, J. B. ii. 688. Raii Hist. ii. 1110. *Lilium rubens vel croceum majus*, *Hemerocallis*, Chab. 236. A. *Red Lily*. Gal. *Lis orangé*. G. *Rothe Gold- oder Feuer-Lilien*. B. *Dubbelde rode Lelie*. In hortis colitur. Junio & Julio floret. Ufu. Radix, Folia. Vires. Radix pota, aut cum melle & lana in pecto

presso apposita, aquam educit & sanguinem. Folia trita mammarum inflammationes à partu contractas, oculorumque collectiones mitigant. Radix & Folia igne ambustis utilissime illinuntur, *Diosc.* Radix aperit, *Mont. Ind.*

A. 3. Martagon, *Offic.* *Buxb.* 209. *Dill. Cat. Giff.* 93. Martagon sylvaticum, *Rupp. Flor. Jen.* 118. Martagon montanum sive sylvestre minus, *Park. Parad.* 31. Liliun montanum minus, *Ger.* 150. *Emac.* 196. Liliun floribus reflexis montanum, *C. B. Pin.* 77. *Elem. Bot.* 297. *Raii Hist.* ii. 1112. Liliun floribus reflexis montanum flore rubente, *Tourn. Inst.* 370. *Boerb. Ind. A. ii.* 135. Liliun flore nutante ferrugineo minus, *J. B. ii.* 692. A. Martagon, or Turks Cap. *Gal. Lis sauvage, Martagon.* G. Gold-wurk. B. Berg-Leli, ofte Martagon met rode blom. In hortis. Junio floret. *Usu.* Radix. *Vires.* In Officinis nostris radici Asphodeli lutei substituitur, *Buxb.* Pueris appendit vulgus contra dentitionem difficilem, *Rupp.*

II. De Cepa.

NOtæ sunt, Folia fistulosa; radices magnitudine insignes, non proliferæ; caulis in ventrem utrinque turbinatum intumescens.

A. Cepa, *Offic.* Cepa vulgaris, *C. B. Pin.* 71. *Elem. Bot.* 304. *Raii Hist.* ii. 1116. *Hist. Oxon.* ii. 383. Cepa alba & rubra, *Ger.* 134. *Emac.* 169. *Park. Parad.* 512. Cepa vulgaris floribus & tunicis candidis & purpurascens, *Tourn. Inst.* 382. *Boerb. Ind. A. ii.* 144. *Rupp. Flor. Jen.* 123. *Buxb.* 62. Cepa rubra & alba, rotunda & longa, *J. B. ii.* 547. Cæpa vel Cæpe, *Chab.* 200. A. Onions. *Gal. Oignon, Ciboulle.* G. Zwiebel. B. Gemeene Ajuyn. In hortis seruntur. Julio florent. In *Usu* sunt radices, semina. *Vires.* Calidæ sunt, partium crassarum, adeoque flatulentæ. Utiles sunt iis, qui frigidis & viscidis abundant humoribus, *R. H. p.* 1116.

III. De Cepastro.

Foliis fistulosis, graveolentibus cum Cepa convenit; radicibus proliferis, & caulibus non ventricosus ab ea differt.

A. 1. Allium sylvestre, *Offic.* *Ger. Emac.* 171. *Park. Theat.* 870. *Raii Hist.* ii. 1117. *Synop.* iii. 369. *Mer. Pin.* 4. Allium sylvestre tenuifolium, *Volck. Flor. Nor.* 17.

Merc. Bot. i. 17. *Phyt. Brit.* 4. Allium campestre juncifolium capitatum purpurascens majus, *C. B. Pin.* 74. *Dill. Cat. Giff.* 112. Cepa juncifolia minor, purpurascens, *Tourn. Inst.* 383. Cepa sylvestris tenuifolia, proliferæ & florifera *Rand. Boerb. Ind. A. ii.* 144. A. Crow-Garlick. *Gal. Ail sauvage.* G. Feld-Lauch. B. Honds-look. In arvis. *Usu.* Radix. *Vires.* Cum Allio sativo viribus convenit.

A. 2. Cepa ascalonica, *Offic.* Cepa ascalonica, *Matth.* i. 556. *Hist. Oxon.* ii. 383. *Tourn. Inst.* 382. *Elem. Bot.* 304. *Boerb. Ind. A. ii.* 144. *Rupp. Flor. Jen.* 123. Cepa ascalonica sive fissilis, *J. B. ii.* 551. *Chab.* 200. Cepa sterilis, *C. B. Pin.* 72. Cepa ascalonica sive ascalonitides, *Park. Parad.* 513. Ascalonitides, *Ger. Emac.* 170. A. Barren Onions, Escalots. *Gal. Eschalottes, Appetits.* G. Eschlauch. B. Siarlotte. In hortis culinarum usui colitur. *Usu.* Radix. *Vires.* Excalfacit, & ficit, incidit, aperit, provocat, dejicit; cibi appetentiam facit; vermes intestinorum necat, *Matth.*

A. 3. Schœnoprasum, *Offic.* *Ger.* 139. *Emac.* 176. *Park. Theat.* 870. Porrum sectivum juncifolium, *C. B. Pin.* 72. Porrum juncifolium, *Offic.* *Comm. Plant. Usual.* 65. Porrum sectivum & Schœnoprasum quorundam, *J. B. ii.* 553. *Raii Hist.* ii. 1117. *Chab.* 200. Cepa sectilis, *Rupp. Flor. Jen.* 123. Cepa sectilis juncifolia perennis, *Hist. Oxon.* ii. 383. *Tourn. Inst.* 382. *Elem. Bot.* 304. *Boerb. Ind. A. ii.* 144. A. Cives or Chives. *Gal. Porrette, Oignonettes.* G. Schnitzlauch. B. Bies-look, Bies-parrei, Ast-look. In hortis etiam reperitur. *Usu.* Folia. *Vires.* Cum Cepis viribus convenit. In culinis pro olere crudo usurpantur.

IV. De Allio.

NOtæ sunt, Bulbus è multis nucleis seu spicis compositus; odor gravis, vehementior; caulis rectus, singularis, *R. H. p.* 1125.

A. 1. Allium, *Offic.* *Ger.* 141. *Emac.* 177. *Park. Theat.* 513. *Raii Hist.* ii. 1125. Allium sativum, *C. B. Pin.* 73. *Hist. Oxon.* ii. 387. *Buxb.* 15. *Tourn. Inst.* 383. *Elem. Bot.* 304. *Boerb. Ind. A. ii.* 147. *Rupp. Flor. Jen.* 122. Allium vulgare & sativum, *J. B. ii.* 554. A. Garlick. *Gal. Ail des Jardins.* G. Stegwurk. B. Tam Look. In hortis. Junio floret. *Usu* est Radix. *Vires.* Calfacit, L1 &

& siccat, incidit, aperit, discutit; alexipharmacum est. Usus præcipuus internus & externus in colica flatulenta, lumbricis, peste, tussi, calculo, scabie, urinæ obstructione, hydrope, &c.

A 2. Ophioscorodon, Offic. Ger. Emac. 181. Scorodoprassum alterum bulboso & convoluto capite, Park. Theat. 872. Raii Hist. ii. 1120. Allium sativum alterum, sive Allioprasum caulibus summo circumvoluto, C. B. Pin. 73. Hist. Oxon. ii. 387. Tourn. Inst. 383. Elem. Bot. 304. Boerb. Ind. A. ii. 145. Rupp. Flor. Jen. 122. Allii genus Ophioscorodon, Chab. 201. Allii genus Ophioscorodon dictum quibusdam, J. B. ii. 559. A. Vipers Garlick, Rocambole. Gal. Rocambole, Ail serpentin. G. Schlangen Knoblauch. B. Rocambole, Serpent-look. In hortis colitur. Julio floret. Ufu. Radix, nuclei. Vires. Cum præcedente viribus convenit; mitior tamen est.

A 3. Ampeloprasum, Offic. Matth. 552. Comp. 299. Lugd. 1543. Cam. Epit. 323. Allium montanum bicornè, an Ampeloprasum Raii Cat. Angl. ii. 12? Allium montanum bicornè, purpureum, proliferum, Raii Synop. iii. 169. Tourn. Inst. 384. Porrum sylvestre vinearum, C. B. Pin. 72. Tourn. Inst. 382. Elem. Bot. 303. Garr. 376. A. French Lack. Gal. Porreau sauvage, Vigne porrette. G. Weinberg Knoblauch. B. Wynberg-look. In montosis, pratis, & in hortis botanicis reperitur. Junio floret. Ufu. Radix. Vires. Contrâ serpentium morsus convenit, Diosc.

Ampeloprassi nomine quam plantam intelligent Rei Botanicæ Auctores, ab optimis & nuperrimis Scriptoribus plurimum dubitatur, aliis aliò illud referentibus; in quam incertitudinem inducti sunt ex eo, quòd Dioscorides illud non descripserit. Quatuor apud C. Bauhinum herbarum species invenio, quibus hoc nomen ab aliis etiam Botanicis tribuitur; è quibus hanc, quæ plura habet suffragia, elegi.

V. De Moly.

A B Allio flore majore, & speciosiore, & odore minus gravi differt, Raii Meth. A. 120.

A. 1. Moly, Offic. Dioscorideum, Ger. 143. Emac. 183. Park. Parad. 145. Moly Dioscoridis parvum quibusdam, J. B. ii. 568. Raii Hist. ii. 1123. Moly Dioscoridis parvum quibusdam, flore candido, Chab. 204. Moly angustifolium umbellatum, C. B. Pin. 75. Boerb. Ind. A. ii. 146. Moly angustifolium

umbellatum album, Hist. Oxon. ii. 393. Allium angustifolium umbellatum album, Tourn. Inst. 385. A. Moly of Dioscorides. Gal. Moly de Dioscoride. G. Schmalblättrig Moly. B. Kleine Moly met witte blom. In hortis colitur. Aprili floret. Ufu. Radix. Vires. Ad vulvæ apertiones, si trita cum Irino unguento in pesto subjiçatur, Diosc.

A. 2. Moly Theophrasti, Offic. Moly Theophrasti magnum, J. B. ii. 568. Raii Hist. ii. 1122. Moly Theophrasti magnum, floribus albis, stellatis, Chab. 204. Moly Homericum, Ger. 144. Emac. 183. Moly Homericum vel potius Theophrasti, Park. Parad. 141. Moly latifolium liliflorum, C. B. Pin. 75. Boerb. Ind. A. ii. 146. Moly latifolium flore albo, Rupp. Flor. Jen. 122. Allium latifolium liliflorum, Tourn. Inst. 384. Ornithogalum Indicum latifolium floriferum, sphaericum, colore colossino aut albo, Hist. Oxon. ii. 380. A. Moly of Theophrastus. Gal. Moly de Theophraste. G. Moly mit Eilien-Blumen. B. Grote Moly. In hortis curiosorum non infrequens nascitur. Junio & Julio floret. Ufu. Radix. Vires. Cum præcedente viribus convenire creditur.

A. 3. Victorialis. Offic. Schrod. l. iv. p. 173. Allium Alpinum, J. B. ii. 566. Raii Hist. ii. 1122. Allium Alpinum, Victorialis mas quibusdam, Chab. 203. Allium latifolium montanum maculatum, C. B. Pin. 74. Hist. Oxon. ii. 388. Tourn. Inst. 388. Elem. Bot. 304. Boerb. Ind. A. ii. 145. Allium Alpinum latifolium, seu Victorialis, Ger. 142. Emac. 182. Allium agninum, Park. Theat. 872. Moly Alpinum, latifolium, maculatum, Rupp. Flor. Jen. 122. A. Spotted Ramsoms. Gal. Ail serpentin. G. Siegwurk. B. Veld-look, Victori-wortel. In hortis curiosorum invenitur. Junio floret. Ufu. Radix. Vires. Calfacit, & siccat, perinde ac Allium agreste, cui, & in facultatibus aliis per omnia simile existit. Plebi nostrati, Judæisque amuletum est familiarissimum, quo à spectris aëreque infecto se tutos persuasi sunt, Schrod.

VI. De Porro.

Nota sunt, Radix angusta; florum corymbi magni, seu flosculi plurimi in capitulum sphaericum grande conglobati, R. H. p. 1126.

A. 1. Porrum, Offic. Parkinson. Parad. 512. Ger. 138. Raii Hist. ii. 1136. J. B. ii. 551. Porrum vel Porrus, Chab. 200. Porrum capita-

pitatum, Ger. Emac. 174. Porrum commune capitatum, C. B. Pin. 72. Tourn. Inst. 382. Elem. Bot. 303. Boerb. Ind. A. ii. 143. Hist. Oxon. ii. 390. A. Leeks. Gal. Porreau tétu. G.lauch. B. Porrey. In hortis. Junio floret. In Ufu sunt, Radices, folia, semina. Vires. Calfacit insigniter, ficcaturque, attenuat, aperit, incidit, resolvit. Ufus præcipuus in serpentum moribus, & uestionibus, mucilaginem pulmonum. Semen urinamque ciet, Schrod.

A. 2. Porrum vitigineum, Offic. Ger. Emac. 176. Porrum tonsile, Ger. 139. Porrum sylvestre 11. Tab. Icon. 485. Allium sylvestre amphicarpon, foliis porraceis, floribus, & nucleis purpureis, R. Synop. Edit. 2. p. 230. A. Vine Leeks. Gal. Porreau des vignes. G. Weinberg-lauch. B. Wilde wynberg-Look. In montibus Westmorlandicis observavit D. Lawson. Junio floret. Ufu. Folia. Vires. Stomacho nil magis quam Porrum adversatur; plus autem excalfacit; urinam, & menses vehementius ciet. Idem contra serpentium morbus convenit, Diosc.

A. 3. Scorodoprassum, Offic. Chab. 201. Park. Theat. 872. Scorodoprassum primum Clusii, Ger. Emac. 180. Scorodoprassum dictum, J. B. ii. 558. Allium sphærico capite, folio latiore, sive Scorodoprassum alterum, C. B. Pin. 74. Tourn. Inst. 389. Boerb. Ind. A. ii. 145. Allium maximum multis Porraceis foliis latioribus, sphærico capite ex floribus albis conflato, Hist. Oxon. ii. 387. Allium montanum majus Anglicum Newtoni, Raii Hist. ii. 1125. Allium Holmenfe sphærico capite, Raii Synop. iii. 570. A. Wild Leeks. Gal. Ail & Porreau. G. Acker Knoblauch. B. Wilde Look. In Insula Holms dicta copiose provenit. Junio floret. Ufu. Folia. Vires. Allii & Porri qualitatem particeps; unde promiscuas sibi vires ex utroque vendicavit.

VII. De Narcisso.

Cujus notæ, Flos è vagina membranacea oritur summo fructui insidens, in sex lacinias totidem petala imitantes divisus, calyce medium occupante; nunc longiore, nunc brevior, Raii Meth. A. p. 116.

A. 1. Narcissus, Offic. Narcissus medio-luteus, Ger. 110. Emac. 124. Narcissus medio-luteus vulgaris, Park. Parad. 74. Raii Hist. ii. 1135. Synop. iii. 371. Narcissus pallidus circulo luteo, C. B. Pin. 51. Tourn. Inst. 154. Narcissus medio-luteus cum aliquot

floribus, J. B. ii. 604. Chab. 215. A. Common pale Daffadil, or Primrose Peerless. Gal. Narcisse. G. Gelbe Narzissen. B. Narcis. In pascuis, & aggeribus. Aprili floret. Ufu. Radix. Vires. Cocta, sive estur, sive bibitur, vomitoria est: ambustis igni prodest; præcisos nervos glutinat; luxatis malleolis, diuturnisque articulorum doloribus subvenit; vitia cutis in facie, vitiliginisque emaculat; ulcerum fordes expurgat; abscessus rumpit; infixa corpori extrahit, Diosc.

A. 2. Pseudonarcissus, Offic. & Anglicus, Ger. 115. Emac. 133. Pseudonarcissus Anglicus vulgaris, Park. Parad. 100. Narcissus luteus, Merc. Bot. i. 53. Phyt. Brit. 79. Narcissus seu Pseudonarcissus Anglicus, Mer. Pin. 83. Narcissus sylvestris pallidus, calyce luteo, C. B. Pin. 52. Raii Hist. ii. 1131. Synop. iii. 371. Dill. Cat. Giff. 40. Tourn. Inst. 356. Bulbocodium, Chab. 212. Bulbocodium vulgatus, J. B. ii. 593. A. Wild Daffadil. Gal. Campana jaune. G. Wilde bleiche gelbe Hornungs-Bluhmen. B. Wilde blyke Narcis. Circa margines agrorum. Martio floret. Ufu. Radix. Vires. Cum priore viribus convenit.

VIII. De Tulipa.

Cujus notæ sunt, Radix bulbosa, tunicata; flores amplii, hexapetali, nudi, in singulis caulibus naturâ singuli, erecti; caules foliis aliquot cincti. Stylus in fructum abit oblongum, triangulum, in tria loculamenta binis singula seminum Liliaceorum sibi invicem superincumbentium ordinibus repleta; quocum Lilio convenit, R. Meth. A. p. 119.

A. Tulipa, Offic. Tulipa præcox lutea, C. B. Pin. 57. Tourn. Inst. 373. Elem. Bot. 300. Boerb. Ind. A. ii. 138. Rupp. Flor. Jen. 119. Tulipa præcox tota lutea, Ger. 117. Emac. 138. Tulipa præcox flava, J. B. ii. 666. Chab. 228. A. The Tulip. Gal. Tulipe. G. Gelbe Tulipe. B. Tulp. In hortis reperitur. Vere floret. Ufu. Radix. Vires. Eisdem viribus cum Battatis & Pastinacis latifoliis à quibusdam prædita affirmatur.

IX. De Ornithogalo.

Notæ sunt, Stamina florum lata, spicata, quorum tria acuminata, tria bifida, seu sinuata sunt; stamina hæc capitulum seu stylum inclu-

cludunt arcū coeuntia, etiam explicatis foliis exterioribus. *Florum petala aversā parte lineis virentibus plerumque notata*, Raii Method. A. p. 119.

A. Ornithogalon, Offic. Chab. 219. Ger. 132. Emac. 161. Ornithogalon vulgare, Park. Parad. 136. Ornithogalon vulgare & verius, J. B. ii. 630. Raii Hist. ii. 1153. Synop. iii. 372. Ornithogalon umbellatum medium angustifolium, C. B. Pin. 70. Tourn. Inst. 378. Elem. Bot. 301. Boerb. Ind. A. ii. 142. Rupp. Flor. Jen. 120. Ornithogalon umbellatum minus candidum vulgare, Hist. Oxon. ii. 378. A. Star of Bethlehem. Gal. Churles. G. Stern aus Bethlehem. B. Vogel-melk. In hortis colitur. Maio floret. Ufu. Radix, semen. Vires. Radix cruda, & cocta manditur. [Semen] coquitur cum pane, ut Melanthium, Diosc.

X. De Hyacintho.

Spicam florum nudam, seu nullo perianthio involutam producit; florum staminibus tenuibus & angustis, petalis puris seu unicoloribus ab aliis differt, Raii Synop. p. 167.

A. 1. Hyacinthus, Offic. Hyacinthus Anglicus, Ger. 99. Emac. 111. Raii Hist. ii. 1159. Synop. iii. 373. Mer. Pin. 64. Hyacinthus Anglicus vulgaris, Merc. Bot. i. 43. Phyt. Brit. 60. Hyacinthus Anglicus sive Belgicus, J. B. ii. 585. Hyacinthus Anglicus, Belgicus, vel Hispanicus, Park. Parad. 122. Hyacinthus oblongo flore cæruleus, major, C. B. Pin. 43. Tourn. Inst. 344. Elem. Bot. 287. Boerb. Ind. A. ii. 111. Hyacinthus major, oblongo, cæruleo, pendulo flore, Hist. Oxon. ii. 373. A. Hare-bells. Gal. Jacinte. G. Werckel-Bluhm. B. Hyacinth, Nagel-bloem. In sylvis, & dumetis. Aprili floret. Ufu. Radix. Vires. Sistit alvum, & urinam ducit pota; morbum regium depurgat, Galen.

A. 2. Bulbus Vomitorius, Offic. Muscari Clusii, Ger. 105. Emac. 120. Muscari obsoletiore flore, Tourn. Inst. 348. Muscari majus obsoletiore flore, Elem. Bot. 288. Muscari obsoletiore flore, ex purpura virente, Boerb. Ind. A. ii. 114. Hyacinthus racemosus moschatus, C. B. Pin. 43. Raii Hist. ii. 1162. Hyacinthus racemosus seu botryoides major, seu Muscari majus obsoletiore albo flore, Hist. Oxon. ii. 372. Hyacinthus botryoides major moschatus, sive Muscari flore cinericeo,

Park. Parad. 112. Hyacinthus odoratissimus, dictus Tibcadi & Muscari, J. B. ii. 578. Hyacinthus odoratissimus, Dipcadi & Mulcari dictus, Chab. 207. A. Musk-grape-flower. Gal. Bulbe vomitif. G. Biesem-Nauch/Wertzel-Bluhmen. B. Muskusruikende Hyacinth. In vicinis Constantinopoli hortis. Aprili floret. Ufu. Radix. Vires. Ea mansa, vel decoctum potum vesicæ malis medetur. Vomitiones movet, Diosc.

XI. De Scilla.

Floribus folia antevertentibus, bulbo grandi, & loco natali ab omnibus hujus generis differt.

A. Scylla, Offic. Scilla vulgaris radice rubra, C. B. Pin. 73. Raii Hist. ii. 1164. Hist. Oxon. ii. 395. Boerb. Ind. A. ii. 143. Scilla rubra magna vulgaris, J. B. ii. 615. Scilla rubra, sive Pancratium verum, Park. Parad. 133. Pancratium Clusii, Ger. 136. Emac. 172. Ornithogalon maritimum, seu Scilla radice rubra, Tourn. Inst. 381. Elem. Bot. 302. Cepa maris, & Squilla, Offic. Germ. Volck. Flor. Nor. 341. A. Squill, or Sea-Onion. Gal. Squille, Oignon marin, Bulbe vomitif. G. Meer-Zwiebel. B. Rode Zee-Ajuyn. Floret Septembri. In Ufu est Radix, ex Hispania ad nos delata. Vires. Saporis acris & amari est; attenuat, aperit, discutit; diuretica est. Usus præcipuus in obstructione hepatis, lienis, meatus biliaris, mensium, urinæ; in mucilagine pulmonum, tussi, &c. Schrod.

XII. De Sisyrinchio.

NOS à flore distinximus, cujus folia illa, quæ sursum reflectuntur in Iride [bulbosa] bifida sunt, in Sisyrinchio integra, R. Method. A. p. 117.

A. 1. Sisyrinchium, Offic. Sisyrinchium Theophrasti, Col. Ecpb. i. 328. Raii Hist. ii. 1167. Sisyrinchium minus angustifolium, C. B. Pin. 41. Hist. Oxon. ii. 346. Crocus Italicus parvo flore, radice rostrata, Elem. Bot. 290. Bulbocodium Crocifolium flore parvo, violaceo, Tourn. Coroll. 50. Boerb. Ind. A. ii. 118. A. Spanish Nut. Gal. Petit Sisyrinchium. G. Spanische Nuss / klein Sisyrinchium. B. kleine Sisyrinchium. In Cirinola succrevit. Ufu. Radix.

A. 2. Scilla alba, *Ind. Med.* cvii. *Park. Parad.* 133. Scilla radice albâ, *C. B. Pin.* 73. *Raii Hist.* ii. 1164. *Boerb. Ind.* A. ii. 143. Scilla Hispanica vulgaris, *Ger. Emac.* 171. Scilla magna alba, *J. B.* ii. 618. Ornithogalon maritimum, seu Scilla radice albâ, *Tourn. Inst.* 381. *Elem. Bot.* 302. A. The White Squill. *Gal. Squille blanche.* G. Weiße Meer-Zwiebel. B. Witte Zee-Ajuin. *Ufu.* Radix, quæ indiscriminatim cum priore adhibetur, & eisdem viribus pollet.

XIII. De Croco.

NOtæ sunt, Flores nudi, erecti, ab ipsa statim radice orti, absque pediculis herbaceis; folia angusta, graminea, linea in medio alba secundum longitudinem decurrente, *Raii Synop.* p. 167.

A. Crocus, *Offic. Ger.* 123. *Emac.* 151. *Raii Hist.* ii. 1176. *Synop.* iii. 374. *J. B.* ii. 637. Crocus vel Crocum, *Cbab.* 222. Crocus sativus, *C. B. Pin.* 65. *Tourn. Inst.* 350. *Elem. Bot.* 289. *Boerb. Ind.* A. ii. 120. *Rupp. Flor. Jen.* 26. *Mer. Pin.* 31. Crocus genuinus sive sativus, *Merc. Bot.* ii. 19. *Phyt. Brit.* 33. Crocus sativus Autumnalis, *Park. Parad.* 167. Crocus Autumnalis sativus, *Hist. Oxon.* ii. 335. A. Saffron. *Gal. Saffran.* G. Saffran. B. Tamme Saffraan. In Anglia & Hispania feritur. Septembri floret. *Ufu* sunt styli terni, prælongi, flammei ruboris. Eliguntur aurei seu flammei coloris, saporis subacris & subamari, & pinguis, odoris fragrantissimi, qui bene siccantur. *Vires.* Cordialis est, ac pulmonicus, uterinus; aperit, digerit, emollit; anodynus est; somnum conciliat; menses ac fœtum pellit. *Ufus* est frequens in Syncope, in apoplexia, in hysterice affectibus, in ictero, in peste, aliisque venenosis morbis, *Schrod.* V. plura in *Hertodtii Crocologia.*

XIV. De Hermodactylo.

A. **H**ermodactylus, *Offic. Park. Theat.* 1587. *Cbab.* 228. *Mill. Cat.* 53. Hermodactylus Officinarum, *Ger. Emac.* 164. *Raii Hist.* ii. 1172. Colchicum radice siccata albâ, *C. B. Pin.* 67. Colchicum minus malignum, sive Hermodactylus Officinarum, *J. B.* ii. 658. An Colchicum Chionense floribus Fritillariæ instar, tessulatus foliis undulatis, *Hist. Oxon.* ii. 341? Colchicum variegatum, *Corn.*

173. A. Hermodactyls. *Gal. Hermodacte.* G. Hermodactel Wurzel. B. Hermodactyls. *Ufu.* Radix oblonga, tuberosa, compressa, albida, saporis subdulcis. Probaturn candidus, corpulentus, plenus, gravis, compactus, qui leni contusione in pulverem facile redigitur. Ex Syria ad nos transportatur. *Vires.* Pituitam crassam, lentam, aliosque humores viscidos, peculiariter à juncturis, efficaciter trahit, ob id articulorum affectibus, Chiragræ, Podagræ, &c. conducit, *Schrod.*

An Colchici radix sit Hermodactylus Officinarum non ausim determinare, inter Auctores enim controvertitur, aliis id affirmantibus, aliis negantibus. Quin & Botanicis, qui Colchicum esse negant, quid sit hæc radix inter se minime convenit; alii enim Dentis Canini, alii Iridis tuberosæ, alii Cyclamini speciem esse autumant.

XV. De Colchico.

Foliis latis, vasculis seminalibus majoribus à Croco differt; flores nudi à radice statim orti, absque pediculis herbaceis, Liliaceis similes, *R. Meth.* p. 116.

A. 1. Colchicum, *Offic. J. B.* ii. 649. *Cbab.* 225. *Dill. Cat. Giff.* 175. Colchicum commune, *C. B. Pin.* 67. *Raii Hist.* ii. 1170. *Synop.* iii. 373. *Hist. Oxon.* ii. 340. *Buxb.* 77. *Rupp. Flor. Jen.* 27. *Tourn. Inst.* 348. *Elem. Bot.* 388. *Boerb. Ind.* A. ii. 117. Colchicum purpureum & Anglicum album, *Ger.* 127. *Emac.* 157. *Park. Parad.* 153. Colchicum Anglicum purpureum, ac etiam flore albo, sed rarius, *Mer. Pin.* 28. Colchicum purpureum, ac etiam flore albo, sed rarius, *Merc. Bot.* i. 29. *Phyt. Brit.* 29. A. Meadow-Saffron. *Gal. Colchique,* ou Mort au Chien. G. Wiesen-Saffran. B. Colchicum met purpure blom. In pratibus solo pingui occurrit. Autumno floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Comesa fungorum more, strangulando enecat, *Diosc.* Radix habetur à nonnullis pro Hermodactylo Officinali; venenata est; commendatur tamen arthritide laborantibus extrinsecus applicata, *Buxb.* Vide *J. B.* De vi alexipharmaca, vid. *Wedelius.*

A. 2. Ephemerum, *Offic. Cbab.* 225. A. Deadly Saffron. *Gal. Ephemerum.* G. Tödliche Wiesen-Saffran. B. Dodelyke Weide-Saffraan. In sylvis, & opacis; & à Dioscoride sic breviter describitur: Folia habet Lilii, sed tenuiora; caulem parvum; florem candidum, amarum, semen molle; radicem unam, digitali crassitudine, longam, astringentem, odoratam. *Vi-*

res. *Hujus radix dentibus præcipua, si decocto ejus colluuntur. Folia in vino cocta discutiunt tumores & tubercula, quæ nihil adhuc bumidi contraxerunt, Diosc.*

Per Ephemerum plantam deleteriam tantum intellexisse videtur *Theophrastus*, ut rectè observat *Chabreas*. *Dioscorides* autem nullam Ephemero vim lethalem assignat. *Plinius* non tantum exitiosam, sed etiam salutiferam esse affirmat; unde ab eruditis valde ambigitur de hac planta, nec adhuc quo referenda sit inter eos convenit. *C. Baubinus* sub hoc nomine duas proponit plantas; & *Columna Digitalis* quandam speciem pro ea habet: *Mauritani*, & eos secuti superioris ætatis Medici Ephemerum cum *Hermodactylis* confuderunt.

XVI. De Gladiolo.

Folia Gladii laminam referunt; floris structura peculiaris est; inferius enim tubulosus, supernè in duo velut labia expanditur, quorum superius simplex est, & in alveum inflexum, inferius in quinque partes divisum. Radix duplici tubere constat, altero alteri superincumbente, *Raii Method. A.*

A. Gladiolus, Offic. Gladiolus Narbonensis, Park. Parad. 189. Gladiolus Italicus, Ger. 95. Emac. 104. Gladiolus floribus ex uno versu dispositis major, C. B. Pin. 41. Hist. Oxon. ii. 343. Tourn. Inst. 365. Elem. Bot. 293. Boerb. Ind. A. ii. 127. Gladiolus five Xiphion, J. B. ii. 701. Chab. 239. Raii Hist. ii. 1168. Gladiolus Germanicus floribus ex uno versu dispositis, Rupp. Flor. Jen. 201. Gladiolus minor floribus ex uno versu dispositis, Buxb. 140. Victoralis rotunda, Offic. Germ. A. Corn-Flag. Gal. Glayeul, ou Glais. G. Korn-Flag. B. Gladiolus van Narbonne. In hortis nostris colitur. Junio floret. Ufu. Radix. Vires. Attrahendi, discutiendi, & nimirum siccandi vim habet, Galen. Commendatur vi alexipharmacæ, & antipestilentiali. A superstitione plebe adversus veneficia, & ad corpus armis impenetrabile reddendum proficius existimatur, Buxb.

XVII. De Dente Canino.

Notæ sunt, Flos in uno caule unicus, hexapetalos, deorsum natans, petalis reflexis; fructus in terna loculamenta divisus, quorum singula seminibus oblongis repleta. Adde radicem

carnosam *Dentis Canini* quodammodo figurâ, *Raii Method. A. p. 119.*

A. Dens Caninus, Offic. Ger. 154. Emac. 204. Dens Caninus flore purpurascens, & flore rubro, Park. Parad. 194. Dens Canis latiore rotundioreque folio; C. B. Pin. 87. Raii Hist. ii. 1178. Rupp. Flor. Jen. 120. Dens Canis latiore rotundioreque folio, flore purpurascens, Hist. Oxon. ii. 344. Satyrion quorundam Erythronium bifolium, flore unico radiato, purpureo, J. B. ii. 680. Satyrium Erythronium quorundam, Dentalis species aliis, Chab. 233. A. Dog's-tooth Violet. Gal. Dent de Cbien. O. Breitblätteriger Hundszahn mit Purper-Blumen. B. Hondstand met purpure bloemen. Ad quorundam montium radices reperitur. Aprili floret. Ufu. Radix. Vires. Dolores colicos mitigat; epilepticos pueros juvat; ventris tineas juvat; Venerem stimulat; corpus nutrit.

A nonnullis *Satyrium Erythronium Dioscoridis* creditur, sed erronee, *Parkinsoni* judicio, qui *Tulipam* pro ea habet.

SECTIO VIGESIMA QUARTA.

Herbæ Bulbosæ affines.

Herbæ Bulbosæ affines dividi possunt vel à

- { Numero petalorum in flore, in
 - { Enneapetalas, folio gladii figuram referente, cum acie cauli obversa: *Iris*.
 - { Hexapetalas, radicibus tuberosis aut crassis,
 - { Maximas, foliis crassis, succulentis, ad margines aculeatis; radice succum crassum, flavum, insigniter amarum fundente: *Aloe*.
 - { Minores, flore minore stellato; semine triquetro: *Asphodelus*.
 - { Pentapetalas, florum petalis reflexis ad ungues junctis, radice orbiculatâ: *Cyclamen*.
 - { Tetrapetalas, radice tuberosâ: *Curcuma*.
 - { Monopetalas, flore sedi fructus coherentem; radice tuberosâ, pistillo pro stylo in medio flore nudo, sapore acris; foliis
 - { Laciniatis, caule pellis serpentini in modum maculato: *Dracontium*.
 - { Integris major: *Arum*.
- Figurâ floris galeatâ aut labiatâ, quæ vel sunt

Aphyl-

{ Aphyllæ, nullis neque à radice, neque in caulibus foliis virentibus; radicibus squamosis: *Hypocistis*.

Foliosæ, radicibus

{ Tuberosis, gemino tubere adhærente: *Orchis*.

{ Fibrosis, foliis planis virentibus, perpetuis: *Pyrola*.

I. De Iride.

Notæ sunt, Flores enneapetali; folia gladii figuram referentia, acie cauli obversa, R. Synop. p. 168.

A. 1. Iris vulgaris nostras, hortensis, *Offic.* Iris vulgaris, *Ger.* 46. *Emac.* 50. *Raii Hist.* ii. 1280. Iris purpurea sive vulgaris, *Park. Parad.* 181. Iris vulgaris Germanica sive sylvestris, *C. B. Pin.* 30. *Tourn. Inst.* 358. *Elem. Bot.* 291. *Rupp. Flor. Jen.* 25. *Buxb.* 168. Iris vulgaris violacea sive purpurea sylvestris, *J. B.* ii. 709. *Chab.* 240. A. Common Flower-de-luce. *Gal.* Iris nostras. G. Blaue-Elgen. B. Gemeen blaauw Lisch. In hortis translata cultura speciosior redditur. Maio floret. *Ufu.* Radix recens *Vires.* Siccatur; valde hydragoga est, ac errhina. Usus præcipuus in hydropicorum aqua educenda. Extrinsecus in impetiginibus, aliisque corporis maculis detergendis.

A. 2. Iris Florentina, Iris Illyrica, *Offic.* Iris Florentina, *Ger.* 47. *Emac.* 52. Iris alba Florentina, *C. B. Pin.* 31. *Park. Parad.* 180. *Tourn. Inst.* 358. *Boerb. Ind.* A. ii. 124. *Hist. Oxon.* ii. 351. Iris flore albo, *J. B.* ii. 719. *Chab.* 241. *Raii Hist.* ii. 1180. A. Florentine Orris. *Gal.* Iris de Florence. G. Florentinische Weil-Wurk. B. Florentynsche Lisch. In hortis colitur. Maio floret. *Ufu.* Radix oblonga, digitum crassa, paululum compressa, odoris fragrantis. *Vires.* Incidit, attenuat, expectorant, digerit, abstergit, emollit. Usus præcipuus in mucilagine seu tartaro pulmonum, tussi, asthmate, obstructione mensium, torminibus ventris infantum. Extrinsecus abstergit cutis maculas & lentigines, oris foetorem emendat, *Schrod.*

A. 3. Acorus adulterinus, Pseudoacorus, Gladiolus luteus, *Offic.* Acorus adulterinus, *C. B. Pin.* 34. Acorus palustris, sive Pseudoiris, & Iris lutea palustris, *Park. Theat.* 1219. Acorus nostras palustris, *Merc. Bot.* i. 16. *Pbyt. Brit.* 2. Iris lutea palustris, *Ger.* 46. *Emac.* 50. *Raii Hist.* ii. 1186. *Synop.*

iii. 374. *Rupp. Flor. Jen.* 26. *Tourn. Inst.* 360. *Elem. Bot.* 192. Iris palustris lutea, sive Acorus adulterinus, *J. B.* ii. 732. *Chab.* 244. *Dill. Cat. Giff.* 79. *Buxb.* 168. A. Bastard Acorus. A. Faux Acorus. *Gal.* Gelbe Ilsen. B. Water Lisch. In palustribus. Maio floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Exsiccat, parum calefacit, attenuat, astringit, roborat, resolvit; vi peculiari ad nervosi generis & cerebri affectus commendatur, ut ad dysenteriam, alioque fluxus alvi ac uteri sistendos, *Schrod.*

A. 4. Iris foetida, Spatula foetida, Xyris, *Offic.* Spatula foetida, plerisque Xyris, *J. B.* ii. 731. *Chab.* 244. Xyris, *Ger.* 53. *Emac.* 60. *Raii Hist.* ii. 1190. Xyris sive Spatula foetida, *Park. Theat.* 256. *Merc. Bot.* i. 77. *Pbyt. Brit.* 132. Xyris vel Iris agria foetida, *Hist. Oxon.* 11. Gladiolus foetidus, *C. B. Pin.* 30. Iris sylvestris, quam Xyrim vocant, *Raii Synop.* iii. 375. Iris foetidissima seu Xyris, *Tourn. Inst.* 360. Xyris, *Mer. Pin.* 126. A. Stinking Gladdon. *Gal.* Glayeul puant, ou sauvage. G. Stinkende Schwertlein. B. Stinkende Lisch. Ad sepes & in dumetis, sed rarius. Junio floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Exsiccat. Usus præcipuus in Scrophulis, passione Hysterica, Orthopnoea & Hypochondriacis affectibus.

A. 5. Chamæiris, *Offic.* Chamæiris tenuifolia, *Ger.* 52. *Emac.* 56. Chamæiris Tabernamontani, *Hist. Oxon.* 11. Chamæiris angustifolia major & minor, *Park. Parad.* 187. Iris humilis, seu Chamæiris angustifolia graminea, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 341. Iris angustifolia prunum redolens, major & minor, *C. B. Pin.* 33. *Tourn. Inst.* 361. Iris graminea, cui quotannis pereunt folia, *J. B.* ii. 727. *Raii Hist.* ii. 1189. Iris graminea cui quotannis pereunt folia, flore variegato, *Chab.* 243. A. Grass-leaved Flower-de-luce. *Gal.* Petit Iris sauvage. G. Groß-blättriger Schwertel / flet-ne wilde Iris. B. Lisch met smalle bladeren, met purpurachtige blom. In hortis colitur. Maio floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Cum primo viribus convenire dicitur.

II. De Asphodelo.

Notæ sunt, Radices multis tuberculis ex uno capite dependentibus constantes, flores stellati, semina triquetra, R. H. p. 1191.

A. 1. Asphodelus verus albus, *Offic.* Asphodelus ramosus, *Ger.* 86. (figura est transposita)

ta) *Emac.* 93. *Asphodelus albus ramosus* mas, *C. B. Pin.* 28. *Tourn. Inst.* 343. *Elem. Bot.* 286. *Boerb. Ind. A. ii.* 110. *Asphodelus major albus ramosus*, *Park. Parad.* 146. *Asphodelus major ramosus flore albo*, *J. B. ii.* 625. *Chab.* 221. *Raii Hist. ii.* 1191. *Asphodelus albus ramosus*, *Hist. Oxon. ii.* 330. *A. White Asphodel.* *Gal. Asphodele blanc.* *G. Weiße Asfodillwurk.* *B. Witte Asfodill met takke.* In hortis botanicorum colitur. *Julio* floret. *Ufu.* *Radix.* *Vires.* *Urinam & Menses ciet, Diosc.*

A. 2. Asphodelus verus luteus, *hastula regia*, *Offic.* *Asphodelus luteus*, *Ger.* 87. *Emac.* 94. *J. B. ii.* 632. *Chab.* 221. *Raii Hist. ii.* 1192. *Asphodelus luteus*, & *flore*, & *radice*, *C. B. Pin.* 28. *Rupp. Flor. Jen.* 124. *Tourn. Inst.* 344. *Boerb. Ind. A. ii.* 110. *Asphodelus luteus minor sive Hastula regia*, *Park. Parad.* 147. *Asphodelus folio fistuloso, striato, non ramosus, luteus*, & *flore*, & *radice*, *Hist. Oxon. ii.* 331. *A. Kings Spear.* *Gal. Asphodele jaune.* *G. Gelbe Asfodillwurk.* *B. Geele Asfodill.* In hortis. *Julio* floret. *Ufu.* *Radix.* *Vires.* *Eisdem viribus cum priore pollet.*

III. De Liliastro.

Cujus notæ, *Flos exactè Liliaceus*; fructus oblongus, ab apice in tres partes debiscens, & in tria loculamenta, seminibus angulosis repleta divisus; radices parvis Napis similes, aliquot adnatis, *R. Meth. A. p.* 118.

A. Phalangium, *Offic.* *Antiquorum*, *Ger. Emac.* 48. *Phalangium magno flore*, *C. B. Pin.* 29. *Phalangium flore Lilii*, *J. B. ii.* 636. *Chab.* 222. *Raii Hist. ii.* 1192. *Phalangium Allobrogicum*, *Park. Parad.* 150. *Phalangium Allobrogicum magno flore Lilii*, *Hist. Oxon. ii.* 333. *Asphodelus Allobrogicus magno flore Lilii*, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 65. *Boerb. Ind. A. ii.* 110. *Liliastrium Alpinum minus*, *Tourn. Inst.* 369. *Elem. Bot.* 297. *A. Spiderwort.* *Gal. Phalangium.* *G. Graß-Lilien.* *B. Phalangium met groote blom.* In hortis apud nos colitur. *Junio* floret. *Ufu.* *Folia*, *Flos*, *Semen.* *Vires.* *Cum vino pota auxiliantur contra Scorpionum Phalangiorumque ictus*; *Tormina quoque discutunt, Diosc.*

IV. De Aloe.

Floribus hexapetalis, vasculis seminalibus in terna loculamenta divisus, foliis crassis, succulentis, ad margines aculeatis, à reliquis differt.

A. 1. Aloe, *Offic.* *J. B. iii.* 696. *Chab.* 541. *Aloe*, *C. B. Pin.* 286. *Raii Hist. ii.* 1195. *Hist. Oxon. ii.* 414. *Tourn. Inst.* 366. *Elem. Bot.* 294. *Boerb. Ind. A. ii.* 128. *Hort. Beaum.* 6. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 16. *Aloe Dioscoridis*, *Colum. Ecph.* i. 40. *Aloe Dioscoridis & aliorum*, *Sloan. Cat. Fam.* 15. *Hist. i.* 245. *Aloe vera vulgaris*, *Munt. Alcod.* 17. *Aloe vulgaris sive Sempervivum marinum*, *Ger. Emac.* 507. *Park. Theat.* 149. *Caraguata Brasiliensibus*, *Marcg.* 57. *Caraguata tertia*, *Pison. Ed.* 1658. 193. *Kadanaku vel Catevala*, *Hort. Mal. xi.* 7. *Tab.* 3. *A. Common Aloes.* *Gal. Commun Aloë.* *G. Gemeiner Aloe.* *B. Gemeene Aloe.* *Utriusque Indiæ incola est.* *Ufu.* *Folia.* *Succus inspissatus Aloe Barbadosis*, *Offic.* vocatur, aliquando niger lucidus, aliquando hepatis ferè colore, odore gravi, sapore amaricantissimo. Ex Insula Barbados in Cucurbitis magnis adfertur. *Vires.* *Folia ad ambusta commendantur.* *Succus inspissatus cum Aloe Succotrina viribus convenit.*

A. 2. Aloe Guineensis Caballina vulgari similis, sed tota maculata, *Commel. Præhud. Bot.* 40. *A. Horse Aloes.* *Gal. Aloës cabalin.* *G. Ros-Aloe.* *B. Ros-Aloe.* *Ufu.* *Succus inspissatus*, quibus pars impurius, arenosa, sordibus conspurcata, & ideirco nigricans *Aloe Caballina* dicitur. *Pars purior*, colorem hepatis referens, *Aloe Hepatica* vocatur.

Caballinam hanc vocat prædictus Auctor, quia fractis foliis *Succus Aloen Caballinam* redolet.

A. 3. Aloe Succotrina, *Offic.* *Aloe Succotrina angustifolia spinosa*, *flore purpureo*, *Breyn. Prod.* ii. 12. *Hort. Amst.* i. 91. *Commel. Præhud. Bot.* 40. *Aloe Indiæ Orientalis ferrata*, sive *Succotrina vera*, *floribus phœniceis*, *Hort. Beaum.* 5. *Aloe Americana ferrata*, *floribus coccineis*, *Parad. Bat. Prod.* 306. *An Aloe Americana Anonæ foliis*, *floribus suaverubentibus*, ex codice *Bentingiano*, *P. P. Tab.* 240. *Fig.* 4? *A. Succotrine-Aloes.* *Gal. Aloës Succotrin.* *G. Aloe aus der Insel Succotra.* *B. Aloe der Eiland Zuccotra.* In Insula *Succotora* in *India Orientali* reperitur. *Ufu.* *Succus inspissatus ex nigro splendentis colore*, sed quando teritur *croceus*; *odoris non ingrati*: *cujus colligendi modum hodiernum D. Raio communicavit D. Josua Palmer M. D. è dictatis D. P. Hermannii his verbis*:

Ex foliis à radice avulsis manu vel instrumento leviter compressis succus destillat in vas recipiens. Subsidere debent partes crassæ per noctem, aliæ vero supernatant. Postero die in aliud vas infundunt

dunt & insolant, ut concreseat & exsiccet, in quo tempore fulvum acquirit colorem.

Ex Insula Succotora in coriis bestiarum ad nos transportatur: & a Caballina puritate sola differre à quibusdam creditur. *Vires.* Vim præter purgantem obtinet & exsiccantem, calefacientemque, Obstructiones aperit, Meatus referat, prurit Hæmorrhoides & Menses, roborat Ventriculum, enecat & expellit Lumbricos, purgat autem biliosos & pituitosos humores. Vide plura in *Aloedariis Mindereri, & Muntingii.*

De variis Aloes speciebus & plantis, è quibus omnes effluunt aut eliciuntur, liceat mihi hoc in loco dubia mea aperire. Cum *Pharmacologiam* meam conscriberem, quanta esset differentia, odoris respectu, inter *Succotrinam, Caballinam, & Barbadsensem Aloem*, observans, suspicionem mihi iniecit, non ex puritate tantum inter se differre, ut vulgò opinantur; quamvis quòd ab eodem loco adveherentur, priores duas præcipuè puritate tantum differre, ut dixi, cuius facile persuadere posset; ingens tamen differentia, quam, odoris respectu, inter *Barbadsensem & Succotrinam* intercedere animadverti, suspicionem mihi movit, *Barbadsensem* ab eadem cum *Succotrina* planta non elici, ideoque de ea in specie quæsi, an ab eadem planta esset, necne? Unde ab eruditissimo & ingeniosissimo Viro D. *Hans Sloane*, M. D. ex propria observatione, cum in Insula illa esset, certior factus sum, *Barbadsensem Aloem* Aloes vulgaris C. B. succum esse, non Aloes Americanæ *Dod.* ut antea suspicabar. Ab aliis etiam admonitus *Succotrinam Aloem* ejusdem originis esse, ut videre possis in *Historia Plantarum D. Raii* (ex dictatis D. *Hermanni*) p. 1196. unde eas hoc modo disposui in *Pharmacologia.*

At neque solus sum in hac suspitione, cum ingeniosissimus Botanicus D. *Commelinus* in *Preludiis suis Botanicis*, p. 46. conciliare non potest differentiam odoris inter *Aloem Caballinam & Succotrinam*, quæ tanta est, ut frequentibus lotionibus aliisve modis *Caballina* à vehementi ingrato suo odore liberari nequeat, cum identitate speciei. Unde rectè affirmat, ex diversis Aloes speciebus succo amaro præditis, elici posse succum vulgari similem, & earundem virium: cuius verba hic transcribo: *Etiam si variæ Aloes species existunt, quæ succum fundunt amarum, harum tamen unica est, quæ Aloes vulgaris à C. Bauhino, Dioscoridis à Fabio Colonna, Arabica Succotrina Officinarum à Morisano vocatur, & ab omnibus Botanicis veram Aloem fundens planta existimatur,*

cujus succus concretus in Officinis Pharmaceuticis Græco Latinoque Aloes nomine innotescit. Hic succus triplex est, vel Aloe Succotrina (quæ & Lucida dicitur) Hepatica, vel Caballina vocatur, quæ sola duntaxat puritate impuritateve, ut plurimorum est opinio, differunt; omnium purissima est Succotrina, quod nec ego inficior, sed aliquam tamen dubitandi ansam geminæ aliæ Aloes species statim indigitatæ exhibent, ut Aloe Succotrina angustifolia spinosa flore purpureo Breynii, & Aloe Guineensis Caballinae vulgari similis, sed tota maculata; dum prioris succus recens saporis odorique Aloes Succotrinæ, alterius autem Aloes Caballinae respondet; adde denique Aloem Caballinam Officinarum à fœtore illo ingrato, quem spirat, nullo artificio aut lotionem liberari posse, quod factum, meo judicio, non esset difficile, si sola impuritate à Succotrina differret: nullus tamen etiam dubito, quin ex variis Aloes speciebus succum amarum continentibus, succus Aloes vulgaris succo similis, & quoad vires respondens, colligi possit.

Cumque verisimile sit, *Succotrinam Aloem* à D. Breynii planta profluere; *Caballinam & Hepaticam* à *Commeliniana*, & *Barbadsensem* à *Vulgari Aloe*, ut antea dixi; omnes de novo inferui.

V. De Yucca.

A B aliis differt, foliis quodammodo gramineis, acutis, & pungentibus, floribus deorsum mutantibus plurimis in eodem Caule; pediculis longis, R. Meth. A. p. 193.

A. Yucca, Offic. Yucca five Yucca Peruviana, Ger. Emac. 1543. Raii Hist. ii. 1201. Yucca foliis Aloes, C. B. Pin. 91. Hist. Oxon. ii. 419. Boerb. Ind. A. ii. 132. Yucca five Yucca, Park. Parad. 434. A. Indian Bread. Gal. Pain Indien, Yucca. G. Indianisch Brod. B. Indiaansch Brood. In America sponte oritur, apud nos autem in hortis Uju. Radix. *Vires.* De usu ejus in Medicina nihil invenio.

VI. De Cannacoro.

C UI flores oblongi, in spicam congesti, è sex vel septem petalis linguæformibus, & trifoliato quasi Calice constructi, insidentes pericarpio trigono echinato, in tres Cellulas semina rotunda continentes distincto; folia lata, radix tuberosa, nodosa, R. Meth. A. p. 117.

M m

A. Sa-

A. Sagittaria alexipharmaca, *Offic.* Canna Indica radice alba alexipharmaca, *Cat. Jamaic.* 122. *Sloan. Hist.* i. 253. *Tab.* 149. f. 2. *Raii Hist.* iii. 573. Canna Indica angustifolia pediculis longis ad imum folium, nodo singulari geniculato, *Pluk. Almag.* 79. Arundo Indica angustifolia, flore rutilo, pediculis donata, *Hist. Oxon.* iii. 250. Agutiguepo-obi Brasiliensibus, *Marcg.* 53. *Raii Hist.* ii. 1203. Acutiguepo-obi, *Pison.* 224. Radix quædam in Malaca, quæ adversus vulnera Sagittis toxico illitis facta, præsentaneum remedium est, *Garzias, C. B. Pin.* 301. Radix Malaca quædam toxicis Sagittis resistens, *J. B.* ii. 173. A. Arrow-Root, Dart-wort. *Gal. Canne d'Inde, Balizier. G. Pfeil-Kraut. B. Pyl-Kruit.* In hortis Jamaicae feritur. *Ufu.* Radix superius rotunda, subrufa, inferius fibrata. *Vires.* Alexipharmaca est insignis; adversus vulnera toxicis Sagittis facta laudatur.

VII. De Curcuma.

Radix Zingiberis facie, velut ex condensato succo croceo pressius compacta folia Cannæ Indicæ: flores in surculo peculiari Cannæ Indicæ triplo minores, tetrapetali spicatum è foliorum in superiori surculi medietate squamatim incumbendum sinibus exeuntes, vascula parva membranacea tricapsularia, semina rotunda, fusca, Cannæ Indicæ minora, *R. Meth. A.* 122.

A. Curcuma, *Offic. J. Comm. Hort. Amstel.* 107. *Park. Theat.* 1584. *Ger. Emac.* 32. C. B. *Theat.* 679. Curcuma Officinarum, *Hort. Amst. Cat.* 107. Curcuma radice longa, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 208. C. *Comm. Flor. Mal.* 99. Curcuma foliis longioribus & angustioribus, *Breyn. Prod.* ii. 40. Curcuma sive Terra merita Officinarum radice crocea, *J. B.* ii. 746. Curcuma sive Officinarum Terra merita, *Chab.* 245. Cyperi genus ex India, *C. B. Pin.* 37. Crocus Indicus, Arabibus Curcum, Officinis nostris radix Curcuma dicta, *Bon.* 116. Canacorus radice crocea sive Curcuma Officinarum, *Tourn. Inst.* 367. *Boerb. Ind. A.* ii. 127. Manjella Kua, *H. M. P.* xi. 21. Kaha, *Herm. Mus. Zeyl.* 30. A. Turmeric. *Gal. Souchet des Indes. G. Gelbsucht-Wurz. B. Curcuma, Geelzucht-wortel, Indiaansche Saffraan.* Ex India Orientali ad nos adfertur. *Ufu.* Radix oblonga, parva, tuberosa, nodosa, intus crocei coloris, saporis subacris, subamaricantis, odoris non ingrati. Duæ sunt species, longa & rotunda, quarum prior est Officinalis. *Vires.* Abstergit, attenuat, aperit, discutit,

Menses movet, difficultatem pariendi aufert, obstructions viscerum aperit, Urinam ciet, Calculum expellit. In Ictero, Hydropo, Cachexia, &c. specificum est.

VIII. De Costo.

NOtæ sunt, Flores proferunt in surculi foliosi vertice in capitulo pyriformi, e multis gemmulis conflato, e quibus exeunt flores trifarium divisi, tetrapetali, ephemerici, candidi, campaniformes, in vertice aliquantulum aperti, fructui insidentes, qui trigonus est, & in tria loculamenta partitus semina triangularia continens, *R. Meth. A.* 123.

A. Costus, *Offic. Comm. Flor. Mal.* 90. Costus Arabicus Dioscoridis, *C. B. Pin.* 36, 37. Iridem redolens ejusdem, amarus Officinarum, seu Helenium, & Comagenium Dioscoridis ejusdem, dulcis Officinarum, Centaurio magno cognatus ejusdem, *Raii Hist.* ii. 1347, 1348. Costus Helenii facie Officinarum, *J. B.* ii. 749. *Chab.* 246. Costus dulcis Officinarum, *Ejusd.* Indicus odoratus, *Ger. Emac.* 1620. Indicus Clusii, *Park. Theat.* 1582. Costus Indicus Violæ Martis odore, *Herm. Mus. Zeyl.* 58. Tsiāna Cua, *Hort. Mal.* xi. 15. *Tab.* 8. A. Sweet and bitter Costus. *Gal. Costus. G. Costwurk. B. Costus-wortel.* Ex India Orientali ad nos transportatur. *Ufu.* Radix oblonga, crassa, buxei coloris, cortice crasso, pallido, saporis acris amaricantis, aromatici, odoris fragrantis ad Iridem Florentinam accedentis. Eligatur recens, densus, odoratus, subamarus, non cariosus; ille qui jam in Officinis ex usu est, omnes optimi notas, quas *Dioscorides* ascribit, habens. *Vires.* Stomachicus, Hepaticus, Uterinus, ac Nephriticus est; attenuat, aperit, discutit. Hinc convenit in Colica, obstructis mensibus & Urina, Hydropo, Paralyfi, *Schrod.*

Tres sunt species Costi in Officinis quibusdam, videlicet Arabicus, Amarus & Dulcis; hinc *Casparus Baubinus* & alii Botanici in quatuor aut plures species eum dividunt; recte enim *Bontius* unam eandemque monet esse radicem, solum loco, ætate, aut corruptione differentem, *Garcias ab Horto* quoque, *Acosta* & *Clusius* unum duntaxat Costi genus esse credunt, recentem incorruptumque dulcem esse & candidum, ubi autem corrumpi incipit, vetustate amaritudinem contrahere, fierique nigricantem: quibus & nos consentimus, descriptio enim *Tsiāna Kua* in Horti Malabarici Tom.

xi. (quæ secundum clarissimi illius viri D. Joannis Commelini in Commentario suo sententiam, Costus verus seu Arabicus est) cum Costo dulci Officinis nostris dicto per omnia convenit.

IX. De Zinzibere.

Flores monopetali, diffformes, quadripartiti, è cochleato-cavis surculi floriferi foliis exeuntes in ipsius vertice. Semina tenui albâ interstinctâ membranulâ inclusa inordinata serie, minutissimis fibrillis stilo annexa reniformia, R. Meth. A. 122.

A. Zingiber, Offic. Zingiber, Zinziber, C. Com. Plan. Ufu. 92. Zinziber, Ger. 54. Emac. 61. Marcg. 17. J. Comm. Hort. Amstel. 371. Ogilb. Chin. i. 214. Zingiber, C. B. Pin. 35. Theat. 651. Raii Hist. ii. 1314. Sloan. Cat. 60. Hist. i. 163. J. B. ii. 743. Chab. 146. Zingiber Orientale, Park. Theat. 1613. Zinziber Indigenis Gingibil fœmina, Pison. Mant. Arom. 187. Zinziber angustiore folio fœmina utriusque Indiæ alumna, Pluk. Almag. 317. Iris latifolia, tuberosa, Zingiber dicta, flore albo, Hist. Oxon. ii. 350. Mangaratia, Pison. 227. Chilli Indiæ Orientalis seu Zingiber fœmino, Hern. 169. Inschi, Com. Flor. Mal. 148. Zingiber, Ejusd. 283. Inschi vel Inschi-kua, H. M. P. xi. 23. A. Ginger. Gal. Gengembre. G. Ingber. B. Gember. Advehitur copiosum ex Calecut Indiæ emporio. Ufu. Radix tuberosa, nodosa, ramosa, paululum compressa, pallida, saporis acris, aromatici & fervidi, odoris fragrantissimi. Vires. Calfacit potenter, sed non primo statim occurfu, adeoque partium est crassiorum, aperit, incidit, attenuat. Confert Ventriculo, Thoraci, aliisque visceribus; appetitum prostratum excitat, putredini ac malignitati humorum resistit. Vide Hoffmannum in Schroderum.

X. De Zedoaria.

A. 1. **Z**edoaria longa, Offic. C. B. Pin. 31. Park. Theat. 1612. Raii Hist. ii. 1340. Zedoaria, Comm. Plant. Ufu 39. Ger. Emac. 1623. Gedwar aut Geidvar, Ejusd. Zedoaria Zeylanica Camphoram redolens, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 636. Par. Bat. Prod. 386. Boerb. Ind. A. ii. 128. Zedoaria longa seu Zedoaria Officinarum, Comm. Cat.

Hort. Amstel. 371. Harankaha, Herm. Mus. Zeylan. 50. A. Zedoary. Gal. Zedaire longue. G. Sanger Zittwer. B. Lange Zedoar. Ex India Orientali ad nos transfertur. Ufu. Radix, quæ tuberosa est, nodosa, paululum compressa, foris cinerea, saporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis. Vires. Calfacit & siccit, incidit, flatu discutit, Alexipharmaca est. Usus præcipuus in doloribus Colicis atque Ventriculi: animalium venenatorum moribus opitulatur, Lienteriam sistit, Vomitiones reprimat, Menfes ciet, Alvi tinea quasunque enecat, Schrod.

A. 2. Zedoaria rotunda, Offic. C. B. Pin. 31. Park. Theat. 1612. Comm. Flor. Mal. 283. Hort. Amstel. 371. Raii Hist. ii. 1340. Malankua, Hort. Mal. xi. 17. Tab. 9. Colchicum Zeylanicum flore Violæ odore & colore Ephemero, Herm. Par. Bat. Prod. 324. A. Round Zedoary. Gal. Zedaire ronde. G. Munder Zittwer. B. Block-Zedoar. Cum priore crescit, sed in Officinis nostris raro invenitur.

N. B. Zedoaria longa & rotunda non aliter inter se differre nobis videntur, quam quod ejusdem radicis partes sint diversæ.

A. 3. Zerumbet, Offic. Garz. Zinziber latifolium sylvestre, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 636. Prod. Par. Bat. 386. Comm. Hort. Amstel. 371. 1. Kua, Hort. Mal. xi. 13. Tab. vii. Walinghuru, Herm. Mus. Zeylan. 51. A. Zerumbeth. Gal. Zerumbeth. G. Zerumbeth. B. Zerumbeth. In regno Malabar sponte oritur, sed in Officinis nostris non invenitur, præcedens enim cum eo confunditur. Vires. Cum Zedoaria longa viribus convenit. An hoc Aroma sit Zerumbeth Arabum, an vero ab illo diversum, difficile nobis est determinare. Quippe non tantum in his, sed & innumeris aliis describendis tam breves & incerti reperiuntur Arabes, &, quod maximum, inter se adeo dissentientes, ut non sine ratione dubitetur, an Arabibus accurata dictorum simplicium fuerit notitia.

A. 4. Casummuniar, Offic. aliàs Rysagon, Peach. Obs. Casmunar, Marl. Risagon, Mus. Reg. Soc. Zedoaria radice lutea, Breyn. Prod. ii. 105. An Zerumbeth, seu Zingiber rubrum, sylvestre, Ternatense, Camel. Syllab? A. Casumunar. Gal. Casummunar. G. Casumunar. B. Casumunar. Ex India Orientali ad nos transportatur. Ufu. Radix, quæ tuberosa est, ad pollicem aut amplius crassa, in taleolas transversas secta, superficie, circulis) ut in Galanga) quasi geniculis notata, fusca, intus

flavescens, saporis amaricantis, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Moderatè calfacit & astringit: Partium est tenuium: Nervos roborat, Spiritus animales & vitales reficit, ventriculum confortat, flatus expellit. In Apoplexia, motibus convulsivis, Paralyfi, Tremore, Hyfterica passione, Hypochondriacis affectibus, Vertigine, & intestinorum Torminibus curandis medicamentum est præstantissimum. D. Peachy, M. D. pro Corticis Peruviani correctorio eam commendat. In Lapsu memoriæ multum laudatur à Domino Joan. Allen, M. D. in Synopsi sua Medicinæ, Art. 420. Qui de viribus ejus plura scire desiderant, D. Peachy & D. Marlow Observationes consulant.

XI. De Galanga.

A. 1. **G** Alanga major, *Offic. Ger. Emac.* 33. C. B. Pin. 35. Chab. 245. J. B. ii. 734. Park. Theat. 1585. Raii Hist. ii. 1338. J. Comm. Hort. Amstel. 136. C. Comm. Plant. Ufu 91. An Wanhom, Kempf. Amœn. Exot. 901? Acorus, Pharm. A. Great Galangal. Gal. gros Galanga. G. Großer Galgant. B. groote Galanga. In Java & Malabar sponte oritur, unde ad nos adfertur. *Ufu.* Radix, quæ tuberosa est, ad pollicem aut amplius crassa, nodosa, & inæqualis, superficie circulis quasi geniculis notata, fusca, intus pallescens, saporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Stomachica est, Cephalica, ac Uterina; incidit, aperit. Usus in cruditate ac inflammatione Ventriculi, Vertigine, aliisque totius corporis affectibus à frigiditate ac flatulentia oriundis, Schrod.

A. 2. Galanga minor, *Offic. Ger. Emac.* 33. Raii Hist. ii. 1338. Park. Theat. 1585. J. B. ii. 735. Chab. 245. C. B. Pin. 35. A. Common Galangal. Gal. petit Galanga. G. Kleiner Galgant. B. kleine Galanga. In China sponte oritur. *Ufu.* Radix, quæ tuberosa est, nodosa, & inæqualis superficiem, circulis quasi geniculis notata, minimi digiti crassitie, coloris rufescentis, saporis & odoris fragrantis, jucundiorisque quam in præcedente. *Vires.* Eisdem viribus pollet, sed hæc priori præferitur. Simili omnino fructificatione gaudent Bengala Indorum, Cardamomum majus & minus, Costus Arabicus, utraque Galanga, Zedoaria, Zerumbeth Garziæ, Zingiber, & proinde unà sub eodem genere summo merentur reponi; donantur sale oleoso volatili, partibus blandis viscosis immerso. Vide plenior

rem horum omnium Historiam in *Herm. Hort. Lugd. Bat. & Hort. Mal.* Tom. xi.

XII. De Cardamomo.

Hic etiam florum eisque succedentium fructuum racemus in surculo peculiari è radice exeunte. Flores autem tetrapetali, tribus petalis æqualibus; quartum vero prioribus adversum paulè latius & angustius est, tenui stylo lingulaque donatum. Fructus, cum virides, uvarum forma & sapore sunt, in terna loculamenta partiti, sex seminum triangularium ordines continentes. In aliis speciebus fructus longiores sunt, R. Meth. A. 122.

A. 1. Cardamomum majus, *Offic. Bont.* 127. Raii Hist. ii. 1204. Cardamomum majus vulgare, *Ger. Emac.* 1542. Park. Theat. 1576. Cardamomum majus Officinarum, C. B. Pin. 413. Jonsf. D. Ger. 1358. Cardamomum cum siliquis longis, J. B. ii. 205. Chab. 148. Cardamomum medium, Barr. Icon. 571. Obs. 1595. Matth. Valg. 27. A. Great Cardamoms. Gal. Grand Cardamome. G. Groß Cardamomlein. B. Groote Cardamom-Zaad. Ex Java ad nos deferuntur, sed rarius in nostris Officinis inveniuntur; alii enim Grana Paradisi Officinis dicta seu Meleguetam, non sine errore, alii Amomum verum *Ger.* horum loco substituunt. In *Ufu.* Theca seu siliquæ triocceæ, oblongæ, digitali aliquando longitudine, semine anguloso, fusco, aromatico repletæ. *Vires.* Calfacit & siccit, partes principes recreat, attenuat, flatus discutit, coctionem juvat, Urinas ciet, Menstrua movet, anhelitum commendat, obstructionibus Hepatis, Lienis, & Mesenterii conducit.

A. 2. Cardamomum minus, *Offic. Bont.* 126. *Ger.* 1358. Raii Hist. ii. 1204. Barr. Icon. 571. Obs. 1396. Matth. Valg. 27. Boerb. Ind. A. ii. 128. C. Comm. Flo. Mal. 71. Bod. in Theoph. 1014. Cardamomum minus vulgare, *Ger. Emac.* 1547. Park. Theat. 1576. Cardamomum simpliciter in Officinis dictum, C. B. Pin. 414. Cardamomum cum siliquis seu thecis brevibus, J. B. ii. 205. Elettari 2. Hort. Mal. xi. 9. Tab. vi. Enfal, Herm. Mus. Zeylan. 66. A. Common Cardamum. Gal. Petite Cardamome. G. Kleine Cardamomlein. B. Gemeen of klein Cardamom-Zaad. Ex Malabar, aliisque locis in India Orientali ad nos adferuntur. In *Ufu* sunt, siliquæ breves, triangulæ, colore pallidæ, intus semina parva, angulosa, fusca aromatica continentes. *Vires.* Cum majore viribus convenit.

A. 3. Amomum, *Offic. Comm. Flor. Mal.* 14. *Plant. Ufu.* 88. *Barr. Icon.* 571. *Obs.* 1393. 27. Amomum verum, *Ger. Emac.* 1548. *Raii Hist.* ii. 1697. Amomum genuinum, *Park. Theat.* 1567. Amomum racemosum, *C. B. Pin.* 413. *Jonsf. D.* Amomum novum Cardamomi vulgaris facie, sive Indicus racemus, *J. B.* ii. 195. *Cbab.* 127. *Elettari* 1. *Hort. Mal.* xi. 9. *Tub.* 5. A. True Amomum. *Gal. Amome en grappe.* G. Amémlein. B. *Oprechte Amomum uyt Indie.* Ex India Orientali ad nos adfertur. In *Ufu* sunt Thecæ seu filiquæ rotundæ, tripartitæ, Semina angulosa, & rugosa, nigra, aromatica, claudentes. *Vires.* Ut externa facie, ita & viribus cum Cardamomis convenit. Pro Cardamomo majore Pharmacopolis venditur.

N. B. Adeò breves sunt & imperfectæ apud veteres, præsertim Arabes, simplicium descriptiones, ut ad hodiernum usque diem, in tanta Botanica scientiæ luce, quid Amomum Antiquorum sit, non pateat, Herbariis peritioribus in varias sententias distractis. *Cordus* Rosam Hierichuntinam vulgò dictam C. B. pro Amomo habet. *Quatramius*, teste *Parkinsono*, Rhoem myrtifoliâ Belgicam C. B. *Anguillarius* Piper racemosum caudatum ex Guinea C. B. *Gesnerus* Solanum fruticosum bacciferum C. B. *Clusius* Amomum spurium foliosum C. B. Cui similem pro Amomo plantam ab Ormuz accepit *Valandus Dourez*: eadem fortasse fuerit quæ à Persia ad *Jacobum Golum* Linguarum Orientalium in Academia *Lugduno-Batava* Professore missa est, & sub titulo Amomi Arabum Breynii in *Ephem. German.* An. 3. *Obs.* 291. descripta. *Garcias ab Horto*, qui in India Orientali diu vixit, Pedis columbini speciem quandam illud esse supponit. Alii Amomum Botryn Ambrosioiden vulgarem C. B. esse volunt; Alii Sison, quod Amomum Officinis nostris C. B. Qui error eousque invaluit, ut Semen hujus plantæ à Pharmacopolis etiam *Londinensibus* pro Amomo divendatur, & quod pejus est, à Pharmacopœis pro Amomo vero nobili illi compositioni *Theriace Andromachi* inferatur. Alii insuper Piper oblongum nigrum C. B. Alii Cubebas vulgares C. B. Alii denique Caryophyllum aromaticum fructu rotundo ejusdem C. B. Amomum verum Antiquorum esse existimant, quorum sententiæ à *Maroneo* in erudito suo de Amomo commentario non immerito refutantur; in quo etiam solide demonstrat verum & legitimum Amomum esse à se descriptum, & à nobis hoc in loco propositum; quod nostro etiam judicio, si ipsissimum veterum Amomum

non sit, ad illum tamen proxime accedit, & in omnibus compositionibus, in quibus Amomum præscribitur, potissimum usurpandum est.

A. 4. Grana Paradisi, *Offic. Ger. Emac.* 1542. Grana Paradisi Officinarum, *C. B. Pin.* 413. Cardamomum majus, *Barr. Icon.* 571. *Obs.* 1394. *Matth. Valg.* 27. Cardamomum Arabum majus, *Ger.* 1358. Cardamomum, Granum Paradisi, Melleguetta, *Cbab.* 128. Cardamomi genus maximum, Grana Paradisi sive Melleguetta, *J. B.* ii. 204. Melleguetta, *Jonsf. D.* Melleguetta sive Cardamomum maximum, & Grana Paradisi, *Park. Theat.* 1576. Melleguetta, Grana Paradisi Officinarum, *Raii Hist.* ii. 1205. A. Grains of Paradise. *Gal. Maniguette, Graine de Paradis.* G. *Paradis-Körner.* B. *Paradys-Koorn.* Ex Guinea ad nos transportantur. In *Ufu* sunt Grana angulosa, extus spadicea, intus alba, sapore acri & fervido inter Cardamomum & Piper. Sunt qui pro Cardamomo majore non sine errore substituunt. *Vires.* Virtutibus cum Pipere coincidunt. Vis specifica est in omnibus affectionibus Paralyticis.

XIII. De Arthanita.

Notæ sunt, Radix orbiculata, caules præter floris pediculum nulli, flos pentapetalos, petalis reflexis & ad ungues junctis, *R. Hist.* p. 1205.

A. 1. Arthanita Cyclamen, *Offic. Cyclamen Schrod.* lib. iv. p. 59. Cyclamen orbiculato folio, *Ger.* 694. *Emac.* 843. Cyclamen orbiculato folio inferne purpurascens, *C. B. Pin. Tourn. Inst.* 154. *Elem. Bot.* 158. *Boerb. Ind.* A. ii. 150. *Hist. Oxon.* iii. 552. Cyclamen vulgare folio rotundo, *Park. Parad.* 198. Cyclaminus folio rotundiore vulgarior, *J. B.* ii. 551. *Raii Hist.* ii. 1205. Cyclamen, Pannis Porcinus, *Cbab.* 510. A. Sowbread. *Gal. Pain de pourceau.* G. *Schwein-Brod.* B. *Verkens-Brood.* In hortis curiosorum. Septembri floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Potenter incidit, aperit, abstergit, Errhinum est. Usus præcipuus in obstructis Mensibus, in pellendo fœtu mortuo, &c. *Schrod.* Interne cauto opus habet.

A. 2. Cyclamen, Artanita, *Offic. Cyclamen hederæ folio, Ger.* 694. *Emac.* 843. *Raii Hist.* ii. 1206. C. B. 308. *Tourn. Inst.* 155. *Boerb. Ind.* A. ii. 151. *Hist. Oxon.* iii. 552. Cyclamen folio hederæ Autumnale, *Park. Parad.* 296. A. Common Sowbread. *Gal. Pain de pour-*

pourceau commun. *G. Gemein Schweine-Brod.* *B. Gemeen Verkens-brood.* In hortis frequens. Septembri floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Cum priore viribus pollet. Hæc est illa species, quæ in Officinis nostris invenitur.

XIV. De Satyrio.

Bulbo bino, fibrisque supra bulbos, exeuntibus, & floribus labiatis à reliquis differt.

A. 1. Satyrium mas, *Offic.* Cynosorchis morio mas, *Ger.* 158. *Emac.* 208. Orchis morio mas, foliis maculatis, sive Cynosorchis morio mas, *Merc. Bot.* i. 54. *Phyt. Brit.* 83. Orchis sive Cynosorchis morio mas, *Mer. Pin.* 86. Orchis morio mas, foliis maculatis, *C. B. Pin.* 81. *Park. Theat.* 1346. *Raii Hist.* ii. 1214. *Synop.* iii. 376. *Tourn. Inst.* 432. *Elem. Bot.* 343. *Boerb. Ind. A.* ii. 152. *Hist. Oxon.* iii. 490. *Rupp. Flor. Jen.* 239. *Dill. Cat. Giff.* 52. Orchis major, tota purpurea, maculoso folio, *J. B.* ii. 973. *Chab.* 249. A. Male Satyrion. *Gal. Satyrion mâle.* *G. Knaben-Kraut.* *B. Gebelmt Kulletjes-kruit-Manneken.* In pratis, & dumetis. Maio floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Calfacit, & humectat; saporis dulcis. Usus præcipuus ad virilem fortitudinem restaurandam: sic & uterum confortare creditur, & ad conceptionem disponere, *Schrod.*

A. 2. Satyrium foemina, *Offic.* Cynosorchis morio foemina, *Ger.* 158. *Emac.* 208. Orchis sive Cynosorchis morio foemina, *Merc. Bot.* ii. 54. *Phyt. Brit.* 82. *Mer. Pin.* 86. Orchis morio foemina, *C. B. Pin.* 82. *Park. Theat.* 1347. *Synop.* iii. 377. *Tourn. Inst.* 433. *Elem. Bot.* 343. *Boerb. Ind. A.* ii. 152. *Histor. Oxon.* iii. 491. Orchis minor purpurea, & aliorum colorum cum alis virentibus, *J. B.* ii. 762. *Chab.* 249. *Dill. Cat. Giff.* 53. A. Female Satyrion. *Gal. Satyrion femelle.* *G. Knaben-Kraut Weiblein.* *B. Gebelmt Kulletjes-kruit Wyffe.* Cum priore, nec minus frequens, sed tardior floret. *Vires.* Eisdem viribus pollet. *N. B.* Genera Satyriorum seu Orchidum passim quàm plurima nascuntur; quæ, etsi promiscue in usum accersi queant, attamen eligunt Officinæ præ reliquis superiorem.

Duæ Satyrii species à *Dioscoride* memorantur, quarum priorem his verbis describit: "Satyrium aliqui Trifolium vocant, quoniam tria fert folia, ad terram infracta, Rumici, aut Lilio similia, minora tamen, ac rubra; caulem cubitalem, nudum; florum Lili

"affigie, candidum; radicem bulbosam, magnitudine, fulvam, intus ut ovum candidam, gustanti dulcem, & ori non ingrati tam." Alteram in hunc modum: "Est & alterum Satyrium Erythronium, sive Erythraicon, i. e. rubrum, semine lini, majore, duro, lævi, splendente: quod fertur non secus atque scincus libidinem excitare. Cortice radice gracili, rufo, intus autem albo, includitur, sapore dulci, non ingrati ori." Ab ejus temporibus non levis controversia de hac stirpe inter eruditos Medicos, & Botanicos exorta est; aliis uni, aliis alteri plantæ id nomen accommodantibus; verum plerique ex Orchidum familia eas esse volunt, cui opinioni *Officina* nostræ consentiunt; atque idcirco in priore meo libro radices hæc, quæ nunc pro Satyrio usurpantur, eodem nomini insignivi; quamvis eodem tempore non eram nescius nonnullos Auctores id nominis Orchidi palmatæ, alios Cynosorchidi attribuerent. Nunc ergo mutata sententiâ, quænam *Dioscoridis* Satyria sint, mihi optimè demonstratum videtur à *Parkinsono*, aliisque; qui pro Tulipis ea habuere, ut quæ superius recitatis descriptionibus omnium optimè conveniret.

A. 3. Satyrium vel Orchis, *Offic. Ind. Med.* cv. Orchis militaris major, *Tourn. Inst.* 432. Orchis strateumatica major, *J. B.* ii. 758. *Chab.* 247. Orchis strateumatica, *Ger.* 165. *Emac.* 215. *Raii Hist.* ii. 1215. Cynosorchis militaris major, *C. B. Pin.* 81. *Chomel.* 323. Cynosorchis militaris sive strateumatica major, *Parkinson. Theat.* 1345. A. The French Satyrion. *Gal. Satyrion François.* *G. Französische Satyrion.* *B. Franse Satyrion.* *B. Kullekens-kruid.* In montosis. Junio floret. *Ufu.* Radix. *Vires* eadem cum superioribus.

A. 4. Satyrium, *Riv. Irr. Hex. Rupp. Flor. Jen.* 241. Orchis hermaphroditica bifolia, *J. B.* ii. 772. *Raii Synop.* iii. 380. *Chab.* 253. *Raii Hist.* ii. 1221. Orchis hermaphroditica, *Ger.* 162. *Emac.* 211. *Phyt. Brit.* 83. *Mer. Pin.* 85. Orchis bifolia altera, *C. B. Pin.* 82. *Tourn. Inst.* 433. Orchis Serapias bifolia, trifolia minor, *Park. Theat.* 1350. A. Butterfly or German Satyrion. *Gal. Satyrion trifolium, Testicule de Prêtre.* *G. Hunds-Hodent.* *B. Kullekens-kruid.* In sylvis. Maio floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Cum reliquis convenit.

A. 5. Cynosorchis, *Offic.* Cynosorchis major, *Ger.* 156. *Emac.* 205. Cynosorchis prior Dodonæi, *J. B.* ii. 758. *Raii Hist.* ii. 1213. Cynosorchis latifolia hiantes cuculo altera, *C. B. Pin.* 81. Cynosorchis prior Dodonæi flore copioso, dilute purpureo, *Chab.* 248. Orchis ma-

major latifolia altera, *Park. Theat.* 1343. *Orchis latifolia* hiantes cuculo major altera, *Tourn. Inst.* 432. *Boerb. Ind. A. ii.* 152. *A. Dogstones.* *Gal. Testicule de Chien male.* *G. Sten-*
delwurtz-Männlein. *B. Groot Hondekens-kruit.*
Standel-kruud. In locis herbidis circa Basileam.
Ufu. Radix. Vires. Cum præcedentibus viri-
bus convenit.

A. 6. Serapias, Offic. Serapias five *Salep*,
Marl. Obs. *Orchis* fœmina procerior, ma-
jore flore, *Tourn. Herbar. Par.* 508. ex sententia
nuperi Amici celeberrimi *D. Guilielmi Sberar-*
di, L. L. D. A. Salep. *Gal. Salep. G. Sa-*
lep / Berghündleins-Wurtz. *B. Salep.* In
Turcia reperitur. *Ufu. Radix* oblonga, al-
ba, pellucida, paulum compressa, & nonnihil
corrugata. Sapore gummi *Tragacanthæ* refe-
rens, odoris nullius. Ex Turcia ad nos im-
portatur. *Vires.* Analepticum insigne habetur;
sterilitati opitulatur; Venerem stimulat; abor-
tivum impedit; partum faciliat; chocolatæ
modo præparata est.

Radices *Orchidis Turci* & *Perfæ* vocant *Sa-*
lep; & exinde parant potum cum melle &
Zinzibere, *Salep* pariter dictum; quem calide
bibunt, & insigne aphrodisiacum extollunt. Ad-
hibetur imprimis radix *Orchidis morionis* fœ-
minæ, *C. B. Pin.* 82. quæ, omnium copiosis-
sima, & multo latior, quàm in Regionibus
Septentrionalibus occurrit. Nec diversa vi-
detur species *Orchidis fœminæ* procerior, ma-
jore flore *Tournefortii* supra citata, *Buxb. Cent.*
iii. 5.

A. 7. Tragorchis, Offic. Tragorchis maxi-
mus, *Ger.* 160. *Emac.* 210. *Tragorchis* maxi-
ma, *Park. Theat.* 1348. *Orchis* five *Tragor-*
chis maxima, *Mer. Pin.* 88. *Orchis Saurodes*,
five *Tragorchis* maximus, *Merc. Bot.* ii. 57.
Pbyt. Brit. 84. *Orchis barbata*, odore hirci,
breviore longioreque folio, *C. B. Pin.* 82.
Tourn. Inst. 433. *Hist. Oxon.* iii. 401. *Rupp.*
Flor. Jen. 239. *Orchis barbata* foetida, *J.*
B. ii. 756. *Raii Hist.* ii. 1212. *Synop.* iii. 376.
Buxb. 242. *Orchis*, *Cynosorchis*, *Satyrium*
Chab. 146. *A. Goats-stones.* *Gal. Testicule de*
Chien sentant le bouc. *G. Bocks-Hödlein.* *B.*
Gemeine Bokx-kulletjes. Solo pinguissimo nas-
citur. Maio & Junio floret. *Ufu. Radix. Vi-*
res. Cum *Satyrio* viribus convenit.

A. 8. Triorchis, Offic. Ger. 167. *Emac.*
218. *Triorchis alba*, odorata major & mi-
nor, *Parkinson. Theat.* 1354. *Triorchis* vel
Tetrorchis alba, odorata major, *C. B. Pin.*
84. *Orchis alba*, odorata minor, *ejusd.* *Or-*
chis spiralis alba, odorata, *J. B. ii.* 769.

Chab. 252. *Raii Hist.* ii. 1217. *Synop.* iii.
378. *Tourn. Inst.* 433. *Rupp. Flor. Jen.* 240.
Buxb. 242. *Orchis spiralis*, *Riv. Irr. Hex. Dill.*
Cat. Giff. 172. *Orchis* seu *Testiculus odoratus*,
Mer. Pin. 88. *Orchis spiralis autumnalis*,
Merc. Bot. i. 55. *Pbyt. Brit.* 85. *A. Triple*
Ladies-Traces. *Gal. Gros Testicule odorant de*
Chien. *G. Groß Wolrtehend Knaben-Kraut.*
B. Grote Welriekende Kulletjes-kruit. In pascuis
ficcioribus. Autumno floret. *Ufu. Radix.*
Vires. Cum prioribus viribus convenit.

A. 9. Orchis palmata, Offic. Orchis palma-
ta pratensis, latifolia, longis calcaribus, *C. B.*
Pin. 85. *Tourn. Inst.* 434. *Elem. Bot.* 344.
Boerb. Ind. A. ii. 152. *Hist. Oxon.* iii. 498.
Raii Synop. iii. 380. *Orchis palmata* major
mas, five *Palma Christi* mas, *Park. Theat.*
1356. *Orchis palmata pratensis* major, five
Palma Christi mas *Gerardi*, *Merc. Bot.* i. 55.
Pbyt. Brit. 84. *Orchis*, five *Palma Christi*
mas, *Mer. Pin.* 87. *Orchis palmata* non ma-
culata, *Raii Hist.* ii. 1223. *Palma Christi*
mas, *Ger.* 169. *Emac.* 220. *Orchis palmata*
non maculata, *J. B. ii.* 774. *Satyrium Regium*
palmata, *Chab.* 254. *A. Male Satyrion-Royal.*
Gal. Satyrion Royal male. *G. Wasserhünd-*
leins-Wurtzel. *B. Hondekens-kruit-Manneke.* In
pratis humidis & palustribus. Maio floret.
Ufu. Radix. Vires. Cum reliquis convenire
videtur.

XV. De Helleborine.

Cujus notæ, *Folia nervosa; radices fibrosæ;*
flores hexapetali Orchidis similes, calcar ca-
rentes, *Raii Method. A. p.* 121.

A. Helleborine, Offic. Ger. 358. *Emac.*
442. *Mer. Pin.* 60. *Rupp. Flor. Jen.* 237.
Riv. Irr. Hex. *Helleborine latifolia* monta-
na, *C. B. Pin.* 186. *Raii Hist.* ii. 1230.
Synop. iii. 383. *Hist. Oxon.* iii. 486. *Boerb.*
Ind. A. ii. 153. *Tourn. Inst.* 436. *Elem. Bot.*
344. *Merc. Bot.* i. 42. *Pbyt. Brit.* 57. *Dill.*
Cat. Giff. 131. *Elleborine* flore viridante,
Park. Theat. 218. *Elleborine Dodonæi*, *J.*
B. iii. 516. *Chab.* 502. *A. Bastard Hellbore.*
Gal. Elleborine. *G. Breit-blätterig wild*
Nieß-Kraut. *B. Wild Wit Berg-Nies-kruit.*
In sylvis cæduis, lucis & opacis. Maio floret.
Ufu. Herba. Vires. Cum *Helleboro albo* à
quibusdam viribus convenire creditur; sed in
Officinis nostris raro aut nunquam reperitur.

XVI. De Bifolio.

Cujus notæ, Radices fibrosæ; folia nervosa, & fere Plantaginea, bina in caule opposita; flores Orchidis, calcari carentes, Raii Method. A. pag. 121.

A. Bifolium, Offic. Bifolium sylvestre vulgare, Park. Theat. 504. Bifolium majus vulgare, Hist. Oxon. iii. 489. Bifolium majus, seu Ophris major quibusdam, J. B. iii. 533. Raii Hist. ii. 1232. Synop. iii. 385. Bifolium vulgare sylvestre, sive Ophris, Mer. Pin. 15. Ophris, Chab. 506. Merc. Bot. i. 54. Phyt. Brit. 82. Ophris bifolia C. B. Pin. 87. Tourn. Inst. 437. Elem. Bot. 346. Boerb. Ind. A. ii. 153. Ger. 326. Emac. 403. Buxb. 239. Dill. Cat. Giff. 75. Ophrys sive Ophris, Rupp. Flor. Jen. 238. Orchis bifolia herbaceo flore major, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 461. A. Tway-blade. Gal. Double-feuille. G. Zwenblatt. B. Twee-blad. In sylvis, & dumetis. Maio & Junio floret. Ufu. Herba. Vires. Astringit, & glutinat; præcipue ad hernias, & vulnera conglutinanda commendatur.

XVII. De Aro, & Dracontio.

NOtæ sunt, Pistillus in medio flore pro stylo nudus; flos monopetalos, sed fructui imo coherens; pro fructu bacca multæ pulpæ humidæ semina ambiente, constantes; radix acerrimo sapore prædita, R. Synop. p. 169.

A. i. Dracontium, Offic. Dracontium majus, Ger. 682. Emac. 831. Raii Hist. ii. 1211. Dracunculus major vulgaris, J. B. ii. 789. Dracunculus polyphyllus, C. B. Pin. 195. Tourn. Inst. 160. Elem. Bot. 130. Boerb. Ind. A. ii. 75. Dracunculus hortensis, sive Serpentaria, Park. Parad. 529. Arum polyphyllon, Rivin. Irr. Hex. Rupp. Flor. Jen. 203. Arum polyphyllum, Dracunculus & Serpentaria dictum, caule maculato, majus & elatius, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 62. Arum polyphyllum, sive Dracunculus polyphyllus, Hist. Oxon. iii. 548. Serpentaria, Dracunculus, Chab. 259. Erva de Sancta Maria, sive Dracunculus major, Pison. 240. A. Dragons. Gal. Serpenteaire. G. Echlanen-Kraut. B. Dragon. In hortis nutritur. Ufu. Radix, herba. Vires. Alexipharmaca, ac sudorifica est.

Ufus præcipuus in peste, febribus malignis, ictibus serpentinis, & aliis venenatis.

A. 2. Dracunculus major, Offic. Dracunculus Bistortæ folio, C. B. Pin. 194. Dracunculus major Matthioli, Ger. 683. Emac. 832. Arum caulescens Rumicis agrestis foliis sibi invicem implicatis Virginianum, Pluk. Phytog. Tab. 271. Fig. 1. Almag. 50. Arum major caulescens Lapathi foliis, Hist. Oxon. iii. 545. A. Great Dragons. Gal. Targon, Serpentine. G. Drachen oder Mattern-Wurt; B. Grote Dragon. In Virginia sponte oritur. Ufu. Radix. Vires. Calfacit, & siccatur; prodest contra orthopnoeas, rupta, convulsa, tussim, & destillationes, Diosc.

A. 3. Arum, Offic. J. B. ii. 783. Chab. 258. Raii Hist. ii. 1208. Synop. iii. 266. Dill. Cat. Giff. 56. Arum vulgare, Ger. Emac. 834. Merc. Bot. 21. Phyt. Brit. 11. Arum vulgare maculatum & non maculatum, Park. Theat. 372. Arum vulgare maculatum & sine maculis, Mer. Pin. 11. Arum maculatum, maculis candidis vel nigris, & non maculatum, C. B. Pin. 195. Tourn. Inst. 158. Elem. Bot. 130. Hist. Oxon. iii. 542. Rupp. Flor. Jen. 203. Boerb. Ind. A. ii. 74. Buxb. 26. A. Cuckow-pint. Gal. Pied de Veau. G. Psaffen-pint. B. Kalfs-voet. Ad sepes, & in umbrosis. Ufu. Radix. Vires. Calfacit. & siccatur; Tartarum, præcipue primæ regionis, tum quoque pectoris, & pulmonum peculiariter incidit, resolvit, discutit. Proin usus ejus creber est in cachexia, asthmate, &c. hernias curat; urinam ciet; obstructions viscerum resolvit, Schrod. Aqua destillata ex foliis recens specificum est in Mania & Melancholia.

XVIII. De Arisaro.

AB Aro differt floris formâ, qui tubus est ima parte clausus, summa apertus, & in caputii mox incurvatus, Raii Meth. A. p. 75.

A. Arisarum, Offic. Arisarum angustifolium Dioscoridis fortè, C. B. Pin. 196. Boerb. Ind. A. ii. 73. Hist. Oxon. iii. 545. Arisarum angustifolium, Ger. 686. Emac. 835. J. B. ii. 787. Chab. 258. Raii Hist. ii. 1211. Arisarum longifolium, Park. Theat. 375. Arum humile angustifolium pistillo longissimo, tenui, inflexo, mucronato, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 60. Arum Scorzonæræ folio, Elem. Bot. 130. Tourn. Inst. 160. A. Friars Coul. Gal. Arisarum batard. G. Münchs-Kappe. B. Kleyne Kalfs-voet met smalle blade-ren.

ren. In Italia ac Dalmatia reperitur. *Ufu.* Radix. *Vires* Illitu nomas sistit, *Diosc.* Calfacit, siccatur, incidit, aperit, abstergit, digerit, *Galen.*

SECTIO VIGESIMA QUINTA.

De Herbis Graminifoliis non Culmiferis, flore stamineo.

Notæ sunt, Folia graminea; flores imperfecti, seu staminei; caules vel farcti vel enodes, Raii Method.

Herbæ graminifoliæ non culmiferæ, flore stamineo, sunt vel foliis

Terentibus, medullâ farctis: *Juncus*.

Tenuioribus cum aliqua latitudine, ut superficies folii interna ab externa differat, Graminis modo fitis, hoc est, latitudine sua cauli obversa; caule

Triquetro, floribus minus speciosis: *Cyperus*.

Tereti, floribus & feminibus in paniculis papposâ lanugine oblitis; caulibus medullâ fungosâ farctis, tota planta jucundi odoris: *Schoenantbus*.

Iridis modo fitis, hoc est, acie folii cauli obversa, odoratis flosculis, & feminibus in julum seu nucamentum coactis: *Calamus Aromaticus*.

I. De Cypero.

Notæ sunt, Folia graminea, & flores staminei, caules triquetri, R. Synop. p. 194.

A. 1. *Cyperus longus*, *Offic.* *Ger.* 28. *Emac.* 30. *Raii Hist.* ii. 1299. *Synop.* iii. 425. *Cyperus longus odoratus*, *Park. Theat.* 146. *Cyperus odoratus radice longâ, sive Cyperus Officinarum*, C. B. *Pin.* 14. *Theat.* 216. *Boerb. Ind.* A. ii. 165. *Tourn. Inst.* 527. *Elem. Bot.* 419. *Cyperus longus odoratus*, *Hist. Oxon.* iii. 237. *Cyperus paniculâ sparsâ speciosâ*, J. B. ii. 501. *Cyperus*, *Chab.* 194. A. *Long-rooted Cyperus*. *Gal. Soucbet long.* G. *Lange Cyperwurk*. B. *Lange Cyperus*. In palustribus, sed rarius, *Ufu.* Radix longa,

tenuis, nodosa, & geniculata, contorta, foris subnigra, intus albicans, saporis suavis, subacris, & aromatici, odoris fragrantis. *Vires.* Stomachica ac uterina est. *Ufus* præcipuus in urina ac mensibus ciendis, cruditate ventriculi consumenda, Hydrope inchoata præservanda, colica ac vertigine discutienda, intellectu roborando. Masticata oris foetorem emendat, &c. *Schrod.*

A. 2. *Cyperus rotundus*, *Offic.* *Cyperus rotundus Orientalis major*, C. B. *Pin.* 13. *Theat.* 208. *Raii Hist.* ii. 1299. *Hist. Oxon.* iii. 236. *Cyperus rotundus*, *Syriacus*, *Ger. Emac.* 31. No. 3. *Cyperus rotundus, odoratus*, *Syriacus*, *Park. Theat.* 145. *Cyperus Syriacus & Creticus rotundior*, J. B. ii. 502. *Chab.* 194. A. *Round-rooted Cyperus*. *Gal. Soucbet rond.* G. *Munde Cyperwurk*. B. *Ronde Cyperus*. Ex Ægypto ad nos transfertur. *Ufu.* Radix rotunda, Olivæ magnitudinis ac figuræ, foris rufa, scabra, intus alba, pluribus ex uno capite quasi filis dependentibus, saporis & odoris fragrantis. *Vires.* Eisdem viribus cum Longo pollet.

A. 3. *Trasi*, *Offic.* J. B. 505. *Tarsi*, *Malinathalle Theophrasti*, *Chab.* 195. *Cyperus esculentus*, *Raii Hist.* ii. 1301. *Cyperus rotundus, esculentus, angustifolius*, C. B. *Pin.* 14. *Theat.* 222. *Hist. Oxon.* iii. 236. *Tourn. Inst.* 527. *Elem. Bot.* 419. *Boerb. Ind.* A. ii. 166. *Cyperus esculentus sive Trasi Italorum*, *Ger. Emac.* 32. *Cyperus dulcis rotundus*, *Trasi dulce vocatus*, *Park. Theat.* 146. A. *Sweet Cyperus, or Rush-nut*. *Gal. Trasi (espece de Soucbet)*. G. *Süßer wilder Gaigan*. B. *Zoete wilde Galigaan*. In Italia & ahbi nascitur. *Ufu.* Radix. *Vires.* Cum prioribus viribus convenit.

A. 4. *Papyrus*, *Offic.* *Papyrus Nilotica*, J. B. ii. 506. *Ger.* 37. *Emac.* 40. *Raii Hist.* ii. 1302. *Papyrus Nilotica Alpina*, *Berd. Ægyptiis dicta*; *Biblos Syriaca quorundam*, *Chab.* 195. *Papyrus Nilotica sive Ægyptiaca*, C. B. *Pin.* 19. *Theat.* 334. *Papyrus Antiquorum Nilotica*, *Park. Theat.* 1207. *Papyrus*, *Vesling.* *Obs.* 49. *Papyrus Burdi, Alpin. Ægypt.* 111. *Cyperus Niloticus vel Syriacus, maximus, papyraceus*, *Hist. Oxon.* iii. 239. A. *The Paper-reed*. *Gal. Papier*. G. *Ægyptisch Papier-Niedt*. B. *Ægyptische Papier-ried*. In Ægypto & Syria nascitur. *Ufu.* Caules. *Vires.* Ad laxandas fistulas utilis est. Aqua ex scapis recentibus destillata ad oculorum suffusiones, caligines, atque obscuritates proficua est.

Ex Papyro olim chartæ fiebant ad scribendum: N n usum:

usum: conficiendi modum vide apud *Plinium*, lib. 13. cap. 11, 12. Chartæ ex Papyro in defuetudinem abierunt, novo chartarum artificio, Anno 1470. invento; conficiendi cujus modum videtis apud clarissimum *Raium*, p. 1302. Ante chartarum usum in palmarum foliis primo scriptitarunt, ut rectè observat *Plinius*, deinde in quorundam arborum libris. Et adhuc hodie ex Palma, *Lantor* dicta, Indos suam chartam parare ad scriptionem, scribit *Linscottianus*. *Lerius* in provincia Mangi arborem esse scribit, *Cal* nomine, folio grandi, quod chartæ usum præbeat in tota India. *Petrus Martyrus* Chaldaeos literarum primos reperiatores in arboris *Copeia* dictæ foliis primò scriptitasse refert. *M. Fumée* præter arborem *Copeia*, esse aliam *Guajabara* dictam, in cujus foliis stylo vel acicula scriptitent Indi. Præter supradictas, varias arbores meminit *C. Baubinius* in *Pinace*, p. 19. quæ pro Papyro usurpantur. *Attalus* (uti creditur) *Pergamenus* animalium coria arefacta huic usui adaptanda invenit.

A. 5. *Nardus Indica*, & *Spica Nardi*, *Offic.* *Nardus Indica*, *Ger.* 921. *Emac.* 1080. *Raii Hist.* ii. 1910. *Nardus Indica vulgaris*, *J. B.* iii. *Nardus Indica*, *Cbab.* 409. *Nardus Indica*, five *Spica Nardi*, *Parkinson.* *Theat.* 1595. *Nardus Indica* quæ *Spica*, *Spica Nardi*, & *Spica Indica Officinarum*, *C. B. Pin.* 13. *Theat.* 194. *Hist. Oxon.* iii. 256. *Gramen cyperoides aromaticum Indicum*, *Breyn. Prod.* ii. 53. A. *Indian Spikenard*. *Gal. Spic-Nard.* G. *Indianische Spicanarden*. B. *Spikenard uyt Indien.* *Ufu.* Radix longa, fungosa, digiti crassitie, & longitudine comosa, ex marcidiorum foliorum nervis, aut nervosis filamentis convoluta & congesta, colore ex fusco rufescente, saporis amari, acris, aromatici, odoris grati. Ex India Orientali, Alexandria, & aliunde ad nos transportatur. Eligenda recens, levis, longam comam habens, aliquantulum redolens *Cyperum*, sapore amaro. *Vires.* Calfacit, siccatur, attenuatur, astringit; *Nephritica*, & *stomachica* est. *Ufus* præcipuus in urina & mensibus ciendis, in ventriculi rosione, inflatione, in ictero, &c. *Schrod.* *Vermes* necat. Vide plura apud *Johannem Fabrum de Nardo*, adversus *Josephum Scaligerum*.

II. De Junco.

Caulibus teretibus, fungosis, paniculâ ex latere caulis exeunte, & multis seminibus majusculis compositâ à reliquis differt, *Raii Hist.* pag. 1302.

A. 1. *Juncus*, vulgaris, *Offic.* *Juncus lævis*, *Ger. Emac.* 39. *Juncus lævis paniculâ sparsâ major*, *C. B. Pin.* 12. *Theat.* 182. *Park. Theat.* 1191. *Boerb. Ind.* A. ii. 163. *Rupp. Flor. Jen.* 116. *Buxb.* 169. *Tourn. Inst.* 246. *Elem. Bot.* 212. *Hist. Oxon.* iii. 232. *Juncus lævis vulgaris*, paniculâ sparsâ nostras, *Raii Hist.* ii. 1304. *Synop.* iii. 432. *Dill. Cat. Giff.* 99. *Juncus lævis vulgaris*, paniculâ sparsâ, *Merc. Bot.* i. 44. *Juncus lævis vulgarior*, panicula sparsa, *Mer. Pin.* 66. *Juncus lævis medullâ solidiore*, *ejusd.* 67. *Merc. Bot.* i. 45. *Pbyt. Brit.* 63. *Juncus paniculâ arundinaceâ*, *J. B.* ii. 520. *Cbab.* 196. A. *Common soft Rush.* *Gal. Junc commun.* G. *Vinsen.* B. *Biesen.* In aquis vadosis. *Ufu.* Integra planta. De usu ejus medico nihil invenio inter Auctores.

A. 2. *Oxyfchoenos*, *Offic.* *Juncus acutus capitulis Sorgi*, *C. B. Pin.* 11. *Theat.* 173. *Raii Hist.* ii. 1302. *Synop.* iii. 431. *Tourn. Inst.* 247. *Elem. Bot.* 212. *Boerb. Ind.* A. ii. 163. *Juncus pungens*, five *Juncus acutus capitulis Sorgi*, *J. B.* ii. 520. *Hist. Oxon.* iii. 232. *Cbab.* 196. *Juncus maritimus capitulis Sorgi*, *Park. Theat.* 1192. *Mer. Pin.* 67. *Juncus maritimus acutus*, five capitulis *Sorghii*, *Merc. Bot.* ii. 24. *Pbyt. Brit.* 63. *Juncus ad instar spinæ acutus rigidusque*, *Mer. Pin.* 67. A. *Pricking large Sea-Rush.* *Gal. Junc aigu.* G. *Stechende groſſe See-Vinsen.* B. *Stekend grote Zee-biesen.* In maritimis. *Ufu.* Integra herba, semen.

A. 3. *Holoschoenos*, *Offic.* *Juncus aquaticus maximus*, *Ger.* 31. *Emac.* 35. *Raii Hist.* ii. 1304. *Mer. Pin.* 66. *Merc. Bot.* i. 44. *Pbyt. Brit.* 63. *Boerb. Ind.* A. ii. 164. *Juncus lævis maximus*, *Park. Theat.* 1191. *Juncus maximus*, *Holoschoenos*, *J. B.* ii. 525. *Cbab.* 197. *Juncus maximus*, five *Scirpus*, *C. B. Pin.* 12. *Theat.* 178. *Hist. Oxon.* iii. 231. *Scirpus palustris altissimus*, *Tourn. Inst.* 528. *Dill. Cat. Giff.* 105. *Rupp. Flor. Jen.* 256. *Buxb.* 295. *Scirpus altissimus*, *Elem. Bot.* A. *Bull-Rush.* *Gal. Le plus grand des Juncs liffes.* G. *Groſſe-Vinsen.* B. *Aldergrootste Biesen.* In fluminibus & piscinis majoribus. *Ufu.* Integra planta. *Vires.* Semen utriusque tostum sistit alvum, rubra fœminarumque profluvia; urinam ciet; fomnum conciliat. Planta tenera convenienter illinitur adversus phalangiorum morsus, *Diosc.*

III. De Schœnantho.

C Aule tereti medullâ fungosâ farcto; seminibus in paniculis papposâ lanugine obsitis à reliquis differt.

A. Schœnanthus, Juncus odoratus, *Offic.* Schœnanthum, *Ger.* 39. *Emac.* 43. Schœnanthus, five Juncus odoratus, *J. B.* ii. 515. *Cbab.* 196. *Raii Hist.* ii. 1310. Juncus odoratus five aromaticus, *C. B. Pin.* 11. Juncus rotundus aromaticus, *C. B. Theat.* 163. Juncus odoratus tenuior, *Park. Theat.* 144. Gramen dactylon aromaticum, multiplici paniculâ, spicis brevibus, tomento candicantibus ex eodem pediculo binis, *Pluk. Phytog. Tab.* 190. *Fig.* 1. *Almag.* 175. Gramen ad Juncum accedens aromaticum majus Syriacum, *Hist. Oxon.* iii. 229. A. Camels-bay. *Gal. Pâtur. de Chameaux*, Schœnante, *Jonc odorant.* G. Camels-Hœu. B. Cameels-Hooy. Affertur ex Arabia. *Ufu.* Culmus, cum foliis, saporis acris, amaricantis, & suavis, odoris fragrantissimi. *Vires.* Calfacit, subastringit, tenuium est partium, discutit. Usus præcipuus in obstructis mensibus, hepate, liene, in ventriculi inflatione, vomitu, ac singultu, in urinæ difficultate, renum, vesicæ, ac uteri dolore, *Schrod.*

IV. De Sparganio.

Pilulis suis echinatis, sphaericis, Platani pilulas æmulantibus, à reliquis sui generis abundè distinguitur, *R. Synop.* p. 277.

A. Sparganium, *Offic.* *Cbab.* 198. Sparganium ramosum, *Ger. Emac.* 45. *C. B. Pin.* 15. *Theat.* 228. *Park. Theat.* 1205. *Raii Hist.* ii. 1311. *Synop.* iii. 437. *Hist. Oxon.* iii. 247. *Tourn. Inst.* 531. *Elem. Bot.* 422. *Boerb. Ind.* A. ii. 168. *Merc. Bot.* 71. *Phyt. Brit.* 117. *Mer. Pin.* 115. *Dill. Cat. Giff.* 130. *Rupp. Flor. Jen.* 160. *Buxb.* 308. Sparganium quibusdam, *J. B.* ii. 541. Butumos dissectâ paniculâ, vulgò Platanaria, quia pilulas habet Platani pilulis similes, *Bod. in Theoph. Hist.* 462. A. Branched Bur-reed. *Gal. Bauche.* G. Ried-Graß. B. Dryktig Lisch. Ad fluviorum ripas, inque palustribus frequens. Julio floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Contra serpentis venena cum vino datur, *Diosc.*

V. De Typha.

NOta est florum effigies turbinata, & in clavem composita, *R. Synop.* p. 278.

A. Typha, *Offic.* *Ger.* 42. *Emac.* 46. *Raii Hist.* ii. 1312. *Synop.* iii. 436. *Mer. Pin.* 122. Typha palustris, *Merc. Bot.* i. 75. *Phyt. Brit.* 126. Typha palustris major, *C. B. Pin.* 20. *Theat.* 337. *J. B.* ii. 539. *Hist. Oxon.* iii. 246. *Tourn. Inst.* 540. *Elem. Bot.* 422. *Boerb. Ind.* A. ii. 167. *Rupp. Flor. Jen.* 260. *Dill. Cat. Giff.* 154. *Buxb.* 328. Typha palustris, Typha major, *Cbab.* 198. Typha palustris maxima, *Park. Theat.* 1204. A. Cat's-Tail, or Reed-Mace. *Gal. Masse.* G. Narren-Kolben. B. Narre-kolf. In stagnis, & ad rivulorum ripas. *Ufu.* Flos. *Vires.* Hujus herbæ flos fuillo adipe eloto exceptus ambustis medetur.

VI. De Acoro.

ACorum spica quam profert simplicem elegantem, Juli specie, folia Iridis aromatica, odorata, ab aliis discriminant, *R. Synop.* p. 205.

A. Acorus verus, Calamus aromaticus, *Offic.* Acorus verus, five Calamus Officinarum, *Park. Theat.* 140. *Raii Hist.* ii. 1313. *Synop.* iii. 437. *Mer. Pin.* 2. Acorus verus, five Calamus aromaticus Officinarum, *C. B. Pin.* 34. *Theat.* 626. *Boerb. Ind.* A. ii. 167. *Dill. Cat. Giff.* 110. *Buxb.* 5. Acorus verus, five Calamus aromaticus. *C. Commel. Plant. Ufu.* 18. Acorus verus, Officinis falsò Calamus, *Ger. Emac.* 62. Acorum legitimum, *Rupp. Flor. Jen.* 261. Acorus vel Acorum, Calamus aromaticus, *Cbab.* 244. Typha aromatica clavâ rugosâ, *Histor. Oxon.* iii. 246. A. Sweet Flag, or Calamus. *Gal. Veritable Acorus.* G. Akerwurk. B. Calmoes. In aquosis, sed rarius. Julio julum producit. *Ufu.* Radix oblonga, nonnihil compressa, in superficie geniculata, foris ex flavo rubescens, intus alba, atque fungosa, saporis acris, & amaricantis, cum odore aromatico. *Vires.* Stomachicus est; calfacit & siccat, partium tenuium est, attenuat, aperit. Usus præcipuus in obstructionibus mensium, lienis, ac hepatis, in dolore Colico, &c. *Schrod.* N. B. Plantam banc non esse verum Calamum odoratum Antiquorum, sed Acorum verum Dioscoridis, Botanici eruditiores consentiunt. Calamus Aromaticus veterum est Plantæ Ægyptiacæ (*Alpin. Exot. Cassabel Dar-
N n 2* rira

rira dictæ, quæ tetrapetala est, filiculis oblongis, acuminatis, in basi caliculatis, seminibus nigris minutissimis refertis) cauliculi tenues, geniculati, foris pallidè flavescentes, intus candidi, includentes medullam fungosam, levem, similem telis aranearum in se collapsis & convolutis, saporis acris, suaviter amaricantis, odoris aromatici, & fragrantissimi, Ex Prælect. Manuscriptis Hermanni.

A. 2. *Acorus Asiaticus*, *Offic.* *Acorus* verus, sive *Calamus aromaticus Asiaticus*, radice tenuiore, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 9. *C. Commel Flor. Mal.* 3. *Boerb. Ind. A.* ii. 167. *Acorus Asiaticus radice tenuiore Hermannii*, *Raii Hist.* ii. 1910. *Hist. Oxon.* iii. 246. *Acorus Brasiliensis aromaticus minor*, *Capitatinga*, aliis *Jacareatinga Pifonis*, *ejusd.* *Acorus verus Asiaticus*, radice tenuiore, vel *Calamus aromaticus Garziæ*, *Pluk. Almag.* *Calamus aromaticus*, *Garz. ab Hort.* 200. *Calamus aromaticus Orientalis*, folio & radice tenuiore, *Act. Philosph. Lond.* N°. 274. p. 943. *Capicatinga*, aliis *Jacareatinga Acori species*, *Pif.* 241. *Va embu*, *Hort. Mal.* xi. 99. *Tab. Vazabu*, *Vazum* 60. *Herm. Mus. Zelan.* 56. *A. Asiatick Sweet-Flag.* *Gal. Acorus Asiaticque.* *G. Wahrer Calmus.* *B. Asiaticque Calmoes.* *Utriusque Indiæ incola est.* *Ufu.* *Radix. Vires.* Cum priore viribus convenit.

a b c d e f g diore, & levioꝛe, nutri-
menti optimi: *Triticum*.
Strigosoꝛe, & fusco, fari-
na crassioꝛe nigꝛioꝛe, &
viscidioꝛe: *Secale*.
Arctius adhærentibus, ut
eas trituro non depo-
nat: *Zea*.
Cortice crassioꝛe testō, spicâ
Compactâ simplici: *Hor-
deum*.
Laxâ & ex pluribus com-
positâ: *Oryza*.
Minore & rotundioꝛe: *Panicum*.
Paniculatæ, grano
Oblongo, glumâ crassioꝛe testō:
Avena.
Subrotundo; minore & splenden-
te: *Milium*.
Paniculatæ simul & spicatæ, panicu-
culâ in cacumine crassâ, spicis ma-
ximis è geniculis ad culmi latera
excurrentibus: *Fruementum Indicum*.
Non esculento spicatæ, spicâ longâ,
compressâ, strigosâ: *Lolium*.
Minore
Major & elatior: *Arundo*.
Minor & humilior: *Gramen*.

SECTIO VIGESIMA SEXTA.

De Herbis Culmiferis.

Notae sunt, Caulis cavus, teres, geniculatus, foliis cinctus ad genicula singulis; flores staminei.

Herbæ culmiferæ sunt vel grano

herbæ culmiferæ sunt vel grano
 { Majore, frumentacæ dictæ, vel grano ho-
 mini
 { Esculento, quæ proprie Frumenta, sunt-
 que vel
 { Spicatæ, grano itidem vel
 { Majore & oblongo
 { Nudo, glumis vel
 { Triturando facile absceden-
 tibus, seu quæ grano est
 { Turgidiore & lucidiore,
 fulcato, farinâ candi-

a b c d e f g

G *Rano est majore, oblongo, nudo, turgido, lucido, & flavescente, ab uno latere sulcato, farinâ candidiore & levior, nutrimenti optimi, R. Synop. p. 177.*

A. 1. *Triticum*, *Offic.* *Triticum* spicâ muticâ, *Ger.* 58. *Emac.* 65. *Park. Theat.* 1120. *Rail Hist.* ii. 1236. *Synop.* iii. 386. *Mer. Pin.* 121. *Triticum* siue *Siligo* spicâ muticâ, *Merc. Bot.* i. 75. *Phyt. Brit.* 125. *Triticum* hybernium aristis carens, *C. B. Pin.* 21. *Theat.* 351. *Hist. Oxon.* iii. 175. *Tourn. Inst.* 512. *Elem. Bot.* 414. *Boerb. Ind. A.* ii. 155. *Rupp. Flor. Jen.* 243. *Buxb.* 326. *Triticum* vulgare, glumas trititando deponens, *J. B.* ii. 407. *Frumentum Triticum*, *Cbab.* 173. *A. Wheat.* *Gal. Froment*, ou *Blé.* *G. Weizen.* *B. Tarwe.* In agris seritur. *Ufu.* Seminis farina volatilis, furfur. Ex hujus seminibus in pulverem tenuissimum divisis fit Farina volatilis, & ab ea separati seminum cortices Furfures *Officinis* dicuntur, ut rectè scribit celeberrimus *D. C. Commelin.* Præparationes Farinæ in culinis sunt variæ. *Vires.* Extrinsicus adhibetur Farina in tumoribus molliendis; lenien-

niendis, &c. In oculorum inflammationibus ac fluxionibus (cataplasmatibus formâ imposita) in erysipelatis, podagricisque doloribus leniendis (sicca Farina imposita). *Furfures* abstergunt squamulas capitis, leniunt dolores. Amylum, *Offic.* A. *White Starch.* Gal. *Amidon.* G. *Weisse Stärcke.* B. *Styffel.* conficitur ex Farina; scilicet, maceratur sæpius quotidie aquâ affusâ & effusâ, donec ita mollescat, ut cremor exprimi posset; deinde in Sole siccat. *Vires.* Siccat, & astringit.

Ad præparationes hujus grani referendi videntur *Vermicelli* Genovæ facti, ita dicti à similitudine cum parvis Vermicellis filamentosis: Duum sunt generum, albi, & lutei; inque Nobilium & Generosorum culinis in jusculis & brodiis usurpantur, & analeptici habentur.

A. 2. Zeopyrum, *Offic.* Zeopyrum seu Tritico-speltum, C. B. Pin. 22. *Tbeat.* 423. *Park. Tbeat.* 1123. Triticum spicâ Hordei Londinensibus, *Raii Synop.* iii. 387. *Tourn. Inst.* 512. *Boerb. Ind.* A. ii. 155. Triticum æstivum spicâ Hordei polystichis, *Hist. Oxon.* iii. 176. Hordeum nudum, *Ger.* 66. *Emac.* 72. Hordeum nudum, five Gymnocrithon, *J. B.* ii. 430. *Raii Hist.* ii. 1908. Hordeum nudum, five Gymnocrithon Zeæ species, & Zeopyrum quorundam, *Cbab.* 175. A. *Naked Barley.* Gal. *Orge nud.* G. *Naakte Gersten.* B. *Naakte Gerst.* In Germania feritur. *Ufu.* Semen. Apud Germanos panibus & cibis parandis, non minus quam Hordeum. *Vires.* Refrigerat, ut Hordeum, sitim sedat, in jusculis.

II. De Secalî.

A Tritico differt culmo elatiore, grano strigiosiore, tenuiore, & nigriore, glumis non operio, sed magna ex parte nudo, farina nigriore, humidior, lenta & obstruente, *R. Synop.* p. 178.

A. Secale, *Offic.* *Ger.* 61. *Emac.* 68. *J. B.* ii. 416. *Cbab.* 173. *Raii Hist.* ii. 1241. *Synop.* iii. 388. *Mer. Pin.* 110. *Merc. Bot.* 67. *Phyt. Brit.* 110. Secale vulgatius, *Park. Tbeat.* 1128. Secale hybernum vel majus, C. B. Pin. 23. *Tbeat.* 425. *Hist. Oxon.* iii. 179. *Tourn. Inst.* 513. *Elem. Bot.* 414. *Boerb. Ind.* A. ii. 156. *Rupp. Flor. Jen.* 244. *Buxb.* 299. A. *Rie.* Gal. *Segle.* G. *Kocken.* B. *Winter-Rogge.* In agris feritur. *Ufu.* Farina. *Vires.* Ufus ejus potissimus Culinaris est, adhibetur tamen non raro extrinsecus ad tumores & dolores discutiendos, *Schrod.*

III. De Zea.

Tritici species est glumis aded arctè granis adhaerentibus, ut eas trititando non deponat, *R. Meth.* A. p. 125.

A. 1. Zea, Spelta, *Offic.* Zea five Spelta, *J. B.* ii. 412. *Cbab.* 174. *Raii Hist.* ii. 1242. *Ger.* 62. *Emac.* 69. Zea dicoccos five Spelta vulgo, *Park. Tbeat.* 1122. Zea dicoccos vel Zea major, C. B. Pin. 22. *Tbeat.* 413. Zea spica mutica dicoccos vel major, *Hist. Oxon.* iii. 402. A. *Spelt Wheat.* Gal. *Espeautre.* *Froment locar.* *Froment rouge.* G. *Spelt.* B. *Spelt.* In Italia feritur. *Ufu.* Semen, sed rarius.

A. 2. Briza, *Offic.* Briza monococcos, *Ger.* 67. *Emac.* 73. Zea Briza dicta, seu monococcos Germanica, C. B. Pin. 21. *Tbeat.* 415. *Hist. Oxon.* iii. 205. Zea monococcos, five simplex five Briza, *Park. Tbeat.* 1124. Zea monococcos Briza quibusdam, *J. B.* ii. 413. *Raii Hist.* ii. 1242. Zea simplex & monococcos Briza, *Cbab.* 174. Hordeum distichum, spicâ nitidâ Zea seu Briza nuncupatum, *Tourn. Inst.* 513. *Boerb. Ind.* A. ii. 159. A. *St. Peter's Corn.* Gal. *Blé locular.* G. *St. Peterskorn.* B. *Spelt.* *St. Pieters-koorn.* In Germania feritur. *Ufu.* Semen. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

Ex Zeæ & Brizæ farina fit plus quam Crimnon Græci vocitant. Abundè alit, sed ægrè conficitur. alvum vehementius adstringit, *Diosc.*

A. 3. Olyra, *Offic.* *Park. Tbeat.* 1124. Zea Amulea five Olyra, C. B. Pin. 419. Zea Amylæa vel Zeopyrum Amylæum, C. B. Pin. 22. Zea Amylæa seu Zeopyrum, *Hist. Oxon.* iii. 205. Zea verna, *J. B.* ii. 413. *Cbab.* 174. *Raii Hist.* ii. 1243. Triticum Amylæum, *Ger.* 63. *Emac.* 69. A. *Sprat Corn.* Gal. *Riz d'Allemagne.* G. *Deutscher Reis.* B. *Hoogduitse Ryft.* In Germania feritur. Tarde metitur. *Ufu.* Semen in culinis Germanicis. *Vires.* Cum Zea viribus pollet, sed minus aliquanto nutrit.

Fit quoque ex Olyra Crimnon.

IV. De Hordeo.

A Reliquis culmiferis spicatis grano cortice crassiore, undique arctè adhaerente tecto, differt, *R. Synop.* p. 178.

A. 1. *Hordeum*, *Offic. Chab.* 175. *Hordeum distichum*, *Ger.* 66. *Emac.* 70. *J. B.* ii. 429. *Park. Theat.* 1130. *Raii Hist.* ii. 1243. *Synop.* iii. 388. *Hist. Oxon.* iii. 206. *Merc. Bot.* i. 43. *Phyt. Brit.* 60. *Mer. Pin.* 63. *Buxb.* 160. *C. B. Theat.* 440. *Hordeum distichon* quod spica binas ordines habeat *Plinio*, *C. B. Pin.* 23. *Tourn. Inst.* 513. *Boerb. Ind. A.* ii. 159. *A. Barley.* *Gal. Orge.* *G. Gerste.* *B. Gerst.* Seritur in agris verno tempore. *Usu.* Semen. *Vires.* Refrigerat & ficit, abstergit, aperit, digerit, emollit, est diureticum, nutritivum, *Schrod. Præp. Byne sive Malta*, *A. Malt.* *Gal. Malte.* *G. Malt.* *B. Mout.* *Hordeum* est madefactum, quod germen emisit, & deinde una cum enatis ligulis tostum. Ex malta fit *Cerevisia*. *A. Wort.* *Gal. Biere.* *G. Bier.* *B. Bier.* Eaque vel cum Lupulo incocta *Biera Beer* dicta; vel sine Lupulo *Ala*. *A. Ale.* *Gal. Ale (biere d'Angleterre).* *G. Nale.* *B. Ale.* Modus autem conficiendi vulgo notus est, ut non opus sit eum describere.

A. 2. *Hordeum mundatum*, & perlatum, *Offic. A. French and Pearl Barley.* *Gal. Orge mondé.* *G. Geschälte Gerste.* *B. Gepelde Gerst.* *Hordeum Gallicum* nostratibus dictum, quod è Gallia in Angliam adferri solet, nihil aliud est quàm *Hordeum molâ* quadam ad id parata cortice exutum. Vide *D. Plot. Hist. Nat. Oxon.* Optimum habetur rotundum, album, lucidum. *Hordeum perlatum* dictum, quod perlas seu margaritas Scotticas refert; eodem modo præparatur quo præcedens, verum bis tervè molæ subjicitur, ut deteratur, & minus evadat. Præfertur parvum, album, farinâ undique aspersum, recens, & non mucidum.

N. B. Nonnulli *Hordeum perlatum* è Milio factum esse volunt, ob parvitatem scilicet, alii è Tritico. *Vires.* Utraque cum *Hordeo* vulgari viribus conveniunt, sed magis nutriunt.

De modis faciendi *Pisifanam*, ejusque usu vide *Dodonæum*, *Honestum*, *Vassæum in Epistol. Claudinum*, &c.

A. 3. *Cevadilla*, *Offic. Monard.* 343. *Cevadilla Hispanorum*, *Ind. Medic.* xxxiii. *Cevadilla sive Hordeolum causticum Americanum*, *Park. Theat.* 1625. *Hordeum causticum*, *C. B. Pin.* 23. *Theat.* 467. *Raii Hist.* ii. 1246. *Ytzevimpatli*, seu *Canis intersector* vel *Hordeolum*, *Hernand.* 307. *A. Indian Caustick Barley.* *Gal. Petite Orge.* *G. Indiaanisch durchbrennende Gerste.* *B. Indiaanse brandende Gerst.* Ex Mexicâ transportatur. *Usu.*

Capsula Seminalis. Vires. Caustica est planta. In Officinis nostris Anglicanis nunquam, quod scio, invenitur. Qui plura de hac *Capsula* velit, legat *Raii Hist.* supra citata.

V. De Oryza.

Gluma seu cortice crassiore artè adhaerente granis spicâ laxâ è pluribus composita à reliquis distinguitur, *R. H. p.* 1246.

A. *Oryza*, *Offic. Ger.* 72. *Emac.* 79. *Park. Theat.* 1136. *Raii Hist.* ii. 1246. *C. B. Pin.* 24. *Theat.* 479. *J. B.* ii. 451. *Chab.* 174. *Hist. Oxon.* iii. 208. *Tourn. Inst.* 514. *Elem. Bot.* 415. *Boerb. Ind. A.* ii. 160. *A. Rice.* *Gal. Riz.* *G. Reis.* *B. Ryst.* In Provincia Carolinae Australis Americanæ copiose seritur. *Usu.* Semen decorticatum. *Vires.* Datur utiliter in Cibis, Dysentericis, Cœliacis, & Diarrhœa affectis, *Matth.*

VI. De Panica.

Spicâ laxiore, & velut è racemis composita, granis minoribus à reliquis differt. *R. H. p.* 1247.

A. *Panicum*, *Offic. Chab.* 178. *Panicum sylvestre*, *Ger.* 79. *Panicum vulgare*, *Ger. Emac.* 85. *Panicum album vulgare*, *Park. Theat.* 1139. *Panicum Germanicum*, sive panicula minore, *C. B. Pin.* 27. *Theat.* 516. *Raii Hist.* ii. 1247. *Hist. Oxon.* iii. 188. *Tourn. Inst.* 515. *Elem. Bot.* 416. *Boerb. Ind. A.* ii. 158. *Rupp. Flor. Jen.* 244. *A. Panick.* *Gal. Panis.* *G. Buchweizen.* *B. Panickkoorn.* In agris Germaniæ seritur. *Usu.* Semen, sed rarius. *Vires.* Siccatur & refrigerat, alvum astringit. Usus præcipuus in Hæmoptoicis & Pollutione nocturna.

VIII. De Phalaride.

Spica habitiore & è squamis compactili ab aliis dignoscitur, *R. Meth. A. p.* 126.

A. *Phalaris*, *Offic. Ger.* 80. *Emac.* 86. *J. B.* ii. 442. *Chab.* 179. *Raii Hist.* ii. 1248. *Phalaris vulgaris*, *Park. Theat.* 1163. *Phalaris major semine albo*, *C. B. Pin.* 28. *Theat.* 534. *Hist. Oxon.* iii. 186. *Boerb. Ind. A.* ii. 158. *Raii Synop.* iii. 394. *Gramen Spicatum semine*

ne Miliaceo albo, *Tourn. Inst.* 518. *Rupp. Flor. Jen.* 247. *Buxb.* 147. A. Canary Grass. Gal. Graine à Canarie. G. Canarien Saamen. B. Kanari-zaad. In Hispania & Gallia Narbonensi sponte oritur. *Usu.* Herba, Semen. *Vires.* Semen & Herbæ succum pota ad vesicæ dolores & cruciatus commendant veteres, *R. H.* p. 1248.

VIII. De Frumento Indico.

In signibus notis ab aliis omnibus frumentaceis differt: Est enim paniculata simul & spicata. Panicula scilicet crassa, acerosa, summo culmo insidet, spicæ crassæ, tres quatuorve è foliorum sinibus exeunt, *R. H.* p. 1249.

A. Triticum Indicum, *Offic.* *J. B.* ii. 453. *Raii Hist.* ii. 1249. Triticum Peruvianum, Frumentum Indicum, Millium Indicum Mays dictum, *Cbab.* 174. Frumentum Asiaticum & Turcicum, *Ger.* 75. *Emac.* 81. Frumentum Indicum Mays dictum, *C. B. Pin.* 25. *Theat.* 490. *Hist. Oxon.* iii. 248. Milium Indicum maximum Mays dictum, seu Frumentum Indicum, *Park. Theat.* 1138. Mays granis aureis, *Tourn. Inst.* 531. *Boerb. Ind.* A. ii. 166. *Rupp. Flor. Jen.* 261. *Buxb.* 210. Mays Accotæ, *Elem. Bot.* 423. Tlaolli seu Mayz, *Hern.* 242. Maizium Mexicanis Tlaolli, vulgò Frumentum Turcicum vel Indicum, *Pis. Mant. Arom.* 199. A. Indian Wheat. Gal. Froment d'Inde, ou Blé de Turquie. G. Türkischer Weisse B. Turkze Tarwe. Indiæ Occidentalis indigena est. *Usu.* Fructus, in compositione Chocolata. *Vires.* Temperatum est, inquit Hernandez, aut ad caliditatem, humiditatemque paulisper declive, substantia mediocri, concoctu facile, &c.

IX. De Milio.

Effusâ jubâ, granis minoribus, subrotundis, lucidis à reliquis distinguitur, *R. H.* p. 1250.

A. Milium, *Offic.* *Ger.* 73. *Emac.* 80. *J. B.* ii. 446. *Cbab.* 176. *Raii Hist.* ii. 1251. Millium vulgare album, *Park. Theat.* 1136. Milium semine luteo, *C. B. Pin.* 26. *Theat.* 502. *Hist. Oxon.* iii. 196. *Tourn. Inst.* 514. *Elem. Bot.* 416. *Boerb. Ind.* A. ii. 162. *Rupp. Flor. Jen.* 244. *Buxb.* 216. A. Millet. Gal. Mil, Millet. G. Hirsen. B. Geerst. *Usu.* Semen. *Vires.* Refrigerat & siccatur,

alvum constipat, Sudorem ac Urinam potenter movet, *Schrod.*

X. De Sorgo.

Culmi altitudine & crassitie grani figurâ ad Milium accedentis, magnitudine, jubâ erectâ à Milio aliisque frumentis paniculatis differt, *R. Meth. A.*

A. Sorghum, *Offic.* *Ger.* 77. *Emac.* 83. *Raii Hist.* ii. 1252. Sorghi, *J. B.* ii. 447. Sorghi Milium Indicum, *Cbab.* 176. Melica sive Sorghum, *Park. Theat.* 1136. Milium Arundinaceum sive Indicum semine subrotundo, *C. B. Theat.* 511. Milium Arundinaceum subrotundo semine, Sorgho nominatum, *C. B. Pin.* 26. *Elem. Bot.* 416. *Boerb. Ind.* A. ii. 162. *Hist. Oxon.* iii. 396. *Tourn. Inst.* 514. A. Indian Millet. Gal. Blé barbu. G. Indianische Hirse. B. Sorg-zaet. In Italia feritur. *Usu.* Culmorum medulla, Flos. *Vires.* Medulla contra Strumas, Flores ad Dysenteriam & Fluorem muliebrem commendat *Matth.*

XI. De Lachryma Jobi.

Paniculâ è glumis acerosis, nullum post se granum relinquentibus, compositâ, seminibus perforatis, maximis, politis levioris, & invictæ duriæ, à glumis separatis seu remotis, culmis arundinaceis, ab aliis culmiferis facile distinguitur, *R. Meth. A.* p. 126.

A. Lachryma Jobi, *Offic.* *Ger.* 82. *Emac.* 88. *Park. Theat.* 430. *Boerb. Ind.* A. ii. 166. *Tourn. Inst.* 532. *Elem. Bot.* 423. *Rupp. Flor. Jen.* 261. Lachryma Jobi vel Mariæ, *Cbab.* 180. Lachryma Jobi multis, sive Milium Arundinaceum, *J. B.* ii. 449. *Raii Hist.* ii. 1252. Milium Arundinaceum, semine Lithospermi facie, maximo, durissimo, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 426. Lithospermum Arundinaceum fortè Dioscoridis & Plinii, *C. B. Pin.* 258. *Hist. Oxon.* iii. 249. A. Job's Tears. Gal. Larme de Job. G. Hiobs Thränen. B. Jobs-Tranen. In hortis colitur. *Usu.* Semen. *Vires.* Ad Calculum renum & vesicæ commendat *Lib.*

XII. De

XII. De Avena.

Paniculâ sparsâ, semine angustâ, oblongo, glutina crassiore tecto, in locustis bifidis à reliquis distinguitur, R. Synop. p. 178.

A. 1. Avena, Offic. Avena vesca, Ger. 68. Emac. 75. Park. Theat. 1134. Mer. Pin. 13. Avena alba, J. B. ii. 432. Raii Hist. ii. 1253. Synop. iii. 389. Chab. 176. Avena vulgaris, Merc. Bot. ii. 16. Pbyt. Brit. 14. Avena vulgaris seu alba, C. B. Pin. 23. Theat. 469. Hist. Oxon. iii. 209. Tourn. Inst. 514. Elem. Bot. 415. Boerb. Ind. A. ii. 161. Rupp. Flor. Jen. 244. Buxb. 34. A. Oats. Gal. Aveine, Avoine. G. Haber. B. Haaver. In agris feritur. Ufu. Semen. Vires. Culinare potius est quàm Officinale. Ex ejus farina optima & variâ pultes & sorbitiones conficiuntur. Ad alimentum humanum plurimum confert. Juscula avenacea successerunt hodie Pitisanæ antiquorum. Grana mola decorticata integra A. Grotes Anglis appellantur. Gal. Avoine mondé. G. Geschälte Haber. B. Gepelde Haaver. iis utimur ad farcimina & botulos parandos. Leviter autem contusa edulium fit quod vulgus Grualdum i. e. A. Gruel. Gal. Gruau d'Avoine. G. Haber. Grik. B. Haavergrut. Appellat, nec alia fere juscula apud nos tam apud nobiles quam plebeios, quæ tam ægrotis quam sanis saluberrima sunt æstimanda. Incolæ Magnæ Britanniae Septentrionales præcipue, etiamque Walliæ & Hyberniae ex hujus Farina faciunt panes & placentulas. Amylum ex hujus semine paratum in cibis æstimator, & Wallis Lummery, Anglis autem Flummery. Gal. Lummery. G. Et. B. Idem dicitur. Cerevisia quoque paratur. Vires. Temperata est qualitate, desiccatur mediocriter, digerit & astringit, R. H. Crudum sacculo inditur, qui ventri optime calfactus imponitur ad dolores Colicos & Uterinos leniendos.

A. 2. Avena nigra, Ind. Med. xvi. Chom. 746. Raii Hist. ii. 1253. Synop. iii. 389. Mer. Pin. 13. J. B. ii. 432. Chab. 176. C. B. Pin. 23. Theat. 472. Tourn. Inst. 514. Elem. Bot. 415. Boerb. Ind. A. ii. 161. Hist. Oxon. iii. 209. Buxb. 35. Avena semine nigro, Rupp. Flor. Jen. 244. A. Black Oats. Gal. Avoine noir. G. Schwarze Haber. B. Swarte Haaver. In agris feritur pro usu præcipue equorum.

A. 3. Ægilops, Offic. Ægilops bromoides,

Ger. Emac. 77. Mer. Pin. 13. Ægilops bromoides Belgarum, Park. Theat. 1148. Pbyt. Brit. 3. Ægilops quibusdam aristis recurvis, sive Avena pilosa, J. B. ii. 433. Raii Hist. ii. 1254. Synop. iii. 389. Festuca utriculis lanugine flavescentibus, C. B. Pin. 10. Festuca dumetorum utriculis lanugine flavescentibus: Ægilops Dioscoridis, C. B. Theat. 149. Avena pilosa: Ægilops aristis recurvis quorundam, Chab. 176. Avena sylvestris, Buxb. 35. Avena sylvestris pilosa aristis recurvis, Hist. Oxon. iii. 209. Boerb. Ind. A. ii. 161. Gramen Avenaceum utriculis lanugine flavescentibus, Tourn. Inst. 525. A. Wild Oats. Gal. Avoine sole, batarde, Aveneron. G. Wilder oder tauber Haber. B. Wilde en doove Haaver. Inter segetes frequens. Ufu. Semen. Vires. Cum priore convenit viribus.

XIII. De Festuca.

GRamen est paniculatum locustis squamosis & aristatis.

A. 1. Bromus, Offic. Bromus sterilis, Ger. 69. Emac. 76. Mer. Pin. 16. Bromus herba sive Avena sterilis, Park. Theat. 1147. Ægilops, Chab. 177. Ægilops Matthiolo forte, J. B. ii. 439. Festuca avenacea sterilis, elatior, seu Bromos Dioscoridis, C. B. Pin. 9. Theat. 146. Raii Hist. ii. 1289. Synop. iii. 412. Hist. Oxon. iii. 212. Festuca & Avena Græca, Merc. Bot. i. 35. Pbyt. Brit. 41. Gramen avenaceum panicula sparsa locustis majoribus & aristatis, Tourn. Inst. 526. Buxb. 142. Gramen Festucae sterile elatius, Tourn. Hist. Plant. Bar. 91. A. Drank, or Wild Oat-Grass. Gal. Avoine sauvage. G. Saul-Haber. B. Wind-braver. Ad sepes & in agrorum marginibus. Maio mense. Ufu. Herba. Vires. Exsiccatoriam vim habet, gravem oris halitum emendat, Diosc. Contra vermes infantum radicis decoctum commendat Tragus, Buxb.

A. 2. Festuca, Offic. Festuca Italica, Ger. 67. Emac. 73. Festuca altera capitulis duris, C. B. Pin. 10. Festuca sive Ægilops altera capitulis duris, C. B. Theat. 151. Festuca sive Ægilops capitulis duris, Hist. Oxon. iii. 212. Festuca sive Ægilops Narbonensis, Park. Theat. 1148. Gramen sive Festuca altera capitulis duris, Bot. Monosp. 122. A. Italian Drank. Gal. Fétu. G. Gersten-Ewalsch. B. Gebaarde evene, dravig. (Een onkruid, dat de Gerst doet sterven). In Italia, Gallia Narbonensi,

nenſi, &c. vulgatiffima. *Uſu*. Semen. *Vires*. Exſiccatur adſtringendo citra calefactionem multam.

ſuſ. Gras. B. *Hanevoet-Gras*. In arvis & vineis locisque arenosis. *Uſu*. Radix. *Vires*. Cum Gramine Canino viribus pollet.

XIV. De Gramine Daſtyloide.

A Spicis velut in digitos explicatis, non tantum nomen accipit, ſed à reliquis diſtinguitur.

A. 1. Gramen Mannæ, *Offic.* Gramen mannæ eſculentum, *Ger.* 25. *Emac.* 27. Gramen daſtylon eſculentum, *C. B. Pin.* 8. *Theat.* 118. *Hiſt. Oxon.* iii. 184. Iſchæmon ſativum, ſive Gramen mannæ eſculentum, *Park. Theat.* 1178. Graminis genus, Dens Caninus tertius, Gramen mannæ, *Chab.* 179. Gramen genus Dens Caninus tertius, ſive Gramen primum, vel Galli crus, *J. B.* ii. 444. A. *Manna Graſs*, *Ruſſia Seed.* Gal. Gramen de Manne. G. *Manna-Gras*. B. *Manna-Gras*. In Germania, Polonia, &c. ſeritur. *Uſu*. Semina, quæ parva ſunt, oblonga, pellucida, coloris albi, ſaporis exigui; decorticata eſſe videntur inſtar Oryzæ. *Vires*. Oryzæ qualitates habet, mediocriter ventrem adſtringit, mammarum durities ſolvit; in cibis mediocriter alit, *Matth.* Admirandarum virium eſſe dicuntur ad Rachitidem puerorum perſanandam. Vide D. Marlow obſervationes de feminibus Ruſſicis.

Cujusnam autem plantæ ſemina ſint, inter eruditos hujus ſæculi non convenit, nonnullis Palma cujuſdam *Sago* cognatæ picem granulatam eſſe exiſtimantibus, aliis Graminis Mannæ ſemina; cum quibus & ego conſentio, atque idcirco ea ſic collocavi & denominavi: qua in ſententia valdè confirmatus non ita pridem fui ab ingenioſiſſimo viro D. Joanne Philippo Breynio, M. D. cui in peregrinatione ſua Anglicana cum Brantriæ me benevolè inviſeret, ea oſtendi.

A. 2. Gramen daſtylon, *Offic.* Daſtylon folio arundinaceo majus, *C. B. Pin.* 7. *Theat.* 112. Daſtylon radice repente ſive Officinarium, *Tourn. Inſt.* 510. Gramen daſtyloides radice repente, *Ger. Emac.* 28. Gramen repens cum paniculis graminis Mannæ, *J. B.* ii. 459. *Raii Hiſt.* ii. 1271. *Synop.* iii. 399. Gramen repens cum paniculis graminis Mannæ; Gramen daſtyloides multis, *Chab.* 199. Gramen Canarium Iſchæmi paniculis, *Park. Theat.* 1178. Gramen daſtylon repens ſive Canarinum Iſchæmi paniculis, *Hiſt. Oxon.* iii. Gramen legitimum Cluſii, *Cod. Med.* lvi. *Elem. Bot.* 418. *Tourn. Mat. Med.* 101. A. *Cock-foot Graſs*. Gal. Gramen de Pié de Coq. G. *Hahn*

XV. De Lolio.

S Pica ſtrigosa, compreſſa, granis cum glumis utrinque ad ſcapum in eodem plano ſitis à reliquis diſfert, R. *Synop.* p. 181.

A. 1. Lolium, *Offic.* Lolium album, *Ger.* 71. *Emac.* 78. *Raii Hiſt.* ii. 1262. *Synop.* iii. 395. *Park. Theat.* 1145. *Hiſt. Oxon.* iii. 181. *Merc. Bot.* 48. *Phyt. Brit.* 69. *Mer. Pin.* 73. Lolium verum, *Boerb. Ind.* A. ii. 157. Lolium Gramineum ſpicatum, caput tentans, *J. B.* ii. 437. Lolium Phœnix, gramen Loliaceum, *Chab.* 187. Gramen Loliaceum ſpicâ longiore, *C. B. Pin.* 5. *Rupp. Flor. Jen.* 245. *Buxb.* 146. *Elem. Bot.* 418. *Tourn. Inſt.* 516. Gramen Loliaceum ſpicâ longiore, ſeu Lolium Dioſcoridis, *C. B. Theat.* 121. A. *Darnel.* Gal. *Zizanie*, *Yvraye*. G. *Frefpen oder ſulish*. B. *Dolik*. Inter ſegetes. *Uſu*. Semen. *Vires*. Calfacit & ſiccatur, attenuat, reſolvit, abſtergit, R. *H.* p. 1263.

A. 2. Phœnix, *Offic.* Lolio ſimilis, *J. B.* ii. 436. Lolium rubrum, *Ger.* 71. *Emac.* 78. *Merc. Bot.* 48. *Phyt. Brit.* 69. *Mer. Pin.* 73. Lolium rubrum ſive Phœnix, *Park. Theat.* 1145. Gramen Loliaceum anguſtiore folio & ſpica, Phœnix Dioſcoridis, *C. B. Pin.* 9. *Theat.* 128. Gramen Loliaceum folio & ſpica anguſtiore, *Tourn. Inſt.* 516. *Hiſt. Oxon.* iii. 182. *Boerb. Ind.* A. ii. 157. *Elem. Bot.* 418. *Buxb.* 146. *Raii Hiſt.* ii. 1263. *Synop.* iii. 395. *Rupp. Flor. Jen.* 245. A. *Ray Graſs*, *Darnel Graſs*. Gal. *Yvraye de rat*, ou *Yvraye ſauvage*. G. *Mauſe Gerſte*. B. *Muiſſe-kruit*. Ad vias & in paſcuis. *Uſu*. Herba. *Vires*. Siccat & adſtringit, alvum menſeſque ſiſtit, urinam infrænat. Locis nonnullis pro jumentorum pabulo ſeritur.

XVI. De Gramine.

R Adice repente, geniculata, ſpicâ triticeâ à reliquis facile diſtinguitur.

A. Gramen, *Offic.* Gramen caninum, *Ger.* 22. *Emac.* 23. *Mer. Pin.* 50. Gramen caninum vulgatiſ, *Park. Theat.* 1173. *Hiſt. Oxon.* iii. 178. Gramen caninum vulgare, *Merc. Bot.* i. 38. *Phyt. Brit.* 51. Gramen caninum arvenſe ſeu

feu Gramen Dioscoridis, *C. B. Pin.* 1. *Theat.* 7. *Elem. Bot.* 417. Gramen caninum spicæ triticeæ aliquatenus simile, *Raii Meth. Gram.* 171. *Boerb. Ind. A.* ii. 155. Gramen spica triticea repens vulgare caninum dictum, *Raii Synop.* iii. 390. Gramen repens Officinarum, *Chab.* 181. Gramen repens Officinarum fortè, spicæ triticeæ aliquatenus simile, *J. B.* ii. 457. *Raii Hist.* ii. 1255. Gramen Loliaceum radice repente sive Gramen Officinarum, *Tourn. Inst.* 516. *Rupp. Flor. Jen.* 245. *Buxb.* 145. *A. Quick-grass.* Gal. *Dent de Chien.* G. *Quick-gras.* B. *Gras.* In agris & hortis. *Ufu.* Radix *Vires.* Refrigerat & siccatur, aperit, subastringit, substantiæ est tenuis ac penetrativæ, *Schrod.*

XVII. De Alopecuro.

A Spica molli sericeâ, caudam vulpinam referente, dicta sunt hæc gramina, *R. Meth. Gram.* p. 173.

A. Alopecuros, *Offic.* Ger. 81. *Emac.* 87. Alopecuros genuina, *Park. Theat.* 1166. *Hist. Oxon.* iii. 191. Gramen Alopecuros spica brevî, *J. B.* ii. 474. *Chab.* 186. *Raii Hist.* ii. 1265. Gramen Alopecuroides spica rotundiore, *C. B. Pin.* 4. *Theat.* 56. *Boerb. Ind. A.* ii. 159. *Elem. Bot.* 418. Gramen spicatum tomentosum longissimis aristis donatum, *Tourn. Inst.* 517. *A. Fox Tail.* Gal. *Herbe de Queue de renard* G. *Vossenstert.* B. *Vossenstaarten-gras.* In Gallia & Italia reperitur. *Ufu.* Herba.

XVIII. De Arundine.

Planta est in culmiferis maxima, paniculâ lanuginosa aquosis gaudens, *R. Synop.* p. 185.

A. 1. Arundo, *Offic.* Arundo vallatoria, *Ger.* 32. *Emac.* 36. *Raii Hist.* ii. 1275. *Synop.* iii. 401. *Mer. Pin.* 11. Arundo vulgaris palustris, *J. B.* ii. 485. *Hist. Oxon.* iii. 218. Arundo vulgaris vallatoria, *Merc. Bot.* i. 21. *Phyt. Brit.* 11. Arundo vulgaris sive phragmites Dioscoridis, *C. B. Pin.* 17. *Theat.* 269. *Tourn. Inst.* 526. *Elem. Bot.* 418. *Boerb. Ind. A.* ii. 161. *Dill. Cat. Giff.* 175. *Rupp. Flor. Jen.* 155. *Buxb.* 27. Harundo vulgaris sive vallatoria, *Park. Theat.* 1208. Arundo, Harundo, Calamus, *Chab.* 193. *A. Common Reed.* Gal. *Canne.* G. *gemein Rohr.* B. *Gemein Riet.* In aquosis. *Ufu.* Radix. *Vires.*

Urinam & Menses ciet. *Ischuriæ succurrit,* *Matth.*

A. 2. Arundo scriptoria, *Offic.* Ger. 34. *Emac.* 37. *J. B.* ii. 487. *Raii Hist.* ii. 1276. *Hist. Oxon.* iii. 219. Arundo scriptoria atropubens, *C. B. Pin.* 17. *Theat.* 273. *Tourn. Inst.* 526. Harundo minor sive Elegia, *Park. Theat.* 1211. *A. Writing Reed.* Gal. *Canne, Roseau à écrire.* G. *Schreib - Rohr.* B. *Schryf-Riet.* In locis humidis Græciæ, Italiæ, &c. *Ufu.* Calamus.

A. 3. Arundo donax, *Offic.* *Park. Theat.* 1208. Arundo Cypria, *Ger.* 32. *Emac.* 36. Arundo sativa seu Donax Dioscoridis, *Raii Hist.* ii. 1275. *C. B. Pin.* 17. *Tourn. Inst.* 526. *Elem. Bot.* 419. *Hist. Oxon.* iii. 219. *Boerb. Ind. A.* ii. 162. *C. B. Theat.* 271. Arundo maxima & hortensis, *J. B.* ii. 485. *Chab.* 193. *A. The Great Reed.* Gal. *Grand Roseau des Jardins.* G. *Cyperisch Rohr.* B. *Cyperise-Riet.* In Italia, Hispania, &c. *Ufu.* Radix. *Vires.* Cum Arundine vallatoria viribus convenit, *Diosc.*

A. 4. Arundo Tabaxifera, *Offic.* Arundo Mambu, *Pinson. Mant. Arom.* 186. *Raii Hist.* ii. 1315. Arundo Indica maxima arborea cortice spinoso Hermannii, *Syen. in not. Hort. Mal.* C. *Comm. Flo. Mal.* 36. Arundo arbor Tabaxifera, *C. B. Theat.* 285. Arundo arbor in qua humor lacteus gignitur, qui Tabaxir Avicennæ & Arabibus dicitur, *C. B. Pin.* 18. *Hist. Oxon.* iii. 219. Arundo arborea Mambu vel Bambu dicta, *Pluk. Almag.* 53. Canna ingens Mambu vel Bambu dicta, *Park. Theat.* 1630. Tabaxir sive Mambu arbor, *J. B.* i. 222. Mambu arbor Tabaxir Garcie & Acoftæ, *Chab.* 67. Bambu & Bambæ, *Nienbov. Leg.* 91. *Ily, Hort. Mal.* i. 25. *Tab.* 16. *A. The Bambu Canne.* Gal. *Canne, ou Roseau des Indes.* G. *Bambus Rohr.* B. *Bambut-Riet.* In Malabar crescit. *Ufu.* Tabaxir. *Vires.* Propter vim insignem medicamentosam magni fit, & ab Arabibus, &c. avidè coëmitur.

A. 5. Gramen Arundinaceum, *Offic.* Gramen dumetorum paniculâ acerosâ, semine papposo, *Raii Hist.* ii. 1287. Gramen Arundinaceum paniculâ spadiceâ molli majus, *C. B. Pin.* 7. *Theat.* 95. *Raii Synop.* iii. 401. *J. Schenc. Agr. Prod.* 21. *Tab.* 5. *Agrost.* 122. Gramen paniculatum arundinaceum paniculâ densâ spadiceâ, *Tourn. Inst.* 523. Gramen tomentosum Arundinaceum, *Ger. Emac.* 9. Gramen spicâ candidâ & serici modo lucens, *J. B.* ii. 476. Gramen pulmosum Lobelii, spicâ candidâ & serici modo lucens, *Chab.* 186.

186. Calamogrostis five Gramen tomentosum, *Park. Theat.* 1182. Arundo sylvatica elatior paniculâ molli & serici modo lucenti, *Hist. Oxon.* iii. 218. A. Reed Grass. Gal. Gramen panaché. G. Ried-Gras. B. Ried-gras. In sylvis humidis. *Usu.* Radix. *Vires.* Cum Arundine viribus convenit.

XIX. De Calamo Saccharifero.

Medius inter Miliaceas, atque Arundinaceas plantas videtur Saccharatus calamus, R. H. p. 1278.

A. 1. Arundo Saccharina, *J. B. ii.* 531 *Chab.* 194. *Ger.* 35. *Emac.* 38. *Raii Hist.* ii. 1278. Arundo Saccharifera, C. B. *Pin.* 18. *Theat.* 193. *Boerb. Ind.* A. ii. 162. *Hist. Oxon.* iii. 220. *Sloan. Cat. Fam.* 31. *Hist. i.* 108. *Tab.* 66. *Hern.* Harundo Saccharifera, *Park. Theat.* 1210. Canna Saccharifera, *Ogilb. Chin.* i. 228. Arundo Viba Brasiliensibus dicta, *Pis.* (1648.) Tacomaree five Arundo Saccharifera, *Ejusd.* (1658.) Vubæ & Tacomaree Brasiliensibus, *Marcg.* 82. A. The Sugar Cane. Gal. Canne de Sucre, & Roseau sucré, Cannamelle. G. Zucker Rohr. B. Suiker-riet. Sponte oritur in utraque India. E succo hujus plantæ conficitur Saccharum album & rubrum. *Offic.* A. White and Brown Sugar. Gal. Sucre blanc & rouge. G. Weißer und Brauner Zucker. B. Witte en bruine Suiker. De modo ejus conficiendi videtur R. H. Saccharum cantum, candum, & crystallinum album, *Offic.* A. White Sugar-candy. Gal. Sucre Candi blanc. G. Weißer Zuckerkandy. B. Witte Candy-Suiker. Et Saccharum cantum & candum rubrum, *Offic.* A. Brown Sugar-candy. Gal. Sucre Candi rouge. G. Brauner Zuckerkandy. B. Bruyne Candy-Suiker. Est Saccharum depuratum candisando in crystallinam formam s. a. redactum, ad modum quo Salia crystallisari solent. *Vires.* Sacchari facultates & usus in cibo & medicina, quin & præparationum modi adeo numerosi sunt, ut singulos recensere & accuratius expendere vel justum volumen requireret, C. B. Vide *J. Laubini Histor. Plant. Tom. 2. p.* 536, 537. Item. *J. Raii Hist. Plant. Lib. 22. p.* 1278, 1279. Vide etiam *Ligonem in Histor. Barbado. & Hugbesum in American. Med.*

A. 2. Arundo farcta atro-rubens, *Offic.* Arundo farcta maxima atro-rubens, C. B. *Pin.* 17. *Theat.* 274. *Raii Hist.* ii. 1286. *Hist. Oxon.* iii. 220. Arundo nastos five farcta

crassa & major, *J. B. ii.* 487. Arundo nastos five farcta, crassa & major: Calamus Toxicus Theophrasti, *Chab.* 193. Arundo farcta decima, *Park. Theat.* 1210. Nastos Clusii, *Ger.* 34. *Emac.* 37. A. The Walking Cane. Gal. Canne. G. Spanisch-Rohr. B. Spaanse-Riet. Ex India & Syria adfertur.

A. 3. Arundo farcta flava, *Offic.* C. B. *Pin.* 17. *Theat.* 277. *Raii Hist.* ii. 1277. *Hist. Oxon.* iii. 221. Arundo farcta, *Ger.* 33. *Emac.* 37. Arundo farcta nona, *Park. Theat.* 1210. Arundo nastos five farcta, seu toxica, & gracilis plicatilis, *J. B. ii.* 487. Arundo nastos, seu farcta, five toxica gracilis & plicatilis Indica, *Chab.* 193. A. The Dart Weed. Gal. Canne pour darder. G. Pfeil-Rohr. B. Pylriedt. Ex Syria adfertur.

A. 4. Arundo farcta Indica, *Offic.* Arundo farcta Indiæ Orientalis Sanguinem Draconis manans, *Hist. Oxon.* iii. 220. *Raii Hist.* iii. 615. A. The Dragons-Blood Cane. Gal. Canne, ou Roseau de Sang de Dragon. G. Drachen-Blut-Rohr. B. Drakenbloed-Riedt. In India Orientali crescit. *Usu.* Succus è fructu A. Dragons Blood in Drops. Gal. Sang de Dragon. G. Drachen-Blut. B. Drakenbloed. dicta.

Modus rubram materiam colligendi est, fructum in aqua calida macerare, donec materia illa rubra in fundo vasis subsadat; unde aqua aut evaporata, aut effusa, concretus ex fundo vasis colligitur. Ecce rubra materia ea est, ex qua fit Vernix, qua Cistæ & Pyxides Chinienses obduci solent, *Hist. Oxon.*

A. 5. Calamus odoratus, *Offic.* Calamus aromaticus, *Chab.* 199. Calamus aromaticus verus quibusdam, *J. B. ii.* 528. Calamus aromaticus Syriacus, C. B. *Pin.* 17. *Theat.* 255. Calamus aromaticus Matthioli, *Park. Theat.* 138. Arundo Syriaca aromatica foliis ex adverso sitis, *Hist. Oxon.* iii. 221. Calamus odoratus, *Camel Syllab.* 22. A. Aromatic Reed. Gal. Calamus aromatique, Roseau odorant. G. Aromatisch Rohr. B. Aromatise Riedt. In India oritur. In Officinis nostris Anglicanis nunquam occurrit.

SECTIO VIGESIMA SEPTIMA.

De Herbis anomalis seu incertæ sedis.

Hæ sunt vel

- { Aquaticæ, floribus perfectis seu bracteatis, foliis angulosis, fructu magno muricato: *Tribulus aquaticus.*
- { Terrestres, foliosæ, quibus
 - { Siliquæ breves, quadrangulæ, erectæ: *Sesamum.*
 - { Florum folia rictum quodammodo expri-
mentia, thyrsus oblongus; vascula se-
minalia oblonga, Cardui æmula plan-
ta, facie externa: *Acanthus.*

I. De *Tribulo aquatico.*

Foliis angulosis, fructu magno, muricato, & loco natali à reliquis differt.

A. *Tribulus aquaticus*, Offic. Ger. 676. Emac. 374. C. B. Pin. 194. J. B. iii. 775. Chab. 562. Raii Hist. ii. 1321. *Tribulus aquaticus* major, Park. Theat. 1248. Hist. Oxon. iii. 619. *Tribuloides Tournefortii*, Rupp. Flor. Jen. 49. *Tribuloides vulgare* aquis innascens, Tourn. Inst. 655. A. *Water Caltrops*. Gal. *Tribule aquatique*, Macre, Saligot, Cornuelle, Carniole. G. *Wassernuß*. B. *Water-noot*. In aquosis. Junio floret. Ufu. Nuces, Herba. Vires. Nuces dum recentes sunt, calculis juvant. Herba refrigerat & inspissat, inflammationes sedat, ulcera oris & gingivas sanat.

II. De *Stratiote.*

Nillo innatat *Aizoi arborecentis* foliis, pro radice tenuissima fibrarum filamenta in aquas demittens; Flores nulli vel nondum observati, R. Meth. A. p. 129.

A. *Stratiotes*, Offic. *Stratiotes Ægyptia*, J. B. iii. 787. Raii Hist. ii. 1384. Hist. Oxon. iii. 619. *Stratiotes Ægyptia* Dioscoridis, Vestling. Obs. 45. *Stratiotes Ægyptia*, *Stratiotes Antiquorum*, Chab. 567. *Stratiotes aquatica*

vera Dioscoridis, & *Ægyptiaca*, Park. Theat. 1249. *Lenticula palustris Ægyptiaca*, sive *Stratiotes aquatica* foliis Sedo majore latioribus, C. B. Pin. 362. Hayhalem elmaovi, i. e. *Stratiotes*, Alpin. Ægypt. 108. A. *Water Seagreen*. Gal. *Stratiotes d'eau*. G. *Wasser Eccegrün*. B. *Water Zee-groen*. In Nilo oritur. Ufu. Folia. Vires. Refrigerat, Sanguinem sistit, inflammationes sedat.

III. De *Leontopetalo.*

HUIC radix tuberosa; Flores Ranunculi, stellati, pentapetali, R. Meth. A. p. 129. A. 1. *Leontopetalon*, Offic. Ger. 182. Emac. 236. C. B. Pin. 324. Boerb. Ind. A. 208. Chab. 489. Raii Hist. ii. 1326. Hist. Oxon. ii. 285. Park. Theat. 682. *Leontopetalon* quorundam, J. B. iii. 489. *Leontopetalon* foliis costæ ramosæ innascentibus, Tourn. Corol. 49. A. *Black Turnep*. Gal. *Patte de Lion*. G. *Schwarze Niebe*. B. *Leeuwen-bladt*. In Apulia nascitur. Serius floret. Ufu. Radix. Vires. Serpantium ictibus auxiliatur, Diosc. Digerendi facultatem & exsiccandi exalefaciendique possidet, Galen.

A. 2. *Chrysogonum*, Offic. Park. Theat. 683. Raii Hist. ii. 1326. Hist. Oxon. ii. 285. *Chrysogonum Dioscoridis* quibusdam, J. B. iii. 489. Chab. 486. *Chrysogono* di Dioscoride, Pon. Ital. Bald. 141. *Leontopetalo* affinis foliis Quernis, C. B. Pin. 324. *Leontopetalon* foliis costæ simplici innascentibus, Tourn. Coroll. 49. A. *Red Turnep*. Gal. *Patte de Lyon rouge*. G. *Rothe-Niebe*. B. *Rode Leeuwen-bladt*. In Syria oritur. Ufu. Radix. Vires. Cum priore viribus convenit.

IV. De *Sesamo.*

NOTÆ sunt, siliquæ breves, quadrangulæ, erectæ.

A. *Sesamum*, Offic. J. B. ii. 896. C. B. Pin. 27. Raii Hist. ii. 1327. J. Commel. Flo. Mal. 243. Vestling. Obs. 36. Hist. Oxon. ii. 282. Park. Theat. 254. *Sesamum* vel *Sisamum*, Chab. 284. Ger. 1054. Emac. 1232. *Sesamum* semine fusco & albo, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 559. *Sesamum sempsem*, Alpin. Ægypt. 98. *Digitalis Orientalis* *Sesam* dicta, Tourn. Inst. 164. Elem. Bot. 135. *Sesamum* congentibus Gangya, Lusitanis Girgilim,

lim, *Mureg* 21. Gangila sive Sesamum Africanum, *Pison*. 111. Schit-Elu, *Hort. Mal.* ix. 105. Tab. liv. Tala, *Herm. Mus. Zeyl.* 58. A. Oily Purging Grain. Gal. *Fujeoline.* G. *Glachs-dotter.* B. *Vlas-dotter.* Ufu. Semen. *Vires.* Calfacit, modicè humectat, emollit, paregoricum, viscosum, pingue, adeoque & emplasticum est; Nervorum duritiem illitu discutit, Colicis doloribus medetur, *Schrod.* Vide etiam *Hoffmannum in Schroder.*

V. De Persicaria Siliquosa.

Caulis flavicans, pellucidus; folia Mercurialis; flores flavi, penduli, calcari donati; siliquæ breves per maturitatem dissilientes, & semina projicientes.

A. Persicaria siliquosa, *Offic.* Ger. 361. *Emac.* 446. *Raii Hist.* ii. 1328. *Merc. Bot.* ii. 28. *Pbyt. Brit.* 90. *Mer. Pin.* 92. Balsamina lutea, sive Noli me tangere, C. B. *Pin.* 306. *Tourn. Inst.* 419. *Elem. Bot.* 332. *Boerb. Ind. A.* 320. *Raii Synop.* iii. 316. Balsamina, Herba impatiens, seu Noli me tangere, Floris petalo luteo, *Hist. Oxon.* ii. 282. Noli me tangere, *J. B.* ii. 908. *Cbab.* 287. Mercurialis sylvestris, Noli me tangere dicta, sive Persicaria siliquosa, *Parkinson. Theat.* 296. A. Quick-in-hand, Touch-me-not. Gal. *Balsamine sauvage.* G. Wild Balsam-Kraut. B. Wild Balsam-kruid, Kruidje roer my niet. In hortis reperitur. Ufu. Herba. *Vires.* Vi diuretica insigni pollet, ut Diabetem inducat. Facultate fertur esse perniciofa & deleteria, *Dod.*

VI. De Hypocoo.

Cujus notæ, Folia tenuiter dissecta; Siliquæ longæ, planæ, articulatae, in singulis internodiis singula semina longiuscula continentes, R. *Meth. A.* p. 129.

A. 1. Hypocoon, *Offic.* C. B. *Pin.* 172. *Cbab.* 285. Hypocoon siliquosum, *J. B.* ii. 899. *Elem. Bot.* 197. Hypocoon siliquis erectis, articulatis, incurvis, *Hist. Oxon.* ii. 579. Hypocoon legitimum Clusii, *Park. Theat.* 371. *Raii Hist.* ii. 1328. Hypocoon latiore folio, *Tourn. Inst.* 230. *Boerb. Ind. A.* 307. Cymium corniculatum, sive Hypocoon Clusii, *Ger.* 909. *Emac.* 1067. G. Horned Wild Cumin. Gal. Cumin sauvage cornu. G. Wilder Horn-Kummel. B. Hoornagtige wilde Comyn. In

Gallia Narbonensi sponte oritur. Maio floret. Ufu. Herba, succus. *Vires.* Natura eadem quæ Papaveris succo, *Diosc.* Ejus succus instar Opii somnum inducit, D. *Herm.*

A. 2. Cuminum filiquosum, *Offic.* Ger. 908. *Emac.* 1067. Hypocoi altera species, C. B. *Pin.* 172. Hypocoon alterum, *Parkins. Theat.* 372. *Raii Hist.* ii. 1328. Hypocoon siliquis propendentibus, non articulatis, bivalvibus, incurvis, *Hist. Oxon.* ii. 579. Hypocoon tenuiore folio, *Tourn. Inst.* 230. *Elem. Bot.* 197. A. Coddled Wild Cumin. Gal. Cumin sauvage qui a poussé des Cosses. G. Schotichter Wilder Kummel. B. Hypocoon. In Hispania reperitur. Maio floret. Ufu. Herba. *Vires.* Cum priore viribus convenit.

VII. De Epimedio.

Cujus notæ sunt, Cauliculi in ternos ramulos, ramuli in ternos pediculos folia sustinentes, Hederaceorum fere figurâ divisi; flores tetrapetali geminati, aut potius octopetali; siliquæ bivalves, tenues; semina compressa rotunda, *Raii. Method.* A. pag. 129.

A. Epimedium, *Offic.* Ger. 389. *Emac.* 480. *Raii Hist.* ii. 1330. C. B. *Pin.* 323. *Hist. Oxon.* ii. 196. *Park. Theat.* 1365. *Tourn. Inst.* 232. *Elem. Bot.* 199. *Boerb. Ind. A.* 307. Epimedium quorundam, *J. B.* ii. 395. Epimedium quorundam floribus purpureis cum apicibus luteis, *Cbab.* 165. A. Barren-wort. Gal. Chapeau d'Evêque. G. Bischoffs-Hut. B. Epimedium. In hortis apud nos reperitur. Ufu. Radix, folia. *Vires.* Utraque conceptum adimit.

VIII. De Tribulo Terrestris.

Folia buic Lenticulæ aut Ciceris; flores pentapetali; fructus muricati, è quinque velut triangularibus partibus compositi, quarum cuspides in centro concurrunt, reliqui anguli in longam & acutam spinam exeunt, R. *Meth. A.* p. 130.

A. Tribulus terrestris, *Offic.* Ger. 1066. *Emac.* 1246. *Park. Theat.* 1097. *Raii Hist.* ii. 1344. *J. B.* ii. 352. *Cbab.* 156. Tribulus terrestris Ciceris folio, fructu aculeato, C. B. *Pin.* 350. *Boerb. Ind. A.* 298. *Elem. Bot.* 232. Tribulus terrestris Ciceris folio, seminum integumento aculeato, *Hist. Oxon.* ii. 102. A. Calrops. Gal. Tribule. G. Burkel-Dorn. B.

Steekende Aart-Noten. In Italia reperitur. Julio floret. *Ufu.* Herba, semen. *Vires.* Refrigerat, inspissat; inflammationes juvat; ulcera oris putredinesque gingivarum sanat. Semen contra venena commendatur; ictos à serpentibus recreat.

CLASSIS TERTIA,

SEU

DENDROLOGIA.

SECTIO PRIM A.

De Arboribus caudice simplici non ramoso.

I. De Palma.

Notæ sunt, Folia striata & velut arundinacea; flores tripetali. R. H. p. 1352.

A. 1. Palma, Ger. 1333. Emac. 1517. J. B. i 351. Chab. 26. Raii Hist. ii. 1352. Ind. Med. lxxxvii. Palma vulgaris, Park. Theat. 1545. Palma major, C. B. Pin. 506. Dactylus, Mont. Exot. 18. Boerb. Ind. A. ii. 169. J. Comm. Hort. Amst. 260. Herm. Cat. 472. Palma dactylifera major vulgo, Herm. Par. Bat. Prod. 366. Palma dactylifera, seu Dactylus vulgo, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 412. Palma dactylifera major vulgaris, Jonsf. Dendr. 138. Sloan. Cat. Fam. 174. Hist. ii. 111. Indis Mahaindi, Herm. Mus. Zeyl. 69. A. The Palm or Date-tree. Gal. Palmier, Dattier. G. Dattel-Baum. B. Dadelboom. In Ægypto, & aliis locis fervidis nascitur. *Ufu.* Fructus oblongo-rotunda glandium magnitudine & forma, sed majores, includentes sub pellicula fulva ac tenui pulpam saporis subdulcis & visceridi, & sub hac nucleum, durum, per longitudinem sulco notatum. Dactylus, Offic. Plum. Nov. Gen. 2. Tab. 1. A. Dates. Gal. Dattes. G. Datteln. B. Dadeln. Eligendi magni, fulvi, parum rugosi, molles, pleni, carnosi,

carne subdura ad nucleum candicante, ad corticem rubesciente, sapore vinoso. *Vires.* Calfaciunt, subastringunt; asperitatem faucium leniunt; fœtum in utero roborant; fluxus ventris sistunt; vitiis renum ac vesicæ succurrunt, Schrod.

A. 2. Palma oleosa, Offic. Palma oleosa ex cujus fructu, &c. Ind. Med. lxxxviii. Palma foliorum pediculis, fructu pruniformi, luteo, oleoso, Cat. Jamaic. 175. Hist. ii. 113. Raii Dendr. 1. Palma major dactylifera & vinifera Guineensis, Jonsf. Dendr. 139. Arbor exotica fructu Dactylis simili, C. B. Pin. 508. Palma Guineæ, J. B. i 369. Nucula Indica racemosa, Ger. Emac. 1554. Park. Theat. 1596. A. The Palm-Oiltree Gal. Palmier de Guinée. G. Palm oder Oehl-Baum. B. Guineese Dadelboom. In Guinea spontanea crescit. *Ufu.* Oleum seu potius unguentum crassum Aurantii coloris, odore suavi, ex hoc fructu confectum ad hunc modum: Nempe carni è nucleis avulsæ adjicient aquæ ferventis bonam partem; deinde jubent ut pulpa in lebetè diu agitetur commisceaturque exactè super ignem; deinde remotum ab igne lebetem tamdiu stare sinunt, donec amurca omnis in fundum subsederit; tandem oleum aquæ supernatans cochleari excipiunt: quo exhausto, aqua fervente iterum effusâ operationem repetunt. Eligendum est recens, non rancidum, coloris Aurantii, odoris suavis, consistentiæ butyri. *Vires.* Extrinsicus anodynum est; Nervos confortat; dolores podagricos mitigat; lassitudines juvat; contractiones relaxat.

A. 3. Coccus, Offic. Nieremberg. 296. Palma Indica nucifera Coccys dicta, Raii Hist. ii. 1356. Palma nucifera Indica major, Jonsf. Dendr. 145. Palma Indica coccifera angulosa, C. B. Pin. 508. C. Comm. Flor. Mal. 197. Herm. Hort. Lugd. Bat. 472. Pluk. Almag. 275. Boerb. Ind. A. ii. 170. Herm. Parad. Bat. Prod. 361. Breyn. Prod. ii. 80. Palma nucifera arbor, J. B. i. 375. Palma Indica nucifera, Chab. 27. Palma coccifera, seu Nux Indica, Indis Lubi, Camel. Syllab. 43. Palma major coccifera, H. Beaum. 33. Palma sive Nux Indica vulgaris ferens cocos, Park. Theat. 1596. Nux Indica arbor, Ger. 1338. Emac. 1522. Nux Indica & Cocci vocata arbor, Hern. 71. Cocceira Indica, Pif. 63. (ed. 1648.) Inaja Guacuiba, vulgò Cocos, ejusd. 130. (1658.) Inaja-guacuiba, cujus fructus Inaja-guaca, Marcg. 138. Tenga, Hort. Mal. i. p. 1. Tab. 1, 2, 3, 4. Polgaha, Herm. Mus. Zeyl. 50. A. The Coco or Cocker-Nut-tree. Gal. Arbre de noix de Cocos.

G. Coco

G. Coco oder Creuß-Nuß-Baum. B. *Cocos-Boom*. Utriusque Indiae alumna est. *Ufu*. Fructus medulla, liquore arboris Suri dictus, liquor nucleo contentus. *Vires*. Liquorem seu Vinum Suri phthificis mirè conferre aiunt, & valdè opportunum esse urinæ, renumque vitiis laborantibus. E nucleis contusis atque expressis lac extorquetur citra ignis operam, lumbricis enecandis utilissimum. Liqueor nucleo contentus siti febribusque extinguendis calorque contemperando idoneus est, *R. H.*

A. 4. *Coccus de Maldiva*, *Offic. Park. Theat.* 1598. *Cocos de Maldiva*, sive *Nux Indica* ad venena celebrata, *Chab.* 28. *Raii Hist.* ii. 1359. *Palma coccifera* figurâ ovali, *C. B. Pin.* 509. *Nux Indica* ad venena celebris, sive *Coccus de Maldiva*, *J. B. i.* 384. *Tavaccare*, sive *Nux Medica Maldivensium*, *Pisf. Mant.* 203. *Palma Naldivensis*, aliis *Maldivensis*, *Jonsf. Dendr.* 147. A. *The Maldiva-Nut*. *Gal. Noix de Cocos des Iles Maldives*. **G. Maldivische Cocus-Nuß.** B. *Maldivise Cocos-Noot*. In India Orientali reperitur. *Ufu*. Fructus magnus figurâ ovali, cortice nigro, medullâ candidâ, porosâ, sapore excellenti. *Vires*. Laudatur adversus venena, ad coli dolores, paralyin, epilepsiam, aliosve nervorum affectus. Specificam qualitatem promovendi partum difficilem habet.

A. 5. *Ebenus Æthiopica*, *Offic. Palma Haira*, *Park. Theat.* 1667. *Palma Americana spinosa*, *C. B. Pin.* 507. *Raii Hist.* ii. 1363. *Pluk. Almag.* 277. *Phytog.* 103. *Palma tota spinosa major*, fructu pruniformi, *Cat. Jam.* 177. *Sloan. Hist.* ii. 119. *Palma Brasiliensis sexea Airi*, *Pisf.* (ed. 1658.) 129. *Palma Portoricensis*, spinosissima, vinifera *Hort. Beaum.* 32. *Palmæ facie Haira*, *J. B. i.* 393. *Palma Americana Haira* sive *Ayri*, *Jonsf. Dendr.* 144. A. *The Macow or Ebony-tree*. *Gal. Ebene*. **G. Eben-Holz / Eben-Baum.** B. *Ebbenhout-Boom*. In America frequenter reperitur. *Ufu*. Lignum nigrum densissimum. *Plukenetio* autem sic describitur: *Hujus arboris lignum marmori nigro simile, ferri modo in aqua fundum petit. Vires*. De viribus Ebeni vide inter Arbores Pruniferas.

In priore editione hujus libri duas Ebeni species memini, quarum hodie usus est inter mechanicos. Verum an utraque earum vera & genuina Antiquorum Ebenus sit, adhuc controvertitur. *Dioscorides* duas describit species: *Prima ex Æthiopia desertur, nigra, nullos habens venarum discursus, factitii cornus lavore: cum frangitur densa apparet, mordens gustu, atque*

astringens, &c. Altera ex India, lineis candidis & fulvis intercurrentibus, eademque maculis prædita: cæterum prior bonitate antecedit. *Plinius* in ejus descriptione inquit: *Rara est arbor, quam nullam aliam nisi Palmarum generis decuit.* Unde concludo Plantam, quam hic exhibeo, Ebenam Æthiopicam esse, & illam *Helbigii Indicam*.

Ex quo hæc scripsi, verum Ebenum Indicam à D. *Camello* descriptam inveni: quæ, cum *Baccifera* sit arbor, in tribu illa inveniet Lector.

A. 6. *Palma Arecifera*, *Ind. Med.* lxxxviii. *Palma* cujus fructus sessilis *Faufel* dicitur, *C. B. Pin.* 510. *Palma Arecifera*, nucleo versicolori, *Nuci Moschatæ simili*, *Parad. Bat. Prod.* 361. *Pluk. Almag.* 275. *Phytog. Tab.* 309. f. 4. *C. Comm. Flor. Mal.* 197. *Palma Faufellifera*, *Jonsf. Dendr.* 151. *Palma Areca* sive *Faufel* dicta, *Hort. Beaum.* 32. *Palma Indica minor fructu Areca dicta*, vulgaris, *Puwakghaha*, *Herm. Mus. Zeyl.* 51. *Faufel* sive *Areca Palmæ foliis*, *J. B. i.* 389. *Chab.* 29. *Nux Faufel* sive *Pynang*, *Bont.* 90. *Areca* sive *Faufel*, *Ger.* 1337. *Emac.* 1520. *Areca* sive *Faufel*, *Avellana Indiana versicolor*, *Park. Theat.* 1642. *Raii Hist.* ii. 1363. *Areca* sive *Faufel Indiae Orientalis*, *Act. Philosoph. Lond.* No. 274. p. 930. *Caunga*, *Hort. Mal.* i. 9. *Tab.* 5, 6, 7, 8. A. *The Indian or Malabar-Nut*. *Gal. Arecue*. **G. Indianische Nuß.** B. *Indiaanse Noot*. In Malabar, aliisque locis Indiae Orientalis succrescit. *Ufu*. *Sucus* è fructu inspissatus *Terra Japonica*, & *Catechu* Officinis dictus. Est substantia gummosa, indurata, è rufo nigricans, saporis astringentis & austeri, postmodum dulcis & grati, odoris nullius. Duplex est; una purior, degustata leviter in lingua quasi liquefcit: altera verò durior & impurior, adeoque fere nullius usus: quæ fortasse deceptit *Schroderum*, ut pro terra habuerit. *Vires*. Astringit, ventriculum roborat, nauseam arcet, appetitum excitat, vomitum juvat, fluxum alvi, mensium, & sanguinis reprimit. De exotico illo medicamento *Terra Japonica*, *Catechu* seu *Caetchu* dicto, quod nimirum sit, non convenit inter eruditos: nonnulli, qui pro vera seu genuina terræ specie, ut nomen sonat, illud habent, inter mineralia reponunt. Alii compositum quiddam vitriolicæ naturæ particeps esse existimant. Alii denique, & quidem rectè, vegetabilibus enumerant, pro succo inspissato habentes. Quorum opiniones à *Wedelio Ephem. Germ. An.* 2. *Obs.* 128. traduntur. Cæterum *Catechu* isthoc

hoc in aqua communi facile solvitur, eidemque incorporatur, & tincturam rubram communicat, ut alii non pauci succi vegetabiles inspissati, & extracta; à qua filtrando non separatur, ut terræ solent, sed filtrum unà transiit; & calcinatione in cineres abit perfectos, quod Terræ non faciunt. Quod autem vitriolicæ naturæ particeps non sit, tria sequentia experimenta abundè evincunt. 1. Quod Sal vitriolicus ab eo nequeat separari. 2. Quod Alkali admixtum nè minimam quidem effervescentiam aut præcipitationem excitat aut producit. 3. Ejusdem solutio vitriolicis quibuscunque additis in Atramentum facessit. *Garcias* & sequaces *Lycium Dioscoridis* esse volunt; quibus *Clusius* & *Veslingius* se opponunt, quoniam arbores *Lycium* fundentes, & *Catechu* plurimum inter se differunt, tum figurâ, tum magnitudine foliorum & fructuum. Alii succum inspissatum seu extractum fructus illius *Anacardium Occidentalium* dicti esse contendunt, ob nomen, ut videtur affinitatem, siquidem ille *Cajou* & *Catzu* dicitur. Verum *Cleyer* Extractum fructus *Acaciæ Orientalis* plantæ *Tamarindo* admodum similis esse affirmat. *Paulus Amandus* compositum quoddam artificiale esse ait; ingredientia ejus, inquit, sunt Extractum *Glycyrrhizæ Indicæ*, & *Calami Aromatici Indici*, atque *Succus Arecæ*; qui ipsi colorem purpureum conciliat. Tandem *Johannes Otto Helbigius*, simplicium *Indiæ Orientalis* peritissimus, eam educi tradit è fructu quodam parvo, duro, resinoso, astringente, velut in uvis dependente, pediculis longis; qui fructus, inquit, una cum foliis *Belle* & calce per totam *Indiam* masticatur ad os mundandum, estque nihil aliud quàm *Fausel Javanis* & *Malaiis Pynang* dictum, cujus sententiæ & nos subscribimus.

Hinc hi versiculi:

*Quis foliis credat commixta calce tenellis,
Cum fructu hoc Indos vesi, unde ore cruento
Purpureum ejiciunt succum, tam dentibus atris
Horrendum arringunt, & dentibus ore minantur?*

Res istæ, de quibus jam acturi sumus, inquit *Bontius*, adeo familiares sunt apud omnes *Indiæ* populos, ut videamur operam velle perdere, si latius de iis agamus.

Fructus hujus arboris insignis etiam usûs est; à *D. Marloe* *Nux Malabarensis* dictus. Nuce *Moschata*, cui aliàs valde similis, major est, etiam compressus cum umbilico in medio, al-

tera extremitate rotunda. *Vires*. Admirandarum virium est in *Scrophulis* curandis. Sanguinem corrigit, Humores noxios alterat; *Hepar* & *Lienem* emendat; Facultatem digestivam restituit; totumque corporis habitum in meliorem mutat.

N. B. 1. Fructus hujus immaturus vertiginem inducit, ac si sumpto vino quis ebrietatem contraxerit.

2. *Pharmacopolæ* nostrates *Londinenses* *Terræ Japonicæ* nomine Extractum ipsum prout ad nos adfertur, intelligunt: *Catechu* vero appellatione Compositum quiddam ex Extracto, *Moscho*, *Ambra*, &c.

A. 7. *Sagou*, *Offic.* *Palma prunifera Japonica*, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 472. *Plum. Nov. Gen.* 3. *Hort. Eeaum.* 33. *Palma Japonica* spinosis pediculis *Polypodii* folio, *Parad. Bat. Prod.* 361. *Palma Indica* caudice in annulos protuberantes distincto, fructu *Pruniformi*, *Raii Hist.* ii. 1360. *Commel. Flor. Mal.* 198. *Palma vinifera* *Belgarum*, *Breyn Prod.* 1. *Palma farinifera Japonica*, *Satsou Japonensis*, *ejusd.* p. 281. *Palmam* referens arbor farinifera, *C. B. Pin.* 508. Arbor farinifera, *Park. Theat.* 1646. *Zagu* seu arbor farinifera, *Jonsf. Dendr.* 144. *Todda-panna*, seu *Monta-panna*, *Herm.* iii. 9. *Tab.* 13, &c. *Commel. Flor. Mal.* 264. *A. Sago-tree*, *Indian Bread*, or *Libby-tree*. *Gal. Arbre de Sagou*. *G. Sagou-Baum*. *B. Sagou-Boom*. In *India Orientali* multis in locis nascitur. *Usu*. *Fæces* medullæ hujus arboris facile solubiles *Cari* confecta quoad magnitudinem referentes, sapore aquoso, colore ex fusco albicante, odoris nullius. Hoc autem modo conficitur *Sagou*: Arbore decisâ, & in taleas fîsâ, medulla ruspando eximitur, quæ in mortario grandi pistillo ligneo strenuè contunditur; deinde aquâ probè commixtâ, per pannum percolatur, in alveum satis capacem, in quem substantia medullæ defluit. Levioribus duntaxat fursuribus & quisquiliis in panno remanentibus, quæ ut inutiles abjiciuntur, quod in alveum decidit subsidere permittitur, quod brevi fit: Deinde aquâ è fæcibus elutriatâ, ex iisdem efformantur placentulæ, è quibus in clibano coctis panis efficitur satis probus, ab *Indigenis* in inopia *Orizæ* esitatus; vel eadem granulata & exsiccata in *Europæas* regiones transportantur. *Vires*. A nonnullis valde nutritiva & analeptica habetur, omnifque generis fluxiones sistere dicitur.

Utrum *Sagou* sit medulla trunci, aut gemmæ alicujus *Palmae*, seu *Gummi* arboris, non amplius quæstio est, medullam esse omnibus con-

sentientibus; verum cujus generis Palmæ nondum extra controversiam est, inter Botánicos apprimè gnaros, aliis aliam & aliam arborem esse opinantibus. C. Baubinus medullam gemmæ seu capitis Palmæ Regalis dictæ Barbadenfis seu Jamaicensis. A. *The Cabbage-tree*. Gal. *Palmier Royal des Barbades*, ou de la *Jamaique*, qu'on nomme en plusieurs langues *Arbre de Chou*. G. *Rohlsbaum*. B. *Koolboom*. dictæ referentis, facit. Quod Clusius & omnes nostri nuperi peregrinatores negant, medullam trunci esse uno ore affirmantes. Neque hîc cessât controversia: siquidem Robertus Knox nauclerus, qui, per multos annos in Ceylona Insula captivus detinebatur, medullam *Codda Panna*, H. M. *Talipot Singalensis* dictæ, esse asserit. In cujus sententiam initio inclinabat eruditissimus D. Johannes Raius. Verùm *Horti Malabarici* auctoribus medullam *Toddæ Pannæ* esse, ex qua *Sagou* conficitur, affirmantibus; *Pisone* etiam & *Marcgravio* duas arborum species in Brasilia nascentes, & utraque Palmas describentibus, quarum medulla ad panem conficiendum ab indigenis usitata erat; obvium est conjicere plures Palmarum species *Sagou* præbere. Sed vera & genuina species è medulla *Toddæ Pannæ* conficitur, ut D. Raius à D. *Tancredo Robinson*, M. D. certior factus est, qui, ejus iconem inter alia rariora ad *Societatem Regiam Londinensem* ex India Orientali transmissam in ejusdem Societatis Museo, & nos etiam vidimus.

A. 8. *Chamæhiphes*, Offic. *Chamærepis*, *Theopb. Bod.* 108. Palma minor, C. B. *in.* 506. *Plum. Nov. Gen.* 2. Palma humilis Hispanica spinosa, & non spinosa, *J. B. i.* 370. *Raii Hist.* ii. 1369. Palma folio plicatili seu flabelli-formi humilis, *Ejusd.* Palma minor vulgaris spinosa, aliis *Chamærops*, Palma humilis *Cefaglione*, *Palmites* & *Chamæripes* vocatur, *Jonsf. Dendr.* 140. Palma humilis seu *Chamæripes*, Palma humilis Hispanica spinosa, & non spinosa, *Chab.* 27. Palma humilis *Dactylifera* radice repente, foboliferâ, folio flabelliformi, pedunculo spinoso, *Boerb. Ind.* A. ii. 169. Palma humilis sive *Chamæhiphes* vel *Palmites*, *Park. Theat.* 1545. *Palmites* sive *Chamærrhiphes*, *Ger.* 1335. *Emac.* 1519. A. *The Dwarf Palm*. Gal. *Petit Palmier*. G. *Kleiner Palm-Baum*. B. *Kleine Palm-boom*. In Hispania, Lusitania, & Italia crescit. *Usu.* Bacca. *Vires.* Contra omnes fluxiones vi sua adstringenti commendatur. Folia ad Sportulas, tegetes, & Scopas parandas incisa sunt.

A. 9. *Draco arbor*, *Ger.* 1339. *Emac.* 1523. *Park. Theat.* 1531. *J. B. i.* 402. *Chab.* 30. C. B. *Pin.* 505. *Raii Hist.* ii. 1598. *Jonsf. Dendr.* 288. *Ezquahduiti*, *Hern.* 59. Palma prunifera foliis yuccæ, fructu in racemis congestis, cerasiformi, duro, cinereo, pili magnitudine; hujus lacryma Sanguis draconis dicta, *J. Comm. Hort. Amst.* 261. *Cat. Jam.* 179. *Sloan. Hist.* i. 20. *Pluk. Almag.* 277. *Hort. Beaum.* 33. Palma foliis longissimis, pendulis absque ullo pedunculo ex caudice glabro enatis, *Boerb. Ind.* A. ii. 169. A. *The Dragon Tree*. Gal. *Arbre de Sang-Dragon*. G. *Drachen-Blut-Baum*. B. *Draken-bloet-Boom*. In Insula Portus Sancti, quæ è Canariis una est, & Madera oritur. *Usu.* Gummi, Sanguis Draconis, Offic. A. *Dragons-Blood*. Gal. *Sang-Dragon*. G. *Drachen-blut*. B. *Drakenbloet*. Resina est obscura, rubra, igni admota facile liquefscens, inque eum coniecta flammam concipiens, attritu colorem rubrum sanguineum reddens, saporis resinosi & adstringentis. Duplex in Officinis invenitur quæ puritate & impuritate tantum differunt; Optimum censetur quod in guttulis foliis involutis adfertur. *Vires.* Exsiccat strenue, astringit, repellit. Usus ejus est præcipuus extrinsecus in exsiccandis Catarrhis, in Hæmorrhagia sistenda, vulneribus glutinandis, dentibus laxis stabi- liendis, *Schrod.* N. B. Sanguinem Draconis Recentiorum Cinnabarin Dioscoridis esse docti plerique existimant. Cinnabaris recentiorum Antiquorum est Minium, *R. H. p.* 1598. Pro fabula habet D. Raius cum *Parkinsono* quod tradit *Monardes* de Dracunculi figura hujus arboris fructui à natura insculpta, *R. H.*

A. 10. Palma Sanguinem Draconis fundens altera, Offic. Palma foliis & caudice undique spinis longis, acutissimis, nigris armata, D. *Scherard.* *Dsjerenang*, i. e. Sanguis Draconis ex fructibus Palmæ coniferæ spinosæ, elic- tus, *Kemph. Amœn. Exot.* 552. A. *The other Dragons-Blood Tree*. Gal. *Un autre arbre de Sang-Dragon*. G. *Ein ander Drachen-Blut- Baum*. B. *Een ander Draken-bloet-Boom*. In Amboyna oritur. *Usu.* Resina è fructu ex- stillans.

Ex quo librum priorem in lucem emisi, li- teris aliquot ab ingeniosissimo nuper illo Bo- tanico D. *Gulielmo Sberard*, L. L. D. tunc Consule Societatis Mercatorum Turcicorum Smyrnenfium certior factus sum, tres dari spe- cies arborum quæ Sanguinem Draconis præ- bent. 1. Illam *Clusii* à me jam editam p. 266. libri supradicti, quæ propriè Palma est, &

huic Capiti inferi debet. 2. Quam hic exhibeo cujus fructus, *Fructui squamoso Clusii Exot. lib. 2. cap. 3.* similis est, Nucis Myristicæ circiter magnitudine, squamis tectus, inter quas & corticem continetur nucleus parvus, qui concusso fructu crepitat. 3. Draco arbor, &c. *Hort. Anstet.* quam inter arbores filiquosas disposui, *Pomet.* etiam in *Histoire de Drogues*, p. 259. tres Sanguinis Draconis species enumerat, quarum primam Indicam vocat, estque *Clusiana*: secundam, Canariensem appellat, cujus duas icones exhibet diversarum arborum, quarum prima filiquosa est, foliorum angustiorum, quæ fortè tertia est D. *Sberard.* Secundam foliis latioribus depingit, fructu Alkekengi referente. Tertiam *Pometus* falsam vocat, & ex Hollandia allatam ait. *Quin & Camellus S. J.* duas Sanguinis Draconis species memorat, quarum primam *Sanguinem Draconis Officinarum* vocat, qui idem est cum *Clusiano*, cujus gummi *Camellus* sic describit, *Pulverisatum coloris est vilioris Laccæ aut Boli ordinariæ.* Unde cum Sanguinem nostrum Draconis in massis seu glebis esse existimo. Secundam *Sanguinis Draconis Pictorum Cinnabarin Dioscorides* denominat, qui est Sanguis noster Draconis in guttis seu guttatus; verum cujus arboris succus sit, non dicit, dubitat tamen an non producat à quadam Arbore Peruviana à *Monarde* descripta. Fortasse idem fuerit cum gummi, quod à ligno Nephritico defluere dicit. Alia fortasse præter has Sanguinis Draconis species est, cujus notitiam à D. *Hyde* habuit ingeniosus Botanicus D. *Jacobus Bobart*, à Canna seu Arundine hausti, quam in Capite Arundinum in hoc libro disposui. Verum an differat à *Sberardina* secunda non ausim determinare: Quamvis enim in notis nonnullis descriptiones conveniunt, tamen adeò breves sunt, ut de illis certò judicare aut definire non possimus.

Hujus fructum à D. *Sberardo* ex Hollandia, cum in itinere esset versus Smyrnam, accepi, & fragmenta quædam ipsius gummi, admodum & cum purissimo Sanguine Draconis in guttis colore conveniens.

A. 11. Palma sylvestris Bdellifera, *Kempb. Amoen. Exot. 668.* A. *The Bdellium Palm.* Gal. *Palmier sauvage portant du Bdellium.* G. *Bdellium-Palm-Baum.* B. *Bdellium-Palm-Boom.* Palma est nucifera folio flabelli-formi. Hanc credidit *Kempferus* esse *Bdelliferam Chamberipem Serapionis.*

II. De Musa.

A. 1. **M**USA, *Offic. Bod. 352.* Musa Serapionis, *Ger. 1332. Emac 1515.* Musa arbor, *J. B. i. 148 Park. Theat. 1495. Raii Hist. ii. 1314.* Musa caudice viridi, fructu longiore, falcato, anguloso, *Cat. Fam. 189 Sloan. Hist. ii. 141.* Musa fructu cucumerino longiori, *Plum. Nov. Plant Gen. 24. Boerb. Ind. A. ii. 171.* Musa aut Amhusa, *Chab. 9.* Muza ex flore Sinensi, *Fons. D. Icon. 470.* Mauz, Musa, *Alp. Egypt. 78.* Mauz, *Vesling. Obj. 26.* Palma humilis longis latisque foliis, *C. B. Pin. 508.* Ficus Indica racemosa, foliis & fructu amplissimis, Musa Arabibus dicta, *Pluk. Almag. 145.* Ficus exotica cruciata, *Sterb. Cit. cult. 61.* Ficoides sive Ficus Indica longissimo latissimoque folio, Musa Serapionis dicta, *H. Beaum. 21.* Ficoides seu Ficus Indica longissimo latissimoque folio, fructu longissimo, Musa Serapionis dicta, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 256.* Bala, *Hort. Mal. i. 17. Tab. 12, &c.* Banana, *Pis. (Ed. 1648.) 75.* Bananiera, *Ejusd. (Ed. 1658.) 154.* Banana Brasiliensibus, *Marcg. 138.* A. *The Plantain Tree.* Gal. *Musa, (arbrisseau des Indes).* G. *Plantain-Baum.* B. *Bananas.* Utriusque Indiæ incola est. *Usu. Fructus. Vires.* Multum nutrit, Urinam ciet, Venerem stimulat.

A. 2. Banana, *Offic. Raii Hist. ii. 1375.* Musa caudice maculato fructu recto, rotundo brevior odorato, *Cat. Fam. 192. Sloan. Hist. ii. 147.* Ficoides seu Ficus Indica longissimo latissimoque folio, caule maculato fructu minore, *H. Beaum. 21. Boerb. Ind. A. ii. 171.* Musa fructu cucumerino breviori, *Plum. Nov. Gen. 24. Senoriæ, Fons. D. 143.* Pacoeira, *Pis. (Ed. 1658) 154.* Bacoba, *Ejusd. (Ed. 1648.) 76.* Pacoeira Lusitanis, *Marcg. 137.* A. *The Bonana Tree.* Gal. *Arbre de Banana.* G. *Bonana-Baum.* B. *Bananas-Boom.* In America colitur. *Usu. Fructus. Vires.* Cum priore viribus convenit.

S E C T I O S E C U N D A.

De Arboribus, quarum fructus à floribus remoti vel sejuncti sunt.

Nuciferæ, *hoc est*, nuce durâ & fragili putamine testâ, fructus in tegumento

{ Crasso & carnosio testam undique obducente, nucleo, in quatuor lobos profunde diviso, folio pinnato: *Juglans*.

{ Tenui & Membranaceo, summa parte aperto, foliis integris subrotundis: *Corylus*.

Glandiferæ, *hoc est*, nuce coriaceo tegmine obducta

{ Unica in unoquoque folliculo, seu calyce, qui nucem totam non integit, sed inferiorem ejus partem tantum; foliis

{ Deciduis, arbore procera: *Quercus*.

{ Semper virentibus, cortice

{ Crasso & fungoso: *Suber*.

{ Tenuiore: *Ilex*.

Pluribus nucibus communi tegumento inclusis, fructu majore echinato, foliis longis serratis: *Castanea*.

Coniferæ, *hoc est*, fructu squamoso, polyspermo, in coni seu metæ formam turbato, suntque vel

{ Resiniferæ, fructu

{ Squamoso, binis sub singulis squamis, feminibus, foliis

{ Perpetuis, angustis,

{ Sparsim undique à furculis exeuntibus, iisque vel

{ Longioribus & binis ex eadem theca seu tubulo exeuntibus: *Pinus*.

{ Brevioribus & singulatim enascentibus: *Abies*.

{ Brevissimis, duris, & pungentibus conis minimis: *Sabina*.

a b c d e

a b c d e

Agminatim in tuberculis, in penicillos velut coaggestis, conis magnis sursum spectantibus: *Cedrus*.

{ Deciduis, conis parvis: *Larix*.

E clavatis tuberibus per harmoniam coaptatis, foliis brevibus in squamas degenerantibus: *Cupressus*.

Succo aqueo præditæ, foliis subrotundis, minoribus, conis minimis: *Betula*.

Bacciferæ, foliis perpetuis, simplicibus, angustis, mucronibus acutis & pungentibus, colore foliorum glauco, granis in singulis baccis ternis, ligno odorato: *Juniperus*.

Lanigeræ, feminibus vasculis inclusis, multis simul confertis in fructum oblongum cylindraceum Julum dictum, è foliorum alis exeuntem, foliis

{ Angustioribus & longioribus, viminibus lentis: *Salix*.

{ Latioribus & angulosis subrotundis: *Populus*.

Arbores flore à fructu remoto, Nuciferæ.

Nuces autem voco fructus majores putamine duro & fragili nucleum claudentes.

I. De Juglande.

Nuce fragili & durâ, tegumento exteriori clauso, testam undique obducente crassiore & carnosio, nucleo in quatuor lobos profunde diviso, folio pinnato à reliquis differt, R. Meth. pag. 36.

Δ. Nux Juglans, Offic. Ger. 1252. Emac. 1440. Raii Hist. ii. 1376. Synop. iii. 438. Mer. Pin. 66. J. B. i. 241. Chab. 17. Nux Juglans vulgaris, Park. Theat. 1413. Jonsf. Dendr. 107. Nux Juglans sive regia vulgaris, C. B. Pin. 417. Tourn. Inst. 501. Elem. Bot. 453. Boerb. Ind. A. ii. 175. Rupp. Flor. Jen. 264. Buxb. 236. Juglans sive Nux regia, Merc. Bot. i. 44.

P p 2

Phyt.

Phyt. Brit. 62. A. The Walnut Tree. Gal. Noyer. G. Ein Welscher Nuß-Baum. B. Okker-noten-boom. In arboribus & agris feritur. Juli erumpunt Martio; Noces maturescunt autumn. *Ufu.* Cortex arboris, Juli, Noces, Putamina nucum externa eaque viridia. *Vires.* Noces recentes calfaciunt & siccant, in Peste præservare dicuntur. *Putamina* externa, viridia, vi vomitum leniter movendi prædita sunt. *Cortex* interior, de arbore decerptus, dum adhuc succulentus est, siccatusque ciet vomitum sat valide. Juli itidem vomitum excitant, sed lenius. *Ufus* præcipuus in Colico Nephriticoque dolore; sistunt & Diarrhoeam, exhibiti, *Schrod.*

Noces recentes ventrem movent; siccae calidiores sunt; concoctu difficiles, bilem augent, & tussim exasperant: virides & immaturæ cum exteriori cortice Saccharo conditæ, duæ tresve si fumantur, alvum leniter subducunt. A veneno & peste præservant Noces mane comestæ. Oleum expressum ad lucernas utile est. Cortex interior arboris vomitum ciet, juli seu nucamenta lenius, *Raii Synop.*

Folia podagricis auxiliantur in pediluviiis, *Buxb.* & in Ulceribus inveteratis multum juvant. Fungosa substantia, nuclei Juglandis lobos intercedens & separans, exsiccata & pulverisata, in vino exhibita modica quantitate exercitum Anglicanum in Hybernia dysenteriam gravissimam, medicorum solertiam eludente, aliisque remediis inexpugnabili, laborantem feliciter liberavit. Alii ejusmodi pulverem ad pleuritidem commendant i drachm. pondere bis terve exhibitum, *D. Aubrey.*

II. De Corylo.

NUce fragili & durâ, tegumento tenui & membranaceo summa parte aperto, & foliis integris subrotundis à reliquis differt.

A. 1. Avellana, Offic. Corylus sylvestris, Ger. 1250. Emac. 1438. Raii Hist. ii. 1379. Synop. iii. 439. Mer. Pin. 30. C. B. Pin. 418. Merc. Bot. i. 31. Phyt. Brit. 31. Tourn. Inst. 582. Elem. Bot. 453. Boerb. Ind. A. ii. 176. Dill. Cat. Giss. 35. Buxb. 86. Rupp. Flor. Jen. 265. Corylus seu Nux Avellana sylvestris, J. B. i. 269. Park. Theat. 1416. Chab. 38. Nux Avellana sylvestris, Fons. Dendr. 112. A. The Hasel. Gal. Coudrier, Noissetier. G. Haselstaude. B. Hasel-noten-boom. In sylvis & sepibus. *Ufu.* Lignum, Noces, & earum

Cortices. Vires. Lignum per se raro Officinale est. Nucleos Stomacho infestos esse & difficulter concoqui, nec non caput gravare Medicorum communis est sententia. Alvum quod sistant à nonnullis dicitur, & hinc dysentericis profunt, quibus tamen alii contradicunt, contrarium testantes effectum, ut scribit *Buxb.* Oleum in tussi laudat *Trag.*

A. 2. Avellana, Ind. Med. xvi. Corylus fativa fructu rotundo maximo, Fons. Dendr. 112. C. B. Pin. 418. Tourn. Inst. 581. Boerb. Ind. A. ii. 176. Rupp. Flor. Jen. 265. A. The Spanish Nut. Gal. Aveline. G. Spanische Nuß. B. Spaanse Noot. In hortis. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Cum præcedente convenit.

Arbores fructu à flore remoto, Glandiferae.

GLandes autem voco fructus majores putamine coriaceo nucleum claudentes.

III. De Castanea.

Corticofo & coriaceo putamine cum glande convenit; ebinato calyce, totam nucem tegente, ab eadem differt, *R. H. p. 1382.*

A. 1. Castanea, Offic. Raii Hist. ii. 1382. Aldrov. Dendr. 294. Castanea fativa, C. B. Pin. 418. Tourn. Inst. 584. Boerb. Ind. A. ii. 178. Fons. Dendr. 117. A. The Chestnut Tree. Gal. Marronier. G. Castanien-Baum. B. Castanien-boom. In hortis, ambulacris, & viridariis. *Ufu.* Noces earumque cortices. *Vires.* Membrana sistit valenter immodicos alvi fluores & sanguinis rejections *Schrod.* Glandes coctæ, & cum Melle datæ tussientibus prodesse dicuntur.

A. 2. Castanea, Ind. Med. xxx. Castanea sylvestris, Chom. 619. Fons. Dendr. 118. Castanea sylvestris, quæ peculiariter Castanea, C. B. Pin. 419. Ger. 1253. Emac. 1442. Mont. Ind. 39. Raii Synop. iii. 440. Castanea vulgaris, Park. Theat. 1400. A. The Wood Chestnut Tree. Gal. Chateignier. G. Wilde Castanien-Baum. B. Wilde Castanien-Boom. In sylvis, v. g. prope *Ramsay* in comitatu *Essexiæ,*

Esexiæ, *Sittingburn Cantii*, & *Woburn Bedfordiæ*. *Ufu*. Fructus. *Vires*. Cum præcedenti viribus convenit.

IV. De Fago.

NOtæ sunt, *Nux duplex triquetra eidem tegumento inclusa, aspero, hirsuto, quadripartito*, *Raii Meth. A.* 140.

A. Fagus, *C. B. Pin.* 419. *Raii Hist.* ii. 1381. *Synop.* iii. 419. *Ger.* 1255. *Emac.* 1444. *Park. Theat.* 1403. *Aldrov. Dendr.* 240. *Jonsf. Dendr.* 207. *Mont. Ind.* 42. *Tourn. Inst.* 584. *Elem. Bot.* 456. *Boerb. Ind. A.* ii. 178. *Mer. Pin.* 38. *Merc. Bot.* i. 35. *Pbyt. Brit.* 40. *Dill. Cat. Giff.* 55. *Rupp. Flor. Jen.* 264. *Buxb.* 108. *Chab.* 57. Fagus Latinorum, *Oxya Græcorum*, *J. B. i.* 117. *A. The Beech Tree.* *Gal. Fouteau, ou Fau.* *G. Buch. Baum.* *B. Beuken-boom.* In sylvis, sepibus, &c. Meridionalibus Angliæ frequens. *Ufu*. Nuces. *Vires*. Cum castaneis viribus convenit, *Mont. Clas.* ii. C. xxv. Fructus ejus & Semina conducunt ad sabulum & mucum e renibus propellendum, *Boerb. Hist. Plant.* 648.

V. De Quercu.

NUce coriacea in calice, qui nucem totam non integit, sed inferiorem ejus partem tantum; & foliis deciduis à reliquis distinguitur.

A. i. Quercus, *Offic.* *Aldrov. Dendr.* 151. Quercus vulgaris, *Ger.* 1156. *Emac.* 1339. *Merc. Bot.* i. 62. *Pbyt. Brit.* 101. *Mer. Pin.* 100. Quercus latifolia, *Park. Theat.* 1386. *Jonsf. Dendr.* 191. *Raii Synop.* iii. 440. Quercus cum longis pediculis, *C. B. Pin.* 420. *Buxb.* 275. *Tourn. Inst.* 583. *Elem. Bot.* 454. *Boerb. Ind. A.* ii. 177. Quercus vulgaris longis pediculis, *J. B. i.* 70. *Raii Hist.* ii. 1335. *Dill. Cat. Giff.* 54. Quercus sive Robur, *Chab.* 54. *A. The Oak.* *Gal. Chêne.* *G. Eichen-Baum.* *B. Eiken-boom.* In sylvis & sepibus. *Ufu*. Cortex arboris, Germina, Folia, Glandes, Caliculæ, & Gallæ seu tubercula excrementitia, rotunda, in superficie parvis tuberculis exasperata, unico foramine, intus fungosa & carnosa, saporis austeri, acerbi, & adstringentis. *Vires*. Folia, Glandes Cortex, Calices, & Gallæ, refrigerant, siccant,

astringunt. *Ufus* in fluxu alvi, uteri, feminis, &c.

A. 2. Phagus, *Esculus, Offic.* Phagus sive Esculus, *Park. Theat.* 1387. Phagus vel Esculus, *J. B. i.* 2, 74. *Chab.* 55. Quercus parva, sive Phagus Græcorum, & Esculus Plinii, *C. B. Pin.* 420. *Raii Hist.* ii. 1386. *Tourn. Inst.* 583. *Boerb. Ind. A.* ii. 177. Quercus parva, Græcis Phagus, Plinio Esculus, *Jonsf. Dendr.* 193. *A. Esculent, or Sweet Oak.* *Gal. Hêtre.* *G. Esbare oder süße Eichel.* *B. Eetbare of Zoete Eekelen.* In Græcia & Dalmatia reperitur. *Ufu*. Cortex, Folia, Glandes, Caliculæ. *Vires*. Cum priore viribus convenit.

A. 3. Cerrus, *Ægilops, Offic.* Cerrus, *Aldrov. Dendr.* 253. Cerrus, Cerris, *Ægilops Judæorum*, *Alpris Macedonum*, & *Farnia Italorum*, *Chab.* 55. Cerrus *Ægilops Alpris Theophrasti putata*, *J. B. i.* 2, 77. Cerris majore glande, *Ger.* 1162. *Emac.* 1345. *Ægilops sive Cerrus mas*, *Park. Theat.* 1387. *Raii Hist.* ii. 1387. Quercus calyce echinato glande majore, *C. B. Pin.* 420. *Tourn. Inst.* 583. Quercus calyce hispido glande minore, *Jonsf. Dendr.* 193. *A. The Holm Oak, or Bitter Oak.* *Gal. Cerre.* *G. Cer-Eichel.* *B. Eike met bittere Eekelen.* In Italia nascitur. *Ufu*. Radix, Folia, Cortex, Glandes. *Vires*. Radix Scorpionibus adversatur. Folia, Cortex, & Glandes fluxiones sistunt.

A. 4. Robur, *Offic.* Robur tertia Clusii, *J. B. i.* 2, 76. *Raii Hist.* ii. 1386. Robur sive Galla major altera, *Ger. Emac.* 1348. Robur sive Quercus cum Gallis, *Chab.* 54. Robur cum Galla majore rugosa, *Park. Theat.* 1386. Quercus gallam exiguae nucis magnitudine ferens, *C. B. Pin.* 420. *Tourn. Inst.* 583. Quercus gallifera, lanugifolia, major, *Jonsf. Dendr.* 193. *A. The Gall Oak.* *Gal. Robre.* *G. Groß Gall-Apfel-Baum.* *B. Grote Galnoten-boom.* In Istria & Pannonia crescit. *Ufu*. Gallæ seu tubercula excrementitia, nidus cujusdam Insecti rotundi.

VI. De Ilice.

CUjus notæ, Folia dentata aut aculeata, perpetua, *R. Meth. A.* p. 140.

A. i. Ilex coccigera, *J. B. i.* 2, 106. *Ger.* 1159. *Emac.* 1342. *Aldrov. Dendr.* 266. *Raii Hist.* ii. 1392. Ilex aquifolia sive coccigera, *Park. Theat.* 1394. Ilex aculeata, cocciglandifera,

difera, C. B. Pin. 425. *Jonsf. Dendr.* 204. *Tourn. Inst.* 583. *Elem. Bot.* 485. *Boerb. Ind.* A. ii. 177. *Jonsf. Dendr.* A. The Scarlet Oak. *Gal. Espece de Chêne vert.* G. Scharlach-Beer - Baum. B. Scharlaken Bezie - Boom. *Ufu.* Grana, Chermes & Coccus baphica, *Offic.* Chermes seu Coccus insectorius, *Park. Theat.* 1395. Kermes, sive Chermes, *Ind. Med.* lxiii. Chermes, Grana tinctorum, Coccus baphica, Coccus insectorum, *Mont. Exot.* 9. Chermes, Kermes, Coccum insectorium, Coccus baphica, Granum tinctorium, Scarlatum, *Chom.* 313. Coccus seu Coccum ex Illice, *Bram. Hist. Cocci radicum*, p. 2. A. Kermes Berries. *Gal. Graine d'écarlate.* G. Kar-masjabeer B. Scharlaken graan. In usu sunt Grana excrementitia, vel potius nidi Insectorum, Ichneumona dicta, pisi magnitudine, rubentia, substantia fungosa & rara, saporis subacris & subamaricantis, odoris non ingrati. Eligenda sunt grana rubicundo-nigra, integra. *Succus Chermes*, *Offic. vel potius Syrupus.* A. Juice, or Syrup of Kermes. *Gal. Confection d'Alkermes.* G. Confectio von Alchermes. B. Confectie van Alkermes. Ex Monspelienfi agro ad nos adfertur, ubi fit ex Granis hoc modo: In mortario marmoreo tunduntur, & deinde per cribrum trajiciuntur, ut palpa, inde separatur æquali Sacchari quantitate permiscenda. *Vires.* Cardiaca sunt, siccant, adstringunt, vapores tetros discutunt, Spiritus vitales reficiunt, parturientibus subveniunt, vulneratis nervis medentur, Morbillos erumpere faciunt, *Schrod.* De Cherme plura vide apud *Quinquemanum de laudibus Gallo-Provinciæ*, & apud *Bellonium in Itinerario Insulæ Cretæ.*

A. 2. Smilax arborea, *Offic.* Smilax Arcadum glandifera major, *Park. Theat.* 1398. Smilax glandifera arbor, *Chab.* 57. Smilax Dalechampii, *J. B.* i, 2, 101. Smilax major aculeata & folio rotundiore, molli, modicè-que sinuato, sive Smilax Theophrasti, C. B. Pin. 425. *Tourn. Inst.* 583. *Boerb. Ind.* A. ii. 177. Illici affinis Theophrasti, vocatur Smilax Arcadibus, *Jonsf. Dendr.* 203. A. The Great Scarlet Oak. *Gal. Espece de grand Chêne vert.* G. Große Scharlach-Eiche. B. Grote Scharlake-Eike. In Italia & Gallia Narbonensi frequens occurrit. *Ufu.* Cortex, Folia, Glans. *Vires.* Vehementius astringit Ilex quàm Quercus.

VII. De Subere.

Foliis perpetuis non aculeatis, cortice crasso à reliquis differt.

A. Suber, *Offic.* *Chab.* 57. *Alàrov. Dendr.* 281. Suber latifolium, *J. B.* i, 2, 103. *Raii Hist.* ii. 1393. *Ger.* 1163. *Emac.* 1347. *Park. Theat.* 1397. Suber latifolium perpetuò virens, C. B. Pin. 424. *Tourn. Inst.* 584. *Elem. Bot.* 455. *Boerb. Ind.* A. ii. 178. *Jonsf. Dendr.* 202. A. The Cork Tree. *Gal. Liege.* G. Korck-Baum. B. Kurk-boom. In Italia & aliis calidis regionibus. *Ufu.* Cortex ad usum mechanicum, in medicina raro. *Vires.* Tritus ex aqua calida potus Sanguinem sistit; ejusdem cinis ad idem valere dicitur, *R. H.* p. 1393.

Arbores fructu à flore remoto,
Coniferae.

Conos voco fructus squamosos, duros, & siccos, polyspermos, in coni seu metæ formam plerumque turbatos. *R. H.*

VIII. De Abiete.

Notæ sunt, Folia singularia ramulos undique cingentia, crebra, angusta, & in plerisque breviora; proceritas eximia, materies levis, *R. Synop.* p. 212.

A. 1. Abies, *Offic.* *Ger.* 1181. *Emac.* 1363. *Park. Theat.* 1539. *Raii Hist.* 1394. *Synop.* iii. 441. *Merc. Bot.* ii. 15. *Pbyl. Brit.* i. *Mer. Pin.* i. *Ind. Med.* i. *Mont. Ind.* 35. Abies conis sursum spectantibus sive mas, C. B. Pin. 505. *Jonsf. Dendr.* 329. *Buxb.* i. Abies foemina sive 'Ελάτη γυναικεία, *J. B.* i. 235. Abies foemina, *Chab.* 68. Abies Taxi foliis, *Raii Hist.* ii. 1394. Abies Taxi folio, fructu sursum spectante, *Tourn. Inst.* 585. *Elem. Bot.* 457. *Boerb. Ind.* A. ii. 179. *Rupp. Flor. Jen.* 270. A. The Silver-Ferr. *Gal. Sapin femelle.* G. Taimen-Baum. B. Witte Denne-boom. In areis. *Ufu.* Lignum, summitates. Resina duplex in usu est. 1. Liquida; hanc *Officina*

cinæ *Terebinthinam Argentoratensem* vocant, Anglice. *A. Strasburg Turpentine*. Gal. *Terebentine de Strasbourg*. G. *Straßburger Terpentinn*. B. *Straatsburger Terpentyn*. Abietis Resina, Oleum Abietis, *Mont. Ind. Exot.* 11. Lariceâ consistentiâ similis, sed magis transparens, amicans, valde fragrans, & sapore Citrii mali corticem proxime referens. 2. *Sicca*, quæ uti *Thus* communis figuram ementitur, ita usum ejus æmulatur. *Vires*. Rasura ligni cum summitatibus, in Scorbuto bono cum successu sæpe numero usus sum. Resina, ut externa facie, ita & viribus cum Laricea convenit.

A. 2. *Abies Canadensis*, *Offic. Ind. Med.* 1. *Abies* minor pectinatis foliis Virginiana, conis parvis, subrotundis, *Pluk. Phytog. Tab.* cxxi. *Almag.* ii. A. *The Virginia or Canada Fir-tree*. Gal. *Sapin de Virginie*, ou de Canada. G. *Tannen-Baum von Virginie / oder Canada*. B. *Denne-boom van Virginie of van Canada*. *Usu*. Resina liquida, quæ Balsamum Canadense dicitur.

A. 3. *Picea*, *Offic. Ger.* 1173. *Picea vulgaris*, *Park. Theat.* 1538. *Picea major*, *Jonsf. Dendr.* 325. *Picea major*, *Ger. Emac.* 1454. *Picea major prima*, sive *Abies rubra*, *C. B. Pin.* 493. *Picea Latinorum*, *Cbab.* 68. *Picea Latinorum*, sive *Abies mas Theophrasti*, *J. B. i.* 238. *Abies*, *Picea*, *Volck. Flor. Nor.* 1. *Ind. Med.* 1. *Abies rubra*, *Picea*, *Mont. Ind.* 35. *Abies mas Theophrasti*, *Raii Hist.* ii. 1396. *Synop.* iii 441. *Abies tenuiore folio*, fructu deorsum spectante, *Tourn. Inst.* 585. *Elem. Bot.* 457. *Boerb. Ind. A. ii.* 179. *Dill. Cat. Giff.* 49. *Rupp. Flor. Jen.* 270. *Abies* conis deorsum spectantantibus, *Buxb.* 1. A. *The Pitch-tree*, or *common Fir*. Gal. *Picea*, ou *Epicias*, *Sapin mâle*, *Pinasse*. G. *Nöchter Tannen-baum*. B. *Pik-boom*. In Alpibus Scotticis, sed rarius. *Usu*. Resina. *Vires*. Cum Abiegna viribus convenit. Ex hujus Resina præparata sunt, 1. *Resina communis*. *Offic.* *Resina alba*. A. *White Rosin* Gal. *Resine commune*. G. *Gemein Harz*. B. *Gemeen Harz*. coctione in lebetæ cum aqua dum ad consistentiam advenit. 2. *Pix liquida*, *Offic.* A. *Tarr.* Gal. *Poix liquide*. G. *Schiff-Pech*. B. *Teer*. uctione in fornace, ut describit. *Jo. Conradus Auztius* Tractatu de Arboribus Coniferis. 3. *Pix*. *Offic.* A. *Common Pitch*. Gal. *Poix commune*. G. *Gemein-Pech*. B. *Gemeene Pek*. coctione liquidæ in fornace ad consistentiam: *Pix* illa, ubi denuo coctione dephlegmatur, crassescit magis atque magis, di-

citurque *Pix sicca*, *Offic.* A. *Stone-Pitch*. Gal. *Poix sèche*. G. *Zweymaal gekocht Pech*. B. *Tweemaal gekookt Pik*. *Vires*. Ut resinam sapit, ita & *Pix* resinarum vires obtinet; idque eo magis, quo liquidior *pix* fuerit, sicca enim exsiccat fortius, facultatis itaque *pix* liquida est calfacientis, discutientis, mollientis, digerentis, anodynæ, &c. *Schrod. N. B.* *Pix* non tantum ex *Abietis*, sed ex *Pinus*, *Cedri*, & aliarum etiam arborum resiniferarum lignis vi ignis excoquitur. 4. *Pix Burgundica*, *Offic.* A. *Burgundy or Burgony Pitch*. Gal. *Poix de Bourgogne*. G. *Pech von Burgoanie*. B. *Pek van Bourgogne*. Substantia est resinosa, solida, mollis coloris rufescentis, odoris grati. Ex Germania ad nos adfertur. *Piceæ* arboris Resinam esse existimat *Parkinsonus*, cum primò effluit liquidam, tempore indurescentem, ut tandem friabilis reddatur: quod an verum sit, nescio; nedum enim certi quicquam de ea comperi. *Vires*. Cum *Pice* & *Terebinthina* viribus convenit.

Ab ingenioso amico meo D. Davide Kreig, M. D. certior factus sum, solam differentiam inter Resinam & Picem Burgundicam esse in coctione Picis Burgundicæ, ex ahenò exemptæ, cum primò bullire incipit, atque idcirco mollior est, & coloris magis brunnei. Hoc observavit in Saxonia solo suo natali.

IX. De Pinu.

Notæ sunt, Folia longiora, bina ex eadem theca seu tubulo prodeuntia, R. *Synop.* p. 213.

A. 1. *Pinus*, *Offic. Mont. Ind.* 50. *Ind. Med.* xci. *Cbab* 69. *Pinus fativa*, *C. B. Pin.* 491. *Raii Hist.* ii. 1398. *Tourn. Inst.* 585. *Elem. Bot.* 458. *Boerb. Ind. A. ii.* 179. *Cbamel.* 821. *Jonsf. Dendr.* 318. *Pinus fativa* sive domestica, *Ger.* 1173. *Emac.* 1355. *Pinus urbana* sive domestica, *Park. Theat.* 1534. *Pinus officulis duris*, foliis longis, *J. B. i.* 248. A. *The Pine-tree*. Gal. *Pin.* G. *Fichten-Baum*. B. *Pyn-boom*. In Italia. *Usu*. Coni, nuclei, earumque cortices, & Resina Strobilina, quæ circa conos seu Strobilos concreta reperitur. Nuclei sunt oblongi, candidi, inclusi (mediate tunica rutila) officulis crassis & duris, squamato cono dispositis, saporis subdulcis. *Vires*. Nuclei caliditate temperatæ sunt, & humidæ; maturant, leniunt, agglutinant, resolvunt,

vunt, impinguant; adeoque usus præcipuus est in phthisi, tussi, stranguria, ac acrimonia urinæ mitiganda, *Schrod.*

A. 2. *Pinus sylvestris*, *Pinaster*, *Offic.* *Pinus*, *Mer. Pin.* 94. *Pinus sylvestris*, *Ger.* 1175. *Emac.* 1356. *C. B. Pin.* 491. *Raii Hist.* ii. 1399. *Boerb. Ind. A.* ii. 179. *Dill. Cat. Giff.* 59. *Luxb.* 261. *Pinus sylvestris vulgaris* *Genevensis & Tæda*, *J. B. i.* 253. *Jonsf. Dendr.* 320. *Pinus sylvestris vulgaris*, *Pinaster & Tæda*, *Cbab.* 69. *A. The Mountain Pine.* *Gal. Pin sauvage.* *G. Berg Zirbel-baum.* *B. Wilde Pyn-boom.* Habetur in viridariis nostris frequens. *Usu.* Resina, quæ duplex est, vel liquida *Terebintina communis* seu *vulgaris*, *Offic.* *A. Common Turpentine.* *Gal. Terebentine commune.* *G. Gemeiner Terpentîn.* *B. Gemeene Terpentyn.* dicitur; vel sicca *Thus vulgare*, *Offic.* *A. Common Frankincense*, or *Parrosin.* *Gal. Galipot*, ou *Encens commun.* *G. Weirauch-Korner.* *B. Gemeene Wierook.* 1. *Terebintina communis*, quæ minus liquida & crassior est quàm laricea aut Abiegna, nec pellucida, albicans, consistentia fere Olei frigore nonnihil densati; ex hac conficitur *Oleum* per destillationem, cujus residuum vel caput mortuum *Colophonia*, *Offic.* Resina nigra, vulgò, *A. Colophony* or *Black Rosin.* *Gal. Colophone*, *Bray sec Arançon.* *G. Geigen-Harz.* *B. Spiegelbars.* dicitur, quæ est substantia resinosa, arida, fusca, saporis pinguis, oleosi, & resinosi. *Tournefortius* in *Materia sua Medica*, p. 122. asserit *Terebinthinam* communem parari ex Resina, quæ ex *Pinu sylvestri* sudat, destillando, & ad crassitudinem mellis coquendo: ita enim fit in Provincia Galliae inter Massiliam & Toulon, uti etiam circa Burdigalam; mihi quidem hoc incongruum videtur, utrum verò id Auctori, an Interpreti vitio vertendum sit, planè nescio. 2. *Thus vulgare*, *Offic.* *Thus* foemininum, *Pini Resina*, *Mont. Ind. Exot.* 11. Resina Pineæ aliis. *A. Common Frankincense.* *Gal. Encens commun*, appelé par d'autres *Resine de Pin.* *G. Gemeine Weyrauch* / von anderen *Harz* von *Fichten-baum* genant. *B. Gemeene Wierook*, van andere *Hars* van *Pyn-boom* genoemt. Resina est mollis, citò ardens, colore ochroleuco, odore & sapore *Terebinthinæ* communis. *Vires.* Virtutem habent leniendi, temperandi, urinam movendi, &c.

A. 3. *Pinus maritima*, *Offic.* *Pinus sylvestris montana*, *Ger.* 1175. *Emac.* 1357. *Pinus maritima major*, *C. B. Pin.* 492. *Jonsf. Dendr.* 321. *Pinus sylvestris maritima*, conis firmiter ramis adhærentibus, *J. B. i.* 243.

Cbab. 70. *T. Inst.* 586. *Elem. Bot.* 458. *Raii Hist.* ii. 1400. *Pinus sylvestris altera maritima*, *Lob. Obs.* 632. *Mag. Bot. Monsp.* 295. *Pinus maritima major fructifera*, *Park. Theat.* 1535. *A. Sea-Pine.* *Gal. Pin maritime.* *G. Meer-Fichten-Baum.* *B. Zee-Pynboom.* In Gallia Narbonensi oritur. *Usu.* Cortex, Folia, Resina. *Vires.* Cum præcedentibus viribus convenit.

A. 4. *Balsamum Tolutanum*, *Offic.* *Balsamum Tolutanum foliis Ceratiæ similibus*, quod candidum, *C. B. Pin.* 401. *Cbom.* 626. *Balsamum Tolutanum*, *Mont. Ind. Exot.* 12. *Ind. Med.* xviii. *Balsamum de Tolu*, *Park. Theat.* 1570. *J. B. i.* 296. *Raii Hist.* ii. 1758. *De Laet. Ind. Occid.* 367. *Balsamum Provinciae Tolu*, *Balsamifera* iv. *Hern.* 53. *Arbor Balsamifera Tolutana*, *Jonsf. Dendr.* 308. *A. The Balsam-tree of Tolu.* *Gal. Baume de Tolu.* *G. Balsam ven Tolu.* *B. Balsam van Tolu.* *Usu.* Resina seu *Balsamum* coloris ex spadiceo ad autreum tendentis, mediæ inter liquidum & densum consistentiæ, valde glutinosæ, saporis dulcis & grati, odoris excellentissimi, Limoniorumque fragrantia. Advehitur in cucurbitis parvis ex Provincia Tolu in America. *Vires.* Calfacit, siccat, attenuat, resolvit; vulnerarium est, pectus expurgat, &c. Usus præcipuus in asthmate, phthisi, in ventriculi cruditate & dolore. Extrinsecus doloribus à causa frigida quibuscunque subvenit, & imprimis capitis, arthriticis, & nephriticis: celebratur in vulneribus articulorum, sectionibus nervorum, puncturis, &c. *Schrod.* *N. B.* Arborea, è quibus colligitur hoc Balsamum, pumiles Pinis sunt similes, ergo ad hunc locum referimus, & pro quarta specie *Pinus* proponimus.

X. De Cedro Conifera.

F Olius perpetuis angustis, agminatim in tuberculis, in penicillos velut coaggestis, conis magnis sursum spectantibus à reliquis differt, *Raii Method.* p. 38.

A. *Cedrus*, *Offic.* *Cbab.* 71. *Cedrus Libani*, *Ger.* 1161. *Emac.* 1352. *Cedrus conifera foliis Laricis*, *C. B. Pin.* 490. *Raii Hist.* ii. 1404. *Cedrus conifera*, *Jonsf. Dendr.* 315. *Cedrus magna*, sive *Libani conifera*, *J. B. i.* 277. *Cedrus magna conifera Libani*, *Park. Theat.* 1532. *Larix Orientalis*, fructu rotundo, obtuso, *Tourn. Inst.* 586. *Elem. Bot.* 458. *Boerb. Ind. A.* ii. 180. *A. Cedar of Libanus.* *Gal.*

Gal. Cedre du Liban. G. Ceder-Baum vom Berge Libanus. B. Cederboom van den Berg Libanus. In hortis curiosorum nonnunquam reperitur. Ufu. Pix, quæ raro aut nunquam in Officinis nostris reperitur; lignum. Vires. An à pice vulgari differat viribus, nescio.

XI. De Larice.

Folia deciduis, brevibus, cedrinorum in modum nascentibus; conis parvis à reliquis differt, R. Meth. p. 38.

Larix, Offic. Ger. 1183. Emac. 1385. Raii Hist. ii. 1405. Fons. Dendr. 324. Park. Theat. 1533. C. B. Pin. 493. Larix folio deciduo conifera, J. B. i. 265. Tourn. Inst. 586. Elem. Bot. 458. Boerb. Ind. A. 180. A. The Larchtree. Gal. Meleze. G. Lerchen-Baum. Lorken-boom. In Alpibus abundè provenit. Ufu. Refina liquida, Terebinthina Veneta, Offic. A. Venice Turpentine. Gal. Terebentine de Venise. G. Benedischer Terpent. B. Terpentyn van Venetie. dicta. Substantia est liquida, consistentia mellis novi, coloris flavescentis, saporis acris & amaricantis, odoris grati & fragrantis. Ufu. Pix, quæ raro aut nunquam invenitur. Vires. Terebinthina calfacit, emollit, abstergit. Usus præcipuus intrinsecus in pulmonibus expurgandis, in Gonorrhæa sistenda; Urinam & alvum ciet. Extrinsecus Chirurgis usitatissima est, ferèque in Emplastris omnibus adhibetur movet enim pus, maturat, &c. Schrod.

XII. De Cupressis.

Notæ sunt, præter communes huic generi, fructus è clavatis lignosis tuberibus, per barmioniam in formam globosam coaptatis, compositi: foliola breviter acuta in squamas degenerantia, R. Hist. pag. 1406.

A. Cupressus, Offic. Park. Parad. 602. Theat. 1476. Raii Hist. ii. 1406. J. B. i. 980. Chab. 71. C. B. Pin. 488. Cupressus sativa & sylvestris, Ger. 1185. Emac. 1367. Cupressus vulgaris, Fons. Dendr. 331. Cupressus mas & foemina Plinii, Tourn. Inst. 587. Elem. Bot. 459. Boerb. Ind. A. ii. 181. Rupp. Flor. Jen. 270. A. The Cypress-tree. Gal. Cypress. G. Cypressen-Baum. B. Cypress-boom. In hortis & areis colitur. Ligna, summitates, coni, seu nuces. Vires. Lignum refrigerat, siccatur, astringit. Summitates & fructus calfaciunt parùm, exsiccant, astringuntque vali-

de; proin usus sunt præcipui in Hæmoptysi, Diarrhœa, Dysenteria, in mictione involuntaria, & in Herniis curandis intus & extus adhibita, Schrod.

XIII. De Arbore Vitæ.

Notæ sunt, Folia squamatis incumbentia, ramis compressis, conuli oblongi, è squamis compositi, R. Meth. A. p. 138.

A. Arbor vitæ, Offic. Ger. 1187. Emac. 1368. Park. Theat. 1478. Raii Hist. ii. 1408. Arbor vitæ sive Paradisiaca, Chab. 73. Arbor vitæ sive Paradisiaca vulgò dicta, odorata ad Sabinam accedens, J. B. i. 286. Arbor vitæ, Thuya, Mont. Ind. 37. Arbor Cupressifolia similis in Syria, Fons. Dendr. 332. Thuya Theophrasti, C. B. Pin. 488. Tourn. Inst. 587. Elem. Bot. 489. Boerb. Ind. A. ii. 180. A. The Tree of Life. Gal. Arbre de vie. G. Baum des Lebens. B. Boom des Levens. America incola est; apud nos autem in hortis curiosorum reperitur. Ufu. Folia. Vires. Alexipharmaca, & diaphoretica est, Mont.

lanta est aperiens, & calefaciens; Menfes solvit, pallidis virginibus prodest; cum melle contusa tumores solvit. Oleum laudatur ad dolores podagricos fricando partes, hoc instar ignis agit stimulando, & aperiendo: pediculos, & pulices ex stragulis expellit, Boerb. Hist. 132.

XIV. De Alno.

Arbor est julifera, fructu squamoso, conoide, folio Coryli, R. Meth. A. p. 138.

A. Alnus, Offic. Ger. 1294. Emac. 1477. Fons. Dendr. 334. Raii Hist. ii. 1409. Synop. iii. 442. Chab. 60. Mer. Pin. 4. Alnus vulgaris, Park. Theat. 1408. J. B. i. 151. Merc. Bot. i. 17. Phyt. Brit. 4. Dill. Cat. Giff. 55. Alnus rotundifolia, glutinosa, viridis, C. B. Pin. 428. Tourn. Inst. 587. Elem. Bot. 460. Boerb. Ind. A. ii. 181. Rupp. Flor. Jen. 265. Buxb. 16. A. The Alder-tree. Gal. Aune. G. Ellern-Baum B. Elfen-boom. In aquosis gaudet. Ufu. Cortex, folia. Vires. Cortex siccatur, & astringit. Folia viridia imposita tumores discutiunt, & inflammationes restringunt. Traumatica sunt internè sumpta; viatorum calceis immissa, dolorem & lassitudinem mitigant, Buxb. Viridia & rore madentia conclavibus inspersa, brevique amota, pulices

lices iis facile adhærentes tollunt, *Trag.* Ex corticibus color niger efficitur, pro atramento scriptorio gallæ vicem supplere potest. Inflammationibus utiliter imponitur.

XV. De Betula.

Fructu squamoso semina continente, folio deciduo ad Populneum accedente, à reliquis distinguitur, *R. H. p.* 1410.

A. Betula, Offic. C. B. Pin. 427. *J. B. i.* 148. *Raii Hist.* ii. 1410. *Synop.* iii. 443. *Cbab.* 60. *Ger.* 1295. *Emac.* 1478. *Park. Theat.* 1408. *Tourn. Inst.* 588. *Elem. Bot.* 460. *Boerb. Ind. A.* ii. 182. *Dill. Cat. Giff.* 42. *Rupp. Flor. Jen.* 265. *Buxb.* 38. *Merc. Bot.* i. 23. *Phyt. Brit.* 15. *Mer. Pin.* 15. *Fons. Dendr.* 33. *A. The Birch-tree. Gal. Bouleau. G. Birchen-Baum. B. Berken-Boom.* In sylvis humidis, & ericetis. *Ufu.* Folia, cortex. Lachrymæ, ex perforato caudice verno tempore prolectæ. *Vires.* Folia calfaciunt, attenuant, siccant, abstergunt, resolvunt, aperiunt, amara sunt, serum proliciunt: Hinc usus non minimi in hydropæ, & scabie. Cortex, quia bituminosus, calfacit, & emollit, adhibeturque in suffitibus aëri corrigendo dicatis. Lachrymæ commendantur ad comminuendos calculos renum & vesicæ, maculasque cutis abstergendas, *Schrod.*

XVI. De Elæagnæ.

Folia Salicis cum quadam gravitate odorata, fructus squamosi, *Raii Synop.* iii. 443.

A. Elæagnus, Offic. Gale frutex odoratus Septentrionalium, Elæagnus Cordo, Raii Synop. iii. 443. *Gale Frutex odoratus Septentrionalium, Elæagnus Cordo; Chamælæagnus Dodonæo, J. B. i.* 224. *Cbab.* 66. *Gale Frutex odoratus Septentrionalium, Boerb. Ind. A.* ii. 261. *Myrtus Brabantica sive Elæagnus Cordi, Ger.* 1228. *Emac.* 1414. *Mer. Pin.* 82. *Rhus Myrtifolia Belgica, C. B. Pin.* 414. *Raii Histor.* ii. 1707. *Fons. Dendr.* 293. *Rhus sylvestris, sive Myrtus Brabantica, vel Anglica, Park. Theat.* 1451. *A. Dutch Myrtle, or Gaule. Gal. Myrte de Brabant, ou d'Angleterre. G. Brabantischer oder Englischer Weirten-Baum. B. Duitse Rhus met Myrtus bladeren.* Locis paludosis gaudet. *Ufu.* Folia. *Vires.* Siccant, & discutit, lumbricos necat.

XVII. De Sabina.

Notæ sunt, Folia perpetua; angusta, brevissima, & pungentia; coni minimi; odor gravis.

A. 1. Sabina, Offic. Park. Parad. 607. *Sabina vulgaris, Theat.* 1027. *Raii Hist.* ii. 1415. *Rupp. Flor. Jen.* 311. *Sabina folio Tamarisci Dioscoridis, C. B. Pin.* 487. *Boerb. Ind. A.* ii. 406. *Fons. Dendr.* 276. *Sabina sterilis, Ger.* 1193. *Emac.* 1376. *J. B. i.* 288. *Sabina sterilis foliis spinosis, Cbab.* 72. *A. Savine. Gal. Sabine. G. Sevenbaum. B. Seven-boom.* In hortis colitur. *Ufu.* Summitates. *Vires.* Calfacit, & siccant, partium est tenuium, incidit, attenuat, discutit. *Ufus præcipuus in mensibus fortiter ciendis, fœtu ejiciendo, urina pellenda. Extrinsecus in affectibus uterinis, &c. Schrod.*

A. 2. Sabina, Offic. Cbab. 72. *C. Comm. Plant. Usual.* 37. *Sabina baccifera, J. B. i.* 288. *Rupp. Flor. Jen.* 311. *Ger.* 1193. *Emac.* 1376. *Sabina baccifera major, Park. Theat.* 1026. *Sabina foliis Cypressi, C. B. Pin.* 487. *Buxb.* 289. *Boerb. Ind. A.* ii. 207. *Sabina Folio Cupressi prima, Fons. Dendr.* 276. *Cedrus baccifera fructu minore cæruleo, Raii Hist.* ii. 1415. *Juniperus Alpina Sabinam referens, Pluk. Almag.* 201. *A. Berried Savine. Gal. Sabine avec des feuilles de Cypres. G. Sevenbaum. B. Sevenboom met Cypres-bladeren.* In hortis. *Ufu.* Herba. *Vires.* Incidit, & attenuat; menses, & secundinas potenter provocat; vermes expellit, *Buxb.* Quæcumque foliis speciei prioris promiscue in Officinis usurpantur; nam ex singularum specierum seminibus ambæ proveniunt, *C. Comm.*

Arbores flore à fructu remoto, Baccifera.

XVIII. De Junipero.

Notæ sunt, Lignum odoratum, folia perpetua, angusta, acuta; terna in singulis baccis grana, *R. Synop.* p. 214.

A. 1. Juniperus, Offic. Ger. 1189. *Emac.* 1372. *Merc. Bot.* i. 45. *Phyt. Brit.* 64. *Mer. Pin.* 67. *Juniperus vulgaris, Park. Theat.* 1028. *Fons. Dendr.* 278. *Cbab.* 72. *Juniperus vulgaris fruticosa, C. B. Pin.* 488. *Tourn. Inst.* 388. *Boerb.*

Boerb. Ind. A. ii. 108. Dill. Cat. Giff. 59. Rupp. Flor. Jen. 271. Juniperus vulgaris baccis parvis purpureis, J. B. i. 293. Raii Hist. ii. 1411. Synop. iii. 444. Buxb. 172. A. The Juniper-Tree or Busb. Gal. Genevrier, ou Genevre. G. Wachholder-Baum. B. Genever-boom. In Ericetis. Ufu. Lignum, baccæ, & gummi. Baccæ sunt rotundæ, subrufæ, per maturitatem nigricantes, saporis subacris, & resinosi, odoris grati. Gummi Sandaracha Arabum, est substantia resinosa, arida, pallide flavescent, in guttas concreta, saporis resinosi Vires. Lignum calidum ac siccum, est, suave olet; unde incensum ad aërem emendandum, & odores noxios aut contagiosos arcendos suffumigatur; & rasura ejus non sine causa in cucuphis adhibetur, quippe cephalicum est. Quidam etiam Guajaco (scribit Buxbaumus) in Lue Venerea substituere suadent. Baccæ incidunt, discutiunt. Ufus præcipui in cienda urina, sudore, obstructis mensibus, in affectibus capitis, lienis, nervorum, pectoris, &c. Rob Juniperi Theriaca Germanorum dictum, & contra venena efficax prædicatur. Gummi, usus præcipui in nervorum affectibus, resolutione, frigidityte, &c. Schrod. N. B. Vernix liquidus factitius est liquor ex hoc Gummi in oleo Terebinthinæ, aut spiritu vini soluto.

A. 2. Juniperus major, *Offic. Juniperus major baccæ cæruleæ, C. B. Pin. 498. Tourn. Inst. 389. Elem. Bot. 462. Raii Hist. ii. 1416. Juniperus maxima, Ger. 1189. Emac. 1372. Juniperus maxima Illyrica, Park. Theat. 1029. J. B. i. 300. Chab. 72. Jonsf. Dendr. 280. A. The Black Juniper. Gal. Grand Genevre. G. Großer Wachholder-Baum. B. Grote Genever-boom. In Græcia provenit. Ufu. Lignum, baccæ. Vires. Cum priore viribus convenit.*

A. 3. Juniperus Alpina, *J. B. i. 301. Raii Hist. ii. 1413. Synop. iii. 444. Park. Theat. 1028. Juniperus Alpina, Selago, Chab. 72. Juniperus Alpina minor, Ger. Emac. 1372. Juniperus minor montana, folio latiore, fructuque longiore, C. B. Pin. 489. Tourn. Inst. 389. Elem. Bot. 462. Jonsf. Dendr. 279. A. Dwarf-Juniper, Wild Savine. Gal. Genevre des Alpes. G. Berg-Wachholder-Baum. B. Berg-Genever-Boom. In montibus. Ufu. Herba. Vires. Decoctum summitatum, vel etiam succum expressum, equis verminibus ventriculo & intestinis hærentibus, Bots nostratibus dictis, laborantibus exhibent, Raii Hist.*

XIX. De Oxycedro.

NOtæ sunt, Folia Cupressina; terna unoquoque acino officula dura, *R. Meth. A. p. 141. A. Oxycedrus, Offic. Oxycedrus Lycia, Ger. 1191. Emac. 1374. Cedrus five Oxycedrus Lycia, Chab. 72. Cedrus folio Cupressi major, fructu flavescente, Tourn. Inst. 588. Elem. Bot. 461. Boerb. Ind. A. ii. 207. C. B. Pin. 487. Cedrus folio Cupressi media, majoribus baccis, & folio Cupressi minor, ejusd. Tourn. Inst. Elem. Bot. Boerb. Ind. A. Cedrus Lycia retusa Bellonio dicta, J. B. i. 300. Raii Hist. ii. 1414. Cedrus Phœnicea folio Cupressi, Park. Theat. 1031. Juniperus folio Cupressi major, fructu flavescente, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 345. Cedrus major Dioscoridis Clusio, Pluk. Almag. 201. Cedrus folio Cupressi media majoribus baccis teretifolia, ejusd. A. Berry-bearing Cedar. Gal. Cedre de Lycie, petit Cedre, Oxycedre. G. Ceder-Baum aus Phœnicia. B. Ceder-boom van Phœnicie. In hortis botanicorum reperitur. Ufu. Lignum, baccæ. Vires. Cum Junipero, ut in externa facie, ita in viribus convenit.*

In priore editione hujus libri Olibanum exhibui inter minùs cognita, & varias Auctorum de Arbore Thurifera opiniones recensui. Post evulgatum illud Opusculum, Auctorem quendam vidi, qui disertè affirmat, Arborem hanc in Carolina gummi præbere adeo simile vero Olibano, ut cum casu quodam miscuisset particulas gummi à se ibi collectas, cum Olibano ab Europa allato, tantam fuisse eorum similitudinem observavit, ut particulas earum à se mutuo separare non potuerit; unde concludit hanc Arborem esse quæ Olibanum producit.

XX. De Taxo.

NOtæ, Folia sunt molliora, saturo virore prædita, pectinatim circa ramulos disposita; baccæ unicum intus granum continentes, Raii Method. A. p. 141.

A. Taxus, *Offic. Ger. 1187. Emac. 1370. Raii Hist. ii. 1416. Synop. iii. 445. J. B. i. 241. Chab. 69. C. B. Pin. 505. Tourn. Inst. 589. Elem. Bot. 462. Boerb. Ind. A. ii. 208. Merc. Bot. i. 72. Phyt. Brit. 120. Mer. Pin. 117. Rupp. Flor. Jen. 271. Jonsf. Dendr. 286.*

A. *The Yew-tree*. Gal. *If. G. Yben-Baum*.
 B. *Iben-boom*. In montosis, sylvis, & sepibus.
 Quæ de facultate venenosa & lethifera hujus
 arboris apud veteres habentur, an vera sint
 necne contraria recentiorum experimenta du-
 bium faciunt, *Raii Synop.* Vid. *ejusd. Histo-*
riam, pag. 1416.

XXI. De Buxo.

NOtæ sunt, Folia parva, perpetua; materies
 solida, ponderosa, flavicans; odor gravis,
 fructus tricuspidis & tricapsularis, cum sex inter se-
 minibus lucidis, spadiceis, *R. Synop.* p. 229.

A. *Buxus*, *Offic.* Ger. 1226. *Emac.* 1410.
J. B. i. 496. *Raii Hist.* ii. 1693. *Synop.* iii.
 445. *Cbab.* 38. *Mer. Pin.* 18. *Merc. Bot.* i.
 25. *Phyt. Brit.* 18. *Buxus arborescens*, *C. B.*
Pin. 471. *Tourn. Inst.* 578. *Elem. Bot.* 450.
Boerb. Ind. A. ii. 172. *Rupp. Flor. Jen.* 264.
Buxus arbor vulgaris, *Park. Theat.* 1428. A.
The Box-tree. Gal. *Buy, Bouis. G. Bux-baum.*
 B. *Boxboom, Buxboom.* *Palm. Amat.* frigida,
 aprica, montes. Martio floret. *Usu.* Lignum,
 folia, sed raro. *Vires.* Decocto ligni Lues
 Gallica æque curatur, ac Guaiaco, *Cat. Angl.*
 p. 48. Rari usus est in Medicina: sunt tamen,
 qui oleum ex ligno destillant summè narcoti-
 cum; idque non solum summopere commen-
 dant in Epilepsia, Odontalgia, dentibusque
 corrosis, sed & verminatione, &c. *Schrod.*
 Folia Buxi inter purgantia recenset *Fernelius*.

XXII. De Rhamnoide.

Folia Oleæ superne viridia, subtus candicantia;
 flores ad foliorum ortus herbacei apetalii,
 Tournefortius; fructus rotundi, flavescentes,
 monopyreni; altitudo interdum tricubitalis, aut
 major, *R. Synop.* iii. 445.

A. *Oleaster Germanicus*, *Offic.* *Rhamnus*
secundus Clusii, Ger. *Emac.* 1334. *Mer. Pin.*
 104. *Rhamnus secundus Matthiolo*, *Merc.*
Bot. ii. 31. *Phyt. Erit.* 104. *Rhamnus pri-*
mus Dioscoridis Lobelio, sive litoralis, *Park.*
Theat. 1006. *Rhamnus Salicis folio angusto*,
 fructu flavescente, *C. B. Pin.* 477. *Raii Hist.*
 ii. 1592. *Jonf. Dendr.* 262. *Rhamnus sive*
Oleaster Germanicus, *J. B.* i. 33. *Cbab.* 50.
Rhamnoides fructifera foliis Salicis, baccis
 leviter flavescentibus, *Tourn. Coroll.* 53. *Boerb.*

Ind. A. ii. 174. *Raii Synop.* iii. 445. A.
Sallow-thorn. Gal. *Noirprun.* G. *Sand-*
dorn. B. *Duyn-bezie-boom.* In maritimis are-
 nosis. Junio floret. Septembri fructum ma-
 turat. *Usu.* Baccæ. *Vires.* Rob acidum est,
 commendaturque ad Dysenteriam.

XXIII. De Balsamo.

NOtæ sunt, Folia alata impari numero, semper
 virentia, flosculis stamineis, summis ramulis
 insidentibus.

A. *Balsamum Judaicum*, Gileadenfe, è Me-
 cha verum, & Opobalsamum seu Oleum Bal-
 sami sive Balsamelæon, *Offic.* *Balsamum Ju-*
daicum, *Ind. Med.* xviii. *Balsamum de Me-*
cha Judaicum, Gileadenfe, Opobalsamum,
Commel. Plant. Usu 85. *Balsamum è Mecha*,
Balsamum verum, *Mont. Exot.* 16. *Balsamum*
verum, *J. B.* i. 298. *Cbab.* 24. *Raii Hist.*
 ii. 1755. *Balsamum genuinum antiquorum*,
Park. Theat. 1528. *Balsamum ab Ægyptiis*
Balestan, Alp. Ægypt. 60. *Balsamum, Vesting.*
Obs. 17. *Balsamum Alpini*, Ger. 1343. *Emac.*
 1528. *Balsamum Syriacum Rutæ folio*, *C. B.*
Pin. 400. A. *The true Balsam-tree*. Gal. *Bau-*
me de Judée. G. *Der rechte Balsam-Baum.*
 B. *Joden-balsam-boom.* In Syria & Arabia Fœ-
 lice succrescit. *Usu.* Lignum, seu ramusculi
Xylobalsamum, *Offic.* A. *Wood of the Balsam-*
tree. Gal. *Bois de baume.* G. *Holz von Bal-*
sam-Baum. B. *Hout van Balsam-boom.* Sunt
 autem ramuli exoleti, contorti, nodosi, &
 brachiati, digitali crassitie, duplici cortice in-
 tecti, exteriori tenuiore, rugoso, cinereo,
 interiore crassiore, fusco, saporis & odoris
 nullius. Raro in Officinis invenitur, cujus in
 loco à Pharmacopolis Londinensibus Lignum
 Lenticinum venditur. *Fructus* seu *Carpobalsa-*
num, *Offic.* A. *Fruit of the Balsam-tree*. Gal.
Fruits de baume. G. *Die Frucht von Bal-*
sam-Baum. B. *Vrucht van Balsam-boom.*
 Sunt baccæ oblongæ, pediculo brevi donatæ,
 cortice rugoso, fusco, quatuor costis distinc-
 to, odore & sapore grato. Raro in Officinis
 nostris invenitur, cujus in loco à Pharmaco-
 polis Londinensibus *Fructus Cassiæ Caryophylla-*
tæ vel Pimentæ venditur. *Resina* seu *Opobalsa-*
num, *Offic.* A. *The true Balsam.* Gal. *Baume*
blanc, ou *vray Baume.* G. *Wahre Balsam.*
 B. *Wuare Balsam.* Substantia est liquida, oleo-
 sa, limpida, albicans, saporis acris, aromati-
 ci,

ci, odoris fragrantis. *Vires.* Lignum & Fructus corroborant Ventriculum. Balsamum, inter olea quævis & balsama omnium est laudatissimum; præstantissimum, ac toto orbe maxime celebratum, utpote quod vires habeat abigendis morbis tam internis quam externis, nulli medicamento secundas. Confert febricitantibus, asthmaticis, Jecoris obstructions solvit, Menses movet, Stomachi dolores sedat, Phthysicos juvat, appetitum excitat, *Schrod.* N. 1. Carpobalsamum atque Xylobalsamum, quia non nisi in compositionibus quibusdam veterum adhibentur, prostant rarò, atque non nisi vetustate obsoleta, unde loco Carpobalsami Cubebas vel Pimenta adhibere receptum est, loco Xylobalsami Lentiscum recentem. 2. Si guttula Opobalsami aquæ tepidæ immittatur, per totam superficiem sese extendit, ac rursus aqua refrigerata sese contrahit, inquit *Schroderus*. Qui plura de Balsamo velit, *Lobellium* consulat, qui integrum de eo libellum conscripsit; & *Alpinum*, qui Dialogum de Balsamo reliquit; & *Veslingii* Opobalsami Vindicias.

XXIV. De Terebintho.

NOtæ sunt, Folia pinnata impari numero, decidua, flosculi staminei tuberculis ramulorum in longis racemis.

A. Terebinthus, *Offic.* Ger. 1245. *Emac.* 1433. *J. B.* i. 278. *Raii Hist.* ii. 1577. *Chab.* 19. *Rupp. Flor. Jen.* 269. *Rand. Ind.* 89. *Commel. Plant. Usu.* 76. Terebinthus vulgaris, C. B. Pin 400. *Tourn. Inst.* 579. *Elem. Bot.* 451. *Boerb. Ind.* A. ii. 173. *Fons. Dendr.* 302. Terebinthus angustiore folio vulgator, *Park. Theat.* 1526. A. The Turpentine-tree. *Gal. Terebinthe.* G. *Serpentin-Baum.* B. *Terpentin-boom.* In Insula Chio, Cypro, & alibi oritur. Aprili floret. *Usu.* Resina substantia est resinosa, fluida, Larica autem crassior, pellucida, colore candido, subflavo, vitreo, odore grato & suavi, sapore acri amaricante. Ex Chio, quæ præfertur, & Cypro ad nos transportatur. *Vires.* Confert intrinsecus præcipuè in Tussi aliisque Pulmonum affectibus, in Urina ac alvo cienda, convenit Hepati, Lieni, Renibus, Vesicæ, expectorationi purulentæ, ac Phthysi incipienti succurrit, calculum pellit, Arthriticos affectus juvat. Uterum à saburra liberat, *Schrod.*

XXV. De Lentisco.

Foliis pinnatis, sempervirentibus flosculis stamineis ex foliorum alis egredientibus à reliquis differt.

A. Lentiscus, *Offic.* Lentiscus ex Chio, ex qua fluit Mastiche, *Ind. Med.* lxxiii. *Tourn. Itin. Ed. Angl.* i. 285. Lentiscus vera ex Insula Chio cortice & foliis fuscis, *J. Commel. Cat. Hort. Amst.* 192. C. *Commel. Plant. Usu.* 83. *Boerb. Ind.* A. ii. 174. A. The Mastick-tree. *Gal. Lentisque.* G. *Mastix-Baum.* B. *Mastik-boom.* In Insula Chio copiosè provenit. Martio vel Aprili floret. *Usu.* Lignum seu ramuli nodosi & brachiati, digitali crassitie, interne albi, cortice cinereo tecti, saporis & odoris resinosi. Resina Mastiche, *Offic.* A. Mastick. *Gal. Mastic.* G. *Mastix.* B. *Mastik.* Arida est, pellucida, ex flavo pallens, in guttas concreta, saporis resinosi & adstringentis, odoris fragrantis. Optima censetur odorata, candida, splendens, adulta, retorrida, friabilis, sincera, stridens. *Vires.* Lignum siccatur & adstringit, valet ad sanguinis rejectiones, Uteri ac alvi profluvia & Dysenteriam, in Uteri ac Ani procidentia: nomas arcet, urinas ciat, dentes mobiles firmat, *Diosc.* Ex hoc ligno fiunt vulgo dentiscalpia, quæ reliquis antecellunt, *Boerb. Hist. Plant.* 167. Gummi calfacit, siccatur, subastringit, emollit, ventriculum roborat; Usus præcipuus in vomitu, nausea, ac fluxu alvi compescendo. Obtundit ac corrigit purgantium acrimoniam, roborat caput, nervosumque genus, expuitioni sanguinis ac tussi medetur, &c. *Schrod.*

Hæc male confunditur cum Lentisco vulgari in Catalogo Plantarum Usualium Horti Harlemensis, cum sint duæ diversæ species, C. *Commel. Hort. Med. Amst.* p. 83.

XXVI. De Pistacia.

NOtæ sunt, Nux major oblonga, tegumento exteriore, saltem cum exaruerit, scabro, foliis pinnatis, R. *Meth.* p. 36.

A. Nux Pistacia, *Offic.* *Park. Theat.* 1417. Pistacia, Ger. 1248. *Emac.* 1436. *Mont. Ind.* 50. *J. B.* i. 275. *Chab.* 19. *Ind. Med.* xcii. *Raii Hist.* ii. 1682. *Commel. Plant. Usu.* 83. *Rand. Ind.* 69. Pistacia fructu racemoso, *Fons. Dendr.*

Dendr. 128. *Pistacia peregrina* fructu racemoso, five *Terebinthus Indica* Theophrasti, *C. B. Pin.* 401. *Terebinthus Indica* Theophrasti, *Pistacia Dioscoridis*, *Tourn. Inst.* 380. *Elem. Bot.* 451. *Boerb. Ind. A.* ii. 173. *A. The Pistachio, or Fistic Nut-tree.* *Gal. Pistaches.* *G. Pimperuss-Baum.* *B. Pistacie-boom.* In regionibus calidis provenit. *Ufu.* Fructus seu Nuces oblongæ, angulosæ, Avellanæ magnitudinis, altera parte elatiores, altera depressiores, & costa notati, includentes sub putamine tenui, corticoso, rugoso, ex viridi ferrugineo, sub membranula tenui, rufa, nucleum in albo virescentem, saporis oleosi, subdulcis. Eligendi nuclei recentes, ponderosi, non rancidi. *Vires.* Calfaciunt, humectant, attenuant, aperiunt. *Ufus præcipuus* in mucilagine Pulmonum, obstructione Hepatis, roborant Stomachum, coërcent nauseam ac vomitum, excitant appetitum, bonum suppeditant nutrimentum, *Schrod.*

Arbores flore à fructu remoto, Lanigera.

XXVII. De Populo.

Semine julis lanigeris incluso cum Salice convenit, foliorum formâ latâ, & angulosâ ab ea differt, *R. Synop.* p. 214.

A. 1. Populus nigra, Offic. Ger. 1301. *Emac.* 1486. *C. B. Pin.* 429. *Park. Theat.* 1410. *Jonsf. Dendr.* 438. *Raii Hist.* ii. 1417. *Synop.* iii. 446. *Mer. Pin.* 97. *Tourn. Inst.* 592. *Elem. Bot.* 465. *Boerb. Ind. A.* ii. 211. *Dill. Cat. Giff.* 42. *Rupp. Flor. Jen.* 268. *Buxb.* 267. *Populus nigra* five *Aryzæ*, *J. B.* i. 155. *Populus*, *Chab.* 60. *Populus nigra vulgaris*, *Merc. Bot.* i. 61. *Phyt. Brit.* 97. *A. The Black Poplar.* *Gal. Peuplier noir.* *G. Schwartzzer Pappel-Baum.* *B. Zwarte Populier-boom.* In aquosis, & ad fluvios. *Ufu.* Oculi seu Gemmæ, Aprili Mense collectæ. *Vires.* An calidæ sint an frigidæ varia est sententia. Verisimilior eorum sententia videtur, qui moderate calidas faciunt.

A. 2. Populus alba, Offic. Ger. 1301. *Emac.* 1486. *Park. Theat.* 1410. *Chab.* 61. *Raii*

Hist. ii. 1418. *Synop.* iii. 446. *Mer. Pin.* 97. *Phyt. Brit.* 97. *Populus alba* folio majore, *Jonsf. Dendr.* 437. *Populus alba* *αἰὼνα*, *J. B.* i. 155. *Populus alba* (quæ *αἰὼνα* ab albedine dicitur) majoribus foliis, *C. B. Pin.* 429. *Buxb.* 267. *Populus alba* foliis majoribus, *Tourn. Inst.* 592. *Elem. Bot.* 465. *Boerb. Ind. A.* ii. 211. *Rupp. Flor. Jen.* 268. *A. The Abele, or white Poplar.* *Gal. Peuplier blanc, Peuplier à larges feuilles.* *G. Weißer Pappel-Baum.* *B. Abeel-boom, Witte Populier-boom.* In aquosis gaudet. *Ufu.* Cortex. *Vires.* In dolore Ischiadico, intus & extra, in Stranguria, & in ambustis adhibetur, *R. Synop.*

A. 3 Populus tremula, Offic. C. B. Pin. 429. *Tourn. Inst.* 592. *Elem. Bot.* 465. *Boerb. Ind. A.* ii. 411. *Dill. Cat. Giff.* 43. *Rupp. Flor. Ten.* 268. *Buxb.* 268. *Jonsf. Dendr.* 438. *Populus tremula Libyca*, *Merc. Bot.* i. 61. *Phyt. Brit.* 97. *Populus Libyca*, *Ger.* 1302. *Emac.* 1487. *Park. Theat.* 1411. *Raii Hist.* ii. 1419. *Synop.* iii. 446. *Mer. Pin.* 97. *Populus Libyca Plinii*, *αἰγυῖα* Theophrasti, *J. B.* i. 163. *Populus Libyca Cercis* Theophrasti, *Chab.* 61. *A. The Asp, or Aspen-tree.* *Gal. Tremble.* *G. Zitter-Pappel-Baum.* *B. Rattelaar.* In sylvis & locis uliginosis. *Ufu.* Folia. *Vires.* Cum Populo nigro viribus convenire creditur.

XXVIII. De Salice.

Julis seu nucamentis è multis vasculis seminalibus compositis, quæ semen continent pappo involutum, cum Populo convenit, foliis longis, &c. ab eadem differt, *R. Synop.* p. 215.

A. 1. Salix, Offic. Ger. 1203. *Emac.* 1389. *Chab.* 62. *Mer. Pin.* 108. *Raii Synop.* iii. 447. *Salix vulgaris alba arborescens*, *C. B. Pin.* 473. *Tourn. Inst.* 559. *Elem. Bot.* 464. *Boerb. Ind. A.* ii. 410. *Dill. Cat. Giff.* 42. *Rupp. Flor. Jen.* 266. *Buxb.* 290. *Salix vulgaris arborescens longis angustis foliis*, *Merc. Bot.* i. 66. *Phyt. Brit.* 108. *Salix alba arborescens*, *Jonsf. Dendr.* 440. *Salix arborea angustifolia*, *alba*, *vulgaris*, *Park. Theat.* 1430. *Salix maxima*, *fragilis*, *alba*, *hirsuta*, *J. B.* ii. 212. *Raii Hist.* ii. 1419. *Salix utrinque glauco viminibus albidioribus*, *Cat. Cant.* 142. *A. Common Willow.* *Gal. Saule, Saulx.* *G. gemeiner Weiden-baum.* *B. Wilge-boom.* In aquosis & ad rivulos. *Ufu.* Folia. *Vires.* Refrigerant & siccant, subastringunt. *Ufus præcipuus* in libidine arcenda. *Extrinsicus* in Hæ-

Hæmorrhagia vulnerum, narium, & simili adstringenda, *Schrod.*

A. 2. *Salix rubens*, *Offic.* *Salix vulgaris rubens*, *C. B. Pin.* 473. *Tourn. Inst.* 590. *Elem. Bot.* 464. *Rupp. Flor. Jen.* 266. *Boerb. Ind. A. ii.* 210. *Dill. Cat. Giff.* 42. *Euxb.* 291. *Salix angustifolia purpurea seu nigra*, *Park. Theat.* 1430. *Salix rubra minimè fragilis*, folio longo angusto, *J. B. i.* 215. *Jonsf. Dendr.* 441. *Cbab.* 65. *Raii Hist.* ii. 1421. *Salix folio utrinque glauco, viminibus rubris*, *Cat. Cant.* 142. *Cat. Angl.* 11. *A. Common Red Willow.* *Gal. Saule rouge.* *G. Nochte Weiden-baum.* *B. gemeene Wilgeboom met rode takjes.* *Aquosis gaudet. Ufu.* *Folia, Cortex. Vires.* Cum priore viribus convenit.

A. 3. *Salix helice*, *Offic.* *Salix helice Theophrasti*, *Park. Theat.* 1435. *Salix rosea*, *Ejusd.* 1431. *Salix rosea Anglica*, *Ger.* 1204. *Emac.* 1390. *Cat. Cant.* 146. *A. Rose Willow.* *Gal. Petite Saule.* *G. Gelbe Weiden-Baum.* *B. Kleine Weide, kleine Wind-bout-boom, Bind-bout-boom.* Juxta torrentes crescit, & naturæ lusus est.

A. 4. *Salix nigra*, *Offic.* *Salix folio Amygdalino utrinque virente aurito*, *Jonsf. Dendr.* 440. *C. B. Pin.* 473. *Boerb. Ind. A. ii.* 210. *Tourn. Inst.* 591. *Salix spontanea Amygdalino folio, fragilis, auriculata*, *J. B. i.* 214. *Cbab.* 65. *Salix viminalis nigra*, *Park. Theat.* 1430. *Salix folio splendente auriculato flexilis*, *Raii Hist.* ii. 1420. *Synop. iii.* 448. *Cat. Cant.* 144. *A. Schining Willow, or French Willow.* *Gal. Saule avec des feuilles d'Amandier.* *G. Glänkende Weiden.* *B. Wilge-boom met Amandel-bladeren.* In *Salicetis* reperitur.

Carpinus, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 121. *Tourn. Inst.* 582. *Elem. Bot.* 454. *Boerb. Ind. A. ii.* 176. *Dill. Cat. Giff.* 54. *Rupp. Flor. Jen.* 265. *Buxb. Addend.* *Betulus*, *Merc. Bot. i.* 23. *Phyt. Brit.* 15. *Betulus five Carpinus*, *Ger.* 1296. *Emac.* 1479. *Mer. Pin.* 15. *Aceris cognata foliis oblongis, rugosis, ferratis, ad Ulmum accedentibus, vasculis disjunctis, membranis foliaceis, seminibus ipsi appositis pluribus confertis*, *Pluk. Almag.* 7. *A. The Hornbeam.* *Gal. Charme.* *G. Stein-Buchen.* *B. Wielboom, Jok-boom, Hane-beuk. Booghouten-boom.* In sylvis & sepibus. De *Ufu* ejus in medicina nihil invenio apud Auctores.

SECTIO TERTIA.

De Arboribus flore fructuque aggregato.

Arbores flore fructuque aggregato sunt vel flosculis

- { Intra fructum occultatis, quæ flore omni carere vulgo creditæ sunt: *Ficus*.
- { Apertis, fructui insidentibus
 - { Tripetalis, fructu Sphærocephalo, foliis aceris, quinquepartitis: *Liquid-Ambra arbor*.
 - { Tetrapetalis, per maturitatem esculentis: *Morus*.
 - { Monopetalis: scandens, fructu longo, terete, julorum instar: *Piper longum*.

Arbores Flore à fructu remoto Vascu- liferæ.

XXIX. De Ostry.

NOtæ cujus sunt, Putamen fructus alatum seu ligulâ foliaceâ auctum; folia Ulmi aut Fagi, *R. Meth.* p. 140.

A. *Ostrys*, *Offic.* *Ostrys five Ostria*, *Park. Theat.* 1406. *Ostrya Ulmo similis, fructu in umbilicis foliaceis*, *C. B. Pin.* 427. *Raii Hist.* ii. 1428. *Synop. iii.* 451. *Jonsf. Dendr.* 212. *Fagus sepium*, *Cbab.* 60. *Fagus sepium vulgò*, *Ostrys Theophrasti*, *J. B. ii.* 146.

I. De Ficu.

AB aliis omnibus arboribus distinguitur flore vel nullo, vel intra fructum edulem dulcem occultato, *R. H.* p. 1431.

A. 1. *Ficus*, *Offic.* *Ger.* 1327. *Emac.* 1510. *J. B. i.* 128. *Cbab.* 9. *Raii Hist.* ii. 1431. *Aldrov. Dendr.* 427. *Ficus vulgaris*, *Park. Theat.* 1494. *Ficus communis*, *C. B. Pin.* 457. *Boerb. Ind. A. ii.* 258. *Ficus sativa*, *Jonsf. Dendr.* 46. *A. The Fig-tree.* *Gal. Figuier.* *G. Feigenbaum.* *B. Vyge-boom.* In hortis & pomariis, in calidis regionibus colitur. *Ufu.* Fructus tam virides, quam sicci, qui Carica-

cæ & Daffæ dicuntur. *Vires.* Utræque humectant, Pulmonariæ sunt, & bechicæ, arenulis Renum & vesicæ medentur, venenis resistunt: præcipui usus sunt in Variolis & Morbillis ad cutem pellendis: maturant, molliunt, attrahunt; unde & bubonibus pestilentialibus (innuente Scriptura) conferunt, &c. *Schrod.*

A. 2. Caprificus, *Offic.* *Ger.* 1327. *Emac.* 1510. *Aldrov. Dendr.* 432. *Park. Theat.* 1493. *J. B. i.* 134. Ficus sylvestris Dioscoridi, *C. B. Pin.* 457. *Raii Hist.* ii. 1433. Ficus sylvestris sive Caprificus, *Jonsf. Dendr.* 47. *A. The wild Figtree.* *Gal. Figuier sauvage.* *G. Wilder Feigenbaum.* *B. Wilde Vyge-boom.* In Græcia aliisque calidis locis reperitur. *Usu* Fructus. *Vires.* Cum sativa viribus convenit.

A. 3. Ficus Indica, *Offic.* *J. B. i.* 146. *C. Comm. Flor. Mal.* 111. *Aldrov. Dendr.* 434. *Jonsf. Dendr.* 48. Ficus Indica arbor radicum Indiæ, *Chab. 9.* Ficus Indica arcuata, *Park. Theat.* 1499. Ficus Indica foliis Mali Cotonei similibus, fructu ficibus simili, ex Goa, *C. B. Pin.* 457. *Tourn. Inst.* 663. Arbor ex Goa sive Indica, *Ger.* 1331. *Emac.* 1514. Katou-Alou, *Hort. Mal.* iii. 73. *Tab. 57.* *Raii Hist.* ii. 1437. *A. The Indian Fig-tree.* *Gal. Figuier des Indes.* *G. Indianischer Feigenbaum.* *B. Indiaanse Vyge-boom.* In India Orientali oritur. *Usu.* Fructus. *Vires.* Cum sativo viribus pollet. *Plumerius* Tournefortio affirmavit verum esse Ficus speciem.

A. 4. Sycomorus, *Offic.* *J. B. i.* 124. *Ger.* 1326. *Emac.* 1509. *Chab. 8.* Sycomorus Ægyptiæ, *Jonsf. Dendr.* 61. Sycomorus sive Ficus Ægyptia, *Park. Theat.* 1492. Sycomorus Giumes vocata, *Aldrov. Dendr.* 435. Ficus folio Mori Fructum in caudice ferens, *C. B. Pin.* 459. *Raii Hist.* ii. 1439. *A. The Egyptian Sycomore.* *Gal. Sycomore.* *G. Egyptischer Feigenbaum.* *B. Egyptise Vyge-boom.* In Ægypto & alibi reperitur. *Usu.* Fructus, Lacryma. *Vires.* Fructus refrigerat, & humectat, ventriculum laxat, & subvertit; tumores duros sanat. Lacryma pestis & venenis adversatur.

A. 5. Ficus Cypria, *Offic.* *J. B. i.* 124. Ficus folio Sycomori, folio non in caudice gerens, *C. B. Pin.* 459. Ficus sylvestris Cretica folio non diviso, leviter crenato, *Tourn. Coral.* 45. Sycomorus Cypria, *Chab. 8.* *Jonsf. Dendr.* 61. Sycomorus altera sive Ficus Cypria, *Park. Theat.* 1492. *Raii Hist.* ii. 1439. *A. The Cyprian Sycomore-tree.* *Gal. Sycomore de Cypre.* *G. Cyperischer Feigenbaum.* *B.*

Cyperise Vyge-boom. In Insula Cypria nascitur. *Usu.* Fructus. *Vires.* Cum priore convenit.

II. De Moro.

NOtæ sunt, Folia ex rotunditate in acumen definentia, serrata, hirsuta, flores seu juli ex plurimis flosculis tetrapetalis compositi, & in fructu ipso superstitæ.

A. 1. Morus, *Offic.* *Ger.* 1325. *Emac.* 1507. *Chab. 8.* Morus fructu nigro, *C. B. Pin.* 459. *Tourn. Inst.* 589. *Elem. Bot.* 462. *Boerb. Ind. A. ii.* 209. *Rupp. Flor. Jen.* 271. *Buxb.* 218. Morus nigra, *J. B. i.* 118. *Raii Hist.* ii. 1429. *Jonsf. Dendr.* 63. *Park. Parad.* 596. Morus nigra vulgaris, *Park. Theat.* 1491. *A. The Mulberry-tree.* *Gal. Meurier.* *G. Maulbeer-baum.* *B. Moerbefie-boom.* In hortis colitur, serotino germinatu floret, fructum maturat Augusto. *Usu.* Cortex radices, & Fructus. *Vires.* Cortex radices calfacit & siccant, abstergit, adstringit. Hepar ac Lienem aperit, alvum laxat, tineas latas enecat. Fructus immaturus refrigerat & siccant, valide astringit. Usus præcipuus in omnibus fluxibus, e. g. Diarrhœa, Dysenteria, Fluxu menstruo, & ex-puitione sanguinis. Extrinsecus in faucium inflammationibus, ulceribusque. Matura refrigerant & siccant, parum solvunt alvum, sitim sedant, appetitum excitant, *Schrod.*

A. 2. Lignum flavum, *Offic.* Lignum flavum quod vocant Tata-youba, *Laet.* 603. Lignum nostratibus, *Fustick Wood.* Dictum, *Raii Hist.* ii. 1810. Arbor Baccifera Brasiliensis, fructu tuberculis inæquali, Mori æmulo, *Ejusd.* 1639. Morus fructu viridi, Ligno sulphureo tinctorio, *Sloan. Cat. Jam.* 128. *Hist.* ii. 8. *Tab. 158.* *Fig. 1.* *Raii Hist.* 111. *Dendr.* 14. Tatai-iba, *Pison.* (Ed. 1658.) 163. *Jonsf. Dendr.* 64. Tatai-iba Brasiliensibus, *Marcg.* 119. Zanthoxylum aculeatum Carpinifolium Americæ, cortice cinereo, *Pluk. Almag.* 396. *Phytog. Tab.* 239. *Fig. 30.* *Fustick-tree,* *Park. Theat.* 1671. *A. Fustick Wood.* *Gal. Tatajouba,* (Bois jaune, dont les Teinturiers se servent pour teindre les laines en couleur jaune.) *G. Tatajouba.* *B. Tatajouba* (Geel hout om de Wolle in 't geel te verwen.) Nascitur in locis campestribus Jamaicæ ubique. *Usu.* Lignum durum crocei coloris, in usum medicum nunquam recipitur, sed tinctoribus expetitur est ad colorandas lanas flavo colore.

III. De Pipere longo.

NOtæ: Planta est sarmentosa, foliis latis subrotundis, acuminatis, ad singulos nodos singulis alternatim positis, flosculis monopetalis, quinquepartitis, fructu longo aggregato.

A. 1. Piper longum, Offic. Ger. 1355. Emac. 1539. Park. Theat. 1604. Ogilb. Chin. i. 226. J. B. ii. 185. Raii Hist. ii. 1343. Piper longum orientale, C. B. Pin. 412. C. Comm. Flo. Mal. 215. Hist. Oxon. iii. 602. Piper longum Pistolochiæ foliis absque pediculis, Maderaspatanum, Pluk. Almag. 297. Piperi longo similis, Pistolochiæ foliis, absque pediculis, Maderaspatana, Pluk. Phytog. Tab. 104. Pimpilim, Pij. Mant. A. 182. Tlatlancuaye five Piperis longi species ii. Hern. 126. Catta-tripali, Hort. Mal. vii. 27. Tab. 14. Arbor Piperifera fructu longo, Jonsf. Dendr. 178. Acapatli, Laet. 231. A. Long Pepper. Gal. Poivre long. G. Langer Pfeffer. B. Lange Peper. In Java, Malabar, &c. oritur. Ufu. Fructus immaturi, oblongi, teretes, julorum instar, cinerei, ex numerosis minutis granis vermiculato plexu dispositis compacti, saporis fervidi & amaricantis. Vires. Piper longum intensa mordacitate præditum est, & subamarum quoniam immaturum, antidotis item & Theriacis medicaminibus opportunum, Dioscorid. Cum Piperi rotundo viribus convenit.

A. 2. Betle, Offic. Betle five Betre, Ger. 1357. Emac. 1541. Betre, Betle, Betele, five Bethle, Park. Theat. 1615. Betre five Tembul, C. B. Pin. 410. Jonsf. Dendr. 172. C. Comm. Flo. Mal. 60. Betle five Betelle, J. B. i. 437. Cbab. 33. Betele, Bont. 91. Beétla Codi, Hort. Mal. vii. 29. Tab. 15. Piper longum foliorum nervis decurrentibus tenuioribus & mollioribus, Betle dictum, Hist. Oxon. iii. 603. Bulatwæla, Herm. Mus. Zeyl. 34. A. Betle. Gal. Betre. G. Betre. B. Betre. In Malabar & alibi Indiæ Orientalis crescit. Ufu. Folia, sed raro aut nunquam in Officinis nostris reperitur. Vires. Calida est & sicca, cor corroborat, oris halitum emendat.

A. 3. Mecaxochitl, Offic. Hern. 144. & 873. Nieremb. 320. Raii Hist. ii. 1671. Laet. 231. Piper longum humilius fructu è summitate caulis propendente, Cat. Jamaic. 45. Hist. i. 136. Saururus humilis folio carnoso subrotundo, Plum. 53. Fig. 70. Raii Hist. iii. 643.

Arbor Piperifera fructu longo Floridana, Jonsf. Dendr. 180. Arum moschatum Ophioglossoides Jamaicense Limonii foliis in extremo sinuatis Pluk. Phytog. Tab. 77. Fig. 6. Arum moschatum Ophioglossoides five pene nudo, Jamaicense; an melius Ophioglossum moschatum Jamaicense Limonii foliis in extremo sinuatis? Almag. 51. A. Small American long Pepper. Gal. Poivre long & mince d'Amerique. G. schmaller Americanischer langer Pfeffer. B. Smalle Americaanse lange Peper. In Nova Hispania succrescit. Ufu. Folia: ingreditur potum Chocolatam, sed in Officinis nostris raro invenitur. Vires. Calida est & sicca, ad Piperis longi species attinens; bibitur cum Chocolata, cui gratum saporem conciliat; corroborat, ventriculum calfacit, oris halitum emendat; crassos lentosque humores attenuat, adversatur venenis; Iliacis & Colicis confert, &c. Hernand.

IV. De Liquid-Ambari arbore

NOtæ sunt, Folia quinquepartita, divisura ad Aceris accedentia, fructus Sphærocephalus, floribus tripetalis, seminibus oblongis.

A. Liquid-ambar, Offic. Clus. Exot. 302. Jonsf. Dendr. 353. De Laet. Ind. Occid. 222. C. B. Pin. 502. Park. Theat. 1590. Raii Hist. ii. 1848. Liquid-ambar resina arboris Ocosolt dictæ, foliis Hederæ, odore Styracis liquidæ, J. B. i. 323. Liquid-ambari arbor five Styracifera aceris folio, fructu tribuloide, (i. e.) pericarpio orbiculari ex quamplurimis apicibus coagmentato semen recondens, Pluk. Almag. 224. Phytog. Tab. 42. Xochiocotzo Quahuicl seu arbor Liquid-ambarum Indicum, Hern. 96. Styrax aceris folio, Raii Hist. ii. 1848. Styracem fundens vel Styrax arbor Virginiana Aceris folio, Breyn. Prod. ii. 84. Platanus Arbor Virginiana Aceris folio, potius Platanus Virginiana Styracem fundens, Ejusd. ii. 1799. Platanus Virginiana Styracem fundens, Herm. Par. Bat. Prod. 366. Acer Virginianum odoratum, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 641. A. Liquid Amber. Gal. Liquidambar. G. Weicher oder stießender Storax. B. Liquidambar-boom. In Virginia, Nova Hispania, & alibi Indiæ Occidentalis succrevit. Ufu. Resina est substantia liquida, pinguis, consistentia Terebinthinæ Venetæ ex flavo rubescens, saporis acris, aromatici, odoris fragrantis. Vires. Calfacit, humectat, resolvit, Rr ob-

obstructiones expellit, emollit, maturat. Ufus præcipuus in Utero obstrueto ac indurato, tumoribus duris, &c. in suffitibus & similibus, *Schrod.*

Balsamum hoc, arbore ipsa vel sponte, vel incisa extillare ait *Hernandez.* Sunt autem qui ex arboris ramis comminutis & coctis pinguedinem innatantem, colligunt & vendunt pro legitimo Balsamo: Atque hic liquor à nonnullis Storax liquida putatur, in Pharmacopolarum & Pharmacopœorum Officinis vulgo venalis.

V. De Alypo.

F Rutex est flore composito seu aggregato, è pluribus flosculis dense stipatis, foliis acutis vi purgatrice indutus.

A. Alypum, *Offic.* Alypum, Herba terribilis, *Mont. Ind.* 36. Alypum montis Ceti, *Ger.* 408. *Emac.* 506. Alypum montis Ceti sive Herba terribilis Narbonensium, *Raii Hist.* ii. 1443. Alypum Monspeliensium, *Park. Theat.* 198. Alypum Monspelianum sive Frutex terribilis, *J. B. i.* 598. Frutex terribilis, *Empetrum*, Alypum Monspeliensium, *Cbab.* 48. Thymælea foliis acutis, capitulo Succisæ, sive Alypum Monspeliensium, *C. B. Pin.* 463. *Fons. Dendr.* 235. Globularia fruticosa, Myrti folio tridentato, *Tourn. Inst.* 467. *Elem. Bot.* 371. A. Herb Terrible. *Gal. Turbitib. blanc.* G. Zunaen-blaf. B. Witte Turbitib. In montosis. Vere floret. *Ufu.* Herba. *Vires.* Violenter purgare dicitur. Decoctum Luevenereâ affectis magno successu propinari refert *Clus.*

SECTION QUARTA.

De Arboribus fructu Umbilicato.

A Rbores & Frutices fructu umbilicato voco, in quibus flos summo fructui insidet, unde fructus à calice floris plerumque residuo velut umbilicatus est.

Arbores & Frutices fructu umbilicato sunt vel

- Pomiferæ, foliis deciduis, fructuque tecto
 - Membranâ tenuiore,
 - Acerbo; umbilico
 - Latissimo, pediculo brevi, intus officulis duris, foliis vel integris vel laciniatis: *Mespilus.*
 - Contractiore, pediculis fructuum longis, foliis pinnatis, seminibus folliculis membranaceis inclusis: *Sorbus.*
 - Mitior & per maturitatem esculento, foliis integris, loculamentorum feminalium parietibus
 - Duris, & cartilagineis, arbore magis patula, fructu ad imum seu basin latiore ferè, succo acidior: *Malus.*
 - Mollibus & membranosis; fructu ad imum seu pediculum productiore ferè & turbinato, succo dulciore, arbore
 - Proceriore & rectiore, fructu lævi, sapore mitiore: *Pyrus.*
 - Humiliore ramis contortis, fructu lanugine rasili obsito: *Cydonia.*
 - Cortice crassiore, numerosis intus acinis
 - Angulosis in succo acido & grato contentis: *Granata.*
 - Planis Cucurbitæ formibus, *Gannanaperide.*
- Bacciferæ, quæ sunt vel foliis deciduis,
 - Spinosæ, fructu simplici, foliis
 - Pinnatis, fructu majore, flore specioso, odorato, cum plurimis intus apicibus: *Rosa.*
 - Laciniatis, humilior & fruticosior, fructu grandiore esculento, flore herbaceo: *Grossularia.*
 - Non spinosæ,
 - Scandentes, circumvolvendo sese plantis vicinis, floribus tubulosis oblongis cornu venatorii quodammodo figurâ, odoratis: *Caprifolium.*
 - Erectæ, humiliores & fruticosæ, floribus & baccis in racemulis, foliis angulosis laciniatis: *Ribes.*
- Semper virentibus, simplicibus latis, suntque vel
 - Scandentes, quæ præter cirros, quibus aliis plantis adhærescit, radices etiam in terram agit, baccis in corymbos coactis: *Hedera.*
 - Erectæ, foliis suaveolentibus

- Majoribus & latioribus, floribus
 Tetrapetalis, fructu dipyreno odorato, seminibus compressis, *Caryophyllus Aromaticus*.
 Pentapetalis, fructu polyspermo, seminibus angulosis, uvarum vinaceis similibus: *Periclymenum odoratum*.
 Minoribus & angustioribus, seminibus albis incurvis: *Myrtus*.

boom. In sylvis & sepibus, Aprili florens. *Ufu*. Fructus & succus ejus *Agresta*, *Offic.* A. *Verjuice*. *Gal.* *Verjus*. G. *Safft von unzeitige / oder Wilde Apffel*. B. *Verjuis*. dictus. *Vires*. Vehementer austerus est, acidus, & astringens.

II. De Pyro.

NON minus nota est quàm *Malus*, ergo neque indiget characteristica.

A. *Pyrus*, *Offic.* *Aldrov.* *Dendr.* 380. *Raii Hist.* ii. 1450. *Ger.* 1267. *Emac.* 1455. *J. B. i.* 35. *Chab. i.* *Pyrus fativa*, C. B. *Pin.* 439. *Boerb. Ind. A. ii.* 247. *Tourn. Inst.* 628. *Park. Theat.* 1500. *Raii Synop.* iii. 452. *Pyrus domestica*, *Jonsf. Dendr.* 33. A. *Thee Pear-tree*. *Gal.* *Poirier*. G. *Birnbaum*. B. *Peere-boom*. In hortis & pomariis frequens. Aprili floret. *Ufu*. Fructus. *Vires*. Refrigerat, astringit, &c. *Schrod.*

De Arboribus fructu umbilicato majore, seu de Pomiferis umbilicatis.

I. De Malo.

ARbor est notissima, nec ulla indiget vel descriptione, vel characteristica, R. *Synop.* p. 218.

A. 1. *Malus*, *Offic.* *J. B. i.* 1. *Chab. i.* *Aldrov. Dendr.* 359. *Tourn. Inst.* 634. *Ger.* 1272. *Emac.* 1459. *Malus fativa*, *Raii Hist.* ii. 1445. *Synop.* iii. 451. *Malus vulgaris*, *Park. Theat.* 1502. *Malus domestica*, *Jonsf. Dendr.* 1. *Malus sive Pomum*, *Boerb. Ind. A. ii.* 249. A. *The Apple tree*. *Gal.* *Pommier*. G. *Apffel-Baum*. B. *Appel-boom*. In hortis & pomariis colitur. Aprili floret. *Ufu*. Fructus *Pomum aqueum* A. *Pomewater*. *Gal.* *Pomme d'eau*. G. *Wasser-Apffel*. B. *Water-Appel*. dictus, è majoribus est, exterius albicans, succo prægnans, acido, grato, & nonnihil unâ amaricante, & succus *Pomorum fragrantium*, ut *Pipini* & *Pyri magni dicti* A. *Pipins and Pearmains*. *Gal.* *Pomme-Renette*, ou *Poire-pomme*. G. *Renette* / oder *Birn-Apffel*. B. *Renette-Pippinne*, of *Peer-appel*. *Vires*. *Subacida* seu *vinosa*, naturæ sunt mixtæ, conveniuntque *Ventriculo* & *Cordi*. *Acida* sunt naturæ *frigidioris* ac *astringentis*, *Schrod.*

A. 2. *Malus sylvestris*, *Offic.* *Ger.* 1276. *Emac.* 1460. *Jonsf. Dendr.* 1. *Raii Synop.* iii. 452. *Park. Theat.* 1502. *Malus sylvestris sive agrestis*, *J. B. i.* 26. *Raii Hist.* ii. 1448. *Malus sylvestria*, quæ & *alba*, & *rubra*, & *majora*, & *minora*, C. B. *Pin.* 433. *Malus sylvestris acido fructu*, *Tourn. Inst.* 634. A. *The Crab-tree*, or *Wilding*. *Gal.* *Pommier sauvage*. G. *Wilder Apffel-Baum*. B. *Wilde Appel-*

III. De Cydonia.

ARbor est humilis, ramis contortis, fructu majore turbinato, lanugine rasili obsito.

A. *Malus Cotonia*, *Cotonea*, *Offic.* *Malus Cotonea*, *Ger.* 1264. *Emac.* 1452. *Raii Hist.* ii. 1452. *J. B. i.* 27. *Chab. 2.* *Malus Cotonea vulgaris*, *Park. Theat.* 1504. *Malus Cydonia*, *Tourn. Inst.* 632. *Boerb. Ind. A.* 247. *Cydonia fativa*, *Jonsf. Dendr.* 8. *Mala Cotonea majora*, C. B. *Pin.* 434. *Mala Cydonea*, *Aldrov. Dendr.* 538. A. *The Quince-tree*. *Gal.* *Cognassier*. G. *Quitten* oder *Kutten-Apfel-Baum*. B. *Quee-peere-boom*, *Quee-appel-boom*. In hortis & viridariis colitur. Aprili floret. *Ufu*. Fructus seu *Mala*, & *Semen*. *Vires*. *Mala stomachica* sunt, refrigerant, siccant, astringunt. *Ufus præcipuus* in vomitu, alvi fluxu, singultu, laxitate *Stomachi*. *Semen* refrigerat, & humectat, mucilagine sua lenit, acrimoniam obtundit, &c. *Schrod.*

IV. De Sorbo.

FRuctu acerbo cum *Mespilo* convenit; foliis pinatis ab eadem differt.

A. 1. *Sorbus*, *Offic.* *Ger.* 1287. *Emac.* 1471. *Mont. Ind.* 53. *Raii Hist.* i. 1456. *Synop.*

nop. iii. 452. *J. B.* i. 57. *Chab.* 2. *Sorbus fativa*, *C. B. Pin.* 415. *Rupp. Flor. Jen.* 112. *Buxb.* 308. *Boerb. Ind. A.* ii. 248. *Tourn. Inst.* 633. *Elem. Bot.* 499. *Jonsf. Dendr.* 66. *Aldrov. Dendr.* 615. *Sorbus legitima*, *Park. Theat.* 1420. *A. The Service-tree.* *Gal. Sorbier*, *Cormier*. *G. Spierling.* *B. Zorben-boom*, *Spree-boom*, *Spreeuw-bezien-boom.* In hortis colitur. Aprili floret. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Refrigerat, siccat, astringit. *Ufus* præcipuus in fluxionibus alvi, uteri, &c. *Extrinfecus* astringit vulnera. *N. B.* *Sorba* colliguntur potissimum immatura, exsiccanturque in clibano, *Schrod.*

A. 2. Ornus, Offic. *Ornus* sive *Fraxinus sylvestris*, *Park. Theat.* 1419. *Aucuparia*, *Riv. Aucuparia Rivini*, *Rupp. Flor. Jen.* 112. *Sorbus aucuparia*, *J. B.* i. 62. *Tourn. Inst.* 634. *Boerb. Ind. A.* ii. 248. *Dillen.* 65. *Buxb.* 308. *Sorbus aucuparia*, *Ornus aucuparia*, *Chab.* 2. *Sorbus sylvestris* sive *Fraxinus bubula*, *Ger.* 1290. *Emac.* 1473. *Sorbus sylvestris foliis domesticæ similis*, *C. B. Pin.* 415. *Raii Hist.* ii. 1457. *Synop.* iii. 452. *Sorbus sylvestris pinnatis angustioribus foliis*, undique glabris, fructu parvo, miniato, *Pluk. Almag.* 355. *Sorbus sylvestris*, *Aldrov. Dendr.* 620. *Jonsf. Dendr.* 66. *A. The Quicken-tree.* *Gal. Frêne sauvage*, *Cormier sauvage.* *G. Vogelbeer-Baum.* *B. Haver-esche*, *Lyster-bezie*, *Quartel-besie.* In montosis, & uliginosis oritur. Maio floret. Septembri fructus maturat. *Ufu.* Fructus. *Liquor* è vulnere exstillans. *Vires.* Fructus *Hydragogum* egregium præbet, in *Scorbuto* sanando aptum, *D. Needham.* *Liquor* assidue potus ad scorbuticos & spleneticos affectus à nonnullis commendatur, *R. H.*

V. De Mespilo.

A *Sorbo* differt foliis simplicibus, non pinnatis, fructu magis sparso, non umbellatim nascente, *R. Synop.* p. 219.

A. Mespilus, Offic. *Chab.* 2. *Ger.* 1265. *Raii Synop.* iii. 453. *Mespilus fativa*, *Ger. Emac.* 1453. *Mespilus vulgaris*, *J. B.* i. 64. *Raii Hist.* ii. 1460. *Park. Theat.* 1422. *Mespilus Germanica folio Laurino*, non serrato, sive *Mespilus sylvestris*, *C. B. Pin.* 453. *Tourn. Inst.* 641. *Elem. Bot.* 503. *Rupp. Flor. Jen.* 110. *Boerb. Ind. A.* ii. 256. *Buxb.* 216. *Mespilus Laurifolia Germanica*, folio non serrato, *Jonsf. Dendr.* 43. *A. The Medlar tree.* *Gal. Néflier.* *G. Mispel-Baum.* *B. Mispel-boom.* In hortis colitur. Floret Maio. *Ufu.* Fru-

ctus, semen. *Vires.* Fructus refrigerant, siccant, saporis sunt austeri, astringunt, constipant valide, ventriculo noxii sunt, præcipue dum duriusculi adhuc exstiterint; emolliti enim astringunt levius, nocentque minus, ac facile putrescunt. *Ufus* esse possunt in *Diarrhœa*, *Dysenteria*; extrinfecus in vomitu, fluxuque alvi sistendo. Semina commendantur summopere ad calculum atterendum, & expellendum, *Schrod.*

VI. De Mespiloide.

NOTÆ *Foliis integris cum Mespilo convenit, fructu Sorbi formis umbellatim dispositis ab eadem differt.*

A. 1. Aria, Offic. *Aria Theophrasti*, *Ger.* 1146. *Emac.* 1327. *Aria Alni effigie*, folio laniato, major, *Jonsf. Dendr.* 69. *Sorbus Alpina*, *J. B.* 65. *Raii Hist.* ii. 1459. *Sorbus sylvestris*, *Aria Theophrasti dicta*, *Park. Theat.* 1421. *Mespilus Alni lanato folio*, major, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 424. *Mespilus Alni folio subtus incano*, *Aria Theophrasti dicta*, *Raii Synop.* iii. 453. *Mespilus Alpina folio Alni lanato major*, *Rupp. Flor. Jen.* 110. *Cratægus Alpinus Alni folio incano*, *ejusd.* *Mespilus Alni effigie*, lanato folio, major, *C. B. Pin.* 451. *A. The White Boam-tree.* *Gal. Sorbier sauvage.* *G. Wild Sperber-Baum.* *B. Wilde Sorber-boom.* In montibus sylvestris, & petrosis. Aprili floret. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Tusses *Jujubarum* instar lenit, & sputum promovet.

A. 2. Diospyrus, Offic. *J. B.* i. 75. *Raii Hist.* ii. 1461. *Diospyros Theophrasti*, *Aldrov. Dendr.* 619. *Pyrus cervina Italis*, *ejusd.* *Mespilus Alni lanato folio minor*, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 424. *Mespilus folio rotundiore*, fructu nigro, subdulci, *Elem. Bot.* 503. *Tourn. Inst.* 642. *Boerb. Ind. A.* ii. 257. *Mespilus Alni effigie*, lanato folio, minor, *C. B. Pin.* 452. *Aria Alni effigie*, lanato folio, minor, *Jonsf. Dendr.* 69. *Vaccinia alba*, *Ger.* 1230. *Emac.* 1416. *Vitis Idæa tertia Clusii*, *Park. Theat.* 1458. *A. White Whortles.* *Gal. Vaciet*, *Vacet blanc.* *G. Weiße Heidel-Beer.* *B. Witte Bosch-Bezie.* In Alpibus, & montosis. Maio floret. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Cum præcedente viribus convenit.

A. 3. Pyracantha, Offic. *Parkinsf. Parad.* 604. *Raii Hist.* ii. 1459. *Pyracantha quibusdam*, *J. B.* i. 51. *Pyracantha seu Oxyacantha quibusdam*, *Chab.* 51. *Pyracantha*, *Mont. Ind.*

Ind. 51. *Oxyacantha Pyri folio*, *ejusd.* 49. *Oxyacantha Theophrasti*, *Ger. Emac.* 1604. *Oxyacantha sive Spina acuta Pyri folio*, *C. B. Pin.* 454. *Mespilus Pyrifolia*, *Jonf. Dendr.* 45. *Mespilus spinosa Pyrifolia*, *Herm. Cat Hort. Lugd. Bat.* 424. *Boerb. Ind. A. ii.* 257. *Mespilus aculeata Pyrifolia*, *Elem. Bot.* 503. *Tourn. Inst.* 642. *A. Ever-green Thorn.* *Gal. Espece de Neflier appellé Pyracantha comme qui diroit Poirier épineux* *G. Weib-Dorn.* *B. Pyracantha.* In hortis colitur. *Ufu.* *Bac-*
cæ. *Vires.* Cum *Spina alba* viribus convenit. *Astringit*, *Mont.* 61.

VII. De Cratægo.

Foliis laciniatis, floribus eosque sequentibus fructibus umbellatim congestis, officulis intus duris à reliquis differt.

A. 1. *Spina alba*, *Oxyacantha*, *Offic.* *Spina alba*, *Ind. Med.* cxi. *Spina alba*, *Oxyacantha*, *Acantha*, *Mont. Ind.* 53. *Spina appendix vulgaris*, *Park. Theat.* 1025. *Oxyacanthus*, *Ger.* 1146. *Emac.* 1327. *Mer. Pin.* 89. *Pbyt. Brit.* 86. *Oxyacanthus Galeni*, *Merc. Bot.* i. 56. *Raii Hist.* ii. 1458. *Oxyacantha vulgaris*, *Rupp. Flor. Jen.* 109. *Oxyacantha*, *Cbab.* 52. *Oxyacantha vulgaris sive Spinus albus*, *J. B. i.* 249. *Mespilus Apii foliis*, *sylvestris*, *spinosa*, *sive Oxyacantha*, *C. B. Pin.* 456. *Raii Synop.* iii. 453. *Tourn. Inst.* 642. *Elem. Bot.* 503. *Boerb. Ind. A. ii.* 256. *Dill. Cat. Giff.* 66. *Buxb.* 216. *Mespilus Apii foliis*, *sylvestris*, *spinosa*, *Jonf. Dendr.* 44. *A. The White Thorn or Haw-thorn.* *Gal. Aubespine.* *G. Saurach oder Hage-dorn.* *B. Hagedoorn.* In sepibus passim provenit. Maio floret. *Ufu.* Folia & fructus. *Vires.* Similem vim cum fructibus *Mespili* obtinent.

A. 2. *Mespilus aronia*, *Offic.* *Mespilus aronia*, *Azarolus*, *Mont. Ind.* 48. *Mespilus aronia*, *Ger.* 1265. *Emac.* 1454. *Mespilus folio laciniato*, *spinosa*, *fructu majori*, *esculento*, *Raii Hist.* ii. 1458. *Mespilus aronia veterum*, *J. B. i.* 67. *Cbab.* 3. *Mespilus aronia sive Neapolitana*, *Park. Theat.* 1423. *Mespilus Apii folio laciniato*, *C. B. Pin.* 453. *Jonf. Dendr.* 44. *Boerb. Ind. A. ii.* 256. *Tourn. Inst.* 641. *Elem. Bot.* 503. *A. The Neapolitan Medlar.* *Gal. Nefle avec trois offelets pierreux.* *G. Weibel-Baum mit dreysteinen* *B. Mispelen met drie steenen.* In hortis curiosorum apud nos colitur. Maio floret.

Ufu. Fructus. *Vires.* Moderatè alvum constringit.

A. 3. *Sorbus torminalis*, *Offic.* *Ger.* 1288. *Emac.* 1421. *Mer. Pin.* 115. *Aldrov. Dendr.* 618. *Sorbus torminalis Plinii*, *Cbab.* 2. *Merc. Bot.* 71. *Pbyt. Brit.* 117. *Sorbus torminalis seu vulgaris*, *Park. Theat.* 1420. *Sorbus torminalis*, & *Cratægus Theophrasti*, *J. B. i.* 63. *Mespilus Apii folio*, *sylvestris*, *non spinosa*, *seu Sorbus torminalis*, *C. B. Pin.* 454. *Raii Hist.* ii. 1457. *Synop.* iii. 453. *Elem. Bot.* 503. *Cratægus*, *Sorbus torminalis*, *Mont.* 41. *Cratægus folio laciniato*, *Tourn. Inst.* 633. *Boerb. Ind. A. ii.* 248. *Sorbus Apii folio sylvestris*, *non spinosa*, *aliis Sorbus torminalis*, *Cratægus Theophrasti*, *Jonf. D. A. The wild Service or Sorb-tree.* *Gal. Sorbier Torminal.* *G. Wilder Sperber-Baum.* *B. Wilde Sorben-boom.* In sepibus. Maio floret. Septembri fructum maturat. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Refrigerat, & astringit; fluxus alvi sistit.

VIII. De Granata.

Notæ sunt, Foliis esse deciduis, fructus cortice crassiore, numerosis intus acinis, savorum modo dispositis referto, *R. Meth.* p. 31.

A. 1. *Granata*, *Mala Punica*, *Offic.* *Granata Malus*, *Mont. Ind.* 42. *Punica*, *Ind. Med.* xcv. *Malus Punica*, *J. B. i.* 76. *Cbab.* 3. *Raii Hist.* ii. 1462. *Malus Granata*, *sive Punica*, *Ger.* 1262. *Emac.* 1450. *Malus Punica sativa*, *C. B. Pin.* 438. *Park. Theat.* 1510. *Parad.* 428. *Punica*, quæ *Malum Granatum* fert, *Tourn. Inst.* 636. *Elem. Bot.* 500. *Boerb. Ind. A. ii.* 250. *Malus Punicus sive Pomus Granatus*, *Aldrov. Dendr.* 577. *Malus Punica domestica*, *Jonf. Dendr.* 27. *A. The Pomegranate-tree.* *Gal. Grenadier.* *G. Granat-äpfel-Baum.* *B. Granaat-appel-boom.* In calidis regionibus sponte exit. Maio floret. *Ufu.* Cytini seu flores, Poma seu fructus, malicorium seu cortex fructus, & semen. Cortex coriaceus est, duriusculus, rugosus, foris ex spadiceo luteo puniceus, intus pallide flavescens, saporis astringentis, austeri. *Vires.* Poma in genere censentur boni succi, ventriculo convenientia, sed pauci nutrimenti. *Acida frigida* sunt, ac astringentia, stomachica. *Ufus præcipui* in febribus biliosis, in gonorrhæa, in pica gravidarum compescenda, orisque putredine corrigenda, & similibus. Flores ejusdem sunt naturæ cum *Balaustis*. Cortex ejusdem *Malicorium*, *Offic.* dictum, ejusdem

cum floribus censetur naturæ, præcipuique usus est in sedando fluxu hæmorrhoidum, narium, uteri, &c. Semina refrigerant itidem, astringuntque imprimis, qui ex pomis acidis collecti, *Schrod.*

A. 2. Balauſtia, *Offic. Ger.* 1262. *Emac.* 1450. Balauſtia Hispanica, *J. B. i.* 82. *Cbab.* 3. Balauſtia flore pleno, majore, *C. B. Pin.* 438. Balauſtium, *Mont. Ind.* 37. *Aldrov. Dendr.* 579. Malus Punica sylvestris major, sive Balauſtium majus, *Park. Theat.* 1511. *Raii Hist.* ii. 1463. Balauſtium majus, sive Malus Punica sylvestris major, *Park. Parad.* 430. Punica flore pleno, majore, *Tourn. Inst.* 636. *Boerb. Ind. A. ii.* 450. Malus Punica pleniflora, *Fonf. Dendr.* 29. A. The Balauſtine-tree. *Gal. Grenadier sauvage. G. Wilder Granat-Baum. B. Wilde Granaet-appel-boom.* Cum priore crescit. *Usu.* Flores. *Vires.* Tam Balauſtia, quàm Cytini, sunt naturæ terrestres, valde astringentis, inspissantis, refrigerantis, siccantis, unde creberrimus eorum usus esse solet in omnis generis fluxionibus, v. g. Diarrhœa, Dysenteria, Fluxu Uterino, & similibus; in Sanguine vulnerum cohibendo, &c. *Schrod.*

IX. De Arbore Febrifuga Peruviana.

NOtæ sunt, Folia Prunorum rubrorum non dissimilia; flores Malorum Punicorum; semina Cucurbitæ.

A. Cortex Peruvianus, Peruanus, China Chinæ, Quinquina, *Offic. China Chinæ,* Cortex Peruvianus, Quinquina, Cortex Cardinalis de Lugo, *Cascarilla, Mont. Exot.* 8. Kina Kina, vel Cortex Peruvianus Officinæ, *Ind. Med.* lxiii. Arbor febrifuga Peruviana, China Chinæ, & Quinquina, & Gannanaperide dicta, *Raii Hist.* ii. 1796. Arbor febrifuga Peruviana, Incolis Gannanaperide, *Fonf. Dendr.* 476. Pulvis febrifugus Peruvianus, *Bartbol. Hist. Med. Cent. v. p.* 107. An Holquahvilt, seu Arbor Chilli, *Hern.* 50. cap. 10? A. The Jesuits-tree. *Gal. Arbre de Quinquina. G. Jesuitischer-Baum. B. China China-boom.* In Regno Quitoensi in Peruvia crescit. *Usu.* Cortex crassitie mediocri, foras scaber, paululum canescens, aliquando musco obductus, intus lævis, coloris ferruginei, saporis acris, & intense amari. *Vires.* Pulvis debita dosi exhibitus adversus febres omnes intermittentes (præcipue Quartanas)

tutum, æertum, & minime fallax est remedium. *N. B.* Sunt qui tincturam seu infusum æque efficacem esse ac corticem volunt: Experientia autem docet infusum nihil valere, nisi subtiliores pulveris partes adhuc in liquore maneant, corticis ergo pulverem in substantia exhibitum efficacissimum esse cum pluribus Medicis semper comperimus.

Cortex isthic Peruvianus Officinis dictus, cujusnam arboris spoliū sint, non convenit inter medicos, aliis hoc, aliis illud affirmantibus. *D. Spon* non trunci aut ramorum arboris corticem esse, sed radicem perperam affirmat, cui à *Bollo* contradicatur, qui observavit arbores febrifugas Peruvianas plerumque omni cortice sine noxa spoliatas cerni. Observavit autem eruditissimus ille vir *D. Tancredus Robinson, M. D. Ponna & Tfierou-ponna, H. M.* in India Kina ab Indigenis appellatas, & febrifugas esse. Sunt qui dicunt (inquit doctissimus *Raius*) eandem semini arboris (quod Hispani patrio sermone *Pipitas de Quina* vocant) fugandarum febrium vim inesse; est autem semen illud semini Cucurbitæ simile. *D. Jacobus Newton* Botanicae apprime gnarus *Pepitas Peruvianas* *J. B.* fructum esse illius arboris affirmat. Sunt autem, qui duas corticis species esse affirmant (*videlicet*) veram, & spuriam seu falsam, utramque autem ex India Occidentali adferri; prima seu vera superius est descripta; altera seu falsa tenera esse dicitur, foras coloris cinerei, & canescentis, intus ex fusco aut obscuro ferruginei, saporis acris, amaricantis, subpinguis, odoris fragrantis. *N. B.* Cortex Eleterii esse videtur, de qua suo in loco.

Peruvianus Cortex in Officinis probè cognitus est; verum cujusnam arboris sit, eruditis nondum satisfactum est. In priore editione mei libri varias de ea opiniones, quæ mihi tunc occurrebant, exhibui. Post opusculum illud editum in *Itinerario Waseri*, qui professione Chirurgus erat, invenio sequentem de eo narrationem:

Arice (inquit Auctor iste) in Peruvia magnam hujus Corticis quantitatem vidi, & ab Hispano quodam edoctus sum, Corticem fuisse Arboris *Mangles* aquarum dulcium, quæ in lacu magno regionis istius nascebatur.

Verum historia seu relatio hæc multum superatur ab alia in *Actis Philosophicis Londinensibus*, N°. 290. p. 1596. tradita à *D. Gulielmo Oliver, M. D.* ab ingenioso Pharmacopœo Gadibus in Hispania degente, qui in Peruvia diu vixerat, eumque corticem sæpius collegerat,

rat, accepta: quam, quoniam arboris descriptionem continet, Latinam facere, & huc transferre, non gravabor.

Cortex Peruvianus ab arbore defumitur, Pruni circiter magnitudine, foliis hederaceis, sed paulò minoribus, semper virentibus. Autumno colligitur, & cortex circumcirca delibratur, tam trunci, quam ramorum; qui quatuor mensium spatio iterum succrescit Suberini in modum. Fructum fert Castaneæ non absimilem (exceptâ exteriori testâ seu tegmine) qui proprie appellatur China-China, & ab indigenis pluris æstimatur quam cortex à trunco aut ramis detractus. Sorbi speciem esse Arborem hanc febrifugam Peruvianam affirmat D. Tancred Robinson, M. D. ex relationibus Itinerantium in America Australi.

X. De Opuntia.

NOtae sunt, Fructus carnosus, pulpâ humidâ multa semina includens. Verum ab aliis quibuscunque plantis abundè distinguitur ex modo nascendi; folia enim plantantur, & ex meris foliis, aliis ex aliis nascentibus, constat. Flos etiam, & fructus è folio emergit, R. Meth. A. p. 144.

A. 1. Opuntia, Offic. Ficus Indica, Mont. Ind. 49. Opuntia vulgò Herbariorum, J. B. i. 154. Tourn. Inst. 259. Elem. Bot. 205. Boerb. Ind. A. ii. 82. Rupp. Flor. Jen. 133. Opuntia, Chab. 10. Ficus Indica, Ger. 1329. Emac. 1512. Ficus Indica, spinosa, major, Parkinson. Theat. 1497. Ficus Indica major, Parad. 433. Raii Hist. ii. 1464. Ficus Indica folio spinoso, fructu majore, C. B. Pin. 458. Ficus Indica Tuna dicta, sive Opuntia sola hirsutæ pungens, Pluk. Almag. 146. Tuna Indorum, Jons. Dendr. 57. A. The Pretty Pear-tree. Gal. Figuier d'Inde, Raquette, Cardasse. G. Stachlichte Indianische Feigen. B. Groote Indiaanse Vyg. In utraque India nascitur. Ufu. Fructus, folia. Vires. Refrigerant, & humectant; Febres ardentes extinguunt; Sitim sedant.

A. 2. Cochinellifera, Offic. Ficus Indica major, lavis, sive non spinosa, Vermiculos, quos Cochinilla vocant, proferens, Pluk. Phytog. Tab. 281. Almag. 145. Opuntia maxima, folio oblongo, rotundo, majore, spinulis obtusis, mollibus, & innocentibus, obsito flore striis rubris variegato, Cat. Jam. 194. Hist. ii. 152. Raii Dendr. 19. Tuna mitior flore sanguineo, Cochenillifera, Dillen.

Hort. Eltham. 399. Tab. ccxcvii. Fig. 383. Arbor Cochenille, Duret. 66. Nocheznopatl seu Nopalnocheztli in quo Coccus Indicus nascitur, Hern. 78. Nepalnocheteli seu Nochetzli Nopalli, Jons. Dendr. 56. A. The Cochineal-tree. Gal. Nopal, Cardasse. G. Cochinillen-Baum. B. Cochinillen-boom. In America reperitur. Ufu. Vermiculi; de quibus vide Act. Philosoph. Lond. No. 193. & No. 292.

De Arboribus & Fruticibus fructu umbilicato minore, seu de Bacciferis umbilicatis.

XI. De Rosa.

Folio pinnato, flore specioso, frutice infirmo, & plerumque spinis corticalibus obsito, à reliquis hujus generis differt, R. Synop. p. 220.

A. 1. Rosa canina, Cynosbatus, Cynorhodon, Offic. Rosa sylvestris, canina, Cynorrhodon, Cynosbatus, Mont. Ind. 51. Rosa sylvestris, inodora, seu canina, Park. Theat. 1017. Raii Hist. ii. 1470. Synop. iii. 454. Rosa canina inodora, Ger. 1087. Emac. 1270. Mer. Pin. 105. Rosa sylvestris vulgaris, flore odorato, incarnato, C. B. Pin. 483. Tourn. Inst. 638. Elem. Bot. 501. Jons. Dendr. 402. Dill. Cat. Giff. 90. Rosa sylvestris vulgaris, flore odorato, Buxb. 285. Rosa sylvestris, Merc. Bot. i. 65. Phyt. Brit. 105. Rosa sylvestris, variorum colorum, foliis glabris, inodoris, Rupp. Flor. Jen. 111. Rosa sylvestris alba cum rubore, folio glabro, J. B. ii. 43. Chab. 108. A. The Common Briar, or Dog's-Rose. Gal. Rosier sauvage, Rose de Chien, Eglantier, Cbinorrodon, Grateau. G. Wilde Rose / Heck-Rose. B. Hond's-roze. In sepibus passim. Junio floret. Ufu. Flores, fructus, & spongiolæ, seu potius Nidi cujusdam insecti. Vires. Flores conveniunt in qualitatibus cum Rosis sativis, sed majorem vim astringendi habent, proinde in profluvio uteri, rubro & albo, summæ sunt æstimationis. Fructus vi lithontripicâ maximopere commendantur, in qua tamen excellent exempti arilli. Spongiolæ Bedeguar, Offic. Cat.

Calculosos efficacissimè juvare dicuntur, &c. *Schrod.*

A. 2. Rosa Damascena, pallida, *Offic. Ro-*
sa Provincialis sive Damascena, *Ger.* 1079. *E-*
mac. 1261. Rosa Damascena, *Park. Theat.*
1017. *Parad.* 413. *Raii Hist.* ii. 1468. *Cbab.*
105. Rosa purpurea, *C. B. Pin.* 481. *Tourn.*
Inst. 637. *Elem. Bot.* 500. *Rupp. Flor. Jen.*
111. Rosa fativa, purpurea, *Fons. Dendr.*
399. Rosa Damascena, flore pleno, *Boerb.*
Ind. A. ii. 152. Rosa rubello flore majore,
multiplicato, sive pleno, Incarnata vulgo, *J.*
B. ii. 36. An Rosa Incarnata, vulgaris, *Mont.*
Ind. 51? A. *The Damask-Rose.* *Gal. Rose de*
Damas. *G. Bleich-Rose.* *B. Bleeke Roos.*
In hortis colitur. Junio floret. *Ufu.* Flo-
res. *Vires.* Vis temperata, alvum laxans,
bilem temperans, aquas evacuant.

A. 3. Rosa pallida, *Offic. Ind. Med.* xcvi.
Chomel. 12. Rosa rubra pallidior, *C. B. Pin.*
481. Rosa holoserica, *Lob. Icon.* ii. 207. Ro-
sa fativa iv. *Dod. Pempt.* 187. An specie dif-
fert à præcedenti?

A. 4. Rosa pallida, *Offic. Comm. Plant. U-*
fu. 102. Rosa maxima multiplex, *C. B. Pin.*
481. *Tourn. Inst.* 637. Rosa fativa multiplex,
maxima, *Fons. Dendr.* 399. Rosa Hollandica
sive Batava, *Ger.* 1081. *Emac.* 1262. Rosa
Provincialis sive Hollandica, Damascena,
Park. Parad. 413. *Raii Hist.* ii. 1469. Ro-
sa Hollandica rubella, Plena quibusdam, cen-
tifolia, spinoso frutice, *J. B. ii.* 37. Rosa
centifolia rubella, plena, Hollandica dicta spi-
noso frutice, *Cbab.* 106. A. *The Damask Pro-*
vince Rose. *Gal. Rose pale.* *G. Provins-Rose.*
B. i rovincie Roos. In hortis frequens. Julio
floret. *Ufu.* Flores. *Vires.* Cum præce-
dente convenit.

A. 5. Rosa rubra, *Offic. Ind. Med.* xcvi.
Chomel. 608. *Ger.* 1079. *Emac.* 1261. *Raii*
Hist. ii. 1468. Rosa rubra multiplex, *C. B.*
Pin. 481. *Buxb.* 286. *Tourn. Inst.* 636. *E-*
lem. Bot. 500. Rosa rubra Anglica, *Park. Pa-*
rad. 412. Rosa rubra fativa, *Fons. Dendr.* 398.
Rosa rubra valde plena, *J. B. ii.* 34. *Cbab.*
105. A. *The Red Rose.* *Gal. Rose rouge.* *G.*
Roshe Rose. *B. Dubbelde Rode Roos.* In hor-
tis. Junio floret. *Ufu.* Flores, & Anthera,
Offic. i. e. Flosculi lutei capillamentis in me-
dio florum adhærescentes. *Vires.* Flores
astringunt fortius. Usus præcipuus in fluxio-
nibus, febribus, siti, appetitu prostrato, &c.
Extrinsicus in vomitu, cephalalgia, vigiliis,
dolore aurium, & gingivarum, sedis, in ulce-
ribus, & inflammationibus oris, faucium,
& oculorum. Antheræ exsiccatae immiscantur

dentifriciis ad gingivarum astrictionem, &c.
Schrod.

A. 6. Rosa alba, *Offic. Ger.* 1079. *Emac.*
1260. *Raii Hist.* ii. 1473. Rosa Anglica al-
ba, *Park. Parad.* 412. Rosa alba vulgaris ma-
jor, *C. B. Pin.* 482. *Buxb.* 286. *Tourn. Inst.*
637. *Elem. Bot.* 500. Rosa alba flore pleno,
Boerb. Ind. A. ii. 251. Rosa fativa alba, *Fons.*
Dendr. 400. Rosa candida plena, *J. B. ii.* 44.
Cbab. 107. A. *The White Rose.* *Gal. Rose blan-*
che commune. *G. Weiße Rose.* *B. Witte Roos.*
In hortis quoque colitur. Junio floret. *Ufu.*
Flores. *Vires.* Ophthalmica æstimantur.

A. 7. Rosa moschata, *Mont.* 51. Rosa Da-
mascena, *Ind. Med.* xcix. Rosa moschata sim-
plici flore, *C. B. Pin.* 482. *Tourn. Inst.* 637.
Elem. Bot. 500. Rosa moschata minor flore
simplici, *J. B. ii.* 45. *Cbab.* 107. *Raii Hist.*
ii. 1474. *Fons. Dendr.* 400. Rosa moschata
simplex, *Park. Parad.* 417. A. *The Musk-Ro-*
se. *Gal. Rose muscate.* *G. Moschate Rose.* *B.*
Moschate Roos altyt groeiende. In calidioribus
locis reperitur; apud nos autem nunquam in
usu venit. *Vires.* Violenter purgat.

XII. De Grossularia.

NOtæ sunt, Frutex spinosus, foliis laciniatis,
fructu sparsis, pulvis molli, numerosis intus
acinis, *R. Meth. A.* 145.

A Grossularia, Uva crispa, *Offic. Raii Hist.*
ii. 1484. *Mont. Ind.* 44. Grossularia spinosa
fativa, *C. B. Pin.* 455. *Fons. Dendr.* 221. *Tourn.*
Inst. 639. *Elem. Bot.* 501. *Boerb. Ind. A. ii.*
153. *Rupp. Flor. Jen.* 40. Grossularia, *Park.*
Theat. 1560. Uva crispa, *Ger.* 1143. *Emac.*
1324. *Cbab.* 52. Uva crispa, sive Grossularia,
J. B. i. 47. *Parkinson. Parad.* 560. A. *The*
Gooseberry-Bush. *Gal. Groselier.* *G. Klosserbeer.*
B. Groote tamme Kruisdoorn, Kroes-bezien. In
hortis colitur. Aprili floret. Julio fructum
maturat. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Hujus baccæ
immaturæ sunt, ut in Acacia, valent contra
gravidarum picam; appetentiâ cibi excitant;
omne ventris profluvium compescunt. Jusculis
incoctæ febricitantibus non sine utilitate ex-
hibentur. Maturus fructus innoxius & ven-
triculo amicus est.

XIII. De

XIII. De Ribefio.

NOta sunt, Folia angulosa, laciniata; fructus in racemulis; virgæ, & surculi non spinosi, Raii Synop. p. 221.

A. 1. Ribes, Ribesia, Offic. Ribes & Ribesium rubrum, Comm. Plant. Ufu. 97. Ribes, Mont. Ind. 57. Chab. 112. Ribes, Grossularia, Ind. Med. lvi. Ribes vulgaris fructu rubro, Ger. Emac. 1593. Ind. Raii Hist. ii. 1485. Synop. iii. 456. Ribes fructu rubro, Park. Theat. 1561. Ribes rubra. Parad. 558. Ribes vulgaris acidus, ruber, J. B. ii. 95. Boerb. Ind. A. ii. 254. Grossularia multiplici acino, sive non spinosa hortensis, rubra, sive Ribes Officinarum, C. B. Pin. 455. Tourn. Inst. 639. Elem. Bot. 501. Fons. Dendr. 221. Rupp. Flor. Jen. 40. A. Red Currants. Gal. Groselier rouge de jardin. G. Rothe Johannes-Trauben oder Beeren. B. Roode Aalbezienboom. In hortis colitur. Aprili floret. Ufu. Baccæ. Vires. Refrigerant, siccant, subastringunt, ventriculo conveniunt. Usus præcipuus in profluviis alvi, dysenteria; chole-ram sedant; in febribus biliosis profunt; putredini resistunt; sitim restinguunt, Schrod.

A. 2. Ribes nigra, Offic. Park. Parad. 558. Ribes fructu nigro, Theat. 1562. Ger. Emac. 1593. Ribesium nigrum, Comm. Plant. Ufu. 97. Ribes nigrum vulgo dictum, folio olente, J. B. ii. 98. Raii Hist. ii. 1486. Synop. iii. 456. Ribes niger dictus, folio olente, Chab. 112. Grossularia non spinosa, fructu nigro, C. B. Pin. 455. Grossularia non spinosa, fructu nigro majore, Ind. Med. lvi. Grossularia non spinosa, sylvestris, fructu nigro, Fons. Dendr. 221. A. The Black Currant. Gal. Groselier noir de jardin. G. Schwarze Johannes-Trauben oder Beeren. B. Zwarte Aalbezien-boom. Ad fluviorum ripas. Junio floret. Ufu. Baccæ Vires. In Angina commendatur.

XIV. De Periclymeno.

CAule volubili scandente, floribus tubulosis, oblongis, cornu Venatorii quodammodo figurâ, odoratis, aggregatis, à reliquis distinguitur, R. Synop. p. 222.

A. Caprifolium, Periclymenum, Matrifylva, Offic. Mont. Ind. 39. Caprifolium, Ind. Med. xxvi. Caprifolium Germanicum, Tourn.

Inst. 608. Elem. Bot. 480. Boerb. Ind. A. ii. 226. Raii Synop. iii. 458. Dill. Cat. Giff. 109. Periclymenum, Ger. 743. Emac. 891. Merc. Bot. i. 58. Pbyt. Brit. 90. Mer. Pin. 92. Periclymenum vulgare Germanicum, Rupp. Flor. Jen. Periclymenum non perfoliatum Germanicum, C. B. Pin. 302. Periclymenum non perfoliatum, J. B. ii. 104. Periclymenum sive Caprifolium vulgare, Park. Theat. 1460. Raii Hist. ii. 1490. Clymenum, Periclymenum Caprifolium, Chab. 113. A. Honey-suckle, or Wood-bind. Gal. Chevre-feuille. G. Geißblad. B. Geytenblat, Kamperfoelie, Memmekens-kruid. In sepibus frequens. Junio floret. Ufu. Folia, Flores. Vires. Calfacit & siccant, diureticum validum ac spleneticum est. Usus præcipuus in Asthmate & Tussi. Externè extergit Ulcera sordida, sanat Impetigines, aliasque cutis maculas abstergit, Schrod.

XV. De Vaccinio.

FRutice parvo, flore urceolum referente, fructu humido parvo, non racematim nascente innotescit, R. Meth. A. p. 145.

A. 1. Vitis Idæa, Offic. Vitis Idæa foliis carnosis, & velut punctatis, Fons. Dendr. 246. Vitis Idæa foliis carnosis & velut punctatis, sive Idæa radix Dioscoridis, C. B. Pin. 470. Raii Hist. ii. 1489. Radix Idæa putata, & Uva Ursi, J. B. i. 523. Chab. 40. Vaccinia Ursi, sive Uva Ursi apud Clusium, Ger. 1230. Emac. 1416. Uva Ursi, Galeni Clusio, Park. Theat. 1456. A. Spanish Whortles. Gal. Raisin d'Ours. G. Spanische Staudel-Beer. B. Kraakbessen. In Italia, &c. reperitur. Maio floret. Ufu. Fructus. Vires. Alvim mensesque & omnem abundantiam Sanguinis sistit, Diosc.

A. 2. Myrtillus, Offic. Volck. 297. Vitis Idæa foliis oblongis, crenatis, fructu nigricante, C. B. Pin. 470. Fons. Dendr. 245. Tourn. Inst. 608. Boerb. Ind. A. ii. 71. Elem. Bot. 480. Vitis Idæa angulosa, J. B. i. 520. Raii Hist. ii. 1488. Synop. iii. 457. Vitis Idæa angulosa, foliis glabris, acuminatis, & per ambitum serratis, Chab. 40. Vaccinia nigra, Ger. 1229. Emac. 1415. Mer. Pin. 123. Merc. Bot. i. 75. Pbyt. Brit. 126. Vaccinia nigra, Offic. Comm. Plant. Ufu. 11. Vaccinia, Rivin. Buxb. 328. Rupp. Flor. Jen. 39. A. Black Whortles. Gal. Airelle, Myrtille. G. Schwarze Heidel-Beer. B. Kraakbessen. In saxosis. Maio floret. Ufu. Baccæ. Vires. Frigidæ sunt, & cum manifesta adstrictione resiccant. Ventriculo æstuantibus

conveniunt, sitim sedant, febrium calores mitigant, alvum reprimunt, vomitum sistunt, adversus cholera morbum profunt, *Dod.* Substituuntur in Officinis baccis Myrti, hinc nomen Myrtillorum adepti sunt, *Buxb.*

A. 3. *Vaccinia*, *Offic.* *Mill. Cat.* 151. *Vaccinia* nigra fructu majore, *Park. Theat.* 1455. *Vaccinium* altissimum, foliis subrotundis, exalbidis, *Rupp. Flor. Jen.* 39. *Vitis* Idæa, *Chab.* 40. *Vitis* Idæa magna quibusdam, sive Myrtillus grandis, *J. B. i.* 518. *Raii Hist.* ii. 1487. *Synop.* iii. 457. *Tourn. Inst.* 608. *Vitis* Idæa foliis subrotundis exalbidis, *C. B. Pin.* 470. *Jonsf. Dendr.* 246. *Vitis* Idæa foliis subrotundis, *Ger.* 1229. *Emac.* 1416. A. *The great Bill-berry.* *Gal. Vaciet.* G. *Tuncel-Beeren.* B. *Groote zwarte Kraakbessen.* In montosis septentrionalibus. Maio floret. *Ufu.* Baccæ. *Vires.* Baccæ vim inebriandi habent, unde Germani Tuncel Beeren appellant, *Kuppius.*

XVI. De Myrto.

Foliis perpetuis, suaveolentibus; baccis umbilicatis, cum pluribus intus seminibus albis incurvis, ab aliis distinguitur, *R. H. p.* 1502.

A. *Myrtus*, *Offic.* *Chab.* 39. *Myrtus* Bætica sylvestris, *Ger. Emac.* 1412. *Park. Theat.* 1454. *Myrtus* communis Italica, *C. B. Pin.* 468. *Raii Hist.* ii. 1502. *Tourn. Inst.* Boerb. *Ind. A.* ii. 255. *Jonsf. Dendr.* 240. *Myrtus* vulgaris nigra & alba, sativa, & sylvestris, *J. B. i.* 510. A. *Common Myrtle.* *Gal. Myrte.* G. *Myrten-Baum.* B. *Mirten-boom.* In hortis nonnullis colitur. Junio floret. *Ufu.* Folia & Baccæ (*Myrtilli*, *Offic.*) nigricantes, oblongo-rotundi, saporis astringentis, odoris debilis. *Vires.* Utraque refrigerant & siccant, valide astringunt. Folia emendant foetorem sub axillis ac inguinibus (pulvis aspersus:) sudorem corporis immodicum sistunt (frictione:) membris catarrhosis opitulantur, alvi fluxui succurrunt, defensivum exhibent in Herpetibus, putredinem oris sanant, Hæmorrhagiam narium sistunt, Polypo medentur. Baccæ mitigant Oculorum inflammationes, juvant luxatos articulos ac ossa fracta, subveniunt procidentia Uteri ac Ani, &c. *Schrod.*

XVII. De Osyride.

Notæ sunt, Folia Linariæ, flores Ribis, fructus sive bacca rotunda, cum unico intus officulo, *R. Meth. A. p.* 147.

A. *Osyris*, *Offic.* *Osyris* frutescens baccifera, *C. B. Pin.* 212. *Cassia* poetica Lobellii, *Ger.* 1110. *Emac.* 1293. *Raii Hist.* ii. 1489. *Cassia* poetica Monspeliensium, *Park. Theat.* 452. *Bot. Monsp.* 54. *Cassia* lignea Monspeliensium, *J. B. i.* 458. *Pluk. Almag.* 89. *Cassia* poetica Monspeliensium, an Theophrasti? *Tourn. Inst.* 664. *Cassia* Latinorum, *Alp. Exot.* 41. A. *Poets Rosemary.* *Gal. Cassia lignea de Montpellier.* G. *Poeten Rosemary.* B. *Poeten-Rosmarin.* In Italia & Gallia Narbonensi oritur. Maio floret. *Ufu.* Totus frutex. *Vires.* Adstringentem facultatem obtinet. Pro veterum Cassia in Officinis utebantur quidam, ut inquit *J. Baubinus*, ad contrarium tamen valere, ex gustu astringente colligit, & ad intestinorum fluxus potius utilem esse, *Magnol.*

XVIII. De Hedera.

Frutex est parasiticus, cirris suis arboribus aut parietibus adhaerens & scandens, fructu in corymbos coacto, *R. Synop. p.* 222.

A. *Hedera* arborea, *Offic.* *C. B. Pin.* 305. *Tourn. Inst.* 613. *Elem. Bot.* 486. *Boerb. Ind. A.* ii. 231. *Buxb.* 151. *Rupp. Flor. Jen.* 110. *Hedera* corymbosa, *Ger.* 708. *Emac.* 858. *Merc. Pin.* 60. *Hedera* arborea, sive corymbosa communis, *Merc. Bot. i.* 41. *Pbyt Brit.* 56. *Hedera* arborea sive scandens, & corymbosa nigra, *Park. Theat.* 678. *Hedera* communis major, *J. B. ii.* 111. *Raii Hist.* ii. 1505. *Synop.* iii. 459. *Dill. Cat. Giff.* 167. A. *Ivy.* *Gal. Lierre.* G. *Ephen.* B. *Klim-op.* Passim nascitur ad arbores, nunc scandens & fertilis, nunc repens & sterilis, &c. *Ufu.* Folia, Baccæ, & Gummi seu Lachryma, substantia resinosa, arida, dura, & compacta, coloris ex spadiceo ad aureum tendentis, vitreo nitore, sed non pellucido, saporis subacris, & subastringentis, odoris suavis. *Vires.* Herba calfacit, & siccant, subastringit. Internus ejus usus, quia Capiti nervosoque generi adversatur, rarus est. Externus crebrior in achoribus exsiccandis & sanandis, in Ozænis cu-

curandis, *Baccæ*: Purgant per superiora & inferiora, unde & contra Febres à vulgo exhiberi solent. *Gummi* seu *Lachryma* ex trunco vulnerato stillans, *Cauticum* est insigne, *Lentescque* interimere dicitur, *Schrod.*

XIX. De *Caryophyllo aromatico*.

NOtæ sunt, *Folia* oblonga, lata, glabra & splendentia, odore aromatico; *Fructus* dipyrenos in summis ramulis in corymbos coactus, odore & sapore aromatico.

A. 1. *Caryophyllus*, *Offic.* *Caryophyllus aromaticus* fructu oblongo, *C. B. Pin.* 410. *Breyn. Prod.* ii. 25. *Raii Hist.* ii. 1508. *Caryophyllus aromaticus* vulgaris, *Jonsf. Dendr.* 174. *Caryophyllus aromaticus*, *Ogilb. Chin.* i. 223. *Caryophyllus aromaticus* Indiæ Orientalis, fructu clavato, monopyreno, *Pluk. Almag.* 88. *Phytog. Tab.* 155. *Caryophyllus Indicus*, *J. B. i.* 423. *Caryophylli*, *Chab.* 32. *Park. Theat.* 1577. *Caryophylli veri* Clusii, *Ger.* 1351. *Emac.* 1535. *Caryophylli aromatici*, *Mont. Exot.* 9. *Ts-hinka*, *Pis. Mont.* A. 177. *A. Cloves.* *Gal. Gérofiles.* *G. Gewürkz* *Näglein.* *B. Kruid-Nagels.* In Moluccis Insulis sponte provenit. *Usu.* Fructus. Duplicis fortis prostant in Officinis: Nimirum 1. *Caryophylli* dicti, fructus sunt immaturi, oblongi, instar clavi, angulosi, depressi, rugosi, ex rubigine nigricantes, quatuor in summo stellatim decussatis apiculis notati, cum medio capitello convexo & concavo futuri floris rudimento, saporis acris amaricantis & grati, odoris fragrantissimi. 2. *Anthophylli*, iidem fructus sunt, jam maturi, oblongi clavi instar nigricantes, prioribus similes, sed crassiores & tumidiores, sub cortice duriusculo granum oblongum fuscum includentes. Eligendi sunt *Caryophylli* suave-fragrantes, oleosam quandam humiditatem premendo exhibentes. *Anthophylli* raro in Officinis nostris inveniuntur. *Vires.* Cardiacum, Cephalicum, ac Stomachicum insigne exhibent, calfaciunt, siccant, & discutunt. Hinc profunt in Lipothymia, Odontalgia, cruditate Ventriculi, Vertigine; arcent quoque Morbos malignos, uterinos, &c. *Schrod.*

A. 2. *Cassia Caryophyllata*, *Offic.* *Cassia Caryophyllata*, *Cortex Caryophylloides*, *Mont. Exot.* 8. *Caryophyllus folio & fructu rotundo*, *Breyn. Prod.* ii. 26. *Caryophyllus aromaticus* fructu rotundo, *Caryophyllon* Pli-

nii, *C. B. Pin.* 411. *Jonsf. Dendr.* 176. *Caryophyllus aromaticus* Indiæ Occidentalis, foliis & fructu rotundis, dipyrenis seminibus fere orbiculatis, planis, *Pluk. Almag.* 88. *Phytog. Tab.* 3. *Amomum* quorundam, fortè *Caryophyllon* Plinii, *Ger. Emac.* 1610. *Amomum* aliud quorundam, & *Caryophyllon* Plinii Clusio suspicatum, *Park. Theat.* 1567. *Amomum* quorundam odore *Caryophylli*, *J. B. ii.* 194. *Raii Hist.* ii. 1507. *Xocoxochitl* seu *Piper Tavaſci*, *Hern.* 30. *Laet.* 277. *Piper Chiapæ*, *Redi Lat.* 132. *A. The Clove-berry-tree.* *Gal. Canelle Giroflée.* *G. Genagelde Canel.* *B. Genagelde Caneel.* In Insula Cuba, & alibi Indiæ Occidentalis copiose nascitur. *Usu.* Cortex tenuis, ex rufo ferrugineus, pelliculis suis exterioribus deraſis, & in modum tubuli convolutus; saporis est acris, pungentis, aromatici, odoris fragrantis ad *Caryophyllos* accedentis. Fructus hujus arboris prostant in Officinis pro *Carpobalsamo*, aliis *Amomo*, non sine errore; sunt autem *baccæ* rotundæ nigricantes, *Pipere* paulo majores, in summo umbilicatæ, includentes sub tenui pellicula & substantia fungosa duo semina nigra, saporis & odoris ad *Caryophyllos* accedentis. *Vires.* Cephalica, & Cardiacæ est, & cum *Caryophyllis* viribus convenit.

A. 3. *Pimenta*, *Offic.* *Piper Jamaicense* quibusdam, odoratum Jamaicense nostratibus, *Raii Hist.* ii. 1507. *Myrtus arborea* foliis Laurinis aromatica, *Transf. Philosoph.* N. 192. p. 462. *Cat. Jamaic.* p. 161. *Hist.* ii. 76. *Tab.* 171. *Raii Dendr.* 33. *Caryophyllus aromaticus Americanus*, *Lauri acuminatis* foliis, fructu orbiculari, *Pluk. Almag.* 88. *Phytog. clv.* *Tab.* 155. *Piper Caryophyllatum*, *Piper Jamaicense*, *Mont. Exot.* 9. *Cocculi Indi* aromatici, *Mus. Regiæ Societ.* A. *Jamaica Pepper*, or *All-spice.* *Gal. Poivre de la Jamaïque.* *G. Pfeffer von Jamaica.* *B. Peper van Jamaica.* In Insula Jamaicensi copiose provenit. *Usu.* Fructus immaturus, orbicularis, cortice fusco, rugoso, umbilicato, duos continens nucleos nigros, odore & sapore aromatico ad *Caryophyllos* accedente. *Vires.* Roborat cor, ventriculumque, utero confert, flatum dissipat, obstructions aperit, Urinam & Menses evocat, frigus pellit, Colicis & Iliacis capitulatur.

XX. De Lauro Tino.

NOtæ sunt, Flos monopetalos quinquepartitus; fructus Olivæ figurâ, magis acuminatâ, monospermus, cortice parum carnosus; semen pellucula cartilagineâ tectum, R. Meth. A.

A. *Laurus Tinus*, Offic. Ger. 1224. *Emac.* 1409. *Laurus Tinus*, *Laurus sylvestris*, *Chab.* 31. *Laurus Tinus Lusitanica* cæruleâ baccâ, *Park. Theat.* 206. *Laurus sylvestris Corni* fœminæ, foliis subhirsutis, *C. B. Pin.* 461. *Lauri Tini sylvestris* primum genus, *J. B. i.* 418. *Tinus prior*, *Clus. Hisp.* 80. *Tinus prior Clusii*, *Elem. Bot.* 479. *Tourn. Inst.* 607. *Boerb. Ind. A. ii.* 225. A. *Wild Bay.* Gal. *Laurier-tein.* G. *Portugalischer wilder Lorbeer-Baum.* B. *Wilde Laurier-boom.* *Lusitaniæ incola* est. *Julio & Augusto* floret. *Usu.* *Baccæ.* *Vires.* Intro assumptæ purgant deorsum non levi totius corporis perturbatione, *Park.* *Mezerionis* aut *Laureolæ baccæ* os & fauces inflammant.

XXI. De Perichlymeno odorato.

NOtæ sunt, Folia laurina, flos pentapetalos, albus, odoratus, in singulis pediculis bini, terni, quaterni vel plures; baccæ subvirides, multis seminibus angulosis Uvarum vinaceis similibus refertæ.

A. *Cortex Winteranus*, Offic. *Park. Theat.* 1652. *Cortex Winteranus*, *Cortex Magellanicus*, *Mont. Exot.* 8. *Cortex Winteranus acris* sive *Canella alba*, *J. B.* 460. *Cortex Winteranus Clusii*, *Chab.* 34. *Laurifolia Magellanica* cortice acris, *C. B. Pin.* 461. *Raii Hist.* ii. 1801. A. *Winters Cinnamon.* Gal. *Canelle blanche.* G. *Weisse Canel.* B. *Witte Kaneel.* In *Magellanica* abunde oritur. *Usu.* *Cortex crassus*, cannulatus, foris integumento cinereo, inæquali, fissio & multis rimis hiante, obductus, intus solidus, densus, ferrugineus, saporis acris, aromatici, odoris fragrantissimi. *Vires.* Calfacit, siccatur, Specificum est in *Scorbuto*, vomitiones reprimat, *Paralyfi* quoque medetur.

N. B. In *Officinis nostris* raro hic *Cortex* invenitur, in cuius loco *Pharmacopolæ nostri Canelle albe* corticem substituunt.

SECTIO QUINTA.

De Arboribus fructu calyculato.

Arborea & Frutices fructu calyculato voco, quorum fructus calyci insidet, acetabuli instar concavo.

Arbores & Frutices fructu calyculato, sunt vel eodem

- Monopyreno; nucleo
 - Integro, fructu per maturitatem
 - Humido, majore, foliis deciduis: *Sebestena.*
 - Sicco, folio
 - Integro, nuce fragili, tegumento exteriori lanuginoso, testam undique obducente: *Styrax*
 - Laciniato, seu anguloso, flosculis parvis, luteis, baccis parvis, nigricantibus, racematim congestis: *Saffafras.*
 - Digitato, *Cannabis æmulo*, flosculis in spicas congestis, viminibus lentis: *Agnus Castus.*
 - Bifido, tegumento exteriori tenuiore, foliis
 - Ex adverso binis, flosculis monopetalis in sex lacinias divisis, summos caules occupantibus: *Cinnamomum.*
 - Alternatim positis, floribus è foliorum sede convenientibus, *Campborifera arbor.*
- Tetrapyreno, floribus pentapetalis, foliis laurinis: *Canella alba.*

I. De Sebestena.

NOtæ sunt, Fructus carnosus per maturitatem niger, *Pruno domestico* similis, calyci acetabuli instar concavo insidens, unum nucleum in uno officulo compresso & aliquantulum rugoso continens.

A. *Sebesten*, Offic. *Mont. Exot.* 9. *Commel. Plant. Usu.* 89. *Sebesten*, *Myxa*, *Rand. Ind.*

82. Sebesten Officinarum, *Commel. Flor. Mal.*
 240. Sebestena, Myxa, five Myxara, *Ger.*
 1315. *Emac.* 1499. Sebestina domestica, *C.*
B. Pin. 446. *Hort. Amst.* i. 136. Myxos si-
 ve Sebesten, *Park. Theat.* 252. Myxa,
Boerb. Ind. A. ii. 246. Myxa domestica, *J.*
B. i. 198. Myxus, Myxa vel Myxaria, *Cbab.*
 12. Prunus Malabarica fructu racemoso, ca-
 lyce excepto, *Raii Hist.* ii. 1563. Prunus
 Sebestena domestica, *Jonsf. Dendr.* 85. Vidi-
 marum, *Hort. Mal.* iv. 77. *Tab.* 37. A. *The*
Sebesten. *Gal. Sebeste.* G. Brust-beerlein. B.
Borst-pruimen. In Aegypto & Asia crescit. Ve-
 re floret. Autumno Fructus maturat. *Usu.*
 Fructus, domesticis Prunis similes, nigrican-
 tes, includentes, sub pulpa carnosâ, mellea,
 dulci, ossiculum. *Vires.* Sebesten inter cali-
 ditatem ac frigiditatem temperata sunt, hume-
 ctant, emolliunt, acrimoniam humorum ob-
 tundunt. Usus præcipuus in Catarrhis acribus,
 Urina acri, Febribus biliosis, alvi obstructione:
 Summatim ut figura, ita & viribus Pruna Da-
 mascena æmulantur, *Schrod.*

II. De Agno Casto.

Folio digitato, Cannabis æmulo, seminibus ro-
 tundis, nudis, monococcis, viminibus lentis
 ab aliis distinguitur.

A. Agnus castus, *Offic.* Agnus ca-
 stus, *Hort. Monsp.* 7. *Cbab.* 63. *Herm. Hort.*
Lugd. Bat. 11. *Mill. Cat.* 124. Agnus folio
 non serrato, *J. B. i.* 205. *Raii Hist.* ii. 1696.
 Vitex, Agnus castus, *Rand. Ind.* 94. Vitex,
Rivin. Rupp. Flor. Jen. 201. Vitex five Ag-
 nus castus, *Ger.* 1201. *Emac.* 1387. Vitex
 folio angusto, *Park. Theat.* 1437. Vitex fo-
 liis angustioribus, Cannabis modo dispositis,
C. B. Pin. 475. *Tourn. Inst.* 603. *Elem. Bot.*
 475. *Boerb. Ind. A. ii.* 222. A. *The Cbaste-*
tree. *Gal. Agnus-Castus.* G. Reusch-baum.
 B. Kuis-boom. In Italia, Sicilia, &c. oritur.
 Augusto floret. *Usu.* Flores, sed raro inve-
 niuntur, & Semen seu Grana rotunda Pipere
 minora, colore cinericeo nigricante, saporis
 acris subastringentis, exsiccantis. *Vires.* Cal-
 facit & ficit insigniter, discutit, Menses
 eiect, appetitus venereos cohibet, semen im-
 minuit, *Schrod.*

III. De Styrace.

Notæ sunt, Nux minor, subrotunda tegumento
 exteriori nuci arctè adhaerente, lanuginoso,
 folio arboris simplicis Cydoniæ, *R. Meth.* pag.
 36.

A. Styrax, *Offic. Mill. Cat.* 149. *Comm.*
Plant. Usu. 86. Styrax arbor, *Ger.* 1342.
Emac. 1526. *J. B. i.* 341. *Raii Hist.* ii.
 1680. *Cbab.* 73. *Pluk. Almag.* 358. Styrax
 arbor vulgaris, *Park. Theat.* 1530. Styrax fo-
 lio Mali cotonei, *C. B. Pin.* 452. *Tourn. Inst.*
 598. *Elem. Bot.* 472. *Boerb. Ind. A. ii.* 218.
Jonsf. Dendr. 126. *Breyn. 1 rod.* ii. 98. A.
The Storax-tree. *Gal. Storax.* G. Styrax-
 baum. B. Storax-boom. In Italia & alibi.
Usu. Resina duplicis generis in Officinis pro-
 stat, sicca & liquidus. Sicca Officinis Storax
 Calamita, *Rand. Ind.* 87. *Mont. Exot.* 11. est
 substantia resinosa, pinguis, ex flavo rubescens,
 in micæ variæ magnitudinis concreta, saporis
 subacris, resinosi, odoris fragrantissimi, ex
 trunco arboris sponte effluens.

N. B. 1. Pharmacopolæ nostrates magna
 impurissimum, variisque heterogeneis, ut pa-
 leis, pilis, furfuribus, scobe, mixtum (hinc
 fortè Styrax rubra nonnullis) pro Styrace ca-
 lamita in Officinis vendunt. 2. Occurrunt de-
 scriptiones medicamentorum, in quibus &
 Storax calamita & rubra distinctim præscri-
 buntur. In his igitur quid per Styracem cala-
 mitam à rubea distinctam intellectam velit *Ni-*
colaus, diversæ sunt opiniones: Sunt qui Thy-
 miama per Styracem rubeam innui volunt; a-
 lii Styracem optimam, quæ in grana confluit:
 Alii Styracem vetustate rubefactam esse con-
 tendunt. Celeberrimus *Commelinus* sic scribit:
 Resina est duplex, sicca & liquida, sicca du-
 plici nomine in Officinis prostat. Styrax Ca-
 lamita & rubra quæ paritate sola differunt.
Hoffmanno autem (cui & nos consentimus)
 idem sunt gummi, sed puritate differens, cala-
 mita enim de aliquali rubedine etiam partici-
 pat: Verum enimvero cum in præscriptioni-
 bus Medicis Styrax calamita occurrit, Styrax
 vel in granis, vel ex impuritatibus colata in-
 telligenda est; cum autem Styrax rubra, mag-
 ma illud Styracis impurissimum, quod in Offi-
 cinis nostris vulgò venditur. Præfertur pin-
 guis, lentus, fragmentis albicantibus rufescens,
 odore perseveranti, qui, dum mollitur, mel-
 leum liquorem reddit. 3. Storax liquida, *Offic.*

A. *Liquid Storax*. Gal. *Storax liquide*. G. *Weicher oder fließender Storax*. B *Vloeyende Storax*. Est liquor pinguis, melleæ & tenacis substantiæ, coloris fusci, aut ex fusco rubentis, odoris gravis, ex cortice arboris effluens. *Vires*. Calfacit, exsiccat, emollit, concoquit. Cephalicus imprimis est, & nervinus: Medetur Tussi, Catarrhis, Raucedini, &c. *Schrod.*

De Styraçe liquida magna inter Auctores dissensio est. Aliis videlicet nihil aliud est quam Staete, i. e. Myrrhæ colamen: Quod falsum esse inde constat, quod Myrrhæ lachrymæ ob substantiæ similitudinem in quovis aquoso liquore dissolvantur. Styraç autem liquidus minimè, sed in oleoso & pingui, ut aliæ resinae. Aliis factitium quid ex Styraçe calamita in oleo ac vino soluta, admistaque Terebinthina Veneta excocta, quæ decoctio, ubi refrixerit, Styraç liquida ad fundum secedere dicitur, ad superficiem mittens oleosam substantiam liquidiorē: Alii expressu idem moliantur: Aliis est Oleum ex nucleis arboris Storacifluæ expressum: Aliis fit per decoctionem corticis vel Arboris Styraçis, vel ut alii, Liquidambræ. *Hoffmannus* Styraçem calamitam & Liquidam idem esse gummi affirmat, sed puritate tantum differre. Hinc Liquida est optima. Verum quod in Officinis nostris pro Styraçe liquida venditur, omnino factitia res est, ut certior factus sum à Pharmacopolis variis Londinensibus. *Styraç Liquida vera* est visci aucuparii species ex cortice *Rosæ Mallos* in aqua marina cocta præparata, ut certior factus sum per amicum nostrum, D. *Jacobum Petiver* in *Act. Philof. Lond.* n. 313.

Qualis sit arbor *Rosæ Mallos*, cuique generi adscribenda, nos etiamnum plane fugit, ideoque quod insuper adjiciam nihil habeo, nisi quod in Insula *Cobro's* superiori Maris Rubri parte haud procul à *Cadesb*, quod iter trium dierum à *Sues* distat, nascitur. Utrum nomen *Cattar-mija* Turcis & Arabibus Arbor vel Viscum ex ejus Cortice facto indetur, adhuc incertum est. Hoc Viscum ad *Juddam* affertur, indeque Mense Junii vel Julii ad *Mocham*, ubi, pro bonitate venundatur à 60 ad 120 *Dollarias* nummos pro singulis vasculis, quæ 420 pondus continent. Optimum id est quod minimum luti aut pulvisculi habeat, quibus sæpe commiscetur, quæque facillime aqua marina abstergantur.

IV. De Sassafras arbore.

NOtæ sunt, Folia laciniata, flosculi lutei racematim congesti, fructus monoppyrenos per maturitatem niger.

A. Sassafras, *Offic. Ger.* 1341. *Emac.* 1525. *Park. Theat* 1606. *Raii Hist.* ii. 1568. *Jons. Dendr.* 218. *Rand. Cat.* 79. *Mont. Exot.* 7. Sassafras arbor, *Hern.* 61. *Chab.* 36. Arbor Sassafras Monardi, *Breyn. Prod.* i. 18. *Pluk. Phytog.* ccxxii. f. 6. Arbor sive Lignum Pavani, *J. B.* i. 483. Arbor ex Florida Ficulneo folio, *C. B. Pin.* 431. Cornus mas odorata folio trifido, margine plano, Sassafras dicta, *Pluk. Almag.* 120. Anhuiba sive Sassafras Brasiliensium, *Pison.* 145. A. *The Sassafras-tree*. Gal. *Sassafras*. G. *Genchelholz*. B. *Zassfras-bout*. In diversis regionibus Americæ nascitur. *Ufu*. Radix, ejusque Cortex; & sic describitur: Sub Cortice tenui, foras cinereo, intus ferrugineo, includens materiam ex rufo albicantem, lignosam, levem, & raram, saporis acris subdulcis & aromatici, odoris fragrantis. *Vires*. Calfacit, siccat, attenuat, aperit, discutit, sudores movet. *Ufus præcipuus* in omni morborum genere, præsertim obstructionibus tollendis, partibus internis roborandis, in sterilitate emendanda & Venerea Lue curanda. Instar Panacæ in Catarrhis habetur, *Schrod.*

V. De Cinamomo.

DE Cassia, Cinamomo, quod & Canella dicitur, & Folio Malabathro, contrversæ occurrunt opiniones. Sunt enim qui inter se Cassiam ligneam & Cinamomum confundunt, & pro uno & eodem utrumque habent cortice, folisque nominibus differre, non re ipsa, statuunt: alii ex sola loci varietate ea distinguunt, non ex diversa specie arboris: alii ex una eademque arbore utrumque desumi volunt: Alii diversæ speciei arborum, quibus & nos consentimus, cortices faciunt, inter quos tamen maxima similitudo intercedit, atque idcirco primo in loco veram & genuinam arborem Canelliferam Zeilanicam vobis exhibuimus, cujus Cortex Officinarum Cinamomum est: secundo in loco Malabaricam & Javanicam, cujus cortex est illa Cassiæ lignæ species fistulosa, seu in fistulas convoluta, in

Offi.

Officinis frequentissima; cujus folia, ut & Cinamomeæ arboris veræ pro Malabathro seu folio Indo vulgo venduntur. Tertia nostra Cassiæ lignæ etiam species est in Officinis non raro venalis. Quarta, quam pro Folii Indi legitimi planta habemus, Potamogetonis seu Lentis palustris species non est, ut *Dioscorides* tradit, sed hæc ipsa arbor: cujus folia, cum in Officinis nostris raro inveniuntur, Cinamomi & Cassiæ lignæ folia pro iis (ut diximus) plerumque venduntur, idque fortasse absque ullo saltem insigni errore, cum omnes, ut diximus, Canelliferarum arborum species sint.

Notæ sunt, Glans nuciformis calyculata, nucleo bifido, calloso, duro ac pingui, cortice integro admodum fragili, calyce concavo.

A. 1. Cinamomum, *Offic. Park. Theat.* 1579. *Comm. Plant. Usu.* 77. Cinnamomum Zeylanicum, Cassia Cinnamomea, Canella, *Mont. Exot.* 8. Cinamomum sive Canella Zeilanica, *C. B. Pin.* 408. *Raii Hist.* ii. 1561. Laurus Zeilanicus baccis calyculatis *Hermani, Ejusd.* Cassia Cinnamomea, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 129. *Pluk. Almag.* 88. Laurus Ceylanica glandifera, folio trinervio optimum & legitimum Cinamomum ferens, *Mus. Zeylan.* 12. Canella, *Ger.* 1349. *Emac.* 1532. Canella sive Cinamomum vulgare, *J. B.* i. 440. Cinamomi vel Canellæ arbor, *Cbab.* 33. Canella, Cuurdo, & Cassia vulgaris, *Pis. Mant. Arom.* 165. Arbor Canellifera Zeylanica, cortice acerrimo seu præstantissimo, qui Cinamomum Officinarum, *Breyn. Prod.* ii. 17. Kurudu, *Herm. Mus. Zeyl.* 12. Kurundu, *Ejusd.* 37. A. The true Cinamon-tree. *Gal. Canellier.* G. Canel-Baum. B. Kaneel-boom. *Usu.* Cortex tenuis, cannulatus, ab exteriori pellicula purgatus, ex flavo rubescens, seu ferrugineus, saporis acris, pungentis, subdulcis & aromatici, odoris fragrantissimi. Probatum subrubrum odoris fragrantissimi, saporis subastringentis & acris. Ex Insula Zeylanica Indiæ Orientalis ad nos transportatur. *Vires.* Calfacit, siccatur, aperit, discutit. Menses & partum accelerat, omnia viscera spiritusque singulos recreat, concoctiones juvat. Hinc usus ejus frequentissimus est in virium imbecillitate, Lipothymia, capitis, ventriculi, & uteri affectibus frigidioribus, *Schrod.*

A. 2. Cassia lignea, *Offic. Hern.* 35. Cassia lignea Officinarum, *Park. Theat.* 1580. Cassia vulgaris Calibacha dicta, *Pis. Mant. A.* 165. Cassia Malabarica, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 130. *Comm. Flor. Mal.* 73. Cinamomum sive Canella Malavarica & Javanen-

sis, *C. B. Pin.* 409. *Raii Hist.* ii. 1560. Canella Malavarica & Javenfis, *Jonsf. Dendr.* 1641. Arbor canellifera Malabarica, cortice ignobiliore, cujus folium Malabathrum Officinarum, *Breyn. Prod.* ii. 18. Cinamomum Malabarium, Canella Malabarica, *Mont. Exot.* 8. Carva, *Hort. Mal.* i. 107. *Tab.* 59. A. The Cassia Lignea-tree. *Gal. Cassia lignea.* G. Weutter-Zimmet oder Cassien richender-Baum. B. Kassie, (een soort van Kaneel-boomtje.) *Usu.* Cortex Cinamomi in modum cannulatus & contortus ab exteriori pellicula etiam purgatus, odore & sapore debiliore magisque glutinoso. Ex Insula Malabar, Java, &c. adferitur. *Vires.* Quales Cinamomi, sed longè debiliores, nec adeò diu durantes.

A. 3. Cassia lignea communis, *Pharmacopolis.* Cassia lignea fusca aromatica, *C. B. Pin.* 409. Cassia lignea fusca aromatiçi & glutinosi saporis, *J. B.* i. 451. Cassia, Canella, *Cbab.* 33. Arbor canellifera Indica, cortice acerrimo, viscido seu mucilaginoso, qui Cassia lignea Officinarum, *Breyn. Prod.* ii. 17. A. The common Cassia Lignea-tree. *Gal. Commun Cassia lignea.* G. gemein Cassien richender-Baum. B. gemeene Kassie. *Usu.* Cortex est Cinamomo crassior, odore & sapore debilior, colore rubicundior, substantia durior, & ex pellicula sua exteriori etiam densus. Hic cortex ex India Orientali transportatur, & in Officinis nostris frequens reperitur.

A. 4. Folium Indum seu Malabathrum, *Park. Theat.* 1584. Folium Indum Malabathrum, *Mont. Exot.* 8. Malabathrum sive Folium Indum, *Cbab.* 33. Malabathrum & Folium Indum Officinarum, *J. B.* i. 430. Tamalapatra, *Ger.* 1315. *Emac.* 1534. Tamalapatrum sive Folium, *C. B. Pin.* 409. Canella sylvestris Malabarica, *Raii Hist.* ii. 1502. *Comm. Flor. Mal.* 68. Canella arbor sylvestris, *Munting.* 120. Canella sive Cinamomum vulgare crassiore cortice, *J. B.* i. 451. *Cbab.* 34. Katou-Karva, *Hort. Mal.* v. 105. *Tab.* liii. Pseudo-cassia Dioscoridis, *Jonsf. Dendr.* 162. Pseudo-cassia sive cinamomum vulgare crassiore cortice, *J. B.* i. 451. Canella seu Cinamomum vulgare crassiore cortice, *Cbab.* 34. *Raii Hist.* ii. 1562. Cinnamomum seu Cassia crassior, Pseudo-cassia, *C. B. Pin.* 409. Cinnamomum crassiore cortice, *Ejusd.* A. Indian Leaves. *Gal. Feuille Indienne.* G. Indianische Blatt. B. Indiaanse blat. *Usu.* Folia oblonga, acuminata, densa, & glabra, à pediculo ad apicem tres nervi discurrentes, odore grato. Eligenda sunt recentia, viridiuscula. *Vires.* Iisdem facultatibus pollent, quibus

bus Spica-nardi, sed fortioribus: urinam movent, *Schrod.*

VI. De Camphora.

Camphoriferae arboris Notae sunt, Glans nuciformis calyculata, nucleo bifido, calloso, duro, ac pingui, cortice, & putamine integro, fragili, calyce concavo. Flores ex foliorum sede provenientes: Folia alterna sempervirentia, Breyn. 2. P.

A. 1. Arbor camphorifera Japonica, Breyn. Cent. ii. Prod. i. 4. Raii Hist. ii. 1679. Camphorifera, Rand. Ind. 19. Arbor Camphorifera Japonica, foliis laurinis, fructu parvo, globoso, calyce brevissimo, Breyn. Prodr. 16. Laurus camphorifera, Kempb. Amoen. Exot. 770. Camphorifera arbor, ex qua Camphora Officinarum, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 113. Camphora Officinarum, C. B. Pin. 500. Camphora, Park. Theat. 1575. Mill. Cat. 127. Camphura, quæ Salicis folio dicitur, J. B. i. 338. A. The Camphire-tree of Japan. Gal. Arbre donnant le Camphre de Japon. G. Campher-Baum. B. Kampher-boom.

A. 2. Arbor camphorifera, Sumatrana Grimmii, Raii Hist. ii. 1679. Camphora Grimmii, Ephem. Germ. An. xi. Obs. 153. p. 357. Camphorifera Sumatrana, foliis Caryophylli aromatici longius mucronatis, fructu majore, oblongo, calyce amplissimo Tulipæ figuram quodammodo repræsentante, Breyn. Prod. ii. 16. Camphora arbor Sumatrana, seu Rhyne, ejusd. Prodr. i. 4. A. The Camphire-tree of Sumatra. Gal. Arbre donnant le Camphre de Sumatra. G. Campher-Baum von Sumatra. B. Campher-boom van Sumatra. Camphora, Offic. Camphora, Camphura, Mont. Exot. 11. Chab. 74. A. Camphire. Gal. Camphre. G. Campher. B. Campher. Est substantia candidissima, falis vel nitri instar, pinguis, & oleosa, in panes fusiles ingentes coacta importatur, saporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis, & gravis.

Camphora ex hujusce arboris radicibus extrahitur, quæ, in particulas conscissæ, & in ahenum conjectæ, operculo ima parte lato, & in acumen fastigiato conteguntur. Inde ahenum supra ignem posito, Camphora ascendit, & operculo adhærescit. Camphora primò sordidi, & subalbidi coloris est, valdeque fæculenta, postquam verò in Hollandiam exportatur, ignis vitrorum ope fit pellucida. D. Josephus Millerus in suo *Lotanico Officinali*, p. 105. præ-

ter hæc addit, aquam radicibus esse admiscendam, & operculum aheni stramineum esse. Hic, uti etiam Kempberus, putat arborem esse bacciferam, ideoque à Cinamomo diversum, à cortice cujus radicibus camphora extrahi dicitur. *Vires.* Resistit putredini, ac venenis, unde frequens ejus usus est in peste, malignisque morbis, & febribus putridis; inter fortissima enim Alexiteria non immerito numeratur. Suffocationi uterinæ subvenit. Usus externus crebrior est in Epithematis. Calida sit, an frigida, non convenit inter medicos. Vetusiores frigidam esse statuunt; eo argumento, quod Venerem extinguat, & libidinem compe scat, hinc versiculus:

Camphora per nares castrat odore mares.

quodque opthalmiis, & oculorum inflammationibus, tum etiam ambustis imposita, nivis frigiditatem referat, & tandem quod somnum inducat. Sed hæc observationes omnes ex falsa hypothesis oriundæ videntur; nam Ruta & Vitex (idoneis auctoribus attestantibus) Venerem etiam extinguunt, & tamen non sunt frigida complexionis: At nec Venerem arcere concesserit Jac. Breynius, in Cent. p. 14. Siquidem observatum plurimos Camphoram quotidie purificantes, tamen fæcundos & multâ atque copiosâ sobole fælices existere. Recentiores, quibus & nos consentimus, è contrario calidam affirant, quorum argumenta, inflammabilitas eximia; odor aromaticus penetrantissimus, ac sapor acris, & pungens, facilis evanescentia ob partium tenuitatem.

VII. De Canella alba.

Foliis laurinis, floribus pentapetalis coccineis vel purpureis, baccis calyculatis tetrapyrenis à reliquis differt.

A. Canella alba, Parkinson. Theat. 1581. Raii Hist. ii. 1802. Canella alba quorundam, J. B. ii. 461. Cinnamomum five Canella tubis minoribus alba, C. B. Pin. 409. Cassia lignea Jamaicensis, cortice acri, candicante, Pluk. Phytog. lxxxi. Cassia lignea laurifolia Americana, cortice albo, valde acri & aromatico, Pluk. Almag. 89. Tab. 81. Arbor baccifera, laurifolia, aromatica, fructu viridi, calyculato, racinoso, Philosoph. Transact. N. 192. p. 465. Cat. Jam. 165. Sloan. Hist. ii. 87. Tab. 191. Canella Cubana, Fons. Dendr. 165. Arbor Jucadice, Nieremb. 294. Arbor, cujus cortex Gingiber æmulatur, Laet. 24. A. Toe Wild Cinnamon-tree. Gal. Canelier sauvage. G.

G. Wilder Zimmet-Baum. B. Wilde Kaneel-boom. In Insula Jamaicensi, & alibi. Ufu. Cortex in oblongos tubulos convolvitur, ab exteriori cortice purgatus, tam extus quam intus exalbidus, Cinnamomo crassior, & lenior, sapore acri, aromatico, odore fragranti. In Officinis nostris pro Cortice Winterano non infrequens venditur, cui viribus respondet, & pro succedaneo ejus non immerito usurpari potest.

SECTIO SEXTA.

De Arboribus Pruniferis.

Arborea Prunifera voco, quæ fructus majores proferunt ossiculum intus unicum, pericarpio seu pulpâ etiam per maturitatem humidâ undique cinctum continentes, R. H. p. 1512.

Arbores Pruniferae sunt vel fructibus
 { Solitariis, seu in singulis pediculis singulis, quæ vel sunt pediculis
 { Brevissimis, fructu vel
 { Compresso seu pulvinato, ossiculo
 { Lævi aut æquali; folio rotundiore: *Malus Armeniaca*.
 { Inæquali, sulcis aut scrobiculis exarato; folio
 { Simplici,
 { Longo, ferrato, ossiculo
 { Rotundiore, rugis scabro, fructus pulpâ copiosiore, molliore, & esculento: *Malus Persica*.
 { Productiore, & scrobiculis exarato, pulpâ per maturitatem sicciore: *Amygdalus*.
 { Subrotundo, ferrato: *Tacamahaca*.
 { Pinnato, fructuque oblongo, viridi: *Ebenus*.
 { Rotundiore, & minus compresso.
 { Glabro, nucleo aromatico, venis flavis, rubentibus, vario, triplici putamine tecto: *Nux Moschata*.
 { Pilofo, foliis citrinis: *Arbor Benzoinifera*.

a b Paulo productioribus, flore
 { Albo speciosiore, ossiculo fructus compresso, crasso, ac duro
 { Minus, pulpâ molli: *Prunus*.
 { Magis, fructu etiam costis aliquot elatis anguloso: *Myrobalanus*.
 { Luteo aut herbido minus pulchro, ossiculo duriore, arbore ipsa
 { Non spinosa, fructu tereti, oblongo, valde acido, ossiculo etiam tereti, durissimo: *Cornus*.
 { Spinosa, foliis trinerviis, per ambitum serratis: ossiculo scabro: *Jujuba*.
 { Longissimis in hoc genere, fructu brevior, & ad basin latiore, rotundior, & quàm sint Pruna, & ossiculo pariter brevior, ac tumidiore: *Cerasus*.
 { Racemosis aut confertim nascentibus, ossiculis monospermis, fructu nudo, ossiculo
 { Fragili; fructu ipso pruniformi, liquore pingui, Oleo dicto, scatente, foliis salignis subtus incanis, perpetuis, ossiculo fructus durissimo, scabro: *Olea*.
 { Lento & ligneo, fructu ipso seu
 { Cordiformi, foliis etiam geminatis, glabris, flosculis tetrapetalis: *Anacardium*.
 { Pyriformi, ossiculo etiam reniformi summo fructui innascente, foliis singularibus, flosculis pentapetalis *Acajou*.

I. De Malo Armeniaca.

Notæ sunt, Folia lata, glabra, *Populum nigram* referentia: ossa plana & lævia.

A. Armeniaca Malus, Præcocia, Offic. Armeniaca Malus major, Ger. 1260. Emac. 1448. Armeniaca, Malus Armeniaca, Mont. 37. Malus Armeniaca major, Park. Parad. 579. Jonsf. Dendr. 74. Armeniaca Mala majora, C. B. Pin. 442. J. B. i. 167. Rai Hist. ii. 1514. Mala Armeniaca, Chab. ii. Armeniaca fructu majori, nucleo amaro, Tourn. Inst. 623. Elem. Bot. 495. Armeniaca Malus fructu majori ex luteo rubescente, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 59. Boerb. Ind. A. ii. 242. A. The Apricot-tree. Gal. Abricotier. G. Appricosen-Baum. B. Appelcosen-boom. In hortis, & viridariis colitur. Ufu. Fructus in culinis; in medicina enim raro occurrat.

II. De Malo Persica.

Foliis longis angustis; fructus officulo rugis & sulcis profundioribus exarato à reliquis differt, R. H. 1514.

A. Persica Malus, Offic. Ger. 1258. Emac. 1447. Park. Parad. 580. J. B. i. 157. Raii Hist. ii. 1515. Chab. 11. Persica vulgaris, Mill. Cat. 141. Persica, Malus Persica, Mont. 49. Persica molli carne, &c. C. B. Pin. 440. Tourn. Inst. 624. Elem. Bot. 496. Boerb. Ind. A. ii. 243. Malus Persica fructu molli, Jonsf. Dendr. 71. A. The Peach-tree. Gal. Pelscher. G. Pfirschen-Baum. B. Perzik-boom. In hortis colitur. Martio floret. Septembri fructus perficitur. Ufu. Folia, flores, & fructus. Vires. Folia & flores calfaciunt, siccant, absterunt. Usus præcipuus (florum) lumbricis infantum, in alvi laxatione, mesenterii obstructione, seri purgatione, & similibus. Fructus refrigerat, & humectat; nutrimenti sunt pauci, facillèque putrescunt, Schrod.

III. De Ebeno.

Foliis juglandinis, sed paulo minoribus, præsinum colorem referentibus; fructu oblongo, viridi, Persicæ fructus æmulo, ab aliis differt.

A. 1. Ebenus, Offic. C. B. Pin. 448. J. B. i. 394. Raii Hist. ii. 1805. Jonsf. Dendr. 423. Chab. 30. Ebenus lignum, Ind. Med. xlvii. A. Ebony. Gal. Ebene. G. Eben-holz-Baum. B. Ebben-bout-boom. Ufu. Medulla ligni durissima, nigra. Vires. Ebenus, consentiente veterum testimonio, oculis utilis est. Scobem ejus oculis unice mederi dicunt, lignoque ad cotem trito cum passo caliginem discutit, Plin. In convulsione flatulenta valet, inquit Zac.

A. 2. Alcoa arbor Populnea fronde, tota argentea, quinque capsularis, seu Ebenus viridis ex Insula S. Helena, ubi ab Anglis illic degentibus, A. Black-wood, and Ebony. Gal. Bois noir, ou Ebene. G. Schwarzk Holz oder Eben-Holz. B. Zwart Ebben-bout. i. e. Lignum Nigrum, & Ebenus nominatur, Raii Hist. iii. 520. Et revera est Ebenus genuina Indorum, ut ex aliorum fide dignorum relatu nobis scribit D. Raius, serio affirmabat insignis ille Botanicus D. Car. Du Bois.

Quid sit Ebenus antiquorum hodie contro-

vertitur, alii enim Palmæ, alii Guajaci, alii Cytisi speciem esse autumant: duæ autem ligni species in fabrorum lignariorum, aliorumque mechanicorum officinis inveniuntur, videlicet: una ex India Orientali, observante Helbigio, allata, & hoc in loco à nobis exhibita: altera Americana arbor, filiquosa, ut nos monuit eruditissimus ille Botanicus D. Hans Sloan. Baronettus, M. D. quæ cum nullius in medicina usus sit, de ea plura dicere superse-
deo.

IV. De Tacamahaca.

Foliis crenatis Populo non dissimilibus, fructu nucleo Persico simili, ab aliis differt.

A. Tacamahaca, Offic. C. B. Pin. 503. Park. Theat. 1608. Cluj. Exot. 298. Chab. 74. Mont. Exot. 11. Raii Hist. ii. 1846. Tacamahaca Populo similis, fructu colore Pæoniæ simili, J. B. i. 346. Tacamahaca foliis crenatis, Sadelhouts Lignum ad ephippia conficiendum aptum, Parad. Bat. Prod. 379. Pluk. Almag. 360. Phytog. cccxxviii. f. 2. Tecamahaca, L. ern. 55. A. Tacamahac-tree. Gal. Arbre donnant la gomme Tacamaque. G. Sattel-Holz. B. Zadel-boom. Ufu. Gummi seu Resina; substantia est resinosa, arida, nunc rufo, nunc flavo nigricans, in glebas compacta, saporis aromatici, resinosi, odoris fragrantis. Vires. Calfacit, siccant, validæ astrictionis particeps, digerit, resolvit, maturat, tumores emollit; dolores, ac flatus discutit: Uterina imprimis est, nervina, ac cephalica. Usus præcipue externus est, &c. Schrod. Adeo celebris est apud Indos, ut ad qualemcunque dolorem adhibeatur, Monardes.

V. De Amygdalo.

A Persica, cui aliàs persimilis est, differt pulvinato fructus callo minus spisso, & per maturitatem sicciore, officulo longiore lævi, & scrobiculis insculpto, R. H. p. 1519.

Amygdalus, Amara, & Dulcis, Offic. J. B. i. 174. Mont. 36. Jonsf. Dendr. 122. Amygdalus sativa, C. B. Pin. 441. Raii Hist. ii. 1519. Elem. Bot. 497. Amygdalus sativa fructu majore, T. Inst. 627. Boerb. Ind. A. ii. 245. Amygdalus, Chab. 12. Ger. 1256. Emac. 1445. Parkinsf. Theat. 1515. A. The Almond-

Almond-tree. Gal. *Amandier.* G. *Mandel-Baum.* B. *Amandel-boom.* Regionibus calidis delectatur. *Ufu.* Nuclei, qui multum inter se differunt; alii enim sunt amari, alii dulces; apud nos maxime æstimantur Amygdala Jordanica, quæ majora sunt, & longiora, & angustiora. *Vires.* Dulces, nutritivæ sunt, temperatæ, calidæ, & humidæ, humorum acrimoniam lenientes, & hinc dolorem & vigilias ab acrimonia oriundas, demulcentes. *Amaræ* sunt calidæ, & siccæ; attenuant, aperiant, extergunt; diureticæ sunt; obstructioni jecoris, lienis, mesenterii, uterique conferunt. Extrinsecus lentigines tollunt, *Schrod.*

VI. De Nuce Moschata.

A Reliquis bujus generis distinguitur, triplici fructus integumento, nucleo ovato, exterius rugoso, pulpâ interiore venis flavæ rubentibus varia, aromaticâ, R. Meth. A. p. 1522.

A. Nux Moschata, *Offic.* Ger. 1353. *Park. Theat.* 1600. *Raii Hist.* ii. 1522. *Chab.* 17. Nux Moschata rotunda, sive fœmina, *Ger. Emac.* 1536. Nux Moschata, sive rotunda, *Breyn. Prod.* ii. 77. Nux Moschata fructu rotundo, *C. B. Pin.* 407. *Pluk. Almag.* 265. *Phytog.* ccix. f. 1. *Jonsf. Dendr.* 158. Nux Moschata, Nux Myristica, Nucifla, *Mont. Exot.* 9. Nux aromatica vulgo Moschata, *J. B. i.* 265. Pala, *Pis. Mant.* A. 173. A. *The Nutmeg-tree.* Gal. *Muscadier.* G. *Muscate-nuß-Baum.* B. *Muscate-noten-boom.* In Insula Banda crescit. *Ufu.* Nucleus, Macis, *Offic.* *Mont. Exot.* 9. Bongo-Pala, *Pis. Mant.* A. 173. seu involucri secundum, putamen durum quasi reticulo includens, & fructus integri, conditi. Eligendus nucleus recens, gravis, pinguis, & qui acu punctus succum oleosum emittit. Macis probatur odore suavi, sapore subacri, colore rubescente. *Vires.* Nucleus calcificat, & siccat, substringit; stomachicus est, cephalicus, uterinus; discutit flatum, coctionem juvat, halitum foetidum oris emendat, foetum recreat, lipothymia ac palpitationi cordis succurrit, lienem minuit, alvi fluores compescit, vomitum sistit. Maci eadem vires adscribuntur, quia tamen partium tenuiorum existit; ideo & operando efficacior, & magis penetrans habetur, *Schrod. Præp.* in officinis pharmacopolarum frequenter venduntur. 1. Conditæ Noces Moschatae,

A. *Preserved Nutmegs.* Gal. *Noix de Muscades confites.* G. *Eingemachte Muscaten.* B. *Confyte Noote muscaat.* Condiuntur virides, integræ, ut juglandes, conditæque, ad nos transportantur. 2. Oleum Nucis Moschatae per expressionem, Macis vulgo, A. *Oil of Mace by Expression.* Gal. *Huile de Macis par expression.* G. *Muscate-nuß Oehl.* B. *Oly van Noote Muscaat, of van Macys.* in Anglia dictum, nihil aliud est quam Oleum Nucis Myristicæ per expressionem elicatum. Optimum ex India Orientali mittitur in ollis [Fars] Porcellensis, consistentiæ crassæ, pinguis; coloris Macis, & odoris fragrantis. Hoc in officinis pharmacopolarum minus frequens est quam species quædam ex Hollandia advecta in massis seu laterculis quadratis, consistentiâ duriore, colore pallidiore, & odore remissiore, priori bonitate multum cedens.

Verum seu genuinum Macis Oleum per expressionem in Indiis Orientalibus è Maci recenti fit; unde ad nos in vasis & ampullis vitreis adfertur, sed in officinis nostris raro invenitur. Est autem liquidum, colore rubente, odore Macis valido, sapore subacido, imò parte ad fundum tantillo crassiore quam suprema.

Invenitur etiam apud pharmacopolas nostras Olei Macis communis titulo (Unguenti Macis nonnullis dicti) A. *Common Oil of Mace.* Gal. *Huile de Macis commune.* G. *gemein Muscaten-nuß Oehl.* B. *gemeen Macys Oli, Oli van Foely.* oleum, vel potius unguentum quoddam factitium, ex Sebo ovino, Palmæ oleo, aliisve ejusdem farinae simplicibus, Nucis Myristicæ Oleo delibutum, & coloratum, vilis pretii, & viribus præcedenti multò inferior.

VII. De Arbore Benzoinifera.

Foliis Citrinis, fructuque compresso piloso à reliquis differt.

A. Benzoin, Benzoinum, *Offic.* Benzoin, *Comm. Plant. Usual.* 87. *Park. Theat.* 1572. *Boerb. Ind.* A. ii. 259. Benzoin, Afa dulcis, *Mont. Exot.* 11. Benzoinum Officinarum, *Jonsf. Dendr.* 355. *C. B. Pin.* 503. *Raii Hist.* ii. 1845. Benjoinum, *Chab.* 74. Benjoinum, cujus arbor, folio Citri, *J. B. i.* 328. Arbor Benzoini Grimmi, *Ephem. Germ. A.* xi. 376. f. 31. Arbor Virginiana Pisaminis folio baccata, 16. Arbor Virginiana Pisaminis folio baccata, Benzoinum redolens, *Pluk. Almag.* 42. *Phytog.*

Tab. 139. f. 3. & 4. Arbor Virginiana Citriæ vel Limoniæ folio Benzoinum fundens, *Hortus Amstel.* i. 187. f. 97. Benjui Garziæ, *Clus. Exot.* 155. A. *The Benjamin-tree.* Gal. *Arbre donnant le Benjoin.* G. Benzoin-baum. B. Benzoin-boom. In India Orientali oritur. *Ufu.* Resina arida, & indurata, ex variis splendentibus micis, modo flavescentibus, modo albescentibus, seu ex variis frustulis diversorum colorum in massam coacta, saporis resinosi, ac pinguis, odoris fragrantis, ac suavis. Triplex in Officinis reperitur, 1. *Amygdaloides*, in Siam & ejus contermina Mirtaban proveniens. 2. *Nigrius*, in Java & Sumatra inventus. 3. *Nigrum* in Sumatræ provincia profluens. *Grimmius* autem duplex semper gummi ex iisdem arboribus haberi asserit; primum quod eleganter album, & flavum est; secundum crassius, subfuscum, durum, quod recrementa habet admixta. Præfertur Amygdaloides, quod maculas candidas Amygdalarum instar refert. Optimum censetur pellucidum, suavissimè spirans, nec heterogeneis inquinatum. *Vires.* Calfacit, & siccat, incidit, attenuat; pulmonicum est. *Ufus* præcipuus intrinsecus in affectibus pulmonum catarrhosis, tussi, asthmate. Extrinsecus in cerebro per sternutationem expurgando, in odontalgia masticando, in tuberculis, ac rubore faciei extergendo, &c. *Schrod.* E quanam arboris aut plantæ specie Benzoinum colligitur, non levis est controversia inter Botanicos.

Veteribus Græcis, & Arabibus ignotum fuisse, ostendit *Garzias ab Horto*, & quod Imperatoriæ, vel Angelicæ gummi non sit contra *Ruellium*, disputat: At neque Afam dulcem (sub quo nomine in Officinis nonnullis recipitur) seu Laser esse, hoc est, Laserpitii succus, ut multi opinati sunt, probat *Hoffmannus*, sed ex arboribus quibusdam coalita, ut testantur fragmenta ramulorum ligneorum, & corticum admista. *Bontius* stirpem Benzoinum fundentem, sarmentosam esse scriptum reliquit, Smilaci asperæ, aut Sarzaparillæ similem, brachii crassitudine; quæ *Garzias ab Horto*, & *N. Grimmio*, qui, in India Orientali diu vixit, contrariatur. Hi enim Arborem Benzoiniferam proceram, grandem, speciosam esse affirmant. Verùm *Grimmius* Indiarum incolas non permittere ait, ut hæc arbores adolescant, aut omnino crescant ultra sexennium, verum tunc temporis eas ut inutiles excindere; additque, fructum pilosum esse, magnitudine Nucis Avellanæ, Moschatæ

tamen similem; qua de causa eam hoc in loco disposui.

VIII. De Nuce Virginiana.

Foliis Laurinis seu glabris & splendentibus; fructu parvo, turbinato, pulpam paucam continente, à reliquis Pruniferis differt.

A. Nux Virginiana, *Offic.* Prunifera vel Nucifera seu Nuciprunifera arbor Americana præcella, angustis Lauri foliis latè virentibus, Mastichen odoratum fundens, *Pluk. Almag.* 307. *Phytog.* ccxvii. Tab. 217. Fig. f. 5. *Cat. Fam.* 180. *Sloan. Hist.* i. 40. *Rai Dendr.* 44. A. *The Virginia-Nut.* Gal. *Noix de Virginie.* G. *Virginianische Nuss.* B. *Virginiaan-se Noot.* In Insula Barbados reperitur. A. *Mastick of Ligon.* Gal. *Mastic.* G. *Mastic.* B. *Mastick.* 14, 73. *Ufu.* Ossiculum nuclei Avellanæ magnitudine circiter & figura est, glabrum, colore fusco cum hilo prope alterum extremum, durum ossiculum continens nucleo intus albo, globulari, sapore amariuscule, eoque & odore aromatico. *Vires.* Obstructiones hepatis potenter reserat, totamque sanguinis massam depurat, & scorbuticum, malumque habitum corporis emendat, volatilibus illis salibus vitalem hunc liquorem imprægnando, quæ eum evanidum & languescentem ad puriorem, spirituosiores statum restituant, adeoque à fixatione eum præservant. Cutem etiam à maculis, aliisque impuritatibus liberat, *Marl. Obs.*

Paradoxum alicui fortasse videre possit, quod ego fructum hunc pro *Marlowii* Nuce Virginiana exhibere, cum rusticus ille medicus, qui primus virium ejus descriptionem ad D. D. *Croon* transmisit, affirmet eum fructum esse *Locus* arboris, quæ *Gummi Animæ* præbet. De quo *Gummi* superius tractavi in libro meo priore. Cui respondeo; cum D. *Marlow* primus fuerit, qui observationem hanc publicavit; concedendum est, verissimum esse illum quid nomine illo intelligeret, omnium optime novisse; ideoque, cum fructum illum hoc titulo propriâ ipsius D. *Marlow* manu subscriptum apud D. *Finch* invenerim, non veritus sum eum absque omni scrupulo hic collocare. Præterea addi potest, quod cum hæc etiam arbor gummi præbeat *Animæ* non absimilem, occasionem errandi medico prædicto potuerit subministrare.

IX. De Pruno.

Foliis deciduis, floribus albis, speciosis, officulo fructus compresso, & minus crasso, ac duro, pulpa molli à reliquis differt.

A. 1. *Prunus Damascena*, Offic. *Prunus fructu magno, dulci atro-cæruleo*, Tourn. Inst. 622. Elem. Bot. 494. Boerb. Ind. A. ii. 241. *Pruna magna, dulcia, atro-cærulea*, C. B. Pin. 443. *Pruna atro-cærulea*, Theocrito Barbyla, aliis *Damascena* dicuntur, Jonsl. Dendr. 77. A. *The Damask Prune*. Gal. *Prune de Damas*. G. *Zwetschen-Baum*. B. *Pruimen van Damask*. In Syria crescit. Usu. Fructus, seu *Pruna magna, dulcia, atro-cærulea, nucleo longo, & plano, quæ ex Syria ad Venetias sicca adferuntur. Palma datur Damascenis, sed in officinis nostris raro inveniuntur, earum autem loco Gallica usurpantur. Vires. Pruna naturâ refrigerant, & humectant, laxant; acrimoniam humorum obtundunt; linguam humectant; sitim mitigant*, Schrod.

A. 2. *Prunus Gallica*, Offic. *Prunus*, C. B. Pin. 443. Ind. Med. xciv. Chab. 12. *Prunus fativa*, J. B. i. *Prunus domestica*, Ger. 1311. Emac. 1497. *Prunus vulgaris*, Park. Theat. 1511. *Prunus fructu parvo, dulci, atro-cæruleo*, Tourn. Inst. 622. *Pruna Damascena nostratia*, Bell. A. *The Common-Prune*. Gal. *Prune commune*. G. *Pflaumen-Baum*. B. *gemeene Pruimen*. In hortis non infrequenter colitur. Aprili floret. Usu. Fructus seu *Pruna*. Ex Gallia Narbonensi ad nos transportantur sicca, & Gummi pellucidum durum. Vires. Cum priore viribus convenire creduntur.

A. 3. *Prunus Brignolensis*, Offic. Rupp. Flor. Jen. 106. *Prunus Brignonensis fructu suavissimo*, Tourn. Inst. 632. Boerb. Ind. A. ii. 241. *Pruna Briolensis aut Brignolensis*, Raii Hist. ii. 1526. *Pruna ex flavo rufescentia, mixti saporis, gratissima*, C. B. Pin. 443. *Pruna ex flavo rufescentia, seu Pruna de Brignoles*, Jonsl. Dendr. 78. A. *The Prunello*. Gal. *Prune brignole*. G. *Prunellen*. B. *Pruimolen*. In Provincia succrescit, unde ad nos transportatur. Fructus seu *Pruna* colore ex flavo rufescentia, enucleata, & exsiccata, sapore gratissima. Vires. Refrigerant, humectant, sed citra alvi commotionem, adeoque esui aptiora censentur, gratumque refrigerium in febribus exhibent, Schrod.

A. 4. *Prunellus sylvestris*, Offic. *Prunella*, Ind. Med. xciv. *Prunus*, Mont. 50. *Pruna sylvestria*, Mill. Cat. 143. *Prunus sylvestris*, Ger. 1313. Emac. 1497. Park. Theat. 1033. C. B. Pin. 444. J. B. i. 193. Raii Hist. ii. 1527. Synop. iii. 462. Buxb. 271. Dill. Cat. Giff. 48. Mer. Pin. 98. Rupp. Flor. Jen. 106. *Prunus sylvestris fructu minore, ferotino*, Merc. Bot. i. 62. Phyt. Brit. 98. *Acacia Germanica*, Schrod. *Germanica Officinarum*, Volck. A. *The Sloe-tree or Black Thorn*. Gal. *Pruneliter, Prunier jauvage*. G. *Schlehen Dorn*. B. *Slee-doorn*. In sepibus passim. Aprili floret. Usu. Cortex, flores, fructus, & succus inspissatus, *Acacia Germanica vulgò dictus. Vires. Cortex, fructus, & ejus succus inspissatus, exsiccant, astringunt, incrassant. Ufus præcipuus est in profluviiis alvi, uteri, &c. Extrinsecus in gargarismis, & balneis uterinis. Flores resolvunt, renum sabulum educunt, &c. Schrod. N. B. Acacia Germanica non infrequens in Officinis Pharmacopolarum pro Acacia vera venditur.*

X. De Myrobalanis.

A Reliquis Pruni differunt costis aliquot elatis secundum longitudinem duâs, & officulis majoribus crassioribusque, nucleis minoribus, R. Hist. p. 1531.

In Officinis quinque habentur Myrobalanorum species, quæ hoc disticho comprehenduntur.

Myrobalanorum species sunt quinque bonorum, Citrinus, Chebulus, Bellericus, Emblicus, Indus.

Ex sententia autem Arabum, quatuor duntaxat earundem genera sunt. Hujus sententiæ sunt, qui Chebalas & Citrinas verissime ex una & eadem arbore esse affirmant. Citrinas immaturas, Chebulas vero maturas. Cordus autem scribit, Arabibus recentioribus tres tantum species Myrobalanorum cognitæ fuisse, (videlicet) 1. Indas, Chebulas, & Citrinas, quæ ab una eademque arbore desumantur. 2. Bellericas ex peculiari arbore esse: & 3. Emblicas peculiare genus dicit. Quibus se opponit Garzias ab Horto, inquit, Falluntur tamen ii, qui omnia Myrobalanorum genera in eadem arbore nasci putant, quam qui Citrina & Chebula tantum. Nam quinque sunt (quibus

& nos consentimus) diversa arborum genera, in regionibus 60 aut 100 leucis inter se distantibus nascentia.

A. 1. Myrobalanus Inda, nigra, *Offic.* Myrobalanus Indica, *Ger.* 1316. *Emac.* 1500. *Ind. Med.* lxxii. *Raii Hist.* ii. 1531. *Park. Theat.* 246. Myrobalani nigrae octangulares, C. B. *Pin.* 445. Myrobalani Indici, nigri, *Mont. Exot.* 9. Myrobalani Indae, nigrae, sine nucleis, *J. B.* i. 204. *Cbab.* 13. Myrobalanifera Salicis folio, *Jonsf. Dendr.* 82. A. Indian or Black Myrobalans. *Gal. Myrobalan Indien, ou noir.* G. Indianische oder schwarze Myrobalanen. B. Indiaanse Myrobolanen. *Ufu.* Fructus oblongi, reliquis Myrobalanis tenuiores, superficie octangulati, rugosi, solidi, & duri, intus & extus coloris nigri, bituminis instar Judaici, saporis subacidi, acerbi, & astringentis.

A. 2. Myrobalanus, Citrina flava, *Offic.* *Park. Theat.* 206. Myrobalanus, *Ger.* 1316. *Emac.* 1500. *Raii Hist.* ii. 1531. *Ind. Med.* lxxix. *Mont. Exot.* 9. Myrobalani teretes, Citrini, bilem purgantes, C. B. *Pin.* 445. Myrobalani citrinae, *J. B.* 205. *Cbab.* 13. Myrobalanifera Sorbi foliis, *Jonsf. Dendr.* 83. A. Citron, or Yellow Myrobalans. *Gal. Myrobalan citrin.* G. Gelbe Myrobalanen. B. Geele Myrobalaen. *Ufu.* Fructus oblongi, rotundi, pentagoni, rugosi, Chebulis minores, coloris citrini, includentes sub putamine carnosum officulum angulosum.

Excrefcentia Faba Bengalensis, *Offic.* *Raii Dendr.* 134. A. Bengala Bean. *Gal. Fève de Bengale.* G. Bengalische Bohne. B. Bengaalse Boonen. dicta, rugosa, rotunda, compressa, cava umbilici in modum, magna, foris fusca, intus nigricans, saporis styptici, & astringentis, odoris nullius. *Vires.* Astringit fortiter, & ad omnes hæmorrhagias, præsertim ad hæmoptysin sistendam summè utilis, sanguinem modicè incrassans, venarum & arteriarum oscula obdurans, & rupturas consolidans, humores acres & erodentes mitigans & contemperans, *Marloe.*

D. *Marloe* prædictus primus erat, quod sciam, qui exoticum hoc medicamentum, ejusque usum Orbi liberato publicavit sub ænigmatico nomine *Fabæ Bengalensis.* Unde nonnulli *Fructum ex Bengala*, &c. *Clusii Exot.* lib. 2. cap. 14. esse opinati sunt. Alii Myrobalani quandam speciem, alii denique florem Myrobalani Citrini, quia persæpe inrer fructus illos invenitur. Mihi excrefcentia quædam esse videtur ex punctura insecti cujusdam excitata; aut magis proprie fructus Myrobalani Citrini ipse vul-

neratus, qui venenati hujusmodi ictus occasione monstrosam hanc formam assumit. Ipse Prunos sæpissimè observavi hujusmodi ictu ab insecto quodam inflicto formam naturalem amisisse, & cavos intus fieri absque ullo officulo.

A. 3. Myrobalanus Chebula, *Offic.* *Ger.* 1316. *Emac.* 1500. *Park. Theat.* 206. *Raii Hist.* ii. 1531. *Mont. Exot.* 9. *Ind. Med.* lxxix. Myrobalani maximi, oblongi, angulosi, pituitam purgantes, C. B. *Pin.* 445. Myrobalani Chebulæ, citrinis similes, nigricantes, *J. B.* i. 205. Myrobalani chebuli, *Cbab.* 13. Myrobalanifera Persicæ folio, *Jonsf. Dendr.* 83. A. Chebule Myrobalans. *Gal. Myrobalan chebule.* G. Große oder Schwarze-braune Myrobalanen. B. Zwarte Myrobolaen. *Ufu.* Fructus oblongi, in quinque costas elevati, rugosi, cæterarumque specierum omnium maximi, includentes sub putamine carnosum, extus colore ad fuscum inclinante, officulum oblongum, crassum, & cavernosum, saporis subacris.

A. 4. Myrobalanus Bellerica, *Offic.* *Ger.* 1316. *Emac.* 1500. *Park. Theat.* 247. *Ind. Med.* lxxix. *Raii Hist.* ii. 1532. *Mont. Exot.* 9. Myrobalani rotundæ Bellericæ, C. B. *Pin.* 445. Myrobalani Bellericæ rotundiores, *J. B.* i. 206. Myrobalani Bellericæ, *Cbab.* 9. Myrobalanus Lauri folio subcinericio, *Jonsf. Dendr.* 84. A. Bellerick Myrobalans. *Gal. Myrobalan Belleric.* G. Bellerische Myrobalanen. B. Bellerische Myrobolaen. *Ufu.* Fructus rotundi, nonnunquam angulosi, Gallæ majoris magnitudinis, includentes officulum durum sub putamine carnosum, saporis subacris & astringentis.

A. 5. Myrobalanus Emblica, *Offic.* *Ger.* 1316. *Emac.* 1500. *Park. Theat.* 247. *Mont. Exot.* 9. *Raii Hist.* ii. 1531. *Ind. Med.* lxxix. Myrobalanus, *Mont. Mant. Arom.* 111. Myrobalanus Emblica, foliis Securidacæ, *Breyn. Prod.* ii. 74. Nilicanarum, *Mort. Mal.* i. 69. Arbor acaciæ foliis Malabarica, fructu rotundo, semine triangulo, *Syen. in Not.* Myrobalanus emblica *Officinarum*, *Comm. Flor. Mal.* 180. Myrobalani Emblicæ, C. B. *Pin.* 445. *Cbab.* 13. Myrobalani Emblicæ in segmentis nucleum habentes angulosæ, *J. B.* i. 206. Anna Indica arborea, *Zanon.* Myrobalanifera foliis minutim incisis, *Jonsf. Dendr.* 83. A. Emblick Myrobalans. *Gal. Myrobalan emblic.* G. Aschfarbe Myrobalanen. B. Aschgrauwe Myrobolaen. *Ufu.* Fructus rotundi, nigri, sessiles, sexangulares, includentes sub pericarpio carnosum, in sex partes per maturitatem

tatem dehiscente, officulum turgidum hexagonum senis cellulis intignitum, saporis acer-rimi. Eligendi sunt carnosiores, crassiores, ponderosiores. *Vires.* Myrobalani Citrini Bili flavæ educendæ apti nati sunt, *Indi Bili atræ, Cbebuli, Bellerici, & Emblici*, pituitæ ac postea Bili, *Schrod.*

XI. De Jujuba.

NOtæ sunt, *Folia trinervia, flores herbacei vel luteoli, Fructus olivares, seu nonnihil turbinati*, *R. H. p. 1533.*

A. 1. Jujuba, *Offic.* Jujube Arabum sive Zizyphus Dodonæi, *Ger. 1318. Emac. 1501.* Jujubæ majores oblongæ, *C. B. Pin. 446.* Zizyphus sive Jujuba major, *Park. Theat. 250. Raii Hist. ii. 1533.* Zizyphus, *Tourn. Inst. 627. Elem. Bot. 498. Boerb. Ind. A. ii. 245.* Zizypha fativa, *J. B. i. 40.* Zizyphus, Jujubæ, *Chab. 51.* Zizyphus rutila, *Jons. Dendr. 86.* A. *The Jujube tree.* Gal. *Jujubier.* G. *Rehter Brustbeerbaum.* B. *Borst pruimen-boom.* In Hispaniæ, Italiæ, &c. hortis colitur. *Ufu.* Fructus magnitudine olivari, rutili colore, sapore passulas majores æmulantes, unicum officulum oblongum, utrinque acuminatum, continentes. *Vires.* Moderatè calfaciunt & humectant. Usus præcipuus in Pulmonum asperitate, tussi, Pleuritidi, Urina acri, ferverescencia sanguinis, erosione Renum ac Vesi-cæ, *Schrod.*

A. 2. Oenoplia, *Offic.* Oenoplia spinosa & non spinosa, *Ger. Emac. 1605. Raii Hist. ii. 1534. C. B. Pin. 477.* Oenoplia spinosa & non spinosa, sive Napeca, sive Zizyphus alba, *Park. Theat. 1441.* Oenoplia sive Nabca, Paliurus Africa-na, *Chab. 51.* Nabca folio Rhamni vel Jujubæ, *J. B. i. 39.* A. *The great Jujube.* Gal. *Grand Jujubier.* G. *Große Jujuben.* B. *groo-e Jujuben-boom.* In Ægypto, Creta, & alibi ncola est. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Fructus immaturus astringit, stomachi alvique relaxationem firmat. Succus maturorum purgat bilem è ventriculo.

A. 3. Jujuba Indica, *Raii Hist. ii. 155. C. B. Pin. 446.* Malus Maluccensis nonnihil spinosa, *Ejusd. 433.* Jujuba Indica, rotundifolia spinosa, foliis majoribus, subtus lanuginosis & incanis, *Breyn. Prod. ii. 60. Commel. Flor. Mal. 149.* Zizyphus Indica argentea tota, *Herm. Mus. Zeylan. 8, 37.* Zizyphus Zeylanica argentea spinis carens, *Parad. Bat. Prod.*

386. Ber Indica fructu Jujubino, *J. B. i. 44. Chab. 51.* Malus Indica Lusitanis, Ber & Bor Acoftæ, *Park. Theat. 1636.* Periu-Toddali, *Hort. Mal. iv. 85. Tab. 41.* Wælæmbillæ, *Mus. Zeyl. 8.* Embellæ, *Ejusd. 37.* A. *The Lacca-tree.* Gal. *Jujubier des Indes.* G. *Lacca-Baum.* B. *Lacca-Boom.* Reperitur in Mala-bar, &c. *Ufu.* Gummi Lacca in Officinis nostris dicta triplex est, vel in ramulis, vel in granis, vel in massis. 1. *Lacca in ramulis,* A. *Stick Lac.* Gal. *Lacque en baton.* G. *Baum Lac.* B. *Boom-Lac.* est substantia resinosa, dura, & friabilis, superficie inæquali, quasi granulata, colore rufo, sapore resinoso, odore dum accenditur grato. 2. *Lacca in granis.* A. *Seed Lac.* Gal. *Lacque en grains.* G. *Saamen-lacck.* B. *Zaad-lac.* Sunt grana resinosa, dura, & friabilia, rubicunda, pel-lucida, odoris & saporis præcedentis. 3. *Lacca in massis.* A. *Sbell Lac.* Gal. *Lacque en masse.* G. *Schel-lacck.* B. *Schel-lac.* E Lacca in granulis purissima, liquata, & in mas-sas fusa conficitur, colore est rubente & propemodum transparens. *Vires.* Calfacit, attenuat, aperit, sanguinem purificat, sudorem ciet, diuretica est. Usus præcipuus in obstru-ctionibus Lienis, Vesi-cæ, Fellis, Hepatis, & Pulmonum, & hinc in Hydrope, Ictero, &c. *Schrod.*

De generatione hujus Gummi diversæ sunt opiniones; nam *Garzias ab Horto* à magnis Formicis alatis eam elaborari tradit, ut Apes mel conficiunt, materiam ex ipsa arbore ex-fugentibus, quod etiam confirmat *Bontius.* Alii sponte ex arbore vel ejus ramulis & sur-culis exudare volunt, & demum solis vi in eam quam vidimus formam concrefcere, cu-jus sententiæ sunt *J. Baubinus* & eruditissimus ille Botanicus D. *J. Raius* vicinus & amicus noster, cui & nos consentimus. Fiunt ex eadem Bacilli, quibus utimur in obfignandis literis.

Arbores aliæ Laccam fundentes vide in Museo Zeylanico clarissimi *Hermanni*, p. 11, 37, 40, & 46. sub nominibus *Kappetbijæ, Walkappetbijæ, & Hinkappetbijæ.* Arbor Zeylanica aromatica acris Laccam fundens major, *Mus. Zeyl. 46.* Media, *Ejusd. 11, 46.* Minor, *Ejusd. 40, 46.* Laccam rubram & pel-lucidam sed perpauca ex inciso hujus cortice non raro collegit *Hermannus Mus. Zeyl. 11.* Non raro Laccam perpulchram ex ramulo-rum sinibus ad foliorum exortum collegit, *Ejusd. 46.*

XII. De Celtide.

A Ceraso differt foliis *Urticæ* quodammodo similibus, fructibus in singulis foliorum alis singulis, cum in Ceraso plures ex eodem nodulo seu gemma erumpant, carne paucâ, ossiculo velut quadripartito, R. Meth. A. p. 150.

A. Celtis, Offic. Celtis, Lotus arbor, Mont. Ind. 39. Celtis fructu nigrescente, Tourn. Inst. 612. Elem. Bot. 485. Boerb. Ind. A. 231. Lotus arbor, Ger. 1308. Emac. 1493. Park. Theat. 1522. Raii Hist. ii. 1483. Lotus fructu Cerasi, C. B. Pin. 447. Lotus arbor fructu Cerasi, J. B. i. 229. Chab. 16. Lotus domestica, Fons. Dendr. 90. A. The Nettle-tree. Gal. Micocoulier, Alifier. G. Lotus-Baum. B. Een Lotus-boom. In Italia & Francia reperitur. Ufu. Fructus. Vires. Adstringit & alvum sistit, maturus minus. Decoctum Dysentericis foeminisque profluvio laborantibus confert.

XIII. De Cornu.

Notæ ejus sunt flores luteoli, fructus oblongus, teres, seu cylindricus, ossiculo intus tereti, durissimo, angusta cavitate, spinis carere, R. Hist. p. 1536.

A. Cornus, Offic. Chab. 14. Cornus mas, Ger. 1282. Emac. 1466. Park. Theat. 1520. Raii Hist. ii. 1537. Cornus hortensis mas, C. B. Pin. 447. Tourn. Inst. 641. Elem. Bot. 502. Boerb. Ind. A. ii. 256. Fons. Dendr. 88. Cornus vulgaris, Rupp. Flor. Jen. 72. Cornus sativa sive domestica, J. B. i. 210. A. The Cornelian Cherry. Gal. Cornouiller, Cornier. G. Cornel-Baum. B. Kornoelje-boom. In hortis curiosorum non infrequens colitur. Martio floret. Ufu. Fructus. Vires. Refrigerat, exsiccât, adstringit, constipât. Hinc convenit præcipue in Diarrhœa & Dysenteria, Schrod. Ardorem Febrilem & Sicim grata sua aciditate lenit ac restringit, R. H.

XIV. De Ceraso.

Pediculis fructus longis, fructu ipso brevioribus, & ad basin latiore, rotundioribus, ossiculo pariter brevioribus ac tumidiore à Pruno differt, R. Synop. p. 223.

A. 1. Cerasus rubra, Offic. Cerasus, Mont. Ind. 39. Cerasus vulgaris, Ger. 1319. Emac. 1502. Cerasus Anglica, Park. Theat. 1517. Cerasus sativa, Fons. Dendr. 92. Cerasa sativa rotunda, rubra & acida, quæ nostris Cerasa sativa, C. B. Pin. 449. Raii Hist. ii. 1537. Cerasus sativa fructu rotundo rubro & acido, Tourn. Inst. 625. Elem. Bot. 496. Cerasus acida rubella, J. B. i. A. The Red Cherry-tree. Gal. Cerisier portant des Cerises rouges, aigrettes, on les appelle Aigriottes. G. Rother Kirsch-Baum. B. Rode Kersboom. In hortis colitur. Aprili floret. Ufu. Fructus, Nucleus, & Gummi. Vires. Refrigerant, siccant, astringunt, Cor & Stomachum roborant. Hinc utilia in febrili siti ac æstu mitigando, &c. Nuclei calculum comminunt, &c. Gummi celebratur vi Lithontriptica, Schrod.

A. 2. Cerasus nigra, Offic. Ger. 1323. Emac. 1505. Park. Parad. 571. Mer. Pin. 25. Pbyt. Brit. 25. Cerasus major ac sylvestris, fructu subdulci, nigro colore inficiente, C. B. Pin. 450. Raii Hist. ii. 1538. Dill. Cat. Giff. 45. Buxb. 62. Tourn. Inst. 620. Elem. Bot. 497. Cerasus sylvestris fructu nigro, J. B. i. 220. Raii Synop. iii. 463. A. The Black-Cherry-tree. Gal. Merisier. G. Schwarzer Kirsch-Baum. B. Krieke-boom. In sepibus. Aprili floret. Ufu. Fructus. Vires. Temperata sunt, Cephalica, unde & in morbis capitis, Apoplexia, Epilepsia, Paralyti, &c. peculiariter proficua censentur.

A. 3. Cerasa acida nigricantia, Ind. Med. xxxii. Cerasus fructu acido serotino, succi sanguinei, Tourn. Inst. 625. Rupp. Flor. Jen. 167. Cerasus fructu acido succi sanguinei, Elem. Bot. 497. Cerasa acidissima sanguineo succo, C. B. Pin. 450. Cerasa acida nigricantia solidiora tardius maturefcentia, J. B. i. 221. Raii Hist. ii. 1538. A. The Morello Cherry. Gal. Morelle (Cerises noires, aigres) G. Schwarze Kirsche. B. Moerelles. In hortis frequens. Ufu. Fructus, in condimentis, Rob.

Rob è succo inspissato. *Vires.* Cum primo viribus convenit.

XV. De Olea.

Foliis perpetuis, fructu racemoso, pulpa liquore pingui scatente, officulo duro scabro, à reliquis differt, R. H. p. 1540.

A. 1. Olea, *Offic. Chab.* 49. *Mont. Ind.* 48. Olea sativa, *Ger.* 1206. *Emac.* 1392. *Park. Theat.* 1438. *C. B. Pin.* 472. *J. B. i. Raii Hist.* ii. 1541. *Jonsf. Dendr.* 249. *Boerb. Ind. A.* ii. 218. *Elem. Bot.* 472. A. The Olive-tree. *Gal. Olivier. G. Oliven-Baum.* B. Olyf-boom. In calidis regionibus succrescit. Junio floret. *Usu.* Folia, Fructus immaturi, muria conditi. Olivæ autem conditæ sunt vel maximæ Hispanicæ prunis mediocribus æquales, & figura similes, quæ etsi succulentæ sunt & carne multa, amaritudinem tamen insignem habent; vel minores, Lucenses; hæ dulciores sunt. Et Oleum vel ex fructu immaturo expressum, & Omphacinum Officinis dictum, vel ex fructu maturo & Completum dictum.

N. B. Oleum simpliciter ita dictum exprimitur ex olivis maturis, diciturque Oleum commune & Oleum Olivarum. De modo exprimendi Olei, vide R. H. *Vires.* Folia refrigerant, & exsiccant, astringunt. Usus præcipuus in fluxu Alvi, Mensium, in Herpetibus, & sim. Fructus conditi, comesti initio pastus excitant appetitum, movent alvum, humentem ventriculum exsiccant ac confortant. Oleum completum calfacit & humectat, emollit, digerit, vulnerarium est, alvum laxat, ariditatem Pectoris corrigit, tormina Ventris mitigat, Urinarios meatus laxat, erosos abstergit & consolidat. Oleum Omphacinum refrigerat, ficit, astringit, *Schrod.*

A. 2. Oleaster, *Offic.* Oleaster five Olea sylvestris, *Park. Theat.* 1438. *J. B. i.* 17. *Chab.* 49. Olea sylvestris, *Ger.* 1206. *Emac.* 1392. *Raii Hist.* ii. 1542. Olea sylvestris five Oleaster, *Jonsf. Dendr.* 255. Olea sylvestris folio duro, subtus incano, *C. B. Pin.* 472. *Tourn. Inst.* 599. *Elem. Bot.* 472. *Boerb. Ind. A.* ii. 218. A. The wild Olive-tree. *Gal. Olivier sauvage. G. Wilder Oliven-Baum. B. Wild Olyf-boom.* In Italia, Hispania, aliisque locis spontanea oritur. *Usu.* Folia. *Vires.* Cum Oliva sativa viribus convenire creditur.

A. 3. Arbor Brasiliensibus gummi Elemi simile fundens, foliis pinnatis, flosculis verticillatis, fructu Olivæ figura & magnitudine, *Raii Hist.* ii. 1546. Icicariba & illius Resina Icica, *Pison.* (Ed. 1648.) 59. Icicariba & illius Gummi Icica five Elemi, *Ejusd.* (Ed. 1658.) 122. Icicariba Brasiliensibus, cujus resina dicitur Icica, *Marcg.* 98. Elemnifera Curassavica arbor, *Parad. Bat. Prod.* 332. *Pluk. Phytog.* clxxiii. Prunus Javanica Atriplicis foliis Commelini Kakoufa Javanis, *Ejusd.* cxxviii. *Hort. Beaum.* 35. Prunifera Fago similis arbor Gummi Elemi fundens, figura & magnitudine Olivæ ex Insula Barbadosensi, *Pluk. Almag.* 306. Arbor ex Surinama, five Americana, Myrti Laureæ foliis, Elemi resinam fundens, *Breyn. Prod.* ii. 19. *Ind. Med.* xlvii. Elemi Gummi, *Ejusd.* Kækuria, Myrobalanus Zeylanica, ex qua Gummi Elemi, *Herm. Mus. Zeyl.* 48. Kækuriaghaka, *Ejusd.* 52. Gummi Elemi Officinarum, *C. B. Pin.* 504. Gummi Elemi, *Park. Theat.* 1586. *Raii Hist.* ii. 1487. Elemi, *Mont. Exot.* 11. Elem-Resina, *J. B. i.* 535. A. The Gum Elemi-tree. *Gal. Espece d'Olivier sauvage donnant la gomm. Elemi. G. Gummi Elemi-Baum. B. Gom Elemi-boom.* In Nova Hispania & alibi in India Occidentali crescit. *Usu.* Gummi seu potius Resina pellucida, pinguis, ex flavo albicans, cui inest aliquid viridiusculi, in massam redacta, suavem accensa halans suffitum. *Vires.* Calfacit, emollit, digerit, resolvit, maturat, dolorem sedat, capitis ac nervorum affectibus, eorundemque vulneribus, ac imprimis calvariæ vulneratæ specificæ confert; contusionibus articularum prodest, Menses ac Urinam ciet, *Schrod.*

Arborem Elemniferam alteram vide apud sagacissimum Botanicum Leonardum Plukenetium in *Phytograph.* Tab. 173. Fig. 5.

XVI. De Azedarach.

Notæ sunt, Flores pentapetali, in quorum medio tubus exsurgit fimbriatus, stylum continens; fructus subrotundus carnosus nucem continens quinque costis caniculatam, & in quinque persæpe loculamenta divisam, in quorum unoquoque jemen oblongum latitat, *Raii Meth. A.* 150.

A. Azedarach, Pseudo-sycomorus, *Offic. Mont. Ind.* 37. Azedarach, *Tourn. Inst.* 616. *Elem.*

Elem. Bot. 489. *Boerb. Ind. A.* ii. 236. *Azedarach* Avicennæ, *Park. Theat.* 1442. *Azedarach* arbor Fraxini folio flore cæruleo, *Raii Hist.* ii. 1546. *Azadaracheni* arbor, *J. B.* i. 554. *Chab.* 44. Arbor Fraxini folio flore cæruleo, *C. B. Pin.* 415. *Zizipha* candida, *Ger.* 1307. *Emac.* 1491. *A. The Bead-tree.* *Gal. Azedarach*, faux *Sycomore.* *G. Azedarach*/falscher Feigen-baum. *B. Azedarach*, vals *Feygen-boom.* In hortis & viridariis. *Ufu.* Flores. *Vires.* Aperientes seu deobstruentes esse scribit *Monti.* Attamen noxiam seu venenatam facultatem attribuunt alii.

XVII. De Saponaria Arbore.

NOtæ sunt, Flos rosaceus, fructus sphaericus, nuclea foetus pariter sphaerica, nucleum condente ejusdem formæ, *R. Meth. A.* p. 151.

A. Arbor saponaria, *Offic.* Arbor saponaria Americana, *Raii Hist.* ii. 1548. Prunifera, racemosa, folio alato, costa media membranulis utrinque extantibus donata, fructu saponario, *Cat. Jamaic.* 184. *Sloan. Hist.* ii. 131. Prunifera seu Nuci-prunifera fructu saponario, orbiculato, monococco nigro, Americana, *Pluk. Phytog.* cexvii. *Fig.* 7. Nuciprunifera arbor Americana fructu saponario orbiculato monococco nigro, *Pluk. Almag.* 265. Arbor Misticæ provinciæ fructu avellanæ simili, *Laet.* 260. *Jonsf. Dendr.* 114. Quity, *Pison.* (Ed. 1658.) 162. Quity Brasiliensibus, *Marcg.* 113. Saponariæ sphaerulæ, *Chab.* 22. Saponaria sphaerulæ arboris Filicifoliæ, *J. B.* i. 312. Nuculæ saponariæ non edules, *C. B. Pin.* 511. Sapindus foliis costæ alatæ innascentibus, *Tourn. Inst.* 639. Baccæ Bermudenses, *Marl. Obs.* A. Soap Berries. *Gal. Bayes de l'arbre Saponaria.* *G. Seiffen-Beeren.* *B. Zeep-boom-bezie.* In Insula Jamaica & alibi Indiæ Occidentalis oritur. Octobri fructus maturefcit. *Ufu.* Fructus cum jam siccus sphaericus, coloris ex rubentis, Galla minor, hilo amplo, sapore amaro, odore nullo; unicum rotundum nigrum ossiculum continens. *Vires.* Maltum commendantur adversus chlorosin, *Marl. Obs.* Baccæ ad chlorosin singulare & specificum medicamentum sunt, post, chalybeata incassum usurpata, morbum illum debellantes & sanantes. Spiritus, tinctura, aut extractam exhibenda sunt potius quam baccæ crudæ, *R. D.* p. 134.

Europæus horum usus in medicina à *D. Marloe* orbi literato primum communicatus est, per modum Epistolæ à medico quodam rustico ad egregium Virum *D. Boyle* scriptæ. Verum cum nomen hoc adeo ænigmaticum esset, ut difficulter conjici posset quid essent: & duo ex Amicis meis, quos super hac re consului, de iis diversum sentirent, uno Palmæ cujusdam semina esse opinante; altero hujus arboris fructus, in cujus opinione confirmatus fui à prædicto *D. Finch*, qui me eorum nonnullis, è cistula propria *D. Marloe* manu. *A. Bermudas Berries.* *Gal. Bayes de Bermudes* *G. Bermudes-Beeren.* *B. Bermudes bezies.* inscripta desumptas donavit.

XVIII. De Pado.

NOtæ sunt, folia ad Salicis latifoliæ potius quam ad Cerasi folia accedunt, fructus racemosi Cerasis similes; ossiculum tamen oblongum, scabrum, secus quam in Cerasis, *R. Meth. A.* p. 150.

A. 1. Padus, *Offic.* Padus Theophrasti, *Dill. Cat. Giff.* 66. Padus Germanica folio deciduo, *Rupp. Flor. Jen.* 108. *Buxb.* 149. Cerasus avium, *Merc. Bot.* ii. 18. *Phyt. Brit.* 25. Cerasus avium nigra & racemosa, *Ger.* 1322. *Emac.* 1504. *Mer. Pin.* 24. *Raii Hist.* ii. 1549. *Synop.* iii. 463. Cerasus racemosa sylvestris fructu non eduli, *C. B. Pin.* 451. *Tourn. Inst.* 626. *Elem. Bot.* 497. *Boerb. Ind.* A. ii. 244. Cerasus racemosa sylvestris, *Jonsf. Dendr.* 93. Cerasus racemosa quibusdam, aliis Padus, *J. B.* i. 224. Cerasus racemosa, *Chab.* 15. Cerasus avium racemosa, *Park. Theat.* 1517. *A. Birds Cherry.* *Gal. Cerises noires d'oiseaux.* *G. Schwarze Vogel-Kirschen.* *B. Zwarte Vogel-kerfen.* In montosis & Alpinis nascitur. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Ad Epilepsias puerorum appensus collo commendatur.

A. 2. Mahaleb, *Offic.* Macaleb Gesneri, *Ger.* 1211. *Emac.* 1397. Mahaleb Germanicum, *Park. Theat.* 1519. Cerasus sylvestris, *Ind. Med.* xxxii. Cerasus sylvestris, Mahaleb, *Mont. Ind.* 39. Cerasus sylvestris amara, Mahaleb putata, *J. B.* i. 227. *Raii Hist.* ii. 1549. *Tourn. Inst.* 627. *Elem. Bot.* 497. Cerasus sylvestris amara, Arabum Mahaleb putata, *Chab.* 16. Ceraso-affinis, *C. B. Pin.* 451. *Jonsf. Dendr.* 93. *A. Rock Cherry.* *Gal. Cerise des Rochers.* *G. Stein Kirschen.* *B. Steenkerfen.*

kerfen. In petrosis montibus oritur. *Ufu.* Nuclei. *Vires.* Calfaciunt, emolliunt, *Matth*

Vires. Fructus Stomacho est utilis, Folia arida pulverisata illitu sanguinis eruptiones fiunt, *Diosc.*

XIX. De Lauro-ceraso.

Fructu racemoso, officulo longiore, tenuiore, à Ceraso foliis amplis, crassis, semper virentibus, ab eadem & aliis differt, R. Meth. A.

A. Lauro-cerasus, Offic. Ger. Emac. 1603. Raii Hist. ii. 1549. J. B. i. 420. Lauro-cerasus Clusii, Tourn. Inst. 628. Elem. Bot. 498. Boerb. Ind. A. ii. 228. Cerasus folio Laurino, C. B. Pin. 410. Pluk. Almag. 95. Cerasus Trapezuntina, sive Lauro-cerasus, Park. Theat. 1518. Lauro-cerasus, Laurus Trapezuntina, Chab. 31. Padus exotica folio amplo, crasso, sempervirente, Rupp. Flor. Jen. 108. A. Laurel, or Cherry Bay. Gal. Laurier-Cerise. G. Laurier Kirschen. B. Laurier-kers. In hortis nostris frequentissima. Maio floret. *Ufu.* Baccæ. *Vires.* Ad Scorbutum à nonnullis commendantur.

XX. De Persea.

Fructu pyriformi, racematim coherente, nucleum cordis effigie continente, foliis Lauri similibus à reliquis differt.

A. Persea, Offic. C. B. Pin. 441. J. B. i. 169. Plum. Plant. Amer. 44. Jonsf. Dendr. 75. Raii Hist. ii. 1552. Persea arbor, Ger. Emac. 1606. Chab. 11. Persea arbor Clusii, Park. Theat. 1514. Prunifera arbor, fructu maximo pyriformi, viridi, pericarpio esculento butyraceo, nucleum unicum maximum, nullo officulo tectum, cingente, Cat. Jamaic. 185. Sloan. Hist. ii. 132. Tab. 222. Raii Dendr. 48. Ahvacaquanhitl seu arbor querciformis butyraceo fructu, Hern. 89. Jonsf. Dendr. 424. Ahvacaquahuitl, Laet. 226. Pyrosimilis fructus in Nova Hispania nucleo magno, C. B. Pin. 439. Pyri facie Aguacat, J. B. i. 107. Nicaraguæ pomum nuce rotunda, Ejusd. i. 210. Nicaraguæ pomum, Chab. 596. Mala Americana pyri facie, C. B. Pin. 433. A. Spanish Pear. Gal. Poire d'Espagne. G. Persier-Baum. B. Spaanse Peer. Insulæ Jamaicæ indigena est. *Ufu.* Folia, Fructus.

XXI. De Manga.

Notæ sunt, Folia bina, terna, aut quaterna eodem pediculo, flos racematim dispositus, fructus magnus reniformis.

A. Manga, Offic. Manga Indica fructu magno reniformi, Raii Hist. ii. 1550. Commel. Fl. Mal. i. 170. Mangas, Park. Theat. 1631. Mangas sive Amba, J. B. i. 173. Amygdalam referens fructus hirsutus, Ejusd. i. 173. Mangas & Amba Linschotani, Chab. 12. Mangas domestica, Pluk. Almag. 141. Par. Bat. Prod. 351. Persicæ similis putamine villosa, C. B. Pin. 440. Manga, Amba, Ambo, & Ambe, Camel. Syllog. Arbor mangifera, Bont. 95. Jonsf. Dendr. 72. Conchifolia Indiæ Orientalis comantibus Floribus & fere corymbosis, Pluk. Phytog. Tab. 142. Fig. 1. Mao sive Mau, Hort. Mal. iv. 1. Tab. 1, 2. Amba Persica Indica fructu villosa, Herm. Mus. Zeyl. 54. A. The Mango-tree. Gal. Mangas. G. Mango-Baum. B. Mango-boom. In India Orientali oritur. *Ufu.* Fructus muria conditus: Officula. *Vires.* Fructus conditus frigidus & humidus est. Officulis assatis alvi profluvia sisti aiunt.

XXII. De Anacardio.

Notæ sunt, Folia geminata, glabra, flosculi exigui, tetrapetali, lutei, racematim dispositi, Fructus conoides.

A. Anacardium, Offic. Ger. 1360. Emac. 1544. Mont. Exot. 15. Commel. Flor. Mal. 15. Park. Theat. 1563. C. B. Pin. 511. J. B. i. 334. Anacardium vel Anacardus, Chab. 24. Anacardium Orientale, Jonsf. Dendr. 156. Pluk. Almag. 28. Oepata, Hort. Mal. iv. 95. Tab. 45. Arbor Indica fructu conoide, cortice pulvinato nucleum unicum, nullo officulo tectum, claudente Raii Hist. ii. 1566. A. The Anacardium, or Malacca-bean-tree. Gal. Anacarde. G. Elephanten-kauf. B. Anacarde. In India Orientali crescit. *Ufu.* Fructus compressus aviculæ cordis figura, nigricans ac splen-

splendens, includens sub duplici involucri corticofo & duro nucleum albicantem saporis subdulcis: & inter involucri duplicaturam mucaginem oleosam, nigram, saporis acris ac exurentis. *Vires.* Calfacit & siccat, Cephalicus est, memoriam ac sensus acuens ac confortans, *Schrod.* De facultatibus Anacardii multum inter Auctores controvertitur, de quibus consule *R. H.* p. 1813.

N. B. Rarò in Officinis nostris invenitur hic Fructus, cujus in loco *Anacardium Occidentale* *Jonsoni* substituunt, ut loco sequente ostendemus.

XXIII. De Anacardio Occidentali.

NOtæ sunt, Folia oblonga, glabra, sine ordine ramis adhaerentia, flosculi pentapetali racematim dispositi, fructus pyriformis, nuce reniformi summo innascente.

A. Anacardium Occidentale, *Jons.* Dendr. 156. Anacardium Occidentale, Cajou, *Mont. Exot.* 9. Anacardium Occidentale Cajous dictum officulo reni leporis figura, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 36. *Comm. Flor. Mal.* 15. Anacardii alii species, *C. B. Pin.* 512. *Herm. Mus. Zeyl.* 37. Anacardus Zeylanica folio Nucis Juglandis, Cajous, Kaghu, *Ejusd.* 55. Cajous, *Ger.* 1360. *Emac.* 1544. *Park. Theat.* 1658. *J. B. i.* 336. *Chab.* 24. *Laet.* 606. Acajou, *Tourn. Inst.* 658. *Boerb. Ind. A.* ii. 262. Arbor Acajou, vulgò Cajou, *Pis. Mant. Arom.* 193. Acaiaiba, *Pis.* (Ed. 1658.) 1120. Acaiaiba & Acajuiba Brasiliensibus, *Marcg.* 94. Kapamara, *Hort. Mal.* iii. 65. *Tab.* 54. Pomifera seu potius Prunifera Indica nuce reniformi summo pomo innascente, Cajous dicta, *Raii Hist.* ii. 1694. *Cat. Jam.* 187. *Sloan. Hist.* ii. 136. A. The Cajou, or Cassu-tree. *Gal. Acaiaiba portant des Noix d'Acajou, Anacarde, Antartique, Chateigne d'Acajou.* G. Acaiaiba. B. Acajaba. In Malabar & Brasilia provenit. *Ufu.* Noces reniformes, foris fusci & duri, nucleum album, Amygdalæ dulcis sapore, substantia molliore includentes *Vires.* Ventrículum roborant, fermentationem juvant, necnon vomitum & nauseam tollunt, Venerem stimulant, &c. *R. H.* p. 1649.

N. B. 1. In Officinis nostris pro Anacardio vero venduntur. 2. Sunt qui Terram Japonicam succum condensatum hujus plantæ esse affirmant, quorum errorem in capite de Palma refutavimus.

SECTIO SEPTIMA.

De Arboribus Bacciferis.

BAccam voco fructum minorem pericarpio seu pulpa bumida donatum, cui semina seu nuclei includuntur vel solitaria, vel bina, terna, quaterna, aut plura, *R. H.* p. 1568.

Arbores & Frutices bacciferæ sunt vel

- Singulis acinis singulis floribus succedentibus, sunt vel fructu.
 - Monopyreno, seu unicum intus nucleum claudente, æque vel
 - Erectæ, foliis
 - Perpetuis seu semper virentibus,
 - Compositis ex pluribus pinna-
rum conjugationibus,
 - Impari folio alam clauden-
te, foliis majoribus, arbo-
reque resinifera, flosculis
stamineis.
 - Summis ramulis insidenti-
bus: *Balsamum.*
 - Et tuberculis, è ramulo-
rum lateribus exeunti-
bus: *Terebinthus.*
 - Nulla in extrema costa im-
pari folio: *Lentiscus.*
 - Simplicibus
 - Parasitici nonnullis dicti, qui
aliena scilicet quadrâ vi-
vunt, baccis magis spar-
sis, aliisque plantis innas-
cuntur: *Viscus.*
 - Telluris solius alumni, fo-
liis majoribus
 - Oblongis, flore & fructu
ad foliorum alas, bac-
cis
 - Oblongis, foliis latis,
glabris, facultate
Cathartica, violenta,
& maligna: *Laureola.*
 - Rotundis parvis; ma-
jores & elatiores: *Aja-fætida.*

a b c d

e

Cor-

- a b c d e
- Cordiformibus, floribus monopetalis, quinque-partitis, racematim confertis: *Coccus Indus*.
- Erectis, ensiformibus, Iridis in modum: *Draco Arbor*.
- Deciduis
- Simplex, longis, vi purgatrice violenta & maligna; floribus & baccis in singulis pediculis singulis: *Mezereon*.
- Compositis seu pinnatis, floribus racematim congestis, granis orbiculatis, Lenticulæ modo compressis: *Rhus*.
- Scandentes, baccis rotundis sapore aromatico: *Cubebæ*.
- Polypyreno suntque vel
- Dipyreno, i. e. duos nucleos semina-ve continente, vel
- Non spinosæ, foliis
- Pinnatis, impari numero, flore ex oblongo tubo in quinque lacinias expanso, odorato: *Fasminum*.
- Simplicibus, floribus & fructibus in
- Racemos congestis, viminibus lentis, tenuibus; foliis angustis, longis, glabris, obscure virentibus; floribus albis; baccis nigris: *Ligustrum*.
- Singulis, pediculis singulis, rarius dispositis, foliis latis, subrotundis Alni, baccis nigris vi cathartica: *Frangula*.
- Spinosæ, foliis simplicibus integris, fructu oblongo, parvo, per maturitatem rubro, sapore acido, racematim nascente: *Berberis*.
- Tripyreno, foliis pinnatis deciduis, floribus albis quinque foliis, umbellatim ferè dispositis, odore gravi: *Sambucus*.
- Tetrapyreno, i. e. singulis acinis quatuor semina seu nucleos continentes, suntque vel
- a b

- a b
- Scandentes, capreolis vel clavicularibus; fructu in racemis dulci, & succulento: *Vitis*.
- Erectæ, foliis simplicibus
- Perpetuis, seu semper virentibus, latis, aculeatis ad margines, baccis rubentibus, quatuor in singulis granis, duris, triangulis, striatis: *Agri-folium*.
- Deciduis
- Spinosæ, fructu rotundo, foliis brevioribus & latioribus Pruni; baccis per maturitatem nigris: *Spina Cervina*.
- Non spinosæ, ramulis
- Rotundis, foliis angustis ferratis, fructu tetracocco spadiceo, *Thea*.
- Tetragonis, baccis per maturitatem rubris tetracoccis: *Euonymus*.
- Nucleos incerto numero, aut nobis saltem incognito, continentes; sunt vel foliis
- Alternatim positis, floribus tetrapetalis: *Capparis*.
- Quaternis, baccis oblongis, arboreque resinifera: *Carranna*.
- Pluribus acinis confertis ad singulos flores, foliis deciduis, floribus etiam pentapetalis, speciosis, spinosæ: *Rubus*.

His addi possunt *Santalum album* & *citrinum*, atque etiam *Myrrha*, quæ à multis in plantarum cognitione peritissimis, *Baccifera* esse affirmantur, quamvis nobis hactenus incognitæ sint.

Arbores & Frutices Bacciferae, fructu monopyreno.

I De Zizypha.

Notæ sunt, Folia longa, mollia, alternatim posita, flos monopetalos, tubulatus, in sex partes dissectus; fructus oblongus, Olivæformis.

A. Zizypha, Offic. Zizyphus Cappadocica, Ger. 1306. Emac. 1491. Zizyphus Cappadocica quibusdam, Chab. 49. Zizyphus Cappadocica, Olea Bohemica, J. B. i. 27. Olea sylvestris folio molli, incano, C. B. Pin. 472. Raii Hist. ii. 1576. Oleaster Cappadocicus, Park. Theat. 1441. Elæagnus Orientalis, angustifolius, fructu parvo olivæformi, subdulci, Tourn. Cor. 54. A. Wild Jujube. Gal. Jujubier sauvage. G. Wilder Jujuber. B. Wilde Borst-pruimen-boom. In Bohemia, Hispania, &c. reperitur. Æstate floret. Usu. De usu & viribus nil invenio.

II. De Arbuto.

FLore urceolari insignis; fructu carnosio, eduli, in quinque loculamenta partito, seminibus aliquot adnascentibus onusta, à reliquis differt, R. Meth. A. p. 155.

A. 1. Arbutus, Offic. Ger. 1310. Emac. 1496. Park. Theat. 1489. Raii Hist. ii. 1576. Synop. iii. 464. Mer. Pin. 9. Arbutus, Uredo Theophrasti, Phyt. Brit. 10. Arbutus Comarus Theophrasti, J. B. i. 83. Chab. 4. Arbutus folio serrato, C. B. Pin. 460. Tourn. Inst. 599. Elem. Bot. 471. Boerb. Ind. A. ii. 217. Fons. Dendr. 64. Pluk. Almag. 49. Uredo Plinii vulgò, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 634. A. The Strawberry-tree. Gal. Arbousier. G. Erdbeer-Baum. B. Haag-appel-boom, Aard-besie-boom. In sylvis, & dumetis calidioribus. Usu. Fructus. Vires. Acerbus est & austerus.

A. 2. Adrachne, Offic. Park. Theat. 1490. Raii Hist. ii. 1577. Adrachne Theophrasti, Ger. Emac. 1602. J. B. 87. Adrachne Theophrasti Arbutum seu Comaro proxime accedens, Chab. 4. Arbutus folio non serrato, C. B. Pin. 460. Pluk. Almag. 49. Fons. Dendr. 65. Tourn. Cor. 41. Arbutus Dioscoridis vera Comara dicta, Wheel. Itin. 452. A. The Strawberry-Bay. Gal. Espece d'Arbousier. G. Niedriger Erdbeer-Baum. B. Een boomtje of struik, een Haag-appel-boomje gelyk, dat op de bergen groeyt, en tweemaal des jaars draagt. In Græcia oritur. Usu. Fructus. Vires. Cum priore viribus convenit.

D. Georgius Wheeler hanc arborem Dioscoridis Arbutum esse credit, contra opinionem Matthioli, qui primam speciem eam esse affirmat.

III. De Visco.

PLanta est parasitica, seu Frutex arboribus aut fruticibus aliis innascens, baccifera, monoppyrenos, sempervirens, R. Synop. p. 224.

A. Viscum, Offic. Ger. 1168. Emac. 135. Raii Hist. ii. 1583. Synop. iii. 464. Mer. Pin. 125. Viscum vulgare, Park. Theat. 1392. Viscum baccis albis, C. B. Pin. 423. Fons. Dendr. 199. Dill. Cat. Giff. 43. Rupp. Flor. Jen. 33. Buxb. 339. Viscus vel Viscum Arborum, Merc. Bot. i. 77. Phyt. Brit. 130. Viscus & Viscum, Chab. 57. Viscus Quercus, & aliarum arborum, J. B. i. 89. A. Missel and Misseltoe. Gal. Guy. G. Mistel. B. Marentakken, Mistel-boom. Multis arboribus adnascitur. Præfertur Quernus. Veris initio floret. Usu. Lignum, folia, gluten baccarum & corticis. Vires. Ligni ulus præcipue ac specificè in epilepsia, apoplexia, & vertigine. Arcanum etiam est contra Pleuritidem, R. Hist. p. 1584. Folia jumentis præbentur ad secundinas retentas ejiciendas, cum ligno etiam viribus convenit. Gluten vim habet emolliendi, & discutiendi, Buxb. Viscum ad aucupia ex hujus fruticis baccis aliquibus in locis paratur hoc modo: Baccas in aqua decoquant, donec disrumpantur; postea contundunt in mortario, & tamdiu in aqua fontana lavant, quousque furfuracea excrementa eximant. Quod apud nos in usu est Viscum aucuparium è cortice Agrifolii, sit, ut suo in loco ostendemus.

IV. De Phillyrea.

FLore quadripartito, fructu & semine spherico, foliis in caule binis oppositis, ab Alaterno distinguitur, quam Botanici & Hortulani nostrates cum ea confundentes, utramque indiscriminatim Phillyream denominarunt, R. Meth. A. p. 152.

A. Phillyrea, Offic. Phillyrea folio Ligustri, C. B. Pin. 476. Fons. Dendr. 260. Tourn. Inst. 596. Elem. Bot. 469. Boerb. Ind. A. ii. 215. Phillyrea latiusculo folio, J. B. i. 539. Raii Hist. ii. 1585. Chab. 42. Phillyrea latiore folio, Ger. 1209. Emac. 1395. Phillyrea latifolia foliis fere non serratis, Park. Theat.

1443. A. Mock-Privet. Gal. Espece de Tröef-ne. G. Phillyree / Stein-Inde. B. Pbilly-rea, met bladeren van Ligustrum. In hortis colitur. Ufu. Folia. Vires. Siccant, & astringunt; ad oris ulcera maxime commendantur.

V. De Laureola.

Notæ sunt, Flores monopetali in quatuor lacinias acuminatas expansi, baccæ monopyrenæ, vis acris & cathartica, R. H. p. 1587.

A. 1. Laureola, Offic. Ger. 1219. Emac. 1404. Park. Theat. 205. Mer. Pin. 71. Raii Hist. ii. 1587. Synop. iii. 465. Phyt. Brit. 67. Merc. Bot. i. 47. Laureola semper virens, flore viridi, quibusdam Laureola mas, C. B. Pin. 462. Laureola semper virens, flore luteo, J. B. i. 564. Laureola perpetifolia flore viridi, Jonsf. Dendr. 233. Daphnoides & Laureola, Chab. 45. Thymelæa laurifolia, semper-virens, sive Laureola mas, Tourn. Inst. 495. Elem. Bot. 467. Boerb. Ind. A. ii. 313. Thymelæa seu Laureola, Ind. Med. cxvii. A. Spurge Laurel. Gal. Laureole. G. Zeitlant. B. Berg-peper. In sylvis, & sepibus. Februario floret. Ufu. Cortex, folia, bacca oblonga, nigra. Vires. Laureolæ vis est ignea, acerrima, exulcerans, mordens, febres accendens, cordis principumque partium vires exsolvens, validissimè bilem, biliosasque ferositates purgans. Corrigitur macerando in acidis, Schrod.

A. 2. Mezereon, Chamælæa, Offic. Laureola, Mezereon, Mont. Ind. 46. Chamælæa Germanica sive Mezereon, Ger. 1216. Emac. 1402. Raii Hist. ii. 1587. Chamælæa Germanica, sive Mezereon vulgo, Park. Theat. 201. Laureola folio deciduo, flore purpureo, Officinis Laureola fœmina, C. B. Pin. 462. Rupp. Flor. Jen. 32. Jonsf. Dendr. 233. Laureola flore deciduo, sive Mezereon Germanicum, J. B. i. 566. Buxb. 181. Chab. 45. Thymelæa seu Mezereum, Ind. Med. cxvii. Thymelæa Lauri folio deciduo, flore purpureo; Officinis Laureola fœmina, Tourn. Inst. 595. Boerb. Ind. A. ii. 213. Dill. Cat. Giff. 35. Thymelæa Lauri folio deciduo, sive Laureola fœmina, Elem. Bot. 467. A. Mezereon or Spurge-Olive. Gal. Camelée, Bois-Gentil. G. Kellers-Hals. B. Miserie-boom. In hortis colitur. Vere floret: Ufu. Cortex, folia, & baccæ rubentes. Vires. Cum Laureola viribus convenit.

VI. De Thymelæa.

Notæ sunt, flores monopetali quadripartiti; fructus carnosus semen continentes unicum, oblongum, rotundumve, tunica cartilaginea tectum, Raii Meth. A. p. 152.

A. 1. Thymelæa, Offic. Ger. 1217. Emac. 1403. Park. Theat. 201. Raii Hist. ii. 1588. Ind. Med. cxvii. Thymelæa foliis Lini, C. B. Pin. 463. Jonsf. Dendr. 235. Tourn. Inst. 594. Thymelæa Monspeliaca, J. B. i. 591. Thymelæa, Granum Cnidium, Chab. 46. A. Spurge-Flax. Gal. Garou, Timelée. G. Thymelæa. B. Thymelæa. In hortis Botanicorum colitur. Ufu. Baccæ, Grana Gnidia dictæ. Vires. Ardens, & fauces adurens vis inest. N. B. Hujus fructum Coccum seu Granum Gnidium Antiquorum Botanici peritiores, & etiam Officinæ nostræ Anglicanæ existimant; quamvis Cordo & Schrodero baccæ Mezerei Grana Gnidia Officinarum esse affirmantur.

A. 2. Cneoron niger, Offic. Cneoron Matthioli, Ger. Emac. 1596. Cneoron Matthioli suffrutex, J. B. 570. Chab. 47. Thymelæa minor, sive Cneoron Matthioli, Park. Theat. 201. Thymelæa Alpina linifolia, humilior, flore purpureo, odoratissimo, Elem. Bot. 467. Tourn. Inst. 594. Boerb. Ind. A. ii. 213. Thymelæa foliis acutis, floribus odoratis, purpureis, Cneoron Matthiolo dicta, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 597. Thymelææ affinis facie externâ, C. B. Pin. 463. Raii Hist. ii. 1589. Jonsf. Dendr. 237. A. Rock-Rose. Gal. petite Timelée. G. Stein-Köflein. B. kleine Thymelæa. In montosis provenit. Aprili floret. Ufu. Cortex. Vires. Cum Chamælæa viribus convenire creditur.

A. 3. Empetrum, Offic. Thymelæa foliis Kali lanuginosis, salis, C. B. Pin. 463. Tourn. Inst. 594. Elem. Bot. 467. Raii Hist. ii. 589. Jonsf. Dendr. 236. Sanamunda secunda Clusii, Ger. Emac. 1595. J. B. i. 594. Chab. 48. Sanamunda altera Clusii, Park. Theat. 203. A. Sea-Heath-Spurge. Gal. Empetrum. G. Kellers-Hals mit wollichten Kali-Blättern. B. Empetrum. In maritimis Bæticæ sponte oritur. Februario floret. Ufu. Radix. Vires. Drachmæ pondere cum decocto Cicerum sumpta, mirificè purgat, R. H. p. 1589.

A. 4. Sanamunda, Offic. Sanamunda media, angusto, brevior folio, Bar. Icon. 232. Sanamunda.

munda prima Clusii, *Ger. Emac.* 1595. *Park. Theat.* 203. *Thymelæa* foliis *Chamælææ* minoribus subhirsutis, *C. B. Pin.* 463. *Tourn. Inst.* 594. *Jus. Obs.* 123. *Thymelæa* foliis candicantibus, Serici instar mollibus, *ejusd.* 463. *Raii Hist.* ii. 1530. *Jonsf. Dendr.* 236. *Tarton-raire Massiliensium*, *Park. Theat.* 199. *Tarton-raire Gallo-provinciæ*, *Ger.* 408. *Emac.* 506. *Tarton-raire Massiliensium*, *Sanamunda prima Clusii*, *J. B. i.* 523. *Cbab.* 47. A., *Heath-Spurge*. *Gal. Espurge*, *Esule de Bruyere*. G. *Sanamunda mit weichen Blättern*. B. *Empetrum*. In Gallo provincia sponte provenit. *Ufu.* Folia. *Vires.* Vi caustica prædita sunt.

VII. De Viburno.

Notæ, *Vimina* lenta, lanuginosa; folia subrotunda, pronâ facie incanâ; flores in umbellis, baccæ per maturitatem nigrae, compressæ, ovales ferè; semina ejusdem figuræ, valde compressa, canaliculata, & ferè ossæ, *R. Meth.* A p. 147.

A. *Viburnum*, *Offic. Parkinson. Theat.* 1448. *Jonsf. Dendr.* 213. *Raii Histor.* ii. 1590. *Synop.* iii. 460. *Tourn. Inst.* 407. *Elem. Bot.* 479. *Boerb. Ind. A. ii.* 224. *Merc. Bot. i.* 76. *Phyt. Brit.* 128. *Rupp. Flor. Jen.* 32. *Buxb.* 333. *Viburnum* vulgo, *C. B. Pin.* 429. *Viburnum*, *Lantana*, *Mont. Ind.* 55. *Lantana*, sive *Viburnum*, *Ger.* 1305. *Emac.* 1490. *Mer. Pin.* 124. *Lantana* vulgo, aliis *Viburnum*, *J. B. i.* 557. *Cbab.* 44. A. *The Wayfaring-tree*. *Gal. Viorne*. G. *Kleiner Mähls-Baum*. B. *Viorne*. In sepibus non infrequens. Æstate floret. Septembri maturefcunt acini. *Ufu.* Folia, baccæ. *Vires.* Siccant, & astringunt; unde ad tonsillarum & gutturis inflammationes, columellæ procidentiam, dentes vacillantes, alvi fluxiones, commendantur, *Matth.*

VIII. De Rhoë.

Foliis pinnatis, floribus racematim congestis, granis orbiculatis, *Lenticulæ* modo compressis à reliquis differt, *R. Meth.* p. 50.

A. 1. *Rhus obsoniorum*, *Sumach*, *Offic.* *Rhus coriaria*, *Ger.* 1291. *Emac.* 1474. *Rhus* foliis *Ulmi*, *C. B. Pin.* 414. *Jonsf. Dendr.* 292. *Tourn. Inst.* 611. *Elem. Bot.* 484. *Boerb. Ind. A. ii.* 229. *Rhus*, sive *Sumach*, *J. B. i.* 555. *Cbab.* 44. *Raii Histor.* ii. 1590. *Sumach*, li-

ve *Rhus obsoniorum* & *coriariorum*, *Park. Theat.* 1450. A. *Common Sumach*. *Gal. Commun Sumac*. G. *Gemein Gerber-Baum*. B. *Gemeene Smak*. In hortis curiosorum colitur. *Ufu.* Baccæ, seu grana orbiculata, villosa, parva, rubentia, seu coccinea, includentia nucleum, seu semen orbiculatum, spadiceum, saporis astringentis, & terrestres. *Vires.* Refrigerat, siccant, astringit. *Ufus* præcipuus in fluxu alvi, uteri, seu mensium; hæmorrhoides compescit, bilem obtundit. Extrinsecus resistit putrefactioni, ac gangrænæ, *Schrod.* N. B. *Rhus Obsoniorum*, *Coriariorum*, & *Rubeum*, apud *Galenum*, non sunt arbores speciei diversæ; sed *Rhus Obsoniorum* nihil aliud est quam fructus: *Coriariorum*, quam folia, & fruticis ramusculi; *Rubeum*, quam ejus semen immaturum, ut nos monuit eruditissimus ille Botanicus D. J. *Raius*, quibus & nos consentimus.

A. 2. *Rhus Virginianum*, *Cbam.* 611. C. B. *Lin. App.* 417. *Raii Hist.* ii. 1591. *Tourn. Inst.* 611. *Elem. Bot.* 484. *Boerb. Ind. A. ii.* 229. *Park. Theat.* 1450. *Pluk. Almag.* 318. *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 524. J. *Comm. Hort. Amst.* 301. *Schol. Bot.* 276. *Sumach*, sive *Rhus*, *Ind. Med.* cxiv. A. *Virginian Sumach*. *Gal. Sumac de Virginie*. G. *Gerber-baum von Virginie*. B. *Smak van Virginie*. *Virginie* incolata est, apud nos autem in hortis curiosorum invenitur. *Ufu.* Bacca. *Vires* eadem cum præcedente.

A. 3. *Resina Copal*, *Offic. Schrod. Phyt.* 193. *Jonsf. Dendr.* 357. *Raii Hist.* ii. 1846. *Copal*, J. B. i. 325. *Cbab.* 70. C. B. *Pin.* 504. *Mont. Exot.* 11. *Gummi Copal*, *Park. Theat.* 1670. *Ind. Med.* xl. *Copalli quahvith palahoca*, sive *Arbor Copallifera latifolia*, sive II. *Hern.* 46. *Rhus Virginianum Lentisci foliis*, *Raii Hist.* p. 1799. *Rhoi Obsoniorum similis Americana*, *Gummi candidum fundens*, non ferrata, foliorum rachi medio alata, *Pluk. Almag.* 318. *Phytog. Tab.* 56. *Resina* est duriuscula, admodum candida, vel ex albo flavescens, pellucida, bene odorata, in massam redacta. Ex vulnerata arbore guttatim stillat. Asportatur ex Nova Hispania, & aliunde *Indiæ Occidentalis*. *Vires.* Calfacit, humectat, emollit, resolvit. *Ufus* præcipue in affectibus cephalicis, *Schrod.*

Quamvis, referente *Pisone*, *Resinæ* omnes odoratæ, & *Gummi Indis Copal* nomine denotentur: *Hernandez* etiam octo *Copalliferarum Arborum* species describat; proculdubio tamen *Gummi illud*, quod in *Officinis nostris*

Co-

Copal nomine venit, Copalliferæ secundæ, five Copalli quahvitl patlahoca *Hern.* emanatio est; quæ fortè eadem est arbor cum Rhoe Virginiana Lentisci foliis, *R. H.* pag. 1799. Nec specie, sed accidentaliter tantum ab ea differt, ut in aliis plantarum speciebus, loci respectu, insignis varietas persæpe occurrit; siquidem eruditissimus, idemque ingeniosissimus vir D. *Leonardus Plukenetus*, M. D. affirmat, se ex hoc frutice Gummi album Copal nostro non ab simile collegisse.

Monardes sub titulo *Copal*, opinione nostra, Gummi Anime describit; Anime autem Occidentalis appellatione *Copal*.

At neque *Copaiba Pisonis* arbor illa est, quæ Gummi Copal producit, ut *Paulus Ammannus* in *Manuductione sua ad Materiam Medicam*, p. 138. affirmat. Resina enim, quam arbor illa suppeditat, *Balamum Capiui* Officinarum nostrarum est, ut suo in loco ostendam: Forte *Resina Cartbaginensis* *Monardi*, p. 330. fuerit: de quo tamen *Paulus Ammannus* prædictus dubitat.

IX. De Rhamno.

Frutice est spinoso, fructu minore, pulpâ bu-
midâ unicum intus semen claudente, *R. Meth.*
A. p. 152.

A. 1. *Rhamnus albus*, *Offic.* *Rhamnus* spinis oblongis, flore candicante, *C. B. Pin.* 477. *Boerb. Ind.* *A.* ii. 212. *Raii Hist.* ii. 1592. *Jonsf. Dendr.* 264. *Rhamnus primus* *Clusii*, *Ger. Emac.* 1334. *Rhamnus secundus* *Monspeliensium*, five *Primus Clusii*, *Park. Theat.* 1005. *Rhamnus cortice albo* *Monspeliensis*, *J. B.* i. 31. *Chab.* 50. *A. Ram-thorn with white Flowers.* *Gal. Bourgepine avec des fleurs blanches.* *G. Stechdorn mit weißen Blumen.* *B. Duyn-bezie-boom met witte bloemen.* *Hispaniæ*, *Lusitaniæ*, &c. incola est. Maio floret. Autumno fructus maturat. *Usu.* *Folia.* *Vires.* Igni sacro & serpentibus ulceribus efficaciter illinuntur, *Diosc.*

A. 2. *Rhamnus niger*, *Offic.* *Rhamnus niger* *Theophrasti*, *Park. Theat.* 1007. *Raii Hist.* ii. 1593. *Rhamnus tertius* *Clusii*, *Ger.* 1152. *Emac.* 1334. *J. B.* i. 34. *Chab.* 50. *Rhamnus tertius*, flore herbaceo, baccis nigris, *C. B. Pin.* 477. *Tourn. Inst.* 593. *Elem. Bot.* 466. *Rhamnus flore herbaceo*, baccis nigris, *Jonsf. Dendr.* 264. *A. Black Ram-thorn.* *Gal. Noirprun.* *G. Schwarzer Stech-Dorn.*

B. Zawarte Rbyn-bezie-boom. In hortis nonnunquam reperitur. Maio floret. *Usu.* Fructus. *Vires.* Decoctum membra relaxata & dissoluta, atque podagræ dolores juvat.

X. De Ebena Indico.

A. *E* Benus, *Offic.* *C. B. Pin.* 448. *J. B.* i. 394. *Jonsf. Dendr.* 423. *Raii Hist.* ii. 1805. *Ebenum* five *Lignum Indicum*, *Camel. Syll.* 64. *A. Ebony.* *Gal. Ebene.* *G. Eben-Baum.* *B. Ebben-bout-boom.* Ex India Orientali adfertur. *Usu.* Lignum.

Arborem hanc cum *P. Camello* verum Antiquorum *Ebenum Indicum* esse existimo; estque arbor baccifera foliis juglandinis similibus quoad magnitudinem: atque idcirco hoc in loco disponendam esse censui.

Huic subjungit *Camellus* sex alias arbores, quas omnes pro variis *Ebeni* speciebus habet: quarum primam in Capite *Palmarum* jam dedi; ideoque illuc lectorem meum ablego.

XI. De Cocculo Indo.

Notæ sunt, *Folia cordiformia*; *flores monopetali quinquepartiti*, candidi, fructus racematin confertus.

A. *Cocculus Indus*, *Offic.* *Park. Theat.* 1582. *Cocculus Officinarum*, *Jonsf. Dendr.* 156. *Cocculus*, *Ind. Med.* xxxviii. *Cocculæ Officinarum*, *C. B. Pin.* 511. *Mont. Exot.* 11. *Pluk. Mant.* 52. *Phytog.* cccxlv. *Cocci Orientales*, *Ger.* 1365. *Emac.* 1548. *J. B.* i. 348. *Raii Hist.* ii. 1812. *Chab.* 26. *Natlatam*, *Hort. Mal.* vii. i. *Tab.* 1. *Arbor Indica Cocculos Officinarum ferens*, *Breyn. Prod.* ii. 19. *Commel. Flor. Mal.* 24. *Solanum racemosum Indicum arborescens*, *Cocculos Indos ferens*, *Raii Dendr.* 115. *A. Indian Berry.* *Gal. Coques du Levant.* *G. Indianische Musteln.* *B. Indische Bezie.* In *Malabar* crescit. *Usu.* Fructus renis ferè figurâ, baccarum *Lauri* magnitudine, sed rotundiore, fusco & rugoso cortice exteriori tectus, saporis amaricantis. *Vires.* Perniciosa & deleteria qualitate prædita sunt. His utuntur piscatores ad capiendos pisces, de quibus *Codronchius* peculiarem scripsit *Libellum*. Contra pediculos, etiam commendantur.

XII. De Cubebis.

A. **C**ubebæ, *Offic. Ger.* 1365. *Emac.* 1548. *Park. Theat.* 1583. *J. B.* i. 350. *Mont. Exot.* 9. *Ind. Med.* xliii. *Raii Hist.* ii. 1813. Cubebæ vulgares, *C. B. Pin.* 412. An Pindaiba, nonnullis Ibira, *Pis.* (ed. 1658.) 144? Arbor baccifera Brasiliensis, fructu Piper recipiente, *Raii Hist.* ii. 1593? Arbor Bisnagarica Myrti amplioribus foliis, per ficitatem nigris, Cubebæ sapore, *Pluk. Almag.* 43? *Phytog. Tab.* 140? *A. Cubebs.* *Gal.* Cubebes, *Poivre à queue.* *G. Cubeben.* *B. Steert-peeper.* *Usu.* Baccæ, quæ Piperi similes, interdum paulo majores, sunt pediculo longo donatæ, cortice fusco, rugoso, nucleo subjecto exiguo, rotundo, foris nigricante, intus albo, sapore & odore suavi, aromatico, acri. Advehuntur ex Java Indiæ Orientalis Insula, ubi decoquantur, inquit *Schroderus*, antequam vendantur, ne apud externos plantentur. Præstant majores, recentes, ponderosæ. *Vires.* Calfaciunt, & exsiccant, attenuant, discutunt; viscera omnia roborant, lienem juvant, flatu discutunt, cerebrum roborant, & frigidis uteri affectibus auxiliantur.

Quid sint Cubebæ, adhuc ambigitur; alii ex genere Piperis, & nigro Piperi congeneres esse, *Theophrastoque* Piper rotundum dici volunt; alii Viticis fructum existimant: *Sylvaticus*, Rusci seu Oxymyrsines fructum facit; alii Carpesium *Galen*i statuunt; *Cesalpinus* Amomi legitimi fructum pronunciat: Cubebæ autem neque Piperis genus sunt, neque Viticis, neque Oxymyrsines, neque Carpesii, neque Amomi legitimi semen, aut fructus, ut facile esset ostendere. Est autem, inquit *Schroderus* (quibus & nos consentimus, donec certiores facti fuerimus) fructus racemosus, arboris cujusdam Maio vulgari similis, foliis vero Piperis, sed angustioribus.

XIII. De Fagara.

Fagara, *Offic. Ger.* 1365. *Emac.* 1548. Fagara major, *J. B.* i. 350. *Cbab.* 26. *Raii Hist.* ii. 1814. Fagara seu Cayutana Luzonis, *Camel. Syllab.* 74. Cubebis affinis Fagara major, *C. B. Pin.* 412. In Philippinis Insulis reperitur. *Usu.* Baccæ, harum cortex exterior, tener, subniger, saporis aroma-

tici, & acriusculi, hæ maturæ rumpuntur, & granum nigrum, splendidum, sat solidum, saporis & odoris expers exhibent. *Vires.* Calfaciunt, & siccant; stomachi, ac hepatis frigiditati utiles; concoctionem juvant, & alvum astringunt, *Avicen.*

Arbores & Frutices fructu dyspyrenoz.

XIV. De Jasmino.

Flore ex oblongo tubo in quinque lacinias expanso totidem folia æmulantes, perquam odorato, foliis pinnatis, baccæ dicoccæ ab aliis differt, *R. Hist.* p. 1599.

A. Jasminum, Offic. Jasminum album, Ger. 743. *Emac.* 892. *Parkins. Parad.* 406. *Raii Hist.* ii. 1599. Jasminum vulgatius flore albo, *C. B. Pin.* 397. *Tourn. Inst.* 597. *Elem. Bot.* 470. *Jons. Dendr.* 428. Jasminum sive Gelseminum flore albo, *J. B.* ii. 101. Gelseminum vel Jasminum album vulgare, *Park. Theat.* 1464. Sambac sive Zambac, Jasminum, *Cbab.* 112. *A. Witte Jasmine or Jessamy.* *Gal.* Petit Jasmin, *Jasmin commun.* *G. Weiss.* Jasmin. *B. Witte Jasmin, Witte Jessamin.* In hortis colitur. Æstate floret. *Usu.* Flores. *Vires.* Digerit, calfacit, emollit, aperit. *U.* sùs præcipuus internus ad uterum calfaciendum, & laxandum, ejus scirrhum sanandum, ad partum facilitandum, ad tussim, anhelitusque difficultatem, ad pleuritidem, dolores stomachi intestinorum, uteri, &c. *Schrod.*

XV. De Jasminoide.

Arbor mediocriter est magnitudine foliis laurinis semper-virentibus, oppositis, flosculos habens pentapetaloides, fructus baccis Lauri similis.

A. Coffee, Offic. Coffee Frutex, ex cujus fructu fit potus, Raii Hist. ii. 1691. Jasminum Arabicum, Castoneæ folio, flore albo odoratissimo, cujus fructus Coffy in Officinis dicuntur, *Comm. Plant. Usu.* 85. *Boerb. Ind.* A. ii. 217. Frutex Coffee, *Aët. Reg. Soc. Lond.* 208. p. 61. Arbor Ymensis fructum Coffeæ.

Coffe ferens, Dougl. p. 2. Euonymo similis *Aegyptiaca* fructu baccis Lauri simili, C. B. Pin. 428. Bon arbor cum fructu suo Buna, Park. Theat. 1622. Bon, Alp. Aegy. 63. *Veslinge Obs.* 21. Bon vel Ban arbor, J. B. i. 422. Bon vel Ban, ex cujus fructu *Aegypti* potum Coava conficiunt, Fluk. Almag. 69. *Phytog.* 272. A. The Coffee-tree. Gal. *Arbre portant le Caffé*. G. Coffe-Baum. B. Coffy-boom. In Persia & Arabia Foelice succrescit. Ufu. Baccæ in binos lobos distinctæ, Fabâ paulo minores, altera parte convexa, altera plana insigni sulco notata, colore ex fusco nigricantes, saporis farinacei, odoris fabarum tostarum instar. Vires. Potu Coffee utuntur ad roborandum ventriculum frigidiorum, adjuvandamque concoctionem, celebraturque maxima vi antihypnotica, &c. Vide *Alpinum*, *Willisium*, *Du Fours*, & *Tractatum Anglicum de Coffee*, *Tea*, &c. ut & *Houghton*. *Tractatum de Coffee*, *Philos. Transact.* N. 255. & No. 311.

XVI. De Ligustro.

Floribus racemosis, albis, baccis nigris, dipyrenis, viminibus lentis ab aliis fruticibus distinguitur, R. Synop. p. 226.

A. 1. Ligustrum, Offic. Ger. 1208. Emac. 1394. Raii Hist. ii. 1603. Synop. iii. 465. Mer. Pin. 72. Tourn. Inst. 596. Elem. Bot. 469. Boerb. Ind. A. ii. 215. J. B. i. 528. Chab. 41. Dill. Cat. Giff. 94. Rupp. Flor. Jen. 36. Buxb. 193. Ligustrum vulgare, Park. Theat. 1446. Merc. Bot. i. 47. Phyt. Brit. 68. Ligustrum Germanicum, C. B. Pin. 475. Fons. Dendr. 257. A. Privet. Gal. Tröesne. G. Hartriegel. B. Keel-kruyt, Mond-bout. In sylvis, & sepibus. Floret tota fere æstate. Ufu. Folia, flores. Vires. Refrigerant, & ficcant, astringunt, incidunt; proin conducunt ad inflammationes, putredines, exulcerationes oris & faucium, ad procidentiam & tumorem uvæ, laxitatem gingivarum, &c. Schrod.

A. 2. Alcanna, Offic. Ligustrum Indicum seu Alcanna Manithondi, Herm. Mus. Zeyl. vi. 65. Ligustri species ii. Alcanna dicta, Bont. 143. Ligustrum Orientale, sive Cyprus Dioscoridis & Plinii, Park. Theat. 1447. Raii Hist. ii. 1603. Ligustrum Aegyptiacum latifolium & angustifolium, C. B. Pin. 476. Ligustrum Aegyptium, Cyprus Græcorum, El-hanne Arabum, J. B. i. 541. Chab. 41. Ligustri species, Comm. Flor. Mal. 161. Bacci-

fera Indica baccis oblongis in umbellæ formam dispositis, Raii Hist. ii. 1634. A. Gastern. Privet. Gal. Tröesne des Indes. G. Elyen. B. Alkanne-wortel. In India Orientali, Aegypto, & Syria crescit. Ufu. Folia, & flores; sed in Officinis nostris nunquam inveniuntur, quia diu non durant, ergo eorum loco radicem Anchusæ sumunt. Vires multæ attribuantur à Dioscoride & aliis huic plantæ, sed cum nullius in Officinis nostris usus sit, de ea plura dicere supersedeo.

XVII. De Frangula.

Foliis latis, subrotundis, baccis nigris, vithartica, ab aliis fruticibus discretu facilis, est, R. H. 1604.

A. Frangula, Alnus nigra, Offic. Frangula, Volck. Flor. Nor. 173. Tourn. Inst. 612. Elem. Bot. 486. Boerb. Ind. A. ii. 231. Dill. Cat. Giff. 66. Rupp. Flor. Jen. 34. Buxb. 116. Frangula, sive Alnus nigra baccifera, Parkins. Theat. 240. Raii Synop. iii. 465. Alnus nigra, sive Frangula, Ger. 1286. Emac. 1470. Mer. Pin. 4. Alnus nigra baccifera, J. B. i. 506. C. B. Pin. 428. Raii Hist. ii. 1604. Chab. 45. Merc. Bot. 17. Phyt. Brit. 4. Alnus baccifera nigra vulgaris, Fons. Dendr. 436. A. The Black Alder-tree. Gal. Aulne noir, Bourgene. G. Faul-Baum. B. tyl-bout, Sporken-boom. In sylvis udis. Maio floret. Ufu. Cortex. Vires. Purgat humores noxios omnes, maximè serum, tam per vomitum, quam per secessum, idque sat violenter, Schrod. Tritus cum aceto, & scabiei illitus, intra paucos dies illam sanat, & efficit, R. H.

XVIII. De Berberi.

Spinis acutis, fructu parvo, oblongo, rubro, sapore acido racematim nascente, cortice candidante, à reliquis facile distinguitur, R. Synop. pag. 226.

A. Berberis, Oxyacantha Galeni, Offic. Berbaris, Park. Theat. 561. Mer. Pin. 15. Chab. 50. Berberis, vel Oxyacantha, Ind. Med. xx. Berberis Crespinus, Mont. Ind. 38. Berberis dumetorum, C. B. Pin. 454. Raii Hist.

Hist. li. 1605. *Synop.* iii. 465. *Tourn. Inst.* 614. *Elem. Bot.* 487. *Boerb. Ind.* A. ii. 233. *Jonsf. Dend.* 219. *Dill. Cat. Giff.* 66. *Buxb.* 36. *Berberis vulgo*, quæ & *Oxyacantha* putata, *J. B.* i. 52. *Spina acida*, sive *Oxyacantha*, *Ger.* 1144. *Emac.* 1325. *Oxyacantha Galeni*, *Merc. Bot.* i. 56. *Phyt. Brit.* 86. *A. The Barberry*, or *Pipperidge-bush*. *Gal. Epinevinette.* *G. Saus-Dorn.* *B. Zauce-boom*, *Berberisse-boom*. In collibus cretaceis, & in sepibus. Maio floret. *Ufu.* Cortex, fructus, & semina. *Vires.* Cortex aperit, incidit; hinc in ictero convenit. Fructus refrigerant, & humectant, partium sunt tenuium, astringunt, appetitum excitant, roborant ventriculum ac hepar. Proin usus sunt frequentissimi in morbis ubi refrigeratione & astringitione opus, *Schrod.* In febribus sitim extinguunt.

Arbores & Frutices bacciferae, fructu tripyreno.

XIX. De *Alaterna*.

NOtæ sunt, Foliis in ramis & surculis alterno ordine sitis, baccis triccocis, à *Phillyrea* differt, *R. Meth. A.* p. 154.

A. 1. *Alaternus*, *Offic.* *Cbab.* 43. *Parkinsf. Parad.* 603. *Alaternus* ii. *Clusio*, *J. B.* i. 542. *Alaternus major & minor*, *Raii Hist.* ii. 1608. *Park. Theat.* 1445. *Spina Burgi Monspeliensium*, *ejusd.* *Alaternus Plinii*, & humilior, *Ger.* 1212. *Emac.* 1398. *Alaternus*, sive *Philyca elatior & humilior* *C. Bauhini*, *Pluk. Almag.* 12. *Alaternus i.* *Clusii & minori folio*, *Tourn. Inst.* 595. *Boerb. Ind.* A. ii. 213. *Alaternus prior & altera*, *Clus. Hisp.* 56. *Elem. Bot.* 468. *Philyca elatior & humilior*, *C. B. Pin.* 476. *Jonsf. Dendr.* 261. *A. Evergreen Privet.* *Gal. Alaterne.* *G. Heher Alatern-Baum.* *B. Alaternus.* In hortis colitur. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Moderatè alvum constipat.

A. 2. *Celastrus*, *Offic.* *Jonsf. Dendr.* 262. *Celastrus Theophrasti*, *C. B. Pin.* 477. *Ger. Emac.* 1600. *Park. Theat.* 1448. *Celastrus*

Theophrasti Clusio, *Parad.* 603. *Alaternus latifolia*, *Celastrus dicta*, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 11. *Raii Hist.* ii. 1608. *Alaternus Hispanicus*, *Celastrus dicta*, *Boerb. Ind.* A. ii. 213. *A. The Staff-tree.* *Gal. Alaterne d'Espagne dit Calastrus.* *G. Alatern-Baum mit breitten Blättern.* *B. Alaternus met breede bladeren.* In hortis curiolorum nonnunquam reperitur. De viribus & usu nil invenio apud Auctores.

A. 3. *Cassina*, *Offic.* *C. B. Pin.* 170. *Herba Cassiana* famem sitimque retardans, *J. B.* iii. 631. *Cbab.* 655. *Cassine vera Floridanorum*, *Arbuscula baccifera Alaterni ferme facie*, foliis alternatim sitis, tetrapyrene, *Pluk. Mant.* 40. *Phytog. Tab.* cccclxxvi f. 2. *Apalachine sive Cassine*, *Ind. Med.* xi. *Alaternoides Africana Lauri ferratæ folio*, *Comm. Rar. Exot.* i. 61. *A. Cassiny.* *Gal. Cassina, de Floride.* *G. Cassie-Strauch.* *B. Cassina van Florida.* In Carolina oritur. *Ufu.* Folia unciam circiter longa sunt, semiunciam lata, figurâ folia *Sennæ* repræsentantia, colore quando exsiccata sunt nigricante, cum splendore supernè, subtus viridiora, odore nullo, sapore paulum aromatico. *Vires.* In variolis optimum medicamentum habetur, fermentationem sanguinis nimis violentam cohibens, nec tamen facultatem expulsiivam penitus ligans. Expectorationem promovet, & pulmones tutatur. Caput denique & guttur ne invadant variolæ, impedit, *D. Marloe.*

A. 4. *Perygua*, *Offic.* *Marl. Obs. Mont. Exot.* 8. *Cassine vera* perquam similis *Arbuscula Phyllyreæ* foliis antagonisticis ex Provincia Carolinensis, *Pluk. Mant.* 40. *Phytog.* cccclxxxi. f. 3. *A. The Cassioberry-bush.* *Gal. Cassia de la Caroline.* *G. Carolinische Cassie-Baumlein.* *B. Carolinise Cassina.* In Carolina invenitur. *Ufu* sunt fragmenta foliorum exsiccatorum, festucarum & pulvis. *Vires.* Purgat interdum, aliàs vomitum excitat, nonnunquam insensibilem perspirationem promovet, prout natura inclinât. Specificum præstantissimum habetur in diabete, cujus effectus in morbo illo curando plura exempla profert *D. Marloe.* In colica nephritica *Thea* ex herba facta valet, ex *Mss. D. Tancredi Robinsoni*, *M. D.*

Cujusnam plantæ *Perigua* fragmenta sit, quæstio est non facilè determinanda: neque eruditorum in re botanica opiniones facilè possunt conciliari. Sunt qui pro *Alaterni* specie eam habent, quorum auctoritate permotus, eam hoc in loco disposui. Alii quærent an sit *Peragu*, *H. M. Tom.* ii. p. 41. Mihi veri,

verisimillimum videtur plantam eam esse, cuius meminit *Du Biscay* in Navigatione sua sursum in Rio de la Plata, sub titulo *Herbæ de Paraguay*, quâ indigenæ adversus vapores minerales & noxios utuntur: quæque iisdem intervit pro medicamento ad vomitum excitandum. An Fragmenta Plantarum nuper importata, nomine *A. Paraguay-Tea*. Gal. *Thé de Paraguay*. G. *Thee von Paraguay*. B. *Paragyayse Thee*. iisdem sunt cum *Perygua* D. *Marloe* supradicta?

XX. De Sambuco.

Flore & fructu in umbellas aut racemos composito, foliis alatis, ramis medulla plurima fatis, pauculo ligno, ab aliis facile distinguitur. R. H. p. 1609.

A. 1. *Sambucus*, Offic. Ger. 1234. *Emac.* 1422. *Chab.* 43. *Mer. Pin.* 109. *Raii Synop.* iii. 461. *Sambucus vulgaris*, *Park. Theat.* 407. *J. B. i.* 544. *Raii Hist.* ii. 1609. *Merc. Bot.* i. 66. *Phyt. Brit.* 108. *Dill. Cat. Giff.* 89. *Sambucus fructu in umbella nigro*, C. B. *Pin.* 456. *Jonsf. Dendr.* 224. *Tourn. Inst.* 606. *Elem. Bot.* 478. *Boerb. Ind. A. ii.* 223. *Rupp. Flor. Jen.* 35. *Buxb.* 292. *A. Common Elder.* Gal. *Commun Sureau.* G. *Hollunder-Baum.* B. *gemeine Vlier-boom*, *Vlaur-boom*, *Flier-boom*. In sepibus. Maio floret. *Ufu.* Cortex, Folia, Gemmæ, Flores, & Baccæ. *Vires.* *Sambucus integra* calfacit & siccit, resolvit, *Hydropicos* juvat. Cortex educit serofos humores. Folia & Gemmæ alvum movent. Flores discutunt, emolliunt, resolvunt, sudoriferi ac anodynii sunt. Baccæ sudoriferæ itidem sunt ac alexipharmacæ, *Schrod.* De viribus & usu *Sambuci* integrum librum conscripsit *Martinus Blockwiltzius*, cui titulum *Anatomia Sambuci*.

A. 2. *Ebulus*, *Chamæactæ*, Offic. *Ebulus*, *Ind. Med.* xlvii. *Mont. Ind.* 42. *Ebulus* Officinarum, *Buxb.* 98. *Comm. Plant. Ufu.* 40. *Ebulus* sive *Sambucus humilis*, Ger. 1238. *Emac.* 1426. *Park. Theat.* 208. *Mer. Pin.* 34. *Ebulus* sive *Sambucus herbacea*, *J. B. i.* 546. *Chab.* 44. *Ebulus*, *Chamæactæ*, sive *Sambucus humilis*, *Merc. Bot.* i. 31. *Phyt. Brit.* 35. *Sambucus humilis* sive *Ebulus*, C. B. *Pin.* 456. *Raii Hist.* ii. 1611. *Synop.* iii. 461. *Tourn. Inst.* 606. *Elem. Bot.* 478. *Boerb. Ind. A. ii.* 223. *Dill. Cat. Giff.* 129. *Rupp. Flor. Jen.* 35. *Sambucus humilis* non laciniata, *Jonsf. Dendr.* 225. *A. Dwarf-Elder, or Danewort.* Gal. *Teble, ou petit Sureau.* G. *Niederholder.* B. *Hadig.* Ad vias publi-

cas. Junio floret. *Ufu.* Cortex, Folia, Baccæ. *Vires.* Cortex aquosos & serofos humores totius corporis per alvum educit. Folia & Baccæ vi pollent ad Podagricos dolores sopiendos, tumoresque aquosos discutiendos: Eademque vires obtinent, quas *Sambucus*. Vim habent educendi aquam, conferunt igitur in *Hydrope*, *Arthritide*, cæterisque morbis à ferro natis, *Schrod.*

A. 3. *Sambucus montana*, Offic. *Sambucus racemosa rubra*, C. B. *Pin.* 456. *Park. Theat.* 407. *Jonsf. Dendr.* 225. *Raii Hist.* ii. 1610. *Tourn. Inst.* 606. *Elem. Bot.* 478. *Boerb. Ind. A. ii.* 223. *Dill. Cat. Giff.* 47. *Rupp. Flor. Jen.* 35. *Sambucus racemosa*, *Chab.* 43. *Sambucus racemosa acinis rubris*, *J. B. i.* 551. *Sambucus racemosa vel Cervina*, Ger. 1234. *Emac.* 1422. *A. Mountain Elder.* Gal. *Sureau de montagne.* G. *Berg-Elhorn.* B. *Berg-Vlier-boom.* In hortis colitur. *Ufu.* Folia. *Vires.* Frigida & Soporifera est, & cum *Bella donna* viribus convenit.

Arbores & Frutices Bacciferae fructu tetrapyreno.

XXI. De Vite vinifera.

Frutex est sarmentosus, scandens, & capreolatus, foliis angulosis, incisis, fructu racemoso tetrapyreno.

A. 1. *Vitis*, Offic. *Ind. Med.* cxxiv. *Vitis vinifera*, *Mont. Ind.* 55. *Commel. Plant. Ufu.* 106. *A. The Vine.* Gal. *Vigne.* G. *Weinstock.* B. *Wynstok.* In hortis colitur. *Ufu.* Folia, *Pampina*, Offic. dicta cum capreolis, Succus seu Lacryma, Vinum A. *Wine.* Gal. *Vin.* G. *Wein.* B. *Wyn.* h. e. succus uvarum maturarum fermentatus, cuius variæ in Officinis habentur species, quæ, quamvis sententia nostra ex una & eadem uvæ specie fiunt, respectu tamen tum loci natalis, tum parandi modorum plurimum differunt; sunt autem vel Hispanica multorum generum, v. g. 1. *Canariense*, A. *Canary Sack.* Gal. *Vin de Canarie.* G. *Canari-Sack.* B. *Canarise Wyn.* 2. *Malacense*, A. *Malaga Sack.* Gal. *Vin de Mal-*

Mallaga. G. Mallagas Eeck. B. Mallogase Wyn. 3. Xeranthum, A. Scherry Sack. Gal. Certain Vin d'Espagne, qui croit dans l'Andalousie. G. Wein von Andalousie. B. Wyn van Andalousie. 4. Alonense A. Alicant, vulgò Tent Wine. Gal. Vin d'Alicante. G. Alicante-Wein/oder Tint-Wein. B. Alicantse of Tint Wyn. dictum. 5. Portuense. A. Porto Port Wine, Gal. Vin de Port à Port. G. Port a Port-Wein. B. Port à Port Wyn. idque vel album vel rubrum. 6. Ulyssipolensi A. Lisbon Wine. Gal. Vin de Lisbonne. G. Lisbonische Wein. B. Lisbonse Wyn. Vel secundo, Gallica A. French Wines, Gal. Vins de France. G. Franscher Wein. B. Franse Wyn. album A. White Wine. Vin blanc. G. Weißer Wein. B. Witte Wyn. rubrum Claretum dictum A. Claret. Gal. Clairret. G. Claret. B. Wyn Claret. Tertio, Germanica seu Rhenana, A. Rhenish Wine. Gal. Vin de Rbin. G. Reinscher Wein. B. Rhyne Wyn. Quarto, denique Cretica seu Moschatellina rubra A. Red Muscadine. Gal. Vin Muscat rouge. G. Roster Muscat-Wein. B. Rode Muscaat Wyn. quæ pro Alonensi vulgò vaneunt.

N. B. Quod ad Vinum album efficiendum mustum è facibus, hoc est, caulibus & siliquis seu vinaceis cum gigarti, exprimitur illico: ad rubrum verò, succum unà cum facibus in dolio aliquandiu restare sinunt, donec colorem & saporem acquisiverit. Succus fructus immaturi Omphacinum vocatur. Acetum, A. Vinegar, Gal. Vinaigre. G. Esig. B. Edik, Afyn. fit ex vino vel in loco minus calido de-
tento, vel diutius reservato, vel Soli ex-
posito.

N. B. Acetum non tantum è vino, sed etiam è Cerevisia insolatione, &c. fit. Tartarus, A. Tartar or Argal. Gal. Tartre. G. Wein-stein. B. Wynsteen. salis species est, substantia sabulosa, indurata, quæ fundo & lateribus vasorum vinariorum accrescit, multis intermixtis rubicundis micis, saporis subacris, acidi: estque vel albus, qui magis æstimatur, ut purior & minus terrestris; vel ruber; optimus è Germania adfertur. Uvæ immaturæ seu Agrestæ, & Acini uvarum. Vires. Folia capreolique refrigerant, astringunt valide. Usus præcipuus in Dysenteria, Vomitu, Pica, exputione Sanguinis, aliisque Hæmorrhagiis sistendis. Succus ex amputatis palmitibus exstillans intrinsecus vim habere creditur atterendi & expellendi calculum: Extrinsecus Oculorum caligini medetur ac rubedi-

ni, Impetigines sanat. Uvæ immaturæ refrigerant & liccant, astringunt. Proin poterit esse usus earum in Febribus ardentibus, excitant scilicet appetitum, fluxum ventris sedant. Acini vim habent astrictoriam, conveniuntque in Vomitu, Alvique fluxu, Schrod. Vinum, nunc dierum vina austeriora, quamvis palato minus arrideant, ventriculo tamen commodiora & cibo concoquendo magis idonea censentur, quàm alba, quæ lenia & dulcia; Canarinum autem omnium laudatissimum, generosum, & lene, naturæ amicum, R. H. p. 1617. Qui plura de Vino velit, legat Andree Baccii eruditissimum opus de Vini generibus Anno 1596. Romæ impressum. Acetum partium tenuium est, attenuat, penetrat, astringit, putredini resistit, sudorem ciet, appetentiam cibi excitat, & concoctionem promovet, æstum febrilem compescit, putredinem arcet, &c. Extrinsecus Scabiem, Pruritus, Herpetem, &c. sanat. Tartarus Vini attenuat, incidit, aperit. Qui plura de Tartaro velit Chymicos scriptores consulat; plenam enim ejus historiam scribere mihi nec animus nec oportunitas est.

A. 2. Passulæ Damascenæ, Offic. Ind. M. lxxxix. Passulæ maximæ sive Damascenæ, Zibebæ dictæ, Schrod. 176. Vitis Damascena Hort. Reg. Par. 186. Journ. Inst. 613.

A. 3. Uva passa major, Offic. Uva passa major, βήμης Græcis fortè, C. B. Pin. 299. A. Raisins of the Sun. Gal. Raisins secs. G. Große Rosinen. B. Grote Rasynen. Ex Hispania ad nos transportantur, eas autem hoc modo exsiccant: Botrorum seu racemorum, quos ad hunc usum destinant, pediculos ad mediam partem transversim incidunt, adeoque succi nutritii magnam partem intercipientes impediunt, ne ad uvæ copiose affluat, sed parçè admodum derivetur. Racemos semisectos in vite pendentes relinquunt, donec paulatim calore solis & alimenti inopia exsiccantur: cum sufficienter exsiccatos senserint, demetunt, & in vase recondunt. Vires. Calidæ sunt seu temperatæ, leniunt, alvum laxant, acrimoniam hebetant, ventriculo, Pulmonibus, ac Hepati gratæ sunt. Tussim mitigant, Schrod. Pro modo præparandi Uvas passas, vide Raii Itinerarium.

A. 4. Uvæ passæ minores, Passulæ, Offic. Uvæ passæ minores, vel Passulæ Corinthiæ, C. B. Pin. 299. Corinthiæ, Park. Theat. Vitis Corinthiaca sive apyrina, J. B. ii. 72. A. The Currant Vine. Gal. Raisins de Corinthe. G. Corinthen. B. Korenthe. In Zacyntho, &c.

&c. colitur. *Ufu.* Fructus maturus exsiccat. *Vires.* Temperatae sunt, æstus febrilem mitigant, sitim sedant, alvum laxant.

XXII. De Thea.

Foliis angustis, serratis, floribus pentapetalis, majoribus, rotundis, fructu tetracocco, rugoso, ex spadiceo fusco à reliquis differt.

A. Thea, *Offic. Rupp. Flor. Jen.* 110. Thee, Herba Thea, *Mont. Exot.* 8. The, *Ind. Med.* cxvi. The Sinensium sive Tsia Japonensibus, *Breyn. Cent.* 1. cap. 52, 111. The Sinensium sive Tsia Japonensibus *Breynii*, *Raii Hist.* ii. 1619. The Frutex, *Bont.* 88. Thea frutex folio Cerasi, flore Rosæ sylvestris, fructu unicocco, bicocco, & ut plurimum tricocco, *Kempb. Hist. Jap.* (Ed. Angl.) 11. App. 2. *Amænit. Exot.* 605. Euonymo adfinis Arbor Orientalis nucifera flore roseo, *Pluk. Phytog. Tab.* 88. Fig. 6. *Almag.* 139. Thee Chinen-sium, sive Tschia Japonensium, *Hort. Amst.* 346. Chaa herba in Japonia, *C. B. Pin.* 247. Chaa Herba Japoniæ, *J. B.* iii. 5. Styraci & Euonymo mediæ affinis. The Sinensium, sive Tsia Japonensibus flore simplici & niveo pleno, *Breyn. Prod.* ii. 98. A. The Thee, or Tea Plant. *Gal. Tab. G. Thee. B. Thee.* In regno Japonico, & Chinesi colitur. *Ufu.* Folia convoluta, saporis subamaricantis, aromatici, leviter astringentis, odoris grati, foenum recens æmulantis. *Vires.* Siccatur & leviter astringit, acida dissolvit, & per Urinam educit, hinc prodest in Hypochondriaco affectu, Podagra, Arthritide, & Nephritide, Cephalalgiam arcet, Memoriam confortat, Sanguinem purificat, &c.

Catalogum Auctorum qui de hoc frutice scripserunt, vide apud Jacobum Breynium, *Exot. Cent.* 1. cap. 25. p. 114. quibus adde D. *Pechlin* Belgæ Tractatum de Thea, anno 1684. editum. M. Du Four Historiam Theæ Lugduni impressam anno 1685. & Tractatum quendam Anglice conscriptum Londini, 1682.

In Anglia sex species Theæ in usu sunt. Quarum prima Bohe dicitur, est folium parvum ad nigredinem vergens, quod aquam plerumque, cui incoquitur, brunneo aut rubente colore tingit, & sapore Sennæ infusum refert. Secunda Congo. Tertia Peco. Quarta Thea viridis est, nonnullis Singlo dicta. Hæc duorum generum est. Alterum folio oblongo & angusto, alterum minore; utrumque æque bonum, & colore cæruleo-viridi; comman-

ducatum crispum admodum videtur, & aquam colore pallide viridi inficit. Quinta Imperialis Thea dicitur. Folio est amplo, laxo, cum reliquæ duæ folio sunt convolato: optima visui viridis est, in ore crispa & odore jucunda. Sexta Thea Hyfbamensis nomen habet.

Omnes hæ Theæ Species à China adferuntur uniusque & ejusdem arboris folia esse existimantur; differre tantum tempore colligendi, & præparandi, seu, ut vocant, curandi modo. *Vires.* Omne genus Thearum vires jam tradidi. Bohe duntaxat Sanativa & Balsamica habetur, naturæ languentis restauratrix, & adversus Phthisin & Tabem prophylactica.

XXIII. De Euonymo.

Notæ sunt, Folia oblonga, crenata, flores tetrapetali, fructus tetracoccos quadrangulus rubens.

A. Euonymus, *Offic. Chab.* 62. *Ind. Med.* xlix. Euonymus, *Fusanus*, *Mont. Ind.* 42. Euonymus Theophrasti, *Ger.* 1284. *Emac.* 1468. *Merc. Bot.* i. 34. *Phyt. Brit.* 39. *Mer. Pin.* 37. Euonymus vulgaris, *Park. Theat.* 241. *Raii Hist.* ii. 1621. *Synop.* iii. 468. Euonymus vulgaris, granis rubentibus, *C. B. Pin.* 428. *Jonsf. Dendr.* 387. *Tourn. Inst.* 617. *Elem. Bot.* 490. *Boerb. Ind.* A. ii. 237. *Dill. Cat. Giff.* 66. *Buxb.* 106. *Rupp. Flor. Jen.* 74. Euonymus multis, aliis Tetragonia, *J. B.* i. 201. A. The Spindle-tree. *Gal. Fulsein, Fuser.* G. Spindel-Baum. B. Papen-boed. In sepibus frequens. Maio floret. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Vomitus cæcit, ventriculum obtundunt, & per secessum purgant. Noxia est planta, & non sine periculo sumenda. Extrinsecus emolliunt & resolvunt, pediculos interimunt, & Furfures capitis detergent.

XXIV. De Agrifolio.

Notæ sunt, Folia in ambitu longis, acutis, rigidis spinis armata, semper-virentia; baccae parvæ, rotundæ, rubræ, quaterna semina triquetra striata continentes, *R. Synop.* p. 227.

A. Agrifolium, *Offic. Ger.* 1155. *Emac.* 1338. *Raii Hist.* ii. 1622. *Synop.* iii. 466. *Merc. Bot.* i. 17. *Phyt. Brit.* 3. *Mer. Pin.* 3. Agrifolium sive Aquifolium, *Park. Theat.* 1486. Aquifolium sive Agrifolium, *Chab.* 605. A. qui-

quifolium five Agrifolium vulgo, *J. B. i. 114. Tourn. Inst. 600. Elem. Bot. 473. Aquifolium Tournefortii, Rupp. Flor. Jen 35. Aquifolium baccis rubris, Herm. Hort. Lugd. Bat. 56. Boerb. Ind. A. ii. 219. Ilex aculeata baccifera folio sinuato, C. B. Pin. 425. Jonsf. Dendr. 206. A. The Holly-tree. Gal. Houx. G. Stech-Baum. B. Hulst. In sepibus frequens. Ufu. Viscum aucuparium, A. Bird-Lime. Gal. Glu pour attrapper des oiseaux. G. Vogel-Net. B. Vogel-lym. hoc modo præparatur: Delibratis Junio aut Julio mensibus, quotquot videtur aut opus fuerit, hoc genus arboribus, cortices detracti in aqua fontana per septem aut octo horas continuas decoquantur, donec tenerrimi evadant. Coctos in acervum humi cum Filice S. S. S. compones, aqua prius curiose separata, & per duas trefve septimanas fermentari & computrescere sinas, donec in mucilaginem abeant: Exemptos deinde in mortario tamdiu tundas, donec fingi formarique possunt instar Massæ farinaceæ. Massam in aquam profluentem submersam manibus verses, & diligenter subigas. Aqua brevi sordes omnes eluet, visco residuo puro & defæcato; in fictili aliquo vase per quatuor adhuc aut quinque dies despumando, donec se purgaverit & perfecerit: deinde in novum vas translatum reservetur ad usum.*

N. B. Non ex corticibus hujus arboris tantum Viscum aucuparium paratur, sed etiam è fructu Visci, Castaneæ, & Sebesten. Vires. Vim habet emolliendi & discutiendi tumores, Parotides, &c. *Dioscorid.*

XXV. De Rhamno.

Folia hujus fruticis ad Pruni accedunt; baccæ per maturitatem nigrae, succo virente infectorio plenæ, *R. Synop. p. 227.*

A. Rhamnus Catharticus, Spina Cervina, *Offic. Rhamnus Catharticus, Ind. Med. xcvi. J. B. i. 55. C. B. Pin. 478. Raii Hist. ii. 1625. Synop. 466. Tourn. Inst. 593. Elem. Bot. 466. Boerb. Ind. A. ii. 212. Buxb. 183. Rhamnus Catharticus vulgaris, Jonsf. Dendr. 266. Rhamnus, Mill. Cat. 144. Rhamnus & Spina Cervina, *Offic. Commel. Plant. Ufu. 104. Rhamnus Catharticus, Spina Cervina, Spina infectoria, Rand. Ind. 75. Mont. Ind. 51. Rhamnus Catharticus five Spina infectoria, Chab. 50. Merc. Bot. i. 64. Pbyt. Brit. 104. Rhamnus solutivus, Ger. Emac. 1337. Mer. Pin. 104. Rhamnus solutivus, five Spina infectoria vulgaris, Park. Theat. 243. Spina Cervi-**

na, Dill. Cat. Giff. 67. Spina Cervina Gesneri & Officinarum, Volck. Flor. Nor. 368. Cervi Spina, Rupp. Flor. Jen. 74. A. Luck-thorn. Gal. Bourgepine. G. Wegdom-Beer. G. B. Duyn-besie. In sepibus & sylvis. Floret Maio, fructum fert Septembri. Purgat bilem, pituitam, ac maxime serofos humores, unde usus præcipuus in Cachexia, Hydrope, Arthritide, Schrod. Baccæ hujus fruticis tria colorum genera præbent. 1. Messis tempore lectæ, arefactæ & tufæ, inque aqua & alumine macerata luteum seu croceum potius reddunt colorem. 2. Autumno, cum maturitatem assecutæ nigrae evaserint, collectæ, tufæ, & in vase vitreo asservatæ pulchrè viridem exhibent colorem, quem A. Sap-green. Gal. Vert de Vessie. G. Cassigrün. B. Sap-green. vocant. 3. Circa festum Sancti Martini in arboribus adhuc hærentes si legantur, teste Trago, puniceum colorem reddunt, R. H. p. 1625.

XXVI. De Lycio.

FRutex est baccifer spinosus, à Rhamno, ut videtur, distinguendus spinis minoribus & brevioribus, quæ longiores validioresque in Rhamno. Addi etiam potest Folia esse minora in Lycio, *R. Meth. A. p. 195.*

A. Lycium, *Offic. Schrod. iv. 198. Lycium Buxi foliis, Jonsf. Dendr. 268. C. B. Pin. 478. Lycium five Pyracantha, Ger. 1151. Emac. 1322. Lycium vulgatius, Park. Theat. 1009. Lycium Italicum, J. B. i. 59. Chab. 59. Raii Hist. ii. 1627. Lycium Buxifoliis rotundioribus Syriacum vel Persicum, Breyn. Prod. ii. 64. A. Box-thorn. Gal. Bouis epineux, ou d'ane. G. Italiänscher Dux-Dorn. B. Eoks-doorn. In regionibus calidioribus invenitur. Ufu. Rob seu Succus concretus ex foliis & ramis, cujus parandi modus à Dioscoride sic describitur: Rami cum radiculis tusi, & ante per multos dies macerati coquantur, tum abjectis lignis itidem liquor coquitur, donec mellis crassitudo fiat. Adulteratur id Lycium adjecta decoctioni amurca, aut Absinthii succo, aut felle bubulo. Simili modo fit Lycium Semine expresso & insolato. Optimum quod uri potest, restinctumque rubentem spumam ostendit, glebis intrinsecus nigris, intus cum fregeris rufis, odore minimè viroso, cum amaritudine astringens, crocino colore. Vires. Adstringit, caliginem oculorum discutit; genarum Scabiem, pru-*

pruritus, veteresque fluxiones sanat; facit ad purulentas aures, exulceratas gingivas, tonsillas, labiorum fissuras, sedis rimas, attritusque illitum: coeliacis, dysentericis potum inditumque convenit; datur sanguinem excreantibus & tussi ex aqua; contra rabiosi canis morsus in catapotio devoratur, aut in aqua bibitur: flavos facit pilos, reduviis, ulceribus quæ serpunt, aut putrescunt, medetur; foeminarum profluvia appositum sistit; rabiosorum ictibus ex melle potum, aut vice catapotii auxiliatur, *Diosc.*

Duæ Lycii species à *Dioscoride* memorantur. Altera à planta in Græcia nascente, quam hic exhibeo, Lycium simpliciter dicta: altera à planta Indica, de qua in Capite de Acacia agam, quæ nomine *Cate* innotescit.

Verum cum modernis incognitum sit, factum est ut diversæ inde subortæ sint opiniones. Officinæ, ut scribit Schröderus, suum Lycium communiter ex Periclymeni baccis conficiunt: alii ex Ligustri fructu: alii ex prunis sylvestribus. Præstaret tamen, momente etiam C. B. in *Matth.* succedaneum ex *Oxyacantha* aut *Rhamno*.

Frutices bacciferae fructu polypyreno.

XXVII. De Rubo.

Fructu è pluribus acinis archè stipatis composito, uni & simplici flore succedente, foliis in plura, segmenta partitis, necnon parvitate & imbecillitate sua, insignibus notis à reliquis bacciferis fruticibus differt, R. Synop. p. 228.

A. 1. Rubus vulgaris, *Offic.* Rubus, *Ger.* 1089. *Emac.* 1272. *Mer. Pin.* 106. *Rand. Ind.* 77. *Mont. Ind.* 52. Rubus vulgaris major, *Park. Theat.* 1013. Rubus vulgaris, sive Rubus fructu nigro, C. B. *Pin.* 479. *Tourn. Inst.* 614. *Elem. Bot.* 487. *Boerb. Ind. A.* ii. 60. *Rupp. Flor. Jen.* 114. *Dill. Cat. Giff.* 72. Rubus major fructu nigro, *J. B.* ii. 57. *Chab.* 109. *Raii Hist.* ii. 1639. *Synop.* iii. 467. Rubus major vulgaris, *Jonsf. Dendr.* 271. Rubus vulgaris fructu nigro, *Merc. Bot.* i. 67. *Phyt. Brit.* 107. A. *The Bramble, or Black-berry Busb.* Gal. *Ron-*

ce commune. G. *Brent-beer.* *Strauch.* B. *Braam.* In sepibus & dumetis. Maio floret, fructum Augusto maturat. *Usu.* Folia, Cymæ, & Fructus. *Vires.* Folia & Cymæ refrigerant, siccant, astringunt potenter. Fructus maturus caliditate est temperatus ac subastringens. *U-* sus præcipuus in quibuscunque profluviiis, Vomitu, fluxu alvi, Uteri, & narium. *Ex-* trinsicus in Aphthis, aliisque oris affectibus abstergendis, in vulneribus astringendis, capillos nigrat, scabiem curat, *Schrod.*

A. 2. Chamæbatus, *Offic.* Rubus minor Chamærubus sive Humirubus, *Park. Theat.* 1013. Chamærubus spinosus fructu cæruleo, *Jonsf. Dendr.* 272. Rubus minor fructu cæruleo, *J. B.* ii. 59. *Chab.* 109. *Raii Hist.* ii. 1640. *Synop.* iii. 467. Rubus repens fructu cælio, C. B. *Pin.* 479. *Tourn. Inst.* 614. *Elem. Bot.* 481. *Boerb. Ind. A.* ii. 60. *Ger. Emac.* 1271. *Mer. Pin.* 106. *Rupp. Flor. Jen.* 115. *Dill. Cat. Giff.* 65. *Merc. Bot.* i. 65. *Phyt. Brit.* 107. *Buxb.* 287. A. *The Dewberry.* Gal. *Ronce sans épines.* G. *Kraß-Beer.* B. *Kleine Trommel-bezie.* Inter segetes reperitur. Maio floret. Autumno fructum maturat. *Usu.* Fructus. *Vires.* Cum primo viribus convenit.

A. 3. Chamærubus, *Offic.* Chamærubus saxatilis, C. B. *Pin.* 479. *Raii Hist.* i. 654. *Synop.* iii. 261. *Jonsf. Dendr.* 272. Rubus saxatilis, *Ger.* 1090. *Emac.* 1273. Rubus Alpinus saxatilis, *Park. Theat.* 1014. Rubus Alpinus humilis, *J. B.* ii. 61. *Chab.* 109. Rubus Alpinus humilis, *Elem. Bot.* 487. *Tourn. Inst.* 615. *Boerb. Ind. A.* ii. 60. *Dill. Cat. Giff.* 56. *Rupp. Flor. Jen.* 115. A. *Stone Bramble.* Gal. *Ronce des Alpes.* G. *Stein-Beer.* B. *Steen-braam.* Montium altiorum incola est. Junio floret. *Usu.* Baccæ. *Vires.* Cum Rubo Idæo viribus convenit.

A. 4. Chamæmorus, *Offic.* *Ger.* 1090. *Emac.* 1273. *Raii Hist.* i. 654. *Synop.* iii. 260. Vaccinia nubis, *Ger.* 1630. *Emac.* 1420. Chamæmorus Anglica, *Park. Theat.* 1014. Chamæmorus Vaccinia nubis, *Ejusd.* Cambro-Britannica sive Lancastrense Vaccinium nubis, *Ejusd.* Chamærubus folio Ribes Anglica, C. B. *Pin.* 480. *Jonsf. Dendr.* 273. Rubus Alpinus humilis Anglicus, Vaccinia nubis, i. e. *Cloud-berries.* vulgò dictus, *Pluk. Almag.* 325. Rubus palustris humilis, *Tourn. Inst.* 615. Rubus Alpinus foliis Ribes, *Rupp. Flor. Jen.* 115. Rubo Idæo minori affinis, Chamæmorus, *J. B.* ii. 62. *Chab.* 110. A. *Knot-berries, Cloud-berries.* Gal. *Ronce des Alpes avec des feuilles de Groseilier.* G. *Wolken-Beer.* B. *Wolken-bezies.* In summis Angliæ Alpibus reperitur. Julio &

Augusto fructum maturum edit. *Ufu.* Fructus. *Vires.* In scorbuto multum laudat *Hoierus.*

A. 5. Rubus Idæus, *Offic. Ger.* 1089. *Emac.* 1272. *Park. Theat.* 557. *Cbab.* 109. *Mer. Pin.* 106. Rubus Idæus vulgaris, *Merc. Bot.* ii. 32. *Phyt. Brit.* 107. Rubus Idæus spinosus, *C. B. Pin.* 479. *Dill. Cat. Giff.* 89. *Jonsf. Dendr.* 271. *Tourn. Inst.* 614. *Elem. Bot.* 287. *Rupp. Flor. Jen.* 114. *Buxb.* 287. Rubus Idæus spinosus fructu rubro, *J. B. ii.* 59. *Raii Hist.* ii. 1640. *Synop. iii.* 467. *Boerb. Ind. A. ii.* 69. A. The Rasp-berry Bush. *Gal. Ronce d'Jda, Framboisier. G. Himbeeren-strauch. B. Braambosjen met roode vrugt.* In uliginosis locis & sylvis. Maio floret, Julio fructum maturat. *Ufu.* Folia, Fructus. *Vires.* Eisdem vires obtinent, quas præcedentia, cordialia tamen præ iis peculiariter censentur, *Schrod.*

XXVIII. De Uva marina.

NOtæ sunt, Ramuli & surculi Equiseti æmuli, apbylli, Fructus ad nodos Rubi fructibus similes, *R. Meth. A. p.* 195.

A. Ephedra, *Offic. Mont. Ind.* 42. Ephedra maritima major, *Tourn. Inst.* 663. *Elem. Bot.* 514. *Boerb. Ind. A. ii.* 107. Tragus sive Uva marina major, *J. B. i.* 406. *Cbab.* 87. Uva marina major, *Ger. Emac.* 1117. *Raii Hist.* ii. 1638. Uva marina, *Ger.* 959. Polygonum bacciferum maritimum majus, *C. B. Pin.* 15. Polygonum bacciferum sive Uva marina major, *Park. Theat.* 450. Equisetum polygonoides bacciferum majus, *Hist. Oxon. iii.* 621. A. Sea Grape, or Sbrub Horse-tail. *Gal. Raisin de Mer. G. Meer-Trauben. G. Zee-Druiven.* In Sicilia aliisque locis maritimis oritur. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Ex vino poti coeliacis & fæminis fluxione laborantibus auxiliantur, *Diosc.*

Arbores & Frutices bacciferae, granorum in acinis numero nobis incognito.

XXIX. De Cappare.

NOtæ sunt, Folia subrotunda, alternatim posita, flores tetrapetali, pediculis longis è sinu

foliorum exeuntibus insidentes; fructu oblongo.

A. Capparis, *Offic.* Capparis rotundiorifolio, *Ger.* 748. *Emac.* 895. Capparis spinosa folio rotundo, *Park. Theat.* 1023. *Raii Hist.* ii. 1629. Capparis spinosa, fructu minore, folio rotundo, *C. B. Pin.* 480. *Jonsf. Dendr.* 274. *Tourn. Inst.* 261. *Elem. Bot.* 228. *Boerb. Ind. A. ii.* 71. Capparis spinosa, *J. B. ii.* 63. *Cbab.* 110. A. Capers. *Gal. Caprier. G. Capern. B. Kappers.* Locis arenosis & rudertis gaudet. *Ufu.* Cortex radices, tubulosus & rugosus, crassus, cinereus, saporis acris & amaricantis, & Gemmæ florum muria conditæ, hoc modo: Gemmas florum adultas, antequam tamen explicentur, colligunt, & per trium quatuorve horarum spatium in umbra sparsas relinquunt, donec flaccescere incipiant, ad impediendum nè se aperiant. Tum vasi immittunt, & acetum superaffundunt, asserculo imposito vas contegentes, adeoque contentas octiduum restare sinunt. Deinde exemptas leniter premunt, & recenti aceto infundunt per alterum octiduum. Tandem operationem iterum repetunt, expressis gemmis, & novo aceto tertium affuso. Quo peracto, eas in dolia cum aceto recondunt. *Vires.* Cortex calfacit & siccat, Splenicus est, acris, amarus, austeriusculus, ideoque incidens, aperiens, extergens, subastringens. Prodest in affectibus Arthriticis, Hypochondriacis, & similibus, *Schrod.* Gemmæ conditæ appetitum augent, & concoctionem promovent. Hepati & Lienī conferunt, obstructions eorum referando, *R. H. p.* 1529.

XXX. De Caranna.

Foliis oleagineis, in crucis formam compositis, baccis oblongis, ab aliis distinguitur.

A. Caranna, *Offic. C. B. Pin.* 503. *J. B. i.* 319. *Cbab.* 74. *Park. Theat.* 1576. *Raii Hist.* ii. 1847. *Jonsf. Dendr.* 356. Caranna seu Caragna, *Geoff. Tract.* 356. Tlahueliloca Quahuatl, i. e. Arbor insanæ, Caragna nuncupata, *Hern. A. The Caranna-tree. Gal. Arbre dormant la Gomme de Caragne ou Caregne. G. Gummi Caranna-Baum. B. Gom Caranna-boom.* In Nova Hispania crescit. *Ufu.* Resina, substantia concreta, laxa, dum recens tenax, picis instar ductilis, inveterata, dura, friabilis, foris ex cinereo nigricans, intus piceæ coloris, saporis resinosi, viscosi, amaricantis, odoris dum accenditur fragrantis. *Vires.* Cal-

Calfacit & siccatur, viribusque pollet iisdem, quibus Tacamahaca, quæ tamen operando citior & efficacior est, præcipue in tumoribus, omnisque generis doloribus; maxime juncturarum tumores inveteratos dissolvit, defluxiones frigidas aut mixtas in oculos & alias partes sistit & reprimat, nervorum ac cerebri dolores sedat, vulnera recentia, præsertim nervorum & juncturarum sola sanat, Schrod.

pothymia, Palpitatione cordis, obstructione Hepatis, &c. Extrinsecus in Catarrhis, Cephalalgia, Vomitu, &c. Schrod.

XXXII. De Myrrha.

Arbor ex qua Myrrha elicetur baccifera est, ex quorundam sententia, ergo hoc in loco eam disposuimus.

A. 1. Myrrha, Offic. C. B. Pin. 501. Jonsf. Dendr. 350. J. B. i. 311. Park. Theat. 1593. Chab. 74. Raii Hist. ii. 1841. Ind. Med. lxxviii. Mont. Exot. 11. Myrrha Troglodytica Officin. Geoff. Tract. 361. A. Myrrhe. Gal. Myrrhe. G. Myrrhen. B. Myrrhe. Substantia est resinosa, arida, dura, ex flavo ferruginea nitens, & in glebas compacta, unguibus subinde pallidis permixta, saporis subacris, amari, & aromatici, odoris fragrantis. Laudatur friabilis, levis, undiquaque concolor, amara, acris & odorata. Vires. Calfacit & siccatur, aperit, subastringit, attenuat, maturat, discutit, putredini resistit. Usus præcipuus in Uteri obstructione, foetu expellendo, in pulmonum & intestinorum mucilagine, ac inde nata Raucedine, Tussi, & Angina, Pleuritide, Colica, Lumbricis, &c. Extrinsecus prodest in Gangræna, tumoribus, vulneribus, &c. Schrod.

A. 2. Staete, Offic. J. B. i. 315. C. B. Pin. 501. Raii Hist. ii. 1842. nihil aliud esse quam Myrrham liquidam testatur Dioscorides. Duplex autem ejus colligendi modus apud veteres occurrit. 1. Sponte ex arbore non vulnerata exsudat, ut vult Plinius. 2. Exprimitur e Myrrha cum modica aqua contusa, ut docet Dioscorides, quod confirmat Cordus. In Officinis nostris nunquam reperitur, quocirca de ea plura dicere supersedeo.

Myrrham Officinarum legitimam non esse suspicatur Fuchsius, quod notæ Myrrhæ apud Dioscoridem illi non conveniant. Brassavolus alique Myrrham Officinarum pro Bdellio habuerunt, & revera tanta intercedit inter Bdellium & Myrrham similitudo, ut facile ab incautis, & minus expertis unum pro altero accipi possit. Langius & alii Benzoinum dictum omnes Myrrhæ electæ proprietates habere scribit. Plerique Myrrham Officinarum improbant, & pro genuina & optimæ notæ Myrrha non habendam statuunt. Verum J. Baubinus, Parkinsonus alique in simplicibus medicamentis examinandis versati veram Myrrham ad nos afferri statuunt, quamvis sæpius adulteratam

Arbores quædam baccifera, nobis autem incognita.

XXXI. De Santalo albo & citrino.

Notæ sunt, Folia pinnata, flores ex cæruleo nigricantes, fructus cerasi magnitudine, per maturitatem niger.

Santalum album & citrinum Offic. ex una & eadem arbore producitur, cujus pars corticalis Santalum album dicitur; medullaris, Citrinum, ut à multis affirmatur. Scribit verò Garcias, inter utriusque Santali arbores tantam esse affinitatem, ut album à citrino discerni non possit, ni fortè ab ipsis incolis, qui eas mercatoribus vendunt.

A. 1. Santalum citrinum, Offic. Park. Theat. 1604. J. B. i. 486. Chab. 36. Ind. Med. civ. Mont. Exot. 8. Raii Hist. ii. 1804. Santalum pallidum, C. B. Pin. 392. Jonsf. Dendr. 455. Ger. 1389. Emac. 1586. A. Yellow Sanders. Gal. Santal citrin. G. Gelber Sandel. B. Geele Sandel. Usu. Cor seu medulla solida, colore citrina, saporis subamari, aromatici, odoris fragrantis & grati.

A. 2. Santalum album, Offic. Ger. 1389. Emac. 1586. Park. Theat. 1605. J. B. i. 486. Chab. 36. C. B. Pin. 392. Jonsf. Dendr. 455. Raii Hist. ii. 1804. Ind. Med. civ. Mont. Exot. 8. A. White Sanders. Gal. Santal blanc. G. Weißer Sandel. B. Witte Sandel. Usu. Lignum, quod durum, solidum, ponderosum, pallidum, odoris & saporis præcedentis.

Utraque ex India Orientali ad nos transportantur. Vires. Refrigerant, siccant, aperiunt, Hepatica sunt ac cardiaca. Usus præcipuus in Li-

cum Gummi; & argumentis in contrarium al-
latis respondent, quos consule.

Duas arbores Lachrymiferas, aculeatas, de-
pingit & describit eximius ille Botanicus D.
Leonardus Plukenetius in Phytograph. Tab. 145.
Fig. 2, & 3. quas consulat Lector.

*Arbores Pomiferæ fructu corticoso mol-
liore.*

Fructum corticosum vocamus, qui non membra-
na tantum tenui pulpam ambiente, sed corti-
ce crassiore, eo tamen molliore cingitur, R. H.
p. 1654.

SECTIO OCTAVA.

I. De Malo Citria, sive Medica, Li- monia, & Aurantia.

De Arboribus Pomiferis.

Pomiferas Arbores voco, quæ fructum profe-
runt majorem, pericarpio donatum, polypyre-
num, R. H. p. 1643.

Arbores Pomiferæ sunt fructu cortice crassio-
re tecto, eoque vel

- { Molliore, fructu
 - { Rotundiore per maturitatem aureo, fo-
liis
 - { Simplicibus, floribus pentapetalis,
albis, odoratis: *Aurantia*.
 - { Binis conjugatim, floribus tetrapeta-
lis, incarnatis: *Cambogium*.
 - { Ovali & oblongo, per maturitatem pal-
lidior, succo acidior,
 - { Major, cortice crassior: *Citrus*.
 - { Minor, cortice tenuior seu minus
spisso, pulpa copiosior: *Limonium*.
- { Durior, foliis singulis pediculis insidenti-
bus.
 - { Binis, flosculis in umbellas dispositis,
semine orbiculari compresso: *Lignum
Colubrinum*.
 - { Singulis, floribus speciosis, pentapeta-
lis, flavis, nucleis oblongis: *Cacao*.

Notæ sunt, Arbor fruticosa, foliis glabris,
acuminatis, odoratis, semper virentibus;
floribus calathoidibus, fructu corticoso, semina
utrinque acuminata, in carne humida continente.

A. 1. *Malus Citria*, Offic. *Citrum*, *Malus
Citria*, Commel. Plant. Usual. 87. *Malum Ci-
trum*, Aldrov. Dendr. 525. *Citrum vulgare*,
Tourn. Inst. 621. Elem. Bot. 493. Boerb. Ind.
A. ii. 420. *Citreum*, *Malus Citria*, *Malus
Medica*, Mont. Ind. 40. *Citreum Malum*,
Ind. Med. xxxvii. *Malum Citreum vulgare*,
Ferr. Hesp. 61. *Malus Citria vulgaris*, Fons.
Dendr. 10. *Malus Citria sive Medica*, Raii
Hist. ii. 1654. *Malus medica sive Citria*,
Park. Theat. 1506. *Malus Citria*, J. B. i. 94.
Malus medica, Ger. 1278. Emac. 1462. C.
B. Pin. 435. Cbab. 4. A. The Citron-tree. Gal.
Citronnier. G. Citronen-Baum. B. Citroen-
boom. In Italia & Hispania colitur. Ufu. Fru-
ctus, cortex, & semen. Vires. Citrium Ma-
lum (cum cortice ac carne) alexipharmacum
putatur cujuslibet veneni, resistit putredini,
morbisque malignis, lumbricos fugat, diapho-
reticum est. Cortex calfacit, & siccatur. Ca-
ro seu pulpa refrigerat, & humectat; & hinc
Succus expressus. Semen calfacit, & siccatur,
attenuat, digerit, abstergit, Lumbricos fugat,
Schrod.

A. 2. *Malus Limonia*, Offic. Ger. 1278.
Emac. 1462. Park. Theat. 1507. Raii Hist.
ii. 1656. J. B. i. 96. Cbab. 4. *Malus Limo-
nia acida*, C. B. Pin. 436. *Limonia vulgaris
domestica*, Fons. Dendr. 13. *Limon*, Aldrov.
Dendr. 491. *Limon*, *Malus limonia*, Mont.
Ind. 46. *Limon vulgaris*, Ferr. Hesp. 193.
Tourn. Inst. 621. Elem. Bot. 494. Boerb. Ind.
A. ii. 240. A. The Lemon-tree. Gal. Limonnier.
G. Limonien-Baum. B. Limoen-boom. In
Italia & Hispania crescit. Ufu. Fructus seu
ma-

mala, cortices malorum, semen. *Vires.* Citrii mali virtutes æmulantur, nisi quod magis acidiuscula sunt, ita & magis refrigerantia, & siccantia. Usus præcipuus in febribus, aliisque morbis calidis, in calculo, & similibus, *Schrod.*

A. 3. Malus Aurantia, *Offic. Ger.* 1279. *Emac.* 1463. *Raii Hist.* ii. 1658. Malus Aurantia vulgaris, *Parkinsf. Theat.* 1508. Malus Arantia major, *C. B. Pin.* 436. Aurantium, Mala Arantia, *Mont. Ind.* 37. Arantia Malus *C. B. i.* 97. *Cbab.* 5. Aurantium vulgare, *Ferr. Hesp.* 377. *Tourn. Inst.* 620. *Elem. Bot.* 493. *Boerb. Ind. A.* 239. Mala Aurantia; *Aldrov. Dendr.* 489. Malus Aurantia vulgaris major, *Jonsf. Dendr.* 22. A. The Orange-tree. *Gal. Orangier. G. Pomeranzen-Baum. B. Orange-boom.* In Hispania, Lusitania, &c. succrescit. *Usu.* Folia, flores, fructus, seu mala, cortices malorum, & semen. *Vires.* Aqua destillata ex floribus, quam *Napham* vocant, non tantum ad delicias, sed contra pestem, & morbos contagiosos utilem, & cordi amicam, quæ & sudores movet, *R. H. p.* 1659. Folia cum floribus viribus conveniunt. Fructus easdem virtutes habere putantur, quas Citria mala, imbecilliores tamen: Cortices calidiores sunt, ususque vulgaris in torminibus ventris, colicisque à flatu subortis, inque dysuria corrigenda, *Schrod.* Scorbuto sanando efficacissima esse perhibentur, *R. H.*

Mal.) si quis utriusque descriptionem examinet. Binæ hæ arbores ex trunco inciso Gummi Gutta Gamba, Gutta Germandra, & Gutta Femou dicta, fundunt; præstat autem illud, quod ex posteriori, ut sentit *Hermannus*. Substantia est gummosa, & resinosa, indurata, flava, aut aurei coloris, saporis acris, nauseosi. *Vires.* Expurgat per superiora, & inferiora, præcipue humores serosos, & aquosos, tum quoque omnem saburram vitiosorum humorum ex toto corpore educit. Hinc usus ejus creber est in hydrope, scabie, pruritu, & similibus. *Schrod.*

De generatione hujus gummi multæ sunt opiniones: Alii enim naturalem esse aiunt; alii vero factitium; quidam ad Esulam referunt; *Bontius* ad Esulæ affinem plantam Indicam; alii ad flores Ricini Indici; colorem vero ex Curcuma advenire; alii autem à Tithymalo, & Scammonio derivare conantur.

Nobis verò Succus est concretus ex arboribus supracitatis. Confundi autem non debet (inquit *D. Syen* in Annotationibus suis ad *Hortum Malabaricum*, Tom. i.) gummi Gutta hæc descriptum cum vulgari, quod ab *Esulæ Indicæ affini* planta colligi testatur *Jacobus Bontius* in Historia sua Naturali & Medica Indiæ Orientalis, lib. 6. cap. 57. & ab Indis vocari *Lonam Cambodia*, quod in Cambodia, vicina regno Indiæ provincia frequenter proveniat.

II. De Cambogio.

NOtæ sunt, Folia conjugatim bina, flores tetrapetali in summis surculis, fructus malo aureo æmulus.

A. Cambogium, *Offic. Commel. Flor. Mal.* 66. Carcapuli, *Park. Theat.* 1635. *J. B. i.* 105. *Cbab.* 5. *C. B. Pin.* 437. *Raii Hist.* ii. 1661. Carcapuli Malabarensum, *Jonsf. Dendr.* 26. Carcapuli Acoftæ fructu, Malo aureo simili, *Pluk. Almag.* 81. Arbor Indica, quæ Gummi guttæ fundit, fructu acido, sulcato, Mali magnitudine, *Commel. Flor. Mal.* 66. Codam-Pulli seu Ota-Pulli, *Hort. Mal. i.* 41. *Tab.* 24. Careapuli, *Linscot. Ind. Orient. Part. iv.* Arbor Indica Gummi Guttam fundens, fructu dulci rotundo, Cerasi magnitudine, Kanna-wakoraka, Kapnajicoraka, Gohkathu, Ghoraka, Cingh. *Herm. Mus. Zeylan.* 26.

Perperam confundit *Baubinus* Carcapuli Acoftæ, & Carcapuli *Linscot.* quod manifesto liquabit (*scribit D. Syen* in notis suis ad *Hort.*

III. De Ligno Colubrina, & Nuce Vomica.

FOLIIS binis ex nodis oriundis, floribus parvis in umbellam dispositis, fructu corticofo, semine plano, compresso, à reliquis differt.

A. 1. Nux Vomica, *Offic. Ger.* 1362. *Emac.* 1546. *Park. Theat.* 1601. *Raii Hist.* ii. 1814. Nux Vomica, Nux Metella, *Mont. Exot.* 10. Nux Vomica in Officinis, *C. B. Pin.* 511. Nux Vomica Officinarum, *Jonsf. Dendr.* 155. *Cbab.* 25. Nux Vomica vulgò Officinarum, compressa, hirsuta, *J. B. i.* 339. Nux Vomica major & Officinarum, *Parad. Bat. Prod.* 357. Caniram, *Hort. Mal. i.* 67. *Tab.* 37. Malus Malabarica fructu corticofo, amaricante, semine plano compresso *D. Syen. Raii Hist.* ii. 1661. Solanum arboreum Indicum maximum, foliis Oenopliæ, sive Napææ majoribus, fructu rotundo, duro, rubro, semine orbiculari compresso maximis; Nuces Vomicae & Lignum colubrinum Officinarum.

ferens, *Breyn. Prod.* ii. 92. *Commel. Flor. Mal.* 249. *Malus Indica* venenata amara nucleis argenteis compressis orbiculatis; *Ghodhakadura*; *Nux Vomica Officinarum*, *Herm. Mus. Zeylan.* 41. *A. Vomick Nuts.* *Gal. Noix vomique.* *G. Kräh-Augen.* *B. Kraan-Oogen.* In Malabar oritur. *Ufu.* Semina orbiculata, compressa, cornea duritia, colore cinereo, foris parum lanuginoso, saporis amari. *Vires.* Narcotica est, virulenta, & Opio deterior. Canes, feles, corvos, &c. cum cibo exhibita interimit, vomitumque ciet.

Ex observatis (inquit *De Heide* in *Centuria Observationum Medicarum*, *Obs.* 50. p. 116.) patere putem hanc nucem virulentam potissimum inficere fluidum cerebrum nervosque irrigans: hinc enim inquietudo, rigor, convulsiones, horror, tremor, & respiratio inordinata facile derivantur.

A. 2. Lignum Colubrinum, *Offic.* *Nux Vomica minor Moluccana*, Lignum Colubrinum *Officinarum*, *Parad. Bat. Prod.* 357. *Nux Vomica altera*, *Raii Dendr.* 117. *Radix Colubrina*, Lignum Colubrinum, *Mont. Exot.* 7. *Solanum arborescens Indicum*, foliis Napææ majoribus magis mucronatis, fructu rotundo, duro, spadiceo-nigrescente, semine orbiculari compresso, maximis, *Breyn. Prod.* ii. 93. *Commel. Flor. Mal.* 249. Fructus orbicularis peregrinus cum granis Nucis Vomicae similibus, *J. B. i.* 341. *Modira-Caniram*, *Hort. Mal.* viii. 47. *Tab.* 24. *An Clematitis Indica* foliis Perficæ, fructu Periclymeni, *C. B. ?* Lignum Colubrinum primum *Garcia*, *Park. C. B. ?* *A. Snake-wood.* *Gal. Bois couleuvre.* *G. Griefs-holk.* *B. Slangen-bout.* In Insula Zeylanica & Timorensi succrescit. *Ufu.* Radix lignosa, brachii crassitie, sub cortice ferrugineo, maculis cinereis notato, includens materiam solidam ponderosam, saporis acris & amarissimi, odoris nullius. Eligendum amarum, non cariosum, grave. *Vires.* Calidum est, & siccum, abstergit, morsibus serpentum aliisque venenis medetur. Bilem ac mucilaginem per alvum, nonnunquam etiam per vomitum educit; unde usus præcipuus est in febribus intermittentibus tertiana ac quartana: Lumbricos necat ac fugat. Extrinsecus maculas cutis abstergit, *Schrod.*

Ex Observationibus autem *Antonii de Heide*, *Obs.* 53. p. 121. Vi virulentâ, soporosa, ac maligna, hoc Lignum præditum est; hinc non tutum esse affirmo internè exhiberi. Ad Febrem quotidianam sedandam (inquit) Ligni Colubri pulverem assumpsit Tornator quidam circa vesperam, subsequente nocte satis bene

habuit, sed mane surgere vel corpus movere satagens, sentiebat tremorem in membris. Eiusdem ligni semi-drachma assumpta à muliere cachectica præter tremorem excitavit & stuporem, ita ut ægra nullius rei curam haberet, nesciens, ut mihi retulit, se esse in mundo vel vivere. Retulit mihi illustris domina famulum suum ab assumpto hoc ligno per aliquot dies instar fatui extitisse.

A. 3. Faba Sti. Ignatii, *Offic.* *Nux Pepita* seu Faba Sancti Ignatii, *Act. Philosoph. Lond.* No. 249. p. 44. *Igasur*, seu *Nux Vomica legitima Serapionis*, *ejusd.* 88. *Fig.* 4, 5, 6. *Igasur*, seu *Nux Vomica legitima Serapionis Camelli*, Faba Sti. Ignatii vulgo, *Raii Dendr.* 118. *Cucurbitifera Malabathri foliis scandens Catalongay*, & *Contara Phillippinis Orientalibus dicta*, cujus Nuclei Pepitas de Byfayas aut Catbalogan, & Fabæ Sti. Ignatii ab Hispanis, *Igasur* & *Mananaog*, i. e. *Victoriosi*, Insulanis nuncupati, *Pl. Mant.* 60. *A. St. Ignatius's-Bean.* *Gal. Fève de Saint Ignace.* *G. St. Ignatius-Bohne.* *B. St. Ignatius Boone.* Ex India Orientali transportatur. *Ufu.* Semina oblonga, avellanæ Nuci cum putamine paria, aut etiam paulò majora, nodosa, durissima, diaphana, & quasi cornea substantia, saporis intensius amari, coloris autem inter album & glaucum. *Vires.* Veneno resistit, febres quartanas curat, urinam & menses provocat; vertiginem inducit, & vomitiones ciet.

IV. De Cacao.

Arbor est procera, cortice glabro, foliis longis, glabris, & acuminatis, floribus magnis, pentapetalis, flavis, fructu magno.

Cacao, *Offic.* *Ger.* 1364. *Emac.* 1550. *Raii Hist.* ii. 1670. *Cat. Jam.* 134. *Hist.* ii. 15. *Ind. Med.* xxiv. *Mont. Exot.* 9. *Cacao* sive *Cacavate*, *Park. Theat.* 1642. *Cacao* Americae sive *Avellana Mexicana*, *J. B. i.* 291. *Amgdalis similis Guatimalensis*, *C. B. Pin.* 442. *Arbor Cacavera*, *Pis. Mant. A.* 197. *Cacava Quahvitl* sive *Arbor Cacari Cacavifera*, *Hern.* 79. *Cacava* seu *Arbor Cacaï*, *Nieremberg.* seu *Arbor Cacarifera*, *Mexicanorum*, *Jons.* *Dendr.* 124. *Cacava Quahvitl*, sive *Arbor Cacaï*, *Nieremb.* 344. *Arbor Cacarifera*, *Camel. Syllab.* *Cacao America*, sive *Avellana Mexicana*, *Cacavata* quorundam, *Chab.* 19. *Cacao fructus*, *Calceol. Mus.* 606. *Worm.* 191. *Arbor cacavifera Americana*, cujus fructus fol.

folliculo inclusus Amygdalorum speciem refert, *Pluk. Almag.* 40. *Phytog.* 268. f. 3. A. *The Cacao-tree.* Gal. *Cacavate*, (*arbre qui porte le Cacao.*) G. *Cacaos-Baum.* B. *Cacaos-boom.* In Insula Cuba, Jamaica, &c. colitur. *Usu.* Nuclei Amygdalis similes, & magnitudine, & forma, & consistentia, sed paulo tumidiore, saporis subpinguis, oleosi, & subamari, colore obscurius rubente, odoris nullius. Electione tamen utendum, nec esitandas mucidas, cariosas, aut nullo modo corruptas seu vitiosas; verum integras, pingues, bene asservatas & sapidas. *Vires.* Amygdalarum & Pistaceorum virtutes æmulantur; vim autem habent nutriendi adeo potentem, ut multis carnibus, aliisque alimentis anteferantur. Ex Nucleis vel per se, vel cum Saccharo solo, vel cum aliis fructibus, aut aromatis mixtis, conficitur illa Massa seu Confecta *Chocolata* dicta. Simplicia alimentaria & aromatica, quæ Chocolatæ compositionem ingrediuntur, hæc recensent *Hernandez*, *Piso*, & *Hughesius*. à nobis in hoc opere descripta. 1. *Atolli*, i. e. *Mayzii* seu *Frumenti Indici* farina. 2. *Acchiote*, *Hern.* *Urucu*, *Pis.* 3. *Chilli*, i. e. *Capficum*. 4. *Macaxochitl*, *Hern.* 5. *Tliloxochitl*, *Hern.* i. e. *Vaynillus*. 6. *Xochinacatl*, seu *Flos auriculæ*, *Hern.* *Oregivella*, *Clus.* *Orejuelas*, *Hughes.* 7. *Xoconochitl* seu *Piper Tavaſci*, *Hern.* Vid. D. *Stubbes Tractatum Anglicum de potu Chocolate dicto.* Item D. *Du Tours Librum Gallicum de Chocolate*, & *Tractatum Anglicè conscriptum.*

SECTIONONA.

De Arboribus fructu per maturitatem sicco.

Arbores & frutices fructu per maturitatem sicco sunt vel:

Nuciferæ, foliis pinnatis, nuce majore, oblonga, dura, tegumento exteriori scabro, testam undique obducente, *Pistacia.*

a Bacciferæ,
 { Erectæ, foliis
 { Perpetuis seu sempervirentibus,
 { Majoribus & latioribus suaveolentibus, in igne crepitantibus, baccis nigris nucleis intus geminum planum claudentibus: *Laurus.*
 { Minoribus, baccis etiam nigris; nucleum intus geminum fulcatum, saporis amaricantis, claudentibus: *Coffee*, *Frutex.*
 { Deciduis, latis, mucronibus acutis, floribus pentapetalis, suaveolentibus, ligulis foliaceis, oblongis, communi pediculo adnascentibus; fructu rotundo, parvo, monococco: *Tilia.*
 { Scandentes, foliis nervosis, subrotundis, acuminatis, flosculis monopetalis, tripartitis, racematim digestis, fructu rotundo, monopyreno, aromatico: *Piper Rotundum.*
 Polycoccæ; hæ sunt vel foliis
 { Simplicibus, graveolentibus, sempervirentibus, fructu tricuspide & tricapsulari, singulis cellulis binis seminibus nigris, splendentibus, repletis, *Buxus.*
 { Pinnatis pari numero, ligno solido & denso, resinoso, fructu etiam
 { Dicocco, flore tetrapetalo: *Guajacum.*
 { Tetracocco, flore pentapetalo, cæruleo: *Lignum Sanctum.*
 Vasculis membranulis alatis; seu folliculis singulis singula semina claudentibus.
 Subrotundis, primo vere ante folia erumpentibus, & semine perfecto, brevi deciditibus, arbore grandi & procera, folio simplici, lato, non laciniato: *Ulmus.*
 Oblongis, semine extremum inferius seu quod ad pediculum est occupante, non ante autumnum maturo, foliis arboris pinnatis: *Fraxinus.*
 Lanigeræ, seminibus vasculis inclusis, multis simul confertis racematim in summis ramis, foliis Cupressi: *Tamarix.*
 Polyspermæ, seu vasculo subrotundo, semina multa parva continente, in imo flore occultato, foliis parvis & angustis sempervirentibus: *Erica.*

I. De Staphylodendro.

NOtæ sunt, Flores racemosi, pentapetali; fructus vesicula in duos aut tres loculos divisa, nucis continentes, calvarie figuræ, R. Meth. A. p. 157.

A. Staphylodendron, Offic. *J. B.* i. 247. *Cbab.* 18. *Raii Hist.* ii. 1681. *Synop.* iii. 468. *Tourn. Inst.* 616. *Elem. Bot.* 489. *Boerb. Ind.* A. ii. 235. *Rupp. Flor. Jen.* 98. *Merc. Bot.* ii. 34. *Phyt. Brit.* 119. Staphylodendron, Pistachia sylvestris, *Mont. Ind.* 53. Staphylodendron sylvestre & vulgare, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 582. Pistachia sylvestris, *C. B. Pin.* 401. *Jonsf. Dendr.* 128. Nux Vesicaria, *Ger.* 1249. *Emac.* 1437. *Park. Theat.* 1417. *Mer. Pin.* 83. A. The Bladder-Nut-tree. *Gal. Nez coupez.* G. Deutsche Pimpernuße. B. Pimpernooten. In sepibus nonnunquam reperitur. Maio floret. Autumno nucleos maturat. *Ufu.* Nuclei. *Vires.* Cum Pistachia viribus à quibusdam convenire creditur.

II. De Laure.

NOtæ, Arbor est baccifera, foliis sempervirentibus, majoribus & latioribus, in igne crepitantibus, baccis nigris, nucleum intus geminum claudentibus; R. Meth. p. 34.

A. 1. Laurus, *Ger. Emac.* 1407. *Park. Parad.* 598. *J. B.* i. 405. *Raii Hist.* ii. 1688. *Cbab.* 31. Laurus vulgaris, *C. B. Pin.* 460. *Tourn. Inst.* 597. *Elem. Bot.* 470. *Boerb. Ind.* A. ii. 216. Laurus minor, *Park. Theat.* 1488. Laurus domestica tenuifolia, *Jonsf. Dendr.* 229. Laurus mas & fœmina, *Ger.* 1222. A. The Common Bay-tree. *Gal. Commun Laurier.* G. Lorbeer-Baum. B. Lauwrier-boom. In hortis colitur. Martio & Aprili floret. *Ufu.* Folia, & baccæ oblongæ, rotundæ, nigricantes, sub pellicula tenui includentes nucleum geminum nigricantem, saporis acris, amari, aromatici, oleosi, odoris non ingrati. *Vires.* Calfaciunt, & siccant, emolliunt, resolvunt. *Ufus præcipuus* baccarum in mensibus & urinis ciendis, in affectibus nervorum, paralyfi, in colica, in dolore post partum, in cruditatibus ventriculi. Extrinsecus conferunt folia ad ictus vesparum, molliunt tumores, promovent menses, leniunt dolores, odontalgiamque mitigant, *Schrod.*

A. 2. Laurus latifolia, Offic. Laurus latifolia platytera Dioscoridis, *C. B. Pin.* 460. *Cbam.* 393. *Tourn. Inst.* 597. *Elem. Bot.* 470. *Boerb. Ind.* A. ii. 215. *Raii Hist.* ii. 1690. Laurus major five latifolia, *Park. Theat.* 1488. Laurus latifolia Bætica, *Hort. Amst.* 189. A. The broader-leaved Bay-tree. *Gal. Grand Laurier.* G. Große Lorbeer-Baum. B. Grote Lauwrier-boom. In Hispania. *Ufu.* Folia. *Vires.* Cum vulgari viribus convenit.

III. De Tilia.

Ligulis foliaceis oblongis, communi flosculorum pediculo adnascantibus; floribus pentapetalis, fructu rotundo, parvo monococco; cortice lente & ad funes texendos habili, ab aliis arboribus baud difficulter distinguitur, R. *Synop.* p. 233.

A. 1. Tilia, Offic. *Cbab.* 59. Tilia fœmina, *Ger.* 1298. *Emac.* 1483. *Mer. Pin.* 118. *Merc. Bot.* ii. 34. *Phyt. Brit.* 121. Tilia fœmina major, *Park. Theat.* 1407. Tilia fœmina folio majore, *C. B. Pin.* 426. *Tourn. Inst.* 611. *Elem. Bot.* 484. *Boerb. Ind.* A. ii. 230. *Rupp. Flor. Jen.* 80. *Buxb.* 319. *Jonsf. Dendr.* 211. Tilia vulgaris platyphyllos, *J. B.* i. 133. *Raii Hist.* ii. 1694. *Synop.* iii. 473. *Dill. Cat. Giff.* 86. A. The Lime-tree. *Gal. Grand Tilleul, Tillau.* G. Linden-Baum. B. Linde-boom. In areis & compitis, Junio floret. *Ufu.* Folia & flores. *Vires.* Folia siccant, & repellunt, urinam ac menses cient. Flores calfaciunt, & siccant, partium sunt tenuium, discutiant, cephalici sunt. *Ufus præcipuus* in epilepsia, apoplexia, vertigine, *Schrod.*

A. 2. Tilia, Offic. *Ind. Med.* cxvii. Tilia fœmina folio minore, *C. B. Pin.* 426. *Tourn. Inst.* 611. *Elem. Bot.* 484. *Boerb. Ind.* A. ii. 230. *Jonsf. Dendr.* 212. Tilia folio minore, *J. B.* i. 137. *Raii Histor.* ii. 1695. *Synop.* iii. 473. *Dill. Cat. Giff.* 115. *Rupp. Flor. Jen.* 80. *Buxb.* 319. Tilia sylvestris, *Merc. Bot.* ii. 34. *Phyt. Brit.* 121. Tilia Offic. five fœcunda Pseudopiperifera, *Hoffm. Cat. Altorff.* A. The Smaller Lime-tree, Bast, or Peper-tree. *Gal. Tillet avec une petite feuille.* G. Linden-Baum mit schmalle blätteren. G. Linde-boom met smalle bladeren. In sylvis, & sepibus. *Ufu.* Flores. *Vires* easdem habet cum præcedenti.

IV. De

IV. De Cotino.

NOtæ sunt, Semina compressa, rubentia, lenticulis æqualia, obiter disposita in cymis tenuissimorum, sed rigidorum filamentorum, late diffusis, pilis plumatim obsitis, quæ ad summos ramulos oriuntur, R. Meth. A. p. 158.

A. Cotinus, Offic. Rupp. Fior. Jen. 80. Cotinus Matthioli, C. B. Pin. 415. Cotinus coriaria, Fons. Dendr. 293. Elem. Bot. 483. Tourn. Inst. 610. Boerb. Ind. A. ii. 228. Coccigria, Cotinus coriaria nonnullis dicta, Ctab. 37. Coccigria, sive Cotinus putata, J. B. i. 424. Raii Hist. ii. 1696. Coggygia Theophrasti, vel Cotinus coriaria Plinii, Ger. 1293. Emac. 1476. Cotinus coriaria, Park. Theat. 1451. A. Venice or Red Sumach. Gal. Fustet. G. Färber - Baum. B. Verf - Loof. In Italia reperitur. Maio floret. Augusto fructus maturescit. Ufu. Fructus. Vires. Siccatur, & astringit; insigniter faucium & genitalium ulcera sanat; fluxus alvi mensisque sistit.

V. De Pipere Rotundo.

NOtæ, Planta est sarmentosa, volubilis, foliis subrotundis, acuminatis, nervosis, flosculis monopetalis, tripartitis, fructu rotundo, racemoso.

A. 1. Piper nigrum, Offic. Ger. 1355. Emac. 1538. Park. Theat. 1603. J. B. ii. 181. Piper nigrum, Melanopiper, Mont. Exot. 9. Piper nigrum Clusii, Ctab. 125. Piper rotundum nigrum, C. B. Pin. 411. Raii Hist. ii. 1341. Pluk. Almag. 297. Phytog. cccxxxvii. f. 1. Commel. Flor. Mal. 215. Piper rotundum, Hern. 163. Lada, aliis Molanga sive Piper aromaticum, Pif. Mant. A. 492. Piper rotundum ex Malabara foliis latis quinque nerviis albicantibus, Herm. Mus. Zeylan. 32. Molagocodi, Hort. Mal. vii. 23. Tab. 12. A. Black-Pepper. Gal. Poivre noir. G. Schwarzer Pfeffer. B. Zwarte Peper. In Java, Malabar, &c. colitur. Ufu. Fructus seu grana rotunda Vicie magnitudine, globosa, nigricantia, & rugosa, saporis acris & fervidi, aromatici, odoris fragrantis. Vires. Cum Pipere albo viribus convenit. N. B. Javenses & Amstelodamenses immittunt Piper nigrum in aquam, ut decorti-

cetur, & tum involvunt in Creta, ut fiat Piper album factitium.

A. 2. Piper album, Offic. Ger. 1355. Emac. 1538. Park. Theat. 1603. J. B. ii. 181. Piper rotundum album, C. B. Pin. 411. Raii Hist. ii. 1342. Pluk. Almag. 297. Piper album, Leucopiper, Mont. Exot. 9. A. White Pepper. Gal. Poivre blanc. G. Weißer Pfeffer. B. Witte Peper. Cum priore convenit. Ufu. Fructus seu grana, albida, Piperi nigro similia, minusque rugosa. Vires. Calfacit & siccatur, incidit, attenuat, aperit, resolvit. Usus præcipuus in frigiditate ac cruditate ventriculi, Colicis doloribus, in visus imbecillitate. Extrinsecus in apophlegmatismis, gargarismis sternutatoriis usurpatur; sedat odontalgiam, nervorum affectus frigidos juvat, Schrod.

VI. De Spiræa.

NOtæ sunt, Flos pentapetalos; fructus è pluribus siliquis seu vaginis compositus, quarum unaquæque semina aliquot compressa continet, R. Meth. A. p. 158.

A. Spiræa, Offic. Fons. Dendr. 446. Raii Hist. ii. 1699. Spiræa Theophrasti Clusio, Ger. Emac. 1601. Spiræa Theophrasti forte Clusio, J. B. i. 559. Ctab. 44. Park. Theat. 1437. Spiræa Salicis folio, Tourn. Inst. 618. Elem. Bot. 490. Boerb. Ind. A. ii. 238. Rupp. Flor. Jen. 103. Frutex spicatus foliis Salicis ferratis. C. B. Pin. 475. A. Spiked Willow. Gal. Viorne. G. Spiræa. B. Druifjes wilge. In hortis colitur. Julio floret. Augusto Semen maturat. Ufu. Semen. Vires. Astringentem facultatem habet.

VII. De Guajaco.

NOtæ sunt, Lignum solidum, densum, ponderosum, & resinosum, folia pinnata, pari numero.

A. 1. Guajacum, Offic. Ger. Emac. 1611. Raii Hist. ii. 1685. Guajacum Officinarum, Parad. Bat. Prod. 328. Guajacum, Lignum Vitæ, Rand. Ind. 41. Guajacum sive Lignum sanctum, Park. Theat. 1586. Mont. Exot. 7. Guajacum Americanum primum, fructu Aceris, sive legitimum, Breyn. Prod. i. 31. Mentz. Zz Pug.

Pug. Guajacum Jamaicense Lentisci subrotundis foliis latè virentibus, flore albo, *Pluk. Almag.* 180. *Phytog.* xxxv. Fig. 3. Guajacum magna matrice, *C. B. Pin.* 448. *Jonsf. Dendr.* 425. Guayacan, *Hern.* 63. Guajacum præstantissimum, *Laet.* 323. Guajacum foliis Cæratoniæ, Aceris seu Bursæ pastoris fructu, flore cæruleo, *Breyn. Prod.* ii. 54. Fructus Guajaci putatus & folia, *J. B.* i. 499. Guajaci ramus, Guajacum: Lignum Indicum, *Cbab.* 38. Pruno vel Euonymo affinis arbor, folio alato, buxæo subrotundo, flore pentapetalo, cæruleo, racemoso, fructu aceris cordato, cujus cortex luteum corrugatus, semen unicum majusculum nigricans, nullo officulo tectum operit, *Cat. Fam.* 186. *Hist.* ii. 133. Lignum Vitæ vulgò. *A. Guajacum*, or *Pock-wood.* *Gal. Gayac.* *G. Frankosen-Holz.* *B. Pokbout.* In Hispaniola, Jamaica, & alibi crescit. *Ufu.* Cortex lignosus, tenuis, nonnihil resinofus, & quasi ex plurimis lamellis tenuissimis conflatus; extus ex cinereo nigricans, intus pallidus, saporis acris, amaricantis, odoris aromatici. Lignum solidum, densum, resinofum, nigricans, saporis acuti, amaricantis & aromatici, odore fragrantis. Gummi seu Resina arida, friabilis, pellucida, ex nigricante, sapore acris, odore grato. Frequenter adulteratur cum succo venenato Pomæ Manchinelli. *Vires.* Lignum calfacit & siccat, sudorem, ac urinam largiter promovet, adeoque sanguinem mundificat, putredini resistit. *Ufus præcipui* in Arthritide. Hydrope, Catarrhis, aliisque morbis à Phlegmate, tartareave mucilagine, aut flatibus oriundis: peculiariter ac specificè curat Luem Veneream, *Schrod.* Gummi calidius est quam Lignum, & in omnibus ejus vires obtinet. Luem veneream curat. Cortex minus calidus est quam lignum, ejusque viribus pollet.

A. 2. Lignum Sanctum, *Offic. Terrent. in Not. Hern.* 63. *Commel. Plant. Ufu.* 91. Guajacum propemodum sine matrice, *C. B. Pin.* 448. *Raii Hist.* ii. 1686. Guajacum Americanum alterum, fructu Euonymi, *Breyn. Prod.* i. 31. Guajacum foliis Lentisci, *Breyn. Prod.* ii. 54. *Jonsf. Dendr.* 426. Guajaci altera species Monardi, *Ger. Emac.* 1611. Palum Sanctum Indiæ Occiduae, *Park. Theat.* 1587. Hoaxacan sive Lignum Sanctum, *Hern.* Jaiminum vulgò Americanum, at rectius Euonymo affinis Occidentalis alatis Rusci foliis nucefera, cortice ad genicula fungoso, *Pluk. Phytog.* xciv. *A. Holy-wood.* *Gal. Bois saint.* *G. Heilig Holz.* *B. Heylig bout.* In America etiam oritur. *Ufu.* Lignum solidum, densum, odoratum, Guajaci ligno albidius, saporis &

odoris ejusdem. *Vires.* Ut in externa facie ita & viribus cum præcedente convenit.

VIII. De Acere.

*C*ujus notæ, Folia laciniata aut angulosa; semina bina juncta, vasculis duris, membranis extantibus alatis inclusa, *R. Meth. A.* p. 157.

A. 1. Acer majus, *Offic. Ger.* 1299. *Emac.* 1484. *Mer. Pin.* 1. *Raii Synop.* iii. 470. Acer majus, multis falso Platanus, *J. B.* i. 168. *Raii Hist.* ii. 1701. Acer majus, quibusdam Platanus dictum, *Cbab.* 61. Acer majus latifolium, Sycomorus falso dictum, *Park. Theat.* 1425. Acer montanum candidum, *C. B. Pin.* 430. *Tourn. Inst.* 615. *Elem. Bot.* 488. *Boerb. Ind. A.* ii. 234. *Dill. Cat. Giff.* 72. *Rupp. Flor. Jen.* 129. *Buxb.* 3. Acer montanum candidum, aliis Platanus, *Jonsf. Dendr.* 131. Acer majus sive Platanus Scotica Cardini, *Merc. Bot.* i. 16. *Phyt. Brit.* 2. *A. The Great Maple.* *Gal. Grand Erable.* *G. Groß Horn-Baum.* *B. Groot Boog-bout.* In Cæmeteriis & ambulacris. Maio floret. Fructus maturescit Septembri. *Ufus.* Succus ex vulnerata arbore. *Vires.* Ad Scorbutum utilis esse creditur.

Veris initio cum germina novella turgescunt, hæc in trunco ramis aut radicibus vulnerata, dulcem & potulentum succum copiose effundit non secus ac Betula, *Buxb.* A quibusdam in potu usurpatur, *Rupp.*

Ex hujus Succo Saccharum præparabant Canadenses. Vide *Act. Philos. Lond. N.* 171. p. 988.

A. 2. Acer, *Offic. Cbab.* 60. Acer, Opulus, *Mont. Ind.* 35. Acer minus, *Ger. Emac.* 1484. *Raii Hist.* ii. 1700. *Synop.* iii. 470. *Mer. Pin.* 2. *Merc. Bot.* ii. 16. *Phyt. Brit.* 2. Acer minus sive vulgare, *Park. Theat.* 1415. Acer campestre & minus, *C. B. Pin.* 431. *Tourn. Inst.* 615. *Elem. Bot.* 488. *Boerb. Ind. A.* ii. 234. *Dill. Cat. Giff.* 55. *Rupp. Flor. Jen.* 129. *Buxb.* 3. Acer campestre, aliis Opulus campestris veterum, *Jonsf. Dendr.* 132. Acer vulgare minori folio, *J. B.* i. 166. *A. The Maple.* *Gal. Petit Erable.* *G. Klein Horn-Baum.* *B. Klein Boog-bout.* In sepibus frequens. Maio floret. *Ufu.* Radix. *Vires.* Contusa è vino jecinoris doloribus utilissimè imponitur, *Plin.*

IX. De Fraxina.

NOtae sunt, Cortex cinereus, folia pinnata binaria adversa; folliculi membranacei oblongi, semine extremum inferius seu quod ad pediculum est occupante, non ante Autumnum maturo; flores staminei congesti, ante folia erumpentes, & brevi evanescentes, R. Synop. p. 229.

A. 1. Fraxinus, Offic. Ger. 1289. Emac. 1472. Raii Synop. iii. 469. Mer. Pin. 39. Cbab. 62. Fraxinus, Ornus, Mont. Ind. 43. Fraxinus vulgaris, Park. Theat. 1419. Merc. Bot. i. 36. Phyt. Brit. 43. Fraxinus vulgarior, J. B. ii. 174. Raii Hist. ii. 1702. Fraxinus excelsior, C. B. Pin. 416. Tourn. Inst. 577. Elem. Bot. 448. Boerb. Ind. A. ii. 171. Dill. Cat. Giff. 59. Rupp. Flor. Jen. 269. Buxb. 117. Fons. Dendr. 290. A. Common Ash-tree. Gal. Frêne. G. Esch. Baum. B. Essen-boom. In sylvis & sepibus. Usu. Cortex, Lignum, Folia, Semen Lingua avis dicta. Vires. Cortex siccatur, attenuatur, Splenis duritiem specificè emollit, diuretica est ac Lithontriptica, eaque non è postremis adhibetur in Febribus intermittentibus; sat sudores movet. Folia siccant valde, curantque ictus Serpentum. Semen calfacit, siccatur valde, conducit Hepaticis, Pleuriticis, Calculosis, Schrod.

Lignum Chirurgis suppeditat vulnerarium (scribit Rupp.) vulgò Mund-Holk dictum, cujus collectio superitionem redolet: hoc vero mihi certissime constat, esse verum Lignum vulnerarium Chirurgorum; qui plura de eo velit consulat Willisi Pharmaceutice rational. Part. ii. p. 215. Edit. Geneven. Hoc lignum aliqui in Lue Venerea loco Ligni Sancti commendant, Rupp.

A. 2. Mannifera arbor, Offic. Fraxinus rotundior folio, C. B. Pin. 416. J. B. ii. 174. Cbab. 62. Raii Hist. ii. 1703. Fons. Dendr. 291. Fraxinus, Tourn. Inst. 577. Elem. Bot. 448. Boerb. Ind. A. ii. 172. Alepensis, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 261. A. The Round-leaved Ash. Gal. Frêne avec une feuille ronde. G. Esch. Baum mit runde Blätteren. B. Essen-boom met ronde bladeren. In Calabria & Italia reperitur. Usu. Succus condensatus Manna dictus est, Substantia grumosa, albicans, Sacchari instar, saporis subdulcis, pinguis. Eligenda est candida, recens, rufa c-

nim & fusca inveterata est. Adulteratur cum Saccharo. Vires. Temperata est & caliditatem reclinans; Guttur, Asperam Arteriam, Thoracemque leniens, alvum blande movens, bilem, serosumque humores educens. Schrod. Tuto exhibetur senibus, pueris, foeminis etiam praegnantibus & delicatis.

Manna multis Rei naturalis & medicæ Autoribus pro Rore melleo habetur, qui noctu in arborum folia decidens, calore solis induratur: quibuscum consentire nequeo ob varias rationes. 1. Quia Rores mellei calore solis liquantur & evaporant, cum Manna eodem concrevit potius, ac durior & candidior redditur. 2. Rores mellei in supina duntaxat foliorum parte concreti inveniuntur, cum Manna parte etiam prona trunci praecipue ramorum observatur. 3. Rores mellei denique in arbores duntaxat nudas in aprico sitas & aeri expositas defluunt, cum Manna, ut Calabri nonnulli eruditissimo illo viro D. Joanni Raio, cum in Italia peregrinaretur, affirmarunt, in arboribus de industria tectis, ut rori aditus non daretur, inventum fuerit; quod experimento proprio eidem confirmavit eruditissimus vir D. Thomas Cornelius, M. D. Neapolitanus Consentinus, Manna in ramis linteo circumvolutis à seipso saepius collecta. Idem jamdudum ab Altomaro demonstratum est; efficacissime autem à Pena & Lobelio, qui ramos magnos Fraxini praecisos cum in cellam vinariam recondi curassent, Mannam postero die in ipsis concretum invenerunt.

Mannam autem in Calabria singulis annis circa vel paulo ante caniculares dies & Sextiles pluvias colligunt; cum autem pluit, cessat fluere. Jam si quaeratur, inquit doctissimus Raius, cur Fraxinus in Calabria Mannam fundat, in aliis regionibus non item; respondeo id evenire vel ratione temperiei caeli, vel conditionis soli, vel utriusque.

Observavit eruditissimus D. Tancredus Robinson, M. D. in Regno Neapolitano itinerans, multas cicadas fugere & depascere Fraxinum humiliorem, unde suspicatur Mannam facilius exstillare per aperta vulnera seu foramina ab hisce animalibus facta; sicut in India Orientali Lacca ex arboribus à formicis perforatis. Vide quoque Rupp. Flor. Jen. p. 269.

X. De Ulmo.

Ulmo arbori proceræ folliculi seminales compressi, Atriplicis hortensis folliculorum æmuli, antequam folia erumpunt præcoci maturitate decedentes, & singula singuli semina continentes, pro characteristica sufficiunt, R. Synop. p. 229.

A. 1. Ulmus, Offic. J. B. i. 139. Cbab. 59. Mont. Ind. 55. Dill. Cat. Giff. 45. Buxb. 340. Ulmus campestris, Jonsf. Dendr. 431. Ulmus vulgaris, Park. Theat. 1404. Ulmus campestris & Theophrasti, C. B. Pin. 426. Tourn. Inst. 601. Elem. Bot. 474. Boerb. Ind. A. ii. 220. Rupp. Flor. Jen. 226. Ulmus vulgarissimus folio lato, scabro, Ger. Emac. 1480. Raii Hist. ii. 1425. Synop. iii. 468. Mor. Pin. 126. Merc. Bot. i. 77. Ulmus vulgaris folio lato, scabro, Phyt. Brit. 131. A. Common Elm. Gal. Orme. G. Rüst-Baum. B. Olm-boom, Ypen-boom. In sepibus. Ufu. Cortex, Folia, sed raro. Vires. Cortex glutinandi vim habet, dolores Podagricos mulcet, Ischiadem mitigat, alvum purgat, pituitasque & aquas privatim trahit. Folia astringendi vim habent, Diosc.

A. 2. Ulmus montana, Offic. C. B. Pin. 426. Elem. Bot. 474. Ulmus montana, aliis latifolia, Jonsf. Dendr. 432. Ulmus latiore folio, Park. Theat. 1404. Ulmus folio latissimo, scabro, Ger. Emac. 1481. Raii Hist. ii. 1426. Synop. iii. 469. Tourn. Inst. 601. Boerb. Ind. A. ii. 220. Merc. Bot. i. 77. Phyt. Brit. 130. Mer. Pin. 126. Rupp. Flor. Jen. 266. Ulmus folio latissimo, Buxb. 340. A. The Wych-Hasel. Gal. Ormeau de montagnes. G. Berg-Ulm-Baum. B. Berg-Olm-boom. In sepibus frequens. Ufu. Cortex. Vires. Cum priore viribus convenit.

A. 3. Macer, Diosc. Theoph. Macer veterum, C. B. Pin. 408. Jonsf. Dendr. 161. Macer Græcorum, Park. Theat. Macer Dioscoridis & Græcorum, J. B. i. 262. Cbab. 18. Ulmo affinis, vasculis membranaceis, & semine intus incluso composito, Raii Hist. ii. 1779. A. The Grecian Macer. Gal. Macer des Anciens. G. Griechisch Macerbaum. B. Grieks Macer-boom. Ex Barbaria advehitur. Ufu. Cortex flavescens, crassus, gustu perquam adstringens. Vires. Contra cruentas excretaiones, Dysenterias, & alvi fluxiones bibitur, Diosc.

XI. De Tamarice.

Nota ejus sunt, Folia Cupressi seu Ericæ vulgaris, flores spicati, multa semina lanugine involuta, simul conferta racematim in summis ramis, R. H. p. 1704.

A. 1. Tamariscus, Offic. Tamariscus, Myrica, Mont. Ind. 54. Tamariscus Narbonensis, Ger. 1194. Emac. 1378. Tourn. Inst. 661. Boerb. Ind. A. ii. 257. Tamariscus folio tenuiore, Park. Theat. 1479. Tamarix altera folio tenuiore, five Gallica, C. B. Pin. 485. Tamarix major five arborea Narbonensis, J. B. i. 351. Raii Hist. ii. 1704. Tamarix fruticosa folio tenuiore, seu Gallica, Jonsf. Dendr. 448. Myrica five Tamarix, Cbab. 75. A. Tamarisk. Gal. Tamaris. G. Tamarisfen. B. Tamarisch. In hortis colitur. Maio & Junio floret. Ufu. Cortex, Lignum, Summitates, Flores. Vires. Calfacit, & siccat, attenuat, aperit, abstergit, subastringit, diureticus est ac splenicus. Usus præcipuus in obstructione ac tumore Lienis, in morbis ab atra bile ac sero oriundis, ut Scabie, Pruritu, in Ictero nigro, Profluvio albo mulierum, &c. Extrinsecus imprimis in Tinea capitis, &c. Schrod.

A. 2. Tamariscus Germanica, Offic. Tourn. Inst. 661. Mat. Med. 106. Boerb. Ind. A. ii. 257. Rupp. Flor. Jen. 95. Ger. 1194. Emac. 1378. Tamariscus folio latiore, Park. Theat. 1479. Raii Hist. ii. 1705. Tamarix fruticosa folio crassiore, five Germanica, C. B. Pin. 485. Jonsf. Dendr. 447. Tamarix Germanica five minor fruticosa, J. B. i. 351. Tamarix minor five fruticosa, Cbab. 75. A. German Tamarisk. Gal. Tamaris d'Allemagne. G. Teutscher Tamariske. B. Duitje Tamarisch. In hortis. Junio floret. Ufu. Cortex, &c. ut in priore, quacum in viribus etiam convenit.

XII. De Paliuro.]

Nota sunt, Spine longæ acutissime; fructus perispermides, pulpâ intus fungosâ officulum durum continens trispermum, hoc est, tribus conceptaculis cum singulis in unoquoque seminibus donatum, R. Meth. A. p. 158.

A. Paliurus, Offic. Ger. 1153. Emac. 1336. Raii

Raii Hist. ii. 1708. *Ind. Med.* lxxxvii. *Chab.* 61. *Paliurus*, *Rhamnus*, *Mont. Ind.* 49. *Paliurus Dodonæi*, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 471. *Tourn. Inst.* 616. *Elem. Bot.* 489. *Boerb. Ind. A.* ii. 236. *Rupp. Flor. Jen.* 109. *Paliurus* sive *Rhamnus tertius Dioscoridis*, *Park. Parad.* 607. *Paliurus Jujubinis foliis fructu petaloide*, *Pluk. Almag.* 275. *Rhamnus* sive *Paliurus folio Jujubino*, *J. B. i.* 35. *Rhamnus folio subrotundo*, fructu compresso, *C. B. Pin.* 477. *Jonsf. Dendr.* 265. *Paliurus* sive *Rhamnus tertius Dioscoridis*, *Park. Theat.* 1006. *A. Christ's Thorn. G. Paliure. G. Christ's Thorn. B. Paliurus.* *Italæ*, &c. incola est. *Maio & Junio* floret; *Autumno* fructum maturat. *Usu.* *Folia*, *Radix*, *Baccæ.* *Vires.* *Radix & folia* astringunt, *ventrem fluentem* cohibent, digerunt, & *Phymata* curant. *Fructus* incidendi vim obtinet, *calculos vesicæ* comminuit, & *pectoris pulmonisque excretionibus* auxiliatur, *R. H. p.* 1709.

XIII. De Platano.

Notæ sunt, *Fructus in pilulas sphaericas conglobati*, multa semina continentes, *R. Meth. A. p.* 140.

A. Platanus, Offic. C. B. Pin. 431. *J. B. i.* 170. *Chab.* 62. *Ger.* 1304. *Emac.* 1489. *Platanus vulgaris*, *Jonsf. Dendr.* 214. *Platanus Orientalis vera*, *Park. Theat.* 1427. *Raii Hist.* ii. 1706. *Tourn. Inst.* 590. *Elem. Bot.* 463. *Boerb. Ind. A.* ii. 209. *Platanus pilulis majoribus*, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 499. *Platanus Orientalis pilulis amplioribus*, *Pluk. Almag.* 299. *A. The Plane-tree. Gal. Platane, Plane. G. Frembd Thorn. B. Platanus.* In *Creta* oritur. *Usu.* *Folia*, *Cortex*, *Pilulæ.* *Vires.* *Tenerrima folia in vino decocta & illita*, *oculorum fluxiones* sistunt, *tumores & inflammationes* levant. *Decoctus cortex in aceto*, *dentes in dolore* colluit. *Virides pilulæ in vino potæ serpentium moribus* auxiliantur, *Diosc.*

XIV. De Hippocastano.

A *Vulgari Castanea differt, foliis digitatis, sed præcipue quod flores perfectos ferat tetrapetalos spicatum dispositos, ex alis foliorum in summis ramulis provenientes.* *Raii Meth. A. p.* 194.

A. Hippocastanum, Ind. Med. lix. *Hippocastanum Tournefortii & Rivini, Rupp. Flor. Jen.* 235. *Hippocastanum, Castanea equina, Mont. Ind.* 44. *Hippocastanum vulgare, Tourn. Inst.* 611. *Elem. Bot.* 485. *Boerb. Ind. A.* ii. 250. *Castanea equina, Ger.* 1253. *Emac.* 1442. *Park. Theat.* 1401. *Raii Hist.* ii. 1683. *Chab.* 58. *Castanea equina folio multifido*, *J. B. i.* 128. *Castanea folio multifido*, *C. B. Pin.* 419. *Jonsf. Dendr.* 117. *A. Horse Chestnut. Gal. Maronnier d'Inde. G. Ross-Castanien. B. Paarde-Castanien.* In *hortis & ambulacris.* *Maio & Junio* floret. *Usu.* *Fructus.* *Vires.* *Errhina* est.

XV. De Erica.

Notæ sunt, *Statura humilis, folium perpetuum, flos nudus; vasculum seminale in imo flore seu calyce clausum; in frigido, sterili, squalido, palustri & spongioso solo* vigere, quod paucissimis plantis, conceditur, *R. Synop.* 230.

A. Erica, Offic. Ind. Med. xlvi. *Mont. Ind.* 42. *Erica vulgaris, Park. Theat.* 1480. *Raii Hist.* ii. 1713. *Synop.* iii. 470. *Merc. Bot. i.* 33. *Phyt. Brit.* 38. *Erica vulgaris seu pumila, Ger.* 1196. *Emac.* 1380. *Mer. Pin.* 36. *Erica vulgaris glabra, C. B. Pin.* 485. *Dill. Cat. Giff.* 171. *Buxb.* 104. *Tourn. Inst.* 602. *Elem. Bot.* 475. *Boerb. Ind. A.* ii. 221. *Erica vulgaris flore purpureo & albo, Rupp. Flor. Jen.* 71. *Erica vulgaris humilis, semper virens, flore purpureo & albo, J. B. i.* 354. *Erica vel Erice, Chab.* 75. *Erica folio Myricæ vulgaris glabra, Jonsf. Dendr.* 449. *A. Common Heath. Gal. Bruyere. G. Gemeine Heide. B. Heide.* In *Ericetis* frequens. *Junio* floret. *Usu.* *Flores.* *Vires.* *Aqua florum distillata ruborem oculorum* tollit, &
Z z 3 dolo-

dolorem mitigat : quin & colicis laborantibus utiliter exhibetur, *Trag.* Fomenta & balnea sudatoria è floribus confecta podagricis & paralyticis membris conducere creduntur, *Matth.*

SECTIO DECIMA.

De Arboribus & Fruticibus Siliquosis.

Silicas appellamus Folliculos seu seminum conceptacula in longitudinem producta, sive ea membranacea sunt aut coriacea, sive crustacea aut lignea.

Notandum autem non omnes in universum fructus, quos siliquosis accensemus, in longitudinem productos esse, sed nonnullos breviores & tumidiore, quos tamen, quia reliquis notis cum siliquosis conveniunt, ab iis nullo modo separandos duximus. Sic quaecunque plantæ folliculos habent bivalves cum seminibus ad rachin annexis uno ordine sitis, cujuscunque tandem figure, sive longæ, sive brevioris & subrotundæ folliculi sunt, siliquosæ nobis censentur, R. H. p. 1717.

Arbores & Frutices siliquosæ sunt vel flore

Uniformi

Pentapelo, foliis

Compositis ex pluribus pinnarum conjugationibus

Impari folio alam claudente, siliquis teretibus longis, per maturitatem nigris, multis membranis aut diaphragmatis interceptis, quibus pulpa mellea adhæret: *Cassia fistularis*.

Nulla in extrema costa impari folio, siliquis

Bivalvibus, compressis, latissimis, femina etiam compressa gigartidis similia, claudentibus, flore luteo, staminibus falcatis è flore exsertis: *Senna*.

Trivalvibus, quibus femina triangularia: *Balanus Myrepsica*.

a b c

a b c

Binis in eodem pediculo, lobo magno crassissimo eduli, semine osseo magno: *Animifera arbor*.

Simplicibus, siliquis brevibus; in singulis femine contento.

Monopyreno: *Copaiba*.

Polypyreno, siliquis etiam hispidis: *Achiot*.

Hexapetalo, odorato, auricularum penè forma; folia ei longa & angusta, siliquæ etiam longæ seminibus angulosis repletæ: *Xoclinacazilis*.

Octopetalo, foliis perpetuis compositis, nullo in extremo nervo impari folio, siliquis crassis incurvis unâ cum seminibus pulpam nigram acidam continentibus: *Tamarindus*.

Difformi

Scandente, foliis plantaginis, singulis alternatim positis, siliquis longis, angustis, odoratis: *Vaynillus*.

Erectæ

Trifoliæ, viminibus seu ramulis angulosis, tenuibus, densis, virentibus: *Genista*.

Polyphyllæ, seu foliis pinnatis

Spinosæ, nullo in extrema costa impari folio, siliqua

Sinuosa, compressa, isthmo intercepta: *Acacia*.

Plana, compressa, aculeata: *Brasilia arbor*.

Non spinosæ, foliis deciduis, siliquis compressis, dulcibus, carnosissimis, esculentis: *Caroba*.

His addi possunt *Sarcocollifera arbor*, quæ à nonnullis siliquosa flore papilionaceo esse affirmatur, quamvis nobis hætenus incognita est.

Arbores & Frutices siliquosæ flore uniformi.

I. De Senna.

NOtæ sunt, Siliqua bivalvis, membranacea, latissima, compressa, Semina etiam compressa gigartidis similia, flores pentapetali lutei, stamina falcata è flore exserta.

A. 1. Senna Alexandrina, *Offic. Comm. Plant. Ufu.* 94. Senna Alexandrina live foliis acutis, *C. B. Pin.* 397. *Raii Hist.* ii. 1742. *Tourn. Inst.* 618. *Elem. Bot.* 491. *Boerb. Ind. A. ii.* 57. *Fons. Dendr.* 379. Senna, *Mont. Exot.* 8. Senna, Folia Orientalia, *Ind. Med. cix.* Senna, Sena, *Rand. Ind.* 83. Sena Orientalis, *Ger.* 1114. *Emac.* 1247. *J. B. i.* 377. *Cbab.* 81. Sena Alexandrina, *Park. Theat.* 225. A. Alexandrian Sena. *Gal. Sené Oriental, Sené d'Alexandrie.* G. Alexandrinische Senesblätter. B. Alexandrische Zeneblad. In Syria, Persia, Arabia, & in Ægypto colitur. *Ufu.* Folia sunt acuta, saporis subacris, amaricantis, nauseosi; optima censetur quæ ex Alexandria transportatur, recens, & à stipitibus liberata. *Vires.* Senna inter purgantia usitatissima est, adustos ac serofos humores, & hinc flavam bilem, pituitamque ex Capite, Hepate, Lienē sat benignè educens. Quia calida & sicca est, corrigitur floribus Violarum, Boraginis, & fructu Prunorum; & quia flatulenta, quo minus Ventriculo ol esse possit, Cinnamomo, Galanga, Zinzibere, &c. *Schrod.*

A. 2. Senna Italica foliis obtusis, *C. B. Pin.* 397. *Tourn. Inst.* 618. *Elem. Bot.* 491. *Boerb. Ind. A. ii.* 57. *Fons. Dendr.* 379. Sena Italica, *Park. Theat.* 225. *Raii Hist.* ii. 1792. *Ger.* 1114. Sena foliis obtusis, *Ger. Emac.* 1297. Sena Florentina, *J. B. i.* 377. Senæ alia icon. *Cbab.* 81. A. Italian Sena. *Gal. Sené d'Italie.* G. Italiânische Senesblätter. B. Italiaanse Zeneblad. *Ufu.* Folia, subrotunda & fere cordata. *Vires.* Utuntur quidam hac loco Orientalis ad purgandum, sed longe minus efficax est.

II. De Acacia gloriosa.

NOtæ sunt, Folia pinnata, siliqua lata echinata, fructus rotundus, durus.

A. Bonduch, *Offic.* Bonduch Indorum, *Fons. Dendr.* 300. Bonduch cinerea foliis longioribus, *Act. Philos. Lond. N.* 267, 702. Bonduch vulgare majus polyphyllum, *Plum. Nov. Gen.* 25. *Boerb. Ind. A. ii.* 59. Bonduch Pianta Indiano, *Zan.* 44. Bonduch Indiano, *Pon. Ital. Bald.* 32. Arbor exotica spinosa foliis Lentisci, *C. B. Pin.* 399. *Raii Hist.* ii. 1743. *Herm. Mus. Zeyl.* 35. Arbor spinosa Indica muricatis siliquis, *Park. Theat.* 1551. Lobus echinatus, *Ger. Emac.* 1554. Lobus echinatus fructu cæcio, foliis longioribus, *Herm. Parad. Bat. Prod.* 348. *Cat. Fam.* 144. *Hist.* ii. 41. Lobus alius exoticus hirsutus cum piso duro cinerei coloris, *Cbab.* 92. Lobus *ἰχθυόδης* cum piso duro cinerei coloris, *J. B. i.* 439. Acacia gloriosa Lentisci foliis spinosa, flore spicato luteo, siliqua magna muricata, *Pluk. Almag.* 4. *Phytog. Tab.* 2. *Fig.* 2. *Carotti, Hort. Mal.* ii. 35. *Tab.* xxii. Inimboy Brasiliensibus, *Marcg.* 12. Inimboy Brasilianorum frutex spinosus spicatus, platylobis echinoidibus, glycyrrhizæ foliis, *Breyn. Prod.* i. 40. Inimboia five Sylva de praya Lusitanis, *Pij.* 95. (Ed. 1648.) Inimboy, *Ejusd.* 205. (Ed. 1658.) Crista pavonis glycyrrhizæ folio minor repens spinosissima, flore luteo spicato minimo, siliqua latissima echinata, semine rotundo cinereo, lineis circularibus cincto majore, *Breyn. Prod.* ii. 38. *Commel. Flor. Mal.* 93. A. Molucca Nuts, *Marsao, Bezoar Nuts.* *Gal. Noix des Molucques.* G. Nuß von Molucca. B. Molucse Noten. Utriusque Indiæ alumna est. *Ufu.* Fabæ rotundæ, cinerei coloris, intus albæ, saporis impensè amari, odoris nullius. *Vires.* Herniosis tumoribus conducunt, flatu dissipant, dolorem colicum sedant, stomachum debilem confortant, menses movent, in calculo profunt. Vide *Marlow. Observat.*

III. De Glande Unguentaria.

NOtæ sunt, Siliqua trivalvis, carne albâ, semine secundum longitudinem siliquæ occultante, plena: Semina triangularia putamine integro, nucæ

nuce de more tecta, fragili, nucleum pinguem crassiusculâ fungosâ pelliculâ obductum continente: Flos pentapetalus, &c. Breyn. Prod. 2.

A. Ben, Balanus myrepica, Offic. Balanus myrepica, Ind. Med. xvii. Balanus Myrepica, Glans unguentaria, Nux Ben, Mont. Exot. 9. Commel. Plant. Ufu. 83. Balanus myrepica sive Glans Unguentaria, Cer. 1214. Emac. 1433. Glans unguentaria, C. B. Pin. 402. Raii Hist. ii. 1738. Jonsf. Dendr. 130. Nux unguentaria, J. B. i. 317. Cbab. 24. Nux Ben sive Glans unguentaria, Park. Theat. 238. Balanus myrepica, filiqua triangulari semine minore alato, Breyn. Prod. ii. 22. Commel. Flo. Mal. 50. Nux Been Zeylanica, filiqua triangula, seminibus alatis, Herm. Parad. Bat. Prod. 357. Cat. Hort. Lugd. Bat. 692. Arbor exotica Lentisci folio, C. B. Pin. 399. Moringa, Ferr. Flor. Cult. 385. Park. Theat. 1650. Moringa Lentisci folio, fructu magno anguloso, in quo semine, &c. J. B. i. 435. Raii Hist. ii. 1745. Pluk. Almag. 253. Katumurunga, Herm. Mus. Zeyl. 62. Monringon, Hort. Mal. vi. 19. Tab. ix. Coatlis quam alii Tlapalezpatli, &c. vocant, Jonsf. Dendr. 291. Hern. 119. Lignum nephriticum, Reeb. in not. ib. Coatli alii Tlapalez-patli, Laet. Ind. Occid. 227. Lignum nephriticum, Park. Theat. 1664. Ind. Med. lxxviii. Mont. Exot. 8. Raii Hist. ii. 1804. Lignum nephriticum cæruleo & flavo tingens, J. B. i. 492. Cbab. 37. Lignum peregrinum aquam cæruleam reddens, C. B. Pin. 416. A. The Ben Nut, Neplritick Wood. Gal. Ben. G. Ben-Nus. B. Bennoten. Crescit in utraque India. Ufu. Fructus Avellanæ minoris magnitudine, triquetri, includentes sub putamine corticoso, & pellicula candida fungosa, nucleum triquetrum, pinguem, albidum, saporis subacris, amari, nauseosi & oleosi. Lignum fuscum, solidum, durum, grave, saporis subacris amaricantis aquam cæruleo colore tingens. Lignum Neplriticum in Officinis dictum. Vires. Nucleus calcificat & siccatur, terget, purgat supra ac infra, educitque bilem ac pituitam. Curat scabiem, Impetiginesque sanat, Schrod.

N. B. Oleum ex nucleis exprimitur, & sub titulo Olei de Ben ex Italia ad nos transfertur. Lignum calcificat & siccatur, usus ejus receptus est ad Renum vitia, urinæque difficultates & incommoda hinc in Hepate & Lienis obstructionibus, Schrod.

IV. De Copaiba.

Nota sunt, Folia obrotunda seu ovalia, flos pentapetalus, filiqua monospermos.

A. 1. Capivus, Offic. Pharmacopol. Balsamum Copaiba, Ind. Med. xviii. Balsamum de Copaiba, Mont. Exot. 12. Copaiba, Pison. (Ed. 1648.) 56. (Ed. 1658.) 118. Jonsf. Dendr. 309. Raii Hist. ii. 1759. Arbor Balsamifera Brasiliensis fructu Monospermo, Ejusd. Copaiba Brasiliensibus, Marcg. 130. Balsamum album, Park. Theat. 1570. Balsamum certarum quarundam plantarum, quas Copaibas vocant, J. B. i. 306. Balsamum Copaiba, Geoff. Tract. 348. A. The White American Balsam-tree. Gal. Arbre de l'Amerique, dont sort le Baume blanc de Copahu ou Copaii. G. Weisser Americanischer Balsam-Baum. B. Witte Americaanse Balsam-boom. In Brasilia succrescit. Ufu. Balsamum est substantia resinosa, liquida, ex albo flavescentes, saporis acris, amari, aromatici, odoris fragrantis, ex arbore vulnerata sponte effluens. Vires. Consolidat, & mundificat, vulnera imprimis nervorum sanat, morsusque serpentum curat. Intrinsecus commendatur in Dysenteria, Diarrhoea, aliisque fluxibus alvi, in fluore albo & in Gonorrhoea.

A. 2. Balsamum Peruanum, Offic. Ind. Med. xvii. Mont. Exot. 12. Balsamum Peruvianum nigrum, Park. Theat. 1570. Balsamum ex Peru, J. B. i. 294. Hoitziloxitl seu Arbor Balsami Indici, sive Balsamifera, Hern. i. 51. Hoitziloxitl Mexicanorum, Jonsf. Dendr. 309. Balsamum Hutzochitl, Laet. Ind. Occid. 224. Caburiiba, Marcg. 137. Cabureiba, Pison. (Ed. 1648.) 57. Cabureiba sive Balsamum Peruvianum, Ejusd. (Ed. 1657.) 119. A. The Natural Balsam-tree. Gal. Arbre, dont sort le Baume de Perou. G. Peruanischer Balsam-Baum. B. Peruviaanse Balsam-boom. In Nova Hispania, & alibi Americanæ provinciæ crescit. Ufu. Balsamum substantia est resinosa, densa, ponderosa, mellæ consistentiæ: color ex rufo ad nigrum vergens; sapor subacris & mordicans: odor fragrantissimus. Obtinetur per coctionem corticis & summitatum. Vires. Calidum est & siccum, dissolvit, digerit, confortat; interius exhibitum Asthmati prodest, intemperiem quoque ventriculi, viscerum languores inveteratos corrigit, obstructiones tollit, cerebrum ac nervosum genus cor-

corroborat. Ad internos & externos affectus non inferiori gaudet qualitate quam præcedens, inquit *Piso*.

A. 3. Balsamum Peruvianum album seu Sty-
rax alba, *Ind. Med.* xviii. Huacónex vel Bal-
samifera, 11. *Hern.* 52. Balsamum album,
Park. Theat. 1570. Balsamum Peruvianum al-
bum, *Geoff. Tract.* 349. A. *White Peruvian*
Balsam. Gal. Baume blanc de Perou. G. *Wei-*
ßer Peruanischer Balsam. B. *Witte Peru-*
vianse Balsam-boom. In Peruviana crescit. Li-
quida est, ex albo lutescit colore, per incisionem effluit ex arboribus. *Vires.* Cum præcedente convenit.

V. De Angsana.

Angsana, *Offic.* Angsava, *Ephem. Germ.*
Anno xiii. five *Decur.* 11. Anno xiii. p.
107. Draco arbor Indica filiquosa, Populi fo-
lio, Angsana vel Angsava Javanica, *Commel.*
Hort. Amst. i. 213. *Tab.* 109. *Raii Dendr.*
113. In India Orientali oritur. *Ufu.* La-
chrymæ in foliis arundinibus involutis. *Vires.*
Virtutibus astringentibus pollet, & in affectibus
aphthosis præ ceteris remediis conducit.
Gummi hujus arboris ab eruditissimo & inge-
niosissimo D. *Commelino* in Pharmacopolarum
Officinis nomine Sanguinis Draconis in gut-
tis divenditum esse dicitur: unde non possum
non observare (præter ea quæ jam scripsi in
Capite de Palmis) quodd Botanicæ Auctores
quænam arbor sit, valde incerti sint, & ma-
gna obscuritate ac confusione laborent, aut
diversas arbores esse quæ hoc gummi produ-
cant.

VI. De Achiotl.

Notæ sunt, Folia lata, subrotunda, flores pen-
tapetali, grandes, incarnati coloris, siliquæ
breves, pyramidales, bispidæ, polypyrenæ.

A. Orleana, *Offic. Mont. Exot.* 10. *Commel.*
Plant. Ufu. 81. Orleana seu Orellana folli-
culis lappaceis, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.*
464. *Pluk. Almag.* 272. *Phytog.* ccix. f. 4.
Orleana seu Orellana, five Urucu, *Parad. Bat.*
Prod. 357. Urucu, *Pison.* (*Ed.* 1648.) 65.
(*Ed.* 1658.) 133. *Cat. Fam.* 150. *Hist.* ii.
52. Urucu Brasiliensibus, *Marcg.* 61. Kaie-
baka, Daburi, *Ger. Emac.* 1554. Achiotl seu

Medicina tingendo apta, *Hern.* 74. Arbor
Mexicana fructu Castaneæ, coccifera, C. B.
Pin. 419. *Raii Hist.* ii. 1771. *Jonsl. Dendr.*
119. Bixa Oviedi, *J. B.* i. 440. Metella A-
mericana maxima tinctoria, *Tourn. Inst.* 242.
Boerb. Ind. A. 208. Arbor finium regundorum
Scalig. A. Arnotto. Gal. Achiotl, *Rocou,* *ac-*
court, *Roucou.* G. Achiotl. B. Orleans, A-
chiotl. In Nova Hispania & Brasilia colitur. *U-*
fu. Tinctura è fructu facta in compositione
illa famosa Chocolata dicta, hoc modo præ-
paratur: Sumunt grana benè matura, eaque
infundunt aquæ calidæ, & ex subdientia vel
tabellis conficiunt, vel lanas tingunt. *Vires.*
Tinctura cum aliqua aqua ejusdem temperatu-
ræ hausta, aut foris adhibita, mitigat æstus
febriles, sistit sanguinolentas dejectiones, dis-
cutit tumores, &c. *Pison.* Extrinsecus Tin-
cturæ ad lanas colorandas usus est, & ad fu-
cum foeminarum: à nostratibus autem *Spanish*
Wool dicta est.

VII. De Cassia Fistula.

Notæ sunt, Siliqua integra, dura, lignosa, pro-
pendens; cum orbiculis intergerinis duris, lig-
nosis; in cellulis, pulpâ glutinosâ, vel carnosâ
quadam substantiâ, semen occultante, *Breyn.*
Prod. 2.

A. Cassia fistula, *Offic. Ind. Med.* xxix. *Ger.*
1242. *Emac.* 1431. Cassia solutiva, Cassia fi-
stularis, *Mont. Exot.* 10. Cassia fistula Alexan-
drina, C. B. *Pin.* 403. *Raii Hist.* ii. 1746.
Tourn. Inst. 619. *Elem. Bot.* 492. *Boerb. Ind.*
A. ii. 59. *Commel. Flor. Mal.* 73. Cassia ni-
gra seu fistulosa prima, five Cassia fistula Ale-
xandrina, *Cat. Fam.* 145. *Hist.* ii. 42. Cassia
fistula Chaiarxambar vocata, *Alp. Egypt.* 7.
Cassia fistula vulgaris flore luteo, *Breyn. Prod.*
ii. 26. Cassia solutiva vulgaris, *Park. Theat.*
234. Cassia purgatrix, *J. B.* i. 416. *Chab.* 89.
Cassia fistula purgatrix Alexandrina, *Jonsl.*
Dendr. 382. Arbor Cassiam solutivam ferens,
Bont. 101. Conna, *Hort. Mal.* i. 37. *Tab.* 22.
Quauhayohuatli ii. five Cassia fistula, *Hern.* 87.
A. *The ruddingpipe-tree.* Gal. Cassé. G. *Eas-*
sien-Nöshren-Baum. B. *Pyp-Cassie.* In
Egypto, Nova Hispania, & in India Orientali
oritur. *Ufu.* Fructus seu siliqua oblonga, ro-
tunda, cylindracea, nigricans, includens sub
putamine corticoso, duriusculo, in ordine dis-
positis loculamentis, semina depressa, nitida,
fulva, pulpâ nigrâ, melleâ, occultata, saporis
A a a iübacris

subacris & subdulcis. Eligendæ sunt ponderosæ, recentes, plenæ, in pulpa pingues. *Vires.* Medulla seu Pulpa alvum lenit, clementerque sine torminibus fæces educit, *Schrod.* Bilem ferofosque humores purgat, & convenit in ardoribus tum externis, tum internis, sanguinem contemperans, & puriorem reddens, *R. H.* p. 1747. ubi plura videas.

VIII. De Animifera Arbore.

Courbaril est plantæ genus flore papilionaceo; è cujus calyce surgit pistillum, quod deinde abit in fructum seu siliquam duram, unicapsularem, seminibusque foetam, duram, subrotundam, *Plum. Nov. Gen.* 49.

A. Gummi Animi, Offic. Gummi seu Resina Animæ, *Schrod.* iv. 183. Gummi Anime, *Raii Hist.* ii. 1846. Arbor Brasiliensis siliquosa & gummifera, Gummi Anime simili, *Ejusd.* 1760. Arbor siliquosa ex Virginia, lobo, fusco, scabro, *C. B. Pin.* 404. Arbor siliquosa, ex qua Gummi Anime elicitur, *Ejusd.* Animifera arbor Brasiliensis, *Herm. Par. Bat. Prod.* 312. Anime, Cancamum Græcorum, *Mont. Exot.* 11. *Ind. Med.* x. Acaciæ quodammodo accedens, Arbor Anime gummi fundens, Americana, foliis magnis acuminatis in pediculo binis, lobo magno, crassissimo, eduli, *Breyn. Prod.* ii. 8. Ceratia diphyllæ Antegoana, Ricini majoris fructu, ossæ siliqua grandi inclusæ, *Pluk. Almag.* 96. *Phytog. Tab.* 82. Jetaiba Arbor, *Pison.* (Ed. 1648.) 60. (Ed. 1658.) 123. *Jonsf. Dendr.* 313. Jetaiba Brasiliensibus, *Marcg.* 101. Courbaril, *Plum. Nov. Gen.* 49. *Tab.* 36. Lobus ex Wingandecaouw, *J. B.* i. 436. Lobus peregrinus cartilagineus Phæcolo nigro-puniceo annulo cincto, *Chab.* 138. Locus vulgo, *A. The Locust-tree.* *Gal. Arbre, dont sort la Gomme Animée.* *G. Gummi Anime Baum.* *B. Gom Anime-boom.* In Nova Hispania & Brasilia oritur. *Ufu.* Gummi seu Resina arida, magnitudinis variæ, foris albidæ, intus ex candido flavescens, aliquatenus transparent, friabilis, saporis resinosi, odoris, dum accenditur, fragrantis. *Vires.* Calfacit, humectat, attenuat, resolvit, &c. Cephalica est. *Ufus præcipuus* est externus in capitis ac nervorum affectibus frigidis, dolorificis, catarrhosis, flatulentis, in affectibus articularum, paralyfi, &c. *Schrod.*

IX. De Flore Auriculæ.

Notæ sunt, Folia longa & angusta, flores hexapetali, auricularum pene formæ, odorati, siliqua longa, seminibus angulosis sanguinei coloris repleta.

A. Xochinacatz., seu Flos Auriculæ, Hern. 30. *Raii Hist.* ii. 1671. Fructus oblongus, cineraceus, acidulus, *C. B. Pin.* 406. Orejuelas seu Orichelas, *Hughes.* In Nova Hispania crescit. *Ufu.* Flos in compositionem Chocolatæ admittitur ad odorem & saporem suavem ei addendum. *Vires.* Calida & sicca est, flatum discutit, pituitam extenuat, ventriculum debilem & frigidum corroborat, & calfacit.

X. De Tamarindos.

Siliquis crassis, incurvis, unâ cum seminibus pulpam acidam continentibus, nullo in extremo nervo impari folio, *R. Meth.* p. 41.

A. Tamarindus, Offic. Ger. Emac. 1607. *Cat. Jam.* 147. *Hist.* ii. 45. *Commel. Flor. Mal.* 259. *Pluk. Almag.* 361. *Park. Theat.* 217. *Hern.* 83. *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 588. *Raii Hist.* ii. 1748. *Tourn. Inst.* 660. Tamarindus & Caranda, *Bont.* 94. Tamarindus, Oxyphænicon, *Mont. Exot.* 10. Tamarindi, *J. B.* 422. *Chab.* 90. *Boerb. Ind. A.* ii. 59. *Ind. Med.* cxiv. Tamarindi; Lusitanis Tamarazecia, *Marcg.* 107. Tamarindus Arabica, *Jonsf. Dendr.* 385. Tamarindus Derelside appellata, *Alp. Egypt.* 37. Tamarindus Derelside Prosperi Alpini, *Breyn. Prod.* i. 51. Tamarindus vel Derelside Ægyptiorum excellentissimo Prosp. Alp. *Pon.* (ed. *Clus.*) cccxxviii. Il Tamarindo, ò Derelside de gli Egittii, *Pon. Ital. Bald.* 23. Siliqua Arabica, quæ Tamarindus, *C. B. Pin.* 403. Hijabila, Tamarindus, *Herm. Mus. Zeyl.* 27. Jutra sive Tamarindus, *Pis.* (ed. 1658.) 157. Balam-pulli sive Maderam-pulli, *Hort. Mal.* i. 39. *Tab.* 23. *A. The Tamarind-tree.* *Gal. Tamarin.* *G. Saur Datteln-Baum.* *B. Tamarinde.* Non solum hæc arbor in Arabia crescit, sed etiam in utraque India. *Ufu.* Fructus seu pulpa membranacea ex siliquis exempta, colore ex fusco nigricante, saporis subacris & acidi. Eligendi recentes, nigro-rufescentes, teneri, multis villis intertexti, pingues, acidi. *Vires.* Re.

Refrigerat, & siccat, humorum acrimoniam & fervorem reprimat, bilem ac adustos humores blandè ducit, siti succurrit, *Schrod.*

XI. De Nerio.

NOtæ sunt, Flos speciosus, siliqua & semen Apocyni, lanugine seu pappo adhaerente alatum, *R. Meth. A. p. 150. 196.*

A. Nerium, *Offic. Ind. Med. lxxxii. Ger. 1220. Nerium, Oleander, Mont. Ind. 48. Nerium sive Oleander, Ger. Emac. 1406. Nerium sive Rhododendron, Chab. 110. Nerium sive Rhododendron, flore rubro & albo, J. B. ii. 140. Nerium floribus rubescentibus & albis, C. B. Pin. 464. Jonsf. Dendr. 389. Tourn. Inst. 605. Elem. Bot. 476. Boerb. Ind. A. 316. Oleander sive Laurus Rosea, Park. Theat. 1469. A. Oleander vulgò, Herm. Cat. Rose-Bay. Gal. Laurier - Rose. G. Lorbeer - Rosen. B. Roze-laurier, Oleander. In hortis colitur. Julio floret. Ufu. Folia. Vires. Extrinsecus vim digerendi habet. Inter plantas Pforicas, seu ad icabiem enumerat *Mont. Ind. pag. 75. Folia ingrediuntur Pulverem Sternutatorium. V. Codex Medicament. p. 70. Plus videat lector in Hist. Plant. Boerb. pag. 396. Intra corpus assumpta perniciofa & venenosa esse scribit Galen.**

Arbores & Frutices siliquosæ floribus difformibus seu Papilionaceis.

XII. De Araco Aromatico.

NO TÆ: Volubilis est planta, foliis Plantagineis, singulis ex utraque parte caulis alternatim positis, floribus nigricantibus, siliquis longis, angustis, odoratis.

A. Vanilia, Banilia, *Offic. Vanilla, Ind. Med. cxix. Vanilla flore viridi, & albo fructu nigricante, Plum. Nov. Gen. 25. Tab. 28. Vaynillus, Vayniglia, Mont. Exot. 9. Vanillias Piperis arbori Jamaicensis innascens, Pluk. Almag. 381. Pbytog. cccxx. f. 4. Volubilis siliquosa Mexicana, foliis Plantaginis, Raii Hist.*

ii. 1330. Volubilis Americana capreolata, Plantaginis foliis, siliquis longis moschum olentibus, *Hist. Oxon. iii. 613. Lathyrus Mexicanus siliquis longissimis, moschatis, nigris, Annon. Char. Plant. 436. Aracus Aromaticus, Tlilxochitl, seu Flos niger, Hern. 38. Tlilzochitl, Laet. Ind. Occ. 230. Lobus oblongus aromaticus, Cat. Jam 70. Hist. i. 180. Lobus aromaticus subfuscus Terebinthi corniculis similis, C. B. Pin. 404. Jonsf. Dendr. 394. Lobus oblongus aromaticus, odore fere Belzuini, J. B. i. 428. A. The Vanelloes. or Banila's. Gal. Vanille. G. Vanille. B. Vanille. In Nova Hispania & aliis calidis regionibus provenit. Ufu. Fructus compressus, formâ vaginam referens, exterius nigricans, quasi coriaceus, interius pulpâ concolori cum minutissimis acinis, instar ficus refertus, saporis subacris, pinguis, & aromatici, odoris fragrantis, moschum redolentis. Ingreditur Chocolatam. Vires. Urinam ciet, menstrua evocat, partum accelerat, ac secundas mortuumque foetum expellit; ventriculum calfacit, & roborat; flatus discutit; humores crudos concoquit; cerebrum confortat, *Hern.**

XIII. De Arbore Judæ.

NOtæ sunt, Folia circinata ferè rotunditatis Asari, sed majora alternatim in ramulis nascentia; floris structuræ peculiaris, folia etenim lateralia Alæ dicta, folium superius seu vexillum superant, præter aliorum hujus generis normam; præterea folium inferius è duobus foliis, seu majoris partibus penitus separatis componitur; siliquæ longæ, compressæ, membranaceæ, Raii Method. A. pag. 162.

A. Arbor Judæ, Siliquastrum, *Mont. Ind. 37. Arbor Judæ, Ger. 1240. Emac. 1428. Park. Theat. 1554. Raii Hist. ii. 1717. Arbor Judaica, Chab. 91. Judaica Arbor, J. B. i. 433. Siliqua sylvestris rotundifolia, C. B. Pin. 402. Siliqua sylvestris vulgaris, Jonsf. Dendr. 381. Siliqua spuria rotundifolia sylvestris, Volck. Flor. Nor. 355. Siliquastrum, Elem. Bot. 507. Tourn. Inst. 647. Boerb. Ind. A. ii. 23. Cereis prior Theophrasti quibusdam, aliis Colutea Theophrasti, Raii Hist. 1717. A. Judas's-tree. Gal. Gainier. G. Judas-Baum. B. Judas-boom. In hortis colitur. Æstate floret. Ufu. Siliqua. Vires. Fructus astringit, *Mont.**

XIV. De Caroba.

Foliis pinnatis, latis, deciduis, spinis carentibus, siliquis compressis, carnosis, dulcibus, esculentis, à reliquis differt, R. Meth. p. 40.

A. 1. Siliqua dulcis, Caroba, Carantia, Of. sic. Rand. Ind. 84. Siliqua, Mont. Ind. 19. Schrod. iv. 158. Cbab. 89. Siliqua edulis, C. B. Pin. 402. Fons. Dendr. 381. Tourn. Inst. 578. Elem. Bot. 449. Boerb. Ind. A. ii. 38. Siliqua dulcis, Commel. Plant. Usu. 79. Mill. Cat. 148. Siliqua dulcis five vulgarior, Park. Theat. 236. Siliqua arbor five Carantia, J. B. i. 413. Raii Hist. ii. 1718. Ceratia, Siliqua five Ceratonia, Ger. 1241. Emac. 1429. Ceratia five Siliqua dulcis & edulis, Pluk. Almag. 97. Ceratonia, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 135. A. The Carob-tree. Gal. Carouge. B. St. Johannis - Broet. B. St. Jans - broet. In Sicilia, Apulia, & Regno Neapolitano oritur. Usu. Fructus, sed raro. Vires. Siccatur, & astringit. Usus præcipuus in ardore stomachi, tussi, &c. Alias est difficilis, Schrod.

A. 2. Acacalis, Offic. Acacalis quorundam five Kelmefan foliis Ceratiæ, J. B. i. 435. Siliquæ sylvestri similis, C. B. Pin. 402. Raii Hist. ii. 1718. Fons. Dendr. 382. A. The Wild Carob. Gal. Carouge sauvage. G. Wilde Schoten. B. Wild St. Jans - broet. Circa Constantinopolin reperitur. Usu. Semen. Vires. Tam vulgare Constantinopoli ad oculorum morbos est remedium, ut tritum sit Proverbium: Si doleant oculi, babes Chafmefen, R. H.

XV. De Genistella.

Notæ, Statura humilior, siliqua compressa, semen reniforme, folia alterna aut radiatim ad intervalla ramulos cingentia, Raii Method. A. p. 102.

A. Genistella, Genista tinctoria, Offic. Genista tinctorum, Flos tinctorum, Mont. Ind. 43. Genistella tinctoria, Ger. 1136. Emac. 1316. Raii Hist. ii. 1725. Synop. iii. 474. Mer. Pin. 44. Genistella infectiora, Merc. Bot. i. 37. Pbyt. Brit. 45. Genista tinctoria vulgaris, Park. Theat. 228. Genista tinctoria Ger-

manica, C. B. Pin. 395. Tourn. Inst. 643. Elem. Bot. 504. Boerb. Ind. A. ii. 25. Dill. Cat. Giff. 110. Rupp. Flor. Jen. 215. Buxb. 135. Genista humilis, Flos tinctorius, Cbab. 84. Genista non spinosa, Tinctorius, Germanica, Fons. Dendr. 373. Tinctorius Flos, J. B. i. 391. A. Green-weed, Diers-weed. Gal. Spargelle. G. kleiner Teutscher Genster. B. gemeene Akker-Brem. In pascuis nimis frequens. Junio & Julio floret. Usu. Herba, Vires. Astringentem ei facultatem attribuit Mont.

XVI. De Spartio.

Altitudine sua & viminibus junceis à Genistella differt, Raii Meth. A. p. 162.

A. Genista Hispanica, Offic. Ind. Med. li. Genista juncea, J. B. i. 395. Tourn. Inst. 643. Elem. Bot. 504. Boerb. Ind. A. ii. 23. Rupp. Flor. Jen. 115. Genista Hispanica, Ger. 1131. Emac. 1313. Raii Hist. ii. 1726. Genista Hispanica floribus luteis amplis, seminibus Lenti similibus, Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat. 369. Spartium, Genista juncea, Genista Hispanica, Cbab. 86. Spartium arborescens seminibus Lenti similibus, C. B. Pin. 396. Spartium Hispanicum frutex vulgare, Park. Theat. 231. A. Spanisch Brome. Gal. Genêt d'Espagne. G. Spanische Pfriemen. B. Spaanse Brem. In hortis frequens. Junio & Julio floret. Usu. Vimina, flores, semina. Vires. Cum Genista viribus convenit, quâ tamen efficacior est.

XVII. De Genista Spinosa.

Notæ sunt, Tota ex aculeis densissimis ferè componitur; folia enim post exortum brevi decidunt, R. Meth. p. 162.

A. 1. Scorpius, Offic. Genista spinosa major, Ger. 1138. (quod descriptionem) Genista spinosa vulgaris, Ger. Emac. 1319. Raii Hist. ii. 1729. Synop. iii. 475. Merc. Bot. i. 37. Pbyt. Brit. 45. Mer. Pin. 44. Genista spinosa major longioribus aculeis, C. B. Pin. 394. Fons. Dendr. 370. Genista spinosa major vulgaris seu Scorpius Theophrasti, quam Gaza Nepam transtulit, Park. Theat. 1003. Genistellæ spinosæ affinis, Nepa quibusdam, J. B. i. 400. Genista spinosæ affinis, Nepa & Scorpius quibusdam, Cbab. 85. Genista Spartium majus longioribus aculeis, Elem. Bot. 505. Tourn.

Tourn. Inst. 445. Boerb. Ind. A. ii. 24. Dill. Cat. Giff. 130. A. Furz, or Gors. Gal. Grand Genêt piquant. G. Scorpions: Kraut. B. Stekende Brem. Ericetis & incultis nascitur. Vere flet. Ufu. Tota planta. Vires. Cum Genista viribus convenit.

A. 2. Nepa, Offic. Genista aculeata minor five Nepa Theophrasti, Ger. 1140. Emac. 1321. Genista spinosa minor, Park. Theat. 1003. Raii Synop. iii. 479. Genista spinosa major brevibus aculeis, C. B. Pin. 394. Jonsf. Dendr. 370. Raii Hist. ii. 1729. Genista-Spartium majus brevioribus aculeis, Elem. Bot. 505. Tourn. Inst. 445. Boerb. Ind. A. ii. 24. Dill. Cat. Giff. 130. A. The lesser Furz. Gal. Petit Genêt piquant. G. Klein Gespel: Dorn. B. kleine stekende Brem. Cum priore convenit. Autumno flet. Ufu. Tota planta. Vires. Cum priore viribus etiam convenit.

XVIII. De Anagyride.

NOte sunt, Odor foetidus, flores è foliorum strobilus bini, terni aut quaterni simul exeuntes, figurâ (observante D. Tournefortio) peculiari, siquidem folium superius multò brevius est reliquis, R. Meth. A. p. 163.

A. Anagyris, Offic. Chab. 78. Mont. Ind. 36. Anagyris foetida, C. B. Pin. 391. Ger. 1239. Emac. 1427. Park. Theat. 245. Jonsf. Dendr. 364. Raii Hist. ii. 1722. Tourn. Inst. 647. Elem. Bot. 507. Boerb. Ind. A. ii. 27. Anagyris vera foetida, J. B. i. 364. A. Stinking-Bean-Trefoil. Gal. Bois puant. G. Stinkender Bohnen-Baum. B. Stinkende Klaverboom. In Italia provenit. Maio & Junio flet. Ufu. Folia, semen. Vires. Tenera folia trita tumores illitu reprimunt; si partus hæreat, & secundæ mensesque morentur; drachmæ pondere bibuntur in passo: sic & suspiriosis dantur, & contra capitis dolores in vino: Radicis cortex concoquendis, discutienisque adhibetur. Semen commanducatum vomitiones vehementer ciet, Diosc.

XIX. De Laburno.

Cujus notæ, Statura & magnitudo insignis; flores plures simul velut in racemo dependentes, Raii Meth. A. p. 163.

A. Laburnum, Offic. Chab. 78. Laburnum trifolium Anagyridi simile, J. B. i. 361. Anagyris, Ger. 1239. Emac. 1427. Anagyris

non foetida five Laburnum majus, Parkinsf. Theat. 245. Anagyris non foetida major vel Alpina, C. B. Pin. 391. Anagyris non foetens major vel Alpina, Jonsf. Dendr. 364. Cytisus Alpinus latifolius flore racemoso, pendulo, Elem. Bot. 508. Tourn. Inst. 647. Boerb. Ind. A. ii. 26. A. Bean-Trefoil-tree. Gal. Aubours. G. Kleiner Bohnen-Baum ohne Gestand. B. Klaver-boom. In montibus provenit. Junio & Julio flet. Ufu. Folia, semen. Vires. Purgat per inferiora & superiora vehementius.

XX. De Genista.

FOliis in eodem pediculo ternis, viminibus tenuibus, angulosis, confertis, ab aliis filiquosis flore papilionaceo donatis fruticibus distinguitur, R. Synop. p. 232.

A. Genista, Offic. Ger. 1130. Emac. 1311. Chab. 83. Mer. Pin. 44. Genista vulgaris, Merc. Bot. i. 37. Phyt. Brit. 45. Genista vulgaris & scoparia, Park. Theat. 228. Genista angulosa & scoparia, C. B. Pin. 395. Genista non spinosa angulosa & scoparia, Jonsf. Dendr. 372. Genista angulosa trifolia, J. B. i. 388. Raii Hist. ii. 1723. Synop. iii. 474. Cytisus-Genista scoparia, vulgaris; flore luteo, Tourn. Inst. 649. Boerb. Ind. A. ii. 27. Cytisus scoparius vulgaris, Elem. Bot. 508. A. Common Broom. Gal. Commun Genêt. G. Psriemen oder Genster. B. Gemeene Brem. In pascuis arenosis & glareosis abunde oritur. Maio flet. Ufu. Tota planta, flores, semen. Vires. Splenetica & nephritica censetur, hinc & hepatica; calfacit, & siccit, aperit, attenuat, abstergit, calculum pellit, aquosos humores educit, tam per vomitum, quam per alvum, & urinas. Hinc usus ejus insignis in obstructione hepatis & lienis, Mesenterii, adeoque in hydrope, catarrhis, arthriticis affectibus, Schrod.

XXI. De Cytiso.

STatura est humilior quàm præcedens, & magnitudo minor, filiqua compressa, Raii Meth. A. p. 163.

A. 1. Cytisus, Offic. Mont. Ind. 41. Cytisus incanus filiquis falcatis, C. B. Pin. 389. Raii Hist. i. 973. Jonsf. Dendr. 360. Cytisus

septimus cornutus, *Ger.* 1124. *Emac.* 1305. *Cytisus* filiquâ incurvâ, folio candicante, *J. B.* i. 361. *Cytisus* filiquâ incurvâ, *Chab.* 78. *Cytisus* Galeni creditus, *Maranthæ* Cornutus, *Park. Theat.* 1471. *Medica* frutescens incana, seu *Trifolium* frutescens incanum filiquâ falcata planâ, *Hist. Oxon.* ii. 158. *Medica* arboorea filiquâ falcata, planâ, folio candicante, *Pluk. Almag.* 243. *Medicago* trifolia frutescens incana, *Tourn. Inst.* 412. *Elem. Bot.* 328. *Boerb. Ind. A.* ii. 35. Falcata incana Rivini, *Cytisus* *Maranthæ* vulgo, *Rupp. Flor. Jen.* 213. Falcata incana, *Rivin. Irr. Tetr. Volck. Flor. Nor.* 161. *A. Shrub-Trefoil.* *Gal. Citise.* *G. Gehörnter Geiß-Klee.* *B. Cytisus.* In hortis colitur. Æstate floret. *Usu.* Folia. *Vires.* Refrigerant; tumores discutiunt; decoctum potu urinam ciet, *Diosc.* Ex hujus ligno Turcæ ensium manubria conficiunt, *Volck.*

Quamvis veteres unicam tantum *Cytisi* speciem descripserunt, idque imperfectè; recentiores tamen plurimas invenerunt plantas, quibus id nomen attribuunt. Quocirca stirps, quam hic propono, æquo jure *Cytisi Dioscoridis* nomen sibi vindicare potest, quam alia quævis, imò potiori, cum *Volckamerus* lignum ejus hodie in usu esse apud Turcas affirmet (ut supra scripsi) adeoque si illarum regionum nativum non est, tamen ibi probe est cognitum.

A. 2. Pseudo-cytisus. Offic. Pseudo-cytisus hirsutus, *Ger.* 1126. *Emac.* 1308. *Cytisus* hirsutus, *J. B.* i. 372. *Chab.* 79. *Tourn. Inst.* 647. *Elem. Bot.* 508. *Cytisus* Hispanicus, arboreus, *Park. Theat.* 1475. *Cytisus* foliis subrusa lanugine hirsutis, *C. B. Pin.* 390. *Raii Hist.* i. 971. *Jonsf. Dendr.* 361. *Hort. Cath. Supp. A.* 25. *A. Hairy-Shrub-Trefoil.* *Gal. Faux Citise.* *G. Staudichter Geiß-Klee mit rauhen Blättern.* *B. Ruige Cytisus.* In Italia & Sicilia invenitur. *Usu.* Folia.

A. 3. Asphalathus altera, Offic. Asphalathus secunda trifolia, quæ *Acacia* secunda *Matthiolo* trifolia, *J. B.* i. 375. *Asphalathus* secunda trifolia, *Acacia* secunda quorundam, *Chab.* 81. *Acacia* trifolia, *C. B. Pin.* 392. *Jonsf. Dendr.* 366. *Acacia* altera trifolia, *Ger.* 1149. *Emac.* 1330. *Acacia* *Dioscoridis*, *Ger.* 1149. *Acacia* secunda seu altera *Dioscoridis*, *Park. Theat.* 1544. *Cytisus* spinosus, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 218. *Tourn. Inst.* 648. *Elem. Bot.* 508. *Boerb. Ind. A.* ii. 27. *Cytisus* spinosus *Acacia* dictus, *Raii Hist.* ii. 1723. *Cytiso-Spartium* aculeatum, *Acacia* trifolia dictum, *Pluk. Almag.* 129. *A. Trefoil-Acacia.*

Gal. Aspalut. *G. Asphalat.* *B. Cytisus mædoornen.* In Sicilia, Italia, &c. reperitur. *Usu.* Succus. *Vires.* Astringit, sed viribus inferior (est quam vera *Acacia*) & ocularibus medicamentis inutilis, *Diosc.*

XXII. De Acacia.

NOtæ quibus à *Mimosa* discernitur: sunt Siliqua bivalvis, crassa, dura, & valida: Semina substantiâ quadam carnosâ vestita, vel interposita, *Breyn.* 2. P.

A. 1. Acacia, Offic. Alp. Egypt. 9. *Vesling. Obs.* 6. *Acacia* vera, *Schrod.* iv. 6. *Raii Hist.* i. 976. *J. B.* i. 9. *Tourn. Inst.* 605. *Boerb. Ind. A.* ii. 56. *Acacia* vera *Chab.* 92. *Acacia* vera sive *Spina Egyptiaca*, *Park. Theat.* 1547. *Acacia* *Dioscoridis*, *Ger. Emac.* 1590. *Acacia* vera *Egyptiaca*, siliquis sinuosis, sive *Lupini*, *Breyn. Prod.* ii. 2. *Acacia* *Egyptiaca*, *Col. in Recb.* 866. *Acacia* *Egyptiaca* foliis *Scorpioidis* leguminosæ, siliquis albis, compressis, isthmo interceptis, floribus luteis, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 5. *Acacia* vera, *Ger.* 1149. *Acacia* foliis *Scorpioides* leguminosæ, *C. B. Pin.* 392. *Acacia* *Egyptia*, siliquis *Lupini*, floribus luteis, *Herm. Parad. Bat. Prod.* 303. *Acacia* vera, seu *Spina Egyptiaca*, foliis *Scorpioides* leguminosæ floribus luteis, siliquis compressis *Lupini*, *Dougl. Ind.* 2. *Acacia* vera seu *Egyptiaca*, *Ind. Med.* ii. *Acacia* vera, sive *Spina Egyptiaca*, subrotundis foliis, flore luteo, siliquâ brevi, paucioribus, isthmis glabris & cortice nigricantibus donata, *Pluk. Almag.* 3. *Mizquitl* seu *Acacia*, *Hern.* 59. *A. The Egyptian-Thorn.* *Gal. Acacia veritable d'Egypte.* *G. Egyptischer Schoten-Dorn.* *B. Opregte Acacia van Egypten.* In *Egypto*, *Arabia*, &c. succrescit. *Usu.* Succus inspissatus è fructu immaturo expressus, colore intus rufescens seu subfulvus, extus verò nigricans, saporis acerbi, & austeri, cum astringentia. Et hæc est vera veterum *Acacia*, inquit *Schroderus*, quæ *Theriacam* ingreditur, recipiendaque est, ubi *Acaciæ* simpliciter mentio fit. Et *Gummi Arabicum*, *Offic. Mont. Exot.* 10. *Ind. Med.* lvi. dictum, substantia est gummosa, ex albo flavescens, pallida & pellucida, saporis aquei, viscosi, incisione sponte exsudans. Eligendum vitri modo pellucidum, sincerum, in vermiculorum speciem contractum, candidum vel ad flavedinem inclinans. *Vires.* Succus refrigerat, siccatur, crassarum partium est, incrassat, astringit. *Gummi* calfacit & humectat,

mectat, inspissat, poros cutis obstruit, acrimoniam medicamentorum obtundit, asperitati asperæ arteriæ ac tussi confert, ocularibus medicamentis & arteriacis commodissimè adhibetur, *Schrod.*

A. 2. *Acacia Indica Farnesiana*, *Ald.* 2. *Raii Hist.* i. 977. *Tourn. Inst.* 605. *Elem. Bot.* 477. *Ind. Med.* lvii. *Fons. Dendr.* 366. *Rupp. Flor. Jen.* 18. *Acacia Indica* filiqua tumida, tuberosa, *Breyn. Prod.* ii. 2. *Acacia Americana* filiquis teretibus ventricosis, floribus luteis, *Herm. Par. Bat. Prod.* 303. *Cat. Fam.* 152. *Hist.* ii. 56. *Acacia Americana Farnesiana*, *Park. Theat.* 1547. *Acacia Indica* foliis scorpioides leguminosæ filiquis fuscis, teretibus, resinosis, *Herm. Hort. Lugd. Bat.* 5. *Boerb. Ind.* A. ii. 56. *Volck. Flor. Nor.* 4. *A. Indian. Thorn.* *Gal. Acacia des Indes.* G. *Indianische Schoten-Dorn.* B. *Indiaanse Acacia*, van *Aldinus*. In hortis curiosorum. *Ufu.* Gummi Arabicum, *Ind. Med.* lvi. quod etiam fluit ex hac arbore.

A. 3. *Acacia* filiquis compressis, *Ind. Med.* lvii. Gummi Senica, *Offic.* Gummi Senica seu Orientalis, *Mont. Exot.* 10. Gummi Senegalense, *Ind. Med.* lvii. dictum, Gummi Arabico simile est, sed glebis majoribus, exterius scabrum, intus clarum & transparens, colore alias albicante, alias rubente, sapore aqueo seu fatuo, & glutinoso, odoris nullius. Ex Guinea Africana ad nos adfertur, nomenque (ut nonnulli affirmant) à Senega fluvio mutatur. Verum enimverò è quam arbore seu emanet seu eliciatur, me latet, ni fortè *Acaciæ* quædam species sit: ut ob similitudinem suam cum Gummi Arabico, cui respondet, conicere licet. *Vires.* Ut figura & specie externa, sic etiam viribus cum Gummi Arabico convenit.

Pharmacopolæ nostrates Londinenses candidissimas & maximè pellucas hujus partes diffractas pro Gummi Arabico divendunt.

A. 4. *Lycium Indicum*, *Offic.* *Lycium Indicum* putatum *Garcia*, *Park. Theat.* 1011. *Lycium Garcia* sive *Cate*, *J. B.* i. 61. *Raii Hist.* ii. 1628. *Lycium Indicum* & *Cate*, *Chab.* 51. *Lycium Erica* foliis, *Cate Garcia*, *Fons. Dendr.* 268. *Lycium foliis Erica*, *C. B. Pin.* 479. Arbor spinosa, unde *Cate* sive *Lycium* exprimitur, *Bont.* 92. *A. Indian Thorn.* *Gal. Cate.* G. *Indianische Burdorn.* B. *Indiaanse Boksdorn.* In India Orientali oritur. *Ufu.* Succus inspissatus *Cate* dictus. *Vires.* Dentes & gingivas corroborat & firmat.

Num *Cate Bontii* & *Terra Japonica* sive *Ca-*

techu una & eadem res sint, dubium est non facile solubile inter eruditos hujus seculi. Ex proximitate nominum *Cate* & *Catechu* facile inducor ut credam eandem esse. Verum è contrario *Helbigius*, ut superius lectorem monui, disertè affirmat *Catechu* ab arbore illa defumi, cujus fructum *Indigenæ* cum calce & *Betle* foliis manducant, quam *Bontius* fidenter affirmat *Arecæ* seu *Faufel* fructum esse, tanto viro non possum non fidem adhibere; præsertim cum considero illum eo loci diu vixisse. Cumque tanta observetur varietas in colore & pondere *Terræ Japonicæ*, quamvis sub eodem nomine omnes huc adferantur, non video cur diversarum plantarum genera esse non possint.

A. 5. *Acaciæ* species ex quâ *Kaath* vel *Lycium Indicum* conficiunt, *Ephem. Germ. Anno* 13. p. 8, 9, 10. *Tab.* 1.

XXIII. De Pseudoacacia.

A. *Pseudoacacia*, *Offic.* *Pseudoacacia vulgaris*, *Ind. Med.* ii. *Tourn. Inst.* 649. *Elem. Bot.* 509. *Boerb. Ind.* A. ii. 39. *Pseudoacacia Americana Robini*, *Park. Theat.* 1550. *Acacia Americana Robini*, *Cornut.* 272. *Acacia Americana* foliis *Coluteæ*, monococcos, filiquis echinatis, *Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.* 5. *Raii Hist.* ii. 1719. A. *Bastard Acacia.* *Gal. Faux Acacia.* G. *Falsche Schoten-Dorn.* B. *Valse Acacia.* *Americanæ* incolæ est, apud nos in hortis curiosorum invenitur. De usu & viribus nil invenio. Fit aqua stillatitia ex floribus, apud *Parisienses*.

XXIV. De Colutea.

Siliquis vesicæ in modum turgidis & velut inflatis ab aliis distinguitur, *R. Meth. A.* p. 163.

A. *Colutea*, *Offic.* *Ger.* 1116. *Emac.* 1299. *Ind. Med.* xxxix. *Colutea vesicaria*, *C. B. Pin.* 396. *J. B.* i. 380. *Chab.* 81. *Raii Hist.* ii. 1720. *Fons. Dendr.* 377. *Tourn. Inst.* 649. *Elem. Bot.* 509. *Boerb. Ind.* A. ii. 39. *Colutea vesicaria vulgaris*, *Park. Theat.* 226. *Senna Mauritanorum*, *Chomel.* i. 42. *Pseudo-senna* sive *Senna Europæa*, *Boerb. Hist. Plant.* 468. *Senna Pauperum*, *Ejusd.* A. *Bastard Sena.* *Gal. Baguenaudier*, *Lilac.* G. *Falsche Senes Blätter.* B.

B. *Lombartze Lintzen*, *Wilde Zeneblade*. In hortis colitur. Junio & Julio floret. *Ufu*. Folia, Semina. *Vires*. Purgant non solum per inferiora, vomitiones movent, hinc non nisi robustioribus exhibenda, *Buxb.* Aequè purgat ac Senna, rustici ut plurimum usurpare solent, *Boerb.*

XXV. De Emero.

Siliculis gracilibus à Coluteo genere differt; à Galega, quod hac frutex sit, illa herba, R. Meth. A. p. 163.

A. Emerus, *Offic.* Emerus minor, *Tourn. Inst.* 650. *Elem. Bot.* 510. *Boerb. Ind. A.* ii. 49. Colutea humilis, *Park. Theat.* 227. Colutea scorpioides humilis, *Ger.* 1117. *Emac.* 1300. *Raii Hist.* i. 924. *J. B.* i. 382. *Chab.* 81. Colutea scorpioides humilior & minor, *Hist. Oxon.* ii. 122. Colutea filiquosa minor, *C. B. Pin.* 397. Colutea filiquosa seu scorpioides minor, *Jonsf. Dendr.* 378. Coronilla montana, *Rivin. Irr. Tetr. Rupp. Flor. Jen.* 216. *Buxb.* 85. A. Scorpion Sena. *Gal. Sené de Scorpion.* G. *Scorpions Senes-blätter.* B. *Kleine Colutea met Haauwtjes.* In montosis. Junio floret. *Ufu*. Folia. *Vires* medicatas non novit recommendatas *Boerhaavius*. Vulgus autem foliis Sennæ substituit, ut scribit *Ruppius*. Vetulæ medicastræ vocant A. *Senes Blätter.* *Gall. Feuille de Sené.* G. *Senesblätter.* B. *Zenebladen*, & utuntur hac loco foliorum Sennæ *Buxb.*

XXVI. De Brasilio.

Notæ sunt, Siliqua bivalvis, crassa, in extremo lata, semina longiora quam lata, folia pinnata.

A. 1. Brasilia, *Offic.* Arbor Brasilia, *Raii Hist.* ii. 1736. *Park. Theat.* 1644. Brasiliium lignum, *J. B.* i. 490. Brasiliium lignum, *Chab.* 37. Lignum Brasilianum, *Geoff. Tract.* 310. *Mont. Exot.* 8. Pseudosantalum rubrum sive Arbor Brasilia, *C. B. Pin.* 393. Ibirapitanga sive Lignum rubrum, *Pison.* (Ed. 1658.) 164. Ibirapitanga Brasiliensibus, *Marcg.* 101. Crista pavonis Coronillæ folio tertia, sive tinctoria maxima Brasiliiana, flore variegato, parvo, odoratissimo, filiquâ aculeatâ, lignum Brasiliium dictum ferens, *Breyn. Prod.* ii. 37. Erythroxylum Brasilianum spinosum foliis Acaciæ, *Herm. Par. Bat. Prod.* 333.

A. *Erasil Wood.* *Gal. Bois de Bresil*, ou *Bois de Fernambouc.* G. *Brasiltien-Holz.* B. *Brasiliën-bout.* In Brasilia crescit. Decembri floret. *Ufu*. Lignum seu potius matrix ad tingendum utilis. *Vires*. Frigidum est & siccum; mitigat febres, restringit ac corroborat instar Santali, &c. *R. H.* p. 1737.

A. 2. Lignum Campecanum, *Offic.* Lignum Campecanum, Lignum Indicum, *Mont. Exot.* 8. Lignum Campechianum, *Laet. Ind. Occid.* 274. Lignum Campechianum, species quædam Brasil, *Cat. Jam.* 213. *Sloan. Hist.* ii. 183. *Raii Dendr.* 172. Lignum Brasilio simile cæruleo tingens, *J. B.* i. 492. *Jonsf. Dendr.* 458. Ligno Brasiliano simile, *C. B. Pin.* 393. Crista pavonis Coronillæ folio secunda, sive tinctoria Indica flore luteo racemoso minore, filiqua latissima glabra, lignum rubrum Sappan dictum ferens, *Breyn. Prod.* ii. 37. *Commel. Flor. Mal.* 92. Erythroxylum sive lignum rubrum Indicum spinosissimum Coluteæ foliis, floribus luteis, filiquis maximis, *Parad. Bat. Prod.* 333. Tiam pangam, *Hort. Mal.* vi. 3. *Tab.* 2. *Commel. Flor. Mal.* 266. Pataghi, Patanghi, Acacia Zeylanica major tinctoria Pansapan, *Herm. Mus. Zeyl.* 42. Lignum Sapan vulgo. An Jacaranda, *Pison.* 11? A. *Log-Wood.* *Gal. Bois de Campeche.* G. *Holz von Campeche.* B. *Campeche-bout.* In India Orientali atque etiam Occidentali oritur. *Ufu*. Lignum ad tingendum utile, in medicina raro.

A. 3. Lignum rubrum, *Offic.* Brasilio simile Lignum Vernimbock Germanis dictum, *J. B.* i. 492. *Raii Hist.* ii. 1737. A. *Red-Wood.* *Gal. Bois rouge.* G. *Phernambuck-Holz.* B. *Rood-bout.* In Brasilia succrescit. *Ufu*. Lignum ad tingendum utile.

A. 4. Santalum rubrum, *Offic.* *Ger.* 1389. *Emac.* 1586. *Park. Theat.* 1605. *C. B. Pin.* 393. *J. B.* i. 489. *Chab.* 37. *Raii Hist.* ii. 1805. *Jonsf. Dendr.* 456. *Ind. Med. civ. Mont. Exot.* 8. A. *Red. Sanders.* *Gal. Santale rouge.* G. *Rehter Santal.* B. *Rode Santal.* In India Orientali intra Gangem fluvium crescit. *Ufu*. Lignum seu potius cor vel Matrix ab integumentis exterioribus, cortice & ligno separata, solida, densa, ponderosa, coloris rubicundi. *Vires*. Hoc genus Santali refrigerat & astringit; unde quicquid virium Arabes alique adversus ardore aliosque morbos calidos Santalis attribuant, huic potissimum conveniunt, *Raii Hist.*

XXVII. De Sarcocollifera.

Sunt qui arborem filiquosam, flore papilionaceo faciunt, qua de causa eam hoc in loco disposui. Aliqui Tithymalum Persicum spinosum esse affirmant.

A. Sarcocolla, Offic. C. B. Pin. 498. Park. Theat. 1544. Raii Hist. ii. 1847. Ind. Med. cv. Mont. Exot. 11. Geoff. Traët. 364. Sarcocolla Officinarum, J. B. i. 308. A. Sarcocol. Gal. Arbre épineux, d'où sort la gomme de Sarcocolle, ou Colle-chair. G. Fleischleim. B. Flees-lym. Lachryma gummea est in granulis, Mannæ seu pollini Thuris similis, spongiosa, colore subrufa, saporis amaricantis & lenti, obscura quadam dulcedine. Ex Persia ad nos transfertur. Eligenda recens, coloris ad pallorem vergentis (vetusta enim rubescit) saporis amari, substantiæ porosæ, glutinosæ, &c. Vires. Calfacit & siccit, astringit, consolidat, glutinat, coquit, maturat. Usus præcipui in vulneribus extergendis, consolidandis, cicatrice obducendis, unde & nomen adepta est, &c. Mirificè prodest in Oculorum fluxionibus, albugine, nubeculis, (maceratur in lacte Asinino, vel humano, dies quinque postea, cum aqua Rosarum mixta, ciliis imponitur, addito, si libet, tantillo Sacchari). In hæmorrhagiis narium anacollematis admisceatur, Schrod.

SECTIO UNDECIMA.

De Partibus Stirpium minus cognitarum.

Atque hic Phytologiæ meæ Colophonem addidisse, ni superfuissent adhuc paucula quædam simplicia Officinalia, quæ Plantarum partes sunt, quorum tamen originis, aut plantarum productricium, nulla neque apud Veteres, neque apud Recentiores certa extant vestigia; quocirca, quò ea referrem incertus, locis suis in præcedenti opere disponere non potui, verùm satius duxi seorsim exhibere, & sectionem propriam iis assignare; &

licet non adeò numerosæ sint, secundùm methodum tamen in Catalogis simplicium Pharmaceuticis omnibus præfixis observatum, in quatuor partes seu genera, videlicet Radices, Cortices, Ligna, & Gummi, distribuere.

De Radicibus minus cognititis.

I. De Rhodio.

A. 1. Lignum Aspalathi, & Rhodium, Offic. Rhodium lignum, Schrod. iv. 137. Geoff. Traët. 313. Radix Rhodina, Lignum Rhodinum, Mont. Exot. 7. Aspalathus, Ind. Med. xv. A. Rose-Wood, or Rhodium. Gal. Bois de Rhode, Bois de Rose, Bois de Cypre. G. Rhodieser-Holz. B. Rhodise-bout. Vires. Dioscoridi & Galeno calfacit, siccit, & astringit, unde commendatum ad ulcera oris, ad nomas genitalium & sordida ulcera, ad alvi fluxus. Verum enimverò an hæc nostrati conveniant, cuius licet experiri. Vix enim modernis practicis in usu est, nisi quod interdum ad Renum Calculos decoctis incoquitur, Schrod. Officinis nostris cephalica esse existimatur, & inter odorama enumeratur. Duplex in Officinis nostris invenitur ex insulis Canariensibus & aliunde ad nos allata.

A. 2. Aspalathus colore Buxi, C. B. Pin. 392. Raii Hist. ii. 1809. Radix est lignosa, dura & contorta, torulis pinguibus & resinosis subinde interstincta, à cortice deraso, colore Buxi, odoris rosei fragrantis, ac resinosi, saporis subamari & pinguis.

A. 3. Aspalathus albicans torulo citrio, C. B. Pin. 392. Ger. Emac. 1624. Lignum Rosæ odore, aliis Lignum Thuris, aliis Aspalathus, J. B. i. 472. Raii Hist. ii. 1809. Chab. 35. Radix est lignosa, dura, ac solida, bicolor, in medio fulva, in ambitu alba, cortice satis crasso, scabro, coloris ex fusco cinerei tecta, odore & sapore præcedentis. De ligno Rhodio quid sit, magna inter Auctores dissensio & lis est. Ruellius, Casparus Baubinus, atque etiam Officinæ nostræ Rhodium & Aspalathum idem esse statuunt; quæ sententia à Cordo oppugnatur, affirmante Aspalathum Agallochi speciem esse, & pro Agallocho in Officinis venire. Verùm Aspalathus Veterum quid sit, in Officinis nostris hodie ignorari à Matthiolo aliis.

aliisque affirmatur. *Anguillara* & *Matthioli* *Rhodium* Oleastri speciem esse volunt, in insula Rhodo nascentis (unde & nomen hausisse sunt qui imaginantur) quibus ab *Honorio Belli* contradicitur, qui *Rhodium* Cytisi veri *Maranthæ*, i. e. Cytisi incani filiquâ falcata *C. B.* Lignum esse affirmat, cui etiam *Parkinsonus* suffragatur. Quod tamen vero vix simile videtur (inquit doctissimus *Paulus Ammannus*) quoniam Cytisus non fundit Resinam, ut *Rhodium*, nec alium præter herbaceum obtinet odorem. Quid sit *Aspalathum* Pharmacopolis dictum in capite de *Agallocho* ostendimus.

In *Catalogis simplicium* Pharmacopœiæ Londinensi, aliisque præfixis, lignis perperam intermiscetur, cum quotquot ego unquam viderim hujus nominis frustra seu bacilli stirpium quarundam radices, earumve partes lignosæ fuerint, vel fortè sarmenta vitiginea Viornæ cujusdam, vel *Clematidis* *Canariensis*. Vide *Ligni Rhodii* speciem apud *Ch. Plukenet*, in *P. T.* 201. F. 3.

A. 4. Radix simarouba, *Offic.* Sima Ruba, *Geoff. Tract.* 297.

est & cinerea, plerumque exutus. Præfertur crassius, pinguis, odoratus, recens, lævis, minime scaber. *Vires.* Contractionibus vulvæ ex suffitu prodest, odoris jucundi gratia & suffimentis immiscetur. *Schrod.*

Cortex isthic *Thuris* *Officinis* dictus, cujusnam arboris spoliū sit, non convenit inter Rei naturalis auctores, aliis hoc, aliis aliud affirmantibus. Nonnulli *Νάσκαφον*, sive *Νάγκαφον*, *Dioscoridis*, lib. 1. cap. 22. quod ex India deferretur corticosum Mori libro simile, quod jucundi odoris gratia suffitur, eum esse volunt. *Casparinus* pro extrema cortice Nucis Myristicæ arboris habet; *Amatus* pro specie illa *Calambac*, à Lusitanis Lignum Aquilæ dicta: *Parkinsonus* ipsius *Thuriferæ* arboris corticem esse existimat; verum cujusnam, an nullius harum sit, non ausim determinare. At neque *Caspari Baubino* aut *Bellonio* assentire possum, Corticem hunc *Styracem* rubram *Officinarum* esse, de qua in capite de *Styrace* egi, quò Lectorem remitto, ne eadem repetere cogar.

II. De Corticibus minus cognitis.

I. De Cortice Thuris.

A. Cortex *Thuris*, *Offic.* Cortex *Thuris* nonnullis dictus, vel *Thymiana*, *Raii Hist.* ii. 1841. *Elaterii* *Pharmacopol.* vel *Elattherii* Cortex, *Thymiana*, *Schrod.* iv. 166. *Cascarilla*, *Ind. Med.* xxix. *Schakarilla*, *Chakarilla*, *Mont. Exot.* 8. *Kina-kina* *Aromatica* *Palo de Calenturas*. *Cascarilla*, Cortex *Elaterii* sive *Seacarilla* *Officinarum*. Cortex *Peruvianus* griseus sive spurius, *Geoff. Tract.* 307. *Storax* rubra *Officinarum* *C. B.* Pin. 452. *Jonsf. Dendr.* 127. *Thus* *Judæorum*, *Park. Theat.* 1602. A. *Indian Bark*. *Gal. Ecorce des Indes*. G. *Weyrauch-Schalen*. B. *Indiaanse Bost.* Ex India Orientali ad nos transportatur, nobis autem importatur ex Insula *Babamensis* Americana *Elattheria* dicta. Cortex est cannulatus, in tubulos seu calamos convolutus, fragmentis parvis, *Cinnamomi* crassitie, colore ferrugineo, sapore acri aromatico & amaro, odore, præsertim cum adoletur, suavi & jucundo, exteriori cuticula quæ aspera

II. De Cortice Massoy.

A. Cortex *Massoy*, *Mont. Exot.* 8. *Ephem. Germ. Dec.* 11. *Ann.* i. 55. Calida & aromatica est. In Nova Guinea reperitur, ut affirmat *Rumphius*, in *Officinis* nostris autem est incognita. *Vires.* Alexipharmaca, aperiens, carminativa, cephalica, cordialis & stomachica est, *Mont.*

Incolæ eo trito & cum aqua in pulvem redacto corpus inungunt tempore frigido aut pluvioso, eximie enim calefacit, punctiones & tormina ventris sedat, gratæque est fragrantiae, ut scribit *Ruppius* loco citato.

III. De Cortice Culilavvan.

A. *Culitlavvan*, *Mont. Exot.* 8. *Culilavvan*, *Ephem. Germ. Dec.* 11. *Anno* i. p. 55. Similiter calidum & aromaticum, ut præcedens. In Nova Guinea etiam reperitur, at in nostris *Officinis* nunquam, quod scio, invenitur. *Vires.* Ejusdem viribus esse cum prior affirmat *Mont.*

III. De Lignis minus cognitis.

I. De Agallocho seu Ligno Aloes.

A. 1. **A** Gallochum, Xyloaloes, & Lignum Aloes, *Offic. Geoff. Tract.* 309. Agallochum five Lignum Aloes, *Park. Theat.* 1564. Agallochum Officinarum, *C. B. Pin.* 393. *Raii Hist.* ii. 1808. Agallochum verum, *Ephem. Germ.* Dec. 11. Ann. iii. p. 74. Agallochum Lignum Aloes, Xyloaloes, *Chab.* 35. Agallochum Officinarum, aliis Lignum Aloes, *Jonsf. Dendr.* 460. *Sinkoo*, vulgo Japonum *Kavoriki*, i. e. Lignum seu Arbor fragrans; Siamensibus *Kissina*; Latinis arbor Aquilæ & Aloes dicta; cujus fragrans lignum appellatur Agallochum, *Kemph. Amœn. Exot.* 903. Lignum Aloes vulgare, *Ger. Emac.* 1622. Lignum Aloes vel Xyloaloes, *Ind. Med.* lxvii. Lignum Aloes, Agallochum, Xyloaloes, *Mont. Exot.* 7. Lignum Aloes Officinarum & Agallochum plerisque putatum, *J. B.* i. 477. *A. Wood of Aloes.* *Gal. Bois d'Aloes.* *G. Paradies-oder Aloes.* *Holtz. B. Aloë-bout*, of *Paradys-bout*. Fragmenta lignosa sunt interioris medullæ arboris Chinenſis Calambac dictæ, magnitudine varia, solida, densa, resinosa, & ponderosa, colore spadicea, striis nigricantibus & resinosis conspicua, saporis subacris, amari, aromatici & pinguis, odoris, dum accenditur, fragrantis. Ex China ad nos in frustra parva aut fragmenta divisum transmittitur; quæ optima censentur nigro-purpurea, amara, ponderosa, &c. *Vires.* Calfacit, siccatur, confortativum est omnium viscerum, ac præcipue Cerebri, Cordis, ac Uteri; Spiritus vitales ac animales recreat: hinc medetur Lipothymia, amaritudine sua Lumbricos necat. Externe crebro usui est in cucuphis & Epithematibus cordialibus, *Schrod.*

A. 2. Aspalathum, *Offic. Geoff. Tract.* 310. *Mont. Exot.* 7. Lignum Aspalathum, *Pharmacop.* Aspalathus, *Ind. Med.* xv. Agallochum præstantissimum, *Jonsf. Dendr.* 460. *C. B. Pin.* 393. *A. Calambac Wood.* *Gal. Aspalat.* *G. Dhedieser-Dern.* *B. Rhodise Doern.* Frustra sunt lignosa & bituminosa, Ligno Aloes laxiora & crassiora, colore pallidiora, saporis

amaricantis, pinguis & resinosi, odoris debilioris: Ex India Orientali ad nos transportatur. *Vires.* Similes habet virtutes cum præcedente (pro quo frequenter venditur) sed debiliores.

A. 3. Lignum Aquilæ, *Ind. Med.* lxvii. *A. Eagle Wood.* *Gal. Bois d'aigle.* *G. Adler-Holz.* *B. Arent-bout.* *Ufu.* Loco Aspalathi usurpatur in Officinis Parisiensibus, apud nos autem raro aut nunquam invenitur.

Agallochum Antiquorum plerique Botanici idem esse putant cum Ligno Aloes Officinarum: alique Aspalathum veterum idem esse affirmant. Alii, præsertim Arabes, in multa distinguunt; *Garcias* autem unicum genus Indicum novit: Officinæ, ex observatione *Clusii*, duo genera Ligni Aloes demonstrant. *Casparus Baubinus* triplex genus distinguit. Primum vocat Agallochum præstantissimum, quod solum inter Reges Indiæ distribuitur. Secundum Agallochum Officinarum est, de quo agimus. Tertium est Agallochum sylvestre. In Officinis autem nostris duo tantum venduntur, ut superius ostendimus; & certum est nos habere verum Agallochum seu Lignum Aloes à China allatum nomine *Calambac*: Est autem arbor procera, à nullo auctore, quod sciam, descripta; nam de qua *Garcias ab Horto* scribit, non eadem est, ut Botanici periti, qui in India Orientali peregrinati affirmant; sed Aspalathi nobis secundo in loco descripta.

Cur Agallochum Lignum Aloes vocatur, inquit *Paulus Ammannus*, multi sunt adhuc incerti. *Hoffmannus*, lib. 2. cap. 25. addit: Forsan *Aloë* Indico Idiomate denotat odoramentum. *Bontius ad cap. 16. Garc. ab Horto*, p. 43. derivat denominationem à sapore, his verbis: Lignum hoc Aloes gustu planè aromaticum & subamarum est, unde forsitan Aloes nomen mutuatum fuit. Nemo enim velim credat, Aloem, succum Officinarum concretum esse hujus arboris, ut eum facit *Wormius*, p. 272. Est enim arbor hæc peculiaris, & procera, ut superius diximus; Aloe autem succus est plantæ ejusdem nominis, ut in capite suo ostendimus. Qui plura de Ligno Aloes velit, consulat *Historiam Plantarum* excellentissimi illius viri D. *Joannis Raii*, vicini & amici nostri.

Reverendus Pater *Camelli* in Syllabo suo varia hujus ligni genera adnotavit, quæ ex Appendice eruditissimi viri D. *Joannis Raii Dendrologiæ Syllab.* 87. huc transcribam:

Lignum Aloës *Manilam* Sinæ de *Chauchin* china desertur triplex.

1. *Sokhio*, quod caudicis pars extrema esse videtur, leve, coloris cinerei, ex nigro virgatum

amarum tantillum, odoratum modicè, non gummosum. 2. Thimhio, est Officinarium, subnigrum, solidum, & ponderosum, striis & venis intersectum, gummosum, amarum, valdè odoriferum, aquis innatans. *Hisp.* Calamba. 3. Gilamhio, ex cinereo est pallescens, molle, sed odoratum validè.

Aliud Kalapà dilatatum adseruo, Thim-hio magis fuscum, & magis ponderosum, & aquæ fundum petens. Aliud præterea lignum Sinæ afferunt nigerrimum, odoris modici, quod Vai-hio vocant. Aliud verò rufescens, odoris præstantissimi, Chitua vocant.

His addi potest quod nuper à doctissimo viro D. Jacobo Cunningham ad ingeniosissimum D. Jacobum Petiver transmissum, & ab illo mihi communicatum est in his verbis:

De Ligno Calambac & Aloes.

Calambac verum cognoscitur ex ejus odore suavi, gustu amaricante & aromatico, & ex ejus mollitie instar Cere vel Mastiches, cum dentibus masticatur, & digitorum unguibus cedit. Bonitatis varii sunt gradus, unde ejus valor (in Regno Cochinchinensi sive Annamico, ubi præcipue, si non solummodo, provenit) à 10 ad 50 Tael & amplius ascendit pro una libra Anglicana. Respectu coloris tria sunt genera, scilicet Coloris varii seu nigro-purpurei instar capitis Anatis, sicut comparationem instituunt Annamici. 2º Coloris maculati instar Tigris. 3º Coloris flavi, velut luteum ovi. Quod sua sponte in terram decedit, id plerumque coloris est varii, & melioris notæ. Calambac lingua Annamica vocatur Kenam, Mercatores Sinæ Tokiensis Kelam pronunciant, vocabulum verò mon vel moe significat Lignum, unde fortè derivatur vox Calambac. Lignum Aloes in ejus decocto vel succo coctum pro Calambac verò à quibusdam venditur, sed diutius siccatum fragrantiam, mollitiem, &c. amittit.

Lignum Aloes seu Agallochum, quo propius ad Calambac accedit, eo melius, plerumque verò durius est, & cum masticatur, quasi pulvis in ore magis siccum est, nec adeò pingue, & omnibus aliis qualitatibus debilioribus dignoscitur. Ejus libra una valet ad 5 mas ad 6 Tael. Lignum Aloes Lusitanicè Pao Agula; Annamicè Keang, i. e. odorum nominant. Sinæ lingua Mandarinica hoc Tehin-hiang, i. e. odorum pavidum seu fundum petens, alterum Sukhiang, i. e. odorum pingue vocant: Alii dicunt ex variis Arboribus fieri Lignum Aloes: Ab omnibus autem conceditur

Calambac fieri ex arbore cujus fructus (quem nunc mitto) fere pyriformis, lanuginosus, magnitudine Myrobalani citrinæ, cortice crasso & lignoso vel fungoso, bifariam debiscens, totidem semina (septo medio intercepta) turbinata cum appendicibus membranaceis continet calyci insidens quinquifido. Fructus pulverisatus ad ventris tormina insigne remedium.

II. De Ligno Carabaccio.

A. Lignum Carabaccium, *Bagliv. de Fibra Motric.* Ed. Lond. p. 202. Caryophyllis similem saporem habet, sed valde temperatum, ac plane gratissimum; colorem vero illi Caphe vel Cinnamomi valde affinem. Ex India delatum est, sed in Officinis nostris adhuc ignotum remansit. *Vires.* Ad corrigendam Lymphæ acrimoniam, ejusdemque Scorbuticæ dissolutionem, magno utor cum profectu potione calida ex decoctione hujus ligni, *Bagliv.*

IV. De Plantarum quarundam succis in Medicina usitatis minus cognitis.

I. De Olibano seu Thure masculo.

A. Olibanum & Thus maris, *Offic.* Olibanum sive Thus, *Park. Theat.* 1602. *Raii Hist.* ii. 1840. Olibanum Officinarium, *Geoff. Tract.* 362. Olibanum sive Thus masculum, *Ind. Med.* lxxv. Thus, *J. B.* i. 302. *Scbrod.* iv. 223. Thus, Olibanum, *Chab.* 73. Thus, Thus masculinum Olibanum, *Mont. Exot.* 11. Arbor thurifera, *Ger.* 1247. *Emac.* 1435. *C. B. Pin.* 399. Thus sive Olibanum Officinarium, *Ejusd.* 501. A. Frankincense, or Olibanum. *Gal.* Oliban, *Encens mâle.* G. Weyrauch. B. Wierook. Substantia est resinosa, ex flavo pallescens, duriuscula & pellucida, in guttas parvas Mastichi similes concreta & indurata, saporis amaricantis, & resinosi, odoris fragrantis. Stillat sponte sua ex arbore. Ex Turcia & India Orientali ad nos transportatur. Præfertur quod in guttulis est. *Vires.* Calificat.

cit & ficeat, subastringit. Usus præcipui intrinsicus ad varios capitis & pectoris affectus, ut & ad alvi uterique profluvia, ad tussim, vomitum, sanguinis excretionem, diarrhœam, dysenteriam mitigandam. Extrinsecus inservit suffitibus pro capite roborando, catarrhos discutit, cava ulcera carne replet, & ad cicatricem perducit, cruenta vulnera cephalica imprimis glutinat, perniones sanat, ulcera cacœthea, tum fedis, tum reliquarum partium demulcet, oculorum rubedini ac lippitudini medetur, verrucas incipientes, & impetigines abigit, *Schrod.*

Manna Thuris, *Offic.* sunt micæ, fragmenta, (pollen ac farina) Thuris, quæ ex collisione, dum in saccis vehitur, colliguntur. Alii autem per Mannam Thuris grana ejusdem intelligunt.

De Arbore Thurifera nihil certi traditur. *Theophrastus* Arborem non magnam esse tradit, quinque fere cubitis attolli, ramosam esse, folia habere Pyro similia, corticem lævem ut *Laurus*: alii tamen (inquit) similem *Lentisco* esse ajunt, & ejusdem fructus subrutilo folio: alii & cortice & folio etiam *Lauri*. *Diodorus Siculus* *Acaciæ* *Ægyptiacæ* formam Arbori thuriferæ attribuit, *Salicis* folia, *Garcias* quoque Thuris arborem humilem esse, & folia habere *Lentisco* similia scribit. At *Thevetus* Arborem thuriferam *Pinus resinifera* referri tradit. De vera ergo forma hujus arboris (inquit doctissimus *D. Joannes Raius*) etiamnum incerti manemus. Pro Thure vulgari *Officinarum*, vid. *Cap. de Pinu sylv.*

II. De Bdellio.

A. **B**dellium, *Offic. Park. Theat. 1571. C. B. Pin. 503. J. B. i. 317. Chab. 73. Mont. Exot. 11. Bdellium omnium Auctorum, Raii Hist. ii. 1844. Bdellium gummi, Ind. Med. xviii. A. Gum Bdellium. Gal. Bdellium. G. Bdellium. B. Bdellium. Duplex in Officinis nostris reperitur. 1. Est substantia gummosa & resinosa, pinguis, ceræ instar, tenax, glutinosa, coloris ex ferrugineo nigricantis ad myrrham accedentis, cujus saporem & odorem æmulatur. Ex Arabia, Media, & India, ad nos transportatur. 2. Est substantia resinosa, duriuscula, nigricans, friabilis, in guttas concreta & indurata, sapore & odore præcedentis. Ex Guinea ad nos adfertur. Probatur gustu amarum, translucidum cum frangitur, pingue cum fricatur, odoratum, sincerum. Prius præ-*

fertur. *Vires.* Calfacit & ficeat, digerit, discutit, sudorem movet. Usus præcipuus internus in tussi, ac pulmonum apostematis, calculo atterendo, Urina cienda mensibus immodice fluentibus, ut & in fluore uterino sistendo, fœtu expellendo. Extrinsecus discutit Hernias, mollit durities ac nervorum nodos, adeoque creberrimi usus est in Emplastris stipticis, *Schrod.*

De Bdellio tamen, inquit doctissimus *Paulus Ammannus*, hæc controversia decidenda venit, quid sibi voluerit *Dioscorides* his verbis: *Βδελλίον ἐστὶν ἰσώδες ἐν τῇ θυμιάσει, καὶ ἰσικὸς ὄνυχι*, hoc est, *Bdellium est odoratum in suffitu, & simile ungui.* Ratione prioris, nimirum fragrantia, res facilis est: at qua ratione ungui sit simile, altercantur Auctores adeo, ut quidam ex illis intelligant ungues humanos, quos ratione macularum, quæ interdum unguibus humanis insunt, repræsentare credunt. Verum enimverò qui norunt *Blattam Byzantinam* unguem vocatam fuisse, facile has lites componere possunt, dicendo, *Bdellium* in suffitu ungui simile esse, scilicet *Ungui odorato*, id est, *Blattæ Byzantinæ*. Plura vide apud *Matthiolum* in lib. 1. *Dioscorid. cap. 70. p. 68, 70.*

De Bdellifera etiam arbore nihil certi traditur. Describente *Plinio* nigra est, magnitudine *Oleæ*, folio *Roboris*, fructu *Caprifici* naturaque. Alii arbori *Myrrhiferæ* eam validè similem faciunt. Et *Thevetus* affirmat se bis mille *Myrrhæ* & *Bdellii* feraces in eadem sylva simul crescentes vidisse. *Lobelius* & *Pena* inter alias merces se multos hujus ligni furculos expiscatos tradunt solida substantia; cortice duro nigricante, spinis multis rigidis & crassiusculis horrentes. An arbor lactescens, aculeata, foliis *Quernis Americana* *Bdellifera* fortè, sive arbor *Bdellium* ferens in America, *Pluk. Pbyt. Tab. 145?* *Arbuscula Portoricensis* lactescens foliis *Quercinis*, spinis geminis ad singulorum foliorum ortum exasperata, *Hort. Beaum.?* *Quercinis* foliis *Arbuscula spinosa* lactescens *Portoricensis C. B. P.?*

III. De Cancame.

A. **C**ancamum, *Offic. C. B. Pin. 498. J. B. i. 324. Raii Hist. ii. 1846. A Dioscoride, lib. 1. cap. 23.* Est lachryma *Arabice* arboris, *Myrrham* quadantenus referens, virosi gustus, quæ tanquam suffimento utuntur. Sed quid sit hodie ignoratur. Alii enim *Laccam* esse contendunt. *Matthiolum*, *Cancamum Græcorum*

corum & Laccam Arabum unum & idem esse demonstrat, sed perperam, inquit eruditissimus *Raius*, cum vires non conveniant: Alii Benjoinum esse volunt; *Garcias* autem & *Amatus* Gummi Anime esse affirmant; ergo, ut videtur, nondum constat quid proprie sit.

IV. De Balsamis nobis incognitis.

A. 1. **B**alsamum Thomæum, *Ind. Med.* xviii.

A. 2. Balsamum viride sive Oleum Mariæ, *Ind. Med.* xviii.

A. 3. Balsamum Ipecuebæ, *Geoff. Tract.* 352. factum est ex nucibus Becuiba, & ex Brasilia importatur. *Vires.* In paralyfi & Rheumatismo multum laudatur, *Geoff.*

V. De Fructibus minus cognitis.

A. 1. **B**ecuiba Nux, *Geoff. Tract.* 324. Nux est magnitudine Nucis Moschatae, continens nucleum oleosum in cortice duriori.

A. 2. Piper Æthiopicum, *Offic. Geoff. Tract.* 331. *Mont. Exot.* 9. Piper Æthiopicum filiquosum, *J. B.* ii. 187. *Cbab.* 126. Piper Æthiopicum Matthioli, *Park. Theat.* 1604. *Raii Hist.* ii. 1778. Piper Æthiopicum sive Vita longa, *Ger.* 1355. *Emac.* 539. Piper oblongum nigrum, *C. B. Pin.* 412. A. *Pepper of Ethiopia.* *Gal. Poivre d'Ethiopie.* G. *Æthiopischer Pfeffer.* B. *Æthiopise Peper.* In Æthiopia crescit. *Ufu.* Fructus. *Vires.* Cum pipere nigro convenit.

PHARMACOLOGIÆ

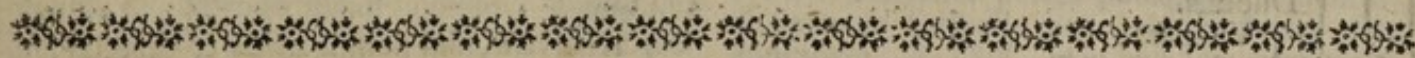
SEU

MANUDUCTIONIS

AD

MATERIAM MEDICAM

LIBERTERTIUS.

De Zoologia.

Zoologia est pars Pharmacopœiæ, quæ medicamenta ex Animalibus desumpta recenset.

Animal est corpus animatum, sensu & motu spontaneo præditum, vel potius sentiendi & se movendi facultate, licet non mutet locum, R. Synop. Animal. p. 1. Ita disertè Aristoteles, lib. 2. de Anima. cap. 2. tex. 16. Animal per sensum & propter sensum primario est Animal. Ete-

nim quæ non moventur, neque mutant locum, habent autem sensum, Animalia ea dicimus. Omnibus ergo Animalibus (inquit doctissimus Raius loco citato) unus saltem inest sensus v. g. Tactus, quod Aristoteles sæpius inculcat. Inter sensus autem primò inest Animalibus omnibus Tactus: & sicut facultas vegetativa seu nutritiva separari potest à tactu & ab omni alio sensu, ut in plantis videmus; ita tactus separari potest, & seorsim existere ab omni alio sensu. Animalia autem omnia videntur tangendi sensum habere.

De Animalibus autem tam vivis, quàm mor-

te interemptis, commonere hic expedit, eligenda esse, quæ extra dispositionem morbosam, & hinc detrimentosam, constituta sunt. Itaque si ex vivis expetis, provideas sana ea sint: sin ex interemptis, interempta illa adhibeas morte violenta extrinsecus accedente. Etenim expetitur medicinalis cujusque rei substantia, eaque ad medicationem apta, adeoque facultatibus morbosis destituta, salubribus è contrario delibuta. Hæc imprimis pars rei spirituosæ est, in naturali scilicet dispositione constituto, facultatibusque peregrinis orba: Nimirum hæc, ut morte naturali paulatim fenescens consumitur, curriculoque suo destinato perfuncta, in principia sua resolvitur: ita eadem ipsa, si flamma vitalis violenter extinguitur, superstes aliquandiu manet, nec à corpore separatur, donec hujus dissolutione & ipsa dissolvatur; & quidem talis fere illa superstes suppetit, qualis erat, dum flamma illa exinguebatur. Et quæso quid causæ subesset, quod solum animalia mactata culinis expetantur, posthabitis quæ secus obierunt, nisi sit, quod illa balsamica seu spirituali prædita sunt substantiâ, ad nutritionem requisita; hæc vel eadem destituta sint, vel inquinatam & insalubrem possideant? *Schrod.*

A N I M A L I U M

T A B U L A G E N E R A L I S.

Animalia sunt vel

- Sanguinea, eaque vel
 - Pulmone respirantia, corde ventriculis prædito
 - Duobus.
 - Vivipara,
 - Aquatica: *Cetaceum genus.*
 - Terrestria, pilosa: *Quadrupedia.*
 - Ovipara: *Aves.*
 - Unico, *Quadrupedia* ovipara non pilosa.
 - Branchiis respirantia: *Pisces.*
- Exanguia
 - Majora, quæ vel
 - Mollia.*
 - Crustacea.*
 - Testacea.*
 - Minora: *Insecta.*

C L A S S I S P R I M A

D E

A N I M A L I B U S E X A N G U I B U S.

S E C T I O P R I M A.

De Animalibus exanguibus minoribus, seu de Insectis.

EXanguia minora Insecta appellantur, quod ut nomen indicat, incisuras habent, aut in partibus supinis, aut pronis, aut in utrisque, *Raji Synop. Animal. p. 54.*

Insecta sunt vel

- Apoda,
 - Aquatica: *Hirudo.*
 - Terrestria: *Lumbricus.*
- Pedata,
 - Alis destituta,
 - Hexapoda, caudâ
 - Oblonga & acutiore, minor: *Pediculus.*
 - Obtusa
 - Subrotunda, major: *Ricinus.*
 - Rhomboide, minor: *Cimex.*
 - Octapoda,
 - Caudata: *Scorpio.*
 - Non caudata: *Araneus.*
 - Polypoda: *Millepedes.*
 - Alata,
 - Anelytra, seu pennis nudis & detectis,
 - Glabris,
 - Quadripennia, aculeis
 - Armata, corpore
 - Gracili: *Formica.*
 - Habitiori: *Apes.*
 - Carentia, pedibus posterioribus
 - Prælongis, & ad saltum compositis
 - Domestica, troglodytæ: *Gryllus.*
 - Campestris: *Locusta.*
 - Brevioribus, nec saltui idoneis: *Cicada.*
 - Bipennia: *Ausca.*
 - Farinaceis, antennis

- b { Clavatis, diurna: *Papilio*.
 { Tenuibus, nocturna: *Bombyx*.
 Coleoptera seu Vagini-pennia, humore
 prædita
 { Non oleoso: *Scarabæus*, corporeque
 vel
 { Productiore & majore
 { Cornuta: *Cervus Volans*.
 { Cornibus destituta, colore
 { Ferrugineo: *Teredo*.
 { Viridi: *Cantbarides*.
 { Breviore & minore.
 { Ad pannos coccineo colore tin-
 gendos utili; *Cochinella*.
 { Humore in cauda noctu lucente
 donata: *Cicindela*.
 { Oleoso: *Proscarabæus*.

N. B. In genere *Formicæ* & *Cicindela* mares sunt alati, fœminæ autem alis carent.

Insecta Apoda.

I. De Hirudine.

A. **H**irudo, Sanguifuga, *Offic. Charlt. Insect.* 62. *Mer. Pin.* 207. Hirudo sive Sanguifuga, *Mont. Insect.* 323. Hirudo, *Ind. Med. lix. Gen. de Aquat.* 424. *Schonef. Ich.* 40. Hirudo aquarum dulcium, *Aldrov. de Insect.* 721. Hirudo lacustris, *Fons. Insect.* 143. Hirudo maxime apud nos vulgaris, *Raii Hist. Insect.* 3. Hirudo major equina, *Schrod. v.* 342. A. *The Leech.* Gal. *Sangfue.* G. Blut-sauger. B. Bloed-zuiger. Animalcula sunt apoda, nigra, lineis & punctis varia, in aquosis degentia, ore trifurco. Majoribus præferuntur minores, utpote quæ minus nocivæ, & ex his quæ lineis in dorso distinctæ. *Usus.* Sanguinis exsuctioni inserviunt, applicanturque vel Ano, vel Pedibus, Brachiis, Temporibus, aliisque partibus.

II. De Lumbrico.

A. **L**umbricus terrestris, Vermis terrestris, *Offic. Lumbricus terrestris, Fons. Insect.* 137. *Ind. Med. lix. Aldrov. de Insect.*

693. *Charlt. Exer.* 59. *Mouf. Insect.* 278. *Raii Hist. Insect.* 1. Lumbricus terrestris, *Schrod. v.* 343. Vermes terrestres majores, *Mer. Pin.* 206. A. *The Earth-Worm.* Gal. *Vers de terre.* G. Erdwurm. B. Aard-wormen, *Pieren.* Animalcula sunt hermaphroditica, apoda, longa, crassitie pennæ anserinæ, mollia, carnosa, & annulata, dilute sanguinei coloris, rubicundo collo, in terra degentia, saporis terrei, odoris nullius. *Vires.* Insigniter diuretici sunt, diaphoretici, anodynî; discutunt, emolliunt, obstructiones reserant, lac augent, vulnera nervosque præcisos glutinant. *Usus* præcipui sunt in apoplexia, spasmo, aliisque affectibus nervorum, ac musculorum. In ictero, hydrope, dolore colico. Imprimis autem specificè prosunt in arthritide scorbutica. Podagricos dolores leniunt; odontalgia convenire dicitur Cinis, *Schrod.*

III. De Limace.

A. 1. **L**imax ruber, *Offic. Schrod. v.* 284. Limax quartus subrufus, montanus, *List. Hist. Animal. Angl. App.* 6. Limax subrufus, *Ejusd. H. Conch.* i. N. 103. Limax magna Germanis colore rufa, *Aldrov. de Insect.* 702. *Fons. de Insect.* 138. A. *The Red Snail.* Gal. *Limaçon rouge.* G. Große rothe Schnecke. B. Groote roode Slack. In agris reperitur. *Usus.* Liqueur Limacum hoc modo paratur: Rubri Limaces concisi misceantur cum pari pondere salis communis, conjicianturque in manicam Hippocratis, ut in cella defluant in liquorem. *Vires.* Dolentes partes podagricæ illinuntur, & verrucæ scalpello prius abrasæ faciliè averruncantur, S. *Cloff.* Ani procidentiam tollit, *Schrod.*

A. 2. Limax ater, *Offic. List. Hist. Animal. Angl.* 131. *Ejusd. Hist. Conch.* i. N. 102. Limax tertia tota nigra, *Aldrov. de Insect.* 702. *Fons. Hist. Insect.* 138. Limax, *Mer. Pin.* 207. A. *The Black Snail.* Gal. *Limaçon noir.* G. Schwarze Schnecke. B. Zwarte Slak. *Vires.* Contusa & applicata ulcera mirificè leniunt, *Enzelius.*

Insecta Pedata non Alata.

IV. De Pediculo.

A. **P**ediculus Offic. Schrod. v. 345. Aldrov. de Insect. 542. Fons. de Insect. 89. Mouff. 259. Charlt. Exer. 52. Mer. Pin. 202. A. The Louse. Gal. Pou. G. Eine Laus. B. Een Luis. Varii sunt, è quibus hujus loci humanus ille vulgaris Pediculus est. Vires. Devorantur à rulticis contra icterum, simili modo adhibiti ad atrophiam nonnullis probantur. Urinam cient foramini penis impositi, quippe proritant expultricem ad mingendum, Schrod.

V. De Ricino.

A. **R**icinus, Offic. Schrod. v. 345. Aldrov. de Insect. 559. Fons. de Insect. 91. Charlt. Exer. 52. Ricinus octapes, Raii Hist. Insect. 10. A. The Tick. Gal. Espece de Morpion. G. Holsboeck. B. Een Hond-luis, een Teeke. Animalculum est lividum, & fœdum, caudâ obtusâ & subrotundâ, sanguine repletâ; Bobus, Suibus, Capris, Ovibus, atque Canibus infestissimum. Vires. Ricini canini sanguis, Plinio teste, Psilothrum est, & ignes sacros restinguit: admirandus quoque est, inquit Amatus, ad Impetigines contumaces & feras, ac curatu difficiles, illitus.

VI. De Cimice.

A. **C**imex, Offic. Schrod. v. 341. Raii Hist. Insect. 7. Charlt. Exer. 52. Aldrov. de Insect. 534. Fons. de Insect. 89. Cimex domesticus, Mouff. de Insect. 269. Cimex lectularius, quibusdam. Cimices domestici impenes, Mer. Pin. 202. A. The Wall-Louse, or Bugg. Gal. Punaise. G. Wandlaus. B. Wandluis, Weegluis. Reperitur in lectis. Animalculum est corpore rhomboide, colore nigro, parum rubente, hexapus, cute apprimè tenera, ut vel levissimo contactu media crepet, fœtoremque abominandum expiret. Vi-

res. Utcunque Recentiores quidam ad ciendam urinam vivis in penis organum immissis; ad fœtum & fecundinam expellendam tritos cum successu exhibent, Diosc.

VII. De Araneo.

A. 1. **A**raneus, Offic. Schrod. v. 337. Mer. Pin. 203. Araneus subflavus, hirsutus, prælongis pedibus, domesticus, List. Hist. 59. Raii Insect. 27. Araneus telarius, quibusdam. Araneus domesticus, Mouff. Theat. Insect. 132. Fons. de Insect. 99. A. The Spider. Gal. Araignée, Aragne. G. Eine Spinne. B. Een Spinnepop, Spinne. In ædificiis nimium frequens est. Usu. Aranei & tela. Vires. Araneus febriles paroxysmos arcere dicitur, pulvis metacarpii, temporibusve impositus, peculiariter tamen ad quartanam commendatur, putamine avellanæ inclusus. Tela constringit, conglutinat, ideoque vulneraria est, sanguinem cohibens, inflammationem præcavens, Schrod.

A. 2. Araneus niger, Offic. List. Hist. 77. Raii Hist. Insect. 33. A. The Black Spider. Gal. Araignée noir. G. Schwarze Spinne. B. Een Zwarte Spinnepop. In sylvis, dumetis, & pascuis non infrequens. Vires. Inter approbata remedia D. Matthæi Lister Equitis aurati, proavi mei plurimum honorandi, illud invenio, quod sine invidia communicandum putavi; nimirum aquam stillatitiam ex Araneis nigris optimè vulnera sanare; idque fuisse ex secretis D. Gualteri Raleigh, fortissimi viri, List. Hist. prædict.

VIII. De Scorpione.

A. **S**corpio, Offic. Schrod. v. 346. Ind. Med. cvii. Fons. de Insect. 95. Charlt. Exer. 54. Scorpis, Raii Hist. Insect. 9. Aldrov. de Insect. 577. Mouff. Insect. 204. A. The Scorpion. Gal. Scorpion. G. Ein Scorpion. B. Een Schorpioen. Animalculum est octapes, formâ caneros æmulans, iis tamen minus, colore subatro, & veluti fuligineo. Vires. Urinam cient calculo renum aut vesicæ impeditam, vivi incinerati & exhibiti. Ictibus propriis subveniunt, triti & impositi, Schrod.

IX. De Asello.

A. **A** Selli, Millepedes, & Onisci, Offic. A. Selli, Schrod. v. 338. Fons. de Insect. 126. Aselli, Millepedes, Ind. Med. xv. Asellus, Mouff. 202. Charlt. Exer. 57. Mer. Pin. 203. Asellus lividus Major, Raii Hist. Insect. 42. Oniscus sive Asellus, Aldrov. de Insect. 632. A. Wood-Lice, Sows, or Church-Buggs. Gal. Cloportes, Pourcelets, Pourcelets de saint Antoine. G. Eselchen / Ketter-Esel. B. Pisbedde, Ezeltjes. Insecta sunt parva, polypoda, digitum transversum vix longa, semidigitum fere lata, colore livido nigricante. Inveniuntur in locis humidis sub tegulis, lapidibus, &c. ad tactum se contrahunt ac rotundant. Vires. Tenuium partium sunt, digerunt, extenuant, absterunt, aperiunt. Hinc utilitatis peculiaris sunt in mucilagine tartarea resolvenda, calculoque ad mucilaginem reducendo, in obstructionibus viscerum aperiendis, adeoque in morbo regio, in dolore nephritico, difficultate urinæ, in colica, in asthma, &c. Extrinsecus commendatur pulvis ad affectus oculorum, ad aurium dolores & anginam cum melle illitus. Vivus impositus phagedænam perimit, Schrod.

X. De Julò.

A. **J**ulus, Offic. Mouff. Insect. 201. Charlt. Exer. 51. Fons. de Insect. 128. Aldrov. de Insect. 633. Mer. Pin. 205. Julus quartus, glaber, Raii Insect. 46. A. The Gally-Worm. Gal. Polypode, ou Insecte qui a plusieurs pieds. G. Kleiner Bielsfuß / Gally-Wurm. B. Veelvoet. Insectum est terrestre, longum, ex annulis multis compactum, multis pedibus arcuatim repens, si tangitur in globum se complicans. In hortis reperitur. Vires. Ictericæ & urinæ difficultati confert ex vino potum, Charlt.

XI. De Scolopendra.

A. **S**colopendra, Offic. Charlt. Exer. 57. Mouff. Insect. 199. Mer. Pin. 205. Scolopendra terrestris, Aldrov. de Insect. 635. Fons. de

Insect. 127. A. The Many-feet. Gal. Scolopendre. G. Bielsfuß / Dhrwurim. B. Oorworm. Vermiculus est longissimus, planus, gracilis, trium digitorum longitudine, coloris sublutei aut rufi, pedibus multis utrinque refertus, & antennis binis longiusculis, caudæque bifidæ ornatus. Vires. In vino cocta pro depilatoria à quibusdam æstimatur.

XII. De Scolopendra Marina.

A. **S**colopendra marina, Offic. Charlt. Exer. 62. Raii Insect. 44. Mouff. Insect. 322. Scolopendra marina prima, Rondel. de Ag. ii. 108. Aldrov. de Insect. 635. Fons. de Insect. 143. Scolopendra marina rubicundior, Mouff. Insect. 322. Mer. Pin. 205. A. The Sea-Many-feet. Gal. Scolopendre de Mer. G. See-Bielsfuß. B. Een soort van Zeevisch den Oorworm gelykende. In profundo maris invenitur, Gesn. In Ostrearum areis, Mouffet. Vires. In oleo decocta, si illinatur, avellit capillos: sed contactu pruritus facit, Diosc.

Insecta Anelytra seu pennis nullis
& detectis.

XIII. De Muscis.

A. **M**usca, Offic. Scrod. v. 344. Aldrov. de Insect. 342. Musca carnaria vulgaris, Raii Insect. 270. Musca carnivora, in macellis usitata, Mer. Pin. 199. A. The Fly. Gal. Mouche. G. Eine Bliege. B. Een Vlieg. Muscarum genera varia quidem sunt, usuale tamen solum vulgare est. Vires. Alopeciis subveniunt, Schrod.

Varia sunt genera tuberculorum, quæ Quercui adhærent & producuntur ab Animalibus diversis, quæ Arborem vulnerant. Horum Galle producuntur ab Animali magnitudinis Musculæ, quæ sæpe in medio invenitur, priusquam ab Animali perforetur, ut inde exitum faciat.

XIV. De Vespa Ichneumone.

HÆ Muscæ sunt quadripennes, aculeo armatæ, corpore gracili.

Observavi supra, p. 37. de Granis Radicum Breynii sive Cocco Polonico, & p. 276. de Granis Kermes sive Cocco Baphica, Offic. ea esse Insectorum nidos, & non ex Plantis, in quibus inveniuntur, oriri; sed quum neglexerim notare, ad quam Insectorum tribum referri debent, in hoc loco visum est observare, utraque nasci ex ovis, quæ deponunt Animalia parentes in plantis, vulnerando eas ita ut tumescant: Hinc calore Solis oriuntur Hexapedes, qui tandem in Vespas Ichneumones mutantur, quibus inductus sum, ut credam, duabus rationibus sequentibus: Prima est, quod Breynius ipse observat, Animalia hujusce tribus inveniri prope locum, in quo Cocci reperiuntur. Secunda est, quod Vespæ hujus tribus non tantum ova sua deponunt in cortice Arborum, & radicibus & caule herbarum, verum etiam in animalium corporibus, ut patet ex plurimis observationibus apud Auctores, qui de Insectis scripserunt. Hujus rei exemplum habemus in Metamorphosi Insectorum Goedartii, P. 1. p. 61. Edit. Mediobourg. ubi de Eruca Brassicaria tractans, ita scribit: "Postquam autem quatuor dies immotæ jacuerunt, videas ex cute singularum erucarum, ab utroque latere, erumpentes quadraginta &c. vermiculos, & postea totidem exiguæ muscæ producuntur." Et clarissimus mihiq; amicissimus Joannes Raius in Historia sua Insectorum, p. 254. 10, 12. idem observat; & ego ipse frequenter idem notavi in Eruca, & aliis, quæ sæpe fiunt nidi non solum Vespæ Ichneumonum, sed etiam aliarum muscarum.

Quidam opinantur Vermiculos esse Androgynos; hujus opinionis fuit Chestonus, nam hoc insectum sexu differre, aut copula jungi observare non potuit: Animalculi quidem parvitas ob stare posset observationi illarum partium, & actionum; quum in lumbricis, limacibus, & cochleis, quæ etiam Androgyni sunt, grandioribus nempe Animalibus, generationis illorum modus evidens sit.

Garidellus, in *Histoire des Plantes qui naissent en Provence*, p. 246. &c. fusè de Cocco Baphico scripsit, sed haud tam accurate, quàm ab eo expectari posset, cui tanta observandi opportunitas obtigit. Quid de eo scripsit doctissimus Breynius ipsius verbis referam, in *Hist.*

Nat. Cocci Radicum, p. 19.

Atque huc, teste Breynio, referendus est *Coccus Polonicus*, de quo Cronidis loco Auctor ille ita scribit:

Coccum Radicum vero esse Insectum alis destitutum, Hexapus, sexu, prout apparet, non distinctum, quod dein vero Polygoni supradicti summis radicibus se affigens, motu locali & sensu privatum, sub specie grani sphaerici, vegetabilium indolem acquirere videtur, & mole augetur, ex quo determinatum tempus iterum excluditur vermis à priori diversus, quamvis eidem multis proprietatibus similis, qui neque nutritur, neque augetur, nec sexu diversus apparet, ova tamen in seipso perficit fecunda, & post determinatum tempus lanugine tegitur, iterumque motu locali destitutus contrahitur, & semina seu ova expellit; ex quibus post aliud iterum determinatum tempus ope caloris solaris vermiculi excluduntur primo sane similes.

Denique, quanquam haud dubitem de Breynii fide, ejusque observationum veritate; quum tamen fateatur plurimas Vespas Ichneumones prope Animalium horum nidos inveniri, non possum quin suspicer has iis Animalibus originem debere. Garidellus etiam agnoscit, postquam Hexapodes percunt, Musculas hæc in Granis Kermes produci.

XV. De Apibus.

A Pes, Offic. Schrod. v. 334. Aldrov. de Insect. 20. Fons. de Insect. 1. Mouff. Insect. 1. Apis, Charit. Exer. 36. Apis, Mer. Pin. 196. Apis domestica seu vulgaris alvearium, Raii Insect. 240. A. Bees. Gal. Abeille. G. Bienen. B. Bye. Insecta sunt quadripennia, aculeis armata, mellificantia. Uju. Apes, mel, cera, & propolis. Mel est substantia liquida, crassiuscula, ex albo flavescens, sapore dulcis, estque vel commune, vel virgineum, i. e. quod novellæ apes conficiunt colore ex flavo albicans. Eligendum est flavum, pellucidum, odore & sapore jucundum, consistentia neque crassum ac concretum, neque dilutum nimis: omnibus præfertur virgineum. Cera, A. Wax. Gal. Cire. G. Wachs. B. Wachs. Eaque vel flava, seu citrina, Offic. A. Yellow Wax. Gal. Cire jaune. G. Gelb Wachs. B. Gele Wachs. Vel alba, Offic. A. White Wax. Gal. Cire blanche. G. Weiß Wachs. B. Witte Wachs. Flava est substan-

tia, pinguis, oleosa, condensata, flavescent, ex favis apium ignis calore extracta, saporis lenti & oleosi, odoris debilis ad Mel accedentis. Alba nihil aliud est quam flava multiplici insolatione albescens. Propolis, *Offic. A. Bee-Bread. Gal. Cire vierge. G. Berstos / Stöpf-Wachs. B. Voor-wasch.* Rudis est, & cerosa, crassaque materia seu gluten in alveorum foribus repertum. *Vires.* Apes siccae & contritae inunctis alopeciis capillum restituunt. Intrinsecus urinam cient. Mel calidum & siccum statuitur, nutrit, abstergit, aperit, pulmonibus convenit, urinam ciet, tussi medetur, putredini resistit. Extrinsecus oculorum caliginem discutit, aliisque eorum affectibus succurrit. Cera flava & alba digerit, maturat, &c. Propolis calfacit leviter, abstergit, attrahit, dura concoquit, dolores demulcet, ulcera desperata cicatrice obducit, &c. *Schrod.*

Quid Mel sit inter eruditos non convenit, alii dulcem tantum seu nectareum humorem è floribus exsudentem esse affirmant; quam opinionem tuetur *Cordus*. Constare omnibus, inquit, qui usque ad extremam senectutem apum naturam scrutati sunt, rusticis, apes ipsas mellificaturas tantum è floribus collectum liquorem in favis reponere, rorem verò melleum, cum decidit, haudquaquam ad favos convehere; quod ipsi quoque verum esse deprehendimus. Hinc quamvis mellito rore delapso ad eum frequentes convolant apes, minimè tamen ut eum in alvearia convehant, sed tanquam ad cibum & pastum, quo adeo se replent, ut prorsus inertes & ignavæ reddantur, multæque moriantur. Itaque rustici dicere solent, mellitos rores bonum quidem pastum apibus præbere, sed ad mellificandum minimè conducere. Nobis autem (inquit doctissimus & clarissimus *Raius*) planè contrarium videtur, iisque qui apum naturam, actiones, totamque œconomiam diligenter & curiose observarunt ingeniosis & eruditis, quibus plus fidendum quam rusticorum vulgo, qui receptas opiniones & majorum traditiones sine examine sequi & amplecti, iisque mordicus adhærescere solent. Observavimus enim (inquit ille doctissimus vir, cui & nos consentimus) rore melleo delapso integra fere apum examina paucissimis domi relictis, evolare, miræque industriâ & maximâ festinatione sese melle onerare, & ad alvearia convehere, multoties eundo redeundoque, donec calor solaris rorem dissipaverit. *Plinius* etiam, *lib. 16. cap. 8.* Constat, inquit, rores melleos è cœlo cadentes, non aliis magis insidere, frondibus quam Quercus. *D. Butler, M. D. Tract. de Apibus, Cap. 6. No 20.*

Foliis Roboris, inquit, præ reliquis omnibus conservatum debemus melleum liquorem roremve ex aëre descendentem, ex quo apes mella conficiunt. Et *Theophrast. lib. de Melle,* ex rore melleo apes mella conficere affirmat.

XVI. De Vespa.

A. **V**espa, *Offic. Mer. Pin. 196. Raii Insect. 250. Fons. de Insect. 17. Aldrov. de Insect. 198. Mouff. Insect. 41. Charlt. Exer. 37. A. The Wasp. Gal. Guêpe. G. Eine Wespe. B. Een Wespe (een sort van bonigbye.) Usu. Insectæ. Vires.* Obstructiones renum & vesicæ aperiunt, calculum frangunt, & à quibusdam cum Asellis æstimantur virtutibus convenire.

XVII. De Crabrone.

A. **C**rabro, *Offic. Aldrov. de Insect. 225. Fons. de Insect. 22. Charlt. Exer. 38. Crabro vulgaris, Raii Insect. 250. Crabro, Tenthredo, Mer. Pin. 196. Mouff. Insect. 49. A. The Hornet Gal. Frélon, Foulon. G. Eine Hörliß oder Hörnsen. B. een Horfel. Usu. Favi. Vires.* Adversus Scrofulas equis infunditur, *Charlt.*

XVIII. De Formica.

A. 1. **F**ormica, *Offic. Ind. Med. lii. Fons. de Insect. 85. Mer. Pin. 202. Mouff. 238. Aldrov. de Insect. 517. Charlt. Exer. 51. Fons. de Insect. 85. Raii Insect. 69. Formica minor, Schrod. v. 341. A. The Ant. Gal. Petite Fourmi. G. Ein Ameis. B. Een Miertje.* Insectum est parvum, oblongum, vel rubens, vel nigricans, aculeo armatum in acervis degens; mas est alata, foemina alis destituta. *Usu.* Animal & ova. *Vires.* Formicæ calfaciunt & siccant, Venerem proritant. Odor acidus mirè spiritus vitales reficit; psoram, lepram, & lentiginem sanare dicuntur. Ova ad aurium gravitatem faciunt, malas hirsutas pueris infricata corrigunt, *Schrod.*

A. 2. Formica major, *Offic. Aldrov. de Insect. 517. Formica major Herculeana, ιππομύρμηκας, Charlt. Exer. 57. Formica alata, ιππομύρμηκας*

inprospicuntis Aristoteli, ejusd. major Aristoteli, *inprospicuntis* Jonsf. de Insect. 85. Hippomyrmices. Raii Insect. 70. A. The Horse-Ant. Gal. Fourmi ailée. G. Ross-Ameis. B. Een Mier. Vires. Venerem excitat; oleum per infusionem Podagram & Paralyfin juvat.

In Capite de Gummi Laccæ, Garcie opinione tradidi, nimirum formatum illud esse à magnis quibusdam formicis alatis: contrarias etiam opiniones retuli, ut easdem hic repetere non sit opus. Verum an arbores istæ à formicis prædictis terebrentur, an ab Indica quadam formica tota specie diversa, non ausim determinare.

XIX. De Cicada.

A. Cicada, Offic. Schrod. v. 340. Aldrov. de Insect. 307. Jonsf. de Insect. 22. Mouff. 127. A. The Baulm-Cricket. Gal. Cigale. G. Heuschrecke. B. Een Krekel. In Italia vulgaris notitiæ est, in Anglia autem incognita. Insectum est alatum, Gryllis aliquantulum simile, valde stridulum, rore vivens. In Regno Neapolitano Cicadæ innumerae quotidie exsugunt & depascunt. Ornum seu Fraxinum humiliorem rotundiore folio, ex quorum vulneribus exsudat Manna; sicut in India Orientali Laccæ emanat ex Zizyphi specie, formicis arborem terebrantibus. Ex observatione D. Tancredi Robinson, M. D. Vires. Utimur, inquit Schroderus, cicadis ficcis ad colicos affectus cum paribus numero piperis granis. Alii assas edendas iis offerunt, quibus affecta vesica est. Cinis insigniter calculum conterit.

XX. De Gryllo.

A. Gryllus, Offic. Mer. Pin. 200. Gryllus domesticus, Schrod. v. 342. Raii Insect. 63. Aldrov. de Insect. 442. Charlt. Exer. 44. Jonsf. de Insect. 65. A. The Cricket. Gal. Criquet, Grillon, Crinon. G. Heime! Heimlinge. B. Een Nagtkrekel. Insectum est alatum, colore ferrugineo, focorum incola, stridulo suo cantu sedulum. Vires. Commendatur ad Diuresin (cinis exhibitus) ad visus imbecillitatem (succus expressus instillatus) consillas lenit affricatus, Schrod.

XXI. De Locusta.

A. Locusta, Offic. Jonsf. de Insect. 62. Schrod. v. 343. Mer. Pin. 200. Aldrov. 404. Mouff. Insect. 117. Charlt. Exer. 44. Locusta Anglica minor, vulgatissima, Raii Insect. 60. A. The Grasshopper. Gal. Sauterelle. G. Heuschrecke. B. Een Sprinkbaan. Insectum alatum, colore viridi, in campestribus degens. Vires. Odoris suffitus urinæ difficultates juvat, præsertim quæ fœminas malè habent, Diosc. Sunt qui appensas collo quartanam sanare ajunt, Schrod.

XXII. De Bombyce.

A. Bombyx, Offic. Schrod. v. 339. Goedart. i. 112. T. xlii. List. Ed. Angl. 41. N. 32. Mar. Eruc. Ort. i. p. 1. Aldrov. de Insect. 278. Jonsf. de Insect. 114. A. The Silk-Worm. Gal. Vers à joye. G. Seiden-Wurm. B. Zydaworm. Albin. Tab. xii. Miram subit Metamorphosin. Ex ovis pusillis calore solis verno tempore producitur Animalculum seu Eruca, Bombyx in Officinis dicta; Eruca hæc Mororum foliis vescitur, donec ad maturitatem pervenit: hinc indita Thecæ chartacæ, textura se cingit folliculo sericeo continuato sæpe replicato, ex ore emisso, colore nunc pallescente, nunc flavescente, magnitudine & figurâ ovi columbini, eaque seipsum recondit, usque dum in chrysalidem seu aureliam transmutatur, & mortua esse videtur: ex qua erumpens, papilionis formâ quadripennis prodit, coituque interveniente triduo, à quo masculus statim moritur, ova parit fœmina quamplurima, ac deficit. Ufu. Eruca integra, Sericum, i. e. textura bombycina, & folliculi sericei. Vires. Bombyces exsiccati & pulverisati inspergantur vertici capitis, ad arcendam vertiginem & convulsionem. Sericum & Folliculi sunt caliditate & frigiditate temperati, corroborant spiritus vitales, naturales & animales reficiunt, Schrod. N. B. Caveatur à folliculis alvi spurcitie fœdatis, vel in quibus adhuc aurelia aut vermis latitat mortuus.

XXIII. De Eruca.

A. **E**ruca, Offic. Schrod. v. 341. Eruca Brassicaria maximè vulgaris, nigro, luteo, & cæruleo coloribus variegata, Raii Insect. 113. A. The Caterpillar. Gal. Chenille. G. Raupe. B. Een Ryp, Rups. Fœtus est cujusdam Papilionis, similemque Metamorphosin subit, quam Bombyx, tandemque in Papilionem abit. Multæ sunt species; quod autem in Officinis nostris usurpari debet, insectum est vulgaris notitiæ, Brassicæ folia depascens. Vires. Erucæ tussæ, earumve pulvis adhibitus, vesicas excitat, ut Cantharides, & cutem denudat. Mouffetus ait eas facere ut dentes ex alveolis excidant. Hippocrates Anginæ conducere tradit.

Pinum Erucæ à Dioscoride absque descriptione nominantur. Hæ à Matthiolo in Pinis Tridentinis frequenter inveniri traduntur: quæ, quantum ex ejus descriptione colligere licet, gregarie sunt, Sepiariarum nonnullarum adinstar, quæ telâ amplâ universæ se includunt.

Insecta Coleoptera seu Vagina-pennia.

XXIV. De Scarabæo.

A. **S**carabæus cornutus, Schrod. v. 345. Scarabæus maximus platyceros, Taurus nonnullis, aliis Cervus volans, Raii Insect. 74. Scarabæus Cervus volans dictus, Mer. Pin. 201. Scarabæus major cornutus, Mouff. Insect. 148. Fons. de Insect. 67. Cervus volans, Aldrov. de Insect. 451. Charl. Exer. 46. A. The Stag-Fly. Gal. Cerf-volant. G. Schyster. B. Een vliegende Hert. Repertur Maio, & æstate in sylvis. Ufu. Ipsi Scarabæi, & cornua. Vires. Scarabæi commendantur ad dolores & contracturas nervorum, ad febrem quartanam amuleti loco impositi. Cornua suspensa de collo infantum urinam cohibere dicuntur, Schrod.

A. 2. Scarabæus pilularis, Schrod. v. 345. Fons. de Insect. 70. Raii Insect. 105. Charl.

Exer. 47. Aldrov. de Insect. 449. Mouff. Insect. 153. Scarabæus pilularis melanocyanus, Mer. Pin. 201. Vires. Commendatur magnopere in procidentia ani, in hæmorrhoidibus cæcis dolorificis leniendis, Schrod.

A. 3. Cantharides, Offic. Schrod. v. 339. Mouff. Insect. 144. Cantharides Dioscoridis, Charl. Exer. 47. Cantharis major, Fons. de Insect. 76. Aldrov. de Insect. 276. Cantharides vulgares Officinarum, Raii Insect. 101. A. Spanish Flies. Gal. Mouches Cantharides. G. Spanische Fliegen / Goldwürmlein. B. Spaanse Vliegen. Scarabæus est oblongus, parvus, aureo fulgore viridans, saporis acris & erodentis. Vires. Calidæ sunt, & siccæ sat valide, adeoque corrosivæ seu vesicatoriæ, diureticæ, emmenagogæ. Hinc usus creberrimi in vesicatoriis. Internus earum usus rarissimus est, quippe inter venena vulgo recensentur: vesicæ nimirum urinariæ adeo infensæ sunt, ut vel extrinsecus cuti alligatæ eam exulcerent. Sunt nihilominus audaculi, qui diureticis eas admiscunt, Schrod.

De usu & abusu Vesicantium consule Dissertat. Bagliivi.

A. 4. Buprestis, Offic. Aldrov. de Insect. 487. Fons. de Insect. 78. Mouff. Insect. 141. Charl. Exer. 48. A. The Burn-Cow. Gal. Buprestis, (comme qui diroit, Mouche, qui brule le bœuf.) G. Ein Qualster. B. een vergiftig gekorve dier in Italie, een soort van een Schalbyter gekende. Ex Cantharidum genere esse videtur, sed oblongiore corpore; elytrum exterius ex viridi flavescit, vel potius aurum imitatur. Longiora item crura habet, & crassiuscula. Oculi globosi, prominentes. Ex fronte juxta oculos, duo cornua oblonga, articulata gerit. Caput parvum. Os patulum, durum, robustum, forcipatum, dentatum, quo crudeliter vulnerat & mordet. Venter non rotundus, sed in longum productus. Vires. Erodere, ulcerare, calorem elicere vim habent, Diosc.

Buprestis, à Dioscoride memoratur his verbis: Simili modo vocantur Buprestes genera quædam Cantharidum. Quæ descriptio adeo brevis est, ut magnas controversias excitaverit inter Auctores Zoologicos. Descriptio, quam hic exhibeo, à D. Pennio desumpta est; qui affirmat, quod circa Heydelbergam frequentes inveniuntur, suntque Capricorni species. Plinius Buprestes in Italia frequentes esse scribit, quas Matthiolus Scarabæi parvum genus esse ait Mouffetus, præter prædictam Buprestin à Pennio descriptam, tres aut quatuor Scarabæorum species meminit, quas pro Buprestium generibus habet. Nonnulli Araneum parvum, ru-

rubicundum, pro Buprestii habent, sed præter rationem. Neque Gryllo-talpæ figura in Anglica editione *Dodonæi* absque censura transeunda est.

A. 5. *Teredo*, *Offic. Schrod.* v. 347. A. *The Wood-Eater*. Gal. *Teigne*. G. *Holk-Wurm*. B. *Houtworm*. De *Teredine* multa inter rei naturalis Auctores est dissensio, alius hoc, alius aliud esse vult. *Aldrovandus* quatuor *Teredinum* genera constituit. Unum in lignis reperitur. Alterum *Vermiculus* dictum. Tertium *Thris*. Quartum *Cossus*. His addit *Jonsonus* quintum ab *Agricola*, quem ab æneo colore A. *Kupfferworm*. Gal. *Teigne*, qui a la couleur de Cuivre. G. *Kupffer-Worm*. B. *Koper-Worm*. vocat. Nos autem hexapoda illud *Scarabæi* minoris arborei productricem, qui in arboribus frequens invenitur, *Teredinem* *Officinis* esse arbitramur. *Ufu*. Excrementa farinacea A. *Powder of Post*. Gal. *Excremens farineux de la Teigne en usage exterieurement en Medecine*. G. *Mehlig dreck von Holk-Wurm*. B. *Meelagtig drek van Hout-worm*. dicta. *Vires*. Exsiccat pulvis iste, unde ulceribus humidis & fluidis feliciter inspergitur, & hoc eodem titulo mulierculis nostratibus admodum familiaris est in excoriationibus infantum exsiccandis, *Schrod.*

A. 6. *Cochinilla* & *Coccinilla*, *Offic.* *Cochenille*, *Duret.* 66. *Cochinilla*, *Laet. Ind.* *Occ.* 229. *Cochinille*, sive *Fici Indici* grana, *Park. Theat.* 1498. *Ficus Indicæ* grana, C. B. *Pin.* 458. *Coccinella*, *Offic.* *Coccus Indicus* tinctorius, *Geof. Tract.* 370. *Nepalnocheztli*, seu *Coccus Indicus* in *Tunis* quibusdam nascens, *Nieremb.* 312. *Hern.* 79. *Cochenilla* *Hispanis*, *Breyn. Hist. Cocc.* 6. *Scarabeolus hemisphæricus Cochineelifer*, *Gaz. Pet. T. i.* *Fig. 5.* *Sloan. Hist. Jam.* ii. 208. *Scarabæus nigricans alarum alias rubicundis limbis*, *Mer-Surin.* 2. *Cochineal*, *Act. Philosph. Lond.* No. 176. 193. A. *Cochineal*. Gal. *Cochenille*. G. *Cocctnill*. B. *Cochinille*. Insectum ipsum ex *Nova Hispania* & *Mexicana* allatum. *Vires*. *Cardiacum* insigne habetur, sudorificum, alexipharmacum, & antifebrile medicamentum, febres omnes quantumvis malignas sanans, ideoque in peste & febribus petechialibus sæpius exhibetur.

De *Cochinilla*, quid sit, non levis est controversia inter Rei *Physicæ* & *Medicæ* Auctores, aliis hoc, aliis aliud affirmantibus. Nonnulli originis vegetabilis esse volunt; è quibus aliqui *Tunæ* seu *Ficus Indicæ* baccam fructumve, alii ejusdem gemmam seu florem nondum

explicitum faciunt: Alii, & quidem rectius, productum quoddam animale esse statuunt, qui quamvis in eo omnes consentiant, quod ad Regnum (ut vocant) Animale pertineat, quid tamen in specie sit, opinionibus inter se diffident; nam alii insecti cujusdam nidum esse aiunt, alii animalculum hexapos *Cimici* simile, alii *Scarabæum* parvum, A. *Lady-Cow*. Gal. *petit Escarbot*. G. *Marien-Würmscin*. B. *kleine Schalbyter*. nostratibus dictum: alii denique, & hi quidem nostrâ sententiâ rectissimè, *Scarabæum* esse affirmant, parvum *Scarabæo* parvo prædicto similem, duobus tantum maculis in vaginis pennarum insignito, cujus præstantissimam iconem nobis exhibuit accuratissimus ille *Anatomicus*, D. *Edwardus Tyson*, M. D. in *Actis Philof. Londinensibus*, No. 176. *Cochinilla* in *Officinis* nostris vulgò venalis insecti corpus duntaxat est; cujus propagandi, & ad usum parandi modus, in eisdem *Actis Philosphicis*, No. 193. describitur, ex observatione *Hispani* cujusdam senioris, *Jamaicæ Insulæ* incolæ, qui in ea parte *Indiæ Occidentalis*, in qua pretiosæ istius mercis magna quotannis copia colligitur, diu vixerat; quam descriptionem in epitomen contractam hîc subjiciemus. Hoc non granum vegetabile esse, ut somniârunt nonnulli, quos inter etiam *Pomettus* est, relatione, ut videtur, fabulosâ seductus, affirmat *Breyn. Hist. Cocc.* 6.

Insectum hoc initio velut vesica quædam exigua, seu tuberculum parvum in *Ficus Indicæ Tunæ* dictæ, furculis, in quibus oritur, apparet, quæ postmodum calore solis in vermiculum aut termitem evadit, qui processu temporis in *Scarabæum* parvum mutatur. *Scarabæos* hosce, cum jam plenam maturitatem adepti sunt, occidunt, fumo crasso, è materia quadam combustibili ex ea parte, unde ventus in frutices, quos Insecta depascuntur, spirat, sita, excitato, substratis prius sub fruticibus linteis. Insecta fumo suffocata, & examinata, levi fruticum concussione in lintea facillè decidunt; adeoque magna copia, nullo fere negotio colliguntur. Deinde super linteam expansam in arenoso quodam aprico loco, aut pavimento saxeo, solis calori tandiu exponunt, donec exsiccantur corpusculis contractis, quæ manibus leniter confricata, in grana abeunt, alis, pedibusque, &c. decedentibus, quæ postea ventilatione, aliòve artificio separanda sunt. Imò, qui dubitat (inquit doctissimus *Paulus Ammannus*) *Cochinellam* Insectum esse, hæc grana putatitia indat aquæ calidæ, & statim videbit crura post aliqualem emollitionem: Interdum etiam apud Mer-

Mercatores integrum Insectum, interdum alæ instar Muscarum reperiuntur.

Quamvis Cochinilla Officinarum Scarabæi, *A. Lady-Cow. Gal. Escarbot Scarabée. G. Marten. Burmlein. B. Schalbyter* nostratibus dicti, species sit; non est tamen noster communis, ut *D. Salmonus* in *Dispensatorio suo & Sepiasario Londinensi* erroneè affirmavit. Nam quamvis octo aut decem species Scarabæi illius in Anglia viderim, nullus tamen ex eis compressus aut contusus delicatum illum Cochinillæ colorem præbuit.

In *Actis Philosoph. Lond. No. 292. D. Leuwenboeck* microscopicas quasdam observationes dedit de Cocconilla ad probandum eam animale substantiam esse, non fructum aut excrescentiam alicujus plantæ, ut Mercator quidem *Amsterdamensis* existimabat. Quod ad argumentum quo utitur ad opinionem suam confirmandam, nimirum, quod Insecta hæc transmutationem non subeant, quia in ovis, quæ ex eorum corporibus exemit, Animalculum sex pedibus præditum semper observaverit; cum ad contrarium probandum æquè inservire possit hoc argumentum: nam cum Scarabæorum genus ova ponit, quæ omnia in hexapoda Animalcula abeunt, quæ in Scarabæos tandem mutantur. His addere liceat, quod ingeniosus ille Rerum Naturalium Exquisitor, *D. Jac. Petiver* in *Gazophylacio suo Tab. i. Fig. 5. Cochinillæ* in omnibus suis formis figuras exhibuit: *Hexapodis, Aureliæ, Scarabæi.*

XXV. De Cicindela.

A. Cicindela, *Offic. Schrod. v. 340. Mouff. Insect. 108. Charlt. Exer. 48. Mer. Pin. 201. Fons. de Insect. 80. Aldrov. de Insect. 492. Noctiluca terrestris, Col. Ecpbr. i. xxxviii. Scarabæus λευκός* fordidè corpore longo & angusto, seu Cicindela mas, *Raii Insect. 78. Cicindela impennis* seu fœmina, *Ejusd. 79. A. The Glow-worm. Gal. Ver luisant. G. Johannes. Stiege. B. Goudworm, Nachtwormje* (dat des nachts blinkt.) *Usu. Insectum ipsum. Vires. Sunt qui in calculo commendant, Schrod. Vim anodynâ ei attribuit Cardan.*

De Cicindela magna inter Auctores dissensio lis est, aliis volantem à reptili sexu tantum, aliis specie differre affirmantibus, in quibus *Julius Scaliger, Exercit. 191. & ingeniosissimus vir D. Richardus Waller, Philosoph. Transact. No. 167. pag. 841. qui propriâ experientiâ Cicindelas volantes utriusque sexus esse*

didicisse aiunt, siquidem coeuntes viderint. De quorum fide quamvis minimè dubitem, *Vintimigliæ* tamen apud *Fab. Columnam par. ult. p. 89. sententiam, etiamque Mouffetti, p. 109. Cicindelas volatiles mares esse, reptiles fœminas, confirmant experimenta nuper facta à vicino nostro D. Benjamine Allen, M. B. hic Braintriæ degenti, qui Cicindelas volantes cum reptilibus coivisse sæpius observavit, volantes inter se nunquam, ut neque reptiles; unde non immerito colligit & concludit (cujus etiam experientiæ nos acquiescimus) volatiles mares esse, reptiles fœminas.*

XXVI. De Proscarabæo.

A. Proscarabæus, *Offic. Mouff. Insect. 162. Fons. de Insect. 74. Mer. Pin. 201. Scarabæus unctuosus, Schrod. v. 345. Pinguiculum, Agric. Meloen, Paracels. A. The Oil-Beetle. Gal. Griburi, ou Scarabée (Sorte d'Escarbot, qui nait au mois de May.) G. Schmalz. Käfer/ May. Burm. B. Een Mey-Kever, een Tor. Maio & Junio juxta vias, & passim in sylvis obrepit. Usu. Ipsum Insectum, & ejus liquor oleosus colore subflavo. Vires. Cantharidum naturam imitatur, urinam pellit & sanguinem, canis rabidi morsum egregiè expugnat, varos dictos, i. e. arthritidem vagam, auctore Wiero, curat pulvis vel conditura exhibita. Extrinsecus expetitur à quibusdam ejus liquor ad vulnera; additur & emplastris in bubone & carbunculo pestilentiali; permiscetur & antidotis, fitque inde oleum ex infuso animalium vivorum in oleo communi, quod loco Olei Sorpionum nonnulli adhibent, Schrod.*

XXVII. De Blatta.

A. Blatta, *Offic. Aldrov. de Insect. 499. Blatta foetida, Mouffet. Insect. 138. Charlt. Exer. 49. Fons. de Insect. 82. Mer. Pin. 202. Scarabæus impennis tardipes, Pet. Gazophylac. Nat. & Art. Tab. 24. Fig. 7. A. The Slow-legg'd Beetle. Gal. Teigne. G. Schabe/ Motte. B. Mot, Motte. In cellis vinariis reperitur. Vires. Cum oleo decocta aurium dolores instillatu mitigant, Diosc.*

S E C T I O S E C U N D A.

De Exanguibus majoribus.

A Nimalia Exanguia majora pleraque Aquatica sunt; & ab *Aristotele Hist. Animal. lib. 4. cap. 1.* commodè dividuntur in tria genera, nimirum *Mollia* sive *Mollusca*, *Crustacea*, & *Testacea*.

Animalia Exanguia majora sunt vel

Mollia sive *Mollusca*: *Sepia*.

Testacea; hæ autem vel sunt

Univalvia, minime tortilia, paululum curva, tenuia, ex utraque parte hiantia, externe

Glabra, colore albo: *Dentalia*.

Striata, colore ex viridi albicante: *Entalia*.

Turbinata, figura.

Breviore testæ apertura clausa operculo

E saliva confecto tantum ad hyemen: *Cochlea terrestris*.

Testaceo:

Oblongo & majore, colore spadiceo, odore gravi: *Blatta Byzantina*.

Rotundiore & minore, colore vario ex rubente & albo: *Umbilicus Marinus*.

Productiore, rostro sinuato, sive canaliculato, ventricoso, & basi, & capite sive rostro productiore, succo

(Purpureo prægnans: *Purpura*.

(Aqueo, seu decolore: *Buccinum*.

Bivalvia, valvis

Similibus non striatis

Asperis, Unionifera: *Mater Perlarum*.

Planis: *Mytilus*.

Dissimilibus asperis: *Ostrea*.

Crustacea, corpore

Productiore, media inter Astacum marinum & Squillam magnitudine: *Astacus Fluvialis*.

Breviore & rotundi ore depresso, colore

Livido, tibiis & brachiis lævioribus: *Cancer Marinus*.

Ex rufio nigricante, tibiis & brachiis asperioribus & rugosioribus: *Cancer Fluvialis*.

Exanguia Mollia sive Mollusca.

Mollia sive Mollusca sunt, quæ cum sanguine careant, extrinsecus habent carnosum seu carniforme corpus, intus autem solidum & firmum, ossi respondens, R. Hist. Animal. p. 52.

Zoophyta sunt, quæ nec animalium, nec plantarum, sed tertiam ex utroque naturam habent, & ut Aristoteles loquitur, τὰ ἡμίφωτα ὅσα φύσιν ἔχουσιν, quæ ambigunt inter plantam & animal, quæ Plantanimalia dici possunt, C. B. Pin.

I. De Sepia.

A. Sepia. Offic. v. 332. Ind. Med. cix. Salv. de Aquat. 165. Mont. Exot. 6. Aldrov. Exang. 44. Charlt. Exer. 51. Jons. Exang. 7. Bellon. de Aquat. 336. Rondel. i. 498. Genf. Aquat 851. Loligo, Sepia, Mer. Pin. 191. A. The Cuttle-Fish. Gal. Seche, Bouffon. G. Black-fisch / Fischelein. B. Zee-schuym. Usu. Os, seu Testa, substantia est testacea, candida & lævis, utrinque tumida; parte supinæ duriuscula, lævi & glabra; inferna, fungosa, mollicula, leviter aspera & friabili, in dorso piscis nata, saporis aliquantulum subacris. Vires. Exsiccat, abstergit, maculis, nævis, scabiei humidæ medetur, oculis convenit, ginivis tumidis subvenit, Astmaticis auxilio est, Gonorrhœam sistit, Calculos pellit, Urinas movet. Humor ater intra vesiculam in corpore repertus, alvum movere dicitur. Ova renes & ureteres abstergunt, menses & urinam cient, Schrod.

II. De Lepore marino.

A. **L**epus marinus, Offic. Charlt. Exer. 51. Rondel. i. 520. Bellon. Aquat. 437. Gefn. Aquat. 475. Lepus marinus primus, Aldrov. Exang. 78. Fons. Exang. 9. A. The Sea-Hare. Gal. Lievre Marin. G. See-Hase. B. Zeebaas. Maris incola est. Loligini parvæ similis est, describente Dioscoride. Vires. Per sese tritus, aut cum Urtica marina illitus capillos evellit, Diosc.

III. De Pulmone marino.

A. **P**ulmo marinus, Offic. Aldrov. Exang. 577. C. B. Pin. 369. Fons. Exang. 56. Bellon. Aquat. 438. Gefn. Aquat. 760. Rondel. Aquat. ii. 131. Charlt. Exer. 68. A. Sea-Lungs. Gal. Poumon marin. G. See-Lunge. B. Zee-long. Mari innatat. Colore est crystalli in modum pellucido, cum cærelis misto, substantia tam fragili, ut vix è mari integer eximi queat. Vires. Podagras pernionesque emendat Pulmo marinus recens tritus & illitus, Diosc.

IV. De Urtica marina.

Urtica dicta, quod admota contrectantis manum pungat, Plin.

A. Urtica marina, Offic. Charlt. Exer. 68. Schonef. Icht. 77. Urtica, Fons. Exang. 54. Urtica marina. 5. & 6. & Roneletii, C. B. Pin. 369. Urtica rubra, Rondel. i. 530. Bellon. Aquat. 342. Gefn. 1039. Aldrov. Exang. 568. Urticæ vel Pulmonis marini species, Mer. Pin. 194. Sea-Blubrer. Gal. Ortie Marine. G. See-Nessel. B. Zeenetelen. Aquis innatat, æstuque maris in litore sæpe rejicitur. Corpora sunt pellucida, rotunda, compressa gelatinæ in modum, cum venis rubris intermixtis. Vires. Cum Lepore marino viribus convenit.

Exanguia Testacea.

Exanguia testacea sunt, quorum intus est carnosæ pars, foris firma, quæ & flexu frangi,

& ictu rumpi, & compressione desjici non possunt, R. Hist. Animal. p. 52.

Hæc autem vel sunt Univalvia vel Bivalvia vel Turbinata.

Univalvia.

V. De Dentalio & Entalio.

A. 1. **D**entalium, Offic. Schrod. v. 328. Charlt. Exer. 63. Mont. Exot. 6. Dentales; Scyll. p. 136. Tab. xviii. n. vii. viii. Dentalium conchæ species, Ind. Med. xiv. Dentale læve, album, altera extremitate, rufescens, List. Hist. Conch. iv. Sect. 11. n. 2. Dentales, Gefn. de Aquat. 345. Tubulus Dentalis lævis, Lang. Meth. Testat. 5. Rondel. de Pisc. ii. 110. Autales dicuntur alii ejusdem formæ, sed minores, Bonan. 91. The Dog-like-tooth shell. Gal. Dentale (petit coquillage, ayant la figure d'une dent de chien). Zahn Schnecken. B. Tand-Slekken. In mari Britannico capiuntur. Tubulus est oblongus, gracilis, teres, nonnihil inflexus sive arcuatus, paulatim angustior, ab imo ad summum concavus, utraque extremitate apertus absque ulla naturali rima aut fissura, albus, altero tamen extremo parum rubescens, exterius lævis admodum & velut politus.

A. 2. Entalium, Offic. Schrod. v. 328. Charlt. Exer. 63. Scyll. 137. Tab. xviii. n. vi. Dentalium primum & quartum, Aldrov. de Aquat. 283. Autales, Gefn. Aquat. 345. Tubulus Dentalis striatus, Lang. Meth. Testat. 5. Tubulus aut Siphunculus, Bonan. 91. Dentale viride striatum, maximis striararum majuscularum admodum extantes, minimis striarum densarum & tenuiores, List. Hist. Conch. iv. Sect. ii n. 1. Denticuli Elephantis, Rumph. 125. Tab. 41, 1. Valent. Mus. Mus. 187. A. The Entaglia. Gal. Entale. G. Purpur-Schnecken. B. Purper-Slakken. Præcedente longior est, & crassior multò, aliàs persimilis, nisi quod hic striatus sit, striis profundis, seu majoribus porcis elatis, & coloris plerumque viridantis. Ex India Orientali transfertur. Vires. Utrumque, etsi in Medicina hæcenus parum usitatum sit, attamen cum aliis testarum generibus ad similes affectus adhiberi posse verisimile est.

Itali moderni lapides, metalla, ligna quæcumque lieneis aut figuris inculpta aut etiam can-

nulata *Entaglie* vocant, unde & à vocis Dentalii proximitate, Entalii nomen ortum habuisse conjectat eruditissimus simul & ingeniosissimus vir, D. *Martinus Listerus*, M. D. Qui plura de Dentalio Entalio desideret, consulat *Acta Philosoph.* N. 197.

Turbinata.

VI. De Cochleis.

A. 1. **C**ochlea terrestris, *Limax terrestris*, *Offic. Cochlea testacea*, *Schrod.* v. 283. Cochlea cinerea maxima, edulis, cujus os operculo crasso, velut gypseo, per hyemem clauditur, *List. Hist. Animal. Angl.* 111. Cochlea cinereo rufescens fasciata, leviter umbellicata, *Ejusd. Hist. Conch.* 1. n. 46. Cochlea edulis *Gesneri*, *Ejusd. Exerc. Anatom.* i. Pomatia, *Gesn. de Aquat.* 255. Cochlea terrestris gypseo obscurata, *Aldrov. de Exang.* 389. A. *The Snail*. Gal. *Limacon.* G. *Eine Schnecke.* B. *Een Slak.* In meridionali Angliæ, parte frequens. *Ufu.* Cochleæ integræ. *Vires.* Cochleæ refrigerant, incrassant, consolidant, leniunt, nervis conveniunt ac palmonibus. Hinc usus precui internè ad tussim, phthisin, excreationem, sanguinolentame aliosque pulmonum affectus; hinc ad Hepatis calorem, & colicum dolorem. Extrinsecus maturant ac rumpunt anthraces, consolidant vulnera, præcipuè nervorum ulcera sanant, inflammationes mitigant, ventrem hydropicorum, hydrocelemque herniosorum detumescere faciunt, hæmorrhagiam cohibent, *Schrod.* Verùm quoniam hoc genus Cochleæ minus frequens, nec ubique obvium est, Officinæ nostræ ejus loco *Cochlea vulgari majori pulla, maculata. & fasciata bortenfi* utuntur, absque ullo, sententiâ nostrâ, gravi aut periculoso errore.

A. 2. Cochlea minor ex luteo & nigro variegata, *Ind. Med.* An cochlea interdum unicolor, interdum variegata, &c. *List. Hist. Conch.* i. n. 54? A. *The Paris Garden Snail.* Gal. *Limaçon des jardins de Paris.* G. *Zaun-Schnecke von Paris.* B. *Een Tuynslak van Parys.* In hortis apud Parisienses invenitur. *Ufu.* Testa. *Vires.* Servantur ad Collyria.

A. 3. Cochlea aquatica, *Offic. Cochlea fusca*, fasciis crebris angustisque prædita, *List. Hist. Animal. Angl.* 162. Cochlea nigricans,

denſe & leviter ſtriata, *Ejusd. Hist. Conch.* iv. *Seçt.* 5. n. 43. A. *The Water-Snail, or Periwinkle.* Gal. *Petoncle, Limaçon de Mer.* G. *Waſer-Schnecke.* B. *Water-slak.* In Catalogo ſimplicium Pharmacopœiæ Londinenſi præfixo inter aquatiliū teſtas invenio *Cochleæ & Buccini* titulos, quæ cū nomina generica ſunt, ſpecies ſub ſe plurimas complectentia, ut *Aldrovandum, Gefnerum, Joſnſonum, Bonanum*, ſed præcipuè celeberrimū noſtrum D. *Martinum Liſterum*, M. D. conſulentibus patebit; quænam ex omnibus deligenda ſit, non auſim determinare, huic tamen piſci id nominis attribui, quoniam in mari noſtro aut ora maritima frequens invenitur; ejuſque caro eaſdem vires habere dicitur, quas Cochlea terreſtris. Quod ad teſtas Cochleæ, Conchæ, Buccini attinet, quæcunque aſſumas & utaris, modò marina ſit, perinde eſt: Sunt enim omnes Alkali & earundem virium participes. At neque *Diſcoridem* aut *Aetium* inter Oſtreum, Purpuram, aut Buccinum in calcem aut cinerem redacta ullam diſtinctionem facere obſervavit eruditiffimus *Liſterus*, verū omnibus eandem vim cauſticam tribuiſſe.

A. 4. Cochlea cælata, *Aldrov. de Exang.* 393. *Joſnſ. de Exang. Tab.* xii. *Gesn. de Aquat.* 240. *Rondel. de Piſc.* ii. 98. *Charlt. Exer.* 62. Cochlea cælata antonomatiçè dicta, *Bonan.* 114. *Tab.* xi. n. 11, 12, 13. Cochlea Trochiformis ſtriata, rugoſa, papilloſa, &c. *Lang. Meth. Teſt.* 51. In mari mediterraneo inveniuntur. *Ufu.* Operculum, Officinis *Umbilicus Marinus* dictum, *Bellon. de Aquat.* 430. *Mont. Exot.* 6. Operculum cochlearum marinarum ſubrotundum in ſe contortum, *Lang. Meth. Teſt.* 56. Subſtantia lapidea, ſuperficie plana, ſphærali linea inſigni, colore fulva; altera parte concava umbilici in modum, colore carneoſo aut igneo, ſapore terreo. *Vires.* Venerem ſtimulat, inquit *Joſnſonus*.

Auguſtinus Scilla; aut ova Cochlearum, aut abbreviata, nondum perfectæ, & ab iſdem cochleis generata hoc operculum eſſe ſibi perſuadet; at ingenioſiſſimus ille vir D. *Joannes Raius*, cum in Italia peregrinatus eſt, ipſum piſcem vivum in teſta ſua huiusmodi operculo tectum, recens è mari extractum Romæ naçtus eſt.

VII. De Blatta Byzantia.

Blatta Byzantina, Offic. Blatta Byzantia, *Schrod.* v. 325. Blatta Byzantia sive Unguis odoratus, *Park. Theat.* 1573. *Ind. Med.* xxi. Blatta Byzantina, Unguis odoratus, *Mont. Exot.* 6. Operculum cochlearum marinarum subrotundum vulgare, *Lang. Meth. Test.* 56. Blatta Byzantia Arabum, *Aldrov. de Exang.* 346. Operculi Conchylii & Buccini, *Rondel. de Pisc.* ii. 86. A. The Constantinople Sweet-Hoof. Gal. Petit coquillage, qu'on appelle Blatta Byzantina, apparemment parce qu'il ressemble à la Teigne, ou à la Motte, dite Blatta, & qu'il vient de Constantinople, qu'on appelloit autrefois Bisance. G. Blatta Byzantina. B. Constantinopolense Blatta, (zeker Scheltje.) Tegumentum est oblongum, quibusdam Testæ Turbinatæ, substantia cornea, colore spadiceo, odore gravi, Aloen Barbad. æmulans. Vires. Interne laxat alvum, splenem emollit, vitiososque humores discutit. Externe excitat suffitu fœminas strangulatu uteri oppressas, comitialesque. In reliquis idem præstare poterit, quod aliæ concharum testæ, *Schrod.*

Testa hæc multæ inter eruditos contentionis materia fuit, *Matthioli* Unguem Odoratum & Blattam Byzantinam pro eadem re à *Serapione* & *Avicenna* aliisque à Græcis recentioribus habita fuisse affirmat. Cui opinioni *Officinae* etiam nostræ, & *Schroderus*, & *Parkinsonus*, atque etiam *Paulus Ammannus* favent: Ut & *Rumphius*, qui Blattam Byzantinam operculum Muricis seu Pseudo-purpuræ in mari Ambonico inventam esse tradit. His contradicit *Fuchsius*, qui Blattam Byzantinam Purpuræ operculum esse ait, & ab *Onyche Dioscoridis*, i. e. ungue odorato, diversum: Quod ab ingeniosissimo *D. Martino Listero*, M. D. literis ad me datis clarius demonstratur, cujus observationes ipsius verbis in Latinum versis accipe:

‘Blattam Byzantinam Ungui odorato successisse, ejusque loco in Officinas illatam fuisse autumo, *Diosc.* temporibus optimus, videlicet pallidissimus & pinguisissimus à mari Rubro advectus est; nigrior minorque à Babylone aut sinu Persico.’ Verum, ut videtur, recentior aetas circa Byzantium inventis contenta est, unde Blatta Officinalis hodierna cognomen obtinuit. Blattæ nomen huic operculo (ut conjicio) inditum est à colore, ut quæ Blatta

pistrinariæ Londini frequentissime colorem obscurè capillaceum referat; partim etiam quod Blatta hæc Scarabæi genus sit latum, & tenue operculi istius instar.

Fatendum equidem est, *Dioscoridem* eundem Unguem dictum operculum fuisse (*πῶμακερχυλίσ*) affirmare Purpuræ piscis operculo simile; suo tempore usitatum intelligit, quando (ut videtur) Unguis Odoratus deperditus fuit, saltem in Europam non illatus. Verum ex eodem *Dioscoride* apparebit Unguem verum operculum minimè fuisse, unde & operæ pretium erit errorem hunc detegere, & consequenter ostendere quantum delirarunt moderni, Turbinis marini operculum pro vero Unge oderato substituendo.

Unguis historiam, prout eam tradit *Dioscorides*, accipe: *In lacubus*, inquit, *nardiferis Indiae reperitur; quapropter, & Conchyliis Nardum depascentibus, aromaticus evadit* (seu odoramenta redolet) *colligitur verò postquam æstivis caloribus lacus inaruerint.* Concludit Conchylium ipsum ustum seu calcinatum eadem quæ Purpuram & Buccinum efficere. Et in capite da Nardo, Indicam *Nardum prope fluvium Gangem nasci scribit*, hoc est, in lacubus quibusdam, quos fluminis istius inundatio efficit. Hinc apparet (1.) Unguem odoratum aquarum dulcium Conchylii partem fuisse. (2.) Si in lacubus Nardiferis ad fluvium Gangem colligeretur, quid sit, tut idem à mari Rubro aut Babylone adferretur? Deinde, cur testa ipsa, inutilis sarcina, tam longo itinere à Gange fluvio ad Græciam usque deportaretur, si solius operculi (quod decimam partem ipsius testæ pondere raro excedit) usus esset. Quod si adferri & venundari non soleret, quorsum vires ejus adjicerentur, aut quomodo earum experimentum fieri posset? Hinc conjicio Unguem odoratum verum nonnihil similem fuisse dimidiæ testæ *Pectunculi* istius fluviatilis in fluvio *Thamesi* frequentissimi, pollicaris unguis magnitudine & crassitie, idque ob sequentes rationes.

1. Quod Unguis odoratus pisciculus Bivalvis, seu Mytulus, aquarum dulcium alumnus esse videtur, cum lacuum ad fluvium Gangem exsiccationem expectarent antequam eos colligerent. Jam vero Bivalvia arena & limo reconduntur, nec unquam in summas aquas emergunt, iisque innatant & fluitant, ut Turbinata solent (quibus solis operculum proprium est) ideoque quovis tempore facile capiuntur. 2. Animalculum hoc Conchylium vocat, & generali illo nomine ab aliis omnibus speciebus speciebus, de quibus variis capitibus agit, distinguit; quod quamvis utriusque Generi tam turbinatoquam bivalvi commune sit, peculiariter tamen

& maxime proprie Concham seu Bivalve denotat. 3. Onyx difertis versis à *Plinio* inter Bivalvia recensetur. Siquidem (*l. 32. c. 11.*) synonyma illi sunt *Solen*, *Aulos*, *Donax*, *Onyx*, *Dactylus*. Et expressius adhuc (*lib. 9. cap. 61.*) Concharum genera sunt Dactyli ab humanorum unguum similitudine appellati. Unde verissimum est Onychem odoratum à lacubus aquæ dulcis, qui ad Gangem Indiæ flumen sunt, olim adjectum non absimilem fuisse vulgari Onychi maris Mediterranei, qui è Solenum genere fuit. Hæc omnia *Listerus*. Ex quibus Vir ille doctissimus recte infert, & concludit Blattam Byzantinam Officinarum Unguem Odoratum Veterum (quocum confunditur) non fuisse; quem ob difficilem ex India in Europam transitum olim deperditum, & oblivioni traditum esse magna probabilitatis specie conjectatur. Illud certè nobis constat, operculo illi quod in Officinis nostris Blattæ Byzantinæ nomine venditur è notis characteristicis Unguis odorati Veterum nullam convenire, quem medicamentum probum & efficax fuisse credibile est ab odore quem obtinuit aromatico, qui in pulveribus nostris testaceis desideratur.

VII. De Buccino.

A. **B**uccinum, *Offic.* Buccinum album, læve, maximum, septem minimum spirarum, *List. Hist. A. A. 155.* Buccinum rostratum majus crassum orbibus paululum pulvinatis, *Ejusd. Hist. Conch. iv. Sect. xiv. n. 4.* A. *The Whelk.* Gal. *Pourcelaine.* Buccine. G. *Hornschnecke/ Rineckhorn.* B. *Ringboorn.* In alto mari ea piscantur. Nomen est genericum sub se plurimas species complectens, ut in Cochlea aquatica ostendimus. *Usu.* Testa. *Cionia*, *Offic.* est media pars circa quam testa volumen claviculatim intorquet. *Vires.* Cremata simili modo Purpuris Buccinisque facultatem urendi consequuntur. Testa cum Ostrea & reliquis testis viribus convenit.

IX. De Purpura.

A. **P**urpura, *Offic.* Purpura nostras violacea, *Col. de Purp. 1.* Purpura violacea *Fab. Columnæ*, *List. Hist. Conch. iv. Sect. xv. n. 1.* ex Tarentino sinu allata, *Bonan. 150. n. 172.* A. *The Purple Fish.* Gal. *Pourpre* G. *Purper.* Schnecken. B. *Purperwisch.* In mari Me-

diterraneo frequens. *Usu.* In Officinis testa valida, rugosa, striata, tuberculis brevibus inæqualis, inter Mechanicos Sanies purpurea ad tingendum olim in usu fuit. *Vires.* Alkali est, & cum reliquis testis viribus convenit.

In Purpura describenda adeo breves & obscuri fuere Veteres, ut quodnam Conchylium sit Recentioribus litigandi occasionem dederint, à quibus variæ producuntur species, purpuream saniem gignentem. Verum *Fab. Columna* litem determinavit, veram Purpuram demonstrando. Quamvis autem hodie purpura genuina Officinis nostris vix cognita sit, purpurei tamen succi cognitio adnotante ingeniosissimo illo & eruditissimo viro jam antea laudato, D. Martino Lister, ab antiquis usque temporibus ad sæculum nostrum traditione saltem transmissa & derivata est; in hisce etiam Insulis; inter Arcana tamen habita & studiose celata; donec D. Guill. Cole eam arripuit & publico exhibuit, *Act. Philos. Lond. N. 178. p. 1278.* quo Lectorem refero. Quinteam D. Robertus Southwell, E. A. Regiæ Societatis tunc Præses dignissimus, multos ante annos D. Listero retulit, matrem suam in Hibernia dum viveret celebrem fuisse sudariis piscis cujusdam succo indelibilibus notis, quæque elui nequirent signandis. Quin & Bedæ temporibus Ars purpuram tingendi in Anglia usitata summoque in pretio habita erat. Sunt Cochleæ (inquit *Hist. Eccl. Gentis Angliæ, lib. 1. cap. 1.*) satis superque abundantes, quibus Tinctura coccinei coloris conficitur. Cujus rubor pulcherrimus nullo unquam solis ardore valet pluviarum injuria pallescere; sed quo vetustior eo solet esse venustior.

X. De Concha venerea.

A. **C**oncha venerea, Conchula Cytheriaca, *Mont. Exot. 6.* An Venerea in mari Siculo, & Tarentino frequens, ubi vulgò vocatur Porcelletta, *Bonan. 145. n. 251.* *Usu.* Testa. *Vires.* Edulcorat, *Mont. 31.* In Officinis nostris est incognita.

Bivalvia.

XI. De Ostrea.

A. **O**streum, *Offic.* Ostreum vulgare, *Ind. Med.* lxxxvii. Ostreum striatum striis peculiaribus, *Lang. Meth. Test.* 82. Ostreum vulgare maximum intus argenteo quodam splendore albescens, *List. Hist. A. A.* 176. Ostrea, *Schrod.* v. 531. *Charlt. Exer.* 66. *Rondel.* ii. 37. *Schonef. Ichth.* 54. *Gesn. Aquat.* 645. *Jonsf. Exang.* 44. *Mer. Pin.* 193. Ostreae Rondeletii marina, *Aldrov. Exang.* 482. Ostrea major fulcata inæqualiter utrinque ad cardinem denticulata, *List. Hist. Conch.* iii. 20. Concha satis nota in cœnis Ostrea Latine dicta non Ostreum, *Bonan.* 108. *Tab.* 70. A. The Oyster. *Gal. Huitre.* G. Dester. B. Oester. Plurimis locis in nostro mari capiuntur. *Usu.* 1. Testa. 2. Margaritæ Scotiæ *Offic.* *Mont. Exot.* 6. Margaritæ spuria sive Ostrearum, *Ind. Med.* lxxii. Sunt substantiæ lapideæ rotundæ albæ, Viciæ vel Pisi ferè magnitudine, saporis terrei. 3. Caro in culinis frequentissima est. 4. Foetus, i. e. Vesicaria marina, *Offic.* *J. B.* iii. 818. *Cbab.* 580. *Raii Cat. Angl.* 302. Pila marina velut ex ampullis constans ad spumæ similitudinem, *C. B. Pin.* 368. A. Sea Balls. *Gal. Pelotte de Mer.* G. Ein See-Ball. B. Een Zee-bal. Hæ æstu maris in litora sæpe rejiciuntur. 5. Testa petrificata, i. e. Ostracites, *Offic.* Ostracites, *Boet. de Lap.* 393. *Laet. de Lap.* 124. *Gesn. de Lap.* 84. *Plot. Hist. Oxon.* 105. *Morton Noribampt.* 189. Ostracites maximus rugosus & asper, *List. Hist. A. A.* 236. *An n.* 37. *Ejusd. Hist. Conch. App. lib.* iii. Ostracites maximus globatior admodum crassius in argillaceis delitescens, *Luid. Litbogr.* 26. *N.* 471. Ostracites rugosus & undatus mediocris subcinereus subrotundus, *Lang. Hist. Lap. Fig.* 151. *Tab.* 47. 2. Ostrea labris non crenatis, *Woodw. Att.* ii. 43. *N. f.* 142 A. *Hobgoblins Claw.* *Gal. Huitre Jans bord, dentelé.* G. Dester mit ungespaltenen Rand. Oester met een rand of boord, die niet zaagswyze is afgesnede. à vulgo vocatur. Testæ similitudinem habet crustosus & in laminas fissilis. In fodinis & glareosis reperitur. *Vires.* Testæ vim habent exsiccandi, sudorem movendi, abstergendi, &c. hinc utus earum internus præcipue est in febribus quibus interve-

niente sudore medentur. Externè conveniunt in dentifricis absterforiis, in mariscis & condylomatis ani reprimendis. Ostrea pestiferos bubones loco transferunt, & virus omne ad se trahunt, *Schrod.* Margaritæ cum Orientalibus viribus conveniunt. Ostratice utuntur mulieres pumicis loco ad pilos auferendos. Potus in vino menses fluentes sistit. A purgatione sumptus conceptionem prohibet. Ad nomas, & mammarum inflammationes imponitur utiliter, *Diosc.* Cum floribus Chamæmeli sumptus Lithontripticum insigne æstimatur.

XII. De Matre Perlarum.

A. **M**ater Perlarum, *Offic.* *Schrod.* v. 530. Concha Margaritifera, *Mont. Exot.* 6. *Jonsf. Exang. Tab.* 13. *Bellon. Aquat.* 402. *Aldrov. Exang.* 418. *Charlt. Exer.* 64. Concha Mater Unionum, *Rondel. Aquat.* ii. 33. Concha Mater Unionum dicta aut Margaritifera; *Bonan.* 93. *II. n.* 1. Concha Margaritifera plerisque, Berberis Antiquis Indis dicta, *List. Hist. Conch.* iii. *n.* 56. Concha valvis æqualibus inæquilatera mediocriter vel leviter umbonata, &c. *Lang. Meth. Test.* 69. A. Mother of Pearl. *Gal. Nacre de Perles, Mere de Perles.* G. Perlen-Mutter. B. Paarlemoer. In mari Mediterraneo & alibi inveniuntur. *Usu.* Testa est, valida & ponderosa, extus rugosa, & aspera, non striata, intus lævis, argenteo colore, saporis terrei. *Margaritæ, Offic.* A. Pearls. *Gal. Perles.* G. Perlen. R. Paarden. Sunt substantiæ lapideæ, rotundæ, aut angulosæ, granulatæ, albæ, pellucidæ, saporis terrei, ex perittomate eodem quo testæ generantur productæ. Duplices censentur, Orientales & Occidentales: Illæ splendiores sunt, adeoque cæteris præferuntur, & præsertim Persicæ. *Vires.* Testæ præter vires concharum communes (quas videsis in Ostreo) sunt qui vim cordialem huic attribunt, verum quo successu, videant ipsimet. Margaritæ Cordiale præbent nobilissimum, quo balsamum vitæ oppressum, viresque exolutae insigniter recreantur ac confortantur, proinde venenis, pesti, & putredini resistunt, animum exhilarant, &c. *Schrod.*

N. B. Margaritas non tantum in hoc genus conchis reperiri, sed etiam in aliis multis, ut Ostreis, Mitylis, &c.

Plinius *Hist. Nat. lib.* 9. *cap.* 35. Margaritas è rore genitas esse tradit; cui à Petro Joan. Fabro

Fabro contradicitur, qui Quod ipsæ Margaritæ sint nihil aliud, quàm lepra concharum affirmat: Dicit enim, Conchæ omnes sunt leprose. Nobis autem ejusdem naturæ & qualitatis esse videntur cum concharum in quibus inveniuntur testis, quarum morbosæ quædam excrescentiæ sunt, non roscidi conceptus: Earum vires tantopere celebratæ, non aliæ sunt quam quæ conchis omnibus communes.

XIII. De Mytulo.

A. Mytulus, *Offic. Schonef. Ichth. 54. Bellon. de Aquat. 397. Gesn. de Aquat. 277. Rondel. de Aquat. ii. 48. Mytuli, Mer. Pin. 193. Mytulus Rondeletii, Aldrov. de Exang. 512. List. Hist. Conch. iii. n. 200. Musculus ex caeruleo niger, Ejusd. Hist. Animal. Ang. 182. Musculus, Bonan. 102. n. 30. A. The Muscle. Gal. Moucle, Moule, Cayeu. G. Muschel. B. Mossel. In mari nostro capiuntur. Ufu. Testa. Vires. Alkalini sunt, & cum reliquis testis viribus conveniunt.*

XIV. De Farragine.

A. Farrago, *Offic. Aristot. Farago Australis, Alcyonium secundum Dioscoridis, C. B. Pin. 368. Vesicaria marina nigra, Farrago Aristotelis quorundam, J. B. iii. 818. Chab. 588. Mytulorum aliorumve testaceorum fœtura nobis videtur.*

XV. De Ungue Odorato.

A. Unguis Odoratus, *Offic. Onyx, Dioscorid. A. The Sweet Hoof. Gal. Petit Coquillage ressemblant à l'ongle ou à la griffe de quelque animal. G. Indianische Schnecke. B. Indiaanse Slek. Quid sit Officinis nostris ignoratur, cujus in loco Blattam Byzantinam substituunt, ut in capite de Blatta Byzantina ex observationibus eruditissimi D. Martini Lister demonstravimus, quo Lectorem refero. Qui plura de ea velit consulat, Act. Philosoph. n. 192. p. 642.*

XVI. De Concha.

A. Concha, *Offic. Schrod. v. 32. Concha longa lataque, in mediis cardinibus, cavitate quadam pyriformi insignita, List. Hist. A. A. 170. A. Sbell - Fish. Gal. Poisson à coquille. G. Muscheln. B. Fisch met schelpen bedekt. Ufu. Testa. Vires. Ostreis & reliquis testaceis convenit. Ut Cochleæ & Buccini, ita & Conchæ nomen genericum esse, sub se plurimas species complectens, in capite de Cochleis ostendimus, quo lectorem refero.*

XVII. De Pectunculo.

A. Pectunculus, *Offic. Schonef. Ichth. 55. Pectunculus vulgaris, albidus, rotundus, circiter 26. striis majusculis, & planioribus donatus, List. Hist. A. A. 189. Capite minore, rotundiore, & magis æquali margine, Ejusd. Hist. Conch. iii. n. 171. Concha striata altera, Rondel. de Aquat. ii. 21. Concha striata altera Rondeletii, Aldrov. de Exang. 449. Concha cordiformis æquilatera umbone cardinum unito striato, Lang. Meth. Test. 60. A. The Cockle. Gal. Petuncle, Petoucle. G. Eine Muschel. B. Een Mossel. Passim in littore arenoso magna copia reperiuntur. Ufu. Caro in culinis, testa in Officinis. Vires. Caro gratissimi saporis est, tam cruda quàm cocta; ex testa usta & in cinerem redacta dentrifricia optima conficiuntur.*

XXIII. De Tellina.

A. Tellina, *Offic. Jons. Exang. 48. Tellina secunda, Rondel. de Aquat. ii. 7. Aldrov. de Exang. 518. Gesn. Aquat. 940. Tellina, Charlt. Exang. 67. Bellon. de Aquat. 403. Maris Italici, Bonan. 104. n. 57. Tellina intus ex viola purpurascens, in ambitu serrata, List. Hist. A. A. 190. Subfusca angustior intus purpurascens, Ejusd. Hist. Conch. iii. n. 217. A. The Limpin. Gal. Flion. G. Bräunliche kleine Schnecke. B. Een bruinagtige kleine Slek. In mari capiuntur. Vires. Recentibus alvo utiles, sed maximè jus earum. Salitæ*

litæ uruntur, tritæque in cinerem & cum cedria instillatæ, avulsos palpebrarum pilos renasci non patiuntur, Diosc.

XIX. De Chama.

A. **C**hama, Offic. Charlt. Exer. 65. Bellon. de Aquat. 403. Ab altero tantum latere ferè naturaliter hiantibus, List. Hist. Conch. iii. n. 258. Chama, alio nomine Glycymerides magna, hoc est, Chama magna dulcis, Bonan. 106. n. 59. Chama Glycymeris, Aldrov. de Exang. 473. Rondel. ii. 13. Fons. Exang. Tab. 14. Gesn. de Aquat. 71. A. Bastard Cockle. Gal. Petoncle batard. G. Große Muschel / Bastard Muschel. B. Grote Mossel, Bastaert Mossel. In mari Iberico reperitur. Vires. Chamarum aliarumque conchularum in exigua aqua decoctarum jus, alvum ciet; id cum vino assumitur, Diosc.

Exanguia Crustacea.

Exanguia crustacea sunt, quæ firmas suas partes extus habent, intus autem carneam molli-
tiam. Partes quoque illæ firmæ non potius frangi, quàm disjici compressæ dici debent, Ravi Symp. Animal. p. 52.

XX. De Astaco marino.

A. **A**stacus, Offic. Gesn. de Aquat. 91. Rondel. de Aquat. i. 538. Astacus verus, Aldrov. Exang. 112. Astacus marinus communis, Fons. Exang. 13. Astacus marinus, Mer. Pin. 191. Charlt. Exer. 55. Schonef. Ichth. 23. A. The Lobster. Gal. Hommar, (Ecrevisse de Mer.) G. See-Krebs / Humber. B. Zee-Kreeft. In mari capiuntur. Vires. Caro multum nutrit, undè in Phthisi commendatur. Crusta seu Testa cremata in vino pota Renes expurgat, & Calculos frangit.

XXI. De Astaco fluviatili.

A. **A**stacus fluviatilis, Offic. Rondel. de Pisc. ii. 210. Schonef. Ichth. 24. Gesn. Aquat. 104. Mer. Pin. 192. Charlt. Exer. 56. Aldrov. de Exang. 129. Fons. Exang. 15. Cammarus, Bellon. de Pisc. 355. Cancer, Schrod. v. 325. A. The Crayfish, or Crevis. Gal. Ecrevisse de riviere. G. Bach-Krebs. B. Rivier-Kreeft. In fluviis invenitur. Usu. Caro, Lapilli, Oculi Canceri, Offic. Oculi Cancrorum, Charlt. Exer. Oculi Cancrorum seu potius Lapilli Astacorum fluviatilium, Ind. Med. lxxxiv. A. Crabs-Eyes. Gal. Yeux d'Ecrevisses. G. Krebs-Augen. B. Kreeft-Oogen. In capite, ut quidam asserunt, seu potius stomacho, duos gerunt lapillos, albos, rotundosque, lenticulari figura singulari seu orbiculari, pisi majoris magnitudine, una parte compressi, & sinuati acetabuli in modum, alterâ convexi laminati, saporis terrei. Usu. Putamen. Istorum saepe occurrit genus factitium ex Cimolio albo in illam formam confectum, quod pro illis venditur, sed fraus istum frangendo detegi potest: namque veri Cancrorum oculi laminati sunt in parte gibbosi, quâ factitii carent. Vires. Caro refrigerat, humectat, dolorem sedat, multum nutrit in Atrophia. Lapilli refrigerant, siccant, abstergunt, discutunt, tartarum & sanguinem coagulatum resolvunt, calculum atterunt. Hinc usus magni in Nephritide, Pleuritide, Asthmate, dolore Colico, &c. inserviunt dentibus abstergendis. Putamen seu Testa eadem cum Lapillis vires obtinet. Insuper scabiem puerorum ex falsis humoribus sanat; febrium intermittentium paroxysmos arcet, Schrod.

XXII. De Cancelllo.

A. **C**ancellus Astaci marini species, Ind. Med. xxvi. Cancellus, Rondel. de Pisc. i. 553. Aldrov. de Exang. 218. Gesn. de Aquat. 161. Bellon. de Aquat. 362. Fons. Exang. 24. Cancellus quibusdam Bernhardus Eremita dictus, Charlt. Exer. 58. Cancer in Testis degens, Mer. Pin. 192. A. The Wrong Heir. Gal. Hermite, Bernard l'Hermite. G. Bernhard Heremiter. B. Kreeftje genaamt Bernard Heremyt. Usu. Animal. Vires. O-
Ec e leum

leum ejus ex America adhibetur pro Rheumatismis.

XXIII. De Squilla.

A. 1. **S**quilla, Offic. Squilla gibba, Schonef. Icht. 72. Rondel. de Pis. i. 549. Squilla parva, Mer. Pin. 192. Squilla gibba Rondeletii, Aldrov. de Exang. 150. A. The Sbrimp. Gal. Chevrette, Sallicoque. G. kleine See-Krebs oder Krabbe. B. Garnaal, Garnaat. In mari capiuntur. Vires. Cum Astaco viribus convenit.

A. 2. Crangon, Offic. Squilla Crangon, Aldrov. de Exang. 149. Rondel. de Pis. i. 547. Gefn. Aquat. 906. Fons. Exang. 17. Alia Squilla, Bellon. de Pis. 359. A. The Prawn. Gal. Langoustin (petit poisson de Mer.) G. Ein ander See-Krebs. B. Nog een ander Garnaal. Maris incola est. Usu. Animal. Vires. In culinis frequens, multum nutrit, unde in Phthisi laudatur.

XXIV. De Cancro marino.

A. **C**ancer, Offic. Schonef. Icht. 30. Canceri marini maximi apicibus Chelarum nigricantibus, Ind. Med. xxv. Pagurus, Bellon. de Aquat. 368. Aldrov. de Exang. 186. Fons. de Exang. 21. Gefn. de Aquat. 155. Mer. Pin. 192. Charlt. Exer. 57. Cancer Mæas, Rondel. i. 560. quoad figuram & descriptionem, sed nomina sunt transposita. A. The Sea Crab. Gal. Cancro, (sorte d'Ecrevisse de mer.) G. Falschen-Krebs / Meer-Krebs. B. Zee-Crabbe. In mari capiuntur. Usu. Ungulæ seu Chelæ Officinis dictæ, & Testa. Vires. Easdem cum Conchis vires obtinent. Insuper Scabiem puerorum ex falsis humoribus sanant, febrium intermittentium paroxysmos arcant, Scbrod. Præferuntur apices nigri Ungularum. Cancer integer, i. e. substantia edulis in cibus laudatur. In Medicina, Phthificis prodesse Rondeletium experientia docuit. Stranguriam sanant, Fons.

XXV. De Cancro Fluviatili.

A. **C**ancer fluviatilis, Offic. Fons. de Exang. 23. Charlt. Exer. 57. Bellon. de Aquat. 365. Rondel. ii. 208. Gefn. de A-

quat. 137. Matth. 307. Cancer fluviatilis Matthioli, Aldrov. de Exang. 207. A. The River Crab. Gal. Cancro de Riviere. G. Krebs. B. Rivier-Crabbe. In Græcia, Creta, Sicilia, &c. inveniuntur, carent Galli & Germani, unde non sine errore Astacos fluviatiles in Cancrosum usum usurpant. Vires. Refrigerant, humectant, dolorem sedant, ferocientes spiritus figunt. Hinc usus præcipui in æstu, ac dolore capitis & renum, in Angina, Atrophia; extrinsecus valent in igne Perfico ac ambustis.

XXVI. De Echino marino.

A. 1. **E**chinus, Offic. Fons. Exang. 39. Aldrov. de Exang. 403. Bellon. de Aquat. 384. Charlt. Exer. 62. Echinus marinus, List. Hist. A. A. 169. Mer. Pin. 192. Echinus major, Gefn. Aquat. 350. Echinus Ovarius, Riolan. i. 578. Echinus Ovarius rotularis dictus, subflavescens, viginti striis, quarum decem e papillis, & aliæ decem e transversis lineolis conflatae sunt, interstitia striarum punctulis minimis occupantibus, Lang. Hist. Lap. 124. Tab. 35. Echinus Cidaris miliaris basi pulvinata; rarioribus & minoribus eminentiis, Klein. Echinod. 17. Tab. ii. C. D. Echinus Ovarius secundus, Mort. North. 231. Tab. 10. Fig. 3. Echinus Ovarius. Plot. Hist. Oxon. 107. Tab. v. n. 5. List. Hist. A. A. 222. Tab. 7. n. 23. Echinus ex alterâ parte planus, ex alterâ subsphæricus purpurascens, aculeorum vestigiis parum eminentibus, Ejusd. App. 27. A. The Sea Hedge-Hog. Gal. Herisson de mer. G. Ein See-Igel / Hechel. B. Een Zee-Egel. In alto mari capiuntur. Vires. Stomacho ventrique utilis est: Urinam ciet, Hujus testa cruda inassata commodè medicamentis admiscetur, quæ Psoras abstergunt. Crematæ verò cinis sordida ulcera expurgat, luxuriantem carnem reprimat, Diosc.

A. 2. Echinus Ovarius, Plot. Hist. Oxon. 126. Tab. v. Fig. 4. Mort. Woodw. Attempt. Tom. 1. p. 11. n. 178. North. 232. Tab. 10. Fig. 5. Echinometra circinata papillis maximis, Breyn. Sched. 55. Tab. 1. Fig. 1, 2. Echinus spoliatus a spinis suis, Aldrov. Exang. 403. Fons. Exang. Aquat. Tab. xii. Echinites albus cinereus, List. Hist. A. A. 221. Tab. 7. n. 22. Echinites Ovarius subluteus major quinque striis incurvatis è duplici serie transversarum lineolarum conflatis, quolibet interstitium striarum decem scutillis, reliquum verò spatium innumeris minimis papillis occupantibus, Lang.

Lang. Hist. Lap. Helv. 123. Tab. 35. F. 1. Echinites orbiculatus laticlavus medius, Luid. Lithop. Brit. 45. n. 915. Echinites cidaris mammillata 11. Klein. Echinod. 19. Tab. vii. A. Itrice dimare petrificato, Scill. le vana Specul. 148. Tab. xxiv. An Ovum agrinum, Boet. de Lap. 347. Laet. de Dap. 106. A. The great Sea Urchin. Gal. Grand Herisson de mer. G. Große See-Igel. B. Een groote See-Egel. Usu. Glandula seu Spica, Lapis Judaicus Offic. dictus, vide pag. 44. antea; cujus synonymus est Radiolus glandularius subcinereus major, partim tenuissimè striatus, partim punctulatus, Lang. de Lapid. 127. Tab. 36. f. 2. Radiolus glandularius, seu Lapis Judaicus Boetii, Luid. Lithop. Brit. 49. N. 998.

Hic Lapis mihi esse videtur spina Echinidis Ovarii petrefacta, sed speciei multo majoris eâ quam hîc exhibeo. De lapide prius tractavi, p. 44. ubi inveniat Lector.

CLASSIS SECUNDA,

DE

Animalibus Sanguineis.

SECTIO PRIMA.

De Piscibus.

Sanguinem voco liquorem illum rubicundum, vitæ sedem fontemque, caloris nativi pabulum & vehiculum, qui circulari motu jugi & indefinente per arterias & venas fluit, R. Synop. Animal. p. 50.

Non sum nescius (inquit doctissimus Raius) Piscis nomen à nonnullis quàm latissimè extendi ad Aquatilia omnia significanda, tam sanguinea, quam exanguia majora. Quin & vulgus nostrum hæc omnia pro Piscibus habet: verum nobis definientibus, Piscis Animal est aquatile, sanguineum, pedibus carens, vel squamis vel cute nuda contextum, pinnis natans, in aquis perpetuo degens, nec sponte unquam in siccum exiens. Vid. Willoughb. Ichthyograph. 1.

Pisces sunt vel

Branchiis respirantes corde unico ventriculo prædito, iique vel

Ovipari (i.e. ova non intus foventes, sed in aquas ejicientes, ubi calore solis foveantur, & excluduntur) dorso erecto natantes, vel corpore

Longo & lubrico, squamis quoque carente, pinnis

Ad branchias obtinentes, ventralibus destituti: *Anguilla*.

Utroque pari donati, i.e. branchiali & ventrali

Duabus in dorso pinnis: *Mustela fluviatilis*.

Unica in dorso pinna: *Lupus Marinus*.

Contractiore, vel saltem non admodum lubrico, pinnis

Non aculeatis, quibus

Unica in dorso pinna,

Marini, quorum pinna dorsalis aut

Gravitatis centro apponitur; linea in ima ventris carina è squamis composita.

Serrata: *Halec*.

Non ferrata: *Encrasicolus*.

Non longe è cauda sita

Squamosus, corpore pentagono: *Sturio*.

Non squamosus: *Ichthyocola*.

Fluviatiles & lacustres

(Dentati: *Lucius*

(Edentuli, squamis

Maximis: *Carpio* sive *Cyprinus*.

Mediæ magnitudinis: *Barbus*.

Minimis, tenuibus, viscido connexis: *Tinca*.

Duæ in dorso pinnæ eriguntur

Edentuli: *Aschia*, sive *Tbymallus*.

Dentati: *Trutta*.

Aculeatis, duabus in dorso pinnis, anteriore autem spinis radiata,

Marina: *Mugil*.

Fluviatilis: *Perca*.

Vivipari, i.e. qui ova intus concipiunt majuscula, avium modo, eaque in utero foveant, cartilaginei

Longi: *Galeus*.

Plani: *Raia*, &c.

^a
 (Pulmone respirantes, corde duobus ventri-
 culis prædito, iisque vel
 Dentati { fistulosi: *Cetus*.
 non fistulosi: *Monoceros*.
 Edentuli: *Balæna*.

“ Nos ne à communi hominum opinione
 “ (inquit doctissimus *Raius*) nimis recedamus;
 “ & ut affectatæ novitatis notam evitemus, ce-
 “ taceum Aquatilium genus, quamvis cum
 “ Quadrupedibus Viviparis in omnibus ferè,
 “ præterquam in pilis & pedibus, & elemen-
 “ to, in quo degunt, convenire videantur,
 “ Piscibus enumerabimus, „ *Synop. Animal.*
 p. 55.

II. De Serpente Marino.

A. *Serpens marinus*, *Offic. Aldrov. de Pisc.*
 346. *Gesn. de Aquat.* 864. *Rondel. de*
Pisc. 409. *Bellon. de Aquat.* 157. *Salv. de Aquat.* 58.
Jonsf. de Pisc. 9. *Charlt. de Pisc.* 6. *Raii Ichth.* 107.
Eusd. Synop. Pisc. 36. *Serpens marinus quin-*
decim pedes longus, Jonsf. Iter. Cant. 4to,
 1632. p. 17. A. *The Sea-Serpent.* Gal. *Ser-*
pent de mer. G. *Eine See-Schlange.* B.
Een Zee-slang. In mari Mediterraneo reperitur.
Ufu. Caro. *Vires.* Cum radice Liliæ urinæ
 incontinentiam juvat. *Plin.*

III. De Anguilla.

De Piscibus Anguilliformibus, seu lævibus, lubricis.

Pisces Anguilliformes vocamus, qui corpore sunt
lubrico, & squamis carente, Raii Ichthy.
 pag. 103.

I. De Lampetra.

Lampetra, figura oris rotunda seu ovali, fora-
mine in summo rostro, pinnarumque tum ven-
traliū, tum branchialium carentia ab aliis omni-
bus sui generis, hoc est, longis & lubricis piscibus,
facile distinguitur, R. Ichthy. p. 104.

A. *Lampetra*, *Offic. Rondel. de Pisc.* i 398.
Jonsf. de Pisc. 79. *Schonef. Ichth.* 40. *Charlt.*
de Pisc. 34. *Mer. Pin.* 188. *Lampetra Ron-*
deletii, Raii Ichth. 105. *Ejusd. Synop. Pisc.* 35.
Lampetra major, Aldrov. de Pisc. 539. *Salv.*
de Aquat. 63. *Mustela sive Lampetra, Bellon.*
de Aquat. 75. *Gesn. de Aquat.* 590. A. *The*
Lamprey, or Lamprey-Eel. Gal. *Lamproye.* G.
Eine Lamprete. B. *Lamprey.* In fluminibus
 majoribus, quæ à mari subeunt, frequens repe-
 ritur. *Ufu.* Caro. *Vires.* Caro venerem sti-
 mulat, multum nutrit.

A. *Anguilla*, *Offic. Schrod.* 325. *Mer. Pin.*
 188. *Aldrov. de Pisc.* 544. *Gesn. de*
Aquat. 40. *Charlt. de Pisc.* 34. *Salv. de Aquat.*
 75. *Rondel. de Pisc.* ii. 198. *Schonef. Ichth.* 14.
Bellon. de Aquat. 295. *Raii Ichth.* 109. *Ejusd.*
Synop. Pisc. 37. *Jonsf. de Pisc.* 81. A. *The Eel.*
 Gal. *Anguille.* G. *Hal.* B. *Een Ael.* In la-
 cubus, fluviis, stagnis, &c. vivit. *Ufu.* Pin-
 guedo. *Vires.* Vulneraria est, capillos gene-
 rat, in alopecia illita: auditum restituit auri
 instillata; hæmorrhoides mitigat, *Schrod.*

IV. De Remora.

A. *Remora*, *Offic. Aldrov. de Pisc.* 335.
Bellon. de Aquat. 440. *Charlt. de Pisc.*
 6. *Jonsf. de Pisc.* 7. *Raii Synop. Pisc.* 71. I-
 peruquiba & Piraquiba Brasiliensibus, *Marcg.*
 180. *Raii Ichth.* 119. *Echenei seu Remora,*
Imperat. 684. A. *The Sucking-Fish.* Gal. *Re-*
more. G. *Saugend Fisch / Schiff-halter.*
 B. *Remora, een soort van Zee-visje, de kragt bebbende*
(zo men zegt) om een schip onder volle zeilen stil te
bouden. In alto mari reperitur. Vires. Ve-
 nerem inhibet, abortus prohibet, foetum-
 que ad maturitatem continere creditur, *Al-*
drov.

V. De Mustela.

A. **M**ustela, Offic. Schrod. 330. Mer. Pin. 190. Bellon. de Aquat. 130. Mustela fluviatilis, Aldrov. de Pisc. 577. Gesn. de Aquat. 601. Charlt. de Pisc. 40. Raii Synop. Pisc. 61. Mustela fluviatilis, nostratibus Eelpout nomine à Belgis mutuato, & Burbot Gallico vocabulo dicta, Ejusd. Ichth. p. 125. Mustela altera, Schonef. Ichth. 49. A. The Eelpout or Burbot. Gal. Barbote, Lote, Motelle. G. Altraupe / Quappe. B. Aalpunt. In fluviis. Ufu. Hepar, ventriculus, & spina. Vires. Hepar in vitro suspensum, calorique expositum, in liquorem liquefit flavum admodum utilem oculorum hebetudini ac nubeculis. Ventriculus commendatur summè ad affectus uterinos, præcipue autem fertur secundinas pellere, colicisque dolores abigere, potus. Spina pulverisata morbum caducum expugnare fertur, Schrod.

VI. De Siluro.

A. **S**ilurus, Offic. Schw. Theriot. Sil. 444. Schonef. Ichth. 69. Rondelet. de Pisc. ii. 180. Silurus Rondeletii, Raii Ichth. 128. Ejusd. Synop. Pisc. 70. Gesn. de Aquat. 867. Glanis, Aldrov. de Pisc. 567. Salv. 210. Charlt. de Pisc. 40. Fons. de Pisc. 101. A. The Shoar-fish. Gal. Glanis, (Grand poisson de riviere). G. Wells / Scheid. B. Glanis, (een soort van een Viscb, die het aas afbyt, zonder de boek in te zwelgen.) In Danubio flumine, &c. reperitur. Ufu. Caro. Vires. Recens in cibo nutrit, & facilem præbet alvum, sale verò conditus, minimum suppeditat alimentum: arteriam expurgat, & vocem expedit. Illita saliti caro aculeos & infixâ corpori spicula extrahit. Muria ejus incipientibus dysenteriiis prodest, si in desidentium fatus adjiciatur: fluxiones siquidem ad summa cutis elicit: ischiadicis infusa medetur, Diosc.

VII. De Lupo Marino.

A. **L**upus marinus, Schonf. Ichth. 45 Charlt. Pisc. 31. Lupus marinus Schonfeldii, Fons. Tab. xlvii. Lupus marinus nostras &

Schonfeldii, Raii Ichth. 130. Ejusd. Synop. Pisc. 40. Anarrhicas, Genf. Paralip. 4. A. The Sea-Wolf, or Woolf. Gal. Loup marin. G. See Wolff. B. Zee-Wolf. In mari capiuntur. Ufu. Dentes molares, Lapis Bufonites Officinis dicta, A. The Toad-Stone. Gal. Crapaudine. G. Krectenstein. B. Padde-Steen. Bufonites. Lapis, Ind. Med. xxiii. Bufonites majusculus atro-rubens instar capsulæ glandis quercinæ, Act. Reg. Soc. No. 200. p. 750. Luid. Lithop. Brit. 70. Mort. North. 244. Bufonius, Mer. Pin. 210. Lapidis Bufonitis varietas prima, Boet. de Lap. 301. Batrachitæ vel Crapodinæ, Gesn. de Lap. 161. Sunt bullæ instar, altera parte cava, altera convexa, coloris ex fusco pallentis, aliquando fusci, interdum nigri, albi, viridis, versicoloris. Vires. Commendatur ad pestem, & venena, ceu remedium præstantissimum, &c. Schrod.

D. Merret in Pinace Rerum Naturalium Britannia, Lapides Bufonios dictos, & pro Gemmis habitos, nihil aliud esse quàm dentes molares hujus Piscis his verbis ostendit: "Bufonius falsò dictus, demonstravi enim coram majestate regia (in Collegio nostro, qui interesse dignatus est exquisitissimis prælectionibus ornatissimi collegæ Doctoris Georgii Ent, quem titulo Equitis Aurati merito honoravit) hunc esse dentes molares Piscis Lupi, quem vide apud Schwenckfeld. & Fons. de Piscibus, Tab. 17., Et Aurifices summa cum admiratione confessi sunt, hosce molares esse veros Lapides Bufonios ab iis divenditos, Mer. Pin.

Ex hac origine Lapides Alectorios esse existimo, de quibus in Materia Medica mentio fit. Utrum verò ex hoc, an ex alio Piscium genere orti sint, haud mihi liquet. Dicuntur (sed falsò) in Caponii vel Galli stomacho inveniri. Lapides quidem in Alitibus generis gallinacei reperiri experientia quotidiana demonstrat; sed hi isthic non generantur, verùm ab Alitibus illis deglutiuntur, ut cibum suum comminuant, & digerant, & postmodum inter excrementa ejiciuntur.

Quæ priùs scripsimus pag. 44. hujus Operis de Lapide Chelidonio, quoad originem ejus huc referri debent.

De Piscibus corpore contractiore, vel saltem non admodum lubrico, qui pinnis ventralibus carent.

VIII. De Hippocampo.

A. **H**ippocampus, *Offic. Rondel de Pisc. ii. 114. Bellon. de Aquat. 446. Charl. Exer. 63. Salv. de Aquat. 72. C. Fons. de Pisc. 77. Mouff. Insect. fol. ult. Aldrov. de Insect. 736. Raii Ichth. 157. Ejusd. Synop. Pisc. 45. A. The Sea-Horse. Gal. Cheval marin. G. See-Ross. B. Zee-paart. In Mari Mediterraneo capiuntur. Vires. Cremati cinis exceptus cum liquida pice, Axungia, seu Amaracino Unguento illitus, alopecias replet, Diosc. Remedium adversus canis rabidi morsum, *Ælian.**

IX. De Acu.

A. **A**cus *Aristot.* Acus secunda species, *Rondel. de Pisc. i. 229. Acus secunda species Rondeletii, Gesn. de Aquat. 9. Acus Aristotelis, Aldrov. de Pisc. 103. Fons. de Pisc. 36. Acus vii. Salv. 68. Acus Aristotelis, seu Acus secunda species Rondeletii, Raii Ichth. 158. Ejusd. Synop. Pisc. 46. Acus altera species, sive Acus Aristotelis, Blennus aliquibus dicta, Schonf. Ichth. 11. Typhle marina, Bellon. de Aquat. 446. Petimbuaba, Charl. Pisc. 16. A. The Tobacco-Pipe-fish. Gal. Aiguille d'Aristote. G. Horn-Fisch / Pfeffer-Fisch. B. Hoorn-Visch. In Mari Adriatico invenitur. Vires. Cinerem in potu ad stillicidium urinae commendat *Galen.**

Pisces non aculeati tribus in dorso pinnis donati.

X. De Afello.

A. 1. **A**sellus, *Offic. Fons. de Pisc. 1. A. sellus major, Charl. de Pisc. 2.*

Schonf. Ichth. 38. Afellus major vulgaris, Raii Synop. Pisc. 53. Afellus major vulgaris, Belgis Cabeliau Ejusd. Ichth. 165. Afellus, Merlucius, Cabeliau, Mer. Pin. 184. Genf de Aquat. 84. Morhua vulgaris (maxima Afellorum species) Bellon. de Pisc. 118. Morhua vel Molva altera, Aldrov. de Pisc. 289. Molva Rondel. de Pisc. i. 280. Molva vel Morhua altera minor Rondeletii, Gesn. de Aquat. 88. A. The Cod-fish, or Keeling. Gal. Sorte de Merlus. G. Frischer Cabeliau / Stock-fisch. B. Cabeljaauw. In culinis, Caro salita, & non salita: In Officinis officula è capite exempta, Pharmacopolis nostris Lapides Dentales dicta, fortè quod dentata sint: longa sunt & tenuia, colore albicante, ab uno latere convexa, & velut characteribus notata, ab altero nonnihil concava, & striata, marginibus dentatis, colore exalbido. Vires. Viribus cum officulis capitum Perca & Cyprini piscium convenit, ad quos lectorem remitto.

A. 2. Afellus marinus sive Merlangius, *Ind. Med. xv. Marlangus altera Afellorum species, Bellon. de Aquat. 124. Merlangius, Fons. de Pisc. 1. Merlanus secunda Afellorum species, Rondel. de Pisc. i. 276. Afellus minor alter, Aldrov. de Pisc. 287. An Afellus mollis minor, sive Afellus omnium minimus, Raii Ichth. 171? Ejusd. Synop. Pisc. 56.*

Quamvis lapides seu officula Dentalio in Officinis Pharmacopolarum similia in capitibus Afini Antiquorum dicti observentur, ut & Afelli mollis; & ut opinor, in reliquis hujus generis omnibus: verum tamen seu genuinum ex hoc Afello desumitur.

A. 3. Oniscus, *Offic. Afellus mollis major, seu albus, Raii Ichth. 170. Ejusd. Synop. Pisc. 55. Afellus minor & mollis, Charl. de Pisc. 3. Afellus mollis, Fons. Tab. 2. Mer. Pin. 184. Merlangus altera Afellorum species, Bellon. de Aquat. 124. Secunda Afellorum species, Rondel. de Pisc. i. 276. Secunda Afellorum species Merlangus Rondeletii, Gesn. de Aquat. 85. Afellus minor alter, Aldrov. de Pisc. 287. A. The Whitting. Gal. Merlus, Merlue. G. Whettings / kleine Kotschier. B. Wyting. In mari reperitur. Usu. Caro, jecur. Vires. Carnem omnes gentes & judicant, & sentiunt esse saluberrimam, Turn. Jecur in phthisi commendatur.*

Pisces non aculeati, quibus unica in dorso pinna, marini.

XI. De Harengiformibus.

Horum nota characteristic est linea serrata, e squamis composita in ima ventris carina, color in lateribus & ventre argenteus, splendens; squamæ grandes, & faciliè deciduæ, Raii Ichthy. pag. 218.

A. 1. Halec, Offic. Schrod. v. 329. Charl. de Pisc. 4. Harengus, Rondel. de Pisc. i. 222. Schonef. Ichth. 36. Gesn. de Aquat. 402. Fons. de Pisc. 2. Raii Ichth. 219. Ejusd. Synop. Pisc. 103. Mer. Pin. 185. Harengus Flandricus, Aldrov. de Pisc. 294. Harengus Chalcididis species, Bellon. de Aquat. 271. A. The Herring. Gal. Harang. G. Håring. B. Haaring. Piscis est marinus, Germanico Oceano, & alibi familiaris. Ufu. Vesiculæ Animæ Halecis dictæ; integrum Halec, Muria seu Garum, vel Brodium, quo Halec fuerit conditum. Vires. Integrum Halec salitum imponitur plantis pedum, ad humores à capite derivandos, æstumque febrilem domandum. Animæ exhibitæ urinam ciere dicuntur. Muria inservit clysteribus, in coxendicum dolore, & hydrope, mundificat ulcera foetida, gangrænam cohibet, strumas dissipat, ad anginas valet cum melle illitus, Schrod.

A. 2. Encrasicholus, Offic. Aldrov. de Pisc. 214. Charl. de Pisc. 24. Rondel. de Pisc. i. 211. Fons. de Pisc. 51. Raii Ichth. 225. Ejusd. Synop. Pisc. 107. Encrasicholus, quos alii Engraules, alii Lycostomos appellant Rondeletii, Gesn. de Aquat. 68. Halecula, Bellon. de Aquat. 169. A. The Anchovy. Gal. Enchois, Anchois. G. Anchovies. B. Ansjovis. Sale conditæ in doliolis asservantur. Ufu. Integer Piscis, Garum. Vires. Pisces conditæ imponantur ut Harengi plantis pedum. Garum iisdem usibus inservit, quibus muria Halecis.

XII. De Sturione.

A. **S**turio, Offic. Schrod. v. 333. Aldrov. de Pisc. 517. Bellon. de Aquat. 101. Gesn. de Aquat. 931. Fons. de Pisc. 75. Raii Ichth. 239. Ejusd. Synop. Pisc. 112. Acipenser, Rondel. de Pisc. i. 410. Charl. de Pisc. 34. Acipenser, five Sturio, Schonf. Ichth. 9. Acipenser, Sturio, Mer. Pin. 188. Sturio five Silurus, Salv. de Aquat. 113. A. The Sturgeon. Gal. Eturgeon. G. Ein Stör/ Stur. B. Een Steur. Maria eum gignunt, sed flumina maxime nobilitant. Ufu. Ossa, & caviarium, quod est massa, saponem Hamburgensem viridem colore & substantiâ referens, advehiturque magna copia ex Muscovia in Italiam & alibi cujus condiendi modum sic Gesnerus refert: Ova exemptis quibusdam nervis, qui intererant, lota ex aceto aut vino albo, in tabulam extendes, ut exsiccentur. Salita deinde in vase aliquo, aut involuta sale, manu, non tudicula, refringantur; in succum raræ texturæ, ut inde humor exeat, conjicies. Postremo vero in seriam in fundo perforatam, ut siquid humoris inest, inde exeat, in usum repones, bene premendo & operculando. Vires. Ossa commendantur in arthritide vaga, ut & in colicis doloribus discutiendis exhibita. Schrod. Caviarium nutrit, semen auget, libidinem excitat.

XIII. De Ichthyocolla.

A. **I**chthyocolla, Offic. Bellon. de Pisc. 104. Rondel. de Pisc. ii. 177. Gesn. de Aquat. 50. Raii Ichth. 244. Ejusd. Synop. Pisc. 114. Aldrov. de Pisc. 567. Huso Ichthyocolla, Schrod. v. 329. A. The Isinglass - fish. Gal. Poisson, dont on tire la Colle du Levant. G. Hausen / ein Leimichter Fisch ohne Graten. B. Zeker Vis daar men Huisblas of Vislym van trekt. In fluviis magnis. Ufu. Gluten Ichthyocolla dictum; substantia est ex albo fiavescens, in spiras coacta, saporis glutinosi, odoris nullius, ex corio, intestinis, ventriculo, pinnis & cauda hujus piscis confecta, hoc modo: Partes dictæ in frustula tenuissima sectæ macerantur in aqua calida quanta sufficit; hinc coquuntur lento igne ad consistentiam pultis, malaxanturque antequam refrigerint in massam, &

& in pelliculas deducta. *Vires.* Siccat, explet, quadantenus mollit, *Schrod.* Increffat sanguinem, & anodynum est; usurpatur etiam in exulceratione pulmonum, & faucium, in fluore albo exhibetur cum successu: sunt qui exhibent in dysenteriam. Externe conglutinat.

Ichthyocolla ex vesica Hufonis fit, ut D. *Willoughby* affirmat, at *Schroderus* ex corio ejus, &c. præparatum esse vult, *Scottus* ex pisce *Ichthyocolla* fieri statuit; hinc patet ex diversis piscibus fieri, nimirum ex Hufone, & pisce hic descripto sub *Ichthyocollæ* titulo, & fortasse etiam (inquit clarissimus & doctissimus vir D. *Joannes Raius*) aliis nonnullis.

Pisces non aculeati, quibus unica in dorso pinna, fluviatiles, dentati.

XIV. De Lucio.

Fluviatiliū nomine aquarum dulcium incolas intelligimus, tam lacustres, quam fluviatiles, *Raii Ichthy.* p. 245.

A. *Lucius*, *Offic.* *Aldrov. de Pisc.* 630. *Bellon. de Aquat.* 297. *Schonf. Ichth.* 44. *Charlt. de Pisc.* 42. *Gesn. de Aquat.* 500. *Jonsf. de Pisc.* 109. *Mer. Pin.* 190. *Raii Ichth.* 236. *Ejusd. Synop. Pisc.* 112. *Rondel. de Pisc.* ii. 188. *Salv. de Aquat.* 95. *Schrod. v.* 329. A. *The Pike or Pikereel.* *Gal. Brochet.* G. *Ein Pecht.* B. *Een Snoek.* In fluviis familiaris est. *Usu.* Mandibula seu inferior maxilla, & axungia. *Vires.* Axungia vulgare medicamentum est, illiniturque plantis pedum, & pectusculis infantulorum, ad revellendos catarrhos, & demulcendam tussim. Mandibula exsiccat, abstergit. Hinc datur in Pleuritide, seu specificum; confert itidem ut & reliqua capitis ossicula in calculo, fluore albo mulierum, partuque difficili. Extrinsecus (cinis) sistit synoviam, vulnera inveterata mundificat, hæmorrhoides exsiccat, *Schrod.*

Pisces non aculeati, quibus unica in dorso pinna, fluviatiles, & edentuli.

XV. De Carpione.

His maxillæ edentulæ sunt, dentes autem in gutture imo ore prope ventriculi orificium. Hinc *Malacostomi Pisces dicti sunt.* *Vesica natatoria* bis omnibus bipartita, *Raii Ichth.* p. 245.

A. *Carpio*, *Offic. vel Carpo*, *Schrod. v.* 326. *Cyprinus*, *Aldrov. de Pisc.* 635. *Bellon. de Aquat.* 273. *Gesn. de Aquat.* 309. *Charlt. de Pisc.* 43. *Jonsf. de Pisc.* 111. *Mer. Pin.* 190. *Raii Ichth.* 245. *Ejusd. Synop. Pisc.* 115. *Rondel. de Pisc.* ii. 150. *Salv. de Aquat.* 91. *Carpa*, *Cassiod. A. The Carp.* *Gal. Carpe.* G. *Ein Karpffe.* B. *Een Kerper.* In lacubus, & fluviis. *Usus.* Fel, Axungia, Ossa in faucibus *Lapides Carpionum* in Officinis dicta. *Vires.* Fel oculorum hebetudini & nubeculæ subvenit. *Axungia* nervorum affectibus calidis auxilio est. *Os triangularis* colicis doloribus, calculosis, comitialibusque conferre statuitur, & ad epilepsiam commendatur, *Schrod.*

Lapis palati ægris in gravi febris æstu allevamentum aliquod afferre traditur, quod sitim sedet & refrigeret; sanguinisque è naribus fluxiones cohibere, si ore contineatur, sunt qui affirmant. *R. Ichthy.* p. 246. Ex *Cyprinorum* ovis *Caviarium rubrum* fieri solere *Judæis* dictum, scribit *Bellonius.*

XVI. De Tinca.

A. **T**inca, *Offic.* *Schrod. v.* 334. *Aldrov. de Pisc.* 645. *Bellon. de Aquat.* 324. *Gesn. de Aquat.* 984. *Charlt. de Pisc.* 43. *Mer. Pin.* 190. *Jonsf. de Pisc.* 114. *Rondel. de Pisc.* ii. 157. *Salv. de Aquat.* 90. *Raii Ichth.* 251. *Ejusd. Synop. Pisc.* 117. *Schonf. Ichth.* 76. A. *The Tench.* *Gal. Tanche.* G. *Schleye.* B. *Een Zeelt.* *Piscis* est mucosus, excrementitius, amans aquas palustres, cœnosas, lutosasve. *Vires.* Dissectus imponitur pulsibus manuum, pe-

pedumque plantis, ad mitigandum æstum febrilem, vel ad divertendum venenum pestilentiale. Simili etiam modo adhiberi solet in dolore capitis ac articularum. Vivæ Tincæ, una post alteram, umbilico ac hepatis impositæ, donec moriuntur, icterum curare dicuntur; luteum nimirum contrahunt colorem. Incineratam Tincam, præcipuè tegumentum, in fluore albo mulierum exhiberi cum successu vidi, Schrod.

Aquat. 821. Rutilus fluviatilis *Jonsf. de Pisc.* 99. Rutilus sive Rubellus fluviatilis *Gesneri, Aldrov. de Pisc.* 732. 621. *Raii Ichth.* 262. *Ejusd. Synop. Pisc.* 122. [Rutilus sive Rubellus fluviatilis, *Charlt. de Pisc.* 39. Rutilus sive Rubellus, *Mer. Pin.* 190. A. *The Roche. Gal. La Roussse. G. Roth - Federn / Plöke. B. Een roode Braazem.* In fluviis frequens est. *Ufu. Caro. Vires.* Ad venerem excitandam aptum quidam existimant.

XVII. De Barbo.

A. **B**arbus, *Offic. Aldrov. de Pisc.* 597. *Charlt. de Pisc.* 37. *Schonf. Ichth.* 29. *Gesn. de Aquat.* 123. *Raii Ichth.* 259. *Ejusd. Synop. Pisc.* 121. *Rondel. de Pisc.* ii. 194. *Salv. de Aquat.* 86. Barba & Barbus, *Mer. Pin.* 189. Barbo, *Schrod. v.* 325. Mytus fluviatilis, Barbus, *Bellon. de Aquat.* 301. A. *The Barbel. Gal. Barbot, Barbillon, Barbue. G. Barbe. B. Een Barm, Balbeel.* In fluviis. *Ufu.* Piscis est in culinis satis laudabilis. *Vires.* Ova nonnullis assumuntur ad ciendum vomitum & alvum, quod sat violentè perficiunt. Ova venenata esse creduntur, ut scribit *Rondeletius*, quod vim turbandi alvi, & ventriculi subvertendi habeant. Vide hac de re duas Historias apud *Gesnerum*, pag. 125.

Pisces non aculeati, quibus duæ in dorso pinnae eriguntur.

XX. De Genere Thynnino.

Notæ sunt, præter pinnas insigniores pinnulae aliquot exiguae propè caudam summo dorso, & imo corpore innascentes, *R. Ichth.* p. 176.

A. 1. Thunnus, *Offic. Aldrov. de Pisc.* 112. *Schonf. Ichth.* 75. *Jonsf. de Pisc.* 4. *Charlt. de Pisc.* 6. Thynnus, *Bellon. de Aquat.* 106. *Gesn. de Aquat.* 957. *Salv. de Aquat.* 123. Thynnus seu Thunnus, *Raii Ichth.* 176. *Ejusd. Synop. Pisc.* 57. Orcynus, *Rondel. de Pisc.* i. 249. A. *The Tunney - Fish or Spanish Mackarel. Gal. Thon. G. Ein Thunin oder Spanische Mackrel. B. Tong.* In alto mari invenitur. *Vires.* Conditanei Thunni caro sumpta iis auxiliatur, quos viperæ, nomine præster, momorderit: sed oportet vinum quàm plurimum subinde cogantur haurire, ita ut vomitione reddatur. Contra acrimonias escitatorum maxime valet; canum moribus utilissime illinitur. *Diosc.*

XVIII. De Leucisco.

A. **L**euiscus, *Offic. Bellon. de Aquat.* 313. *Aldrov. de Pisc.* 607. *Jonsf. de Aquat.* 130. *Charlt. de Pisc.* 37. *Mer. Pin.* 189. *Raii Ichth.* 260. *Ejusd. Synop. Pisc.* 121. Leucisci secunda species, *Rondel. ii.* 192. Leucisci fluviatilis secunda species *Rondeletii, Gesn. de Aquat.* 26. A. *The Dace, or Dare. Gal. Suiffe, Vendoise. G. Heutnig. B. Een Kolfsoog.* In fluviis reperitur. *Ufu.* Caro in culinis. Pinguedo, & Fel in Officinis. *Vires.* Caro mollis suavisque est. Pinguedo aurium doloribus succurrit, & cum Felle ejusdem permista oculorum caliginem abstergit, *Rondel.*

A. 2. Scomber, *Offic. Aldrov. de Pisc.* 270. *Schonf. Ichth.* 66. *Raii Ichth.* 181. *Ejusd. Synop. Pisc.* 58. *Charlt. Pisc.* 27. Scomber sive Scombrus, *Gesn. de Aquat.* 841. *Jonsf. de Pisc.* 63. Scombrus, *Bellon. de Aquat.* 200. *Rondel. de Pisc.* i. 234. *Salv. de Aquat.* 241. A. *The Mackrel or Macarel. Gal. Maquereau Carlet. G. Ein Mackrel oder Mackarel. B. Makreel.* Maris incola est. *Vires.* In ictero commendatur; jecoris obstructions juvat, *Ælian.*

XIX. De Rutilo.

A. **R**utilus, *Offic. Schonf. Ichth.* 63. Rutilus sive Rubellus fluviatilis, *Gesn. de*

*Pisces non aculeati, quibus duæ in dorso
pinnae eriguntur.*

XXI. De Genere Truttaceo.

Truttaei generis nota characteristica, quibus ab omnibus aliis piscibus queant distingui, est pinnula parva adiposa, in extremo fere dorso, nullis radiis instructa. Cæterum Truttaceum genus commodissimè dividitur in edentulos, ut *Aschia*, & dentata, ut *Trutta*, Raii Ichth. 182.

A. 1. *Aschia*, Thymallus, Offic. Thymallus. Schrod. v. 333. Salv. de Aquat. 81. Fons. de Pisc. 81. Aldrov. de Pisc. 593. Charl. de Pisc. 36. Raii Ichth. 187. Ejusd. Synop. Pisc. 62. Bellon. de Aquat. 182. Thymallus seu Thymus, Gesn. de Aquat. 978. Thymus, Rondel. de Pisc. ii. 187. A. The Grayling or Umber. Gal. Ombre. G. Nische. B. Een zeker Viscb *Aschia* genaamt. In fluminibus montosis. Usu. Axungia. Vires. Oculorum maculas, unguetque abstergit, sole liquata & melle permixta maculas cutis tollit, foveas post variolas relietas explet, illita, Schrod.

A. 2. *Trutta*, Offic. Schrod. v. 334. Bellon. de Aquat. 181. Mer. Pin. 188. *Trutta* fluviatilis, Aldrov. de Pisc. 585. Salv. de Aquat. 96. Gesn. de Aquat. 1005. Rondel. de Pisc. ii. 169. Fons. de Pisc. 85. Raii Ichth. 199. Ejusd. Synop. Pisc. 65. A. The Trout. Gal. Truite. G. Johre / Gerelle. B. Voorn. In fluviis saxosis & rapidis. Piscis est culinis creberrimus & laudabilis. Usu. Pinguedo. Vires. Hæc illinitur utiliter mariscis & ani fissuris, Schrod.

XXII. De Gobio.

A. **G**obius niger, Offic. Rondel. de Pisc. i. 200. Fons. de Pisc. 35. Gesn. de Aquat. 395. Aldrov. de Pisc. 97. *Gobius niger* Rondeletii, Raii Ichth. 106. Ejusd. Synop. Pisc. 76. *Gobius marinus*, Charl. de Pisc. 15. *Gobius marinus niger*, Bellon. de Aquat. 233. *Gobius vel Gobius niger*, Schonef. Ichth. 36. A. The Sea-gudgeon, or Rock-fish. Gal. Goujon. G. Ein Meer-Col / See-Quappe. B. Een Grondel. In rupibus marinis capitur. Vires. Assus & sine sale mansus, dysenterias, liente-

rias, & nimia egerendi desideria, quæ cum dolore fiunt, sanat, Sim. Seth. Illitus contra serpentium, canumque morsus auxilio est, Diosc.

*Pisces Spinosi, quibus Pinnarum dorsali-
um radii aliqui aculeati sunt.*

§. *Pisces aculeati duabus in dorso pinnis, ante-
rior autem spinis radiata.*

XXIII. De Perca.

A. **P**erca, Offic. Schrod. v. 331. Rondel. de Pisc. ii. 196. Mer. Pin. 190. *Perca fluviatilis*, Bellon. de Aquat. 295. Gesn. de Aquat. 698. Raii Ichth. 291. Ejusd. Synop. Pisc. 97. Salv. de Aquat. 296. *Perca major*, Charl. de Pisc. 41. Fons. de Pisc. 47. *Perca fluviatilis major*, Aldrov. de Pisc. 622. *Perca major*, Schonef. Ichth. 55. A. The Pearch. Gal. Percbe. G. Ein Barß / Bersich. B. Een Baars. In fluviis frequens. Usu. Ossa in capite reperta, juxta spinæ dorsi initium, Lapid. Pericarum Officinis dicti. Vires. Hi viribus conveniunt cum reliquis lapidibus testaceis, adhibenturque in calculo atterendo, renibus abstergendis. Extrinsecus in dentifriciis, vulneribus exsiccandis, Schrod.

XXIV. De Mugile.

A. **M**ugil, Offic. Raii Ichth. 274. Ejusd. Synop. Pisc. 84. Aldrov. de Pisc. Salv. de Aquat. 75. Fons. de Pisc. 73. Charl. de Pisc. 32. *Cephalus*, Rondel. de Pisc. i. 260. *Cephalus seu Mugil*, Bellon. de Aquat. 210. *Cephalus Rondeletii*, Gesn. de Aquat. 549. A. The Mullet. Gal. Muge, Mujon, Mulet. G. Gref, forpff. B. Een Harder. In mari. Usu. Caro in culinis; Botargum, i. e. Ova salita, quæ hoc modo parant: Folliculos ovarum integros exemptos sale trito aspero opperiant per quatuor aut quinque horarum spatium, deinde inter duos asseres seu tabulas ligneas opprimunt per diem & noctem, postea lavant, tan-

tandem tredecim vel quatuordecim diebus continuis in sole exsiccant, noctu sub tectum recipientes. *N. B.* Alii ad fumum suspendere aiunt, procul tamen flamma, ne vehementem calorem sentiant. *Vires.* Dejectam appetentiam excitant, sitim proritant, vinique gustum jucundiorum reddunt, *Raii Ichth.* 275.

XXV. De Milvo.

A. **M**ilvus, *Offic. Bell. de Aquat.* 195. *Salv. de Aquat.* 188. *Aldrov. de Pisc.* 140. *Raii Ichth.* 283. *Ejusd. Synop. Pisc.* 89. *Charlt. de Pisc.* 29. *Jonsf. de Pisc.* 66. *Hirundo, Rondel. de Pisc.* i. 284. *Gesn. de Aquat.* 434. *Pirabebe prima, Pison. ἰπῆξ, Oppian. A. The Rite-fish. Gal. Milan, (poisson.) G. Ein fliegender Roth-Fisch. B. Een Visch met borens anderhalve voet lang, en die uyt het water springende schynt vliegen gelyk een Kiekendief. In Oceano, & Mari Mediterraneo plurimi habentur. Usu. Fel. Vires. Oculorum caliginem abstergit.*

XXVI. De Mullo.

A. **M**ullus, *Offic. Bellon. de Aquat.* 276. *Schonef. Ichth.* 47. *Raii Ichth.* 285. *Ejusd. Synop. Pisc.* 90. *Mullus minor, Salv. de Aquat.* 236. *Mullus Gesneri, Aldrov. de Pisc.* 131. *Mullus barbatus, Rondel. de Pisc.* i. 290. *Jonsf. de Pisc.* 39. *Mullus barbatus Rondeletii, Gesn. de Aquat.* 565. *Mullus barbatus minor, Charlt. de Pisc.* 18. *A. The lesser Mullet. Gal. Barbeau, Surmulet. G. Kleine Barbe oder Barne. B. Een Barbeel. In Mari Mediterraneo reperitur. Usu. Caro. Vires.* Mullorum assiduo cibo aciem oculorum hebetari constat. Is marini Draconis, Aranei & Scorpionis moribus medetur, si crudus atque dissectus admovetur, *Diosc.*

XXVII. De Uranoscopo.

A. **U**ranoscopus, *Offic. Aldrov. de Pisc.* 264. *Rondel. de Pisc.* i. 305. *Jonsf. de Pisc.* 61. *Salv. de Aquat.* 197. *Raii Synop. Pisc.* 97. *Uranoscopus seu Coeli spectator, Charlt. de Pisc.* *Callionymus vel Uranoscopus, ἰμυροπόσιος, Oppian. A. The Star-gazec. Gal. Tapecon. G. Ein Himmel-Gucker. B.*

Hofemont. In Mari Mediterraneo frequens capitur. *Usu. Fel. Vires.* Præsens ad oculorum suffusiones remedium esse æstimatur.

XXVIII. De Dracone marino.

A. **D**racon marinus, *Offic. Bellon. de Aquat.* 215. *Draco, Jonsf. de Pisc.* 60. *Charlt. de Pisc.* 27. *Aldrov. de Pisc.* 255. *Rondel. de Pisc.* i. 300. *Draco, Gesn. de Aquat.* 77. *Salv. de Aquat.* 72. *Raii Ichth.* 288. *Ejusd. Synop. Pisc.* 91. *A. The Weaver. Gal. Vive. G. See-Drache. B. Zee-Draak. In Oceano, necnon Mari Mediterraneo capitur. Usu. Cineres recentes è capite, Ossa. Vires.* Recentis è capite cineres contra omnia venena prodesse affirmat *Rondel.* Ossibus scarificatis gingivis dentium dolores sedari scribit. *Plin.*

XXIX. De Umbra.

A. **U**mbra, *Offic. Salv. de Aquat.* 115. *Raii Ichth.* 299. *Ejusd. Synop. Pisc.* 95. *Rondel. de Pisc.* i. 132. *Gesn. de Aquat.* 1029. *Umbra marina, Aldrov. de Pisc.* 81. *Bellon. de Aquat.* 129. *A. The Grunter, or Shadow-fish. Gal. Ombre. G. Schatten-Fisch. B. Schadu-w-vis. In Mari Mediterraneo capitur. Usu. Ossa in capite reperta, Lapidum Umbrarum Officinis dicti. Vires.* Ad dolorem colicum commendantur. In Gallia aurifices argento inclusos vulgo divendere solent, appellantque *Pierres de Colique*, quasi lapides colicis utiles. Aiunt enim gestatos, ac collo appensos, non solum colicos dolores abigere, sed etiam vetare, ne amplius redeat, *Bellon.*

XXX. De Coracino.

A. **C**oracinus, *Offic. Rondel. de Pisc.* i. 128. *Schonef. Ichth.* 32. *Raii Ichth.* 300. *Ejusd. Synop. Pisc.* 95. *Bellon. de Aquat.* 115. *Aldrov. de Pisc.* 69. *Salv. de Aquat.* 117. *Charlt. de Pisc.* 15. *Jonsf. de Pisc.* 31. *Coracinus subniger, Gesn. de Aquat.* 294. *A. The Crow-fish. Gal. Poisson qu'on peche dans le Nil. G. Rappen. B. Een soort van vis die in de Nyl gevange word. Cum priore capitur. Usu. Ossa in capite reperta, Lapidum Coracini Officinis dicta. Vires.* Ad Nephriticum dolorem

vel Colicum à vulgo æstimantur, ab aliis etiam ad morbum regium, *Rondel.*

pulvillosque reprimat, nomas cohibet, thymos clavosque absumit. Caro non secus ac fassamentum prodest à Scorpione percussis, aut à cane demorsis, *Diosc.*

Pisces aculeati unica in dorso pinna, radiis anterioribus spinosis, posterioribus mollibus.

XXXI. De Melanuro.

A. **M**elanurus, Offic. *Aldrov. de Pisc. 62. Rondel. i. 126. Raii Ichth. 310. Ejusd. Synop. Pisc. 131. Bellon. de Aquat. 269. Gesn. de Aquat. 542. Salv. de Aquat. 181. Charlt. Pisc. 15. Fons. de Pisc. 31. A. The Black-tail. Gal. Negoeil. G. Schwarz Schwanz. B. Een soort van een Vis met een zwarte vlak op de staart. In mari Mediterraneo reperitur. Vires. Assus visum acuit, jus verò Colicos sanat, teste *Kirranide.**

XXXII. De Mæna.

A. **M**æna, Offic. *Rondel. de Pisc. i. 138. Bellon. de Aquat. 125. Gesn. de Pisc. 519. Aldrov. de Aquat. 223. Raii Ichth. 318. Ejusd. Synop. Pisc. 135. Charlt. Pisc. 25. Fons. de Pisc. 54. A. The Cackrel. Gal. Mendole. G. Houting. B. Een soort van een Zee-Vis, Houting genaamt. In Mari Mediterraneo etiam reperitur. Vires. Ex capitibus cinis, si illinatur, callosas sedis rimas abolet. Ejus etiam garum oris putrilagines collutione sedat, *Diosc.**

XXXIII. De Smaride.

A. **S**maris, Offic. *Rondel. de Pisc. i. 140. Bellon. de Aquat. 226. Gesn. de Aquat. 522. Aldrov. de Pisc. 227. Raii Ichth. 319. Ejusd. Synop. Pisc. 136. Fons. de Pisc. 55. Charlt. Pisc. 36. A. The White Cackrel. Gal. Picarel. G. Weißer Houting. B. een Witte Houting. Maris Mediterranei incola est. Vires. Saliti caput exustum, excrecentes ulcerum oras*

XXXIV. De Turdo.

A. 1. **T**urdus, Offic. *Charlt. Pisc. 13. Bellon. de Aquat. 258. Mer. Pin. 186. Turdus vulgarissimus, Raii Ichth. 319. Ejusd. Synop. Pisc. 136. Turdus primus, Rondel. de Pisc. 174. Aldrov. de Pisc. 21. Fons. de Pisc. 26. Turdus primus, Gesn. de Aquat. 1016. A. The Wrafs, or Old-wife. Gal. Turdus (poisson de mer.) G. Eine Meer-Drossel oder See-Pfau. B. Zee-lyster. In Oceano etiamque mari Mediterraneo reperitur. Vires. In Epilepsia & Pleuritide commendat *Trallian.**

A. 2. **Merula**, Offic. *Salv. de Aquat. 223. Bellon. de Aquat. 260. Rondel. de Pisc. i. 172. Charlt. de Pisc. 14. Gesn. de Aquat. 543. Aldrov. de Pisc. 32. Merula Turneri, Mer. Pin. 186. Turdus niger, Raii Ichth. 326. Ejusd. Synop. Pisc. 137. A. The Cook-fish. Gal. Merula (poisson de mer.) G. Koch-Fisch. B. een Meerl, (zeker vis.) In Oceano reperitur. Vires. In curatione Epilepsiæ, & dysentericiæ hepaticæ ex intemperie frigida exhiberi jubet *Trallian.* In distemperantia hepatis & in febricitantibus commendat *Plin.**

XXXV. De Julide.

Julis, Offic. *Salv. de Aquat. 219. Rondel. de Pisc. i. 180. Aldrov. de Pisc. 37. Gesn. de Aquat. 464. Bellon. de Aquat. 254. Fons. de Pisc. 28. Charlt. Pisc. 14. Raii Ichth. 324. Ejusd. Synop. Pisc. 138. A. The Rain-bow-fish. Gal. Poisson de couleurs variées, représentant toutes ensemble celles de l'Arc-en Ciel. G. Regenbogen-Fisch. B. Regenboog-Vis. Circa Genuam frequens est. Vires. Jus alvum emollit, & urinas ciet, *Plin.**

XXXVI. De Scorpio Marino.

A. **S**corpius marinus, Offic. *Bellon. de Aquat. 248. Schonef. Ichth. 67. Salv. de Aquat. 199. Scorpius, Aldrov. de Pisc. 195. Fons.*

Jonf. de Pisc. 41. *Gesn. de Aquat.* 845. *Rondel. de Pisc.* i. 201. *Scorpius major Rondeletii, Raii Ichth.* 331. *Ejusd. Synop. Pisc.* 142. *Scorpio, Charlt. Pisc.* 23. A. *The Scorpion-fish.* Gal. *Scorpion de Mer.* G. *Großer Scorpion-Fisch.* B. *Groote Scorpioen-Visch.* In mari Mediterraneo reperitur. *Usu.* Fel. *Vires.* Ad suffusiones oculorum, albuginem, & hebetudines convenit, *Diosc.*

XXXVII. De *Aspredine.*

A. **C**ernua, *Offic. Bellon. de Aquat.* 291. *Cernua fluviatilis, Gesn. de Aquat.* 192. *Charlt. Pisc.* 39. *Raii Ichth.* 334. *Ejusd. Synop. Pisc.* 144. *Mer. Pin.* 190. *Alpredo, Caius de Rar. Animal.* 107. *Aurata, Rondel. de Pisc.* i. 115. *Perca fluviatilis minor, Aldrov. de Pisc.* 624. *Jonf. de Pisc.* 108. A. *The Ruff.* Gal. *Dorade.* G. *Kaulparß.* B. *Post, (een Goudverwige Vis)* In rivulis majoribus Angliæ. *Usu.* *Officula in capite reperta. Vires.* Adversus calculos renum, & quæ in costis alibive sentiuntur dolores pungentes commendat. *Gesn.*

Pisces Cartilaginei.

Pisces Cartilaginei Plinio dicuntur, qui pro spinis cartilagineum habent, qui intra ovum grande concipiunt, quod in utero fovent, & excludunt, adeoque vivum Animal pariunt. Hi omnes squamis carent, pro branchiis autem seu potius branchiarum aperturis quinque habent utrinque foramina oblonga, eorumque mares duas appendices pinnis, quæ podicem complectuntur adnexas, quas mentulas esse putamus; *Raii Ichth.* p. 45.

§ De Cartilagineis planis.

XXXVIII. De *Pastinaca marina.*

A. **P**astinaca, *Salv. de Aquat.* 144. *Rondel. de Pisc.* i. 331. *Pastinaca marina, Offic. Charlt. Pisc.* 10. *Aldrov. de Pisc.* 424.

Jonf. de Pisc. 19. *Gesn. de Aquat.* 679. *Pastinaca marina lævis, Bellon. de Aquat.* 95. *Pastinaca marina prima Rondeletii, Raii Ichth.* 67. *Pastinaca marina lævis Bellonii, Ejusd. Synop. Pisc.* 24. *Aquila piscis, seu Pastinaca marina, Mer. Pin.* 185. A. *The Poyson-Fish, Fire or Fierce-flaw.* Gal. *Pastenague, Glorieuse, Tare-ronde.* G. *Gist-Roche.* B. *Pylstaart.* In alto mari reperitur. *Usu.* *Jecur, Aculeus qui ejus cauda enatus. Vires.* *Jecur ad pruritus conferre prædicant, in oleo decoctum lichenas & lepras tollit, Wotton.* *Aculeus adversus squamas reflectitur, dentium dolores mitigat, nam eos frangit & evocat, Diosc.*

XXXIX. De *Raia.*

A. **R**aia, *Offic. Salv. de Aquat.* 149. *Schonef. Ichth.* 57. *Mer. Pin.* 185. *Bellon. de Aquat.* 80. *Raia clavata, Aldrov. de Pisc.* 450. *Rondel. de Pisc.* i. 353. *Gesn. de Aquat.* 795. *Charlt. Pisc.* 11. *Raii Ichth.* 74. *Ejusd. Synop. Pisc.* 26. A. *The Thornback.* Gal. *Raye, Rée, Raye bouclée.* G. *Ein Roche.* B. *Rogge (Zee-Vis.)* In Oceano reperitur. *Usu.* *Caro, Jecur, Fel. Vires.* *Caro Venerem stimulat, analeptica est. Jecur easdem vires obtinet. Fel oculorum caliginem abstergit, pruritus sanat.*

XL. De *Squatina.*

A. **S**quatina, *Offic. Aldrov. de Pisc.* 471. *Salv. de Aquat.* 152. *Rondel. de Pisc.* i. 367. *Bellon. de Aquat.* 78. *Raii Ichth.* 79. *Ejusd. Synop. Pisc.* 26. *Charlt. Pisc.* 12. *Gesn. de Aquat.* 899. *Jonf. de Pisc.* 23. *Mer. Pin.* 186. A. *The Kingstone, or Monk-fish.* Gal. *Ange, Esquaque, Esquadre, Escaye.* G. *Ein Engel-Fisch/ oder Meer-Engel.* B. *Een Schoer-baeye.* In Oceano Britannico & alibi capitur. *Usu.* *Ova, Coria, Cinis. Vires.* *Ova exsiccata ad sistenda alvi profluvia multum conferre experientia compertum piscatorum, qui iis ad omnes alvi fluores utuntur, Rondel.* *Ex cute optimum fit in psora & scabie smegma, ejusdemque cinis contra alopeciam & ulcera capitis manantia prodest. Aldrov.*

XLI. De Torpedine

A. **T**orpedo, Offic. Aldrov. de Pisc. 415. Rondel. de Pisc. i. 358. Fons. de Pisc. 18. Charl. Pisc. 9. Salv. de Aquat. 142. Bellon. de Aquat. 89. Gesn. de Aquat. 988. Raii Ich. 81. Ejusd. Synop. Pisc. 28. A. The Cramp-fish. Gal. Torpille, Torpin. G. Ein Zitterling / ein Schäfer / oder Krampfsisch. B. Kramp-vis. In mari Mediterraneo reperitur. Vires. Diuturnis capitis doloribus admota cruciatus vehementiam mulcet, eadem apposita eversam sedem prociduamque coercet, Diosc.

De Cartilagineis longis.

XLII. De Cane Carcharia.

A. **C**anis Carcharias, Offic. Charl. Pisc. 7. Aldrov. de Pisc. 383. Bellon. de Aquat. 60. Canis Carcharias seu Lamia, Gesn. de Aquat. 173. Raii Ich. 47. Ejusd. Synop. Pisc. 18. Canis Aristoteli seu Carcharias, Fons. de Pisc. 13. Canis Galeus, Salv. de Aquat. 132. Lamia, Rondel. de Pisc. i. 390. A. The White Shark. Gal. Requiem, Requin, grand Chien de mer, Poisson à deux cens dents. G. Perle-Fisch. B. Hays. Tum mari Mediterraneo, tum in Oceano reperitur. Usu. Dentes Serpentis, & dentes ejusdem petrefacti Glossopetræ, Offic. dicti. Vires. Dentes adversus venena æstimantur: Eos mulierculæ e collis puerorum suspendunt, quoniam dentitionem juvare vulgò creduntur, puerorumque arcere pavores, Rondel. Glossopetræ vim alexipharmacam obtinere à quibusdam creduntur.

XLIII. De Galeo.

A. **M**ustelus Spinax, Offic. Bellon. de Aquat. 69. Salv. de Aquat. 136. Galeus acanthias, Rondel. de Pisc. i. 373. Gesn. de Aquat. 607. Fons. de Pisc. 16. Galeus acanthias sive spinax, Aldrov. de Pisc. 399. Raii Ich. 56. Ejusd. Synop. Pisc. 21. Galeus acanthias, Mustelus spinax,

Charlt. Pisc. 8. Canis marinus aut Galeus, Schonef. Ich. 29. A. The Hound-fish, falsely called Seal. Gal. Chien de Mer. G. Hund-Fisch. B. Hond-vis, Zee-bond. Cavernosa maris receptacula incolit. Usu. Cutis aspera, cujus usus est apud mechanicos ad Alabastritem, Sagittas, &c. polendum, in medicina nunquam occurrit.

De Piscibus Cetaceis.

Cetacei Pisces, auctore Aristotele, ii proprie dicuntur, qui magni sunt & perfectum Animal ex semine, non ex Ovo gignunt; vel sunt qui Quadrupedum viviparorum more pulmone respirant, cœunt, concipiunt, vivos fetus pariunt, & lacte alunt, Raii Ich. p. 21, & 22.

XLIV. De Delphino.

A. **D**elphinus, Offic. Aldrov. de Pisc. 701. Rondel. de Pisc. 459. Charl. Pisc. 47. Bellon. de Aquat. 9. Gesn. de Aquat. 319. Raii. Ich. 28. Ejusd. Synop. Pisc. 12. Fons. Pisc. 47. A. The Dolphin. Gal. Dauphin. G. Ein Delphin oder Meer-Schwein / B. Een Dolfyn. In Oceano Britannico & alibi invenitur. Usu. Jecur, Cinis, Venter, Adeps. Vires. Venter fœcus & tritus in potu Spleneticos sanat. Jecur assum & in Cibo sumptum tertianam, quartanamque, & omnem nocturnum typhum integrè sanare asserit Kiranid. Cinis inter medicamenta quæ Lichenis & Lepras tollunt, enumeratur à Plinio. Adeps medetur Hydropicis liquatus & cum vino potus, Idem.

XLV. De Monocerote.

A. **Q**uatuor Animalium terrestrium Monoceroton species ab auctoribus describuntur. 1. Oryx bifulca seu Strepsiceros, i. e. Lupus marinus, Gesn. & Bellon. 2. Asinus Indicus monoceros. 3. Monoceros equi figurâ vulgo pictus. 4. Rhinoceros.

Quarum priores tres, quicquid de iis garriant aut litigent Auctores, pro fictitiis & fabulosis habemus, nec ullum Animal terrestre Unicornem præter Rhinocerotem agnoscimus:

Quem

Quem *Andreas Baccius* verum Monocerotem esse affirmat.

Piscium quoque species aliquot Monocerotes esse dicuntur; e Cetaceo genere duæ, quarum altera piscis ille est, cujus cornu, aut potius dens, intortus, & intus concavus, in *museis curiosorum* sæpius occurrit, estque Cornu monocerotis *Officinarum*, quem hic exhibeo.

Monoceros, Unicornu, *Offic. Park. Theat. 1611.* Monoceros, *Raii Ichth. 42. Ejusd. Synop. Pisc. 11.* Monoceros, Unicornu marinum, *Charlt. Pisc. 47.* Cetus marinus *Narwal* dictus, *Mont. Exot. 6.* Balæna decimum sextum genus dicitur *Narwal*, *Shoness. Ichth. 28.* A. *The Unicorn. Gal. Licorne. G. Einhorn. B. Eenboorn.* In freto Davis invenitur. *Ufu.* Dens prægrandis, candidus, teres, striatus, tornabilis ex mandibulâ superiori sinistra, eodem fere modo ac Elephantis prodiens, dextra autem cito decedit. Ab Ebore distingui potest, fibris quas subtiliores exhibet, simul & solidius ac gravius ferè est; in cæteris ebur æmuletur. *Vires.* Sudoriferum est, Alexipharmacum, ac Cordiale. Hinc laudatur adversus venena, morbos contagiosos, &c. Proficuum quoque censetur in Epilepsia infantum, *Schrod. Andreas Baccius*, qui integrum de Unicornu Tractatum conscripsit, ejus fragmenta annulis includere jubet, digitisque circumferre, vel de collo, loco amuleti, suspendere, ut cutim tangat. Eandem vim habet cum Cornu Cervi, Ebore, &c.

Frustrula cornuum, quæ nomine monocerotis venduntur, nihil sunt aliud, ut affirmat *Paulus Ammannus*, quàm Offa Balænæ, Equi Marini, aut Elephantis dentes qui juxta *Cardanum* artificio ita sequaces reddi possunt, ut Monocerotis mentiantur.

XLVI. De Cete.

A. Cetus, *Offic.* Cete admirabile aliud, *Clus. Exot. 131.* Balæna, *Mer. Pin. 190.* Balæna macrocephala, quæ binas tantum pinnas laterales habet, *Sib. Pbal. 12.* Balæna major, inferiore tantum maxilla dentata, macrocephala bipennis, *Raii Synop. Pisc. 15.* Balæna, *Ejusd. Ichth. Tab. A f. 3.* Cete, 41. Cete, *Fons. Tab. 42.* Trompa, *Park. Theat. 1607.* Sperma Ceti falso dicta. A. *The L'armasitty Whale. Gal. Nature de Baleine, Blanc de Baleine. G. Walroth. B. Walschot.* In Mare Groenlandico & Islandico capiuntur. *Ufu.* Pinguedo quædam naturalis, substantiæ squamosæ, albæ, teneræ, mollis, quasi ex

parvis raris furfuraceis squamis conflata, nata in ventriculis cerebri, aliquando etiam ex maris superficie collecta, lixivii beneficio purificata, saporis pinguis & viscosi.

Præter prædictas duæ aliæ Cetorum species à *D. Schrod.* E. A. recensentur, in quorum capitibus *Sperma Ceti* invenitur.

N. B. Quod ad nos transfertur raro, colligitur è summo mari, potius qui Groenlandiam navigant, colligunt ex ipsa superficie cerebelli Balænarum intersectarum, & per pannum exprimunt, & cum domum veniunt lixivio forti extrahunt pinguedinem omnem superfluum, ut album reddatur. 2. Alii autem inter lobos Tuberonis cerebelli propriis manibus se collegisse affirmant, alii sedem collocant in cavitate glandulosâ Maxillæ inferioris. Vid. *D. Tyson de Anatom. Phocænæ.* Eligatur candidum, pingue, recens, non rancidum, neque flavum. *Vires.* Humectat, resolvit, anodynum est, proin vulgaris usus in coagulati sanguinis resolutione à casu vel similiter contracti: In torminibus colicis sedandis, ut & in torminibus ventris Infantum mitigandis: In tussi tartaroque pulmonum demulcendo. Extrinsecus sunt qui cicatricibus exanthematum illinunt, ut carne eas repleant, *Schrod.*

De *Spermate Ceti* Auctores in varias opiniones distracti sunt. *Schroderus* Mineralibus illud accenset, & *Bituminis* genus in Mari collectum esse vult. Sunt autem alii qui florem salis à Veteribus descriptum nominant, adeoque spumofum quid salis marini esse perhibent. Verum & hi hallucinantur, inquit *Schroderus*, 1. Quod cum Veterum flore salis, qui ruber & liquidus describitur, minime conveniat. 2. Quod sit citra vim abstersoriam & falsum, quam spuma salis utique referat. Verum plerique Philosophi Animali cuidam originem suam debere contendunt. Hi tamen etiam sententiis suis divisi sunt. Nonnulli Ceti cujusdam *Sperma* revera esse statuunt, ut nomen ipsum arguit. *Gesnerus* Lac Balænarum in mare effusum & ibi concretum esse vult. *Borricbius* quod sit spinalis medulla contendit. Alii denique cerebrum ipsum esse existimant. Quod *Sperma* non sit ostendit *Wormius*, corpus illud inquires, quod à nobis *Sperma Ceti* vocatur, non est ipsum semen sed liquor Cerebri. Ejusdem opinionis est *Clusius*. Quodque nec lac sit, neque spinalis medulla, neque Cerebrum ipsum, ab ipsis pinguedine demonstrare potest. Quid sit, quibusque in Animalibus inveniatur jam antè ostendi. Fieri itaque potest, ut tam in mari quàm in tali Ceto reperiatur hæc materia, inquit *Ammannus*. In Ceto, quando capitur, quia genera-

ratur in ejus Cerebro: In Mari autem, quando hic Cetus pugnando cum aliis occubuit, fracto Cranio, vel etiam, certo tempore, instinctu naturæ per proprios meatus sponte evacuaverit.

XLVII. De Ambra-grisea.

A. Ambra-grisea, *Offic. Mer. Pin.* 219. *Park. Theat.* 1566. *Sibb. Phalain.* 42. Ambra, *Aldrov. Mus. Metal.* 430. *Worm. Mus.* 33. Succinum griseum, Ambra-grisea vulgo, *Charlt. Foss.* 15. Ambra-grisea seu ex albo grisea, *Dougl. Ind.* 6. Ambra-grisea, *Mont. Exot.* 12. Ambra cinerea, *Ind. Med.* vii. A. *Ambergrise.* Gal. *Ambre gris.* G. *Grauer Amber.* B. *Amber-grys.* In litore ex mari ejecta frequentius invenitur. Duo in Officinis nostris Pharmacopolis eo nomine veneunt, Grisea scilicet & nigra: Optima censetur Grisea, seu coloris cinerei à sordibus purgata, odorata, lævis, quæque acu calidâ leviter perfossa succum pinguem ac odoratum resudat. *Vires.* Calfacit, siccit, resolvit, Cor Cerebrumque roborat, spiritus vitales ac animales sulphurea sua ac suavi exhalatione suscitât reficitque, &c. *Schrod.*

De Ambra-grisea natura haud parùm disputatum est, & in tria etiam Naturæ Regna, nempe *Minerale*, *Vegetabile*, atque *Animale* relata est; sub primum verò ipse in prioribus hujus libri editionibus redegit. Qui Scriptores consulendi, quæque illorum de hac reserentia sint, in *Historia mea Harvicensi* fusè tractavi, sed quum hæc Anglico scripta sit Idioma, exterorum gratia Latinorum Scriptorum, quos illic citavi, nomina huic Libro subjungam. Censeo igitur nec *Minerale*, nec *Vegetabile*, id esse, sed *Animalis* planè originis; non autem *Insecti* cujusquam opus, vel *Avis Madagascariæ* alicujus *Stercus*, sed ex hujusmodi Ceti ortum ducere. Errant verò qui putant *Stercus* esse Animalis, uti Nautæ nostri, qui Balænas captant, quique Rei Anatomicæ ignari, quum eam in ventre inferiori aut alvo inveniunt, ita opinentur: Denique est concretum quidpiam, non in folliculo quodam peculiari, uti nonnullis videtur, sed in *Vesica ipsa Urinaria*, idque in Mare solo, uti apparet ex observationibus *Atkinsii* aliorumque, quas *Regiæ Societati* communicavit *Paulus Dudleyus Arm.* quæquæ editæ sunt in *Act. Philos.* 387. pag. 267. Utrum verò hæc sit Morbi genus, cujusmodi est in corporibus humanis calculus, aut Sulphurea vel oleosa Urinæ concretio, ex Observationibus

futuris patebit. Mihi quidem potius videtur prius esse, ob hæc rationes, quod primò variis constare tunicis *Cepæ* instar dicatur, deinde quod omnibus id genus Balænis non invenitur. Quod verò solo in Masculo reperiri dicatur, uti *adepts* etiam *Sperma Ceti* falso dictus, eo fit, quia foemina hujusce generis raro aut nunquam capiatur. Ambra-grisea sæpè in littus ejecta est, Animal ex quo nascitur mortuo, quumque levis atque oleosa naturæ sit, aquæ tantisper innatat, dum in terram injiciatur.

Ambra nigra, A. *Black Ambergrise.* Gal. *Ambre noir.* G. *Schwarz Amber.* B. *Zwarte Amber.* Ex India Orientali ad nos transportatur, de qua maxima est Auctorum inter se dissensio. Sunt enim qui veræ Ambrae nativæ speciem faciunt, quæ reliquis sit imbecillior. Alii factitiam statuunt ex Moscho, Zibetta, Ligno Aloës, Styrace & Labdano, quomodo Pharmacopolas nostros Anglicanos eam conficere certior factus sum; quæ facilis cognitu est, odore scilicet quo res ex quibus confecta est prodit, tum quoque colore, & quod aquæ imposita citius mollescat, quam nativa.

Pro Historia Ambra-griseæ, Vid. *Tractatus Anglicos Weekly Memorials* dictos, Item *Ephem. German.* & *D. Trapham de Insulâ Jamaicâ.* Conf. etiam *Fallopîi*, & *Klobii Libel. de Ambra.*

A. 2. Balæna, *Offic. Recch. Hist. Mex.* 568. Balæna vulgaris, *Aldrov. de Pisc.* 688. *Fons. de Pisc.* 152. *Charlt. Pisc.* 46. Balæna vulgaris edentula, dorso non pinnato, *Raii Synop. Pisc.* 6. Balæna major laminas in superiore maxilla habens, bipennis, fistula carens, *Sib. Phal.* 27. Balæna vulgo dicta sive Musculus, *Rondel. de Pisc.* i. 475. Balæna vulgo dicta sive *Mysticetus Aristotelis*, Musculus *Plinii*, *Gesn. de Aquat.* 114. Cetus, *Schrod.* A. *The Whale.* Gal. *Baleine.* G. *Walvisch.* B. *Walvisch.* In mare Septentrionale frequentius. *Usu.* Axungia seu Oleum, sed in Officinis raro, inter Mechanicos frequenter, & A. *Whale Oil, or Train Oil.* Gal. *Huile de Baleine.* G. *Walvisch-Öel* *Trahn.* B. *Traan-Oly.* dicitur; Laminæ corneæ in ore positæ A. *Whale-Bone.* Gal. *Baleine*, ou *Côte de Baleine.* G. *Walvisch-bein.* B. *Walvis-been*, *Balyn.* dictæ. *Vires.* Axungia medetur Scabiei illita, *Schrod.*

Alia præterea aliquot Piscium species à D. *Salmon* in *Pharmacopœia sua Londinensi* memorantur, ut v. g. *Cyprinus latus*, *Alausa minor*, *Alburnus Liparis*, *Apua Corbitæ*, *Aquila marina*, *Aurita*, *Conger*, *Clupea*, *Cuculus*, *Lavaretus*, *Lyra*, *Locha*, *Orbes*, *Passer*, & *Rhombus*:

- a b gris: *Cygnus*.
 { | Breviore, rostro & pedibus rubris:
 Anser.
 { | Minore: *Anas*.

Aves aquaticæ fissipedes Piscivoræ.

II. De Ardea.

Aves aquaticæ fissipedes maximæ.

HÆ omnes longicruræ sunt, cruribus quoque supra genua aliquousque nudis, ut aquas vadofas commodius ingrediantur, circa aquas versantur, & in aquosis victum quærunt; aquis tamen non innatant, R. Ornith. p. 199.

I. De Grue.

GRUES ab Ardeis differunt, 1. Ungue medii digiti minimè serrato. 2. Magnitudine qua illas superant. 3. Rostro brevior. 4. Ventriculo Musculoso. 5. Appendicibus binis, cum Ardeæ singulas habeant. 6. Mira asperæ arteriæ revolutione, R. Ornith. p. 200.

A. Grus, Offic. Schrod. v. 319. Will. Ornith. 199. Raii Ornith. 274. Ejusd. Synop. Avium 95. Gesn. de Avib. 424. Aldrov. Ornith. iii. 324. Jons. de Avib. 114. Charlt. Exer. 114. Mer. Pin. 185. Bellon. des Oyse. 188. A. The Crane. Gal. Grue, Gruon. G. Kranich. B. Een Kraan. Sæpissime ad nos commeant. Usu. Avis integer, Pinguedo, Fel, Caput, Oculi, Ventriculus, Medulla tibiæ. Vires. Avis hæc quia nervosa est, nervosis ac membranosis partibus peculiariter convenire statuitur. Hinc usus ejus commendatur in doloribus colicis. Pinguedo surditati auxilio est, auribus instillata, Lienis duritiem, aliosque tumores renitentes emollit; rigori cervicis velocissimè succurrit, ejusdemque naturæ esse dicitur cujus Anserina pinguedo. Fel oculis prodest. Caput, Oculi, & Ventriculus pulverisata fistulis, canceris, & varicosis ulceribus insperguntur. Medulla tibiæ inservit unguento Ophthalmico inde parando. Schrod.

ARDEARUM autem familia hac certissima nota ab aliis omnibus avium generibus distinguitur, quod nimirum intestinum cæcum unicum & simplex, singule obtineant, cum aliæ aves geminas nactæ sunt, Raii Ornith. 203.

A. 1. Ardea, Offic. Schrod. v. 315. Ardea cinerea, Mer. Pin. 181. Pella & Ardea, Bellon. des Oyse. 190. Ardea cinerea major, Raii Synop. A. 98. Aldrov. Ornith. iii. 377. Charlt. Exer. 109. Jons. de Avib. 103. Ardea pulla five cinerea, Gesn. de Avib. 187. Ardea cinerea five pulla, Raii Ornith. 277. Will. Ornith. 203. A. The Heron. Gal. Heron. G. Reiger. B. Een Reiger. In aquosis gaudet. Usu. Pinguedo five Axungia. Vires. Rarus usus est in Medicina, lenire tamen dicitur, Podagricos dolores, oculorumque nebulas discutere & visum clarificare illita; hinc & surditris conferre indita auribus, Schrod.

A. 2. Asterias, Offic. Ardea stellaris, Mer. Pin. 181. Will. Ornith. 207. Raii Ornith. 282. Ejusd. Synop. A. 100. Charlt. Exer. 110. Ardea stellaris major, Aldrov. Ornith. iii. 408. Gesn. de Avib. 193. Jons. de Avib. 104. Butor, Bellon. des Oyse. 192. A. The Buttern, or Mire-Drum. Gal. Butor. G. Ein schöner blauer Reiger. B. Pittoor. Juncetis, arundinaceis, &c. latitat. Usu. Cutis, Plumæ. Vires. Ustæ Hæmorrhagias sistunt.

III. De Ciconia.

NOtæ sunt, Collum brevius & crassius quam in Ardeis rostro crepitat crebro mandibularum ad se mutuo appulsu, ungues sunt lati humanis similes.

A. Ciconia, Offic. Schrod. v. 315. Bellon. des Oyse. 202. Aldrov. Ornith. iii. 291. Mer. Pin. 181. Gesn. de Avib. 230. Jons. de Avib. 100. Charlt. Exer. 108. Ciconia alba, Raii Ornith. 286. Ejusd. Synop. Avib. 97. Will. Ornith. 210. A. The Stork. Gal. Cicogne. G. Ein Storck. B. Een Oyevaar. Rarius huc advolat. Usu. Avis ipsa, Fel, Axungia, Stercus, Ventriculus. Vires. Ciconia vim habet Alexipharmacam insignem,

signem, adeo ut contra omnis generis venena & imprimis contra pestem præstantissima censeatur, insuper nervosis & articularibus affectibus succurrit. *Fel* ad oculorum vitia commendatur. *Axungia* podagricis & tremulis articulis utiliter illinitur. *Stercus*, si ex aqua hauriatur comitialibus aliisque morbis capitis prodesse credunt. *Ventriculus* exsiccat ac pulverisatus pro maximo secreto habetur in venenis, *Schrod.*

Aves aquaticæ limosugæ.

IV. De Scolopace.

A. **G**allinago, *Offic.* Scolopax, *Charlt.* *Exer.* 112. *Raii Ornith.* 281. Scolopax, Gallinago maxima, *EjUSD.* *Synop. A.* 104. *Will. Ornith.* 213. Becaßine, *Bellon. des Oyse.* 116. Scolopax sive Perdix rustica, *Aldrov. Ornith.* iii. 471. *Fons. de Avib.* 110. Rusticula vel Perdix rustica major, *Gesn. de Avib.* 444. Rusticola major, Scolopax, Gallinago, *Mer. Pin.* 173. *A. The Woodcock.* *Gal. Becaßine.* G. Eine Schnepff. B. Een Snep. In aquosis gaudet. *Usu.* Cineres. *Vires.* Lithontriptici esse existimantur.

V. De Pluviali.

A. **G**lottis, *Offic.* *Gesn. de Avib.* 450. Limosa Venetorum, *EjUSD.* Pluvialis major, *Aldrov. Ornith.* iii. 535. *Will. Ornith.* 220. *Raii Ornith.* 298. *EjUSD. Synopsis Av.* 106. *Charlt. Exer.* 114. *Fons. de Avib.* 114. Chloropus Germanis Gult seu Gluttis, *Aldrov.* iii. 452. *A. The Great Plover.* *Gal. Pluvier.* G. Ein groß Wasser-Huhn. B. Een soort van vogel, die wegens zyn langte tonge genoemt. In aquosis gaudet. *Usu.* *Fel.* *Vires.* Oculorum morbis medetur. Gelatina carnis Analeptica esse existimatur.

Aves aquaticæ fissipedes Insectivoræ.

VI. De Vanello.

A. **V**anellus, *Offic.* *Charlt. Exer.* 113. *Mer. Pin.* 182. *Gesn. de Avib.* 692. *Fons. de Avib.* 113. Capella sive Vanellus, *Aldrov. Ornith.* iii. 523. *Raii Ornith.* 307. *EjUSD. Synop. A.* 110. *Will. Ornith.* 228. Varcau, *Bellon. des Oyse.* 209. *A. The Lapwing, or Bastard Plover.* *Gal. Vanneau.* G. Ein Girvis / Kivis. B. Een Kievit. In aquosis etiam gaudet. *Usu.* Cineres, Cor, Cutis. *Vires.* Cineres in vino poti colicos juvat, & in Cataplasmatibus forma applicata. Canis rabidi morsus sanat. Cor dolorem lumborum mitigat. Cutis in cephalalgia æstimatur.

Aves aquis innatantes fissipedes, quibus digiti nullis ad latera membranis augentur.

VII. De Gallinula.

Gallinularum notæ characteristicæ, quibus ab aliis avium generibus distinguantur, sunt, Caput parvum, Corpus ferè adductum, gracile & ad latera compressum: Rostrum breve & modicè inflexum: Alæ breviusculæ, concavæ, & Gallinaceis similes: Cauda perbrevis: Crura longa: Digiti longissimi: Volatus brevis, *R. Ornith.* p. 232.

A. Gallina aquatica, *Offic.* Gallinula chloropus major, *Aldrov. Ornith.* iii. 450. *Will. Ornith.* 232. *Raii Ornith.* 312. *EjUSD. Synop. A.* 113. *Fons. de Avib.* 111. Gallina chloropus, *Charlt. Exer.* 112. Gallus palustris, *Mer. Pin.* 174. Poulette d'eau, *Bellon. des Oyse.* 211. *A. The common Water-Hen, or Moor-Hen.* *Gal. Poulette d'eau.* G. Ein Wasser-Huhn. B. Water-Hoen. In piscinis juxta nobilium ædes plerumque victitat. *Usu.* Ventriculus, Plumæ eorumque cineres. *Vires.* Ventriculus in Asthmate commendatur. Fumus plumarum contra Passionem Hystericam æstimatur.

Cineres ejusdem ulcera vetera, & fistulas ficiant.

ni medetur. Sanguis ejus antipharmacum est, & feris venenatis resistit. Ova dysenteriam, & renes, & stomachum sanant, *Kiranid.*

Aves natatrices fissipedes digitis ad latera membranis auctis.

VIII. De Fulica.

A. **F**ulica, Offic. Aldrov. Ornith. iii. 91. Will. Ornith. 239. Raii Ornith. 319. Ejusd. Synop. A. 116. Gesn. de Avib. 344. Fons. de Avib. 98. Mer. Pin. 174. Cotta major, five Calva, Charlt. Exer. 107. An Cotta, five Cutta Anglorum, Aldrov. Ornith. iii. 98? Cotta Anglorum, Fons. de Avib. 99. Poule d'eau, Bellon. des Oyse. 181. A. The Coot, or Bald-Coot. Gal. Foulque, (espece de Colin noir.) G. Ein schwarzer Taucher / Rohr - Hänlein. B. Een Meerkoot. Locis palustribus & stagnantibus delectatur. Ufu. Caro, Cor. Vires. Cor in Epilepsia commendatur. Caro contra ictus Araneorum in usu est.

X. De Laro.

Larus palmipes est, Rostrum oblongo, angusto, acuto, ac parumper in extremo recurvo; naribus oblongis; alis longis & validis, cruribus breviusculis; pedibus parvis, &c. R. Ornith. p. 261.

A. Larus, Offic. Larus major, Aldrov. Ornith. iii. 62. Larus hybernus, Baltn. Larus major Aldrovandi, Will. Ornith. 261. Raii Ornith. 351. Ejusd. Synop. A. 129. Larus fuscus, five hybernus, Ejusd. 130. Will. Ornith. 266. A. The Cuddy - Moddy. Gal. Mauve. G. Eine Mörbe. B. een Meeuw, Kokmeeuw. In rivulis salis gaudet. Ufu. Cerebrum, Cor, Ventriculus. Vires. Cerebrum siccatum Epilepsiam curat, Aurelian. Cor in partu difficili commendatur. Ventriculus & concoctionem juvat, *Kiranid.*

Aves palmipedes angustirostræ.

IX. De Mergo.

Rostris angustis, in extremo aduncis, serratis à reliquis Palmipedibus tetradactylis digito postico soluto differt.

A. Mergus, Offic. Bellon. des Oyse. 180. Merganser, Aldrov. Ornith. 285. Fons. de Avib. 97. Charlt. Exer. 101. Raii Ornith. 335. Ejusd. Synop. A. 134. Mergus ferrati-rostrum, Mer. Pin. 180. Will. Ornith. 253. A. The Goosander, or Dundiver. Gal. Plongeon. G. Ein langschnäblichter Taucher. B. Een Duiker, Dui-kelaar, Schollevaar. In oris maritimis reperitur. Ufu. Jecur. Vires. Inveteratum autem sale Mergi jecur ex hydromelite binis ligulis potum, secundas pellit Diosc. Id assatum cum oleo & modico sale datum, mirifice conferre à rabido cane morsis asserit Aëtius. Avis totum assum, & in cibo sumptum elephantiasi & sple-

Aves palmipedes cruribus brevioribus Latirostræ.

Palmipedibus autem in genere hæ notæ conveniunt. 1. Tibiæ breves, 2. Crura ad articulos genuum plumis vestita. 3. Digiti postici breves. 4. Digitus anticus extimus intimo brevior. 5. Uropygia minus erecta, quam aliarum avium. 6. Unguem seu appendicem habent extremitate laminae rostri superioris. 7. Capita ad latera compressa obtinent, Will. Ornith. 241.

Anserinum genus.

Notæ sunt, Moles corporis major; collum oblongum, alæ amplæ, cauda quoque ampla & in circula rem fere circumferentiam terminata, annulus circa uropygium albus, dorsum rotundius & elatius, nec adeo planum & depressum ac in Anatino genere, rostrum ad basin crassius, ver-

versus apicem tenuius, minusque planum ac resimatum quam Anatibus, Will. Ornith. 271.

XI. De Cygno.

A. **C**Ygnus, Offic. Aldr. Orn. iii. 8. Bell. des Oyse. 152. Charlt. Exer. 103. Gesn. de Avib. 327. Fons. de Avib. 90. Cygnus mansuetus, Raii Ornith. 355. Ejusd. Synop. A. 136. Mer. Pin. 174. Olor, Schrod. v. 321. Will. Ornith. 271. A. The Swan. Gal. Cygne. G. Schwan. B. Een Zwaan. Usu. Adeps. Vires. Emollit, lenit, attenuat, adeoque utilis est hæmorrhoidibus, & vulvari duritiei; oculos purgat; cum vino lentigines cutis tollit, Schrod.

XII. De Anser.

A. i. **A**Nser, Offic. Charlt. Exer. 103. Bellon. des Oyse. 157. Anser domesticus, Schrod. v. 314. Raii Ornith. 358. Ejusd. Synop. A. 136. Will. Ornith. 273. Aldrov. Ornith. iii. 102. Gesn. de Avib. 125. Fons. de Avib. 92. Mer. Pin. 179. A. The Goose. Gal. Oye, Fars. G. Gans. B. Een Gans. Usu. Pinguedo, Sanguis, Stercus, Cuticula pedum. Vires. Pinguedo calore suillam superat, suæque subtilitatis ratione promptius penetrat, ac resolvit, adeoque rectè per anum injicitur, ad obtundendam erosionem in alto corpore sitam; alopecias capillis explet, rimis labiorum medetur, tinnitui aurium succurrit, spasimum nervosque rigidos sanat, alvum laxat, præcipue infantum. Sanguis alexipharmacus habetur. Stercus calfacit & siccat vehementer, incidit, aperit; menses, secundinam, & urinas potenter movet. Hinc maximi usus in morbo regio, ictero, hydrope, scorbuto. Cuticula pedum exsiccata, & pulverisata, ob astringendi vim commendatur in profluvio mensium sistendo. Extrinsecus cum successu pernioni imponitur, Schrod.

A. 2. Anser ferus, Offic. Schrod. v. 314. Aldrov. Ornith. iii. 147. Mer. Pin. 179. Raii Ornith. 358. Ejusd. Synop. A. 136. Will. Ornith. 274. Gesn. de Avib. 140. Fons. de Avib. 93. Charlt. Exer. 103. De l'Oye sauvage, Bellon. des Oyse. 158. A. The Wild-Goose. Gal. Oye Sauvage. G. Eine Wilde-Gans. B. Een Wilde Gans. In maritimis. Usu. Ejusdem cum domestico, cui viribus præfertur, Schrod.

XIII. De Vulpanfere.

A. **V**ulpanfer, Offic. Bellon. des Oyse 159. Vulpanfer sive Chenalopex, Fons. de Avib. 94. Charlt. Exer. 103. Chenalopex, Vulpanfer, Mer. Pin. 179. Tadorna, Bellon. des Oyse. 172. Tadorna, quibusdam Vulpanfer, Raii Ornith. 362. Tadorna Bellonii, Vulpanfer quibusdam, Ejusd. Synop. A. 140. Will. Ornith. 278. A. The Shel-Drake, Burroughs-Duck, or Ber-Gander. Gal. Cravant, Oye nonnette, (Oye sauvage, tenant du Renard). G. Ein Fuchs-Gans. B. Een Vossigans, In maritimis observatur. Usu. Adeps. Vires. Contra herpes, & tumores faciei à quibusdam commendatur.

XIV. De Anate.

A. i. **A**Nas, Offic. Bellon. des Oyse. 160. Anas domestica, Aldrov. de Ornith. iii. 188. Fons. de Avib. 95. Schrod. v. 314. Charlt. Exer. 104. Anas domestica vulgaris, Will. Ornith. 293. Raii Ornith. 380. Ejusd. Synop. A. 150. Circur, Gesn. de Avib. 83. A. The Duck or Drake. Gal. Canard. G. Ein Endt-Vogel. B. een End, Endvogel. Usu. Anas viva, Adeps, Sanguis, Fimus. Vires. Viva sedat dolores colicos, si ventri imponatur, parte deplumata. Eapropter eo utimur in dolore interno & externo, scilicet, laterum, artuum, in nervorum frigida intemperie, &c. Sanguis alexipharmacus est; & hinc in antidota nonnunquam asciscitur. Fimus mor sui venenatorum animalium imponitur, Schrod.

A. 2. Anas sylvestris, Offic. Schrod. v. 314. Anas torquata minor, Raii Synop. A. 145. Aldrov. Ornith. iii. 212. Anas fera torquata minor Gesn. de Avib. 99. Anas fera Charlt. Exer. 104. Mer. Pin. 180. Boscas major, Fons. de Avib. 97. Will. Ornith. 284. Raii Ornith. 371. A. The Wild-Duck and Malard. Gal. Canard sauvage. G. Wilder Endt-Vogel. B. Wilde Endvogel. In fluviis. Usu. Adeps, Sanguis, Fimus. Vires. Cum domestico convenit.

Aves terrestres minores, seu Aviculæ.

A Viculæ in genere dividi possunt in 1. Longirostras seu piscivoras. 2. Tenuirostras, seu insectivoras. 3. Rostris brevibus ac crassis, seu phytivoras.

Aviculæ rostris longissimis, seu Piscivoræ.

XV. De Ispida.

A Vis est speciosa, passere paulò amplior, rostro longo, colore tum caeruleo, tum viridi, tum purpureo; juxta glaciem rivulorum degens.

A. Ispida, Offic. Aldrov. Ornith. iii. 518. Gesn. de Avib. 519. Fons. de Avib. 107. Ispida, an veterum Halcyon? Will. Ornith. 101. Raii Ornith. 146. Ejusd. Synop. A. 48. Ispida, Alcyon fluviatilis, vulgò Piscator Regis, Charlt. Exer. 111. Alcedo, Schrod. v. 314. Halcedo muta, Bellon. des Oyse. 219. A. The King's-fisher. Gal. Martinet, Pecheur de saint Martin, Drapier. G. Eiß-Vogel. B. Een Isvogel. Ad fluvios degit. Usu. Vires. Cor, quod siccatum, & collo infantium appensum comitalem morbum arcere volunt, Schrod.

XVI. De Merope.

A Merops, Offic. Aldr. Ornith. i. 871. Charlt. Ex. 94. Bellon. des Oyse. 267. Gesn. de Avib. 539. Fons. de Avib. 81. Merops sive Apiaster, Raii Ornith. 147. Ejusd. Synop. A. 49. Will. Ornith. 102. Apiaster, Bellon. des Oyse. 225. A. The Bee-Eater. Gal. Guépier. G. Ein Bienen-Fraß/ oder Bienen-Treßer. B. een Spegt. (Zeker Beye-verslindende vogel). In Creta & Italia frequens reperitur. Usu. Avis ipsa, Cor, Fel. Vires. Merops, & Cor ejus, Cardiacos, Icteros, & stomachicos juvant. Fel cum melle & succo Rutæ oculorum suffusionem sanare tradit Kiranid.

Aviculæ rostris tenuibus, seu Insectivoræ.

SIC vocamus aviculas, quæ circa arbores plerumque versantur, deque insectis, quæ ibi inveniunt, præcipue victitant. Irrequietæ sunt, & certo aliquo loco residere nesciæ, ac modo hanc modo illam arborem petunt. Rostra bis breviora: corpuscula exigua, caudæ longæ, Raii Ornith.

XVII. De Alauda.

NOTÆ sunt, Calcaneum seu digiti postici unguis prælongus, color plumarum testaceus terreusve; in sublimi evolantes cantillare, R. Ornith. p. 148.

A. 1. Galerita, Offic. Bellon. des Oyse. 268. Alauda cristata, Schrod. v. 314. Aldrov. Ornith. ii. 841. Mer. Pin. 176. Fons. de Avib. 70. Alauda cristata, albicans, Gesn. de Avib. 72. Alauda cristata major, Raii Synop. A. 69. Alauda cristata, Galerita, Ejusd. Ornith. 208. Alauda cristata, Vienna Austriæ visa & descripta, Will. Ornith. 151. Alauda, Galerita castita, cristata, Charlt. Exer. 88. A. The Crested Lark. Gal. Alouette crêtée, ou bupée. G. Gefamte Lerche. B. Gekamde Leeuwerk. Usu. Avis ipsa. Cor, Sanguis. Vires. Avis ipsius Cor femori alligatum, arcere colicum dolorem ajunt; idem quoque de corde recenti devorati perhibent. Sanguis recens ex aceto acri, aut vino calido haustus, calculosis efficacissimè subvenit, Schrod.

A. 2. Alauda, Offic. Mer. Pin. 176. Alauda non cristata, Schrod. v. 314. Fons. de Avib. 70. Aldrov. Ornith. ii. 844. Bellon. des Oyse. 269. Alauda vulgaris, Raii Ornith. 203. Ejusd. Synop. A. 69. Will. Ornith. 149. Alauda altera, Gesn. de Avib. 72. A. The Skie-Lark. Gal. Alouette, qui n'est pas bupée. G. Ungefamte Lerche. B. Een Leeuwerk zonder kam. Usu. Avis ipsa, Sanguis. Vires. Cum priori viribus convenit.

XVIII. De Hirundine.

NOTÆ sunt, Caput grande, rostrum breve; Oris biatus amplius; pedes breves, & exigui;

gui; alæ longissimæ; volatus pernix & fere continuus; cauda longa & forcipata, ad corpus expeditius flectendum & circumagendum, R. Ornith. p. 154.

A. 1. Hirundo, Offic. Schrod. v. 320. Ind. Med. lix. Bellon. des Oyse. 379. Mer. Pin. 177. Hirundo domestica, Aldrov. Ornith. ii. 662. Jonsf. de Avib. 83. Gesn. de Avib. 492. Charlt. Exer. 95. Will. Ornith. 155. Raii Ornith. 212. Ejusd. Synop. A. 71. Hirundo vulgaris, Scalig. A. The Swallow. Gal. Hirondelle. G. Schwalbe. B. Zwaluwe. Ufu. Avis integra, Cor, Sanguis, Nidus, Stercus. Vires. Integræ & earum pulli epilepsiæ specificè subveniunt, oculorum hebetudini, lippitudini, cinis cum melle illitus. Anginæ ac uvulæ inflammatae medetur. Cor epilepsiæ itidem conferre, memoriamque roborare aiunt, alii contra quartanam devorant. Sanguinem peculiariter oculis conferre volunt. Nidus auxilio anginæ est, oculorum rubedini medetur: Ictui viperino convenit impositus. Stercus calfacit impensè, discutit, acre est. Usus præcipui in moribus canis rabidi, in doloribus colicis & nephriticis, alvum irritat, Schrod.

A. 2. Hirundo riparia, Schrod. v. 320. Mer. Pin. 178. Aldrov. Ornith. ii. 694. Gesn. de Avib. 507. Jonsf. de Avib. 84. Charlt. Exer. 96. Raii Ornith. 213. Ejusd. Synop. A. 71. Will. Ornith. 156. A. The Sand - Martin. Gal. Hirondelle aquatique. G. Waßer - Schwalbe. B. een Water - Zwaluw. Ufu. Avis ipsa, Sanguis.

A. 3. Apos, Offic. Aldrov. Ornith. ii. 698. Bellon. des Oyse. 377. Jonsf. de Avib. 84. Gesn. de Avib. 506. Apos major, Charlt. Exer. 96. Hirundo, Apus, Raii Ornith. 214. Ejusd. Synop. A. 72. Mer. Pin. 178. Will. Ornith. 156. A. The Black Martyn, or Swift. Gal. Hirondelle marine. G. Spiren / Rhein - Schwalben. B. Een Vogeltje, dat geen pootjes heeft, of zeer zelden gebruikt, (Men beuzelt, dat dit de Paradys-vogel, of Spier-vogel is). Æstate in Anglia subvenit. Ufu. Avis ipsa. Vires. In vino sumpta tormina sanat, Plin.

A. 4. Hirundo Indica, Offic. Hirundo maritima, Act. Philos. Lond. No. 285. p. 1396. Hirundo Sinensis nido eduli Bontii, Will. Ornith. 15. Raii Ornith. 215. Ejusd. Synop. A. 72. Hirundo Chinenfis, Bont. 66. An Hirundo exotica aquatica, Jonsf. Mantiss? A. The Indian Swallow. Gal. Hirondelle des Indes. G. Indianische Waßer - Schwalbe. B. Indiaanse Zwaluw. In maritimis Chinenfis. Ufu. Nidus semi-hemisphericæ figura, ovi Anserini magnitudine, pellucidus, substantiâ icthyo-collam referente. Vires. Venerem stimulat.

An ex spermate quorundam Piscium, vel ex Gummi plantarum rupensium, D. Tancredo Robinson, M. D?

XIX. De Rubecula.

A. Rubecula, Offic. Jonsf. de Avib. 87. Mer. Pin. 178. Bellon. des Oyse. 349. Gesn. de Avib. 681. Charlt. Exer. 97. Schw. A. 345. Erithacus sive Rubecula, Aldrov. Ornith. ii. 742. Rubecula sive Erithacus, Raii Ornith. 219. Ejusd. Synop. A. 78. A. The Robin - Red - breast, or Ruddock. Gal. Rubeline, G. Ein Rostfchleichen. B. een Roodbaartje. Ufu. Avis ipsa. Vires. Venerem stimulare à quibusdam existimatur.

XX. De Luscinia.

A. Luscinia, Offic. Aldrov. Ornith. ii. 771. Charlt. Exer. 97. Gesn. de Avib. 532. Jonsf. de Avib. 88. Schw. A. 295. Luscinia seu Philomela, Raii Ornith. 220. Ejusd. Synop. A. 78. Will. Ornith. 161. Philomela, Luscinia, Luscinola, Bellon. des Oyse. 336. Luscinia, & Luscinola, Mer. Pin. 179. A. The Nightingale. Gal. Rossignol. G. Eine Nachtigall. B. een Nagtegaal. Ufu. Caro, Fel. Vires. Caro in cachexia prodest, cerebrum confortat. Fel cum melle illitum visum perfectè acuit, Kيرانيد.

XXI. De Ficedula.

A. Ficedula, Offic. Charlt. Exer. 88. Bellon. des Oyse. 359. Ficedula, Atricapilla, Gesn. de Avib. 339. Atricapilla, Jonsf. de Avib. 90. Schw. A. 227. Atricapilla, seu Ficedula, Aldrov. Ornith. ii. 757. Raii Ornith. 226. Ejusd. Synop. A. 79. Will. Ornith. 162. A. The Black-Cap. Gal. Bec-figue, Pivoine. G. Ein Schnepfflein. B. Een Vyg-vogel, (een vogel, die gaarne vygen eet). Ufu. Avis ipsa. Vires. Ficedula in cibo aciei visus medicamentum præbet, Diosc.

XXII. De Passere Troglodyte.

A. Passer troglodytes, Offic. Schrod. v. 322. Aldrov. Ornith. ii. 655. Mer. Pin. 177. Gesn. de Avib. 588. Schw. A. 324. Fons. de Avib. 82. Bellon. des Oyse. 341. Will. Ornith. 164. Raii Ornith. 229. Ejusd. Synop. A. 80. A. The Wren. Gal. Roitelet, (sorte d'Oiseau). G. Zaun-König. B. Een Koningje. Ufu. Avis ipsa. Vires. maximopere commendatur ad calculum atterendum & expellendum, sive integer evulsis pennis sale conditus crudè devoretur, sive incineratus assumatur, Schrod.

XXIII. De Motacilla.

C Auda prælonga, quam perpetuò fere motitant. Circa aquas præcipue versantur, Raii Synop. A.

A. Motacilla, Offic. Schrod. v. 321. Mer. Pin. 178. Motacilla alba, Aldrov. Ornith. ii. 726. Gesn. de Avib. 557. Fons. de Avib. 86. Charl. Exer. 96. Schw. A. 386. Raii Ornith. 237. Ejusd. Synop. A. 75. Will. Ornith. 171. Cnipologus, Bellon. des Oyse. 356. A. The Water-Wagtail. Gal. Hocbe-queue. G. Queckstelke. B. Een Quikstaartje. Ufu. Avicula integra. Vires. In calculo atterendo vis mira prædicatur, Schrod.

XXIV. De Paro.

A. Parus, Offic. Bellon. des Oyse. 369. Parus major, Aldr. Orn. ii. 710. Gesn. de Avib. 578. Fons. de Avib. 86. Charl. Exer. 96. Mer. Pin. 178. Parus carbonarius, Schw. A. 318. Parus carbonarius major, Schrod. v. 322. Fringillago seu Parus major, Raii Ornith. 240. Ejusd. Synop. A. 73. Will. Ornith. 174. A. The Titmouse. Gal. Mesange, Lardere, Charbonniers. G. Röhlsmeise. B. Een Mees. Ufu. Avicula ipsa. Vires. Efficax prædicatur adversus renum calculos, & colicos cruciatus, in cibo vel cinere exhibitus, Schrod.

Aviculæ magnis, crassis, & validis rostris, seu Granivoræ.

XXV. De Rubicilla.

A. Rubicilla, Offic. Mer. Pin. 176. Schw. A. 346. Rubicilla, Pyrrhula, Charl. Exer. 97. Rubicilla seu Pyrrula, Gesn. de Avib. 664. Will. Ornith. 180. Raii Ornith. 247. Ejusd. Synop. A. 86. Pyrrhula seu Rubicilla, Aldrov. Ornith. ii. 744. Fons. de Avib. 87. Rubecula, Bellon. des Oyse. 349. Byrriola, Scaliger. A. The Bullfinch, Alp, or Nope. Gal. Pivoine. G. Blut-Finch. B. Een Bloedvink. Ufu. Caro. Vires. In colicis affectibus à quibusdam æstimatur.

XXVI. De Passere.

Rostra bis breviora, crassa, nonnihil incurva, color testaceus, terreus, R. Ornith. p. 182.

A. Passer vulgaris, Offic. Schrod. v. 322. Passer, Gesn. de Avib. 581. Bellon. des Oyse. 362. Passer domesticus, Aldrov. Ornith. ii. 534. Fons. de Avib. 65. Schw. A. 321. Mer. Pin. 175. Will. Ornith. 182. Raii Ornith. 249. Ejusd. Synop. A. 86. Passer domesticus vulgaris, Charl. Exer. 86. A. The House-Sparrow. Gal. Moineau domestique. G. Sperling. B. Een Mos, Musch. Vires. Quia avis salacissima est, commendatur ad Venerem, comesta præcipue cerebella, Schrod.

XXVII. De Carduele.

A. Carduelis, Offic. Will. Ornith. i. 189. Raii Ornith. 256. Ejusd. Synop. A. 89. Aldrov. Ornith. ii. 798. Gesn. de Avib. 215. Fons. de Avib. 68. Charl. Exer. 87. Mer. Pin. 175. Schw. A. 233. Bellon. des Oyse. 353. A. The Goldfinch. Gal. Chardonneret. G. Ein Stieglitz. B. Een Distelvink, Goudvink, een Petter. Ufu. Avis ipsa. Vires. Assa, & in cibo sumpta, Iliacos & Colicos perfectè curat, Kiranid.

XXVIII.

XXVIII. De Linaria.

A. **L**inaria, Offic. Aldrov. ii. 824. Gesn. de Avib. 530. Charlt. Exer. 88. Fons. de Avib. 69. Mer. Pin. 176. Schw. 294. Linaria vulgaris, Raii Ornith. 258. Ejusd. Synop. A. 90. Will. Ornith. 190. Linote, Bellon. des Oyse. 356. A. The Common Linnet. Gal. Linote. G. Ein Hensertling. B. Een Kneut, Kneuter. Ufu. Caro. Vires. Analeptica à quibusdam æstimatur; calculos è renibus & vesica expellit.

Aves rostro & unguibus minùs hamatis Majores.

HÆ sunt vel rostris crassis, validis & longiusculis rectis, vel rostris brevioribus aut minoribus donatæ.

Aves majores rostris crassis, validis, & longiusculis rectis.

HÆ sunt vel carne, insectis & frugibus promiscue vescentes, vel insectis tantum.

XXIX. De Corvo.

A. **C**orvus, Offic. Schrod. v. 317. Aldrov. Ornith. i. 694. Bellon. des Oyse. 280. Gesn. de Avib. 294. Fons. de Avib. 23. Charlt. Exer. 75. Mer. Pin. 171. Schw. 244. Will. Ornith. 82. Raii Ornith. 121. Ejusd. Synop. A. 39. A. The Raven. Gal. Corbeau. G. Nabe. B. Een Rave. Ufu. Pulli, Cerebrum, Pinguedo, Sanguis, & Stercus. Vires. Pulli incinerati commendantur ad comitalem mor-

bum, & ad podagram, Alphos itidemque Cerebrum ad epilepsiam. Pinguedo & Sanguis capillos reddit nigros. Stercus Infantum tussim, doloremque dentium sedare aiunt, de collo suspensum. Sunt qui Ova in dysenteria exhibent, Schrod.

XXX. De Cornice.

A. **C**ornix, Offic. Schrod. v. 317. Bellon. des Oyse. 282. Will. Ornith. 83. Raii Ornith. 122. Ejusd. Synop. A. 39. Gesn. de Avib. 281. Cornix nigra, Aldrov. Ornith. i. 736. Corvus, Fons. de Avib. Tab. xvi. Mer. Pin. 171. Corvus minor, Charlt. Exer. 75. A. The Carrion-Crow. Gal. Corneille. G. Krähe. B. Een Kraay. Ufu. Fimus. Vires. Fimum in vino potum dysenteriam sanare tradit Kyranides, Schrod.

XXXI. De Monedula.

A. **M**onedula, Offic. Fons. de Avib. 26. Bellon. des Oyse. 286. Charlt. Exer. 75. Schw. A. 305. Raii Ornith. 125. Gesn. de Avib. 468. Monedula sive Lupus, Aldrov. Ornith. i. 770. Will. Ornith. 85. Raii Synop. A. 40. Graculus vel Monedula, Mer. Pin. 172. A. The Jackdaw. Gal. Geay, Gay. G. Ein Thale oder Dale. B. Een Kaauw. Ufu. Caro. Vires. Externè applicata tumores dissolvit, & scrophulas juvat.

XXXII. De Graculo.

A. **G**raculus, Offic. Bellon. des Oyse. 283. Charlt. Exer. 75. Coracias, Mer. Pin. 172. Coracias, seu Pyrrhocorax, Will. Ornith. 86. Raii Ornith. 126. Ejusd. Synop. A. 40. Gesn. de Avib. 473. Aldrov. Ornith. i. 769. Fons. de Avib. 26. A. The Cornish Chough. Gal. Choucas, (espece de Corneille). G. Eine witte Thale. B. Hanne. In Agro Cornubiensi & alibi invenitur. Vires. Cum Monedula viribus convenit.

XXXIII. De Pica.

A. Pica, Offic. Schrod. v. 323. Schw. A. 333. Mer. Pin. 172. Charlt. Exer. 75. Pica varia cordata, Will. Ornith. 87. Raii Ornith. 127. Ejusd. Synop. A. 41. Aldrov. Ornith. i. 784. Gesn. de Avib. 628. Fons. de Avib. 27. A. The Magpy, or Pianet. Gal. Pie. G. Aglaster oder Ael. B. Een Exter. Vires. Avis hæc maxime commendatur ad oculorum obscuritatem, ruborem, dolorem, comesta vel incinerata, oculisque indita, vel quocunque modo apposita. Convenit & Maniacis, Epilepticis, Melancholicis cinis exhibitus, Schrod.

XXXIV. De Upupa.

A. Upupa, Offic. Schrod. v. 324. Aldrov. Ornith. ii. 704. Gesn. de Avib. 703. Schw. A. 368. Fons. de Avib. 85. Charlt. Exer. 98. Raii Ornith. 145. Ejusd. Synop. A. 48. Will. Ornith. 100. Bellon. des Oyse. 293. A. The Hoopo. Gal. Hupe. G. Wiedehoyff. B. Een Hoppe. Avis est melancholica; spurcissima, victitans vermiculis in stercore repertis, erucis, scarabæis, &c. Usu. Caro, Pennæ. Vires. Caro, ejusque decoctum proprietate sua colicos juvat, assumpta, Avicen. Pennæ dolores capitis demulcere dicuntur, impositæ, Schrod.

XXXV. De Struthione.

Avis est maxima, exotica, ob corporis molem & alarum parvitatem ad volandum omnino inepta, facultate chylifica celebris.

A. Struthio, Offic. Schrod. v. 323. Charlt. Exer. 79. Struthio-camelus, Will. Ornith. 100. Raii Ornith. 144. Ejusd. Synop. A. 36. Schw. A. 350. Aldrov. Ornith. i. 587. Gesn. de Avib. 670. Fons. de Avib. 35. Bellon. des Oyse. 232. A. The Ostrich. Gal. Autruche, Cerf-oiseau. G. Strauß. B. Struis, Struisvogel. Usu. Tunica Ventriculi, Adeps, Ova. Vires. Tu-

nica interior Ventriculi ventriculum corroborat, calculosque dissolvit mirè. Adeps nervosis partibus convenit, duritiem lienis mollit, dolores nephriticos mitigat, inunctus, Schrod. Ova usta, & in aceto trita impetigines emendant, Fons.

Aves majores rostris brevioribus aut minoribus donatæ, seu Granivoræ.

Hæ sunt vel carne alba, seu Genus Gallinaceum; vel carne nigra, seu Genus Columbinum.

Gallinaceum Genus.

Gallinacei Generis notæ sunt, 1. Rostrum habere breve, validum & nonnihil recurvum, ad grana colligenda perquam idoneum. 2. Corpus crassum, carne multa alba, præcipue musculorum pectoris. 3. Alas breves & concavas. 4. Ventriculus crassis musculis instructum. 5. Appendices, seu Intestina cæca, longissima. 6. Multiparum esse, & bumi nidificare, Raii Ornith. 108.

XXXVI. De Gallo Gallinaceo.

A. Gallus & Gallina, Offic. Schrod. v. 317. Gallus gallinaceus, & Gallina domestica, Will. Ornith. 109. Raii Ornith. 154. Ejusd. Synop. A. 51. Gallus gallinaceus & Gallina, Aldrov. Ornith. ii. 183. Gallus gallinaceus, Gesn. de Avib. 348. Fons. de Avib. 49. Charlt. Exer. 84. Des Poulles de diverses sortes, Bellon. des Oyse. 245. A. The Cock and Hen. Gal. Coq & Poule. G. Hahn und Henne oder Hun. B. Haan en Hoender. N. Gallus castratus Capo dicitur, A. a Capon. Gal. Chapon. G. Napaun. B. Capoen, Capuyn. Usu. Avis integra, Cerebrum, Tunica Ventriculi, Testiculi, Fel, Pinguedo, Guttur, Stercus, Ova. Vires. Gallina dissecta, sanguine adhuc calente, imponitur capiti in phrenitide.

nitide, cephalalgia, &c. Morsibus itidem venenatorum animalium simili ratione mederi aiunt: anthracibus imposita venenum elicit; nec prætereundum, quòd sanguinis eruptionem in vulneribus recentibus sistat. *Viva* circa annum deplumata è bubonibus venenum extrahit, imposita. *Cerebrum* vim habet increaslandi, fluxusque compescendi. *Tunica interior Ventriculi* extracta, siccata, & pulverisata, vim habet tum astringendi & corroborandi ventriculum, adeoque vomitum & fluxum alvi compescendi, tum & calculum comminuendi. *Testiculi* deperditas in morbis vires mirificè restituere dicuntur, semen prolificum suppeditant, & Venereas vires roborant. *Fel* maculas cutis aufert, illitum: oculis convenit. *Pinguedo Gallinarum* & *Caponum* calfacit, humectat, emollit, lenit, mediaque inter suillam & anserinam existit, harumque acrimoniam obtundit: convenit labiorum rimis, aurium doloribus, oculorum pustulis. *Guttur Galli* ustum & non consumptum, sed tostum & exsiccatum, sub noctem ante cœnam exhibitum, specifica proprietate sanat mictionem involuntariam nocturnam. *Solenand. S. 4. Conf. 11.* Stercus omnia eadem præstare aptum est, quæ Columbinum, sed inefficacius, privatim tamen colico & uterino dolori convenit. Valet itidem ad icterum, calculum, & urinæ suppressionem. N. Præstantius habetur id quod in stercore album est. Extrinsecus exsiccatur achores capitis, aliamque scabiem manantem cinis inspersus. Luteum Stercoris consolidat vesicæ exulcerationem. Ova medicinæ exhibent testas, membranulas, albumen, vitellumque. *Testæ* vim habent lithontripticam; tartareamque mucilaginem incidendi. *Membranulæ* vim habent diureticam, intrinsecus & extrinsecus adhibitæ, præputioque imponuntur infantum. *Albumen* vim habet refrigerandi, astringendi, agglutinandi; ususque crebri est in oculorum rubedine, in conglutinatione vulnenum (cum *Bolo communi*) in fracturis, &c. infervit & anacolematis. N. *Hippocrates* exhibet febricitantibus albumina 3. aut 4. ad refrigerandum & egerendum. *Vitellum Avi* vim habet anodynam, maturandi, digerendi, laxandi; proinde usu creberrimo clysteribus immisceri, quin & cum salis tantillo mixtum infantum umbilico (in testa juglandis) imponi solet ad ciendum alvum, *Schrod.* Qui plura velit, *Aldrovandum* & *Schroderum* adeat.

XXXVII. De Pavone.

Vis hæc passim nota, vel sola caudæ longitudine, & gemmantibus oculis ab aliis omnibus abunde distinguitur, Raii Ornith. p. 112.

A. **P**avo, Offic. *Schrod. v. 322. Aldrov. Ornith. ii. 8. Mer. Pin. 172. Schw. A. 325. Gefn. de Avib. 393. Fons. de Avib. 37. Charlt. Exer. 80. Will. Ornith. 112. Raii Ornith. 158. Ejusd. Synop. A. 51. Pavus & Pavo, Bellon. des Oyse. 234. A. The Peacock. Gal. Paon Pân. G. Pfau. B. Paauw. Usu. Integer, Adeps, Fel, Stercus, Pennæ, Ova. Vires. Jus Pavonis pleuriticis specificè fertur prodesse, præcipue si sit pingue. Adeps, cum succo Rutæ & Melle, colicos affectus optime sanat. Fel oculorum hebetudini, fluxionibus, asperis item superciliis medetur. Stercus proprietate vertiginem, & epilepsiam sanat (in dies multos exhibitum) nimirum exsiccatum & pulverisatum drachmam unam maceretur per noctem in vino, &c. Pennæ adhibentur in suffitu, adversus uteri ascensum. Ova exhibentur ad curandam Arthritidem vagam dictam, *Schrod.**

XXXVIII. De Meleagride.

A. **M**Eleagris, Offic. *Bellon. des Oyse. 249. Gallo-pavo, Aldrov. Ornith. ii. 35. Gefn. de Avib. 426. Charlt. Exer. 81. Fons. de Avib. 39. Mer. Pin. 172. Schw. A. 279. Gallo-pavo sive Meleagris & Numidica avis, Raii Ornith. 159. Ejusd. Synop. A. 51. Will. Ornith. 113. Gallus Indicus quibusdam. A. The Turkey. Gal. Coc d'Inde. G. Welsch oder Indianisch / Türkisch Huhn. B. Kalkoen. Vires. Caro Analeptica existimatur, Venæremque excitare.*

XXXIX. De Perdice.

A. 1. Perdix, Offic. Schrod. v. 323. *Perdix cinerea*, Aldrov. Ornith. ii. 140. *Jonsf. de Avib.* 46. *Charlt. Exer.* 83. *Will. Ornith.* 118. *Raii Ornith.* 166. *Ejusd. Synop. A.* 57. *Perdix minor fulva*, Bellon. des Oyse. 258. *A. The Common Partridge.* Gal. *Perdrix commune.* G. *Feldhun.* B. *Patrys, Veldboen.* *Ufu.* Caro, Medulla, Sanguis, Jecur, Fel, & Pennæ. *Vires.* Caro comesta semen atque lac auget; Venerem excitat. *Medulla*, ut & Cerebrum propinatum, Ictericos juvare dicitur. *Fel* ad affectus oculorum præfertur aliis. *Sanguis* oculis cruore suffusis & recentibus eorum vulneribus illinitur. *Jecur* siccatum ad ignem, & pulverisatum, morbo regio resistit, singularisque fertur antidotus contra febrem, si aliquoties in Aqua Millefolii assumatur, *Crato.* Pennæ inserviunt suffocationi uterinæ (suffitus naribus admotus) doloribus colicis, aliisque mitigandis, discutiendis, &c. *Schrod.*

A. 2. Perdix, *Schw. A.* 327. *Gesn. de Avib.* 606. *Perdix rufa*, *Mer. Pin.* 173. *Charlt. Exer.* 83. *Jonsf. de Avib.* 46. *Aldrov. Ornith.* ii. 139. *Will. Ornith.* 119. *Raii Ornith.* 176. *Ejusd. Synop. A.* 57. *Perdix major rufa*, Bellon. des Oyse. 256. *A. The Red-legg'd Partridge.* Gal. *Perdrix rouge.* G. *Nothe Feldhun.* B. *Roode Patrys.* *Ufu.* Caro, &c. ut supra. *Vires.* Cum superiore convenit.

XL. De Coturnice.

A. Coturnix, Offic. Schrod. v. 317. *Bellon. des Oyse.* 264. *Aldrov. Ornith.* ii. 150. *Will. Ornith.* 121. *Raii Ornith.* 169. *Ejusd. Synop. A.* 58. *Gesn. de Avib.* 310. *Mer. Pin.* 173. *Schw. A.* 247. *Charlt. Exer.* 184. *Jonsf. de Avib.* 47. *A. The Quail.* Gal. *Caille.* G. *Wachtel.* B. *een Quakel, Quartel.* *Ufu.* Pinguedo, & Excrementa. *Vires.* Pinguedo oculis prodest maculas abstergendo. *Excrementa* coturnicum helleboro vescentium (quod ipsis, ut quidam scribunt, in alimentum cedit) singulari proprietate quadam conferre epilepticis quidam volunt, *Schrod.*

XLI. De Attagene.

A. Ttagen, Offic. Aldrov. Ornith. ii. 75. *Belon. des Oyse.* 241. *Jonsf. de Avib.* 41. *Gesn. de Avib.* 199. *Attagen Aldrovandi*, *Francolino Italorum*, *Raii Ornith.* 174. *Ejusd. Synop. A.* 54. *Attageni Aldrovandi seu Francolino Italorum*, *Will. Ornith.* 125. *Lagopus altera Plinii.* *An Gallina Corylorum*, *Schw. A.* 277? *A. The Gor-Cock, Moor-Cock, or Red-Game.* Gal. *Francolin, (Sorte de Faisan).* G. *Häsel-Hühn.* B. *een Häsel-boen.* In altissimis montibus reperitur. *Ufu.* Caro, Fel. *Vires.* Conceditur purulentis à *Tralliano*, Nephriticis à *Galeno.* Cerebrum & genituram auget, *Avicen.*

XLII. De Columbis.

Columbarum notæ omnibus speciebus communes, quibus ab aliis avium generibus distinguantur non admodum multæ sunt, videlicet figura corporis peculiaris, cuculum referens; tibiæ breves; alæ prælongæ; volatus pernix; vox gemebunda, bina duntaxat unica vice ova ponere; sæpius tamen in anno parere; pedes rubri & sanguinei, *Raii Ornith.* 130.

A. 1. Columba, Offic. *Columba domestica*, *Schrod. v.* 316. *Bellon. des Oyse.* 314. *Columba*, five *Columbus*, *Ind. Med.* xxxix. *Columba domestica seu vulgaris*, *Raii Ornith.* 180. *Ejusd. Synop. A.* 59. *Will. Ornith.* 131. *Columba domestica*, *Aldrov. Ornith.* ii. 462. *Jonsf. de Avib.* 62. *Schw. A.* 237. *Columba domestica*, *Livia*, *Charlt. Exer.* 84. *Columba vulgaris*, *Gesn. de Avib.* 245. *Columba vulgaris*, *Livia*, *Mer. Pin.* 174. *A. The Pigeon or Dove.* Gal. *Pigeon.* G. *Haus-, Daube.* B. *een Doffer.*, *Duis.* *Ufu.* *Columba viva*, Sanguis, Tunica ventriculi, Fimus. *Vires.* *Columba viva* per medium dissecta, capitique, dum sanguine adhuc calet, imposita, feroces humores mitigat, melancholicam tristitiam discutit; hinc convenientissimum medicamen est in phrenitide, cephalalgia, melancholia, podagra. *Sanguis* tepens oculis instillatus, dolorem, lippitudinemque sedat; suffusiones, sanguinemque discutit; vulnera recentia curat; peculiariter cruorem à membranis cerebri erumpentem cohibet; podagricum dolorem mitigat. *Tunica Ventriculi* exsiccata & pulverisata, commendatur in dysenteria. *Fimus* vehementer

excalfacit, ideoque urit, discutit, ruborem cutis sanguinem alliciendo excitat: hinc ufus frequentis in cataplasmatibus & emplastris rubilicantibus. Sic tritus & cribratus, cumque semine Nasturtii impositus, facit ad affectus inveteratos: cuiusmodi sunt Arthritides, Hæmicrania, Vertigo, Cephalalgia, &c. Internè calculum atterit, & urinam pellit, *Schrod.*

A. 2. Palumbus, *Offic. Schrod. v. 322. Schw. A. 313. Bellon. des Oyse. 308. Gesn. de Avib. 272. Fons. de Avib. 63. Palumbus torquatus, Will. Ornith. 135. Raii Ornith. 185. Ejusd. Synop. A. 62. Charlt. Exer. 85. Palumbus major seu torquatus, Aldrov. Ornith. ii. 484. Mer. Pin. 175. A. The Ring-Dove. Gal. Pigeon ramier, Bijet, Mansard, Coulon. G. Ringel-Daube. B. Een Ringduif, Hoel-duif. In sylvis. Vires. Convenit cum Columba, exustæque plumæ ictericos reficere, calculosis, urinæque difficultatibus subvenire dicuntur, *Schrod.**

A. 3. Turtur, *Offic. Schrod. v. 324. Mer. Pin. 175. Bellon. des Oyse. 310. Aldrov. Ornith. ii. 505. Gesn. de Avib. 277. Schw. A. 362. Charlt. Exer. 85. Fons. de Avib. 64. Raii Ornith. 183. Ejusd. Synop. 61. Will. Ornith. 134. A. The Turtle Dove. Gal. Tourterelle. G. Turtel-Daube. B. Een Tortel-duif. Ufu. Integer Avis, Adeps. Vires. Cum Columba viribus convenit, peculiariter in dysenteria, ac sistendo mensium profluvium. Adeps inter assandum collecta illinitur renibus, ventri, pectori, inguinibus, &c. *Schrod.**

XLIII. De Turdis.

NOtæ omnibus communes sunt, magnitudo inter Columbas & Alaudas media, rostrum longitudinis & crassitie mediocris, deorsum modicè inflexum; os intus flavum; cauda longa; victus ex baccis & insectis promiscuus, *R. Ornith. p. 137.*

A. 1. Turdus, *Offic. Charlt. Exer. 89. Turdus vulgaris, Mer. Pin. 176. Turdus viscivorus minor, Bellon. des Oyse. 326. Turdus simpliciter dictus, Aldrov. Ornith. ii. 600. Fons. de Avib. 73. Turdus minor alter, Gesn. de Avib. 690. Turdus musicus Schw. A. 361. Turdus simpliciter dictus, sive Viscivorus minor, Will. Ornith. 138. Raii Ornith. 183. Ejusd. Synop. A. 64. A. The Mavis, or Thrush. Gal. Grive, Tourd. G. Ein Ziemer oder Krammers-Vogel. B. Een Lyfter. Vires. Myrtorum baccis farti & assi ventris profluvio laborantibus exhibentur, *Plin. Bellon.* Tempore pestis in aceto macerati laudantur, *Alexand. Bened.* Pulverem adversus Napellum commendat *Gainarius.**

A. 2. Merula *Offic. Aldrov. Ornith. 604. Gesn. de Avib. 542. Fons. de Avib. 73. Charlt. Exer. 90. Mer. Pin. 177. Merula nigra, Schw. A. 300. Bellon. des Oyse. 320. Merula vulgaris, Will. Ornith. 140. Raii Ornith. 190. Ejusd. Synop. A. 65. Collyrion, Turn. A. The Black-Bird. Gal. Merle. G. Merl. B. Een Meerl. Ufu. Avis ipsa, Stercus. Vires. Avis inassata cum Myrti baccis dysentericis mederi scribit *Plin.* Fimus cum aceto mistus extirpat lentigines, *Fons.**

A. 3. Sturnus, *Offic. Bellon. des Oyse. 321. Gesn. de Avib. 677. Charlt. Exer. 90. Fons. de Avib. 96. Schw. A. 351. Will. Ornith. 144. Raii Ornith. 196. Ejusd. Synop. A. 67. Sturnus vulgaris, Aldrov. Ornith. ii. 632. Mer. Pin. 177. A. The Stare, or Starling. Gal. Etourneau. G. Sprehe. B. een Spreeuw. Circa turres & altiora ædificiorum culmina. Ufu. Fimus. Vires. Cosmetica existimatur, ad alphas, pannos, impetiginem, & morpheam, *Galen.**

A. 4. Galbula *Offic. Galbula five Picus nidum suspendens, Aldrov. Ornith. i. 854. Will. Ornith. 147. Raii Ornith. 198. Ejusd. Synop. A. 68. Picus nidum suspendens, Fons. de Avib. 80. Oriolus, seu Picus nidum suspendens Gesn. de Avib. 645. A. The Witwall, by Salmon ineptie called the Yellow-Hammer. i. e. Emberica lutea. Gal. Lorient. G. Ein Widdwol. B. De Witte wal Vogel. Vires. Ad morbum regium commendat *Plin.**

Aves rostro & unguibus aduncis, seu Rapaces vel Carnivoræ.

HÆ vel sunt Diurnæ, vel Nocturnæ.

Aves Rapaces, Diurnæ.

RApacibus in genere hæ notæ conveniunt: Caput habere grande; collum breve; rostrum & ungues aduncos, validos, acutos, ad rapinam & lanienam comparatos; femora itidem valida; linguam

guam latam, crassam, carneam, & humanæ simi-
lem, R. Ornith. p. 25.

XLIV. De Aquila.

Avis rapax, diurna, è maximis, omnium ge-
nerosissima, rostro à radice statim adunco,
R. Ornith. p. 26.

Aquila, Offic. Mer. Pin. 170. Aquila
fulva sive aurea, Will. Ornith. 26.
Raii Ornith. 58. Ejusd. Synop. A. 6. Chry-
seatos, Aldrov. Ornith. i. 110. Charlt. Exer.
70. Fons. de Avib. 2. Aquila Germana, Gesn.
de Avib. 149. Aquila Regalis, Schw. A. 214. Aigle
Royale, Bellon. des Oyse. 89. A. The Golden Eagle.
Gal. Aigle royale. G. Gùlden Adler. B. De gulde
Arend. Usu. Fel, Stercus. Vires. Fel di-
stillatum cum oleo violaceo, ad aurium dolo-
rem & tinnitum; fimum ad abortum commen-
dat Avicen.

A. 2. Halieætus, Offic. Aldrov. Ornith. i.
187. Fons. de Avib. 3. Caii de Animal. 85.
Bellon. des Oyse. 96. Halieætus, sive Aquila
marina, Will. Ornith. 29. Raii Ornith. 59.
Charlt. Exer. 70. Gesn. de Avib. 177. Ha-
lieætus, seu Ossifraga, Raii Synop. A. 6. Ha-
lieætus, seu Osprey, Mer. Pin. 170. Nifus
Veterum. A. The Osprey. Gal. Orfraye. G.
Adler. B. Een Zee - Arend. Usu. Medulla
crurum & Ossium; in medicina autem raro oc-
currit. Ad pisces capiendos utilis esse vulgò
creditur.

XLV. De Vulture.

NOtæ sunt, Rostrum non confestim atque à
fronte enascitur in hamum curvatum, verùm
post duorum digitorum continuam rectitudinem;
Collum fere implume habere: Ingluviam ante ven-
trem velut sacculus propendentem, R. Ornith.
p. 34.

A. Vultur Offic. Schrod. v. 324. Schw. A.
373. Vultur niger, Aldrov. Ornith. i. 271. Will.
Ornith. 35. Gesn. de Avib. 707. Raii Ornith.
66. Ejusd. Synop. A. 9. Fons. de Avib. 7.
Vultur nigricans, Charlt. Exer. 71. Vautour
brun, Bellon. des Oyse. 85. A. The Vulture.
Gal. Vautour. G. Geyer. B. Een Gier, Gier-
vogel. Usu. Caro, Pinguedo, Cerebrum
Fel, Fimus. Vires. Caro convenire judicatur

affectibus capitis, Epilepsiæ, Hemicranîæ, &
similibus. Decoctum cutis vitia sanare perhibe-
tur. Pinguedo convenit nervis. Cerebrum sub-
venit capitis imbecillitati, Fel Epilepsiam
arcere dicitur, assumptum cum vino. Fimus
nidore partum excutit. Schrod.

Aves Rapaces diurnæ minores, ma- cropterae, Raii Synop.

XLVI. De Buteone.

Buteo, Offic. Fons. de Avib. 11. Charlt.
Exer. 72. Gesn. de Avib. 39. Raii Or-
nith. 70. Buteo vulgaris, Will. Ornith. 29.
Buteo sive Triorchis, Aldrov. Ornith. i. 363.
Bellon. des Oyse. 109. Mer. Pin. 171. Buteo
vulgaris sive Triorchis, Raii Synop. A. 16.
Accipiter, Buteo, Schw. A. 187. A. The Buz-
zard. Gal. Buse, Buisard. G. Ein Bussfahru/
Masweyh / Nuttelweyh. B. Een Pitoor. Usu.
Testiculi. Vires. Ex aqua fontis cum melle
decocto ad Venerem commendatur, Fons.

XLVII. De Milvo.

Milvus, Offic. Bellon. des Oyse. 130.
Schrod. v. 321. Raii Synop. A. 17.
Mer. Pin. 170. Aldrov. Ornith. i. 391. Gesn.
de Avib. 549. Fons. de Avib. 13. Charlt. Exer.
72. Milvus vulgaris cauda forcipata, Will.
Ornith. 41. Milvus cauda forcipata, Raii Or-
nith. 74. A. The Kite, or Glead. Gal. Milan.
G. Weyhe / Huner. Dieb. B. Hoenderdief,
Wouw, Kiekendief. Usu. Ipse incineratus, Caput,
Hepar, Sanguis, Fel, Stercus, Pinguedo Vires. Inci-
neratus Podagræ, Epilepsiæque subvenire dici-
tur, exhibitus; idem de capite affirmant, ac
hepate incineratis. Hepar insuper oculorum
Medicamentis adhibetur. Sanguis podagricos
juvat, cum Urtica mixtus & impositus. Fel
oculariis additur. Stercus articulis cum succes-
su imponitur. Pinguedo articulorum doloribus
illinitur, Schrod.

Aves Rapaces brachypterae, i. e. *alis cauda brevioribus*, seu *ab extrema cauda cum componuntur multum deficientibus*, Raii Synop. A. 18.

XLVIII. De Accipitre.

A. **A**ccipiter, Offic. Schrod. v. 13. Accipiter Fringillarius, Mer. Pin. 170. Schw. A. 189. Fringillarius Accipiter vulgo Nifus dictus, Aldrov. Ornith. i. 344. Accipiter Fringillarius, Gesn. de Avib. 43. Fons. de Avib. 10. Charlt. Exer. 72. Accipiter Fringillarius seu Recentiorum Nifus, Will. Ornith. 51. Raii Ornith. 86. Ejusd. Synop. A. 18. Fringillarius, Bellon. des Oyse. 122. A. The Sparrow-Hawk. Gal. Eprevier. G. Habich. B. Een Havik. Usu. Avis ipsa, adeps, excrementa. Vires. Integer oculorum vitiis succurrit, in oleo coctus oculoque inunctus. Idem sentiendum de Adipe: Insuper omnibus vitiis cutis medetur oleum illud illitum. Excrementa calfactoria vi adeo pollent, ut a Galeno ex foro Medico eliminantur, nihilo minus tamen sunt, qui oculorum vitiis arceendis adhibeant, aliis ad partum promovendum exhibita, vel in suffitu adhibita. Hippocrates & Plinius ad sterilitatem emendandam propinant, Schrod.

XLIX. De Cuculo.

A. **C**uculus, Offic. Schrod. v. 317. Schw. A. 249. Bellon. des Oyse. 132. Charlt. Exer. 73. Gesn. de Avib. 319. Will. Ornith. 62. Raii Ornith. 97. Cuculus alter, Aldrov. Ornith. i. 416. Cuculus minor, Fons. de Avib. 14. Cuculus nostras seu Aldrovandi secunda, Raii Synop. A. 23. A. The Cuckow. Gal. Cucu, Coucou. G. Kuckuck. B. Koekoek. Usu. Avis ipsa, fimus. Vires. Ustus commendatur ad calculum, ventriculi dolorem, & humiditatem, Rondel. Datur & utiliter febricitantibus paroxyfmi tempore, medetur Epilepticis, &c. Fimus morsum canis rabidi curat potius, Schrod.

Aves Rapaces nocturnae.

Capitis & oculorum magnitudine & protuberantia, quodque noctu avolent, & praedentur, à reliquis Rapacibus diurnis differunt, Raii Synop. A. 24.

L. De Noctua.

A. **N**octua, Offic. Schrod. v. 321. Bellon. des Oyse. 141. Gesn. de Avib. 561. Aluco, Fons. de Avib. 32. Charlt. Exer. 78. Aluco minor, Will. Ornith. 67. Raii Ornith. 104. Ejusd. Synop. A. 25. A. The Barn, or White Owl. Gal. Chat-Huant. G. Nachts-Eule. B. Nagt-uil. Usu. Caro, Fel, Pinguedo. Vires. Caro curat Paralyticos, Plin. Melancholicos & similes Rabbi Moys. Apostema, Anginae mirabiliter aperit & rumpit, cinis integræ non deplumatae in guttur immisus. Fel ad maculas Oculorum valet. Pinguedo aciem Oculorum acuit, Schrod.

L I. De Ulula.

A. **U**lula, Offic. Aldrov. Ornith. i. 538. Bellon. des Oyse. 142. Gesn. de Avib. 700. Mer. Pin. 171. Fons. de Avib. 32. Charlt. Exer. 78. Strix cinerea, Will. Ornith. 68. Raii Ornith. 105. Ejusd. Synop. A. 26. A. The Gray Owl. Gal. Chouette, Chevesche. G. Eine Eule / Graue / Nacht-Eule. B. Een Uil. Usu. Fel, Adeps, Caro. Vires. Fel ejus praedicatur ad albugines, suffusiones, & caligines. Adeps ad claritatem. Caro cocta in oleo, cui liquato admiscetur butyrum ovillum, & mel, ad sananda ulcera valet, Plin. In Arthritide à quibusdam aestimatur.

D. Salmon in Dispensatorio suo, Barnaclam, Corvum leguminalium Erythropedem, Fodeam, Fyngem, Oriolum, Pelicanum, Picum marinum, Pluvialem, Psittacum, Puffinum, Querquedula, Rallam, Sneppam, Turdum exoticum, & Urogallum memorat, quarum cum vires nullas medicas à quoquam Auctore traditas invenio, omisi, ut & Arquatum Anatem fistularem, Colymbum, Coraciam, Embericam albam, Fringillam, Phænicopterum, & Passerem Canariensem Seplasi ejus, cum varietatibus ejusdem

generis, aliisque multis quæ ad Historiam Avium potius pertinent, quàm ad Pharmacopœiam aut Pharmacologiam.

SECTIO TERTIA.

De Serpentino Genere.

Serpentini generis notæ sunt, Corpus depile; Pulmolarus; unicus in corde ventriculus; ovipara esse saltem intus; caput corporis respectu parvum, biatus tamen amplius.

Serpentini generis Animalia sunt vel

Apoda

Vivipara, id est, ova in utero foventia, & vivos foetus parientia: *Vipera*.

Ovipara, id est, ova in fimetum aliumve calidum locum deponentia, ubi calore solis foveantur & excluduntur: *Anguis*.

Pedata,

Caudata, corpore

Squamoso

(Terrestria: *Lacerta*.

(Amphibia, colore

(Cinereo: *Scincus*.

(Vario, nigro & luteo: *Salamandra*.

Testa dura & robusta tecto: *Testudo*.

Non caudata

(Amphibia: *Rana*.

(Terrestria: *Bufo*.)

De Serpente.

Serpens est Animal pulmone respirans, unico in Corde ventriculo, corpore longo, terete, gracili, squamis minuto, pedibus carente, temperie frigida, inedia diuturnæ patiens, Raii Synop. A. 284.

I. De Serpente.

A. **S**erpens, Offic. Schrod. v. 305. Serpens Anguis, Schw. Rept. 137. Anguis, Gesn. de Serp. 43. Anguis Coluber, Mer. Pin. 204. Natrix torquata, Aldrov. Hist. Serp. 287. Fons. de Serp. 89. Raii Synop. A. 334. Charlt. Exer. 35. A. The Snake. Gal. Serpent. G. Schlange. B. Een Slang. Ufu. Adeps, Exuviae, Fel. Vires. Pinguedo emollit strumas, oculorum rubedini & maculis medetur, visum acuit, podagricos dolores mitigat. Exuviae partum facilitate creduntur, ventri vel lumbis alligatae, odontalgiamque in gargarismis mitigare, impetigines curant, alopeciiis medentur, ac pilos nasci faciunt. Fel, Ictibus Serpentum impositum, venenositatem in se allicit, idem & de capite imposito affirmant, Schrod.

II. De Vipera.

A. **V**ipera, Offic. Schrod. v. 309. Schw. Rept. 166. Aldrov. Hist. Serp. 108. Gesn. de Serp. 124. Fons. de Serp. 7. Ind. Med. cxxiii. Mer. Pin. 208. Charlt. Exer. 32. Raii Synop. A. 285. Bellon. Obj. ed. Clus. 123. A. The Viper, or Adder. Gal. Vipere. G. Natter / Otter / Brandt - Schlange. B. Adderslange. Ufu. Caro. Vires. Vim habet alexiteriam, sudoriferam, ususque præcipui est intrinsecus, in omnibus morbis venenatis ac malignis, quales sunt pestis, febris petechialis, lepra; & similes: Quinimo & ad Phthisicos Gallicove morbo laborantes, pro secreto venditat Cardanus. Si scilicet caro cocta comedatur, jus bibatur, pinguedoque spinæ & juncturis illinatur, Schrod.

III. De Cæcilia.

A. **C**æcilia, Offic. Fons. de Serp. 19. Aldrov. Hist. Serp. 243. Cæcilia Typhlops, Charlt. Exer. 36. Cæcilia Typhlops Græcis; Gesn. de Serp. 60. Cæcilia Typhlinus Græcis, Raii Synop. A. 289. Typhlops Cæcilia, Mer. Pin. 208. A. The Blind-Worm, or Sloe-Worm. Gal. Serpent aveugle. G. Eine Blindschleiche. B. Een Blindslang. Vires. In medicina adhibuit Oswaldus. Theriaca

ea namque ex Cæciliis & Aqua Theriacali paratum pro sudorifero in Pestilentia exhibebat, *Gesn. Ep.*

IV. De Cobra de Capello.

A. **S**erpens Indicus, *Offic.* Serpens Indicus Coronatus, Diademate seu conspicio insignitus, *Raii Synop. A.* 330. Cobras de Capello Lusitanis dictus, *Garc. ab Hort.* Vipera Indica vittata gesticularia, *Cat. Mus. Ind.* Vipera pileata quibusdam. A. *Indian Serpent.* Gal. *Serpent des Indes.* G. *Indianiſche Haupt-Schlange.* B. *Indiaanſe Slang.* Uſu. Lapis aut potius Os capitis, *Pedro del Cobra* dictus; Lapis Serpentis, falso Piedra de Cobra, *Ind. Med.* lxx. figuræ ovalis, ex uno latere planus, ex altero gibbosus, coloris fusci & splendentis, poris aliquot interspersis. *Vires.* Omnis generis venena expellit, seu intus sumpta, seu exterius applicata: Putrefactioni resistit; transpirationem insensibilem promovet, spiritus vitales excitat; Cor recreat, Sanguini fermentationem novam communicat, & Naturæ succurrit in omnibus morbis malignis, *Marl. Ob.*

Quamvis Lapis hic à *Garcia*, *Redi*, aliisque descriptus fuerit; hujus tamen seculi eruditi de eo differunt, duabus præcipue in rebus. 1. An sit res naturalis, an factitia? *Kircherus* in *China sua illustrata*, & *Thevenot* in *Relationibus diversorum insigniorum itinerum & navigationum* in capite serpentis magni Chinenſis inventos fuisse affirmant. *Clar. D. Boyle* in capite Serpentis Africani, è contrario. Alii affirmant Res artificiales esse, ut *R. P. Boccone* in *Museo di Fisica*. *D. Mead*, *M. D.* eos ossa calcinata, aliaque testacea fragmenta esse supponit. *Thevenotus jun.* cinerum radicum combustarum, & Terræ cujusdam propè *Diu* in *India* inventa.

Altera controversia est de eorum viribus. *P. Kircherus* varia experimenta tradit de eorum effectu in extrahendo veneno à morſu viperæ, aliufve Serpentis instillato. Idem confirmat clarissimus *Boyleus* experimento in Fele juvene factò, *Tractatus de Medicinis specificis*. Item *D. Clayton* in *Narratione de Virginia*, *Act. Philosoph.* n. 210. scribit se præsentem fuisse, cum prædictus *D. Boyle* idem experimentum tentavit in variis Pullis, qui omnes sanati sunt. *D. Havers*, *M. D.* salutarem ejus effectum in cane vidisse ait. Quinetiam *D. Tyson*, *M. D.* in *Anatomia Anguis crotalophori* historiam nar-

rat à celebri quodam Medico Londinensi acceptam, qui quendam à Viperis commorſum sanavit. Idem præstitit *D. Baglivius* in quodam à Scorpione percusso. Quamvis tamen apud prædictos omnes experimenta prædicta optimum successum habuerunt, apud alios tamen, *D. Redi* scilicet & *D. Cbaras*, qui tentarunt non eundem effectum sortita sunt.

Cum jam expediverim, & in epitomen contraxerim eruditorum utrinque opiniones; quid aliud restat, quam ut eas conciliare adnitar? Quod ut efficiam, tantummodò observabo, me duas hujus generis lapidum species vidisse, quorum prior ossi similis erat, porosus, cum dentibus limæ in eo visibilibus. Alter corpore compactiore, polito, quam factitiam esse credo, & prioris simulatricem, unde conjicio experimenta, quæ non successerunt ab artificialibus hisce lapidibus, facta esse, non à veris.

Lapis Colubrinus quondam magni æstimatus nunc & Manilæ vili divenditur pretio: Non ex Colubro, ut vulgus sibi persuadet, sed factitius ex Cornu Cervi in olla oblutata ad nigredinem uſto, effectus, & ut niteat politus. Hunc Mauritani adulteratum vocant, verum ex nescio qua terræ sigillatæ simili argilla confici referunt. Verus Serpentum morſibus impositus medetur: In Febri Petechiali, si plures imponantur, auxilio sunt: Anno 1681. Branæ triennem puerulum, qui Arsenicum lacte dilutum hauſerat, hujuscemodi lapidis iterata applicatione tantum, à præſenti liberavi mortis periculo. An virtus hujus lapidis adſcribenda ſali in *C. C.* non probè uſto, remanenti? An poris quibus ſcatet, attrahat ut Cucurbitulæ? *Ex. MSS. Camelli.*

De Lacertis.

Lacertos voco Animalia omnia Quadrupeda ovipara caudâ in longum productâ. Vera scilicet & genuina ova intra se concipiunt, quæ tamen ovorum specie non pariunt, & ponunt Avium more; sed in utero ſovent, & excludunt, & vivos tandem ſætus in lucem edunt, *Raii Synop. A.* 261.

V. De Sepe.

A. **S**eps, *Offic.* *Jonsf. de Serp.* 14. *Charlt. Exer.* 32. *Gesn. de Serp.* 118. *Aldrov. Hist. Serp.* 186. Seps sive Lacerta Chalcidica Columna, *Raii Synop. A.* 272. *Aldrov. de Quad. Ovip.* 638. A. The Serpent Seps. *Gal. Le Serpent Seps.* G. Eine Kuyffer-Eider/ Seps. B. Een soort van Slang, welkers bete de leeden doet rotten. *Liburni in littore maris arenoso invenit D. Raius. Vires.* In vino potu morsus suos fanat, *Diosc.*

VI. De Crocodilo.

A. **C**rocodilus, *Offic.* *Jonsf.* 141. *Tab. lxxix. Schw. Rept.* 145. *Aldrov. Quad. Ovip.* 677. *Charlt. Exer.* 29. *Gesn. Quad. Ovip.* 9. *Rondel. de Pisc.* ii. 234. *Belon. de Aquat.* 41. *Obs. ed. Clus.* 104. Lacertus omnium maximus, Crocodilus dictus, *Raii Synop. A.* 261. *Sloan. Hist. Jam.* ii. 332. A. The Crocodile, or Allegator. *Gal. Crocodile.* G. Ein Crocodill/ Allegarde. B. Een Crocodil. In Nilo, Gange & aliis rivulis majoribus invenitur. *Ufu.* Sanguis, Pinguedo. *Vires.* Sanguis visui claritatem conciliat. Pinguedo vulneribus & carcinomati prodest, *Jonsf.*

VII. De Lacerta.

A. **L**acertus, *Offic.* *Schw.* 147. Lacertus vulgaris, *Raii Synop. A.* 264. *Aldrov. Quad. Ovip.* 627. *Jonsf. de Quad.* 133. *Gesn. de Quad. Ovip.* 32. *Charlt. Exer.* 28. Lacertus terrestris, *Schrod. v.* 342. A. The Lizard, or Est. *Gal. Laizard.* G. Zchtächs/ oder Hagedis. B. Een Hagedis. Degunt in cavernis terræ, ruderibus murorum, aliisque locis asperis. Commendatur præ reliquis genus Lacerti viride & magnum; verum cum in hisce regionibus minus usitatum id sit, Lacertum vulgare hic ponemus. *Vires.* Elicit è corporibus spicula, vitra, &c. (sectus vel cum sale tufus & impositus imprimis v. caput) capillos renasci facit (cum adipe, illita caro vel cinis applicatur) Ictui Scorpionum succurrit, &c. *Schrod.*

A. 2. Lacerta viridis, *Ind. Med.* lxxiv. *Raii Synop. A.* 264. *Aldrov. de Quad. Ovip.* 633. *Gesn. de Quad. Ovip.* 40. *Charlt. Exer.* 28. *Jonsf. de Quad.* 134. Lacertus Hybernicus, *Mer. Pin.* 169. A. The Green Lizard. *Gal. Laizard verd.* G. Grüner Hagedis. B. Een Groene Hagedis. In Hibernia reperitur, vulgari major est. *Ufu.* Animal. *Vires.* Ejusdem cum præcedente.

VIII. De Scinco.

A. **S**cincus, *Offic. Schrod. v.* 346. *Jonsf. de Quad.* 138. *Aldrov. de Quad. Ovip.* 658. *Belon. de Aquat.* 47. *Rondel. de Pisc.* ii. 231. Scincus seu Crocodilus terrestris, *Raii Synop. A.* 271. Scincus, quem & Crocodilum terrestrem vocant, *Gesn. de Quad. Ovip.* 24. Scincus marinus, *Mont. Exot.* 6. Scincus Lacerti species, *Ind. Med.* cvii. A. The Scinck. *Gal. Scinc marin.* G. Erd-Crocodill. B. Een soort van Land-Krokodil. Animal est aquaticum squamis cinereis vestitum, cæcia à capite ad caudam decurrente linea insignitum. *Vires.* Alexipharmacus est, Veneremque accendit, *Schrod.* Ob id virtutem possidet Alexipharmacam (inquit clarissimus Ammannus) recipitur in Mithridatium; ob aphrodisiasticam facultatem in *Electuarium Diasatyrium*, & quidem quoad diversas partes; Nam in *Diasatyrium* venter & lumbi tantum expetuntur, hypothesi forsan isthac, propter situm renum & spermaticorum vasorum: *Mithridatium* ventrem animalis tantum recipit. Unde colligas (inquit *Hoffmannus*) diversas partes diversa posse. Imo cum *Dioscorides* carnes circa renes, *Galenus*, lib. 1. simpliciter Renes ipsos Veneri ciendæ commendat: At vero *Plinius*, lib. 28. cap. 8. rostrum & pedes. Hæ & aliæ Hypotheses de Scinco recte ab *Hoffmanno*, pag. 647. rejiciuntur, quem qui velit consulat.

IX. De Chamæleonte.

A. **C**hamæleon, *Offic. Charlt. Exer.* 38. *Caii de Animal.* 80. *Gesn. de Quad. Ovip.* 3. *Bellon. de Aquat.* 55. *Ejusd. Obs. ed. Clus.* 125. Chamæleon cinereus verus, *Aldrov. de Quad. Ovip.* 670. *Jonsf. de Quad.* 140. Chamæleo, *Raii Synop. A.* 276. A. The Chamæleon.

melion. Gal. *Cameleon.* G. Eine Ratten-Et-der. B. Een Kameleon. *Ufu.* Fel, Cor, Animal ipsum. *Vires.* Fel Hypochymata tollit, *Marcell.* Cor contra quartanam commendat *Plin.* Contra epilepsiam & podagram laudat, *Trallian.*

X. De Salamandra.

A Nimal est quadrupes ex Lacertorum genere, amphibium, nigrum, luteis maculis aspersum.

A. Salamandra, *Offic. Schrod. v. 345.* *Aldrov. de Quad. Ovip. 639.* *Schw. Rept. 163.* *Gesn. de Quad. Ovip. 80.* Salamandra terrestris, *Raii Synop. A. 273.* *Fons. de Quad. 137.* Salamandra terrestris maculis luteis distincta, *Charlt. Exer. 28.* A. The Salamander, or Quench-fire. Gal. Salamandre terrestre. G. Moll / Olm / Salamander. B. Een Salamander. *Vires.* Erodit, exulcerat, incinerata medetur felicissime Scrophulis exulceratis (cinis inspersus) *Schrod.*

XI. De Salamandra aquatica.

A. **L** Acertus aquatilis, *Offic. Schrod. v. 343.* Lacertus aquaticus niger, *Mer. Pin. 169.* Salamandra aquatica, *Raii Synop. A. 273.* *Charlt. Exer. 28.* *Rondel. de Aquat. ii. 230.* Salamandra aquatica, aliis Lacertus aquaticus, *Fons. de Quad. 137.* Scincus aquaticus quibusdam. A. The Water Est. Gal. Salamandre aquatique. G. Wasser-Molch / Wasser-Eider. B. Water-Salamander. In piscinis & aquis stagnantibus. *Vires.* Pulvis ad facilem evulsionem dentium commendatur, *Schrod.*

XII. De Testudine.

A Nimal est amphibium, scutum testaceum ac robustum in dorso gerens.

A. 1. Testudo terrestris, *Offic. Schrod. v. 333.* *Ind Med. cxvi.* *Bellon. de Aquat. 52.* *Aldrov. de Quad. Ovip. 705.* *Gesn. de Quad. Ovip. 107.* *Charlt. Exer. 30.* *Fons. de Quad. 144.* Testudo terrestris vulgaris, *Raii Synop. A. 243.* A. The Land Tortoise. Gal. Tortue terrestre. G. Erd-Schild-Kröte. B. Schildpad.

Ufu. Sanguis. *Vires.* Ad Hecticam imperatur recens ac crudus, exsiccata ad Epilepsiam commendatur, *Schrod.*

A. 2. Testudo marina, *Offic. Schrod. v. 333.* *Bellon. de Aquat. 50.* *Schonef. Ich. 74.* *Gesn. de Quad. Ovip. 113.* *Aldrov. de Quad. Ovip. 712.* *Charlt. Exer. 30.* *Fons. de Quad. 147.* Testudo marina vulgaris, *Raii Synop. A. 254.* A. The Sea-Tortoise, or Turtle. Gal. Tortue marine. G. See-Schild-Kröte. B. Een Zee-Schildpad. *Ufu.* Crura, Priapus, Fel. *Vires.* Crura pro Periapto antipodagrico expertissimo adhibentur. Fel Oculis confert, *Schrod.* Priapus in morbis Nephriticis commendat *Ligon. de Insula Barb. p. 118.*

A. 3. Testudo palustris, *Offic. Testudo nigra palustris, Ind. Med. cxvi.* Testudo lutaria palustris, *Schw. Rept. 164.* Testudo aquarum dulcium & lutaria, *Raii Synop. A. 254.* *Fons. Quad. 146.* Testudo aquatica, *Charlt. Exer. 30.* Testudo lutaria, *Rondel. de Aquat. ii. 229.* Testudo aquæ dulcis, & Lutaria, *Aldrov. de Quad. Ovip. 710.* Testudo quæ in aqua dulci vivit, *Gesn. de Quad. Ovip. 110.* A. The Water Tortoise. Gal. Tortue de Lacs. G. Morastiger Schild-Kröte. B. Een Moerassige Schildpad. *Ufu.* Sanguis, Fel. *Vires.* Cum reliquis viribus convenit.

XIII. De Bufone.

A. **B** Ufo, *Offic. Schrod. v. 272.* *Mer. Pin. 169.* *Rondel. de Aquat. ii. 221.* *Aldrov. de Quad. Ovip. 609.* *Fons. de Quad. 131.* *Charlt. Exer. 27.* Bufo sive Rubeta, *Raii Synop. A. 252.* *Ind. Med. xxiii.* Bufo terrestris major, *Schw. Rept. 159.* Rana rubeta, tum palustris, tum terrestris, *Gesn. de Quad. Ovip. 64.* A. The Toad. Gal. Crapaud. G. Kröte / Taasche. B. Een Padde. *Ufu.* Bufones siccantur in aëre. *Vires.* Internè pulvere ejus hydropicorum aquas per urinam educi; desperatus quidam expertus est Hydropicus, qui præter spem attentatæ necis sanitatem illo acquisivit. Extrinsecus imponitur Bufo, parte qua venter est, anthracibus (in aceto parum maceratus) ad eliciendum scilicet venenum; ingreditur itidem amuleta aëri contagioso arcendo dicata, Hæmorrhagiam narium certo experimento sistit. Idem & cinis sive pulvis præstare perhibetur, loco affecto inspersus, &c.

XIV. De Rana.

A: 1. **R**ana viridis, *Offic. Aldrov. de Quad. Ovip. 622.* Rana nostra viridis, *Ind. Med. xcvi.* Rana aquatica viridis, *Schw. Rept. 158.* Ranunculus viridis, *Schrod. v. 305.* *Fons. Quad. 133.* Ranunculus Viridis sive Dryopetes, *Gesn. de Quad. Ovip. 60.* Agredula, *Isidor. A. The Tree-Frog. Gal. Grenouille verte, Rayne. G. Laub. Frosch. B. Een groene Kikvorsch. Usu. Rana & Sanguis. Vires.* Animal convenit viribus cum Rana aquatica, ejusque cinis vulneribus inspersus mirifice sanguinem cohibere dicitur. Sanguis peculiariter pro Philtro commendatur, *Schrod.*

A. 2. Rana, *Offic. Mer. Pin. 169. Bellon. de Aquat. 54. Schonef. Icht. 59. Rondel. de Aquat. ii. 218. Charlt. Exer. 27. Aldrov. de Quad. Ovip. 89.* Rana aquatica, *Schrod. v. 331. Fons. de Quad. 130. Schw. Rept. 155. Raii Synop. A. 247.* Rana aquatica & innoxia, *Gesn. de Quad. Ovip. 46. A. The Common Frog. Gal. Grenouille commune. G. Wasser. Frosch. B. Water-Kikvorsch.* Præfertur ex aquaticis, quæ in fluviis puris ac fontibus reperitur. *Usu.* Ipsæ Ranæ, Sperma. *Vires.* Ranæ ipsæ contra omnium serpentium venena *Dioscoridi* pro Antidoto sunt. Valent & adversus inveteratos tendinum rigores. Viva Anthraci pestilenti imposita, donec moriatur, venenum elicit. Sperma refrigerat, constipat, incrassat, dolores mitigat, manuum scabiem curat, paronychias & herpes interficit, erysipelati & ambustis, aliisque inflammationibus succurrit, faciei ruborem curat, &c. *Schrod.*

SECTIO QUARTA.

De Quadrupedibus.

Quadrupedum notæ sunt, Cor duobus ventriculis instructum, pulmo solutus, cutis pilosa, terrestria vel saltem amphibia esse, & gressilia, denique vivipara, quod Cetaceo etiam Piscium generi commune est.

Quadrupedia ab Aristotele, quem omnes ferè *Historiæ Naturalis Scriptores* secuti sunt, dividuntur, in 1. Solidipeda aut Solidungula. 2. Bifulca. 3. Fissipeda seu digitata.

Ad hæc etiam referimus Manati, quod Animal est viviparum, pilosum, pulmone respirans, cum duplici etiam in corde ventriculo, sed binis tantum pedibus instructum.

Quadrupeda sunt vel

Ungulata; eaque vel

Solidipeda, auriculis

(Minoribus, juba longiore: *Equus.*

(Majoribus, juba non adeo promissa,

(Manfuetum: *Asinus.*

(Ferum: *Onager.*

Bifulca seu ungulâ bifidâ, quæ vel

Ruminantia, cornibus

Perpetuis

{ Aequalibus & minime rugosis, papillis quatuor sibi mutuo proximis sub imo ventre, corpore

{ Majore, cute durissima, cornibus etiam magnis, crassiss, intortis, & nigris: *Bubalus.*

{ Minore, cornibus albis, apicibus nigris: *Bos.*

Rugosis

{ Recurvis & in spiras convolutis, lanigeræ: *Ovis.*

{ Rectioribus, non lanigeræ, suntque vel

{ Barbata, odore gravi & ingrato: *Hircus.*

{ Imberbia, cornibus

{ Longis, rectis, prope caput annulatis: *Gazella Indica.*

{ Brevioribus, extremo aduncis seu hamatis: *Rupicapra.*

Deciduis, iisque vel

Teretiformibus

{ Maximis, ramosissimis, ramis in acutos mucrones desinentibus: *Cervus.*

{ Minoribus & brevibus, ramulis obtusis: *Capreolus.*

Palmatis, Animali ipso

{ Maximo & altissimo: *Alce.*

{ Minore: *Animal Bezoarticum Occidentale.*

Non Ruminantia, auriculis externis

a b

Tro.

- a b
- { Troglodytes, in hoc genere maximum: *Mus Alpinus*.
 - { Foramina pedibus non excavans, Majus: *Rattus domesticus*.
 - { Minus: *Mus domesticus*.
 - { Amphibia, cauda nuda, lata: *Castor*.
 - { Quaternis, carnivora, rostro
 - { Brevi, capite rotundiore, cauda
 - { Longa, pelle
 - { Unicolore, seu maculis carente, in hoc genere maximum: *Leo*.
 - { Maculosa,
 - { Majus: *Pardus*.
 - { Mediae magnitudinis: *Lynx*.
 - { Minus: *Felis*, *Catus*.
 - { Brevissima, Pilis longis undique vestita: *Ursus*.
 - { Productiore, quæ vel
 - { Terrestria, folliculis odoriferis
 - { Carentia, cauda
 - { Productiore, pilis
 - { Densis & longis vestita, auriculis erectis,
 - { (Major: *Lupus*.
 - { (Minor: *Vulpes*.
 - { Brevibus & rarioribus: *Canis*.
 - { Brevi, cruribus brevibus, pilo rigido longo: *Taxus*.
 - { Prædita, cauda producta: *Animal Zibeticum*.
 - { Amphibia: *Lutra*.
 - { Pluribus aut incerto numero, rostro productiore cute, &c.

lum, Lac, Stercus, Lichen; Testes, Pinguedo, Ungulæ, Pili, Saliva, Dens, Lapis Hippolithus dictus in ventriculo aut intestinis reperiuntur, uti Lapidi Bezoar Occidentali, figura & laminea structura non absimilis est. *Vires*. Sanguis admiscetur septicis ac causticis. Coagulum (*Hippacen* vocant) privatim coeliacis, Dysenteriacisque convenit, Lac utile censetur Epilepticis, Phthificis, Tussientibus, Asthmaticis. Stercus extrinsecus sanguinis eruptiones cohibet, foetum mortuum, ac secundinas expellit. Internè propinatur in dolore colico, ac strangulatu uteri, in pleuritide, & similiter in foetu mortuo, & secundinis expellendis. N. Præstat ex Equo non castrato. *Lichenes* laudantur peculiariter in uterinas suffocationes, ut & ad morbum comitalem & calculum. *Testes*, ad secundinas pellendas remedium præsentissimum; commendatur quoque in doloribus colicis. *Pinguedo* illinitur commodè articulis luxatis. *Ungula* partus mortuos exturbat, pediculos fugat. *Pili* sanguinis fluxum reprimunt. *Saliva* spuma oris triduo pota tussim sanat, fervorem faucium contundit. *Dentes* primum nascentes dentitionem facilitare dicuntur. Lapis (Hippolithus dictus) cum Lapidi Bezoar Occidentali viribus eundem æmulari statuitur, Schrod.

II. De Asino.

A Nimal est Equo minus, ignavius, tardius, stupidius, auriculis longioribus, juba non adeo promissa, cauda longiore, in extremo tantum setosa: frigoris minus patiens, R. Synop. Animal.

A. Asinus, Offic. Schrod. v. 269. Mer. Pin. 166. Schw. Quad. 61. Raii Synop. A. 63. Aldrov. de Quad. 295. Fons. de Quad. 12. Charlt. Exer. 4. Gesn. de Quad. 1. A. The As. Gal. Ane. G. Escl. B. Escl. Usu. Ungula, Sanguis, Lac, Urina, Stercus. Vires. Ungula in Morbo comitali ungulæ Alcis vicaria censetur. Extrinsecus commendatur cinis ad discutiendas strumas; & sanandos per-niones, ad rimas cutis consolidandas, apostemata discutienda, pterygium oculorum tollendum, ad foetum mortuum eliminandum, ad Epilepticas & Hystericas excitandas. Sanguis sudorem ciet; Pulli asini sanguis Icterus curat. Lac nutrit, abstergit fortiter; hinc utile in Phthisi, in morbis ventriculi, renum abscessu, vesicæ lithiasi, arthriticis doloribus, laxat

De Quadrupedibus Ungulatis.

Quadrupeda Solidungula.

I. De Equo.

A B Asino differt magnitudine, qua eum excellit, auriculis minoribus, juba longiore, caudâ undique setis prælongis obsita, Raii Synop. A. 62.

A. Equus, Offic. Schrod. v. 285. Aldrov. de Quad. 12. Mer. Pin. 166. Gesn. de Quad. 403. Fons. de Quad. 1. Schw. Quad. 89. Raii Synop. A. 62. A. The Horse. Gal. Cheval. G. Pferd. B. Paard. Usu. Sanguis, Coagu-

laxat nimirum alvum, abstergit vias urinarias; ciet menses. Extrinsecus adhibitum, stabilit gingivas, compescit dolores podagricos, faciei que gratum conciliat pallorem. *Urina* medetur peculiariter morbis renum (inquit *Dioscorides*) tum & scabiei, verrucis & callis, membrorum atrophie & paralyti, podagricisque doloribus, &c. *Stercus* sanguinem sistit, *Schrod.*

III. De Mulo.

A. **M**ulus, *Offic. Schrod. v. 302. Aldrov. de Quad. 358. Gesn. de Quad. 702. Charlt. Exer. 4. Mer. Pin. 166. Fons. de Quad. 15. Schw. Quad. 62. Raii Synop. A. 64. A. The Mule. Gal. Mulet. G. Maul-Esel. B. Muil-Esel. Non est certa & constans Animalis species, sed hybrida & spuria, ab Asino Equam ineunte genita, Raii Synop. A. Ufu. Ungula, Urina, Stercus. Vires. Ungula suffitu menses nimium fluentes sistit. Cinis potus steriles reddit; illitus Alopecie subvenit. Urina cum luto suo pedum clavos curat. Stercus mensium fluxum sistit, & Dysenterie opitulatur, dolori Lienis subvenit, *Schrod.**

IV. De Onagra.

A. **O**nager, Raii Synop. A. 63. Aldrov. de Quad. 352. Fons. de Quad. 14. Charlt. Exer. 4. Onager sive Asinus sylvestris, Gesn. de Quad. 21. A. The Wild Ass. Gal. Ane sauvage. G. Wald-Esel. B. Een Wild Esel. Sunt qui ab Asino domestico non aliter differre existimant, quam ut ferum & sylvestrem a cicuri & mansueto: Alii pro diversa specie habent. In usum medicum non venit, eorum autem pelles apud mechanicos *Chagrin* vocatur.

Quadrupeda Bisulca.

V. De Bove.

A Reliquis bujus generis differt magnitudine, cornibus æqualibus & minimè rugosis, paleari sub collo dependente, papillis quatuor sibi mutuo proximis sub imo ventre, R. Synop. Animal. p. 70.

A. Bos, *Offic. Schrod. v. 269. Schw. Quad. 63. Aldrov. de Quad. Bisul. 13. Gesn. de Quad. 25. Bos domesticus, Fons. de Quad. 26. Charlt. Exer. 8. Raii Synop. A. 70. Mas Taurus. A. The Bull. Gal. Taureau. G. Etier. B. Stier. dicitur, foemina Vacca. A. The Cow. Gal. Vache. G. Kuh. B. Koe. Foetus Vitulus. A. The Calf. Gal. Veau. G. Kalb. B. Kalf. Animal est vulgo notissimum. Ufu. Cornu, Fel, Jecur, Splen, Sanguis, Medulla, Sebum, Axungia seu oleum ex pedibus, Ungulae, Urina, Stercus, Lapilli, Lac, Butyrum, Caseus, Priapus, Ossa, Vires. Cornu rari usus est: Vidi tamen scobem exhiberi contra Epilepsiam; adhibetur quoque in suffitu, ad aërem contagiosum corrigendum. Fel bubulum præstat fere omnium quadrupedum fellibus; specificè aurium medetur fuluro, ac dolori, alvum movet. (Lumbricos necat.) Jecur rari usus est; ejus loco vituli hepar, pro hepate scilicet corroborando, in decoctis adhiberi fere solet. Splen inservit potissimum decoctioni ac extractioni pro arcenda splenis duritie, mensiumque suppressione. Sunt & qui extrinsecus spleni illinunt. Sanguis, intrinsecus singularem opem fert dysenteriacis, mensium & internis hæmorrhagiis. Extrinsecus discutit & emollit tumores, faciem extergit. Medulla vitulina post cervinam locum primum bonitatis obtinet, vim habet indurata & Scirrhusa corpora emolliendi, sive musculus, sive tendinibus, sive ligamentis, sive etiam visceribus ipsis durities acciderit. Quin pessi quoque inde confiant, uterum emollientes. Bovinum proximum bonitatis locum habet: Præterque vires generales, trementia membra reficit, nervis induratis confert. Sebum, præter vires generales, usurpatur specialiter ad mortificationem intestinorum & tenesimum, ut, & ad ulcera & rimas la-*

labiorum, podagricis & Scirrhis affectibus medetur. Oleum ex pedibus usitata vulgò est in molliendis tumoribus, leniendis doloribus, luxationeque articularum. Ungulæ adhiberi solent in suffumigio ad arcendum aerem malignum. Urina, aurium dolores lenit. Stercus vaccinum refrigerat, siccaturque moderate, discutit, dolores insigniter mitigat. Vitulus Erysipelati convenit. Lapillus ex ventriculo extractus medetur Ictericæ; specificè comminuit ac consumit calculum. Lapillus Felle in pulverem redactus errhinum exhibet egregium. Lac Vaccinum crassum est, nutrit benè, Renum & Vesicæ dolori convenit, Diarrhœæ, Dysentericæ, Tenesmo erosioneque intestinorum succurrit. Butyrum, calfacit moderate, emollit, digerit, lenit, resolvit, laxat, oculorum hebetudini prodest. Caseus recens, mollis podagricorum dolores lenit, hepatis æstum mitigat. Exomphalo Infantum succurrit. Priapus Tauri dysenteriacis prodest. Ossa ad corroboranda viscera, & ad arcendam Epilepsiam à nonnullis adhibentur, Schrod.

VI. De Bubalo.

Bove domestico major est, corpore crassiore, cute durissima, cornibus magnis seu crassis, intortis, & nigris, R. Synop. Animal. p. 72.

A. Bubalus, Offic. Schrod. v. 272. Gesn. de Quad. 122. Bubalus Italici Bufalo, Raii Synop. A. 72. Buffelus, Bellon. Obs. edit. Clus. 102. Fons. de Quad. 38. Buffalus sive Bubulus vulgaris, Aldrov. de Quad. Bisul. 365. A. The Buffal. Gal. Buffle. G. Büffel. B. Een Buffel. Ufu. Cornua & Ungulæ, Sevum, Stercus, &c. Vires. Cornua & Ungulæ medentur spasmo. Sevum, Stercus, &c. eisdem cum Bovino pollet, Schrod.

Veterum Bubalum esse hoc Animal Historiæ Quadrupedum scriptores negant; sed potius Bovem illum sylvestrem Indicum Aristoteli, sine nomine descriptum, & Arachotis adscriptum, Hist. 2. cap. 1. Nobis tamen (inquit doctissimus & clarissimus Raius) verisimile videtur, Bubali nomen una cum Animali ipso in Italiam migrasse; Proinde loco suo natali, qui India est, aut Asia, Bubalum fuisse dictum, R. Synop. Animal. Bovem Africanum pro Bubalo veterum habet Bellonius, Obs. lib. 2. cap. 50.

VII. De Ove.

Ovis Animal est lanigerum, rostro quàm Bos angustior; cornibus rugosis, recurvis, & in spiras convolutis, papillis binis, Raii Synop. Animal. p. 73.

A. Ovis, Offic. Schrod. v. 303. Schw. de Quad. 57. Fons. de Quad. 38. Gesn. de Quad. 770. Aldrov. de Quad. Bisul. 370. Ovis domestica, Raii Synop. A. 73. Mas Aries dicitur, foetus Agnus. A. The Sheep. Gal. Brebis. G. Schaaff. B. Schaap. Ufu. Cerebrum, Fel, Oesypus, Lana succida, Sevum, Pulmones, Omentum, Stercus, Urina, Vesica, Caput, Pedes, Ossa incinerata, Coagulum. Vires. Cerebrum Arietis prodesse aiunt in somno immoderate arcendo, in morbis epidemicis, facilitate dentitionum. Fel solvit alvum, carcinoma exterius sanat, auribus purulentis auxilio est. Fel Agni ad morbum comitalem exhibetur. Oesypus emollit, resolvit, calefacit, dolores sedat; luxatis, contusis & similibus convenit. Lana Agnina colli tumoribus leniendis ac molliendis confert. Lana succida calfacit, emollit, lenit, viribusque cum Oesyppo convenit. Sevum datum cum vino rubro, sanguinem sistit; diarrhœam, dysenteriam & tormina ventris curat. Pulmones capiti impositi dolores & æstum mitigant, ferocesque spiritus sopiunt: Hinc usus præcipui in phrenitide, vigiliis, &c. Omentum calidum colico medetur dolori. Stercus vim habet refrigerandi, exsiccandi, aperiendi, & discutiendi: Hinc maximi usus in aurigine, &c. Extrinsecus convenit in tumore splenis, in thymis, clavis, verruca, tumoribus cutaneis, &c. maximi itidem solaminis est in ambustis. Urina sumpta aquam intercutem abigit. Vesica cremata, & exhibita iis, qui urinam invitè reddunt, succurrit, Caput & Pedes Vervæcis in aqua fluente optime decocta, atrophiciæ & contracturæ subveniunt. Ossa incinerata Agni consolidationem vulnerum, etiam eorum, quæ difficilioris sunt consolidationis, promovent. Coagulum valet ad venena, ad lac coagulatum, ad morsus venenatos, Schrod.

VIII. De Caprino Genere.

A B Ove differt, quod pilis, non lana vestitur, cornua rectiora, nec adeo contorta obtineat, R. Synop. Animal. p. 77.

A. 1. Caper, Offic. Schrod. v. 275. Mer. Pin. 166. Aldrov. de Quad. Bisul. 619. Charlt. Exer. 9. Fons. de Quad. 46. Gesn. de Quad. 265. Schw. de Quad. 98. Capra domestica, Raii Synop. A. 77. Mas Hircus dicitur, foemina Capra, foetus Hædus. A. The Goat. Gal. Chevre. G. Geiß / Ziege. B. Geit. Locis arduis gaudet. Ufu. Sanguis, Medulla, Sevum, Lac, Serum lactis, Lapilli, Stercus, Urina Vesica, Omentum, Pellis, Fel. Vires. Sanguis hircinus habetur alexipharmacus, obstruit, dysentericis convenit, sanguinem concretum resolvit, calculum atterit. Medulla hircina acrior est ac sicciore reliquis, ideoque & efficacior. Sevum hircinum validissime discutit, podagricis auxiliatur, stranguriam tollit, hæmorrhoidum dolores lenit. Lac caprinum nutrit, abstergit, febris hectica laborantibus & phthisicis, consumptisque ac emaciatis optime convenit. Serum ejus præstat reliquis feris, aperit, abstergit, incidit, laxat: hinc frequenti usu ad infusiones purgandæ melancholiciæ recipitur. Lapilli in ventriculis & felle repentini commendantur vi diaphoretica & resolutiva. Stercus calcificat, siccat, abstergit, digerit, aperit, acrisque est facultatis: hinc usus præcipui in duris tumoribus lienis, & aliarum partium, in parotidibus, ac bubonibus, in ulceribus desperatis consolidandis, in hydrope, in coxendicæ dolore; ustum tenuioris est substantiæ, congruitque ad omnia vitia, quæ extergi debent, ut ad alopecias, lichenas, &c. Intrinsecus convenit Splenetici; exhibetur item in ictero, menstribus retentis, & morbis similibus. Urina Hirci commendatur præ reliquis omnibus urinæ ad calculi attritionem, urinæque expulsionem; hinc convenit in hydrope, &c. Vesica urinaria exsiccata, ac pulverisata, urinæ incontinentiam peculiariter curare dicitur. Omentum calidè impositum mitigat feroces & ebullientes spiritus: hinc prodest in doloribus colicis, in mania, &c. Pellis sedat diarrhœam, sistit hæmorrhagias, & præcipue narium. Fel febrem quotidianam curat, Schrod.

A. 2. Ibex, Offic. Aldrov. de Quad. Bisul. 730. Gesn. de Quad. 303. Charlt. Exer. 10. Fons. de Quad. 53. Raii Synop. A. 77. Hircus ferus, Bellon. Obs. ed. Clus. 20. A. The Stone-Buck.

Gal. Bouc-Etain. G. Ein Steinbock / Eibisch-Geiß. B. Een Steenbok. Summarum Alpium incola est. Ufu. Sanguis, Fimus. Vires. Sanguinem in vino sumptum ad calculum commendat Gesn. Fimum in ischiadicis & arthriticis laudat Marcel. Coagulum easdem cum leporino vires habet, Seraph.

A. 3. Capra Alpina, Offic. Capra Alpina five Rubi-capra, Schrod. v. 276. Rupicapra, Bellon. Obs. ed. Clus. 57. Fons. de Quad. 52. Gesn. de Quad. 292. Charlt. Exer. 9. Raii Synop. A. 78. Dorcas five Rupicapra, Aldrov. de Quad. Bisul. 725. A. The Chamois or Gems. Gal. Rjard, Chamois. G. Gemß. B. Alpise Geit, (wilde Geit.) In Alpibus Helveticis, & Rhæticis frequens. Caprarum genus sylvestre est, magnitudine ac figura domesticis conforme, cornibus brevibus, extremo aduncis seu hamatis. Ufu. Sanguis, Sevum, Jecur, Fel, Stercus. Lapis Ægagropilus dictus, Ægagropila, Bezoar Germanicum, Mont. Exot. 5. in ventriculo repertus, varius & maximus, ad juglandis magnitudinem ascendens, ex triplici substantia quasi compositus; quarum interior germina, aut fibras radicum, aut filamenta, aut cauliculos plantarum succo concretos compacta refert. Exterior coriaceam cutem, interdum tamen lignosum corticem quandam coloris aut cinerici, aut nigri, ponderis levissimi. Vires. Sanguis recens vertiginis est medela. Sevum phthisi, exulcerationique pulmonum succurrit. Jecur alvi fluxum sistit. Fel oculorum nubeculæ nyctalopiæque auxilio est. Stercus calculum atterit, & expellit. Ægagropila, hujus vires experientia docuit inignes esse ad febres malignas, venena, pestem, & similia, unde alii Bezoar Germanicum vocant, Schrod. Laudantur potissimum in partu difficili, & in omnibus fere morbis malignis, Ammannus. Qui plura de Ægagropilis velit, consulat Georgium Velecbium.

A. 4. Antilopus, Offic. Gazella Africana, Raii Synop. A. 79. Capra strepsiceros, Aldrov. de Quad. Bisul. 740. Charlt. Exer. 10. Strepsiceros, Bellon. Obs. ed. Clus. 21. Cail de Animal. 56. Gesn. de Quad. 294. A. The Antelope. Gal. Gazelle d'Afrique dite Antilope, (Bête sauvage engendrée d'un Cerf & d'une chevre.) G. Eine Indianische Geiß / Antilope. B. Een Indiaanse Geit. Africæ incola est. Ufu. Ungula, Cornua. Vires. Antepileptica & antihysterica esse existimatur.

A. 5. Capra five Gazella Bezoardica Orientalis, Offic. Gazella, rectis, longissimis, nigris, prope caput tantum annulatis, Raii Synop. A. 79. Capri-cerva Orientalis, è qua Lapis Bezoar Orientalis,

lis, *Schrod.* v. 277. Caper sive Hircus Bezoarticus, *Aldrov. de Quad. Bisul.* 755. Capra sive Hircus Bezoarticus, vel potius Pazaharticus, *Jonsf. de Quad.* 56. Hircus Bezorticus, *Charlt. Exer.* 11. A. *The Bezoar-Goat*, *Gal. Gazelle.* G. Bezoar-Geiß. B. Een Oostindise Bezoardise Geit. à Persis *Paser* nominata. Animal est in Persia & India Orientali degens. *Usu.* Lapis in ventriculo repertus, *Bezoar Orientalis* dictus, *Offic.* Bezoard Orientalis, *Ind. Med.* xxi. Bezoar Orientale, *Mont. Exot.* 5. Lapis Bezoar Orientalis verus & pretiosus, *Kemph. Amoen. Exot.* 398. Figura scilicet variante ovali, rotunda, sessili, lævi, & splendente, intus interdum cava; substantia à laminis instar cæparum sibi invicem incumbentibus compacta; variante etiam colore, sed plerumque sunt atro-virente, pallescente, &c. odore nullo, magnitudine & pondere variant. Frequenter adulteratur, notas ergo bonitatis ab Auctoribus passim descriptas, apud *Schroderum* videsis, quo lectorem remitto. *Vires.* Corroborat, sudores ciet, alexipharma est, ideoque utilis in vertigine, epilepsia, lipothymia, palpitatione cordis, ictero, colica, dysenteria, vermificatione, calculo, mensibus obstructis, partu difficili, melancholia. Præcipue autem in peste, febribus malignis, venenis assumptis, &c. *Schrod.* Nonnulli, & inter eos nuper *Fredericus Slare*, M. D. existimant plerosque nostras Lapides *Bezoar* factitios esse, quod tantus eorum numerus quotannis in Europam importetur. Hæc opinio nobis ex eo oritur, quod unum Animal unum vel alterum tantum lapidem habere putetur; attamen *P. Camillus* asserit, in cervo quodam emaciato Lapides sexaginta inventos esse, quorum plerique fuerunt magnitudinis Nucis Avellanæ.

IX. De Cervino Genere.

Cervinum Genus cornibus quotannis deciduis, solidis, ramosis, ab aliis Ruminantibus Cornigeris abundè distinguitur, ut alias notas conquerere non sit opus, *Raii Synop.* A.

A. 1. Cervus, *Offic.* *Schrod.* v. 281. *Aldrov. de Quad. Bisul.* 769. *Gesn. de Quad.* 326. *Charlt. Ex.* 11. *Schav. de Quad.* 81. *Raii Synop.* A. 84. *Jonsf. de Quad.* 68. Mas. A. a Stag vel Hart, *Gal. Cerf.* G. Hirsch. B. Hart. fœmina A. a Hind. *Gal. Biche.* G. Hinde. B. Hinde. fœtus. A. a Calf. *Gal. Faon, Fan.* G. Rehe / Rehe. *Kalb.* B. Ree, *Rbee-kalf.* In Vivariis passim enutri-

tur. *Usu.* Cornu. Os de Corde est arteriarum in basi cordis concursus, inquit *Schroderus*, qui cum ætate, & imprimis turgescentiæ tempore, durior fit, & in Os degenerat; Priapus, Testiculi, Sanguis, Lachrymæ, Medulla, Sevum, Astragalus, & Lapis. *Vires.* Cornu crudum resistit putredini, malignitatem corrigit, sudorem ciet, balsamum humanum corroborat. Hinc usus ejus proficuus in variolis, morbillis, febribus putridis, & malignis, aliisque morbis, ubi sudore opus est. Os Cordis peculiariter cordi convenit, idque à malignitate tuetur, custodit partum, & prægnantibus mirè conducit. *Priapus* diureticus est, *Venerem* stimulat, dysentericis, colique dolore correptis auxiliatur. *Testiculi* concubitus cum voluptate excitant. *Sanguis* dysenterias & celiacorum profluvia sistit; est & efficax contra toxica; commendatur ad dolores coxendicis & lateris. *Lachrymæ* siccant, astringunt, corroborant, sudorem ciet, ideoque adversus venena, morbosque contagiosos quàm summe celebrantur, ut vel cum *Lapide Bezoar* viribus certare dicantur. Profunt quoque in difficultate partus, adeo ut earum vis nuper adhuc sit comperta in mortuo etiam fœtu expellendo. *Medulla* fere omnium laudatissima est, præstat quoque præ reliquis in ulceribus malignis, &c. *Sevum* commendatur præ aliis in tumoribus molliendis, vulneribus astringendis: perniones persanat, dolores sedat. *Astragalus* utilis est dysentericis. Lapis in ventriculo repertus cum *Lapide Bezoar* viribus suis convenire dicitur, *Schrod.* An Ossa, quæ in Officinis pro *Ossibus Cordis Cervi* venduntur, semper sunt genuina, inter Auctores magna est dissensio; nec immerito in dubium venit, quia in Bobus etiam reperiuntur, ut à quibusdam affirmatur. *Plempius* pleraque *Ossa Cordis Cervi* putat esse *Ossa Hyoidea*; figura enim iisdem fere eadem est.

A. 2. Cervus minor Americanus Bezoarticus, *Offic.* Capri cerva Occidentalis, *Schrod.* v. 278. Mazama seu Cervus, *Hern.* 324. Caguacu-ete, *Mareg.* 235. Caguacu-apara, *Ejusd.* Sive mas & fœmina, *Raii Synop.* A. 90. *Pis.* (edit. 1658.) 98. A. *The lesser American Deer.* *Gal. Espece de Chevre sauvage, dont on tire le Bezoar Occidental.* G. Bezoar Thier. B. Een West-Indise Bezoardise Dier. Animal mas à *Pisone* bene depingitur. Americæ incola est. *Usu.* Lapis in ventriculo reperta, *Bezoar Occidentalis*, *Offic.* dictus, *Lapis Bezoar Peruvianus Monardi*, *Clus. Exot.* 327. Substantia est lapidea, *Bezoar Orientali* fragilior, & laxior, foris scabra, & minus lævi, colore cinericeo, tunicata, forma rotunda, magnitudi-

ne varia, res heterogeneas in medio continens. *Vires.* Iisdem viribus celebris est cum Orientali, cujus tamen bonitati non parum cedit, &c. *Schrod.*

Nuperrimè mihi ex Carolina Australi transmissus est à Pronepote meo, *Thoma Dale*, M. D. *Lapis Bezoar*, qui in Cervi Americani supra citati ventriculo inventus est, magnitudinis ovi columbini; accrevit quatuor distinctis laminis, fusci coloris, nuclei magnæ Glandis Americanæ, & omnes nuclei istius impressiones intus habuit, quod Lapidem genuinum esse mihi plene persuasit.

A. 3. Rangifer, *Offic. Fons. de Quad.* 64. *Charlt. Exer.* 12. Cervus Rangifer, *Raii Synop.* A. 88. Tarandus, *Aldrov. de Quad. Bisul.* 859. Tarandus seu Rangifer, *Gesn. de Quad.* 840. Tarandus, *Agricol. Eliot. A. The Rain-Deer.* Gal. Rangier, *Rennes. G. Eine Reiner / Kenneschier.* B. Een Ren-Dier. In Lapponia invenitur. *Ufu.* Cornu, Ungula. *Vires.* In spasmaticis profunt, *Fons.*

A. 4. Capreolus, *Offic. Schrod. v.* 278. *Schw. de Quad.* 78. *Mer. Pin.* 166. Caprea Plinii, *Fons. de Quad.* 54. Caprea Plinii, Capreolus, *Aldrov. de Quad. Bisul.* 738. *Raii Synop.* A. 89. Caprea sive Capreolus, *Gesn. de Quad.* 296. Dorcas, Capreolus, *Charlt. Exer.* 12. A. The Roe-Buck. Gal. Chevreuil. G. Ein Rehebock. B. Een klein Reebok, (een wilt Geitje). Habetur in Scotia. *Ufu.* Coagulum, Jecur, Fel, Stercus. *Vires.* Coagulum diarrhoeæ, & dysenteriae convenit. Jecur oculorum aciem reficere creditur, sanguinis hæmorrhagiam, & præcipue narium sistit. Fel maculas faciei abstergit, oculorum albugines, & nubeculas, aliosque affectus curat, aurium tinnitus reprimat, odontalgiam mitigat. Stercus icterum solvit, *Schrod.*

A. 5. Dama, *Offic. Bellon. Obs. ed. Clus.* 57. Dama vulgaris, *Mer. Pin.* 166. *Aldrov. de Quad. Bisul.* 741. *Fons. de Quad.* 55. Dama vulgaris sive Recentiorum, *Gesn. de Quad.* 307. Cervus Platyceros, vel Platyceros simpliciter dictus Plinio; Dama vulgaris, *Raii Synop.* A. 85. Mas A. the Buck. Gal. Daim. G. Ein Dam Hirsch / Dam-Thier. B. Een Das. Fœmina A. the Doe. Gal. Chamois. G. Dam-Hinde. B. 't Wyfje van een Das. Hinnulus A. the Fawn dicta the Fallow-Deer. Gal. Fân. G. Rehe-Kalb. B. Ree-Kalf. In vivariis. *Ufu.* Cornua. *Vires.* Cum cornibus Cervi viribus convenit.

A. 6. Alce, *Offic. Schrod. v.* 267. *Schw. de Quad.* 53. *Gesn. de Quad.* 1. *Aldrov. de Quad. Bisul.* 866. *Charlt. Exer.* 12. *Fons. de*

Quad. 65. *Raii Synop.* A. 86. A. The Elk. Gal. Elan. G. Eland. B. Eland. Animal est gregarium, bisulcum, cornibus palmatis in hoc genere maximum. *Ufu.* Ungula, Nervi. *Vires.* Ungula specifica virtute celebratur adversus epilepsiam, tum provocando tum curando, idque usu tam interno, quam externo. Internè propinatur scobs. Externè includitur particula annulo, gestaturque digito, qui minimo proximus est, ut palmam respiciat: Inditur itidem pugno, applicatur pulsui, immittitur in aurem sinistram, suspenditur de collo, ut cutim attingat. Nervi circumligantur membris spasmo obnoxiiis, *Schrod.*

X. De Porco.

Porcinum genus sunt Quadrupeda bisulca, non ruminantia, pilis rigidis, rostro oblongo, in planum rotundum terminato, in quo nares, papillis plurimis multipara.

A. 1. Porcus, *Offic.* Porcus domesticus sive Sus, *Raii Synop.* A. 92. Sus, *Aldrov. de Quad. Bisul.* 937. *Gesn. de Quad.* 872. *Fons. de Quad.* 70. *Charlt. Exer.* 13. *Schw. de Quad.* 123. Mas Aper, A. the Boar. Gal. Port. G. Schwein. B. Een Zwyn, Varken. Fœmina Sus, A. the Sow. Gal. Truie. G. Sau. B. Sog. Fœtus Porcellus, A. a Pig The tame Swine or Hog. Gal. Jeune Cochon. G. Fehlin / abgeseuates Fehlin. B. Speen Varken, een Bigge. *Ufu.* Axungia, Fel, Stercus, Pulmo, Astragalus, Vesica. *Vires.* Axungia calfacit minus, ideoque in unguenta refrigerantia infertur, inveteratos dolores lumborum & articularum sedat. Fel suillum contra aurium ulcera, reliquaque omnia magno successu adhiberi, scribit *Dioscorides.* Pilorum proventum impedit. Stercus emollit, discutit: hinc prodest in prurigne, exanthematibus, clavis pedum, aliisque tuberculis duris; ictibus medetur animalium venenatorum, hæmorrhagiam narium sistit. Pulmo mirificè prodest impositus attritui à calceamentis contracto. Astragalus commendatur ad fracturas ossium, ut & ad coli capitique dolores Vesica juvat eos, qui inviti lotium reddunt, *Schrod.* Eadem præstat pubi imposita. Urinam ciere fertur, *Plin.*

A. 2. Aper, *Offic. Schrod. v.* 268. *Schw. de Quad.* 54. *Aldrov. de Quad. Bisul.* 1013. *Gesn. de Quad.* 918. *Fons. de Quad.* 74. *Charlt. Exer.* 13. *Raii Synop.* A. 96. A. The Wild Swi-

Swine, or Boar. Gal. Sanglier, Porc sauvage. G. Wild-Schwein / Eber. B. Een Wild-Varken. Usu. Adeps, Dens, Priapus, Fel, Stercus, Urina. Vires. Adeps, ut domestico cognatus est, ita & vires communes obtinet, sed fortiores. Dens specificè in pleuritide exhibetur: cynanchen curat. Priapus, & Testiculi ad veneris impotentiam ac proliferationem faciunt. Fel strumas discutit. Stercus aridum rejectiones sanguinis sistere creditur, id quod etiam præstat extrinsecus admotum. Urina comminuit specificè vesicæ calculos, eosque expellit, Schrod.

Quadrupeda Quadrifulca.

A Nimalia, quæ Quadrifulca appellamus, quatuor habent ungulas antrorsum sitas, saltem exteriores ad latus mediarum, velut in eadem peripheria circulari, non retro tantopere ab anterioribus remotas & reductas, ut in Bisulcis, nec reliquis tanto minores, Raii Synop. A. 121.

XI. De Rhinocrote.

Magnitudine Elephanti æmula, cruribus tamen brevioribus, ut minus conspicuum sit animal; imo in nare cornu, ab aliis omnibus Quadrupedibus abundè distinguitur, Raii Synop. A.

A. Rhinoceros, Offic. Schrod. v. 305. Raii Synop. A. 122. Mont. Exot. 5. Aldrov. de Quad. Bisul. 878. Charlt. Exer. 12. Gesn. de Quad. 842. Fons. de Quad. 66. Abada sive Rhinoceros, Bont. A. The Rhinoceros. Gal. Rhinoceros. G. Rhinocer. B. Neusborendier, of Rhinoceros. Usu. Cornu nigrum, fissile, cubitum longum, pyramidale, Bubali cornu forma sua repræsentans, solidum sine cavitate. Vires. Commendatur ad venena contagiosa, aliosque affectus sudore opus habentes; ideoque loco Unicornu in hujus defectu esse poterit, Schrod. Alexipharmaca, cordialia, stomachica, diaphoretica, & edulcorans esse scribit Mont.

Quamvis Auctores varia Animalium Quadrupedum Monocerotum genera describant, nostrâ tamen sententiâ, omnia præter Rhinocerotem factitia sunt; qui solus inter quadrupeda Monoceros est, & fortasse veterum ille, cujus cornu

Ælianus nigrum esse affirmat. Quin & Schroderus, alique cornu Monocerotis vires Rhinocerotis cornu attribuunt.

XII. De Hippopotamo.

Hippopotamus magnitudine sua, crurum brevitate ungulâ quadrifidâ, cum Rhinocrote convenit, Raii Synop. A.

A. Hippopotamus, Offic. Aldrov. de Quad. Digit. 181. Gesn. de Quad. Digit. 493. Charlt. Exer. 14. Fons. de Quad. 76. Raii Synop. A. 123. Mont. Exot. 5. Bellon. de Aquat. 25. A. The Sea-Horse. Gal. Hippopotame. G. Ein See-Pferd / Meer-Ross. B. Een rivier of water-Paard. Usu. Testes, Dentes. Vires. Testes exsiccati ac triti contra serpentium morsus bibuntur, Diosc. Dentes in annulos tornati, plurimum valere creduntur adversus spasimum flatulentum, Charlt.

XIII. De Animali Moschifero.

A. A Nimal Moschiferum, Offic. Raii Synop. A. 127. Moschus sive Moschi Capreolus, Schrod. v. 301. Capra Moschus, Aldrov. de Quad. Bisul. 743. Fons. de Quad. 55. Capreolus Moschi, Ejusd. Tab. xxix. Gesn. de Quad. 695. Capra Mosch, aliis Cervus odoratus, Charlt. Exer. 10. A. The Musk-Animal. Gal. Gazelle. G. Bisam-Thier. B. Muscus-Dier, Muscus-Kat. Neque è Caprino, neque è Cervino genere esse videtur. Usu. Moschus, Offic. A. Musk. Gal. Musc. G. Bisam. B. Muscus. Est substantia grumosa pinguis, & unctiosa, sanguini congrumato similis, ex ferrugineo nigricans, saporis subacris, & subamaricantis, odoris fragrantis & grati, collecta ex folliculis prope umbilicum sitis. Vires. Calfacit, siccit, attenuat, discutit, cordialis est, & alexipharmacus, hinc & cephalicus. Usus præcipui in omnibus affectionibus cordis, palpitatione, &c. spiritus nimirum vitales fovet, suscitât, recreat: Hinc in affectionibus capitis & nervorum, à frigore & crassis humoribus oriundis, tum & in dolore colico, &c. Externè detergit tenues oculorum albugines, & humiditas defluxiones exsiccat, ad venerem concitat, auditum imminutum restituit, Schrod.

Moschi ortus seu generatio controversias non leves inter Auctores excitavit, aliis hoc, aliis aliud affirmantibus. Nonnulli enim humorem purulentum & excrementitium esse volunt, concoctum, & in folliculum prope Animalis umbilicum collectum. Animal autem, inquit, æstu venereo turgens & lasciviens ventrem petris aut arboribus affricando folliculum dilacerat, & humori prædicto exitum præbet, quæ aëre & sole coagulata, in hujusmodi corpus concrevit. Alii Moschum non dilaceratione aliqua è folliculo emitti contendunt, sed per proprium meatum excretorium sponte effluere. Alii affirmant Moschum folliculos duntaxat esse ex Animalibus occisis exsectos: quorum opinionem Mercatores nostri confirmant, qui folliculo suo naturali contentum plerumque emunt. Alii sanguinem extravasatum, & in Apostemata collectum, tumoribus & abscessibus Animal tundendo excitatis, esse credunt, locis contusis, ligamento quasi in folliculos constrictis, & excisis. Alii denique omnes Animalis partes Moschum præbere opinantur. Nobis Moschus sanguis excrementitius esse videtur, varias coctiones & alterationes in proprio suo folliculo passus, & vel naturâ secretus, & humanâ industriâ collectus, vel in Animalis idonea tempestate occisi, folliculo abscesso contentus. At versipelles mercatores ex sanguine, pellibus, aliisque Animalis exuviis Moscho additis, marsupia, quæ pellis Animalis subministrat, inferciunt, ac tanquam vera & genuina venditant: Fucus tamen non latet peritiores. Si enim adustum evaporat, verum esse creditur, quod si carbonis ad instar quidpiam adustum remaneat, adulterato actu contaminatum est. Qui plura de Moscho velit, consulat *Schrockii Historiam Moschi*.

De Quadrupedibus Viviparis, Unguiculatis.

Quadrupeda vivipara, unguiculata sunt vel digitis non divisis, seu separatis, sed sibi invicem coherentibus, & communi cuti tectis, eorum tantum extremis in margine pedis extantibus, & unguibus obtusis minutis, *Raii Synop. A. 131.*

XIV. De Elephante.

A. Elephas, *Offic. Schrod. v. 285. Schw. de Quad. 87. Raii Synop. A. 131. Aldrov. de Quad. 418. Fons. de Quad. 17. Gesn. de Quad. 376. Charlt. Exer. 4. A. The Elephant. Gal. Elephant. G. Elephant. B. Een Olyfant. Usu. Dentes bini è maxilla superiore egressi, intus albi, extus fusci. Ebur, Offic. Mont. Exot. 5. Ind. Med. xlvii. A. Ivory. Gal. Yvoire. G. Elffenbein. B. Yvoor, Olyfants-tand. Vires. Ebur refrigerat, & siccatur, moderatè astringit, incidit, viscera roborat, albas mulierum fluxiones sistit, ictero convenit, lumbricos fugat, diuturnis obstructionibus confert, stomachi dolores & imbecillitatem abigit, epilepsiæ medetur, melancholiam arcet, putredini ac venenis resistit, *Schrod. Præp. Ebur ustum, Offic. Spodium Arabum, Spodium ex Ebore, Ebur ustum, Mont. Exot. 5. Spodium seu Ebur ustum, Ind. Med. A. Burnt Ivory. Gal. Yvoire brûlé. G. Gebrannt Elffenbein. B. Verbrandt Yvoor. Vires. Astringit Ebur fossile, Dens Elephantis petrefactus, Unicornu fossile, Mont. Exot. Ebur fossile, Ind. Med. xlvii. Unicornu seu Ebur fossile, Ejusd. cxxv. Ex eo calcinato fit Turquesia factitia, ibid. Vires. Astringit, alexipharmacum, cordiale, stomachicum, diaphoreticum, & edulcorans est, Mont. Exot. Turchois, Offic. Worm. Mus. 106. Charlt. Foss. 39. Boet. 265. De Laet. de Lap. 87. Turchesia, Aldrov. Mus. Metall. 902. A. The Turquois. Gal. Turquoise. G. Turchois. B. Turchois. Fossile, aliis gemma est opaca, ex viridi, albo, & cæruleo quasi composita, viride æris referens: quidam Jaspidis speciem esse putant. Vires. Ad casum mirabiles ejus vires plurimi experti sunt. Imprimis memorandum exemplum, quod *Boetius* de seipso refert, p. 266. Ichthiodontis species esse vult *Scylla*. *D. Woodwardus* opinatur corpora ista, quæ *Gemmarii Lapides A. Turquoise* vocitant, haud alia esse quàm ossium fragmenta, cæruleo colore imbuta ex Cupri venis, in quibus inveniuntur. Hæc *Gemmarii* poliunt, & annulis inserunt, *Woodw. Attempt. T. ii. P. ii. p. 18. n. 154. Brown's Trav. 61. Turcois d'Auvern.***

*Quadrupeda Unguiculata pedibus
bifidis.*

XV. De Camelo.

A. **C**amelus, Offic. Aldrov. de Quad. Biful. 880. Fons. de Quad. 67. Camelus caprinus, Charlt. Exer. 13. Camelus Dromos, Gesn. de Quad. 59. Camelus unico in dorso gibbo, Raii Synop. A. 143. A. The Camel. or Dromedary. Gal. Chameau. G. Ein Cameel oder Dromedarius. B. Een Kemel, Kameel. In Asia & Africa invenitur. Usu. Sanguis, Fel, Fimus, Urina. Vires. Sanguis dysenteriam juvat, conceptioni auxiliatur, epilepsiam curat. Fel opthalmicum est. Fimus in apoplexia commendatur. Urina ad dentes dealbandos & purgandos vim habere creditur, Plin.

Plurimum inter se dissentiunt Auctores de Camelo & Dromedario. Parisiani, celeberrimisque Joann. Raius, alique, Dromedarium vocant Animal, quod in tergo unum tantum angulum seu gibbum habet, Camelum vero duos. Mihi autem narravit vir ingeniosus, qui & Asiam & Africam nuperrimè invisit, cui concordat Fons. Camelum esse Animal, quod unum gibbum in tergo habet, Dromedarium vero duos; hocque rarissimum esse Animal, quo Magnates foli celeritatis causa utuntur, quum Camelus in itineribus perficiendis maxime in usu sit.

& Hippopotamus falsò dictus, Raii Synop. A. 191. Ros marus, Fons. de Pisc. Tab. xlv. Valeus alius Mors, Charlt. de Pisc. 49. Mors seu Morfz, vel Rosmarus, Gesn. de Aquat. 211. A. The Sea-borse. Gal. Cheval marin. G. Wall-Ross. B. Zee-Paart. Usu. Priapus osseus est, & rotundus, cubitum & amplius longus, crassius, ponderosus, & solidus, in fine prope glandem longè crassior & rotundior. Dentes, Dens Ceti marini Mors dicti, Aldrov. de Pisc. 687. magni, longi, ac crassi, ponderosi, concavi, colore albo. Vires. Priapus, hujus pulvis ad pellendum calculum in usu est. Dentes, usus & pretium Ebori comparatur, ex quibus varia conficiunt, ut annulos ad spasum, &c.

XVII. De Manati.

A. Nimal est amphibium, magnum, bipes, auriculis externis carens, phytivorum.

Manati, Offic. Schrod. v. 327. Hern. 323. Charlt. de Pisc. 49. Manati Indorum, Aldrov. de Pisc. 728. Fons. de Pisc. 156. Rondel. de Pisc. i. 490. Manati Phocæ genus, Clus. Exot. 132. Manati seu Vacca marina, Raii Synop. A. 193. Sloan. Jam. ii. 329. A. The Sea-Cow. Gal. Vache-marine, Lamentin. G. See - Kuh. B. Zee-Koe. Usu. Os crustaceum, album, Ebori simile, ex capite exemptum, idque varia forma. Vires. Summè commendatur ad calculos renum & vesicæ comminuendos, dolores nephriticos ac colicos sedandos. Schrod.

XVIII. De Phoca.

A. **P**hoca, Offic. Charlt. de Pisc. 48. Phoca seu Vitulus marinus, Raii Synop. A. 189. Schonef. Ichth. 56. Aldrov. de Pisc. 722. Fons. de Pisc. 156. Gesn. de Aquat. 702. Vitulus marinus, Bellon. de Aquat. 19. Rondell. de Pisc. i. 453. Mer. Pin. 167. A. The Soile, or Sea-Calf. Gal. Veau marin. G. Ein Meer-Kalbl. Meer-Schwein. B. Zee-Kalf. Usu. Caro, Adeps. Vires. Caro in epilepsia & suffocatione Uteri commendat Avicen. Adeps ad morbos mulierum laudat Hippocrat.

Quadrupeda Vivipara, Amphibia, auriculis externis carentia.

XVI. De Equo Marino.

A. Nimal est amphibium, magnum, auriculis externis carens, duobus dentibus magnis & recurvis præditum.

A. Equus marinus, Offic. Equus marinus.

Quadrupeda Unguiculata pedibus multifidis.

Anthropomorpha.

XIX. De Simia.

A. *Simia*, Raii Synop. A. 148. Aldrov. de Quad. Digit. 225. Fons. de Quad. 96. Schw. de Quad. 121. Charlt. Exer. 16. Gesn. de Quad. Digit. 147. A. *The Ape*. Gal. Singe. G. Ein Affe. B. *Een Aap*. In ventriculo interdum invenitur Lapis seu Bezoar Simiæ, Ind. Med. lxx. Usu. Cor, Caro. Vires. Cor assum, & cum melicrato coctum memoriam acuit. Caro frigida & sicca est, austera, & humoris pessimi, cibo inutilis, Schw.

Quadrupeda vivipara pede multifido, herbivora, binis prælongis dentibus anterioribus in utraque maxilla.

Leporinum Genus.

XX. De Lepore.

A. *Lepus*, Offic. Schrod. v. 299. Schw. Quad. 103. Mer. Pin. 168. Raii Synop. A. 204. Aldrov. de Quad. Digit. 247. Fons. de Quad. 109. Gesn. de Quad. Digit. 605. Charlt. Exer. 23. A. *The Hare*. Gal. Lièvre. G. Hase. B. *Een Haas*. Usu. Cinis, Caput, Oculi, Sanguis, Pulmo, Cerebrum, Cor, Jecur, Fel, Renes, Testiculi, Uterus, Coagulum, Astragalus, Adeps, Stercus, Pili. Vires. Cinis fit ex Lepore integro combusto, vel ex pelle tota ad nigredinem cinereumve colorem incinerata. Præstantissimum medica-

mentum est in calculo. Alopecii item & perionibus extrinsecus medetur. Caput alopeciæ subvenit, dentes dealbat. Oculi valent ad partum difficilem, secundinas & molam propellendum. Sanguis cutis vitia in facie, uti lentigines, vitiliginemque sanat; dysenterias, & celiacorum profluvia sistit, calculum comminuit. Pulmo suspiriosas juvat; epilepsiam curare dicitur; perniones sanat. Cerebrum gingivis infantum astrictum, dentitionem faciliat; tremores artuum emendat. Cor dicitur itidem epilepsiam curare, dolores uterinos arcere, quartanæ peculiariter mederi. Jecur fluxum sedat alvi, jecinorosisque opem fert. Fel ophthalmicum & odontalgicum insigne exhibet. Renes, & Testiculi calculosis propinquantur, conceptum juvant, mictionem involuntariam corrigunt, vesicæ morbis subveniunt. Uterus itidem conceptionem promovet. Coagulum sanguinem concretum discutit, conceptionem promovet, epilepsiam arcet, &c. Astragalus commendatur ad arenulas, colicam, epilepsiam, partusque enixionem. Adeps extrinsecus applicata, maximè si vetusta sit, tanta pollet attrahendi vi, ut vel spiculæ cuti infixæ eliciat; insuper abscissus rumpit, dolori dentium medetur. Stercus calculosis prodesse dicitur, dysentericæ convenit, ambustis medetur. Pili linimentis sanguinem sistentibus miscentur, Schrod.

XXI. De Cuniculo.

Quoad figuram corporis externam in omnibus fere cum Lepore convenit, magnitudine excepta, quæ illi cedit; carnis tamen colore albo ab eo differre, & proprietate foramina in terra effodiendi, Raii Synop. A.

A. Cuniculus, Offic. Schrod. v. 284. Raii Synop. A. 205. Mer. Pin. 168. Aldrov. de Quad. Digit. 382. Schw. de Quad. 86. Fons. de Quad. 111. Gesn. de Quad. Digit. 362. Charlt. Exer. 23. A. *The Rabbit or Coney*. Gal. Lapin. G. Kunglup / Kaninichen. B. Conyn. Usu. Integer ustus, Axungia, Cerebrum. Vires. Cuniculus exustus medetur anginæ sive faucium inflammationibus. Axungia articulis & nervis induratis utilis est. Cerebrum venenis resistere creditur. Alioquin leporinæ correspondens, Schrod.

XXII. De Hystrice.

A. Hystrix, Offic. Charl. Exer. 19. Aldrov. de Quad. Digit. 471. Gesn. de Quad. 563. Fons. de Quad. 119. Raii Synop. A. 206. Balatnamerinic, Indis. A. The Porcupine. Gal. Porc-épi. G. Ein Stachel. Schwein. B. Een Stekel-verken, een Egel. Reperitur in Provincia Caraga magnitudinis Porcelli octimestris. Usu. Animal ipsum. Lapis Pedro del Porco dictus, in vesicula fellis inventa. Bezoar Hystricum, Lapis Hystricis, Lapis Malacensis, Lapis Porcinus, Mont. Exot. 5. Lapis seu Pila Hystricis, Ind. Med. lxx. Ægagropilus potius, quam Lapis dicendus; constat enim ex tomento, fibrillis, & materia friabili, subrufa, amaricante, & deforis quibusdam in partibus, cetaceis, & subnigris quasi unguibus co-opertus; nec laminatus, aut tunicatus, neque ponderosus, aut politus, ut Bezoar, sed levis, & asperiusculus, ut Ægagropila. Vires. Animal iisdem affectibus conducere videtur ut Erinaceus, Fons. Æstimatur ut maximum Alexipharmacum ex Obs. D. Tancred. Robinson, M. D.

XXIII. De Castore.

A. Nimal est amphibium, caudâ latâ, oculis parvis, subnigris, auriculis externis minutis, brevibus, rotundis.

A. 1. Castor, Offic. Schrod. v. 279. Aldrov. de Quad. Digit. 276. Charl. Exer. 18. Ron-del. de Aquat. ii. 236. Fons. de Quad. 102. Gesn. de Quad. Digit. 309. Castor sive Fiber, Raii Synop. A. 209. Fiber, Bellon de Aquat. 30. Fiber sive Castor, Schonef. Ichth. 34. A. The Beaver. Gal. Bièvre, Castor. G. Bieher. B. Een Bever. Utriusque Indiæ indigena est. Usu. Axungia, Glandulæ odoratæ (quæ Castoreum vocantur) oblongæ, rotundæ, crassæ, ovi magnitudine, natæ in inguinibus sub testiculis pelliculâ crassâ vestitæ, liquore oleoso & cetoso impletæ, tractu temporis seipsum exsiccante, saporis acris, amaricantis, nauseosi, odoris gravis, & fragrantis. Præferuntur, quæ ex Russia adferuntur. Pellis. Differentia inter formam & magnitudinem Glandularum odoriferarum Fibris sive Castoris Americani

& Russiaci, non solum differentia est inter hæc duo Castorum genera quoad formam Glandularum, verum etiam quoad vires, in quibus Russiacus alterum longè antecellit, ac etiam in odore; unde suspicionem mihi dederunt, quod licet externè quædam similitudo inter Animalia utriusque gentis sit, haud omnino eadem tamen sint Animalia. Aliæ quædam differentiae inter hæc observari possent, si vir peritus anatomiam utriusque exhibere vellet.

Postquam quæ supra allata sunt scripseram, figura Castoris Russiaci ex ipso Animalis in Russia depicta, mihi communicata est, valde quidem diversa ab imagine Castoris Canadensis, cujus delineatio mihi eodem tempore facta est.

D. Geoffroy in Tractatu suo pluries jam laudato, etsi Gallus fuit, Castorem Canadensem planè inutilem esse agnoscit, quanquam is solus sit Castor, cujus mentionem facit Auctor Indicis Medicamentorum in Pharmacopœia Parisiensi Anno 1732. editam. Vires. Axungia peculiariter nervoso generi ac utero convenit, adeoque morbo comitiali, membris resolutis, convulsis, apoplexiæ, &c. Castoreum calfacit, siccatur, attenuatur, aperit, flatum discutit, nervos, nervosâsque partes; adeoque caput roborat, spiritus animales torpidos excitat, venenis resistit, sternutationem ciet, anodynum est, menses promovet: hinc proficuum est in lethargo, apoplexia, epilepsia, paralyti, vertiginè, artuum tremore, defluxionibus ad articulos, strangulatu uteri, dolore colico: idque usu tum externo, tum interno, Insuper tinnitus aurium ac difficultatem audiendi corrigit, dentiumque dolori succurrit. Opii virulentiam corrigit. Pellis opem fert podagricis, & paralyticis, Schrod.

Quid sit Castoreum, ab extraneis nationibus vix sciri potest, inquit Blancardus, quia Mercatores nostri illud emunt à nationibus, quæ illud iterum ab aliis habent. Inter eruditos quoque magna est controversia; alii enim Testiculos, alii Glandulas odoríferas esse affirmant. Anatomia detexit non esse Testiculos, qui Gallorum testes vix superant; sed Glandulas duas, quæ tam in maribus, quam in fœminis utrinque in inguinibus statim sub cute, ovorum gallinaceorum magnitudine, & sæpe majores conspiciuntur, ex quibus liquor oleosus & gravi odore emanat, quem Animal lingua lambit.

A. 2. Castor Canadensis, Ind. Med. xxx.

XXIV. De Mure Alpino.

A. **M**US Alpinus, *Offic. Schrod. v. 303.* *Aldr. de Quad. Digit. 445.* *Gesn. de Quad. Digit. 743.* *Fons. de Quad. 117.* Mus Alpinus, Marmota, *Charlt. Exer. 19.* Mus Alpinus Plinii, Marmota Italis, *Raii Synop. A. 221.* *A. The Mountain-Mouse. Gal. Rat d'Alpes, Marmote. G. Murmeltshier. B. Marmeldier, Alpiſe Rot, Rat. In altissimis Alpium degit. Uſu, Adeps. Vires. Commendatur ad genus nervosum, & articulos contractos rigidos, &c. Schrod.*

XXV. De Mure.

A Uriculis erectis tenuibus, caudâ longissimâ, raris pilis obsitâ à reliquis differt.

A. 1. Mus major, *Offic. Mus domesticus major, Schw. Quad. 115.* Mus major, sive Sorex, *Mer. Pin. 167.* *Fons. de Quad. 115.* *Aldrov. de Quad. Digit. 417.* Mus major, Rattus, *Schrod. v. 303.* Mus domesticus major sive Rattus, *Raii Synop. A. 217.* Sorex domesticus, *Charlt. Exer. 25.* *A. The Rat. Gal. Rat. G. Ratze. B. Een Rot, Rat. Uſu. Stercus. Vires. Stercora murium majorum novem numero deglutita mulierculis nonnullis singulare habentur experimentum, quo mensibus obstructis succurrere moliantur, Plater.*

A. 2. Mus, *Offic. Gesn. de Quad. Digit. 714.* *Charlt. Exer. 25.* Mus domesticus, *Schrod. v. 303.* *Mer. Pin. 167.* *Fons. de Quad. 115.* Mus domesticus minor, *Aldrov. de Quad. Digit. 417.* *Schw. de Quad. 114.* Mus domesticus vulgaris seu minor, *Raii Synop. A. 218.* *A. The Mouse. Gal. Souris. G. Maus. B. Een Muis. Uſu. Mus ipse, Stercus. Vires. Mus vivus, dissectus, & impositus, extrahit aculeos, spicula, sagittas, &c. curat ictus scorpionum, extrahit venenum. Cinis mictioni involuntariæ sive nocturnæ medetur. Stercus movet alvum infantum, inservit clysteribus, alopecie succurrit, furfuresque capitis abstergit, calculos renum & vesicæ atterit; condylomata, omnisque generis verrucas, ficus, mariscas, &c. ani tollit, *Schrod.**

XXVI. De Glire

A. **G**LIS, *Offic. Gesn. de Quad. Digit. 550.* *Aldrov. de Quad. Digit. 409.* *Fons. de Quad. 114.* *Charlt. Exer. 25.* Glis Gesneri & aliorum, *Raii Synop. A. 229.* *A. The Rell, or Rell-Mouse. Gal. Loir, Loirrot, Loiron, Liron, Rat velu. G. Ratze / Zell, mauf. B. Een Veldmuis, Relmuis. Uſu. Caro, Pinguedo, Excrementa, cinis. Vires. Carnis esu Bulimo laborantes liberantur. Pinguedo ad conciliandum somnum plantis pedum injungitur. Excrementa in liquore aliquo pota calculos discutiunt: Eadem cum aceto & rore marino Alopeciam sanant. Cinis combusti ad claritatem oculorum prodest, *Plin.**

Quadrupeda vivipara, unguiculata, multifida, carnivora, capite brevior, seu,

Genus Felinum.

HOC genus Ferarum Felinum voco, ob similitudinem cum Fele Animali domestico & notissimo, *Raii Synop. A. 162.*

XXVII. De Leone

A Nimal est fortissimum generosissimum, & ferarum Princeps, capite crasso, fronte quadrata, *Raii Synop. A.*

A. Leo, Offic. Aldrov. de Quad. Digit. 2. *Gesn. de Quad. Digit. 572.* *Fons. de Quad. 78.* *Charlt. Exer. 14.* *Schw. Quad. 101.* *Raii Synop. A. 162.* *A. The Lion. Gal. Lion. G. Löwe. B. Een Leeuw. Uſu. Adeps. Vires. Ductu Dioscoridis lotus aurium dolores immixtus sistit, & membris à frigore adustis felici succed.*

cessu illinitur. Eodem quidem in Scirrhis & pernionibus utuntur, *Jonsf.*

XXVIII. De Tigredine.

A. **T**igris, *Offic.* *Aldrov. de Quad. Digit.* 101. *Gesn. de Quad. Digit.* 936. *Jonsf. de Quad.* 84. *Charlt. Exer.* 14. *Schw. Quad.* 130. *Raii Synop. A.* 165. *A. The Tiger.* *Gal. Tigre.* *G. Ein Tiegcr / Tiegcr-Thier.* *B. Een Tyger.* *Ufu.* Adeps. *Vires.* Cum Adipe canino viribus convenire creditur.

XXIX. De Pardo.

A. **P**ardus, *Offic.* *Jonsf. de Quad.* 81. *Aldrov. de Quad. Digit.* 64. *Charlt. Exer.* 14. *Pantherus, Pardalis, Pardus, Leopardus, Gesn. de Quad. Digit.* 824. *Pardalis, Raii Synop. A.* 166. *A. The Leopard.* *Gal. Leopard, Panthere.* *G. Panther-Thier.* *B. Een Luipard.* *Ufu.* Adeps. *Vires.* Inter præstantissima Cosmetica censetur, *Jonsf.*

XXX. De Lynce.

A. **L**ynx, *Offic.* *Schrod. v.* 301. *Raii Synop. A.* 166. *Aldrov. de Quad. Digit.* 90. *Jonsf. de Quad.* 82. *Charlt. Exer.* 14. *Lupus cervarius, Gesn. de Quad. Digit.* 677. *Unica, Caius de Animal.* 42. *A. The Ounce.* *Gal. Loup Cervier.* *G. Leopard / Panther-Thier.* *B. Een gespikkeld dier, van een zeer scherp, en doordringend gezigt, na 't gezeg der oude.* *Ufu.* Axungia, Unguis. *Vires.* Axungia convenit articulis resolutis, convulsis, luxatis. Unguis argento & auro includitur, gestaturque adversus morbum Comitalem & Spasmodum, loco amuleti, *Schrod.*

XXXI. De Cato seu Fele.

A. **F**elis, Catus, *Offic.* Catus domesticus & sylvestris, *Schrod. v.* 280. *Schw. Quad.* 79. *Felis, Aldrov. de Quad. Digit.* 564.

Jonsf. de Quad. 126. *Charlt. Exer.* 20. *Felis, Catus, Mer. Pin.* 169. *Felis domestica seu Catus, Raii Synop. A.* 170. *Catus seu Felis, Gesn. de Quad. Digit.* 317. *A. The Cat.* *Gal. Chat.* *G. Katze.* *B. Een Kat.* *Ufu.* Axungia, Sanguis, Caput, Stercus, Pellis, Secundina. *Vires.* Axungia Cati sylvestris calfacit, emollit, discutit, mirificè articulorum affectibus prodest. Sanguis Herpetem curat. Caput Catinigri incineratum ad oculorum vitia, unguem, nubeculam, albuginem, &c. remedium præstantissimum est. Stercus alopecias curat, & podagricos juvat. Pellis gestatur ad calfaciendum ventriculum, articuloſque contractos. Secundinam de collo suspendunt ad oculorum affectus arcendos, *Schrod.*

XXXII. De Urſo.

A. **U**rsus, *Offic.* *Schrod. v.* 312. *Raii Synop. A.* 171. *Schw. Quad.* 131. *Aldrov. de Quad. Digit.* 117. *Jonsf. de Quad.* 86. *Charlt. Exer.* 14. *Gesn. de Quad. Digit.* 941. *A. The Bear.* *Gal. Ours.* *G. Bär.* *B. Een Beer.* *Ufu.* Pinguedo, Fel. *Vires.* Pinguedo calefacit, emollit, discutit, &c. Usus præcipuè in Alopecia, medetur doloribus Arthriticis, Parotidibus, tumoribus aliis, ulceræ crurum tibiærumque sanat. Fel commendatur intrinsecus ad morbum comitalem, ad Asthma, & Icterus. Extrinsecus ad ulcera cancræ ac serpentia, ad Odontalgiam, oculorum hebetudinem, &c. *Schrod.* Pellis à cane rabido demorsis utiliter substernitur. Hyberno tempore peregrinantibus stragulo vicem supplet, *Schw.*

Quadrupeda vivipara, unguiculata, multifida, carnivora, capite longiore, seu

Genus Caninum.

HOC genus animalia non tantum rostro productiore à præcedentibus differunt, sed quod Plus est, Dentium numero & situ summe quadragin-

ginta habent, claviculis insuper carent, & officula in pene habent, quæ notæ ad distinctionem sufficiunt, Raii Synop. A. 173.

XXXIII. De Lupo.

HUJUS generis Animal maximum est & ferocissimum, Cani persimile, Raii Synop. A. A. Lupus, Offic. Schrod. v. 301. Schw. Quad. 106. Gesn. de Quad. Digit. 634. Charlt. Exer. 15. Raii Synop. A. 173. Aldrov. de Quad. Digit. 144. Fons. de Quad. 89. A. The Wolf. Gal. Loup. G. Wolff. B. Een Wolf. Ufu. Dentes, Cor, Hepar, Intestina, Axungia, Ossa, Stercus, Pellis. Vires. Dentes argento inclusi infantulis familiares sunt, quibus gingivas scilicet fricant, dentibusque erupturis patescere faciunt. Cor, Comitialibus prodesse fertur. Hepar Hepatis vitii confert, ideoque & Hydropicis ac emaciat, necnon & tussientibus. Intestina imprimis ad colicos dantur dolores, quos itidem arcere dicunt circumligata: Hoc item fertur de corio. Axungia non vilioris virtutis est quam canina: Calfacit, digerit, articularibus morbis medetur, oculorum lipitudini confert. Ossa ad morbum intercostalem, ut & ad ictus puncturasque valent. Stercus colicis confert, Pellis commendatur itidem ad dolores colicos mitigandos, Schrod.

XXXIV. De Canis.

A. **C**ANIS, Offic. Schrod. v. 274. Ind. Med. xxvi. Schw. Quad. 73. Aldrov. de Quad. Digit. 482. Fons. de Quad. 122. Mer. Pin. 168. Charlt. Exer. 26. Raii Synop. A. 175. Gesn. de Quad. Digit. 213. A. The Dog. Gal. Chien. G. Hund. B. Een Hondt. Ufu. Catulus, Caput, Axungia, Fel, Sanguis, Stercus, Album Græcum, Offic. Album Græcum vel Stercus Canis, Ind. Med. vi. Spodium Græcorum, Nihil album, Album canis, Album Græcum, Mont. Exot. 5. dictum, Urina, Dens, Pellis, Pilus. Vires. Catulus vivus ventri impositus, dolores colicos mitigat. Paralytica membra confortat. Caput sive Calvaria incinerata deficcit ulcera, curat vitia sedis, rhagades & testiculorum tumores. Intrinsecus Icterus sanat. Axungia canina reliquis calidior est, adhibeturque internè in vulneribus & exulcerationibus abstergendis, consolidandis, adeoque & in Phthisi & cruore ex casu

dissolvendo. Externè in Podagricis, auriumque dissolribus leniendis, lendibus capitis arcendis, auditu difficili reparando, scabie & pruritu corrigendo. Fel catuli nigri Epilepsiam mirè curat. Extrinsecus abstergit maculas faciei, oculorum albugini medetur. Sanguis contra Veneficarum venenum commendatur, bibique cum successu dicitur, contra morsum rabiosæ Bestiæ ac Toxicum. Stercus siccatur, abstergit, discutit, aperit apostemata rumpit, exulcerationes abstergit; hinc utile est in Dysenteria, dolore colico, & similibus. Extrinsecus medetur Anginæ, ulceribus malignis; tumores duros emollit, aquas trahit hydropicas, verrucas abigit. Urina ulcera capitis manantia, fursuresque abstergit, verrucas abigit. Dentium cinis infantium dentitionem faciliat, odontalgiam sedat. Pellis parata manuum lenit pruritum, nervosque emollit contractos. Pilus moribus canis medetur, Schrod.

XXXV. De Vulpe.

EST Animal astutissimum, naturæ caninæ quodammodo particeps, Schrod.

A. Vulpes, Offic. Schrod. v. 312. Aldrov. de Quad. Digit. 195. Raii Synop. A. 177. Schw. Quad. 133. Ind. Med. cxxv. Fons. de Quad. 92. Charlt. Exer. 15. Gesn. de Quad. Digit. 966. Mer. Pin. 167. A. The Fox. Gal. Renard. G. Fuchs. B. Een Vos. Ufu. Pinguedo, Pulmo, Jecur, Fel, Lien, Pellis, Sanguis, Animalintegrum, Stercus. Vires. Pinguedo auxilio est convulsionibus, contracturis, tremoribus, &c. aurium doloribus, vulneribusque capitis & alopeciis. Pulmo consolidat, abstergit, hinc valet ad vitia pulmonum, & angustiam pectoris. Jecur Hepati & Splenetis confert. Fel Oculorum Pterygio succurrit. Lien Lienis duritiei ac tumori medetur. Pellis pilosa membris refrigeratis, ac articulari morbo infestatis feliciter imponitur. Sanguis arefactus & tritus calculo Renum & Vesicæ medetur: Idem felicius præstare perhibetur sanguis recens. Vulpes integra vel Caro ejus combusta, ad vitia pectoris commendatur. Vulpes in aqua vel oleo cocta, nervinis affectibus, ideoque contracturis ac doloribus articularum medetur. Stercus scabritiem cutis sanat, Schrod.

XXXVI.

XXXVI. De Animalis Zibethico.

A. **A** Nimal Zibethicum, Offic. Raii Synop. A. 178. Animal Zibethi, Caius de Animal. 43. Charlt. Exer. 20. Aldrov. de Quad. Digit. 340. Fons. de Quad. 101. Catus Zibethinus, Schrod. v. 280. Catus Zibethicus, Pitfield. Mem. 98. Zibethicum Animal Americanum, Rech. in Hern. Hyæna veterum, Bellon. Obs. ed. Clus. 94. A. The Civet Cat. Gal. Civette, (animal). G. Zibeth. Kase. B. Civet-Kat. Ufu. Zibethum. A. Civet. Gal. Civette, (matiere). G. Zibeth. B. Civet. Substantia est pinguis & unctuosâ, consistentiam mellis seu butyri habens, odoris fragrantissimi & grati. Vires. Calidum, humidum est, atque anodynum. Usus crebri in dolore colico, inungitur umbilico, in dolore ventris infantum, in strangulatu uteri applicatur Vulvæ, vel cavernulæ umbilici, Schrod.

Zibethum non est semen Animalis Zibethici, nec fudor, nec testiculi aut scrotum, ut nonnulli affirmant, quia nihil olent; sed est excrementum proprium à naturâ secretum, collectum in folliculis substantiæ glandulosæ, in mare inter penem & testes, in foemina, inter uterum & anum sitis. Modum colligendi Zibethum videtis apud Fabrum Notis in Animalia Novæ Hispaniæ. Præfertur pallida in Anglia collecta, non Butyro sophisticata, rejiciatur nigrum ex India Orientali transportatum. Qui plura de Zibetho velit, consulat Hyænam Odoriferam Petri Castelli.

XXXVII. De Taxo.

A. **T** Axis, Offic. Schrod. v. 308. Schw. Quad. 130. Ind. Med. cxv. Aldrov. de Quad. Digit. 264. Fons. de Quad. 101. Taxus etiam Daxus, Charlt. Exer. 18. Taxus fuillus, Meles, Mer. Pin. 168. Taxus sive Meles, Raii Synop. A. 185. Meles, Gesn. de Quad. Digit. 686. A. The Badger. Gal. Blaireau, Taillon. G. Dachs. B. Een Das, een Wilde-Kat. Ufu. Integer incineratus, Sanguis, Adeps. Vires. Incineratus cum successe exhibetur pulmoniacis, sanguinem excreantibus. Sanguis pulverisatus lepræ convenire dicitur, destillatusque pesti subvenire. Adeps,

qui uti paulò crassior, ita & paulo calidior ac efficacior est fuillo. Renum doloribus auxiliatur à calculo subortis, febrilem æstum mitigat, contracturis & imbecillitatibus artuum succurrit, Schrod. Contractos seu rigentes nervos emollit, Schw.

XXXVIII. De Lutra.

C Astore minor est, corpore etiam graciliore & longiore, cauda pilosa, Raii Synop. A. A. Lutra, Offic. Bellon. Aquat. 31. Aldrov. de Quad. Digit. 294. Fons. de Quad. 104. Charlt. Exer. 18. Schw. Quad. 107. Gesn. de Quad. Digit. 683. Mer. Pin. 167. Raii Synop. A. 186. Schonef. Ichth. 46. A. The Otter. Gal. Loutre. G. Otter. B. Otter. In fluviis majoribus reperitur. Ufu. Adeps. Vires. Medicamentis digerentibus infarctus & exassatus ad tollenda articulorum vitia perutilis est, Holler.

Quadrupeda vivipara pede unguiculato, multifido, rostro productiore, carnivora, minora, seu

Genus Mustelinum, Vermineumve.

HOC genus ab aliis quadrupedum rapacium generibus differat, 1. Parvitate sua. 2. Corporis figura gracili, longa, capite parvo, sublongo, pedibus brevioribus. 3. Intestinorum brevitate & simplicitate. 4. Dentium numero, Raii Synop. A. 193.

XXXIX. De Mustela.

A. **1.** **M**ustela, Offic. Charlt. Exer. 20. Gesn. de Quad. Digit. 752. Mer. Pin. 167. Schw. Quad. 116. Mustela vulgaris, Aldrov. de Quad. Digit. 307. Fons. de Quad. 105. Raii Synop. A. 195. A. The Weasel. Gal. Belette commune (espece de Fouine). G. Ein We-

Wiesel / Wieselchen. B. Een Wiesel. *Ufu.* Animal ambustum exenteratur & inveteratum fale in umbra siccatum, *Ventriculus.* *Vires.* Animal ut supra præparatum ad drachmas duas cum vino potum, adversus omnia serpentium venena præsentaneo est remedio: Toxico simili modo sumpta resistit. *Ventriculus* Coriandro farctus, inveteratusque, percussis à Serpente & comitialibus potu auxiliatur. Cremata in fistili podagricis confert: Cinere ex aceto illito, Sanguine perunctæ strumæ juvantur: Comitialibus etiam prodest, *Diosc.*

A. 2. *Viverra, Offic.* *Charlt. Exer.* 20: *Viverra, Ictis, Furo, Mer. Pin.* 167. *Mustela sylvestris, Gesn. de Quad. Digit.* 762. *Aldrov. de Quad. Digit.* 327. *Fons. de Quad.* 107. *Mustela sylvestris Viverra dicta, Raii Synop. A.* 198. A. *The Ferret. Gal. Furet. G. Ein Yltie.* B. *Fret,* (zeker beesje, dat men in Konyne bolen zet, om die daar uyt te jagen). *Ufu.* Caro, *El. Vires.* Utraque in Epilepsia commendatur.

XL. De Ichneumone.

A. **I**chneumon, *Offic. Raii Synop. A.* 202. *Charlt. Exer.* 19. *Gesn. de Quad. Digit.* 568. *Fons. de Quad.* 105. *Aldrov. de Quad. Digit.* 300. *Bellon. de Aquat.* 44. *Ejusd. Obs. ed. Clus.* 96. A. *The Egyptian Rat. Gal. Rat d'Egypte, Rat d'Inde. G. Indianische oder Egyptische Rase.* B. *Een Oostindische Rat.* *Ufu.* Fimus. *Vires.* Cum seminibus, Sinapi & Aceto Podagram juvat, & Alopeciam curat.

Quadrupeda vivipara rostro productiore, dentibus pluribus, incerto numero.

XLI. De Erinaceo.

A **N**imal est terrestre, echinatum, byeme in cavernis arborum latitans.

A. *Erinaceus, Offic. Schrod. v.* 286. *Charlt. Exer.* 19. *Herinaceus, Schw. Quad.* 96. *Herinaceus & Erinaceus, Mer. Pin.* 167. *Echinus terrestris, Fons. de Quad.* 119. *Aldrov. de*

Quad. Digit. 459. *Gesn. de Quad. Digit.* 368. *Echinus live Erinaceus terrestris, Raii Synop. A.* 231. A. *The Hedge-hog, or Urbin. Gal. Herisson. G. Zaet / Hoehel.* B. *Een Egel.* In vepretis & sepibus. *Ufu.* Animal ipsum. *Jecur, Axungia, Ventriculus. Vires.* Echinus vel coctus, vel incineratus, involuntariè mingentibus auxiliatur, stomacho gratus est, alvum & urinam movet, *Forest.* Extrinsecus illitus alopeciae subvenit. *Jecur,* vel corpus exsiccatum, atque cum Oxymelite sumptum, renum vitiis auxilio est, medetur Cachexiae, Hydropi, Convulsionibus, & Elephantiae; viscerum fluxiones exsiccat, *Diosc.* Axungia felicissime Herniis medetur. *Hartm. Ventriculi tunicam internam commendat ad dolores colicos, Schrod.* Decoctum carnis Hydropicis est utilissimum, Urinam enimpellit, *Barth. Act. Med. A.* 1. p. 49.

XLII. De Talpa.

A **N**imal est subterraneum coloris nigri, pilis molissimis, rostro suillo, oculis minimis, cruribus brevissimis.

A. *Talpa, Offic. Schrod. v.* 308. *Mer. Pin.* 168. *Schw. Quad.* 128. *Aldrov. de Quad. Digit.* 451. *Charlt. Exer.* 25. *Gesn. de Quad. Digit.* 931. *Fons. de Quad.* 118. *Raii Synop. A.* 236. A. *The Mole. Gal. Taupe. G. Maulwurpff.* B. *Een Mol.* Sub terra in cuniculis vivit. *Ufu.* Talpa ipsa, Cor, Sanguis. *Vires.* Cinis confert Lepris, strumis, ac fistulis: Intrinsecus cum Cerevisia aut Vino potus curat Arthritidem vagam dictam, & Scrophulas. Cor Herniam sanat. Sanguis recens illitus capillis calvitium decorat, *Schrod.*

XLIII. De Mure Araneo.

A **M**ure domestico minore differt, quod minor est, rostro porrectiore Porci instar, oculis minoribus, auriculis brevioribus.

A. *Mus Araneus, Offic. Schrod. v.* 303. *Raii Synop. A.* 239. *Aldrov. de Quad. Digit.* 441. *Charlt. Exer.* 25. *Gesn. de Quad. Digit.* 747. *Fons. de Quad.* 116. *Schw. Quad.* 114. *Mer. Pin.* 167. A. *The Erd-sbrow, Hardy-sbrow, or Sbrow-mouse. Gal. Musaraigne. G. Spitz-Maus.* B. *Spits-Muis.* Invenitur in agris.

agris. *Vires*. Affectibus sedis peculiari experimento utilis est,ustus & illitus cum axungia anserina, *Schrod.*

XLIV. De Vespertilione.

A. **V**espertilio, *Offic.* *Aldrov. Ornith. i.* 571. *Bellon. des Oyse.* 147. *Gesn. de Avib.* 694. *Jonsf. de Avib.* 34. *Charlt. Exer.* 80. *Raii Synop. A.* 243. *Sloan. Hist. Jam. ii.* 330. *Andira, Pis.* (ed. 1658.) 290. *Andira acu, Marcg.* 213. *Andhura, De Lait. Ind. Occid.* 615. A. The Bat, or Flitter-Mouse. *Gal. Chauve-Souri, Rat Pennade. G. Eine Fleder*

oder Spect-Maus. B. Een Vleermuis. *Vesper*i apparet Æstate; Hyeme verò latet in cryptis, rupibus, &c. *Usu.* Caro, Sanguis. *Vires.* Caro præparata Scirrho & Podagræ adhibetur. Sanguis in alopecia conducit, *Galen.* Benè observat eruditissimus ille vir D. J. *Raius*, hoc Animal malè à nonnullis inter Aves accenseri, ob alas & volatum, cum nec pennatum sit, nec rostratum, nec oviparum.

Hic etiam omisi *Bestias* aliquas à D. *Salmon* memoratas in duobus Libris prædictis, Ex. gr. *Bubalum, Martem, & Putorium*, aliasque nonnullas, quibus nullus, quod sciam, *Auctor* vires aliquas adscripsit; alias suspectas aut saltem controversas, ut *Gulonem, Hyenam, & Satyram.*

PHARMACOLOGIÆ

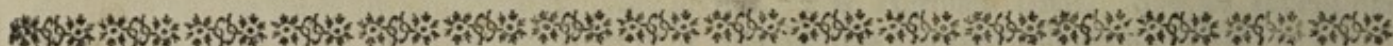
SEU

MANUDUCTIONIS

AD

MATERIAM MEDICAM

LIBER QUARTUS.

De Anthropologia.

Anthropologia est pars Pharmacopœiæ, quæ Medicamenta ex humano corpore desumpta recenset.

Reliquis omnibus materiæ medicæ partibus absolutis, superest tantum ut de Homine agamus, totius universi compendio,

ultima ordine non dignitate hexæmeræ creationis parte, cujus gratia reliqua omnia facta

fuisse creduntur; de quo in genere agere, aut universalem tractatum edere mihi in animo non est. Sed ut in præcedentibus tribus hujus opusculi libris, seu partibus, ad ea duntaxat, quorum aliquis in medicina usus est, tractanda memet restrinxi, ita etiam hoc in loco de iis solummodo in homine agam, quæ homini ipsi medendo utilia sunt: Ea autem vel à vivo corpore desumuntur, vel à mortuo.

SECTIO

SECTIO PRIMA.

*De medicamentis simplicibus in Officinis
usitatis, quæ ab humano corpore ad-
huc vivente desumuntur.*

Simplicia Officialia ex partibus humani corporis adhuc viventis desumpta sunt; Capilli, Ungues, Saliva, Aurium fordes, Sudor, Lac, Menses, Secundinæ, Urina, Stercus, Semen, Sanguis, Calculi ex vesica, calculi è vesica humana Bezoar Microcosmi, *Mont. Exot.* 5. Membrana caput foetus cingens. *Vires.* Capilli commendantur ad capillorum productionem, ad icterum, ad membra luxata, ad hæmorrhagiam vulnerum. *Ungues* cient vomitum, aquas Hydropicorum ducere dicuntur. *Saliva* jejuni commendatur ad venenatos morsus serpentis, canis rabidi, & similia. *Aurium fordes* colicâ laborantibus præsentissimum perhibentur remedium. Extrinsecus medentur ictibus Scorpionum, conglutinant vulnera, fissuras & scissuras cutis. *Sudor* usus proficui esse dicitur contra scrophulas, si cum herba radiceque verbasci mixtus folio involvatur, inque cineribus calefactus imponatur. *Lac* refrigerat, lenit, maturat, oculorum rubedini subvenit. *Sanguis menstruus*, *Zenith juvenculæ* exsiccat, commendatur intrinsecus ad calculum & Epilepsiam. Extrinsecus sopit dolores podagricos, conducere item dicitur in Peste, apostematibus, carbunculisque, Erysipelata extinguit, pustulas faciei abstergit. *Secundina* magni fit ad strumas gutturis tollendas, ad Epilepsiam & philtrea compescenda, ad molam & foetum exterminandum, necnon ad animalia enecanda, etiam ea quæ maleficio in homine extiterint. *Urina* calfacit, exsiccat, resolvit, abstergit, discutit, mundificat, putredini resistit, ideoque usus est præcipui intrinsecus in obstructione Hepatis, Lienis, Vesicæ biliaræ, Pestis præservatione, Hydrope, Ictero. Quin & mariti urina hausta (mulierculis Aqua Castoris dicta) partum difficilem facilitare dicitur. Extrinsecus siccat scabiem, resolvit tumores, mundificat vulnera etiam venenata, arceet gangrænâ, solvit alvum, abstergit furfures

capitis, compescit febriles insultus, exulceratas aures sanat, oculorum rubedini subvenit, artuum tremorem tollit, uvulæ tumorem discutit, Lienis dolores sedat. *Præp.* Sal Armoniacum, *A. Salt Armoniack.* *Gal. Sel Ammoniac.* *G. Salt Ammoniac.* *B. Ammoniac-Zout.* Sal est artificiale striatum, in placentulas coactum, colore ex albo, sapore amaricante pungente, ex Urina, fuligine & sale communi coctum. Eligatur candidum ac purum.

N.B. Vestigia Salis Armoniaci naturalis superesse videntur in Dioscoride & Plinio, aliisque à majoribus descripti, sub arenis Libycis inventi; verum in Officinis nostris hodiè ignoratur. Vide Matthiolum in Dioscoridem. *Vires.* Interne vim habet diaphoreticam, præcipuè in febribus resistit putredini. Externe adhibetur in Gangrænâ carne putrida absumenda. Quinimo Tonsores aquam suam cœruleam inde conficiunt ad albuginem oculorum tollendam. *Stercus* emollit, maturat, anodynum est. Ea propter magni usus ad mitigandos dolores incantatione introductos, ad anthraces pestilentiales maturandos, ad phlegmonem, E. g. gutturis sive Anginam curandam, ad inflammationes vulnerum arcendas. Quin & intrinsecus à nonnullis adhibetur in Angina, in Febribus ad paroxysmos profligandos, in Epilepsia. *Semen* sive *Sperma* non modo comperimus per se à nonnullis ad Veneris scilicet ligaturam maleficam dissolvendam adhiberi, sed & Mumiam magneticam inde fieri, quo amoris conciliatur fervor. *Sanguis* recens adhuc & calide potus conferre dicitur ad Epilepsiam, si scilicet potum motus excipiat vehementior, cursusque celerior ad sudoris usque prurptionem; Hæmorrhagiam quamcunque sedat. Quin & extrinsecus sanguinis eruptioni medetur, & præcipuè narium hæmorrhagiæ, *Calculus* Tartarum sive calculos in omnibus partibus solvit, & expelli facit, ideoque omnibus obstructionibus subvenit. *Membrana*, quæ caput nonnullorum foetuum cingit, maximam vim habere dicitur adversus colicum dolorem, *Schrod.*

S E C T I O S E C U N D A.

*De Medicamentis simplicibus in Officinis
usitatis, quæ ab humano corpore jam
mortuo desumuntur.*

Simplicia Officinalia ex Cadavere desumpta sunt Mumia, *Mont. Exot.* 5. Substantia est resinosa, indurata, nigra, splendens, saporis subacris, subamaricantis, odoris fragrantis, communiterque quatuor denotat. 1. *Mumiam Arabum*, quæ est liquamen, sive liquor concretus exudans in sepulchro è cadaveribus Aloe, Myrrha, Balsamoque conditis. Quæ, si vera haberi potest, præ cæteris speciebus erit æstimanda. 2. *Mumiam Ægyptiorum*, quæ est liquamen ex cadaveribus pissaspbalto con-

ditis. 3. *Pissaspbaltum* factitium, id est, mixtum Pici Bitumen, quod pro Mumia venditant. 4. *Cadaver* sub arena Solis æstu torrefactum, sed raro apud nos invenitur. Cutis, Pinguedo, Ossa, Cranium, Cor. *Vires.* Mumia resolvit sanguinem coagulatum, conferreque dicitur purgationi capitis, punctioni Lienis, tussi, inflationi corporis, mensibus obstructis, aliisque affectibus uterinis, & similibus. Extrinsecus adhibetur vulneribus consolidandis. *Cutis*, commendatur in difficili partu & affectibus hysteris, in aridura & contractura articularum. *Pinguedo* roborat, discutit, mulcet dolores, removet contracturas, cicatricum duritiem lenit, foveas post morbillos relictas explet. *Ossa* exsiccant, discutunt, astringunt, fluxus quoscunque sistunt, adeoque utilia sunt in Catarrho, fluxu mensium, Dysenteria, Lienteria; Insuper articularum dolores compescunt. *Medulla* commendatur summe ad contracturas membrorum. *Cranium* ad capitis morbos conferre compertum est, & nominatim ad Epilepsiam, unde & varias passim compositiones Antepilepticas ingreditur. Laudatur autem præcipue *Os triquetrum* temporum ceu peculiare Epilepsiæ specificum. *Cor* Epilepsiæ medetur, *Schrod.*

A D

PHARMACOLOGIAM

S E U

MANUDUCTIONEM

A D

MATERIAM MEDICAM
APPENDIX.

Pag. 34. Col. 1.

Quandoquidem malè cohærent, quæ de *Vitriolo albo* dictæ sunt, quod notæ in Manuscripto confusæ erant, Lector orandus est, ut deleat, quæ sequuntur lin. 4. a fin. post verbum *translucidum*, usque ad verbum *Vitrioli*, lin. 8. col. 2. & eorum loco ita legat:

Quæ solvunt in aqua, & coquant ad consistentiam Sacchari albi, quod grumis majusculis constabit eidem Saccharo similibus. Quod aëri expositum subflavum externè induit colorem. Ergo errare eos existimat, qui, cum *Tournefortio*, affirmant id factum esse à *Vitriolo Anglico*, in igne reverbitorio donec album colorem obtineat. *Vires*. Cum priore viribus convenit, & præ reliquis usum habet in Collyriis: præparatur quoque ex eo in aqua soluto, & crystallizato, vo-

mitus eximius, qui *Sal Vitrioli* nominatur, *Geoff. Prælect.* p. 106.

Pag. 78. col. 2. lin. 33. adde,

In Itinerario suo per *Muscoviam*, &c. Vol. i. p. 188. *Versionis Anglicanæ*, edidit descriptionem & usum, & *Tab. 73.* figuram foliorum, & radicum Plantæ cujusdam, nomine *Rbabarbari*; sed tam imperfectè, ut dubium sit, an unquam viderit verum *Rbabarbarum*; nec inde liquet, ad quam Plantarum tribum referri debeat. *Pometus* se nil certo scire de *Rbabarbaro* fatetur; & describit Plantam, quam *Rbabarbarum Americanum* vocat, eamque dicit à *D. Toisy* in hortos Gallicos importatam, & in ripa *Rhodani* prope *Lugdunum* etiam nasci: sed utrum hoc sit *Lapathum hortense latifolium*, *C. B. Pin. 115.* i. e. *A. Monks - Rhubarb.* *Gal. Rubarbe des Moines.* *G. München - Rhabarber.* *B. Monnik - Rhabarber.* vel Planta non multum ab-

M m m mi

milis, quam sub nomine *Acetosi*, ex Virginia pluribus abhinc annis misit Amicus meus *Marcus Catesby*, haud constat; sperandum autem est, Plantam, quam ex Russia missam nomine *Rhabbarbari* in horto *Physico-Chelaeiano* mihi ostendit amicissimus *Isaacus Rand*, ejusdem horti Praefectus, & quæ, ut ex semine patet, ad *Lapathorum* tribum pertinet, patefacturam, quid sit verum *Rhabbarbarum*, de quo tanta inter doctos lis fuit.

Pag. 98. col. 2. post lin. 18. pro *secunda specie Senecionis*, adde:

A. 2. Pseudo-china, China supposita, *Offic.* Senecio Madraspatanus Rapi folio, floribus maximis, cujus radix à nonnullis China dicitur, *Pet. Mus.* 680. *Hort. Elth.* 345. Tab. cclviii. Senecio Asiaticus Jacobææ folio, radice lignosa, China *Offic.* dicta, *Commel. Plant. Usu.* (ed. 1724.) 94. *Ind. Med.* xxxv. *Catal. Simpl.* 9. Senecio Sinensis folio Dentis leonis, flore aureo, radice crassa, nodosa, quæ China *Offic.* *Swalve de China Offic.* 17. Hieracio similis Indiæ Orientalis umbellatis floribus, radice crassa & carnosa, *Pluk. Mant.* 102. *Raii Hist.* iii. 140. *Parin-Chakka*, *Act. Philosoph.* Lond. N°. 274. p. 943. A. *Bastard-China*. Gal. *Quinquina batard.* G. *Utrecht China.* B. *Bastert China.* In Regno Mallabarico invenitur.

Hæc est Planta, quæ pluribus abhinc annis ad Societatem Indiæ Orientalis Londini missa fuit, nomine *Parin-chakka* Malab. à *Samuele Brown*; cujus descriptionem à Doct. *Dillenio* Latine versam, in *Horto suo Elthamensi* hic referam: *Hæc Planta hoc in loco (Madraspatam) vocatur Radix China; sed longè differt ab ea, quam Spinosa dicis (i. e. Petiver) D. Ingram à multis annis hætica laborans, eâ curatus est in Castello Novo. Bipedali est altitudine, radicem habet Chinæ similem. Si quid ulterior experientia suppeditaverit, te certiore faciam.* Hujus Plantæ specimina a Societate supradicta donata sunt Regiæ Societati Londini, quæ ea anno 1702, in *Actis suis Philosophicis*, N°. 274. p. 943. cum observationibus edidit. Post annos paucos eandem Plantam accepit clarissimus *Gasparus Commelinus*, M. D. qui descriptionem vulgavit in *Hort. Medic. Amstelod. Plant. Usual. Catal.* nomine *Senecio Asiaticus Jacobææ folio, radice lignosa, China Offic. dicta*, cum sequente nota, *Hanc mecum communicavit Anno 1712. dexterimus Chirurgus Andreas Hummel, qui illum cum ex India Orientali in Patriam adduxerat.*

Hinc Auctores *Catalogi Simplicium in Pharmacopæia Londinensi & Indices Medicamentorum in Pharmacopæia Parisiensi* non rectè, sed impropriè *Chinam Offic.* pro radice hujus Plantæ posuerunt.

Pag. 119. col. 1. post lin. 24. adde:

X. De Rhaponticoide.

Behen album, *Geoff. Tractat.* 286. Behen album *Rauwolfii*, *J. B.* iii. 37. Been album *Rauwolfii*, folio *Lapathi*, flore luteo, & radice longa flexili, *Cbab.* 448. Behmen aliud, *Park. Theat.* 1572. Jacea Syriaca spinosa folio laciniato, flore luteo, *Rauwolf. Itin. Ed. Angl.* 231. Jacea Orientalis patula, Carthami facie, flore luteo, magno, *Tourn. Cor.* 32. *Raii Hist.* iii. App. 104. Serratulæ affinis capitulo squamoso, luteo, ut & flore, *C. B. Pin.* 235. Rhaponticoides lutea foliis inferioribus dissectis, cæteris Carthami, *Vaill. Mem. Acad. Scienc.* Anno 1718. i. 229. A. *White Bean of the Antients.* Gal. *Been blanc.* G. *Weisse Behen.* B. *Witte Behen.* In Monte Libani invenit *Rauwolfius*. In Asia Minori, *Tournefortius*. Hujus Plantæ radix, referente *Rauwolfio*, est verum *Been album Arabum*, ideoque in Officinis in usu esse debet, sed quum raro in medicina usurpetur, in Britanniam non adfertur; ob quam causam in Officinis nostris haud occurrit, & tam *Anglica* quàm *Gallica Pharmacopæia*, pro succedaneo aliam substituerunt radicem, de qua supra scripsi, p. 252.

Pag. 122. col. 1. lin. 4. a fin. adde:

Hanc Plantam vi pollere purgatrice primo observavit *Cortusus*, quod cum *Clusio* communicavit, qui primum in *Pannonicis*, p. 395. postea autem in altera sua *Historia*, p. lxxxviii. id publici juris fecit utroque sub nomine *Hackal Indi*, sive *Admirabilis Peruviana*. Ex quo in *Medicina Pauperum* idem tradidit *Prevotius*. Hujus radix mihi missa fuit ex *Nova Providentia*, una ex Insulis Bahamensibus, nomine *Falapii*. In hunc errorem incolæ inducti videntur similitudine quadam inter utrasque radices, & vi illius purgante. (Quamquam verò eam in assulas secuerunt, uti *Falapium*, ex levitate tamen, & substantia radiceis spongiosa, & ex eo, quod duplex ejus quantitas ad dosim requiratur, differentia discerni possit.) Quibus causis adducti & *Plumerius*, & *Muntingius*, & *Tour-*

nefortius, Plantam hujus Classis Officinarum esse Jalapium conjecturam fecerunt. Ex illis Scriptoribus alii hunc errorem transcripserunt.

Pag. 123. col. 2. lin. 3. a fin. post n. 1331.
adde:

Quomodo factum sit, ut sequentia Synonyma, &c. hujus Plantæ omiſſa fuerint, mihi late: nisi quod forſan charta, in qua ſcripta fuerant, loco, in quo inferenda erant, haud affixa fuit. Quæ igitur ibi omiſſa ſunt, hæc addas.

Pareyra, Ambutua, Butua, overa Brutua, Ind. Med. lxxxix. Butua, overa Brutua, Planta Indiana, Zan. Hiſt. 59. Butua ſive Pareira brava Luſitanica, Geoff. Tract. 286. Pareira brava, Chom. A. Wild Vine. Gal. Pareira brava, (Nom que les Portugais ont donné à cette racine, il ſignifie en François Vigne ſauvage, ou batarde). G. Weiſer Weiſtock. B. Wilde Wynſtok. Ex India Orientali à Luſitanis advehitur. Uſu. Radix. Magnitudinis eſt diverſæ, cortice fuſco & ruſoſo, ſubſtantia interna tranſverſim ſecta, circulos & fibras habet; guſtu ſubdulcis, cum mixtura amaritudinis parum grata. Zanoni figuram Solis in medio radicis exhibet; ſed hoc merum eſt figmentum. Vires. Hæc radix valde urinam provocat in aqua cocta, & liquor colatus edulcoretur cum Syr. de Quinque Rad. Aper. Hac medicinâ ſanatus eſſe dicitur Abbas Bignonius calculo laborans. Eadem in colicis doloribus hepaticis laudatur. Pulvis in pilulas reductus in Gonorrhæa utilis eſſe dicitur. Luſitani alexipharmacum eſſe putant; & in angina, & aliis Gulæ morbis utuntur, Geoff. Optimum diureticum in hydropicis affectibus exiſtimatur à D. Tanç. Robinſono, M. D.

2. Pareira brava alba, Geoff. Tract. 287. Pareira ſpecies ſecunda, Lochu. Sched. 32. A. The White Wild-Vine. Gal. Pareira brava blanche, (Vigne ſauvage, ou batarde blanche). G. Weiſer Weiſtock. B. Witte wilde Wynſtok. Ex Braſilia adveſta dicitur. Uſu. Radix magis lignea quam prior eſt, cortice albo, ſed ſubſtantia interna flava eſt, uti Glycyrrhiza. In Officinis noſtris uſurpari non invenio.

Pag. 176. col. 2. lin. 40. poſt verbum tollit,
adde:

Inter omnes conſtat, Monardum hanc radi-

cem Hiſpanico nomine *Contrayerva*, i. e. *Alexipharmacum* edidiſſe. Illius Liber poſtea à *Cluſio* Latine verſus eſt; & ex eo factus eſt Liber decimus *Exoticorum*, ubi de hoc Pharmacum, p. 113. fuſius tractat. Sed vir celeberrimus *Franciſcus Drake*, Eques Auratus, à circumnavigatione per orbem rediens in Angliam primum attuliſſe videtur, & Anno 1581. eam *Cluſio* donavit, qui in *Draki* honorem *Drakenæ Radicis* nomine eam edidit in Libro quarto *Exoticorum*, p. 83. affirmans eam *Monardi* *Contra-yervæ* valde ſimilem, ſed non omnino eandem eſſe. Hinc *Baubinus* uterque, & *Dalecampius* in *Hiſt. Lugd.* diverſas eſſe plantas ſtatuunt; ſed *Johnſon*, *Parkinſon*, & *Raius* eandem eſſe agnoſcunt. Qualis herba hanc radicem profert, vel prorſus ignotum eſt, vel falſis conjecturis traditum. In *Hernandi Hiſtoria*, p. 301. Planta eſt nomine *Coaneni-pilli*, ſeu *Contra-yerva*, cujus Icon à *Recbio* addita *Granadillam* exhibet; unde multi illam falſo pro *Contra-yerva* acceperunt, inter quos & ipſe, exiſtimans virum in Colonia Hiſpanicis in America diu commorantem haud erraſſe, ad eandem Claſſem in priore hujus Operis editione eam retuli. Sed poſtea *Plumerius* in *Nova Genera Plantarum Americanarum*, p. 29. verum Iconem floris, fructuſque hujus Plantæ primus exhibuit, illique *Dorſtenia* nomen *Spondylii folio*, radice dentata pro *Contra-yerva*, Offic. edidit: & nuperius, vir nuper ſolertiſſimus, D. *Gulielmus Houſton*, qui quidem in iſtis regionibus diu commoratus eſt, duas ejuſdem ſpeciei Plantas obſervavit, quarum utriuſque radices affirmat pro *Contra-yerva* uſurpari. Harum figuræ, & deſcriptio editæ ſunt in *Act. Philoſoph.* N. 421. p. 195. Hæc fortasſe ſunt duo genera *Contra-yervæ*, ex quibus illa, quæ à *Cluſio* vocatur *Drakena Radix*, mihi videtur eſſe *Dorſtenia Spondylii folio*, radice dentata *Plumerii*. Cujus Synonymo additur ſequens, & altera videtur eſſe *Contra-yerva* *Monardi*, quæ in officinis etiam invenitur, ideoque poteſt eſſe altera *Dorſtenia Houſtoni*, eam igitur ut Plantam diverſam addidi.

P. 184. col. 1. l. 43. poſt verbum tranſlatum,
adde:

His, quæ ſupraſcripſi, ut probarem Radices *Cbina*, tam Orientalis, quam Occidentalis Indiæ, eſſe radices *Smilacis*, & non *Senecionis*, quum argumentum hujus opinionis parum firmum ductum ſit ex ſimilitudine inter utraſque radices, & ex eo, quod poſterior ad curandam *Hæcticam Dom.* *Ingrami* ſemel efficax fuerat.

addam, Doctorem Dillenium in *Horto suo Elthamensi*, p. 346. non dubitare, quin *Cbina Officinalis* sit radix *Smilacis*, tam in China Regno, quam Japonia nascentis.

2. Contra-yerva Radix, *J. B.* ii. 741. Radix Contra-yerva Hispaniorum, ut a Baptista Cortesio exhibetur, *Park. Theat.* 1680. Radix venenis adversans, *Clus. Exot.* 311. Cyperus longus odoratus Peruvianus, *C. B. Pin.* 14. *Ejusd. Theat.* 218. Dorstinea dentaria radice, Sphondylii folio, placenta ovali Houston. *Act. Philosoph.* N. 421. p. 196. f. 1. A. *The other Counter-poison.* Gal. *Contrayerve.* G. *Giffert.* B. *Gift-wortel.* In Vera-Cruz Americæ invenit Auctor. *Vires.* Cum priore convenit.

Pag. 187. *col.* 1. *lin.* 9. *a fin.* post successu, *adde:*

Ad dysenteriam remedium est singulare specificum & prope infallibile per totam Europam celeberrimum, *Raii Hist.* Hanc autem radicem in diarrhæis sistendis non specificè, vi autem emetica, & cathartica agere; neque singulis istius morbi generibus semper certò mederi, monstravit *Cockbournus*, M. D. in *Act. Philosoph.* N. 425. p. 385.

In Catalogo Simplicium apud *Pharmacop. Lond.* & à doctissimo *Commelino*, & *Montio*, unius tantum hujus radiceis mentio fit, & quum fuscum nobis in usu plerumque sit, de ea scripti loco supra citato. Sed *Pometus* tres species facit, videlicet album, cinereum, & fuscum; uti etiam *Geoff. Tract.* 291. & *Index Medic.* p. lxi. apud quem ultimum Cinereum vocatur *Vulgare*, & *Nigrum fusco* synonymum est. *Jacobus Douglas*, M. D. *Nigrum* asserit esse speciei diversæ a fusco, adeoque facit quatuor species, quas distinguit, & sic describit in *Actis Philosoph.* N. 410. p. 153. quarum cinerea pluris habetur, sicca magnitudinem pennæ anserinæ adæquat, parte corticali farinacea, extrinsecus subfusca, rugosa, & passim nodosa; medullâ gaudet lignosa, saporeque amaricanti, minor est Brasiliensi, nigrior, viribusque fortior. Hæc omnia præter *Album*, easdem vires & eundem usum habere putantur, & radices esse ejusdem Plantæ, sed in diversis locis nasci; ex quo oriri possit diversa facies externa. Quod ad *Album* attinet, *Pometus* id à cæteris distinguit, non solum quod album sit, sicut *Dictamni albæ* sive *Fraxinellæ* radix, verum etiam quod in operatione mitius sit; ideoque, uti scribit, a Lusitanis præfertur, ut magis utile mulieribus gravidis, & infantibus. Hanc

puto esse speciem, quam *Tournefortius* donavit nuper *Gulielmo Sberardo*, LL. D. qui eam clarissimo *Johanni Ruio* communicavit, in cuius *Hist. Plant.* iii. p. 350. descripta est his Verbis: "Coloris est flavescentis, non geniculata. Hæc species vomitum non movet, sed per sedem solummodo purgat: Hinc arbitror *Album* quorundam esse speciem, quum descriptio & vires ita bene respondeant."

Pag. 196. *col.* 1. *lin.* 3. verbo prædita, *adde:*

Hujus radix coloris paulo magis rufi est, quam planta genuina, parsque corticalis interior ad lutea rubescentem vergit; multo longior est, pauloque crassior, rinae magis distant, spatiaque intermedia læviora. Radicem hanc tanquam genuinam multis abhinc annis mecum communicavit *Chirurgus* quidam, qui eam ex Virginia quasi verum *Ipecacuanba* secum transtulit, ubi apud incolas in frequenti usu esse affirmabat. *D. Hans Sloanus*, Baronettus, & M. D. eam ex eadem regione accepit; sed observans usum ejus perniciosum esse, in Introductione sua *Historiæ Jamaicæ*, Vol. ii. p. viii. ix. medicamentum tam periculosum omnino omittendum esse monet, cui medetur *Canna Indica Alexipharmaca*. Et *Jacobus Douglas*, M. D. in *Act. Philosoph.* N. 410. p. 156. descripsit duas species lethalis hujus *Pseudo-Ipecacuanbæ*, videlicet albam, & fuscam, quarum utraque allata est ex Marilandia, ubi pro vera usurpatur. *Fuscam* puto esse radicem hujus *Apocyni*; sed cujus Plantæ radix sit *Alba*, nondum mihi constat: ex viribus tamen perniciosis verisimile est, radicem esse alius cujusdam *Apocyni*.

Postquam hæc scripseram, accepi Literas à Pronepote meo *Tho. Dale*, M. D. in quibus scribit, plurima genera *Jalapii*, & *Ipecacuanbæ* esse in Carolina Australi; & addit, se misisse ad me fragmenta quædam radiceis, quæ pro *Ipecacuanba* exportari solet; & vomitum ciet, & alvum movet, in dosi communi, absque ullo effectu malo. Hujus plusquam duas uncias ipse usurpavit: Hæc mihi videtur esse *Pseudo-Ipecacuanba fusca* supra citata.

Varias Plantas præter eas, quas memoravi, veram *Ipecacuanbam* esse censuerunt Americani: Namque Pronepos meus superscriptus anno superiori, videlicet 1736. mihi misit radices *Anapodii*; & plusquam viginti abhinc annis *Ulmaria Americana*, &c. pro eâ mihi missa est ab amico meo *D. Marco Catesby*; & eodem pene tempore *D. Isaacus Rand*, Botanicus apprime gnarus, mihi narravit, se ex Hollandia

can-

eandem Plantam nomine *Ipecacuanhæ* accepisse.

Pag. 201. col. 1. lin. 28. adde :

Nullum ante *C. Baubinum* observavi Auctorem radicis hujus purgatricis, quæ circa Annum 1600 in usum venire cœpit, mentionem fecisse: Ille quidem in *Prodromo suo*, p. 135. describit nomine *Bryoniæ*, *Mecboacannæ* nigræ, & ab India transportatam opinatus est: quandoquidem revera est Americæ indigena, unde, uti conjectari licet, ab Hispanis primò fuit allata. Cujusnam Plantæ hæc radix sit, quum *Raius* primum Historiæ suæ Plantarum Tomum ediderit, prorsus erat ignotum; ob vim vero, quâ pollet purgandi, eam inter Convolvulos collocavit vir celeberrimus. Tandem verò feliciter reperit *Houston*. *Jalapium* revera esse cujusdam Convolvuli radicem, & non *Mirabilis Peruvianæ*, à quo plenior hujus Plantæ expectetur narratio, si mors ejus non intervenerit.

Pag. 244. col. 2. lin. 38. verbo adveherent, adde :

Mihi videtur esse non ex venenata aliqua qualitate in hac *face*, quicquid Auctor jam citatus erroneè affirmet; sed ex causa politica, ne importatione illius usus *Smalti* impediretur, quod in illo Electoratu factum est. Malignam qualitatem habere *Smaltum* expertum est, uti omnes præparationes ex *Cobalto*. Vide supra, p. 36.

Pag. 258. col. 2. lin. 37. post verbum *Lafiteau*, adde.

Aureliastrum quinquefolium, folio majus, *Ninjin* vocatum *D. Sarrazin*, *Act. Philosoph.* Lond. N. 354. p. 705. *Lochn. Comment. de Acriv.* 30. *Ginzing, Act. Philosoph.* Lond. No. 337. p. 227. Nisi, *Genseng Sinenfium*, *Garentoguen Hiroquæorum*, *Geoff. Tract.* 194.

Pag. 259. lin. 40. adde :

D. Vaillant affirmat, hanc Plantam in *Canada* inveniri, ex qua in *Hortum Reg. Parisiensem* à *D. Sarrazino* allata est; uti etiam sequens, quæ in *Marilandia* inventa est, utrum ab altera differat, præterquam in magnitudine, mihi non liquet.

Observat *Geoffroy* *Canadensem Ginseng* distinguere à *Sinenfi*, eo quod non sit tam flava, aut gustu tam amara, sed valde grata. *Usum* ejus in febribus laudat; & addit, saporem illius esse amarulentum, & aromaticum, ostendere eam præditam esse vi attenuante, confirmante, & deobstruente.

2. *Aureliastrum minus*. *Aureliastrum* quinquefolii, folio minus, *D. Sarrazin, Act. Philosoph.* Lond. N. 354. p. 705. *Lochn. Comment. de Acriv.* 30. *Plantula Marilandica*, foliis in summo cauliculo ternis, quorum unumquodque quinquefariam dividitur, circa margines serratis, *Raii Hist.* iii. 658.

Inter specimina siccata olim ex *Virginia*, & nuper ex *Carolina Australi*, ad me missa, unum invenio, quod figuram optime refert; sed quum radice careat, & folia illius inter siccandum haud bene expansa sint, de eo affirmare non licet.

Pag. 275. col. 1. lin. 5. adde :

Costus Arabicus, *Ind. Med.* xli. *Costus* Dulcis est, non *Costus Amarum*, uti quidam notavit; neque minus erravit, quum *Costum* Dulcem eundem esse ac *Corticem Winteranum spurium* vel *Canellum album* statuerit.

Pag. 323. col. 2. lin. ult. adde :

Si *Piper Jamaicense*, ut mihi videtur, *Americæ* sit peculiare, id *Amonum* esse *Plinii*, concedere nequeo, quum *Novus* iste *Orbis* illius tempore prorsus fuerit ignotus.

Pag. 378. col. 1. lib. 23. verbo *Offic.* adde :

Simarouba, *Ind. Med.* xc. Hæc radix *Plantæ* est *Indiæ Occidentalis*, quæ, secundum *Geoffroy*, *Lignum Cayan*, levitate sua insignè producit. *Vires*. Radix & cortex ejusdem optima sunt astringentia, & diarrhæis, & dysenteriiis utilia esse dicuntur, quantitate unius unciae Radicis, aut duarum Corticis, in tribus aquæ fontanæ libris ad unam decoctâ, & pro potu communi usurpatâ.

5. Radix *Rinzago* sive *Bengalensis*, *Supplem.* 396. Hæc nuperrime tantum in usum venit. In nullo Plantarum Catalogo aut Pharmacopœia mentionem illius invenio. *Vires*. Pro Cephalico potentissimo laudatur à *D. Tancredo Robinson, M. D.*

I N D E X

Omniū Simplicium Officinalium.

quae in

P H A R M A C O L O G I A

Continentur.

A.		Acetosa Lanceolata	ibid.	Ærugo	41
Abies	Canadensis	Minor	ibid.	Æs	ibid.
	Fœmina	Romana	ibid.	Æs vitide	ibid.
	mas	Rotundifolia	ibid.	Æthiops	164
	rubra, picea	Vulgaris	79	Ætites lapis	49
				Agallochum	379
Abiga v.	Chamæpitys	Acetofella v. Lujula , Oxytri-	209	Agaricum minerale	23
Abrotanum	campestre	phyllum	350	Vegetabile	63
	fœmina v. Santolina	Acetum	51	Ageratum	107
	mas	Achates	104	Agnus Animal	437
Abfinthium	Alpinum	Achyllea	98	Castus	325
	Marinum	Achyllea montana	369	Scythicus	72
	Minus	Achiotl	18	Agresta	350
	Ponticum	Acidulæ	166	Agrifolium	351
	Romanum	Acinos	106	Agrimonia	122
	Santonicum	Acmella	49	Agripalma	166
	Seriphium	Acone	197	Ajuga v. Chamæpitys	170
	Vulgare	Aconitum, Anthora	ibid.	Alabastritis lapis	46
Abrus		Napellus	ibid.	Alabastrum Citrinum	47
Abutilon		Ponticum	ibid.	Vulgare	ibid.
Acacallis		Pardiaches	198	Alana terra	23
Acacia Indica		Salutiferum	271	Alaternus	348
	Aegyptiaca	Acorus adulterinus	284	Alauda	420
	Germanica	Asiaticus	283	Album canis	448
	Vera	Verus	259	Græcum	ibid.
	Vulgaris	Acus Pastoris	404	Hispanicum	39
Acanthalzuca v. Echinopus		Piscis	55	Olus	120
Acanthium		Adamas	44	Alcanna	347
Acanthus		Adarces	70	Alcea	210
	Sylvestris	Adiantum album	71	Alcedo	410
Acanus		Americanum	67	Al es	440
Acarna		Aureum	71	Alchachil v. Rosmarinus	155
Accipiter		Canadense	72	Alchimilla	83
Acer majus		Nigrum	71	Minima	84
minus		Vulgare	342	Alcoa arbor	330
montanus			438	Alhandal v. Handal	
Acetabulum v. Andrafaca		Adrachne	301	Alcyonium durum	62
Acetosa arvensis		Ægagropila	288	Stupposum	ibid.
		Ægilops Arbor		Alcyo-	
		Ægilops Herba			

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia.

Alcyonium Vermiculatum	ibid.	Amygdalus Dulcis	ibid.	Apium Palustre	ibid.
Vesicarium	398	Amylum	285	Sylvaticum	ibid.
Tubulosum	62	Anacampteros v. Telephium	191	Apocynum Syriacum	195
Alectorius Lapis	403	Anacardium Occid.	340	Curassavicum	ibid.
Alectorolophus	214	Orientale	339	Apos	420
Alga	61	Anagallis aquatica	204	Aqua fluviatilis	17
Alhanna v. Terra Tripolitana	23	Terrestris fœmina	205	Fontana	16
Alisma v. Doronicum	96	Anagallis terrestris mas	ibid.	Marina	ibid.
Alkekengi	189	Anagyris	373	Mineralis	18
Alliaria	221	Anas	419	Nivea	7
Alleluja	209	Anathron v. Natron	31	Palustris	ibid.
Allium Hortense	265	Anchusa lutea	149	Pluvialis	ibid.
Schorodoprasum	ibid.	Rubra	ibid.	Putealis	ib.
Sylvestre	ibid.	Androsace	205	Thermalis	18
Victorialis	266	Androsæum	256	Aquila	428
Alnus	305	Anemone hortensis	179	Lapis	49
Nigra v. Frangula	347	Sylvestris	ibid.	Aquifolium	351
Aloe Barbadenfis	272	Anemonoides	179	Aquilegia	197
Caballina	ibid.	Anethum	128	Arabicum Gummi	374
Palustris	217	Angelica Hortensis	133	Arabis v. Draba	226
Succotrina	272	Erratica	134	Aracus	240
Vulgaris	ibid.	Sylvestris	ibid.	Araneus	384
Aloides	217	Angsana	369	Niger	ibid.
Alopecurus	290	Anguilla	402	Arantia malus	357
Alfinc	257	Anguis	430	Arbor Judæ	371
Althæa	210	Animal Bezoarticum Occidentale	439	Camphorifera	328
Alumen	31	Orientale	439	Saponaria	338
Plumosum	32	Moschiferum	441	Febrifuga	318
Rochi	ibid.	Zibethicum	449	Vitæ	305
Rupeum	31	Anisum	138	Mammifera	363
Catinum	85	Indicum	194	Arbutus	342
Scajole	32	Philippense	ibid.	Archangelica	134
Scissile	ibid.	Anonis	249	Arctium	119
Vulgare	ibid.	Anser	419	Ardea	416
Alypum	314	Anserina	177	Stellaris	ibid.
Alyssum Diofc.	227	Antalium	393	Ardesia	45
Galenii	166	Anthemis	105	Hibernica	ibid.
Plinii	ibid.	Anthera	319	Arena	43
Amaracus	162	Anthophyllus	323	Maris	ibid.
Amara - dulcis	187	Anthora	198	Arenaria	86
Amaranthus	86	Anthos v. Rosmarinus	155	Arenofus Lapis	43
Ambra - grisea	414	Anthropos	452	Arestæ bovis	249
Liquida	ibid.	Anthyllis leguminosa	243	Argemone	230
Nigra	414	Prior	ibid.	Argentina	177
Ambrosia	76	Antilopus	438	Argentum	40
Campestris	229	Antimonium	38	Vivum	20
Amedamus v. Alnus	305	Antirrhinum	210	Argilla	20
Amellus v. Aster	103	Antithora	198	Atia	316
Amethystus	54	Aparine	146	Aries	437
Amiantus	45	Aper	440	Arifarum	280
Ammi verum	140	Apes	386	Aristolochia Clematidis	213
Vulgare	ibid.	Apis	ibid.	Longa	212
Ammoniacum	130	Aphaca	240	Polyrrhizes	213
Amomum	277	Apiastrum v. Melissa	169	Rotunda	ibid.
Plinii	187	Apios	233	Tenuis	ibid.
Vulgare	136	Apium hortense	138	Armeniaca mala	329
Amoris Poma	188	Apium Macedonicum	ibid.	Armenus lapis	45
Ampelitis Terra	26	Montanum	ibid.	Armeria	254
Ampeloprasum	266			Armoracia	223
Amygdalus amara	330			Arnica	96

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacia.

Arnoglossum, v. Plantago	235	Avellana	300	Becuiba Nux	382
Aronia	317	Avena	288	Bechium	94
Arsenicum album	36	Aurantia	357	Bedeguar	112
Citrinum	ibid.	Auricula Judæ	63	Behen v. Behen	92
Rubrum	26	Leporis	143	Behen album	92, 252
Artemisia Chinensis	110	Murisj	90	Rubrum	121
Tenuifolia	ibid.	Urſi	206	Beidelfar v. Apocynum	195
Vulgaris	ibid.	Auricularia Herba	159	Belemnites	50
Arthanita	277	Aureliastrum v. app. ad. pag.	258	Belladonna	188
Arthritica v. Chamæpitys	170	Auripigmentum	26	Bellis major	103
Arum	280	Aurum	39	Minor	105
Arundo	290	Axungia vitri	85	Ben Nucis	368
Donax	ibid.	Azarolus	317	Benzoinum	331
Farcta	201	Azedarach	337	Berberis	347
Flava	ibid.			Berillus	54
Indica	ibid.	B.		Berula	137
Saccharina	ibid.			Beta alba	86
Scriptoria	290	B. Accæ Bermudenses	338	Nigra	ibid.
Tabaxifera	ibid.	Baccharis	99	Rubra	ibid.
Aſa dulcis v. Benzoinum	331	Balanus Myreſſica	368	Betle	313
Foetida	125	Balæna	414	Betonica aquatica	213
Aſarum	86	Balaustia	318	Pauli	204
Virginianum	87	Ballote	170	Vulgaris	165
Asbeſtus	45	Balnea calida	18	Betula	306
Ascalonia v. Cepa		Frigida	16	Bezoar German.	438
Aſchia	408	Balsamina Lutea	293	Hiſtricum	445
Aſclepias	196	Mas	182	Microſmi	453
Aſcyrum	256	Balsamita	107	Minerale v. Terra Sicula	49
Aſelli infecta	385	Balsamelæon	308	Occidentale	439
Piſcis	404	Balsamum Canadenſe	303	Orientale	ibid.
Aſinus	435	Capiui	368	Bezoard. v. Bezoar	
Aſpalathum	379	Copaibas	ibid.	Bidens	106
Aſpalathus	377	Gileadenſe	308	Bifolium	280
Altera	ibid.	Judaicum	ibid.	Bilingua	185
Aſparagus	189	e Mecha	ibid.	Bismalva	210
Petræa	ibid.	Ipecuebæ	382	Bismuthum	38
Sylveſtris	ibid.	Peruvianum	368	Biſtorta	81
Aſperula	146	Syriacum	308	Bitumen	27
Aſphaltus	27	Thomæum	382	Judaicum	ibid.
Aſphodelus albus	271	Tolutanum	304	Blatta	39
Luteus	272	Verum	308	Byſantia	395
Aſplenium	69	Viride	382	Blattaria	208
Aſpredo	411	Bamia moſchata	210	Blitum	83
Aſtacus Fluviatilis	399	Banana	298	Boletus Cervi	63
Aſtacus marinus	399	Bangue	74	Bolus Armena, lutea, alba	19
Aſter Atticus	103	Banilia	371	Bleſenſis	ibid.
Aſteria Gemma	55	Baptiſecula	118	Bohemica	ibid.
Aſterias	416	Barba Capræ	92	Candida	ibid.
Aſtragalus	246	Hirci	ibid.	Rubra Gallica	ibid.
Sylvaticus	247	Barbarea	224	Toccavienſis	ibid.
Aſtrantia	134	Barbus	407	Bombax	211
Nigra	144	Bardana.	119	Bombyx	388
Aſtroites	50	minor	76	Bonduch	367
Athanaſia v. Tanacetum		Baſilicum	163	Bonus Henricus	82
Atractylis	116	Batis	140	Borago	149
Atragene	178	Battata Canadenſis	102	Borax	32
Atriplex	81	Hiſpanica	202	Bos	436
Olida	82	Virginiana	187	Botargum	408
Sylveſtris	ibid.	Bdellium	381	Botrys.	83
Attagen	416	Becabunga	204	Mexicana	ibid.
				Bran-	

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia.

Branca urfina	216	Calamintha humilior v. Chamæ-	Carduus Hæmorrhoidalis	115	
Brassica capitata alba.	221	cissus	ibid.	ibid.	
Rubra	ibid.	Calamus Aromaticus	283	Pinea	116
Florida	ibid.	Odoratus	290	Stellatus	117
Marina	201, 228	Asiaticus	284	Sativus	ibid.
Sabauda	221	Calcanthum v. Vitriolum	33	Tomentosus	115
Sativa	ibid.	Calcarius lapis	47	Caricæ v. Ficus	311
Sylvestris	ibid.	Calcatrippa v. Delphinium		Carlina	101
Brasiliū lignum	376	Calcitrapa v. Carduus Stellatus	117	Carneolus Lapis.	51
Briza	285	Calculus e vesica Humana v. Be-		Caroba	372
Bromus	288	zoar Microcosmi		Carponus v. Carpio	
Brunella	165	Calendula	102	Carpio	406
Bruscus	185	Caltha	ibid.	Carota v. Daucus	
Bryonia alba	184	Palustris	195	Carpobalsamum	309
Nigra	ibid.	Calx extincta	24	Carthamus	117
Bubalus	437	Viva	ibid.	Carvi	137
Buccinum	396	Cambogium	357	Carum	ibid.
Bubonius v. Aster		Camelina	221	Caryophyllata	175
Bufo	433	Camelus	443	Caryophyllus aromaticus	323
Bufonites Lapis	403	Campanula	202	Barbatus	252
Buglossum Hortense	149	Camphora	328	Hortensis	ibid.
sylvestre	ibid.	Camphorata	84	Jamaicensis	323
Bugula	171	Cancamum	381	Simplex	252
Bulbocastanum	135	Cancer fluviatilis	400	Sylvestris	ibid.
Bulbonac	220	Marinus	ibid.	Caseus	436
Bulbus vomitorius	263	Cancellus	399	Calcarilla Ind. Med.	378
Bunias	222	Canella v. Cinnamomum.	327	Monti Exot.	318
Bunium	138	Alba	328	Cassia Caryophyllata	323
Buphthalmum Germanicum	103	Canis	448	Fistula	369
Vulgare	ibid.	Charcharias	412	Ligneæ	327
Verum	108	Canna	290	Cassida	170
Bupleurum	143	Cannabis	74	Cassina	348
Buprestis	389	Cantabrica	201	Cassumuniar	275
Bursa pastoris	228	Cantharides	389	Cassutha v. Cuscuta.	
Buteo	428	Capillus Veneris	70	Castanea sativa	300
Butomus	195	Canadensis	ibid.	sylvestris	ibid.
Butua	123	Capo v. Gallus		Equina	ibid.
Buxus	308	Capparis	354	Castor Canadensis	445
		Capra	438	Russiacus	ibid.
		Alpina	ibid.	Castoreum	ibid.
C.		Capreolus	440	Cataputia minor	231
C		Capricerva	439	Cataria	165
Acalia	98	Caprificus	312	Cate vel Catechu	295
Cacao	358	Caprifolium	321	Catulus	447
Cactos	114	Capficum	188	Catus domesticus	ibid.
Cadmia factic. Botrit. v. Tutia	41	Caput Gallinaceum	242	sylvestris	ibid.
Ostracitis	ibid.	Carabe	28	Caucalis	143
Placitis	ibid.	Caranna	354	Caviarium	406
Nativa, metallica v. Co-		Carbo fossilis	27	Cauda Equina v. Equisetum.	
baltum	36	Carbunculus	52	Porcina v. Peucedanum.)	
Expers	ibid.	Carcharias	412	Caulis	221
Æraria v. Lapis Calami-		Cardamindum	147	Cedrinum Lignum	304
naris	44	Cardamine	225	Cedronella v. Melissa.	
Cæcilia	430	Cardamomum majus	276	Cedrus	304
Caffe	346	Medium	ibid.	Celastrus	348
Calambour v. Lignum Aquilæ		Minus	ibid.	Celtis	336
Calaminaris Lapis	44	Cardiaca	167	Centaurium majus	118
Biturigum	ibid.	Carduelis	422	minus	207
Calamintha montana.	169	Carduus Erioccephalus	115	Centimorbia v. Numilaria.	
Magno flore	ibid.	Benedictus	116	Centinervia v. Plantago.	
Palustris	161	Fullonum	112	Centinodia v. Polyganum	
Vulgaris	169			Nnn	Cen

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia.

Centunculus v. Alfine		Chia Terra	22	Coccinilla	390
Cepa	265	China Occidentalis	184	Cocculus Indus	345
Ascalonica	ibid.	Orientalis	ibid.	Coccus	294
Cepastrum	ibid.	China Chinæ	318	Coccus baphicus	390
Cepea	191	Chinenfis Terra	22	Maldivicus	294
Cera alba	387	Chocolata	358	Polonicus	84
Citrina	ibid.	Chondrilla altera	89	Cochinella	390
Cerasus Avium	338	prima	88	Cochinellifera	319
Hortensis nigra	336	Chrysanthemum	103	Cochlea hortensis	394
Rubra	ibid.	Chrysocolla	33	marina	ibid.
sylvestris	338	Chrysocome	99	Cochlearia hortensis	226
Ceraunia	50	Chryogonum	292	maritima	ibid.
Cerithe	151	Chrysolitus lapis	54	Coffee	346
Cernua fluviatilis	411	Chrysopasius	ibid.	Colchicum	269
Cerrus	301	Cicada	388	Colcathar	34
Cervicaria	202	Cicer album	243	Colocynthis	181
Cerussa	40	nigrum	ibid.	Colophonia	304
Cervus	439	rubrum	ibid.	Colubrinum lignum	357
Ceterachus	69	sylvestre	247	Colubrinus lapis	431
Cetus	413	Cicerbita v. Sonchus.		Columba	426.
Cevadilla Hispanorum	286	Cichorium sativum	92	Colutea	375
Chærefolium	132	sylvestre	ibid.	Concha	398
Chalcedonius	51	Verrucosum	ibid.	Concha margaritifera	397
Chalcitis	37	Cicindela	391	Veneræa	396
Chalybs	39	Ciconia	416	Conchula Citheriaca	ibid.
Chama	399	Cicuta	139	Confilago v. Helleborastrum	
Chamæacte	349	Palustris	ibid.	Consolida major	151
Chamæbathos	353	Cicutaria	132	media	171
Chamæcissus	169	Cimex	384	minima	105
Chamæcistus	ibid.	Cimolia alba	22	minor	165
Chamæcyperissus	107	Purpurascens	21	regalis	197
Chamædaphne	vid. Laureo-	Cinarfa hortensis	114	Sarafenica	97
la.		aculeata	ibid.	Contra-yerva	176
Chamædrys	159	sylvestris	ibid.	Contra yerva Virginiana v. S. r.	
Frutescens	ibid.	Cinere clavellati	85	pentaria.	
Spuria	204	Cinnabaris fasciata	36	Convolvulus	200
Chamæiris	271	Nativa	35	maritimus	ibid.
Chamælea.	343	Cinnamomum	327	minimus	ibid.
Chamæleon albus	101	Album	ibid.	Conyza major	95
Niger	117	Cionia	396	media	ibid.
serpens	432	Cirsium	116	minor	ibid.
Chamæleuce v. Populago.		Cistus fœmina	255	Pulicaria	ibid.
Chamælinus	224	Ledon	ibid.	Conyzoides	ibid.
Chamæmalus	315	mas	ibid.	Copal Gummi	344
Chamæmelum fœtidum	106	Hypocistidem ferens	ibid.	Coracinus	409
Romanum	ibid.			Corallina	60
Vulgare	ibid.	Citrage v. Melissa		Corallium album	59
Chamæmotus	353	Citreum	356	nig-um	60
Chamæpitys moschata	170	Citria malus	ibid.	rubrum	59
Vulgaris	ibid.	Citrullus	181	Coriandrum	143
Chamæriphis	297	Clematis Daphnoides	196	Corinthiacæ uvæ	350
Chamærubus	353	Viorna	178	Coris	256
Chamæyce	233	Urens.	ibid.	Corneolus	51
Charantia v. Momordica		Clinopodium	167	Cornix	423
Cheiri	219	Clymenum	239	Cornu Cervi	439
Chelidonium majus	230	Cneoron album	202	Cornu monocerotis	412
minus	172	nigrum	343	Rhinocerotis	441
Chænopodium fœtidum	82	Cnicus	117	Cornus	336
sylvestre	ibid.	Cobaltum	36	Coronopus hortensis	236
Chermes	302	Cocca Gnidia	343	sylvestris	ibid.
				Cor-	

५-३०

Non 2

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia.

Euphrasia	215	Fragaria sterilis	176	Geranium Batrachoides	ibid.
Euphrasia	ibid.	Fragaroides	ibid.	Gerardi herba	134
		Frangula	347	Gingidium	129, 140
		Fraxinella	194	Ginsang	258
		Fraxinus	363	Gith	260
		Frumentum Indicum	287	Githago	253
		Sarracenicum	80	Gladiolus	270
		Fucus	61	luteus	391
		Fulica	418	Glandes Quercinae v. Quercus.	
		Fumaria	122	Glans unguentaria	367
		Bulbosa	250	Glastrum	229
		Cava	ibid.	Glaucium	230
		Fumus Terræ v. Fumaria.		Glaux Dioscor.	247
		Fungus Esculentus	62	vulgaris	ibid.
		Cervinus	63	Glis	446
		Pulverulentus	ibid.	Globularia	113
		Phalloides	64	Glossopetra	111
		Sambucinus	63	Glottis	417
		Typhoides	64	Glycyrrhiza	241
		Fusanus v. Euonymus.		Gnaphalium	100, 111
				montanum	100
		G.		Gnidia grana	343
		Agates	26	Gobius	408
		Galanga major	276	Gossipium	211
		minor	ibid.	Graculus	423
		Galbanum	129	Gramen arundinaceum	290
		Galbula	427	Caninum	289
		Galega	242	Dactylon	ibid.
		Galeopsis	164	Leucanthemum	257
		Galerita	420	Mannæ	289
		Galeus	412	Parnassi	259
		Gallæ v. Quercus.		Grana Paradisi	277
		Gallina	417	Kermes	302
		Aquatica	ibid.	Tiglia	77
		Gallus	ibid.	Grenadilla	ibid.
		Gallinago	417	Granata malus	317
		Gallitricum v. Sclarea.		Granatus lapis	53
		Gallinula	ibid.	Gratia Dei	259
		Gallium album	146	Gratiola	214
		nigrum	ibid.	Gregula	119
		Gambogium 354. v. Cambogium		Grossularia	320
		Gannaperide	318	Grus	416
		Garum	405	Gryllus	388
		Garyophyllus v. Caryophyllus.		Guajacum	361
		Gazella	438	Gummi Ammoniacum	130
		Genista tinctoria	372	Animi	370
		Vulgaris	ibid.	Arabicum	375
		Hispanica	ibid.	Caranna	354
		Spinosa	ibid.	Ceraforum	336
		Genistella	ibid.	Copal	344
		Gentiana	199	Elemi	337
		alba	ibid.	Guajaci	361
		cruciata	ibid.	Hederæ	322
		Nigra	127	Juniperi	307
		Gentianella	200	Lacca	335
		Geranium columbinum	259	Senegalense	375
		moschatum	ibid.	Tacamahaca	330
		Robertianum	ibid.	Tragacantha	246
		Sanguineum	ibid.	Gutta	
Faba Egyptiaca	262				
Bengalensis	334				
hortensis sive major	241				
St. Ignatii	358				
Indica	ibid.				
Fabaria	191				
Fagara	346				
Fagus	300				
Fagopyrum	80				
Farfara v. Tussilago.					
Farrago	398				
Fausel. v. Palma.					
Febrifuga v. Centaurium minus					
Fegopyrum	80				
Felis	447				
Ferrum	39				
Equinum	245				
Ferula	129				
Galbanifera	ibid.				
Festuca	288				
Ficaria v. Scrophularia					
Ficedula	411				
Ficus	311				
Ægyptiaca	2				
Cypria	ibid.				
Indica	ibid.				
syvestris	ibid.				
Filago v. Gnaphalium	100				
Filipendula	179				
Filicula v. Dryopteris.					
Filix fœmina	71				
florida	ibid.				
mas	70				
Flammula v. Ranunculus	174				
Jovis	178				
Flos Adonis	175				
æris	41				
Ambarvalis v. Polygala.					
Amoris	86				
Auriculæ	371				
Cuculi	254				
Solis	102				
Tinctorius	372				
Fœniculum com.	141				
dulce	ibid.				
maritimum	ibid.				
porcinum	128				
vulgare	141				
Fœnu græcum	249				
Folium Indicum	327				
Malabathrum	ibid.				
Pontalis	81				
Pormica major	387				
minor	ibid.				
Fraxaria domestica	176				

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia

Gutta Gamba	357	Vulneraria	99	Ichneumon	450
Gypsum	47	Hermodactylus	269	Ichthyocolla	405
H.		Herniaria	86	Jecoraria v. Lichen	
Hæmatitis lapis	35	Hesperis	220	Ilex	301
Hæmorrhoidalis	ibid.	Hibernicus lapis	44	Baccifera v. Agrifolium	
Halcyon	420	Hieracium	89	Illecebra	192
Halcyonium	29	majus	ibid.	Impatiens v. Noli me tangere	
Halec	405	Hippocampus	404	Imperatoria	134
Halicacabum	189	Hippocastanum	365	Indico	244
Haliætus	428	Hippoglossum	185	Indicum	ibid.
Halimus	81	Hippolapathum	78	Indigo	ibid.
Handel	170	Hippolithus	435	Inguinaria	103
Hardefia	45	Hippophaes	233	Inguinalis	ibid.
Harmela	256	Hippopotamus	441	Intybus	92
Hasta Regia	272	Hippofelinum	134	Ipecacuanha	187
Hedera Arborea	322	Hipparis v. Equisetum		Iris v. Iris	
Terrestris	169	Hircus	438	Iris Florentina	272
Hedysarum	245	Montanus	ibid.	Illyrica	ibid.
Helenium	96	Hirudo	383	Lutea	ibid.
Helianthemum	255	Hirundo	421	Vulgaris	ibid.
Heliochryson	98, 110	Indica	ibid.	Foetida	ibid.
Heliotropium	151	Hirundo riparia	ibid.	Isatis	219
Tricocon	77	Hirundinaria	196	Isida	420
Lapis	52	Hispidula	99	Iva arthritica v. Chamæpitys	
Helleborastrum	193	Hoedus	438	Jadaicus lapis	49
Helleborine	279	Holoschoenos	282	Juglans nux	299
Helleborus albus	193	Holostium	236	Jujuba	335
niger	ibid.	Homo	453	Indica	ibid.
Helxine v. Parietaria		Hordeum	285	Julis	410
Cissampelos	201	Gallium & Perlalum	286	Julus	385
Hemerocallis	264	Hormium hortense	163	Juncus odoratus	282
Hemionitis	69	Sativum	ibid.	Vulgaris	ibid.
Hepatica fontana	67	Sylvestre	ibid.	Juniperus major	307
alba	259	Haycinthus	268	Vulgaris	306
Nobilis	173	Lapis	53	Alpina	307
Stellaris	67	Hydrargyrum v. Argentum vivum			
Vulgaris	ibid.	Hydrolapathum	79	K.	
Heptaphyllon	89	Hydropiper	80	K Ali	85
Herba Costa Doria	97	Hyoscyamus albus	199	Karabe	28
Gerardi	134	luteus	ibid.	Keiri v. Cheiri	
Paralyseos	205	niger	198	Kermes	302
Paris	186	Hypecoon	293	Kina Kina	318
Petri	206	Hypericum	256	Knawel	84
Triaitatis v. Hepatica Nobilis		Hypocistis	217		
Herba Adhill v. Euphrasia		Hyssopus	155	L.	
Benedicta v. Caryophyllata		Hystrix	445	L abdanum	254
Judaica v. Tetrabit		J.		Labrum Veneris v. Dipsacus	
Julia v. Eupatorium Mesuæ		Jacea	117	Labrusca	186
Medica v. Absinthium		Jacobæa Alpina	98	Laburnum	373
Sacra v. Verbena		Vulgaris	97	Lac lunæ	23
St. Joannis v. Artemisia		Jalapa vel Jalapium	201	Lacca Gummi	335
Laurentii v. Bugula	140	Japonica Terra	295	Lacertus Aquatica	432
Petri v. Crithmum	140	Jasminoides	346	Terrestris	ibid.
Scorbuti v. Cochlearia		Jasminum	ibid.	Lachryma Jobi	287
Stellæ v. Coronopus		Jaspis	52	Lactuca Agnina	121
Terribilis v. Aegyptum		Iberis	227	Hortensis	88
Turca v. Hernicaria		Ibex	438	Sylvestris	ibid.
Venti v. Anemone		Ibiscus	210	Ladanum v. Labdanum	

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia.

Lagopus	248	Serpentinus	431	Lentiscinum	309
Lamium album	167	Smaragdus	54	Molluccense	77
Luteum	168	Selenitis	46	Nephriticum	368
Maculatum	ibid.	Spongiae	43	Rhodium	377
Rubrum	167	Steilaris	50, 60	Rubrum	376
Montanum	ibid.	Thracius	27	Sanctum	362
Lampetra	402	Thyites	23	Sassafras	326
Lampfana	93	Topasius	54	Ligusticum v. Levisticum	
Lantana	344	Variolatus	48	Ligustrum	347
Lapathum acutum	79	Umbrarum	409	Lilium album	264
Aquaticum	ibid.	Lappa	119	Lilium Convallium	186
Hortense	ibid.	Larix	305	Rubrum	264
Latifolium	ibid.	Larus	418	Limax ater	383
Sanguineum	ibid.	Laserpitium	131	Ruber	ibid.
Unctuosum	82	Lathyris	231	Terrestres v. Cochlea	
Lapis Adamas	55	Lathyrus	239	Limonia Malus	121
Aetites	48	Lavendula	154	Limonium	ibid.
Alabastrites	46	Angustifolia	ibid.	Linaria avis	423
Alectorius	403	Laureola	343	Herba	211
Amethystus	54	Lauro-cerasus	339	Lingua avis v. Fraxini Semen	
Amianthus	45	Laurus	369	Cervina	68
Arenosus	43	Alexandrina	185	Linum	261
Armenus	45	Tinus	324	Catharticum	ibid.
Asius	38	Lazuli lapis	45	Liquidamber	313
Belemaites	50	Lemnia terra alba	20	Liquiritia	241
Bezoar Occidentalis	439	Sigillata	21	Lithanthrax	27
Orientalis	ibid.	Vulgaris	ibid.	Lithargyrus Argenti	40
Bononiensis	48	Lens	240	Auri	ibid.
Bufonites	403	Palustris	65	Lithocolla	48
Calaminaris	44	Lenticula marina	61	Lithospermon	151
Calcarius	47	Palustris	65	Lixivium	85
Carneolus v. Sardus		Lentiscus	305	Locusta insecta	388
Chelidonium	50	Leo	446	Lolium	289
Chrysolithus	54	Leontopetalon	292	Lonchitis	69
Fulminaris	50	Leontopodium	100	Lotus arbor	248
Galactites	23	Leopardus	447	Agrestis	ibid.
Geodes	48	Lepidium	227	Coronata	250
Granatus	53	Lepus marinus	392	Corniculata	ibid.
Haematites	35	terrestris	444	Urbana	248
Heliotropium	52	Leucas montana	168	Lucius	406
Hibernicus	44	Leucanthemum	103	Ludus Paracelsi	47
Hyacinthus	53	Leuciscus	407	Lujula	209
Judaicus	49	Leucoium album	219	Lumbricus terrestris	383
Lazuli	45	luteum	ibid.	Luna v. Argentum	
Lyncis	50	Levisticum	135	Lunaria	68
Manatea	443	Libanotis	130 seq.	Lupinus	241
Melitites	23	Lichen arboreus	65	Sylvestris	ibid.
Memphites	51	Libhen marinus	61	Lupulus salictarius	74
Molaris	48	Terrestres	65	Lupus bestia	447
Morochthus	23	Vulgaris	67	Piscis	403
Nephriticus	52	Lignum Aloes	380	Luscinia	421
Ophites	47	Aquilae	379	Luteola	263
Petracotius	38	Aspalathum	377	Lutra	449
Phrygius	37	Carabaccium	380	Lychnis coronatoria	253
Porcinus	445	Cedrinum v. Juniperus		Sylvestris	ibid.
Pumex	43	Colubrinum	357	Segetum v. Nigellastrum	
Rubinus	53	Campefcianum	376	Lycium	352
Sapphirus	54	Flavum	312	Indicum	375
Sardus	51	Guajacum	361	Lycoperdon	63
Schistus	35	Juniperinum	307	Lycoperficon	188
				Ly.	

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia.

Lycopodium	66	Mater perlarum	397	Misy	37
Lycopsis	150	Matricaria	106	Mochus v. Ervum.	
Lycopus	161	Matrifylva	321	Molaris Lapis	48
Lyncis Lapis	50	Mazama	439	Mollugo	145
Lynx	447	Mecaxochitl	313	Montana	146
Lyfimachia	207	Mechboacanna alba	200	Moluccense lignum	77
Galericulata	263	nigra	201	Moly Dioscoridis	266
Purpurea	ibid.	Medica	249	Theophrasti	ibid.
		Medium	203	Molybdana	40
M.		Medulla Saxorum	23	Momordica	182
M Ahaleb	338	Mel v. Apes.		Monedula	423
Macer	364	Melampyrum	215	Monoceros	412
Macis	331	Melanteria	37	Monophyllon	186
Macropiper	313	Melanthium	260	Morsus Diaboli	111
Mæna	410	Melanurus	410	Gallinæ	257
Magistrantia v. Imperatoria.		Melanzana	188	Ranæ	217
Magnes	37	Meleagris	425	Morus	312
albus	35	Melilotus	248	Moschata nux	331
Magnesia	37	Coronata	250	Moschus	441
Majorana	162	Odorata	248	Motacilla	422
Oleracea	ibid.	Vera	ibid.	Moxa v. Artemisia Chinensis.	
Tenuifolia	162	Melissa	169	Mugil	408
Malabathrum	327	Melitæa Terra	24	Mullus	409
Malachites	52	Melo	181	Mulus	436
Malaviscus v. Althæa		Melongena	188	Mumia	453
Malicorium	317	Melopepo	181	Mus Alpinus	446
Malva arborea	210	Menyanthes v. Trifolium palustre.	159	Araneus	450
Verbenacea	ibid.	Mentha	160	Domesticus major	446
Vulgaris	209	Aquatica	165	minor	ibid.
Mala Aurantia	357	Cataria	161	Indicus v. Ichneumon.	
Citri	356	Crispa	ibid.	Musa arbor	298
Cydonea	315	Fulca	159	Musca domestica	385
Mala granata	117	Hortensis	160	Hispanica	389
Infana	188	Piperitis	ibid.	Muscari v. Bulbus Vomitorius.	
Limonia	355	Saxifraga	159	Muscipula	254
Malus hortenſis	315	Mentaſtrum	159	Muscus arboreus	64
ſylveſtris	ibid.	Mercurialis	75	clavatus	66
Manata)		Vulgaris	82	Cranii	67
Manatea) Lapis.	443	Mercurius crudus v. argentum vi-		marinus	60
Manati	443	vum.		Pulmonarius	64
Mandragora	186	Mergus	418	Pixidatus	65
Manga	339	Merops	420	Terreſtris	ibid.
Manna	363	Merula avis	427	Mustela beſtia	449
Thuris	381	pifcis	410	pifcis	403
Marcaſita	38	Mefpilus	316	Mustelus spinax	412
Marga	22	Aronia	317	Mutellina	133
Candida	23	Meum Athamanticum	133	Myagrum	226
Saxatilis cinerea	ibid.	Umbella purp. v. Mutellina.	343	Myofotis v. Pilofella.	
incarnata	ibid.	Mezereon	287	Myoforus	175
Margarita Orientalis	397	Milium	151	Myrica v. Tamarifcus.	
Occidentalis	ibid.	Solis	104	Myriophyllon	141
Scotica	ibid.	Millefolium	105	Myrobalanus Bellerica	334
Marmor	47	Nobile	385	chebula	ibid.
Marrubium album	166	Millegrana v. Herniaria	428	citrina	ibid.
nigrum	170	Millepedes	409	Emblica	ibid.
Mars	39	Milvus avis	168	Indica	ibid.
Martagon	265	pifcis	40	Nigra	ibid.
Marum	156	Milzadella	122	Myrrha Gummi	355
Syriacum	159	Minium		Myrrhis	132
Maſtiche	305	Mirabilia Peruviana		Myrtillus	321
				Myr-	

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia.

Myrtus	322	O.	Oxyacantha Galeni	347
Brabantica	306	Ochra	Oxycedrus	307
Myrtulus	398	Ocimum	Oxycoccus	190
Myxa) v. Sebesten		Citratum	Oxylapathum	79
Mixaria)		Ocularia v. Euphrasia	Oxychoenos	272
N.		Oculi cancerorum	Oxytriphylum) v. Lujula	
Napellus v. Aconitum		Oculus Christi	Oxys	
Napus dulcis	222	Ocymoides		
Sylvestris	ibid.	Oelnizium	P.	
Napha v. Aurantiae Aqua		Oenopia	Padus	338
Naphtha	27	Oenanthe	Paeonia albicans	193
Narcissus	267	Aquatica	foemina	ibid.
Nardus agrestis v. Valetiana		Olea	Mas	192
Celtica	121	Oleaster	Paliurus	364
Indica	282	Germanicus	Palma	294
Italica v. Lavendula		Oleum terrae	Arecifera	295
Montana	121	Olibanum	Bdelifera	298
Nasturtium Aquaticum	225	Olus atrum v. Smyrnum	Christi	77
Hibernicum	ibid.	Olyra	Dactylifera	294
Hortense	227	Onager	Oleosa	ibid.
Indicum	147	Onagra	Sanguinea	297
Pratenfe	225	Oniscus	Palumbus	427
Natron	31	Onobrychis	Patupinus v. Vitis	
Nenuphar v. Nympha		Ononis	Panax Asclepium	130
Nepa	373	Onofma	Chironium	255
Nepeta montana v. Calamintha		Onyx	Coloni	165
Vulgaris	165	Opalus lapis	Herculeum	126
Nephriticum lignum	368	Ophioglossum	Panicum	286
Nerion	371	Ophioscorodon	Panis Porcinus v. Cydamen	
Nicotiana major	199	Ophites lapis	Cuculi v. Oxys	
Minor	ibid.	Ophris v. Bifolium	Panthera	447
Nigella	260	Opium	Papaver album	229
Nigellastrum	253	Opobalsamum	Corniculatum	230
Nihil album v. Pompholyx		Opopanax	E-raticum	ibid.
Gryseum	42	Opuntia	Nigrum	ibid.
Ninzin	258	Orchis	Rhoeas	ibid.
Nitrum	30	Oreoselinum	Rubrum	ibid.
Noctua	429	Origanum Creticum	Spinosum	231
Noli me tangere	293	Heracleoticum	Papyrus	281
Nuces e Barbados	77	Vulgare	Papillaris v. Lampfana	
Nucula terrestris	135	Orleana	Paradisi grana	277
Nummularia	207	Ornithogalon	Paralysis	205
Nux Avellana	300	Ornithopodium	Pardus	447
Ben	368	Ornus	Pareira Brava	123
Becuiba	382	Orobanch	Alba v. app. ad p.	123
Indica	294	Orobis	Parietaria	83
Malabarica	295	Oryza	Parnassia	259
Maldiva	ibid.	Os Leonis v. Antirrhinum	Paris herba	186
Moluccensis	367	Osmunda Lunata v. Lunaria	Paronychia	220
Moschata	331	Regalis	rutacea	258
Pistachia	309	Osteocolla	Parthenium	106
Virginiana	332	Ostracites	Parus	422
Vomica	357	Ostreum	Passer domesticus	ibid.
Nymphæa alba	261	Ostruthium v. Imperatorium	Troglodytes	ibid.
Lutea	ibid.	Ostrya	Passulæ	350
Indica maxima	262	Osyris	Corinthiacæ	ibid.
		Othonna	Damascenæ	ibid.
		Ovis	Solis	ibid.
		Oxalis		
		Minor		
		Romana		
			v. Acetosa	Paf-

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia.

Pastinaca aquatica v. Sium		Pica	424	Poma Citria	356
Hortensis	126	Picea	303	Hortensis	315
Pisces	411	Pierre de Colique	409	Sylvestria	ibid.
Sylvestris	126	Pilosella	90	Pompholyx	42
Pavo	425	Pimenta	323	Populago	195
Pectunculus	398	Pimpinella Sanguisorba	123	Populus alba	210
Pedicularia	215	Saxifraga	137	Nigra	ibid.
Pedicularis	384	Minor	ibid.	Tremula	ibid.
Pedro del Cobra	431	Pinguicula	211	Porcus	440
del Porco	445	Pinus domestica	303	Porphyrites	47
Pentaphyllum	176	Maritima	304	Porrum	266
Peplis	233	Sylvestris	ibid.	Vitigineum	267
Peplus	ibid.	Piper album	361	Portulaca	257
Pepo	180	Aethiopicum	ibid.	Maritima	82
Perca	408	Jamaicense	323	Sylvestris	257
Percepier	84	Indicum	188	Potamogeton	81
Perdix	426	Longum	313	Potentilla	177
Perfoliata	143	Nigrum	361	Poterium	246
Perforata v. Hypericum		Piperitis	227	Prasium v. Marrubium album	
Periclymenum v. Caprifolium	321	Pisum	238	Prasium lapis	52
Perygua	348	Pissasphaltus	27	Præcocia	329
Periploca	196	Pisselæum Indicum	28	Primula Veris	205
Perlæ v. Margaritæ		Pistachia	309	Proscarabæus	391
Persea	339	Pistilochia	213	Propolis v. Apes	
Perfica malus	330	Virginiana	ibid.	Prunella	165
Perficaria maculata	80	Pityusa	233	Prunellus	333
Non maculata	ibid.	Pix alba	303	Prunus Brignolensis	ibid.
Siliquosa	293	Burgundica	ibid.	Damascena	ibid.
Urens	80	Græca v. Colophonia		Gallica	ibid.
Personata v. Lappa		Liquida	ibid.	Pseudo-acacia	375
Pervinca	196	Navalis	ibid.	Pseudo-acorus	271
Peruvianus cortex	318	Nigra	ibid.	Pseudo-bunium	222
Pes anserinus	82	Plantago angustifolia	235	China v. app. ad pag.	98
Asininus v. Alliaria		Aquatica	177	Costus	126
Cati	99	Latifolia	235	Cytisus	374
Columbinus v. Geranium		Incana	ibid.	Dictamnus	166
Leporinus	248	Vulgaris	ibid.	Helleborus niger	175
Petasites	94	Platanus	365	Ipecacuanna	195
Petroleum v. oleum terræ	28	Platanaria v. Sparganium		Melissa	170
Petroselinum Macedonicum	142	Plumbago herba	121	Narcissus	267
Montanum	ibid.	Minera	40	Rhabbarbarum	123
Vulgare	138	Plumbum	40	Selinum	143
Petum	199	Nigrum	25	Psyllium	236
Peucedanum	128	Pneumonanthe	200	Ptarmica	104
Phagus	301	Pnigites terra	20	Pulegium cervinum	161
Phalangium	272	Poco Sempie	72	Regale	ibid.
Phalaris	286	Polemonium	209	Vulgare	ibid.
Phaseolus	238	Polium alterum	158	Pulicaria v. Conyza	
Phellandrium v. Cicutaria	139	Creticum	159	Pulmo marina	393
Phillyrea	324	Montanum	158	Pulinonaria aurea	ibid.
Phlomis	154	Polygala Dioscoridis	244	Gallica	90
Phoca	443	Vera	ibid.	Maculosa	148
Phoenix	289	Vulgaris	216	Vulgaris	ibid.
Phygus lapis	37	Polygonatum	185	Pulsatilla	180
Phytolacca	185, 190	Polygonum majus	81	Pumex lapis	43
Phu major	120	Minus	ibid.	Punica mala v. Granata	
Minor	ibid.	Cocciferum	84	Purpura	396
Phyllitis	68	Polypodium	69	Pyracantha	316
Phyllon	75	Polytrichum aureum	67	Pyrethrum	105
Phyteuma	63	Poma amoris	188	Verum	141
				Ooo	Py-

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia.

Pyrites lapis	37	Rhus Virginianum	ibid.	Lancastrense	17
Pyrola	260	Ribes niger	32	Marinum	ibid.
Pyrus	315	Ruber	ibid.	Novo - castrense	ibid.
Q.		Ribesia	321	Porto - castrense	ibid.
Quercus arbor	301	Ricinoides	77	Super Salem	30
Marina	61	Ricinus herba	76	Petræ	ibi d
Quercula v. Chamædrys		Americanus	ibid.	Salamandra aquatica	433
Quinquefolium	176	Insecta	384	Terrestris	ibid.
Quinquenerva v. Plantago		Risagallum	36	Salicaria	263
Quinquina	318	Ritro	113	Salicornia	85
R.		Robur	301	Salix alba	310
Radicula	223	Rorella	261	Helice	311
Radix duleis	246	Ros	18	Nigra	ibid.
Simarouba v. app.		Solis	261	Rubens	ibid.
ad p.	378	Rosa alba	320	Salsaparilla	183
Rinzago five Ben-		Canina	319	Salvia hortensis major	153
galensis v.		Damascena	320	Minor	ibid.
Appendicem ad		Moschata	ibid.	Sylvestris	171
pag.	378	Rubra	ibid.	Virtutis	153
Raja	411	Pallida	ibid.	Vitæ	71
Rajola	ibid.	Rosmarinus	155	Sambucus arbor	349
Rana vidiris	434	Rubecula	421	Humilis v. Ebulus	ibid.
Vulgaris	ibid.	Rubia Sylvestris	145	Montana	ibid.
Rangifer	440	Synanchica	147	Samia Terra	22
Ranunculus	173	Tinctorum	145	Sampuchum	162
Acris	ibid.	Rubicilla	421	Sanamunda	343
Flammeus	174	Rubinus lapis	53	Sanctum lignum	362
Montanus	ibid.	Rubrica friabilis	23	Sandarache Arabum	307
Palustris	ibid.	Sinopica	19	Græcorum	26
Vulgaris	173	Rubus	353	Sandiver	85
Rapa	222	Idæus	354	Sandyx	40
Sylvestris	ibid.	Rumex v. Lapathum		Sanguis Draconis	291, 297
Raphanus aquaticus	225	Rufcus	185	Sanguifuga	383
Hortensis	223	Ruta	236	Sanguisorba	123
Rusticanus	225	Capraria	242	Sanicula	144
Sylvestris	ibid.	Montana	236	Montana	206
Rapistrum	223	Muraria	70	Santalum album	355
Rapum	222	Sylvestris	256	Citrinum	ibid.
Rapunculus	202	Rutilus	407	Rubrum	377
Regora	402	S.		Santonicum Semen	109
Regina Prati	179	Sabina baecifera	306	Viride	ibid.
Refeda	262	Vulgaris	ibid.	Sapan lignum	84
Refsa bovis	249	Saccharum album	291	Sapo albus	85
Rhabarbarum Monachorum	78	Candum album	ibid.	Communis	ibid.
Moscoviticum	ibid.	Rubrum	ibid.	Castilensis	ibid.
Verum	77	Crytallinum	ibid.	Hispanicus	ibid.
Rhamnoides	308	Rubrum	ibid.	Niger	ibid.
Rhamnus albus	345	Sagapenum	130	Venetus	ibid.
Niger	ibid.	Sagitta	178	Saponaria	253
Solutivus five Cathar-		Sagittaria	ibid.	Sapphirus Lapis	54
ticus	352	Sagou	297	Sarcocolla	377
Rhaponticum verum	77	Sal Armoniacum	453	Sardius lapis Mont	51
Vulgare	119	Alkali	85	Sardus lapis	ibid.
Rhinoceros	412, 441	Catharticum amarum	17	Sardonix	ibid.
Rhodia Radix	191	Commune album	29	Sarsaparilla	183
Rhodium lignum	377	Nigrum	17	Sassafras	326
Rhus Obsoniorum	344	Fossile	30	Satureja	155
		Gemmae	ibid.	Spicata	156
				Satyrinum foemina	278
				Mas	ibid.
				Sax.	

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia

Saxifraga alba	258	Seriola v. Endivia		Sorbus	318
Antiquorum	254	Seris v. Cichorium		Tormentalis	317
Dioscoridis	157	Serpentaria Virginiana	213	Sorex v. mus major	
Vera	ibid.	Nigra	87	Sorgum	287
Vulgaris	130	Serpens	430	Sory	37
Scabiosa	111	Indicus	431	Sparganium	283
Scammonium	200	Marinus	402	Spartium	372
Scammonia Monspeliaca	196	Serpentis lapis	431	Spatula foetida	271
Scandix	131	Serpillum	157	Specularis lapis	46
Scarabæus	389	Verum	ibid.	Spelta	285
Pilularis	ibid.	Citratum	ibid.	Sperma ceti	413
Scariola v. Lactuca Sylvestris		Serratula	119	Sphondylium	125
& Endivia		Sesamoides	93	Spica Nardi	282
Schistus lapis	35	Sesamum	292	Vulgaris v. Lavendula	
Schoenanthus	283	Seseli Æthiopicum	144	Spina alba arbor	317
Schoenoprasum	265	Creticum	127	Herba	112
Scilla	268	Massiliense	127, 141	Arabica	113
Scincus	432	Pratenfe	127	Cervina	352
Sclarea	164	Peloponense	139	Solutiva	ibid.
Pratenfis	ibid.	Vulgare	135	Spinachia	75
Scolopendra	385	Sideritis	168	Spiraea	361
Marina	ibid.	Sigillum Solomonis	185	Split	250
Scolopax	417	Beatae Mariæ	184	Spodium Græcorum	42
Scolopendrium	69	Siler montanum	135	Officinarum	442
Scolymus	104	Silefiaca terra	20	Spongia	62
Sylvestris	ibid.	Silex	48	Spongitis lapis	43
Theophrasti	93	Siligo v. Secale		Spuma maris	29
Scomber	407	Siliqua dulcis	372	Squamaria	217
Scombrus	ibid.	Siliquastrum	371	Squatina	411
Scordium	172	Silurus	403	Squilla herba	268
Scorodonia	171	Simarouba v. app. ad pag.	378	Piscis	400
Scorodoprasum	267	Simia	444	Stachys	166
Scorpius	372	Sinapi	222	Stacte	355
Scorpius marinus	410	Album	223	Stannum	39
Scorpio Terrestris	384	Sinapistrum	224	Stenomarga	23
Sorpioides	245	Sifer	136	Staphisagria	197
Scorzonera	91	Sisymbrium v. mentha Aquatica		Staphysodendron	360
Scrophularia aquatica	213	Sisyrrhinchium	268	Stellaris lapis	60
Major	ibid.	Sium	136	Stoebe	118
Minor	ibid.	Smaris	410	Stoechas Arabica	154
Scutellaria	170	Smaragdus lapis	54	Citrina	98
Sebesten	324	Smerillus v. Smyris		Germanica	ibid.
Secacul	136	Smilax arborea	302	Stramonium	203
Secale	285	Aspera	381	Stratiotes	292
Securidaca	243	Hortensis	238	Strigensis Terra	20
Sedum majus	191	Lævis	201	Struthio	424
Minus	257	Smyris	35	Struthium	263
Selenites	46	Smyrnium	134	Sturio	405
Selinum montanum	142	Soda	163	Sturnus	427
Segetale	136	Soja	238	Styrax Calamita	325
Sempervivum	191	Solanum	187	Liquida	326
Senecio	98	Lethale	188	Suber	302
Senica Gummi	375	Lignosum	187	Succinum album	28
Senna Alexandrina	367	Somniferum	189	Citrinum	ibid.
Italica	ibid.	Soldanella	201	Nigrum	26
Sepia	392	Alpina	202	Succisa	111
Seps	432	Solidago	97	Sulphur nativum	25
Septinervia v. Plantago major		Sonchus asper	89	Caballinum	26
Serapias	279	Lævis	ibid.	Commune	ibid.
Sericum crudum	388	Sophia Chirurgorum	225	Facitium	ibid.

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia.

Vivum	ibid.	Tripolitana	23	Odoratum	248
Sumach	344	Turcica	21	Purpureum	ibid.
Superba v. Caryophyllus Flos		Vitriolata	ibid.	Paludosum	207
Sus	440	Testudo marina	433	Vulgare	248
Sycomorus	312	Terrestris	ibid.	Triorchis	279
Symphytum	151	Teucrium	159	Tripolitana Terra	23
Minimum	105	Thalictrum	23	Tripolium	95
Petræum	214	Thapsia	129, 131	Triffago v. Chamædrys	
Synanchica	147	Thea	351	Triticum Indicum	287
		Thermæ	18	Vaccinum	215
T.		Thermolithus	45	Vulgare	284
Tabacum	199	Thora	174	Trutta	408
Tacamahaca	330	Thlaspi Dioscorid.	228	Tubera	64
Tagetes v. Othonna		Vulgaris	ibid.	Tulipa	267
Talcum	46	Thunus	407	Tunica	252
Talpa	450	Thus masculum	380	Turbith	129, 201
Tamarindus	370	Vulgare	304	Cineritium	ibid.
Tamariscus	364	Thuris Cortex	378	Turchois lapis	442
Tamnus	184	Thuris Manna	381	Turdus	427
Tanacetum	108	Thuya v. Arbor vitæ		Marinus	410
Hortense	ibid.	Thymbra	155	Turpethum	201
Tapfus barbatus	208	Vera	ibid.	Turquesia	442
Tarchon	111	Thymallus	408	Turritis	221
Tarfi	281	Thymelæa	343	Turtur	427
Taraxacum v. Dens leonis		Thymus	156	Tussilago	94
Tartarum album	350	Sylvestris	156	Tutia	41
Rubrum	ibid.	Verus	ibid.	Typha	283
Taurus	436	Vulgaris	ibid.		
Taxus arbor	307	Thyrselinum	128	V.	
bestia	449	Tigris	447	Vacca	436
Telephium	191	Tilia	360	Vaccaria	253
Telina	398	Tinca	406	Vaccinia	322
Terebinthina Argent.	303	Tincar	33	Valeriana Græca	208
Chinensis	309	Tithymalus Characias	232	Major	120
Communis	304	Cyperissus	ibid.	Minor	ibid.
Cypria	309	Dendroides	ibid.	Sylvestris	120
Veneta	304	Helioscopius	232	Vanilla	371
Terebinthus	309	Myrtitis	ibid.	Vanellus	417
Teredo	390	Paralius	ibid.	Vaynillus	371
Terra Ampelites	26	Platyphyllus	233	Veratrum album) v. Helleborus	
Argillacea	20	Tormentilla	177	Nigrum)	
Chia	22	Torpedo	412	Verbascum album	208
Eretria	20	Tota bona	82	Nigrum	ibid.
Fabrilis	23	Tragacantha	246	Vulgare	ibid.
Goltbergenfis	19	Tragium	194	Verbena	162
Japoniaca	295	Alterum	154	Mas	ibid.
Lemnia	20	Tragopogon	91	Vermis terrestris	383
Livonica	21	Tragorchis	279	Veronica foemina v. Elatina	212
Melitæa	24	Tragoriganum	157	Mas	204
Noceriana	22	Alterum	ibid.	Vervex	437
Pnigitis	20	Tragos v. uva marina		Vesicaria marina	397
Portugallia	22	Trachelium	202	Vespa	387
Rubrica	23	Tribulus aquaticus	292	Ichneumon	386
Samia	22	Terrestris	293	Vespertilio	451
Sicula	49	Trichomanes	70	Viburnum	344
Selinusia	25	Trifolium acetosum	207	Vicia	240
Sigillata	21	Aquaticum	ibid.	Sylvestris	ibid.
Silefiaca	20	Aureum	173	Victorialis	266
Strigenfis	ibid.	Bituminosum	247	Vinca pervinca	196
		Hemorrhoidale	249	Vinca toxicum	ibid.
				V.	

Index omnium Simplicium Officinalium in Pharmacologia.

Vinum	349, 350	Umbellicus Veneris	192	W.	
Viola	262	Alter	258		
lunaria	220	Umbra	409	W	Interanus cortex falsus 328
mariana	203	Unguis odoratus	398		ver, 324
martia	262	Uncuroui	413		
Vipera	430	Fossile	44		X.
Viperaria v. Scorzonera.		Uniones v. margaritæ			
Virga aurea	97	Vomica nux	357	X	Anthium 76
Pastoris	112	Upupa	424		Xochinacatzty 370
Viride æris	41	Uranoscopus	409		Xyloaloes 377
Viscus	342	Ursus	447		Xylobalsamum 309
Aucupum	ibid.	Urtica maxima	74		Xyris 271
Visnaga	140	marina	393		
Vitex v. agnus castus.		mortua v. Lamium			Y.
Vitis alba v. Bryonia alba.		Romana	74	Y	Ucca 273
marina	61	Vulgaris	ibid.		
Idæa	321	Usnea	67		Z.
Vinifera	349	Uva crispa	320	Z	Acintha 92
Vitriolum album	34	Gruina	190		Zanthoxylum 312
Germanicum	ibid.	marina	354		Zea 285
Romanum	33	Passa major	350		Zedoaria longa 275
Viride	ibid.	minor	ibid.		rotunda ibid.
Vitulus	436	Quercina v. Quercus	301		Zeopyrum 285
Viverra	450	Uvularia	185		Zerumbet 275
Ulmaria	179	Vulneraria	243		Zibethum 449
Ulmus	364	Vulpanfer	419		Zinziber 275
Montana	ibid.	Vulpes	448		Zizypha 341
Ulula	429	Vultur	428		
Umbellicus marinus	394				

INDEX ANGLICUS

Ordine Alphabetico

IN GRATIAM TYRONUM

Congestus.

A.		Arec	240	Bay - tree	360
A Bele - tree	310	Armenian - stone	45	White Bean - tree	316
A the Adder	430	Arrach	81	a Bean	241, 262, 334, 358
Adder's-tongue	68	Arrow - head	178	Bean - trefoil tree	373
Agarick	63	Arrow - root	178	Kidney - Bean	238
Agate	51	Arsenick	36	the Bear	447
Agrimony	122	Artmart	80	Bears's - breech	216
Alabaster	47	Artichoke	114	Bear's-ear	206
the Alder - tree	305	Asarabacca	87	Bears - foot	194
the Black - Alder	347	the Ash - tree	363	the Bee	386
Ale - hoof	169, 322	the Asian - stone	38	the Bee - eater	420
Alexanders	134	Asparagus	189	Beech - tree	300
Alkanet	149	Aspen - tree	310	Beet	86
All - good	82	Asphodil	272	Beetle	389
All - heal	130	the Afs	435	Slow - legg'd - Beetle	391
Hercules bis All - heal	126	the Wild - Afs	436	Oyl - Beetle	391
Allum	31, 32	Avens	175	Benjamin	331
the Almond - tree	330	Azure - stone	45	the Bergander	419
Aloes	272	B.		the Beryll	54
Wood of Aloes	379	The B adger	410	Betle	313
the Alp	422	the Bald - coot	418	Betony	165
Amber	28	Sea - Balls	397	Water - Betony	214
Amber - grife	414	Balsam	308	Bezoar - deer	439
the Amethyft	54	Balsam - apple	182	Bezoar - stone	ibid.
the Anchovy	405	the Bambu - Cane	290	Bind - weed	201
Anemony	179	Barbadoes - seeds	76	Rough - Bindweed	183
Angelica	133	Barbadoes - tar	28	Birch - tree	306
Annise	138	the Barbel	407	Bird's - foot	245
the Ant	387	Barberry - bush	348	Birth - wort	213
the Antilope	438	Barley	286	Bishop's - weed	140
Antimony	38	the Barn	429	Bistort	81
the Ape	444	Barren - wort	293	Bittern	416
Apple	315	Basil	163	Bitter - sweet	187
Apples of Love	188	Cow - Basil	253	Black . cap	421
Mad - Apple	ibid.	Wild - Basil	166	Black - lead	25
Thorn - apple	203	great wild - Basil	167	Black - tail	410
Apricock	329	the Bat	451	Black - berry - bush	353
Archangel	167	Balm	170	Black - bird	427
		the Baulm - Cricket	388	Black - thorn	333
				Bladder - nut - tree	360
				Blite	

INDEX ANGLICUS.

Blite	83	the sea - calf	443	Clove - July - flower	252
Blood - stone	35	Water - caltrops	292	Coal	27
Blood - wort	79	Calve's - snout	212	Cobalt	36
sea - Blubber	393	the Camel	443	Cochineal	319
Blue - bottle	118	Camel's - hay	283	Cock	424
the Boar	441	Cammock	249	Cockle	398
Bole - Armoniack	19	Camphire	328	Bastard - Cockle	399
Bonano - tree	298	Campions	253	Cock's - comb	214
Bone - binder	43	Campers	354	Cock's - vead	242
Bone - fet	151	Caraway	137	Coco	294
Borace	33	Cardamums	276	Cod - fish	404
Borage	149	Carline thistle	101	Coddy - moddy	418
the Box - tree	308	the Carob - tree	372	Coffee	347
Brake	71	the Carp	406	Cole - wort	221
Bramble - bush	353	Carrot	132	Colly - flower	ibid.
Stone - Bramble	ibid.	Deadly - carrot	128	Colt's - foot	94
Brank	80	Cassany	348	Strange colt's - foot	98
Brank - Urfine	216	Cassia	369	Columbines	197
Brafil - wood	376	the Cassia - tree	340	Comfrey	151
Bread - Indian	273	the Cat	447	Saracen's - Confrey	97
Briar - bush	319	Civet - Cat	449	Cony	444
Brimstone	25	Cat's - tail	283	Cooch - fish	410
Brooklime	204	Catch - fly	254	Coot	418
Broom	373	the Caterpillar	389	Copperas	34
Broom - rape	216	Cedar - tree	304	Coral	59
Butcher's - broom	185	Celandine	230	Coraline	60
Spanish - broom	ibid.	Centaury	207	Coriander	143
White - Bryony	184	Great - Centaury	118	Corn - flag	270
Black - bryony	185	Ceruse	40	Corn - saillet	121
Buck	440	Chalcedony	51	the Cornel - tree	336
Buck - beans	207	Chalk	24	Cornelian	51
Buck - thorn	352	Chamois	438	the Cornish - Chough	423
Buck - wheat	80	Charlock	223	Costmary	107
the Buffal	437	the Chaste - tree	325	Cotton - tree	211
the Bug	384	Cheese - Rennet	146	Couhage	238
Bugle	171	Cherry - tree	336	Cow	436
Buglofs	149	Winter - cherry	189	Sea - Cow	443
Stone - Buglofs	150	Cherry - bay	338	Cowslips	205
Vipers - Buglofs.	ibid.	Bird's - cherry	ibid.	Cow - wheat	215
Bull	436	Chervil	132	the Crab	400
Bull - finch	412	Chestnut	300	the Crane	436
the Burbott	403	Chickwee	257	Crane's - bill	259
Bur - dock	119	China - root	184	the Cramp - fish	412
the Burn - cow	389	Chiches	224	Cray - fish	399
Burnet	123	Chriſthorn	364	Cresse	227
Burnt - lead	40	the Chrysolite	54	Indian Cresse	147
Bur - reed.	283	Sweet - Cicely	132	Meadow - Cresse	225
Burrough - duck	419	Cinnarron	327	Sciatica - Cresse	227
Butter - bur	94	Cinquefoil	176	Swine - Cresse	229
Butter - wort	211	Citron	356	Turckey - Cresse	226
		Citruls	181	Water - Cresse	225
		Cives	265	Winter - Cresse	224
		Civet	449	the Cricket	388
		Clary	163	Crofs - wort	145
		Ethiopian Clary	164	the Crow	423
		Clay	20	the Crow - fish	409
		Clearer	146	Crow - foot	173
		Clearing - stone	35	Crystal	46
		Cloud - berry	353	Cubebs	346
		Cloves	23	the Cuckow	429
					440

C.

Cabbage	221
the Cacao	358
the Cackerel	410
White - Cackerel	ibid.
Calaminore	44
Calamint	169
the Calf	436

I N D E X A N G L I C U S.

Cuckow pint	280			Flower - gentle	86
Cucumber	181	E.		Female - fluelline	212
Cudweed	101, 111			Male - fluelline	204
Cumfry	151	The E	Agle	the Fly	385
Cumin	133		Eagle - stone	Spanish-Fly	389
the Currant-bush	321	Earth		Flying-fish	409
Currants	352	Earth-flax		the Fox	448
the Cuttle-fish	392	Earth-nut		Fox-glove	214
Cyperus	281	Earth-worm		Fox-tail	299
Cypre's	305	Ebony	295, 330,	Frankincense	380
		Eel		Herb-Frankincense	131
		Eel-pout		Friar's-cowl	280
D.		the Est		the Frog	434
		the Elder tree		Fumitory	122
		Elecampane		Furze	373
The Dace	407	the Elephant		Fustick-wood	312
Daffodil	267	the Elk			
Daifia	103	Elm		G.	
the Damask-Prune	333	Emerald			
Dandelion	91	Emery		Gally-worm	385
Dane-wort	349	Endive		Garlick	265
the Dare	407	Entaglia		Viper's-garlick	266
Darnel	289	the Erd-shrew		Gaule	306
Dart-wort	178	Eretrian Earth		Gentian	199
Date	294	Eryngo		Herb-Gerard	134
the Deer	440	Eschalot		Germander	159
Dentaglia	393	Euphorbium		Tree-Germander	158
Devil's-bit	111	Eyebright		Water-Germander	172
Dew	18			Gladdon	271
The Dew-berry	353	F.		Glass-wort	85
the Diamond	55			The Glead	428
Dier's-weed	263	The Fallow-deer	440	the Glow worm	391
Dill	128	Fel-wort	199	the Goat	438
Dittander	227	Fennel	141	Goat's-beard	92
Dittany	162	Fennel-flower	260	Goat's-rue	242
Bastard-Dittany	194	Fennel-giant	129	Gold	39
Dock	79	Hog's-fennel	128	Gold of Pleasure	226
Dodder	204	Fenugreek	249	Golden-Moss	72
Dog	448	Fern	171	Golden-Rod	97
Dog's-bane	195	the Ferret	450	the Goose	419
Dog-like-tooth-shell	393	Feverfew	106	the Goosander	418
Dog's-stones	279	the Fierce-flaw	411	the Gooseberry-bush	327
the Dolphin	412	the Fig-tree	311	Goose-foot	82
the Dove	416	Fig-wort	213	the Gor-cock	426
Drache	81	the Filbert-tree	300	Gourd	180
Dragons	280	the Bull-finch	422	Oily-purgin-grain	293
the Dragon-tree	297	the Gold-Finch	422	the Granate	53
Dragon's-blood	ibid.	Fir-tree	302, 303	Grass	257, 259, 289, 290
the Drake	409	the Fire-flaw	411	the Grashopper	388
Drank	288	the Fistick-nut-tree	310	the Grayling	408
the Dromedary	443	the Sweet-Flag	283	the Green-stone	52
Drop-wort	179	Corn-Flag	270	Gromil	151
the Mire-Drum	416	Flax	261	Ground-pine	171
the Duck	419	Toad-Flax	212	Groundsel	98
Duck's-meat	65	Flea-bane	95	the Grunter	409
the Dundiver	418	Flea-wort	236	Guajacum	362
Dutroy	203	the Flint	48	the Sea-gudgeon	408
		Flitter-mouse	451	Gum	130
		Flix-weed	225	Gum-Succory	88, 89
		Flower de luce	271		

H.

INDEX ANGLICUS.

H.					
H are	444	Jackdaw	423	Leopard's bane	96
the Sea - Hare	393	Jalap	201	Lettuce	88
Hare - bells	268	the Jasper	52	the Lily	126, 264
Hare's - Ear	143	Jerusalem Artichoke	102	the Lime - tree	360
Hare's - foot	248	Jerusalem - sage	148	the Limpin	398
the Hart	439	Jessamin	346	the Linnet	423
Hart - Penny - royal	161	the Jesuits - tree	318	the Lion	446
Hart's - tongue	68	Jew's - Ear	63	Liquorice	241
Hart - wort	135	Jew's - pitch	27	Litharge	40
the Hawk	429	Jew's - stone	49	Liverwort	6
Hawk - weed	89	Indigo	244	the Lizard	432
the Haw - thorn	317	Job's - tears	287	the Load - stone	34
the Hazel	300	St. John's - wort	256	the Lobster	399
Heath	365	Irish - slate	44	the Locust - tree	370
the Hedge - hog	450	Iron	39	Loose - strife	207
the Sea - Hedge - hog	400	Iron - wort	168	Lovage	135
Hedge - Mustard	224	Isinglass	405	the Louse	384
Hellebore	193	Judas's - tree	371	Louse - wort	215
the Heliotrope	52	Jujube	335	Sea - Lungs	393
Hemlock	139	July - flower	252	Lung - wort	90
Water - Hemlock	ibid.	Juniper	307	Lupins	241
Hemp	74	Ivy	322		
the Hen	425	Ground Ivy	169		
Henbane	199			M.	
Herb - Terrible	314	K eeling	404	M ackrel	407
Hercules bis Allheal	126	Kidney - beans	238	Spanish - mackrel	407
the Heron	416	the King's - fisher	420	Mace	331
the Herring	405	the King's - stone	411	Madder	145
the Hog	440	the Kite	428	Madwort	166, 227
Hollyhock	210	Knop - weed	117	the Magpy	425
Holly	352	Knot - gras	81	Maiden - hair	71
Holly - rose	255			Maize	287
Hollow - root	250	L.		Mallows	210
Honey	386	L ady's - bower	178	Marsh - mallows	ibid.
Honey - stone	23	Lady's - mantle	84	Vervain Mallow	ibid.
Honey - suckle	321	Lamb's - Lettuce	121	Mandrake	186
Honey - wort	151	the Lamprey	402	the Mango - tree	339
the Hoopo	424	the Lapwing	417	the Many - feet	385
Hop	74	the Larch - tree	305	Maple - tree	362
Horehound	166, 170	the Lark	420	Marble	47
Base - Horehound	166	Lark's - spur	197	Marygold	102
the Horn - Beam	311	Laser - wort	131	Marjoram	162
the Hornet	387	Lavender	154	the Marking - stone	23
the Horse	435	Lavender - cotton	107	Marle	22
Sea - Horse	443	Sea - Lavender	121	the Black - martin	421
Sea Horse	404	the Laurel - tree	339	Master - wort	134
Horse - tail	68	Spurge - Laurel	343	Mastick	309
Horse - tongue	185	Lead	40	Maudlin	107
the Hound - fish	412	Black - Lead	25	Herb - Mastick	156
Hound's - tongue	148	Lead - wort	121	the Mastick	309
House - leek	191, 258	the Leech	383	May - weed	106
Hyssop	155	Leek	267	Meadow - saffron	269
		Vine - Leek	ibid.	Meadow - sweet	179
J		Wild - Leek	ibid.	Medick - fodder	249
The J acinth	53	the Lemon - tree	355	the Medlar - tree	316
Jack by the Hedge	221	Lentils	240	Meliot	248
		the Leopard	447	Melon	180
				Mezereon	343
				Musk - melon	181
				the Memphis - stone	51
				Ppp	Mer.

INDEX ANGLICUS.

Mercury	75, 82	the Nettle-tree	248	the Pear-tree	315
Childrens-mercury	76	the Nightingale	421	Prickly pear-tree	310
Dog's mercury	75	Nightshade	187	Pearch	408
Milfoil	104	Tree-Nightshade	ibid.	Pearl	397
Milk-stone	23	Nipple-wort	93	Pease	239
Milk-vetch	244	the Nope	412	Peiomy	192, 193
Milk-wort	216	a Nut	300	Pellitory of Spain	105, 142
Millet	287	Nutmeg	331	Pellitory of the wall	83
the Mill-stone	48			Penny royal	161
Mint	159	O.		Hart-Penny-royal	ibid.
Horfe-Mint	ibid.	The Oak-tree	301	Pepper	361
the Mire-drum	416	the Scarlet-Oak	302	Black-Pepper	ibid.
Miffeltoe	342	Oats	288	Guinea-pepper	188
the Mole	450	Oker	20	Jamaica-pepper	323
Moly	266	the Old wife	410	Long-pepper	313
Money-wort	207	the Olive-tree	337	Periwinkle	196
the Monk-fish	411	Spurge-Olive	343	St. Peters Corn	285
Monk's-hood	197	the wild-olive	337	St. Peters-wort	256
Moon-wort	68	One-blade	186	Phrygian-stone	37
the Moor-Cock	426	the Onyx-stone	51	the Pianet	424
the Moor-hen	417	the Opal	55	Spanish-pick tooth	140
Moss	64, 65, 66, 67.	the bastard-Opal	ibid.	the Pike	406
Mother of Pearl	397	the Ophite	47	Pimpernel	205
Mother-of-Time	157	the Orange-tree	357	the Pine-tree	303
Mother-wort	167	Orchis	278	the Pine-apple	ibid.
Moth-Mullein	208	Orpiment	26	Ground-Pine	171
the Mouse	446	Orpine	191	the mountain pine	304
Mouse-ear	90	the Osprey	428	Pinks	252
the Mountain-mouse	446	the Ostrich	424	the Pipe-fish	404
the Field-Mouse	450	the Otter	449	the Pitch-tree	303
the Rell-mouse	ibid.	the Ounce	447	Plaster of Paris	47
Mouse-tail	175	the Owl	429	the Plane-tree	365
Mugwort	110	the Gray-Owl	ibid.	Plantain	78, 135
the Mulberry-tree	312	Ox-eye-daisie	103	Buckshorn-Plantain	236
the Mule	436	the Oyl-beetle	391	Plantain-tree	298
Mule's-fern	69	the Oyster	397	the Bastard-Plover	117
Mullein	208	Ox-eye	103, 108	the Great-Plover	ibid.
the Mullet	208			the Plumb-tree	333
the Lesser-mullet	206	P.		Plumbage	40
the Muscle	398	Palma Christi	77	Polymountain	58
Muscovy glafs	46	the Palm-tree	294	Polypody	69
Mushroom	63	Panick	286	the Pomegranate-tree	317
Musk	441	Paper-reed	281	Pond-weed	18
the Musk-animal	ibid.	Herb-Paris	68	Poplar-tree	310
Mustard	222	Parmaceti	413	Poppy	229
Arabian Mustard	226	Parsley	38	Bastard Poppy	230
Hedge Mustard	224	Bastard Parsley	413	the Porcupine	445
Tower-Mustard	221	Hedge Parsley	413	Potatoes	202
Myrobalans	334 seq.	Stone-Parsley	412	Poyson-fish	111
Myrrhe	355	Wild Parsley	418	Primrose	206
the Myrtle-tree	322	Parsley-piert	84	Privet	347
		Parsnep	26	Gastern-privet	347
N		Wild Cow-Parsnep	ibid.	Mock privet	343
Navel-wort	102	Parque Flower	180	Ever-green privet	348
Navev	222	the Partridge	426	the Prune	333
the Nephritick-stone	362	the Peach-tree	330	the Pumice-stone	43
Nephritick-wood	368	the Peacock	425	Pumpion	181
Nettle	4			Purging-Nuts	77
Dead Nettle	4			the Purple fish	366

INDEX ANGLICUS.

Purslane	257		Soap-Berries	333
Sea-Purslane	82	S.	the Soil	418
Putty	42		Solomon's-seal	185
			Sope	85
Q.			the Sope-tree	338
The Quail	426		Sope-wort	253
Quench-fire	433		Sorrel	80
Quicksilver	35		Wood sorrel	209
the Quince-tree	315		Southern-wood	110
			the Sow	440
R.			Sow-bread	277
The Rabbit	444		Sow-bug	385
Radish	223		Sow-fennel	128
Horfe Radish	225		Sow-thistle	89
Rag-wort	97		Sparagus	189
Rain-bow-fish	410		Sparrow	422
the Rain-deer	440		Sparrow-grass	189
Rampions	202		Sparrow-hawk	429
Ramsons	266		Spelt	285
the Raspberry-bush	354		the Spider	384
the Rat	446		Spider-wort	272
Egyptian-Rat	450		Spignel	133
the Raven	423		Spinache	75
the Red-Game	426		the Spindle-tree	351
Red-lead	40		Spleen-wort	69
Reed	290		Sprat-Corn	285
the Rel	446		Spunge	62
Rest-Harrow	249		Spunge-stone	43
the Rhinocerate	441		Spurge-Laurel	343
Rice	286		Squills	268
Rie	285		the Stag-Fly	389
the Ring-dove	427		Star of Bethlehem	268
the Robin-red-breast	421		the Star-gazer	409
the Roche	407		the Star-gem	55
Rocket	223		the Star-stone	50
the Rock-fish	408		Star-wort	104
the Roe-buck	440		Sea-Star-wort	96
the Roller	423		Staves-acre	297
Rose	319		Steel	39
Dog's-rose	ibid.		Stock-Gilly-Flower	219
the Holy-rose	235		the Stone-buck	438
Rock-rose	202		Stonecrop	192
Rose-wort	191		the Storax-tree	325
Rose-wood	377		the Storck	416
Rosemary	155		Strawberry	176
Rosa-Solis	261		the Strawberry-tree	342
Rosin	303		the Sturgion	405
Rubarb	78		Succory	92
the Ruby	53		Gum-Succory	89
the Ruddok	421		the Sucking-fish	402
Rue	236		Sugar-cane	291
Goat's-Rue	242		Sulphur	25
Meadow-Rue	123		Sumach	344
the Ruff	411		Sun-dew	261
Rupture-wort	86		Sun-Flower	102
the Rush	282		the Swallow	421
			the Swallow-stone	50
			Swallow-wort	196
			the Swan	419
			the Sweet-Hoof	395, 398
				Ppp 2 the
Saffron	269			
Sage	153, 171			
Jerusalem-Sage	148			
Saintfoin	242			
the Salamander	433			
Salt	17, ejusque species			
Salt-gem	30			
Salt-peter	ibid.			
Sampire	140			
Sand	43			
Sanders	355, 376			
Sandstone	43			
Sanicle	144			
the Sapphire	54			
the Sardonyx	51			
Sarsaparilla	183			
the Sassafras-tree	326			
Sattin	210			
Satyron	278			
Savine	306			
Savoury	155			
Saw-wort	119			
Saxifrage	140, 157, 254, 258			
Scabious	111			
Scammony	196, 200			
the Scink	432			
the Scorpion	384			
the Scorpion-fish	411			
Scurvey-grass	226			
Sebesten	324			
the Selenite	46			
Self-heal	165			
Sena	367			
Bastard-Sena	375			
Sengreen	191, 257			
the Sea-Serpent	402			
Ser-Mountain	135			
the Service-tree	316			
the Shadow-fish	409			
the Shark	412			
the Sheep	437			
the Sheldrake	419			
Shepherd's-needle	131			
Shepherd's-purse	228			
the Shoar-fish	403			
the Shrimp	400			
the Silk-worm	388			
Silver	40			
Silver-weed	177			
Skirret	136			
the Sloe-tree	333			
the Sloe-worm	430			
Smallage	138			
the Smaragd	54			
the Snail	383, 394			
the Snake	430			
Specze-wort	104			

INDEX ANGLICUS.

the Swine	440	Turnep	222	Wayfaring . tree	346
Sycamore - tree	312	Turnsole	151	the Weasel	444
		the Turpentine - tree	309	the Weaver	409
T.		the Turquoise	442	Dyer's - weed	263
T alk	46	the Turtle - dove	427	the Whale	414
Tamarinds	370	Tutsan	256	the Spermaceti - Whale	413
the Tamarisk - tree	364	Tutty	41	Wheat	284
Tansy	108	Tway - blade	280	Buck - Wheat	80
Tares	240			Cow - Wheat	215
Taragon	111	V.		the Whelp	448
The Thea - plant	351	V alerian	120, 209	the Whleke	396
Theasel	112	Vanillas	371	the Whetstone	48
the Tench	406	Venus's - comb	131	the Witte - beam - tree	316
Tent - wort	70	Verdigrife	41	the Witting	404
the Thistle	112, 115, seq.	Vermilion	35	Whitlow - grafs	220, 258
Thorn - apple	203	Vervain	162	Whortle - berry	321
the Thorn - back	411	Vetch	240	Widdow - wail	343
Thorow - wax	143	Cock's head - vetch	242	Sweet - Williams	252
Thracian - stone	27	Hatchet - vetch	243	the Willow - tree	310
Throat - wort	203	Kidney - Vetch	243	Spiked - Willow	361
Thunder - bolts	50	Milk - Vetch	244, 246	Winter's - bark	328
Thunder - stones	ibid.	the Vine	249	Winter's Cinnamon	324
Thyme	156	Violet	262	Winter . green	260
the Tick	384	the Viper	430	Woad	220
the Tiger	447	Viper's - grafs	91	the Wolf	448
Tin	39	the Umber	408	Wolf's - bane	197
Tin - glaſs	38	the Unicorn	413	Wolf - fiſh	403
the Titmouse	422	the Unicorn - ſtone	44	Woodbine	311
the Toad	433	the Urchin	450	the Woodcock	417
Toad . flax	212	the Vulture	428	the Wood - eater	390
Toad - ſtone	403			the Wood - louſe	385
Tobacco	199	W.		Wood - roof	146
Tooth - wort	219	W ag - tail	422	Wornwood	108
the Topaz	54	Wake - Robin	280	Wormſeed	109
Tormentil	177	the Walnut - tree	300	Wrak	61
the Tortoiſe	433	Wall - flower	219	the Wrafs	410
Traveller's - joy	178	the Wall - louſe	384	the Wren	422
Tragacanth	246	Wall pepper	192		
Tree of Life	305	the Warming - ſtone	45	Y.	
Trefoil	207, 247	Wartwort	212	Y arrow	104
Acacia	374	the Waſp	387	the Yew tree	308
Shrub - Trefoil	373	Water	17	Yucca	273
the Trout	408	the Water - Eft	433		
Tulip	267	the Water - hen	417	Z.	
the Tunney	407	Wax	386	Z edoary	275
the Turkey	425	Waxen - vein	47		
Turmeric	274				

[illegible]

INDEX GALICUS.

Barbillon	407	Bourrache	ibid.	Cavate	359
Barbote	403	Bourse de berger	228	Cayeux	398
Barbue	407	Branche urfine	216	Caucalis	143
Barbot	ibid.	Brebis	437	Cedre du Liban	304
Basilic	163	Brion	60	Centauree	119, 207
sauvage	166	Brochet	406	Centinode	81
Bastard fena	375	Brunelle	165	Cepæa	191
Battates	202	Brusc	185	Cercifi d'Espagne	91
Bauche	283	Bruyre	365	Cerf	439
Baume blanc	308	Buffle	437	oiseau	424
Bayes de l'arbre saponaria		Bugle	171	volant	389
Becassine	417	Buglose	149, 150	Cerfeuil	132
Bec de Gruë	259	Bugrane	249	Cerfeuil d'Espagne	140
d'Oye	177	Bugronde	249	musque	132
figue	421	Bulbe vomitif	268	Cerises d'oiseaux	338
Behen rouge	121	Bulbonac	220	Cerifier	336
Belemnite	50	Buprestis	389	Ceruse	40
Belette commune	449	Buse	428	Chalcidoine	51
Benjoin (arbre)	332	Butor	416	Chamarraz	172
Benjoin Francois	134	Buy	308	Chameau	443
Benoite	175			Chamois	438
Beril	54			Champignon	63
Betoine	165			Chanvre	74
Betre	313	C Abaret	87	Chapeau d'Eveque	293
Betterave	86	Cacalia	98	Chaperon de moine	197
Bezoar Occidental	439	Cachet de Salomon	185	Chaperonniere	94
Bismuth	38	Caffé	347	Chapon	424
Bistorte	81	Caille	426	Chaibon de Terre	27
Bitumen Judaique	27	Caillou	48	Charbonniers	422
Blaireau	449	Calamenrh ejusque species	169	Chardon	114
Blanc de Baleine	413	Calamine	44	Chardon à cent tetes	144
Blanchette	121	Calébasse	180	d'Arabie	113
Blé	284	Camelée	343	commun	112
de Turquie	287	Camelée Bois-gentil	343	Erioccephalus	115
ocular	285	Caméleon	101	de Foulon	112
noir	80	Camomille puante	106	de Notre Dame	115
noir, de Vache	215	Campane jaune	267	Roland	144
Blète	83	Camphre	328	de Theophraste	116
Bluet	118	Canard	409	Chardonneret	422
Bois d'Aloes	379	Cancro	400	Chardonnerette	101
de Bresil	376	Canelier	327	Charme	311
de Fernambouc	ibid.	Canelier sauvage	328	Chat	447
puant	373	Cannelle blanche	324	Chat-Huant	429
de Rhode	377	Cannamelle	291	Chateignier	300
gentil	243	Canne	290	Chauve-fouri	451
Bol d'Armenie, ejusque species		Canne de sucre	291	Chelidoine	231
	19	Caprier	354	Chiène	159
Bon-Henri	82	Capucine petite	147	Chêne de Mer	61
Bonhomme	208	Carboncle	53	Chêne	301
Boras	33	Cardamine	225	vert	302
Borax	33	Cardamome	276	Chenette	159
Bouc-Etain	438	Cardasse	319	Chervi	136
Bouffron	392	Carline	101	Cheval	435
Bouglose	149, 150	Carneille	207	Cheval marin	404, 443
Bouillon blanc	208	Carniole	292	Chevesche	429
Bouis	308	Carouge	372	Chèvre	438
Bouis piquant	185	Carpe	406	Chèvre-feuille	321
Bouleau	306	Casse	369	Chevrette	400
Bourgepine	352	Cassina de la Caroline	348	Chevreuil	440
Bouroche	149	Cassina de Floride	ibid.	Chien	448
					Chien

INDEX GALICUS.

Chien de Mer	412	Crapaudine	168, 403	Endormie	198
Chien sentant le bouc	279	Cravant	419	Entale	393
Chondrille	88, 89	Craye	24, 25	Enule campane	196
Chou ejusque species	221	noir	25	Ephemerum	269
Choucas	423	Cresson aquatique	204	Epicias	303
Chou de chien	75	de jardin	227	Epi d'Eau	181
Chou fleur	221	des Prez	225	Epine de bouc	246
Chouette	429	Crete de Cocq	215	vinette	348
Chrisolite	54	Crinon	388	Eprevier	429
Churles	268	Criquet	ibid.	Erable	362
Cichorée domestique	92	Cristal	46	Escaye	411
Cicogne	416	Croisette	145	Eschalottes	265
Cigale	388	Cubebes	346	Espargoute	104
Cigue	139	Cuillerée	226	de Mer	96
Cinabre	36	Cumin	133	Espeautre	285
Cire, ejusque species	386 & seq.	Curaige	80	Especie d'Arroche	82
Ciste femelle	255	Cuscute	205	de Morpion	384
male	ibid.	Cygne	419	de Troëfne	343
Citise	374	Cymbalaria	212	Esquadre	411
Citronelle	170	Cyprez	305	Esquaque	ibid.
Citronnier	356			Esquine	184
Citrouille	181			Estragon	111
Civette	449			Etain	39
Clochette bleuë	202			Etrangle-loup	197
Cloportes	385	D Aim	440	Eurgeon	405
Cneorum	202	Dattier	294	Euphorbe	234
Cobalt	36	Datura	203	Euphrasie	215
Coc d'Inde	425	Dauphin	412		
Cognassier	315	Denraire	219		
Colchique	269	Dentale	393		
Concombre	181	Dent de Chien	290	F Alreque	167
Condrille	89	de Lion	91	Fau	301
Confiere	151	Diamant	55	Faux Persil	143
Conife	95	Dictame blanc	194	Turbith	131
Consoude grande	151	de crete	162	Felougne	231
petit	171	Digitale	214	Fenouil	141
Coquelourde des jardins	179	Domte-venin	196	de porc	128
Coquerelles	189	Dorade	411	marin	140
Coq & Poule	424	Doronic	96	Fenugrec	249
Coquillage petit	395, 398	Double feuille	280	Fer	39
Corail	59, 60	Drapier	420	Feret d'Espagne	35
Coralline	60	Drave	226	Ferule petite	129
Corbeau	423			Fétu	288
Coriandre	143			Féve	241
Cormier	316			d' Bengale	334
sauvage	ibid.	E Au ejusque species	17	d' Egypte	262
Cornaline	51	Ebene	295, 330, 345	Epaife	191
Corne de Cerf	236	Echinopus	112	de St. Ignace	358
Corneille	423	Eclaire	231	lupine	243
Cornier	336	Ecuelles d'eau	192	Figuier	311
Cornuelle	292	Ecume de mer	62	d'Inde	319
Cornouiller	336	Elan	440	Filipendule	179
Cotton	111	Elatine	212	Flammule	178
Coucou	429	Elephant	442	Fleur au Soleil	102
Coudrier	300	Ellebore ejusque species	193, 194	de Adonis	175
Couleu vrée	184	Emeraude	54	de Jalouffe	86
sauvage	185	Emery	35	de St. Jacques	97
Couperose	33, 14	Encens male	380	Flion	398
Courge	180	Enchois	405		
Crapaud	433	Endive	93		

INDEX GALICUS.

Folles	81	Grassette	211	Hirondelle aquatique	421
Fougere	71	Grateron	146	des Indes	ibid.
Foulon	387	Gremil	151	marine	ibid.
Foulque	418	Grenadier	317	Hoche-queue	422
Fourmi petite	387	Grenat	53	Hommar	399
Fouteau	301	Grenouille	434	Hormin	163
Fraisier sterile	176	Griburi	391	Houblon	74
Framboisier	354	Grillon	388	Houx	185, 352
Francolin	426	Grive	427	Huile de macis	331
Fraxinelle	194	Groselier	321	de Poix des Barbades	28
Frelon	387	Grue	416	Huitre	397
Frêne	363	Gruon	416	Hupe	424
sauvage	316	Guépe	387	Hyflope	155
Froment	284	Guepier	427		
de Inde	287	Guesde	229		
locar	285	Guimauve	211		
rouge	ibid.	Guy	342		
Fumeterre	122, 250				
Furet	450				
		H.			
G.		H Alimus	81	J Acée	117
G Ainier	371	Hannebanne	199	Jacinte	268
G Alega	242	Harang	405	Jacinth	53
Gant de notre Dame	197, 203	Heliotrope	151	Jacobée	97
notre Dame	214	Hemionite	69	Jalap	201
Gartelet	203	Hepatique	67, 146	Jars	419
Garance	145	Herbe au Charpentier	165	Jasmin	346
Gaude	263	aux Charpentiers	224	Jaspe	52
Gay	423	a coton	101	If	308
Gayac	362	a la Reine	199	Imperatoire	134
Gazelle	441	aux cuilliers	226	Indigo	244
Gazelle d'Afrique	438	aux Ecus	207	Jonc aigu	282
Geay	423	aux Langues	185	commun	ibid.
Genet	373	aux Mites	208	odorant	283
Genevre	307	aux Perles	151	Joubarte	191
Genevrier	307	aux Poumons	148	petite	192
Gentiane	199	aux poux	197	des Vignes	191
Germadrée	158, 159	aux puces	236	Iris nostras	271
Gerosles	252, 323	au Soleil	102	Ive muschate	171
Girard Rouffin	87	aux teigneux	94	Ivette	ibid.
Giroflier	219	aux Verrues	151	de France	ibid.
Glais	270	de Citron	170	d'Italie	ibid.
Glanis	403	d'Eprevier	90	Jucca	273
Glatteron	119	de queue de Renard	290	Jucoline	293
Glayeul	270	des aux	221	Jubier	335
puant	271	de St. Jaques	97	Jusquame	ibid.
Glorieuse	411	de St. Jean	169		
Glouteron	94	de St. Pierre	140	L.	
Glouteron	119	flottante	61	L Aitron doux	89
Glu pour attrapper des oiseaux	352	dn Coq	107	Laitue	88
Gomme Animé	370	du Siege	214	Laizard	432
Goujon	408	St. Benoit	175	Lamentin	443
Goutte	205	jaune	263	Lamproye	402
Gramen de Fuchsius	257	sans Couture	68	Lampfane	93
de manne	289	Herisson	450	Langue de Cerf	69
du mont Parnasse	259	de mer	400	de Chien	148
panaché	291	Herniole	86	de Serpent	68
de Pié de Coq	289	Heron	416	Lapin	444
		Hirondelle	421	Lardere	422
				Larme de Job	287
				Laferpitium	131
				La-	

INDEX GALLICUS

Oignonettes	265	Pas d' Ane	94	de Veau	280
Oliban	380	Pasquettes	103	Pierre d' Aigle	49
Olivier	337	Passe - fleur	180, 253	d' Ambre	47
Sauvage	ibid.	Passepierre	140	Armenienne	45
Ombre	409	Passerage	227	Affienne	38
Opale	55	fauvage	225	d' Affo	ibid.
Or	39	Passe velours	86	d' Aymant	34
Orangier	357	Pastel	229	d' Azur	45
Orcanette	149	Pastenade des Jardins	126	Calaminaire	44
Oreillette	87	Pastenaque	411	d' Eponge	43
Oreille d' Ane	151	Paté	107	toilée	50, 55
d' Homme	87	Patience	79	de Foudre	50
de Judas	63	rouge	ibid.	Galactites	23
de Lievre	143	Patte de Cheval	94	d' Heliotrope	52
de Souris	90	d' Oye	82	Hematite	35
Orfraye	428	d' Ours	216	d' Hirondelle	50
Origan	162	Pattelovine	197	d' Irlande	44
Orge	286	Pature de Chameaux	283	Judaïque	49
Orme	364	Paume de Christ	77	de lynx	50
Ormeau des montagnes	ibid.	Pavot blanc	229	maxienne	48
Ormion	163	noir	230	melitites	23
Orobanche	216	rouge	ibid.	Memphite	51
Orpin	16	Pêcheur de Saint Martin	420	de Meule	48
Orpiment	ibid.	Pectuncle	398	Morochthus	23
Ortie	74, 167	batard	399	Nephretique	52
marine	393	Pediculaire des prez	215	d' Onyx	51
mort	167, 168	Peigne de Venus	131	Phrygienne	37
Orvale des jardins	163	Pellebosse	207	Ponce	43
d' Ethiopie	164	Pelotte de mer	397	des rompus	ibid.
Oseille	80	Perce feuille	143	fablonneuse	ibid.
Petite	209	Percepier	84	Senguine	35
Osmonde	71	Percepierre	140, 258	Schistus	ibid. 45
Osteocole	43	Perche	408	Selenites	46
Otruche	134	Percheper	84	serpentine	47
Ours	447	Perdrix commune	426	speculaire	46
Oye	419	Perles	397	de Thrace	27
nonnette	ibid.	Perficaire	80	de Tonnerre	50
		Perfil	138	Prasius	52
		des marais	ibid.	Pigeon	426
P.		Pervenche	196	ramier	427
Pain d' Oiseau	192	Pescher	330	Piloselle	90
de pourceau	277	Petasite	94	Pimprenelle	123
Palais de Lievre	89	Petoucle	398	Pin	303
Pain indien	273	Peuplier	310	maritime	304
Paliure	365	blanc	ibid.	fauvage	ibid.
Palmier	294	noir	ibid.	Pinasse	303
de Guinée	ibid.	Phaseole	239	Pissenlit	91
Panacée	126	de couleur	238	Pistaches	310
Panais	ibid.	de furate	ibid.	Pivoine	421
Sauvage	ibid.	Picarel	410	mâle	192
Panax d' Esculape	130	Picea	303	semelle	193
Panicault	98	Pie	424	Poires de terre	102
Panicaur	144	de Griffon	194	Poirier	315
Panis	286	Pied d' Alexandre	142	Pois	239
Panthere	447	d' Alouette	197	chiche	244
Pan Pân	425	de Chat	111	Poisson a deux cens dents	412
Papier	281	de geline	122, 250	de Nil	409
Parietaire	83	de Lievre	248	Poivre blanc	361
Parelle	79	de Lion	84	de la Jamaïque	323
Paronychia	220	d' oiseau	245	de queue	346
				Poi-	

INDEX GALLICUS.

Poivre long	313	Queuë de Souris	175	Rosier sauvage	313
noir	361	Quinte-feuille	177	la Rouffe	407
Poix	303			Rosignol	421
Polion des montagnes	158	R.		Rubeline	ibid.
Polygala	216, 244	R Acine Salivaire	105	Rubis	53
Polypode	385	sentant les Roses	191	Rubrique	20
de Chêne	69	Raifort	223	Rue des Jardins	236
Pomme	315	grand	ibid. 225	de Mur	71
de merveille	182	Raifin d'Ours	321	sauvage	237
dorée	188	de Renard	186		
epineuse	203	Raifins de Corinthe	350	S.	
Pommier	315	Rangier	440		
Porc	440	Raquette	319	S Abine	306
epi	445	Rat	446	Sable de mer	43
sauvage	441	d'Egypte	450	Sagette	178
Porreau	267	Pennade	451	Saillicoque	400
des vignes	ibid.	velu	446	Saint-foin	242
tetu	ibid.	Rave	222	Salade de chanoine	121
Porrette	265	Raye	411	Salamandre aquatique	433
Potiron	63	bouclée	ibid.	terrestre	ibid.
Pou	384	Rayne	434	Saligot	292
Poule grasse	121	Rée	411	Salpêtre	30
Poulette d'eau	417	Reglisse	241	Sang de Dragon	79
Pouliot	161	Reine des Prez	179	Sang - Dragon	297
de Cerf	ibid.	Remore	402	Sanglier	441
-Thim	ibid.	Renard	448	Sangfue	383
Poumon marin	393	Renoncule des prez	173	Sanguinaire	81
Pourcelaine buccine	396	Renouée	81	Sanicle	144
Pourcelets	385	Rennes	440	Santal	355
de St. Antoine	385	Reponce	202	Saphir	54
Pourpre	396	Requiem	412	Sapin	302, 303
Pourpier sauvage	257	Requin	ibid.	male	303
Plantain	235	Refine commune	303	Sarce - pareille	183
aquatique	178	Rhinoceros	441	Sardoine	51
Platane	365	Rhubarbe	78	Sarrafin	80
Platre	47	batarde des Moines	ibid.	Sarrasine	213
Plomb	40	Riébe	146	Sassafras	326
blanc	39	Ricin	76	Satyriion royal	279
brulé	40	Riz	286	trefolium	178
de Mer	ibid.	d'Allemagne	285	Sauge	153
de Mine	ibid.	Rocambole	266	de Catalogne	ibid.
Plombagine	ibid.	Roitelet	422	franche	ibid.
Plongeon	418	Romarin	155	sauvage	171
Pluvier	417	de Boheme	255	Saule	310
Primerole	206	Ronce	353	Saulx	ibid.
Prudes Femmes	81	des Alpes	ibid.	Savon	85
Prune brignole	333	d'Ida	354	Savoniere	253
commune	ibid.	fans epines	353	Santerelle	388
de Damas	ibid.	Rondelle	87	Saxifrage	140
Prunelier	ibid.	Rondotté	169	de Dioscoride	157
Prunier sauvage	ibid.	Rondette	ibid.	de Matthiol	ibid. 254,
Pulmonaire	90, 148	Roquette	223		258
Punaife	384	sauvage	224	Scabieuse	311
Pyrethre	105	Rose ejusque species	319	Scammonée Italienne	196
sauvage	142	Roseau à écrire	290	Françoise	ibid.
Pyrole	260	des Jardins	ibid.	Scarabée	391
		des Indes	ibid.	Scariole	93
		fucre	291	Schoenante	283
		Rosée	18	Scinc marin	432
		du Soleil	261	Scolopendre	385
				Q q q 2	Scor

INDEX GALLICUS.

[illegible]

Register

Der

Fürnehmsten Hoch-Teutschen Wörter

Welche in der

P H A R M A C O L O G I A

begriffen.

A.		Affodilwurk	272	Amsel	357
		Aglaster	424	Anchovies	405
AA	402	Agley	197	Anemonen-roßlein	179
Aalraupe	403	Agstein	28	Andorn	166
Aberraute	110	Ahorn-Baum	362	kleiner Italiänischer ib.	
Acajaba	340	Fremdd Ahorn	365	niedriger	ibid.
Achate	51	Alabaster	46/ 47	wasser Andorn	161
Achmella	106	Alant-Wurk	96	Angelick-wurk	133/ 134
Acker-Burzel	191	Alatern-Baum	348	Aniß	138
Acker-Ehendrillen	89	Alaun	31/ 32	Indianischer Aniß	195
Acker-flecken	143	Allegarde	432	Stern-Aniß	ibid.
Acker-Knoblauch	267	Allermanns Harnisch	266	Antilope	438
Acker-Münze	169	Allheilwurk	130	Apffel ejusque species	316
Acker-wurk	283	Aloe ejusque species	272	Doll-Apffel	188
Aemella	106	Aloes-Holz	379	Erd-Apffel	ibid.
Adams-Feiggen	312	Altraum	186	Melanzan-Apffel	ibid.
Adler	428	Althee	211	Apffel-Baum	315
Adler-Klee	250	Altyffen	166	Appricosen-Baum	329
Adler-Stein	49	Amber / grauer	414	Arabische Distel	113
Gülden-Adler	428	schwarzer	ibid.	Arabischer Senff	226
Adonis-Rößlein	175	Amber-Kraut	156	Archangel	168
Aegyptische Bohnen	262	Ambrosien-Kraut	76	Armenier-Stein	45
wasser-Einsen	253	Ameiß	387	Aren	280
Aethiopische Scarley	164	Amerhyff	54	Artischocke	114
Affe	444	Amney-Saat	140	Asche	408

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Aspen	310	Persier - baum	339	See - binsen	ibid.
Asphalat	374	Plantain / baum	298	Bingelkraut	75
Äsel	424	Sagou - baum	296	Birchen - baum	306
Ansfrechte Wald - Rebe	178	Wacholder - beer - baum		Birn - baum	315
Augennicht	41	Wolfe	211	Bisam	441
Augen - Treft	215	Baumrichter Nachschatten	187	Bisam Thier	ibid.
Azarolen	317	Bauren - kresse	228	Bischoffs - Hut	293
		Senff	228	Bismuth	38
		Behen (rother	121	Bitter - wurk	199
		Weinstein	143	Black - Fisch	392
Bachbungen	204	Weinbruch	ibid.	Blatta Byzantina	395
Bad - Kraut	135	Benedicten - wurkel - kraut	175	Blauer Bauchheil	205
Bär	447	Benzoin - baum	332	Bley	40
Bärenfuß	194	Bergblau	45	Gebrand bley	ibid.
Bärenklau	216	Berg - Elhorn	349	Bley - Erz	ibid.
	ibid.	Berg - Händleins wurk	279	Bley - weiß	ibid.
Bärs - Dohrlein	206	Berg - Hahnen - Fuß	174	Bleywurk	121
Bär - Sanickel	ibid.	Holder	349	Blindscheiche	430
Baldrian	120	Berg - Hunds - Zunge	151	Blumen - gras	257
	209	Berg - Peterlein	142	fohl	221
Balsam	308	Berg - Peterfilge	142	Blut - Finch	422
apffel	782	Berg - Polium	158	Blut - kraut	81/ 123
fraut	293	Berg - Sanickel	211	Blut - sauger	383
Balsenmuth	169	Berg - Spicanarde	121	Blutstein	35
Bambus - Rohr	290	Berg - Umbaum	364	Blut - wurk	177
Barbe	407/ 409	Bermudes - beeren	338	Bock	438
St. Barben - Kraut	224	Bernstein	28	Bockenwurk	184
Barne	409	Bersich	408	Bocks - bart	92
Barß	408	Bertram	105/ 142	Bocks - Dorn	246
Basilien	166	Beryll	54	Bocksdoften	157
Küh - basilien	253	Betonien	165	Bocks - Hödlein	279
Kraut	163	wasser betonien	214	Bocks - Horn	249
wilder basilien	166	Betre	313	Bocks kulleken	279
Batengel	159	Beysuß	110	Bocks - kraut	ibid
Baum		aus China	ibid.	Bohnen	241
Bonana - baum	298	Bezoar Thier	439	Bengalische	334
Büch - baum	301	Biber - klee	207	Egyptische	262
Coccos - baum	295	Bibernell	123	St. Ignatius bohne	358
Drachenblut - baum	297	Bibinell	ibid.	Italianische bohne	238
Eben - baum	295/ 330/ 345	Bickbeer	321	Türkische bohnen	ib.
Erien - baum	305	Bienen	386	wilde bohnen	241
Kohl - baum	297	Fraß	420	Stinckender bohnen - baum	373
des Lebens	305	Fresser	ibid.	Bollen - Distel	112
Mango baum	339	Bies - condrillaen	89	Bolus	19
Musa - baum	298	Bilsen - kraut	198	Bolus	ibid.
Dehl - baum	294	Binsen - lauch	265		
Palin - baum	ibid.	Bullbinsen	282		

Bolus/ Türkischer	ibid.			Citrullen	181
von Armenien	ibid.		E.	Cochinillen: baum	319
weisser	ibid.			Coco: nussbaum	295
Bonana: baum	298	Gabeljau	404	Maldivische Cocc-nuss	ib.
Boragen	149	Cacarell	410	Coffe: baum	347
Boretzsch	149	Cacaos: baum	359	Corallen	59/60
Borras	33	Calmen	44	Corallen: fraut	189
Bovist	63	Stein	ibid.	Coral: moß	60
Brackendistel	145	Calmus	291	Corek: eiche	302
Brand: Lattich	94	wahrer	284	Coriander / schwarzer	260
Brandt: Schlange	430	Cameel	443	Corinthen	350
Brasilianische Einbeer	187	heu	283	Cornel: baum	336
Brasilien Holz	376	Campffer	328	Cranichbeeren	190
Braun: wurk	213	Canarien gras	287	Creusblümlein	216
Breitblätterichter hunds: zahn		saamen	ibid.	wurk	145
	270	Candische wilde Rüben	222	Erd: Crocodill	432
wald: rebe	179	Canel/ weisser	324	Crystall	46
wilde scharley	164	baum	327	Cubeben	346
Brennender hahnen: fuß	174	Cancel: baum	329	Cucumner	181
Brennessel	74	Cappern	354	Cymbalaria	212
Brombeer: strauch	353	Carbe	137	Cyperwurk	281
Bruch: fraut	86	Cardamömlein	276	Cypressen: baum	305
stein	43	Carneol	51	Garten: Cypres	107
wurk	143	Cassie: bäumlein	348		
Brunellen	165	Cassien: röhren: baum	369	D.	
Brusch	185	Cassie: strauch	348		
Brustbeer: baum	335	Castanien: baum	300	Sachs	449
Brust: beerlein	325	Erd: Castanien	137	Dale	423
Brust: wurk	133	Sau: Castanien	ibid.	Dam: Hirsch	440
Bubenst v. Bovist.		Casumunar	275	Thier	ibid.
Buch: baum	301	Ceder: baum	305	Dattel: baum	294
Buchenholz	ibid.	Cepeen: fraut	192	saurer	370
Stein: buchen	311	Ceylonische Pflanze	160	Daube	426
Buchkämpfer	209	Chaleedonier	51	Dauben: kerbel	122
Buch: lattich	90	Champignon	63	fraut	162
Buchweizen	80/ 286	Chondrillen: fraut	88/ 89	tropff	122
Büffel	437	Acker: Chondrillen	ibid.	Delfhin	412
Burgundisch heu	249	Biez: Chondrillen	89	Denn: gras	81
Burkel: dorn	293	Chrysolith	54	Diamant	55
Bußfahren	428	Christi: dorn	365	Dictam / Cretischer	162
Butter: wurk	211	Christwurk	193/ 194	weisser	194
Buxbaum	308	Cimmetbaum	327	Dill	128
Buxdorn	352	Cistus männlein	255	Distel / Arabische	113
Judianisch	375	rößlein	254	bollen: distel	112
		weiblein	ibid.	bracken: distel	145
		Citronen: baum	356	Erioccephalus: distel	115
		Citronen quendel	157	Fichten: distel	116
				Fisch:	

A B C D E F

Fisch = distel	116	Eisen-kraut	162/ 168		
gülden = distel	93	reich	162	F.	
karten. distel	112	wurk	168		
Marien = distel	115	Eis = vogel	420	Alfelen	238
melancholen = distel	116	Elend	440	Farber = gras	263
purgierende distel	231	Elephant	442	Farn = kraut	71
spher - distel	112	Elephanten = Laus	339	Faul = baum	347
Theophrastus = distel	116	Elffenbein /	442	Feder = kraut	97
weg = distel	115	gegraben	45	weiß	45
wollichte distel	ibid.	Ellern = baum	305	Feigen / stachlichte Indianische	319
Docken = kraut	119	Elxen	347	baum ejusque species	312
Doll = apffel	188	Endivien	93		
kraut	198	Endt = vogel	419		
Donner = feil	50	Engel = fisch	411	Feigwurk	177
stein	ibid.	süß	69	distel	115
wurk	95	wurk	133	Feld = Cypressse	171
Dorant	104	Enkian	199	hun	426
Dosten	162	Epheu	322	fletten	143
Drache	409	Eppich	138	nägelein	252
Drachenbluße	79/ 297	Erbsen	239	Fenchel	141
baum	ibid.	Erdbeer = baum	342	holz	326
distel	144	kraut	176	Ferber = roth	145
Dragant	246	Erde	19	Ferula / kleine	129
Dromedarius	443	ejusque species	20/21	Fette = henne	191
Durchwachs	143	Erd = Eychlen	135	Fichten = baum	303
Dürnwurk	95/ 96	fengen	ibid.	Fieber = kraut	208
		festen	ibid.	Fingerhut	214
		kifer	171	kraut	ibid.
		moren	246	Fisch = distel	116
		nüß	135	Fischlein	392
		Erdpin / französische	171	Glachs	261
		Italianische	ibid.	dotter	226/ 293
		rauch	122	kraut	212
		schild = fröte	433	Gleder = mauß	451
		Erdshocke	114	Fliege	385
		Candische	115	Spanische Fliegen	389
		von Jerusalem	102	Fliegen = pulver	36
		wilde	114	Flocken = blumme	117/ 118
		wurm	383	Flöh = kraut	80/ 236
		Eryfich	134	Flör = amor	86
		Esch = baum	363	Fohre	408
		lauch	265	Forelle	408
		Esel	436	Fok = zwang	191
		Eselchen	385	Frankosen = holz	362
		Es = stein	38	Frankösische Scammonium	196
		Eule	429	Frauen = Eß	46
		Euphorbium	234	kraut	107
				Fuchs	

H E G I S T E R.

H üch	448	Grensch	177	Heiden wurd - frant	97
Hanf	419	Griechischer baldrian	208	Heidnisch - frant	213
Hünff - blad	177	Griech - stein	52	Heilwurz	1307 210
Hünffinger - frant	ibid.	Grosteyff	408	Heime	388
		Grund - eychelen	135	Heimlinge	ibid.
		Grünspan	41	Hensterling	423
		stein	52	Hert - freud	146
G änse - fuß	82	Gummi - anthe - baum	370	gespan	167
Galley - wurm	385	Gundels - reben	169	gesperz	ibid.
Gamanderlein	158/ 159	Gunderman	ibid.	förner	180
Ganf	419	Gurcke	181	saamen	ibid
Garbe / wilde	179	Guter Heinrich	82	wurk	177
Garten - Eppig	138	Gunkel	171	Heuschrecke	388
frant	104	Gyps	47	Heuting	407
Gauchheil / rother	205			Heydens - Isop	126
Geiser - wurk	105	H aarstrang	128	Himbeeren - strauch	354
Geiß	438	Haber	288	Himmel - gucker	409
baare	179	Habich	429	schlüssel - blumme	206
blad	321	frant	90	Hindisch frant	187
flee	374	Hagediß	432	Hindleuffe	92
rauten .	242	Hagedorn	317	Hiobs - thränen	287
Gefrümtter flee	243	Hahnen - fuß	173	Hirsch	439
Gelbsucht - wurk	274	gras	289	polen	161
Gembs	438	kopff	242	junge	69
Gemsen - wurkel	96	Hahn und henne	424	Hirsen	287
Genserich	177	Hanff	74	Hochel	400
Genster	373	Hase	444	See - hochel	450
Gerber - baum	344	See - hase	393	Holder - schwamm	63
von Virgine	ibid.	Hasen - fuß	248	Hollunder - baum	349
Gerste	286	fohl	89	Hell - wurk	212 / 213 / 250
Gersten - twalch	288	Hasel - huhn	426	Holtzbock	384
Gewürk - näglein	323	staude	300	Holtz - wurm	390
Geyer	428	wurk	87	Honig	386
Gicht - wurk	192	Hasen Dehrlein	143	stein	23
Gift - rocke	411	Haring	405	wurk	151
Giwik	417	Harn - frant	86/ 212	Höpfen	74
Glang	40	Hart - hau	256	Hornschnecke	396
Glas - frant	83	riegel	347	Hörliß	387
Glas - wurk	85	Hark	303	Hörnfen	ibid.
Gold	39	Hausen	405	Hornfisch	404
apffel	188	Hauswurk	191/ 258	Hornungs - blumme	267
gelb	26	Hecht	406	Houting	410
glett	40	Hecken peterfilgen	143	weisser	ibid.
würmlein	389	Hedderich	223	Huff - lattich	94/ 98
wurk	265	Heide	365	Huhn / groß wasser - huhn	417
Granat	53	Heidelbeer	321	Turckisch - huhn	425
apffel - baum	317	Heiden - torn	80	Guaber	399

Rrr

Sund

DEUTERONOMY.

Hund	448	Zujuben	335	Krammervogel	427
Hunds - blumie	103	Zungfern - augen - braunen	104	Krampffisch	412
dill	103/ 106	traut	238	Kranich	416.
Hund - fisch	412			Kraus - beer	353
Hunds - hoden	278	R.		Krause - münke	159
föe	75			Krebs - augen	399
traut	ibid.	Ralb	436	Krebs - blumie	151
todt	195	Ralb - schnabel	212	Taschen - Krebs	400
junge	148/ 151	Raninichen	444	Krebsturk	81
Hünerdarm	257	Rapaun	424	Kresse / brun - Kresse	225
dieb	428	Rarpffe	406	Garten - Kresse	227
Hüttenrauch	41	Rake	447	grosse feld - Kresse	225
Nyacinth	53	Raken - Kerbel	122	Indiansche Kresse	147
J.		Raulpars	411	Turckische Kresse	226
		Raysers - Salat	111	wilde Kresse	227
St. Jacobs - traute	97/ 98	Keller - esel	385	Kreyde	24/ 25
Zalap	201	Kellers - hals	343	schwarze	25
Zasmin	346	Kensch - baum	325	Kreuz - blümlein	216
Zaspis	52	Kieselstein	48	traut	98
Zben - baum	308	Kirsch - baum	336	Krote	433
Zchtächs	432	Kiwik	417	Króten - dill	103/ 106
Je länger je lieber	187	Klapper - Dösen	230	stein	403
Jesuitischer - baum	318	Kleb - traute	146	Küchen - Kraut	180
Igel	450	Klee - jusque species	247/ 374	Kuckut	429
See - Igel	400	Klette / grosse	119	Koß - Kummel	135
Igel - kolben	203	Klett n Kerbel	143	Kupffergrün	41
Iltis	450	Klingel - rübelein	136	Kuh	436
Indianisch brod	273	Klesterbeer	320	basilien	253
Indianische Beiß	438	Knoblauchs - Kraut	172/ 221	Küh - weizen	215
Indianisch Huhn	425	acker - Knoblauch	267	Krumglup	444
Indianische Rake	450	Kiebalz	36	Kummel	133
Indigo	244	Kioch - fisch	410	feld - Kummel	137
Inger	275	Kohl / ejusque species	221	Schwärker Kummel	260
Ingrün	196	Koh'meise	422	Kümmich	133
Johannis - beeren	321	Königs - Kerke	208	Kürbis	180
St. Johannis brod	372	Körbel	132	Kutten - apffel baum	315
Johannis Fliege	391	Welcher Körbel	132	L.	
St. Johannis - traute	256	Körffel - Kraut	132		
Irlandischer stein	44	Koriander	143		
Ispop	155	Kierl - Kraut	91	Pacca - baum	335
Ispen	ibid.	Korn - blumie	118	Lammer - lattich	121
Judas - baum	371	Korn - flag	270	Lamprette	402
Judas - Dehrlein	63	Korn - Rosen	230	Laser - traute	131
Juden - kirschen	189	Korn - winde	201	Latur - stein	45
pech	27	Knaben - Kraut	191	Lattich	88
Judenstein	49	Krähe	423	Laub - frosch	434
		Krähen - fuß	236	Lauch	267
				Wein	

M E G I S T E R.

Weinberg - Lauch	267	Mango = baum	339	Melonen	181
Lavendel	154	Mangold / rother	86	Memphis - stein	51
Laurier - Kirschen	339	Manna - gras	289	Mengel - kraut	123
Laus	384	Manns - treu	144	Mengel - wurk	79
Läuse - kraut	197/ 215	Marasite	38	Menning	40
wurk	197	Marien - glas	46	Merbe	418
Leber - balsam	108	Marmor	23/ 47	Merce	138
kraut	146	Massusselen	103	Mergel	22
Stein - Leber - kraut	67	Massix	309	Mert	427
Lein - dotter	226	Massweyh	428	Merrettich	225
Lenden - stein	52	Mastlieben	103	Mertram - kraut	106
Leopard	447	Maulbeer - baum	312	Mespe - baum	316
Lerche	420	Maul - esel	436	Meyen Blüthlein	186
Lieb - stöckel	135	farren - kraut	69	Meyer - kraut	146
Lilien	264	Maulwurff	450	Milch - kraut	244
blaue Lilien	271	Maur - kraut	83	Syrische Milch - Klocklein	203
Simonien - baum	356	Echt Spanisch maur - kraut	142	Milch - stein	23
Linden - baum	360	raute	192	wurk	216
Linsen	240	Maur - pfeffer	71	Milden	81
wasser - Linsen	65	raute	71	Mirten baum / Brabantischer	306
Löffel - blad	226	Maus	446	Mistel	342
Lorbeer - baum	360	Mausdorn	185	Mohn / weisser	229
Löwe	446	Maus - Deyrlein	90	schwarzer	230
Löwen - fuß	84	Mäuse - schwänlein	175	wilder	ibid.
maul	212	Mayer	83	Wasser Molech	433
schwanz	216	May - wurm	391	Moll	ibid.
Luchs - stein	50	Meer - Col	408	Moly	266
Lulih	289	drossel	410	Monat - blüthlein	103
Lungen - Blee	207	Engel	411	Mond - kraut	68/ 220
kraut	148	fenchel	140	Mond - krauten	68
flechtig lungen - kraut	148	fiechten	304	Mond - veiel	210
Fransch Lungen - kraut	90	gewachs	82	Mören	126
gülden lungen - kraut	ibid.	gras	61	wilde Mören	ibid.
Lupinen	241	hirse	151	Mos	64/ 65
Lychnis / Aleb - Lychnis	254	kalb	443	gülden Mos	72
rosen - Lychnis	253	krebs	400	Macer - Mos	60
M.		Linsen	61	Motte	391
Macarel /	407	portulack	82	Motten - kraut	208
Spanische	ibid.	Schwein 412/	443	Mücken - kraut	80
Macer - baum	364	stern - kraut	96	Mühl - stein	48
Magistrank	134	wurzel	82	München Schabarber	78
Magnet	34	Zwiebel	268	unechter	ibid.
Mähl - baum	344	Meisterwurk	134	Münchs - kappen 197/	280
Majoran	162	Melden	81	Münchs - kopff	91
Mandel - baum	330	Melisse	170	Rrr 2	Münch

DECEMBER

[illegible]

Katze	446	Kroß - künmml	135	Sau - frau	187
Aegyptische Katze	ibid.	Kroß - schwanz	68	Saurach	317
Katzen - pulver	36	Kroth - Federn	407	Saurampffer	80
Kauken - kraut	223 seq.	Kroth - fisch	409	Saus - dorn	348
Kaute / garten Kaute	236	Krothgunkel	177	Sau - Tode	82
wilde Kaute	237	Krothhehlen	421	Sau - wurk	213
Geiß - Kauten	242	Krothschier	404	Scammonium	200
Wiesen Kaute	123	Krothstein	19	Fransösische	196
Regenbogen - Fisch	410	Krot - ritter	79	Italianische	ibid.
Rehebock	440	Krostein	258	Schaaf	437
Reiger	416	Krüben	222	garbe	104
Reiner	440	Candische rübe	ibid.	rip	ibid.
Reinsaren	108	Kömische rüben	184	Schabe	391
Reisiger freude	178	rothe rübe	86	Schaben - frau	208
Reiß	286	schwarze rübe		Scabiosen	111
Reiß / deutscher	285	steck - rübe	222	Schäfer	412
Reißstein	43	wilde rübe	ibid.	nuß	135
Reil - maus	446	Rubin	53	Schaffthau	68
Reineschier	440	Ruhr - frau	101	Scharlach - beeren - baum	302
Rheinfahren / weisser	104	See - Ruhr - frau	111	Scharley / Aethiopisch	164
Rhein - schwalben	421	Rust - baum	364	wald - scharley	163 / 164
Rheupontich	118	Ruttelweyh	428	Scharten - frau	104 / 119
Rhinocer	441			Schatten - fisch	409
Rhodieser holz	377	E.		Schlag - fräulein	171
Ried - gras	283 / 291			Scheis - frau	212
Rindhorn	396	Saam - frau	81	Schieferstein	35
Rinder - bingel - frau	78	Salamander	433	Schierling	139
Rinds - auge	103 / 108	Salben / grosse	153	Schiffhalter	402
Ringel - blumen	102	kleine	ibid.	Schild - fröte	433
Ringel - daube	427	Spanische	ibid.	Schildbesem - frau	227
Ritter sporen	197	wilde	171	Schlaff - frau	199
Roche	411	Salniter	30	Schlag - fräulein	171
Riß - Roche	ibid.	Salpeter	ibid.	Schlange	420
Rocken	285	Salz / ejusque species	17	Schlangen - knoblauch	266
Rödel	215	Sammet - blumen	86	frau	280
frau	ibid.	Sand am meer	43	mord	91
Rohr	290	Sandel	355	stein	47
Cyperisch Rohr	ibid.	Sandstein	43	Schlehen - dorn	333
Schreib - Rohr	ibid.	Sanicel	144	Schleiffstein	48
Rohr - Hänlein	418	Sannaw	84	Schleye	406
Rose /	319	Sapphier	54	Schlüssel - blume	206
ejusque species	320	Sardonier	51	Schmal - frau	259
Rosen - wurzel	191	Sarsaparil	183	Schmalz - käser	391
Rosmary	155	Saugend - fisch	402	Schmeer - wurz	151 / 271
von Bohemien	255	Sau	440	Schmeer - wurzeln	185
Ros - huff	94	bonen	199	Schmerbel	182

A E G I S C H.

Schmirgel	35	See = gras	61	Sperling	422
Schnecke /	394	frabbe	400	Spher distel	112
grosse rothe	383	trebs	399	Spierling	316
schwarze	ibid.	tuh	443	Spies = glas	38
von Paris	394	Lunge	393	Spiraea	361
kleine braunlichte	398	nessel	ibid.	Spiren	421
Indianische schnecklein	ibid.	psau	410	Spiz = maus	450
Schnee = Tröpflein	219	quappe	408	Stabwurz	110
Schnepff	417	ros	404	Stachel = nuss	203
Schnepfflein	421	schlange	402	Stachel schwein	445
Schnittlauch	265	wolff	403	Stahl	39
Schröter	389	Segelstein	34	Stall = fraut	249
Schnuppen = wurk	219	Seidenwurm	388	Standel = beer	321
Schwalbe	421	Seiffe	85	Stech = apffel	203
wasser = schwalbe	ibid.	Seiffenbeeren	338	baum	352
Schwalben = fraut	231	Seiff = fraut	253	Stechas	154
Schwalbstein	50	Senesblätter	367	Steinbeeren	353
Schwalben = wurk	196	falsche	375	bock	438
Schwam	62	Senff	223	Steinbrech	140
dannen = schwam	63	Sevenbaum	306	Englische	84
fäsericht unechter	62	Siebenzeit	248	des Dioscorides	157
gesprenckelt unechter	ibid.	Sieg = stein	55	Matthioli	ibid. 254
grosser staub voller	63	Siegwurz	266	weisser	ibid. 258
Harter unechter	62	Sierlem	136	Steinbrech / rother	179
Hirsch = schwam	63	Sigmars = fraut	210	Stein = buchen	311
Lercken = schwam	ibid.	Silber	40	Kohlen	27
Schwammen = fraut	81	Silermontan	135	Steinmarck	22
Schwamstein	43	Smaragd	54	Nlee	248
Schwan	419	Sommer = wurk	216	Linde	343
Schwarz schwanz	410	Sonchen = fraut	93	poley	166
Schwefel / lebendiger	25	Sonnen = blume	102	röflein	202
gelöschter	ibid.	Thau	261	falk	30
Schwein	440	wende	151	samen	151
meer = schwein	443	wirbel	88	Stein von Heliotropium	52
wild = schwein	441	wurkel	216	Stern aus Bethlehem	268
Schwein = brood	277	Sophie = fraut	225	Stein = kraut	104/ 185
Schweine = kresse	229	Spangrün	41	stein	50
Schwindel	143	Spanische Fliegen	389	Stickwurtz	184
fraut	96	Spanisch kerbel	140	Steglik	422
Scordium	172	Spargen	189	Stier	436
Scorpion	384	Speck = maus	451	Stinckende schwertlein	271
fisch	411	Speichel = wurk	105	Steck = fisch	404
See = ball	397	Speltz	285	Stopff = wachs	387
Drache	409	Sperber = baum	316/ 317	Stör	405
Eiche	61	Sperenstich	145	Storch	416
				Stor	416

A E E I S C E n.

Windblum	179
Winde	201
Winde / scharffe oder stechende	183
Winter grün	260
Wolcken-beeren	353
Wolff	448
Wolffs-beer	186
Wilsch / ejusque spe-	
cies	232
wurk	197
Wollgemuht	162
Wolliche distel	115
Wund-fraut	169/ 191
Wunder-baum	77
Heidnisch-wund-fraut	97
Wurm-fraut	213
Samen / ejusque spe-	
cies	109

Wutertsch	139
	q.
Wucca	273
	3.
Zahn-schnecken	393
Spanisch zahnstecher-fraut	140
Zahn-fraut	219
wurk	105
Zaun-glocken	201
könig	422
Zeilane	343
Zerumbeth	275

Zibeth	449
Ziber-fake	449
Ziege	438
Ziegeuner-fraut	198
Zieser-Erbfen	244
Zimmet-baum	329
Zinn	39
Zinober	36/37
Berg Zirbel-baum	304
Zitterling	412
Zitter Pappelbaum	310
Zwitter	275
Zucker-Kohr	291
Zucker-rüben	202
Zucker wurkel	102/ 136
Zungenblad	185/ 314
Zwerschen-baum	333
Zwenblade	280

REGISTER

VAN DE

VOORNAAMSTE NEEDEERDUITSE WOORDEN.

A.		Ammi	140	Barm	407
Albezien	321	van Candie	ibid.	Barnsteen	28
Aalpunt	403	Amiant	45	Basilicum	163
Aap	444	Anacarde	339	wilde	166
Aarde	19 ejusq. species 20, 21	Andoren	166	groote wíde	167
Aard-Akers	135	Androsæmon	256	Bathengel	159
Aardbesie-boom	342	Anemone	179	Battatas	202
Aardbesien-kruit	176	Angelica	134	Beeke boom	204
Aard-nooten	135	Angelier	252	Beekschuym	214
Aardveil	169	wilde	ibid.	Beenlym	43
Aard-wormen	383	Ansjovis	405	Beer	447
Abeel-boom	310	Anthyllis	243	Beeren klauw	216
Acajaba	340	Antimonie	38	Beet, Roode	86
Adder-flange	430	Anys	138	Bercken-boom	306
Adderstong	68	Apen-hoof	212	Berg-klitten	119
Ael	402	Apotheem-kruid	111	peper	343
Affodill	272	Appel	315 ejusq. species	Polium	158
Agaat	51	boom	315	Sanikel	211
Ageratum	108	Appelcofen-boom	329	Bernagie	149
Agrimony	122	Appelen der Liefde	188	Bertram-kruid	105
Akelyen	197	Arend	428	wild	142
Akker Chondrilla	89	steen	49	Betoni	165
klitten	143	Armenier-steen	45	Betre	313
Akmella	106	Artichokke	114	Bevernel	123
Alant-wortel	96	onder de Aarde	102	Béuken-boom	301
Alaternus	348	Aschia (visch)	408	Bezoardise Dier	439
Albaster	46, 47	Aspergies	189	Bies-parrei	265
Alfrank	187	Astlook	265	Biesen	282
Algoede	82	Astragalus	246	Zee Biesen	ibid.
Alkanne-wortel	347	Averoon	110	Bies-look	265
Aloë	ejusque species 272	Averuyt	ibid.	Bilsen-kruit	198, 199
hout	379	Azuur-steen	45	Bingelkruit	75
Alsem	108, 109 ejusq. species	B.		Bismuth	38
Alwin	31, 32	B Aars	408	Blatta, Constantinopoolse	395
Alyffen	166	Bak-kruit	107	Blindslang	430
Amandelboom	330	Balbeel	407	Bloed-kruid	79
Amber	28	Balsen	308	steen	35
grys	414	appel	182	vink	422
Ambrosie-kruit	76, 229	Bananas boom	298	zuiger	383
Amethist	54	Barbeel	490	Blom-kool	221
				Bocksbaart	92
				Bockweit	80

R E G I S T E R.

Boheemse Rosmaryn	255	Cassianen - boom	300	Doronicum	96
Boks - doorn	246	Ceder - boom	305	Dragon	111, 280
Boks - kulletjes	279	Centaurei	118	Draken - bloed	79
Bolus van Armenie ejusque species	19	Ceruis	47	boom	297
Boog - hout	362	Chalcedonier	51	Dravig	288
Booghouten - boom	311	Chamaedrys	159	Druifjes wilge	361
Boom des Levens	305	China China - boom	318	Duit	426
Boom - woll	211	wortel	184	Duikelaar	418
Boonen		Chondrille	88, 89	Duiker	418
Bengaalse boonen	334	Chrisolyt	54	Duyn - besie	352
St. Ignatius Boone	358	Christus Oogen	253	Duivels - beet	111
Italiaanse Boone	238	Cichorei	92	oog	175
Egyptische Boonen	262	Cinnaber	36, 37	Duizent blad	101
Turkse Boon	238	Cistus manneke	255	Duizent grein	86
Boras	33	wyfje	ibid.	Duizent - gulden - kruit	208
Borst - pruimen	325	Citroen - boom	356	knoop	81, 86
boom	335	kruid	170		
Bovist	63	Civet	449	E.	
witte	ibid.	Kat	ibid.		
Braam	353	Cneorum	202	E Bben hout boom	295, 330, 345
Braambosfen met roode Vrucht	354	Cochinillen - boom	319	Echinopus	112
Roode Braazem	407	Cocos - boom	295	Eenblad	186
Braziliën - Hout	376	Coffy - boom	347	Eenhoorn	413
Brem	373	Colchicum	269	Eer en prys	204
Bresili - peper	187	Conyn	444	wyfje	212
Brommel bezie	353	Coraal - kruit	189	Effenkruit	194
Bruinnetekens	175	Cruciate	145	Egel	445, 450
de Brune	165	Curcuma	274	Eikenboom	301
Brunelle	ibid.	Cymbalaria	212	Eland	440
Buffel	437	Cyperus	281	Elfen - boom	301
Burgundisch Hooy	249	Cypres - boom	305	Emerald	154
Butter - wortel	211	Cypres, lage	107	End	409
Buxboom	308	Veld Cypres	171	Endeloos	98
Bye	386	Cytifus	374	Endivie	93
Bylkens kruit	243			Endvogel	409
Byvoet, Chineesche	110	D.		Engel - wortel	133, 134
fyne	ibid.	D Adelboom	294	Epimedium	293
gemeene	ibid.	Guineese Dadel - boom	ibid.	Eppe	134
C.		Das	440, 449	Erweten	239, 244
Abeljauw	404	Dauw	18	Efel	436
Cacalia	98	Denne boom	302, 303	wilde	417
Cacaosboom	359	Deurblad	143	Efeltjes	385
Calamenth ejusque species	169	Deurwafch	ibid.	Essen - boom	363
Calamint - steen	44	Diamant	55	Everwortelen	101
Calmoes	283	Dictamnus uit Kandie	162	Euphorbium	234
Calmy - steen	44	Dil	128	Exter	424
Cameels - Hooy	283	Distelen	101	Eyken varen	69
Camille, flinkende	106	Distelvink	422		
Campfer	318	Doffer	426	F.	
Capoen	414	Dokke bladeren	95	Erula	119
Capuyn	ibid.	Dol - Appel	188	Fie - kruit	225
Cardamom - zaad	276	Dolfin	412	Flammula	178
Cardons	114	Dollick	289	Flier - boom	349
Carneool	51	Donderbaart	191	Fluweel - bloemen	86
Carvi Zaad	137	Donderkloot	50	Fontein - kruit	81
Callina van Florida	348	Donder - kruit	95	Fret	450
Carolinie	ibid.	Dondersteen	50	Fyne Griek	249
		Doorn - Appel	203		
		van Peru	ibid.		

R E G I S T E R.

G.		Haas	444	Honigsteen	23
G Alant - wortel		Haaver	288	Hoorn - visch	404
Galega	242	Hadig	349	Hooy - Thym	156
Gamander	158	Hagedis	432	Hop	74
Gans	419	Hagedoorn	317	Hoppe	424
Ganseryk	177	Hals - kruid	203	Horiel	387
Ganse - voet	82	Hane beuk	311	Hofemont	409
Gaperkens	212	Hanekam	215	Houting	410
Garnaal	400	Hane - kammekens	242	witte	ibid.
Garnaat	ibid.	Hanevoet	173	Houtworm	390
Geelzucht - wortel	274	Hanevoet - Gras	289	Huislook	191, 258
Geerst	287	Hanne	423	Hulst	352
Geit	438	Harder	408	Hyacinth	268
Alpise Geit	ibid.	Hars	303	Hysop	155
Een Indiaanse Geit	ibid.	Hart	439	J.	
Geiten - baart	179	Hart - gespan	167	Jacca	118
Geiten - blad	321	Hartshoorn, tamme	236	St. Jacobs - kruid	97
Geiten - kruid	242	Harts - Hooy	256	Jalaap	201
Gember	275	Harts - Poley	161	St. Jans broot	372
Genever - boom	307	Hase latouw	89	St. Jans kruik	256
Gentiaan	199	Hasel - hoen	426	Jasmin	346
Gerards - kruid	134	Hasel - nootne - boom	300	Jaspis	52
Gerst	286	Hasel - wortel	87	Iben - boom	308
Geruwe	104	Hafen - ooren	143	Jesemin	346
Wilde Gerwe	179	Hase poot	248	Jeuck - boom	238
Gezegent - kruid	175	Havik	429	Indiaansch Brood	273
wortel	ibid.	Haviks - kruid	90	Indigo	244
Gier	428	Haye	412	Ingroen	171
Gladiolus van Narbonne	270	Heelwortel	151	Jobs - Tranen	287
Glanis	403	Heemst	210	Joden - kruid	207
Glas - kruid	82	Geele Heemst	211	Jodenlym	27
Glit	40	Heide	365	Jodensteen	49
Glit - kruid	168	Heidens - wond - kruik	97	Jok - boom	311
Goede Hendrik	82	Heliotropi. steen	52	Judas - boom	371
Gom - Anime - boom	370	Hemel - Sleutel	191	Judas - ooren	63
Goud	39	Hemionitis, gemeene	69	Juffrouw merk	138
Goud - Glit	40	Hengste - bloemen	91	K.	
Gouds - bloem	102	Herders - tas	228	Kaarden	112
Goud - soldeerfel	33	Herik	223	Kaauw	423
Goudworm	391	Vliegende Hert	389	Kalamenth	169
Granaat	53	Herts - tong	69, 81	Kalf	436
Granaat - appel - boom	317	Heul, tamme	230	Kalfs - neus	212
Gras	290	Engelse	ibid.	Kalfs - snuyt	ibid.
Graveel - steen	52	wilde, bastert	ibid.	Kalfsvoet	280
Griekx - Hooy	249	Hiacint	54	Kaliffi - hout	241
Groen geit ee	52	Hoefblad	94	Kalkoen	425
Grondel	408	Hoelduif	427	Kameel	443
Gulde Arend	428	Hoenderbeet	257	Kamille, blaauwe	96
Gulden mof	72	Hoenderdief	428	Kamperfoelie	321
Gulde roede	97	Hof - melde	81	Kaneel	324
Guychelheil manneke	205	Hol - wortel	213, 250	Kaneel - boom	327
wyfje	ibid.	Hond	448	Wilde Kaneel - boom	329
H.		Hondekens - kruik	279	Kanker - bloemen	91
H Aag - Appelboom	342	Honden - Dood	195	Kappers	354
Haan en Hoender	424	Hondluis	384	Kart - munte	159
Haaring	405	Hondsdrif	169	Kat	447
		Honds - roze	91, 319	Wilde Kat	449
		Honds - tonge	148	Kawoerden	180
		Hondvis	412		
		Honig	386		

R E G I S T E R.

Merg

R E G I S T E R.

§§ 3

R E G I S T E R.

		Ryn-vaar	108	Smeer-wortel	191
		Ryft	286	Smirgel-steen	35
		Hoogduitsche Ryft.	285	Snep	417
				Snoek	406
				Sog	440
				Solpher	25
				Sonnewende	151
				Sorber-boom	316, 317
				Spaans-groen	41
				Spaans Noot	300
				Vliegen	389
				Speen-Diftel	115
				Speen-kruit	213
				Speer-kruid	68
				Spegt	410
				Spelt	285
				Spier-vogel	421
				Spies-glas	38
				Spits glas	ibid.
				Spits-muis	450
				Spons	62
				steen	43
				Sporcken-boom	347
				Spre boom	316
				Spreuw-bezien-boom	316
				Sprinkhaan	388
				Staal	39
				Stal-kruid	249
				Starrefteen	50
				Streek-rapen	222
				uit Candia	ibid.
				Steekende winde	183
				Steenbock	438
				Steenbraam	353
				Steenbreek	140, 151
				van Dioscorides	157
				Engelfe	84
				Matthioli	157, 254
				roode	179
				witte	258
				Steen-koolen	27
				Steen-Lever-kruid	67
				Steen-Rakket	224
				Steen Ruite	71
				Steen-violier	219
				Steen-Zout	30
				Stekel-verken	445
				Sterre Anys	195
				Sterre kruid	104
				Sterrefteen	55
				Steert-peeper	346
				Steur	405
				Stier	436
				Stock-Rofen	210
				Stock-Violier met gryfe blade-	
				ren	219
				Stoëchas	154
				Storax-boom	325
				Struis	424
				Suiker-riet	291
					Swam.
Q	Uakkel	426			
	Quartel	426			
	Quartel-befien	184			
	Quee-appel-boom	315			
	Quee-peere-boom	ibid.			
	Quendel	157			
	Quickfilver	35			
	Quikftaartje	422			
	Quyl-wortel	105			
R.					
R	Adys	223			
	wilde	ibid.			
	Rakket, Tamme	223			
	wilde	224			
	Rapen	222			
	Rapuncen	202			
	Rat	446			
	Een Oostindifche Rat	450			
	Ratelaar	310			
	Ratelen	215			
	Rave	423			
	Reebock	441			
	Regenboog-Vis	410			
	Reiger	416			
	Reinette	179			
	Relmuis	446			
	Remora	402			
	Ren-dier	440			
	Rhabarber	78			
	Valfe Rhabarber	123			
	Rhinoceros	441			
	Rhodife-hout	377			
	Duitfe Rhus	306			
	Ridder-Sporen	197			
	Ried-grafs	291			
	Riet	290			
	Bambut Riet	ibid.			
	Cyperife Riet	ibid.			
	Schryf-Riet	ibid.			
	Ringduif	427			
	Ringhoorn	396			
	Rocambole	266			
	Roer-kruid	101			
	Rogge	411			
	Roodbaartje	421			
	Roos	319. ejusque species	320		
	Rofmaryn	155			
	Rot	446			
	Rotte kruid	26, 36			
	Rotssteen	258			
	Roze wortel	191			
	Rubyn	53			
	Berg-Ruite	237			
	Hof-Ruiten	236			
	Wyn-Ruite	ibid.			

R E G I S T E R

Zassefras - Hout	326	Peterselie	140	schoon	ibid.
Zauce boom	348	Pynboom	304	Zoet hout	241
Zedoar	275	Roer - kruit	111	Zonnebloem	102
Zee Ajuin	268	sand	43	Zonne - douw	261
Arend	428	Schuym	392	Zorben - boom	316
bal	397	Slang	402	Zout	17
Bingelkruit	76	Sterre - kruit	96	van Epsom	ibid.
Crabbe	400	Venkel	140	van Newcastle	ibid.
Draak	409	Wolf	403	pannen	ibid.
Egel	400	Zeelt	406	Zee - Zout	ibid.
Eike	61	Zeep	85	Zuiker - wortel	136
kalf	443	boom beezie	338	Zuring	80
koe	ibid.	Zeegroen	171	Zwaan	419
kreeft	399	Zeilsteen	34	Zwaluwe	421
kruis - distel	144	Zeneblad	367	steen	50
Haas	393	Wilde Zeneblade	376	wortel	296
Hond	412	Zerumbeth	275	Zwavel, levendige	25
Long	393	Zevenblad	177	toegemaakte	ibid.
Lyfter	410	getyden - kruit	248	Zwyn	440
netelen	393	Zilver - glit	40	Zydworm	388
Paart	404, 443	kruit	177		

F I N I S

